

Holy Bible

Aionian Edition®

Արեւմտահայերեն Աստվածաշունչ
Western Armenian New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®

Արեւմտահայերեն Աստվածաշունչ

Western Armenian New Testament

Language: Armenian, Western

Armenia, Georgia, Iran, Nagorno-Karabakh, Turkey

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: Crosswire.org

Source version: 7/18/2013

Source copyright: Public Domain

Translator unknown, 1853

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Աախարան

Արեւմտահայերեն at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eλēēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Արեւմտահայեթն աt AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

բովանդակութիւն

Նոր Կտակարան

ՄԱՏԹԵՈՍ	1
ՄԱՐԿՈՍ	35
ՂՈՒԿԱՍ	56
ՅՈՎՔԱՆԱՍԻ	92
ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՋԵԼՈՑ	119
ՅՈՒՎԱՆԱՅԵՑԻՒ	155
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՒ	170
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՒ	184
ԳԱՂԱՏԱՑԻՒ	194
ԵՓԵՍԱՑԻՒ	199
ՓԻԼԻՊՊԵՑԻՒ	204
ԿՈՂՈՍԱՑԻՒ	208
ԱՌԱՋԻՆ ԹԵՍԱԴՈՆԻԿԵՑԻՒ	212
ԵՐԿՐՈՐԴ ԹԵՍԱԴՈՆԻԿԵՑԻՒ	215
ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՍ	217
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՍ	221
ՏԻԹՈՍ	224
ՓԻԼԻՄՈՆ	226
ԵԲՐԱՑԵՑԻՒ	227
ՅԱԿՈԲՈՒ	238
ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏՐՈՍԻ	242
ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԵՏՐՈՍԻ	246
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՔԱՆԱՍԻ	249
ԵՐԿՐՈՐԴ ՅՈՎՔԱՆԱՍԻ	253
ԵՐՐՈՐԴ ՅՈՎՔԱՆԱՍԻ	254
ՅՈՒՂԱՑԻ	255
ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՔԱՆԱՍԻ	257

հավելուած

ընթերցողի ուղեցոյց

բառգիրք

բարտեզներ

ճակատագիր

նկարազարդումներ, Doré

Նոր Կտակարան

Յիսոս լսաւ. «Ճայր, ներէ անտնց, որովհետեւ չեն գիտեր թէ ինչ կ'ընեն»:

Յեսոս անոր հանդերձնեղը բաժնելու ատեն՝ վիճակ ձգեցին:

ՂՈՒԿԱՍ 23:34

ՄԱՏԹԵՈՍ

զայն: 20 Մինչ ան այդպէս կը մտածեր, ահա
Տերոց հրեշտակը երեւցաւ անոր՝ երազի

1 Յահուլս Քրիստոսի՝ Դաւիթի որդիին, մէջ, եւ ըսաւ. «Յովսէփի, Դաւիթի որդի, մի՞

Աքրահամի որդիին ծնունդի գիրը: վախնար քովի առնել կին՝ Մարիամը, 2 Աքրահամ ծնաւ Խսահակը. Խսահակ որովհետեւ անոր մէջ յղացուածը Սուլը ծնաւ Յակոբը. Յակոբ ծնաւ Յուդան ու Յոգին: 21 Ան պիտի ծնանի որդի մը, եւ անոր եղբայրները. 3 Յուդա ծնաւ Փարէնս անոր անունը Յահուլս պիտի կոչես, քանի ու Զարան՝ Թամարէն. Փարէնս ծնաւ որ ան պիտի փրկէ իր ժողովուրդը իրենց Եսրոնը. Եսրոն ծնաւ Աքրամը. 4 Աքրամ մեղքերէն»: 22 Այս ամենը կատարուեցաւ, ծնաւ Ամինադարը. Ամինադար ծնաւ որպէսզի իրագործուի մարգարեին Նաասոնը. Նաասոն ծնաւ Սաղմոննը. միջոցով ըսուած Տերոց խօսքը. 23 «Անա 5 Սաղմոն ծնաւ Բոոսը՝ Ռախիարէն. կոյսը պիտի յղանայ ու որդի պիտի ծնանի, Բոոս ծնաւ Ովեէրը՝ Յորութէն. Ովեէր եւ անոր անունը Ենմանուէլ պիտի կոչէն», ծնաւ Յեսսէն. 6 Յեսսէ ծնաւ Դաւիթը որ կը թարգմանուի՝ Աստուած մեզի հետ: թագաւորը. Դաւիթ թագաւորը ծնաւ 24 Յովսէփի քունէն արթննալով՝ ըրաւ ինչ Սողոմոնը՝ Ուրիայի կոնցմէն. 7 Սողոմոն որ Տերոց հրեշտակը հրամայեց իրեն, եւ ծնաւ Ռոբովամը. 8 Ռոբովամ ծնաւ քովը առաւ իր կինը: 25 Ու չզիտցաւ զայն՝ Աքրիան. Աքրիա ծնաւ Ասան. Ասա մինչեւ որ ան ծնաւ իր անդրանիկ որդին. ծնաւ Յովսափատը. Յովսափատ ծնաւ եւ անոր անունը Յահուլս կոչեց:

Յովրամը. Յովրամ ծնաւ Ոգիան. 9

Ոգիա ծնաւ Յովսափամը. Յովսափամ ծնաւ Աքրազը. Աքրազ ծնաւ Եղեկիան. 10 Եղեկիա ծնաւ Սանասէն. Սանասէ ծնաւ Ամոնը. 11 Ամոն ծնաւ Յովսիան. Յովսիա ծնաւ Յեքոնիան ու անոր Եղբայրները. Բարելնի տարագրութեան ատենները. 12 Բարելնի տարագրութենէն ետք Յեքոնիա ծնաւ Սաղաթիելը. 13 Սաղաթիել ծնաւ Զօրաբարէլը. Զօրաբարէլ ծնաւ Աքրիուդը. Աքրիուդ ծնաւ Եղիակիմը. 14 Եղիակիմ ծնաւ Ազովը. Ազովը ծնաւ Սադովկը. Սադովկ ծնաւ Աքինը. Աքին ծնաւ Եղիուդը. 15 Եղիուդ ծնաւ Եղիազարը. Եղիազար ծնաւ Մատթանը. 16 Մատթան ծնաւ Յակոբը. Յակոբ ծնաւ Յովսէփը՝ ամուսինը Մարիամի, որմէ ծնաւ Յահուլս, որ կոչուեցաւ Քրիստոս: 17 Ուրեմն քոլր սերունդները Աքրահամէն մինչեւ Դաւիթ՝ տասնչորս սերունդ են, եւ Դաւիթէն մինչեւ Բարելնի տարագրութիւնը՝ տասնչորս սերունդ, ու Բարելնի տարագրութենէն մինչեւ Քրիստոս՝ տասնչորս սերունդ: 18 Յահուլս Քրիստոսի ծնունդը եղաւ սա կերպով: Անոր մայրը՝ Մարիամ, Յովսէփի նշանուած, Սուլը Յոգին յղացած գտնուեցաւ՝ դեռ իրարու քով չեկած: 19 Յովսէփ՝ անոր ամուսինը, արդար մարդ ըլլարիվ, ու չուզելով որ խայտառակ՝ զայն, կը ծրագրէր ծածկաբար արձակել

2 Երբ Յահուլս ծնաւ Յրեաստանի

Բեթլեհեմին մէջ՝ Յերովիլս թագաւորին օրերը, ահա արեւելքէն մոգեր եկան Երուսաղէմ, 2 եւ ըսին. «Ո՞ւր է ան՝ որ ծնաւ իրը Յրեաններուն թագաւորը. որովհետեւ մենք տեսանք անոր աստղը՝ արեւելքի մէջ, ու եկանք երկրագելու անոր»: 3 Երբ Յերովիլս թագաւորը լսեց՝ վրդովեցաւ, եւ իրեն հետ՝ ամբողջ Երուսաղէմը: 4 Ապա, հաւաքելով քոլր քահանայապետներն ու ժողովուրդին դպիրները, հարցափորձեց զանոնք թէ նուր պիտի ծնէր Քրիստոսը: 5 Անսնք ալ ըսին իրեն՝ Յրեաստանի Բեթլեհեմին մէջ: Որովհետեւ սա գրուած է մարգարեին միջոցով. 6 «Դուն, Բեթլեհեմ, Յուդայի երկիր, Յուդայի կառավարիչներուն մէջ ընան ամենափոքրը չես. որովհետեւ Կառավարիչ մը պիտի ելլէ քեզմէ, որ պիտի հովուէ իմ ժողովուրդ՝ Խրապէլլ»: 7 Այս ատեն՝ Յերովիլս ծածկաբար կանչեց մոգերը, ստուգեց անոնցմէ աստղին երեւցած ժամանակը, 8 եւ դրկեց զանոնք Բեթլեհեմ՝ ըսելով. «Գացէք, ճշգրտութեանմը տեղեկացէք մանուկին մասին, ու երբ գտնէք զայն՝ լրն բերէք ինծի, որպէսզի ես ալ երթամ՝ երկրագել անոր»: 9 Երբ անսնք թագաւորին լսեցին այս խօսքը, մեկնեցան. եւ ահա այս աստղը՝ որ տեսեր էին արեւելքի մէջ, կ'երթար անոնց առշեւէն՝ մինչեւ

որ եկաւ ու կեցաւ մանուկին եղած որպէսզի իրագործուի մարգարեներուն տեղին վրայ: 10 Երբ տեսան աստղը, խօսքը. «Նազովեցի ախտի կոչուի»:

շափազանց ուրախացան: 11 Եւ տուն

մտնելով՝ տեսան մանուկը, իր մօր՝ Մարիամի հետ. ինալով երկրպագեցին անոր, ու բանալով իրենց գանձերը՝ քարոզելով շեմ բարձրացած է անունը. ուսի, կնդրուկ եւ զմուռա: 12 Ու երազի մէջ պատզամ ստանալով՝ որ չվերադառնան

Յերովդէսի, ուրիշ ճամբարով մեկնեցան իրենց երկիրը: 13 Երբ անոնք մեկնեցան, ահա Տէրոց հրեշտակը երազի մէջ երեցաւ Յովսէփի եւ ըսաւ. «Ուտքի ելիր, ան մանուկն ու անոր մայրը, եւ վախիր Եգիպտոս. հոն կեցիր՝ մինչեւ որ քեզի ըսեմ, քանի որ Յերովդէս պիտի փնտռէ մանուկը՝ կորսնցնելու համար զայն»: 14 Ան ալ ոտքի ելաւ, գիշերուան մէջ առաւ մանուկն ու անոր մայրը, մեկնեցաւ Եգիպտոս, եւ հոն էր մինչեւ Յերովդէսի վախճանիլլ, 15 որպէսզի իրագործուի մարգարեն միջոցով ըսուած Տէրոց խօսքը. «Եգիպտոսին կանչեցի իմ որդիս»: 16 Այն ատեն Յերովդէսի, տեսնելով թէ խարուեցաւ մոգերէն, սաստիկ զայրացաւ, ու դրկեց՝ շարուեց Քեթեհեմի եւ անոր ամբողջ հողամասին մէջ եղող բոլոր մանուկները՝ երկու տարեկան ու անկէ վար, այն ժամանակին համեմատ՝ որ ստուգած էր մոգերէն: 17 Այն ատեն իրագործուեցաւ Երեմիա մարգարեն միջոցով ըսուած խօսքը. «Դամայի մէջ լսուեցաւ ծայն մը, ոդք, լաց ու մեծ սուլգ. 18 Ռաբէլ կու լար իր զաւակներուն վրայ ու չէր ուղեր միխթարուիլ, որովհետեւ չկային»: 19

Երբ Յերովդէս վախճանեցաւ, Տէրոց հրեշտակը Եգիպտոսի մէջ երեցաւ Յովսէփի երազի մէջ, եւ ըսաւ. 20 «Ուտքի ելիր, ան մանուկն ու անոր մայրը, եւ զնա Խարայէլի երկիրը, որովհետեւ մեռան անոնք՝ որ կը փնտռէին մանուկին անձը»:

21 Ան ալ ոտքի ելաւ, առաւ մանուկն ու անոր մայրը, եւ եկաւ Խարայէլի երկիրը: 22 Խսկ երբ լսեց թէ Արքեղայոս կը թագաւորէր Յերաստանի վրայ, իր հօր՝ Յերովդէսի տեղ, վախցաւ հոն Երաւալը. եւ երազի մէջ պատզամ ստանալով՝ մեկնեցաւ Գալիլեայի կողմերը, 23 ու եկաւ բնակեցաւ Նազարէթ կոչուած քաղաքը,

3 Այդ օրերը Յովհաննէս Սկրտիչը եկաւ, Յրեաստանի անապատին մէջ քարոզելով շեմ բարձրացած է անունը. որովհետեւ երկինքի թագաւորութիւնը մօտեցած է»: 3 Այս է ան, որուն մասին Եսայի մարգարեն խօսեցաւ՝ ըսելով. «Ամսապատին մէջ գոչողին ձայնը. «Պատրաստեցէք Տէրոց ճամբան, շուկեցէք անոր շաւիդները»»: 4

Յովհաննէսի հագուստը ուղարի մազէ եր, իր մէջքին շուրջ՝ կաշիէ գօտի ունէր, եւ իր կերակուրը՝ մարախ ու վայրի մեղը էր: 5 Այն ատեն Երուսաղէմէն, ամբողջ Յրեաստաննէն եւ Յորդանանի

6 կը մկրտուեին իրմէ՝ Յորդանանի մէջ, ու կը խոստովանէին իրենց մեղբերը: 7 Երբ տեսաւ Փարիստեցիներէն եւ Սաղուկեցիներէն շատեր՝ որ եկած էին իր մկրտութեան, ըսաւ. «Քեթերն ծնունդներ, ով իմացուց ձեզի՝ խուսափի զայիք բարկութենն: 8 Ուրեմն ապաշխարութեան արժանավայել պտուղ բերէք. 9 ու մի մտածէք ծեր մէջ ըսել. «Մենք Արքահանը ունինք իր հայր». որովհետեւ կը յայտարարէն ձեզի՝ թէ Աստուած կարող է այս քարերէն հանել Արքահամի զաւակներ: 10 Կացինը արդին իսկ որուած է ծառերու արմատին քով. ուրեմն ամէն ծառ որ լաւ պտուղ չի բերէր, կը կտրուի ու կրակը կը նետուի: 11 Արդարեւ ես կը մկրտեմ ծեզ ջուրով՝ ապաշխարութեան համար, քայց ան որ կու զայ իմ ետեւես՝ ինձմէ հզօր է, ու ես արժանի չեմ անոր կօշիկները կույլու անիկա պիտի մկրտէ ծեզ Սուլրը Յոգիով ու կրակով: 12 Անոր հեծանոցը իր ծեռքն է. իր կալք պիտի մաքրէ եւ իր ցորենը պիտի ժողովէ ամքարը, իսկ յարդը պիտի այրէ անշեշ կրակով»: 13 Այն ատեն Յիսուս եկաւ Գալիլեայէն Յորդանան՝ Յովհաննէսի, որպէսզի մկրտուի անկէ: 14 Յովհաննէս կ'արգիէր զայն ու կ'ըսէր. «Ես պէտք է որ մկրտուիմ քեզմէ, ու դ՞նն կու զաս ինծի»: 15 Յիսուս պատասխանեց անոր «Թոյլ տուր իմա, որովհետեւ այսպէս կը պատշաճի մեզի,

որ գործադրենք արդարութիւնը իր միջոցով քսուած խօսքը. 15 «Զարուղոնի ամբողջութեամբ»: Այն ատեն թոյլ տուալ երկիրն ու Նեփիթաղիմի երկիրը, ծովու անոր: 16 Երբ Յիսուս մկրտուեցաւ, խկոյն ճամբայով Յորդանանի միւս կողմը, դուրս ելաւ ջուրեն, եւ ահա երկինքը հեթանոսներու Գայլեան. 17 Խաւարի բացուեցաւ ու տեսալ Աստուծոյ Յոզին, մէջ բնակող ժողովուրդը մեծ լոյս տեսաւ, որ աղաւնի պես կ'իշուր ու կու գար իր եւ լոյս ծագեցաւ անոնց՝ որ կը բնակեն վրայ: 18 Եւ ահա ձայն մը եկաւ երկինքեն՝ մահուան երկիրն ու ջուրին մէջ»: 17 Այդ որ կ'ըսէր. «Այս է իմ սիրելի Որդիս՝ որուն ատենեն ետք Յիսուս սկսաւ քարոզել հաճեցայ»:

4 Այն ատեն Յիսուս անապատը Ե»: 18 Երբ Յիսուս կը քայլը Գայլեայի տարուեցաւ Սուլրը Յոզիին՝ ծովուն եզերը, տեսաւ երկու երբայրներ՝ Զարախիօսւն փորձուելու համար: 2 Պետրոս կոչուած Սիմոնն, եւ անոր Քառասուն ցերեկ ու քառասուն գիշեր ծով պահելէ ետք՝ անօրեցաւ: 3 Եւ Փորձիք մօտենալով անոր՝ ըսաւ. «Եթէ դուն 19 Ըսաւ անոնց. «Եկէ՛ իմ ետեւս, ու Աստուծոյ Որդին ես, ըսէ՛ որ այս քարերը հաց ըլլան»: 4 Ան ալ պատասխանեց. «Գրուած Է. «Միայն հացով չե որ մարդը պիտի ապրի, հապա ամեն խօսքով՝ որ կ'ելլէ Աստուծոյ բերանեն»»: 5 Այն ատեն Զարախիօսը առաւ տարա զայն սուլրը քաղաքը, կայննեցուց զայն տաճարին աշտարակին վրայ, 6 եւ ըսաւ անոր. «Եթէ դուն Աստուծոյ Որդին ես, Վար նետք քեզ ասկէ. որովհետեւ գրուած է. «Իր հրեշտակներուն պիտի հրահանգէ քեզի համար, որ իրենց ճեռքերուն վրայ կրեն քեզ, որպեսզի քարի մը չզարնես ոտքը»»: 7 Յիսուս ըսաւ անոր. «Դարձեալ գրուած Է. «Մի՛ փորձեր Տէրը՝ բու Աստուծոյ»»: 8 Զարախիօսը դարձեալ առաւ հանեց զայն չափազանց բարձր լեռ մը, ցոյց տուաւ անոր աշխարհի բոլոր թագաւորութիւններն ու անտոնց փառքը, 9 եւ ըսաւ անոր. «Ասոնք բոլորը պիտի տամ քեզի, եթէ իյնաս՝ երկրապահն ինծի»: 10 Այն ատեն Յիսուս ըսաւ անոր. «(Ետենս) զնա, Սատանայ, որովհետեւ գրուած Է. «Տէրո՞՝ բու Աստուծոյոյ երկրապահէ, ու միայն զինք պաշտէ»»: 11 Այն ատեն Զարախիօսը թոլուց զայն, եւ հրեշտակները մօտեցան ու սպասարկեցին անոր: 12 Երբ Յիսուս լսեց թէ Յովիաննես մատնուեցաւ, մեկնեցաւ Գայլեա: 13 Ու ձգելով Նազարէթը՝ կը սորվեցնէր անոնց ու կ'ըսէր. Եկաւ բնակեցաւ Կափառնայում, 3 «Երանի՛ հոգիով աղքատներուն, ծովեզերեայ քաղաքը, Զարուղնի ու որովհետեւ երկինքի թագաւորութիւնը Նեփիթաղիմի հողամասերուն մէջ, 14 անոնց Է: 4 Երանի՛ սգաւորներուն, որպեսզի իրագործուի Եսայի մարգարենս որովհետեւ անոնք պիտի միսիթարուին:

5 Երանի հեզերուն, որովհետեւ անոնք դպիրներու եւ Փարիսեցիներու պիտի ժառանգեն երկիրը: 6 Երանի արդարութիւնը, բնաւ պիտի չմտնէք անոնց՝ որ անօթութիւն ու ծարաւ երկինքի թագաւորութիւնը»: 21 «Լսեր ունին արդարութեան, որովհետեւ էք թէ ըսուեցաւ նախնիքներուն. “Մի անոնք պիտի կշտանան: 7 Երանի սպաններ”: Ո՞վ որ սպաննէ, արժանի ողորմաններուն, որովհետեւ անոնք պիտի ըլլայ դատաստանի: 22 Բայց ես կը ողորմութիւն պիտի գտնեն: 8 Երանի յայտարարեմ ձեզի. “Ո՞վ որ զուր տեղը անոնց՝ որ սիրտով մաքուր են, բարկանայ իր եղրօր դէմ արժանի պիտի որովհետեւ անոնք պիտի տեսնեն ըլլայ դատաստանի: Ո՞վ որ “ապուշ” ըսէ Աստուած: 9 Երանի խաղաղարարներուն, իր եղրօր՝ արժանի պիտի ըլլայ ատեանի որովհետեւ անոնք Աստուծոյ որդիներ դատապարտութեան: Ո՞վ որ “յիմար” ըսէ պիտի կոչուին: 10 Երանի անոնց՝ որ իր եղրօր՝ արժանի պիտի ըլլայ գեհենի հայածուած են արդարութեան համար, կրակին”: (*Geenna g1067*) 23 Ուրեմն եթէ քու որովհետեւ երկինքի թագաւորութիւնը ընծաղ զոհասեղանին վրայ բերես, ու անոնցն է: 11 Երանի ձեզի, երբ կը հոն յիշես թէ եղբարդ բան մը ունի քեզի նախատեն ձեզ ու կը հալածեն, եւ դէմ, 24 հոն ձգէ ընծաղ՝ զոհասեղանին ստութեամբ ձեզի դէմ ամեն տեսակ չար առջեւ. նախ զնա՝ հաշոռու՛ եղրօրդ հետ, խօսքեր կ’ըսեն՝ իմ պատճառովս: 12 Եւ այն ատեն եկուր՝ որ մատուցանես Ուրախացէք եւ ցնծացէք, որովհետեւ ընծաղ: 25 Չուտոնկ համաձայնէ քու ձեր վարձատրութիւնը շատ է երկինքը. ոստիի հետ, մինչ ճամբան ես անոր հետ, քանի որ այս կերպով հալածեցին ձեզմէ որպեսզի հակառակորդդ շանձնէ քեզ առաջ եղած մարզարեները»: 13 «Դուք էք դատաւորին, ու դատաւորը՝ ոստիկանին, երկրի աղը. եթէ աղը կորսնցն իր համը, եւ բանտը չնետուիս: 26 ճշմարտապէս ինք ինչնվ պիտի աղուի: Անկէ ետք ոչ մէկ կը յայտարարեմ քեզի. “Բնաւ դուրս ազդեցութիւն կ’ունենայ, հապա դուրս կը պիտի չելլես անկէ, մինչեւ որ վճարես նետուի եւ կը կոխկոտուի մարդոց ոտքին վերջին նաբարակիտը»: 27 «Լսեր էք տակ: 14 Դուք էք աշխարիի լոյսը. բահար թէ ըսուեցա. “Ճնութիւն մի՛ ըներ”: 28 մը՝ որ լերան վրայ կը գտնուի”, չի կրնար Բայց ես կը յայտարարեմ ձեզի. “Ո՞վ պահուիլ: 15 Ու ճրազը չեն վաշեր եւ դներ որ կը նայի կնոջ մը՝ անոր ցանկալու գրուանի տակ, հապա՝ աշտանակի վրայ, համար, արդին անիկա իր սիրտին մէջ որ լրսաւորէ բոլոր տան մէջ երրոները: շնուրիւն ըրած է անոր հետ”: 29 Ուստի 16 Ձեր լոյսը այնպէս թող փայլի մարդոց եթէ աջ աչքը կը զայթակղեցնէ քեզ, հանէ առջեւ, որ տեսնեն ձեր բարի գործերը եւ զայն ու նետէ քեզմէ. որովհետեւ աւելի փառաբանեն ձեր Յայրը՝ որ երկինքն է: 17 Օգուակար է քեզի՝ որ անդամներէն մէկը 17 «Մի՛ կարծէք թէ եկայ՝ աւրելու Օրէնքը կորսուի, բայց ամբողջ մարմինդ չնետուի կամ Մարզարեները: Եկայ ոչ թէ աւրելու, գեհենը: (*Geenna g1067*) 30 Եթէ աջ ձեռքդ կը հապա՝ գործադրելու: 18 Որովհետեւ զայթակղեցնէ քեզ, կտրէ զայն ու նետէ ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. քեզմէ. որովհետեւ աւելի օգտակար է “Մինչեւ որ երկինքն ու երկիրը անցնին, քեզի՝ որ անդամներէն մէկը կորսուի, ու Օրէնքն յովս մը կամ նշանագիր մը ամբողջ մարմինդ չնետուի գեհենը»: (*Geenna g1067*) 31 «Նաեւ ըսուեցա. “Ո՞վ որ արձակէ կատարութիւն”: 19 Ուրեմն ով որ այս իր կինը, թող տայ անոր ամուսնալուծումի ամենափոքր պատուիրաններէն մէկը վկայագիր մը”: 20 Բայց ես կը յայտարարեմ լուծէ եւ մարդոց այնպէս սորվեցնէ, ձեզի. “Ո՞վ որ կ’արձակէ իր կինը՝ անիկա ամենափոքր պիտի կոչուի առանց պոռնկութեան պատճառի, ինք երկինքի թագաւորութեան մէջ. բայց ով շնուրիւն ընել կու տայ անոր, եւ ով որ գործադրէ ու սորվեցնէ, անիկա մեծ որ կ’ամուսնանայ արձակուածին հետ՝ պիտի կոչուի երկինքի թագաւորութեան շնուրիւն կ’ընէ”: 22 «Լսեր էք դարձեալ մէջ: 20 Որովհետեւ կը յայտարարեմ ձեզի. թէ ըսուեցաւ նախնիքներուն. “Սուլտ “Եթէ ձեր արդարութիւնը չգերազանցէ երդում մի՛ ըներ, հապա հատուցանէ

Տերոց ըրած երդումներդ": **34** Բայց ես կը "Անոնք ունեցած կ'ըլլան իրենց յայտարարեմ ձեզի. "Երբեք երդում միշ վարձատրութիւնը": Յ Իսկ դուն՝ երբ ընէք, ոչ երկինքի վրայ՝ որ Աստուծոյ գահն ողորմութիւն ընես՝ ծախ ձեռքդ թող է, **35** ոչ երկրի վրայ՝ որ անոր ոտքերուն չգիտնայ աջ ձեռքիդ ինչ տայլ, **4** որպէսզի պատուանդանն է, ոչ Երուսաղեմի վրայ՝ քու ողորմութիւնդ գաղտնի ըլլայ. Եւ որ Մեծ Թագաւորին քաղաքն է, **36** ոչ ալ քու Յայր՝ որ կը տեսնէ գաղտնիքը, գլուխիդ վրայ երդում ըրէ, որովհետեւ չես բացայայտօրէն պիտի հատուցանէ կրնար մէկ մազ ճերմկցնել կամ սեւցնել: **37** բեզի»: Յ «Երբ աղօթես՝ նման միշ ըլլար Յապա ձեր խօսքը ըլլայ՝ այն՝ այն, եւ ոչ՝ կեղծաւորներուն, որոնք կը սիրեն ոչ. ասկէ աւելին յառաջ կու զայ Չարէն»: աղօթել՝ կայնելով ժողովարաններուն **38** «Լսեր Եք թէ ըսուեցաւ. "Աչքի տեղ՝ աչք, մէջ ու իրապարակներուն անկիւնները, եւ ակրայի տեղ՝ ակրայ": **39** Բայց ես կը որպէսզի երեւնան մարդոց: յայտարարեմ ձեզի. "Չարին միշ դիմարեք. ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. հապա ով որ ապտակէ աջ այտիդ, "Անոնք ունեցած կ'ըլլան իրենց դարձուր անոր միւսն ալ: **40** Եթէ մէկը վարձատրութիւնը": Յ Իսկ դուն՝ երբ ուզգէ դատ վարել բեզի հետ ու բանկոնդ աղօթես՝ մտիր ներքին սենեակը, գոցէ առնել, թիղ տուր անոր հանդերդ ալ: **41** դուռդ, եւ աղօթէ՛ Յօրդ՝ որ գաղտնի եւ ով որ ստիպէ բեզ մղոն մը երթայ զնա տեղ կը գտնուի. ու Յայր՝ որ կը տեսնէ անոր հետ երկու մղոն: **42** Տուր բեզմէ գաղտնիքը, բացայայտօրէն պիտի ուզողին, ու երես միշ հարձներ անկլ՝ որ հատուցանէ բեզի: **7** Երբ աղօթէ՛, կ'ուզգէ փոխ առնել բեզմէ՛»: **43** «Լսեր շատախօս միշ ըլլար հեթանոսներուն Եք թէ ըսուեցաւ. "Սիրէ ընկերդ եւ ատէ՛ պէս, որովհետեւ կը կարծեն թէ պիտի թշնամիդ": **44** Բայց ես կը յայտարարեմ ընդունուին՝ իրենց շատ խօսելուն համար: ձեզի. "Սիրեցէ՛ ձեր թշնամիները, **8** Ուրեմն միշ նմանիք անսնոց, որովհետեւ օրինեցէ՛ ձեզ անհօղները, բարիք ըրէ՛ ձեր Յայր զիտէ ձեր պէտքերը՝ դեռ անոնց՝ որ կ'ատեն ձեզ, եւ աղօթեցէ՛ դուք չխնդրած իրմէ: **9** Ուստի դուք անոնց համար՝ որ կը պախարակեն ու սապէս աղօթեցէ՛. "Յայր մեր՝ որ երկինքն կը հալածեն ձեզ, **45** որպէսզի ըլլար ձեր ես, քու անունդ սուրբ ըլլայ. **10** Քու երկնաւոր Յօր որդիները. որովհետեւ իր թագաւորութիւնդ զայ. Քու կամքդ ըլլայ, արեւը կը ծագեցնէ թէ չարերուն եւ թէ ինչպէս երկինքը՝ նոյնպէս երկրի վրայ: **11** Բարիներուն վրայ, եւ անձրես կը դրկէ թէ Մեր ամենօրենա հացը՝ մեզի տուր այսօր. արդարներուն եւ թէ անարդարներուն **12** մեզի ներէ մեր պարտքերը, ինչպէս մենք վրայ: **13** Ուրովհետեւ երեւ դուք վիրէ՛ ալ կը ներենք մեր պարտապաններուն. ձեզ սիրողները, ինչ աւելի կ'ընէք ուրիշներն. եւ փառքը յալիտեան. ամէն": **14** մաքսաւորներն ալ նոյնը չին ընեք: **15** Արդարեւ երեւ դուք ներէ մարդոց իրենց Ուրեմն դուք կատարեալ եղէ՛, ինչպէս յանցանքները, ձեր երկնաւոր Յայրն ձեր երկնաւոր Յայր կատարեալ է": ալ պիտի ներէ ձեզի. **16** Իսկ երեւ դուք **6** «Զգուշացէ՛ որ ձեր ողորմութիւնը չընէք մարդոց իրենց յանցանքները, մարդոց առշեւ՝ տեսնուելու համար անոնցմէ. այլապէս՝ վարձատրութիւն չէք ունենար ձեր Յօրմէն, որ երկինքն է: **2** Ուրեմն երբ ողորմութիւն ընես, փող միշ հնչեցներ առշեւդ, ինչպէս կեղծաւորները կ'ընեն ժողովարաններուն ու փողոցներուն մէջ, որպէսզի փառաւորուին մարդոցմ: **17** Բայց դուն՝ երբ ծոմ պահես՝ օծէ՛ գլուխտ

ու լրաց երեսդ, 18 որպէսզի չերենաս հեթանոսները կը փնտռեն այդ բոլոր մարդոց՝ ծով պահողի պէս, հապա քու բաները). որովհետեւ ձեր երկնաւոր Յայր՝ որ գաղտնի տեղ կը գտնուի: Եւ Յայրը գիտ թէ այդ բոլոր բաները քու Յայր՝ որ կը տեսնէ գաղտնիքը, պէտք են ձեզի: 23 Բայց նախ խնդրեցէք պիտի հատուցանէ քեզի»: 19 «Երկրի Աստուծոյ թագաւորութիւնն ու անոր վրայ գանձեր մի դիզեք ծեզի, ուր ցեցը արդարութիւնը, եւ այդ բոլոր բաներն եւ ժանզը կ'ապականեն, ուր գողերը ալ պիտի տրուին ծեզի: 24 Ուստի պատ կը ծակեն ու կը գողնան: 20 Յապա մի մտահոգուիք վաղուան համար, երկինքը գանձեր դիզեցէք ծեզի, ուր ոչ որովհետեւ վաղուան օրը պիտի հոգայ ցեցը եւ ոչ ժանզը կ'ապականեն, ուր ոչ իրեն համար. բաւական է օրուան իր գողերը պատ կը ծակեն եւ կը գողնան: անձկութիւնը”»:

21 Որովհետեւ ձեր գանձը ուր որ է, ձեր սիրտն ալ ինը պիտի ըլլայ: 22 «Մարմինին ճրագը աշքն է. ուրեմն եթէ աշքդ պարզ է, ամբողջ մարմինդ լուսաւոր կ'ըլլայ: 23 Բայց եթէ աշքդ չար է, ամբողջ մարմինդ խաւարամած կ'ըլլայ. ուրեմն եթէ քու մեջդ եղած լոյսը խաւար է, ալ որքան է այդ խաւարը»: 24 «Ոչ մէկը կրնայ ծառայել երկու տիրոջ. որովհետեւ կամ պիտի ատէ մէկը եւ սիրէ միւսը, կամ պիտի յարի մէկուն” ու արհամարիէ միւսը: Չէք կրնար ծառայել Աստուծոյ եւ մամոնային:

25 Ուստի կը յայտարարեմ ծեզի. “Մի մտահոգուիք ձեր անձին մասին՝ թէ ինչ պիտի ուտէք կամ ինչ պիտի խմէք, ոչ ալ ձեր մարմիններուն մասին՝ թէ ինչ պիտի հազնիք. միթէ անձը աւելի չէ կերակուրեն, ու մարմինը՝ հագուստն: 26 Նայեցէք երկինքի թռչուններուն, որոնք ոչ կը սերմանեն եւ ոչ կը հնձեն, ոչ ալ կը ժողվեն ամբարի մեջ. բայց ձեր երկնաւոր Յայրը կը կերակը զանոնք:

Դուք աւելի չէք արժեր անոնցմ: 27 Յիմա ձեզմէ ովկ կրնայ մտահոգուելով՝ կանգնուն մը աւելցնել իր հասակին վրայ: 28 Եւ ինչո՞ւ կը մտահոգուիք հագուստի մասին. նկատեցէք դաշտի շուշանները, թէ ինչպէս կ'ածին. ոչ կ'աշխատին ու ոչ կը մանեն: 29 Բայց կը յայտարարեմ ծեզի թէ Սողոմոն ալ՝ իր ամբողջ փառաւորութեան մեջ՝ չհագուեցաւ անոնցմ մէկուն պէս: 30 Ուստի եթէ դաշտի խոտը, որ այսօր կայ եւ վաղը փուռը կը նետուի, Աստուծած այնպէս կը հագուեցնէ, հապա որչափ աւելի ծեզ, թերահաւատներ: 31 Ուրեմն մի մտահոգուիք՝ ըսելով. “Ի՞նչ պիտի ուտենք”, կամ “Ի՞նչ պիտի խմենք”, որ կը մտնեն անկէ. 32 (քանի որ

7 «Մի դատէք, որպէսզի չդատուիք: 2 Որովհետեւ ինչ դատաստանով որ դատէք՝ անով պիտի դատուիք, եւ ինչ չափով որ չափէք՝ անով պիտի չափուի ծեզի: 3 Եւ ինչո՞ւ կը տեսնես եղբօրդ աշքին մեջի շիլդը, ու չես նշմարե՛ քու աշքին մեջի գերանը: 4 Կամ ի՞նչպէս կրնաս ըսել եղբօրդ. “Թոյլ տուր որ հանեմ աշքէն շիլդը”, երբ ահա գերան կայ քու աշքին մեջ: 5 Կեղծաւոր, նախ հանէ քու աշքէն գերանը, եւ այն ատեն յստակ պիտի տեսնես՝ հանելու համար շիլդը եղբօրդ աշքէն: 6 Սուրբ բանը մի տաք շուներուն, ու ձեր մարզարիտները մի նետէք խոզերուն առջեւ, որպէսզի շկոխկուտն զանոնք իրենց ոտքերուն տակ, եւ դառնալով չքգբտեն ծեզ: 7 «Խնդրեցէք՝ ու պիտի տրուի ծեզի. փնտուեցէք՝ ու պիտի գտնէք. դուռը բախեցէք՝ ու պիտի բացուի ծեզի: 8 Որովհետեւ ովկ որ խնդրէ՝ կը ստանայ, ովկ որ փնտու՝ կը գտնէ, եւ ովկ որ դուռը բախէ՝ պիտի բացուի անոր: 9 Զեզմէ ովկ է այն մարդը, որմէ եթէ իր որդին հաց ուզգէ՝ քար կու տայ անոր. 10 կամ եթէ ծուկ ուզգէ՝ միթէ ծծ կու տայ անոր: 11 Ուրեմն եթէ ովկ՝ որ չար էք, գիտէք բարի նուլերներ տալ ձեր զաւակներուն, որչափ աւելի ձեր Յայրը՝ որ երկինքն է, բարի բաներ պիտի տայ անոնց՝ որ կը խնդրեն իրմէ: 12 Ուրեմն ամեն ինչ որ կ'ուզէք՝ որ մարդիկ ըսեն ծեզի, ովկ՝ ալ այնպէս ըրէք անոնց, որովհետեւ ասիկան է Օրէնքն ու Մարզարէները: 13 «Նեղ դրնեն ներս մտէք. որովհետեւ լայն է այն դուռը, եւ ընդարձակ՝ այն ճամբան, որ դէպի կորուստ կը տանի, ու շատ են անոնք՝ կամ “Ի՞նչ պիտի հազնինք” 32 (քանի որ

այն դուռը, եւ անձուկ՝ այն ճամբան, որ ձեռքը՝ դպաւ անոր եւ ըսաւ. «Կ'ուզենմ, դէախի կեանք կը տանի, ու թիշ են անոնք՝ մաքրուց»: Եսկոյն անոր բորսութիւնը որ կը գտնեն զայն»: 15 «Զգուշաց՛եք սուս մաքրուեցաւ: 4 Յիսուս ըսաւ անոր. մարգարեներէն, որոնք կու զան ձեզի «Զգուշացիր, ոչ մէկուն ըսէ. հապա ոչխարի հանդերձներով, բայց ներսէն՝ զնա, ցոյց տուր քեզ քահանային, ու յափշտակող գայլեր են: 16 Երենց պտուղին մատուցանէ Մովսէսի պատուիրած պիտի ճանչնաք զանոնք: Միջեւ փուշերէն ընծան՝ վկայութիւն ըլլալու համար կը քաղն խաղող, կամ տատասկէն՝ թուզ: անոնց»: 5 Երբ մտաւ Կափառայում, 17 Այսպէս ամէն բարի ծառ՝ լաւ պտուղ կը հարիւրապես մը քովը եկաւ, կ'աղաչէր բերէ, եւ վատ ծառ՝ չար պտուղ կը բերէ: 18 անոր 6 ու կ'ըսէր. «Տէր, ծառաս՝ տունը Բարի ծառը չի կրնար չար պտուղ բերէ, ոչ անդամալյօծ պարկած՝ չարաչար կը ալ վատ ծառը՝ լաւ պտուղ բերէ: 19 Ամէն տանջուից»: 7 Յիսուս ըսաւ անոր. «Ես կու ծառ որ լաւ պտուղ չի բերէր, կը կտրուի զամ եւ կը բուժեմ զինք»: 8 Յարիւրապետը ու կը նետուի կրակը: 20 Ուրեմն՝ իրենց պատասխանեց. «Տէր, ես արժանի չեմ՝ պտուղին պիտի ճանչնաք զանոնք»: 21 որ դուն մտնես իմ յարկիս տակ. միայն «Ո՛չ թէ ով որ ինծի՝ “Տէր, Տէր” կ'ըսէ, պիտի ըսէ խօսք մը, ու ծառաս պիտի բժշկուի: մտնէ Երկինքի թագաւորութիւնը, հապա 9 Որովհետեւ ես ալ իշխանութեան ան՝ որ կը գործադրէ իմ Երկնաւոր Յօրս տակ մարդ եմ, եւ զինուորներ ունիմ իմ կամքը: 22 Շատեր այն օրը պիտի ըսէն հրամանիս տակ: Ասոր կ'ըսէմ. “Գնա”, ու ինծի. “Տէր, Տէր, միիթէ չմարգարեացանք կ'երթայ, եւ միւսին. “Եկնը”, ու կու զայ. քու անունով, դեւեր չհանեցինք քու եւ ծառայիս. “Ըրէ այս բանը”, ու կ'ընէ: 10 անունով, եւ շատ հրաշքներ չգործեցինք Երբ Յիսուս լսեց՝ զարմացաւ, եւ ըսաւ քու անունովդ”: 23 Այն ատեն պիտի իր հետեւորդներուն. «Ծշմարտապես յայտարարեմ անոնց. “Ես բնան չի կը յայտարարեմ ձեզի, Խսայելի մէջ ճանչնաք ձեզ. հեռացէք քովես դուք՝ անզամ ես զգույ այսչափ մէծ հաւատք: որ անօրէնութիւն կը գործէիք”»: 24 11 Ձեզի կը յայտարարեմ թէ արեւելքին «Ուրեմն ով որ կը լսէ այս խօսքերս եւ եւ արեւմուլտքէն շատեր պիտի զան ու կը գործադրէ զանոնք, պիտի նմանցնեմ պիտի թազմին Երկինքի թագաւորութեան զայն ուշիմ մարդու մը՝ որ իր տունը մէջ՝ Աբրահամի, Խսահակի եւ Յակոբի կառուցանեց վեմի վրայ: 25 Տեղատարափ հետ, 12 իսկ թագաւորութեան որդիները անձրւ իշաւ, հեղեղները եկան, հովերը պիտի հանուին դրւսի խաւարդ. Ի՞ն փշեցին ու զարկին այդ տան՝ բայց չփլաւ, պիտի ըլլայ լաց ու ակրաներու կրծոտում»: որովհետեւ հիմնուած էր վեմի վրայ: 26 13 Յիսուս ըսաւ հարիւրապետին. «Գնա, Խսկ ով որ կը լսէ այս խօսքերս ու չի եւ ինչպէս դուն հաւատացիր՝ այնպէս գործադրեր, կը նմանի յիմար մարդու թող ըլլայ քեզի»: Նոյն ժամուն անոր մը՝ որ իր տունը կառուցանեց աւազի ծառան բժշկուեցաւ: 14 Երբ Յիսուս վրայ: 27 Տեղատարափ անձրւ իշաւ, եկաւ Պետրոսի տունը, տեսաւ թէ հեղեղները եկան, հովերը փշեցին եւ անոր զոքանչը պարկած էր՝ տենդով զարկին այդ տան, ու փլաւ. եւ անոր հիւանդացած: 15 Բոնեց անոր ձեռքեն, ու անկումը մէծ եղաւ»: 28 Երբ Յիսուս տենդը թողուց զայն: Ան ալ ոտքի եկաւ եւ լմնցուց այս խօսքերը, թագմութիւնը կը սպասարկէր անոնց: 16 Երբ իրիկուն ապշած մնաց անոր ուսուցումն վրայ. Եղաւ, շատ դիւահարներ բերին անոր. 29 որովհետեւ իշխանութիւն ունեցողի խօսքով դուրս հանեց չար ոգիները, մը պէս կը սորվեցնէր անոնց, ոչ թէ ու բուժեց բոլոր ախտաւորները, 17 դայիներուն պէս:

8 Երբ այդ լեռնեն վար իշաւ, մէծ թագմութիւններ հետեւեցան անոր: 2 Եւ ահա բորս մը եկաւ ու Երկրապագեց անոր՝ ըսելով. «Տէր, եթէ ուզես՝ կրնան որ Երեան միւս եզերքը: 19 Դպաւ մարգարեն միջոցով ըսուած խօսքը. «Ան ստանձնեց մեր հիւանդութիւնները եւ կրեց մեր ախտերը»: 18 Յիսուս՝ տեսնելով իր շուրջը մէծ թագմութիւններ՝ հրամայեց որ Երեան միւս եզերքը: 19 Դպիր մը

մօտենալով՝ ըսաւ անոր. «Վարդապետ, **9** Ուստի նաև մտնելով՝ անցաւ միւս պիտի հետեւիմ քեզի՝ ուր որ երթաս»: **20** կողմը ու գնաց իր քաղաքը: **2** Եւ Յիսուս ըսաւ անոր. «Աղուէները որդեր բերին իրեն անդամալոյթ մը, որ պարկած ունին, ու երկինքի թռչուները՝ բոյներ, Եր մահիճի մէջ: Յիսուս՝ տեսնելով բայց մարդու Որդին տեղ մը չունի, ուր անոնց հաւատըք՝ ըսաւ անդամալոյթին. իանձնեցնէ իր գոլովիք»: **21** Ուրիշ մը, որ «Քաջալերուէ, որդեանկ, մեղքերդ ներուած անոր աշակերտներէն Եր, ըսաւ անոր. Են քեզի»: **3** Դայիրներէն ոմանք ըսին՝ «Տէ՛ր, արտօնէ ինծի, որ նախ երթամ՝ իրենք իրենց մէջ. «Ասիկա կը հայինք»: **4** թաղեմ հայրս»: **22** Յիսուս ըսաւ անոր. Յիսուս՝ գիտնալով անոնց մտածումները՝ «Յետեւէ ինծի, Եւ թո՞յ մեռեներուն՝ ըսաւ. «Ինչո՞յ չար բան կը մտածեք թաղել իրենց մեռեներու»: **23** Երբ նաև ծեր սիրտերուն մէջ: **5** Ո՞րը աւելի մտաւ, իր աշակերտները հետեւեցան դիւրին Ե, «մեղքերդ ներուած Են» ըսնը, իրեն: **24** Եւ ահա մեծ ալեկոծութիւն թէ՝ “ուտքի Ելիր ու քալէ” ըսնը: **6** մը եղաւ ծովուն մէջ, այնքան՝ որ նաւը Բայց որպեսզի գիտնաք թէ մարդու կը ծածկուեր ալիքներէն. իսկ ինք կը Որդին իշխանութիւն ունի մեղքերը քնանար: **25** Աշակերտները գացին իր ներելու երկրի վրայ, (այն ատեն ըսաւ մօտ, արթնցուցին զինք եւ ըսին. «Տէ՛ր, անդամալոյթին») “Ուտքի Ելիր, ան մահիճի փրկէ մեզ, ահա կը կորսուինք»: **26** Ինք ու գնա տունդ”: **7** Ան ալ ուտքի Ելաւ եւ ալ ըսաւ անոնց. «Ճերահաւատներ, գնաց իր տունը: **8** Երբ բազմութիւնները ինչո՞յ այդպէս երկչուտ Էք»: Ոյն ատեն տեսան՝ զարմացան, ու փառաբանեցին ուտքի Ելաւ, սաստեց հովերն ու ծովը, եւ Աստուած, որ այդպիսի իշխանութիւն մեծ խաղաղութիւն եղաւ: **27** Մարդիկ տուած Եր մարդոց: **9** Յիսուս անկէ յառաջ զարմացան, ու կ'ըսէին իրարու. «Ինչպիսի երալով՝ տեսաւ մարդ մը, Մատթեոս մարդ Է ասիկա, որ նոյնիսկ հովերը եւ կոչուած, որ նստած Էր մաքս ընդունելու ծովը կը հնազանդին իրեն»: **28** Երբ անցաւ տեղը, եւ ըսաւ անոր. «Յետեւէ ինծի»: միւս եգերքը՝ Գերգեսացիներուն երկիրը, Ան ալ կանգնեցաւ ու հետեւեցաւ անոր: Երկու դիւլահարներ հանդիպեցան իրեն՝ **10** Տունը սեղան նստած՝ ատեն՝ ահա գերեզմաններէն Ելած, չափազանց ուրիշ շատ մաքսաւորներ եւ մեղաւորներ դաժան, այնպէս որ ոչ մէկը կարող Եկած ու սեղան նստած Եին Յիսուսի Եր անցնիլ այդ ճամբային: **29** Եւ ահա եւ անոր աշակերտներուն հետ: **11** աղաղակեցին. «Դուն ինչ գործ ունիս Երբ Փարիսեցիները տեսան՝ ըսին մեզի հետ, Յիսուս, Աստուծոյ Որդի. անոր աշակերտներուն. «Ինչո՞յ ծեր ատենէն առաջ մեզ տանջելո՞յ համար վարդապետը կ'ուտէ մաքսաւորներու Եկար հոս»: **30** Անոնցմէ հեռու, խոզերու եւ մեղաւորներու հետ»: **12** Բայց Երբ մեծ երամակ մը կար, որ կ'արածէր: **31** Յիսուս լսեց՝ ըսաւ անոնց. «Ո՞չ թէ Դեւերը կ'աղաջէին իրեն ու կ'ըսէին. «Եթէ առողջներուն թժիկ պէտք Է, հապա՝ հանես մեզ, արտօնէ մեզի՝ որ երթամք հիւլանդներուն: **13** Գացէք, սորվեցէք մտնենք խոզերու երամակին մէջ»: **32** թէ ինչ ըսել Է. “Կարեկցութիւն կ'ուզեմ, Ըսաւ անոնց. «Գացէք»: Երբ անոնք ու ոչ թէ զոհ»: որովհետեւ ես Եկայ դուրս Ելան, գացին խոզերու երամակին կանչելու ոչ թէ արդարները, հապա մէջ, եւ ահա ամբողջ երամակը գահավէծ մեղաւորները՝ ապաշխարութեան»: **14** տեղէն ծովը վազեց ու ջուրերուն մէջ Այս ատեն Յովիաննեսի աշակերտները մեռաւ: **33** Խոզարածներն ալ փախան, Եկան անոր եւ ըսին. «Ինչո՞յ մենք ու եւ քաղաքը երալով՝ պատմեցին ամէն Փարիսեցիները յաճախ ծոմ կը պահենք, ինչ, նաեւ դիւլահարներուն պատահած իսկ քու աշակերտներդ չեն պահեր»: **15** բաները: **34** Ուստի ամբողջ քաղաքը Յիսուս ըսաւ անոնց. «Միթէ կարելի՞ Ե՝ դուրս Ելաւ՝ դիմաւորելու Յիսուսը, ու Երբ որ հարսնեւորները սգան, քանի փեսան տեսան զինք՝ աղաչեցին որ մեկնի իրենց իրենց հետ Ե: Բայց օրերը պիտի գան՝ Երբ փեսան պիտի վերցուի իրենցմէ. այն ատեն ծոմ պիտի պահեն: **16** Ո՞չ մէկը կը

ձգէ նոր լաթի կտոր մը հին հանդերձի մը Ուստի բազմութիւնները զարմացան, ու վրայ, որովհետեւ անիկա որ անոր լրումին կ'ըսէին թէ բնաւ այսպիսի բան երևած համար դրուած է, կը քաշէ հանդերձը, չէր իսրայէլի մէջ: 34 Բայց Փարիսեցիները ու պատռուածքը աւելի գէշ կ'ըլլայ: 17 կ'ըսէին. «Ան դեւերուն իշխանով դուրս կը Ո՛չ ալ նոր գինին կը դնեն հին տիկերու հանէ դեւերը»: 35 Յիսուս կը շրջէր բոլոր մէջ, այլապէս՝ տիկերը կը պատռին, եւ քաղաքներն ու գիլերը, կը սորվեցնէր գինին կը թափի, եւ տիկերը կը կորսուին: անոնց ժողովարաններուն մէջ, կը Հապա նոր գինին կը դնեն նոր տիկերու քարոզքը արբայութեան աւետարանը, մէջ, ու երկուքն ալ կը պահուին»: 18 Երը եւ կը բուժէր բոլոր այստերն ու բոլոր ան այս բաները կը խօսէր անոնց հետ, վատառողջութիւնները ժողովուրիխն մէջ: ահա պետ մը եկաւ ու երկրպագեց անոր՝ 36 Եւ տեսներով բազմութիւնները՝ զօաց ըսելով. «Աղջիկս թերեւս վախճանած անոնց վրայ, որովհետեւ պարտասած է մինչեւ հիմա. բայց եկուր, ոյիր ծեռքը ու ցրուած էին՝ հովիս չունեցող անոր վրայ, եւ պիտի ապրի»: 19 ոչխարներու պէս: 37 Այն ատեն ըսաւ Յիսուս ալ ոտքի ելաւ ու հետեւեցաւ իր աշակերտներուն. «Հունձք հրապէս անոր՝ իր աշակերտներուն հետ: 20 Եւ շատ է, բայց գործաւորները՝ քիչ. 38 ահա կին մը, որ արինահոսուրենուն ուրեմն աղերսեցէք հունձքին Տէրոց, որ կը տառապէր տասներկու տարիէ ի գործաւորներ ուղարկէ իր հունձքին»:

Վեր, մօտեցաւ ետեւեն ու դպաւ անոր հանդերձին քոանցքին. 21 Քանի որ կ'ըսէր ինքնիրեն. «Եթէ միայն դպչիմ անոր հանդերձին՝ պիտի թժկուիմ»: 22 Յիսուս, երը ետեւ դարձաւ ու տեսաւ զայն, ըսաւ. «Քաջալերուէ, աղջիկ, հաւատքդ բժշկեց քեզք: Եւ կինը թժկուեցաւ նոյն ժամուն: 23 Երը Յիսուս հասաւ պետին տունը, ու տեսաւ սրնգահարները եւ աղմկարար քազմութիւնը, 24 ըսաւ անոնց. «Մեկնեցէք, որովհետեւ աղջիկը մեռած չէ, հապա կը բնանայ»: 25 Անոնք ալ ծաղրեցին զինք: Բայց երը բազմութիւնը դուրս հանուեցաւ, ինք ներս մտաւ, բռնեց անոր ծեռքէն, եւ աղջիկը ոտքի ելաւ: 26 Այս լուրը տարածուեցաւ ամբողջ երկիրը: 27 Երը Յիսուս յառաջ անցաւ անկէ, երկու կոյրեր հետեւեցան անոր՝ աղաղակելով. «Ողորմէ մեզի, Դաւիթի Որդի». 28 Երը տուն հասաւ, կոյրերը եկան իրեն: Յիսուս ըսաւ անոնց. «Կը հաւատամք թէ կրնամ ընել այս բանը»: Ըսին անոր. «Այն, Տէր»: 29 Այն ատեն դպաւ անոնց աչքերուն եւ ըսաւ. «Թող զլլայ ծեզի ծեր հաւատքին համեմատ»: 30 Անոնց աչքերը բացուեցան, ու Յիսուս ազդարարեց անոնց՝ զսելով. «Զգուշացէք որ ոչ մէկը գիտնայ»: 31 Բայց անոնք մեկնելով տարածեցին անոր համբաւը այդ ամբողջ երկրին մէջ: 32 Երը անոնք դուրս ելան, ահա համր դիւահար մարդ մը բերին իրեն: 33 Երը դեւը ելաւ, համրը խօսեցաւ:

10 Յետոյ, բովը կանչելով իր տասներկու աշակերտները, իշխանութիւն տուաւ անոնց՝ անմաքուր ոգիներուն վրայ, որպէսզի դուրս հանեն զանոնք, ու բուժեն ամէն տեսակ ախտ եւ ամէն տեսակ վատառողջութիւն: 2 Ահանասիկ տասներկու առաքեալաներուն անունները.՝ առաջին՝ Սիմոն, որ Պետրոս կը կոչուի, եւ անոր եղբայր՝ Անդրեաս, 3 Յակոբոս Չերենեան եւ անոր եղբայր՝ Յովհաննէս, Փիլիպպոս ու Բարթոլոմէոս, Թովման եւ Մատթէոս՝ մաքսաւորը, Յակոբոս Ալֆեան ու Ղերես՝ որ Թադէոս մականուանուեցաւ, 4 Սիմոն Կանանացի եւ Յուլա Իսկարիովստացի, որ մատնեց զայն: 5 Յիսուս դրկեց այս տասներկութը եւ պատուիրեց անոնց. «Մի Երթաք հեթանոսներու ճամբայն, ու մի մտնեք Սամարացիներու որեւէ քաղաք, 6 այլ մանաւանդ զացէք Խարայէլի տան կորսուած ոչխարներուն: 7 Երը Երթաք, բարոզեցէք եւ ըսէք. «Երկինքի թագաւորութիւնը մօտեցած է»: 8 Բուժեցէք հիւանդները, մաքրեցէք բորոտները», հանեցէք դեւերը. ծրի ստացած էք, ծրի տուէք: 9 Մի ունենաք ոչ ոսկի, ոչ արծաթ ու ոչ պղինձ՝ ծեր զօտիներուն մէջ. 10 ոչ ճամբորդութեան համար պարկ, ոչ կրկին բանկոն, ոչ կօշիկ, ոչ գաւազան. որովհետեւ գործաւորը

արժանի է իր կերակուրին: 11 Երբ քաղաք միշտ վախնաք անոնցմէ, որովհետեւ ոչինչ մը կամ գիլ մը մտնեք, տեղեկացք կա ծածկուած՝ որ պիտի շայտնուի, ու թէ ով է արժանաւորը անոր մէջ, եւ զայտնի՝ որ պիտի չփառուի: 27 Ինչ որ մնացք անոր քով՝ մինչեւ որ մեկնիք կ'ըսեն ձեզի խաւարի մէջ՝ խօսեցք զայն անկե: 12 Երբ տուն մտնեք, բարեւ տուլք լոյսի մէջ, եւ ինչ որ կը լսէք ականջի անոր: 13 Եթէ այդ տունը արժանի մէջ՝ բարողեցք տանիքներուն վրայ: 28 Ե, ձեր բարեւը թող գայ անոր վրայ. Միշտ վախնաք անոնցմէ՝ որ մարմինը կը խսկ եթէ արժանի չէ, ձեր բարեւը թող սպաննեն ու չեն կրնար անձը սպաննել. վերադառնայ ձեզի: 14 Եթէ մէկը չընդունի այլ մանաւանդ վախցէք անկե՝ որ կրնայ ձեզ ու մտիկ չընէ ձեր խօսերը, երբ անձը եւ մարմինը կորսնցնել գեհենին մեկնիք այդ տուննւն կամ քաղաքն, մէջ: (Geenna g1067) 29 Երկու ճնճորուկ չեն թօթուեցք ձեր ոտքերուն փոշին: 15 ծախտուիր մէկ դանզի. սակայն անոնցմէ ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. ոչ մէկը գետին կ'ինայ առանց ձեր հօր “Սողոմացիներու եւ Գոմորացիներու կամքին: 30 Բայց ձեր գլուխին բոլոր երկրին աւելի դիւրին պիտի ըլլայ մազերն ալ համրուած են: 31 Ուրեմն դատաստանին օրը, քան այդ քաղաքին”»: միշտ վախնաք, որովհետեւ դուք շատ 16 «Ահա կը դրկեմ ձեզ իրը ոչխարներ՝ ճնճորուկներէ աւելի կ'արժէք»: 32 «Ուստի գայլերու մէջ. ուրեմն խորագէտ եղէք ով որ դաւանի զիս մարդոց առջեւ, ես ալ օծերու պէս, եւ աննենզ՝ աղաւնիներու պիտի դաւանիմ զինք հօրս առջեւ՝ որ պէս: 17 Իսկ զգուշացք մարդոցմէ. երկինքն է: 33 Իսկ ով որ ուրանայ զիս որովհետեւ ատեաններու պիտի մարդոց առջեւ, ես ալ պիտի ուրանամ մատնեն ձեզ, ու պիտի խարազաննեն զինք հօրս առջեւ՝ որ երկինքն է»: 34 «Մի ձեզ իրենց ժողովարաններուն կարծէք թէ ես եկայ խաղաղութիւն ձգելու մէջ: 18 Կառավարիչներու եւ երկրի վրայ: Ես եկայ ոչ թէ խաղաղութիւն թագաւորներու առջեւ պիտի տարուիք՝ ձգելու, հապա՝ սուր: 35 Որովհետեւ եկայ իմ պատճառուս, իրը վկայութիւն անոնց զատելու մարդը իր հօրմէն, եւ առջկը՝ ու հեթանոսներուն: 19 Բայց երբ մատնեն իր մօրմէն, ու հարսը՝ իր կեսուրեն: 36 ձեզ, միշտ մտահոգուիք թէ ինչպէս կամ Մարդուն թշնամիները՝ իր տնեցիները ինչ պիտի խօսիք, որովհետեւ ինչ որ պիտի ըլլան: 37 Ան որ ինձմէ աւելի կը պիտի խօսիք՝ պիտի տրուի ձեզի այդ սիրէ իր հայրը կամ մայրը՝ ինծի արժանի ժամուն: 20 Որովհետեւ ոչ թէ դուք եք չէ, եւ ան որ ինձմէ աւելի կը սիրէ իր որ պիտի խօսիք, հապա ձեր հօր հոգին՝ որդին կամ առջկը՝ ինծի արժանի չէ: 38 որ պիտի խօսի ձեր մէջ: 21 Եղբայրը Ան որ իր խաչը շ'առներ ու իմ ետեւս մահուան պիտի մատնէ իր եղբայրը, եւ չի գար, ինծի արժանի չէ: 39 Ան որ կը հայրը՝ զաւակը. ու զաւակներ պիտի գտնէ իր անձ՝ պիտի կորսնցնէ զայն, ելլեն իրենց ծնողներուն իշմ եւ մեռցնեն եւ ան որ կը կորսնցնէ իր անձը ինծի զանոնք: 22 Բոյորին ատելի պիտի ըլլաք համար՝ պիտի գտնէ զայն»: 40 «Ան որ ձեզ իմ անունիս համար. բայց ով որ տուկայ կ'ընդունի՝ զիս կ'ընդունի. եւ ան որ զիս մինչեւ վախճանը, անիկա պիտի փրկուի: կ'ընդունի՝ զիս դրկուր կ'ընդունի: 41 Ան 23 Երբ այս քաղաքին մէջ հալածեն ձեզ, որ մարգարէ մը կ'ընդունի՝ մարգարէի փախէք ուրիշ քաղաք մը. որովհետեւ անունով, մարգարէի վարձատրութիւն ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. պիտի ստանայ. ու ան որ արդար մը “Պիտի չաւարտէք Խրայելի քաղաքները, կ'ընդունի՝ արդարի անունով, արդարի մինչեւ որ մարդու Որդին գայ”: 24 Վարձատրութիւն պիտի ստանայ: 42 Եւ Աշակերտը գերիվեր չէ իր վարդապետեն, ով որ այս պզտիկներեն մէկուն միայն ոչ ալ ծառան՝ իր տիրոշմէն: 25 Բաւական գաւաթ մը պաղ ջուր խմցնէ՝ աշակերտի Ե աշակերտին՝ որ իր վարդապետին պէս անունով, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ըլլայ, ու ծառային՝ իր տիրոջ պէս: Եթէ ձեզի, բնաւ իր վարձատրութիւնը պիտի տանուտէրը կոչեցին ԲԵԵղգերուղ, որչափ չկորսնցնէ»:
աւելի՝ անոր տնեցիները»: 26 «Ուրեմն

11 Երբ Յիսուս աւարտեց եկաւ, ոչ կ'ուտէր եւ ոչ կը խմէր, ու պատուէր տալը իր տասներկու կ'ըսէին. “Դեւ կայ անոր մէջ”: 19 Մարդու աշակերտներուն, մեկնեցաւ անկէ՛ Որդին եկաւ, կ'ուտէ եւ կը խմէ, ու սորվեցնելու եւ քարոզելու անսոց կ'ըսէն. “Ահա շատակեր ու գինեսէր մարդ քաղաքներուն մէջ: 2 Երբ Յովհաննէս մը, մաքսաւորներու եւ մեղաւորներու բանտին մէջ լսեց Քրիստոսի գործերուն բարեկամ”:¹ Բայց իմաստութիւնը մասին, իր աշակերտներէն երկուք արդարացաւ իր զաւակներով: 20 որկերով՝ ըսաւ անոր. 3 «Հնին ես ան՝ որ Այն ատեն սկսաւ կշտամբել այն պիտի գար, թէ ուրիշի մը սպասենք»: քաղաքները՝ որոնց մէջ կատարուեր 4 Յիսուս պատասխանեց անոնց. Եին իր հրաշքներէն շատերը, քանի որ «Գացէք եւ պատմեցէք Յովհաննէսի՝ չափաշխարեցին. 21 «Վայ քեզի՝ Ըորազին, ինչ որ կը լսէք ու կը տեսնէք. 5 Վայ քեզի՝ Քեթսայիդա, որովհետեւ եթէ կոյդեր կը տեսնեն, կաղեր կը քալեն, Տիլոսի եւ Սիլոնի մէջ կատարուած բորոտները կը մաքրուին, խուլեր կը ըլլային այն հրաշքները՝ որոնք ձեր մէջ լսեն, մեռելները յարութիւն կ'առնեն, կատարուեցան, շատոնց ապաշխարած եւ աղքատներուն կ'աւետարանուի: պիտի ըլլային քուրծով ու մոխիրով: 22 6 Երանի անոր՝ որ չի գայթակողիր իմ Բայց ձեզի կը յայտարարեմ, Տիլոսի պատճառովս»: 7 Երբ անոնք մեկնեցան, եւ Սիլոնի աւելի դիւրին պիտի ըլլայ Յիսուս սկսաւ բազմութիւններուն բաել դատաստանին օրը՝ քան ձեզի: 23 Իսկ Յովհաննէսի մասին. «Ի՞նչ տեսնելու հրնին, Կափառնայում, որ բարձրացած գացիք անապատը. հովվն տատանող ես մինչեւ Երկինք, պիտի իշնես մինչեւ եղիք մը: 8 Յապա ինչ տեսնելու գացիք. դժոխք, որովհետեւ եթէ Սողոնի մէջ փափուկ հանդերձներ հազած մարդ մը. կատարուած ըլլային այն հրաշքները՝ ահա փափուկ հանդերձներ կրողները՝ որոնք քու մէջդ կատարուեցան, թագաւորներուն տուներն են: 9 Յապա տակալին մնացած պիտի ըլլար մինչեւ ինչ տեսնելու գացիք. մարգարէ մը: Այն, այսօր: (Hadēs ց86) 24 Բայց կը յայտարարեմ կը յայտարարեմ ձեզի, մարգարէ մըն ալ ձեզի թէ Սողոնացիներու Երկրին աւելի աւելի: 10 Որովհետեւ ասիկա է ան՝ որուն դիւրին պիտի ըլլար դատաստանին օրը՝ մասին գրուած է. «Վիա ես կը դրկեմ իմ քան քեզի»: 25 Այդ ատեն Յիսուս ըսաւ. պատզամալորս քու առջեւել. ան պիտի «Կը ներողեմ քեզ, ով Յայր, Տէր Երկինքի պատրաստ ճամբառ՝ քու առջեւել»: 11 ու Երկրի, որ այս բաները ծածկեցիր ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. իմաստուններէն եւ խելացիներէն, ու «Կիներէ ծնածներուն մէջ՝ Յովհաննէս յայտնեցիր Երախաններուն: 26 Այն, Յայր, Մկրտիչն աւելի մեծը եղած չէ». սակայն որովհետեւ այսպէս հաճելի եղաւ քու Երկինքի թագաւորութեան մէջ՝ ամենն առջեւու: 27 Ամեն քան յանձնուեցաւ պզտիկը անկէ աւելի մեծ է: 12 Ու ինծի իմ Յօրմէս, եւ ոչ մէկը կը ճանչնայ Յովհաննէս Մկրտիչն օրերէն մինչեւ Որդին՝ բայց միայն Յայրը, ու ոչ հիմա՝ Երկինքի թագաւորութիւնը ոյժով մէկը կը ճանչնայ Յայրը՝ բայց միայն կ'առնուի, եւ ուժեղները կը յափշտակեն Որդին, եւ ան՝ որուն Որդին փափաքի գայն. 13 որովհետեւ բոլոր Մարգարէներն յայտնել: 28 Եկէք ինծի, դուք բոլոր ու Օրէնքը մարգարէացան մինչեւ որ կը յոզնիք ու բեռնաւորուած եք, Յովհաննէս: 14 Եթէ կ'ուզէք ընդումի, եւ ես պիտի հանգստացնեմ ձեզ: 29 անիկա է Եղիան՝ որ պիտի գար: 15 Ան Առէք իմ լուծս ձեր վրայ ու սորվեցէք որ ականջ ունի լսելու՝ թող լս: 16 Բայց ինձմէ՛ որ հետ եմ եւ սիրտով խոնարհ, որոն նմանցնեմ այս սերունդը: Կը նմանի ու հանգստութիւն պիտի գտնէք ձեր մանուկներու, որոնք հրապարակները անձերուն. 30 որովհետեւ իմ լուծս հեշտ է, նստելով՝ կը գոյեն իրենց ընկերներուն եւ իմ քեռս՝ թեթեւ»:

17 Եւ կ'ըսէն. “Սրինգ նուագեցինք ձեզի՝

ու չպարեցիք, ողբացինք ձեզի՝ ու **12** Այդ ատեն Յիսուս՝ Շաբաթ օր մը՝ գնաց արտերու մէջնէն. իր

աշակերտները՝ անօթենալով՝ սկսան մէջ: 20 Պիտի չփշրէ ջախջախուած ցորենի հասկեր փրցնել եւ ուտել: 2 Եղեգը ու պիտի շմարէ պայլացող Երբ Փարիսեցիները տեսան՝ ըսին անոր. պատրոյզը, մինչեւ որ իրաւոնքը հասցնէ «Ահա քու աշակերտներդ կը գործեն, յաղթութեան: 21 Եւ հեթանոսները պիտի մինչդեռ արտօնուած չէ գործել Շաբաթ յուսան անոր անունին»: 22 Այն ատեն օրը: 3 Ան ալ ըսաւ անոնց. «Չ՞ը բերին իրեն կոյր ու համր դիւահար մը, կարդացեր Դաւիթի ըրածը, երբ ինք եւ բուժեց զայն, այնպէս որ համրն ու եւ իրեն հետ եղողները անօթեցան. կոյրը խօսեցաւ եւ տեսաւ: 23 Ամբողջ 4 մտաւ Աստուծոյ տունը, ու կերաւ բազմութիւնը զմայլեցաւ, ու կ'ըսէր. առաջադրութեան հացերը, որ ոչ իրեն «Արդեօք ասիկա՞ւ է Դաւիթի որդին»: 24 արտօնուած Եր ուտել, ոչ ալ իրեն հետ Բայց երբ Փարիսեցիները լսեցին՝ ըսին. եղողներուն, բայց միայն քահանաներուն: «Ասիկա ուրիշ բանով դուրս չի հաներ 5 Կամ թէ Օրէնքին մէջ չ՞ը կարդացեր թէ դեւերը, բայց միայն դեւերուն Բէեղդերուղ քահանաները կը սրբապղծեն Շաբաթը իշխանով»: 25 Յիսուս գիտնալով անոնց տաճարին մէջ՝ Շաբաթ օրերը, եւ մտածումները՝ ըսաւ անոնց. «Ինքնիր անպարտ են: 6 Բայց կը յայտարարեմ դէմ բաժնուած որեւէ թագաւորութիւն՝ ձեզի թէ այստեղ տաճարէն աւելի մեծ կ'աւերի, եւ ինքնիր դէմ բաժնուած մէկը կայ: 7 Եթէ գիտնայիք թէ ինչ ըսել որեւէ քաղաք կամ տուն՝ չի կրնար Ե. «Կարեւկցութիւն կ'ուզեմ, ու ոչ թէ կենալ: 26 Եթէ Սատանան դուրս հանէ զոհ», այն ատեն չէիք դատապարտեր Սատանան, բաժնուած է ինքնիր դէմ անպարտները. 8 Որովհետեւ մարդու ուրեմն անոր թագաւորութիւնը ինչպէս Որդին տէրն է Շաբաթին»: 9 Մեկնելով պիտի կենայ: 27 Ու եթէ եւ Բէեղդերուղն անկէ՛ եկաւ անոնց ժողովարանը: 10 Յոն կը հանեմ դեւերը, ձեր որդիները ինչո՞վ մարդ մը կար, որուն ձեռքը չորցած Եր: կը հանեն. ուստի անոնք պիտի ըլլան Ամբաստանելու համար զինք՝ հարցուցին ձեր դատաւորները: 28 Բայց եթէ ես անոր. «Արտօնուած է բուժել Շաբաթ Աստուծոյ Յոգիով կը հանեմ դեւերը, օրը»: 11 Ան ալ ըսաւ անոնց. «Զեզմէ ուրեմն Աստուծոյ թագաւորութիւնը ով է այն մարդը, որ եթէ ոչխար մը հասած է ձեր վրայ: 29 Կամ մէկը ինչպէս ունենայ եւ ան փոսի մէջ իյնայ Շաբաթ կրնայ մտնել ուժեղ մարդու մը տունը օրը, չի բռներ ու վեր չի հաներ զայն: 12 Եւ յափշտակել անոր կարասիները, եթէ Յետևարար մարդը մրչափ աւելի կ'արժէ նախ չկապէ այդ ուժեղ մարդը, եւ այն ոչխարեն: Ուրեմն արտօնուած է բարիք ատեն կողովստ անոր տունը: 30 Ա՛ն որ գործել Շաբաթ օրը»: 13 Այն ատեն ըսաւ ինծի հետ չէ՝ ինծի հակառակ է, եւ ան որ այդ մարդուն. «Երկարէ ձեռքդ»: Ան ալ ինծի հետ չի ժողովեր՝ կը ցրուէ: 31 Ուստի երկարեց, եւ առողջացաւ միւսին պէս: կը յայտարարեմ ձեզի. «Ամեն տեսակ 14 Իսկ Փարիսեցիները դուրս ելլելով՝ մեղը ու հայիոյութիւն պիտի ներուի խորհրդակցեցան անոր դէմ թէ ինչպէս մարդոց, բայց Սուրբ Յոգիին դէմ եղած կորսնցնեն զայն: 15 Երբ Յիսուս գիտցաւ՝ հայիոյութիւնը պիտի չներուի մարդոց»: մեկնեցաւ անկէ: Մեծ բազմութիւններ 32 Ո՛վ որ խօսք մը ըսէ մարդու Որդիին հետեւեցան անոր, եւ բուժեց բոլորը. 16 դէմ պիտի ներուի անոր, բայց ով որ խօսի բայց սաստիկ հրահանզեց անոնց՝ որ Սուրբ Յոգիին դէմ պիտի չներուի անոր, ոչ մէկուն յայտնեն զինք, 17 որպէսզի ոչ այս աշխարիին մէջ եւ ոչ գալիքին իրագործուի Եսայի մարզարէին միջոցով մէջ»: (ան ց165) 33 «Կամ լաւ սեպեցէք ծառը, ըսուած խօսքը. 18 «Ահա իմ ծառաւ՝ ու անոր պտուղը լաւ կ'ըլլայ, կամ վատ որ լինտեցի, եւ իմ սիրեխս՝ որուն սեպեցէք ծառը, եւ անոր պտուղը վատ հաճեցաւ իմ անձս. իմ Յոգիս պիտի կ'ըլլայ. որովհետեւ ծառը կը ճանչցուի իր դնեմ անոր վրայ, ու իրաւունքը պիտի պտուղէն: 34 Իժերոն ծնունդներ, ինչպէս հոչակէ հեթանոսներուն: 19 Ո՛չ պիտի կրնաք՝ չար ըլլալով՝ բարի բաներ խօսիլ հակառակի, ոչ պիտի պոռայ, եւ ոչ մէկը որովհետեւ բերանը կը խօսի սիրտին պիտի լսէ անոր ծայնը հրապարակներուն լիութենէն: 35 Բարի մարդը իր սիրտին

բարի գանձեն կը հանէ բարի բաներ, իսկ աշակերտները՝ ըսաւ. «Ահա մայրս ու չար մարդը իր սիրտին չար գանձեն կը եղբայրներս. 50 որովհետեւ ովք որ կը հանէ չար բաներ: 36 Բայց կը յայտարարեմ գործադրել իմ երկնաւոր Յօրս կամքը, ձեզի. «Ամէն դատարկ խօսքի համար՝ որ անիկա՞ է իմ եղբայրս, քոյրս եւ մայրս»:

մարդիկ կը խօսին, հաշիւ պիտի տան դատաստանին օրը»: 37 Որովհետեւ քու խօսքերէն պիտի արդարանաս, եւ քու խօսքերէն պիտի դատապարտուիս»: 38 Այն ատեն դայիրներէն ու Փարիսեցիներէն ոմանք ըսին իրեն. «Վարդապէտ, նշան մը կ'ուզենք տեսնել քեզմէ»: 39 Իսկ ինք պատասխանեց անոնց. «Չար եւ շնացոր սերունդը նշան կը խնդրէ: Ուրիշ նշան պիտի չտրուի անոր, բայց միայն Յովսան մարգարէն նշանը: 40 Որովհետեւ ինչպէս Յովսան մնաց կէտ ձուկին փորին մէջ՝ երեք օր ու երեք գիշեր, այնպէս մարդու Ուրիշն պիտի մնայ Երկրի սիրտին մէջ՝ երեք օր եւ երեք գիշեր: 41 Նիսումի մարդիկը դատաստանին օրը պիտի կանգնին այս սերունդին դէմ ու պիտի դատապարտեն զայն, որովհետեւ զղացին Յովսանի քարոզութեամբ. եւ ահա Յովսանէ մեծ մէկը կայ հոս: 42 Յարաւի թագուիին դատաստանին օրը ոտքի պիտի ելլէ այս սերունդին դէմ ու զայն պիտի դատապարտէ, որովհետեւ ինք Եկաւ Երկրի ծայրերէն. Սողոմոնի իմաստութիւնը լսելու. եւ ահա Սողոմոնն մեծ մէկը կայ հոս»: 43 «Երբ անմաքուր ոգին դուրս կ'ելլէ մարդէ մը՝ կը շրջի անջուր տեղեր, հանգստութիւն կը փնտոք, ու չի գտներ: 44 Այն ատեն կ'ըսէ. «Վերադառնամ իմ տունս՝ ուրկէ ելայ»: Կու զայ եւ կը գտնէ զայն՝ պարապ, աւլուած ու զարդարուած: 45 Այն ատեն կ'երայ, եւ կ'առնէ իրեն հետ եօթը ուրիշ ոգիներ՝ իրմէ աելի չար, ու մտներվ հոն կը բնակին. եւ այդ մարդուն վերջին վիճակը կ'ըլլայ առաջինեն աւելի քէշ: Այսպէս պիտի ըլլայ այս չար սերունդին ալ»: 46 Մինչ իմբ կը խօսէր բազմութեան, իր մայրն ու եղբայրները կայնած էին դուրսը, եւ կը ջանային խօսիլ իրեն հետ: 47 Մէկը ըսաւ իրեն. «Ահա քու մայրդ ու եղբայրներ կայնած են դուրսը, եւ կը ջանան խօսիլ քեզի հետ»: 48 Ինք ալ պատասխանեց իրեն ըսողին. «Ո՞վ է իմ մայրս, ու որո՞նք են իմ եղբայրներս»:

49 Եւ Երկարելով իր ձեռքը դէափի իր

աշակերտները՝ ըսաւ. «Ահա մայրս ու չար մարդը իր սիրտին չար գանձեն կը եղբայրներս. 50 որովհետեւ ովք որ կը հանէ չար բաներ: 2 Մէծ բազմութիւններ քովը հաւաքուեցան. ուստի ինք նաև մտաւ ու նստաւ, իսկ ամբողջ բազմութիւնը կայնած էր ծովեզերքը: 3 Շատ բաներ խօսեցաւ անոնց՝ առակներով, եւ ըսաւ. 4 «Ահա սերմնացան մը զնաց՝ որ սերմ ցանէ: Երբ կը ցաներ, քանի մը սերմներ ինկան ճամբային եզերքը, եւ թշունները Եկան ու լափեցին զանոնք: 5 Ուրիշներ ինկան ժայռոտ տեղերու վրայ, ուր շատ հորչկար, եւ իսկոյն բուսան՝ հողին խորլունկութիւն չունենալուն համար. 6 սակայն տօրակեծ եղան երբ արեւը ելաւ, ու չորցան՝ քանի որ արմատ չունէին: 7 Ուրիշներ ալ ինկան փուշերու մէջ, եւ փուշերը բարձրացան ու խեղինեցին զանոնք: 8 Իսկ ուրիշներ ինկան լաւ հողի մէջ, եւ պտուր տուին՝ մէկը հարիւր, միւլը՝ վարսուն, միւլը՝ երեսուն: 9 Ան որ ականջ ունի լսելու՝ թող լսէ»: 10 Աշակերտները մօտենալով՝ ըսին իրեն. «Ինչո՞ւ առակներով կը խօսիս անոնց»: 11 Ինք ալ պատասխանեց անոնց. «Քանի որ ձեզի տրուած է գիտնալ Երկինքի թագաւորութեան խորհուրդները, բայց անոնց տրուած չէ: 12 Որովհետեւ ովք որ ունի, անոր պիտի տրուիու առատութեան մէջ պիտի ըլլայ. իսկ ովք չունի, ունեցածն ալ անկէ պիտի առնոլի: 13 Ուստի առակներով կը խօսիմ անոնց, քանի որ տեսներով՝ չեն տեսներ, ու լսերով՝ չեն լսեր, ոչ ալ կը հասկնան: 14 Անոնց վրայ պիտի իրագործուի Եսայիի մարգարեւութիւնը՝ որ կ'ըսէ. «Շատ պիտի լսէք՝ բայց պիտի չհասկնաք. շատ պիտի տեսներ՝ բայց պիտի չըմբռնէք: 15 Որովհետեւ այս ժողովուրդին սիրտը թանձրացաւ, եւ իրենց ականջներով ծանր լսեցին ու գոցեցին իրենց աչքերը, որպէսզի աչքերովչտեսնեն, ականջներով չլսեն, սիրտով չհասկնան, եւ դարձի չզան, ու ես չըժշկեմ զանոնք»: 16 Բայց Երանի ձեր աչքերուն՝ որ կը տեսնեն, եւ ձեր ականջներուն՝ որ կը լսեն: 17 Որովհետեւ

ճշմարտապես կը յայտարարեմ ձեզի իր արտին մԵց: **32** Արդարեւ ան բոլոր թէ շատ մարգարեներ եւ արդարներ սերմերուն ամեննեն պղտիկն է, բայց երբ ցանկացին տեսնել ձեր տեսածները՝ ու աճի՝ տունկերուն մեծագոյնը կ'ըլլայ ու չտեսան, եւ լսելձեր լսածները՝ ու չլսեցին»: ծառ կը դառնայ, այնպես որ երկինքի **18** «Լսեցէք ուրեմն սերմնացանին առակը: թոշունները կու գան եւ կը բնակին անոր **19** Ո՞ւ որ կը լսէ թագաւորութեան խօսքը ճիշտերուն վրայ»: **20** Ուրիշ առակ մըն ալ եւ չի հասկնար, չարը կու գայ ու կը ըսաւ անոնց. «Երկինքի թագաւորութիւնը յափշտակէ անոր սիրտին մԵց ցանուածը: նման է խմորին, որ կին մը առաւ ու Ասիկա ան Է՝ որ սերմ ստացաւ ճամբային պահեց երեք գրիւ այիւրի մԵց՝ մինչեւ եզերը: **20** Ժայռուտ տեղերու վրայ սերմ որ ամբողջը խմորուեցաւ»: **24** Յիսուս ստացողը ան Է, որ կը լսէ խօսքը եւ խսկոյն առակներիվ խօսեցաւ բազմութեան կ'ընդունի զայն ուրախութեամբ: **21** Բայց այս բոլոր բաները: Առանց առակի չըր իր մԵց արմատ չունենալով՝ թիշ ժամանակ խօսեր անոնց, **25** որպէսզի իրագրծուի կը տեւէ, ու երբ տառապանք կամ մարգարեին միջոցով ըսուած խօսքը. հալսածանք ըլլայ խօսքին պատճառով՝ «Առակներով պիտի բանամ բերանս, խսկոյն կը գայթակղի: **22** Փուշերու եւ պիտի արտայայտեմ աշխարհի մԵց սերմ ստացողը ան Է, որ կը լսէ հիմնադրութենեն ի վեր ծածկուած խօսքը, սակայն այս աշխարհի հոգերն բաները»: **36** Վըն ատեն Յիսուս արձակեց ու հարստութեան խարեւութիւնը կը բազմութիւնը, ու տուն զնաց: Իր խեղին խօսքը, եւ անպտուղ կ'ըլլայ: աշակերտները մօտեցան իրեն եւ ըսին. (այստեղ ց165) **23** Իսկ լաւ հողի մԵց սերմ «Բացատրէ մԵզի արտին որովմներուն ստացողը ան Է, որ խօսքը կը լսէ ու առակը»: **37** Ինք ալ պատասխանեց կը հասկնայ. նաեւ պտուղ կու տայ, եւ անոնց. «Լաւ սերմը ցանողը՝ մարդու կը բերէ՝ մԵկը հարիւր, միւսը՝ վայրուն, Որդին Է, **38** արտը՝ աշխարհն Է: Լաւ միւսը՝ երեսուն»: **24** Ուրիշ առակ մըն ալ սերմը թագաւորութեան որդիներն են, առաջարկեց անոնց ու ըսաւ. «Երկինքի բայց որումը չարին որդիներն են: **39** թագաւորութիւնը նմանեցաւ մարդու մը, թշնամին որ ցանեց զայն՝ Չարախօսն որ իր արտին մԵց լաւ սերմ ցանեց: **25** Է, հունձքը՝ աշխարհի վախճանն Է, Մինչ մարդիկ կը բնանային՝ իր թշնամին եւ հնձողները՝ հրեշտակներն են: (այստեղ եկաւ, որում ցանեց ցորենին մԵց եւ ց165) **40** Ուրեմն ինչպէս որ որումը զնաց: **26** Երբ խուր ծալիկցան ու պտուղ կը քաղուի ու կ'այրուի կրակի մԵց, բերաւ, այն ատեն որումն ալ երեւցաւ: **27** այնպես պիտի ըլլայ այս աշխարհի Ուստի հոդատիրոց ծառաները մօտեցան վախճանին: (այստեղ ց165) **41** Մարդու Որդին եւ ըսին անոր. «ՏՇր, դուն լաւ սերմ պիտի դրէկ իր հրեշտակները, եւ պիտի չցանեցիր արտիդ մԵց. ուրեմն որումը հաւաքեն իր թագաւորութենեն բոլոր ուրկէ Է»: **28** Վըն ալ ըսաւ անոնց. «Թշնամի զայթակղութիւններն ու անօրէնութիւնն մը ըրած է ասիկա»: Ծառաները ըսին գործողները, **42** եւ պիտի նետեն զանոնք իրեն. «Ուստի կ'ուլգեն որ երթանք ու կրակի հնոցին մԵց հոն պիտի ըլլայ լաց քաղենք զանոնք»: **29** Իսկ ան ըսաւ. ու ակրաներու կրծտում: **43** Վըն ատեն «Ո՛չ, որպէսզի երբ որումը քաղէք՝ ցորենն արդարները պիտի փայլին արեւի պէս՝ ալ չփրցնէք անոր հետ: **30** Թո՞յլ տուէք իրենց Նոր թագաւորութեան մԵց: Ան որ երկութեն ալ միասին աճին՝ մինչեւ որ ականց ունի լսելու՝ թող լսԵ: **44** հունձքի ատենը»: Եւ հունձքի ատենը «Դարձեալ՝ երկինքի թագաւորութիւնը պիտի ըսեմ հնձողներուն. «Նախ որումը նման է արտի մԵց պահուած զանձին, քաղեցէք ու խուրձ-խուրձ կապեցէք՝ որ մարդ մը՝ գտնելէ ետք՝ կը ծածկէ, այրելու համար, իսկ ցորենը ժողովեցէք եւ ուրախութենեն կ'երթայ, կը ծախէ իմ ամբարս»»: **31** Ուրիշ առակ մըն ալ իր ամբողջ ունեցածը, ու կը զնէ առաջարկեց անոնց եւ ըսաւ. «Երկինքի այդ արտը»: **45** «Դարձեալ՝ երկինքի թագաւորութիւնը նման է մանանեինի թագաւորութիւնը նման է առեւտրականի հատիկի մը, որ մարդ մը առաւ ու ցանեց մը, որ գեղեցիկ մարգարիտներ կը փնտու,

46 Եւ շատ պատուական մարգարիտ որովհետեւ մարգարէ կը նկատէին՝ մը զունելէ ետք՝ զնաց, ծախեց իր զայն։ **6** Երբ Յերովդէսի ծնունդին ամբողջ ունեցածը, ու զնեց զայն։ **47** տարեղարձը կը տօնուէր, Յերովդիայի «Դարձեալ՝ Երկինքի թագաւորութիւնը աղջիկը պարեց հանդիսականներուն նման է ծովը նետուած ուռկանի մը, առջեւ, ու հաճեցուց Յերովդէսը։ **7** Ուստի որ ամեն տեսակ ծուկ կը ժողվէ։ **48** Երդումով խոստացաւ որ տար անոր Երբ ուռկանը լեցուեցաւ, հանեցին ինչ որ ուզէր։ **8** Ան ալ՝ նախապէս ծովեզերքը եւ նստան, հաւաքեցին խրատուած ըլլալով իր մօրմէն՝ ըսաւ. լաւերը ամաններու մէջ, իսկ դուրս «Տնիւր ինծի Յովիաննես Մկրտիչին նետեցին վատերը։ **49** Այսպէս պիտի ըլլայ գլուխը՝ ափսէի մը վրայ։ **9** Թագաւորը աշխարհի վախճանին։ Յրեշտակները տրտմեցաւ. բայց Երդումներուն եւ պիտի ելլեն, արդարներուն մշշեն պիտի իրեն հետ նստողներուն պատճառով՝ զատեն չարերը, (այս ց165) **50** ու պիտի նետեն հրամայեց որ տրուի։ **10** Ու մարդ դրկերով՝ զանոնք կրակի հնոցին մէջ, հոն պիտի գլխատեց Յովիաննեսը քանտին մէջ։ ըլլայ լաց եւ ակրաներու կրծտում։ **51** **11** Եւ անոր գլուխը բերուեցաւ ափսէի Յիսուս ըսաւ անոնց. «Յասկցամք այս մը վրայ ու տրուեցաւ աղջիկին. ան ալ ամենը»։ Ըսին անոր. «Այն, Տէ՛ր»։ **52** Ան տուալ իր մօր։ **12** Եւ անոր աշակերտները ալ ըսաւ անոնց. «Ասոր համար ամեն եկան, Վերցուցին մարմինը, թաղեցին դպիր՝ որ աշակերտ եղած է Երկինքի զայն, ու զացին պատմեցին Յիսուսից. թագաւորութեան, նման է տանտիրոց **13** Երբ Յիսուս լսեց, անկէ նաւով մը՝ որ իր զանձեն կը հանէ նորն ու մեկնեցաւ ամայի տեղ մը՝ առանձին։ հինը»։ **53** Երբ Յիսուս աւարտեց այս Երբ բազմութիւնները լսեցին, ուտքով առակները՝ մեկնեցաւ անկէ։ **54** Գնաց հետեւեցան անոր՝ իրենց քաղաքներէն։ իր բնագաւառը եւ կը սորվեցներ անոնց՝ **14** Երբ դուրս ելաւ, տեսնելով մեծ իրենց ժողովարանին մէջ, այնպէս որ բազմութիւն մը՝ գթաց անոնց վրայ ու անոնք կ'ապշէին ու կ'ըսէին. «Ասիկա բուժեց անոնց հիւանդները։ **15** Իրեկունը՝ ուրկէ ունի այս իմաստութիւնը եւ իր աշակերտները եկան եւ ըսին. «Յոս հրաշքները։ **55** Ասիկա հիւսնին որդին չէ. ամայի տեղ մըն է, ու ժամանակը ասոր մայրը Մարիամ չի կոչուիր։ Ասոր արդէն անցած է. արձակէ բազմութիւնը, եղբայրները՝ Յակոբոս, Յովան որպէսզի երթան գիլերը եւ կերակուր ու Յուլա, **56** Եւ ասոր բոյերը՝ բոյորն ալ զնեն իրենց»։ **16** Յիսուս ըսաւ անոնց. մեր քով չեն։ Ուրեմն ասիկա ուրկէ ունի «Պետք չկայ որ անոնք երթան, դուք այս բոյոր բանները։ **57** Ու կը զայթակդէին տուէր անոնց՝ որ ուտեն»։ **17** Անոնք ալ անոր պատճառով։ Բայց Յիսուս ըսաւ ըսին. «Յոս ուրիշ բան չունինք, բայց միայն անոնց. «Մարգարէ մը առանց պատիրի հինգ նկանակը ու երկու ծովակերը առաւ, դէպի Երկինք նայելով՝ օրինեց, եւ կտրելով նկանակները՝ տուալ աշակերտներուն, աշակերտներն ալ՝ բազմութեան։ **20** Բոյորը կերան ու կշտացան, եւ վերցնելով աւելցած բեկորները՝ տասներկու կողով լեցուցին։ **21** Անոնք որ կերան՝ հինգ հազարի չափ այր մարդիկ եին, կիներէն ու մանուկներէն զատ։ **22** Խսկոյն հարկադրեց աշակերտները՝ որ նաև մտնեն եւ իրմէ առաջ անցնին միւս եզերքը, մինչ ինք բազմութիւնները կ'արձակէր։ զայն, բայց կը վախնար բազմութենէն,

14 Այդ ատեն Յերովդէս չորրորդապետը լսեց Յիսուսի համբաւը, եւ ըսաւ իր ծառաներուն. **2** «Ան Յովիաննես Մկրտիչն է՝ մեռեներէն յարութիւն առած. ուստի հրաշքներ կը գործուին անով։» **3** Արդարեւ Յերովդէս բռներ Եր Յովիաննեսը, ու զայն կապելով բանտը դրեր Եր, իր եղրօր՝ Փիլիպպոսի կնոջ՝ Յերովդիայի պատճառով. **4** որովհետեւ Յովիաննես կ'ըսէր անոր. «Ո՞եզի արտօնուած չէ կին առնել զինք»։ **5** Ուստի կ'ուզէր սպաննել զայն, բայց կը վախնար բազմութենէն,

23 Բազմութիւնները արծակելէ Ետք, Աստուծոյ տալիք ընծայ Ե", եւ իր հայրը լեռը ելաւ առանձին՝ աղօթելու: Երբ կամ մայրը չպատու՞ւ ազատ Ե": Մյսպէ՞ւ իրիկուն եղաւ, հոն Եր՝ մինակը. **24** անվաեր դարձուցած էք Աստուծոյ իսկ նաւը արդեն ծովուն մեշտեղն Եր՝ պատուիրանը՝ ձեր աւանդութեան այեկոնութեան մէջ, որովհետեւ հովը պատճառով: **7**Կեղծաւորներ, Եսայի ճիշդ հակառակ ուղղութեամբ Եր: **25**Գիշերուան մարգարեացաւ ձեր մասին՝ ըսելով. **8** չորրորդ պահուն՝ Յիսուս գնաց դեպի “Վյ ժողովուրդը միայն շրթունքնիվ կը նաւը, քայլով ծովուն վրայ: **26** Երբ պատուէ զիս, բայց իրենց սիրտը հեռու է աշակերտները տեսան զայն՝ որ կը քայլը ինձմէ. **9**Եւ պարապ տեղը կը պաշտեն զիս՝ ծովուն վրայ, վրդովեցան եւ ըսին թէ մարդոց պատուերները սորվեցնելով իբր աչքի երեւոյթ մըն Է, ու վախնալով վարդապետութիւն»: **10** Եւ բազմութիւնը աղաղակեցին: **27** Խիսոյն Յիսուս խօսեցաւ կանչելով իրեն՝ ըսաւ անոնց. «Լսեցէք ամոնց եւ ըսաւ. «Քաջախոլուեց՛Եք, ես եմ, ու հասկցէք. **11** ոչ թէ ինչ որ կը մտնէ մի վախնապ»: **28** Պետրոս պատախանեց բերանը՝ կը պղծէ մարդը, հապա ինչ որ անոր. «Տէ՛ր, եթէ դուն ես, իրամայէ ինձի՝ կ'ելլէ բերանեն՝ անիկա կը պղծէ մարդ»: որ գամ բեզի ջուրերուն վրայէն»: **29** Ան **12** Այն ատեն իր աշակերտները մօտեցան ալ ըսաւ. «Եկուլ»: Երբ Պետրոս նաւեն եւ ըսին իրեն. «Գիտե՞ս թէ Փարիսեցիները իջաւ, քայլեց ջուրերուն վրայէն՝ Յիսուսի գայթակղեցան, երբ լսեցին այդ հօսքը»: բով երթարու համար: **30** Բայց տեսնելով **13** Ան ալ պատախանեց. «Ամէն տունկ՝ հովին սաստիկ ըլլալը՝ վախցաւ: Երբ որ իմ երկնաւոր Յայրս չէ տնկած, պիտի սկսաւ ընկոմիլ, աղաղակեց. «Տէ՛ր, փրկէ խլուի: **14** Թողովոցէք զանոնք. իրենք կոյր զիս»: **21** Յիսուս խիսոյն երկարեց իր ձեռքը, են, ու կոյրերու առաջնորդ: Եթէ կոյրը բռնեց զինք ու ըսաւ. «Ձերահաւասար, առաջնորդէ կոյրը, երկուքն ալ փոսը ինչո՞ւ կասկածեցար»: **22** Երբ նաւ ելան՝ պիտի ինսան»: **15** Պետրոս ըսաւ անոր. հովը դադրեցաւ: **23** Անոնք որ նաւուն «Բացատրէ մեզի այս առակը»: **16** Յիսուս մէջ Էի՞ն եկան, երկրպագեցին անոր եւ ըսաւ. «Հմէր ալ տակաւին անխելք Եք. ըսին. «Ծշմարտապէս դուն Աստուծոյ **17** չէք հասկնար թէ ամեն ինչ որ կը Որդին ես»: **24** Անցնելով միւս կողմը՝ մտնէ բերանը, կը պարունակուի փորին հասան Գեննեսարէ: **25** Երբ այդ տեղի մէց, ու կը ձգուի արտաքնոցը: **18** Իսկ մարդիկը ճանչցան զինք, մարդ որդեցին ինչ որ բերանեն դուրս կ'ելլէ՝ սիրտէն ամբողջ շրջակայքը, բերին անոր բոյլոր յառաջ կու զայ, եւ անիկա կը պղծէ ախտաւորները, **26** ու կ'աղաչէն անոր որ մարդը: **19** Որովհետեւ սիրտէն կ'ելլեն միայն դաշէն իր հանդերձին բղանցքին. չար մտածումներ, սպանութիւններ, եւ անոնք որ դպան՝ թշկուեցան:

շնութիւններ, պոռնկութիւններ, գողութիւններ, սուստ վկայութիւններ ու հայիութիւններ: **20** Ասոնք են որ կը պղծեն մարդը, բայց անցուայ ձեռքով հաց ուստելք՝ չի պղծեր մարդ»: **21** Յիսուս անկէ մեկնելով՝ զնաց Տիւրոսի ու Սիրոնի երկրամասերը: **22** Եւ ահա քանանացի կին մը, այդ հողամասերէն ելած, կը պոռար անոր. «Ողորմէ ինձի, Տէ՛ր, Դաւիթի որդի, աղջիկս սաստիկ կը չարչարուի դեւեն»: **23** Ինք ոչ մէկ խօսքով պատախանեց անոր. իսկ իր աշակերտները մօտենալով՝ կը թախանձէն իրեն ու կ'ըսէն. «Արձակէ զայն, որովհետեւ կ'աղաղակէ մեր ետևեն»: **24** Ինք ալ պատախանեց. «Ես որկուեցայ միայն Խրայէի տան կորսուած ոչխարներուն»: **25** Բայց անիկա

15 Այն ատեն Յիսուսի եկան դպիրներ ու Փարիսեցիներ, որոնք Երուսաղեմին էին, եւ ըսին. **2** «Ինչո՞ւ բու աշակերտներդ զանց կ'ընեն նախնիքներուն աւանդութիւնը, քանի որ չեն լուար իրենց ձեռքերը՝ երբ հաց կ'ուտեն»: **3** Ինք ալ պատախանեց անոնց. «Յապա դուք ինչո՞ւ զանց կ'ընէք Աստուծոյ պատուիրանը՝ ձեր աւանդութեան պատճառով: **4** Արդարեւ Աստուած պատուիրեց. «Պատու՞ւ հայրո՞ւ մայրո՞ւ, մ եւ ով անիծէ իր հայրը կամ մայրը, մահինք թող վախճանի»: **6** Բայց դուք կ'ըսէք. «Ո՞վ որ իր հօր կամ մօր ըսէք թէ ինչ օգուտ որ պիտի ստանաս ինձմէ՝

Եկաւ, երկրպագեց անոր եւ ըսաւ. «Տէր, ըլլայ՝ կ’ըսէք. “Վաղը լաւ օդ պիտի ըլլայ, օգնէ ինծի»: 26 Ան ալ պատասխանեց. որովհետեւ երկինքը շառագունած է”, «Լաւ չէ առնել զաւակներուն հացը Յ իսկ առտուն. “Այսօր մրրիկ պիտի ու նետել շուներուն”»: 27 Անիկա ալ ըլլայ, որովհետեւ երկինքը շառագունած ըսաւ. «Այն, Տէր. սակայն շուները կը ու մթագնած է”: Կեղծաւորներ, գիտէք կերակրուին իրենց տիրոջ սեղաննեն զննել երկինքի երեսը, բայց չէք կրնար ինկած փշրանքներով»: 28 Այն ատեն գիտնալ ժամանակներուն նշանները: 4 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Ո՛Վ կին, Չար ու շնացող սերունդը նշան կը մեծ է հաւատքդ. թող ըլլայ քեզի՝ ինչ որ խնդրէ: Սակայն ուրիշ նշան պիտի չտրուի կ’ուգես»: Եւ նոյն ժամուն անոր աղջիկը անոր, բայց միայն Յովնան մարգարեին բժկուեցաւ: 29 Յիսուս անկէ մեկնեցաւ. նշանը»: Եւ ձգեց զանոնք ու գնաց: 5 Երբ Գալիեայի ծովեզերքը հասաւ՝ լոռ Երբ իր աշակերտները անցան միւս ելեկով նստաւ: 30 Ու մեծ բազմութիւններ եղերքը, մոռցած էին հաց առնել: 6 Յիսուս եկան իրեն, որոնք ունեին իրենց հետ ըսաւ անոնց. «Ուշադիր եղէք, գգուշացէք կաղեր, կոյրեր, համրեր, հաշմանդամներ Փարիսեցիներու եւ Սադուկեցիներու եւ շատ ուրիշներ, ու ձգեցին զանոնք խմորէն»: 7 Անոնք ալ կը մտածէին Յիսուսի ուրքը: Ան ալ բուժեց զանոնք. իրենց մէջ՝ ըսելով. «Յաց չբերինք մեզի Յ այնպէս որ բազմութիւնը զմայեցաւ՝ հետ»: 8 Երբ Յիսուս ըմբռնեց՝ ըսաւ տեսնելով որ համրերը կը խօսէին, անոնց. «Ինչո՞ւ կը մտածէք ձեր մէջ, հաշմանդամները կը բժկուեին, կաղերը թերահաւատներ, թէ հաց չափի: 9 կը բալէին եւ կոյրերը կը տեսնէին. ու կը Տակալին չէք հասկնար եւ չէք յիշեր փառարանէին Խրայելի Աստուածը: 32 իինք նկանակները՝ որ բաժնեցիք հինգ Յիսուս՝ քովը կանչելով իր աշակերտները՝ հազարին, ու քանի կողով վերցուցիք. 10 ոչ ըսաւ. «Կը գրամ այդ բազմութեան վրայ, ալ եօթը նկանակները՝ որ բաժնեցիք չորս որովհետեւ արդին երեք օրէ ի վեր քովս հազարին, եւ քանի զամբիլ վերցուցիք: Են, եւ ուտեկիք ոչինչ ունին: Չեմ ուղեր Ա հնչաւս չէք հասկնար թէ հացի համար անօրի արձակել զանոնք, որպեսզի չըսի ձեզի. “Զգուշացէք Փարիսեցիներու ճամբան չպարտապին»: 33 Աշակերտները եւ Սադուկեցիներու խմորէն»: 12 ըսին անոր. «Մենք անապատին մէջ Այդ ատեն հասկցան թէ չըսաւ որ ուրկէ պիտի ունենանք այնչափ հաց, որ զգուշանան հացի խմորէն, հապա՝ կշտացնենք այնչափ մեծ բազմութիւն Փարիսեցիներու եւ Սադուկեցիներու մը»: 34 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Քանի ուսուցումն: 13 Երբ Յիսուս կ’երթար նկանակ ունիք»: Անոնք ալ ըսին. «Եօթը, Փիլիպպոսի Կեսարիային երկրամասը՝ ու քանի մը մանր ծուկ»: 35 Յրանայեց հարցուց իր աշակերտներուն. «Մարդիկ բազմութեան՝ որ նստին գետինին ինչ կ’ըսեն, ով եմ ես՝ մարդու Որդին»: Վրայ: 36 Առա եօթը նկանակներն ու 14 Անոնք ըսին. «Ումանք կ’ըսեն թէ ծուկերը, շնորհակալ եղաւ, կտրեց եւ Յովիաննես Սկրտիչն ես, ուրիշներ՝ տուսաւ աշակերտներուն, աշակերտներն եղիան, ուրիշներ ալ՝ Երեմիան կամ ալ՝ բազմութեան: 37 Բոլորը կերան մարգարեներէն մէկը»: 15 Ըսաւ անոնց. ու կշտացան, եւ վերցնելով աւելցած «Իսկ դուք ինչ կ’ըսէք, ով եմ»: 16 բեկորները՝ եօթը զամբիլ լեցուցին: Սիմոն Պետրոս պատասխանեց. «Դուն 38 Անոնք որ կերան չորս հազար այր Քրիստոն ես, ապրող Աստուծու Որդին»: մարդիկ եին, կիներէն ու մանուկներէն 17 Յիսուս ըսաւ անոր. «Երանի քեզի, զատ: 39 Երբ արձակեց բազմութիւնը, նաև Սիմոն, Յովիանի որդի. որովհետեւ ոչ մտաւ եւ զնաց Մագդաղայի հողամասը: թէ մարմինն ու արիւնը յայտնեցին քեզի ասիկա, հապա իմ Յայրս՝ որ երկինքն է: 18 Ես ալ կը յայտարարեմ քեզի. “Դուն Պետրոս ես, եւ այս վեմին վրայ պիտի կառուցանեմ իմ Եկեղեցիս, ու դժոխին դրսերը պիտի յայթեն անոր:

16 Փարիսեցիներն ու Սադուկեցիները
քովը եկան՝ փորձելու համար զինք,
եւ կը խնդրէին իրմէ որ երկինքէն
նշան մը ցոյց տայ իրենց: 2 Ան ալ
պատասխանեց անոնց. «Երբ իրիկուն

(Hadēs 986) 19 Երկինքի թագաւորութեան որ կենանք հոս. Եթէ կ'ուզես, շինենք բանալիները պիտի տամ քեզի, եւ ինչ հոս երեք վրան, մէկը՝ քեզի, մէկը՝ որ երկրի վրայ կապես՝ երկինքի մէջ Մովսէսի, ու մէկը՝ Եղիայի»: 5 Մինչ ան կապուած պիտի ըլլայ, ու ինչ որ կը խօսէր, լուսաւոր ամպ մը հովանի երկրի վրայ արձակես՝ երկինքի մէջ եղաւ անոնց վրայ, եւ ձայն մը եկաւ արձակուած պիտի ըլլայ»: 20 Այն ատեն ամպէն՝ ըսելով. «Վյո է իմ սիրելի Որդիս՝ աշակերտներուն պատուիրեց՝ որ ոչ որուն հաճեցայ. անոր մտիկ ըրեք»: 6 Երբ մէկուն ըսեն թէ ինք Քրիստոսն է: 21 աշակերտները լսեցին, իրենց երեսին Այդ ատեննեն ետք Յիսուս ցոյց տուաւ վրայ ինկան ու սաստիկ վախցան: 7 իր աշակերտներուն թէ պէտք էր որ Յիսուս մօտենալով՝ դպաւ անոնց եւ երբար Երրուսաղէմ, շատ շարշարանքներ ըսաւ. «Ուժի ելք, մի վախնաք»: 8 կրէր երեցներէն, քահանայապետներէն իրենց աչքերը բարձրացուցին ու ոչ եւ դպիրներէն, սպաննուէր ու յարութիւն մէկը տեսան՝ բայց միայն Յիսուսը: առնէր երրորդ օրը: 22 Պետրոս մէկիդ 9 Երբ լեռնեն վար կ'իջնէին, Յիսուս առաւ զինք, եւ սկսաւ յանդիմանել հրահանգեց անոնց. «Այդ տեսիլքը ոչ զինք՝ ըսելով. «Ամեննեին, Տէր. այդ բանը մէկուն պատմեցէր, մինչեւ որ մարդու չպատահի քեզի»: 23 Ինք ալ դառնալով՝ Որդին մեռնելերէն յարութիւն առնէ»: Պետրոսի ըսաւ. «Ետքն զնա, Սատանայ, 10 Աշակերտները հարցուցին իրեն. դուն գայթակղութիւն ես ինծի: որովհետեւ «Հապա ինչո՞ն դպիրները կ'ըսեն թէ ոչ թէ Աստուծոյ բաները կը մտածես, “պէտք է որ նախ Եղիա զայ”»: 11 Յիսուս հապա՝ մարդոց բանները»: 24 Այն ատեն պատախանեց անոնց. «Դրաւ է թէ նախ Յիսուս ըսաւ իր աշակերտներուն. «Եթէ Եղիա պիտի զայ եւ վերահաստատէ ամեն մէկը ուզէ գալ իմ Ետեւես, թող ուրանայ բան: 12 Բայց ձեզի կ'ըսեմ թէ Եղիա արդէն ինքինք, վերցնէ իր խաչը, ու հետեւի եկած է, ու չճանչցան զայն, հապա ինչ որ ինծի: 25 Որովհետեւ ով որ ուզէ փրկել ուզեցին՝ ըրին անոր. նոյնպէս ալ մարդու իր անձը՝ պիտի կորսնցնէ զայն, իսկ ով Որդին պիտի չարչարուի անոնցմէ»: 13 որ կորսնցնէ իր անձը՝ ինծի համար, Այն ատեն աշակերտները հասկցան պիտի գտնէ զայն: 26 Քանի որ մարդ թէ Ցովիաննես Սկրտիչին մասին ըսաւ ինչ օգուտ կ'ունենայ, եթէ շահի ամբողջ իրենց: 14 Երբ եկան բազմութեան քով, աշխարհը բայց կորսնցնէ իր անձը. մարդ մը մօտեցաւ անոր, եւ ծնրադրելով՝ կամ՝ մարդ ինչ փրկանք պիտի տայ ըսաւ. 15 «Տէր, ողորմէ որդիիս, որ կը իր անձին փոխարեն: 27 Որովհետեւ լուսնոտի ու չարչար կը տանջուի. մարդու Որդին պիտի զայ իր Յօր փառով՝ քանի որ յաճախ կրակի մէջ կ'իյնայ, իր հրեշտակներուն հետ, եւ այն ատեն եւ յաճախ՝ ջուրի մէջ: 16 Չինք բերի պիտի հատուցաննէ իլրաքանչիւրին՝ իր քու աշակերտներուդ, ու չկրցան զինք գործերուն համեմատ: 28 Եշմարտապէս բժշկելով»: 17 Յիսուս պատախանեց. «Ո՞վ կը յայտարարեմ ձեզի. «Յու ներկայ անհաւատ եւ խոտորեալ սերունդ, մինչեւ երողներէն կան ոմանք՝ որ մահ պիտի Երբ պիտի ըլլամ ձեզի հետ, մինչեւ Երբ չհամտեսեն, մինչեւ որ տեսնեն մարդու պիտի հանդուրժմէն ձեզի: Յու՝ ինծի բերէր Որդին՝ եկած իր թագաւորութեամբ»: զայն»: 18 Յիսուս սաստեց զայն, դեւը

17 Վեց օր ետք՝ Յիսուս առաւ իրեն ելաւ անկէ, ու պատանին բժշկուեցաւ նոյն ժամուն: 19 Այն ատեն աշակերտները անոր եղբայր՝ Ցովիաննեսը, հանեց զանոնք բարձր լեռ մը՝ առանձին, 2 եւ այլակերպեցաւ անոնց առշեն. իր երեսը փայլեցաւ արեւի պէս, ու իր պատճառով. քանի որ Եշմարտապէս կը հանդերձները ձերմակ եղան՝ լոյսի պէս: 3 Եւ ահա Մովսէս ու Եղիա երեւցան անոնց, եւ կը խօսակցեին իրեն հետ: 4 Պետրոս ըսաւ Յիսուսի. «Տէր, լաւ է պիտի փոխարդուի, եւ ոչինչ անկարեի

պիտի ըլլայ ձեզի": 21 Սակայն այս տեսակը ուրիշ բանով դուրս չ'ելեր, բայց միայն աղօթքով ու ծովապահութեամբ»: 22 Մինչ անոնք Գալիեայի մէջ կը մնային, Յիսուս ըստ անոնց. «Մարդու Որդին պիտի մատնուի մարդոց ձեռքը, 23 ու պիտի սպաննեն զինք. բայց յարութիւն պատիկներն մէկը. բանի որ կ'ըսեմ ձեզի երկրամանանը»: Ան ալ ըստ. «Այն, կը թէ երկինքի մէջ անոնց հրեշտավները վճարէ»: 25 Երբ տուն մտա, Յիսուս ամեն ատեն կը տեսնեն երեսը իմ Յօրս՝ կանխեց զինք՝ ըսելով. «Ինչ է քու որ երկինքն է: 21 Որովհետեւ մարդու կարծիք, Սիմոն. Երկրի թագաւորները Որդին եկաւ կորսուածծ փրկելու: 22 որմէ կը ստանան հարկը կամ տուրքը, Ինչ է ձեր կարծիքը. Եթէ մարդ մը իրենց որդիներն՝ թէ օտարներն»: 26 ունենայ հարիւր ոչխար եւ անոնցմէ Պետրոս ըստ. «Օտարներն»: Յիսուս մէկը մոլորի, իննառևինը ոչխարները ըստ անոր. «Ուրեմն որդիները ազատ լեռները չի թողուր ու՝ Երթար՝ փնտուիլ են: 27 Բայց որպեսզի չզայթակրեցնենք մոլորածը: 28 Եթէ պատահի որ գտնէ զայն, զանոնք, զնա ծովը ու կարող նետէ, եւ ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի թէ ան առաջին ծուկը որ կ'ելլէ: Երբ անոր աւելի կ'ուրախանայ անոր համար, բան բերանը բանա՞ սատեր մը պիտի գտնես. իննառևիննին՝ որոնք մոլորած չէն: 24 ան զայն ու տուր անոնց՝ ինծի եւ քեզի որ պեզի կորսուի»:

18 Նոյն ժամուն աշակերտները եկան

Յիսուսի քով ու ըսին. «Ո՞վ է մեծագոյնը երկինքի թագաւորութեան մէջ»: 2 Յիսուս ալ կանչեց իրեն մանուկ մը, կայնեցուց զայն անոնց մէշտեղ, 3 եւ ըստ. «Նշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Եթէ դարձի չզար ու մանուկներու պիտի չըլլար, բնան պիտի չմտներ երկինքի թագաւորութիւնը»: 4 Ուրեմն ո՞վ որ կը խոնարհեցնէ ինքզինք՝ այս փոքր մանուկին պէս, անիկա է մեծագոյնը երկինքի թագաւորութեան մէջ. 5 եւ ո՞վ որ կ'ընդունի այսպիսի մանուկ մը՝ իմ անունովս, զին կ'ընդունի»: 6 «Ո՞վ որ զայթակրեցնէ մէկը այս պատիկներն՝ որոնք ինծի կը հաւատան, աւելի օգտակար պիտի ըլլար անոր՝ որ իշու ջաղացքի քար մը կախուեր իր վիզեն, ու ծովուն անդունոր ընկոմէր: 7 Վայ աշխարհի՝ զայթակրութիւններու պատճառով. որովհետեւ հարկ է որ զայթակրութիւնները գան, բայց վայ այն մարդուն՝ որուն միջոցով զայթակրութիւնը կու զայ: 8 Ուրեմն եթէ

ձեռքդ կամ ոտքդ կը զայթակրեցնէ քեզ, կտրէ զայն ու նետէ քեզմէ. աւելի լաւ է քեզի՝ կամ կամ պակասաւոր մտնել կեանքը, բան երկու ձեռք կամ երկու ոտք ունենալ եւ նետուիլյալիտենական կրակին մէջ: (αισθοιος ց166) 9 Եթէ աչքդ կը պիտի սպաննեն զինք. բայց յարութիւն պատիկներն քեզ, հանէ զայն ու նետէ պիտի առնէ երրորդ օրը»: Անոնք ալ քեզմէ. աւելի լաւ է քեզի՝ մէկ աչքով մտնել չափազանց տրտմեցան: 24 Երբ անոնք կեանքը, բան երկու աչք ունենալ եւ եկան Կափառնայում, երկրամեան նետուիլ գեիենի կրակին մէջ»: (Geenna ց1067) տուրքը զանձողները եկան Պետրոսի 10 «Ուշադիր ենէք որ չարհամարհէք այս եւ ըսին. «Զեր Վարդապէտը չի վճարեր պատիկներն մէկը. բանի որ կ'ըսեմ ձեզի երկրամանանը»: Ան ալ ըստ. «Այն, կը թէ երկինքի մէջ անոնց հրեշտավները վճարէ»: 25 Երբ տուն մտա, Յիսուս ամեն ատեն կը տեսնեն երեսը իմ Յօրս՝ կանխեց զինք՝ ըսելով. «Ինչ է քու որ երկինքն է: 11 Որովհետեւ մարդու կարծիք, Սիմոն. Երկրի թագաւորները Որդին եկաւ կորսուածծ փրկելու: 12 որմէ կը ստանան հարկը կամ տուրքը, Ինչ է ձեր կարծիքը. Եթէ մարդ մը իրենց որդիներն՝ թէ օտարներն»: 26 ունենայ հարիւր ոչխար եւ անոնցմէ Պետրոս ըստ. «Օտարներն»: Յիսուս մէկը մոլորի, իննառևիննը ոչխարները ըստ անոր. «Ուրեմն որդիները ազատ լեռները չի թողուր ու՝ Երթար՝ փնտուիլ են: 27 Բայց որպեսզի չզայթակրեցնենք մոլորածը: 28 Եթէ պատահի որ գտնէ զայն, զանոնք, զնա ծովը ու կարող նետէ, եւ ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի թէ ան առաջին ծուկը որ կ'ելլէ: Երբ անոր աւելի կ'ուրախանայ անոր համար, բան բերանը բանա՞ սատեր մը պիտի գտնես. իննառևիննին՝ որոնք մոլորած չէն: 24 Այսպէս՝ ձեր երկնաւոր Յայրը չի հաճիր որ այս պատիկներն մէկը կորսուի»:

15 «Եթէ երբայր մեղանչէ քեզի դէմ, զնա եւ ըսէ իրեն իր յանցանքը՝ երբ դուն ու ան մինակ էք. Եթէ մտիկ ընէ քեզի՝ շահեցար երբայրդ: 16 Բայց եթէ մտիկ չընէ քեզի, ան քեզի հետ մէկ կամ երկու հոգի եւս, որպեսզի ամեն խօսք հաստատուի երկու կամ երեք վկաներու բերանով: 17 Եթէ անոնց ալ մտիկ չընէ, ըսէ եկեղեցին. իսկ եթէ եկեղեցին ալ մտիկ չընէ, թող ըլլայ քեզի հեթանոսի ու մաքսաւորի պէս: 18 Ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Ինչ որ կապէր երկրի վրայ՝ կապուած պիտի ըլլայ երկինքի մէջ, եւ ինչ որ արձակէք երկրի վրայ՝ արձակուած պիտի ըլլայ երկինքի մէջ»: 19 Դարձեալ կը յայտարարեմ ձեզի. «Եթէ ձեզմէ երկու հոգի համաձայնին երկրի վրայ՝ որեւէ բան խնդրելու, պիտի ըլլայ անոնց իմ Յօրմէս՝ որ երկինքն է»: 20 Որովհետեւ ուր որ երկու կամ երեք հոգի հաւաքուած ըլլան իմ անունովս, ես հոն եմ՝ անոնց մէջ»: 21 Այն ատեն Պետրոս մօտեցաւ անոր եւ ըստ. «Տէր, եթէ երբայրս մեղանչէ ինծի դէմ քանի անզամ

Ներեմ անոր. մինչեւ Եօթը անգամ»: 22 փորձեցին զայն՝ ըսելով. «Արտօնուած Յիսուս ըսաւ անոր. «Քեզի չեմ ըսեր՝ Ե, որ մարդ մը արձակէ իր կինը՝ “մինչեւ Եօթն անգամ”, հապա՝ “մինչեւ որեւէ պատճառի համար»: 4 Ան ալ Եօթանասուն անգամ Եօթը»: 23 Ուստի պատասխանեց անոնց. «Չեք կարդացեր Երկինքի թագաւորութիւնը կը նմանի թէ ան՝ որ սկիզբէն ստեղծեց, արու եւ թագաւորի մը, որ ուղեց հաշիւ առնել իր Եգ ստեղծեց զանոնք, ու ըսաւ. 5 “Այս ծառաներեն: 24 Երբ սկսաւ հաշիւ առնել, պատճառով մարդը պիտի թողու հայրն տասը հազար տաղանդի պարտապան ու մայրը, եւ պիտի յարի իր կնոջ, ու մը բերուցաւ իրեն: 25 Բայց ան վճարելոյ Երկուքը պիտի ըլլան մէկ մարմին”: 6 կարդողաթիւն չունենալով՝ անոր տէրը Յետեւաբար ալ Երկու չեն, հապա՝ մէկ հրամայեց, որ ան ծախուի, նաեւ անոր մարմին. ուրեմն մարդը թող չզատէ ինչ որ կինն ու զաւակները եւ անոր ամբողջ Աստուած իրարու միացուցած է»: 7 Ըսին ունեցածը, ու պարտքը վճարուի: 26 Իսկ իրեն. «Հապա ինչն Մովսէս պատուիրեց ծառան իյնալով՝ Երկրպագեց անոր եւ ամուսնալուծումի վկայագիր տալ եւ ըսաւ. «Տէր, համբերատար Եղիր ինծի արձակել»: 8 Ըսաւ անոնց. «Մովսէս ձեր հանդէպ, ու ամէնց պիտի վճարեմ քեզի»: սիրտին կարծրութեան համար արտօնեց 27 Ծառային տէրը՝ գրալով՝ արձակեց ձեզի՝ որ արձակէք ձեր կիները. բայց զայն, եւ ներեց անոր պարտքը: 28 Նոյն սկիզբէն այնպէս չէր: 9 Սակայն կը ծառան զնաց, գուալ իր ծառայակիցներէն յայտարարեն ձեզի. «Ո՞վ որ կ'արձակէ իր մէկը՝ որ հարիւր դահեկան կը պարտէր կինը՝ առանց պոռնկութեան պատճառի, իրեն, ու բռնելով զայն՝ կը խեղդէր ու կ'ամուսնանայ ուրիշի մը հետ՝ եւ կ'ըսէր. «Վճարէ ինծի ունեցած շնուրիւն կ'ընէ: Եւ ով որ արձակուածին պարտքը»: 29 Ուստի իր ծառայակիցը հետ կ'ամուսնանայ՝ շնուրիւն կ'ընէ»: ինկաւ անոր ոտքը, կ'աղաչէր անոր ու 10 Իր աշակերտները ըսին իրեն. «Եթէ կ'ըսէր. «Համբերատար Եղիր ինծի, եւ այդ է պարագան մարդուն եւ իր կնոջ պիտի վճարեմ քեզի»: 30 Բայց ինք չէր միշտէ, օգոսակար չէ ամուսնանայ»: ուղեր. հապա զնաց ու բանտը նետել 11 Բայց ինք ըսաւ անոնց. «Բոլորը տուալ զայն՝ մինչեւ որ վճարէր պարտքը: չեն ընդունիր ասիկա, հապա անոնք՝ 31 Եթր իր ծառայակիցները տեսան ինչ որ որոնց տրուած է: 12 Որովհետեւ կան պատահեցաւ՝ շատ տրտմեցան, ու եկան ներքինիներ, որոնք այդպէս ծնան՝ եւ պատմեցին իրենց տիրոց ամբողջ իրենց մօր որովայննեն. կան ներքինիներ, պատահածը: 32 Այն ատեն անոր տէրը որոնք մարդոցմէ ներքինի Եղան. ու կանչեց զայն ու ըսաւ. «Զար ծառայ, այդ կան ներքինիներ, որոնք իրենք գիրենք ամբողջ պարտքը ներեցի քեզի՝ բանի ներքինի ըրին՝ Երկինքի թագաւորութեան որ աղաչեցի ինծի. 33 ուրեմն պէտք չէր համար: Ո՞վ որ կրնայ ընդունիկ՝ թող որ դնին ալ ողորմէիր ծառայակիցիդ, ընդունիք»: 13 Այն ատեն մանուկներ ինչպէս ես ողորմեցայ քեզի»: 34 Եւ բերուցան իրեն, որպէսզի ձեռք դնէ անոր տէրը բարկանալով՝ յանձնեց անոնց վրայ եւ աղօթէ. իսկ աշակերտները զայն տանջողներուն, մինչեւ որ վճարէր կը յանդիմանեին զանոնք: 14 Յիսուս ամբողջ պարտքը: 35 Իմ Երկնաւոր Յայրս ըսաւ. «Թոյլ տուէք մանուկներուն, ու ալ նոյնպէս պիտի ընէ ձեզի, Եթէ ձեզմէ մի արգիլէք զանոնք՝ որ գան ինծի, իւրաքանչիւրը իր Եղոր սրտանց չները որովհետեւ Երկնքի թագաւորութիւնը իր յանցանքները»:

19 Երբ Յիսուս աւարտեց այս խօսքերը,
մեկնեցաւ Գալիլեյէն եւ զնաց
Յիսուստանի հողամասը՝ Յորդանանի
միւս կողմը: 2 Մեծ բազմութիւններ
հետեւցան անոր, ու հոն բուժեց զանոնք:
3 Փարիսեցիները մօտեցան անոր եւ

այդպիսիներունն է»: 15 Եւ ձեռք դնելէ
Ետք անոնց վրայ՝ մեկնեցաւ անկէ: 16
Մեկը մօտենալով՝ ըսաւ անոր. «Բարի
վարդապէտ, ինչ բարիք գործեմ՝ որ
ունենամ յալիտենական կեանքը»: (αιῶνιος
9:16) 17 Ան ալ ըսաւ անոր. «Ինչո՞ւ բարի
կը կոչես զիս. մէկէն զատ բարի չկայ, որ
Աստուած է: Եթէ կ'ուղես մտնել կեանքը՝

պահէ պատուիրանները»: 18 Ըսաւ օրը մէկ դահեկանի, դրկեց զանոնք իր անոր. «Որի՞նք»: Յիսուս պատասխանեց. այգին: Յ Երրորդ ժամուան՝ “ատենները «Սպանութիւն մի՛ ըներ, շնուրթիւն մի՛ ըներ, դրւու ելելով՝ տեսաւ ուրիշներ, որոնք գորութիւն մի՛ ըներ, սուտ վկայութիւն անգործ կայնած էին հրապարակը, 4 մի՛ տար, 19 պատուէ հայր ու մայր, ու ըսաւ անոնց. «Դուք ալ զացէք իմ եւ սիրէ ընկերող քու անձի՞ն» պէս»: 20 այգիս, եւ կու տամ ծեզի ինչ որ իրաւացի Երիտասարդը ըսաւ անոր. «Պահած է»: 5 Անոնք ալ զացին: Դարձեալ դուրս եմ այդ բոլորը՝ պատանութենես ի վեր. ելաւ վեցերորդ ժամուան եւ իններորդ տակաւին ինչ կը պակսի ինծի»: 21 Յիսուս ժամուան ատենները, ու նոյնը ըրաւ: 6 ըսաւ անոր. «Եթէ կ'ուզես կատարեալ Տասնմէկերորդ ժամուան ատենները ըլլալ՝ զնայ, ծախէ ինչքդ եւ տուր դրւու ելաւ, ուրիշներ գտաւ՝ որոնք աղքատներուն, ու զանձ պիտի ունենաս անգործ կայնած էին, եւ անոնց ըսաւ. երկինքը. ապա հետեւէ ինծի»: 22 Երբ «Ինչո՞ւ իոս ամբողջ օրը անգործ կայնած Երիտասարդը լսեց այս խօսքը՝ տրտմած էք»: 7 Ըսին իրեն. «Որովհետեւ ոչ մէկը զնաց, որովհետեւ շատ ստացուածք վարձեց մեզ»: Ըսաւ անոնց. «Դուք ուներ: 23 Յիսուս ըսաւ աշակերտներուն. ալ զացէք այգին, ու պիտի ստանաք «Եշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. ինչ որ իրաւացի է»: 8 Երբ իրիկուն «Հարուստը դժուարութեամբ պիտի եղաւ, այգին տերը ըսաւ իր տնտեսին. մտնէ երկինքի թագաւորութիւնը»: «Կանչէ զործաւորները եւ տոնւր անոնց 24 Դարձեալ կը յայտարարեմ ծեզի. վարձքը՝ վերջիններէն սկսելով մինչեւ «Աւելի դիւրին է որ ուղտոք անցնի առաջինները»: 9 Երբ եկան անոնք՝ որ ասեղին ծակէն, քան թէ հարուստը տասնմէկերորդ ժամուան ատենները մտնէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը»: 25 զացէր էին, ստացան մէկական դահեկան: Երբ աշակերտները լսեցին, չափազանց 10 Առաջինները գալով՝ կը կարծէին ապշեցան եւ ըսին. «Ուրեմն նվ կրնայ թէ աւելի պիտի ստանան. բայց իրենք փրկուիլի»: 26 Յիսուս նայելով անոնց՝ ըսաւ. ալ ստացան մէկական դահեկան: 11 «Ատիկա անկարելի է մարդոց քով, բայց Երբ ստացան՝ տրտնշեցին հոդատիրոց ամէն քան կարելի է Աստուծոյ քով»: 27 Այս դէմ եւ ըսին. 12 «Վայ վերջինները ատեն Պետրոս ըսաւ անոր. «Ահա մենք մէկ ժամ աշխատեցան, բայց զանոնք թողուցինք ամէն ինչ ու հետեւեցանք հաւասար ըրիդ մեզի՝ որ կրեցինք օրուան քեզի. ուրեմն ինչ պիտի ըլլայ մեզի»: 28 ծանրութիւնն ու տաքութիւնը»: 13 Ան ալ Յիսուս ըսաւ անոնց. «Եշմարտապէս պատասխանեց անոնցմէ մէկուն. «Ընկըր, կը յայտարարեմ ծեզի. «Դուք՝ որ ես չեմ անիրաւեր քեզ, միթէ դուն ինծի հետեւեցաք ինծի, միւս գալուստին», հետ չիամածայնեցաք մէկ դահեկանի. 14 Երբ մարդու Որդին քազմի իր փառքի ան քուկդ եւ զնայ: Կ'ուզեմ որ տամ այս զահին վրայ, դուք ալ պիտի բազմիք վերջինն՝ քեզի տուածին չափ. 15 միթէ տասներկու գահերու վրայ՝ դատելու արտօնուած չէ ինծի՝ ընել ինչ որ ուզեմ Խսրայէի տասներկու տոհմերը»: 29 Ով իմ ունեցածիւ: Միթէ քու աչք չար է՝ որ թողուցած ըլլայ տուներ, եղայրներ, որ ես բարի եմ»: 16 Այսպէս յետինները քոյրեր, հայր, մայր, կին, զաւակներ, պիտի ըլլան առաջին, եւ առաջինները՝ կամ արտեր՝ իմ անունիս համար, պիտի յետին. որովհետեւ կանչուածները շատ ստանայ հարիւրապատիկը եւ ժառանգե են, բայց ընտրուածները՝ քիչ»: 17 Երբ յախտենական կեանքը: (առնօտ ց166) 30 Բայց Յիսուս կը բարձրանար Երուսալէմ, շատ առաջիններ պիտի ըլլան յետին, ու ճամբան իրեն հետ առաւ տասներկու յետիններ՝ առաջին»:

20 «Արդարեւ երկինքի թագաւորութիւնը 18 «Ահա կը բարձրանանք Երուսալէմ, նման է հոդատիրոց մը, որ առտուն ու մարդու Որդին պիտի մատնուի կանուխ դուրս ելաւ՝ գործաւորներ քահանայապետներուն եւ դպիններուն, վարձելու իր այգին համար: 2 Երբ ու մահուան պիտի դատապարտն համածայնեցաւ գործաւորներուն հետ՝ զինք. 19 հեթանոսներուն պիտի մատնեն

գինք՝ որ ծաղրուի, խարազանուի եւ իսկոյն անոնց աչքերը բացուեցան, ու խաչուի. բայց յարութիւն պիտի առնէ հետեւեցան անոր:

Երրորդ օրը»: 20 Այն ատեն Զերեհեռսի որդիներուն մայրը եկաւ անոր իր որդիներուն հետ, Կ'երկրապագքը անոր ու բան մը կը իսնդրեր անվէ: 21 Ան ալ ըսաւ անոր. «Ի՞նչ կ'ուզես»: Ըսաւ անոր. «Հսէ, որ քու թագաւորութեանդ մէջ՝ այս երկու որդիներս բազմին, մէկը՝ աջ կողմդ, եւ միւսը՝ ձախ կողմն»: 22 Յիսուս պատասխանեց. «Չեք գիտեր թէ ինչ կը իսնդրէք: Կրնաք իսմել այն բաժակը՝ որ ես պիտի իսմեմ, կամ մկրտուիլ այն մկրտութեամբ՝ որով ես պիտի մկրտուիմ»: Ըսին իրեն. «Կրնանք»: 23 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Արդարեւ պիտի իսմէք իմ բաժակս, ու պիտի մկրտուիք այն մկրտութեամբ՝ որով ես մկրտուելու եմ. բայց իմ աջ կամ ձախ կողմս բազմիլ՝ իմս չէ տայլ, հապա պիտի տրուի անրնց՝ որոնց համար պատրաստուած է իմ Յօրմէս»: 24 Երբ միւս տասը աշակերտները լսեցին՝ ընդվեցան այդ երկու եղբայրներուն դէմ: 25 Իսկ Յիսուս իրեն կանչեց զանոնք եւ ըսաւ. «Գիտեք թէ հեթանոսներուն իշխանները կը տիրապետեն անոնց վրայ, ու մեծամեծները կ'իշխեն անոնց վրայ»: 26 Բայց այդպէս թող չըլլայ ձեր մէջ. հապա ձեզմէ նվ որ ուզէ մեծ ըլլալ՝ անհկա ձեր սպասարկուն թող ըլլայ, 27 ու ձեզմէ նվ որ ուզէ գլխաւոր ըլլալ՝ անհկա ձեր ստրուկը թող ըլլայ. 28 ինչպէս մարդու Որդին եկաւ ոչ թէ սպասարկութիւն ընդունելու, հապա՝ սպասարկելու եւ իր անձը փրկանք տալու շատերու համար»: 29 Երբ անոնք դուրս ելան Երիքովէն, մեծ բազմութիւն մը հետեւեցան անոր: 30 Եւ ահա երկու կոյրեր նստած էին ճամբային եզերքը. Երբ լսեցին թէ Յիսուս կ'անցնի, աղաղակեցին. «Ողորմէ մեզի, Տէր, Դաւիթի Որդի»: 31 Յիսուս կանգ առնելով՝ կանչեց զանոնք եւ ըսաւ. «Ի՞նչ կ'ուզէք որ ընեմ ձեզի»: 32 Ըսին անոր. «Տէր, թող մեր աչքերը բացուին»: 33 Ըսին անոր. «Տէր, թող մեր աչքերը բացուին»: 34 Յիսուս գթալով՝ դպաւ անոնց աչքերուն.

21 Երբ մօտեցան Երուսաղէմի ու հասան Բեթփագէ, Զիթենիներու լերան մօտ, Յիսուս որկեց երկու աշակերտ՝ 2 ըսելով անոնց. «Գացէք այդ ձեր դիմացի գիւղը, ու իսկոյն պիտի գտնէք կապուած էշ մը, եւ անոր հետ՝ աւանակ մը. արձակեցէք զանոնք ու բերէք իսծի: 3 Եթէ մէկը բան մը ըսէ ձեզի, ըսէք. «Տերոց պետք են», եւ իսկոյն պիտի դրկէ զանոնք»: 4 Այս ամենը կատարուեցաւ, որպէսզի իրագործուի մարգարէին միջոցով ըսուած խօսքը. 5 «Հսէք Սիոնի աղջկին. «Ահա թագաւորդ կու գայ քեզի, հեզ եւ հեծած իշու վրայ, իշու ձագի՝ աւանակի վրայ»»: 6 Աշակերտները գացին, եւ ըրին ինչպէս Յիսուս պատուիրած էր իրենց. 7 բերին էշն ու աւանակը, դրին անոնց վրայ իրենց հանդերձները, եւ նստաւ անոնց վրայ: 8 Ահագին բազմութիւն մը փրեց իր հանդերձները ճամբային վրայ. ուրիշներ ճիւղեր կը կտրէին ծառերէն ու կը տարածէին ճամբային վրայ: 9 Եւ առցելն գացող ու իրեն հետեւող բազմութիւնները կ'աղաղակեին. «Ովսաննայ Դաւիթի Որդիին: Օրինեալ է ան՝ որ կու գայ Տերոց անունով: Ովսաննա ամենաբարձր վայրերուն մէջ»: 10 Երբ ան մտաւ Երուսաղէմ, ամբողջ քաղաքը շարժեցաւ եւ ըսաւ. «Ո՞վ է ասիկա»: 11 Բազմութիւնը ըսաւ. «Այս է Յիսուս մարգարձ՝ Գայլիեայի Նազարէթէն»: 12 Յիսուս մտաւ Աստուծոյ տաճարը, դուրս հանեց բոլոր անոնք՝ որ տաճարին մէջ կը ծախէին ու կը գնէին, եւ տապալեց լուսայափոխներուն սեղաններն ու աղաւնի ծախողներուն աթոռները, 13 եւ ըսաւ անոնց. «Գրուած է. «Իմ տունս աղօթքի տուն պիտի կոչուի», բայց դուք աւազակներու քարայր ըրիփ զայն»: 14 Կոյրեր ու կաղեր եկան իրեն՝ տաճարին մէջ, եւ բուժեց զանոնք: 15 Երբ քահանայապետներն ու դպիրները տեսան անոր գործած սքանչելիքները, եւ մանուկները որոնք տաճարին մէջ կ'աղաղակեին. «Ովսաննա Դաւիթի Որդիին», ընդվեցան 16 եւ ըսին անոր. «Կը լսեմ ինչ կ'ըսեն ատոնք»:

Յիսուս ըսաւ անոնց. «Այն, քնաւ չէք չգնաց: Յև Այս երկուլքն ով գործադրեց կարդացած գրուածը. “Երախաններուն ու իր հօր կամքք: Ըսին անոր. «Առաջինք: ծծկերներուն բերանով գովարանութիւն Յիսուս ըսաւ անոնց. «Եշմարտապէս կը կատարեցիր”»: 17 Ապա ձգեց զանոնք, յայտարարեմ ձեզի թէ նաքսաւորներն ու գնաց քաղաքին դուրս՝ Բեթանիա, ու պոռնիկները ձեզմէ առաջ պիտի մտնեն կեցաւ հոն գիշերը: 18 Վրտուն, մինչ կը Աստուծոյ թագաւորութիւնը: 32 Արդարեւ վերադառնար քաղաքը, անօթեցաւ: 19 Ու Յովիաննես արդարութեան ճամբայով ճամբան տեսնելով թգենի մը՝ քովը գնաց: Եկա ձեզի, եւ դուք չհաւատացիք անոր. Ոչինչ գտաւ անոր վրայ՝ տերեւներեն բայց մաքսաւորներն ու պոռնիկները զատ, եւ ըսաւ անոր. «Ասկէ ետք ոչ մէկ հաւատացին անոր, իսկ դուք տեսաք եւ պտուղ ըլլայ վիադ՝ յափուեան»: Թգենին յետոյ չզդացացիք՝ որ հաւատայիք անոր»: անմիջապէս չորցաւ: (ատ 9:16) 20 Երբ ՅԱ «Լսեցէք ուրիշ առակ մըն ալ: Յովատէր աշակերտները տեսան, զարմացան ու մը կար՝ որ այգի մը տնկեց, ցանկով ըսին. «Ինչպէս թգենին անմիջապէս պատեց զայն, հնձան փորեց անոր մէջ, չորցաւ»: 21 Յիսուս պատասխանեց աշտարակ կառուցանեց, մշակներու անոնց. «Եշմարտապէս կը յայտարարեմ յանձնեց զայն եւ ճամբորդեց: 34 Երբ ձեզի. “Եթէ հաւատք ունենաք ու պտուղի ատենը մօտեցաւ՝ իր ծառաները չտատամսիք, ոչ միայն պիտի ընէք այդ դրկեց մշակներուն, որպէսզի ստանան թգենին եղածը, այլ նաև եթէ ըսէք այս անոր պտուղները: 35 Մշակները բռնեցին լերան. “Ելիք ու ծնվը նետուլ”, պիտի անոր ծառաները, մէկը ծեծեցին, միւսը ըլլայ”: 22 Ամէն ինչ որ կը խնդրէք աղօթքի սպաննեցին, ուրիշ մը քարկոծեցին: 36 մէջ՝ հաւատքով, պիտի ստանաք»: 23 Երբ Դարձեալ ծառաներ դրկեց՝ առաջիններեն ան եկաւ տաճարը, քահանայապետներն շատ, եւ անոնց ալ նոյնպէս ըրին: 37 ու ժողովուրդին երեցները մօտեցան Ամենէն ետք իր որդին դրկեց անոնց՝ անոր՝ մինչ կը սորվեցներ, եւ ըսին. «Ի՞նչ ըսելով. “Թերեւս պատկառին որդիէս”: իշխանութեամբ կ'ընես այդ բաները. 38 Բայց մշակները՝ երբ տեսան որդին՝ ով տուալ թեզի այդ իշխանութիւնը»: ըսին իրարու. “Այս է ծառանգորդը. Եկէք 24 Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Ես սպաննենք զայն եւ տիրանանք անոր ալ ձեզի հարցնեմ բան մը. Եթէ ըսէք ժառանգութեան”: 39 Ու բռնեցին զայն, ինծի, ես ալ պիտի ըսեմ ձեզի թէ ինչ այգին դուրս հանեցին եւ սպաննեցին: 40 իշխանութեամբ կ'ընեմ այդ բաները: Ուրեմն երբ այգին տէրը զայն ինչ այստի 25 “Յովիաննեսի մկրտութիւնը ուրկը ընէ այդ մշակներուն»: 41 Ըսին իրեն. Եր, երկինքն՝ թէ մարդոցմէ”»: Անոնք «Զարաչար պիտի կորսնցն այդ չարերը, կը մտածէին իրենց մէջ՝ ըսելով. «Եթէ եւ այգին պիտի յանձնե ուրիշ մշակներու, պատասխաննեք. “Երկինքն”, պիտի որոնք պտուղները իրենց ատենին պիտի ըսէ մեզի. “Յապա ինչո՞ւ չհաւատացիք տան իրեն»: 42 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Բնաւ անոր»: 26 Իսկ եթէ պատասխաննեք. չէք կարդացեք Գիրքին մէջ. “Այն քարը՝ “Մարդոցմէ”, բազմութենէն կը որ կառուցանողները մերժեցին, անիկան վախնանք, որովհետեւ բոլորն ալ եղաւ անկինաբարը: Ասիկա Տէրոջմէն մարդարէ կը համարեն Յովիաննեսը»: 27 Եղաւ, եւ սրանչելի է մեր աչքերուն»: 43 Ուստի պատասխաննեցին Յիսուսի. «Չենք Ուստի կը յայտարարեմ ձեզի. “Աստուծոյ գիտեք»: Ինք ալ ըսաւ անոնց. «Ես ալչեմ թագաւորութիւնը պիտի առնուի ձեզմէ, ըսեր ձեզի թէ ինչ իշխանութեամբ կ'ընեմ ու պիտի տրուի այնպիսի ազգի մը՝ որ այդ բաները»: 28 «Ի՞նչ է ձեր կարծիքը. անոր պտուղները թերէ»: 44 Ո՛վ որ իյնայ մարդ մը ունէր երկու զաւակ: Առաջինին այս քարին վրայ՝ պիտի կոտրտի, եւ որոն ըսաւ. “Որդեակ, գնայ, գործէ այսօր այգիս վրայ որ իյնայ՝ պիտի փսորք զայն»: 45 Երբ մէջ»: 29 Ան ալ պատասխանեց. “Չեմ ուղեր քահանայապետներն ու Փարիսեցիները երթաւ”: Բայց յետոյ զջացաւ ու գնաց: 30 լսեցին անոր առակները, ըմբռնեցին Միւսին ալ գնաց եւ նոյնը ըսաւ: Ան ալ որ իրենց մասին կը խօսէր. 46 եւ կը պատասխաննեց. “Կ’երթամ, տէր”, սակայն շամային բռնել զայն: Բայց բազմութենէն

կը վախնային, քանի որ իբր մարգարէ ճշմարտախօս ես ու ճշմարտութեամբ կ'ընդունեին զայն:

22 Յիսուս դարձեալ առակներով

իսուեցաւ անոնց եւ ըսաւ. ² «Երկինքի թագաւորութիւնը կը նամանի թագաւորի մը՝ որ հարսանիք ըրաւ իր որդիին, ու դրկեց իր ծառաները՝ կանչելու հարսանիքին հրաւիրեալները. ³ սակայն անոնք չուղեցին զայ: ⁴ Դարձեալ ուրիշ ծառաներ դրկեց եւ ըսաւ. «Ըսէք հրաւիրեալներուն. «Ահա պատրաստեցի իմ ճաշու. զուարակներու ու գէր անասուններս մորթուած են, եւ ամեն բան պատրաստ է. Եկէք հարսանիքի»: ⁵ Բայց անոնք անհոգութիւն ընելով՝ զացին մէկը իր արտը, ու միւսը՝ իր առեւտուրին: ⁶ Ուրիշներ՝ բռնեցին անոր ծառաները, նախատեցին եւ սպասնեցին: ⁷ Թագաւորն ալ՝ երբ լսեց՝ բարկացաւ. դրկեց իր զօրքերը, կորսնցուց այդ մարդասպանները ու այրեց անոնց քաղաքը: ⁸ Այն ատեն ըսաւ իր ծառաներուն. «Նարսանիքը պատրաստ է, բայց հրաւիրեալները արժանի չեին: ⁹ Ուրեմն զացէք դէպի ճամբաններուն գլուխները, եւ ով որ գտնէք՝ հրաւիրեցէք հարսանիքի»: ¹⁰ Այդ ծառաները դուրս եկան՝ դէպի ճամբաններուն գլուխները, եւ ով որ գտան՝ թէ չար, թէ բարի, բոլորն ալ հաւաքեցին. ու հարսնետունը լեցուեցաւ հրաւիրեալներով: ¹¹ Երբ թագաւորը մտաւ՝ տեսնելու հարսնելորները, տեսաւ մարդ մը՝ որ հազած չէր հարսանիքի հազուստ: ¹² Ըսաւ անոր. «Ընկէր, ինչպէս մտար հոյ՝ առանց հարսանիքի հազուստի»: Այն ալ պապանձեցաւ: ¹³ Այն ատեն թագաւորը ըսաւ սպասարկուններուն. «Կապեցէք ասոր ոտքերն ու ձեռքերը, եւ առէք ու նետեցէք զայն դուրսի խաւարը. հոյն պիտի ըլլայ լաց եւ ակրաներու կրծոտում»: ¹⁴ Որովհետեւ կանչուածները շատ են, մերեկներուն պատուած ձեզի մէջ: ¹⁵ Ու դրկեցին անոր իրենց աշակերտները՝ Յերովհեսեաններուն հետ, եւ ըսին. «Կարդապէտ, գիտենք թէ

կը սորվեցնես Աստուծոյ ճամբան, եւ հոգ չես ըներ ոեւլէ մէկուն համար, քանի որ երեսպաշտութիւն չես ըներ մարդոց: ¹⁷ Ուստի ըսէ մեզի, ինչ է քու կարծիքդ. «Արտօնուած է տուրք տալ կայսրին՝ թէ ոչ»: ¹⁸ Յիսուս՝ գիտնալով անոնց չարանտութիւնը՝ ըսաւ. «Ինչո՞ւ կը փորձէք զիս, կերծաւորները: ¹⁹ Յոյց տուէք իսիի տուրքին դրամը»: Անոնք դահեկան մը բերին իրեն: ²⁰ Ըսաւ անոնց. «Որի՞նն են այս պատկերն ու գրութիւնը»: ²¹ Ըսին անոր. «Կայսրին»: Այն ատեն ըսաւ անոնց. «Ուրեմն ինչ որ կայսրին է՝ տուէք կայսրին, եւ ինչ որ Աստուծոյ է՝ Վաստուծոյ»: ²² Երբ լսեցին՝ զարմացան, ու թողուցին զայն եւ զացին: ²³ Նոյն օրը անոր բռվ եկան Սադուկեցիները, որոնք կ'սեն թէ յարութիւն չկայ, ու հարցուցին անոր. ²⁴ «Վարդապէտ, Մովսէս ըսաւ. «Եթէ մէկը մեռնի առանց զաւակի, անոր եղայրը թող ամուսնանյա անոր կնոջ հետ, եւ զարմ հանէ իր եղրօր»: ²⁵ Ուրեմն եօթը եղբայրներ կային մեր բռվ: Արաշինը ամուսնացաւ ու վախճանեցաւ, եւ զարմ չունենալուն համար՝ իր կինը թողուց իր եղրօր: ²⁶ Եմանապէս ալ երկրորդն ու երրորդը՝ մինչեւ եօթներորդը: ²⁷ Ամենեն ետք կինն ալ մեռաւ: ²⁸ Ուրեմն, յարութեան ատեն՝ այդ եօթնեն որո՞ն կինը պիտի ըլլայ որովհետեւ բոլորն ալ ունեցան զայն իրը կին»: ²⁹ Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Դուք մոլորած եք. ոչ Գիրքերը գիտէք, ոչ ալ Աստուծոյ զօրութիւնը: ³⁰ Բայն որ յարութեան ատեն՝ ոչ կ'ամուսնանան եւ ոչ ամուսնութեան կը տրուին, հապա երկինքի մէջ՝ Վաստուծոյ իրեշտակներուն պէս են: ³¹ Բայց մեռելներուն յարութեան մասին չէք կարդացեք Վաստուծմէ ձեզի ըսուած խօսքը. ³² «Ես եմ Աքրահամի Վաստուածը, Իսահակի Վաստուածը եւ Յակոբի Վաստուածը»: Վաստուած մերեկներուն Վաստուածը չէ, հապա՝ Փարիսեցիները զացին խորհրդակցելու, թէ ինչպէս խօսքով զգեն զայն ծուլակի մէջ: ³⁴ Բայց Փարիսեցիները՝ երբ լսեցին թէ ան պապանձեցուց Սադուկեցիները, տեղ մը հաւաքուեցան, ³⁵ եւ անսուցմէ օրինական մը հարցուց՝ զայն փորձելով.

36 «Կարդապնտ, ո՞ր պատուիրանը մեծ ձեր սպասարկուն թող ըլլայ: **12** Ո՞վ որ է Օրենքին մէջ»: **37** Յիսուս ըսաւ անոր. բարձրացնէ ինքզինք՝ պիտի խոնարհի, «“Սիրէ Տէրը՝ քոլ Աստուածոյ՝ ամբողջ իսկ ով որ խոնարհեցնէ ինքզինք՝ պիտի սիրտովի, ամբողջ անձովի եւ ամբողջ բարձրանայ»: **13** «Վայ ձեզի, կեղծաւոր միտքովի»: **38** Այս է առաջին ու մեծ դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը գոցէք պատուիրանը: **39** Եւ երկրորդը՝ ասոր երկնքի թագաւորութիւնը մարդոց նման. «Սիրէ ընկերդ քոլ անձիդ՝ պէս»: **40** առջեւ. դուք չէք մտներ, ու մտնողներուն Այս երկու պատուիրաններն կախուած ալ թոյլ չէք տար՝ որ մտնեն: **14** Վայ ձեզի, են ամբողջ Օրենքն ու Մարգարեները»: կեղծաւոր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ **41** Երբ Փարիսեցիները հաւաքուեցան, կը լափէք այրիներուն տուները, ու իբր Յիսուս հարցուց անոնց. **42** «Թրիստոսի պատրուակ՝ աղօթքը կ'երկարէք. ուստի մասին ինչ է ձեր կարծիքը. որո՞ւ որդին է»: աւելի խստութեամբ պիտի դատուիք»: **43** Ըսին իրեն. «Դաւիրիք»: Յիսուս ըսաւ **15** Վայ ձեզի, կեղծաւոր դպիրներ եւ անոնց. «Հապա ինչպէս Դաւիթ Յոդիով Փարիսեցիներ, որ կը շրջիք ծով ու զայն Տէր կը կոչէ ու կ'ըսէ. **44** «Տէրը ըսաւ ցամաք՝ մէկը նորահաւատ ընելու, եւ երբ իմ Տէրոջս. «Բազմէ իմ աջ կողմս, մինչեւ ըլլայ՝ զայն ճեզմէ երկու անգամ աւելի որ քոլ թշնամիներդ պատուանդան ինեմ գեհենի որդի կ'ընէք: (Geenna g1067) **16** Վայ ուտքերուոյ»: **45** Ուրեմն եթէ Դաւիթ ձեզի, կոյր առաջնորդներ, որ կ'ըսէք. «Ո՞վ զայն Տէր կը կոչէ, ինչպէս ան իր որդին որ երդում կ'ընէ տաճարին վրայ՝ բան կ'ըլլայ»: **46** Ո՞չ մէկը կրնար խօսքրվ մը մը չէ, բայց ով որ երդում կ'ընէ տաճարի պատասխանել անոր: Վյո օրեն ետք՝ ո՞չ ուկիին վրայ՝ պարտաւոր կ'ըլլայ»: **17** Յիմարներ ու կոյրեր, ո՞րը մեծ է, ուկին՝ թէ տաճարը, որ կը սրբացնէ ուկին: **18** Նաեւ կ'ըսէք. «Ո՞վ որ երդում կ'ընէ զոհասեղանին վրայ՝ բան մը չէ, բայց ով որ երդում կ'ընէ զոհասեղանին վրայի ընծային վրայ՝ պարտաւոր կ'ըլլայ»: **19** Յիմարներ ու կոյրեր, ո՞րը մեծ է, ընծան՝ թէ զոհասեղանը, որ կը սրբացնէ ընծան: **20** Ուրեմն, ով որ երդում կ'ընէ զոհասեղանին վրայ, երդում կ'ընէ անոր վրայ ու անոր վրայ եղած բոլոր բաներուն վրայ: **21** Եւ ով որ երդում կ'ընէ տաճարին վրայ, երդում կ'ընէ անոր վրայ ու անոր մէջ բնակողին վրայ: **22** Եւ ով որ երդում կ'ընէ երկինքի վրայ, երդում կ'ընէ Աստուծոյ գահին վրայ ու անոր վրայ բազմողին վրայ: **23** Վայ ձեզի, կեղծաւոր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը վճարէք անանուխին, սամիթին ու չամանին տասանորդը բայց կը թողուք Օրենքին աւելի ծանր բաները՝ իրաւունքը, կարեւութիւնն ու հաւատքը. ասմոնք պէտք է ընէիք, եւ զանոնք չծգէիք: **24** Կոյր առաջնորդներ, որ կը բամէք մժողուկը ու կը կլլէք ուղուքը: **25** Վայ ձեզի, կեղծաւոր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ կը մաքրէք գալաթին ու պնակին դուրսի կողմը, բայց ներսէն լեցուն են յափշտակութեամբ: **26** Կոյր Փարիսեցի,

23 Վյն ատեն Յիսուս խօսեցաւ բազմութեան եւ իր աշակերտներուն ըսելով. **2** «Դպիրներն ու Փարիսեցիները բազմած են Մովսէսի աթոռին վրայ: **3** Ուրեմն ինչ որ ըսեն ճեզի՝ որ պահէք, պահեցէք եւ ըրքէք. բայց մի ընէք անսոնց գործերուն պէս, որովհետեւ կ'ըսեն՝ սակայն չեն ըներ: **4** Արդարեւ ծանր ու դժուարակիր բեռներ կը կապեն եւ կը դնեն մարդոց ուսերուն վրայ, ու իրենց մատոնի իսկ չեն ուզեր շարժել զանոնք: **5** Իրենց բոլոր գործերը կ'ընեն մարդոցմ տեսնուելու համար. կը լայնցնեն իրենց գրապանակները եւ կ'երկնցնեն իրենց հանդերձներուն բղանցքները. **6** կը փիրեն առաջին բազմոցները՝ ընթրիքներու մէջ, առաջին աթոռները՝ ժողովարաններու մէջ, բարեւները՝ հրապարակներու վրայ, **7** ու ուարքի, ուարքի՝ կոչուի մարդոցմ: **8** Բայց դուք մի կոչուիք “ուարքի”, որովհետեւ մէկ է ձեր Ուսուցիչը Քրիստոս, **9** եւ դուք բոլորդ եղբայր էք: Ու երկրի վրայ ոչ մէկը կոչեցէք ձեր “հայր”, որովհետեւ մէկ է ձեր Յայր՝ որ երկինքն է: **10** Եւ դուք մի կոչուիք “ուսուցիչ”, որովհետեւ մէկ է ձեր Ուսուցիչը Քրիստոս: **11** Ու ձեր մէջէն մեծագոյնը,

նախ մաքրէ գաւաթին ու պնակին ներսի կողմը, որպեսզի անոնց դուրսի կողմն ալ մաքուր ըլլայ: 27 Վայ ձեզի, անոր քով՝ ցուցնելու անոր տաճարին կեղծաւոր դպիրներ եւ Փարիսեցիներ, որ շնչերը: 2 Յիսուս բաւ անոնց, «Զ՞ը կը նմանիք ծեփուած գերեզմաններու, տեսներ այդ բոլորը. ճշմարտապէս կը որոնք արդարեւ դուրսէն գեղեցիկ յայտարարեմ ձեզի. “Քար քարի վրայ կ’երեւնան, բայց ներսէն լեցուն են պիտի չմնայ, ամենը պիտի քակուի”»: 3 մեռեներու ուսկրոններով ու ամեն տեսակ Ու եր ան նստած էր Զիթենիներու լեռը, անմաքրութեամբ: 28 Նոյնպէս դուք աշակերտները գացին իրեն՝ առանձին, դուրսէն արդար կ’երեւնար մարդոց, եւ ըսին. «Ըսէ՛ մեզի, Երբ պիտի ըլլայ իսկ ներսէն իի եք կեղծաւորութեամբ ատիկա, ու ինչ պիտի ըլլայ նշանը քու եւ անօրենութեամբ»: 29 «Վայ ձեզի, զայրուստիդ եւ աշխարհի վախճանին»: կեղծաւոր դպիրներ ու Փարիսեցիներ, (անշ 9165) 4 Յիսուս պատասխանեց անոնց, որ կը կառուցանէք մարգարեներուն «Զգուշացէք որ ոչ մէկը մոլորեցնէ ձեզ: տապանները եւ կը զարդարէք 5 Որովհետեւ շատեր պիտի զան իմ արդարներուն գերեզմանները, 30 ու անունովս եւ ըսեն. “Ես եմ Քրիստոսը”, կ’ըսէք. “Եթէ մեր հայրերուն օրերը ու պիտի մոլորեցնեն շատերը: 6 ըլլայինք, անոնց հետ կամակից Պիտի լսէք պատերազմներու մասին, եւ չենիք ըլլար մարգարեներուն արինին պատերազմներու տարածայնութիւններ. թափուելուն”: 31 Յետեւաբար դուք կը զգուշացէք՝ որ չվրդովիք, որովհետեւ վկայէք ձեր մասին, թէ որդիներն եք պէսոք է որ այս ամենը ըլլայ, բայց դեռ անոնց՝ որ կը սպաննեին մարգարեները: վախճանը չէ: 7 Որովհետեւ ազգի 32 Ուստի դուք այլ ձեր հայրերուն դէմ պիտի ելլէ, ու թագաւորութիւն՝ շափը լեցուցէք: 33 Օճէր, իժերն թագաւորութեան դէմ. եւ տեղ-տեղ սովեր, ծնունդներ, ինչպէս պիտի խուսափիք ժանտախտներ ու երկրաշարժներ պիտի գեինի դատապարտութենէն: (Geenna ըլլան: 8 Սակայն ասոնք բոլորը ցաւերուն ց1067) 34 Ուստի ահա ես կը դրկեմ սկիզբն են: 9 Վյոն ատեն պիտի մատնեն ձեզ ձեզի մարգարեներ եւ իմաստուններ տառապանքներու, պիտի սպաննեն ձեզ, ու դպիրներ: Անոնցմէ ոմանք պիտի ու բոլոր ազգերուն ատելի պիտի ըլլար սպաննեք եւ խաչէք, ոմանք այլ պիտի իմ անունիս համար: 10 Եւ այն ատեն խարազանէք ձեր ժողովարաններուն մէջ շատեր պիտի գայթակղին, պիտի մատնեն ու հալածէք քաղաքէ քաղաք: 35 Որպէսզի զիրար ու պիտի ատեն զիրար: 11 Շատ ձեր վրայ զայ երկրի վրայ թափուած սուս մարգարեներ պիտի ելլէն, եւ պիտի ամբողջ արդար արինը, արդար Աքէի մոլորեցնեն շատերը: 12 Անօրենութեան արինւն մինչեւ Բարափիայի որդիին՝ բազմանալուն համար՝ շատերնւն սէրը Զաքարիայի արինը, որ սպաննեցիք պիտի պաղի: 13 Բայց ով որ տոկա մինչեւ տաճարին եւ զոհասեղանին միջեւ: 36 վախճանը՝ անիկա պիտի փրկուի: 14 ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. “Այս Այս արքայութեան աւետարանը պիտի բոլոր բանները պիտի զան այս սերունդին բարօղուի ամբողջ երկրագունդին մէջ՝ վրայ”»: 37 «Ո՞վ Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, իբր վկայութիւնն բոլոր ազգերուն, եւ այն որ կը սպաննեիր մարգարեները ու կը ատեն վախճանը պիտի զայ»: 15 «Ուրեմն բարկոծէիր բեզի դրկուածները. քամի՛ եր սուրբ տեղը հաստատուած տեսնեք անգամ ուզեցի հաւաբել զաւակները, աւերողին պիտութիւնը”, - որու մասին ինչպէս հաւը թեւերուն տակ կը հաւաբէ Դանիէլ մարգարէին միջոցով խօսուած իր ձագերը, բայց դուք չուզեցիք: 38 Ահա Է, - (ով որ կարդայ՝ թող հասկնայ,) 16 ձեր տունը ամայի պիտի մնայ ձեզի: այս ատեն Յրեաստամի մէջ եղողները 39 Արդարեւ կ’ըսեն ձեզի թէ այլ ասկէ լեռները թող փախչին: 17 Ան որ տանիքին եւոք պիտի չտեսնեք զիս՝ մինչեւ որ վրայ Է՝ թող չիջնէ իր տուննւն որեւէ բան ըսէք. “Օրինեայ է ան՝ որ կու զայ Տէրոց առնելու, 18 եւ ան որ արտին մէջ Է՝ թող անունով”»:

19 Բայց վայ այդ օրերը յոի եղողներուն ու «Իսկ այդ օրն ու ժամը՝ ոչ մեկ մարդ գիտէ, ծիծ տուլողներուն: **20** Այօթեցէք՝ որ ծեր ոչ ալ երկինքի հրեշտակները, հապա՝ փախուստը ձմեռը ըլլայ, ոչ ալ ծաբաթ միայն իմ Յայր: **21** Բայց ինչպէս Նոյի օրը. **21** Քանի որ այն ատեն այնպիսի օրերուն պատահեցաւ, այնպէս ալ պիտի մեծ տառապանք պիտի ըլլայ, որուն ըլլայ մարդու Որդիին գալուստը: **22** Նմանը՝ աշխարհի սկիզբն մինչեւ հիմա Որովհետեւ ինչպէս ջրիեղեղն առաջ եղած չէ, ոչ ալ պիտի ըլլայ: **23** Եթէ եղած այն օրեր՝ կ'ուտեին, կը իմմին, այդ օրերը չկարճնային, ոչ մեկ մարմին կ'ամուսնանային եւ ամուսնութեան կու պիտի փրկուեր. բայց ընտրեամներուն տային, մինչեւ այն օրը՝ երբ Նոյ մտաւ համար՝ այդ օրերը պիտի կարճնան: **23** տապանը, **24** ու չգիտցան՝ մինչեւ որ Վյոն ատեն եթէ մեկը ըստ ձեզի. «Ահա հին է ջրիեղեղը եկաւ եւ քշեց տարաւ բոլորը, Քրիստոսը», կամ. «Յոն Է», մի հաւատաք: այնպէս ալ պիտի ըլլայ մարդու Որդիին **24** Որովհետեւ սուտ Քրիստոսներ ու սուտ գալուստը: **25** Վյոն ատեն եթէ երկու մարգարեներ պիտի ելլեն, եւ ցոյց պիտի մարդիկ արտի մը մեջ ըլլան, մեկը պիտի տան մեծ նշաններ ու սքանչելիքներ, առնուի եւ միւսը մնայ. **26** ու եթէ երկու որպէսզի՝ եթէ կարելի ըլլայ՝ մոլորեցնեն կիներ ջաղացքին մեջ աղան, մեկը պիտի ընտրեամներն իսկ: **25** Ահա նախապէս առնուի եւ միւսը մնայ: **26** Ուրեմն արթուն ըսի ձեզի: **26** Ուրեմն եթէ ըսեն ձեզի. կեցէք, որովհետեւ չէք գիտեր թէ ծեր “Ահա անապատին մեջ Է”, մի երթաք. Տերը որ ժամուն պիտի զայ: **43** Բայց սա կամ. “Ահա ներքին սենեակներուն գիտցէք թէ եթէ տանուտէրը գիտնար մեջ Է”, մի հաւատաք: **27** Քանի որ թէ գիշերուան որ պահուն գողը կու զայ, ինչպէս փայլակը կ'ելլէ արեւելքն ու արթուն կը կենար եւ չէր թոյյատրեր՝ կ'երեւնայ մինչեւ արեւմուտը, այնպէս որ ծակեն իր տունը: **44** Ուստի դուք ալ պիտի ըլլայ մարդու Որդիին գալուստը: պատրաստ կեցէք, որովհետեւ մարդու **28** Որովհետեւ ուր որ դիակ կայ, հին Որդին պիտի զայ այնպիսի ժամու մը՝ որ պիտի հաւաքուին արծիւները»: **29** «Եւ դուք չէք ակնկալեր»: **45** «Ուրեմն ո՞վ է այդ օրերու տառապանքն անմիջապէս այն հաւատարիմ եւ իմաստուն ծառան, ետք՝ արեւը պիտի խաւարի ու լուսինը որ իր տէրը նշանակեց իր ծառաներուն պիտի չտայ իր փայլը. աստղերը պիտի վրայ՝ որպէսզի ատենին կերակուր տայ իյնան երկինքն, երկինքի գօրութիմները անոնց: **46** Երանի այդ ծառային, որ պիտի սարսին, **30** եւ այն ատեն մարդու իր տէրը՝ եկած ատենը՝ պիտի զոնէ Որդիին նշանը պիտի երեւնայ երկինքի թէ այնպէս կ'ընէ: **47** Շշմարտապէս կը մեջ: Վյոն ատեն երկրի բոլոր տոհմերը յայտարաբն ձեզի թէ պիտի նշանակէ պիտի հեծեծեն, ու պիտի տեսնեն մարդու զայն իր ամբողջ ինչքին վրայ: **48** Յապա Որդին՝ որ կու զայ երկինքի ամպերուն եթէ այդ չար ծառան ըսէ իր սիրտին վրայ, գօրութեամբ ու մեծ փառքով: **31** մեջ. “Իմ տէրս կ'ուշացնէ իր զայլ”, **49** եւ Եւ ան պիտի դրէկ իր հրեշտակները սկսի ծեծել իր ծառայակիցները, ուտել բարձրածայն փողով, ու պիտի հաւաքեն ու խմել արքեցոյներուն հետ, **50** այդ իր ընտրեամները չորս հովերեն, երկինքի ծառային տէրը պիտի զայ այնպիսի օր մեկ ծայրէն մինչեւ միւս ծայրը»: **32** մը՝ երբ չի սպասեր, եւ այնպիսի ժամու «մթենիկն սորվեցէք առակ մը. երբ մը՝ որ չի գիտեր, **51** ու երկութի պիտի անոր սոսերը կակուիսան եւ տերեւմերը կտրէ զայն եւ պիտի դմէ անոր բաժինը ցցուին՝ կը հասկնաք թէ ամառը մօտ Է: կեղծաւորներուն հետ. հոն պիտի ըլլայ **33** Նոյնպէս դուք՝ երբ տեսնեք այս բոլոր լաց ու ակրաներու կրծտում»:

բաները, գիտցէք թէ մօտ Է՝ դրսերուն քով: **34** Շշմարտապէս կը յայտարաբն ծեզի. “Վյոն սերունդը պիտի չանցնի, մինչեւ որ այս բոլոր բաները ըլլան”: **35** Երկինք ու երկիր պիտի անցնին, բայց իմ խօսքերս բնաւ պիտի չանցնին»: **36**

25 «Վյոն ատեն երկինքի թագաւորութիմնը պիտի նմանի տասը կոյսերու, որոնք՝ առնելով իրենց լապտերները՝ զացին դիմաւորելու փեսան: **2** Ասոնցմէ հինգը իմաստուն եին, իսկ հինգը՝ յիմար: **3**

Յիմարները առին իրենց լապտերները, ահա ուրիշ երկու տաղանդ ալշահեցայ քայց ձեթ չառին իրենց հետ. 4 սակայն անոնցմէ զատ": 23 Տէրը ըսաւ անոր. իմաստունները՝ ամաններով ձեթ ալ առին "Ապրիս, բարի ու հաւատարիմ ծառայ. իրենց լապտերներուն հետ: 5 Երբ փեսան դուն՝ որ հաւատարիմ եղար քիչ քանի ուշացաւ, բոլորն ալ թմրեցան ու քնացան: մէջ, պիտի նշանակեմ քեզ շատ քաներու 6 Կես գիշերին գոչիւն նը եղաւ. "Ահա վրայ. մտիր տիրոջ ուրախութեան մէջ": փեսան կու զայ. զացէք դիմաւորելու 24 Մէկ տաղանդ ստացողն ալ մօտեցաւ եւ զինք": 7 Այն ատեն բոլոր կոյսերը ոստիք ըսաւ. "Տէր, պիտի թէ դուն խիստ մարդ ելան եւ յարդարեցին իրենց լապտերները: մըն ես. կը հնձես չսերմանած տեղեւ, 8 Յիմարները ըսին իմաստուններուն. ու կը ժողվես չցանած տեղեւ. 25 ուստի "Տուլէք մեզի ծեր ծերեն, որովիենտել վախնալով՝ զացի, պահեցի քու տաղանդը մեր լապտերները կը մարին": 9 գետինին տակ. ուստի ահա բուկր՝ քեզի": իմաստունները պատասխանեցին. 26 Իր տէրը պատասխանեց իրեն. "Չար "Ո՛, գուցէ չբաւէ մեզի ու ծեզի. այլ եւ ծոյլ ծառայ. գիտէիր թէ կը հնձես մանաւանդ զացէք ծախողներուն եւ չսերմանած տեղեւ, ու կը ժողվես չցանած զնեցէք ծեզի համար": 10 Երբ անոնք տեղեւ. 27 ուրեմն պէտք էր որ դնէիր իմ զացին զնելու՝ փեսան եկաւ. պատրաստ դրամս սեղանաւորներուն քով, որպէսզի եղողները հարսանիքի մտան անոր հետ, տոկոսնվ ստանայի եկած ատենս": 28 ու դուռը զոցուեցաւ: 11 Յետոյ միւս "Ուստի առէք ատկէ տաղանդը, ու կոյսերը եկան եւ ըսին. "Տէր, Տէր, բաց տուլէք տասը տաղանդ ունեցողին. 29 մեզի": 12 Բայց ան պատասխանեց. որովիենտել ամէն ունեցողի պիտի տրուի, "Եշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. եւ պիտի ըլլայ առատութեան մէջ, բայց "Ես չեմ ճանչնար ծեզ": 13 Ուրեմն չունեցողին պիտի առնուի ունեցածն արթուն կեցէք, որովիենտել գիտէք ոչ ալ: 20 Իսկ նետեցէք այդ անպէտ ծառան օրը, ոչ ժամը": 14 «Արդարեւ երկինքի դուրսի խաւարը. ինն պիտի ըլլայ լաց ու թագաւորութիւնը կը նմանի ճամբորդող ակրաներու կրնուում»: 21 «Երբ մարդու մարդու մը, որ կանչեց իր ծառաները, եւ Որդին զայ իր փառքով՝ եւ բոլոր սուրբ յանձնեց անոնց իր ինչքը. 25 մէկուն տուաւ հրեշտակները իրեն հետ, այն ատեն հինգ տաղանդ, մէկուն՝ երկու, ու մէկուն՝ պիտի բազմի իր փառքի զահին վրայ: 32 մէկ. իւրաքանչիւրին՝ իր կարողութեան Բոլոր ազգերը պիտի հաւաքուին անոր չափով, եւ իսկոյն մեկնեցաւ: 26 Յինգ առջեւ, ու պիտի զատէ զանոնք իրարմ՝ տաղանդ ստացողը զնաց, օգտագործեց ինչպէս հովիւ մը կը զատէ ոչխարները զանոնք, ու շահեցաւ ուրիշ իինց այծերէն: 23 Ոչխարները պիտի կեցնէ իր տաղանդ: 17 Նմանապէս երկու ստացողը աջ կողմը, իսկ այծերը՝ ծախ կողմը: 34 Այն շահեցաւ ուրիշ երկու ալ: 28 Իսկ մէկ ատեն թագաւորը պիտի ըսէ իր աջ կողմը ստացողը զնաց, փորեց գետինը եւ եղողներուն. "Եկէք իմ Յօրս օրինածները, ծածկեց իր տիրոջ դրամը: 19 Շատ ժառանգեցէք այն թագաւորութիւնը, ժամանակ ետք՝ այդ ծառաներուն տէրը որ պատրաստուած է ծեզի համար՝ եկալ ու հաշիլ ուղեց անոնցմէ: 20 Յինգ աշխարհի հիմնադրութենէն ի վեր: 35 տաղանդ ստացողը մօտեցաւ եւ բերաւ Որովիենտել անօթեցայ՝ եւ ուտելիք ուրիշ իինց տաղանդ՝ ըսելով. "Տէր, իինց ինծի, ծարաւցայ՝ ու խմցուցիք ինծի, տաղանդ յանձնեցիր ինծի. ահա ուրիշ օտարական էի՝ ներս ընդունեցիք զիս, իինց տաղանդ ալ շահեցայ անոնցմէ 36 մերկ էի՝ հազուեցուցիք զիս, հիւանդ զատ": 21 Տէրը ըսաւ անոր. "Ապրիս, էի՝ այցելեցիք ինծի, բանտի մէջ էի՝ եկաք բարի ու հաւատարիմ ծառայ. դուն՝ որ ինծի": 37 Այն ատեն արդարները պիտի հաւատարիմ եղար քիչ քանի մէջ, պիտի պատասխանեն անոր. "Տէր, նրբ տեսանք նշանակեմ քեզ շատ քաներու վրայ. մտիր քեզ անօթեցած՝ եւ կերակրեցինք, տիրոջ ուրախութեան մէջ": 22 Երկու կամ ծարաւցած՝ ու խմցուցինք. 38 տաղանդ ստացողն ալ մօտեցաւ եւ ըսաւ. նրբ տեսանք քեզ օտարական՝ եւ "Տէր, երկու տաղանդ յանձնեցիր ինծի. ներս ընդունեցինք, կամ մերկ՝ ու

հազուեցուցինք. **39** Երբ տեսանք քեզ ծախուիլ ու աղքատներուն տրուիլ»: **10** հիւանդ կամ բանտի մէջ՝ ու եկանք քեզի»: Յիսուս հասկնալով՝ ըսաւ անոնց. «Ի՞նչո՞ւ **40** թագաւորը պիտի պատաժանէ կ'անհանգստացնէք կինը. ան յաւ գործ անոնց. «Եշմարտապէս կը յայտարարեմ մը ըրաւ ինձի: **11** Որովհետեւ ամէն ատեն ձեզի. «Թանի իմ այս եղբայրներուս ունիք աղքատները ձեզի հետ, բայց ամէն փոքրագոյններէն մէկուն ըրիք՝ ինձի ատեն չունիք զիս: **12** Ան որ թափեց այդ ըրիք»: **41** Այն ատեն պիտի զսէ նաև իր ձախ կողմը եղրդներուն. «Յեռացք ինձմէ, թաղումիս համար: **13** Եշմարտապէս կը անիծեալներ, յալիտենական կրակին յայտարարեմ ձեզի. «Ամբողջ աշխարհի մէջ՝ որ պատրաստուած է Զարախօսին մէջ՝ ուր որ այս աւետարանը քարոզուի, եւ իր իրեշտակներուն համար: (*αιόνιος* ասոր ըրածն ալ պիտի պատմուի՝ **ց166**) **42** Որովհետեւ անօթեցայ՝ ուտելիք իր յիշատակին համար»»: **14** Այն չուուիք ինձի, ծարաւցայ՝ չխացուցիք ինձի, ատեն տասմերկութէն մէկը, որ կը **43** օտարական էի՝ ներս չընդունեցիք կոչուեր Յուլա Խոկարիովտացի, զնաց զիս, մերկ էի՝ չհագուեցուցիք զիս, քահանայապետներուն եւ ըսաւ. **15** «Ի՞նչ հիւանդ ու բանտի մէջ էի՝ չայցելեցիք կ'ուզէք տալ ինձի, որպէսզի մատննմ ինձի»: **44** Այն ատեն անոնք ալ պիտի զայն ձեզի»: Անոնք ալ խոստացան պատաժանեն. «Տէր, երբ տեսանք անոր երեսուն կտոր արծար: **16** Քեզ անօթեցած, կամ ծարաւցած, կամ Այդ ատենեն ետք պատեհութիւն կը օտարական, կամ մերկ, կամ հիւանդ, փնտուեր, որպէսզի մատնէր զայն կամ բանտի մէջ, եւ չսպասարկեցինք անոնց: **17** Քաղաքակերքի առաջին օր՝ քեզի»: **45** Այն ատեն պիտի պատաժանէ աշակերտները եկան Յիսուսի ու ըսին անոնց. «Եշմարտապէս կ'ըսեմ ձեզի. անոր. «Ո՞ւր կ'ուզես որ պատրաստենք «Թանի ատոնց փոքրագոյններէն մէկուն քեզի պէտք եղածը՝ զատիկը ուտելու չըրիք՝ ինձի ալ չըրիք»»: **46** Ասոնք պիտի համար յալիտենական պատուհասին, իսկ քաղաքը՝ արդարները՝ յալիտենական կեանքին»: (*αιόνιος ց166*)

մօս է, քու քովդ պիտի կատարեմ Զատիկը՝ աշակերտներուս հետ»»: **19**

26 Երբ Յիսուս աւարտեց այս բոլոր հոսքերը, ըսաւ իր աշակերտներուն. **2** «Գիտէք թէ երկու օր ետք՝ Զատիկ պիտի զլայ, ու մարդու Որդին պիտի մատնուի՝ խաչուելու համար»: **3** Այն ատեն քահանայապետները, դայինները եւ ժողովուրդին երեցները հաւաքուեցան գալիքը քահանայապետին՝ որ Կայիշափա կը կոչուեր, **4** ու խորհրդակցեցան նենգութեամբ բռնել Յիսուսը եւ սպանել: **5** Բայց կ'ըսէին. «Ո՞ւ տօնին ատենը, որպէսզի աղմուկ չըլայ ժողովուրդին մէջ»: **6** Երբ Յիսուս Բեթանիա էր, բորոտ Սիմոնի տունը, **7** կին մը՝ է իր մասին, բայց վայ այն մարդուն՝ որ ունէր թանկարժեք օծանելիքի ալապաստրէ շիշ մը՝ եկաւ անոր ու թափեց զայն անոր գլուխին վրայ, երբ ան սեղան նստած էր: **8** Անոր պիտի մատնէր զայն, պատաժանեց. աշակերտները տեսներով՝ ընդգեցան «Վարդապետ, միթէ նս եմ»: Ըսաւ անոր. եւ ըսին. «Ի՞նչո՞ւ այս վատնումը. **9** Քանի «Դուն ըսիր»: **10** Սիմոն կ'ուտէին, որ այդ օծանելիքը կրնար սուղ զինով Յիսուս հաց առաւ, օրինեց, կտրեց,

տուաւ աշակերտներուն եւ ըսաւ. «Առք, իոգին յօժար է, բայց մարմինը՝ տկար»: Կերք. այս է իմ մարմինս»: 27 Նաեւ 42 Դարձեալ երկրորդ անգամ զնաց բաժակը առաւ, շնորհակալ եղաւ, տուաւ աղօթեց՝ ըսելով. «Իմ հայրս, եթէ կարելի անոնց ու ըսաւ. 28 «Բոլորդ ալ խմեցէք չէ որ այս բաժակը անցնի ինձմ՛ առանց ասկէ. որովհետեւ այս է իմ արիւնս, խմելու անկէ, քու կամքդ թող ըլլայ»: Նոր ուխտին արիւնը, որ կը թափուի՝ 43 Երբ եկաւ՝ դարձեալ քնացած գտաւ շատերուն մեղքերու ներումին համար: զանոնք, որովհետեւ անոնց աչքերը 29 Բայց կը յայտարարեմ ձեզի. «Ասկէ ծանրացած էին: 44 Թողուց զանոնք ու ետք բնաւ պիտի շխմեմ որթատունկին դարձեալ զնաց, երրորդ անգամ աղօթեց՝ բերբէն, մինչեւ այս օրը՝ երբ ձեզի նոյն խօսքը ըսելով: 45 Այն ատեն եկաւ հետ նոր կերպով խմեն զայն իմ Յօրս իր աշակերտներուն եւ ըսաւ անոնց. թագաւորութեան մէջ»: 30 Օրիներգելէ «Ասկէ ետք քնացէք ու հանգստացէք. ետք՝ զացին Զիթենիներու լեռը: 31 ահա ժամը մօտեցաւ, եւ մարդու Որդին Այն ատեն Ցիսուս ըսաւ անոնց. «Դուք պիտի մատնուի մեղաւորներուն ձեռքք: բոլորդ պիտի գայթակղիք այս գիշեր 46 Ոտքի ելք, երթանք ասկէ. ահա իմ պատճառովս, որովհետեւ գրուած մօտեցաւ ան՝ որ պիտի մատնէ զիս»: Ե. «Չովիւը պիտի զարնեմ, ու հօտին 47 Մինչ ան դեռ կը խօսէր, Յուլա՝ ոչխարները պիտի ցրուին»: 32 Բայց տասներկութեն մեկը՝ եկաւ, եւ իրեն յարութիւն առնելիս ետք՝ ձեզմէ առաջ հետ մեծ թագմութիւն մը՝ սուրերով պիտի երթամ Գալիեա»: 33 Պետրոս ու բիրերով, քահանայապետներէն պատասխանեց անոր. «Թէեւ բոլորն ալ եւ ժողովուրդին երեցներէն: 48 Զայն գայթակղին քու պատճառովդ, ես բնաւ մատնողը նշան մը տուեր էր անոնց՝ պիտի չզայթակղիմ»: 34 Ցիսուս ըսաւ ըսելով. «Ո՛վ որ համբուրեմ՝ ան՝ անոր. «Եշմարտապէս կը յայտարարեմ քոնցեցք զայն»: 49 Եւ իսկոյն մօտենայով քեզի. «Այս գիշեր՝ դեռ աքաղաղը չկանչած՝ Ցիսուսի ըսաւ. «Ողջին, Վարդապէտ», երքի անգամ պիտի ուրանաս զիս»: ու համբուրեց զայն: 50 Ցիսուս ըսաւ 35 Պետրոս ըսաւ անոր. «Եղյնիսկ եթէ անոր. «Ընկըր, ըրէ ինչ բանի համար պէտք ըլլայ որ քեզի հետ մեռնիմ՝ բնաւ որ եկար»: Այն ատեն մօտեցան, ձեռք պիտի չուրանամ քեզ»: Այսպէս կ'ըսէին բարձրացուցին Ցիսուսի վրայ ու քոնցին նաեւ բոլոր աշակերտները: 36 Այն ատեն զայն: 51 Ցիսուսի հետ եղողներէն մեկը՝ Ցիսուս զնաց անոնց հետ վայր մը՝ երկարեց ձեռքը, եւ քաշելով իր սուրբ՝ որ Գերսենամի կը կոչուէր, եւ ըսաւ զարկաւ քահանայապետին ծառային աշակերտներուն. «Ճն նստեցէք, մինչ ու խեց անոր ականջը: 52 Այն ատեն ես կ'երթամ հոն՝ աղօթելու»: 37 Իրեն Ցիսուս ըսաւ անոր. «Վերադարձնր հետ առնելով Պետրոսն ու Զերեդէոսի սուրբ իր տեղը, որովհետեւ բոլոր սուր երկու որդիները, սկսաւ տրտմիլ եւ առնողները՝ սուրբ պիտի կորսուին: 53 շատ վշտանալ: 38 Այն ատեն ըսաւ կը կարծես թէ չնմ կրնար հիմա աղաչել անոնց. «Իմ անձս չափազանց տրտում իմ Յօրս, որ հասցնէ ինձի տասներկու Ե՝ մեռնելու աստիճան: Ճն մնացէք եւ լեզեննեն աւելի հրեշտակներ: 54 Բայց արթոնն կեցէք ինձի հետ»: 39 Ու թիշ ինչպէս պիտի իրագործուին գրուածները, մը առջեւ երթալով՝ ինկաւ իր երեսին թէ այսպէս պէտք է ըլլայ»: 55 Այդ վրայ, եւ աղօթեց՝ ըսելով. «Իմ հայրս, ժամուն Ցիսուս ըսաւ թագմութիւններուն. եթէ կարելի Ե՝ այս բաժակը թող անցնի «Իբր թէ աւազակի դէմ ելաք՝ սուրերով ինձմ՛. բայց ոչ թէ ինչպէս ես կ'ուզեմ, ու բիրերով քոնելու զիս: Ամէն օր հապա՝ ինչպէս դուն կ'ուզես»: 40 Երբ տաճարին մէջ կը նստէի ձեզի հետ եկաւ աշակերտներուն, քնացած գտաւ եւ կը սորվեցնէի, ու չքոնեցիք զիս: զանոնք ու ըսաւ Պետրոսի. «Վյդպէս մէկ 56 Բայց այս ամենը կատարուեցաւ, ժամ ալ չկրցաք արթուն կենալ ինձի հետ: որպէսզի մարգարէներուն գրածները 41 Ալրոն կեցէք եւ աղօթեցէք, որպէսզի իրագործուին»: Այն ատեն բոլոր չմտնէք փորձութեան մէջ. արդարեւ աշակերտները թողուցին զայն եւ

փախան: 57 Անոնք որ բռնեցին Յիսուսը՝ ալ կը յայտնէ քեզ»: 74 Այն ատեն սկսաւ տարին Կայիհափա քահանայապետին, նգովել ու երդում ընել՝ ըսերվ. «Չեմ ուր դպիրներն ու երեցները հաւաքուած ճանչնար այդ մարդը»: Իսկոյն աքաղաղը էին: 58 Պետրոս հեռուեն հետեւեցաւ կանչեց: 75 Պետրոս յիշեց Յիսուսի անոր՝ մինչեւ քահանայապետին գալիքը, խօսքը՝ որ իրեն ըսեր էր. «Դեռ աքաղաղը ներս մտաւ եւ նստաւ սպասաւորներուն չկանչած՝ երեք անգամ պիտի ուրանաս հետ, որպէսզի տեսնէ Վախճանը: 59 զիս»: Եւ դուրս ելլերվ՝ դառնապէս լացաւ: Քահանայապետներն ու երեցները եւ ամբողջ ատեանը կը փնտուին սուլու վկայութիւն մը Յիսուսի դեմ, որպէսզի մեռցնեն զայն: 60 Բայց չգտան: Թեպէտ շատ սուլու վկաներ ալ եկան, ոչինչ գտան: Յետոյ երկու սուլու վկաներ եկան և ու ըսին. «Ասիկա ըսաւ. «Ես կրնամ քակել Աստուծոյ տաճարը եւ կառուցանել զայն երեք օրուան մէջ»: 62 Քահանայապետը կանգնելով՝ ըսաւ անոր. «Ոչինչ կը պատասխանանես. ինչ կը վկայեն ասոնք քեզի դէմ»: 63 Յիսուս լուր կեցաւ: Ուստի քահանայապետը ըսաւ անոր. «Ապրոն Աստուծով կ'երդմնեցնեմ քեզ, որ ըսես մեզի թէ դուն ես Քրիստոսը՝ Աստուծոյ Որդին»: 64 Յիսուս ըսաւ անոր. «Դուն ըսիր: Բայց կը յայտարարեն ծեզի. «Ասկէ ետք պիտի տեսնէք մարդու Որդին՝ բազմած Զօրութեան աջ կողմը, ու եկած երկինքի ամպերուն վրայ»»: 65 Այն ատեն քահանայապետը պատուեց իր հանդերձները եւ ըսաւ. «Յայիոյեց. ալ ինչ պէտք ունինք վկաներու: Ահա հիմա լսեցիր ասոր հայիոյութիւնը. 66 ինչ կը մտածէք»: Անոնք պատասխանեցին. «Մահապարտ Ե»: 67 Այն ատեն թքնեցին անոր երեսը, ու կրփահարեցին զայն: Ոմանք ալ ապտակելով՝ ըսին. 68 «Մարգարեացիր մեզի, դուն՝ Քրիստոս, ով է ամ՝ որ զարկաւ քեզի»: 69 Երբ Պետրոս դուրսը՝ գալիքը նստած էր, աղախին մը եկաւ անոր եւ ըսաւ. «Դուն ալ Գայիկեացի Յիսուսի հետ էիր»: 70 Բայց ան ուրացաւ բոլորին առջեւ՝ ըսերվ. «Չեմ գիտեր ինչ կը խօսիս: 71 Երբ դուրս ելաւ՝ նախագալիքը, ուրիշ աղախին մը տեսաւ զայն ու ըսաւ հոն եղողներուն. «Ասիկա ալ Յիսուս Նազովուեցիին հետ էր»: 72 Պետրոս դարձեալ երդում ըներվ ուրացաւ. «Չեմ ճանչնար այդ մարդը»: 73 Քիչ ետք՝ հոն կայոնուերը եկան եւ ըսին Պետրոսի. «Եշմարտապէս որն ալ անոնցմէ ես, որովհետեւ խօսուածքը

27 Երբ առտու եղաւ, բոլոր քահանայապետներն ու ժողովուրդին երեցները խորհրդակցեցան Յիսուսի դէմ՝ որ մեռցնեն զայն: 2 Երբ կապեցին զայն, տարին եւ մատնեցին Պոնտացի Պիհատոս կառավարիչին: 3 Այն ատեն Յուրդա, որ մատնեց զայն, տեսնելով որ դատապարտուեցաւ՝ զոշաց, վերադարձուց երեսուն կտոր արծաթը քահանայապետներուն ու երեցներուն, 4 եւ ըսաւ. «Մեղանչեցի՝ անմեղ արիւն մատնելով»: Անոնք ըսին. «Մեզի ինչ, դուն ամդրադարձիր»: 5 Այն ալ ձգեց արծաթը տաճարին մէջ, դուրս ելաւ, ու գնաց՝ խեղդեց ինքինք: 6 Քահանայապետներն ալ առնելով արծաթը՝ ըսին. «Արտօնուած չէ դնել ատիկա կորբանին մէջ», քանի որ արիւնի գին Ե»: 7 Եւ խորհրդակցեցան, ու գնեցին անով բրուտին արտը՝ օտարականներու գերեզմանատուն ըլլալու համար: 8 Ուստի այդ արտը կոչուեցաւ «Արիւնի արտ» մինչեւ այսօր: 9 Այն ատեն իրագործուեցաւ Երեմիա մարգարին միշոցով ըստուած խօսքը. «Եւ առին երեսուն կտոր արծաթը, գինը անոր՝ որ գնահատուած էր, որ իսրայէլի որդիներէն ոնմանք գնահատեցին, 10 ու տուին զայն բրուտին արտին, ինչպէս Տէրը հրամայեց ինծի»: 11 Յիսուս կայնեցաւ կառավարիչին առջեւ: Կառավարիչը հարցուց անոր. «Դուն ես Յեաններուն թագաւորք»: Յիսուս ըսաւ անոր. «Դուն կ'ըսես»: 12 Բայց ոչինչ պատասխանեց՝ երբ կ'ամբաստանուեր քահանայապետներէն ու երեցներէն: 13 Այն ատեն Պիհատոս ըսաւ անոր. «Չես լսեր, որդան կը վկայեն քեզի դէմ»: 14 Բայց չպատասխանեց անոր. ոչ մէկ խօսք ըսաւ, այնպէս որ կառավարիչը մեծապէս զարմացաւ: 15 Տօնին ատենը կառավարիչը սովորութիւն ուներ բանտարկեալ մը արծակել բազմութեան, ով որ ուղելին: 16 Այն

ատեն ունեին երեւելի բանտարկեալ Սիմոն անունով, եւ ստիպեցին զայն մը՝ Բարաբբա կոչուած: 17 Ուրեմն որ վերցնէ անոր խաչը: 33 Երբ եկան երբ հաւաքուեցան՝ Պիղատոս ըսաւ տեղ մը՝ Գողգոթա կոչուած, որ կը անոնց. «Ո՞վ կ'ուզէք որ արձակեմ ձեզի. նշանակէ՝ Գանկի տեղ, 34 տուին անոր Բարաբբան, թէ Յիսուսը՝ որ Քրիստոս լեհիով խառնուած քացախ՝ որպէսզի կը կոչուի»: 18 Քանի որ գիտեր թէ խմէ: Երբ համտեսնց՝ չուզեց խմել: 35 նախանձի համար մատնած էին զայն: Ապա խաչեցին զայն, ու վիճակ ձգելով՝ 19 Երբ ինք բազմած էր դատարանը, իր բաժնեցին անոր հանդերձները. (որպէսզի կինը մէկր դրկեց իրեն եւ ըսաւ. «Դուն իրագործուի մարզարէին միջոցով գործ մի՛ ունենար այդ արդարին հետ, խօսուածը. «Իմ հանդերձներս բաժնեցին որովիետեւ այսօր շատ շարշարուեցայ իրենց մէջ, եւ իմ պատմուճանիս վրայ երազիս մէջ՝ անոր պատճառով»: 20 վիճակ ձգեցին»:) 36 Ու նստած՝ կը Բայց քահանայապետներն ու երեցները պահէին զայն. 37 Եւ անոր գլուխին համոցեցին բազմութիւնը, որ Բարաբբան վրայ դրին իր ամբաստանագիրը. «Այս է խնդրեն եւ Յիսուսը կորսնցնեն: 21 Յիսուսը, Յրեաներուն քազաւորը»: 22 Այս Կառավարիչը ըսաւ անոնց. «Այս ատեն երկու աւազակներ խաչուեցան երկութեն ո՞վ կ'ուզէք՝ որ արձակեմ անոր հետ, մէկը՝ աջ կողմը, միւսը՝ ձեզի»: 22 Անոնք ըսին. «Բարաբբան»: ձախ կողմը: 23 Անոնք որ կ'անցնէին՝ Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Յապա ինչ ընեմ կը հայիոյէին անոր, իրենց գլուխը կը Յիսուսը՝ որ Քրիստոս կը կոչուի»: 23 շարժէին 40 ու կ'ըսէին. «Դուն, որ կը Բոյրըն այ ըսին անոր. «Թողի խաչուի»: բավէիր տաճարը եւ կը կառուցանէիր իսկ կառավարիչը ըսաւ. «Բայց ինչ շարիք երեք օրուան մէջ, փրկէ դուն քեզ: Եթէ ըրած է»: Անոնք այլ աւելի կ'աղաղակէին. Աստուծոյ Որդին ես, իշխր այդ խաչէն»: «Թողի խաչուի»: 24 Պիղատոս՝ տեսնելով 41 Նմանապէս քահանայապետներն թէ անօգուտ է, այլ մանաւանդ աղմուկ ալ՝ դպիրներուն ու երեցներուն հետ կը բարձրանայ», ջուր առաւ, ձեռքերը ծաղրելով կ'ըսէին. 42 «Ուրիշները փրկեց, լուաց բազմութեան առջեւ եւ ըսաւ. «Ես ինքզինք չի կրնար փրկել: Եթէ հսրայէի անպարտ եմ այդ արդարին արիւնէն. դուք թագաւոր է, իհմա թող իշնէ խաչէն, եւ անդրադարձէք»: 25 Ամբողջ ժողովուրդը հաւատանք իրեն: 43 Աստուծոյ Վստահած պատասխանեց. «Ասոր արիւնը թող եր. իհմա թող ազատէ զինք՝ եթէ կ'ուզէ ըլլայ մեր վրայ ու մեր զաւակներուն զինք, որովհետեւ ըսաւ. «Ես Աստուծոյ վրայ»: 26 Այս ատեն Բարաբբան Որդին եմ»: 44 Իրեն հետ խաչուած արձակեց անոնց, եւ խարազանելով աւազակներն ալ նոյնպէս կը նախատեին Յիսուսը՝ յանձնեց անոնց որպէսզի զայն: 45 Վեցերորդ ժամնէն՝ մինչեւ խաչուեր: 27 Այս ատեն՝ կառավարիչին իններորդ ժամը՝ խաւար եղաւ ամբողջ զինուորները առին Յիսուսը պալատէն երկրին վրայ: 46 Ժամը իննի ատենները ներս, ու զինուորներուն ամբողջ գունդը Յիսուս բարձրածայն աղաղակեց. «Ելք, հաւաքեցին անոր շուրջ: 28 Մերկացնելով Ելք, լամա՞ սարաթրամի», որ ըսել է. զայն՝ հացցուցին անոր որդան կարմիր «Իմ Աստուծս, իմ Աստուծս, ինչո՞ւ վերարկու մը, 29 եւ հիւսելով փուչէ պսակ լրեցիր զիս»: 47 Յոն կայսողներէն ոմանք՝ մը՝ դրին անոր գլուխը, ու եղէք մը՝ անոր երը լրեցին՝ ըսին. «Ասիկա Եղիան կը աջ ձեռքը. եւ ծնրադրելով ամոր առջեւ՝ կանչէ»: 48 Իսկոյն անսնցմ մէկը վազեց, կը ծաղրէին զայն ու կ'ըսէին. «Ողջըն, առաւ սպունգ մը, լեցուց քացախով, Յրեաներու թագաւոր»: 30 Եւ թքնելով եւ անցրնելով եղէզի մը՝ տուաւ անոր անոր վրայ՝ կ'առնեին եղէզը ու կը որ խմէ: 49 Միւսները ըսին. «Թողի, զարնէին անոր գլուխին: 31 Երբ ծաղրէցին տեսնենք թէ Եղիա պիտի զայ՝ փրկելու զայն, հանեցին վրայէն վերարկուն, զայն»: 50 Յիսուս դարձեալ բարձրածայն հացցուցին անոր իր հանդերձները, ու աղաղակեց ու հոգին աւանդեց: 51 Եւ տարին զայն՝ որպէսզի խաչէն: 32 Դուրս ահա տաճարին վարագոյրը երկութի ելելով՝ գտան կիւրենացի մարդ մը՝ պատուցա՝ վերէն վար, երկիրը

շարժեցաւ, ժայռերը ճեղքուեցան, **52** ու միւս Մարիամը եկան՝ տեսնելու գերեզմանները բացուեցան, ու շատ գերեզմանը: **2** Եւ ահա հզօր երկրաշարժ մը սուրբ ննջեցեալներու մարմիններ մը եղաւ, որովհետեւ Տերոց հրեշտակը յարութիւն առին. **53** Եւ գերեզմաններէն երկինքէն իշնելով՝ եկաւ, դրնէն մէկոյի ելան անոր յարութենէն ետք, մտան սուրբ գլորեց քարը ու նստաւ անոր փրայ: **3** քաղաքը ու երեւցան շատերու: **54** Բայց Անոր տեսքը փայլակի պէս էր, եւ անոր հարիւրապէտը եւ անոր հետ Յիսուսը հագուստը՝ ծիւնի պէս ներմակ: **4** Անոր պահողները, երբ տեսան երկրաշարժն ու վախէն՝ պահակները ցնցուեցան ու պատահածները՝ չափազանց վախցան, մեռելի պէս եղան: **5** Հրեշտակը ըսաւ եւ ըսին. «Ծնմարտապէս ասիկա կիներուն. «Դուք մի վախնաք, քանի Աստուծոյ Որդին էր»: **55** Յոն շատ կիներ որ գիտեմ թէ կը փնտոք Յիսուսը՝ որ կային, որոնք հեռուելն կը նայէին. անոնք խաչուեցաւ: **6** Ան հոս չէ, որովհետեւ Յիսուսի հետեւեր իին Գայլիեայէն՝ յարութիւն առաւ (ինչպէս ըսած էր): իրեն սպասարկելու: **56** Անոնց մէջ էին Եկեղ, տեսէք այն տեղը՝ ուր Տերը Մարիամ Մագդաղենացին, Յակոբոսի ու դրուած էր: **7** Յետոյ շուտոնկ զացէք, Յովսէփ մայրը՝ Մարիամ, եւ Զեբեդէոսի ըսէք անոր աշակերտներուն. «Ան որդիներուն մայրը: **57** Երբ իրիկուն եղաւ՝ մեռեներէն յարութիւն առաւ, ու ձեր հարուստ մարդ մը եկաւ Արիմարթեայէն, առշեւեն կ'երթայ Գայլիեա. հին պիտի որուն անոնք Յովսէփ էր, եւ ինք տեսնէք զայն»: Ահա ըսի ծեզիք»: **8** Անոնք ալ Յիսուսի աշակերտ էր: **58** Ան՝ ալ շուտով դուրս եկան գերեզմաննեն, երթալով Պիղատոսի քով՝ խնդրեց վախով եւ մեծ ուրախութեամբ, ու Յիսուսի մարմինը. այն ատեն Պիղատոս վազեցին պատմելու աշակերտներուն: հրամայց՝ որ մարմինը տրուի: **59** Յովսէփ **9** Երբ կ'երթային՝ պատմելու անոր առաւ մարմինը, փաթթեց մաքուր աշակերտներուն, Յիսուս դիմաւորեց կտաւով, **60** ու դրաւ իր նոր գերեզմանին զանոնք եւ ըսաւ. «Ողջն»: Անոնք ալ մէջ՝ որ փորած էր ժայրի մէջ. եւ մեծ մօտենալով՝ բռնեցին անոր ոսքերը քար մը գլորելով գերեզմանին դրուք՝ ու երկրապագեցին անոր: **10** Այն ատեն գնաց: **61** Մարիամ Մագդաղենացին ու Յիսուս ըսաւ անոնց. «Մի վախնաք, միւս Մարիամը հին էին՝ գերեզմանին զացէք՝ լուր տուէք իմ եղբայրներուս դիմաց նստած: **62** Յետեւեալ օրը, որ որ երթան Գայլիեա: Յոն պիտի տեսնեն Ուրբաթն ետք էր, քահանայապետներն զիս: **11** Երբ անոնք կ'երթային, ու Փարիսեցիները հաւաքուեցան պահակազօրքէն ոմանք զացին քաղաքը Պիղատոսի քով, և եւ ըսին. «Տէր, կը յիշենք եւ պատմեցին քահանայապետներուն թէ այդ մոլորեցուցիչը, մինչ տակաւին բոլոր պատահածները: **12** Անոնք ալ՝ ողջ էր, կ'ըսէր. «Յարութիւն պիտի առնեմ երեցներուն հետ հաւաքուելով ու երեք օրէն»: **64** Ուրեմն հրամայէ, որ խորհրդակցելով՝ շատ դրամ տուին գերեզմանը պապահովուի՝ մինչեւ երրորդ զինուորներուն, **13** եւ ըսին. «Սա ըսէք. օրը որպէսզի իր աշակերտները չզան «Անոր աշակերտները եկան գիշերուան գիշերուան մէջ, չզողնան զայն եւ չըսեն մէջ ու գրոցան զայն, երբ մենք կը ժողովուրդին. «Մեռեներէն յարութիւն քնանայինք»: **14** Եթէ այդ քանը հասնի առաւ», ու վերջին մոլորութիւնը աւելի կառավարիչն ականջը, մենք կը գէջ ըլլայ քան առաջինք»: **15** «Պիղատոս համոզենք զինք եւ ապահով կ'ըմնենք ըսաւ անոնց. «Դուք պահակազօրք ծեզ»: **16** Անոնք ալ զացին եւ այս զրոյցը մինչեւ այսօր տարածուեցաւ պապահովեցին գերեզմանը՝ քարը կնքելով Յիսուսներուն մէջ: **16** Իսկ տասնմեկ աշակերտները գացին Գայլիեա, այն լեռը՝ որ Յիսուս որոշած էր: **17** Երբ տեսան զայն՝ երկրապագեցին անոր. բայց լունիք, ապահովեցէք՝ ինչպէս ինչպէս որ սորվեցուցած էին իրենց, եւ որ կ'ուզէք»: **66** Անոնք ալ զացին եւ այս զրոյցը մինչեւ այսօր տարածուեցաւ պապահովեցին գերեզմանը՝ քարը կնքելով Յիսուսներուն մէջ: **18** Իսկ Յիսուս

28 Շաբաթ գիշերը, երբ ՄԵԿարթին կը լուսնար, Մարիամ Մագդաղենացին տեսան զայն՝ երկրապագեցին անոր. բայց լունիք կասկածեցան: **19** Իսկ Յիսուս

մօտեցաւ եւ խօսեցաւ անոնց՝ ըսելով.
«Ամէն իշխանութիւն ինծի տրուեցաւ՝
երկինքի մէջ ու երկրի վրայ: 19 Ուրեմն
գացէք, աշակերտեցէք բոլոր ազգերը,
մկրտեցէք զանոնք Հօր, Որդիին եւ Սուրբ
Յոզիին անունով: 20 Սորվեցուցէք անոնց
պահել ամեն ինչ որ պատուիրեցի ձեզի:
Եւ ահա ամեն օր ես ձեզի հետ եմ՝ մինչեւ
աշխարհի վախճանը»: Ամէն: (այսո ց165)

ՄԱՐԿՈՍ

18 Անոնք ալ իսկոյն թողուցին իրենց
ուռկանները եւ հետեւեցան անոր: 19

1 Աստուծոյ Որդիին՝ Յիսուս Քրիստոսի Անկէ քիչ մը յառաջ երթալով՝ տեսաւ
աւետարանին սկիզբը: 2 Ինչպէս Զերեղեան Յակոբոսն ու անոր եղայր՝
Մարգարէներուն մէջ գրուած է. «Ահա Յովհաննէսը, որոնք նաւուն մէջ կը
ես կը դրկեմ իմ պատգամաւորս քու կարկտնէին իրենց ուռկանները: 20
առջեւեդ. ան պիտի պատրաստ ճամբադ՝ Իսկոյն կանչեց զանոնք. անոնք ալ զացին
քու առջեւեց»: 3 «Անապատին մէջ անոր ետեւեն, նաւուն մէջ ձգելով իրենց
գոչողին ձայնը. «Պատրաստեցք Տերոց հայրը՝ Զերեղեոսը Վարձկաններուն
ճամբան, շտկեցք անոր շաւիդները»»: հետ: 21 Մտան Կափառնայում, եւ իսկոյն
4 Յովհաննէս կը մկրտէր անապատին Շաբաթ օրը ժողովարանը մտնելով՝ կը
մէջ եւ կը քարոզէր ապաշխարութեան սորվեցներ: 22 Անոնք Կ'ապշէին անոր
մկրտութիւնը՝ մեղքերու ներումին ուսուցումին վրայ, որովհետեւ ամոնց
համար: 5 Ամբողջ Հրեաստանի երկիրը կը սորվեցներ իշխանութիւն ունեցողի
ու բոլոր Երուսաղեմացիները կ'երթային մը պէս, ոչ թէ դպիրներուն պէս: 23
անոր: Բոլորը կը մկրտուէին անկէ Անոնց ժողովարանին մէջ մարդ մը
Յորդանան գետին մէջ՝ իրենց մեղքերը կար՝ անմաքուր ոգիով: Ան աղաղակեց.
խոստովանելով: 6 Յովհաննէս հագած 24 «Թոր մեզ. դուն ինչ ունիս մեզի
եր ուղտի մազք հազուստ, եւ իր մէջքը հետ, Յիսուս Նազովեցի. միթէ մեզ
կապած եր կաշի գօտի. իր կերակուրը կորսնցնելով եկար: Գիտեմ թէ ով ես՝
մարախ ու վայրի մեղոր եր: 7 Ան կը Աստուծոյ Սուլրը»: 25 Յիսուս զայն
քարոզէր ու կ'ըսէր. «Ինձմէ հզօր կու սաստեց՝ ըսելով. «Պապանձէ ու ելքր
գայ իմ ետեւես: Ես արժանի չեմ ծոելու ատկէ»: 26 Անմաքուր ոգին սաստիկ
եւ անոր կօշիկներուն կապերը քակերու: ցնցեց զայն, բարձրածայն աղաղակեց եւ
8 Վրդարեւ ես ջուրնվ մկրտեցի ծեզ, ելաւ անկէ: 27 Բոլորը այլայլեցան, այնքան՝
բայց ան Սուլր Յոզինվ պիտի մկրտւ որ կը հարցնէին իրարու. «Այս ինչ է. ինչ
ծեզ»: 9 Այդ օրերը Յիսուս Գայլիեայի նոր ուսուցում է ասիկա, որովհետեւ
Նազարեթէն եկա, ու Յովհաննէս անմաքուր ոգիներուն ալ կը հրամայէ
մկրտուեցալ Յորդանանի մէջ: 10 Իսկոյն իշխանութեամբ, ու կը հնազանդին իրեն»:
ջուրեն դուրս ելլելով՝ տեսաւ երկինքը 28 Եւ իսկոյն իր համբաւը տարածուեցալ
բացուած, եւ Յոզին՝ որ աղանիի պէս Գայլիեայի ամբողջ շրջակաբը: 29 Իսկոյն
կ'իշնէր իր վրայ. 11 ու ձայն մը եկաւ ժողովարանին ելլելով՝ Յակոբոսի ու
երկինքն՝ որ կ'ըսէր. «Դուն ես իմ սիրելի Յովհաննէսի հետ մտաւ Սիմոնի եւ
Որդիս՝ որուն հանեցայ»: 12 Իսկոյն Յոզին Անդրեասի տունը: 30 Սիմոնի գրքանչը
անապատը մղեց զայն: 13 Քառասուն օր պարկած եր՝ տենդով հիւանդացած.
հոն եր՝ անապատին մէջ՝ Սատանային իսկոյն անոր մասին ըսին իրեն: 31 Յիսուս
փորձուած. զազաններու հետ եր, մօտեցաւ, բռնեց անոր ծեռքեն ու ոտքի
եւ հրեշտակները կը սպասարկին հանեց զայն. իսկոյն տենդը թողուց զայն,
իրեն: 14 Յովհաննէսի մատնուելէն ետք եւ կը սպասարկէր անոնց: 32 Երբ իրիկուն
Յիսուս՝ Գայլիեա զարլով՝ Աստուծոյ եղաւ, արեւին մայր մտած ատենը՝ բոլոր
արքայութեան աւետարանը կը քարոզէր ախտաւորներն ու դիւահարները իրեն
15 ու կ'ըսէր. «Ժամանսակը լրացած ե, եւ կը բերէին: 33 Ամբողջ քաղաքը դուռը
Աստուծոյ թագաւորութիւնը մօտեցած հաւաքուած եր: 34 Ծատ հիւանդներ՝
Ե. ապաշխարեցէք, ու հաւատացք զանազան ախտերէ բուժեց, եւ շատ
աւետարանին»: 16 Երբ Գայլիեայի ծովուն դեւեր դուրս հանեց: Դեւերուն թոյլ չէր
եզերքը կը քայլէր, տեսաւ Սիմոնը եւ տար որ խօսին, որովհետեւ կը ճանչնային
Սիմոնի եղայրը՝ Անդրեասը, ծովը զինք: 35 Աստուծուն՝ արշալոյնէն շատ առաջ՝
ուռկան նետած, որովհետեւ ձկնորս էին: կանգնեցաւ, դուրս ելաւ, զնաց ամայի
17 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Եկէք իմ ետեւես, տեղ մը, ու հոն աղօթեց: 36 Սիմոն եւ իրեն
ու մարդից որսորդ պիտի ընեմ ծեզ»: հետ եղողները հետապնդեցին զայն: 37

Երբ գտան զայն՝ ըսին անոր. «Բոլորը կը դիւրին է, “մեղքերդ ներուած են քեզի” փիստուն քեզ»: 38 Ըսալ անոնց. «Եկէք ըսնը անդամալոյթին, թէ՝ “ուտքի ելիր, ան երթանք մերձակայ գիւղաքաղաքները, մահիճո ու քալը” ըսելը: 10 Բայց որպէսզի որպէսզի հոն ալ քարոզեմ, որովհետեւ գիտնաք թէ մարդու Որդին իշխանութիւն եկած եմ այս նպատակով»: 39 Եւ անոնց ունի երկրի վրայ մեղքերդ ներելու, (ըսալ ժողովարաններուն մէջ կը քարոզէր՝ անդամալոյթին) 11 “Քեզի կ’ըսեմ. “Ուտքի ամբողջ Գալիեայի մէջ, ու դեւեր կը ելիր, ան մահիճո ու գնա տուլնդ”»: 12 Ան ալ հանէր: 40 Բորոտ մըն ալ եկալ. կ’աղաչէր, խկոյն ոտքի ելալ, եւ առնելով իր մահիճը՝ կը ծնրադրէր ու կ’ըսէր անոր. «Եթէ ուղես՝ դուրս ելաւ բոլորին առջևելն, այսպէս կրնաս զիս մաքրել»: 41 Յիսուս գթալով՝ որ բոլորը զմայլեցան, փառարաննեցին երկարեց ծեռքը, դպաւ անոր եւ ըսալ. Աստուած ու ըսին. «Վյսպիսի բան «Կ’ուզէմ, մաքրուէ»: 42 Երբ ասիկա ըսալ ամեննեին տեսած չէինք»: 13 Դարձեալ անոր, իսկոյն բորոտութիւնը գնաց անկէ, գնաց ծովեզէրք: Ամբողջ բազմութիւնը ու մաքրուեցա: 43 Իսկ ինք ազդարարեց իրեն կու զար, եւ անոնց կը սորվեցնէր: 14 անոր եւ իսկոյն ուղարկեց՝ ըսելով անոր. Երբ կ’անցնէր՝ տեսաւ Ղեկի Վլփեռսեանը, 44 «Զգուշացիր որ ոչ մէկուն բան մը ըսես. որ մաքս ընդունելու տեղը նստած էր, հապա գնա, ցյոյց տուր բեզ քահանային, եւ ըսալ անոր. «Յետեւէ ինծի»: Ան ալ ու մատուցանէ քու մաքրուելու ընծան՝ կանգնեցաւ ու հետեւեցաւ իրեն: 15 որ Մովսէս պատուիրեց, իրը վկայութիւն Երբ սեղան նստած “Եր անոր տան մէջ, անոնց»: 45 Բայց ան դուրս եկելով՝ շատ մաքսաւրներ ու մեղաւրներ ալ սկսաւ շատ հրապարակել եւ բանը սեղան նստած էին Յիսուսի եւ անոր տարածել, այսպէս որ այլ ինք չէր կրնար աշակերտներուն հետ. որովհետեւ շատեր բացայացորդն քաղաք մը մտնել, հապա կը հետեւէին անոր: 16 Երբ դպիրներն ու դուրսը՝ ամայի տեղեր էր. սակայն ամեն Փարիսեցիները տեսան թէ ան կ’ուտէ մաքսաւրներու եւ մեղաւրներու հետ, ըսին անոր աշակերտներուն. «Ինչո՞ւ կ’ուտէ ու կը խմէ մաքսաւրներու եւ մեղաւրներու հետ»: 17 Երբ Յիսուս լսեց՝ ըսալ անոնց. «Ո՛չ թէ աօռողներուն բժիշկ պէտք է, հապա՝ հիւանդներուն: Ես եկայ ոչ թէ արդարները կանչելու, հապա՝ մեղաւրները»: 18 Յովհաննէսի ու Փարիսեցիներուն աշակերտները ծոմ կը պահէին: Ուստի եկան եւ ըսին անոր. «Ինչո՞ւ Յովհաննէսի ու Փարիսեցիներուն աշակերտները ծոմ չեն պահեր»: 19 Յիսուս ըսալ անոնց. «Միթէ կարելի՞ որ հարսնեւրները ծոմ պահեն, մինչ փեսան իրենց հետ է: Այնքան ատեն որ փեսան իրենց հետ է՝ կարելի չէ որ ծոմ պահեն: 20 Բայց օրերը պիտի զան՝ երբ փեսան պիտի վերցուի իրենցմէ. ապա այդ օրը ծոմ պիտի պահեն: 21 Ո՛չ մէկը կը կարէ նոր լաթի կտոր մը հին հանդերձի վրայ. որովհետեւ այդ նորը՝ որ անոր լրութեան համար դրուած է, կը քաշէ հինը, ու պատուածքը աւելի գէշ կ’ըլլայ: 22 Ո՛չ ալ մէկը կը դնէ նոր գինին հին տիկերու մէջ. բանի որ նոր գինին կը պատու տիկերը,

2 Դարձեալ Կափառնայում մտաւ քանի մը օր ետք, եւ լսուեցաւ թէ ան տան մը մէջ է: 2 Իսկոյն շատ մարդիկ հաւաքուեցան, այնքան՝ որ այլ տեղ չկար, ոչ իսկ դրան շուրջ, ու կը քարոզէր անոնց Աստուծոյ խօսքը: 3 Մարդիկ եկան իրեն՝ բերելով չորս հոգիով փոխադրուած անդամալոյժ մը. 4 բայց տեսնելով որ բազմութենէն չէին կրնար մօտենալ անոր, քակեցին տան տանիքը՝ ուր կը գտնուեր Յիսուս, ու ծակ մը բանալով՝ վար իշեցուցին մահիճը, որուն վրայ պարկած էր անդամալոյժը: 5 Յիսուս տեսնելով անոնց հաւատքը՝ ըսալ անդամալոյժին. «Որդեսկ, մեղքերդ ներուած են բեզի»: 6 Բանի մը դպիրներ, որ հոն նստած էին, իրենց սիրտերուն մէջ կը մտածէին. 7 «Ինչո՞ւ այս մարդը կ’ըսէ այսպիսի հայիոյութիւններ. ովք կրնայ մեղքերը ներել՝ բացի Աստուծմ»: 8 Յիսուս իսկոյն ըմբռնելով իր հոգիին մէշ՝ որ անոնք այդպէս կը մտածեն իրենք իրենց մէջ, ըսալ անոնց. «Ինչո՞ւ այդպէս կը մտածեք ձեր սիրտերուն մէջ: 9 Ո՞րը աւելի

գինին կը թափի, եւ տիկերը կը կորսուին: պատճառով, որպէսզի չսեղմեն զինք: 10 Հապա նոր զինին դրուելու է նոր տիկերու Որովհետեւ բուժեց շատերը, այնպէս մէջ»: 23 Ծաբաթ օր մը ինք կ'անցնէր որ տանջանք ունեցողներ կը խռոնուէին արտերու մէջէն, եւ իր աշակերտները՝ շուրջը՝ որպէսզի դպչին իրեն: 11 Երբ մինչ կ'երթային՝ սկսան ցորենի հասկեր անմաքուր ոգիները տեսնէին զինք, փրցնել: 24 Փարիսեցիները ըսին իրեն. կ'յինային իր առջեւ ու կ'աղաղակէին. «Եայէ, ինչ կ'ընեն Ծաբաթ օրը, որ 12 «Դնլն ես Աստուծոյ Որդին»: Խոկ ինք արտօնուած չէ»: 25 Ինք ալ ըսաւ անոնց. սաստիկ կը հրահանզէր անոնց՝ որ «Բնա չէք կարդացեր Դաւիթի ըրածը՝ չյայտնեն զինք: 13 Ապա յեռ եկաւ եւ իրեն երբ պէտք ունեցաւ եւ անօթեցաւ, ինք կանչեց իր ուղածները, ու քովը զացին: 14 ու իրեն հետ եղողները: 26 Ինչպէս եւ ընտրեց տասներկու հոգի, որպէսզի մտաւ Աստուծոյ տունը՝ Արքաթար ըլլան իրեն հետ, ու դրկէ զանոնք՝ քահանայապետին օրով, եւ կերաւ քարոզելու, 15 նաեւ իշխանութիւն առաջադրութեան հացերը, - որ ոչ ունենալո՞ւ ախտերը բուժելու եւ դեւերը մէկուն արտօնուած էր ուտել՝ բացի դուրս հանելու համար.- 16 Սիմոն՝ քահանաներէն, - ու տուաւ իրեն հետ որ Պետրոս անուանեց, 17 Զեբեդեան եղողներուն»: 27 Եւ աւելցուց. «Ծաբաթը Յակոբոսն ու Յակոբոսի եղբայր՝ եղաւ մարդուն համար, ոչ թէ մարդը՝ Յովհաննէսը, որոնք Բաներեզէս Ծաբաթին համար: 28 Յետեւաբար մարդու անուանեց, որ ըսել է. «Որոտումի Որդիներ», 19 Անդրեասը, Փիլիպոսը, Բարթոլոմէոսը, Մատթէոսը, Թովմասը, Ալիքոսեան Յակոբոսը, Թաղէոսը, Սիմոն Կանանացին 19 եւ Յուղա Իսկարիովստացին, որ մատնեց զայն: 20 Տուն զացին, ու դարձեալ բազմութիւնը համախմբուեցաւ, այնպէս որ չկրցան նոյնիսկ հաց ուտել: 21 Երբ իրենները լսեցին՝ զացին որ քոնեն զինք, քանի որ կ'ըսէին. «Ցնորած է»: 22 Երուսաղէմեն իշած դպիներն ալ կ'ըսէին. «Անոր մէց Քէնդզերուլ կա, եւ դեւերուն իշխաննկ կը հանէ դեւերը»: 23 Յիսուս կանչելով զանոնք՝ առակներով խօսեցաւ անոնց. «Սատանան ինչպէս կրնայ դուրս հանել Սատանան: 24 Եթէ թագաւորութիւն մը բաժնուի ինքնիր դէմ՝ այդ թագաւորութիւնը չի կրնար կենա: 25 Եթէ տուն մը բաժնուի ինքնիր դէմ, այդ տունը չի կրնար կենա: 26 Եթէ Սատանան կանգնած ու բաժնուած է ինքնիր դէմ՝ ան չի կրնար կենալ հապա անոր վախճանը հասած է: 27 Ոչ մէկը կրնայ մտնել ուժեղ մարդու մը տունը եւ յափշտակել անոր կարասիները, եթէ նախ չկապէ ուժեղ մարդը, եւ այն ատեն կողոպտէ անոր տունը: 28 Շշմարտապէս կը յայտարարեն ծեզի. «Մարդոց որդիներուն պիտի ներուի ամեն մեռք, նաեւ հայիութիւնները՝ որքան ալ հայիոյեն: 29 Բայց ով որ հայիոյէ Սուլը

3 Դարձեալ ժողովարանը մտաւ, ուր մարդ մը կար՝ որուն ձեռքը չորցած էր: 2 Անոնք կը հսկէին անոր վրայ, տեսնելու թէ արդեօք պիտի բուժէ զայն Ծաբաթ օրը, որպէսզի ամբաստանեն զինք: 3 Ինք ալ ըսաւ ձեռքը չորցած մարդուն. «Ելի՛, կայն՛ մէջտեղը»: 4 Յետոյ ըսաւ անոնց. «Ծաբաթ օրը բարիք ընել արտօնուած է՝ թէ չարիք ընել անձ մը փրկել՝ թէ սպաննել»: Անոնք լուր կեցան: 5 Յիսուս բարկութեամբ շուրջ նայեցաւ՝ անոնց վրայ, տրտմելով անոնց սիրտին կուրութեան համար, ապա ըսաւ այդ մարդուն. «Երկարէ ձեռքը»: Ան ալ երկարեց, եւ անոր ձեռքը առողջացաւ: 6 Փարիսեցիները՝ իսկոյն դուրս ելլերով Յերովդէստաններուն հետ՝ խորհրդակցեցան անոր դէմ, թէ ինչպէս կորսնցնեն զայն: 7 Յիսուս իր աշակերտներուն հետ մեկնեցաւ ծովեզերքը, ու մեծ բազմութիւն մը հետեւեցաւ անոր՝ Գայլեայէն եւ Յրեաստանէն, 8 Երուսաղէմեն, Եղովմէն ու Յորդանանի միւս կողմէն. նաեւ անոնք՝ որ Տիլրոսի եւ Սիդոնի շրջակայ տեղերէն էին, մեծ բազմութեամբ, երբ լսեցին ինչ որ կ'ընէր՝ եկան իրեն: 9 Յիսուս ըսաւ իր աշակերտներուն որ նաւակ մը տրամադրուի իրեն՝ բազմութեան

Յոդին դեմ, յաւիտեան ներում պիտի եւ իրենց մեղքերը չներուին»: 13 Ապա չունենայ, հապա արժանի պիտի ըլլայ քառա անոնց. «Այս առակը չէք ըմբռներ. յաւիտենական դատապարտութեան»: ուրեմն ինչպէս պիտի հասկնաք բոլոր (այօն g165, αἰσθίος g166) 30 Որովհետեւ կ'ըսէին. առակները: 14 Սերմնացանը՝ խօսքը կը «Անմաքուր ոգի կայ անոր մէջ»: 31 ցանէ: 15 ճամբային եզերը եղողները՝ թետոյ անոր մայրն ու եղբայրները եկան, ուր խօսքը կը ցանուի՝ անմնք են, որ եւ դուրս կայնելով՝ մարդ դրկեցին երբ կը լսեն՝ իսկոյն Սատանան կու զայ ու կանչեցին զայն. 32 բազմութիւնն եւ կը վերցնէ անոնց սիրտերուն մէջ ալ նստած էր անոր շուրջը: Երբ բախ ցանուած խօսքը: 16 Նմանապէս՝ ժայռոտ իրեն. «Ահա քու մայրդ ու եղբայրներդ տեղերու վրայ ցանուածները անմնք են, կը փնտուն քեզ դուրսը», 33 ան ալ որ երբ կը լսեն խօսքը՝ իսկոյն կ'ընդունին պատասխանեց անոնց. «Ո՞վ է իմ մայրս, զայն ուրախութեամբ: 17 Բայց իրենց կամ որինք են եղբայրներս»: 34 Եւ նայելով մէջ արևատ չունենալով՝ թիշ ժամանակ իր շուրջը նստողներուն՝ ըսաւ. «Ահա կը տոկան. յետոյ, երբ տառապանք կամ մայրս ու եղբայրներս. 35 որովհետեւ հալածանք ըլլայ խօսքին պատճառով, ով որ կը գործադրէ Աստուծոյ կամքը, իսկոյն կը զայթակղին: 18 Փուշերու մէջ անիկայ է իմ եղբայրս, քոյրս եւ մայրս»:

4 Դարձեալ սկսաւ սորվեցնել ծովեցերքը,
եւ մեծ բազմութիւն մը անոր քով հաւաքուեցաւ, այնպէս որ ինք նաւ մտաւ ու նստաւ՝ ծովուն վրայ. իսկ ամրող բազմութիւնը ցամաքն էր՝ ծովեցերքը: 2 Շատ բաներ կը սորվեցներ անոնց՝ առակներով, եւ կ'ըսէր անոնց իր ուսուցումին մէջ. 3 «Լսեցէք, ահա սերմնացան մը գնաց սերմ ցանելու: 4 Մինչ կը ցանէր, քանի մը սերմեր ինկան ճամբային եզերքը, եւ թշչունները եկան ու լափեցին զանոնք: 5 Ուրիշներ ինկան ժայռոտ տեղ մը, ուր շատ հոդ չկար, եւ իսկոյն բուսան՝ հոդին խորունկ չըլլարուն համար. 6 սակայն տօրակեզ եղան երբ արեւը ելաւ, ու չորցան՝ քանի որ արժատ չունին: 7 Ուրիշներ ալ ինկան փուշերու մէջ. փուշերը քարձրացան եւ խեղեցին զանոնք, ու պտուղչոտին: 8 Իսկ ուրիշներ ինկան լաւ հոդի մէջ, պտուղ տուին՝ քարձրանալով եւ ամելով, ու բերին՝ մէկը երեսուն, մէկը՝ վաթսուն, մէկը՝ հարիւր»: 9 Եւ ըսաւ անոնց. «Ան որ ականչ ունի լսելու՝ թող լսե: 10 Երբ առանձին էր, իր շուրջը եղողները՝ տասներկութին հետ հարցուցին իրեն այս առակին մասին: 11 Եւ ըսաւ անոնց. «Ձեզի տրուած է գիտնալ Աստուծոյ թագաւորութեան խորհուրդը, բայց անոնց որ դուրսէն են՝ ամեն ինչ առենջուած կ'ըլլայ. 12 որպէսզի շատ տեսնեն՝ բայց չըմբռնեն, շատ լսեն՝ բայց չիսկնան, ու դարձի զգան

եւ իրենց մեղքերը չներուին»: 13 Ապա քառա անոնց. «Այս առակը չէք ըմբռներ. յաւիտենական դատապարտութեան»: ուրեմն ինչպէս պիտի հասկնաք բոլոր (այօն g165, αἰσθίος g166) 30 Որովհետեւ կ'ըսէին. առակները: 14 Սերմնացանը՝ խօսքը կը «Անմաքուր ոգի կայ անոր մէջ»: 31 ցանէ: 15 ճամբային եզերը եղողները՝ թետոյ անոր մայրն ու եղբայրները տեղերու վրայ ցանուածները անմնք են, որ կը փնտուն քեզ դուրսը», 33 ան ալ որ երբ կը լսեն՝ իսկոյն կ'ընդունին պատասխանեց անոնց. «Ո՞վ է իմ մայրս, զայն ուրախութեամբ: 17 Բայց իրենց կամ որինք են եղբայրներս»: 34 Եւ նայելով մէջ արևատ չունենալով՝ թիշ ժամանակ իր շուրջը նստողներուն՝ ըսաւ. «Ահա կը տոկան. յետոյ, երբ տառապանք կամ մայրս ու եղբայրներս. 35 որովհետեւ հալածանք ըլլայ խօսքին պատճառով, ով որ կը գործադրէ Աստուծոյ կամքը, իսկոյն կը զայթակղին: 18 Փուշերու մէջ ցանուածները անմնք են՝ որ խօսքը կը լսեն, 19 բայց այս աշխարհի հոգերը, հարստութեան խարեւութիւնը եւ ուրիշ բաներու ցանկութիւնները ներս մտնելով՝ կը խեղդեն խօսքը, ու ան կ'ըլլայ անպտուլ: (այօն g165) 20 Իսկ լաւ հոդի մէջ ցանուածները անմնք են՝ որ խօսքը կը լսեն, կ'ընդունին եւ պտուղ կ'արտադրեն՝ մէկը երեսուն, մէկը՝ վաթսուն, մէկը՝ հարիւր»: 21 Յետոյ ըսաւ անոնց. «Միթէ ճրազը գորուանին կամ մահիճին տակ դրուելու համար կու զայ. արդեօք աշտանակին վրայ դրուելու համար չէ: 22 Որովհետեւ չկայ գաղտնիք մը՝ որ բացայացտ պիտի չըլլայ, եւ չէ եղած պահուած բան մը՝ որ երեւան չելլէ: 23 Եթէ մէկը ականջ ունի լսելու՝ թող լսե: 24 Ապա ըսաւ անոնց. «Զգուշացէք թէ ինչ կը լսէք. այն չափով որ դուք կը չափէք, նոյն չափով պիտի չափուի ծեզի. ու ծեզի որ կը լսէք՝ պիտի աւելնայ: 25 Որովհետեւ ով որ ունի՝ անոր պիտի տրուի. իսկ ով որ չունի՝ ունեցածն ալ անկէ պիտի առնուի»: 26 Նաեւ կ'ըսէր. «Աստուծոյ թագաւորութիւնը այնպէս է, որպէս թէ մարդ մը հոդին մէջ հունտ ցանէ. 27 Քնանայ թէ արթննայ, գիշեր ու ցերեկ, հունտը կը ծաղկի եւ կը մեծնայ, ու ինք չի գիտեր թէ ինչպէս: 28 Քանի որ հոդը ինքնիրմէ պտուղ կ'արտադրէ. նախ՝ խոտը, յետոյ՝ հասկը, անկէ ետք՝ լեցուն ցորենը հասկին մէջ: 29 Երբ պտուղը հասունայ՝ իսկոյն մանգաղը կը դրկէ, որովհետեւ հունձիքի ատենը

հասած Ե»: Յ Ապա կ'ըսէր. «Աստուծոյ երկրպագեց անոր, 7 եւ բարձրածայն թագաւորութիւնը ինչ բանի նմանցնենք, աղաղակեց. «Դուն ինչ գործ ունիս ինծի կամ ինչ առակով բացատրենք զայն: Յ հետ, Ցիսնւս, Ամենարարձ Աստուծոյ Մանանեխի հատիկին նման է, որ հոդին Որդի. Աստուծով կ'երդմնեցնեմ քեզ, մի մեջ ցանուած ատենը՝ երկրի վրայ եղած տանչեր զիս»: Յ (Բանի որ կ'ըսէր անոր. սերմերուն ամենեն պղտիկն է. Յ բայց «Անմաքնը ոգի, ելի՞ այդ մարդին»:) 9 երբ ցանուի՝ կը բուսնի, բոլոր տունկերէն Յարցուց անոր. «Ի՞նչ է անունդ»: Ան ալ մեծ կ'ըլլայ ու մեծ ճիշտեր կ'արձակէ, ալ պատասխանեց. «Անունս Լեզեն է, այնպէս որ երկինքի թոշունները կրնան որովհետեւ բազմաթիւ ենք»: 10 Շատ անոր շուրբին տակ բնակիլ»: Յ Շատ կ'աղայէին անոր՝ որ այդ երկրէն դուրս այսպիսի առակներով կը քարոզէր խօսքը չղրկէ զիրենք: 11 Յոն, Երան մօտ, խոգերու անոնց, այնքան՝ որքան կրնային մտիկ մեծ երամակ մը կար՝ որ կ'արածէր: 12 ընել: Յ Առանց առակի չէր խօսեր անոնց, Բոլոր դեւերը աղաչեցին անոր եւ ըսին. բայց առանձին՝ իր աշակերտներուն կը «Մեզ խոգերուն դրկէ, որպէսզի անոնց մեկնէր բոլորը: Յ Նոյն օրը՝ երբ իրիկուն մեջ մտնենք»: 13 Ցիսուս իսկոյն արտօնեց կ'ըլլար, ըսաւ անոնց. «Եկէք ծովուն անոնց: Երբ անմաքուր ոգիները դուրս միւս եզերքը անցնինք»: Յ Անոնք ալ ելան ու խոգերուն մեջ մտան, երամակը բազմութիւնը արձակելով՝ առին զինք, գահավէժ տեղին ծովը Վազեց (Երկու քանի նաւուն մեջ եր. ուրիշ նաւակներ ալ հազարի չափ կային), եւ ծովուն մեջ կային անոր հետ: 17 Ու հզօր փոխորիկ խերդուեցան: 14 Խոզարածները փախան, մը եղաւ եւ այլիները նաւուն վրայ կը ու պատմեցին քաղաքին եւ արտերուն խուժմէն, այնպէս որ արդէն կը լեցուէր. մեջ, ու մարդիկ դուրս ելան՝ տեսնելու թէ 18 իսկ ինք՝ նաւուն ետեւի կողմը՝ բարձի ինչ էր պատահածը: 15 Եկան Ցիսուսի վրայ կը քնանար: Արթնցուցին զինք եւ քով, տեսան լեզեն ունեցող դիւսահարը, ըսին իրեն. «Վարդապէտ, հոգ չե՞ս ըներ՝ որ նստած էր՝ հագուած եւ սրափած, որ կը կորսուինք»: 19 Ուստի ելլերով՝ ու վախցան: 16 Անոնք որ տեսեր էին՝ սաստեց հովը եւ ըսաւ ծովուն. «Դադրէ, պատմեցին իրենց թէ ինչ պատահեցաւ լիւր կեցիր»: Յ ովք դադրեցաւ, ու մեծ դիւսահարին, նաեւ խոգերուն մասին. 17 Խաղաղութիւն եղաւ: 20 Ըսաւ անոնց. իրենք ալ սկսան աղաչել անոր, որպէսզի «Ինչո՞ւ այդպէս երկշու էր. ինչպէս կ'ըլլայ՝ իրենց հողամասէն երթայ: 18 Երբ ան նաւ որ հաւատք չունիք»: 21 Անոնք չափազանց մտաւ, դիւսահարը կ'աղաչէր անոր՝ որ վախցան, եւ կ'ըսէին իրարու. «Արդեօք ըլլայ անոր հետ: 19 Բայց Ցիսուս թոյլ նվ է ասիկա, որ նոյնիսկ հովն ու ծովը կը չտուալ անոր, հապա ըսաւ անոր. «Գնա տունդ՝ բուկիններուդ քով, ու պատմէ անոնց ամեն ինչ որ Տէրը ըրա քեզի, եւ ինչպէս ողորմեցաւ քեզի»: 20 Ան ալ զնաց, եւ սկսաւ Կեկապոյլիսի մեջ հրապարակել ամեն ինչ որ Ցիսուս ըրա իրեն. ու բոլորը կը զարմանային: 21 Երբ Ցիսուս դարձեալ նաւով անցաւ ծովուն միւս եզերքը, մեծ բազմութիւն մը հաւաքուեցաւ անոր քով, եւ ինք ծովեզերքն էր: 22 Ժողովարանի պետերէն մեկը եկաւ, որուն անունը Ցայրոս էր, ու երբ տեսաւ զայն՝ ինկաւ անոր ոտքը, 23 շատ աղաչեց անոր եւ ըսաւ. «Աղջիկս մեռնելու մօտ է. Եկնր, դի՞ր ծեռքի անոր վրայ՝ որպէսզի բուժուի, ու պիտի ապրի»: 24 Ան ալ զնաց անոր հետեւէր, եւ կը սեղմէր զինք: 25 Կին մը՝

5 Ծովուն միւս եզերքը եկան՝ Գադարացիններուն երկիրը: 2 Երբ ինք նաւէն ելաւ, իսկոյն գերեզմաններէն ելած մարդ մը հանդիպեցաւ իրեն, որ անմաքուր ոգի ուներ: Յ Անոր բնակած տեղը գերեզմաններուն մեջ էր, ու շղթայնի պի ոչ մէկը կրնար կապել զայն. 4 որովհետեւ յաճախ ոտնակապերով եւ շղթաներով կապուէր էր, բայց շղթաները կոտրտեր ու ոտնակապերը փշրեր էր, եւ ոչ մէկը կրնար նուածել զայն: 5 Ամեն ատեն, գիշեր ու ցերեկ, գերեզմաններուն եւ լեռներուն մեջ՝ կ'աղաղակէր, ու իր մարմինը կը ճեղքուտեր քարերով: 6 Երբ հեռուէն տեսաւ Ցիսուսը, վազեց ու

որ արիւնահոսութիւն ուներ տասներկու որովիետեւ տասներկու տարեկան էր. ու տարիէ ի վեր, 26 շատ չարշարանք կրած տեսնողները հիացումն զմայեցան: 43 Եր բազմաթիւ թժշկներէ, եւ իր ամբողջ Յիսուս սաստիկ պատուիրեց անոնց՝ որ ունեցած ծախսած էր բայց բնաւ չէր ոչ մէկը գիտնայ այս բանը, եւ ըսաւ՝ որ օգտուած, այլ փոխարենը վիճակը կը ուտելիք տան անոր:

վատթարանար: 27 Երբ լսեց Յիսուսի մասին, ետեւն եկաւ՝ բազմութեան մէջ, ու դպաւ անոր հանդերձին. 28 Քանի որ կ'ըսէր. «Եթէ միայն անոր հանդերձներուն դպչիմ՝ պիտի թժշկուիմ»: 29 Իսկոյն իր արիւնին աղբիւր ցամքեցաւ, եւ իր մարմինին մէջ գիտցաւ թէ տանջանքեն թժշկուեցաւ: 30 Յիսուս իսկոյն գիտցաւ ինքնիր մէջ թէ գօրութիւն մը ելաւ իրմէ դուրս, դարձաւ բազմութեան ու ըսաւ. «Ո՞վ դպաւ իմ հանդերձներուս»: 31 Իր աշակերտները ըսին իրեն. «Կը տեսնես թէ բազմութիւնը կը սեղմէ քեզ, եւ կ'ըսես. «Ո՞վ դպաւ ինծի»»: 32 Իր շուրջը կը նայէր՝ որպէսզի տեսնէ այս բանը ընողը: 33 Կինը վախցաւ ու դողաց, որովիետեւ գիտէր թէ ինչ պատահեցաւ իրեն. Եկաւ, ինկաւ անոր առջեւ, եւ պատմեց անոր ամբողջ ճշմարտութիւնը: 34 Յիսուս ըսաւ անոր. «Ալջիկ, հաւատքդ թժշկեց քեզ. զնայ խաղաղութեամբ, ու թժշկուած եղիր քու տանջանքեն»: 35 Երբ ինք դեռ կը խօսէր, ժողովարանի պետին տոլնեն ունանք եկան եւ ըսին. «Ալջիկ մեռաւ, այ ինչո՞ւ կ'անհանգստացնես վարդապետք»: 36 Իսկ Յիսուս, երբ լսեց ըսուած խօսքը, իսկոյն ըսաւ ժողովարանի պետին. «Մի վախնար, միայն հաւատա»: 37 Ու ոչ մէկուն թոյլ տուաւ որ իրեն ուղեկցի, բայց միայն Պետրոսի, Յակոբոսի եւ Յակոբոսի եղբօր՝ Յովիաննէսի: 38 Ժողովարանի պետին տոլնը հանդելով՝ նշմարեց աղմուկը, նաև անոնք՝ որ շատ կու լային ու կը հեծեծէին: 39 Ներս մտնելով՝ ըսաւ անոնց. «Ինչո՞ւ իրաք անցած էք եւ կու լաք. մանուկը մեռած չէ, հապա կը քնանայ»: 40 Անոնք ալ զինք ծաղրեցին. բայց ինք բոլորը դուրս հանելով՝ իրեն հետ առաւ մանուկին հայրն ու մայրը, եւ իրեն հետ եղողները, ու մտաւ հոն՝ ուր մանուկը պառկած էր: 41 Մանուկին ծեռքէն բռնելով՝ ըսաւ անոր. «Տայիթա, կումի», որ կը թարգմանուի. «Ալջիկ, (քեզիկ կ'ըսեմ,) ոստքի Ելիր»: 42 Իսկոյն աղջիկը կանգնեցաւ եւ քալեց,

6 Անկէ մեկնելով՝ զնաց իր բնագաւառը, եւ իր աշակերտները հետեւեցան անոր: 2 Երբ Շաբաթ օրը հասաւ, սկսաւ ժողովարանին մէջ սորվեցնել: Հատեր լսելով կ'ապշէին ու կ'ըսէին. «Ասիկա ուրկէ ունի այս բաները. այս ինչ իմաստութիւն է՝ իրեն տրուած, որ այսպիսի հրաշքներ կը գործուին իր ձեռքով: 3 Ասիկա հիւսնը չէ, Մարիամի որդին, եւ Յակոբոսի, Յովսէսի, Յուրայի ու Սիմոնի եղբայրը. եւ իր բոյերը հոս՝ մեր քով չնն»: Ուստի անոր պատճառով կը գայթակղէին: 4 Մակայն Յիսուս ըսաւ անոնց. «Մարգարէ մը առանց պատիի չէ, բացի իր բնագաւառին, իր ազգականներուն եւ իր տան մէջ»: 5 Յոն չէր կրնար հրաշք գործել. բայց միայն բանի մը հիւսնոյի վրայ ծեռք դրաւ ու բուժեց զանոնք: 6 Եւ անոնց անհաւատութեան վրայ կը զարմանար, ու շրջակայ գիւղերը երթալով՝ կը սորվեցներ: 7 Իրեն կանչելով տասներկութք՝ երկու-երկու դրկեց զանոնք, եւ իշխանութիւն տուաւ անոնց՝ անմաքուր ոգիներուն վրայ: 8 Պատուիրեց անոնց՝ որ ոչինչ առնեն ճամբորդութեան համար, բայց միայն գաւազան մը. ոչ պարկ, ոչ հաց, ոչ դրամ՝ գոտիներուն մէջ, 9 հապա հողարափի հազմին: Ու ըսաւ. «Կրկին բաճկոն մի հազմիք», 10 եւ աւելցուց. «Ո՞ր տունը որ մտնէք, իոն մնացէք՝ մինչեւ որ անկէ մեկնիք: 11 Իսկ անոնք որ չեն ընդունիք ծեզ ու մտիկ չեն ըներ ծեզի, երբ անկէ մեկնիք թօթուեցէք ծեզ ոտքերուն ներբեւի փոխին, իբր Վկայութիւն անոնց: ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. «Սոդրոմացիներուն եւ Գոմորացիներուն աւելի դիւրին պիտի ըլլայ դատաստանին օր՝ քան այլ քաղաքին”»: 12 Անոնք ալ մեկնելով՝ կը քարոզէին, որ մարդիկ ապաշխարեն: 13 Շատ դեւեր դուրս կը հանէին, շատ հիւսնոյներ իւղով կ'օծէին ու զանոնք կը բուժեին: 14 Երբ

Յերովդիս թագաւորը լսեց, (քանի որ անոր գլուխը եւ տուաւ աղջիկին. աղջիկն անոնմը յայտնի եղաւ,) ըստ. «Յովիաննես ալ տուաւ զայն իր մօր: 29 Երբ անոր Մկրտիչ մեռեներեն յարութիւն առած է. աշակերտները լսեցին՝ եկան, Վերցուցին ուստի հրաշքներ կը գործուին անով»: 30 անոր մարմինը եւ դրին գերեզմանի մը Ուրիշներ կ'ըսէին. «Եղիան է», ուրիշներ մեջ: 30 Առաքեալները հաւաքուցան ալ կ'ըսէին. «Մարգարէ մըն է, կամ Յիսուսի քով ու պատմեցին անոր ամեն մարգարեներեն մեկուն պէս»: 31 Բայց քան, թէ ինչ որ ըրին, թէ ինչ որ երբ Յերովդիս լսեց՝ ըստ. «Ասիկա սորվեցուցին: 31 Ան ալ ըստ անոնց. Յովիաննեսն է՝ որ ես զիխատեցի. «Դուք առանձին եկէք ամայի տեղ մը, մեռեներեն յարութիւն առած է»: 32 Եւ հանճեցէք քիչ մը». քանի որ շատեր Արդարեւ Յերովդիս՝ ինք մարդ որկերով կու զային ու կ'երթային, եւ հաց ուտելու բռներ եր Յովիաննեսը, ու կապելով հսկ ժամանակ չէին ձգեր: 33 Ուստի քանը դրեր եր, իր երթո՞՝ Փիլիպպոսի նաևով ամայի տեղ մը զացին՝ առանձին: Կնոջ՝ Յերովդիայի պատճառով, քանի որ 33 Բազմութիւնը տեսաւ զանոնք՝ որ անոր հետ ամուսնացած էր. 34 որովհետեւ կ'երթային: Շատեր ճանչցան զայն, ու Յովիաննես կ'ըսէր Յերովդիսի. «Ոքի ոտքով՝ բոլոր քաղաքներն իոն վազեցին, արտօնուած չէ եղօրդ կինը առնելք»: Եւ անոնցմէ առաջ հասնելով՝ անոր քով 35 Յերովդիա ոիս ուներ անոր դէմ եւ համախմբուեցան: 34 Յիսուս, երբ դուրս կ'ուզէր զայն սպաններ, բայց չէր կրնար. ելա, մեծ քազմութիւն մը տեսնելով՝ գթաց 36 որովհետեւ Յերովդիս կը վախնար անոնց վրայ, որովհետեւ հովիլ չունեցող Յովիաննեսէ, գիտնալով թէ ան արդար ու ոչխարներու պէս էին. ու շատ քաներ սուրբ մարդ մըն է, եւ կը դիտէր զայն: Անկէ սորվեցուց անոնց: 37 Երբ շատ ժամեր լսելով՝ շատ քաներ կ'ըներ, ու հաճոյքով անցան, իր աշակերտները եկան իրեն անոր մտիկ կ'ըներ: 38 Պատեհ օր մը եկաւ, եւ ըսին. «Ճու ամայի տեղ մըն է, ու երբ Յերովդիս իր ծնունդի տարեդարձին ժամանակը արդէն շատ ուշ է: 39 Արձակէ առիթով ընթրիք մը սարքած էր իր ժողովուրդը, որպէսզի երթան շրջակայ մեծամեծներուն, հազարապետներուն արտերն ու գիտերը եւ իրենց հաց զնեն, եւ Գայլիեայի զիխատրներուն: 40 որովհետեւ ոչինչ ունին ուտելով»: 37 Բայց Յերովդիայի աղջիկը՝ հանդիսին սրահը ինք պատասխանեց անոնց. «Դուք տուէք մտնելով՝ պարեց, ու հաճեցուց Յերովդիսը ատոնց՝ որ ուտեն»: Ըսին իրեն. «Երթանք եւ իրեն հետ սեղան նստողները զնմքը երկու հարիւր դահեկանի հաց ու թագաւորը ըստ աղջիկին. «Խնդրէ տանք ատոնց՝ որ ուտեն»: 41 Ըստ անոնց. ինձմէ ինչ որ կ'ուզես, ու պիտի տամ «Քանին նկանակ ունիք զացէք՝ նայեցէք»: քեզի»: 42 Եւ անոր երդում ըրաւ՝ ըսելով. երբ գիտցան՝ ըսին. «Յինգ, եւ երկու ծուկ»: «Ինչ որ ինդմէ՝ պիտի տամ 43 Յրամայեց անոնց, որ բոլոր կանաչ քեզի, մինչեւ թագաւորութեանս կ'եսը»: խոտին վրայ՝ խումբ-խումբ նստեցնեն. 44 44 Ան դուրս ելլելով՝ հարցուց իր մօր. ու նստան՝ հարիւրական եւ յիսունական «Ինչ ուղենմ»: Ան ալ ըստ. «Յովիաննես շարքերով: 45 Յինգ նկանակներն ու Մկրտիչին գլուխը»: 46 Իսկոյն փութալով երկու ծուկերը առաւ, դէպի երկինք թագաւորին քով մտաւ ու խնդրեց՝ նայելով՝ օրինեց, մանրեց նկանակները ըսելով. «Կ'ուզեմ որ անյապաղ, ափսէի եւ տուաւ իր աշակերտներուն, որպէսզի մը վրայ, Յովիաննես Մկրտիչին գլուխը հրամցնեն անոնց. երկու ծուկերն ալ տաս ինծի»: 47 Թագաւորը չափազանց քամնեց բոլորին: 48 Բոլորը կերան, տրտմեցաւ. բայց երդումներուն եւ իրեն կշտացան, 49 եւ վերցնելով բեկորներն հետ սեղան նստողներուն պատճառով՝ ու ծուկերը՝ տասներկու կողով լցուցին: չուզեց մերժել անոր իննդրանքը»: 50 Այդ նկանակներէն ուտողները՝ իինզ Ուստի թագաւորը իսկոյն դահիճ մը հազարի չափ այր մարդիկ էին: 51 Իսկոյն դրէց, ու հրամայեց բերել անոր գլուխը: իր աշակերտները հարկադրեց՝ որ նաւ Ան ալ զնաց, քանտին մեջ զիխատեց մտնեն, ու իրմէ առաջ անցնին միւս զայն, 52 ափսէի մը վրայ բերաւ անոր եզերը՝ Բեթայիդա, մինչ ինք կ'արձակէր

բազմութիւնը: **46** Եւ անոնցմէ հրաժեշտ 5 Յետեւաբար Փարիսեցիներն ու առնելէ ետք՝ լեռը գնաց աղօթելու: դպիրները հարցուցին անոր. «Ի՞նչո՞ւ **47** Երբ իրիկուն եղաւ, նաւը ծովուն քու աշակերտներդ նախնիբներուն մէջտեղն էր, իսկ ինք ցամաքին վրայ աւանդութեան համաձայն չեն շարժիր, եր՝ մինակ: **48** Տեսաւ զանոնք՝ որ կը եւ անլուայ ձեռքերով հաց կ'ուտեն»: տանջուեին թի վարելով, որովիենտել 6 Ինք ալ պատասխանեց անոնց. հովը իրենց հակառակ էր: Գիշերուան «Եսայի ճիշդ մարզարեացաւ ձեր չորրորդ պահուն ատենները՝ ծովուն մասին, կեղծաւորներ, ինչպէս գրուած վրայ քայլերով գնաց անոնց, եւ կ'ուղէր է. «Այս ժողովուրդը միայն շրթունքով անցնիլ անոնց քովին: **49** Երբ անոնք կը պատուէ զիս, բայց իրենց սիրտը տեսան՝ որ ծովուն վրայ կը քայլը, հեռու է ինձմէ: **7** ու պարապ տեղը կը կարծեցին թէ աչքի երեւոյթ մըն է. պաշտեն զիս՝ մարդոց պատուերները ուստի աղաղակեցին, **50** քանի որ իր վարդապետութիւն սորվեցնելով»: բոլորն ալ տեսան զայն ու վրդովեցան: **8** Որովիենտել Աստուծոյ պատուիրանը Եւ ինք իսկոյն խօսեցաւ անոնց հետ ձգելով՝ մարդոց աւանդութիւնը ու ըսաւ անոնց. «Թաջալիքրուեցք, կը պահեք, ինչպէս՝ փարչերու եւ ես եմ, մի վախնաք»: **51** Եւ նաև զաւաթներու լուացումը, ու ասոնց ելաւ անոնց քով, ու հովը դադրեցաւ: նման շատ ուրիշ բաներ կ'ընէք»: **9** Անոնք իրենք իրենց մէջ չափազանց Եւ ըսաւ անոնց. «Լաւ կ'անարգէք զմայլած էին եւ կը զարմանային, **52** Աստուծոյ պատուիրանը, որպէսզի որովիենտել նկանակներուն հրաշքն իսկ ձեր աւանդութիւնը պահեք: **10** Քանի չէին նկատած՝ քանի իրենց սիրտը որ Մովսէս ըսաւ. «Պատուէ հայրդ ու թմրած էր: **53** Միւս կողմը անցնելով՝ մարդ. եւ ով որ անիծ իր հայրը կամ հասան Գենննեարեթի երկիրը, ու նաւը մայրը, մահինվ թոյ վախճանի»: **11** Բայց տեղաւորեցին: **54** Երբ նաւեն ելան՝ այդ դուք կ'ըսէք. «Եթէ մէկը իր հօր կամ տեղի մարդիկը իսկոյն ճանչցան զայն, **55** մօր ըսէ. «Ինչ օգուտ որ ինձմէ պիտի եւ ամբողջ շրջակայքը հոս-հոն վազելով՝ ստանաս՝ Աստուծոյ տայիր կորբան սկսան մահիճներով ախտաւորներ բերել Է», (որ կը նշանակէ՝ ընծայ,) ան ազատ հոն՝ նրկ լսէին թէ կը գտնուել: **56** Ուր կ'ըլլայ», **12** Եւ այ թոյլ չէք տար անոր՝ որ մտներ, գիւղերը, քաղաքները կամ բան մը ընել իր հօր կամ մօր: **13** Անվաեր արտերը, հրապարակներուն վրայ կը կը դարձնէք Աստուծոյ խօսքը՝ ձեր դնէին հիւանդները, ու կ'աղաչէին իրեն՝ փոխանցած աւանդութեամբ, ու շատ որ գոնէ իր հանդերձին քանացրին դպին: ուրիշ բաներ կ'ընէք՝ ասոր նման»: **14** Եւ անոնք որ դպան՝ բժշկուեցան:

7 Փարիսեցիներէն ու դպիրներէն ոմանք՝ որ եկած էին Երուսաղեմն՝ իր քով հաւաքուեցան: **2** Երբ տեսան թէ անոր աշակերտներէն ոմանք՝ պիղծ, այսինքն՝ անլուայ ձեռքերով հաց կ'ուտեն, մեղադրեցին. **3** որովիենտել Փարիսեցիներն ու բոլոր Յրեաները հաց չեն ուտեր՝ մինչեւ որ լաւ մը լուան իրենց ձեռքերը, քանի որ նախնիբներուն աւանդութիւնը կը պահեն: **4** Շուկային եկած ատեն եթէ չլուացուին՝ չեն ուտեր: Ասոնց նման շատ բաներ կան, որոնք ընդունած են ու կը պահեն, ինչպէս՝ զաւաթներու, փարչերու, պիխնձ անօրներու եւ սեղաններու լուացումը:

Ամբողջ բազմութիւնը իրեն կանչելով՝ ըսաւ անոնց. «Բոյրդի ալ մտիկ ըրէք ինծի, ու հասկցէք: **15** Ոչինչ կայ՝ որ դուրսէն մտնէ մարդուն մէջ ու կարող ըլլայ պղծել զայն. հապա ինչ որ դուրս կ'ելլէ անկէ, անկիկա է որ կը պղծէ մարդը: **16** Ով որ ականջ ունի լսելու՝ թող լսէ»: **17** Երբ ինք՝ զատուելով այդ բազմութեննէն՝ տուն մտաւ, իր աշակերտները հարցուցին իրեն այդ առակին նասին: **18** Ըսաւ անոնց. «Դոյլք ալ այդպէս անխելք էք. չէք ըմբռներ թէ ամեն ինչ՝ որ դուրսէն կը մտնէ մարդուն մէջ, չի կրնար պղծել զայն, **19** որովիենտել ոչ թէ անոր սիրտին մէջ կը մտնէ՝ հապա փորը, եւ արտաքնոցը դուրս կ'ելլէ. ուստի բոլոր կերակուրները մաքուր են»: **20** Նաեւ ըսաւ. «Ինչ որ

կ'ելլէ մարդուն ներսէն, անիկա կը պղծէ **8** Այդ օրերը, բազմութիւնը յոյժ շատ մարդը: **21** Որովհետեւ ներսէն, մարդոց ըլլալրվ եւ ուտելր ոչինչ ունենալրվ, սիրտէն, կ'ելլեն չար մտածութներ, Յիսուս իրեն կանչեց իր աշակերտները շնուրթիւններ, **22** պոռնկութիւններ, ու քսաւ անոնց. **2** «Կը գթամ այդ սպանութիւններ, **22** գողութիւններ, բազմութեան վրայ, որովհետեւ արդէն ազահութիւններ, **23** չարութիւններ, երեք օր Ե՛ որ քովս են, եւ ոչինչ ունին նենգութիւն, ցոփութիւն, չար աչք, ուտելու: **3** Եթե անօթի ուղարկեմ զանոնք հայիոյութիւն, ամբարտաւանութիւն, իրենց տուները՝ պիտի պարտասին անմտութիւն: **23** Այս բոյոր չար բաները ճամբան, որովհետեւ ատոնցմէ ոմանք ներսէն կ'ելլեն ու կը պղծեն մարդը»: հեռաւոր տեղէ եկած են»: **4** Իր **24** Կանգնելով՝ անկէ գնաց Տիլրոսի աշակերտները պատասխանեցին իրեն. եւ Սիրոնի հողամասերը, ու տուն մը «Այս անապատին մէջ ուրկը կրնայ մտնելով՝ կ'ուզեր որ ոչ մէկը գիտնայ. բայց մէկը հացով կշտացնել ատոնք»: **5** չկրցաւ թաքուն մնայ: **25** Որովհետեւ կին Յարցուց անոնց. «Քանի նկանակ ունիք»: մը, որուն աղջիկը անմաքուր ոգի ուներ Անոնք քսին. «Եօթը»: **6** Յրամայեց իր մէջ, լեց անոր մասին, եկաւ եւ ինկաւ բազմութեան՝ որ նստի գետինին վրայ. անոր ոտքը: **26** Այդ կինը հեթանոս էր, եւ առաւ եօթը նկանակները, շնորհակալ փիլնիկ-ասորի ցեղէն, ու կը թախսանձեր եղաւ, կտրեց ու տուաւ աշակերտներուն, անոր՝ որ հանէ դեւը իր աղջիկէն: **27** որպէսզի հրամցնեն բազմութեան. եւ Յիսուս քսաւ անոր. «Թիյլ տուր՝ որ նախ հրամցուցին: **7** Քանի մը մանր ծուկ ալ զաւակները կշտանան, քանի որ լաւ չէ ունեին: Օրինեց ու քսաւ՝ որ զանոնք ալ առնել զաւակներուն հացը եւ նետել հրամցնեն անոնց: **8** Կերան, կշտացան, շուներուն»: **28** Ան ալ պատասխանեց եւ աւելցած բեկորներէն եօթը զամբիւլ անոր. «Այն, Տէր. սակայն շուներն վերցուցին: **9** Ուտողները չորս հազարի ալ՝ սեղանին ներբեւ՝ կը կերակրուին չափ էին: Արձակեց զանոնք, **10** եւ զաւակներուն փշրանքներէն»: **29** Յիսուս իսկոյն նաև մտնելով՝ աշակերտներուն քսաւ անոր. «Այդ խօսքիդ համար՝ հետ զնաց Դադմանութայի կողմերը: **11** գնայ, դեւը դուրս ելաւ աղջիկէն»: **30** Փարիսեցները ելլելով՝ սկսան անոր Կինը իր տունը երթալրվ՝ գտաւ որ հետ վիճաբանի, ու զայն փորձելով՝ դեւը ելած էր, իսկ աղջիկը՝ պառկած կը խնդրէին իրմէ նշան մը երկինքէն: մահիճին վրայ: **31** Դարձեալ Տիլրոսի եւ **32** Ան ալ իր հոգիին մէջ հառաչելով՝ Սիրոնի հողամասերէն մեկնելով՝ գնաց քսաւ. «Ինչո՞ւ այս սերունդը նշան կը Գայիկեայի ծովեզերը, Դեկապոլիսի խնդրէ: Շշմարտապէս կը յայտարարեմ հողամասին մէջն: **33** Մէկը բերին ծեզի թէ այս սերունդին նշան պիտի անոր առջեւ, խուլ ու դժուարախօս, եւ չտրուի»: **34** Եւ զանոնք թողուց, դարձեալ կ'աղաչէին՝ որ ծեռք դնէ անոր վրայ: **35** նաև մտաւ ու զնաց ծովուն միւս Բազմութենէն մէկի առնելով զայն՝ իր եգերքը: **14** Յաց առնել մոռցած էին. մատները միւս անոր ականչներուն բայց նաևուն մէջ իրենց հետ միայն մէկ մէջ ու թքնեց, եւ դպաւ անոր լեզուին. **34** նկանակ ունեին: **15** Պատուիրեց անոնց ապա երկինք նայելով՝ հառաչեց ու քսաւ ու քսաւ. «Ուշադիր եղէք, զգուշացէք անոր. «Եփիփաթայ», (որ քսել Ե՛ բացուէ) **35** Փարիսեցներու խմորէն ու Յերովդէի իսկոյն բացուեցան անոր ականչները խմորէն»: **16** Իսկ անոնք իրարու հետ եւ քակուեցաւ անոր լեզուին կապը, ու կը մտածէին եւ կ'ըսէին. «Որովհետեւ շիտակ կը խօսէր: **36** Պատուիրեց անոնց՝ հաց չունինք»: **17** Յիսուս գիտնալով որ ոչ մէկուն քսեն. սակայն ինք որդիան կը անոնց մտածումը՝ քսաւ անոնց. «Ինչո՞ւ պատուիրէր անոնց, անոնք այ աւելի կը կը մտածէք թէ հաց չունիք. տակալին չէք հրապարակէին: **37** Զափազան կ'ապշէին ըմբռներ ու չէք հասկնար. տակալին ծեր ու կ'ըսէին. «Ան ամէն ինչ լաւ կ'ընէ. սիրոտ կարծրացած է: **18** Աչքեր ունիք եւ խուլերուն լսէլ կու տայ, եւ համբերուն՝ չէք տեսներ, ականջներ ունիք ու չէք լսէր, խօսիլ»:

կտրեցի հինգ հազարին, բեկորներով իսկ ով որ կորսնցնէ իր անձը՝ ինծի ու լեցուն քանի՞ կորով վերցուցիք»: Ըսին աւետարանին համար, պիտի փրկէ զայն: անոր. «Տասներկու»: 20 «Ու երը եօթը 26 Քանի որ ինչ օգուտ է մարդուն՝ որ շահի նկանակները կտրեցի չորս հազարին, ամբողջ աշխարհը, բայց կորսնցնէ իր բեկորներով լեցուն քանի՞ զամբիւլ անձը. 27 կամ՝ մարդ ինչ փրկանք պիտի վերցուցիք»: Անոնք ալ ըսին. «Եօթք»: տայ իր անձին փոխարէն: 28 Որովհետեւ 21 Եւ ըսաւ անոնց. «Դապա ինչպէս չէք ով որ ամօթ սեպէ զիս եւ իմ խօսքերս հասկնար»: 22 Երը գնաց Բեթայիդա՝ դաւանիլը՝ այս շնացող ու մեղաւոր կոյր մը բերին անոր առջեւ, ու կ'աղաքէին սերունդին մէջ, մարդու Որդին ալ ամօթ իրեն՝ որ դպչի անոր: 23 Ան ալ՝ բռնելով պիտի սեպէ զայն դաւանիլը՝ երը գայ կոյրին ճեռքեն՝ դուրս տարաւ գիլտէն, եւ իր Յօր փառքով սուրբ հրեշտակներուն թքնելով անոր աչքերուն՝ դրաւ ճեռքը հետ»:

անոր վրայ, ու հարցուց անոր թէ կը տեսնէ՛ բան մը: 24 Ան ալ նայեցաւ եւ ըսաւ. «Կը տեսնեմ մարդիկ՝ ծառերու պէս, որ կը քալեն»: 25 Դարձեալ դրաւ ճեռքը անոր աչքերուն վրայ ու նայիլ տուաւ անոր. եւ առողջացաւ, ու յստակօրէն կը տեսնէր բոլորը: 26 Ցետոյ՝ դրկելով զայն իր տունը՝ ըսաւ. «Մի՛ մտներ գիլտը, ոչ ալ մէկու մը ըսէ գիլտին մէջ»: 27 Ցիսուս գնաց Փիլիպպոսի Կեսարիային գիլտերը՝ իր աշակերտներուն հետ: ճամբան հարցուց իր աշակերտներուն. «Մարդիկ ինծի համար ինչ կ'ըսեն, ով եմ»: 28 Անոնք պատասխանեցին. «Ումանք՝ Յովիաննես Մկրտիչը, ուրիշներ՝ Եղիան, ուրիշներ ալ՝ մարգարեներէն մէկը»: 29 Եւ ինը ըսաւ անոնց. «Իսկ որութ ինծի համար ինչ կ'ըսէք, ով եմ»: «Պետրոս պատասխանեց անոր. «Դուն Զրիստոն ես»: 30 Սաստիկ հրահանգեց անոնց՝ որ ոչ մէկուն խօսին իր մասին: 31 Ապա սկսաւ սորվեցնել անոնց. «Պետք է որ մարդու Որդին շատ չարչարանքներ կրէ, մերժուի երեցներէն, քահանայապետներէն եւ դպիրներէն, սպաննուի, ու երեք օրէն ետք յարութիւն առնէ»: 32 Այս խօսքը ըսաւ բացորոշապես: Ուստի Պետրոս մէկդի առաւ զինք եւ սկսաւ յանդիմանեց: 33 Իսկ ինը դարձաւ, իր աշակերտներուն նայելով՝ յանդիմանեց Պետրոսը եւ ըսաւ. «Ետեւ գնա, Սատանայ, որովհետեւ դուն ոչ թէ Աստուծոյ բաները կը մտածես, հապա՝ մարդոց բաները»: 34 Երբ իրեն կանչեց բազմութիւնը՝ իր աշակերտներուն հետ, ըսաւ անոնց. «Ով որ ուզէ գալ իմ ետեւս, թող ուրանայ ինքինք, վերցնէ իր խաչը, ու հետևի ինծի: 35 Որովհետեւ ով որ ուզէ փրկել իր անձը՝ պիտի կորսնցնէ զայն,

9 Եւ ըսաւ անոնց. «Եշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Չոս ներկայ եղողներէն կան ոմանք՝ որ մահ պիտի չհամտեսն, մինչեւ որ տեսնեն Աստուծոյ թագաւորութիւնը՝ գօրութեամբ Եկած»»: 2 Վեց օր ետք՝ Ցիսուս առաւ իրեն հետ Պետրոսը, Յակոբոսն ու Յովիաննեսը, հանեց զանոնք բարձր լեռ մը՝ առանձին, եւ այլակերպեցաւ անոնց առջեւ: 3 Իր հանդերձները փայլուն, չափազանց ճերմակ եղան՝ ծիւնի պէս, այնպէս որ երկիր վրայ ոչ մէկ թափիչ կրնար այդպէս ճերմկցնել: 4 Ու Եղիա երեւցաւ անոնց՝ Սովուսի հետ, եւ կը խօսակցէին Ցիսուսի հետ: 5 Ապա Պետրոս ըսաւ Ցիսուսի. «Ռաբբի, լաւ է որ կենանք հոս եւ շինենք երեք վրան, մէկը՝ թեզի, մէկը՝ Մովսէսի ու մէկը՝ Եղիայի». 6 Որովհետեւ չէր գիտեր թէ ինչ կը խօսի, քանի որ զարհուրած էին: 7 Անպ մը հովանի եղաւ անոնց վրայ, եւ ձայն մը եղաւ ամպէն՝ ըսելով. «Այս է իմ սիրելի Որդիս, անոր մտիկ ըրեք»: 8 Յանկարծ, երբ իրենց շուրջը նայեցան, ուրիշ ոչ մէկը տեսան, հապա միայն Ցիսուսը՝ իրենց հետ: 9 Երբ վար կ'իջնէին լեռնէն, պատուիրեց անոնց՝ որ ոչ մէկուն պատմեն իրենց տեսածը, բայց միայն՝ մարդու Որդիին մեռելներէն յարութիւն առնելին ետք: 10 Անոնք պահեցին այդ խօսքը, ու կը հարցնէին իրարու թէ ինչ կը նշանակէ «մեռելներէն յարութիւն առնել»: 11 Եւ հարցուցին իրեն. «Ինչո՞ւ դպիրները կ'ըսեն թէ «պէտք է որ նախ Եղիա գայ»»: 12 Ան ալ պատասխանեց անոնց. «Վրդարեւ նախ Եղիա կու գայ ու կը վերահաստատէ ամեն բան. ինչպէս գրուած է մարդու Որդիին մասին՝ թէ պէտք է շատ չարչարանքներ կրէ եւ

անարգուի: 13 Բայց կ'ըսեմ ձեզի թէ աղօթքով ու ծոմապահութեամբ»: 30 Անկէ Եղիս եկաւ այ, ու ինչ որ ուզեցին՝ ըրին մեկնելով՝ Գայլիեայի մէջն կ'անցնէն, եւ անոր, ինչպէս գրուած էր իր մասին»: չէր ուզեր որ մէկը գիտնայ. 31 որովհետեւ 14 Աշակերտներուն քով գալով՝ տեսաւ կը սորվեցնէր իր աշակերտներուն ու մեծ բազմութիւն մը անոնց շուրջը, ու կ'ըսէր անոնց. «Մարդու Որդին պիտի դպիրներ՝ որ կը վիճարաննէին անոնց մատնուի մարդոց ձեռքը, պիտի սպաննեն հետ: 15 Իսկոյն ամբողջ բազմութիւնը՝ զայն, ու երբ սպաննուի՝ յարութիւն երբ տեսաւ զայն՝ շատ այլայլեցաւ, եւ պիտի առնէ երրորդ օրը»: 32 Անքնք չէին յառաջ վազելով զայն կը բարեւեր: 16 հասկնար այդ խօսքը, եւ կը վախնային Յիսուս հարցուց դպիրներուն. «Ի՞նչ բանի հարցնել իրեն: 33 Եկաւ Կափառնայում. մասին կը վիճարաննէիք անոնց հետ: ու երբ տուն մտաւ՝ հարցուց անոնց. 17 Բազմութենքն մէկը պատասխանեց. «Ի՞նչ բանի մասին կը մտածէիք ճամբան՝ «Հարդապէտ, որդիս՝ որ համր ոգի ունի՝ իրարու հետ»: 34 Անոնք լուռ կեցան, քեզի թերի: 18 Ուր որ ալ բռնէ զայն՝ զետին որովհետեւ ճամբան վիճարանած էին կը զարնԵ՝ զայն. ինք ալ կը փրփրի, իր իրարու հետ՝ թէ ովք է մեծագոյնը: 35 Երբ ակրաները կը կրծուե եւ կը ցամքի: Քու նստաւ, կանչեց տասներկութք եւ ըսաւ աշակերտներուդ ըսի որ հանեն զայն, անոնց. «Եթէ մէկը ուզէ առաջին ըլլայ, բայց չկրցան»: 19 Ինք ալ պատասխանեց բոլորին յետինը թոռ ըլլայ, ու բոլորին անոնց. «Ո՞վ անհաւատ սերունդ, մինչեւ սպասարկուն»: 36 Եւ առաւ մանուկ մը, Երբ պիտի ըլլամ ձեզի հետ, մինչեւ նրա կայնեցուց անոնց մէջտեղ ապա իր գիրկը պիտի հանդուրժեմ ձեզի. ինծի թերէք առնելով զայն՝ ըսաւ անոնց. 37 «Ո՞վ որ զայն»: 20 Իրեն թերին զայն: Երբ տղան կ'ընդունի այսպիսի մանուկներէն մէկը՝ տեսաւ զինք, իսկոյն չար ոգին ցնցեց իմ անունովս, զիս կ'ընդունի. եւ ովք որ զիս զայն, եւ զետին ինկած՝ կը թաւալէր կ'ընդունի, ոչ թէ զիս կ'ընդունի, հապա՝ ու կը փրփրէր: 21 Յիսուս հարցուց զիս դրկնդր»: 22 Յովհաննէս ըսաւ անոր. անոր հօր. «Ո՞րչափ ատեն Ե՝ որ այդ «Վարդապէտ, տեսանը մէկը որ դեւեր բանը պատահեցաւ անոր»: Ան ալ ըսաւ. կը հանէր քու անունովի, բայց մեզի չի «Մանկութենէն ի վեր: 22 Յաճախ կրակի հետեւիր: Արգիլեցինք զայն, քանի որ ու ջուրի մէջ կը նետէ զայն՝ որպէսզի մեզի չի հետեւիր»: 23 Յիսուս ըսաւ. «Մի կորսնցնէ. բայց եթէ կարողութիւն ունիս՝ արգիլէր զայն, որովհետեւ չկայ մէկը՝ որ օգնէ մեզի, գրալով մեր վրայ»: 24 Յիսուս իմ անունովս հրաշք գրդէ, ու կարենայ ըսաւ անոր. «Եթէ կրնաս հաւատալ. ամեն շուտով զիս անիծել. 40 ան որ մեզի բան կարելի է անոր՝ որ կը հաւատայ»: 24 հակառակչէ, մեր «կողմէն Ե: 41 Ան որ ձեզի Իսկոյն մանուկին հայրը աղաղակեց եւ զաւաթ մը ջուր խմցնէ իմ անունովս», արցունքով ըսաւ. «Կը հաւատայն, Տէր. քանի որ դուք քրիստոսի կը պատկանիք, օգնէ իմ անհաւատութեանս»: 25 Յիսուս՝ ճշմարտապէս կը յայտարարէն ձեզի. Երբ տեսաւ թէ բազմութիւնը կը խոնուի «Անիկա իր վարձատրութիւնը պիտի շուրջը, սաստեց անմաքուր ոգին եւ ըսաւ չկրսնցնԵ»: 42 «Ո՞վ որ զայթակիթեցնէ այս անոր. «Յամը ու խոնլ ոգի, կը հրամայեմ պատիկներէն մէկը՝ որ ինծի կը հաւատայ, քեզի, եյլր ատէկ, եւ անզամ մըն ալ մի աւելի լաւ պիտի ըլլար՝ որ շաղացքի մտներ անոր մէջ»: 26 Ոգին աղաղակելով՝ քար մը կախուեր անոր վիզէն, եւ ծովը սաստիկ ցնցեց զայն ու ելաւ. եւ տղան նետուէր: 43 Եթէ ձեռքդ կը գայթակիթեցնէ մեռելի պէս եղաւ, այնպէս որ շատեր քեզ՝ կտրէ զայն. աւելի լաւ է քեզի՝ ըսին. «Մեռան»: 27 Իսկ Յիսուս անոր պակասաւոր մտնել կեանքը, քան երկու ձեռքէն բռնելով՝ ոտքի հանեց զայն, ան ձեռք ունենալ ու երթալ գեհենը՝ անշէջ ալ կանգնեցաւ: 28 Երբ ինք տուն մտաւ, կրակին մէջ, (Geenna ց1067) 44 ուր անոնց որդը իր աշակերտները առանձին հարցուցին չի վայնանիր եւ կրակը չի մարիր: 45 Եթէ իրեն. «Անք ինչո՞ւ չկրցանք հանել զայն»: ոտքդ կը գայթակիթեցնէ քեզ՝ կտրէ զայն. 29 Ըսաւ անոնց. «Այդ տեսակը կարելի աւելի լաւ է քեզի՝ կար մտնել կեանքը, քան չէ ուրիշ բանով հանել, բայց միայն երկու ոտք ունենալ ու նետուիլ գեհենը՝

անշեց կրակին մէջ, (Geenna ց1067) 46 ուր թագաւորութիւնը այդպիսիներունն է: 15 անոնց որդը չի վախճանիր եւ կրակը չի նշմարտապէս կըյալտարարեմ ծեզի: “Ո՛վ մարիի: 47 Եթէ աչքդ կը գայթակեցն քեզ՝ որ չընդունի Աստուծոյ թագաւորութիւնը հանկ զայն. աւելի լաւ է քեզի՝ մ՛կ աչքով պգտիկ մանուկի մը պէս, բնաւ պիտի մտնել Աստուծոյ թագաւորութիւնը, քան չմտնէ անոր մէջ»: 16 Ու գիրկը առաւ երկու աչք ունենալ ու նետուիլ գեհենի զանոնք, ծեռք դրաւ անոնց վրայ եւ կրակը, (Geenna ց1067) 48 ուր անոնց որդը օրինեց զանոնք: 17 Եթը ան դուրս ելաւ, չի վախճանիր եւ կրակը չի մարիի: ճամբան մարդ մը վազեց, ծնրադրեց 49 Որովհետեւ իւրաքանչիւրը կրակնվ պիտի պարագանետ, ինչ ընեմ՝ որ ժառանգեմ աղոյի: 50 Ազդը լաւ է. բայց եթէ աղդ դառնայ յալիտենական կեանքը»: (ածոն ց166) 18 անհամ, ինչնվ պիտի համեմէք զայն. ձեր Յիսուս ըսաւ անոր. «Ինչո՞ւ բարի կը մէջ ար ունեցէք, եւ իրարու հետ խաղան կրչես զիս. մէկնս զաւ բարի չկայ, որ եղէք»:

10 Կանգնելով՝ անկէ զնաց Յրեաստանի

հողամասը, Յորդանանի միսս եզերքէն: Դարձեալ բազմութիւնները անոր շուրջ կը համախմբուէին, եւ ինչպէս սովորութիւն ունէր՝ դարձեալ կը սորվեցնէր անոնց: 2 Փարիսեցիները եկան անոր քով ու հարցուցին՝ փորձելու համար զայն. «Արտօնուած է մարդու մը՝ որ արձակէ իր կինը»: 3 Ան ալ պատախանեց անոնց. «Մովսէս ինչ պատուիրեց ծեզի»: 4 Անոնք ըսին. «Մովսէս արտօնուեց ամուսնալուծումի վկայագիր մը գրել եւ արձակել»: 5 Յիսուս պատախանեց անոնց. «Ձեր սիրտին կարծրութեան համար գրեց ծեզի այդ պատուերը. 6 բայց արարչութեան սկիզբէն՝ Աստուած զանոնք արու եւ եգ ստեղծեց: 7 «Կյ պատճառով մարդը պիտի թողու հայրն ու մայրը, եւ պիտի յարի իր կնոջ, 8 ու երկուը պիտի ըլլան մէկ մարմին»: Ուստի այլ երկու չեն, հապա, մէկ մարմին. 9 ուրեմն մարդը թող չզատէ ինչ որ Աստուած իրարու միացուցած է»: 10 Տունք՝ իր աշակերտները դարձեալ նոյն բանը հարցուցին իրեն: 11 Հսաւ անոնց. «Ո՛վ որ արձակէ իր կինը եւ ամուսնանայ ուրիշի մը հետ՝ շնութիւն կ'ընէ անոր դէմ: 12 Ու եթէ կին մը արձակէ իր ամուսինը եւ ամուսնանայ ուրիշի մը հետ՝ շնութիւն կ'ընէ»: 13 Մանուկներ բերին իրեն՝ որպէսզի դպչի անոնց. բայց աշակերտները կը յանդիմանէին բերողները: 14 Երբ Յիսուս տեսաւ, ընդվելով ըսաւ անոնց. «Թոյլ տուէք այդ մանուկներուն՝ որ զան ինծի՝ եւ մի՛ կը յայտարարեմ ծեզի. “Չկայ մէկը՝ որ թողուցած ըլլայ տուն, եղբայրներ,

Աստուած է: 19 Գիտես պատուիրանները. շնութիւն մի՛ ըներ, սպանութիւն մի՛ ըներ, գողորդիւն մի՛ ըներ, սուս վկայութիւն մի՛ տար, զրկանք մի՛ ըներ, պատուէ հայրդ ու մայրդ»: 20 Ան ալ պատախանեց անոր. «Վարդապէտ, պահած եմ այդ բոլորը՝ պատանութենես ի վեր»: 21 Յիսուս անոր նայելով՝ սիրեց զայն եւ ըսաւ անոր. «Մ՛կ բան կը պակսի քեզի. զնայ, ծախէ ունեցածի, տուր աղբատներուն, ու զանձ պիտի ունենաս երկինքը. ապա վերցնը խաչը ու հետեւէ ինծի»: 22 Ան ալ այս խօսքին համար խոժորելով՝ տրտմած զնաց, որովհետեւ շատ ստացուածք ունէր: 23 Յիսուս՝ շուրջը նայելով՝ ըսաւ իր աշակերտներուն. «Մ՛չափ դժուար է Աստուծոյ թագաւորութիւնը մտնել անոնց՝ որ դրամ ունին»: 24 Աշակերտները այլայլեցան անոր խօսքերէն. բայց Յիսուս դարձեալ ըսաւ անոնց. «Չաւակներ, որչափ դժուար է Աստուծոյ թագաւորութիւնը մտնել՝ իրենց դրամին վստահողներուն: 25 Դիւրին է որ ուղղու ասեղին ծակէն անցնի, բան թէ հարուստը Աստուծոյ թագաւորութիւնը մտնէ»: 26 Անոնք չափազանց ապշեցան եւ ըսին իրարու. «Ա՛լ ո՞վ կրնայ փրկուիլք»: 27 Յիսուս նայելով անոնց՝ ըսաւ. «Ատիկա անկարելի է մարդոց քով, բայց ոչ՝ Աստուծոյ քով. բանի որ ամեն բան կարելի է Աստուծոյ քով»: 28 Պետրոս սկսաւ ըսել անոր. «Ոհայ մենք թողուցինք ամեն ինչ եւ հետեւեցանք քեզի»: 29 Յիսուս պատախանեց. «Նշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. “Չկայ մէկը՝ որ թողուցած ըլլայ տուն, եղբայրներ,

քոյրեր, հայր, մայր, կին, զաւակներ, ուզետ մեծ ըլլա՝ անիկա ծեր սպասարկուն կամ արտեր՝ ինծի եւ աւետարանին ըլլայ, **44** ու ծեզմէ ով որ ուզետ գլխաւոր համար, **30** ու չստանայ հարիւրապատկը հիմա՝ այս ատեն՝ տուներ, եղայրներ, քոյրեր, մայրեր, զաւակներ եւ արտեր՝ հալածանքներու հետ, ու յալիտնական կեանքը՝ զալիք աշխարհին մէջ”:
(այսօն ց165, այօնօն ց166) **31** Բայց շատ առաջիններ պիտի ըլլան յետին, եւ յետիններ՝ աշակերտներով եւ մեծ բազմութեամբ, առաջին»:
32 Երբ անոնք դեպի Երուսաղեմ Տիմուսի որդին՝ կոյր Բարտիմուս՝ նստած բարձրացող ճամբան էին, Յիսուս անոնց էր ճամբային եզերքը ու կը մուրար: **47** առջեւեն կ'երթար: Անոնք այլայլած էին Երբ լսեց թէ Յիսուս Նազուրեցին է, ու հետեւերով՝ կը վահմային: Դարձեալ սկսաւ աղաղակել, «Յիսուս, Դափիթ քովը առնելով տասներկուքը, սկսաւ ըսել Որդի, ողորմէ ինծի»:
48 Շատեր կը անոնց՝ ինչ որ պիտի պատահեր իրեն. հրահանգին անոր՝ որ լրէ: Բայց ան **33** «Կահ Երուսաղեմ կը բարձրանանք, ալ աւելի կ'աղաղակեր. «Դափիթ Որդի, եւ մարդու Որդին պիտի մատոնի ողորմէ ինծի»:
49 Յիսուս կանգ առնելով՝ քահանայապետներուն ու դպիրներուն. ըսաւ որ կանչեն զայն: Կանչեցին կոյրը մահուան պիտի դատապարտեն զայն, եւ ըսին անոր. «Քաջակերուէ, ոտքի ելիր, հեթանոսներուն պիտի մատնեն զայն, քեզ կը կանչէ»:
50 Ան ալ իր հանդերձը **34** պիտի ծաղրեն ու խարազանեն զայն, նետելով՝ կանգնեցաւ ու եկաւ Յիսուսի: պիտի թքնեն անոր վրայ եւ սպաննեն **51** Յիսուս պատասխանեց անոր. «Ի՞նչ զայն. բայց յարութիւն պիտի առնէ երորդ կ'ուզեն՝ որ ընեմ քեզի»: Կոյրը ըսաւ օրը»:
35 Ապա Յակոբոս ու Յովհաննէս՝ «Դաբրունի, թոյ աչքերս բացուին»:
52 Չերենիսի որդիները՝ գացին անոր քով, Յիսուս ըսաւ անոր. «Գնա. հաւատքը եւ ըսին. «Վարդապետ, կ'ուզենք որ ինչ քժկեց քեզ»: Խակոյն անոր աչքերը որ ինդրենք՝ ընես մեզի համար»:
36 Ան ալ բացուեցան, ու ճամբան կը հետեւը ըսաւ անոնց. «Ի՞նչ կ'ուզէք՝ որ ընեմ ձեզի»: Յիսուսի:

37 Անոնք ալ ըսին իրեն. «Ծնորիէ մեզի, որ բազմինք մեզմէ մեկը՝ ազ կողմի, ու միւսը՝ ձախ կողմդ քու փառքիդ մէջ»:
38 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Չեք գիտեր ինչ կը խնդրէք: Կրնամք խմել այն բաժակը՝ որ ես կը խմեմ, եւ մկրտուիլ այն մկրտութեամբ՝ որով ես կը մկրտուիմ»:
39 Անոնք ըսին իրեն. «Կրնանք»: Յիսուս ըսաւ անոնց. «Արդարեւ պիտի խմէք այն բաժակը՝ որ ես կը խմեմ, ու պիտի մկրտուիք այն մկրտութեամբ՝ որով ես կը մկրտուիմ»:
40 Բայց իմ ազ կողմս եւ ձախ կողմս բազմիլ, իմս չէ տալը, հապա պիտի տրուի անոնց՝ որոնց համար պատրաստուած է»:
41 Երբ միւս տասը աշակերտները լսեցին, սկսան ընդգլի Յակոբոսի ու Յովհաննէսի դէմ:

42 Խակ Յիսուս իրեն կանչեց զանոնք եւ ըսաւ անոնց. «Գիտէք թէ հեթանոսներուն իշխան համարուածները կը տիրապետեն իրենց վրայ, եւ անոնց մեծամեծները կ'իշխեն իրենց վրայ: **43** Բայց այլպէս թոյ չըլլայ ձեր մէջ. հապա ձեզմէ ով որ

11 Երբ մօտեցան Երուսաղեմի, եւ հասան Բեթփագէ ու Բեթանիա, Զիթենիներու լերան մօտ, Յիսուս իր աշակերտներէն երկուքը դրկեց՝ ըսելով. **2** «Գացէք այդ ձեր դիմացի գիւղը. անոր մէջ մտնելով՝ խակոյն պիտի գտնէք կապուած աւանակ մը, որուն վրայ մարդ նստած չէ. արծակեցէք զայն ու թերէք:

3 Եթէ մէկը ըսէ ձեզի. «Այդ ինչ կ'ընէք», ըսէք. «Տերոց պէտք է», եւ խակոյն հոս պիտի դրկէ զայն»:
4 Գացին ու գտան աւանակը, որուրս՝ փողոցին մէջ, դրան քով կապուած, եւ արծակեցին զայն: **5** Յոն կայսորդներէն ոմանք ըսին իրենց. «Ի՞նչո՞ւ կ'արծակէք այդ աւանակը»:
6 Իրենք ալ պատասխանեցին անոնց ինչպէս Յիսուս պատուիրեր էր, եւ թոյ տուիր իրենց: **7** Երբ աւանակը բերին Յիսուսի, դրին անոր վրայ իրենց հանդերձները, ու նստաւ անոր վրայ: **8** Շատեր իրենց հանդերձները կը փուէին ճամբային վրայ.

ուրիշներ ճիւղեր կը կտրէին ծառերէն եւ պիտի ստանաք, ու պիտի ըլլայ ձեզի”: կը տարածէին ճամբային վրայ: 9 Ալջեւէն 25 Երբ կայնիք աղօթքի, ներեցէք՝ եթէ գացողներն ու իրեն հետեւողները մէկուն դէմ բան մը ունիք, որպէսզի ձեր կ'աղաղակէին. «Ովսաննա, օրինեալ է ան՝ Յայրն ալ՝ որ երկինքն է՝ ներէ ձեզի ձեր որ կու զայ Տէրոց անունով: 10 Օրինեալ է յանցանքները: 26 Իսկ եթէ դուք չներէք, մեր Դաւիթ հօր թագաւորութիւնը՝ որ կու ձեր Յայրն ալ՝ որ երկինքն է՝ պիտի չներէ զայ»: Ովսաննա ամենաբարձր վայրերուն ձեր յանցանքները»: 27 Դարձեալ եկան մէջ»: 11 Յիսուս մտաւ Երուսաղէմ ու Երուսաղէմ: Երբ կը քայէր տաճարին գնաց տաճարը: Երբ շուրջը նայեցաւ՝ մէջ, քահանայապետները, դպիրներն ամեն բանի վրայ, արդէն իրիկուան ու երեցները եկան անոր, 28 եւ ըսին. ժամը ըլլայուն՝ մէկնեցաւ Բեթանիա «Բնչ իշխանութեամբ կ'ընես այդ բաները. տասներկութիւն հետ: 12 Յետեւեալ օրը՝ մկ տուաւ քեզի այդ իշխանութիւնը՝ Երբ կ'ելլիին Բեթանիայէն՝ անօթեցաւ, որ ընես այդ բաները»: 29 Յիսուս 13 եւ հեռուէն տեսնելով տերեւալից պատասխանեց անոնց. «Ես ալ ձեզի թզենի մը՝ գնաց, որ թերեւս բան մը գտնէ հարցնեմ բան մը. պատասխանեցէք վրան. բայց երբ գնաց անոր բով, ոչինչ ինծի, ու ես պիտի ըսեմ ձեզի թէ ինչ գտաւ՝ տերեւներէն զատ, որովհետեւ դեռ իշխանութեամբ կ'ընեմ այդ բաները: 30 թուզի ատենը չէր: 14 Ուստի ըսաւ անոր. «Յովիաննեսի մկրտութիւնը Երկինքըն «Ասկէ ետք ոչ մէկը պտուղ ուտէ քեզմը Եր՝ թէ մարդոցմէ»: Պատասխանեցէք յալիտեանք: Եւ իր աշակերտները լսեցին ինծի»: 31 Անոնք կը մտածէին իրենց (այս ց165) 15 Երբ հասան Երուսաղէմ, մէջ՝ ըսելով. «Եթէ պատասխանենք. տաճարը մտնելով՝ Յիսուս դուրս “Երկինքըն”, պիտի ըսէ. “Յապա ինչո՞ւ հանեց տաճարին մէջ ծախողներն ու չհաւատացիք անոր”»: 32 Իսկ եթէ գնողները, տապալեց լումայափոխներուն պատասխանենք. “Մարդոցմ”ք»: Կը սեղանները եւ աղաւնի ծախողներուն վախնային ժողովուրդէն, որովհետեւ արոռոնները, 16 ու թոյլ չտուաւ որ մէկը բոլորը կրապէս մարգարէ կը նկատէին» անօր մը անցընէ տաճարին մէշէն: 17 Յովիաննեսը: ՅՈւստի պատասխանեցին եւ սրբեցուց անոնց՝ ըսելով. «Միթել Յիսուսի. «Չենք գիտեր»: Յիսուս ալ գրուած չէ. “Իմ տունս աղօթքի տուն պատասխանեց անոնց. «Ես ալ չեմ ըսեր պիտի կոչուի բոլոր ազգերուն”. բայց ձեզի թէ ինչ իշխանութեամբ կ'ընեմ այդ որուք զայն աւազակներու քարայր դրիք»: բաները»:

18 Դպիրներն ու քահանայապետները 12 Ապա սկսաւ առակներով խօսիլ լսելով ասիկա՝ կը փնտուիին թէ ինչպէս կորսնցնեն զայն, բանի կը վախնային անկէ. որովհետեւ ամբողջ բազմութիւնը ապաշօծ էր անոր ուսուցումին վրայ: 19 Երբ իրիկուն եղաւ՝ քաղաքէն դուրս ելաւ: 20 Առտուն՝ Երբ կ'անցնէին անկէ, տեսան թզենին՝ արմատէն չորցած: 21 Պետրոս Վերյիշեց եւ ըսաւ անոր. «Դարբի, ահա թզենին որ անիծեցիր չորցած է»: 22 Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Յաւատք ունեցէք Աստուծոյ վրայ: 23 Որովհետեւ ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. “Ո՛վ որ ըսէ այս լերան. “Ելիր ու ծովը նետուէ”, եւ չտատանսի իր սիրտին մէջ, հապա հաւատայ թէ ինչ որ ըսէ՝ կ'ըլլայ, պիտի ըլլայ անոր՝ ինչ որ ըսէ»: 24 Ուստի կը յատարարեմ ձեզի. “Ինչ որ կը ինսորէք աղօթքով, հաւատացէք թէ ալ դրկեց ու անոնց մէջ աղջիկն պտուղէն: 3 Իսկ անոնք բանեցին, ծեծեցին զայն ու պարապ ճամբեցին: 4 Դարձեալ ուրիշ ծառայ մը դրկեց մշակներուն, որպէսզի մշակներէն ստանայ այգիին պտուղէն: 5 Իսկ անոնք բանեցին, ծեծեցին զայն ու պարապ ճամբեցին: 5 Դարձեալ ուրիշ ծառայ մը դրկեց, ու զայն սպաննեցին: Ծառ ուրիշներ ալ դրկեց, որոնցմէ ոմանք ծեծեցին եւ ոմանք սպաննեցին: 6 Տակաւին սիրելի որդի մը ուներ. վերջապէս զայն ալ դրկեց անոնց՝ ըսելով. “Թերեւս պատկառին որդիիւն”:

իրարու. “Այս է ժառանգորդը. Եկէք ալ ունեցան զայն իբր կին»: 24 Յիսուս սպաննենք զայն, ու ժառանգութիւնը պատասխանեց անոնց. «Արդեօք դուք մերը պիտի ըլլայ»: 8 Բռնեցին զայն, մոլորած չէք՝ քանի որ ոչ Գիրքերը գիտէք, սպաննեցին եւ այգին դուրս հանեցին: ոչ ալ Աստուծոյ զօրութիւնը: 25 Արդարեւ 9 Ուրեմն այգին տէրը ինչ պիտի ընէ. Երբ մեռելներէն յարութիւն առնեն, ոչ պիտի զայ ու կորսնցնէ մշակմերը, եւ կ'ամուսնանան եւ ոչ ամուսնութեան կը այգին պիտի տայ ուրիշներու: 10 Չէք տրուին, հապա երկինքի իրեշտակմերուն կարդացեր սայ գրուածը. “Այն քարը՝ որ պէս կ’ըլլան: 26 Բայց մեռելներուն մասին՝ կառուցանողները մերժեցին, անիկա թէ յարութիւն կ’առնեն, Մովսէսի գիրքին եղաւ անկիւնաբարը. 11 ասիկա Տէրոջմն մէջ չէք կարդացեր, թէ ինչպէս Աստուած եղաւ, եւ սրանքնի է մեր աչքերուն»: մորենիին մէջեն խօսեցաւ անոր՝ ըսելով. 12 Անոնք կը ջանային քռնել զայն, բայց “Ես եմ Աքրահամի Աստուածը, Իսահակի բազմութենեն կը վախճախին. որովհետեւ Աստուածը եւ Յակոբի Աստուածը”: 27 գիտցան թէ այդ առակը խօսեցաւ իրենց Ան մեռելներուն Աստուածը չէ, հապա՝ դէմ: Ուստի թողորոցին զայն, եւ զացին: 13 ողջերուն. Ուրեմն դուք շատ մոլորած Փարիսեցիներէն ու Ներովիտեաններէն եք»: 28 Դպիրներէն մէկը մօտեցաւ, ոմանք որկեցին անոր, որպէսզի խօսքով մտիկ ըրաւ անոնց՝ Երբ կը վիճարանէին, քռնեն զայն: 14 Անոնք եկան եւ ըսին անոր. ու նշանարելով թէ լաւ պատասխանեց «Վարդապէտ, գիտենք թէ ճշմարտախօս անոնց՝ հարցուց անոր. «Ո՞րն է բոլոր ես, ու ոչ մէկուն համար հոգ կ’ընես. պատուիրաններուն առաջինը»: 29 Քանի որ երեսպաշտութիւն չես ըներ Յիսուս պատասխանեց անոր. «Բոլոր մարդոց, հապա ճշմարտութեամբ պատուիրաններուն առաջինը սա է. կը սորվեցնես Աստուծոյ ճամբան: “Մտիկ ըրեւ, ով Իսրայէլ Տէրը՝ մեր Արտօնուած է կայսրին տուրք տալ. Աստուած՝ միակ Տէրն է: 30 Սիրէ տանիք՝ թէ չտանիք»: 15 Յիսուս գիտնալով Տէրը՝ բու Աստուած՝ ամբողջ սիրտովով, անոնց կեղծաւորութիւնը՝ ըսաւ անոնց. ամբողջ անձովի, ամբողջ միտքովի եւ «Ինչո՞ւ զիս կը փորձէք: Թէրէք ինծի ամբողջ զօրութեամբր»: Այս է առաջին դահենկան մը՝ որ տեսնեմ»: 16 Անոնք պատուիրանը: 31 Ու երկրորդը՝ ասոր ալ բերին: Ըսաւ անոնց. «Որինն են նման. “Սիրէ ընկերող քու անձիդ” պէս»: այս պատկերն ու գրութիւնը»: Անոնք Ասոնցմէ մեծ ուրիշ պատուիրան չկայ»: ըսին իրեն. «Կայսրին»: 17 Յիսուս 32 Դպիրն ըսաւ անոր. «Լան, վարդապէտ, ալ պատասխանեց անոնց. «Ինչ որ ճշմարտութեամբ ըսիր թէ Աստուած կայսրինն Է՝ կայսրին տուեք, եւ ինչ որ մէկ է, եւ անկէ զատ ուրիշ մը չկայ. 33 Աստուծոյ Է՝ Աստուծոյ օտուեքք»: Ու նաեւ ամբողջ սիրտով, ամբողջ խելքով, զարմացան իր վրայ: 18 Սադուկեցիներն ամբողջ անձով ու ամբողջ զօրութեամբ այ, որոնք կ’ըսեն թէ յարութիւն չկայ, զայն սիրելը, եւ ընկերը իրեն պէս եկան անոր քով եւ հարցուցին իրեն. 19 սիրելը՝ բոլոր ողջակեզներէն ու զոհերէն «Վարդապէտ, Մովսէս գրեց մեզի. “Եթէ աւելի Ե»: 34 Յիսուս՝ տեսնելով որ ան մէկուն եղբայրը մեռնի, ու կինը այրի խելամտութեամբ պատասխանեց, ըսաւ ձգէ եւ զաւակ չթողու, անոր եղբայրը անոր. «Աստուծոյ թագաւորութենեն թող առնէ անոր կինը ու զարմ տայ հեռու չես»: Եւ ալ ուրիշ ոչ մէկը կը իր եղբօրու»: 20 Ուրեմն եօթը եղբայրներ յանդկմէր բան մը հարցմել անոր: 35 կային. առաջինը կին առաւ եւ մեռաւ, Երբ Յիսուս կը սորվեցնէր տաճարին ու զարմ չթողուց: 21 Երկրորդը առաւ մէջ՝ ըսաւ. «Դպիրները ինչպէս կ’ըսեն զայն եւ մեռաւ. ան ալ զարմ չթողուց. թէ «Թրիստոս Դաւիթի որդին Է»: 36 նոյնպէս ալ երրորդը: 22 Եօթն ալ զայն Արդարեւ ինք՝ Դաւիթ՝ Սուլք Հոգիով առին ու զարմ չթողուցին. բոլորէն ետք՝ կ’ըսէ. “Տէրը ըսաւ իմ Տէրոց. «Բազմէ կինն ալ մեռաւ: 23 Ուրեմն յարութեան իմ աջ կողմս, մինչեւ որ բու թշնամիներդ աստեն, Երբ յարութիւն առնեն, անոնցմէ պատուանդան դնեմ ոտքերուու»: 37 որո՞ւն կինը պիտի ըլլայ. որովհետեւ եօթն Ուրեմն ինք՝ Դաւիթ՝ Տէր կը կոչէ

զայն. ինչպես ան կ'ըլլայ իր որդին»: դեմ, եւ տեղ-տեղ երկրաշարժներ պիտի Բազմութենեն շատեր հաճոյքով մտիկ ըլլան. սովեր ու խառնակութիւններ ալ կ'ընէին անոր: 38 Իր ուսուցումին մէջ պիտի ըլլան: Ասոնք ցաւերուն սկիզբն կ'ըսէր անոնց. «Զգուշացէք դպիրներէն, են: 9 Զգուշացէք դուք ձեզի համար. քանի որոնք կ'ուզեն երկայն հանդերձներով որ ատեաններու պիտի մատնեն ձեզ, շրջիւ, կը փնտռեն բարեները՝ ժողովարաններու մէջ պիտի ծեծն ձեզ, հրապարակներուն վրայ, 39 առաջին ու կառավարիչներու եւ թագաւորներու արողուները՝ ժողովարաններու մէջ, եւ առցեւ պիտի կենաք՝ իմ պատճառովս, առաջին բազմուները՝ ընթրիխներու մէջ. անոնց վկայութիւն ըլլալու համար: 10 40 որոնք կը լավիեն այրիներուն տուները, Բայց նախ պէտք է որ աւետարանը ու իբր պատրուակ՝ աղօթքը կ'երկարեն: քարոզուի բոլոր ազգերուն: 11 Իսկ երբ Ասոնք աւելի խստութեամբ պիտի մատնելու տանին ձեզ, նախապես մի դատուին»: 41 Յիսուս զանձանակին մտահոգուիք թէ ինչ պիտի խօսիք, ոչ ալ դիմաց նստած՝ կը նայէր թէ բազմութիւնը խոկացէք. հապա այդ ժամուն ինչ որ ձեզի գանձանակին մէջ ինչպես դրամ կը ձգէ: տրուի՝ զայն խօսեցէք. որովհետեւ ոչ թէ Շատ հարուստներ՝ շատ բան ձգեցին: դուք էք որ պիտի խօսիք, հապա Սուլը 42 Ալբատ այրի մըն ալ եկաւ ու երկու Յոզին»: 12 «Եղբայրը մահուան պիտի լումայ ձգեց, որ նաքարակիտ մը կ'ընէ: 43 մատնէ եղբայրը, ու հայրը՝ զաւակը. եւ իր աշակերտները կանչելով իրեն՝ ըսաւ զաւակներ պիտի ելլեն իրենց ծնողներուն անոնց. «Խշմարտապէս կը յայտարարեմ դեմ ու մեռցնեն զանոնք: 13 Բոլորին ձեզի թէ այս աղբատ այրին՝ զանձանակը ատելի պիտի ըլլաք իմ անունիս համար: դրամ ձգողներուն բոլորէն աւելի ձգեց. 44 Բայց ով որ տոկայ մինչեւ վախճանը՝ որովհետեւ բոլորը իրենց առատութենեն անիկա պիտի փրկուի: 14 Երբ տեսնէք ձգեցին, բայց ան՝ իր կարօտութենեն՝ թէ աւերողին պղծութիւնը» - որու մասին ձգեց իր ամբողջ ունեցածը, իր ամբողջ Դափիլ մարգարեին միջոցով խօսուած է - հաստատուած է իրն ուր պէտք չէ ըլլար, (ով որ կարդայ՝ թող հասկնայ,) այն ատեն Յիսուստանի մէջ եղողները լեռները թող փախչին: 15 Ան որ տանիքին վրայ Է՝ թող չիջնէ տունը, ու չմտնէ իր տունեն բան մը առնելու. 16 եւ ան որ արտին մէջ Է՝ թող չվերադառնայ իր հանդերձը առնելու: 17 Բայց վայ այդ օրերը յոի եղողներուն ու ծիծ տուողներուն: 18 Աղօթեցէք՝ որ ձեր փախուստը ձմեռը չըլլայ: 19 Որովհետեւ այդ օրերը այնպիսի տառապանք պիտի ըլլայ, որուն նմանը՝ Աստուծոյ ստեղծած աշխարհի սկիզբէն մինչեւ հիմա եղած չէ, ոչ ալ պիտի ըլլայ: 20 Եթէ Տերը այդ օրերը չկարճեցնէր, ոչ մէկ մարմին պիտի փրկուեր. բայց այդ օրերը կարճեցուց ընտրեալներուն համար՝ որ ընտրեց: 21 Այն ատեն եթէ մէկը ըսէ ձեզի. «Ահա ինս է Քրիստոսը», կամ. «Ահա ինս Է», մի հաւատաք: 22 Որովհետեւ սուտ քրիստոսներ եւ սուտ մարգարեներ պիտի ելլեն, ու ցոյց պիտի տան նշաններ եւ սրանչելիքներ, որպէսզի եթէ կարելի ըլլայ՝ մոլորեցնեն նոյնիկ ընտրեալները: 23 Իսկ դուք գգուշացէք. ահա նախապէս

13 Մինչ դուրս կ'ելլէր տաճարեն, իր աշակերտներէն մէկը ըսաւ իրեն.

«Վարդապէտն, տես ինչպիսի քարեր են, եւ ինչ տեսակ շնչերը»: 2 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Կը տեսնեն այդ մեծ շնչերը. քար քարի վրայ պիտի չմնայ, ամենը պիտի քակուի»: 3 Մինչ ան նստած եր Զիթենիներու լեռը, տաճարին դիմաց, Պետրոս, Յակոբոս, Յովիհաննես ու Անդրեաս հարցուցին իրեն՝ առանձին. 4 «Ըսէ մեզի, երբ պիտի ըլլայ ատիկա, եւ ինչ նշան պիտի ըլլայ այդ բոլորին կատարուելու ատենք»: 5 Յիսուս պատասխանելով անոնց՝ սկսաւ ըսել. «Զգուշացէք որ ոչ մէկը մոլորեցն ձեզ. 6 որովհետեւ շատեր պիտի զան իս անունով՝ ըսելով. «Ես եմ Քրիստոսը», ու պիտի մոլորեցնեն շատերը: 7 Բայց երբ լսէք պատերազմներու մասին, եւ պատերազմներու տարածայնութիւններ՝ մի վրդովիք, որովհետեւ պէտք է որ այս ամենը ըլլայ, բայց դեռ վախճանը չէ: 8 Արդարեւ ազգ ազգի դեմ պիտի ելլէ, ու թագաւորութիւն՝ թագաւորութեան

ըսի ձեզի ամէն ինչ»: 24 «Բայց այդ օրերը, մէջ եւ ըսին. «Ինչո՞ւ այդ օծանելիքը այդ տառապանքեն ետք, արեւը պիտի վատնուեցալ. 5 քանի որ ատիկա կրնար խաւարի եւ լուսինը իր փայլը պիտի շտայ. ծախուլի երեք հարիւր դահեկանէն 25 աստղերը երկինքեն պիտի իյնան, ու աւելի, ու տրուլի աղբատներուն». Եւ երկինքի մէջ եղող գօրութիւնները պիտի սաստիկ կը սրդողէին իրեն դէմ: 6 Բայց սարսին: 26 Այն ատեն պիտի տեսնեն Յիսուս ըսալ. «Թողուցք զայն, ինչո՞ւ մարդու Որդին, ամպերու մէջ եկած՝ մէծ կ'անհանգստացնէք զինք. ան լաւ գործ գօրութեամբ ու փառքով: 27 Այն ատեն մը ըրաւ ինծի: 7 Որովհետեւ ամէն ատեն պիտի դրկէ իր հրեշտակները եւ պիտի ունիք աղբատները ձեզի հետ, ու երբ հաւաքը իր ընտրեալները չորս հովերէն, ուգէք՝ կրնար բարիք ընել անոնց, բայց երկրի ծայրէն մինչեւ երկինքի ծայրը»: ամէն ատեն չունիք զիս: 8 Այն ըրաւ ինչ 28 «Թգենիէն սորպեցք առակ մը. երբ որ կրնար. մարմինս նախապէս օծեց՝ իմ անոր ոստերը կակուրնան ու տերեւնները թաղումիս համար: 9 Շշմարտապէս կը ցցուին, կը հասկնաք թէ ամառը մօտ է: յայտարարեմ ձեզի. «Ամբողջ աշխարհի 29 Դուք ալ՝ երբ եղած տեսնեք ասոնք, մէջ՝ ուր որ այս աւետարանը քարոզուի, գիտցէք թէ մօտ Է՝ դրսերուն քով: 30 անոր ըրածն ալ պիտի պատմուի՝ Շշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Այս իր յիշատակին համար»: 10 Ցուլա սերունդը պիտի չանցնի, մինչեւ որ այս հսկարիովտացին, տասներկութեն բոլորը պատահին»: 31 Երկինք ու երկիր մէկը, գնաց քահանայապէտներուն՝ պիտի անցնին, բայց իմ խօսքերս բնան որ զայն մատնէ անոնց: 11 Անոնք ալ պիտի չանցնին»: 32 «Իսկ այդ օրն ու ժամը՝ լսելով՝ ուրախացան, եւ իրեն դրամ ոչ մէկ մարդ գիտէ, ոչ ալ երկինքի մէջ ալ խոստացան: Ուստի կը փնտուի եղող հրեշտակները, ոչ իսկ Որդին, հապա՝ պատեհութիւն մը՝ որ մատնէր զայն: 12 միայն Յայրը: 33 Զգոլշացէք, հսկեցք եւ բաղարջակերքի առաջին օրը, երբ կը աղօթեցէք, որովհետեւ չէք գիտեր թէ մորթէին զատիկը, անոր աշակերտները ատենը երբ է: 34 Ինչպէս ճամբորդող մարդ ըսին իրեն. «Ո՞ւր Կ'ուզես որ երթանք մը կը թողոլ իր տունը, իրաւասութիւն կու պատրաստենք, որպէսզի ուտես տայ իր ծառաներուն, իւրաքանչիւրին՝ իր զատիկը»: 13 Իր աշակերտներէն երկութք գործը, ու դրսապանին կը հրամայէ որ դրկեց եւ ըսալ անոնց. «Գացէք քաղաքը, արթուն կենայ: 35 Ուրեմն արթուն կեցէք, ու ձեզի պիտի հանդիպի մարդ մը՝ որ որովհետեւ չէք գիտեր թէ տան տէրը երբ ուսին վրայ կը տանի ջուրի սափոր մը. պիտի զայ, իրիկո՞ւնը՝ թէ կես զիշերին, հետեւեցէք անոր, 14 եւ ուր որ մտնէ՝ արլորականչին՝ թէ առտուն: 36 Թերեւս տանտիրոց ըսէք. «Վարդապէտը կ'ըսէ. յանկարծ գալով՝ ձեզ գտնէ քունի մէջ: 37 «Ո՞ւր է իշեւանը, ուր պիտի ուտեմ Եւ ինչ որ կ'ըսէմ ձեզի՝ կ'ըսէմ բոլորին. զատիկը՝ աշակերտներուս հետ»»: 15 Ան ալ պիտի ցուցնէ ձեզի մէծ վերնայարկ մը՝ կահաւրուած ու պատրաստ. ինը պատրաստեցէք մեզի»: 16 Իր աշակերտները զացին, մտան քաղաքը, եւ ինչպէս իրենց ըսալ՝ այնպէս գտան, ու պատրաստեցին զատիկը: 17 Երբ իրիկուն եղաս՝ եկալ տասներկութին հետ: 18 Երբ սեղան նստան եւ կ'ուտեին, Յիսուս ըսալ. «Շշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի թէ ձեզմէ մէկը՝ որ հիմա ինծի հետ կ'ուտէ, պիտի մատնէ զիս»: 19 Անոնք սկսան տրտմիլ ու մէկ առ մէկ ըսել անոր. «Միթէ նմ Եմ», եւ ուրիշ մը. «Միթէ նմ Եմ»: 20 Ան ալ պատասխանեց անոնց. «Տասներկութեն ան՝ որ ինծի հետ թարխեց իր ձեռքը

14 Երկու օր ետք՝ Չատիկ ու բաղարջակերք եր. Եւ բահանայապէտներն ու դպիրները կը փնտուին թէ ինչպէս վարպէտութեամբ բռնեն զայն եւ սպաննեն: 2 Բայց կ'ըսէին. «Ո՞չ տօնին ատենը, որպէսզի ժողովուրդին մէջ աղմուկ չըլլայ»: 3 Երբ ինք Բեթանիա եր, սեղան նստած՝ բորստ Սիմոնի տունը, կին մը եկաւ՝ որ ունէր պալպաստք շի մը, լեցուած մեծածախս նարդոսի օծանելիքով. կոտրեց այդ շիշը ու թափեց օծանելիքը անոր գլուխին վրայ: 4 Ոմանք ընդվեցան իրենք իրենց

պնակին մեջ: 21 Արդարել մարդու Որդին քսաւ Պետրոսի. «Միմոն, կը քնանամ. կ'երթայ՝ ինչպէս գրուած է իրեն համար. չկրցար ժամ մը արթուն մնայ: 22 Արթոն լոյց վայ այն մարդուն, որուն միջոցով կը մնացեք եւ արթօեցէք, որպէսզի շմտնէք մատնուի մարդու Որդին: Այդ մարդուն փորձութեան մեջ. իրաւ է թէ հոգին լաւ պիտի ըլլար՝ որ ծնած չըլլար»: յօժար է, բայց մարմինը՝ տկար»: 23 Երբ անոնք կ'ուտէին՝ Յիսուս իաց Դարձեալ զնաց աղօթեց՝ նոյն խօսքը առաւ, օրինեց, կտրեց, տուաւ անոնց ըսելով: 24 Ապա վերադարձաւ եւ դարձեալ եւ քսաւ. «Ալոք, այս է իմ մարմինս»: 25 քնացած գտաւ զանոնք. որովհետեւ Նաեւ բաժակը առաւ, շնորհակալ եղաւ անոնց աչքերը ծանրացած էին, ու չեին ու տուաւ անոնց. բոլորն ալ խմեցին գիտեր ինչ պատասխանել անոր: 26 անկէ: 27 Ըսաւ անոնց. «Այս է իմ արինսն, Երրորդ անգամ ալ եկաւ եւ քսաւ անոնց. նոր ուխտին արիննը, որ կը թափուի «Ասկէ ետք քնացէք ու հանգստացէք. շատերն համար: 28 ճշմարտապէս բաւական է ժամը հասաւ, ահա մարդու կը յայտարարեմ ծեզի. «Ասկէ ետք Որդին պիտի մատնուի մեղաւորներուն որդաստունկին բերքեն բնաւ պիտի շխմեմ ծեռքը: 29 Ոտքի ելքը՝ երթանք: Ահա մինչեւ այն օրը՝ երբ նոր խմեմ զայն մօտեցաւ ան՝ որ պիտի մատնէ զիս»: 30 Աստուծոյ թագաւորութեան մեջ»: 31 Մինչ ան դեռ կը խօսէր, իսկոյն Յուլյա՝ Օրիներգել ետք՝ գացին Զիթենիներու տասներկութեն մէկը՝ եկաւ եւ իրեն հետ՝ լեռը: 32 Յիսուս քսաւ անոնց. «Այս քահանայապետներէն, դպիրներէն ու գիշեր բոլոր ալ պիտի գայթակդիք իմ երեցներէն դրկուած մեծ բազմութիւն մը, պատճառովս. որովհետեւ գրուած է. սուրերով եւ բիրերով: 33 Չայն մատնողը՝ “Յովիլը պիտի զարնեմ, ու ոչխարները նշան մը տուեր եր անոնց՝ ըսելով. «Ո՞վ պիտի ցրուին»: 34 Բայց յարութիւն որ համբուրեմ՝ ան է, բռնեցէք զայն առնելէս ետք՝ ծեզմէ առաջ պիտի երթամ ու տարէք ապահովութեամք»: 35 Երբ Գայլիեա: 36 Պետրոս քսաւ անոր. «Թեեւ ինք եկաւ՝ իսկոյն մօտեցաւ անոր եւ բոլորն ալ գայթակդին, ես՝ բնաւ»: 37 Քսաւ. «Ուարբի, Ուարբի», ու համբուրեց Յիսուս քսաւ անոր. «Ճշմարտապէս կը զայն: 38 Եւ անոնք ծեռք բարձրացուցին յայտարարեմ բեզի. «Դուն այսօր, այս անոր վրայ ու բռնեցին զայն: 39 Քովը գիշեր իսկ, դեռ աքաղաղը երկու անգամ կայսողներէն մէկը՝ քաշեց սուրը, զարկաւ չկանչած՝ երեք անգամ պիտի ուրանաս քահանայապետին ծառային եւ իսկեց զիս»: 40 Պետրոս աւելի կը պնդէր ու անոր ականջը: 41 Յիսուս քսաւ անոնց. կ'ըսէր. «Նյուիսկ եթէ պէտք ըլլայ որ բեզի «Իրը թէ աւազակի դէմ եկաք՝ սուրերով հետ մեռնիմ, բնաւ պիտի չուրանամ բեզի: ու բիրերով բռնելու զիս»: 42 Ամէն օր ձեր Նոյնակը կ'ըսէին բոլորն ալ: 43 Եկան քով եի եւ տաճարին մեջ կը սորվեցնէի, վայր մը՝ որուն անունը Գեթսեմանի ու չքրնեցիք զիս. բայց այս բոլոր եր, եւ քսաւ իր աշակերտներուն. «Հնաւ բաները եղաւ՝ որպէսզի գրուածները նստեցէք՝ մինչեւ որ ես արդեմ»: 44 Իրեն իրազործուինս: 45 Բոլոր աշակերտներն հետ առնելով Պետրոսը, Յակոբոսն ու ալ թողուցին զայն եւ փախան: 46 Յունանք Յիսուս քսաւ անոնց զայն պահուածարդ մէմ եկաք՝ սուրերով հետեւ. սկսաւ սաստիկ այլայլի Երիտասարդ մը անոր կը հետեւէր՝ մերկ եւ շատ վշտանայ: 47 Յետեւաբար քսաւ մարմինին վրայ կտաւ մը առած, սակայն անոնց. «Իմ անձս չափազանց տրտում Երիտասարդները բռնեցին զայն: 48 Ան ալ է՝ մեռնելու աստիճան. հոն մնացէք ծեզեց կտաւը, եւ մերկ փախաւ անոնցմ: եւ արթոնն կեցէք»: 49 Քիչ մը առջեւ 50 Տարին Յիսուսը քահանայապետին, երթալով՝ ինկաւ գտտին, իր երեսին վրայ, եւ անոր քով համախմբուեցան բոլոր եւ արթօեց, որ եթէ կարելի է՝ այդ ժամը քահանայապետները, երեցներն ու անցնի իրմէ: 51 Ան քսաւ. «Աբբա, Յայր, դպիրները: 52 Պետրոս հեռուեն ամէն բան կարելի է բեզի. հեռացնիր այս հետեւեցաւ անոր մինչեւ ներսը՝ բաժակը ինձմէ: Բայց ոչ թէ ինչպէս ես քահանայապետին զալիթը. նստաւ կ'ուզեմ, հապա՝ ինչպէս դրևն կ'ուզես: սպասաւրներուն հետ, ու կը տաքնար 53 Երբ եկաւ ու քնացած գտաւ զանոնք՝ կրակին քով: 54 Պետրոս հեռուեն

Եւ ամբողջ ատեանը վկայութիւն կը աքաղաղը կանչեց: «Դետրոս յիշեց այն փնտուին Յիսուսի դեմ՝ որպէսզի մեռնեն խօսքը՝ որ Յիսուս ըսեր էր իրեն. «Դեռ զայն, ու չեին գտներ. **56** որովհետեւ շատեր աքաղաղը երկու անգամ չկանչած՝ դուն սուլու վկայութիւն կու տային անոր երեք անգամ պիտի ուրանաս զիս»։ Եւ դեմ, բայց վկայութիւնները համանման սկսաւ լայ:

չեին: **57** Ոմանք ալ կանգնեցան եւ սուլու վկայութիւն տուլին անոր դեմ ըսելով. **58** «Մենք լսեցինք ատկէ՝ որ կ'ըսեր. «Ես պիտի քակեմ այդ ծեռակերտ տաճարը, եւ պիտի կառուցանեմ ուրիշ՝ մը՝ անծեռակերտ»՝ երեք օրուան մէջ»։ **59** Բայց այդպէս ալ իրենց վկայութիւնը համանման չէր: **60** Քահանայապետը մէշտեղ կանգնելով՝ հարցուց Յիսուսի. «Ոչինչ կը պատասխանես. ինչ կը վկայեն ասոնք քեզի դեմ»։ **61** Բայց ան լուր կը կենար ու ոչինչ կը պատասխանէր: Քահանայապետը դարձեալ հարցուց անոր. «Դո՞ւն ես Քրիստոսը, օրինեալ Աստուծոյ Որդին»։ **62** Յիսուս ըսաւ. «Ես եմ. եւ պիտի տեսնեք մարդու Որդին՝ բազմած Զօրութեան աջ կողմը, ու եկած երկինքի ամպերով»։ **63** Քահանայապետը պատրեց իր համերձները եւ ըսաւ. «Ա՛լ ինչ պէտք ունինք վկաներու: **64** Լսեցիք ատոր հայոցութիւնը. ինչ կը թուի ծեզի»։ Բոլորը դատապարտեցին զայն՝ թէ մահապարտ է: **65** Ոմանք սկսան թքնել անոր վրայ, ծածկել անոր երեսը, կրփահարել զայն եւ ըսել անոր. «Մարգարեացիր»։ Իսկ սպասալորները ապտակ կը զարնէին անոր: **66** Պետրոս վարը՝ գաւիրն էր: Քահանայապետին աղախիններն մէկը եկաւ, **67** ու տեսներկ Պետրոսը՝ որ կը տաքնար, նայեցաւ անոր եւ ըսաւ. «Դո՞ւն ալ Յիսուս Նազուրեցիին հետ էիր»։ **68** Բայց ան ուրացալ՝ ըսելով. «Չեմ գիտեր, ու չեմ հասկնար թէ ինչ կը խօսիս»։ Երբ դուրս ելաւ՝ նախազաւիթք, աքաղաղը կանչեց: **69** Աղախինը դարձեալ տեսաւ զայն, եւ սկսաւ ըսել շուրջը կայնողներուն. «Ասիկա ալ ամոնցմէ Ե»։ **70** Ան ալ դարձեալ ուրացաւ: Քիչ մը ատենէն ետք՝ դարձեալ շուրջը կայնողները ըսին Պետրոսի. «Եշմարտապէս դուն անոնցմէ Ես, որովհետեւ Գայիթեացի Ես, եւ խօսուածք ալ կը նմանի»։ **71** Բայց ան սկսաւ նզումել ու երդում ընել՝ ըսելով. «Չեմ ճանչնար այդ մարդը՝ որուն մասին կը խօսիք»։ **72** Իսկոյն երկրորդ անգամ

15 Ալոտուն՝ իսկոյնքահանայապետները, երեցներուն ու դպիրներուն հետ, նաեւ ամբողջ ատեանը՝ խորիրդակցեցան, կապեցին Յիսուսը ու տարին մատնեցին Պիղատոսի: **2** Պիղատոս հարցուց անոր. «Դո՞ւն ես Յրեաններուն թագաւորը»։ Ան ալ պատասխանեց անոր. «Դո՞ւն կ'ըսես»։ **3** Իսկ քահանայապետները կ'ամբաստանէին զինք շատ բաներով: **4** Պիղատոս դարձեալ հարցուց անոր. «Ոչինչ կը պատասխանես. նայէ, մրբան կը վկայեն քեզի դեմ»։ **5** Յիսուս տակաւին ոչինչ կը պատասխանէր, այնպէս որ Պիղատոս զարմացաւ: **6** Տօնին ատենը բանտարկեալմը կ'արձակէր անոնց, ով որ ուզեին: **7** ՄԵկը կար՝ Բարաբբա կոչուած, կապուած իրեն հետ ապստամբողներուն հետ, որոնք մարդասպանութիւն գործած էին ապստամբութեան ատեն: **8** Բազմութիւնը՝ գոռալով սկսաւ խնդրել, որ ընե՝ ինչպէս միշտ կ'ընէր իրենց: **9** Պիղատոս պատասխանեց անոնց. «Կ'ուզէք որ արձակեմ ծեզի Յրեաններուն թագաւորը»։ **10** որովհետեւ գիտեր թէ քահանայապետները նախանձի համար մատնած էին զայն: **11** Բայց քահանայապետները գրգռեցին բազմութիւնը՝ որ ան փոխարէնը Բարաբբան արձակէ իրենց: **12** Դարձեալ Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Ճապա ինչ կ'ուզէք որ ընեմ անոր՝ որ կը կոչէք Յրեաններուն թագաւորը»։ **13** Անոնք դարձեալ աղաղակեցին. «Խաչէ զայն»։ **14** Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Բայց ինչ չարիք ըրած Ե»։ Անոնք ալ աւելի կ'աղաղակէին. «Խաչէ զայն»։ **15** Պիղատոս ալ՝ փափաքելով գոհացնել բազմութիւնը՝ Բարաբբան արձակեց անոնց, ու խարազանելով Յիսուսը՝ յանձնեց անոնց որպէսզի խաչուէր: **16** Չինուորները ներս տարին զայն՝ գաւիթը, այսինքն՝ կառավարիչին պալատը, եւ հաւաքեցին ամբողջ գունդը: **17** Ծիրանի

հազգուցին անոր, ու իիւսելով փուշէ «Թողուցք, տեսնենք թէ Եղիա պիտի զայ՝ պսակ մը՝ դրին անոր գլուխը. **18** Եւ իշեցնելու զայն»: **19** Յիսուս բարձր ձայն մը սկսան բարեւել զայն ու ըսել. «Ուզըն, արձակեց ու հոգին տուաւ: **20** Տաճարին Յրեաներն թագաւոր»: **21** Եղիքով կը վարագոյրը երկութի պատռեցաւ՝ վերէն զարնէին անոր գլուխին, կը թքնէին անոր վար: **22** Յարիւրապետը՝ որ կեցած էր վրայ, եւ ծնրադրելով՝ կ'երկրպագէին անոր դիմաց, տեսնելով որ այսպէս անոր: **23** Երբ ծաղրեցին զայն, հանեցին աղաղակելով հոգին տուաւ՝ ըսաւ. վրայէն ծիրանին, հազգուցին անոր իր «Ճշնարտապէս այս մարդը Աստուծոյ հանդերձները, ու դուրս տարին զայն՝ Որդին Էր»: **24** Կիներ ալ կային, որոնք որպէսզի խաչեն: **25** Ստիպեցին մԵկը՝ հետուէն կը նայէին: Անոնց մԵջ էին Սիմոն Կիլենացին, Աղեքսանդրոսի ու Մարիամ Մագդաղենացին, Կրտսեր Ռուփոսի հայրը, որ ատկէ Կ'անցնԵր՝ Ցալորոսի ու Ցովսէի մայրը՝ Մարիամ, արտէն գալրկ, որպէսզի վերցնէ անոր եւ Սորովմէ, **26** որոնք՝ երբ Յիսուս խաչը: **27** Եւ տարին զայն Գողգոթա Գալիեա Էր՝ հետեւեր ու սպասարկեր էին կոչուած տեղը, (որ կը թարգմանուի՝ անոր: Ուրիշ շատ կիներ ալ կային՝ որոնք Գանկի տեղ): **28** Ու տուին անոր զմուրսով անոր հետ ելած էին Երուսաղէմ: **29** Երբ խանուած գինի՝ որ խմէ. բայց ինք արդէն իրիկուն եղաւ, քանի որ այդ օրը չառաւ: **30** Երբ խաչեցին զայն, բաժնեցին Ուրբաթ Էր, այսինքն՝ Շաբաթին նախորդ անոր հանդերձները՝ վիճակ ձգելով օրը, **31** Ցովսէի Վրիմաթեացին, մեծայարգ անոնց վրայ, թէ ովք ինչ պիտի անմէ: **32** Խորիրդական մը՝ որ ինք ալ կը սպասէր Երրորդ ժամն՝ Էր՝ երբ խաչեցին զայն: **33** Աստուծոյ թագաւորութեան, եկաւ ու Անոր ամբաստանազիրին վրայ գրուած յանդգնութեամբ մտաւ Պիղատոսի Էր. «Յրեաներուն թագաւոր»: **34** Երկու բով, եւ խնդրեց Յիսուսի մարմինը: **35** աւազակներ ալխաչեցին անոր հետ, մԵկը՝ “Պիղատոս զարմացաւ որ արդէն մեռած է: անոր աջ կողմը, ու միւսը՝ ձախ կողմը: Կանչելով հարիւրապետը՝ հարցուց անոր **36** Այսպէս իրազորուեցաւ գրուածը՝ որ թէ շատոնց մեռած է: **37** Ու երբ ստոյգը կ'ըսէ. «Անօրէներու հետ սեպուեցաւ»: գիտցաւ հարիւրապետէն, պարզեւեց **38** Անոնք որ կ'անցնէին՝ կը հայիոյէին մարմինը Ցովսէփի: **39** Ցովսէփ կտաւ անոր, կը շարժէին իրենց գլուխը եւ զնեց, եւ իշեցնելով զայն՝ փաթթեց կ'ըսէին. «Աւան, որ կը քակէիր տաճարը, կտաւով, դրաւ գերեզմանի մը մԵջ՝ որ ու կը կառուցանէիր երեք օրուան մԵջ. փորուած էր ժայրի մԵջ, ու բար մը **40** փրկէ դուն քեզ եւ իշիր խաչեն»: **41** գլորեց գերեզմանին դուռը: **42** Մարիամ Նմանապէս բահանայապետներն ալ՝ Մագդաղենացին, եւ Ցովսէփի մայրը՝ դպիրներուն հետ՝ իրենց մԵջ ծաղրելով Մարիամ, կը նայէին թէ ուր կը դնէին կ'ըսէին. «Ուրիշները փրկեց, ինքնինք չի զայն:

կրնար փրկելի: **43** Այդ Քրիստոսը՝ Խրայէի թագաւորը՝ հիմա թող իշնէ խաչեն, որպէսզի տեսնենք ու հաւատանք: Իրեն հետ խաչուածներն ալ կը նախատէին զայն: **44** Երբ Վեցերորդ ժամը հասաւ խաւար եղաւ ամբողջ երկրին վրայ, մինչեւ իմներորդ ժամը: **45** Իններորդ ժամուն՝ Յիսուս բարձրածայն գոչեց. «Ելոիկ, Ելոիկ, լամա սաքաբթանի», որ կը թարգմանուի. «Իմ Աստուածս, իմ Աստուածս, ինչնու լքեցիր զիս»: **46** Քովը կայսողներն ոմանք, երբ լսեցին՝ ըսին. «Եղիան կը կանչէ»: **47** Ու մԵկը վազեց, լեցուց սպունզ մը բացախով, անցուց ապունզ մը բացախով, զայնուց եղացախով հազար, եւ զարհութեացան: **48** Ան ալ ըսաւ անոնց. «Մի զարհութեաիք. Յիսուս

16 Երբ Շաբաթը անցաւ, Մարիամ Մագդաղենացին, Ցալորոսի մայրը՝ Մարիամ, ու Սորովմէ բոյրեր զնեցին, որպէսզի երթան եւ օծեն զայն: **17** ՄԵկարթի առտուն՝ շատ կանուխ, երբ արեւը կը ծագէր, զացին գերեզմանը, **18** ու կ'ըսէին իրարու. «Մեզի համար ովք պիտի գլորէ բարը՝ գերեզմանին դրնէն», **19** որովհետեւ շատ մեծ էր: Բայց նայելով՝ տեսան թէ բարը գլորուած էր: **20** Մտնելով գերեզմանին ներս՝ տեսան երիտասարդ մը, որ նստած էր աջ կողմը՝ ճերմակ պարեզօս հազար, եւ զարհութեացան: **21** Ան ալ ըսաւ անոնց. «Մի զարհութեաիք. Յիսուս

Նազովրեցին կը փնտոեք՝ որ խաչուեցաւ:
Ան յարութիւն առաւ, հոս չէ: Ահա այն
տեղը՝ ուր դրին զայն: 7 Ուրեմն զացէք,
ըսէք անոր աշակերտներուն ու Պետրոսի՝
թէ ահա ձեզմէ առաջ կ'երթայ Գալիեա.
Ի՞ն պիտի տեսնէք զայն՝ ինչպէս ըսաւ
ձեզի»: 8 Անոնք՝ դոդով եւ հիացումով
համակուած՝ դուրս ելան՝ ու փախան
գերեզմանէն, եւ ոչ մէկ բան ըսին ոեւլ
մէկուն, քանի որ կը վախնային: 9 (note:

The most reliable and earliest manuscripts do not include
Mark 16:9-20.) Յիսուս՝ ՍԵԿշաբթի առսուն
յարութիւն առած՝ նախ երեւցաւ Մարիամ
Մագդաղենացիին, որմէ հաներ էր եօթը
դեւ: 10 Ինք ալ զնաց եւ պատմեց անոնց՝
որոնք անոր հետ էին, մինչ կը սպային ու
կու լային: 11 Իսկ երբ անոնք լսեցին թէ ան
ողջ եւ ինք տեսած է զայն, չհաւատացին:
12 Յետոյ ուրիշ կերպարանքով երեւցաւ
անոնցմէ երկութիւն՝ որոնք բայելով արտը
կ'երթային: 13 Իրենք ալ զացին ու
պատմեցին միւսներուն. բայց իրենց
ալ չհաւատացին: 14 Յետոյ երեւցաւ
տասնմէկին՝ երբ սեղան նստած էին,
ու կշտամբեց անոնց անհաւատութիւնը
եւ սիրտի կարծրութիւնը, որովհետեւ
չհաւատացին անոնց՝ որոնց ինք երեւցաւ՝
մեռելիներէն յարութիւն առած: 15 Նաեւ
ըսաւ անոնց. «Գացէք ամբողջ աշխարհը,
ու բարոզեցէք աւետարանը բոլոր
արարածներուն: 16 Ան որ հաւատայ
եւ մկրտուի՝ պիտի փրկուի. ան որ
չհաւատայ՝ պիտի դատապարտուի: 17
Սա նշանները պիտի հետեւին անոնց՝
որ կը հաւատան.- դեւէր դուրս պիտի
հանեն իմ անունովս, նոր լեզուներ պիտի
խօսին, 18 օճնք պիտի առնեն իրենց
ձեռքերուն մէջ, ու եթէ խմեն մահարիթ
դեղ մը՝ պիտի չվնասէ իրենց. ձեռք պիտի
դնեն հիւանդներու վրայ, եւ անոնք պիտի
առողջանան»: 19 Այսպէս՝ անոնց հետ
խօսելին ետք՝ Տէրը համբարձաւ երկինք,
ու բազմեցաւ Աստուծոյ աջ կողմը. 20
իսկ անոնք զացին եւ կը բարոզէին
ամենուրեք: Տէրը անոնց գործակից էր,
ու կը հաստատէր խօսքը՝ ընկերացող
նշաններով: Ամէն:

ՂՈՒԿԱՍ

վերադարձնելու դեպի զաւակները,
եւ անհնագանդները՝ արդարներուն

1 Քանի շատեր ծերնարկեցին կարգի իմաստութեան, որպէսզի պատրաստէ դնել մեր մէջ հաստատ գիտցուած Տէրոց բարեյօժար ժողովուրդ մը»: **18** բաներուն պատմութիւնը, և ինչպէս Զաքարիա ըսաւ հրեշտակին. «Ի՞նչպէս սկիզբէն աւանդեցին մեզի ակամատես գիտնամ ատիկա, որովհետեւ ես ծեր եմ, վկաները եւ խօսքին սպասաւորները, ու կինս յառաջացած տարիք ունի»: **19** Յ ինծի ալ՝ որ սկիզբէն հետեւած էի Յրեշտակը պատրասխանեց անոր. «Ես այդ բոլոր բաներուն՝ յարմար թուեցաւ Գաբրիէլն եմ՝ որ կը կայնիմ Աստուծոյ կարգով գրել քեզի, պատուական առջեւ, ու դրկուեցայ քեզի՝ խօսելու թե՛ռփիլոս, գրպէսզի գիտնաս ստոյգը եւ այս բաները քեզի աւետելու: **20** այն բաներուն մասին որոնց համաձայն Վհաւ դուն համր պիտի ըլլաս, ու պիտի կրթուեցար: **5** Յրեաստանի Յերովիքս չկարենաս խօսիլ մինչեւ այն օրը՝ երբ այս թագաւորին օրերը՝ Վրիայի դասեն բաները ըլլան, բանի որ չհաւատացիր իմ Զաքարիա անունով քահանայ մը կար, խօսքերուս՝ որոնք պիտի իրագործուին որուն կինը Վհարոնի աղջիկներէն իրենց ատենին»: **21** Ժողովուրդը կը եր, անունը՝ Եղիսաբէթ: **6** Երկուքն սպասէր Զաքարիայի, եւ կը զարմանային ալ Աստուծոյ առջեւ արդար Եին, որ ան կ'ուշանար տաճարին մէջ: **22** Երբ անմեղադրելի կերպով ընթանալով դուրս ելաւ՝ չէր կրնար խօսիլ անոնց Տէրոց բոլոր պատուիրաններուն եւ հետ. ուստի ըմբռնեցին թէ տեսիլք մը կանոններուն համաձայն: **7** Չաւակ տեսած է տաճարին մէջ: Եւ ինք նշան չունեին, որովհետեւ Եղիսաբէթ ամուլ կ'ընէր անոնց, ու համր կը մնար: **23** Եր, ու Երկուքն ալյառաջացած տարիք Երբ իր պաշտօնին օրերը լրացան՝ իր ունեին: **8** Մինչ ան՝ իր դասին օրերը տունը գնաց: **24** Այդ օրերէն ետք անոր հասնելուն համար՝ քահանայութիւնն կինը՝ Եղիսաբէթ յղացաւ, եւ հինգ ամիս կը կատարէր Աստուծոյ առջեւ, կը պահուըտէր ու կ'զսէր. **25** «Վշապէս **9** քահանայութեան սովորութեան ըրաւ ինձի Տէրը՝ այս օրերուս, որ իմ համաձայն՝ իրեն վիճակուեցաւ Տէրոց վրաս նայեցաւ՝ նախատինքս նարդոց տաճարը մտնել եւ խունկ ծիսեւ: **10** Մէջէն վերցնելու համար»: **26** Վեցերորդ Ժողովուրդին ամբողջ բազմութիւնը ամսուան մէջ՝ Գաբրիէլ հրեշտակը դրւուր աղօթքի կայնած Էր՝ խունկի Աստուծմէ դրկուեցաւ Գայիկայի մէկ ժամուն: **11** Այդ ատեն Տէրոց հրեշտակը քահաքը, որուն անունը Նազարէթ էր, **27** Երեւցաւ անոր, ու կայնեցաւ խունկի կոյսի մը՝ մարդու մը նշանուած, որուն զոհասեղանին աջ կողմը: **12** Երբ անունը Ցովսէփ էր, Դաւիթի տունն. Զաքարիա տեսաւ՝ Վրդովեցաւ, եւ վախը այդ կոյսին անունը Մարիամ էր: **28** համակեց զինք: **13** Յրեշտակը ըսաւ անոր. Յրեշտակը անոր քով մտնելով՝ ըսաւ. «Մի վախնար, Զաքարիա, որովհետեւ «Ողջոն, շնորհընկալ կոյս, Տէր քեզի քու աղերսանք ընդունուեցաւ: Կինը՝ հետ է: Դուն կիներուն մէջ օրինեալ Եղիսաբէթ որդի մը պիտի ծնանի քեզի, եւ ես»: **29** Տեսնելով զայն՝ շփոթեցաւ անոր անոր ծնունդ Ցովհաննես պիտի կոչես: **14** Խօսքէն, եւ ինքնիրեն կը մտածէր թէ ինչ Քեզի ուրախութիւն ու ցնծութիւն պիտի տեսակ քարեւ էր ատիկա: **30** Յրեշտակը ըլլայ, եւ շատեր պիտի ուրախանան ըսաւ անոր. «Մի վախնար, Մարիամ, անոր ծնունդին համար. **15** Որովհետեւ որովհետեւ շնորհք գտար Աստուծոյ Տէրոց առջեւ մեծ պիտի ըլլայ: Ո՛չ զինք քով: **31** Վհաւ պիտի յղանաս որովայնիդ պիտի իսմէ, ո՛չ ալ օդի, ու դեռ իր մօր մէջ ու որդի մը պիտի ծնանիս, եւ անոր որովայնէն Սուրբ Յոգիով պիտի լեցուի, անունը Ցիսուս պիտի կոչես: **32** Ան **16** եւ Խորայէլի որդիներէն շատերը պիտի մեծ պիտի ըլլայ ու Վմենաբարձրին դարձնէ Տէրոց՝ իրենց Աստուծոյն: **17** Ինք Որդին պիտի կոչուի: Տէր Աստուած անոր պիտի զայ անոր առջեւը՝ Եղիայի հոգիով պիտի տայ իր հօր՝ Դաւիթի զահը, **33** եւ ու զօրութեամբ, հայուերուն սիրտը Ցակորի տան վրայ յաւիտեան պիտի

թագաւորք: Անոր թագաւորութիւնը պարապ ճամբեց հարուստները: 54 վախճան պիտի չունենայ»: (այօն ց165) 34 Օգնութեան հասալ իր հսրայլ ծառային, Մարիամ ըսաւ հրեշտակին. «Ի՞նչպէս յիշելով իր ողորմութիւնը 55 ինչպէս պիտի ըլլայ այդ բանը, բանի որ ես ինք խոստացած էր մեր հայրերուն - այր մարդ չեմ զիտեր»: 35 Հրեշտակը Արքահամի եւ անոր զարմին հանդեպ՝ պատասխանեց անոր. «Սուրբ Յոգին յալիտեան»: (այօն ց165) 56 Մարիամ անոր պիտի գայ վրադ, ու Ամենաբարձրին քով մնաց՝ գրեթե երեք ամիս, ապա զօրութիւնը հովանի պիտի ըլլայ քեզի. Վերադարձալ իր տունը: 57 Եղիսաբէթի ուստի այն սուրբը որ քեզմէ պիտի ծնի՝ ծնանելու ժամանակը լրացաւ, ու որդի Աստուծոյ Որդի պիտի կոչուի: 38 Ահա մը ծնաւ: 58 Երբ լսեցին անոնք՝ որ քու ազգական՝ Եղիսաբէթ, ինք ալ՝ իր կը բնակէին անոր շուրջը, նաեւ անոր ծերութեան ատեն՝ որդիով մը յրի է. եւ ազգականները, թէ Տէրը մեծարած էր ասիկա վեցերորդ ամիսն է անոր՝ որ զայն իր ողորմութեամբ, անոր հետ ամուլ կոչուած էր. 37 որովհետեւ ոչինչ ուրախացան: 59 Ութերորդ օրը եկան անկարելի է Աստուծոյ»: 38 Մարիամ մանուկը թփատելու, եւ Զաքարիա կը ըսաւ. «Ահա ես Տէրոց աղախինն եմ, կոչէին զայն՝ իր հօր անունով: 60 Իսկ քու խօսքիդ համաձայն թող ըլլայ անոր մայրը ըսաւ. «Ո՛չ, այլ՝ Ցովիաննես ինծի»: Ու հրեշտակը զնաց անոր քովէն: պիտի կոչուի»: 61 Իրեն ըսին. «Քու 39 Այդ օրերը Մարիամ կանգնեցաւ, ազգականներուդ մէջ չկայ մեկը, որ փուլքալով զնաց լեռնակողմը՝ Յուլոյի այս անունով կոչուի»: 62 Նշան ըրին մէկ բաղաքը, 40 մտաւ Զաքարիայի անոր հօր թէ ինչ անունով կ'ուզէ որ ան տունը եւ բարեւեց Եղիսաբէթը: 41 Երբ կոչուի: 63 Ինք ալ տախտակ մը ուզեց Եղիսաբէթ լսեց Մարիամի բարեւը, ու գրեց. «Ցովիաննես է անոր անունը»: Երախան խայտաց անոր որովայնին մէջ. Բոլորն ալ զարմացան: 64 Անմիջապէս իսկ Եղիսաբէթ լեցուեցաւ Սուրբ Յոգինվ, բացուեցաւ իր բերանը, նաեւ՝ լեզուն, 42 ու բարձրածայն գոչելով ըսաւ. «Դուն ու խօսեցաւ եւ օրինեց Աստուած: 65 օրինեալ ես կիներուն մէջ, եւ օրինեալ Վախը համակեց բոլոր անոնց շուրջը է որովայնիդ պտուղը: 43 Այս ինչպէս բնակողները, եւ այս բոլոր բաները եղաւ, որ իմ Տէրոջ մայրը եկաւ ինծի. կը պատմուեին Յրեաստանի ամբողջ 44 որովհետեւ ահա երբ քու բարեւիդ լեռնակողմը: 66 Բոլոր լսողները անոնց ձայնը հասաւ ականջիս, երախան մասին կը մնածէին» ու կ'ըսէին. «Արդեօք ցնծութեննեն խայտաց որովայնիս մէջ: ինչ պիտի ըլլայ այս մանուկը»: Եւ Տէրոց 45 Երանի անոր՝ որ հաւատացած է, ծեռքը անոր հետ էր: 67 Անոր հայրը՝ որովհետեւ՝ պիտի կատարուին այն Զաքարիա, Սուրբ Յոգինվ լեցուած՝ բաները՝ որոնք Տէրոջմէն ըսուեցան մարգարեացաւ ու ըսաւ. 68 «Օրինեալ իրեն»: 46 Մարիամ ըսաւ. «Իմ անձս կը ըլլայ Տէրը, Խսրայէլի Աստուածը, որ մեծարէ Տէրը, 47 եւ իմ հոգիս ցնծաց իմ այցելեց իր ժողովուրդին եւ ազատազեց Փրկիչ Աստուծմովս, 48 քանի որ նայեցաւ զայն: 69 Մեզի փրկութեան եղջիւ մը իր աղախինն նուաստութեան. արդարեւ հանեց իր Դաւիթ ծառային տուննեն, 70 ահա ասկէ ետք՝ բոլոր սերունդները (ինչպէս խօսեցաւ սուրբերուն բերանով, երանելի պիտի կոչէն զիս, 49 որովհետեւ որոնք դարերու սկիզբէն ի վեր անոր Յզօրը մեծամեծ բամեր ըրաւ ինծի: Անոր մարգարեներն էին,) (այօն ց165) 71 փրկութիւն անունը սուրբ է, 50 եւ անոր ողորմութիւնը տալու մեր թշնամիներն ու բոլոր մեզ իրմէ վախցողներուն վրայ Ե' սերունդէ ատողներուն ծեռքեն, 72 իրագործելու մեր սերունդ: 51 Իր բազուկով զօրութիւն հայրերուն խոստացած ողորմութիւնը եւ ցոյց տուաւ, ցրուեց ամբարտաւաները յիշելու իր սուրբ ուխտը, 73 (այն երդումը իրենց սիրտին երեւակայութեամբ: 52 որ մեր հօր՝ Արքահամի ըրաւ,) որպէսզի Զօրաւորները իշեցուց իրենց գահերեն, մեզի շնորհէ՝ 74 մեր թշնամիներուն ծեռքեն ու բարձրացուց նուաստները: 53 ազատելով՝ առանց վախի պաշտել Անօրիները լիացուց բարիներով, եւ զինք, 75 սրբութեամբ եւ արդարութեամբ

ընթանալով իր առջեւ՝ մեր կեանքին փաթթուած ու մսուրի մէջ պառկած»: 13 բոլոր օրերուն մէջ: 76 Իսկ դուն, մաննկ, Յանկարծ այդ հրեշտակին հետ երկնային Ամենաքարձրին մարգարէն պիտի զօրքերու բազմութիւն մը եղաւ, որոնք կոչուիս, որովհետեւ “պիտի երթաս Աստուած կը գովարանեին եւ կ'ըսէին». 14 Տերոց առջեւեն՝ անոր ճամբաները «Ամենաքարձր Վայրերուն մէջ՝ Աստուծոյ պատրաստելու, 77 անոր ժողովուրդին փառք, երկրի վրայ՝ խաղաղութիւն, գիտցնելու իրենց փրկութիւնը՝ իրենց մարդոց մէջ՝ բարեացակամութիւն»: 15 մերերուն ներումով”, 78 մեր Աստուծոյն Երբ հրեշտակները երկինք վերցուեցան գքառաստ ողորմութեամբ, որով ճագող անոնցմէ, հովիւները ըսին իրարու արեւը բարձրէն այցելեց մեզի՝ 79 «Եկէք, երթանք մինչեւ Բեթղեհեմ, ու “փայլելու խաւարի եւ մահուան շուրջ տեսնենք թէ ինչ է այս եղած բանը՝ որ մէջ բնակողներուն վրայ», ու մեր ոսքերը Տերը գիտցուց մեզի»: 16 Ուստի գացին ուրդերն ոչպի խաղարութեան ճամբան»: աճապարերով, եւ գոտան Մարիամն ու 80 Մանուկը կը մեծնար ու կը զօրանար Յովսէփը, եւ մսուրին մէջ պառկած հոգիվ, եւ անապատներուն մէջ Եր՝ երախան: 17 Երբ տեսան, գիտցուցին մինչեւ այն օրը, երբ դարձեալ ցոյց տուաւ այն խօսքը՝ որ այս մանուկին մասին ինքինք Խրայէի:

2 Այդ օրերը Օգոստոս կայսրէն հրամանագիր ելաւ, որ ամբողջ երկրագունդը արձանագրուի: 2 (Այս առաջին աշխարհագիրը եղաւ՝ երբ Կիլրենոս Սուլրիայի վրայ կառավարիչ էր) 3 Բոլորը կ'երային արձանագրուելու, իւրաքանչիւրը՝ իր քաղաքին մէջ: 4 Յովսէփ ալ՝ Գալիխեայէն, Նազարէթ քաղաքէն, բարձրացաւ դէպի Յրէաստան՝ Դաւիթի քաղաքը, որ Բեթղեհեմ կը կոչուի, (քանի ինք Դաւիթի տունեն եւ գերդաստանեն էր,) 5 արձանագրուելու Մարիամի հետ, որ իր նշանածն էր ու յիշ էր: 6 Երբ անոնք հոն էին՝ անոր ծնանելու օրերը լրացան. 7 եւ իր անդրանիկ որդին ծնաւ, խանճարուրով փաթթեց զայն ու մատրին մէջ պառկեցուց, որովհետեւ իշեւանին մէջ տեղ չկար իրենց: 8 Այդ երկրամասը դաշտաբնակ հովիւներ կային, որոնք իրենց հօտերը կը պահպանէին գիշերուան մէջ: 9 Եւ ահա Տերոց հրեշտակը անոնց վրայ հասաւ, Տերոց փառքը անոնց շուրջը փայլեցաւ, ու սաստիկ վախցան: 10 Բայց հրեշտակը ըսաւ անոնց. «Մի վախնաք, որովհետեւ ահա ես մեծ ուրախութեան աւետիս մը կու տամ ծեզի, որ ամբողջ ժորովուրդին պիտի ըլլայ. 11 որովհետեւ այսօր՝ Դաւիթի քաղաքին մէջ՝ Փրկիշ մը ծնաւ ծեզի, որ Օծեալ Տերն է: 12 Եւ սա ծեզի նշան մը պիտի ըլլայ. երախայ մը պիտի գտնէք՝ խանճարուրով

ըսուեցաւ իրենց: 13 Բոլոր լսողները կը զարմանային այն բաներուն վրայ, որ հովիւները կը պատմէին իրենց: 14 Իսկ Մարիամ կը պահէր այս բոլոր բաները իր սիրտին մէջ, եւ կը խորհրդածէր: 15 Յետոյ հովիւները վերադարձան, փառարաներով ու գովարանելով Աստուած այն բոլոր բաներուն համար՝ որ լսեցին եւ տեսան, ինչպէս իրենց ըսուած էր: 16 Երբ ուրեմն օրերը լրացան՝ մանուկը տարին թվատելու: Անոր անունը դրուեցաւ Յիսուս, որ հրեշտակին կոչած անունն էր՝ դեռ ինք մօրը որովայնին մէջ շղացուած: 22 Երբ անոնց մաքրութեան օրերը լրացան՝ Մովսէփ Օրէնքին համաձայն, Երուսաղեմ տարին զայն՝ Տերոց ներկայացնելու, 23 (ինչպէս գրուած է Տերոց Օրէնքին մէջ. «Ամեն արու որ արգանդ կը բանայ՝ պիտի կոչուի “Տերոց սրբացած”»), 24 ու Տերոց Օրէնքին մէջ ըսուածին համաձայն զոհ մը ընծայելու գոյց մը տատրակ, կամ աղաւնի երկու ձագ: 25 Այդ ատեն՝ Երուսաղեմի մէջ մարդ մը կար, որուն անունը Սիմեոն էր: Ան արդար եւ բարեպաշտ էր, Խրայէի միսիթարութեան կը սպասէր, ու Սուլրը Յոգին անոր վրայ էր: 26 Ան պատգամ ստացած էր Սուլրը Յոգին թէ մահ պիտի չտեսնէր՝ մինչեւ որ տեսնէր Տերոց Օծեալը: 27 Ան ալ՝ առաջնորդուելով Յոգին՝ եկաւ տաճարը. ու երբ ծնողները բերին Յիսուս մանուկը՝ որպէսզի Օրէնքին ստվորութեան համաձայն կատարեն անոր համար, 28 ինք ալ

առաւ զայն իր գիրկը, օրինեց Աստուած Եր վարդապետներուն հետ, մտիկ կ'ըներ եւ ըսաւ. **29** «Յիմա, ՏԵՌ, արձակ՝ անոնց եւ բան կը հարցներ: **47** Բոլոր ծառադ խաղաղութեամք՝ քու խօսքիդ զայն լսողները կը զմայլին անոր խելքեն համաձայն. **30** որովհետեւ աչքերս տեսան ու պատասխաններէն: **48** Երբ տեսան քու փրկութիւն՝ **31** որ պատրաստեցիր զայն՝ ապշած մնացին, եւ մայրը ըսաւ բոլոր ժողովուրդներուն առջեւ, **32** լոյս մը՝ անոր. «Որդեամկ, ինչո՞ւ այդպէս ըրիդ հեթանոսները լուսաւորելու, ու փառք՝ մեզի. ահա հայրդ ու ես կը փնտուինք Իսրայէլի, քու ժողովուրդիդ»: **33** Ցովսէփ քեզ՝ չափազանց մորմոքած»: **49** Ըսաւ եւ անոր մայրը զարմացած էին այն անոնց. «Ինչո՞ւ կը փնտուիք զիս. չէիք բաներուն վրայ՝ որ կը խօսուեին անոր գիտեր թէ ես պէտք է ըլլամ իմ Յօրս մասին: **34** Սիմեոն օրինեց զանոնք, տունք»: **50** Սակայն անոնք չհասկցան եւ ըսաւ անոր մօր՝ Մարիամի. «Ահա այս խօսքը՝ որ ըսաւ իրենց: **51** Ցետոյ այս մանուկը սահմանուած է շատ իշաւ անոնց հետ ու գնաց Նազարէթ, մարդոց իյնալրուն ու Ելելուն համար՝ եւ կը հպատակէր անոնց. բայց անոր Իսրայէլի մէջ, եւ հակածառութեան մայրը այս բոլոր խօսքերը կը պահէր իր նշան մը ըլլալրու համար. **35** (եւ քու սիրտին մէջ: **52** Ցիսուս կը զարգանար սիրտիդ մէջէն ալ թուր մը պիտի անցնի») իմաստութեամք ու հասակով, եւ շնորհք որպէսզի շատ սիրտերու մտածումները գտնելով Աստուծոյ ու մարդոց քով:

յայտնուին»: **36** Նաեւ հոն Եր Աննա մարգարեւուիին, Փանուելի աղջիկը, Ասերի տոհմէն: Ան յառաջացած տարիք ունէր. ամուսինին հետ եօթը տարի ապրած էր իր կուսուլքենէն ետք, **37** ու այրի Եր՝ գրեթէ ութառունչորս տարեկան: Ան չէր հեռանար տաճարէն, հապա ծոմով եւ աղերսանքով կը պաշտէր Աստուած՝ գիշեր ու ցերեկ: **38** Այդ նոյն պահուն ան եկաւ, ներբողեց ՏԵՌ, եւ խօսեցաւ անոր մասին բոլոր անոնց՝ որ Երուսաղէմի մէջ կը սպասէին ազատագրութեան: **39** Երբ գրծադրեցին ամէն բան՝ Տերոց Օրէնքին համաձայն, վերադարձան Գալիեա, իրենց Նազարէթ քաղաքը: **40** Եւ մանուկը կը մեծնար ու հոգիով կը զօրանար՝ իմաստութեամք լեցուած, եւ Աստուծոյ շնորհքը անոր վրայ էր: **41** Անոր ծնողները ամէն տարի՝ Զատիկի տօնին՝ կ'երային Երուսաղէմ: **42** Ու երբ ան եղաւ տասներկու տարեկան, բարձրացան Երուսաղէմ՝ տօնին սովորութեան համաձայն: **43** Երբ օրերը աւարտեցին ու վերադարձան, Ցիսուս պատամին մնաց Երուսաղէմ: Բայց Ցովսէփ եւ անոր մայրը չէին գիտեր. **44** հապա կարծերկ թէ ան ուղեկիցներուն հետ Ե՝ մէկ օրուան ճամբայ գացին, ու կը փնտուին զայն իրենց ազգականներուն եւ ծանօթներուն մէջ: **45** Երբ չգտան՝ Երուսաղէմ վերադարձան զայն փնտուիլու: **46** Երեք օր ետք գտան զայն տաճարին մէջ. նստած

3 Տիբերիոս կայսրին գահակալութեան տասնինգերորդ տարին, երբ Պոնտացի Պիղատոս Յրեաստանի վրայ կառավարիչ էր, Յերովիշ՝ Գալիեայի վրայ չորրորդապետ, անոր Եղբայրը՝ Փիլիպպոս՝ Խտուրայի ու Տրաքոնացիներու Երկրին վրայ չորրորդապետ, եւ Լիւսանիաս՝ Արիլենէի վրայ չորրորդապետ, **2** Աննայի ու Կայիափայի բահանայապետութեան ատեն՝ Աստուած խօսեցաւ՝ “Զաքարիայի որդիին՝ Ցովիաննեսի, անապատին մէջ: **3** Ան ալ եկաւ Ցորդանանի շրջակայքը եւ ապաշխարութեան մկրտութիւն կը քարոզէր՝ մեղերու ներումին համար, **4** ինչպէս գրուած է Եսայի մարգարէին խօսքերուն գիրքին մէջ. «Անապատին մէջ գոչողին ծայնը. “Պատրաստեցէք ՏԵՌ ճամբան, շտկեցէք անոր շակիները: **5** Ամէն ձոր պիտի լեցուի, եւ ամէն լեռ ու բլուր պիտի ցածնայ. ծուռք պիտի շտկուի, խորտուերուտ տեղերը պիտի ըլլան հարթ ճամբաներ, **6** եւ ամէն մարմին պիտի տեսնէ Աստուծոյ փրկութիւնը»: **7** Իրմէ մկրտուելու եկող բազմութեան ըսաւ. «Իժերու ծնունդներ, ո՞վ իմացուց ձեզի՝ խուսափիլ գալիք բարկութենէն: **8** Ուրեմն ապաշխարութեան արժանապայել պտուղ քերեք, եւ մի սկսիք ձեր մէջ ըսել. “Մենք Աքրահամը ունինք իր հայր”. քանի որ կը յայտարարեմ ձեզի

թէ Աստուած կարող է այս քարերէն որ Յովսէփի, 25 որ Մատաթիայի, որ հանել Աբրահամի զաւակներ: 9 Կացինը Ամովսի, որ Նաւումի, որ Եսովի, որ արդէն իսկ դրուած է ծառերու արմատին Նանգէի, 26 որ Մաաթի, որ Մատաթիայի, քով. ուրեմն ամէն ծառ՝ որ լաւ պտուղ որ Սեմէիի, որ Յովսէփի, որ Յուդայի, 27 որ չի բերեր, պիտի կտրուի ու կրակը Յովհաննայի, որ Շեսայի, որ Զօրաքարելի, նետուի»: 10 Բազմութիւնները հարցուցին որ Սահաթիէլի, որ Ներիի, 28 որ Մեղքիի, իրեն. «Ուրեմն ինչ ընենք»: 11 Ան որ Աղդիի, որ Կովսամի, որ Եղմովդադի, ալ պատասխանեց անոնց. «Ով որ որ Երի, 29 որ Յովսէսի, որ Եղիազարի, որ Երկու բաճկոն ունի՝ մէկը թող տայ Յովիրմի, որ Մատաթի, որ Ղեւիի, 30 որ չունեցողին, եւ ով որ կերակուր ունի՝ Սիմէնի, որ Յուդայի, որ Յովսէփի, որ նոյնպէս ընէ»: 11 Մաքսաւորներ ալ Յովսանի, որ Եղիակիմի, 31 որ Մելեայի, որ Եկան մկրտուելու, եւ ըսին անոր. Մայնանի, որ Մատաթիայի, որ Նաթանի, «Վարդապէտ, մմնք ինչ ընենք»: 13 որ Դահիթի, 32 որ Յեսսէի, որ Ովերի, որ Ան ալ ըսաւ անոնց. «Մի պահանջէք Բոռսի, որ Սաղմոնի, որ Նասոնի, 33 որ աւելի՝ քան ինչ որ ծեզի պատուիրուած Ամինադարի, որ Վրամի, որ Եսրոնի, որ Ե»: 14 Զինուորներն ալ կը հարցնէին Փարէսի, որ Յուդայի, 34 որ Յակոբի, որ անոր. «Մննք ինչ ընենք»: Ըսաւ անոնց. Իսահակի, որ Աբրահամի, որ Թարայի, որ «Ո՛ մէկը հարստահարեցէք, ոչ մէկը Նաբովրի, 35 որ Սերուզի, որ Ռազաւի, զրպարտեցէք, հապա բաւարարուեցէք որ Փաղէկի, որ Եբերի, որ Սաղայի, 36 որ ծեր թոշակով»: 15 Քանի ժողովուրդը Կայնանի, որ Արփաքսադի, որ Սէմի, որ ակնկալութեան մէջ Եր, եւ բոլորը կը Նոյի, որ Ղամէքի, 37 որ Մաթուսադայի, մտածէին իրենց սիրտին մէջ Յովհաննէսի որ Ենովի, որ Յարեղի, որ Մաղաղիէլի, մասին, թէ արդեօք ինք է Քրիստոսը, 16 որ Կայնանի, 38 որ Ենովսի, որ Սէթի, որ Յովհաննէս պատասխանեց բոլորին. Աղամի, որ Աստուծոյ որդին Եր:

«Արդարեւ ես կը մկրտեմ ձեզ ջուրով, բայց ինձմէ աւելի հզօրը կու զայ, որուն կօշխնէրուն կապերը քակելու արժանի չեմ. անիկա պիտի մկրտէ ձեզ Սուրբ Յովիով ու կրակով: 17 Անոր հեծանոցը իր ծեռքն է. իր կալը պիտի մաքրէ եւ ցորենը պիտի ժողվէ իր ամբարդ, իսկ յարդը պիտի այրէ անշէջ կրակով»: 18 Ուրիշ շատ բաներ ալ կ'աւետէր՝ ժողովուրդյորդերկով: 19 Բայց Յերովիէս չորրորդապետը, կշտամբուելով անկէ իր եղրօն կնոց՝ Յերովիդիայի համար, նաեւ բոլոր չարիքներուն համար՝ որ Յերովիէս ըրած Էր, 20 սա ալ աեցուց այս բոլորին վրայ.- բանտարկեց Յովհաննէսը: 21 Ամբողջ ժողովուրդը մկրտուեցաւ. Յիսուս ալ մկրտուեցաւ, ու երբ կ'աղօթէր՝ Երկինքը բացուեցաւ, 22 եւ Սուրբ Յովին իջաւ անոր վրայ մարմնաւոր երեւոյթով՝ աղանդի պէս, ու ծայն մը Եկալ Երկինքէն՝ որ կ'ըսէր. «Դուն ես իմ սիրելի Որդիս, քեզի հաճեցայ»: 23 Եւ ինք՝ Յիսուս սկսած էր գրեթէ երեսուն տարեկան ըլլայ: (Ինչպէս կը կարծուէր) ան որդին էր Յովսէփի, որ Յեղիի, որ Մատաթի, 24 որ Ղեւիի, որ Մեղքիի, որ Յաննէի,

4 Յիսուս՝ Սուրբ Յովիով լեցուած՝ վերադարձաւ Յորդանանէն, ու Յովիէն տարուեցաւ անապատը, 2 ուր քառասուն օր փորձուեցաւ Զարախիուն: Այդ օրերը ոչինչ կերաւ. եւ այդ օրերուն լրանալէն ետք՝ անօթեցաւ: 3 Եւ Զարախիուը ըսաւ անոր. «Եթէ Աստուծոյ Որդին ես, ըսէ այդ քարին՝ որ հաց ըլլայ»: 4 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Գրուած է. «Միայն հացով չէ որ մարդը պիտի ապրի, հապա՝ Աստուծոյ ամէն խօսքով»: 5 Զարախիուը՝ հանելով զայն բարձր լեռ մը՝ ցուցուց անոր Երկրագունդին բոլոր թագաւորութիւնները վայրկեանի նը մէջ, 6 ու Զարախիուը ըսաւ անոր. «Վս ամբողջ իշխանութիւնը եւ անոնց փառքը պիտի տամ քեզի. որովհետեւ ինծի յանձնուած է, ու որոն որ ուզեմ՝ կու տամ զայն: 7 Ուրեմն եթէ դուն իմ առջեւս իյնալրվ Երկրապատէս, բոլորը բուկդ պիտի ըլլան»: 8 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Գրուած է. «ՏԵրո՞՝ քու Աստուծոյդ Երկրապագէ, եւ միայն զինք պաշտէ»»: 9 Ապա տարաւ զայն Երուսաղէմ, կայնեցուց տաճարին աշտարակին վրայ, եւ ըսաւ

անոր. «Եթէ դուն Աստուծոյ Որդին ես, երեք տարի ու վեց ամիս, եւ մեծ սով վար նետէ քեզ ասկէ. 10 որովհետեւ եղաւ ամբողջ երկրին մէջ. 26 բայց Եղիա գրուած է. “Իր իրեշտակներուն պիտի անոնցմէ ոչ մէկուն դրկուեցաւ, հապա հրահանգէ քեզի համար՝ որ պահեն միայն Սիրինացիներուն Սարեփրա քեզ, 11 եւ իրենց ձեռքերուն վրայ պիտի քաղաքը բնակող այրի կնոջ մը: 27 Նաև կրեն քեզ, որպէսզի քարի մը զզարնես շատ բորոտներ կային հսրայէլի մէջ՝ ոտքի»: 12 Յիսուս պատասխանեց Եղիսէ մարգարէին ատենը, եւ անոնցմէ ոչ անոր. «Ըստւած է. “Մի փորձեր Տէրը՝ մէկը մաքրուեցաւ, հապա միայն՝ Նէման քու Աստուծոն”»: 13 Երբ Չարախոսը Աստրիմ»: 28 Ժողովարանին մէջ բոլորն լմնցուց ամբողջ փորձութիւնը, ատեն ալ զայրոյթով լեցուեցան՝ երբ լսեցին մը հեռացաւ անկէ: 14 Յիսուս Յոզիին այս խօսքերը. 29 ուստի կանգնելով՝ զօրութեամբ Վերադարձաւ Գայլիեա, դուրս հանեցին զայն քաղաքեն, եւ եւ անոր համբաւը տարածուեցաւ այդ տարին զայն մինչեւ այն լերան ցցուած գաւառին ամբողջ շրջակայքը: 15 Ինք կը ծայրը՝ որուն վրայ իրենց քաղաքը սորվեցնէր անոնց Ժողովարաններուն կառուցանուած էր, որպէսզի քարձը մէջ, ու կը փառաւորուեր բոլորէն: 16 տեղեն վար նետեն զայն: 30 Բայց ինք՝ Երբ եկաւ Նազարէթ, ուր ինք մեծօցած անոնց մէջեն անցնելով՝ գնաց: 31 Ապա էր, իր սովորութեան համաձայն Շաբաթ իշաւ Գայլիեայի Կափառնայում քաղաքը, օրը մտաւ Ժողովարանը, ու կանգնեցաւ ու Շաբաթ օրերը կը սորվեցնէր անոնց: որ կարդայ: 17 Տուին անոր Եսայի 32 Կ'ապշէին անոր ուսուցումին վրայ, մարգարէին գիրքը: Երբ բացաւ գիրքը, որովհետեւ իշխանութեամբ էր անոր գտաւ այն տեղը՝ ուր գրուած էր. 18 «Տէրոց խօսքը: 33 Ժողովարանին մէջ մարդ Յոզիին իմ վրաս է. որովհետեւ օծեց զիս մը կար՝ որ անմաքուր դեւի ոգի ունէր, աղքատներուն աւետարաններու, դրկեց եւ բարձրաձայն աղաղակեց. 34 «Թոյն զիս կոտրած սիրտ ունեցողները քժկելու, մեզ. դուն ինչ ունիս մեզի հետ, Յիսուս 19 գերիներուն՝ ազատ արձակում եւ Նազովուեցի. Միթէ մեզ կորսանցնելո՞ւ կոյրերուն տեսողութիւն յայտարարելու, եկար: Գիտեմ թէ ով ես՝ Աստուծոյ հարստահարութիւն կրողները ազատ Սուրբը»: 35 Յիսուս սաստեց զայն՝ բսելով. արձակելու, Տէրոց բարեհաճութեան «Պապանձ՛ո եկիր ատկէ»: Դեւը գետին տարին յայտարարելու»: 20 Յետոյ գոցեց զարկաւ զայն՝ բոլորին մէջտեղ եկաւ անկէ գիրքը, տուաւ սպասաւորին, ու նստաւ: եւ չխնացեց անոր: 36 Բոլորը այլայլած՝ Բոլոր Ժողովարանը եղողները իրենց իրարու հետ խօսակցելով կ'ըստին. «Այս աշքերը սեւեռած էին անոր վրայ: 21 Ուստի ինչ խօսք է, որ իշխանութեամբ եւ սկսաւ բսել անոնց. «Վյօր այս գրուածը զօրութեամբ կը հրամայէ անմաքուր իրագործուեցաւ, ու ձեր ականչները ոգիներուն, ու Կ'ելլին»: 37 Եւ անոր լսեցին»: 22 Բոլորը կը վկայէին անոր համբաւը տարածուեցաւ շրջակայքին մասին, կը զարմանային անոր բերանեն բոլորը տեղերը: 38 Ելելով Ժողովարանն՝ ելած շնորհայի խօսքերուն վրայ, եւ մտաւ Սիմոնի տունը: 39 Սիմոնի կ'ըստին. «Ասիկա Յովսէփի որդին չէ»: 23 զոքանչը կը տուայտէր սաստիկ ինք ալ բսաւ անոնց. «Իրաւ դուք ինծի տենդով, ու թախանձեցին իրեն՝ անոր պիտի բսէք սա առածը. “Բժիշկ, դուն համար: 40 Յիսուս կայնելով անոր քով՝ քեզ բուժ: Ո՞շափ բաներ լսեցին՝ որ սաստեց տենդը, որ յօդուց զայն: Ան Կափառնայումի մէջ կատարուեցան. ալ անմիշապէս կանգնեցաւ, եւ անոնց հին ալ ըրէ՝ քոն բնագաւառիդ մէջ”»: կը սպասարկէր: 41 Արեւին մայր մտած 24 եւ շարունակեց. «Եշմարտապէս կը ատենք՝ բոլոր անոնք, որ զանազան յայտարարեմ ձեզի. “Ո՛չ մէկ մարգարէ ախտերով հիւանդներ ունեին, իրեն բերին ընդունելի է իր բնագաւառին մէջ”»: 25 զանոնք. ինք ալ անոնցմէ իւրաքանչիւրին Շշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. վրայ ձեռք դնելով՝ բուժեց զանոնք: “Ճատ այրիներ կային հսրայէլի մէջ՝ 42 Ճատերէն դեւեր ալ դուրս կ'ելլին՝ Եղիայի օրերը, երբ երկինք գոցուեցաւ աղաղակելով. «Դուն ես Քրիստոսը,

Աստուծոյ Որդին: Բայց ինք կը սաստեր ահա մարդ մը, բորոտութեամբ լեցուն, ու չեր թոյլատրեր անոնց՝ որ խօսին, տեսնելով Յիսուսը՝ ինկալ երեսի վրայ, որովհետեւ գիտեին թէ ինք Քրիստոսն աղերսեց անոր եւ ըսաւ. «Տէ՛ր, եթէ Ե: 43 Երբ ցերեկ եղաւ, մեկնեցաւ ու ուզես՝ կը լուս մաքրել գիս: 13 Յիսուս զնաց ամայի տեղ մը. եւ բազմութիւնները երկարելով իր ձեռքքը՝ դպաւ անոր ու կը փնտռէին զայն: Եկան անոր բռվ, ըսաւ. «Կ'ուլզն, մաքրուէ: Եւ իսկոյն ու կը բռնէին՝ որ չիեռանայ իրենցմ: բորոտութիւնը զնաց անկէ: 14 Ինք 44 Բայց ան ըսաւ իրենց. «Պետք է որ պատուիրեց անոր՝ որ ոչ մէկուն ըսէ, ուրիշ բաղաբներու ալ աւետեմ Աստուծոյ հապա՝ ըսաւ. «Գնայ, ցոյց տուր քեզ թագաւորութիւնը, քանի որ դրկուած քահանային, եւ Մովսէսի պատուիրածին եմ այս նպատակով»: Եւ կը բարողէր համաձայն՝ մատուցանէ քու մաքրուելուդ Գալիլեայի ժողովարաններուն մէջ: ընծան, իբր վկայութիւն անոնց»: 15

5 ተያዥ የአዲስአበባ ክፍል አንቀጽ 5

շուրջը՝ Աստուծոյ խօսքը լսելու համար, ինք Գեննեսարէթի ծովակին եղերքը կանգնած էր, 2 ու տեսաւ երկու նաւեր՝ որ ծովակին եղերքը կեցած էին, և ձկնորսները՝ անսոցմէ հջած՝ ուռկանները կը լուային: Յ ինք մտաւ այդ նաւերէն մէկուն մէջ՝ որ Սիմոնինն էր, խնդրեց անկէ՝ որ քիչ մը ցամաքին ծովուն մէջ տանի. ու նատելով նաւուն մէջ՝ կը սորվեցնէր բազմութիւններուն: 4 Երբ դադրեցաւ խօսելէն՝ ըսաւ Սիմոնի. «Յառաջ տար նաւը՝ դէպի խորունկը, եւ նետեցէք ձեր ուռկանները՝ ձուկ որսալու»: 5 Սիմոն պատասխանեց անոր. «Վարդապետ, ամբողջ գիշերը աշխատեցանք ու ոչինչ որսացինք. բայց կը նետեմ ուռկանը՝ քու խօսքիդ համար»: 6 Երբ ատիկա ըրին՝ մեծ բանակութեամբ ձուկ բռնեցին, եւ իրենց ուռկանը կը պատուտէր: 7 Նշան կ'ընէին միւս նաւուն մէջ եղող իրենց ընկերակիցներուն, որ գան՝ օգնեն իրենց: Եկան ու երկու նաւերն այլ լեցուցին, եւ գրեթէ ընկրմելու մօտ էին: 8 Երբ Սիմոն Պետրոս տեսաւ, ինկաւ Յիսուսի ծունկերուն ու ըսաւ «Տէր, հեռացիր իմ քովէս, քանի որ ես մեղաւոր մարդ մըն եմ»: 9 Որովհետեւ այլայլած էր, ինչպէս նաեւ բոլոր իրեն հետ եղողները, իրենց բռնած ձուկերու առատութեան համար. 10 նոյնպէս այլ Զերեկեսի որդինները՝ Յակոբոս եւ Յովհաննէս, որոնք Սիմոնի ընկերներն էին: Յիսուս ըսաւ Սիմոնի. «Մի՛ վախմար, ասկէ ետք մարդո՞ւ որսորդ՝ պիտի ըլլաս»: 11 Ու նաւերը ցամաք հանելով՝ թողուցին ամէն ինչ եւ հետեւեցան անոր: 12 Երբ ինք բաղարի մը մէջ էր՝

ննծան, իբր վկայութիւն անոնց»: 15
Սակայն անոր համբաւը այլ աւելի կը
ուղարածուէր. ու մեծ բազմութիւններ
կը համախմբուէին՝ մտիկ ընծոյ եւ
ուղարածուէլու իրենց հիւանդութիւններէն: 16
Հայց ինք կը քաջուէր ամայի տեղեր ու
լ'աղօթէր: 17 Օր մը՝ ինք կը սորվեցնէր, ու
Փարիսեցիներ եւ Օրէնքի վարդապէտներ
ստած էին, - որոնք ժողվուած էին
Դավիթայի, Յրէաստանի ու Երուսաղէմի
ըուրո գիւղերէն, - եւ Տէրոց զօրութիւնը
սերկայ էր թշկելու համար: 18 Եւ ահա
քանի մը մարդիկ թերին անդամալոյծ
մարդ մը՝ մահիճով, ու կը շանային ներս
մտցնել զայն եւ դնել ամոր առջեն: 19
Երբ բազմութեան պատճառով չկրցան
ճամբար գտնել՝ որ ներս մտցնեն զայն,
ոյան տափնիքը, եւ կղմինտրներուն մէշեն՝
մահիճով իշեցուցին զայն մէջտեղը,
Ցիսուսի առջեն: 20 Ան ալ՝ տեսնելով անոնց
հաւատքը՝ ըսաւ անոր. «Մարդ, մեղքերդ
սերուած են քեզի»: 21 Դափիներն ու
Փարիսեցիները սկսան մտածել՝ ըսելով.
«Ո՞վ է ասիկա՝ որ հայիութիւններ
դ'սես: Ո՞վ կրնայ մեղքերը ներել՝ բացի
Աստուծմն»: 22 Երբ Ցիսուս ըմբռնեց
անոնց մտածումները՝ պատասխանեց
անոնց. «Ինչ կը մտածէք ձեր սիրտերուն
մէ: 23 Ո՞ր աւելի դիրին է, «մեղքերդ
սերուած են քեզի» ըսելը, թէ՝ «ոտքի
սիր ու բալէ» ըսելը: 24 Բայց որպէսզի
փիտնաք թէ մարդու Որդին իշխանութիւն
ունի՝ երկրի վրայ մեղքերը ներելու, (ըսաւ
անդամալոյծին), քեզի կ'ըսեմ. «Ոտքի
սիր, ան մահիճ ու զնաւ տունդ»: 25
Ան ալ անմիջապէս կանզմեցա անոնց
առջեւ, վրան առաւ ինչ բանի վրայ
որ պառկած էր, եւ զնաց իր տունը՝
իշխանաբելով Աստուծ: 26 Բոյրը՝

իհացումով համակուած՝ փառաբանեցին ունանք ըսին անոնց. «Ինչո՞ւ կ'ընէք ինչ Աստուած, ու վախով համակուած՝ որ արտօնուած չէ ընել Շաբաթ օրերը»: կ'ըսէին. «Այսօր արտակարգ բաներ Յ Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Չը տեսանք»: 27 Ասլի եսք՝ մեկնեցա, եւ կարդացեր Դաւիթի ըրածը, երբ ինք տեսաւ մաքսաւոր մը՝ որուն անունը եւ իրեն հետ եղողները անօթեցան. 4 Ղեկ էր. ան նստած էր մաքս ընդրւնելու ինչպէս մտաւ Աստուծոյ տունը, առաւ տեղը: Ըսաւ անոր. «Նետեւէ ինծի»: 28 առաջադրութեան հացերը ու կերաւ, Ան ալ ձգեց ամեն ինչ, կանզնեցաւ եւ նաեւ տուաւ իրեն հետ եղողներուն. ոչ անոր հետեւեցաւ: 29 Ղեկ մեծ կոչունք մը մեկուն արտօնուած էր ուտել զանոնք՝ սարբեց իր տան մեջ. ու մեծ քազմութիւն բացի քահանաներէն»: 5 Եւ ըսաւ կար մաքսաւորներու եւ ուրիշներու, որ անոնց. «Մարդու Որդին տէրն է նաեւ անոնց հետ սեղան նստած» էին: 30 Շաբաթին»: 6 Ուրիշ Շաբաթ օր մըն ալ Անոնց դպիրներն ու Փարիսեցիները մտաւ ժողովարանը եւ կը սրպեցնէր: Յոն կը տրտնչէին անոր աշակերտներուն մարդ մը կար՝ որուն աջ ձեռքը չորցած դէմ՝ ըսելով. «Ինչո՞ւ կ'ուտէք ու կը էր: 7 Դպիրներն ու Փարիսեցիները կը խմէք մաքսաւորներու եւ մեղաւորներու հսկէին իր վրայ՝ տեսնելու թէ պիտի հետ»: 31 Յիսուս պատասխանեց անոնց. բուժէ զայն Շաբաթ օրը, որպեսզի «Ո՛չ թէ առողջներուն բժիշկ պէտք է, ամբաստանութեան արիթ մը գտնեն հապա՝ հիւանդներուն: 32 Ես եկայ իրեն դէմ: 8 Իսկ ինք՝ գիտնալով անոնց ոչ թէ արդարները կանչելու, հապա մտածումները՝ ըսաւ այն մարդուն, որուն մեղաւորները՝ ապաշխարութեան»: 33 ձեռքը չորցած էր. «Ոտքի ելիր, կայնէ Անոնք ալ ըսին. «Ինչո՞ւ Յովիաննեփի մեջտեղը»: Ան ալ ելաւ ու կայնեցաւ: աշակերտները յաճախ ծով կը պահեն եւ 9 Ուստի Յիսուս ըսաւ անոնց. «Ձեզի աղերսանք կը մատուցանեն, նմանապէս բան մը հարցնեմ. «Շաբաթ օրը որը Փարիսեցիներուն աշակերտները, բայց արտօնուած է, բարիք ընել՝ թէ չարիք բուկիններդ կ'ուտեն ու կը խմեն»: 34 Ան ընել, անձ մը փրկել՝ թէ կորսնցնել»: 10 ալ ըսաւ անոնց. «Կրնամք ծով պահել տալ եւ շուրջը նայելով՝ բոլորին վրայ, ըսաւ հարսնեւորներուն՝ մինչ փեսան իրենց անոր. «Երկարէ ձեռքդք: Ան ալ այնպէս հետ է: 35 Բայց օրերը պիտի գան՝ երբ ըրաւ, ու անոր ձեռքը առողջացաւ փեսան պիտի վերցուի իրենցմէ. ապա միւսին պէս: 11 Իսկ անոնք լեցուեցան այդ օրերը ծով պիտի պահեն»: 36 Առակ մոլեգնութեամբ, եւ կը խօսէին իրարու մըն ալ ըսաւ անոնց. «Ո՛չ մէկը կը ձգէ հետ՝ թէ ինչ ընեն Յիսուսի: 12 Աղ օրերը՝ նոր լարի կտոր մը իին հանդերձի վրայ: Լեռ գնաց աղօթելու, եւ ամբողջ գիշերը Այլապէս՝ այդ նորը պատուածք ալ կ'ընէ, անցուց Աստուծոյ աղօթելով: 13 Առտուն՝ ու իինցածին հետ չի յարմարիր այդ նոր կանչեց իր աշակերտները, եւ ընտրեց լաթէն եղած կտորը: 37 Նաեւ ո՛չ մէկը կը անոնցմէ տասներկու հոգի, ու առաքեալ դնէ նոր գինին իին տիկերու մէջ: Այլապէս՝ անուանեց զանոնք:- 14 Սիմոնը՝ որ նոր գինին կը պատուէ տիկերու. ինք կը Պետրոս ալ անուանեց, եւ անոր եղբայրը՝ Թափի, ու տիկերու կը կորսուին: 38 Յապա Անդրեասը, Յակոբոսն ու Յովիաննեսը, նոր գինին դրուելու է նոր տիկերու մէջ, 15 Փիլիպպոսը եւ Բարթողոմէոսը, որպէսզի երկուբն ալ պահուին: 39 Եւ Մատթեոսն ու Թովմասը, Ալֆեոսեան ո՛չ մէկը իին գինին խմելէն եսք՝ իսկոյն Յակոբոսը եւ Նախանձայոյզ կոչուած կ'ուղէ նորը, բանի որ կ'ըսէ. «Յինը աւելի Սիմոնը, 16 Յակոբոսի եղբայր՝ ախորժահամ է»:

6 Առաջին ամսուան երկրորդ Շաբաթ
օրը՝ ինք կ'անցներ արտերու մէջն,
եւ իր աշակերտները ցորենի հասկեր
փրցնելով՝ իրենց ձեռքերուն մէջ կը
շփէին ու կ'ուտեին: **2** Փարիսեցիներէն
մատնիչ եղաւ: **17** Վնոնց հետ իշնելով՝
տափարակ տեր մը կայնեցաւ, ինչպէս
նաեւ իր աշակերտներուն խումբը եւ
ժողովուրդի մեծ բազմութիւն մը՝ ամբողջ
Հրեատանաւն, Երուսաղէմին, ու Տիլոսի
եւ Սիոնին ծովեցերըէն: **18** անոնք եկած

Եին մտիկ ընելու անոր խօսքերը, ու կ'ունենաք. որովհետեւ մեղաւորներն այ բուժութելու իրենց ախտերէն: Անմաքուր փոխ կու տան մեղաւորներուն, որպէսզի ոգիներէն տանջուղոներն այ եկան եւ վերստանան նոյն չափով: **35** Յապա դուք՝ բժշկուեցան: **19** Ամբողջ բազմութիւնը սիրեցէք ձեր թշնամիները ու բարիք ըրէք, կը շանար դպչի իրեն, որովհետեւ փոխ տուլէք՝ առանց փոխարէնը բան մը գօրութիւն կ'ելլէք իրմէ ու բոլորը կը սպասելու, եւ ձեր վարձատրութիւնը շատ բժշկէր: **20** Այն ատեն աչքերը բարձրացուց պիտի ըլլայ ու Ամենաբարձրին որդիները դեպի իր աշակերտները եւ ըսաւ. «Երանի պիտի ըլլաք, որովհետեւ ան քաղցր է ձեզի՝ աղքատներուղ, որովհետեւ ձերն ապերախտներուն ու չարերուն հանդէա: Ե Աստուծոյ թագաւորութիւնը: **21** **36** Ուրեմն արգահատող եղէք, ինչպէս ձեր Երանի ձեզի՝ որ իհմա անօթի էք, Յայրն ալ արգահատող Է»: **37** «Մի դատէք՝ որովհետեւ պիտի կշտանաք: Երանի ու պիտի չդատուիք. մի դատապարտէք՝ ձեզի՝ որ իհմա կու լաք, որովհետեւ եւ պիտի չքատապարտուիք. Ներեցէք՝ պիտի խնդաք: **22** Երանի ձեզի՝ երբ ու պիտի ներուի ձեզի: **38** Տուլք՝ եւ մարդիկ ատեն ձեզ, ու երբ զատեն պիտի տրուի ձեզի. լաւ չափով՝ կոխուած, ձեզ իրենց ընկերութենեն, նախատեն ցնցուած, լեվիցուն պիտի տրուի ձեր եւ վարկաբեկնեն ձեր անունը՝ մարդու գոզը. քանի որ պիտի չափուի ձեզի Որդիին պատճառով: **23** Ուրախացէք այն չափով՝ որով դուք կը չափէք»: **39** այդ օրը ու ցնծացէք, քանի որ ձեր Առակ մըն ալ ըսաւ անոնց. «Կոյրը կրնայ վարձատրութիւնը շատ է երկինքը. առաջնորդել կոյրը. միթէ երկնլըն ալ արդարեւ իրենց հայրերը նոյնպէս փոսք պիտի չինան: **40** Աշակերտը իր կ'ընէին մարգարէներուն: **24** Բայց վայ վարդապետէն գերիվեր չէ. բայց ամեն ձեզի՝ հարուստներուղ, որովհետեւ կատարեալ աշակերտ՝ իր վարդապետին ունեցած էք ձեր միսիթարութիւնը: **25** պէս պիտի ըլլայ: **41** Ինչո՞ւ կը տեսնես Վայ ձեզի՝ որ կուշտ էք, որովհետեւ եղրօրդ աչքին մեջի շիւղը, ու չես նշմարեր պիտի անօթենաք. վայ ձեզի՝ որ իհմա քու աչքին մեջի գերանը: **42** Կամ ինչպէս կը խնդաք, որովհետեւ պիտի սպաք ու կրնաս ըսել եղրօրդ. «Եղրայր, թոյլ տուր լաք: **26** Վայ ձեզի՝ երբ մարդիկ լաւ խօսին որ հանեմ աչքին մեջի շիւղը», երբ դուն ձեր մասին, որովհետեւ իրենց հայրերը չես տեսներ քու աչքին մեջի գերանը: այնպէս կ'ընէին սուստ մարգարէներուն: Կեղծաւոր, նախ հանէ քու աչքեղ գերանը, **27** «Բայց կը յայտարարէմ ձեզի՝ որ մտիկ եւ այն ատեն յստակ պիտի տեսնե՞ւ կ'ընէք. «Սիրեցէք ձեր թշնամիները, համելու համար եղրօրդ աչքին մեջի բարիք ըրէք ձեզ ատողներուն, **28** շիւղը»: **43** «Արդարեւ չկայ լաւ ծառ օրինեցէք ձեզ անհօնիները, աղօթեցէք մը՝ որ վատ պտուր բերէ, ոչ ալ վատ ձեզ պախարակողներուն համար: **29** Եթէ ծառ մը՝ որ լաւ պտուր բերէ. **44** քանի մեկը զարնէ այտիք, միւսն ալ մօտեցուր որ իւրաքանչիւր ծառ կը ճանչցուի իր անոր. եթէ առնէ հանդերձ բեզմէ, մի պտուղէն: Որովհետեւ փուշերէն թուզ արգիլո որ առնէ բաճկոնդ ալ: **30** Տուր չեն քաղեր, ու մորենիւն խաղոր չեն ամեն մարդու՝ որ բեզմէ կ'ուզէ, ու քու կթեր: **45** Քարի մարդը՝ բարութիւն կը բաներդ առնողին մի պահանջեր զանոնք: Քիւցնէ իր սիրտին բարի զանձեն, իսկ **31** Ինչպէս կ'ուզէք որ մարդիկ ընեն չար մարդը՝ չարիք կը բիւցնէ իր սիրտին ձեզի, նոյնպէս ալ դուք ըրէք անոնց: **32** Չար զանձեն. քանի բերանը կը խօսի Եթէ սիրեք ձեզ սիրողները, ինչ շնորհք սիրտին լիութենէն»: **46** «Ինչո՞ւ “Տէր, Տէր” կ'ունենաք. որովհետեւ մեղաւորներն կը կոչէք զիս, բայց չէք գործադրեր ինչ ալ կը սիրեն զիրենք սիրողները: **33** Եթէ որ կ'ըսեմ: **47** Ո՞վ որ կու զայ ինծի, կը լսէ բարիք ընէք ձեզի բարիք ընողներուն, իմ խօսքերս ու կը գործադրէ զանոնք, ինչ շնորհք կ'ունենաք. որովհետեւ ցոյց տամ ձեզի թէ որո՞ւ կը նմանի: **48** Ան մեղաւորներն ալ նոյն բանը կ'ընեն: **34** Եթէ կը նմանի տուն կառուցանող մարդու փոխ տաք այնպիսի մարդոց՝ որոնցմէ մը, որ փորեց, խորացաւ եւ իհմը դրաւ յոյս ունիք վերստանալու, ինչ շնորհք վէմի վրայ. երբ ողողում եղաւ՝ հեղեղը

գարկաւ այդ տան բայց չկրցաւ սարսել դպաւ դագաղին. կրողները կանգ առին, զայն, որովհետեւ վէմի վրայ հիմնուած եւ ըսաւ. «Երիտասարդ, քեզի՞ կ'ըսեմ. Եր: 49 Իսկ ան որ կը լսէ իմ խօսքերս ու “Ոտքի ելիր”»: 15 Մեռեն ալ ելաւ, նստաւ, չի գործադրեր, կը նմանի մարդու մը, որ եւ սկսաւ խօսիլ. Յիսուս տուաւ զայն հոդի վրա տուն կառուցանեց՝ առանց իր մօր: 16 Վախը համակեց բոլորը, ու հիմի. հեղեղը զարկաւ անոր եւ խսկոյն Աստուած կը փառաբանեին՝ ըսելով. «Մեծ մարգարէ մը ելած է մեր մէջ, եւ Աստուած այցելած է իր ժողովուրդին»: 17 Անոր մասին այս տարածայնութիւնը տարածուեցաւ ամբողջ Յրեաստանի մէջ, ու ամբողջ շրջակայքը: 18 Յովիաննեսի աշակերտները պատմեցին իրեն այս բոլոր բաներուն մասին: 19 Յովիաննես ալ իր աշակերտներէն երկուքը կանչեց իրեն ու դրկեց Յիսուսի՝ ըսելով. «Դուն ես ան՝ որ պիտի գար, թէ ուրիշի՞ մը սպասենք»: 20 Երբ այդ մարդիկը եկան անոր քով ըսին. «Յովիաննես Մկրտիչը մեզ դրկեց քեզի՞ ըսելով. «Դուն ես ան՝ որ պիտի գար, թէ ուրիշի՞ մը սպասենք»»: 21 Նոյն ժամուն շատեր թժկեց իրենց ախտերէն, տանջանքներէն եւ չար ողիներէն, ու շատ կոյրերու տեսութիւն շնորհեց: 22 Ապա Յիսուս պատաժանեց անոնց. «Գացէք, պատմեցէք Յովիաննեսի ինչ որ տեսաք եւ լսեցիք, թէ կոյրերը կը տեսնեն, կադեռը կը բալեն, բրոտտները կը մաքրուին, խոլուրը կը լսեն, մեռեները յարութիւն կ'առնեն, աղբատներուն կ'աւետարանուի: 23 Երանի անոր՝ որ չի գայթակրի իմ պատճառովս»: 24 Երբ Յովիաննեսի պատզանաւորները գացին, Յիսուս սկսաւ բազմութիւններուն խօսիլ Յովիաննեսի մասին. «Բնչ տեսնելու գացիք անապատը. հովէն տատանոյ եղի՞զ մը: 25 Յապա ինչ տեսնելու գացիք. փափուկ հանդերձներ հագած մարդ մը: Ահա անոնք՝ որ փառաւոր պատմուճաններով ու փափկութեան մէջ են, թագաւորական պայտանէրն են: 26 Յապա ինչ տեսնելու գացիք. մարգար՞ մը: Այն, կը յայտարարեմ ծեզի, աւելիք քան մարգարէ մը: 27 Որովհետեւ ասիկա է ան՝ որուն մասին գրուած է. «Ահա ես կը դրկեմ իմ պատզանաւորս քու առջևեդ. ան պիտի պատրաստ ճամբար՝ քու առջևեդ»: 28 Արդարեւ կը յայտարարեմ ծեզի. «Կիներէ ծնածներուն մէջ՝ Յովիաննես Մկրտիչն աւելի մեծ մարգարէ չկայ». սակայն

7 Երբ լմնցուց իր բոլոր խօսքերը ժողովուրդին ականչներուն ըսելը մտաւ Կափառնայում: 2 Յարիւրապետի մը ծառան, որ փիրելի եր իրեն, ծանրօրին հիւանդացած ըլլալով՝ վախճանելու մօտ Եր: 3 Երբ լսեց Յիսուսի մասին, Յրեաներէն քանի մը երեցներ դրկելով՝ թախանձեց անոր, որ զայ եւ ապրեցնեց իր ստրուկո: 4 Անոնք ալ եկան Յիսուսի, փութաջանութեամբ կ'աղաքէին անոր ու կ'յսէին. «Ան՝ որուն պիտի ընեն այս շնորհը՝ արժանի է, 5 որովհետեւ կը սիրէ մեր ազգը, եւ ինք կառուցանեց ժողովարանը մեզի համար»: 6 Յիսուս զնաց անոնց հետ, ու երբ տունեն շատ հեռու չէր, հարիւրապետը քանի մը բարեկամներ դրկեց եւ ըսաւ անոր. «Տէր, մի անհանգստանար, որովհետեւ ես արժանի չեմ որ դուն մտնեն իմ յարկիս տակ: 7 Ուստի ես ալ արժանի չնկատեցի զիս՝ զայլու քեզի. հապա ըսէ խօսք մը», ու ծառաս պիտի թժկուի: 8 Որովհետեւ ես ալ իշխանութեան տակ դրուած մարդ մըն եմ, եւ զինուրներ ունիմ իմ հրամանիս տակ: Ասոր կ'ըսեմ. «Գնա՞», ու կ'երթայ. եւ միւսին. «Եկնր», ու կու զայ. եւ ստրուկո. «Ըրէ այս բանը», ու կ'ընէ: 9 Յիսուս լսելով ասիկա՝ զարմացաւ անոր վրայ, եւ դառնալով իրեն հետեւող բազմութեան ըսաւ. «Զեզի կը յայտարարեմ թէ Խարայէլի մէջ անզամ ես չգտայ այսափ մեծ հաւատք»: 10 Պատզանաւորները տուն վերադարձան, եւ առողջացած գոտան հիւանդ ծառան: 11 Յետեւեալ օրը կ'երթար քաղաքը մը՝ որուն անունը Նային Եր: Անոր հետ կ'երթային իր աշակերտներէն շատերը, նաեւ մեծ բազմութիւն մը: 12 Երբ մօտեցաւ քաղաքին դրան, ահա մեռել մը դուրս կը հանեին, իր մօր մէկ հասիկ որդին: Ան այրի Եր, ու քաղաքէն մեծ բազմութիւն մը անոր հետ Եր: 13 Տէրը տեսնելով զայն՝ գթաց անոր վրայ եւ ըսաւ անոր. «Մի լար»: 14 Ու մօտենալով՝

Աստուծոյ թագաւորութեան մէջ՝ ամենէն ըսաւ անոր. «Շիտակ դատեցիր»: 44 Ու պզիկը անկէ աւելի մեծ է»: 29 Երբ դառնալով դէպի այդ կինը՝ ըսաւ Միմոնի. ամբողջ ժողովուրդն ու մաքսաւորները «Կը տեսնես այս կինը: Ես տուն մտայ, լսեցին, արդարացուցին Աստուծած՝ եւ դուն ջուր չտուիր ոտքերուս. բայց որ Յովհաննէսի մկրտութեամբ ասիկա իր արցունքով թրժեց ոտքերս, մկրտուեցան: 30 Բայց Փարիսեցիներն ու եւ իր մազերով սրբեց: 45 Դուն ինձի օրինականները անարգեցին Աստուծոյ համբոյր մը չտուիր, բայց ասիկա հոս ծրագիրը իրենց հանդէպ՝ անկէ մտնելէս ի վեր՝ չդադրեցաւ ոտքերս չմկրտուերով: 31 «Ուրեմն որո՞ն նմանցնեմ համբուրելի»: 46 Դուն գլուխս չօծեցիր այս սերունդին մարդիկը, եւ որո՞ն կը անուշահոտ իւղով, բայց ասիկա ոտքերս նմանին: 32 Կը նմանին մանուկներու, օծեց անուշահոտ օծանելիքով: 47 Ուստի որոնք հրապարակները նստելով՝ կը յայտարարեմ քեզի. «Ասոր քազմաթիւ կը գրչեն իրարու եւ կ'ըսեն. «Սրինգ մեղքերը ներուած են, որովհետեւ շատ նուազեցինք ձեզի՝ ու չպարեցիք, սիրեց. բայց ան՝ որուն քիչ կը ներուի, ողբացինք ձեզի՝ ու չլացիք»: 33 անիկա քիչ կը սիրԵ». 48 Եւ ըսաւ անոր. Որովհետեւ Յովհաննէս Մկրտիչը եկաւ, «Թու մեղքերը ներուած են»: 49 Իրեն հետ ոչ հաց կ'ուտեր եւ ոչ գինի կը խմԵր, սեղան նստողները սկսան ըսել իրենց ու կ'ըսէիք. «Դեւ կայ անոր մէջ»: 34 մէջ. «Ո՞վ է ասիկա՝ որ մեղքերն ալ կը Մարդու Որդին եկաւ, կ'ուտե եւ կը ներԵ»: 50 Իսկ ինք ըսաւ կնոջ. «Ճաւատքդ իմԵ, ու կ'ըսէք. «Ահա շատակեր ու փրկեց քեզ, զնայ իսաղութեամ»:

զինեսէր մարդ մը, մաքսաւորներու եւ մեղաւորներու բարեկամ»: 35 Եւ իմաստութիւնը արդարացաւ իր բոլոր զաւակներով»: 36 Փարիսեցիներն մէկը կը թախանձԵր՝ որ ան իրեն հետ հաց ուտէ: Ան ալ մտաւ Փարիսեցիին տունը ու սեղան նստաւ: 37 Քաղաքին մէջ մեղաւոր կին մը կար. Երբ գիտցաւ թէ ան սեղան նստած Է Փարիսեցիին տունը, անուշահոտ օծանելիքի ալապաստրէ շիշ մը բերուա, 38 լարվ կեցաւ անոր ոտքերուն քով՝ ետեւի կողմը, եւ սկսաւ արցունքով թրժել անոր ոտքերը: Եր գլուխին մազերով կը սրբէր ու կը համբուրեր անոր ոտքերը, եւ օծանելիքով կ'օծԵր: 39 Երբ զինք հրաւիրող Փարիսեցին տեսաւ, ըսաւ ինքնիրեն. «Եթէ ասիկա մարզար ըլլար, պիտի գիտնար թէ ո՞վ եւ ինչպիսի կին Է իրեն դպչողը, որովհետեւ մեղաւոր Ե»: 40 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Սիմոն, բան մը ունիմ քեզի ըսելու»: Ան ալ ըսաւ. «Ըսէ, վարդապէնտ»: 41 Յիսուս ըսաւ. «Փոխսատու մը ունէր երկու պարտապան. մէկը իինգ հարիւր դահեկան կը պարտէր, ու միւսը՝ յիսուն: 42 Երկուքին ալ շնորհեց պարտքը, քանի կարողութիւն չունէին վճարելու: Յիմա ըսէ, անոնցմէ ո՞վ աւելի պիտի սիրէ զայն»: 43 Սիմոն պատասխանեց. «Կ'ենթարեմ թէ ան՝ որուն շատ շնորհեց»: Ան ալ

8 Անկէ ետք, ինք կը քարոզէր՝ քաղաքէ քաղաք ու գիւղէ գիւղ շրջելով, եւ կ'աւետէր Աստուծոյ թագաւորութիւնը: Տաններկուքը իրեն հետ էին, 2 նաեւ քանի մը կիներ՝ որոնք չար ոգիներէ ու հիւանդութիւններէ բուժուած էին. Մարիամ՝ որ կը կղզուէր Մագդաղենացի եւ որմէ եօթք դեւ եկեր Եր, 3 Յովհաննա, Յերովդէսի տան Վերակացուին՝ Քուզայի կինը, Շուշան ու շատ ուրիշներ, որոնք կը սպասարկէին անոր իրենց ինչքով: 4 Երբ մեծ բազմութիւն հաւարուեցաւ եւ ամեն քաղաքէ իրեն եկան, առակ մը ըսաւ անոնց. 5 «Սերմնացան մը զնաց իր հունտը ցանելու: Մինչ կը ցանէր, քանի մը հունտէր ինկան ճամբային եղերքը եւ կոխկոտուեցան, ու երկինքի թօշունները լափեցին զանոնք: 6 Ուրիշներ ինկան ժայոի վրայ, եւ հազիւ բուսած՝ չորցան, քանի բուսահոո չկար: 7 Ուրիշներ ալ ինկան փուշերու մէջ, ու փուշերը բուսնելով անոնց հետ իսեղեցին զանոնք: 8 Իսկ ուրիշներ ինկան լաւ հողի մէջ, ու բուսնելով՝ հարիւրապատիկ պտուղ տուին»: Երբ ըսաւ այս բաները՝ գրչեց. «Ան որ ականջ ունի լսելու՝ թող լսԵ»: 9 Եր աշակերտները հարցուցին իրեն. «Ինչ է իմաստը այս առակին»: 10 Ան ալ ըսաւ.

«Ձեզի տրուած է հասկնալ Աստուծոյ զինք ու ըսին. «Վարդապետ, վարդապետ, թագաւորութեան խորհուրդները, բայց կը կորսուիմք»: Ան ալ ոտքի ելաւ, ուրիշներուն՝ առակներով կը խօսիմ. սաստեց հովն ու այիքները. եւ անոնք որպէսզի նայելով՝ չտեսնեն, ու լսելով՝ հանդարտեցան ու խաղաղութիւն եղաւ: չհասկնան»: ու «Ուրեմն սայ է առակին 25 Ըսաւ անոնց. «Ո՞ւր է ձեր հաւատքը»: իմաստը. հունացը՝ Աստուծոյ խօսքն է: Անոնք՝ վախով համակուած՝ զարմացան, 12 ճամբային եղերքը եղողները անոնք եւ կ'ըստին իրարու. «Արդեօք ո՞վ է ասիկա, են՝ որ կը լսեն. յետոյ Չարախօսը կու որ կը իրամայէ նոյնիսկ հովերուն ու զայ եւ կը վերցնէ անոնց սիրտէն խօսքը, ջուրին, եւ կը հնազանդին իրեն»: 26 որպէսզի չհաւատտան ու չփրկուին: 13 Նաւարկելով իշան Գաղարացիներուն ժայրի վրայինները անոնք են, որ երբ երկիրը, որ Գալիեայի դիմացն է: 27 լսեն՝ ուրախութեամբ կ'ընդունին խօսքը: Երբ ինք ցանար ելաւ, քաղաքէն մարդ Բայց արմատ չունին. ատեն մը կը մը հանդիպեցաւ իրեն: Ան դեւեր ունէր հաւատան, եւ փործութեան ժամանակ ներսը՝ երկար ժամանակէ ի վեր. հանդերձ կը հեռանան: 14 Փուշերու մէջ ինկածները չեր հագներ, ոչ ալ տան մէջ կը բնակէր, անոնք են, որ լսելէ նետք՝ կ'երթան, բայց հապա՞ գերեզմաններու մէջ: 28 Տեսներով կը խեղդուին այս կեանքին հոգերով, Յիսուսը՝ աղաղակեց, ինկաւ անոր առջեւ հարստութեամբ ու հաճոյքներով, եւ եւ ըսաւ բարձրածայն. «Դուն ինչ գործ պտուղ չեն հասունցներ: 15 Իսկ լաւ հողի ունիս ինձի հետ, Յիսուս, Ամենաբարձր մէջ ցանուածները անոնք են, որ խօսքը Աստուծոյ Որդի. կ'աղերսեն քեզի, մի լսելով՝ պարկեցտ ու բարի սիրտի մը տանջեր զիս»: 29 (Որովհետեւ իրամայեց մէջ կը պահեն զայն, եւ համբերութեամբ անմաքուր ոգիին՝ որ ելլէ այդ մարդին. պտուղ կ'արտադրեն»: 16 «Ո՛չ մէկը՝ արդարեւ երկար ատեն էր որ գրաւած ճրագ մը վառելէ ետք՝ կը ծածկէ զայն էր զայն, եւ ան կապուած կը պահուէր՝ անօրով մը, կամ կը դնէ մահիճի մը շղթաներով ու ոտնակապերով, բայց ներբեւ. հապա կը դնէ աշտանակի մը կը կոտրտէր կապերը եւ դեւեն կը վրայ, որպէսզի ներս մտնողները տեսնեն քշուէր անապատը:) 30 Յիսուս հարցուց լրյուը: 17 Որովհետեւ չկայ գաղտնիք անոր. «Ի՞նչ է անունդ»: Ան ալ ըսաւ. մը՝ որ բացայաց պիտի չըլլայ, ոչ ալ «Լեզեն». որովհետեւ շատ դեւեր մտած պահուած բան մը՝ որ պիտի չզիտցուի էին անոր մէջ: 31 Անոնք կ'աղաչէին ու երեւան չելլէ: 18 Ուրեմն զգուշացէք իրեն, որ չիրամայէ իրենց՝ անդրունդը թէ ինչպէս կը լսէք. որովհետեւ ով որ երթալ: (Abyssos g12) 32 Յոն խոգերու մեծ ունի՝ պիտի տրուի անոր, իսկ ով որ երամակ մը կար, որ լեռը կ'արածէր: չունի՞ անկէ պիտի առնուի նոյնիսկ ինչ Աղաչէցին անոր՝ որ արտօնէ իրենց որ ինք կը կարծէ թէ ունի»: 19 Անոր անոնց մէջ մտնել. եւ արտօնեց իրենց: մայրն ու եղբայրները եկան իրեն, բայց 33 Ուստի դեւերը՝ դուրս ելլերով մարդին՝ բազմութենեն չէին կրնար մօտենալ իրեն: մտան խոգերուն մէջ. ու երամակը 20 Անոր լուր տուին՝ ծսելով. «Քու մայրո ու զահավէժ տեղին ծովակը վազեց եւ եղբայրներդ դուրս կայնած են եւ կ'ուզեն խեղդուեցաւ: 34 Խոզարածները տեսնելով տեսնել քեզ»: 21 Ան ալ պատասխանեց պատահածը՝ փախան, ու պատմեցին անոնց. «Իմ մայրս ու եղբայրներս անոնք բաղաքը եւ արտերը: 35 Մարդիկ դուրս են, որ կը լսեն Աստուծոյ խօսքը եւ ելամ՝ պատահածը տեսնելու: Եկան կը գործադրեն զայն»: 22 Օր մը՝ ինք Յիսուսի քով, ու գտան այն մարդը՝ նաև մտաւ իր աշակերտներուն հետ, եւ որմէ դեւերը ելած էին, նստած Յիսուսի ըսաւ անոնց. «Ծովակին միւս եգերքը ոտքերուն քով, հագուած եւ սրափած. անցնինք»: Մեկնեցան. 23 բայց մինչ ու վախցան: 36 Անոնք որ տեսեր էին կը նաւարկեին՝ ինք քնացաւ: Յովի պատահածը, պատմեցին անոնց թէ փոթորիկ մը իշաւ ծովակին վրայ. նաւը ինչ կերպով դիւահարը բուժուեցաւ: կը լեցուէր ջուրով, եւ իրենք վտանգի 37 Գաղարացիներուն շոշակայքը եղող մէջ էին: 24 Մօտեցան, արթնցուցին ամբողջ բազմութիւնը կը թախանձէր

անոր՝ որ երթայ իրենցմէ, որովհետեւ կու լային եւ կը հեծեծէին անոր վրայ. մեծ վախով համակուած էին: Ան ալ նաև բայց ինք ըսաւ. «Մի լաք. ան մեռած չէ, մտնելով Վերադարձաւ: 38 Մարդը՝ որմէ հապա կը քնանայ»: 53 Անոնք ալ զինք դեւերը ելած էին, կ'աղերսէր անոր որ ծաղրեցին, քանի գիտէին թէ մեռաւ: 54 ընկերանայ իրեն: Բայց Յիսուս արձակեց Իսկ ինք բոլորն ալ դուրս հանելով՝ բռնեց զայն եւ ըսաւ. 39 «Վերադարձիր տունդ, անոր ծեռքն, ու գոչեց՝ ըսելով. «Աղջկ, ու պատմէ ամէն ինչ որ Աստուած ըրաւ ոտքի եիր»: 55 Անոր հոգին Վերադարձաւ, քեզի»: Ան ալ գնաց, եւ ամբողջ բաղաքին եւ ան անմիջապէս կանգնեցաւ: Յիսուս մէջ հրապարակեց ամէն ինչ որ Յիսուս հրամայեց՝ որ անոր ուտելիք տան: 56 ըրաւ իրեն: 40 Երբ Յիսուս վերադարձաւ, Անոր ծնողները զմայլած մնացին, եւ ինք բազմութիւնը ընդունեց զինք, որովհետեւ պատուիրեց անոնց՝ որ պատահածը ոչ բոլորը կը սպասէին իրեն: 41 Եւ ահա մէկուն ըսեն:

Յայրու անունով մարդ մը եկաւ, որ ժողովարանի պետ էր: Յիսուսի ոտքը իյնարով՝ կ'աղաքէր անոր որ իր տունը մտնէ, 42 որովհետեւ ուներ մէկ հատիկ աղջկի մը, գրեթէ տասներկու տարեկան, որ նահամերձ էր: Երբ Յիսուս կ'երթար, բազմութիւնը կը սեղմէր զինք: 43 Կին մը, որ արինահոսութիւն ուներ տասներկու տարիէ ի վեր, եւ իր ամբողջ ունեցածը ծախսած էր թժշկներուն, բայց ոչ մէկեն կրցած էր բուժուի, 44 ետեւէն մօտենալով՝ անոր հանդերձին քդանցքին դպաւ, եւ իր արինահոսութիւնը անմիջապէս դադրեցաւ: 45 Ու Յիսուս ըսաւ. «Ո՞վ էր ան՝ որ դպաւ ինծի»: Երբ բոլորը կ'ուրանային, Պետրոս եւ իրեն հետ եղողները ըսին. «Վարդապետն, բազմութիւնը քեզ կը սեղմէ ու կը ճնշէ, եւ կ'ըսես. «Ո՞վ դպաւ ինծի»: 46 Յիսուս ըսաւ. «ՄՇկր դպաւ ինծի, որովհետեւ գիտակցեցա թէ զօրութիւն մը դուրս ելաւ ինծմ»: 47 Երբ կինը տեսաւ թէ ըրածը անկէ թաքրուն չմնաց, դողալով եկաւ, անոր առջեւ ինկաւ, եւ ամբողջ ժողովուրդին առջեւ յայտարարեց անոր թէ ինչ պատճառով դպեր էր անոր, եւ թէ ինչպէս անմիջապէս թժկուեցաւ: 48 Յիսուս ըսաւ անոր. «Քաջալերուէ, աղջկի, հաւատքդ թժկեց քեզ. զնա խաղաղութեամբ»: 49 Երբ ինք դեռ կը խօսէր, ժողովարամի պետին տունն մէկը եկաւ եւ ըսաւ. «Աղջկի մեռաւ, ալ մի անհանգստացներ վարդապետը»: 50 Բայց երբ Յիսուս լսեց ասիկա՝ ըսաւ անոր. «Մի վախնար, միայն հաւատա, ու պիտի ապրի»: 51 Երբ տունը մտաւ, ոչ մէկուն թոյլ տուաւ որ մտնէ, բայց միայն՝ Պետրոսի, Յակոբոսի ու Յովհաննէսի, եւ աղջկին հօր ու մօր: 52 Բոլորն ալ

9 Իր տասներկու աշակերտները հաւաքելով՝ զօրութիւն ու իշխանութիւն տուաւ անոնց բոլոր դեւերուն վրայ, եւ ախտերը թժկելու: 2 Ու որկեց զանոնք՝ որ քարոզեն Աստուծոյ թագաւորութիւնը եւ թժկեն հիւանդները: 3 Ըսաւ անոնց. ««ճամբորդութեան համար ոչինչ առէք, ոչ զաւազան եւ ոչ պարկ, ոչ հաց եւ ոչ դրամ. ոչ ալ կրկին բաճկոն ունեցէք»: 4 Որոն տուն որ մտնէք՝ ինն մնացէք, ապա անկէ մէկնեցէք: 5 Իսկ անոնք որ չեն ընդունիր ծեզ, երբ դուրս ելլէք այդ բաղաքէն՝ թօթուեցէք ծեր ոտքերուն փոշին անզամ, իր վկայութիւն անոնց դէմ»: 6 Անոնք ալ մէկնեցան եւ գիլէ գիլ կը շրջէին, ամէնուրեք աւետարանելով ու բուժելով: 7 Յերովդէս չորրորդապետը՝ անոր բոլոր կատարածներուն մասին լսելով՝ տարակոյսի մէջ էր, որովհետեւ ունանք ըսած էին. 8 «Յովհաննէս մերեներէն յարութիւն առաւ», եւ ունանք. «Եղիա յայտնուեցաւ», իսկ ուրիշներ ալ. «Նախկին մարգարէներէն մէկը յարութիւն առաւ»: 9 Յերովդէս ըսաւ. «Յովհաննէսը ես գիտատեցի, իսկ ով պիտի ըլլայ ասիկա՝ որուն մասին այսպիսի բաներ կը լսեմ»: Ու կը շանար տեսնել զայն: 10 Առաքեալները վերադարձան, ու պատմեցին անոր՝ ինչ որ ըրին. եւ առնելով զանոնք՝ մէկդի քաշուեցաւ ամայի տեղ մը, բաղաքի մը բով՝ որուն անունը Բերսայիրա էր: 11 Երբ բազմութիւնները գիտցան՝ անոր հետեւեցան: Ինք ալ զանոնք ընդունելով՝ կը խօսէր անոնց Աստուծոյ թագաւորութեան մասին, եւ կը թժկէր անոնք՝ որ բուժումի պէտք ունեին: 12

Երբ օրը սկսաւ մթննալ՝ տասներկուքը եւ սուրբ հրեշտակներուն փառքով: **27** մօտեցան եւ ըսին անոր. «Արձակ՝ Բայց ճշմարտապէս կը յայտարարեմ բազմութիւնը, որպէսզի երթան ջրչակայ ծեզի. «Յու կայնողներէն կան ոմանք՝ որ գիւղերն ու արտերը, իշեւանին եւ մահ պիտի չխամտեսեն, մինչեւ որ տեսնեն ուտելիք գտնեն, որովհետեւ հոս ամայի Աստուծոյ թագաւորութիւնը»: **28** Այս տեղ մըն ենք: **29** Ըսաւ անոնց. «Ի՞ւր խօսքերէն գրեթէ ուր օր ետք՝ առնելով անոնց կերակուր տուլէք»: Անոնք ալ ըսին. **Պետրոսը, Յովիաննեան ու Յակոբոսը՝ «Մենք իինգ նկանակէն ու երկու ծուկէն լեռ ելաւ այօթելու: **29** Մինչ կ'աղօթէր, աւելի բան չունինք, եթէ չերթանք այդ իր երեսին տեսքը փոխուեցաւ, եւ իր ամրող ժողովուրդին համար կերակուր պատմուճանը ճերմակ ու փայլուն եղաւ: չգնենք»: **30** (Արդարեւ իինգ հազարի **30** Եւ ահա երկու մարդիկ կը խօսակցէին չափ այր մարդիկ կային:) Ըսաւ իր իրեն հետ. անոնք- Մովսէսն ու Եղիան, **31** աշակերտուներուն. «Նստեցուցէք աստոնք՝ փառքով երեւցած, եւ կը խօսէին անոր յիսունական շարքերով»: **32** Այդպէս ըրին, այս կեանքէն մեկնումին մասին, որ ու բոլորն ալ նստեցուցին: **33** Ինք ալ առաւ պիտի իրագործուեր երուսաղէմի մէջ: **34** այդ իինց նկանակներն ու երկու ծուկերը, **Պետրոս** ու անոր հետ եղողները բունով դեպի երկինք նայելով՝ օրինեց զանոնք, ծանրացած էին. Երբ արթնցան, տեսան կտրեց ու տուաւ աշակերտուներուն, անոր փառքը եւ այդ երկու մարդիկը՝ որպէսզի հրամցնեն բազմութեան: **35** Որ անոր քով կեցած էին: **36** Երբ անոնք Կերան, բոլորն ալ կշտացան, եւ վերցնելով զատուեցան անոր քովէն, **Պետրոս** աւելցած բեկորները՝ տասներկու կողով ըսաւ Յիսուսի. «Վարդապէտ, լաւ է որ լեցուցին: **37** Երբ ինք առանձին կ'աղօթէր, կենանք հոս եւ շինենք երեք վրան, մէկը՝ աշակերտուները իրեն հետ էին, եւ քեզի, մէկը՝ Մովսէսի ու մէկը՝ Եղիայի». հարցուց անոնց. «Բազմութիւնները որովհետեւ չըր գիտեր թէ ինչ կը խօսէր: **38** ինծի համար ինչ կ'ըսէն, ով եմ»: **39** Մինչ այսպէս կը խօսէր, ամպ մը եկաւ եւ Անոնք ալ պատասխանեցին. «Ոմանք՝ հովանի Եղաւ անոնց վրայ. ու երբ անոնք Յովիաննես Մկրտիչը, ուրիշներ՝ Եղիան, ամպին տակ մտան՝ վախցան: **40** Զայն մը ուրիշներ ալ՝ նախկին մարգարեներէն եկաւ ամպէն՝ ըսելով. «Այս է իմ սիրելի մէկը, որ յարութիւն առած է»: **41** Ինք Որդիս, անոր մտիկ ըրէք: **42** Երբ լսեցին ըսաւ անոնց. «Խոկ դրու ինչ կ'ըսէք, ով այդ ձայնք՝ Յիսուս մինակ մնաց: Իրենք եմ»: **Պետրոս** պատասխանեց. «Աստուծոյ ալ լուռ կեցան, եւ այդ օրերը ոչ մէկուն Քրիստոսը»: **43** Յիսուս ազդարեց բան մը պատմեցին իրենց տեսածներէն: անոնց, ու պատուիրեց որ ոչ մէկուն ըստն **44** Յետեւեալ օրը, երբ անոնք լեռնեն վար այս բանը: **45** Եւ ըսաւ. «Պետք է որ մարդու իշան, մեծ բազմութիւն մը դիմաւորեց Որդին շատ չարչարանքներ կրէ, մերժուի զայն: **46** Բազմութենեն մարդ մը գոտեց. երեցներէն, քահանայապետներէն եւ «Վարդապէտ, կ'աղերսեմ քեզի, նայէ դպիրներէն, սպաննուի ու յարութիւն որդիս, քանի որ իմ մէկ հատիկ է: առնէ երրորդ օրը»: **47** Եւ կ'ըսէր բոլորին. **48** Ահա ոզի մը կը բռնէ գինք, ինք ալ «Եթէ մէկը ուղէ զալ իմ ետեւես՝ թող յանկած կ'աղաղակէ. ոզին զինք ցնցելով ուրանայ ինքինք, ամէն օր վերցնէ իր կը փրփրցնէ, ու հազիւ կը հեռանա իրմ՝ իսաշը ու հետեւի ինծի. **49** Որովհետեւ ով շախչախելով զինք: **50** Աղերսեցի քու որ ուղէ փրկել իր անձը՝ պիտի կորսմցմ աշակերտուներուդ՝ որ դուրս հանեն զայն, զայն, իսկ ով որ կորսնցնէ իր անձը՝ բայց չկրցան»: **51** Յիսուս պատասխանեց. ինծի համար, պիտի փրկէ զայն: **52** Քանի «Ո՛վ անհաւատ ու խոտորեալ սերունդ, որ մարդ ինչ օգուտ կ'ունենայ, եթէ մինչեւ երբ ձեզի հետ պիտի ըլլամ եւ ձեզի շահի ամրող աշխարհը բայց կորսնցնէ հանդուրժեն: Յու քեր որդիդոյ»: **53** Երբ կը ինքինք, կամ տուժէ: **54** Որովհետեւ մօտենար, դեւք գետին զարկաւ զայն ու ով ամօթ սեպէ զիս եւ իմ խօսքերս սաստիկ ցնցեց: **55** Խոկ Յիսուս սաստեց դաւամիլ, մարդու Որդին ալ ամօթ պիտի անմաքուր ոզին, թժկեց պատասխն եւ սեպէ զայն դաւանիլ՝ երբ զայ իր ու Յօր տուաւ զայն իր հօր: **56** Բոլորը կ'աղչէին**

Աստուծոյ մեծամեծ գործերուն վրայ: բայց մարդու Որդին տեղ մը չունի՝ ուր Մինչ բոլորն ալ կը սքանչանային Յիսուսի հանգեցնէ իր գլուխը»: Տ9 Ուրիշի մըն ալ բոլոր ըրածներուն վրայ, ան ըսաւ իր ըսաւ. «Հետեւլ ինծի»: Խսկ ան ըսաւ. «Տէր, աշակերտներուն. «Դուք այս խօսքերը արտօնէ ինծի, որ նախ երթամ՝ թաղեմ ձեր միտքը պահեցէք», որովհետեւ հայրս»: Տ0 Յիսուս ըսաւ անոր. «Թորի մարդու Որդին պիտի մատնուի մարդոց մեռեներուն՝ թաղել իրենց մեռելները, ձեռքք»: Տ1 Բայց անոնք չէին հասկնար խսկ դուն գնա ու քարոզէ Աստուծոյ այս խօսքը, եւ անոնցմէ ծածկուած էր՝ թագաւորութիւնը»: Տ2 Ուրիշ մըն ալ որպէսզի չըմբռնեն. ու կը վախնային ըսաւ. «Տէր, պիտի հետեւիմ քեզի. բայց հարցնել իրեն այդ խօսքին մասին: Տ3 արտօնէ որ նախ հրաժեշտ առնեմ տանս Մտածում մըն ալ ծագեցաւ անոնց մէջ եղողներէն»: Տ4 Յիսուս ըսաւ անոր. մէջ, թէ արդեօք ով է մեծագոյնը իրենց «Ո՞չ մէկը՝ որ կը դնէ ձեռքը մաճին վրայ մէջ: Տ5 Յիսուս ըմբռնելով անոնց ու ետեւ կը նայի՝ յարմար է Աստուծոյ սիրտին մտածումը՝ առաւ մանուկ թագաւորութեան»:

մը, կայնեցուց զայն իր քով, Տ6 ու ըսաւ անոնց. «Ո՞վ որ Կ'ընդունի այս 10 Ասկէ ետք՝ Տէրը ուրիշ եօթանասուն մանուկը իմ անունովս՝ զիս Կ'ընդունի, եւ ով որ զիս Կ'ընդունի՝ զիս դրկոյդը կ'ընդունի. որովհետեւ ան որ ամենէն պատիկն է ձեր բոլորին մէջ, անիկա պիտի ըլլայ մեծը»: Տ7 Յովիաննէս ըսաւ. «Վարդապէտ, մէկը տեսանք որ դեւեր կը հաներ քու անունովդ, եւ արգիլեցինը զայն՝ քանի որ մեզի չի հետեւիր»: Տ8 Յիսուս ըսաւ անոր. «Մի արգիլէք, որովհետեւ ան որ մեզի հակառակ չէ, մեր՝ կողմէն է»: Տ9 Երբ իր աշխարհէն վերանայու ժամանակը հասաւ, «հաստատապէս որոշեց» Երուսաղեմ երթալ: Տ10 Եւ իր առջեւեն որկեց պատգամաւորներ, որոնք երբ զացին՝ մտան Սամարացիներուն մէկ գիւղը, որպէսզի պատրաստութիւն տեսնեն իրեն համար: Տ11 Բայց չընդունեցին զայն, որովհետեւ անոր երեսը դեպի Երուսաղեմ ուղղուած էր: Տ12 Երբ իր աշակերտները՝ Յակոբոս ու Յովիաննէս՝ տեսան ասիկա, ըսին անոր. «Տէր, կ'ուզեմ որ ըսենք, որպէսզի երկինքն կրակ իշնէ եւ սպառէ զանոնք, ինչպէս Եղիա ալ ըրաւ»: Տ13 Դարձաւ ու յանդիմանց զանոնք՝ ըսելով. «Չէք գիտեր թէ ինչ հոգիի տէր էք. Տ14 որովհետեւ մարդու Որդին եկաւ ոչ թէ մարդոց անձերը կորսնելու, հապա՝ փրկելով»: Եւ ուրիշ գիւղ մը զացին: Տ15 Երբ անոնք ճամբան կ'երթային, մէկը ըսաւ անոր. «Տէր, պիտի հետեւիմ քեզի՝ ուր որ երթաս»: Տ16 Յիսուս ըսաւ անոր. «Աղոււները որցեր ունին, ու երկինքի թռչուները՝ բոյներ, ու Սիդոնի մէջ կատարուած ըլլային

10 Ասկէ ետք՝ Տէրը ուրիշ եօթանասուն ալ որոշեց, եւ իր առջեւեն երկու երկու որկեց զանոնք բոլոր քաղաքներն ու տեղերը՝ ուր ինք պիտի երթար: 2 Եւ ըսաւ անոնց. «Յունձքը իրապէս շատ է, բայց գործաւորմերը՝ քիչ ուրեմն հունձքին Տէրնց աղերսեցէք, որ գործաւորներ ուղարկէ իր հունձքին: 3 Գացէք. ահա ես կը որկեմ ձեզ իրը զանուկներ՝ գայլերու մէջ: 4 Զեզի հետ մի առնէք” ոչ քսակ, ոչ պարկ, ոչ ալ կօշիկներ, ու ճամբան ոչ մէկը բարեւեցէք: 5 Որեւէ տուն որ մտնէք՝ նախ ըսէք. “Բարեւ այս տան”: 6 Եթէ հոն բարեւի արժանի մարդ կայ, ձեր բարեւը պիտի հանգչի անոր վրայ. այլապէս՝ պիտի դառնայ ձեզի: 7 Սնացէք այդ տան մէջ, եւ կերէք ու խմեցէք անոնց քով, որովհետեւ գործաւորը արժանի է իր վարձքին. մի երթար տունէ տուն: 8 Որեւէ քաղաք որ մտնէք եւ ընդունին ձեզ, կերէք ինչ որ հրամնեն ձեզի: 9 Բուժեցէք անոր մէջի հիւանդները եւ ըսէք անոնց. “Աստուծոյ թագաւորութիւնը մօտեցած է ձեզի”: 10 Բայց որեւէ քաղաք որ մտնէք ու չընդունին ձեզ, երթարով անոր հրապարակները՝ ըսէք. 11 “Այն փոխին ալ՝ որ մեր ոտքերուն փակած է ձեր քաղաքն, կը թօթուենք ձեզի. բայց սա զիտցէք, որ Աստուծոյ թագաւորութիւնը մօտեցած է ձեզի”: 12 Կը յայտարարեմ ձեզի. “Այն օրը Սոդոմի դաստատանը աւելի դիւրին պիտի ըլլայ, քան այդ քաղաքին”:

13 «Վայ քեզի, Թորագին, վայ քեզի, բերսայիդա. որովհետեւ եթէ Տիւրոսի ունին, ու երկինքի թռչուները՝ բոյներ, ու Սիդոնի մէջ կատարուած ըլլային

այն հրաշքները՝ որոնք կատարուեցան եւ ամբողջ միտքովդ, ու ընկերդ՝ քու ծեր մէջ, շատո՞նց ապաշխարած պիտի անձի՞ն՝ պէս»: **28** Ինք ալ ըսաւ անոր. ըլլային՝ քուրծով եւ մոխիրի մէջ նստելով: «Շիտակ պատասխանեցիր, զրէ ատիկա՝ **14** Բայց դատաստանին օրը՝ աւելի դիւրին ու պիտի ապրիս»: **29** Իսկ ան՝ ուզելով պիտի ըլլայ Տիւրոսի ու Սիղոնի, քան արդարացնել ինքզինք՝ ըսաւ Յիսուսի. ծեզի: **15** Եւ դրևն, Կափառնայո՞նմ, որ «Բայց ո՞վ է իմ ընկերս»: **30** Յիսուս բարձրացած ես մինչեւ երկինք, պիտի պատասխանեց. «ՄԵկը Երուսաղեմն իշնես մինչեւ դժոխվ: (*Hadēs g86*) **16** Ա՞ն որ Երիքով կ'իշնէր եւ աւազակներու մտիկ կ'ընէ ծեզի՝ մտիկ կ'ընէ ինձի. իսկ ծեռքը ինկաւ, որոնք մերկացուցին զայն, ամ որ կ'անարգէ ծեզ՝ կ'անարգէ զիս, Վիրաւորելով կիսամեռ թողուցին ու եւ ամ որ կ'անարգէ զիս՝ կ'անարգէ զիս զացին: **31** Պատահեցաւ որ քահանայ դրկո՞ր»: **17** Եօթանասուն աշակերտները մը իշնէ այդ ճամբայէն. տեսնելով զայն՝ վերադարձան ուրախութեամբ, եւ ըսին. միւս կողմէն անցաւ: **32** Նմանապէս «Տէր, քու անունովդ՝ դեւերն ալ կը Ղեւտացի մը հասնելով այդ տեղը՝ զնաց հպատակէին մեզի»: **18** Յիսուս ըսաւ եւ տեսաւ, ու միւս կողմէն անցաւ: **33** Բայց անոնց. «Կը տեսնէի Սատանան, որ վար Սամարացի մը՝ որ կը ճամբորդէր, եկաւ կ'իյնար երկինքին՝ փայլակի նման: **19** Ահա անոր քով, եւ տեսնելով զայն՝ գթաց: **24** ծեզի իշխանութիւն կու տամ՝ կոհսելով Մօտեցաւ, փաթթեց անոր վերքերը, վրան օձերու, կարիճներու, եւ թշնամիին ծեր ու զինի թափելով եւ իր գրաստին ամբողջ գօրութեան վրայ. բնան բան վրայ դնելով՝ տարաւ զայն պանդոկ մը, ու մը պիտի չվնասէ ծեզի: **20** Բայց դուք հոգ տարաւ անոր: **25** Հնտեւեալ օրը՝ երբ մի ուրախանաք՝ որ չար ոգիները կը մեկնէր անկէ, հանեց երկու դահեկան, կը հպատակին ծեզի. այլ մանաւանդ տուաւ պանդոկապետին եւ ըսաւ անոր. ուրախացէք՝ որ ծեր անունները գրուած «Ճնդ տար ատոր, ու ինչ որ աւելի ծախսեն՝ են երկինքք»: **21** Այդ նոյն ժամուն՝ պիտի վճարեմ քեզի երբ վերադարձանամ»: Յիսուս Յոգիով ցնծաց եւ ըսաւ. «Կը **26** Ուրեմն այս երեքէն ո՞վ կը կարծես ներբորդեմ քեզ, Յայր, Տէր երկինքի թէ ընկերը եղաւ աւազակներու ծեռքը ու երկրի, որ այս բաները ծածկեցիր ինկողին»: **27** Ան ալ ըսաւ. «Ա՞ն՝ որ իմաստուններէն եւ խելացիներէն, ու կարեկցեցաւ անոր»: Ուստի Յիսուս ըսաւ յայտնեցիր Երախաններուն: Այն, Յայր, անոր. «Գնա, դրևն ալ նոյնպէս զրէ»: **28** որովիետեւ այսպէս հաճելի եղաւ քու Երբ անոնք կ'երթային՝ ինք գիլ մը նոտա, առջեւդ: **22** Ամեն բան յանձնուեցաւ ինձի՝ եւ կին մը՝ Մարթա անունով՝ ընդունեց իմ Յօրմէս, ու ոչ մէկը գիտ թէ ո՞վ է Որդին, զայն իր տունը: **29** Ան քոյր մը ունե՞ր՝ որուն բայց միայն՝ Յայրը, եւ թէ ո՞վ է Յայրը, անունը Մարիամ եր. ան եկաւ, նստաւ բայց միայն՝ Որդին, եւ ան՝ որուն Որդին Յիսուսի ոտքերուն քով, եւ մտիկ կ'ըներ փափաքի յայտնել»: **23** Աշակերտներուն անոր խօսքերը: **40** Բայց Մարթա շատ դառնալով՝ առանձին ըսաւ. «Երանի այս գրադած էր սպասարկութեամբ: Եկաւ աշքերուն՝ որ կը տեսնեն ծեր տեսաները. անոր քով ու ըսաւ. «Տէր, հոգ չեմ ըներ՝ որ **24** արդարեւ կը յայտարարեմ ծեզի. «Շատ քոյրս մինակ ձգեց զիս սպասարկութեան մարգարէներ ու թագաւորներ ուզեցին մէջ. ուրեմն ըսէ իրեն՝ որ օգնէ ինձի»: **41** տեսնել ծեր տեսաները՝ բայց չտեսան, Յիսուս պատասխանեց անոր. «Մարթա, եւ լսել ծեր լսածները՝ բայց չլսեցին»: Մարթա, դուն շատ բաներու համար կը մտահոգուիս եւ իրար կ'անցնիս. **42** Բայց մէկ բան պէտք է, ու Մարիամ ընտրեց այդ լաւ բաժինը, որ պիտի չառնուի իրմէ»:
կեանքը»: (*αῖστοις g166*) **26** Ան ալ ըսաւ անոր. «Ինչ գրուած է Օրէնքին մէջ, ինչպէս կը կարդաս»: **27** Ան պատասխանեց. «Սիրէ Տէրը՝ քու Աստուածո՞ւ ամբողջ սիրտովք, ամբողջ անձովդ, ամբողջ գօրութեամբ

11 Երբ տեղ մը կ'այօթէր, դադրելէն ետք իր աշակերտներէն մէկը ըսաւ իրեն. «Տէր, աղօթել սորվեցուր մեզի, ինչպէս Յովիաննես սորվեցուր իր աշակերտներուն»: **2** Ուստի ըսաւ անոնց.

«Երբ կ'աղօթեք՝ ըսէք. “Յայր մեր՝ որ Յապա եթէ Սատանան ինքնիր դէմ երկինքն ես”, բու անունդ սուրբ ըլլայ. բու բաժնուած է, անոր թագաւորութիւնը թագաւորութիւն զայ. բու կամբդ ըլլայ, ինչպէս պիտի կենայ. որովհետեւ կ'ըսէք ինչպէս երկինքը՝ նոյնպէս երկրի վրայ»: 3 թէ ԲԵԵՂԵՔՐՈՒՂԻՎ կը հանեմ դեւերը: Մեր ամէնօրեա հացը՝ տոնը մեզի օրէ օր. 19 Իսկ եթէ ես ԲԵԵՂԵՔՐՈՒՂՈՎ կը 4ներէ մեզի մեր մեղերը, քանի որ մննք այ հանեմ դեւերը, ձեր որդիները ինչնվ կը ներենք բոլոր անոնց՝ որ պարտապան կը հանեն. ուստի անոնք պիտի ըլլան են մեզի. ու մի տանիր մեզ փորձութեան, ձեր դատաւորները: 20 Բայց եթէ ես հապա ազատէ մեզ Չարէն”»: 5 Նաեւ Աստուծոյ մատով կը հանեմ դեւերը, ըսաւ անոնց. «Եթէ ձեզմէ մէկը” բարեկամ ուրեմն Աստուծոյ թագաւորութիւնը մը ունենայ, ու կես զիշերին երթայ հասած է ձեր վրայ: 21 Երբ ուժեղ մարդ անոր եւ ըսէ. “Բարեկամ, ինծի երէք մը՝ զէնքերը վրան առած՝ պահպանէ նկանակ փոխ տուր. 6 որովհետեւ մէկ իր տան զարիթ, անոր ինչքը կը մնայ բարեկամն ճամբորդած ատեն ինծի եկալ, խաղաղութեան մէջ: 22 Բայց երբ իրմէ եւ ոչինչ ունիմ՝ անոր հրամցնելու, 7 ու աւելի ուժեղը յարձակի վրան ու յաղթէ եթէ ան ներսէն պատապիսան. “Չիս մի անոր, կը գրաւէ անոր զէնքերը՝ որոնց անհանգստացներ. արդէն դուռը գոցուած ան Վստահած էր, եւ կը բաշխէ իրմէ է, ու զաւակներս իմ քովս՝ անկողինին առած կողոպուտը: 23 Ա՞ն որ ինծի հետ չէ՝ մեջ են. չեմ կրնար կանգնի եւ քեզի ինծի հակառակ է, եւ ան որ ինծի հետ չի հաց տայ”, 8 կը յայտարարեմ ձեզի. հաւաքեք՝ կը ցրուե՛: 24 «Երբ անմաքուր “Թէեւ բարեկամութեան համար ոտքի ոգին դուրս ելլէ մարդէ մը, կը շրջի անջուր չելլէ՝ անոր տալու, անոր պատճառած տեղեր, հանգստութիւն կը փնտոք, ու տաղսուլկին” համար պիտի կանգնի ու եթէ չգտնէ՛ կ'ըսէ. “Վերադառնամ իմ պէտք եղածը տայ անոր”: 9 Ես ալ կը տունս՝ ուրէկ ելլայ”: 25 Եւ կու զայ, զայն յայտարարեմ ձեզի. “Խնդրեցէք՝ եւ պիտի կը գտնէ աւլուած ու զարդարուած: 26 տրուի ձեզի. փնտուցէք՝ ու պիտի գտնէք. Վս ատեն կ'երթայ, եւ իրեն հետ կ'առնէ դուռը բախտեցէք՝ եւ պիտի բացուի ձեզի: 10 ուրիշ եօթը ոգիներ՝ իրմէ աւելի չար, ու Որովհետեւ ով որ ինդրէ՝ կը ստանայ, ով մտնելով՝ կը բնակին հոն, եւ այդ մարդուն որ փնտու՛՝ կը գտնէ, եւ ով որ դուռը բախէ՛ վերջին վիճակը առաջինեն աւելի գէշ պիտի բացուի անոր: 11 Եթէ որդի մը հաց կ'ըլլայ»: 27 Երբ ան այս բաները կը ուզէ ձեզմէ ուելէ մէկէն՝ որ հայր է, միթէ խօսէր, բազմութեան մէջն կին մը ծայնը քար պիտի տայ անոր. կամ եթէ ծուկ ուզէ, բարձրացուց ու ըսաւ անոր. «Երանի միթէ ծուկին տեղ ծծ պիտի տայ անոր. 12 այս որովանին՝ որ կրեց քեզ, եւ այս կամ եթէ հակիթ ուզէ, միթէ կարիճ պիտի ծիծերուն՝ որոնք կաթ տուին քեզի”»: տայ անոր: 13 Ուրեմն եթէ դնլք որ չար է՛ 28 Իսկ ինք ըսաւ. «Մանաւանդ երանի գիտէք ձեր զաւակներուն բարի նոււրներ անոնց, որ կը լսեն Աստուծոյ խօսքը ու տայ, որչափ աւելի ձեր Յայրը երկինքն կը պահեն»: 29 Երբ բազմութիւնները կը Սուլր Յոզին պիտի տայ անոնց՝ որ կը խօսնուեին անոր շուրջ, ինք ըսաւ. «Վս խնդրեն իրմէ”»: 14 Ցիսուս կը հաներ դեւ սերունդ չար է, նշան կը խնդրէ. սակայն մը՝ որ համբ էր: Երբ դեւը դուրս ելլա՛ ուրիշ նշան պիտի չտրուի անոր, բայց համբը խօսեցաւ, եւ բազմութիւնները միայն Յովնան մարգարէին նշանը: 30 սրանչացան: 15 Բայց անոնցմէ ոմանք Որովհետեւ ինչպէս Յովնան նշան եղաւ ըսին. «Ան դեւերու ԲԵԵՂԵՔՐՈՒՂ իշխանին ՆինուԵցիներուն, այնպէս մարդու Որդին միջոցով կը հանէ դեւերը»: 16 Ուրիշներ պիտի ըլլայ այս սերունդին: 31 Յարալի ալ՝ փորձելու համար՝ կը խնդրէին թագուիին՝ դատաստանին օրը ոտքի իրմէ նշան մը երկինքն: 17 Բայց ինք պիտի ելլէ այս սերունդին մարդոց դէմ ու գիտնալով անոնց մտածումները՝ ըսաւ պիտի դատապարտէ ասոնք, որովհետեւ անոնց. «Ինքնիր դէմ բաժնուած որեւէ եկալ երկրի ծայրերէն՝ լսելու Սողոմոնի թագաւորութիւն՝ կ'աւերի, եւ տուև մը իմաստութիւնը. եւ ահա Սողոմոնն մեծ ինքնիր դէմ բաժնուած՝ կը փլչի: 18 մէկը կայ հոս: 32 Նինուեի մարդիկը

դատաստանին օրը պիտի կանգնին այս կառուցանեք մարգարէներուն, մինչդեռ սերունդին դէմ ու պիտի դատապարտեն ծեր հայրէրը սպաննեցին զանոնք: **48** զայն, որովհետեւ զղացին Յովնանի Ուստի կը վկայէք Եւ հաւանութիւն քարոզութեամբ. Եւ ահա Յովնանէ մեծ կու տաք ծեր հայրերուն գործերուն. մէկը կայ հոս»: **33** «Ո՞չ մէկը՝ ճրագը որովհետեւ իսկապէս իրենք սպաննեցին վասելէ ետք՝ կը դնէ ծածուկ տեղ մը, կամ զանոնք, ու դուք գերեզմաններ կը ալ՝ գրուանի տակ, հապա՝ աշտանակի կառուցանեք անոնց: **49** Յետեւաբար՝ վրայ, որպէսզի ներս մտնողները տեսնեն Աստուծոյ իմաստութիւնը նաեւ ըսաւ. փայլ: **34** Մարմինին ճրագը աչքն է. ուրեմն “Անոնց պիտի դրկեմ մարգարէներ Եւ երբ աչք պարզ Է՝ ամբողջ մարմինդ ալ առաքեալներ: Անոնցմէ ոմանք պիտի լրսաւոր կ'ըլլայ, բայց երբ աչք չար սպաննեն ու ոմանք հայածեն, **50** Է՝ մարմինդ ալ խաւարամած կ'ըլլայ: որպէսզի աշխարհի հիմնադրութենւն ի **35** Ուստի ուշադիր երիտ, որ քու մէջոյ վեր թափուած բոլոր մարգարէներուն եղած լոյսը խաւար չըլլայ: **36** Ուրեմն եթէ արիւնը պահանջուի այս սերունդին: ամբողջ մարմինդ լրսաւոր Է ու մուլք **51** Վրէի արիւնը մինչեւ Զաքարիայի մաս մը չունի, ամբողջովին լրսաւոր արիւնը, որ թափուեցաւ զրհասեղանին ու կ'ըլլայ, ինչպէս երբ ճրագ մը կը լրսաւորէ տաճարին մէջտեղ, այն, կը յայտարարեմ քեզ իր փայլով»: **37** Երբ այս բաները ձեզի, պիտի պահանջուի այս սերունդին: կը խօսէր, Փարիսեցի մը կը թափանձէր **52** Վայ ձեզի՝ օրինականներուլ, որ անոր՝ որ իր քով ճաշէ: Ան ալ մտա վերցուցիք գիտութեան բանալին. հորւք Եւ սեղան նստաւ: **38** Երբ Փարիսեցին շմտաք, Եւ մտնողներն ալ արգիլեցիք»: **53** տեսաւ՝ զարմացաւ, որովհետեւ ճաշէն Երբ այս բաները կ'ըսէր անոնց, դպիրներն առաջ չլուացուեցաւ: **39** Տէրք ըսաւ անոր. ու Փարիսեցիները սկսան բուռն կերպով «Ճիմ դուք՝ Փարիսեցիներ, կը մաքրէք ճնշել զինք, Եւ խօսեցնել շատ բաներու գալաթին ու պնակին արտաքինը, բայց մասին. **54** անոր դարան պատրաստելով՝ ծեր ներքինը լեցուն Է յափշտակութեամբ կը վնտուին թէ ինչպէս անոր քերանէն Եւ չարութեամբ: **40** Անմիտներ, ան որ խօսք մը՝ որսան, որպէսզի ամբաստանեն արտաքինը ըրաւ, ներքինն ալ ինք չըրաւ: զինք:

41 Սակայն ողորմութիւն տուէք անոնց մէջ եղածներէն, Եւ ահա ամեն բան մաքուր կ'ըլլայ ձեզի»: **42** «Բայց վայ ձեզի՝ Փարիսեցիներուդ, որ կը վճարէք անանուխին, փեզենային Եւ ամեն տեսակ բանջարեղէնի տասանորդը, բայց զանց կ'ընեք իրաւունքը Եւ Աստուծոյ սէրը. ասոնք պէտք Է ընէիք, ու զանոնք չթողուիք: **43** Վայ ձեզի՝ Փարիսեցիներուդ, որ կը սիրէք առաջին աթոռները՝ ժողովարաններու մէջ, Եւ բարեւները՝ հրապարակներուն վրայ: **44** Վայ ձեզի՝ կեղծաւոր դպիրներ ու Փարիսեցիներ, որ նման Եք ամյայտ գերեզմաններու, որոնց վրային մարդիկ կը քալեն Եւ չեն գիտեր»: **45** Օրինականներէն մէկը ըսաւ անոր. «Կարդապէտ, այսպէս խօսելով՝ մեզ ալ կը նախատես»: **46** Իսկ ան ըսաւ. «Ձեզի ալ վայ՝ օրինականներուն, որ դժուարակիր բեռներ կը բեռցնէք մարդոց, բայց դուք՝ ծեր մէկ մատով չէք հափր այդ բեռներուն: **47** Վայ ձեզի, որ գերեզմաններ կը

12 Վայ միջոցին, Երբ բիւրաւոր բազմութիւններ հաւաքուեցան, - այնքան՝ որ զիրար կը կոիսվարտէին, - սկսաւ նախ ըսել իր աշակերտներուն. «Զգուշացէք՝ Փարիսեցիներու խմորէն, որ կեղծաւորութիւնն Է: **2** Որովհետեւ ոչինչ կայ ծածկուած՝ որ պիտի չյայտնուի, ոչ ալ զադտին՝ որ պիտի չզիտցուի: **3** Ուստի ինչ որ ըսիք խաւարին մէջ՝ պիտի լոյսին մէջ, Եւ այն որ ականջին խօսեցաք ներքին սենեակներուն մէջ՝ պիտի հրապարակուի տանիքներուն վրայ»: **4** «Բայց ձեզի՝ իմ բարեկամներուս՝ կ'ըսէն. “Մի Վախնաք անոնցմէ” որ կը սպաննեն մարմինը, Եւ կարողութիւն չունին անկէ աւելի բան մը ընելու: **5** Յապա ձեզի ցոյց տամ թէ որմէ պէտք Է վախնաք: Վախսցէք անկէ՝ որ սպաննելէ ետք հշխանութիւն ունի գեհենը նետելու: Այն, կը յայտարարեմ ձեզի, անկէ վախսցէք”: (Geenna g1067) **6** Յինգ ճնճողուկ երկու դանզի

չե՞ն ծախուիքր. սակայն անոնցմէ ոչ մէկը անձին համար՝ թէ ինչ պիտի ուտէք, ոչ ալ մոռցուած է Աստուծոյ առջեւ: 7 Բայց ձեր մարմինին համար՝ թէ ինչ պիտի հազնիք. գլուխին բոլոր մազերն ալ համրուած են. 23 որովհետեւ անձը կերակուրեն աւելի ուրեմն մի վախնաք, որովհետեւ դուք ե, ու մարմինը՝ հագուստեն: 24 Դիտեցք շատ ճնճղուկներէ աւելի կ'արժեք»: 8 «Կը ագռաները, որոնք ոչ կը սերմանեն եւ յայտարարեմ ծեզի. «Ո՞վ որ դաւանի զիս ոչ կը հնձեն, որոնք ոչ շտեմարաններ մարդոց առջեւ, մարդու Որդին ալ պիտի ունին, ոչ ալ ամբարներ, բայց Աստուծոյ դաւանի զայն Աստուծոյ հրեշտակներուն կը կերակրէ զանոնք. դուք ո՞չ աշափ աւելի առջեւ: 9 Բայց ան որ ուրանայ զիս կ'արժեք թոշուններեն: 25 Զեզմէ ո՞վ կրնայ մարդոց առջեւ, ինք ալ պիտի ուրացուի մտահոգուերկ կանգոն մը աւելցնել Աստուծոյ հրեշտակներուն առջեւ: 10 Ո՞վ հասակին վրայ: 26 Յապա եթէ չէք կրնար որ խօսք մը ըստ մարդու Որդիին դէմ ամենափոքր բանը փոխել ինչո՞ւ կը պիտի ներուի անոր, բայց ան որ հայիոյէ մտահոգուիք ուրիշ բաներու համար: Սուլքը Յոզիին դէմ պիտի չներուի անոր»: 27 Դիտեցք շուշանները, թէ ինչպէս 11 Երբ տանին ծեզ ժողովարաններու, կ'ածին: Ոչ կ'աշխատին եւ ոչ կը մանեն. իշխանութիւններու եւ պետութիւններու բայց կը յայտարարեմ ծեզի թէ Սողոմոն առջեւ, մի՛ մտահոգուիք թէ ինչպէս կամ ալ՝ իր ամբողջ փառաւորութեան մէջ՝ ինչ բանով պիտի ջատագովէք դուք չհագուեցաւ անոնցմէ մէկուն պէս: 28 ծեզ, կամ ինչ պիտի ըստք. 12 որովհետեւ Ուստի եթէ խոտը, որ այսօր դաշտի Սուլքը Յոզիին պիտի սորվեցնէ ծեզի մէջ է ու վայր փուլը պիտի նետուի, նոյն ժամուն՝ ինչ որ պէտք է խօսիլ»: 13 Աստուծոյ այդպէս կը հագուեցնէ, ո՞չ աշափ Բազմութեան մէջն մէկը ըսաւ անոր. աւելի ծեզ, թերահաւատներ: 29 Ա՛լ դուք «Վարդապետ, ըսէ եղրօրս՝ որ ինձի հետ մի փնտուք թէ ինչ պիտի ուտէք եւ ինչ բաժնէ մեզի ինկած ժառանգութիւնը»: 14 պիտի խմէք, ու մի՛ շփոթիք. 30 որովհետեւ Ան ալ ըսաւ անոր. «Մարդ, ո՞վ Նշանակեց աշխարհի ազգերը կը փնտուն այդ բոլոր զիս իրաւարար կամ բաժնո՞յ ձեր բաները, եւ ձեր Յայրը զիտէ թէ ասոնք վրայ»: 15 Ապա ըսաւ անոնց. «Ուշադիր պէտք են ծեզի: 21 Յապա դուք ինդեցէք եղէք եւ զգուշացէք ազահութենէ. Աստուծոյ թագաւորութիւնը, ու այդ բոլոր որովհետեւ մէկուն ստացուածքներուն բաներն ալ պիտի տրուին ծեզի»: 32 առաստուենէն կախուած չէ իր կեանքը: «Մի վախնար, պղտիկ հօտ, որովհետեւ 16 Առակ մըն ալ խօսեաւ անոնց՝ ըսելով. ձեր Յայրը բարեհաճեցաւ՝ որ ծեզի տայ «Յարուստ մարդու մը արտերը տուին թագաւորութիւնը: 33 Ծախեցէք ձեր առաստ բերքեր, 17 եւ ան կը մտածէք ինչքը եւ ողորմութիւն տուէք. շմաշո՞յ ինքնիրեն՝ ըսելով. «Ի՞չ ընեմ, որովհետեւ քակներ պատրաստեցէք ծեզի համար, տեղ չունի՞ ուր բերքերս ժողվեմ»: Եւ ու չպակսո՞ գանձ մը՝ երկինքը, ուր ոչ ըսաւ. 18 «Սա պիտի ընեմ. պիտի քանդեմ գողը կը մօտենայ եւ ոչ ցեցը կ'ապականէ: ամբարներս, պիտի կառուցանեն աւելիք 34 Որովհետեւ ուր որ է ձեր զանձը, հոն մեծերը, հոն պիտի ժողվեմ իմ բոլոր պիտի ըլլայ նաև ծեր սիրուր»: 35 «Ձեր բերքերս ու բարիքներս, 19 եւ պիտի ըսեմ մէջքերը թող գօտեւորուած ըլլան, ու անձիս. «Ո՞վ իմ անձս, շատ բարիքներ ճրագները՝ վառուած. 36 եւ դուք նման ունիս՝ դիզուած շատ տարիներու համար. եղէք այն մարդոց, որ կը սպասեն իրենց հանգչէ, կեր, իմ՝ եւ զուարճացի՞յ: 20 տիրոջ թէ երբ պիտի վերադառնայ Բայց Աստուծոյ ըսաւ անոր. «Անմիտ, հարսանիքէն. որպէսզի երբ զայ ու դրուք այս զիշեր անձդ պիտի պահանջուի բախւ՝ խկոյն բանան անոր: 37 Երանիք քեզմէ. ուստի որո՞ն պիտի ըլլան այդ այն ծառաներուն, որ տերը արթուն պատրաստած բաներդ»: 21 Այսպէս է ան՝ պիտի գտնէ՝ երբ զայ: Շշմարտապէս որ զանձ կը դիզէ ինքնիրեն համար, բայց կը յայտարարեմ ծեզի թէ ինք գօտին չի հարստանար Աստուծոյ մօտ»: 22 Եւ մէջքը պիտի կապէ, սեղան բազմեցնէ ըսաւ իր աշակերտսներուն. «Ուստի կը զանոնք, եւ առջեւ անցնելով՝ պիտի յայտարարեմ ծեզի. «Մի մտահոգուիք ձեր սպասարկէ անոնց: 38 Եթէ գիշերուան

Երկրորդ պահուն գայ, կամ երրորդ իսկոյն կ'ըսէք. “Անձրեւ պիտի գայ”, եւ պահուն գայ եւ այնպէս գտնէ՝ երանելիք են այդպէս կ'ըլլայ: 55 Ու երբ հարաւային այդ ծառաները: 39 Բայց սա հասկցէք. եթէ հովը փչէ, կ'ըսէք. “Տաք պիտի ըլլայ”, եւ տանուտէրը գիտնար թէ գողը որ ժամուն այդպէս կ'ըլլայ: 56 Կեղծաւորներ, գիտէք պիտի գայ, արթուն կը կենար ու թոյլչէր երկրի ու երկինքի երեսը քննե, հապա տար՝ որ ծակէ իր տունը: 40 Ուրեմն դրև ինչպէս չէր քններ այս ժամանակը»: ալ պատրաստ կեցէք, քանի որ մարդու 57 «Եւ ինչո՞ւ դուք ծեզմէ չէր որոշեր Որդին պիտի գայ այնպիսի ժամուն մը՝ իրաւունքը: 58 Երբ ոսոյիսի հետ երթաս որ դուք չէք կարծեր»: 41 “Ետքրոս ըսաւ իշխանին, ճամբան փուլքա ազատի անկէ, անոր. «Տէր, այդ առակը մեզի կ'ըսես՝ որպէսզի դատաւորին առջեւ չքաշկուտէ թէ բոլորին ալ»: 42 Տէրը ըսաւ. «Ուրեմն քեզ, դատաւոր՝ ոստիկանին չանձնէ ո՞վ է այն հաւատարիմ եւ իմաստուն քեզ, ու ոստիկանն ալ բանտը չնետէ: 59 տնտեսը, որ տէրը պիտի նշանակէ իր Կը յայտարարեմ քեզի. “Դուրս պիտի ծառաներուն վրայ՝ որպէսզի ատենին չելես անկէ, մինչեւ որ վճարես վերջին տայ անոնց ուտելիքը: 43 Երանի այդ լուման”»:

ծառային, որուն տէրը՝ երբ գայ՝ պիտի գտնէ թէ այդպէս կ'ընէ: 44 Շշնմրտապէս կը յայտարարեմ ծեզի թէ պիտի նշանակէ գայն իր ամբողջ ինչքին վրայ: 45 Յապա եթէ այդ ծառան ըսէ իր սիրտին մէջ. “Իմ տէրս կ'ուշացնէ իր գալլ”, եւ սկսի ծեծել ծառաներն ու աղախինները, ուտել խմել եւ արթենալ, 46 այդ ծառային տէրը պիտի գայ այնպիսի օր մը՝ երբ չի սպասեր, եւ այնպիսի ժամուն մը՝ որ չի գտիեր. երկուքի պիտի կտրէ գայն, ու պիտի դնէ անոր բաժինը անհաւատարիմներուն հետ: 47 Ոյն ծառան՝ որ գիտէ իր տիրոջ կամքը եւ չի պատրաստուիր, ոչ ալ կը գործէ անոր կամքին համաձայն, շատ պիտի ծեծուի: 48 Բայց ան որ չի գտիեր ու ծեծի արժանի բաներ ընէ, թիչ պիտի ծեծուի: Որոն որ շատ տրուեցաւ՝ շատ պիտի պահանջուի անկէ, եւ որոն որ աւելի յանձնուեցաւ՝ ալ աւելի պիտի ուղղուի անկէ»: 49 «Ես կրակ զգելու եկայ երկրի վրայ, եւ ինչ կ'ուզեմ՝ եթէ արդէն բորբոքած է: 50 Բայց մկրտութիւննը մը պիտի մկրտուիմ, եւ ինչպէս կը կսկծիմ մինչեւ որ կատարուի: 51 Կը կարծէք թէ ես եկայ՝ երկրի վրայ խաղաղութիւն տայլու: Կ'ըսեմ ծեզի. “Ո՛չ, հապա՝ բաժանում”: 52 Որովհետեւ ասկէ ետք՝ մէկ տան մէջ իինզը բաժնուած պիտի ըլլան իրարմէ. երեքը՝ երկութեն, ու երկուքը՝ երեքեն: 53 Յայրը պիտի բաժնուի որդիեն, ու որդին՝ հօրմէն. մայրը, աղջկէն, եւ աղջկը՝ մօրմէն. կեսուրը, իր հարսէն, ու հարսը՝ իր կեսուրէն»: 54 Նաեւ ըսաւ բազմութիւններուն. «Երբ տեսնէք ամպ մը՝ արեւմուտքեն ելած,

13 Այդ ատեն ներկայ եղողներէն ունանք պատմեցին անոր այն Գայլեացիներուն մասին, որոնց արիւնը Պիղատոս խառնեց իրենց գոհերուն հետ: 2 Ցիսուս պատասխանեց անոնց. «Կը կարծէք թէ այդ Գայլեացիները աւելի մեղաւոր էին բոլոր Գայլեացիներէն, քանի որ այսպիսի չարչարանքներ կրեցին: 3 Կ'ըսեմ ծեզի՝ ոչ: Յապա եթէ չապաշխարէք, բոլորդ ալ նոյնպէս պիտի կորսուիք: 4 Կամ թէ այն տասնութե հոգիները, որոնց վրայ Սելյվամի աշտարակը ինկաւ եւ սպաննեց զանոնք, կը կարծէք թէ անոնք Երուսաղէմ բնակող բոլոր մարդոցմէ աւելիյանցաւոր էին: 5 Կ'ըսեմ ծեզի՝ ոչ: Յապա եթէ չապաշխարէք, բոլորդ ալ նմանապէս պիտի կորսուիք: 6 Սա առակն ալ ըսաւ. «ՄԵկը իր այգին մէջ ուներ տնկուած թօենի մը. եկաւ պտուդ փնտռելու անոր վրայ, բայց չգտաւ: 7 Ուստի ըսաւ այգեպանին. “Ահա երեք տարի է, որ կու գամ՝ պտուդ կը փնտռեմ այդ թօենիին վրայ, ու չեմ գտներ. ալ կտրէ գայն, ինչո՞ւ խափանէ գետինը”: 8 Ան ալ պատասխանեց անոր. “Տէր, այս տարի ալ զգէ գայն, մինչեւ որ բրեմ անոր շուրջը ու թրիք դնեմ: 9 Եթէ պտուդ տայ՝ լաւ. այլապէս՝ յետագային կտրէ գայն”»: 10 Ծաբար օրը՝ ինք կը սորվեցներ ժողովարաններէն մէկուն մէջ: 11 Եւ ահա կին մը կար հոն, որ տասնութե տարիէ ի վեր ուներ հիւանդութեան ոգի մը. կրած էր, եւ ամենեւին չէր կրնար

շիտակ կայնիլ: 12 Յիսուս տեսնելով ըսէ. “Կ’ըսեմ ձեզի. “Չեմ ճանչնար զայն՝ կանչեց ու ըսաւ անոր. «Կի՞ն, ձեզ, ուրկի՞ Եք. հեռացեք ինձմէ բոլորդ՝ արձակուած ես հիւանդութենեղ», 13 եւ անիրաւութիւն գործողներ””: 28 Յոն պիտի ձեռքը դրաւ անոր Վրայ: Ան անմիջապես ըլլայ լաց ու ակրաներու կրծտում, երբ շտկուեցաւ, ու փառարանեց Աստուած: տեսնեք Աքրահամբ, Խսահակը, Յակոբը 14 Քանի որ Յիսուս բուժեց Շաբաթ օրը, եւ բոլոր մարգարեները՝ Աստուծոյ ժողովարանին պետք ընդգելով ըսաւ թագաւորութեան մէջ, իսկ դուք՝ դուրս բազմութեան. «Վեց օր կայ՝ որոնց մէջ հանուած: 29 Այստեղ պիտի զան պետք է գործէք. ուրեմն այդ օրերը արեւելքեն եւ արեւմուտքեն, հիւսիսն ու եկեք ու բուժուեցէք, ոչ թէ Շաբաթ հարաւէն, եւ պիտի բազմին Աստուծոյ օրը»: 30 Ուստի Տէրը պատասխանեց թագաւորութեան մէջ: 30 Ու ահա անոր. «Կեղծաւար, ձեզմէ իւրաքանչիւրը յետիններ կան՝ որոնք պիտի ըլլան Շաբաթ օրը իր եզր կամ Եշր մսուրէն առաջին, եւ առաջիններ՝ որոնք պիտի չ’արձակեր, որպէսզի տանի՝ ջուր ըլլան յետին»: 31 Նոյն օրը քանի մը տայ: 32 Յապա ասիկա՝ որ Աքրահամբ Փարիսեցիններ եկան քովը եւ ըսին իրեն. աղջիկ էր, եւ ահա տասնութ տարի «Ելիք ու հեռացիր ասկէ, որովհետեւ Սատանան կապած էր զայն, պետք չէր Յերովդին կ’ուզէ սպաննել քեզ»: 32 Ինք որ Շաբաթ օրը արձակուեր այդ կապէն»: ալ ըսաւ անոնց. «Գացէք, ըսէք այդ 37 Երբ այս բաները ըսաւ, իր բոլոր աղուեսին. “Ահա ես դեւեր դուրս կը հակառակորդները ամօթահար եղան. հանեմ ու բժշկութիւններ կ’ընեմ այսօր եւ իսկ ամբողջ բազմութիւնը ուրախացաւ վաղը, ու երրորդ օրը աւարտած պիտի այն բոլոր փառաւոր գործերուն համար՝ ըլլաս”»: 33 Սակայն պետք է որ այսօր որ ան կը կատարէր: 34 Եւ ըսաւ. «Ի՞նչ բանի եւ վաղը ու միւս օր քայեմ, որովհետեւ նման է Աստուծոյ թագաւորութիւնը, կարելի չէ որ մարգարէ մը կորսուի կամ ինչ բանի նմանցնեմ զայն: 35 Նման երուսաղէմն դուրս: 34 Երուսաղէմ, Ե մանանեխի հատիկի մը, որ մարդ մը երուսաղէմ, դուն որ կը սպաննեիր առաւ՝ իր պարտէզը ցանեց. եւ անեցաւ, մարգարեները եւ կը քարկոծէիր քեզի մեծ ծառ մը եղաւ, ու երկնիքի թռչունները դրկուածները. քանի անգամ ուզեցի բնակեցան անոր ճիւղերուն Վրայ»: 36 հաւաքել զաւակներոյ, ինչպէս հաւը Դարձեալ ըսաւ. «Ի՞նչ բանի նմանցնեմ թեւերուն տակ կը հաւաքէ իր ծագերը, Աստուծոյ թագաւորութիւնը: 37 Նման է բաց դրնկ չուզեցիք: 38 Ահա ձեր տունը խմորին, որ կին մը առաւ ու երեք գրիւ ամայի պիտի մնայ ձեզի: Սակայն կ’ըսեմ այլրի մէջ պահեց, մինչեւ որ ամբողջը ձեզի թէ ալ պիտի չտեսնէք զիս, մինչեւ խմորուեցաւ»: 39 Եւ քաղաքներն ու որ գայ այն ժամանակը՝ երբ պիտի գիւղերը շրջելով՝ կը սորվեցներ, եւ ըսէք. “Օրինեալ է ան՝ որ կու գայ Տէրոց դէպի Երուսաղէմ կը ճամբորդէր: 39 անունով”»:

ՄԵկը ըսաւ անոր. «Տէր, քիչումը են անոնք՝ որ պիտի փրկուին»: 24 Այս ալ ըսաւ անոնց. «Պայքարեցէք՝ որ մտնէք նեղ դրսնեն. քանի որ կ’ըսեմ ձեզի թէ շատեր պիտի շանան մտնել՝ բայց պիտի չկարողանան: 25 Ամէկ ետք Երբ տանուտէրը ուտքի ելլէ, գոյց դուրս եւ դուք մսաք դուրսը, ու սկսիք բախտել դուրսը եւ ըսել. “Տէր, Տէր, բաց մեզի”, ան ալ պիտի պատասխանէ ձեզի. “Չեմ ճանչնար ձեզ, ուրկի՞ Էք”: 26 Այս ատեն պիտի սկսիք ըսել. “Մենք քու առջեւտ կերանք ու խմեցինք, եւ որևէ մեր հրապարակներուն մէջ սորվեցուցիր”: 27 Բայց ան պիտի

14 Երբ ինք Շաբաթ օր մը մտաւ Փարիսեցիններու պետերէն մէկուն տունը՝ հաց ուտելու, անոնք կը հսկէին իր Վրայ: 2 Եւ ահա շրգողեալ մարդ մը կար հոն՝ իր առջեւ: 3 Յիսուս խօսեցաւ օրինականներուն ու Փարիսեցիններուն՝ ըսէլով. «Արտօնուած է Շաբաթ օրը բուժել»: 4 Անոնք հանդարտ կեցան: Իսկ ինք բռնեց զայն, բժշկեց եւ որկեց. 5 Ապա ըսաւ անոնց. «Չեզմէ որին Եշր կամ եզր երէ հորը իյնայ, իսկոյն չի հաներ զայն՝ Շաբաթ օրը»: 6 Այս մասին չկրցան դիմադարձել անոր: 7 Առակ

մըն ալ ըսաւ հրաւիրեաներուն, երբ ու պատմեց իր տիրոջ այս բաները: տեսաւ թէ ինչպէս կ'ընտրէին առաջին Այդ աստեն տանուտերը բարկացաւ եւ բազմոցները: Ըսաւ անոնց. 8 «Երբ ըսաւ իր ծառային. “Շուտով դուրս ելիր՝ մարդէ մը հրաւիրուիս հարսանիքի, մի՛ դէպի քաղաքին հրապարակներն ու նստիր առաջին բազմոցին վրայ. որպէսզի փողոցները, եւ հնա թեր աղքատները, եթէ թեզմէ աւելի պատուալոր մԵկը պակասաւորները, կաղերն ու կոյրերը”: հրաւիրուած ըլլայ, 9 ան՝ որ թեզ ու 22 ճառան ալ ըսաւ. “Տէ՛ր, կատարուեցաւ զայն հրաւիրեց, չգայ եւ չըսէ թեզի. ինչ որ հրամայեցիր, բայց տակաւին տեղ “Տեղ տուր ասոր”. ու անմէ ետք՝ սկսիս կայ”: 23 Տէ՛ր ըսաւ ծառային. “Դուրս ամչնալով գրաւելյետին տեղոյ: 10 Հապա ելիր դէպի ճամբաներուն գլուխներն երբ հրաւիրուիս՝ զնա եւ նստէ յետին ու ցանկապատերը, եւ հարկադրէ տեղը. որպէսզի երբ թեզ հրաւիրողը զայ՝ գտածներո՛ որ հոս մտնեն, որպէսզի ըսէ թեզի. “Բարեկան, վեր հրամմէ”. այն տունս լեցուի”: 24 Որովհետեւ, կ'ըսեմ ատեն փառք կ'ունենա թեզի հետ սեղան ձեզի, այդ հրաւիրուած մարդոցմէն ոչ նստողներուն առջեւ: 25 Որովհետեւ ով որ մԵկը պիտի ճաշակէ իմ ընթրիքին: 26 կը բարձրացնէ ինքզինք՝ պիտի խոնարիի, Իրեն հետ մեծ բազմութիւններ կ'երթային. իսկ ով որ կը խոնարիեցնէ ինքզինք՝ դառնալով անոնց՝ ըսաւ. 26 «Եթէ մԵկը պիտի բարձրանայ»: 27 Զինք հրաւիրողին ինծի զայ՝ բայց չատէ իր հայրն ու մայրը, ալ ըսաւ. «Երբ ճաշ կամ ընթրիք կը կինը եւ զաւակները, եղբայրներն ու սարքես, մի՛ կանչեր բարեկամները, ոչ քոյրերը, նաեւ իր անձը, չի կրնար իմ ալ եղբայրներդ, ոչ ազգականներդ, ոչ աշակերտս ըլլայ: 27 ՈՎ որ չի կրեր իր հարուստ դրացիներոյ, որպէսզի անոնք խաչը եւ չի գար իմ ետևէս, չի կրնար իմ ալ փոխարէնը չիրաւիրեն թեզ՝ ու աշակերտս ըլլայ: 28 Որովհետեւ ձեզմէ ով՝ հատուցում չըլլայ թեզի: 29 Հապա եթէ ուզէ կառուցանել աշտարակ մը՝ նախ երբ կոչունք կը սարքես՝ հրաւիրէ չի նստիր ու հաշուեր ծախսը, թէ զայն աղքատները, պակասաւորները, կաղերը լրացնելու կարողութիւն ունի. 29 որպէսզի եւ կոյրերը, 30 ու երանելի՛ պիտի երբ հիմք դնէ եւ չկարողանայ աւարտել, ըլլաս, որովհետեւ անոնք չեն կրնար բոլոր տեսնողները չսկսին ծաղրել զինք 30 փոխարէնը հատուցանել թեզի. արդարեւ ու ըսել. “Վյս մարդը սկսաւ կառուցանել, արդարներուն յարութիւն առած ատենը բայց չկարողացաւ աւարտել”: 31 Կամ փոխարէնը պիտի հատուցանուի թեզի»: թէ ո՞ր թագաւորը՝ ուրիշ թագաւորի մը 31 Հետք սեղան նստողներէն մԵկը, երբ հետ պատերազմելու երթալէ առաջ՝ չի լսեց ասիկա, ըսաւ անոր. «Երանի՛ նստիր ու խորհրդակցիր, թէ արդեօք անոր, որ հաց պիտի ուտէ Աստուծոյ տասը հազարով կրնայ դիմաւորել ան՝ թագաւորութեան մէց»: 32 Ինք ըսաւ որ քսան հազարով կու զայ իրեն դէմ: անոր. «Մարդ մը սարքեց մեծ ընթրիք 32 Եթէ չի կրնար, քանի դեռ ան հեռու մը, ու հրաւիրեց շատ մարդիկ: 33 Ե՛ դեսպան դրկելով խաղաղութիւն կը Ընթրիքի ժամուն՝ դրկեց իր ծառան, խնդրէ: 33 Ահա այսպէս ալ ձեզմէ մն որ որպէսզի ըսէ հրաւիրեաներուն. “Եկէք, չիրաժարի իր ամբողջ ինչքեն, չի կրնար որովհետեւ արդէն ամէն բան պատրաստ իմ աշակերտս ըլլայ»: 34 «Աղը լաւ բան է. Է»: 35 Բոյրոն ալ միարերան սկսան բայց եթէ աղը իր համը կորսնցնէ, ինչնվ հրաժարիք: Անաջինը ըսաւ անոր. «Ես պիտի համեմովի: 36 ՈՎ հողի, ոչ ալ թրիքի արտ մը գնեցի, եւ հարկ է որ մԵկնիմ յարմար կ'ըլլայ. ուստի դուրս կը նետեն ու տեսնեմ զայն. կը խնդրեմ թեզմէ, զայն: Ան որ ականջ ունի լսելո՛ թող լւէ»: հրաժարած նկատէ զիս»: 37 Միւսը ըսաւ. “Չինգ զոյց եզ գնեցի, եւ կ'երթամ 35 Բոյրոր մաքսաւորներն ու որ փորձարկեմ զանոնք. կը խնդրեմ մեղաւորները անոր կը մօտենային՝ թեզմէ, հրաժարած նկատէ զիս»: 38 զինք լսելու համար: 2 Իսկ Փարիսեցիները եւ դպիրները կը տրտնչէին ու կ'ըսեին. Միւսը ըսաւ. “Կնոշ մը հետ ամուսնացայ. 39 Ասիկա կ'ընդունի մեղաւորները եւ ուստի չեմ կրնար զայ»: 40 Ծառան եկաւ

կուտէ անոնց հետ»: 3 Ան ալ սայ արժանի չեմ քու որդիի կոչուելու ըրէ զիս առակը խօսեցաւ անոնց. 4 «Ձեզմէ ովկ վարձկաններէն մէկուն պէս»: 20 Ուստի է այն մարդը, որ եթէ ունենայ հարիւր կանգնեցաւ ու զնաց իր հօր քով: Մինչ ոչիսար ու կորսանցնէ անոնցմէ մէկը, ինք դեռ շատ հեռու էր՝ հայրը տեսաւ չի ճգեր իննսունինը անապատին մէջ զայն եւ զբաց. Վազելով՝ անոր վիզին վրայ եւ երթար այդ կորսուածին ետեւեն, ինկաւ ու համբուրեց զայն: 21 Որդին ալ մինչեւ որ գտնէ զայն: 5 Ու երբ գտնէ, ըսաւ անոր. «Յայր, մեղանչեցի երկինքի ուրախանալով կը դնէ զայն իր ուսերուն դէմ ու քու առշեւդ, եւ այլ արժանի վրայ, 6 եւ տուն զալով՝ կը հրաւիրէ չեմ քու որդիի կոչուելու»: 22 Բայց բարեկամներն ու դրացիները, եւ հայրը ըսաւ իր ծառաներուն. «Յանեցք կ'ըսէ անոնց. «Ուրախացք ինծի հետ, առաջին պարեզօտը եւ հագուցքք որովհետեւ գտայ կորսուած ոչխարս»: անոր, մատանի դրէք անոր ձեռքը ու 7 Կը յայտարարեմ ձեզի թէ այսպէս կօշկվմեր՝ անոր ոտքերը: 23 Եւ բերքը ուրախութիւն պիտի ըլլայ երկինքը մէկ պարարտ զուարակը, մորթեցքք, ուտենք մեղաւորի համար՝ որ կ'ապաշխարէ, ու զուարճանանք. 24 որովհետեւ այս քան իննառունինը արդարներու համար՝ որդիս մեռած էր՝ եւ վերապրեցաւ, որոնց ապաշխարութիւն պէտք չէ»: 8 կորսուած էր՝ ու գտնուեցաւ»: Եւ սկսան «Կամ» ովկ է այն կինը, որ եթէ տասը դրամ զուարճանայ: 25 Անոր երեց որդին արտն ունենայ ու դրամ մը կորսնցնէ, ճրագ չի էր. երբ եկաւ ու մօտեցաւ տան, լսեց վառեր, տունը շ'ալիք եւ ուշադրութեամբ նուազարաններու եւ պարերու ձայնը, փնտուեր, մինչեւ որ գտնէ: 9 Ու երբ 26 ու իրեն կանչելով ծառաներէն մէկը՝ գտնէ, կը հրաւիրէ բարեկամներն ու հարցափորձեց թէ ինչ էր այդ: 27 Ան ալ դրացիները, եւ կ'ըսէ. «Ուրախացք ինծի ըսաւ անոր. «Եղբայրո եկաւ, ու հայրդ հետ, որովհետեւ գտայ կորսանցուցած մորթեց պարարտ զուարակը, որովհետեւ դրամս»: 10 Վշտպէս այ, կը յայտարարեմ ողջ առողջ վերստացաւ զայն»: 28 Իսկ ձեզի, ուրախութիւն կ'ըլլայ Աստուծոյ ինք բարկացաւ եւ չէր ուզեր ներս մտնել. հրեշտակներուն առշեւ մէկ մեղաւորի ուստի իր հայրը դուրս ելլելով՝ կ'աղաքէր համար՝ որ կ'ապաշխարէ»: 11 Ապա ըսաւ. անոր: 29 Ան ալ պատասխանեց իր հօր. «Մարդ մը ուներ երկու որդի: 12 Անոնցմ “Ահա այսչափ տարի Է՝ որ կը ծառայեմ կրտսերը ըսաւ հօրը. «Յայր, տուր ինծի քեզի, ու բնա՛ քու պատուիրանդ զանց քու ունեցածէ ինծի վիճակուելիք չըրի. սակայն երբեք ուշ մը չտուիր բաժինը»: Ան ալ բաժնեց անոնց իր ինծի՝ որ զուարճանայի բարեկամներուս ունեցածը: 13 Չատ օրեր չանցած՝ կրտսեր հետ: 20 Բայց երբ եկաւ այդ որդիի՝ որ որդին ժողվեց բոլոր բաները, մեկնեցաւ լափեց քու ունեցած պոռնիկներու հետ, հեռաւոր երկիր մը, ու հոն վիճացուց իր մորթեցիր անոր պարարտ զուարակը»: 31 ունեցածը՝ անառակութեամբ ապրելով: Ան ալ ըսաւ անոր. «Որդեանկ, դուն միշտ 14 Երբ ծախսեց ամենը՝ սաստիկ սով ինծի հետ ես, ու ամբողջ ունեցածս քուկի մը եղաւ այդ երկրին մէջ, եւ ինք սկսաւ Ե: 32 Սակայն պէտք էր զուարճանալ եւ կարօտութեան մէջ ըլլայ: 15 Ուստի ուրախանայ, որովհետեւ այս եղբայրդ զնաց՝ այդ երկրին բաղաքացիներէն մեռած էր՝ ու վերապրեցաւ, կորսուած մէկուն քով մտաւ. ան ալ իր արտը դրկեց էր՝ եւ գտնուեցաւ»:

զայն՝ խոզ արածելու համար: 16 Կը ցանկար խօգերուն կերած եղջիւրէն իր փորը լեցնել բայց ոչ մէկը կու տար անոր: 17 Եւ ինքնիրեն զալով՝ ըսաւ. «Քանի վարձկամներ կան հօրս տունը՝ հացով լիացած, ու ես հոս սովամահ կը կորսուիմ: 18 Կանգնիմ, երթամ հօրս քով եւ ըսեմ անոր. «Յայր, մեղանչեցի երկինքի դէմ ու քու առշեւդ, 19 եւ այլ

16 Իր աշակերտներուն ալ ըսաւ. «Յարուստ մարդ մը կար՝ որ տնտես մը ուներ. ասիկա ամբաստանուեցաւ անոր առշեւ՝ որպէս թէ կը վիճացնէ անոր ինչքը: 2 Ուստի կանչեց զայն եւ ըսաւ անոր. «Վս ինչ Է՝ որ քու մասիդ կը լիեմ. տնտեսութեանդ հաշիւր տուր, որովհետեւ ալչես կրնար տնտես ըլլալ»:

3 Σύντεταρ ρυσατ ինքնիրեն. “Ինչ ընեմ, Աւելի դիւրին Ե՝ որ երկինքն ու երկիրը որովհետեւ տէրս տնտեսութիւնը կ'առնէ անցնին, բան Օրէնքէն մէկ նշանագիր ինձմէ. չեմ կրնար հողագործ ըլլալ”, իյնայ: 18 Ո՛վ որ կ'արծակէ իր կինը եւ կ'ամշնամ մուրալ: 4 Գիտեմ ինչ պիտի կ'ամուսնանայ ուրիշի մը հետ՝ շնութիւն ընեմ, որպէսզի երբ հեռացուիմ իմ կ'ընէ, եւ ով որ կ'ամուսնանայ իր տնտեսութեննես՝ ընդունին զիս իրենց ամուսիննեն արծակուած կնոջ մը հետ՝ տունը: 5 Եւ իրեն կանչելով իր տիրոջ շնութիւն կ'ընէ: 19 «Յարուստ մարտ մը պարտապաններէն իւրաքանչիւրը, ըսաւ կար՝ որ ծիրանի ու բեկեզ կը հազմէր, առաջինին. “Դուն ո՞չափ կը պարտիս եւ ամեն օր փառահետ խրախճանք կը իմ տիրոջ”»: 6 Ան ալ ըսաւ. “Յարիւր սարքէր”: 20 Ղազարոս անունով աղքատ մար ձեթ»: Ըսաւ անոր. “ԱՌ մուրիակդ, մըն ալ կար՝ պալարներով ծածկուած, ու շուտով նստէ՝ «յիսնն» գրէ”»: 7 որ պառկած էր անոր դրան քով, 21 Յետոյ ըսաւ միւսին. “Դնն ո՞չափ կը ու կը ցանկար կշտանալ հարուստին պարտիս”»: Ան ալ ըսաւ. “Յարիւր քոռ սեղաննեն ինկած փշրանքներէն. նաեւ ցորեն”»: Ըսաւ անոր. “ԱՌ մուրիակդ եւ շուներն ալ կու գային եւ կը լզէին անոր պալարները: 22 Վյդ աղքատը մեռաւ, ու տնտեսը՝ որ ոչիմութեամբ վարուեցաւ. որովհետեւ այս աշխարհի որդիները աւելի ուշիմ են իրենց սերունդին մէջ՝ բան լրյսի որդիները: (աթոն ց165) 9 Ես ալ կ'ըսեմ ձեզի. “Բարեկամներ ըրէք ձեզի անիրաւ մամոնայէն, որպէսզի երբ ան պակսի”, ընդունին ձեզ յաւիտենական բնակարաններու մէջ”: (աթոն ց166) 10 Ան որ Ղազարոսը, որպէսզի ջուրի մէջ թարիս ամենափոքր բանին մէջ հաւատարիմ իր մատին ծայրը եւ գորգանէ լեզուս, Ե՝ շատին մէջ ալ հաւատարիմ կ'ըլլայ, որովհետեւ կը տանջուիմ այս բոցին եւ ան որ ամենափոքրին մէջ անիրաւ մէջ”: 25 Աբրահամ ըսաւ. “Որդենկ, յիշէ Ե՝ շատին մէջ ալ անիրաւ կ'ըլլայ: թէ դուն կեանքիդ ընթացքին ստացար 11 Ուրեմն եթէ անիրաւ մամոնային բարիքներդ, նմանապէս Ղազարոս՝ մէջ հաւատարիմ չըլլաք, ճշմարիտ չարիքներ. հիմա ան (հոս) կը միշտարովի, հարսուութիւնը ովկ պիտի վստահի ձեզի: ու դուն կը տանջուիս: 26 Այս բոլորէն 12 Եթէ ուրիշին բանին մէջ հաւատարիմ զատ՝ մեր եւ ձեր մէջտեղ հաստատուած չըլլաք, ձերը ովկ պիտի տայ ձեզի: 13 մեծ անդունդ մը կայ, որպէսզի ասկէ ձեզի Ո՛չ մէկ ծառայ կրնայ ծառայել երկու անցնիլ ուզողները չկարենան, ոչ ալ ատկէ տիրոջ. որովհետեւ կամ մէկը պիտի մեզի գայ ուզողները՝ անցնին”: 27 Ան ալ ատէ եւ միւսը սիրէ, կամ մէկուն ըսաւ. “Ուրեմն կը խնդրեմ քեզմէ, հայր, որ պիտի յարի” ու միւսը արհամարիէ: դրկես զայն հօրս տունը, 28 բանի որ հինգ Չեք կրնար ծառայել Աստուծոյ եւ երայր ունիմ. որպէսզի վկայէ անտնց, որ մամոնային»: 14 Փարիսէցիներն ալ՝ անոնք ալ չզան այս տանջանքի տեղը»: որոնք արծաթասէր Էին, այս բոլոր 29 Աբրահամ ըսաւ անոր. “Անոնք ունին բանները լսելով՝ կը քամահրէին զայն: 15 Մովսէսն ու մարգարէները, թող անոնց եւ ըսաւ անտնց. «Դուք Եք որ մարդոց մտիկ ընեն»: 30 Ան ալ ըսաւ. “Ո՛չ, հայր առջեւ կ'արդարացնէք դուք ձեզ, բայց Աբրահամ. հապա եթէ մեռելներէն մէկը Աստուծոյ գիտէ ձեր սիրտերը. որովհետեւ երթայ անոնց՝ պիտի ապաշխարեն»: մարդոց մէջ բարձր գնահատուածը՝ 31 Իսկ ան ըսաւ անոր. “Եթէ մտիկ չեն գարշելի Ե Աստուծոյ առջեւ: 16 Օրէնքն ըներ Մովսէսի եւ մարգարէներուն, ու Մարգարէները մինչեւ Ցովիաննես պիտի չհամոզուին՝ նոյնիսկ եթէ մէկը Էին. այդ ատեննեն ետք Աստուծոյ մեռելներէն յարութիւն առնէ»: թագաւորութիւնը կ'աւետուի, եւ ամեն մէկը կ'արտորայ մտնել անոր մէջ: 17

17 Եւ ըսաւ իր աշակերտներուն. վերադառնալով փառաբանեին «Ամկարեյի է որ գայթակղութիւններ Աստուած»: **18** Եւ ըսաւ անոր. «Կանզնէ չգան. բայց վայ անոր, որուն միջոցով ու զնա. հաւատքը թշկեց քեզ»: **20** կու զան: **2** Աւելի օգտակար պիտի Երբ Փարիսեցիները հարցուցին իրեն. ըլլար անոր, որ իշու ջաղացքի քար մը «Աստուծոյ թագաւորութիւնը ներ պիտի կախուեր իր վիզեն ու ծովը ծովւեր, քան զայ», պատաժանեց անոնց. «Աստուծոյ թէ գայթակղեցներ այս պգտիկներն թագաւորութիւնը չի զար դուրսեն մէկը: **3** Ուշադիր եղեք դուք ձեզի: Եթէ երեւցած քաներով: **21** Եւ պիտի չըսեն. եղբարյդ մեղանչէ քեզի դէմ յանդիմանէ “Ահա հոս Ե”, կամ. “Ահա հոն” որովհետեւ զայն. ու եթէ ապաշխարէ՝ ներէ անոր: ահա Աստուծոյ թագաւորութիւնը ձեր **4** Եթէ օրը եօյն անզամ մեղանչէ քեզի ներսն Ե»: **22** Վշակերտներուն ալ ըսաւ. դէմ, եւ օրը եօյն անզամ վերադառնայ «Օրեր պիտի զան, երբ դուք պիտի քեզի ու լսէ՝ “կ'ապաշխարէն”, ներէ ցանկար տեսմէլ մարդու Որդիին օրերէն անոր»: **5** Առաքեալները ըսին Տերոց. մէկը, բայց պիտի չտեսնէք: **23** Ու եթէ «Աւելցուր մեր հաւատքը»: **6** Տերը ըսաւ. ըսեն ձեզի. “Ահա հոս Ե”, կամ. “Ահա հոն”, «Եթէ մանանեխի հատիկի չափ հաւատք մի՛ երթաք եւ հետամուտ մի՛ ըլլաք: **24** ունենայիք, կրնայիք ըսել այս թթենիխն. Որովհետեւ ինչպէս փայլակը՝ երկինքին “Արմատախիլ եղիր եւ տնկուլ ծովուն տակ մէկ ծայրէն փայլատակերով՝ կը մէջ”. ան ալ պիտի հնազանդէր ձեզի»: **7** լուսաւորէ մինչեւ երկինքին տակ միւս «Բայց ձեզմէ մվ՝ ունենայր երկրագործ ծայրը, նի՞ճնպէս պիտի ըլլայ մարդու կամ հովիլ ծառայ մը, երբ ան տուն Որդին՝ իր գալուստին օրը: **25** Սակայն մտնէ արտէն՝ իսկոյն կ'ըսէ անոր. “Գնա, պէտք է որ ինք նախ շատ չարչարանքներ սեղան նստէ”: **8** Յապա չ'ըսեր անոր. կրէ ու մերժուի այս սերունդէն: **26** Ինչպէս “Պատրաստէ իմ ընթրիքս, ու գօտիդ պատահեցաւ Նոյի օրերուն, այնպէս կապած՝ սպասարկէ ինծի, մինչեւ որ ես պիտի ըլլայ մարդու Որդիին օրերուն ալ: ուտեմ եւ խմեմ. յետոյ դուն ալ կեր ու **27** Կ'ուտէին, կը խմէին, կ'ամուսնանային, խմէ”: **9** Միթէ շնորհապարտ կ'ըլլայ այդ ամուսնութեան կու տային, մինչեւ ծառային՝ իրեն հրամայուած քաները այն օրը՝ երբ Նոյ մտաւ տապանը, ու ընելուն համար. չեմ կարծեր: **10** Նոյնպէս ջրիեղեղը եկաւ եւ կորսնցուց բոլորը: դուք, երբ ընէք ձեզի հրամայուած բոլոր **28** Նմանապէս՝ ինչպէս Ղովտի օրերուն քաները՝ ըսէք. “Մենք անպէտ ծառաներ ալ պատահեցաւ՝ կ'ուտէին, կը խմէին, ենք. ըրինք ինչ որ պարտական էինք կը զնէին, կը ծախէին, կը տնկէին, կը ընել”»: **11** Երբ ինք Երուսաղէմ կ'երթաք՝ կառուցանէին: **29** Բայց այն օրը՝ երբ Սամարիայի եւ Գալիլեայի մէշտեղէն Ղովտ դուրս ելաւ Սողոմէն, երկինքին անցաւ: **12** Ու երբ գիւտ մը պիտի մտնէր՝ կրակ ու ծծումք տեղաց եւ կորսնցուց տասը բորոտ մարդիկ հանդիպեցան բոլորը: **30** Նոյնպէս պիտի ըլլայ այն անոր: Անոնք հեռուն կայնեցան, **13** օրը՝ երբ մարդու Որդին յայտնուի: **31** իրենց ծայները բարձրացուցին եւ ըսին. Վյո օրը, ան որ տանիքին վրայ Ե եւ «Յիսուս վարդապէտ, ողորմէ մեզի»: **14** իր կարասիները՝ տան մէջ, թող չիշնէ՝ Տեսնելով՝ ըսաւ անոնց. «Գացէք, ցնյց զանոնք առնելու. ննանապէս ան որ տուլք դուք ձեզ քահանաներուն»: Երբ արտին մէջ Ե՝ թող չվերադառնայ: **32** կ'երթային՝ մաքրուեցան: **15** Անոնցմէ Յիշնեցք Ղովտի կինը: **33** Ով որ ջանայ մէկը, երբ տեսաւ թէ թշկուեցաւ, փրկել իր անձը՝ պիտի կորսնցնէ զայն, վերադարձաւ եւ բարձրածայն Աստուած իսկ մվ որ կորսնցնէ իր անձը՝ պիտի կը փառաբանէր, **16** ու երեսի վրայ անոր ապրեցնէ զայն: **34** Կը յայտարարեմ ուորը իյնալով՝ շնորհակալ կ'ըլլար անկէ. ձեզի. “Վյո գիշերը եթէ երկու անձեր մէկ եւ ինք Սամարացի եր: **17** Յիսուս ըսաւ. մահիճի մէջ ըլլան, մէկը պիտի առնուի ու «Միթէ տան ալ չմաքրուեցան. իսկ միւսը մնայ. **35** Եթէ երկու կիներ միասին մնի են միւս ինը: **18** Այս օտարազգիէն արան, մէկը պիտի առնուի եւ միւսը մնայ. զատ չգտնուեցան ուրիշներ՝ որ եթէ երկու մարդիկ արտին մը մէջ ըլլան,

մԵկը պիտի առնուի ու միւսը մնայ”»: 36 ով որ կը բարձրացնէ ինքզինք՝ պիտի Անոնք պատասխանեցին անոր. «Տէր, խոնարիի, իսկ ով որ կը խոնարհեցնէ ո՞ւ պիտի ըլլայ այս բանը»: 37 Ան ալ ըսաւ ինքզինք՝ պիտի բարձրանայ»: 15 անոնց. «Ո՞ւր մարմին կայ, իոն պիտի հաւաքուին արծիւները»:

18 Վոակ մըն ալ ըսաւ անոնց, որ գիտնան թէ պէտք է ամէն ատեն աղօթել՝ առանց ձանձրանալու: 2 Ըսաւ. «Քաղաքի մը մէջ դատաւոր մը կար, որ Աստուծմէ չէր վախնար ու մարդ չէր յարգեր: 3 Նոյն քաղաքին մէջ այրի մըն ալ կար, որ կու գար անոր եւ կ’ըսէր. “Պաշտպանէ իմ իրաւունքս ոստիսի դէմ”: 4 Ան ժամանակ մը չէր ուզեր անոր մտիկ ընել. բայց յեսոյ ըսաւ ինքնիրեն. “Թէպէտ Աստուծմէ չէմ վախնար ու մարդ չեմ յարգեր, 5 գրնէ պաշտպանեմ այս այրիին իրաւունքը՝ զիս անհանգստացնելուն համար, որպէսզի չգայ ամեն ատեն թախանձէ ինժի”»: 6 Եւ Տէրը ըսաւ. «Լսեցէք ինչ կ’ըսէ անիրաւ դատաւորը: 7 Հապա Աստուծած պիտի չպաշտպանէ իր ընտրեաներուն իրաւունքը, որոնք կը գոչեն իրեն ցերեկ ու գիշեր, թէեւ համբերատար ըլլայ անոնց հանդէա: 8 Կը յայտարարեմ ծեզի թէ շուտով պիտի պաշտպանէ անոնց իրաւունքը. բայց երբ մարդու Որդիին գայ, արդեօք հաւատք պիտի գտնէ երկրի վրայ»: 9 Սա առակն ալ ըսաւ ոմանց, որոնք իրենք իրենց վրայ կը վստահեին թէ արդար են, եւ կ’անարգէին ուրիշները. 10 «Երկու մարդ տաճարը բարձրացաւ աղօթելու, մԵկը՝ Փարիսեցի, ու միւսը՝ մաքսաւոր: 11 Փարիսեցին կայնած էր եւ սապէս կ’աղօթեր ինքնիրեն. “Ո՞վ Աստուծած, շնորհակալ եմ քեզմէ՝ որ ուրիշ մարդոց պէս չեմ, յափշտակող, անիրաւ, շնացող, կամ ալ այս մաքսաւորին պէս. 12 հապա շարաթը երկու անգամ ծոն կը պահեմ, եւ ամբողջ եկամուտիս տասանորդը կու տամ”»: 13 Իսկ մաքսաւորը հեռուն կայնած էր, ու չէր ուզեր աչքն ալ բարձրացնել երկինք, հապա՝ ծեծելով իր կուրծքը՝ կ’ըսէր. “Աստուծած, ներք ինժի՝ մԵղաւորիս”»: 14 Կը յայտարարեմ ծեզի թէ ասիկա այն միւսէն աւելի արդարացած իջաւ իր տունը. որովհետեւ

դաշի անոնց: Աշակերտները տեսնելով՝ կը յանդիմանեին զանոնք: 16 Բայց Յիսուս իրեն կանչելով զանոնք՝ ըսաւ. «Թրյու տուէք այդ մանուկներուն՝ որ ինծի զան, եւ մի արգիլք զանոնք, որովհետեւ Աստուծոյ թագաւորութիւնը այդպիսին երկունն է: 17 Շշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. “Ո՞վ որ Աստուծոյ թագաւորութիւնը չընդունի մանուկի մը պէս, բնաւ պիտի չմտնէ անոր մԵջ”»: 18 Պետ մը հարցուց անոր. «Բարի Վարդապատ, ինչ ընեմ՝ որ ժառանգեմ յալիտենական կեանքը»: (այօն g166) 19 Յիսուս ըսաւ անոր. «Ինչո՞ւ բարի կը կոչես զիս. Աստուծմէ զատ բարի չկայ: 20 Պատուիրանները գիտես. շնուրիւն մի ըներ, սպանութիւն մի ըներ, գողութիւն մի ըներ, սուստ վկայութիւն մի տար, պատուէ հայրդ ու մայրդ»: 21 Ան ալ ըսաւ. «Պահած եմ այդ բոլորը՝ պատանութենես ի վեր»: 22 Լսելով ասիկա՝ Յիսուս ըսաւ անոր. «Տակաւին մԷկ բան կը պակսի քեզի. ծախէւ ամբողջ ունեցած եւ բաշխէ աղքատներուն, ու զանձ պիտի ունենաս երկինքը. ապա հետեւ ինժի»: 23 Ան ալ՝ երբ լսեց այս խօսքը՝ շատ տրտմեցաւ, որովհետեւ շատ հարուստ էր: 24 Երբ Յիսուս տեսաւ զայն՝ շատ տրտմած, ըսաւ. «Ո՞չափ դժուար է մտնել Աստուծոյ թագաւորութիւնը անոնց՝ որ դրամ ունին: 25 Որովհետեւ աւելի դիւրին է՝ որ ուղղու անցնի ասեղին ծակէն, քան թէ հարուստը մտնէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը»: 26 Անոնք որ լսեցին՝ ըսին. «Ալ ով կրնայ փրկութիյ»: 27 Ինք ըսաւ. «Մարդոց քով անկարելի եղած բաները՝ Աստուծոյ քով կարելի են»: 28 Պետրոս ըսաւ. «Ահա մենք թողուցինք ամեն ինչ ու հետեւեցանք քեզի»: 29 Ան ալ ըսաւ անոնց. «Շշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. “Չկայ մԵկը՝ որ թողուցած ըլլայ տուն, ծնողներ, եղայրներ, կին, կամ զաւակներ՝ Աստուծոյ թագաւորութեան համար, 30 եւ չստանայ բազմապատիկը այս ատեն, ու յալիտենական կեանքը՝ գալիք աշխարհին մԵջ”»: (այօն g165, այօնու

ց166) 31 Տասներկութքը իր քով առնելով՝ կ'ըսէին. «Մեղաւոր մարդու քով զնաց՝ ըսաւ անոնց. «Վհա՛ մենք Երուսաղեմ իշեանելու»: 8 Իսկ Զաքէոս կայնեցաւ կը բարձրանանք, ու մարգարէներուն եւ ըսաւ Տէրոջ. «Տէ՛ր, ահա ինչքիս միջոցով մարդու Որդիին մասին բոլոր կէսդ կու տամ աղքատներուն. ու եթէ գրուածները պիտի կատարուին: 32 զրպարտութեամբ ուեւէ մէկը զրկած Որդիկետեւ հեթանոսներուն պիտի եմ, քառապատիկ կը հատուցանեմ մատնուի եւ պիտի ծաղրուի, պիտի անոր»: 9 Յիսուս ըսաւ անոր. «Վյուօր նախատուի ու պիտի թքնեն անոր վրայ, փրկութիւն եղաւ այս տան, քանի որ 33 պիտի խարազանեն եւ սպաննեն զայն. ինք այ Արքահամի որդի է: 10 Արդարեւ ու յարութիւն պիտի առնէ Երրորդ օրը: մարդու Որդին եկաւ՝ որպէսզի փնտութեամբ 11 Բայց անոնք այս բաներէն ոչ մէկը կորսուածը եւ փրկէ»: 12 Երբ անոնք կը հասկցան. այս խօսքը ծածկուած էր լսէին այս բաները՝ առակ մըն ալ ըսաւ, ամննցմէ, եւ չէին հասկնար ըսած բաները: քանի որ ինք Երուսաղէմի կը մօտենար 13 Երբ ինք Երիքովի կը մօտենար, եւ անոնք կը կարծէին թէ Աստուծոյ կոյր մը նստած էր ճամբային եգերքը՝ թագաւորութիւնը անմիջապէս պիտի մուրալու: 14 Երբ լսեց բազմութեան Երեւնար: 15 Ուրեմն ըսաւ. «Ազնուական անցնիլը, հարցափորձեց թէ ինչ էր մարդ մը զնաց հեռաւոր երկիր մը՝ այդ: 16 Լուր տուին իրեն թէ Յիսուս իրեն թագաւորութիւն ստանալու եւ Նազովութեան կ'անցնի: 17 Ան ալ գոչեց. վերադառնալու: 18 Իր տասը ծառաները «Յիսուս, Դաւիթի Որդի, ողորմէ ինծիք»: կանչելով՝ տասը մնաս տուալ անոնց, ու 19 Անոնք որ առջեւէն կ'երթային՝ կը ըսաւ անոնց. «Ճահարկեցէք՝ մինչեւ որ յանդիմանէին զայն, որպէսզի լրէ: Բայց գամ»: 20 Անոր բաղաբացիները կ'ատէին ան ալ աւելի կ'աղաղակըր. «Դաւիթի զայն, եւ պատուիրակութիւն մը դրկեցին Որդի, ողորմէ ինծիք»: 21 Յիսուս կանգ անոր ետեւէն՝ ըսելով. «Չենք ուզեր որ առնելով՝ հրամայեց որ իրեն բերեն զայն: ասիկա թագաւորէ մեր վրայ»: 22 Բայց Երբ ան մօտենցաւ, հարցուց անոր. 23 Երբ ան վերադարձաւ՝ թագաւորութիւնը «Ի՞նչ կ'ուզես՝ որ ընեմ քեզի»: Ան ալ ստանալով, իրեն կանչեց այն ծառաները՝ ըսաւ. «Տէ՛ր, թող աչքերս բացուին»: որոնց դրամ տուեր էր, որպէսզի գիտնայ 24 Յիսուս ըսաւ անոր. «Թող բացուին. թէ ովկ ինչպէս շահագործած էր: 25 հաւատքը բուժեց քեզ»: 26 Անմիջապէս Առաջինը եկաւ եւ ըսաւ. «Տէ՛ր, քու մնասդ՝ իր աչքերը բացուեցան, եւ կը հետեւէր տասը մնաս վաստկեցաւ»: 27 Ան ալ ըսաւ անոր՝ փառաբանելով Աստուծած: Ամբողջ անոր. «Ապրիս, բարի ծառայ. որովհետեւ ժողովուրդն ալ՝ Երբ տեսաւ՝ գովարանեց ամենափոք բանին մէջ հաւատարիմ Աստուծած: 28 Երկրորդը եկաւ ու ըսաւ. «Տէ՛ր, քու մնասդ՝ իինզ մնաս բերաւ»: 29 Եւ ըսաւ անոր. «Դուն ալ իինզ բաղաբի վրայ եղիր»: 30 Ուրիշ մը եկաւ ու ըսաւ. «Տէ՛ր, ահա քու մնասդ՝ որ կը պահէի թաշկինակի մը մէջ ծրարած, 31 քանի որ կը վախնայի քեզմէ. որովհետեւ դուն խիստ մարդ մըն ես, կը վերցմես չղրած բանդ, եւ կը հնձես չսերմանած»: 32 Ան ալ ըսաւ անոր. «Բերաննվդ պիտի դատեմ քեզ, չար ծառայ: Գիտէիր թէ ես խիստ մարդ մըն եմ, կը վերցնեմ չղրած բանս ու կը հնձես չսերմանածն. 33 ուրեմն ինչո՞ւ չտուիր իմ դրամս սեղանաւորներուն, որպէսզի եկած ատենս՝ տոկոսնվ պահանջէի զայն»: 34

19 Երիքով մտնելով՝ բաղաբին մէջն կ'անցնէր, 2 Երբ ահա հարուստ մարդ մը՝ Զաքէոս կոչուած, որ մաքսապետ էր, 3 կը շանար տեսնելթ ովկ Յիսուսը. բայց բազմութեան պատճառով չէր կրնար, որովհետեւ կարճահասակ էր: 4 Ուստի յառաջ զագեց եւ ժանտաթգենի մը վրա ելաւ՝ որպէսզի տեսնէ զայն, քանի որ անկէ պիտի անցնէր: 5 Երբ Յիսուս այդ տեղը եկաւ, վեր նայելով՝ տեսաւ զայն ու ըսաւ անոր. «Զաքէնս, աճապարէ, իշիր ատէլ. որովհետեւ այսօր տունդ պէտք է մնամ»: 6 Ան ալ աճապարէլով իջաւ, եւ ուրախութեամբ ընդունեց զայն: 7 Երբ բոլորն ալ տեսան, կը տրտնչէին ու

Չովը կայնողներուն ըսաւ. “Առք ատկէ գան քու վրադ, երբ թշնամիներդ պատնէշ մնաք, եւ տուէք անոր՝ որ տաք մնաք պիտի շինեն շուրջո, պիտի պաշարեն ունի. **25** (Ըսին իրեն. “ՏՇՌ, ան տանը մնաք քեզ, ամեն կողմէ պիտի սեղմեն քեզ, ունին.”) **26** որովհետեւ կը յայտարարեմ **44** եւ հիմնայատակ պիտի ընեն քեզ ու ձեզի թէ ամեն ունեցողի պիտի տրուի, ու մէջդ եղած զաւակներդ. եւ ամենեւին չունեցողին՝ ունեցածն ալ պիտի առնուի քար մը քարի վրայ պիտի չօղողուն իրմէ: **27** Բայց այդ թշնամիներս, որոնք մէջդ, քանի որ զգիտցար այցելութեանդ չեխն ուզեր որ իրենց վրայ թագաւորեն, ատենք: **45** Մտնելով տաճարը՝ սկսաւ բերէք հոս եւ մեռցուցէք իմ առջեւս”»: դուրս հանել անոր մէջ ծախողներն ու **28** Այս բաները խօսելին ետք, յառաջ գնողները, **46** եւ ըսաւ անոնց. «Գրուած է. գնաց՝ որ բարձրանայ Երուսաղէմ: **29** Երբ “Իմ տունս աղօթքի տուն է”, բայց դուք մօտեցաւ Բեթփագէի ու Բեթանիայի, աւազակներու քարայր ըրիփ զայն»: **47** այն լերան մօտ՝ որ Զիրենիներու Ամեն օր կը սորվեցնէր տաճարին մէշ: լեռ կը կոչուի, իր աշակերտներէն իսկ քահանայապետները, դպիրներն երկուքը որկեց **30** եւ ըսաւ. «Գացէք ու ժողովուրդին զիսաւորները կը մեր դիմացի գիւղը. երբ մտնէք անոր փնտռէին թէ ինչպէս կորոնցնեն զայն. մէշ՝ պիտի գտնէք կապուած աւանակը **48** բայց չէին կրնար գտնել թէ ինչ ընեն, մը, որուն վրայ բնաւ մարդ նստած չէ. որովհետեւ ամբողջ ժողովուրդը շատ արձակեցէք զայն ու բերէք: **31** Եթէ ուշադրութեամբ մտիկ կ'ընէր անոր: մէկը հարցնէ ձեզի. “Ինչո՞ւ կ'արձակէք”, **20** **32** Այդ օրերէն մէկը, երբ տաճարին սայ ըսէք անոր. “Տէրո՞ց պէտք է”»: **33** Մինչ աւանակը Կ'արձակէին, անոր տէրերը ըսին անոնց. «Ինչո՞ւ կ'արձակէք այդ աւանակը»: **34** Անոնք ալ ըսին. «Տէրո՞ց պէտք է»: **35** Յիսուսի բերին զայն, եւ աւանակին վրայ ձգելով իրենց հանդերձները հեծոցւցին Յիսուսը: **36** Մինչ կ'երթար, մարդիկ իրենց հանդերձները կը փռէին ճամբային վրայ: **37** Երբ այլ մօտեցաւ ու Զիրենիներու լերան զարիվայրէն կ'իջնէր, աշակերտներուն ամբողջ բազմութիւնը սկսաւ ուրախութեամբ բարձրածայն Աստուած գովարանել՝ այն բոլոր իրաշքներուն համար, որ տեսեր էին: **38** Եւ կ'ըսէին. «Օրինեալ է այդ թագաւորը, որ կու զայ Տէրոց անունով. Երկինքի մէշ խաղաղութիւն, ու փառք՝ ամենաբարձր վայրերուն մէշ»: **39** Փարիսեցիներէն ոմանք բազմութեան մէշնէն ըսին անոր. «Կարդապնտ, յանդիմանէ քու աշակերտներդ»: **40** Ան ալ պատասխանեց անոնց. «Կըյայտարարեմ ձեզի. “Եթէ ատոնք լրեն՝ քարէրը պիտի աղաղակէն”»: **41** Երբ մօտեցաւ, քաղաքը տեսնելով՝ լացաւ անոր վրայ եւ ըսաւ. **42** «Գոնէ այս օրուանդ մէշ գիտնայիր քու խաղաղութիւնդ. բայց իհմա ծածկուեցաւ աչքերէն: **43** Որովհետեւ օրերը պիտի

ճամբեցին: **12** Երրորդ մը եւս դրկեց. եւ հարցուցին անոր. **28** «Կարդապետ, անոնք վիրատորեցին զայն այ, ու դուրս Մովսէս գրեց մեզի. “Եթէ մեկուն եղբայրը հանեցին: **13** Ուստի այգիին տէրը մեռնի՛ կին մը ունենալով, բայց առանց ըսաւ. “Ինչ ընեմ. դրկեմ սիրելի որդիս, զաւակի, անոր եղբայրը թող առնէ այդ թերեւս պատկառին՝ տեսնելով զայն”: կինը ու զարմ տայ իր եղբօր”: **29** Ուրեմն **14** Բայց մշակները՝ երբ տեսան զայն, եօթը եղբայրներ կային: Առաջինը կին մը մտածեցին իրարու հետ՝ ըսելով. “Այս առնելով՝ անզաւակ մեռաւ: **30** Երկրորդին է ժառանգորդը. եկէք սպաննենք զայն, ալ առաւ այդ կինը եւ ինք ալ անզաւակ որպեսզի ժառանգութիւնը մեզի մնայ”: մեռաւ: **31** Երրորդն ալ առաւ զայն. **35** Եւ այգիեն դուրս հանեցին զայն ու նոյնպէս եօթն ալ ու զաւակ չձգեցին եւ սպաննեցին: Ուրեմն այգիին տէրը ինչ մեռան: **32** Ամեննեն ետք կինն ալ մեռաւ: պիտի ընէ անոնց. **16** պիտի զայ ու **33** Ուրեմն յարութեան ատեն՝ անոնցմէ կորսնցնէ այդ մշակները, եւ այգին պիտի որո՞ն կինը պիտի ըլլայ, որովհետեւ տայ ուրիշներու»: **17** Երբ ասիկա լսեցին՝ եօթն ալ ունեցան զայն իբր կին»: **34** ըսին. «Ամեննեխին»: Ինք ալ նայեցաւ անոնց Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Այս ու ըսաւ. «Յապա ինչ է սա գրուածը. “Այն աշխարհի որդիները կ'ամուսնանան եւ քարը՝ որ կառուցանողները մերժեցին, ամուսնութեան կը տրուին: (այսո ց165) **35** անիկա եղաւ անկիւնաբարը”: **18** Ո՞վ որ Բայց անոնք՝ որ պիտի արժանանան իյնայ այդ քարին վրայ՝ պիտի կոտրտի, հասնի այն աշխարհին ու մեռեններէն եւ որո՞ն վրայ որ իյնայ՝ պիտի փառոր յարութեան, ոչ պիտի ամուսնանան, ոչ զայն»: **19** Քահանայապետներն ու ալ ամուսնութեան պիտի տրուին, (այսո դպիրները կը ջանային նոյն ժամուն ց165) **36** քանի որ ալ չեն կրնար մեռնիլ. ձեռք բարձրացնել անոր վրայ, բայց արդարեւ հրեշտակներուն հաւասար են կը վախնային ժողովուրդէն. քանի որ եւ Աստուծոյ որդիներ են, յարութեան ըմբռնեցին թէ այդ առակը խօսեցաւ որդիներ ըլլալով: **37** Բայց մեռեններուն իրենց դէմ: **20** Անոր վրայ հսկելով՝ յարութիւն առնելլ՛ Մովսէս ալ ցոյց տուաւ դրկեցին քանի մը լրտեսներ, որոնք մորենին պատմութեան մէջ, երբ կը կոչէ կեղծաւորութեամբ արդար կը ձեւացնէին Տեր՝ “Աքրահամի Աստուծը, Խահակի իրենք գիրենք, որպեսզի խօսքն քանեն Աստուծը եւ Յակոբի Աստուծը”: զայն՝ տէրութեան ու կառավարիչն **38** Աստուծած մեռեններուն Աստուծը իշխանութեան մատնելու համար: չէ, հապա՝ ողջերուն, որովհետեւ անոր **21** Յարցուցին անոր. «Կարդապետ, համար՝ բոլորը կ'ապրին»: **39** Դայրներէն գիտենք թէ շիտակ կը խօսի ու կը ոմանք ըսին. «Կարդապետ, ճիշդ ըսիր»: սորվեցնես, եւ աշառութիւն չես ըներ, **40** Եւ ալ չեխին յանդգներ բան մը հարցնել հապա ճշմարտութեամբ կը սորվեցնես անոր: **41** Ըսաւ անոնց. «Ի՞նչպէս կ'ըսեն Աստուծոյ ճամբան: **22** Մեզի արտօնուած թէ “Քրիստոս Դաւիթի որդին Ե”: **42** Ե կայսրին տուրք տալ՝ թէ ոչ»: **23** Յիսուս՝ Դաւիթ ինք Սաղմոսներու գիրքին նշմարելով անոնց խորամանկութիւնը՝ մէջ կ'ըսէ. **“Տեր ըսաւ իմ Տերոջ. ըսաւ անոնց. «Ինչո՞ւ կը փորձէք զիս: **24** «Բազմէ իմ աջ կողմն, **43** մինչեւ որ Յոյց տուէք ինծի դահեկան մը. որո՞ն քու թշնամիներդ պատուանդան դնեմ պատկերն ու գրութիւնը ունի վրան»:** ուստերուդ”: **44** Ուրեմն Դաւիթ զայն Անոնք պատասխանեցին. «Կայսրին»: Տեր կը կոչէ. հապա ինչպէս իր որդին **25** ինք ալ ըսաւ անոնց. «Ուրեմն ինչ կ'ըլլայ ան»: **45** Ամբողջ ժողովուրդին որ կայսրինն Ե՝ տուէք կայսրին, եւ առջեւ ըսաւ իր աշակերտներուն. **46** ինչ որ Աստուծոյ Ե՝ Աստուծոյ»: **26** «Զգուշացէք դպիրներէն, որոնք կ'ուզեն Այսպէս՝ չկրցան իր խօսքերով քռնել երկայն պարեգօտներով շրջի, կը սիրեն զայն ժողովուրդին առջեւ, ու լուցին՝ բարեւները՝ հրապարակներուն վրայ, զարմանալով անոր պատասխանին վրայ: առաջին աթոռները՝ ժողովարաններու շարուկեցիներէն ունանք եկան (որո՞նք մէջ, եւ առաջին բազմոցները՝ կը հակածառեն թէ յարութիւն չկայ), ընթրիքներու մէջ. **47** որոնք այրիներուն

տուները կը լավեն, ու մարդոց երեւնայր հակառակորդները: **16** Պիտի մատնուիք համար՝ աղօթքը կ'երկարեն: Անոնք աւելի ծնողներէ, երբայրներէ, ազգականներէ եւ խստութեամբ պիտի դատուին»:

21 Մինչ կը նայեր, տեսաւ հարուստները՝ որ գանձանակը կը ձգեին իրենց ընծաները: **2** Տնանկ այրի մըն ալ տեսաւ, որ երկու լումայ ձգեց հոն: **3** Ուստի ըսաւ. «Զշմարտապէս կը յայտարաբեն ձեզի թէ այս աղբատ այրին՝ բոլորն աւելի ձգեց. **4** Որովհետեւ ամոնք իրենց առատութենն ձգեցին Աստուծոյ ընծաներուն մէջ, բայց ասիկա ձգեց իր կարօտութենն՝ իր ամբողջ ունեցած ապրուստը»: **5** Երբ ոմանք կ'ըստին տաճարին մասին թէ “զարդարուած է գեղեցիկ քարերով ու նուշերով”, **6** ըսաւ. «Ասոնք որ կը տեսնեք, օրերը պիտի գան, երբ քար քարի վրայ պիտի չմնայ. ամենը պիտի քակուի»: **7** Յարցուցին իրեն. «Վարդապետ, երբ պիտի ըլլայ ատիկա, եւ ինչ է նշանը՝ թէ այդ բաները պիտի ըլլան»: **8** Ան ալ ըսաւ. «Զգուշացք որ չմոլորիք, որովհետեւ շատեր պիտի գան իմ անունով՝ ըսելով. “Ես եմ Քրիստոսը, ու ժամանակը մօտեցած է”. ուրեմն մի երթաք անոնց ետեւն»: **9** Բայց երբ լսէք պատերազմներու եւ խառնակութիւններու մասին՝ մի սարսափիք, որովհետեւ պէտք է որ նախ այդ բաները ըլլան, բայց վախճանը իսկոյն չէ»: **10** Այս ատեն ըսաւ անոնց. «Ազգ ազգի դեմ պիտի ելլէ, եւ թագաւորութիւն՝ թագաւորութեան դէմ. **11** տեղ-տեղ մեծ երկրաշարժներ պիտի ըլլան, սովէր ու ժանտախտներ. նաեւ երկինքէն սոսկայի բաներ եւ մեծ նշաններ պիտի ըլլան: **12** Բայց այս բաներէն առաջ՝ իրենց ծեռքերը պիտի բարձրացնն ձեր վրայ ու հալածն ձեզ. Ժողովարաններու եւ բանտերու պիտի մատնեն, ու թագաւորներու եւ կառավարիչներու առջեւ պիտի տարուիք՝ իմ անունիս համար: **13** Եւ ասիկա վկայութեան առիթի պիտի յանգի ձեզի համար: **14** Ուրեմն որոշեցէք որ նախապէս շնտածէք՝ թէ ինչպէս պիտի պաշտպանէք դուք ձեզ: **15** Որովհետեւ ես ձեզի բերան ու իմաստութիւն պիտի տամ, որուն պիտի չկարենան ընդդիմախօսել կամ դիմադրել ձեր բոլոր բարեկինիս աւ պիտի անցնին, բայց իմ խօսքերս բնաւ պիտի չանցնին»: **16** Բոլորին ատելի պիտի ըլլաք իմ անունիս համար. **18** Բայց մազ մը պիտի չկորսուի ձեր գործիւն: **19** Ձեր համբերութեամբ պիտի տիրանաք ձեր անձերուն»: **20** «Երբ տեսնեք Երուսաղէմը՝ չորս կողմէն զօրքերով շրջապատուած, այն ատեն զիտցէք թէ մօտ է անոր աւերումը: **21** Այս ատեն Յրեաստանի մէջ եղողները լեռները թող փախչին, եւ անոր մէջ եղողները թող հեռանան, ու ամոնք որ արտերն են՝ թող չմտնեն անոր մէջ. **22** Որովհետեւ այդ օրերը՝ վրէժինդորութեան օրեր են, որպէսզի իրագործուին բոլոր գորուածները: **23** Բայց վայ այդ օրերը յոի եղողներուն եւ ծիծ տուռողներուն, որովհետեւ մեծ հարկադրանք պիտի ըլլայ երկրի վրայ, ու բարկութիւն պիտի գայ այս ժողովուրդին վրայ: **24** Եւ սուրի բերանով պիտի իյնան, բոլոր ազգերուն մէջ գերի պիտի տարուին, ու Երուսաղէմն հեթանոսներուն ոտքի կոխան պիտի ըլլայ՝ մինչեւ որ լրանան հեթանոսներուն ժամանակները»: **25** «Եւ արեւին, լուսինին ու աստերուն վրայ նշաններ պիտի ըլլան, երկրի վրայ՝ ազգերը վարանումով պիտի կսկծին, եւ ծովս ու այիքները պիտի զրոան: **26** Մարդոց սիրտերը պիտի նուարին իրենց վախեն եւ երկրագունդին վրայ եկող բաներուն սպասելին, որովհետեւ երկինքի զօրութիւնները պիտի սարսին: **27** Այս ատեն պիտի տեսնեն մարդու Որդին ամպի մէջ եկած՝ զօրութեամբ ու մեծ փառքով: **28** Երբ այս բաները սկսին ըլլայ, ելլք եւ վերցուցէք ձեր գործիւն, որովհետեւ ձեր ազգատագրութիւնը կը մօտենայ»: **29** Առակ մըն ալ ըսաւ անոնց. «Տեսէք թզենին ու բոլոր ծառերը: **30** Երբ արդէն բողբոջին, տեսմելով դուք ձեզմէ կը գիտնաք թէ արդէն ամառը մօտ է: **31** Նոյնպէս դուք՝ երբ եղած տեսնեք ասոնք, զիտցէք թէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը մօտ է: **32** Զշմարտապէս կը յայտարաբեն ձեզի. «Կյ սերունդը պիտի չանցնի, մինչեւ որ այս բոլոր բաները ըլլան»: **33** Երկինքն ու երկիրը պիտի անցնին, բայց իմ խօսքերս բնաւ պիտի չանցնին»: **34**

«Ուշաղիր եղեք դուք ձեզի, որպեսզի առաքեալները իրեն հետ: 15 Եւ ըսաւ ձեր սիրուերը չծանրանան կերուխումով, անոնց. «Զափազանց ցանկացի որ արքեցութեամբ եւ այս կեանքին հոգերով, այս զատիկը ուտեմ ձեզի հետ՝ իմ ու այդ օրը անակնկալորեն չհասնի չարչարուելիս առաջ. 16 որովհետեւ կը ձեր վրայ. 35 որովհետեւ վարմի մը յայտարարեմ ձեզի. «Ալ բնաւ պիտի պէս պիտի հասնի ամբողջ երկրի բոլոր չուտեմ ասկէ, մինչեւ որ իրազործուի բնակիչներուն վրայ: 36 Ուրեմն հսկեցէք Աստուծոյ թագաւորութեան մէջ»: 17 եւ ամէն ատեն աղերսեցէք, որպեսզի Ու բաժակը առաւ, շնորհակալ եղաւ արժանանաք զերծ մնայու այս բոյորեն՝ եւ ըսաւ. «Ալք ասիկա ու բաժնեցէք որոնք պիտի ըլլան, ու կայնելու մարդու ձեր մէջ: 18 Արդարեւ կը յայտարարեմ Որդիին առջեւ: 37 Յիշուու ցերեկները ձեզի. «Բնաւ որթատունկին բերբէն կը սորվեցներ տաճարին մէջ. իսկ պիտի չիմեմ, մինչեւ որ զայ Աստուծոյ գիշերները՝ դրւու կ'ելլի ու կը կենար թագաւորութիւնը»: 19 Ապա հաց առաւ, Զիթենիներու կոչուած լեռը: 38 Ամբողջ շնորհակալ եղաւ, կտրեց ու տուաւ ժողովուրդը աստուն կանուխ կ'երթար անոնց, եւ ըսաւ. «Այս է իմ մարմինս՝ որ իրեն՝ տաճարին մէջ լեռու իր խօսքերը: կը տրուի ձեզի համար. զրէք ասիկա՝ իմ յիշատակիս համար»: 20 Նոյնպէս ալ բաժակը առաւ ընթրիթէն ետք, եւ ըսաւ. «Վյո բաժակը նոր ուխտն է՝ իմ արինովս, որ կը թափուի ձեզի համար»: 21 «Բայց ահա զիս մատնողին ձեռքը ինծի հետ՝ այս սեղանին վրայ է: 22 Իրաւ է թէ մարդու Որդին կ'երթայ՝ ինչպէս սահմանուած է. բայց վայ այս մարդուն՝ որուն միջոցով կը մատնուի ան»: 23 Անոնք ալ սկսան հարցնել իրարու թէ իրենցմէ ով էր՝ որ պիտի ըներ այդ բանը: 24 Վէճ մըն ալ եղաւ անոնց մէջ, թէ իրենցմէ ով պիտի համարուի մեծագոյնը: 25 Ան ալ ըսաւ անոնց. «Յեթանոսներուն թագաւորները կը տիրեն իրենց, եւ անոնք որ կ'յիշեն իրենց վրայ՝ բարերար կը կոչուին: 26 Բայց դուք այնպէս պէտք չէ ըլլաք. հապա ան որ ձեր մէջ մեծագոյնն է՝ կրտսերին պէս թող ըլլայ, ու հրամայողը՝ սպասարկուին պէս: 27 Քանի որ ով է մեծը, սեղան նստողը՝ թէ սպասարկուն: Սիրէ սեղան նստողը չէ. սակայն ես ձեր մէջ սպասարկուի մը պէս եմ: 28 Եւ դուք անոնք էք՝ որ միշտ ինծի հետ կը մնայիք փորձութիւններուս մէջ. 29 Ես ալ թագաւորութիւնն մը կը կտակեմ ձեզի, ինչպէս իմ Յայրս թագաւորութիւնն մը կտակեց ինծի. 30 որպէսզի դուք ուտեք ու խմէք իմ սեղանես՝ իմ թագաւորութեանս մէջ, եւ բազմիք զահերու վրայ՝ դատելու հսրայելի տասներկու տոհմերը»: 31 Տերը ըսաւ. «Սիմնն, Սիմնն, ահա Սատանան շատ ուզեց խարբակել ձեզ ցորենի պէս: 32 Բայց ես աղերսեցի քեզի

22 Բաղարջակերքի տօնը՝ որ Զատիկի կը կոչուէր՝ մօտեցաւ, 2 եւ բահանայապետներն ու դպիրները կը փնտռէին թէ ինչպէս մեռցնեն զայն, բանի որ կը վախնային ժողովուրդէն: 3 Սատանան մտաւ հսկարիովսացի մականուանեալ Յուլայի ներսը, որ տասներկութէն մէկն էր, 4 եւ ան զնաց բանակցելու բահանայապետներուն ու մեծաւրներուն հետ՝ թէ ինչպէս մատոն զայն անոնց: 5 Անոնք ուրախացան եւ միաձայնեցան դրամ տալ անոր: 6 Ենք ալ խոստացաւ, ու կը փնտռէր պատեռութիւնն մը զայն մատնելու անոնց՝ առանց բազմութեան: 7 Բաղարջակերքի օրը եկաւ, երբ պէտք էր մորթել զատիկը: 8 Ուստի դրկեց Պետրոսն ու Յովիաննէսը՝ ըսերլով. «Գացէք, պատրաստեցէք մեզի զատիկը՝ որպէսզի ուտենք»: 9 Անոնք ալ ըսին անոր. «Ո՞ւր կ'ուրես որ պատրաստենք»: 10 Ըսաւ անոնց. «Ահա երբ մտնէք բաղաքը, մարդ մը պիտի հանդիպի ձեզի՝ որ ուսին վրա ունի ջուրի սափոր մը. հետեւեցէք անոր մինչեւ այն տունը՝ ուր ինք կը մտնէ, 11 եւ ըսէք տանտիրոց. «Վարդապետը կ'ըսէ քեզի. «Ո՞ւր է իշեւանը, ուր պիտի ուտեմ զատիկը աշակերտներուս հետ»: 12 Ան ալ պիտի ցուցնէ ձեզի կահաւորուած մեծ վերնայարկ մը. ինն պատրաստեցէք»: 13 Գացին, գտան ինչպէս ըսաւ իրենց, եւ պատրաստեցին զատիկը: 14 Երբ ժամը հասաւ՝ սեղան նստաւ, ու տասներկու

համար, որպեսզի հաւատքդ չպակսի. անոր շուրջը եղողները տեսան ինչ եւ դուն երբ դարձի զաս՝ եղայրներոյ որ պիտի ըլլար, ըսին անոր. «Տէր, ալ ամրացուր»: ՅՅ Իսկ ինք ըսաւ անոր. զարններ սուրով»: ՅՅ Եւ անոնցմ մէկը «Տէր, ես պատրաստ եմ թեզի հետ թէ զարկաւ քահանայապետին ծառային, բանտ երթալու, թէ մեռնելու»: ՅՅ Ան ալ ու խլեց անոր աջ ականջը: ՅՅ Յիսուս ըսաւ. «Պետրն, կը յայտարարեմ թեզի. ըսաւ. «Թոյլատրեցէք մինչեւ այդ տեղը»: «Վսօր աքաղաղը պիտի չկանչէ, մինչեւ Եւ դպաւ անոր ականջին ու բժկեց որ դուն երեք անգամ ուրանաս՝ թէ զիս զայն: ՅՅ Յիսուս ըսաւ իրեն եկած կը ճանչնաս»: ՅՅ Նաեւ ըսաւ անոնց. քահանայապետներուն, տաճարին «Երբ դրկեցի ծեզ առանց քսակի, պարկի մեծաւորներուն եւ երեցներուն. «Իրբ ու կօշիկներու, որեւէ բան պակսեցաւ թէ աւազակի դէմ եկաք՝ սուրերով ու ծեզի»: ՅՅ Անոնք ալ ըսին. «Ոչ մէկ բան»: ՅՅ Ամէն օր ծեզի հետ էի՝ Յետոյ ըսաւ. «Բայց իման՝ ամ որ քսակ տաճարին մէջ, եւ ծեռք չերկարեցիք ունի՞ թող առնէ զայն, նմանապէս պարկը. իմ վրաս. բայց ասիկա է ծեր ժամն եւ ամ որ սուր չունի, թող ծախէ իր ու խաւարին իշխանութիւնը»: ՅՅ հանդերձ ու տուր մը գնէ իրեն: ՅՅ Քանի Բռնելով զայն՝ տարին եւ մտցուցին որ կը յայտարարեմ ծեզի թէ պէտք քահանայապետին տունը. «Պետրոս ալ է որ սա գրուածն ալ կատարուի իմ կը հետեւեր անոր հեռուեն: ՅՅ Երբ կրակ վրաս. «Անօրեններու հետ սեպուեցա». վառեցին գավիթին մէջտեղը ու նստան որովհետեւ աւարտելու վրայ են ինծի միսափին, «Պետրոս ալ նստաւ անոնց մէջ: Վերաբերող բաներ»: ՅՅ Անոնք ալ ըսին. ՅՅ Աղախին մը տեսնելով զայն՝ որ նստած «Տէր, ահա հոս երկու սուր կայ»: Ան ալ էր կրակին թով, ակնապիշ նայեցաւ անոր ըսաւ անոնց. «Կը բաւէ»: ՅՅ Յետոյ դուրս եւ ըսաւ. «Ասիկա ալ անոր հետ էր»: ՅՅ Ելլելով՝ իր սովորութեան համաձայն Բայց «Պետրոս ուրացաւ զայն՝ ըսելով. գնաց Զիթենիներու լեռք. աշակերտներն «Կիմ, չեմ ճանչնար զայն»: ՅՅ Կարծ պահէ ալ հետեւեցան իրեն: ՅՅ Երբ հասաւ մը նետք՝ ուրիշ մը տեսաւ զինք եւ ըսաւ. այդ տեղը՝ ըսաւ անոնց. «Աղօթեցէք՝ «Դուն ալ անոնցմ ես»: «Պետրոս ըսաւ. որպեսզի փորձութեան մէջ չմտնեք»: ՅՅ «Մարդ, ես անոնցմ չեմ»: ՅՅ Գրեթ ժամ Ապա մեկուսացաւ անոնցմ՝ բարձնկեցի մը նետք՝ ուրիշ մըն ալ կը պսդէր ու կ'ըսէր. մը չափ, ու ծնրադրելով՝ կ'աղօթէր ՅՅ եւ «Եշմարտապէս ասիկա ալ անոր հետ կ'ըսէր. «Յայր, եթէ փափարին՝ հեռացնը էր, որովհետեւ Գալիթացի է»: ՅՅ Բայց այս բաժակը ինձմէ. բայց ոչ թէ իմ «Պետրոս ըսաւ. «Մարդ, չեմ գիտեր ինչ կամք՝ հասա քուկը թող ըլլայ»: ՅՅ կը խօսիս»: Անմիջապէս, մինչ ինք դեռ Երկինքեն հրեշտակ մը երեւցաւ իրեն, կը խօսէր, աքաղաղը կամչեց: ՅՅ Տէր ու կը զօրացնէր զինք: ճգնաժամի մէջ դարձաւ ու նայեցաւ «Պետրոսի: «Պետրոս ըլլալով՝ աւելի՛ շերմեռանդութեամբ ալ մտարեց Տէրոց խօսքը, որ ըսեր էր կ'աղօթէր, ՅՅ եւ իր քրտինքը՝ գետին իրեն. «Դեռ աքաղաղը չկանչած՝ երեք ինկող արիսնի մեծ կաթիներու պիս անգամ պիտի ուրանաս զիս»: ՅՅ «Պետրոս էր: ՅՅ Աղօթքեն կանզնելով՝ եկաւ դուրս Ելլելով՝ դառնապէս լացաւ: ՅՅ Աշակերտներուն թով, ու գտաւ զանոնք՝ մարդիկը՝ որ բռնած էին Յիսուսը, կը տրտմութենէն քնացած: ՅՅ Ըսաւ ծաղրեին զայն ու կը ծեծին. ՅՅ Ծածկելով անոնց. «Ինչո՞ւ կը քնանաք. կանզնեցէք անոր աչքեր՝ կը զարնէին անոր երեսին եւ աղօթեցէք, որպեսզի չմտնէք եւ կը հարցնեին իրեն. «Մարգարեացիր. փորձութեան մէջ»: ՅՅ Երբ դեռ կը խօսէր, ո՞վ է ան՝ որ զարկաւ թեզի»: ՅՅ Ուրիշ շատ ահա բազմութիւն մը եկաւ. Ցուրդա բաներ ալ կ'ըսէին անոր դէմ՝ հայոյելով: կոչուածն ալ՝ տասներկութէն մէկը՝ ՅՅ Երբ առտու եղալ՝ ժողովուրդին կ'երթար անոր առշեւէն, ու մօտեցաւ երեցներու ժողովը, քահանայապետներն Յիսուսի՝ որպեսզի համբուրէ զայն: ՅՅ ու դպիրները հաւաքուեցան, տարին Յիսուս ըսաւ անոր. «Յուրաք, համբուրելիվ զայն իրենց ատեանին առշեւ եւ ըսին. կը մատնես մարդու Որդին»: ՅՅ Երբ «Եթէ Քրիստոսը դուն ես, ըսէ մեզի»: ՅՅ

Հսաւ անոնց. «Եթէ քսեմ ալ ձեզի՝ պիտի որովհետեւ նախապէս թշնամութիւն չհաւատաք. 68 ու եթէ հարցնեմ ձեզի կար իրենց միջեն: 19 Պիդատոս հաւաքեց քան մը՝ պիտի չպատասխանէք ինձի, ոչ քահանայապետները, պետերն ու ալ պիտի արձակէք զիս: 69 Ասկէ ետք՝ ժողովուրդը, 24 եւ ըսաւ անոնց. «Վյո մարդու Որդին պիտի քազմի Աստուծոյ մարդը բերիք առջեւս՝ ժողովուրդը զօրութեան աջ կողմը»: 70 Բոլորը ըսին. խոսորեցնողի մը պէս, քայց ես՝ «Ուրեմն դրւն Աստուծոյ Որդին ես»: Ինք ձեր առջեւ հարցաքններով՝ ձեր ալ ըսաւ անոնց. «Հնէք կ'ըսէք թէ ես ամբատանութիւններէն ոչ մէկ յանցանք եմ»: 71 Եւ անոնք ըսին. «Ա՛լ ինչ պէտք գտայ այս մարդուն վրայ, 15 ոչ ալ ունինք վկայութեան, որովհետեւ մենք Յերովդիս, որովհետեւ անոր դրկեցի ձեզ. իսկ լսեցինք անոր բերանէն»:

Եւ ահա մահուան արժանի ոչինչ ըրած է:

16 Ուրեմն պատժեմ զայն, ու արձակեմ»:

23 Անոնց ամբողջ բազմութիւնը կանգնեցաւ, տարին զայն Պիդատոսի, 2 եւ սկսան ամբատանել զինք ու ըսել. «Ասիկա գտանք, որ կը խոտորեցնէր մեր ազգը, կ'արգիլը կայսրին հարկ տայ, եւ կ'ըսէք իր մասին թէ ինք Քրիստոսն Ե՝ թագաւորք»: 3 Պիդատոս հարցուց անոր. «Դուն ես Յերաներուն թագաւորք»: Ան ալ պատասխանեց անոր. «Դուն կ'ըսէն»: 4 Ուստի Պիդատոս ըսաւ քահանայապետներուն եւ քազմութեան. «Ես ոչ մէկ յանցանք կը գտնեմ այս մարդուն վրայ»: 5 Քայց անոնք կը պնդէին ու կ'ըսէին. «Կը գրգռէ ժողովուրդը, եւ կը սորվեցնէ ամբողջ Յերաստանի մէջ՝ Գայլիեայն սկսած մինչեւ այստեղ»: 6 Պիդատոս՝ լսելով Գայլիեայի մասին՝ հարցուց թէ այդ մարդը Գայլիեացի է: 7 Երբ գիտցաւ թէ Յերովդիսի իշխանութեան կը պատկանի՝ որկեց զայն Յերովդիսի, քանի որ ան ալ Երուսաղէմ էր այդ օրերը: 8 Երբ Յերովդիս տեսաւ Յիսուսը՝ չափազանց ուրախացաւ, որովհետեւ շատոնց կ'ուզէր տեսնել զայն. քանի որ շատ քաներ լսած էր անոր մասին, ու կը յուսար տեսնել նշան մը՝ կատարուած անով: 9 Չատ խօսքերով հարցաքննեց զայն, քայց ան ոչինչ պատասխանեց անոր: 10 Քահանայապետներն ու դպիրներն ալ կեցած էին, եւ սաստիկ կ'ամբատանէին զինք: 11 Յերովդիս ալ՝ իր զօրականներուն հետ՝ անարգեց զայն, ու ծաղրելին ետք՝ հազցուց անոր փառահեղ տարագ մը եւ ետ որկեց Պիդատոսի: 12 Այդ օրը Պիդատոս ու Յերովդիս բարեկամ եղան իրարու հետ.

17 (Վլոդարեւ տօնին ատենը՝ հարկ Էր որ մէկը արձակէր անոնց:) 18 Ամբողջ բազմութիւնը միասին աղաղակեց. «Վերցնիր ասիկա, եւ Բարաքքան արձակէ մէզի» 19 (որ քանտը նետուած էր՝ Քաղաքին մէց եղած ապստամբութեան մը ու մարդասպանութեան համար): 20 Իսկ Պիդատոս՝ ուզելով Յիսուսը արձակել՝ դարձեալ խօսեցաւ անոնց: 21 Քայց անոնք կը գոչէին. «Խաչէ զայն»: 22 Ինք երրորդ անգամ ըսաւ անոնց. «Քայց ինչ չարիք ըրած է. Ես մահուան արժանի ոչ մէկ պատճառ գտայ անոր վրայ. ուրեմն պատժեմ զայն եւ արձակեմ»: 23 Իսկ անոնք կը պնդէին քարձրածայն աղաղակներով ու կը պահանջէին որ խաչուի. Եւ անոնց ու քահանայապետներուն ձայները յարթեցին: 24 Ուստի Պիդատոս վճռեց որ անոնց պահանջածը ըլլայ: 25 Արձակեց անոնց՝ իրենց պահանջած մարդը, որ քանտը նետուած էր ապստամբութեան ու մարդասպանութեան համար, իսկ յանձնեց Յիսուսը անոնց կամքին: 26 Երբ կը տանեին զայն, բռնեցին Սիմոն Կիւրենացի կոչուած մէկը՝ որ արտէն կու զար, եւ դրին խաչը անոր վրայ, որպէսզի կը Յիսուսի ետեւն: 27 Ժողովուրդը կը հետեւէր անոր՝ մեծ քազմութեամբ, նաեւ կմներ՝ որոնք կը հեծեծէին ու կ'ողբային անոր վրայ: 28 Յիսուս դարձաւ անոնց եւ ըսաւ. «Երուսաղէմի աղջիկներ, միշ լաք իմ վրաս, հապա լացէք դուք ձեր վրայ ու ձեր զաւակներուն վրայ: 29 Որովհետեւ ահա կու գան օրերը՝ որոնց մէջ պիտի ըսեն. “Երանի ամուլետուն եւ այն որովայններուն՝ որոնք չծնան, ու ծիծերուն՝ որոնք կաթ չտուին”»: 30

Այն ատեն պիտի սկսին ըսել լեռներուն. տեսարանը դիտելու համար հաւաքուած “Ինկէք մեր վրայ”, ու բլուրներուն. ամբողջ բազմութիւնը՝ պատահածները “Ծածկեցէք մեզ”: 31 Որովհետեւ եթէ տեսնելով՝ կը ծեծէր կուրծքը ու կը այսպէս կ’ընեն դալար փայտին, հապա վերադառնար: 40 Իր բոլոր ծանօթներն ալ ինչ պիտի ընեն չորին»: 32 Երկու ուրիշներ հեռուն կայսած էին, նոյնպէս ալ կիները՝ ալ՝ չարագործներ՝ տարին անոր հետ, որ ուղեկցեր էին իրեն Գայլիեայեն, եւ որպէսզի մեղոցին: 33 Երբ հասան կը տեսնեին այս բաները: 50 Մարդ մը Գագաթ կոչուած տեղը, հոն խաչեցին կար՝ Յովսէփ անունով, որ խորհրդական զայն եւ այդ չարագործներն այ, մէկը աց էր, բարի եւ արդար մարդ մը, 51 կողմը ու միւլը ձախ կողմը: 34 Յիսուս (ասիկա հաւանութիւն տուած չէր անոնց ըսալ. «Յայր, ներէ անոնց, որովհետեւ ծրագիրին ու արարքին), Յրեաներուն չեն գիտեր թէ ինչ կ’ընեն»: Յետոյ անոր Արիմաթեա քաղաքէն. ինք ալ կը սպասէր հանդերձները բաժնելու ատեն՝ վիճակ Աստուծոյ թագաւորութեան: 52 Ասիկա ձգեցին: 35 Ժողովուրդը կայսած՝ կը զնաց Պիղատոսի քով եւ խնդրեց Յիսուսի դիտեր. պետերն ալ անոնց հետ կը մարմինը: 53 Ու խաչեն իշեցնելով զայն՝ քամահրէին զայն ու կ’ըսէին. «Ուրիշները փաթթեց կտաւով եւ դրաւ վիմափոր փրկեց, ինքինքն ալ թող փրկէ, եթէ ինք գերեզմանի մը մէջ, ուր բնաւ մէկը է Քրիստոսը՝ Աստուծոյ ընտրեալը»: 36 դրուած չէր: 54 Այդ օրը Ուրբաթ էր, ու Զինուորներն ալ կը ծաղրէին զայն. կու Շաբաթը պիտի սկսէր: 55 Այն կիները՝ զայն առշելը, քացախ կը մատուցանէին որ անոր հետ եկեր էին Գայլիեայեն՝ անոր, 37 ու կ’ըսէին. «Եթէ դրև ես հետեւեցան ու տեսան գերեզմանը, Յրեաներուն թագաւորը, փրկէ դուն թեզ»: Եւ թէ ինչպէս հոն դրուեցաւ անոր 38 Եւ գրութիւն մը գրուած էր անոր վրայ՝ մարմինը: 56 Ու Վերադառնալով՝ բոյրեր յունարէն, լատիներէն ու երայերէն եւ օծանելիքներ պատրաստեցին, ու գիրերով. «Այս է Յրեաներուն թագաւորը»: Շաբաթ օրը հանզեցան՝ պատուիրանին 39 Այդ կախուած չարագործներէն մէկը համաձայն:

կը հայիոյէր անոր ու կ’ըսէր. «Եթէ դրև կանուի՞ եկան գերեզմանը, ու բերին մէզ»: 40 Իսկ միւլը՝ յանդիմաննելով զայն՝ ըսալ. «Դուն չէս վախնար Աստուծմէ, որովհետեւ նոյն դատապարտութեան մէջ ես: 41 Մենք՝ իսկապէս արդարաբար, քանի որ ահա կը ստանանք մեր ըրածներուն արժանաւոր հատուցումը. բայց ասիկա անտեղի ոչ մէկ բան ըրաւ»: 42 Եւ ըսաւ Յիսուսի. «Տէր, յիշէ զի՞ երբ գաս բռու թագաւորութեամբը»: 43 Յիսուս ալ ըսաւ անոր. «Ծնմարտապէս կը յայտարարեմ թեզի. «Դուն այսօր ինծի հետ պիտի ըլլաս դրախտին մէջ»»: 44 Գրեթէ վեցերորդ ժամն՝ էր, երբ խաւար եղաւ ամբողջ երկրին վրայ՝ մինչեւ ժամն ինք. արեւը խաւարեցաւ, 45 ու տաճարին վարագոյր պատռեցաւ մէջտեղմ։ 46 Յիսուս բարձրածայն գոյեց. «Յայր, քոն ձեռքերուդ մէջ կ’աւանդեմ իմ հոգիս»: Ու երբ ըսաւ ասիկա՝ հոգին տուաւ: 47 Յարիւրապետը՝ տեսնելով պատահածը՝ փառարանեց Աստուծ եւ ըսաւ. «Քրապէս այս մարդը արդար էր»: 48 Այս

24 ՄԵկշաբթի օրը՝ առտուն շատ կանուի՞ եկան գերեզմանը, ու բերին այն բոյրերը՝ որ պատրաստած էին. ուրիշ ումանք ալ եկան անոնց հետ: 2 Գտան քարը՝ գերեզմանէն մէկի գլորուած, 3 ու ներս մտնելով՝ հոն չգտան Տէր Յիսուսի մարմինը: 4 Երբ մեծ տարակոյսի մէջ էին այս մասին, ահա երկու մարդիկ՝ լրսափայլ տարագով՝ հասան անոնց: 5 Քանի վախցած ըլլալով՝ խոնարհեցուցին իրենց երեսները դէպի գետին, այդ մարդիկը ըսին անոնց. «Ինչո՞ւ ողք կը փնտուէր մեռելներուն մէջ: 6 Ան հոս չէ, հապա յարութիւն առաւ. յիշեցէք թէ ինչպէս խօսեցաւ ձեզի, երբ դեռ Գայլիեայի մէջ էր, ըսելով. 7 «Մարդու Որդին պէտք է որ մատնուի մեղաւոր մարդոց ձեռքը, խաչուի, եւ յարութիւն առնէ երրորդ օրը»: 8 Այն ատեն յիշեցին անոր խօսքերը, 9 ու Վերադառնալով՝ գերեզմանէն՝ պատմեցին այս բոլորը տասնմէկին եւ ուրիշներու: 10 Այս կիներն էին՝ Մարիամ Մագդաղենացին, Յովիաննա,

Յակոբոսի մայրը՝ Մարիամ, եւ անոնց չեր այսպէս չարչարուեր, ու մտներ իր հետ ուրիշներ այ, որոնք պատմեցին այս փառքը»: 27 Եւ սկսելով Մովսէսին ու բոլոր քաները առաքեալներուն: 11 Սակայն Մարգարեներէն», կը մեկներ անոնց ինչ ասոնց առջեւ զառանցանք թուեցան որ գրուած էր իր մասին բոլոր Գիրքերուն անոնց խօսքերը, ու չեխն հաւատար մեջ: 28 Երբ մօտեցան այն գիւղին՝ ուր անոնց: 12 Բայց «Պետրոս կանգնեցալ կ'երթային, ինք կը ծեւացներ թէ պիտի եւ վազեց դեպի գերեզմանը. ծուելով՝ երթար աւելի հեռաւոր տեղ մը: 29 Բայց տեսաւ թէ լաբերը առանձին դրուած ստիպեցին զինք՝ ըսելով. «Մնացիր մեր եխն, ու զնաց՝ ինքնիրեն զարմանալով քով, որովհետեւ իրիկունք մօա է եւ օրը՝ այդ պատահածին վրայ: 13 Եւ ահա մթնցած»: Ու մտալ՝ մնայու անոնց հետ: Նոյն օրը աշակերտներէն երկուքը 30 Երբ սեղան նստալ՝ անոնց հետ, առաւ կ'երթային Էմմաւուս անունով գիտ մը, հացը, օրինեց, եւ կտրելով տուալ անոնց: որ Երուսաղեմն վարսուն ասպարէզ 31 Այն ատեն անոնց աչքերը բացուեցան հեռու էր: 14 Անոնք կը խօսէին իրարու ու ճանչցան զինք, իսկ ինք աներեւոյթ հետ այս բոլոր պատահարներուն եղաւ անոնցմէ: 32 Անոնք ալ ըսին իրարու մասին: 15 Մինչ անոնք կը խօսակցէին «Մեր սիրտերը չեխն բորբոքեր մեր ներսը՝ ու կը վիճաբանէին, Յիսուս ինք ալ՝ երբ ինք կը խօսէր ճամբան մեզի հետ, մօտենալով՝ կ'երթար անոնց հետ: 16 ու Գիրքերը կը բացատրէր մեզի»: 33 Եւ բայց անոնց աչքերը ծածկուած էին, կանգնեցան, նոյն ժամուն վերադարձան որպէսզի շճանչնան զինք: 17 Եւ ըսաւ Երուսաղէմ, ու համախմբուած գտան անոնց. «Ինչի՞ մասին կը խօսակցիք՝ տասնմէկը եւ անոնց հետ եղողները, 34 իրարու հետ քայելով, ու տրտում ալ որոնք կ'ըսէին. «Քրապէս Տէրը յարութիւն եք»: 18 Անոնցմէ մէկը՝ որուն անունը առաւ ու երեւցաւ Սիմոնի»: 35 Իրենք Կղեռվաս էր, պատախանեց անոր. ալ պատմեցին ինչ որ պատահեցաւ «Միայն դո՞ւն ես որ՝ Երուսաղէմի մեջ ճամբան, եւ թէ ինչպէս ինքզինք ճանչցուց պանդիստացած ըլլալով՝ չես գիտեր թէ իրենց՝ հացը կտրած ատեն: 36 Մինչ ինչք պատահեցան հոն, այս օրերս»: 19 անոնք այսպէս կը խօսէին, Յիսուս ինք Ան ալ ըսաւ անոնց. «Ի՞նչ»: Անոնք ալ ըսին կայնեցալ անոնց մեջտեղ ու ըսաւ անոնց. անոր. «Ինչ որ կը վերաբերի Նազովիրեցի «Խաղաղութիւն ծեզի»: 37 Բայց անոնք՝ Յիսուսի, որ գործով ու խօսքով եղաւ սարսափած եւ վախցած՝ կը կարծէին թէ գորաւոր մարգարէ մը՝ Աստուծոյ եւ ոգի մը կը տեսնեն: 38 Ըսաւ անոնց. «Ի՞նչու ամբողջ ժողովուրդին առջեւ. 20 ինչպէս վրոված էք, եւ ինչո՞ւ մտածումներ կը քահանայապետներն ու մեր պետերը ծագին ծեր սիրտերուն մեջ: 39 Տեսէք մահուան մատնեցին զայն, եւ խաչեցին: ծեռքերս ու ոտքերս, որ ես ինքս եմ. 21 Իսկ մենք կը յուսայինք թէ ինքն էր որ շօշափեցէք զիս եւ տեսէք, որովհետեւ պիտի ազատագրէր Խսրայէլ: Բացի այս ոգին մարմին ու ուկորներ չ'ունենար, բոլորէն՝ այս երրորդ օրն է, որ այս բաները ինչպէս կը տեսնէք զիս՝ որ ունիմ»: 40 պատահեցան: 22 Նոյնիսկ մեր մէջէն Ասիկա ըսելով՝ ցուցուց անոնց ծեռքերն քանի մը կիներ շշմեցուցին մեզ. անոնք ու ոտքերը: 41 Երբ իրենց ուրախութենէն՝ առտու կանուխ զացին գերեզմանը, տակաւին չէին հաւատար եւ զարմանքի 23 ու չգտնելով անոր մարմինը՝ եկան մեջ էին, ըսաւ անոնց. «Կերակուր մը եւ ըսին թէ իրեշտակներու տեսիլք ալ ունի՞ հոս»: 42 Անոնք ալ կտոր մը տեսան, որոնք ըսեր են թէ «ան ող Ե»: խորոված ծուկ ու մեղրախորիսի տուին 24 Մեզմէ ումանք ալ զացին գերեզմանը, իրեն: 43 Առաւ, կերաւ անոնց առջեւ, ու այնպէս գտան՝ ինչպէս ըսին այդ 44 եւ ըսաւ անոնց. «Ահանապիկ այն կիները. սակայն շտեսան զինք»: 25 խօսքերը՝ որ ըսի ծեզի, երբ դեռ ձեզի Ան ալ ըսաւ անոնց. «Ով յիմարներ եւ հետ էի. «Պետք է որ իրագործուին բոլոր դանդաղամիտներ՝ հաւատալու այն բաները՝ որոնք գրուած են իմ մասիս բոլոր բաներուն, որ մարգարէները Մովսէսի Օրէնքին մեջ, Մարգարէներուն խօսեցան: 26 Միթէ Քրիստոս պետք մեջ եւ Սաղմոսներուն մեջ»»: 45 Այն

ատեն բացաւ անոնց միտքերը՝ որպեսզի հասկնան Գիրքերը, **46** ու ըսաւ անոնց. «Այս գրուած է, եւ այսպէս պէտք էր որ Քրիստոս չարչարուէր, ու մեռելսերէն յարութիւն առներ երրորդ օրը. **47** Եւ անոր անունով ապաշխարութիւն ու մեղքերու ներում քարոզուէր բոլոր ազգերուն մէջ՝ սկսելով Երուսաղէմէն: **48** Դներ էք այս բաներուն վկաները: **49** Եւ ահա ես կը դրկեմ ձեր վրայ իմ Յօրս խոստումք. բայց դուք կեցէք Երուսաղէմ քաղաքին մէջ, մինչեւ որ բարձրէն դրկուած գօրութիւն հազնիք»: **50** Ու դուրս հանեց զանոնք՝ մինչեւ Բեթանիա, եւ իր ձեռքերը վերցնելով՝ օրինեց զանոնք: **51** Մինչ կ'օրիներ զանոնք՝ զատուեցաւ անոնցմէ, ու վերացաւ երկինք: **52** Անոնք ալ երկրպագելով անոր՝ վերադարձան Երուսաղէմ մեծ ուրախութեամբ: **53** Եւ ամեն ատեն տաճարին մէջ էին, ու կը գովարանէին եւ կ'օրինէին Աստուած: Ամեն:

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ

1 Սկիզբն էր Խօսքը, ու Խօսքը **22** Ուրեմն ըստն անոր. «Դուն ով ես. Աստուծոյ քով եր, եւ Խօսքը Աստուծոյ քով եր: տանինք մեզ դրկողներուն. ինչ կ'ըսես **3** Ամեն ինչ եղաւ ամսվ. եղածներէն ոչ քու մասիդ»: **23** Ըսաւ. «Ես անոր մեկը եղաւ առանց անոր: **4** Կեանքք ձայնն եմ՝ որ կը գոչէ անապատին անով եր, ու կեանքք մարդոց լոյսն մէջ. “Շոկեցք Տերոց ճամբան”, ինչպէս եր. **5** լոյսը կը փայլէր խաւարի մէջ, Եսայի մարգարեն ըսաւ»: **24** Այդ բայց խաւարը չճանչցաւ զայն: **6** Որկուածները Փարիսեցիներէն էին, **25** Աստուծմէ որկուած մարդ մը կար՝ որուն ու հարցուցին իրեն. «Յապա ինչո՞ւ կը անունը Յովիաննես եր: **7** Ասիկա եկաւ մկրտես, եթէ դուն ոչ Քրիստոսն ես, ոչ վկայութեան համար՝ որ վկայէ Լոյսին Եղիան, ոչ ալ մարգարեն»: **26** Յովիաննես մասին, որպէսզի բոլորը հաւատան անոր պատախաննեց անոնց. «Ես ջուրնվ կը միջոցով: **8** Ինք չէր այդ Լոյսը, հապա մկրտեմ, բայց մեկը կայ ծեր մէջ՝ որ եկաւ՝ որպէսզի վկայէ Լոյսին մասին: **9** Ոդուք չէք ճանչնար. **27** Ինք է իմ ետեւս ճշմարիտ Լոյսը ան եր՝ որ կը լուսաւորէ եկողը՝ որ իմ առջեւս եղաւ, որուն կօշկին աշխարի եկող” ամեն մարդ: **10** Ինք կապը քակելու արժանի չեմ»: **28** Այս աշխարիի մէջ եր, եւ աշխարիը եղաւ բաները պատահեցան Բեթարարայի մէջ՝ իրով, բայց աշխարիը չճանչցաւ զինք: Յորդանանի միևն կողմը, ուր Յովիաննես **11** Երեններուն եկաւ, սակայն իրենները կը կենար ու կը մկրտէր: **29** Յետեւեալ չընդունեցին զինք: **12** Բայց անոնց՝ օրը Յովիաննես տեսաւ Յիսուսը՝ որ որ ընդունեցին զինք - անոնց՝ որ կը իրեն կու գար, եւ ըսաւ. «Ահա Աստուծոյ հաւատան իր անունին - իրաւասութիւն Գառը՝ որ կը քաւէ աշխարիի մեղքը: տուաւ Աստուծոյ զաւակներ ըլլապու: **13** **30** Ասիկա է ան՝ որուն մասին կ'ըսէի. Անոնք ոչ արիւնեն եւ ոչ մարմինի կամքեն “Իմ ետեւս մարդ մը կու գայ՝ որ իմ ծնան, ոչ ալ մարդու կամքեն, հապա՝ առջեւս եղաւ, որովհետեւ ինձմէ առաջ Աստուծմէ: **14** Եւ Խօսքը մարմին եղաւ եր”: **31** Ես չէի ճանչնար զայն. բայց եկայ ու մեր մէջ բնակեցաւ, (եւ դիտեցինք ջուրով մկրտելու, որպէսզի ան յայտնուի անոր փառքը՝ Յօրը միածինի փառքին Իսրայէլի): **32** Ու Յովիաննես վկայելով պէս, շնորհրով ու ճշմարտութեամբ ըսաւ. «Տեսա Յոզին, որ աղաւնիի պէս լեցուն: **15** Յովիաննես վկայեց անոր կ'իջնէր երկինքըն եւ կը մնար անոր վրայ: մասին, եւ աղաղակեց. «Ասիկա է ան՝ **33** Ես չէի ճանչնար զայն, բայց ան որ դրկեց որուն մասին կ'ըսէի. “Ան որ իմ ետեւս զիս ջուրով մկրտելու, ինք ըսաւ ինծի. կու գայ՝ իմ առջեւս եղաւ, որովհետեւ “Որոն վրայ որ տեսնես թէ Յոզին կ'իջնէ ինձմէ առաջ եր”: **16** Եւ անոր յիութենէն ու կը մնայ, անիկա է՝ որ Սուլը Յոզինվ մենք բոլորս ստացանք շնորհիք կը մկրտէ”: **34** Ես ալ տեսայ, եւ վկայեցի վրայ: **17** Որովհետեւ Օրէնքը տրուեցաւ թէ այս է Աստուծոյ Որդին»: **35** Յետեւեալ Սովուսի միջոցով, բայց շնորհքն ու օրը Յովիաննես դարձեալ կայսած եր, ճշմարտութիւնը եղան Յիսուս Քրիստոսի եւ իր աշակերտներէն երկութը: **36** միջոցով: **18** Ո՞չ մեկը երբէք տեսած է Նայելով Յիսուսի՝ որ կը քալէր, ըսաւ. Աստուծ. բայց միածին Որդին՝ որ Յօրը «Ահա Աստուծոյ Գառը»: **37** Երկու ծոցն է, ինք պատմեց անոր մասին»: աշակերտները լսեցին անկէ՝ երբ կը **19** Սա է Յովիաննեսի վկայութիւնը, խօսէր, ու հետեւեցան Յիսուսի: **38** Երբ երբ Յրեանները Երուսաղէմեն դրկեցին Յիսուս դարձաւ եւ տեսաւ թէ անոնք կը քահանաներ ու Ղեւտացիներ, որպէսզի հետեւէին իրեն, ըսաւ անոնց. «Ի՞նչ կը հարցնեն անոր. «Դուն ով ես»: **20** Ան փնտուեք»: Անոնք ալ ըսին իրեն. «Ռաբբի, խոստովանեցաւ ու չուրացաւ, հապա (որ թարգմանուելով՝ վարդապետ ըսել յայտարարեց. «Ես Քրիստոսը չեմ»: **21** Է,) ուր կը բնակիս»: **39** Ըսաւ անոնց. Յարցուցին անոր. «Յապա ովկ. Եղիան «Եկէք եւ տեսէք»: Գացին ու տեսան

թէ նոր կը բնակէր. եւ այդ օրը մնացին «Գինի չունին»: 4 Յիսուս ըսաւ անոր. անոր քով, որովհետև գրեթէ տասներորդ «Կին, դուն ինչ ունիս ինծի հետ. իմ ժամն» էր: 40 Սիմոն Պետրոսի եղրայրը՝ ժամս դեռ հասած չէ»: 5 Իր մայրը Անդրեաս մԵկն էր այն երկուքն, որ լսեցին ըսաւ սպասարկուներուն. «Ինչ որ ըսէ Յովիաննեսէ ու հետեւեցան անոր: 41 ձեզի՝ ըրէք»: 6 Յոն վեց քարէ կարաս Ան նախ գտաւ իր եղրայրը՝ Սիմոնը, եւ դրուած էր՝ Յրեաներուն մաքրուելու ըսաւ անոր. «Գտանք ՄԵսիան» (որ կը սովորութեան համաձայն. իւրաքանչիւրը թարգմանուի՝ Քրիստոս). 42 ապա տարաւ կը պարունակէր երկու կամ երեք զայն Յիսուսի քով: Յիսուս նայերով անոր՝ մար: 7 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Լեցուցէք ըսաւ. «Դուն Սիմոնն ես, Յովիանի որդին. այդ կարասները ջուրով». ու լեցուցին դուն Կեփաս պիտի կոչուիս», որ կը զանոնք՝ մինչեւ բերանը: 8 Եւ ըսաւ թարգմանուի՝ Պետրոս: 43 Յետեւեալ օրը՝ անոնց. «Յիմա հանեցէք ու տարէք Յիսուս ուղեց Գայիեա երաւ, եւ գտնելով սեղանապետին». անոնք ալ տարին: 9 Փիլիպպոս՝ ըսաւ անոր. «Յետեւէ՛ երբ սեղանապետը համտեսեց գինի ինծի»: 44 Փիլիպպոս Բեթսայիդային էր. դարձած ջուրը՝ չէր գիտեր ուրկէ՛ ըլլալը Անդրեասի ու Պետրոսի քաղաքէն: 45 (բայց սպասարկուները՝ որոնք հաներ Փիլիպպոս գտաւ Նաթանայէլը եւ ըսաւ էին ջուրը՝ գիտէին): Սեղանապետը անոր. «Գտանք ան՝ որուն մասին Մովսէս կանչեց փեսան 10 եւ ըսաւ անոր. գրեց Օրէնքին մԵջ, ու մարգարէներն այ, «Ամէն մարդ նախ կը մատուցան լաւ այսինքն՝ Յիսուս Նագովիեցին, Յովսէփի գինին, ու երբ արքեցած ըլլան՝ այն որդին»: 46 Նաթանայէլ ըսաւ անոր. ատեն ցածրորակը. բայց դուն լաւ գինին «Կարելի է որ Նազարէթեն բարի բան մը պահեցիր մինչեւ իհմա»: 11 Յիսուս ելլէ: Փիլիպպոս ըսաւ անոր. «Եկոն ու իր նշաններուն սկիզբը ըրաւ ասիկա՝ տես»: 47 Յիսուս, երբ տեսաւ Նաթանայէլ՝ Գայիեայի Կանա քաղաքին մԵջ, եւ ցոյց որ իրեն կու գար, ըսաւ անոր մասին. տուաւ իր փառքը. ու իր աշակերտները «Ահա ճշմարտապէս Խրայելացի մը՝ հաւատացին իրեն: 12 Յետոյ Յիսուս որուն ներսը նենգութիւն չկայ»: 48 Կափառնայում իշաւ, ինք, իր մայրն ու իր Նաթանայէլ ըսաւ անոր. «Ուրկէ՛ կը եղրայրները, եւ իր աշակերտները. բայց ճանչնաս գիս»: Յիսուս պատասխանեց շատ օրեր չմնացին հոն: 13 Յրեաններուն անոր. «Դեռ Փիլիպպոս քեզ չկանչած, Չատիկը մօտ էր, ուստի Յիսուս դուն՝ որ թօնիին տակն էիր, ես տեսայ բարձրացաւ Երուսաղէմ: 14 Տաճարին քեզ»: 49 Նաթանայէլ պատասխանեց մԵջ գտաւ արջառ, ոչխար եւ աղաւնի անոր. «Ռաքրի, դուն ես Աստուծոյ ծախողներ, նաեւ լումայափոխներ՝ որոնք Որդին, դուն ես Խրայելի թագաւորը»: նատած էին: 15 Եւ չուանէ խարազան 50 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Կը մը շինելով՝ տաճարէն դուրս հանեց հաւատան՝ քանի որ ըսի քեզի թէ տեսայ բոլորը, ոչխարներն ու արջառներն ալ. քեզ թօնիին ներքեւ: Ասկէ աւելի մեծ թափեց լումայափոխներուն լումաները, բաներ պիտի տեսնես: 51 Նաեւ ըսաւ տապալեց սեղանները, 16 եւ ըսաւ անոր. «Ճշմարտապէս, ճշմարտապէս կը աղաւնի ծախողներուն. «Վերցուցէք յայտարարեմ ձեզի. «Ասկէ ետք պիտի ատոնք ասկէ. առեւտուրի տուն մի՛ ընէք տեսնեթ երկինքը բացուած, եւ Աստուծոյ իմ Յօրս տունը»: 17 Եւ իր աշակերտները իրեշտակները՝ որ կ'ելլեն ու կ'իշնեն յիշեցին՝ որ գրուած է. «Քու տանդ մարդու Որդիին վրայ»»:

2 Երրորդ օրը հարսանիք մը կար Գայիեայի Կանա քաղաքը, եւ Յիսուսի մայրը հոն էր: 2 Յիսուս ալ իրաւիրուեցաւ այդ հարսանիքին, նաեւ՝ իր աշակերտները: 3 Երբ գինին պակսեցաւ, Յիսուսի մայրը ըսաւ անոր.

նախանձախներութիւնը կլանեց գիս»: 18 Յետեւարար Յրեանները ըսին անոր. «Ի՞նչ նշան ցոյց կու տաս մԵզի՝ քանի կ'ընես այդ բաները»: 19 Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Քակեցէք այս տաճարը, ու երեք օրուան մԵջ պիտի կանգնեցնեմ զայն»: 20 Խակ Յրեանները ըսին. «Քառատունվեց տարուան մԵջ շինուեցաւ այս տաճարը,

Եւ դուն երեք օրուան մէջ պիտի Եթէ երկրային բաներու մասին խօսեցայ կանգնեցնես զայն»: 21 Բայց ինք կը ծեզի եւ չէք հաւատար, ինչպէս պիտի խօսէր իր մարմինին տաճարին մասին: 22 հաւատար՝ Եթէ երկնային բաներու Ուստի երբ ինք մեռելսերէն յարութիւն մասին խօսիմ ծեզի: 23 Ո՛չ մէկը երկինք առա, իր աշակերտները յիշեցին թէ ըսած բարձրացաւ, բացի անկէ՝ որ երկինքն եր ասիկա, ու հաւատացին Գիրքին եւ իշաւ, մարդու Որդին՝ որ երկինքն Ե: 24 Յիսուսի ըսած խօսքին: 25 Եթր Զատիկի Եւ ինչպէս Մովսէս բարձրացուց օձը տօնին ատենը Երուսաղէմ Եր, շատ անապատին մէջ, այնպէս պէտք է որ մարդիկ հաւատացին անոր անունին՝ բարձրանայ մարդու Որդին. 26 որպէսզի տեսներլով անոր ըրած նշանները: 27 Բայց ինք՝ Յիսուս՝ չէր հաւատար անոնց, որովհետեւ կը ճանչնար ամեն մարդ. 28 պէտք չըներ՝ որ մէկը ուրիշ մարդու մասին վկայեր իրեն, բանի որ ինք գիտեր թէ ինչ կայ մարդուն մէջ:

3 **Փարիսեցիներէն մարդ մը կար՝**
Նիկոդեմոս անունով, որ Յրեաներու պէտ մըն Էր: 2 Ասիկա գիշերուան մէջ եկաւ Յիսուսի քով եւ ըսաւ անոր. «Ռաբբի, գիտենք թէ դուն Աստուծմէ վարդապէտ եկած ես. որովհետեւ մէկը չի կրնար ընել այն նշանները՝ որ դուն կ'ընես, Եթէ Աստուած իրեն հետ չըլլայ»: 3 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Եշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ քեզի. «Եթէ մէկը վերստին ծնի՞ չի կրնար տեսնել Աստուծոյ թագաւորութիւնը»»: 4 Նիկոդեմոս ըսաւ անոր. «Ինչպէս կրնայ ծնիլ մարդ մը՝ որ ծերացած է: Կարելի է, որ երկրորդ անգամ մտնէ իր մօր որովայնը եւ ծնի»: 5 Յիսուս պատասխանեց. «Եշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ քեզի. «Եթէ մէկը ջուրին ու Յոգիէն չծնի՞ չի կրնար մտնել Աստուծոյ թագաւորութիւնը»»: 6 Մարմինէն ծնածը՝ մարմին է, եւ Յոգիէն ծնածը՝ հոգի է: 7 Դուն մի զարմանար որ ըսի քեզի. «Դուք պէտք է վերստին ծնիք»: 8 Յովը կը փշէ ուր որ ուզէ. կը լսես անոր ծայնը, բայց չես գիտեր ուրեկ' կու զայ, կամ ուր կ'երթայ: Ո՞վ որ Յոգիէն կը ծնի՞ այսպէս է»: 9 Նիկոդեմոս ըսաւ անոր. «Ինչպէս կրնայ ըլլալ ատիկա»: 10 Յիսուս պատասխանեց անոր. «Դուն Խարայէլի մէջ վարդապէտ մլն ես, ու չնս գիտեր այս բաները: 11 ճշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ քեզի թէ ինչ որ գիտենք, կը խօսինք, եւ ինչ որ տեսանք՝ կը վկայենք, ու չէք ընդունիր մեր վկայութիւնը: 12

ով որ հաւատայ անոր՝ չկորսուի, հապա ունենայ յալիտենական կեանքը: (այօնիos 9:16) 16 Որովհետեւ Աստուած այնպէս սիրեց աշխարհը, որ մինչեւ անգամ տուալ իր միածին Որդին, որպէսզի ով որ հաւատայ անոր՝ չկորսուի, հապա ունենայ յալիտենական կեանքը: (այօնիos 9:16) 17 Քանի որ Աստուած աշխարհ դոկեց իր Որդին՝ ոչ թէ աշխարհը դատապարտելու, հապա՝ որպէսզի աշխարհը փրկուի անով: 18 Մն որ կը հաւատայ անոր՝ չի դատապարտուիր, իսկ ան որ չի հաւատար՝ անիկա արդէն դատապարտուած է, որովհետեւ չհաւատաց Աստուծոյ միածին Որդիին անունին: 19 Սա է դատապարտութիւնը, որ լոյսը աշխարհ եկաւ, բայց մարդիկ սիրեցին խաւարը՝ փոխանակ լոյսին, բանի որ իրենց գործերը չար էին: 20 Որովհետեւ ով որ չարիք կը գործէ, անիկա կ'ատէ լոյսը եւ չի գար լոյսին քով, որպէսզի չշրամբուին իր գործերը: 21 Բայց ան որ կը կիրարէ ճշմարտութիւնը՝ կու զայ լոյսին քով, որպէսզի իր գործերը յայտնաբերուին թէ գործուեցան Աստուծմովք: 22 Ասկէ ետք՝ Յիսուս եւ իր աշակերտները եկան Յրեաստանի Երկիրը. հոն կը կենար՝ անոնց հետ, ու կը մկրտէր: 23 Յովիաննես ալ կը մկրտէր Այենոնի մէջ՝ Սաղիմի մօտ, որովհետեւ հոն շատ ջուր կար. կու զային եւ կը մկրտուէին, 24 որովհետեւ Յովիաննես դեռ բանտը նետուած չէր: 25 Ուստի փիճարանութիւնն մը եղաւ Յովիաննեսի աշակերտներէն ոմանց եւ Յրեաներուն միջեւ՝ մաքրութեան մասին: 26 Ու եկան Յովիաննեսի քով եւ ըսին անոր. «Ռաբբի, ան որ քեզի հետ՝ Յորդանանի միւս կողմն Էր, որուն մասին դուն վկայեցիր, ահա ինք կը մկրտէ ու բոլորը կ'երթան անոր»: 27 Յովիաննես

պատասխանեց. «Մարդ մը ոչինչ կրնայ կ'ուզես ջուր խմել ինձմե՛ սամարացի ստանալ՝ եթե Երկինքն տրուած չըլլայ կնոշմէ մը», որովհետեւ Յրեաները չեն իրեն: **28** Դնկը ձեզմէ կը վկայէք ինծի հաղորդակցիր Սամարացիներուն հետ: համար՝ թէ ըսի. «Ես Քրիստոս չեմ, **10** Յիսուս պատասխանեց անոր. «Եթե հապա դրկուած եմ անոր առջեւն»: **29** դուն գիտնայիր Աստուծոյ պարզեւը, եւ Ա՞ն որ ունի հարսը՝ անիկա է փեսան. թէ ովկ է ան՝ որ կ'ըսէ բեզի. «Ինծի ջուր բայց փեսային բարեկամը, որ կը կենայ տուր խմելու», դուն պիտի ուզէիր իրմէ, եւ կը լսէ զայն, մեծապէս կ'ուրախանայ ու ինք կենարար ջուր պիտի տար բեզի»: Փեսային ձայնին համար: Ուրեմն ահա **11** Կինը ըսաւ անոր. «Տէ՛ր, դուն ոչինչ լիացած է իմ ուրախութիւնս: **30** Պետք ունի՞ ջուր քաշելու համար, եւ այս հորը է որ ան մեծնայ, իսկ ես՝ պօտիկնամ»: խորունկ է. ուրեմն ուրկէլ պիտի ունենաս **31** Ա՞ն որ կու զայ վերեն՝ բոլորն վեր այդ կենարար ջուրը: **12** Միթէ դուն աւելի՞ է: Ա՞ն որ երկրեն է՝ երկրաւոր է, ու կը մեծ ես քան մեր հայրը՝ Յակով, որ տուալ խօսի երկրեն. ան որ կու զայ երկինքն՝ մեզի այս հորը, ու ասկէ խմեցին ինք, իր բոլորն վեր է, **32** եւ ինչ որ տեսաւ ու որդիները եւ իր անասունները: **13** Յիսուս լսեց՝ կը վկայէ անոնց մասին, եւ ոչ մէկը պատասխանեց անոր. «Ո՞վ որ խմէ այս կ'ընդունի անոր վկայութիւնը: **33** Ա՞ն որ ջուրեն՝ դարձեալ պիտի ծարաւայ, **14** կ'ընդունի անոր վկայութիւնը, կը կնքէ թէ բայց ովկ որ խմէ այն ջուրեն՝ որ ես պիտի տամ անոր, յալիտեան պիտի ծծարաւայ: Յապա այն ջուրը՝ որ ես պիտի տամ անոր, պիտի ըլլայ անոր մէջ ջուրի աղբիւր մը՝ որ կը բխի յալիտեանկան կեանքի համար»: (այօն ց165, այօնօս ց166) **15** ձեռքը: **36** Ա՞ն որ կը հաւատայ Որդիին՝ Կինը ըսաւ անոր. «Տէ՛ր, տուր ինծի այդ ջուրը, որպէսզի ծծարաւայ, եւ հոս չգամ ջուր քաշելու»: **16** Յիսուս ըսաւ անոր. «Գնայ, կանչէ ամուսինին ու հոն եկուր»: **17** Կինը պատասխանեց. «Ես ամուսին չունիմ»: Յիսուս ըսաւ անոր. «Եիշջ ըսիր. «Ամուսին չունիմ», **18** որովհետեւ դուն իինգ ամուսին ունեցեր ես, եւ ան որ իինա ունիս՝ ամուսինդ չէ. ճիշդ ըսիր ատիկա»: **19** Կինը ըսաւ անոր. «Տէ՛ր, կը նշմարեմ թէ դուն մարգարէ մըն ես: **20** Մեր հայրերը երկրապագեցին այս լերան վրայ. բայց դուք կ'ըսէք թէ Երուսաղեմ է միակ տեղը՝ ուր պէտք է երկրապագել: **21** Յիսուս ըսաւ անոր. «Կին, հաւատայ ինծի, որ ժամը պիտի զայ, երբ ոչ այս լերան վրայ եւ ոչ Երուսաղեմի մէջ պիտի երկրապագէք Յօրը: **22** Դուք կ'երկրապագէք անոր՝ ուրեմն Յիսուս՝ ճամբորութեմն յոգնած ըլլալով՝ նստաւ այդ աղբիւրին քով: Գրեթէ վեցերորդ ժամն՝ Եր: **7** Սամարիային կին մը եկաւ ջուր քաշելու: Յիսուս ըսաւ անոր. «Ինծի ջուր տուր իմելու». **8** (քանի որ իր աշակերտները քաղաքը գացեր Եին՝ կերակուր գնելու համար:) **9** Ուստի սամարացի կինը իրեն երկրապագելու համար: **24** Աստուած ըսաւ անոր. «Դուն՝ որ Յուայ ես, ինչպէս Յոզի է, եւ իրեն երկրապագողներն ալ

4 Ուրեմն երբ Տէ՛ր գիտցաւ թէ Փարիսեցիները լսեր են՝ թէ Յիսուս Յովիաննեսէ աւելի աշակերտներ կ'ընէ ու կը մկրտէ, **2** (թէպէտ՝ ոչ թէ Յիսուս ինք կը մկրտէր, հապա իր աշակերտները,) **3** թողուց Յրեաստանը եւ դարձեալ Գալիենա գնաց. **4** ու պէտք էր որ անցներ Սամարիայի մէջն: **5** Ուստի եկաւ Սամարացիներուն մէկ քաղաքը՝ որ Սոլքար կը կոչուէր, այն վայրին մօտ՝ որ Յակոբ տուալ իր որդիին՝ Յովսէփի: **6** Յոն կար Յակոբի մէկ աղբիւրը. ուրեմն Յիսուս՝ ճամբորութեմն յոգնած ըլլալով՝ նստաւ այդ աղբիւրին քով: Գրեթէ վեցերորդ ժամն՝ Եր: **7** Սամարիային կին մը եկաւ ջուր քաշելու: Յիսուս ըսաւ անոր. «Ինծի ջուր տուր իմելու». **8** (քանի որ իր աշակերտները քաղաքը գացեր Եին՝ կերակուր գնելու համար:) **9** Ուստի սամարացի կինը իրեն երկրապագելու համար: **24** Աստուած ըսաւ անոր. «Դուն՝ որ Յուայ ես, ինչպէս

պետք է որ երկրպագեն հոգիով ու այլ մենք իսկ լսեցինք, ու գիտենք թէ ճշմարտութեամբ»: 25 Կինը ըսաւ անոր. այս է ճշմարտապէս աշխարհի Փրկիչը՝ «Գիտեն թէ Եւսիան պիտի զայ, (Քրիստոս Քրիստոսը)»: 43 Երկու օր ետք՝ մեկնեցաւ կոչուածը.) Երբ ինք զայ՝ պիտի հաղորդէ անկէ եւ զնաց Գալիլեա, 44 որովհետեւ մեզի ամեն բան»: 26 Յիսուս ըսաւ անոր. Յիսուս ինք վկայեց թէ “մարգարէ մը «Ես՝ որ քեզի հետ կը խօսիմ” ան եմ»: պատիւ չ’նևնենար իր բնագաւառին 27 Այդ ատեն իր աշակերտները եկան, մէջ”: 45 Ուրեմն երբ Գալիլեա հասաւ՝ ու զարմացան որ կը խօսակցէր այդ Գալիլեացիները ընդունեցին զինք, քանի կնոց հետ, բայց անոնցմէ ոչ մեկը ըսաւ. որ տեսած էին այն բոլոր հրաշքները, որ «Ինչ կ’ուզես», կամ. «Ինչ կը խօսիս ինք ըրաւ տօնին ատենը՝ Երուսաղեմի անոր հետ»: 28 Ուստի կինը թողուց իր մէջ որովհետեւ իրենք ալ զացեր էին սափորը եւ զնաց քաղաքը, ու ըսաւ այդ տօնին: 46 Յիսուս դարձեալ եկաւ քաղաքացիներուն. 29 «Եկէք, տեսէք Գալիլեայի Կանա քաղաքը, ուր ջուրը մարդ մը՝ որ ըսաւ ինծի ամեն ինչ որ փոխած էր զինիի: Յոն պալատական գործեր եմ. արդեօք ան է Քրիստոսը»: 30 մը կար, որուն որդին հիւանդ էր՝ Անոնք ալ ելան քաղաքին եւ կու զային Կափառնայումի մէջ: 47 Ասիկա՝ լսելով թէ անոր: 31 Այդ միջոցին աշակերտները Յիսուս Յրեաստանէն եկած է Գալիլեա, իրեն կը թախանձէին ու կ’ըսէին. «Խաքքի, եկաւ անոր ու կը թախանձէր՝ որ իշնէ կեր»: 32 Ան ալ ըսաւ անոնց. «Ես՝ ուտելու եւ թժկէ իր որդին, որովհետեւ մեռնելու համար՝ ունկն կերակուր մը, որ դուք մօտ էր: 48 Իսկ Յիսուս ըսաւ անոր. «Եթէ չէք գիտեր»: 33 Ուրեմն աշակերտները նշաններ ու սքանչելիքներ չտեսնէք՝ բնաւ կ’ըսէին իրարու. «Արդեօք մեկը ուտելիք պիտի չհաւատաք»: 49 Պալատականը բերաւ իրեն»: 34 Յիսուս ըսաւ անոնց. ըսաւ անոր. «Տէ՛ր, իշիր, քանի դեռ տղաս «Իմ կերակուրս՝ գործադրել է զիս մեռած չէ»: 50 Յիսուս ըսաւ անոր. «Գնա, դրկողին կամքը, եւ աւարտել անոր որդիդ կ’ապրի»: Մարդն ալ հաւատաց այն գործը: 35 Դուք չէք ըսեր. «Տակալին խօսքին՝ որ Յիսուս ըսաւ իրեն, ու զնաց: չորս ամիս կայ՝ որ հունձքի ատենը 51 Երբ արդէն կ’իշնէր, իր ծառաները զայ»: Ահա ես կը յայտարարեմ ձեզի. դիմաւորեցին զինք եւ լուր տուիկ՝ ըսելով. “Բարձրացուցէք ծեր աչքերը եւ դիտեցէք «Որդիի որդ է»: 52 Ուստի հարցափորձեց արտերք. արդէն եերմկած ու հնձուելու զանոնք թէ որ ժամուն սկսաւ լաւանալ: պատրաստ են»: 36 Ան որ կը հնձէ՝ Ըսին իրեն. «Եթէկ եօթներորդ ժամուն՝ վարձք կը ստանայ, եւ պտուղ կը ժողվէ տենդը թողուց զայն»: 53 Ուստի անոր յաւիտենական կեանքի համար, որպեսզի հայրը գիտցաւ թէ այն ժամն էր՝ երբ սերմանողն ու հնձողը ուրախանան Յիսուս ըսաւ իրեն. «Որդիդ կ’ապրի», ու միասին: (αιօνιος ց166) 37 Որովհետեւ այս հաւատաց՝ ինք եւ իր ամբողջ տունը: քանին մէջ ճշմարիտ է այս խօսքը. 54 Յիսուս դարձեալ ըրաւ այս երկրորդ “Մէկը կը սերմանէ, եւ ուրիշ մը կը նշանը՝ երբ Յրեաստանէն Գալիլեա եկաւ: հնձէ”: 38 Ես դրկեցի ձեզ հնձելու զայն՝ որուն համար չաշխատեցաք. ուրիշները աշխատեցան, ու դուք մտաք անոնց աշխատանքին մէջ»: 39 Այդ քաղաքին շատ Սամարացիներ հաւատացին իրեն՝ այդ կնոց խօսքին համար, որ վկայեց. «Ինչ որ գործեր էի՝ ամէնք ըսաւ ինծի»: 40 Երբ Սամարացիները եկան իրեն, կը թախանձէին որ մնայ իրենց քով. ու մնաց հոն երկու օր: 41 Շատեր իրեն հաւատացին՝ իր խօսքին համար, 42 եւ կ’ըսէին կնոց. «Ա՛լ կը խառնէր խառնուելն ետք անոր մէջ առաջինը հաւատանք՝ ոչ թէ քու խօսքիդ համար,

մտներ՝ կ'առողջանար, ինչ ախտ ալ որպէսզի դուք զարմանաք. 21 որովհետեւ ունենար: 5 Յոն մարդ մը կար, որ ինչպէս Յայրը մեռելները կը յարուցանէ հիւանդութիւն մը ուներ երեսունութ եւ կեանք կու տայ, նոյնպէս ալ Որդին տարիէ ի վեր: 6 Երբ Յիսուս տեսաւ կեանք կու տայ՝ անոնց որ ուզէ: 22 Քանի զայն՝ պառկած, ու գիտցաւ թէ արդէն որ Յայրը ոչ մէկը կը դատէ, հապա ամէն շատ ժամանակէ ի վեր հիւանդ էր, ըսաւ դատաստան Որդիին տուաւ. 23 որպէսզի անոր. «Կ'ուզէն առողջանալք: 7 Յիւանդը բոլորը պատուեն Որդին, ինչպէս կը պատասխանեց անոր. «Տէ՛ր, մարդ մը պատուեն Յայրը: Ա՞ն որ չի պատուեր չունիմ, որ երբ ջուրերը խառնուին՝ ծգէ Որդին, չի պատուեր Յայրը՝ որ դրկեց զիս աւազանը. հապա՝ մինչ կ'երթամ՝ զայն: 24 Ծնմարտապէս, ծշմարտապէս կը ինձմէ առաջ ուրիշ մը կ'իշնէ»: 8 Յիսուս յայտարարեմ ծեզի. «Ա՞ն որ մտիկ կ'ընէ ըսաւ անոր. «Ուտքի եկիր, ան մահիճու ու իմ խօսքս, ու կը հաւատայ անոր՝ որ քայլէ»: 9 Իսկըն մարդը առողջացաւ, եւ դրկեց զիս, ունի յալտենական կեանքը, առնելով իր մահիճը՝ կը քայէր. իսկ այդ եւ չ'յնար դատապարտութեան տակ, օրը Շաբաթ էր: 10 Ուրեմն Յրեաները հապա անցած է մահին դեպի կեանքը»: ըսին թժկուած մարդուն. «Շաբաթ է, եւ (աթոս ց166) 25 Ծնմարտապէս, ծշմարտապէս արտօնուած չէ՝ որ վերցնես մահիճն»: 11 կը յայտարարեմ ծեզի. «Ժամը պիտի զայ Պատասխանեց անոնց. «Ա՞ն որ թժկեց ու հիմա ալ է, երբ մեռելները պիտի լսեն զիս, ինք ըսաւ իսծի. «Ա՞ն մահիճու ու Աստուծոյ Որդիին ձայնը. եւ անոնք որ քայլէ»: 12 Ուրեմն հարցուցին անոր. կը լսեն՝ պիտի ապրին»: 26 Որովհետեւ «Ո՞վ է այն մարդը, որ ըսաւ քեզի. «Այս ինչպէս Յայրը ինքնիր մէջ կեանք ունի, մահիճու ու քայլէ»: 13 Եւ թժկուողը չէր այնպէս ալ Որդիին տուալ՝ որ ինքնիր մէջ գիտեր թէ ով է ան, որովհետեւ Յիսուս կեանք ունենայ. 27 Նաեւ անոր տուաւ մէկի քաջուեցաւ՝ այստեղ բազմութիւն դատաստան կիրարկելու իշխանութիւն, ըլլալուն համար: 14 Անկէ ետք Յիսուս՝ քանի որ ան մարդու Որդին է: 28 Մի գտնելով զայն տաճարին մէջ՝ ըսաւ անոր. զարմանաք ասոր վրայ. որովհետեւ ժամը «Ահս թժկուեցար. ալ մի մեղանչեր, որ պիտի զայ՝ երբ բոլոր գերեզմաններու աւելի գէշ բան մը չպատահի քեզի»: 15 մէջ եղողները պիտի լսեն անոր ձայնը, Մարդը զնաց ու հաղորդեց Յրեաներուն 29 ու դուրս պիտի զան. անոնք որ թէ Յիսուս էր՝ որ թժկեց զինք: 16 Ուստի քարիք գործեր են՝ կեանքի յարութեան Յրեաները կը հապածէին Յիսուսը եւ համար, եւ անոնք որ չարիք գործեր կը ջանային սպաննել զայն՝ քանի որ են՝ դատապարտութեան յարութեան Շաբաթ օրը կ'ընէր այս բաները: 17 համար»: 30 «Ես ինձմէ ոչինչ կրնամ ընել. Բայց Յիսուս պատասխանեց անոնց. ինչպէս կը լսեմ՝ այնպէս կը դատեմ, եւ «Իմ Յայրս մինչեւ հիմա կը գործէ, ես իմ դատաստանս արդար է. որովհետեւ ալ կը գործեմ»: 18 Ուստի Յրեաները ոչ թէ իմ կամքս կը փնտոեմ, հապա ալ աւելի կը ջանային սպաննել զայն, անոր կամքը՝ որ դրկեց զիս: 31 Եթէ քանի որ ոչ միայն Շաբաթ օրը կը լուծեր, ես վկայեմ իմ մասիս՝ իմ վկայութիւնս հապա նաեւ Աստուծած իր Յայրը կը ծշմարիտ չէ: 32 Ուրիշ մըն է՝ որ կը վկայէ կոչէր, եւ այսպէս՝ ինքինք Աստուծոյ իմ մասիս. ու ես գիտեմ թէ ծշմարիտ է այն հաւասար կ'ընէր: 19 Իսկ Յիսուս ըսաւ վկայութիւնը՝ որ ինք վկայեց իմ մասիս: անոնց. «Ծնմարտապէս, ծշմարտապէս 33 Դուք մարդ որպէսցիք Յովիամնեսի, կը յայտարարեմ ծեզի. «Որդին ինքնիրմէ եւ ինք վկայ եղաւ ծշմարտութեան: 34 ոչինչ կրնամ ընել, հապա միայն ինչ որ Բայց ես ոչ թէ մարդոցմէ վկայութիւն տեսնէ՝ որ Յայրը կ'ընէ. որովհետեւ ինչ կը ստանամ, հապա այս բաները կ'ըսեմ որ ան կ'ընէ, նմանապէս Որդին ալ կ'ընէ որպէսզի դուք փրկութիք: 35 Ան ճրագ այդ բաները»: 20 Քանի որ Յայրը կը մըն էր՝ որ կը վառեր ու կը փայլէր, սիրէ Որդին, եւ ամէն բան ցոյց կու տայ եւ դուք ուզեցիք ժամանակ մը ցնծալ անոր՝ ինչ որ ինք կ'ընէ: Ասոնցմէ աւելի անոր լրջառվէ 36 Սակայն ես ունիմ աւելի մեծ գործեր ալ ցոյց պիտի տայ անոր, մեծ վկայութիւն՝ բան Յովիամնեսինը.

որովհետեւ այն գործերը որ Յայրը տուալ ըսաւ իրեն. **9** «Հոս պատամի մը ինծի՝ որպէսզի աւարտեմ զանոնք, այդ կայ, որ ունի իինգ գարիէ նկանակ նոյն գործերը որ ես կ'ընեմ՝ կը վկայեն ու երկու ծուկ. բայց ինչ են անոնք՝ իմ մասիս թէ Յայրը դրկեց զիս: **37** Եւ այշչափ մարդոց համար»: **10** Յիսուս Յայրը, որ դրկեց զիս, ինք վկայեց իմ ըսաւ. «Ըստեցուցք այդ մարդիկը»: մասիս: Դուք բնակ լսած չեք անոր ծայնը, Յոն առատ խոտ կար, ու մարդիկը ոչ ալ տեսած անոր կերպարանքը. **38** Նատան՝ թիւով իինգ հազարի չափ: **11** անոր խօսքն ալ բնակած չէ ձեր մէջ, Յիսուս առալ նկանակները, շնորհակալ որովհետեւ դուք չեք հաւատար անոր՝ եղաւ եւ բաշխեց աշակերտներուն, որ ինք դրկեց: **39** Զննեցք Գիրքերը, աշակերտներն ալ՝ նստողներուն. որովհետեւ դուք կը կարծէք անննցմնվ նմանապէս ծովերեն՝ որչափ որ ունենալ յախտենական կեանքը. բուն ուղեցին: **12** Երբ կշտացան՝ ըսաւ իր անոնք են՝ որ կը վկայեն իմ մասիս: (*αισηος* աշակերտներուն. «Ժողվեցք աւելցած **ց166)** **40** Դուք չեք ուղեր ինծի զայ՝ որ կեանք բեկորները, որպէսզի ոչինչ կորսուի»: ունենաք: **41** Ես փառք չեմ ստանար **13** Ուստի ժողվեցին, եւ տասներկու մարդոցմ: **42** Բայց գիտեմ ձեզ, որ չունիք կողով լեցուցին այդ իինգ գարիէ ձեր մէջ Աստուծոյ սէրը: **43** Ես եկայ իմ նկանակներէն մնացած բեկորներով, Յօրս անունով՝ ու չեք ընդունիր զիս. որոնք ուտողներէն աւելցան: **14** Իսկ եթէ ուրիշ մէկը զայ ինքնիր անունով՝ մարդիկը, երբ տեսան Յիսուսի ըրած պիտի ընդունիք զինք: **44** Բնչպէս կրնաք նշանը, կ'ըսէին. «Ծշմարտապէս ասիկայ հաւատայ, յոնք որ փառք կը ստանաք է այն մարգարէն, որ աշխարհ պիտի իրարմէ, եւ չեք փնտուեր այն փառքը՝ որ զար»: **15** Ուրեմն Յիսուս, գիտնալով թէ կու զայ միայն Աստուծմ: **45** Մի կարծէք պիտի զան յափշտակելու զինք՝ որպէսզի թէ ես պիտի ամբաստանեմ ձեզ Յօրը թագաւոր ընեն զինք, դարձեալ լեռը առջև: Կայ մէկը՝ որ կ'ամբաստանէ ձեզ, զնաց՝ առանձին: **16** Երբ իրիկուն եղաւ՝ Սովուն՝ որուն կը յուսաք: **46** Որովհետեւ իր աշակերտները իջան ծովեցերքը, եթէ Մովսէսի հաւատայիք, ինծի ալ **17** ու նաւ մտնելով կ'երթային ծովուն պիտի հաւատայիք, քանի որ ան գորեց իմ միւս կողմը՝ Կափառնայում: Արդէն մասիս: **47** Բայց եթէ չեք հաւատար անոր մթնցած էր, բայց դեռ Յիսուս եկած գրածներուն, ինչպէս պիտի հաւատաք չէր իրենց: **18** Ծովն ալ ալեկոծ էր՝ իմ խօսքերուս»:

6 Ասկէ ետք, Յիսուս գնաց Գալիլեյի՝ այսինքն Տիբերիայի ծովուն միւս կողմը: **2** Մեծ բազմութիւն մը կը հետեւէր անոր, որովհետեւ կը տեսնէին այն նշանները՝ որ կ'ընէր հիւանդներուն վրայ: **3** Յիսուս լեռը ելաւ ու նստաւ հոն՝ իր աշակերտներուն հետ: **4** Յեեաներուն Չատիկի տօնը մօտ էր: **5** Երբ Յիսուս աչքերը բարձրացուց ու տեսաւ թէ մեծ բազմութիւն մը կու զար իրեն, ըսաւ Փիլիպպոսի. «Ուրկլ հաց զնենք՝ որպէսզի ասոնք ուտեն»: **6** (Ասիկա կ'ըսէր՝ զայն փորձելու համար, քանի որ ինք գիտեր թէ ինչ պիտի ընէր:) **7** Փիլիպպոս պատասխանեց անոր. «Երկու հարիւր դահեկանի հաց չի բաւեր անոնց, որպէսզի իւրաքանչիւրը քիչ մը առնէ»: **8** Իր աշակերտներէն մէկը, Սիմոն Պետրոսի եղբայրը՝ Անդրեաս,

Եւ գացին Կափառնայում՝ փնտռելու 41 Ուստի Յրեաները կը տրտնջէին իրեն Յիսուսը: 25 Երբ գտան զինք՝ ծովուն դէմ, որովհետեւ ըսաւ. «Ես եմ Երկինքէն միւս եզերքը, ըսին իրեն. «Դարքի, Երբ իշած հացը», 42 Եւ կ'ըսէին. «Ասիկա եկար հոս»: 26 Յիսուս պատասխանեց Յովսէփի որդին՝ Յիսուսը չէ, որուն հայրն անոնց. «Ծշմարտապէս, ճշմարտապէս ու մայրը կը ճանչնանք. հայա ինչպէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Դուք զիս կը ասիկա կ'ըսէ. «Ես իշայ Երկինքէն»»: 43 փնտռէք՝ ոչ թէ քանի որ նշաններ տեսաք, Յիսուս ալ պատասխանեց անոնց. «Մի հապա՝ որովհետեւ նկանակներէն կերաք տրտնջէք ձեր մէջ: 44 Ո՛չ մէկը կրնայ գալ ու կշտացաք»: 27 Գացէք, գործեցէք ոչ թէ կորստական կերակուրին համար, հապա այն կերակուրին համար՝ որ կը մնայ յալիտենական կեանքին մէջ, Եւ մարդու Որդին պիտի տայ ձեզի, որովհետեւ Յայրը՝ Աստուած զինք կնքեց»: (այօնիս ց166) 28 Ուրեմն ըսին իրեն. «Ինչ ընենք՝ որպէսզի կատարենք Աստուծոյ գործերը»: 29 Յայրը: 45 Մարգարեներուն մէջ գրուած է. «Քոլորն ալ սորված պիտի ըլլան Աստուծմ»: Ո՛վ որ կը լսէ Յօրմէն ու կը սորվի՝ ինծի կու գայ: 46 Ո՛չ մէկը տեսած է Յայրը, բացի անկէ՝ որ Աստուծմ է. անիկա տեսած է Յայրը: 47 Ծշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Ա՞ն որ կը հաւատայ ինծի՝ ունի յալիտենական կեանքը»: (այօնիս ց166) 48 Ես եմ կեանքի հացը: 49 Ձեր դուն ինչ նշան կ'ընես, որ տեսնենք ու հաւատանք թեզի. Ինչ կը գործես: 31 Մեր մէջ, բայց մեռան: 50 Այս է այն հացը՝ հայրերը անապատին մէջ մանանան որ կ'իշնէ Երկինքէն, որպէսզի եթէ մէկը կերան, ինչպէս գրուած է. «Երկինքէն հաց ուստ ասկէ՝ չմեռնի: 51 Ես եմ կենարար տուալ անոնց՝ որպէսզի ուտեն»: 32 Իսկ հացը՝ որ իշայ Երկինքէն: Եթէ մէկը ուստ Յիսուս ըսաւ անոնց. «Ծշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Մովսէս չտուալ ձեզի Երկնային հացը, բայց իմ Յայրս կու տայ ձեզի ճշմարիտ Երկնային հացը». 33 Որովհետեւ Աստուծոյ կը վիճէին իրարու հետ եւ կ'ըսէին. հացը ան է, որ կ'իշնէ Երկինքէն եւ կեանք «Ինչպէս ասիկա կրնայ տալ մեզի իր կու տայ աշխարհի»: 34 Ուրեմն ըսին իրեն. մարմինը՝ ուտեղու»: 53 Իսկ Յիսուս ըսաւ «Տէր, ամէն ատեն տուր մեզի այդ հացը»: անոնց. «Ծշմարտապէս, ճշմարտապէս կը 35 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Ես եմ կեանքի յայտարարեմ ձեզի. «Եթէ չուտեք մարդու հացը. ան որ կու գայ ինծի՝ Երբէք պիտի Որդիին մարմինը ու չխմէք անոր արիւնը, չանօթենայ, եւ ան որ կը հաւատայ ինծի՝ կեանքը չէք ունենար ձեր մէջ»: 54 Ո՛վ որ պիտի ծարաւանայ: 36 Բայց ես ըսի ձեզի. կ'ուտէ իմ մարմինս եւ կը խմէ իմ արիւնս՝ «Դուք զիս տեսաք ալ, ու չէք հաւատար»: ունի յալիտենական կեանքը, ու ես պիտի 37 Բոլոր անոնք որ Յայրը կու տայ ինծի՝ յարուցանեմ զայն՝ վերջին օրը. (այօնիս ց166) պիտի զան ինծի, եւ ան որ կու գայ ինծի՝ 55 որովհետեւ իմ մարմինս ճշմարտապէս բնաւ պիտի չվլուարեմ: 38 Որովհետեւ ես կերակուր է, եւ իմ արիւնս՝ ճշմարտապէս իշայ Երկինքէն՝ գործադրելու ոչ թէ իմ խմելիք: 56 Ան որ կ'ուտէ իմ մարմինս ու կամքս, հապա ամոր կամքը՝ որ դրկեց կը խմէ իմ արիւնս՝ ամիկա կը բնակի իմ զիս: 39 Եւ զիս որկող Յօրը կամքը սա է, որ ով որ տեսնէ Որդին ու հաւատայ իրեն՝ ունենայ յալիտենական կեանքը. Ես ալ պիտի յարուցանեմ զայն՝ վերջին օրը»: (այօնիս ց166)

բաները խօսեցաւ ժողովարանին մԵջ, ալչին հաւատար իրեն: 6 Յիսուս ըսաւ երք կը սորվեցներ Կափառնայումի մԵջ: անոնց. «Իմ ժամանակս դեռ հասած 60 իսկ աշակերտներէն շատերը՝ երք չէ, բայց ձեր ժամանակը պատրաստ է լսեցին՝ ըսին. «Խիստ է այդ խօսքը, ո՞վ ամէն ատեն: 7 Աշխարհը չի կրնար ատել կրնայ մտիկ ընել զայն»: 8 Երբ Յիսուս ձեզ, բայց կ'ատէ զիս, որովհետեւ ես ինքնիրեն հասկցաւ թէ իր աշակերտները կը վկայեմ մասին թէ իր գործերը կը տրտնչեն ասոր համար, ըսաւ անոնց. շար են: 8 Դուք բարձրացեք այս տօնին. «Ատիկա կը զայթակղեցնէ ձեզ: 62 Հապա ես (դեռ) չեմ բարձրանար այս տօնին, ինչ պիտի մտածեք, եթէ տեսնեք մարդու որովհետեւ ժամանակս դեռ լրացած Որդիին բարձրանալը հոն՝ ուր նախապէս չէ»: 9 Ասիկա ըսելով անոնց՝ ինք մնաց եր: 63 Հոգին է կեանք տուռող. մարմինը Գալիլեա: 10 Բայց երբ իր եղբայրները օգնութ մը չունի: Այն խօսքերը որ կ'ըսեմ բարձրացան, ինքն ալ բարձրացաւ ձեզի՝ չոփի ու կեանք են: 64 Բայց ձեր տօնին. ոչ թէ բացայստորէն, հապա՝ մԵջ կան ոմանք՝ որ չեն հաւատար»: զայտնի: 11 Իսկ Յրեաները կը փնտռէին Որովհետեւ Յիսուս սկիզբէն զիտէր թէ զինք տօնին ատենը, ու կ'ըսէին. «Ո՞ւր է որոնք են անոնք՝ որ չեն հաւատար, եւ ան»: 12 Բազմութեան մԵջ շատ տրտունջ ով է ան՝ որ պիտի մատնէ զինք: 65 Ու կար անոր մասին: Ոմանք կ'ըսէին. ըսաւ. «Ասոր համար ըսի ձեզի. «Ո՛չ մԵկը «Բարի մարդ է»: Ուրիշներ կ'ըսէին. կրնայ գալ ինծի, եթէ իմ հօրմէս տրուած «Ո՛չ, այլ ընդհակառակը՝ բազմութիւնը չըլլայ անոր»»: 66 Այս պատճառով իր կը մոլորեցնէ»: 13 Սակայն ոչ մԵկը աշակերտներէն շատեր հեռացան, եւ այլ բացորոշապէս կը խօսէր անոր մասին՝ չեին շրջեր իրեն հետ: 67 Ուստի Յիսուս Յրեաներու վախէն: 14 Իսկ երբ տօնը ըսաւ տասներկութին. «Միթէ դո՞ւր ալ կէս եղալ՝ Յիսուս բարձրացաւ տաճարը, կ'ուրգէր երթալ»: 68 Սիմոն Պետրոս եւ կը սորվեցներ: 15 Յրեաները կը պատասխանեց անոր. «Տէր, որո՞ւն պիտի զարմանային ու կ'ըսէին. «Ի՞նչպէս ասիկա երթանք. դուն ունիս յալիտենական զիտէ Գիրքերը, քանի բնաւ սորված չէ կեանքի խօսքերը: (այնու ց166) 69 Մենք զանոնք»: 16 Յիսուս պատասխանեց հաւատացինք ու զիտցանք թէ դո՞ւն անոնց. «Իմ ուսուցումն՝ ինս չէ, հապա ես Քրիստոս՝ Աստուծոյ Որդին»: 70 զիս դրկողինն է: 17 Եթէ մԵկը ուզէ Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Ես գործադրել անոր կամքը, պիտի զիտնայ չընտրեցի ձեզ՝ տասներկութդ. բայց թէ այս ուսուցումը Աստուծմն է, թէ ես ձեզմէ մԵկը չարախու է»: 71 Ան կը խօսէր ինծմէ կը խօսիմ: 18 Ան որ կը խօսի Իսկարիովսացի Սիմոնեան Յուդայի ինքնիրմ՝ կը փնտռէ իր իսկ փառքը, մասին, որովհետեւ անիկա էր որ պիտի բայց ան որ կը փնտռէ զինք դրկողին մատնէր զինք, թեպէտ տասներկութիւնը կառքը՝ անիկա ծնմարտախու է, եւ անոր մԵկն էր:

7 Ասկէ եսք Յիսուս կը շրջեր Գալիլեայի մԵջ, քանի որ չէր ուզեր շրջիլ Յրեաստանի մԵջ, որովհետեւ Յրեաները կը շանային սպաննել զինք: 2 Յրեաներուն Տաղաւարներու տօնը մօս էր. 3 Ուստի իր եղբայրները ըսին իրեն. «Մենքն ասկէ ու զինա Յրեաստան, որպէսզի աշակերտներոյ ալ տեսնեն քու գործերը՝ որ կ'ընեն: 4 Որովհետեւ ոչ մԵկը զայտնի կ'ընէ որեւէ քան, երբ կը շանայ բացորոշապէս ճանչնել ինքնիրմք. եթէ կ'ընես այդ բաները, դուն թեզ բացայստոր աշխարհի»: 5 Քանի որ իր եղբայրներն

թով անիրաւութիւն չկայ: 19 Մովսէս չտուալ ձեզի Օրէնքը. բայց ձեզմէ ոչ մԵկը կը գործադրէ Օրէնքը: 20 Ինչո՞ւ կը շանաք սպաննել զիս»: Բազմութիւնը պատասխանեց. «Դու կայ քու ներսդ. ո՞վ կը շանայ սպաննել թեզ»: 21 Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Գործ մը ըրի, եւ բոլորդ ալ կը զարմանաք: 22 Մովսէս տուալ ձեզի թլփատութիւնը, (որ ոչ թէ Մովսէս էր՝ հապա նախնիբներէն), ու մարդ կը թլփատէր Շաբաթ օրը: 23 Եթէ մարդ կը թլփատուի Շաբաթ օրը՝ որպէսզի Մովսէսի Օրէնքը չլրտօնի, կը դառնանաք ինծի դԷմ՝ որ ամբողջ մարդ մը բժկեցի Շաբաթ օրը: 24 Մի

դատէք երեւոյթին համեմատ, հապա 40 Բազմութենէն շատեր՝ երբ լեցին դատեցէք արդարութեանը»: 25 Ուստի այս խօսքը՝ կ'ըսէին. «Ծշմարտապէս Երուսաղեմացիներէն ոմանք կ'ըսէին. այս է մարգարէն»: 41 Ուրիշներ կ'ըսէին. «Ասիկա չէ ան՝ որ կը ջանան սպաննել: 26 «Այս է Քրիստոսը»: Ուրիշներ ալ Ահա համարձակօրէն կը խօսի, ու ոչինչ կ'ըսէին. «Միթե Քրիստոս Գայիկային կ'ըսն անոր. միթե պետերը գիտցան պիտի գայ: 42 Միթե Գիրքը չ'ներ թէ թէ ճշմարտապէս այս է Քրիստոսը: 27 Քրիստոս պիտի գայ Դաւիթի զարմէն ու Սակայն մենք գիտէնք թէ ասիկա ուրկէ Դաւիթի եղած գիտէն՝ Բեթլիեմէն»: 43 Ե. բայց երբ Քրիստոս գայ, ոչ մէկը պիտի Ուստի պառակտում եղաւ բազմութեան գիտնայ անոր ուրկէ ըլլալը»: 28 Իսկ մէջ՝ անոր պատճառով: 44 Անոնցմէ Յիսուս՝ սորվեցնելու ատեն՝ տաճարին ոմանք ուղեցին ծերբակալել զայն, մէջ աղաղակեց. «Զիս ալ կը ճանչնաք, բայց ոչ մէկը ծեռք բարձրացուց եւ ուրկէ ըլլալս ալ գիտէք: Ես ինձմէ անոր վրայ: 45 Ուստի սպասաւորները եկած չեմ, հապա ան որ դրկեց զիս՝ եկան քահանայապետներուն եւ ճշմարիտ է: Դուք չէք ճանչնաք զայն. 29 Փարիսեցիներուն քով, որոնք ըսին բայց ես կը ճանչնամ զայն, որովհետեւ անոնց. «Ինչո՞ւ հոս չերիփ զայն»: 46 Ես անկէ եմ, եւ ան դրկեց զիս»: 30 Ուստի Սպասաւորները պատասխանեցին. «Ո՞չ կը ջանային ծերբակալել զինք. բայց մէկը երբէք խօսած է այս մարդուն ոչ մէկը ծեռք բարձրացուց իր վրայ, պէս»: 47 Ուստի Փարիսեցիները որովհետեւ իր ժամը դեռ հասած չէր: 31 պատասխանեցին անոնց. «Միթե դո՞ւք Բազմութենէն շատեր հաւատացին իրեն, ալ մոլորեցաք: 48 Պետերէն կամ ու կ'ըսէին. «Երբ Քրիստոս զայ, միթե Փարիսեցիներէն մէկը հաւատաց անոր. աւելի՞ նշաններ պիտի ըն՝ քան անոնք 49 բայց այս բազմութիւնը՝ որ չի գիտէր որ ասիկա ըրաւ»: 32 Փարիսեցիները Օրէնքը՝ անիծեալ Ես»: 50 Նիկորենսու ըսաւ լսեցին բազմութեան այս տրտունքը անոնց, (որ նախապէս գիշերուան մէջ անոր մասին. եւ Փարիսեցիներն ու զացեր եր իրեն, եւ անոնցմէ մէկն եր.) 51 քահանայապետները սպասաւորներ «Միթե մեր Օրէնքը կը դատէ մարդ մը, դրկեցին՝ որպէսզի ծերբակալեն զայն: 33 Եթէ նախապէս չլսէ զայն, եւ զգիտնայ թէ Իսկ Յիսուս ըսաւ. «Քիչ մը ժամանակ ալ ինչ կ'ընէ»: 52 Պատասխանեցին անոր. ծեզի հետ եմ, ապա կ'երթամ անոր՝ որ «Միթե դո՞ւն ալ Գայիկեայէն ես. զննէ ու դրկեց զիս: 34 Դուք պիտի փնտուէք զիս՝ նայէ, որ Գայիկեայէն մարգարէ չ'ելլեր»: 53 բայց պիտի չզտնէք, եւ չէք կրնար զալ Ապա իւրաքանչիւրը զնաց իր տունը: իմ եղած տեղս»: 35 Ուրեմն Յրեաները ըսին իրարու. «Ո՞ւր պիտի երթայ, որ մենք պիտի չզտնէնք զինք. միթե հեթանոսներուն մէջ ցրուածներուն պիտի երթայ, եւ հեթանոսներուն պիտի սորվեցն: 36 Ինչ է այս խօսքը՝ որ ըսաւ. «Դուք պիտի փնտուէք զիս բայց պիտի չզտնէք, եւ չէք կրնար զալ իմ եղած տեղս»: 37 Տօնին վերջին մեծ օրը Յիսուս կայնած էր ու կ'աղաղակեր. «Եթէ մէկը ծարաւ է, թող զայ ինծի եւ խմէ: 38 Ան որ հաւատայ ինծի, կենարար ջուրի գետեր պիտի բխին անոր փորէն, ինչպէս Գիրքը կ'ըսէ»: 39 Ասիկա ըսաւ Յոգիին մասին՝ որ իրեն հաւատացողները պիտի ընդունէին. որովհետեւ Սուրբ Յոգին տրուած չէր տակալին, բանի որ Յիսուս փառաւորուած չէր տակալին:

8 Յիսուս զնաց Զիթենիներու լեռը: 2 Երբ առսուն կանուխ դարձեալ եկաւ տաճարը՝ ամբողջ ժողովուրդը կու զար իրեն, եւ ինք՝ նատած կը սորվեցնէր անոնց: 3 Դափիներն ու Փարիսեցիները բերին անոր շնուրեան մէջ բռնուած կին մը, եւ մէշտեղ կայնեցնելով զայն՝ 4 ըսին իրեն. «Կարդապէտ, այս կինը շնուրեան մէջ բռնուեցաւ՝ այս մեղքը գործած ատեն: 5 Օրէնքին մէջ՝ Մովսէս պատուիրեց մեզի քարկոծել այսպիսիները. իսկ դո՞ւն ինչ կ'ըսէս»: 6 Ասիկա կ'ըսէին՝ զայն փորձելու համար, որպէսզի առիթ ունենան զինք ամբաստաներւ. բայց Յիսուս՝ վար ծոած՝ մատով կը գործ գետինին վրայ: 7 Սակայն երբ շարունակեցին հարցնել իրեն, վեր նայեցաւ եւ ըսաւ անոնց. «Զեզմէ անմեղ

Եղողը՝ առաջ ինք թող քար նետէ ատոր այս աշխարհին չեմ: **24** Ուստի ըսի ձեզի վրայ»: 8 Ուրարձեալ վար ծոելով՝ գետինին թէ պիտի մեռնիք ձեր մեղքերուն մէջ. վրայ կը գորէ: 9 Իսկ անոնք՝ լելով ասիկա արդարեւ եթէ չհաւատաք թէ ես եմ՝ պիտի եւ կշտամբուելով իրենց խղճմտանքն՝ մեռնիք ձեր մեղքերուն մէջ»: **25** Ուրեմն դուրս կ'ելլիին մէկ առ մէկ, ամեննէն ըսին անոր. «Դուն ո՞վ ես»: Յիսուս ըսաւ տարեցներէն սկսեալ՝ մինչեւ յետինները. անոնց. «Ինչ որ սկիզբէն կ'ըսեն ձեզի: **26** ու Յիսուս մինակ մնաց, եւ կինը՝ մէջտեղ Շատ քաներ ունիմ ձեր մասին խօսելու կայնած: **10** Յիսուս վեր նայելով ու կնօշմէն եւ դատելու. բայց ան որ դրկեց զիս՝ զատ ոչ մէկը տեսնելով՝ ըսաւ անոր. «Կին, ճշմարտախօս է, ու ես ինչ որ յսեցի իրմ՝ ո՞ւր են անոնք՝ որ կ'ամբաստանէին քեզ. զայն կը խօսիմ աշխարհի մէջ»: **27** Անոնք ոչ մէկը դատապարտեց քեզ»: **11** Ան այ շհասկցան թէ Յօրը մասին կը խօսէր ըսաւ. «Ո՞չ մէկը, Տէր»: Յիսուս ըսաւ անոր. իրենց: **28** Ուստի Յիսուս ըսաւ անոնց. «Ես ալ չեմ դատապարտեր քեզ. գնայ, եւ «Երբ բարձրացնէք մարդու Որդին, այն ասկէ ետք ալ մի մեղանչեր»: **12** Յիսուս ատեն պիտի գիտնաք թէ ես եմ, եւ թէ դարձեալ խօսեցաւ անոնց եւ ըսաւ. «Ես ես ինձմէ ոչինչ կ'ընեմ, հապա կը խօսիմ եմ աշխարհի լոյսը. ան որ կը հետեւի այս քաները՝ ինչպէս Յայրը սորվեցուց ինծի՝ պիտի չքայլ խաւարի մէջ, հապա ինծի: **29** Ու զիս դրկողը ինծի հետ է. պիտի ունենայ կեանքի լոյսը»: **13** Իսկ Յայրը մինակ չքողուց զիս, որովհետեւ Փարիսեցիները ըսին անոր. «Դուն կը ես ամեն ատեն կ'ընեմ իրեն հաճելի վկայես քու մասիդ. քու վկայութիւնն եղած քաներք»: **30** Երբ այսպէս խօսեցաւ՝ ճշմարիտ չէ»: **14** Յիսուս պատասխանեց շատ մարդիկ հաւատացին իրեն: **31** անոնց. «Թէպէտ ես կը վկայեմ իմ մասիս, Ուստի Յիսուս ըսաւ իրեն հաւատացող իմ վկայութիւնս ճշմարիտ է, որովհետեւ Յրեաններուն. «Եթէ իմ խօսրիս մէջ մնաք, գիտեմ ուրկէ եկայ եւ ուրկ կ'երթամ. իսկ ճշմարտապէս իմ աշակերտներս կ'ըլլաք. դուք չէք գիտեր ուրկէ կու գամ կամ նոր **32** ու ճշմարտութիւնը պիտի գիտնաք, կ'երթամ: **15** Դուք կը դատէք մարմինին եւ այդ ճշմարտութիւնը պիտի ազատէ համաձայն. ես ոչ մէկը կը դատեմ: **16** ծեզ»: **33** Պատասխաննեցին իրեն. «Մենք Նոյնիսկ եթէ դատեմ՝ իմ դատաստանս Աբրահամի զարմն ենք, ու երբէք ստրուկ ճշմարիտ է, որովհետեւ ես մինակ չեմ, չենք եղած ունէ մէկուն: Դուն ինչպէս հապա՝ ես եւ Յայրը՝ որ դրկեց զիս: **17** կ'ըսես. «Ազատ պիտի ըլլաք»»: **34** Յիսուս Զեր Օրէնքին մէջ ալ գրուած է թէ երկու պատասխանեց անոնց. «Ճշմարտապէս, մարդու վկայութիւնը ճշմարիտ է: **18** Ես եմ՝ ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. որ կը վկայեմ իմ մասիս, ու Յայրն ալ՝ որ “Ո՞վ որ մեղք կը գործէ, անիկա մեղքին դրկեց զիս՝ կը վկայէ իմ մասիս»: **19** Ուստի ստրուկն է»: **35** Եւ ստրուկը տան ըսին անոր. «Ո՞ւր է քու Յայրը»: Յիսուս մէջ յալիտեան չի կենար, բայց որդին պատասխանեց. «Ո՞չ զիս կը ճանչնաք, եւ յալիտեան կը կենայ: (ածօ ց165) **36** Ուրեմն ոչ՝ իմ Յայրս. եթէ ճանչնայիք զիս, պիտի եթէ Որդին ազատէ ծեզ, իրապէս ազատ ճանչնայիք նաեւ իմ Յայրս»: **20** Յիսուս պիտի ըլլաք: **37** Գիտեմ թէ Աբրահամի ըսաւ այս խօսերը՝ զանձատունը, երբ զարմն էք. բայց կը ջանաք սպաննել կը ստրվեցնէր տաճարին մէջ, ու ոչ մէկը զիս, որովհետեւ իմ խօսքս տեղ չըլնի ձերբակալեց զայն, որովհետեւ դեռ անոր ձեր մէջ: **38** Ես ինչ որ տեսայ իմ Յօրս ժամը հասած չէր: **21** Յիսուս դարձեալ քով՝ զայն կը խօսիմ, ու դուք ալ ինչ որ ըսաւ անոնց. «Ես կ'երթամ՝ ու պիտի տեսաք ձեր հօր քով՝ զայն կ'ընէք»: **39** փնտուք զիս, եւ պիտի մեռնիք ձեր Պատասխաննեցին անոր. «Մեր հայրը՝ մեղքերուն մէջ. ուր ես կ'երթամ՝ դուք չէք Աբրահամն է»: Յիսուս ըսաւ անոնց. կրնաք զայ»: **22** Ուրեմն Յրեանները կ'ըսէն. «Եթէ Աբրահամի որդիները ըլլայիք, «Միթէ ինքզինք պիտի սպաննէ, քանի որ Աբրահամի գործերը պիտի ընէիք: **40** կ'ըսէ. «Ո՞ւր ես կ'երթամ՝ դուք չէք կրնաք Բայց հիմա կը ջանաք սպաննել զիս, զայ»: **23** Ըսաւ անոնց. «Դուք վարեն էք, այնպիսի մարդ մը՝ որ խօսեցաւ ծեզի ես վերէն եմ. դուք այս աշխարհին էք, ես ճշմարտութիւնը, որ լսեցի Աստուծուն:

Աբրահամ չըրաւ այդ բանը: **41** Դուք կ'ընէք “չեմ ճանչնար զայն”, ձեզի պէս ստախօս ծեր հօր գործերը»: Անոնք ալ ըսին անոր. կ'ըլլայի. մինչդեռ ես կը ճանչնամ զայն, «Մենք պոռնկութենէ ծնած չենք. մենք եւ կը պահեմ անոր խօսքը: **56** Ձեր հայրը՝ ունինք մէկ Հայր, որ Աստուած է»: **42** Աբրահամ՝ ցանկաց տեսնել իմ օրս, ու Յիսուս ըսաւ անոնց. «Եթէ Աստուած տեսաւ եւ ցնծաց»: **57** Իսկ Հրեաները ըլլար ձեր Հայրը՝ պիտի սիրեիք զիս, ըսին անոր. «Դուն տակալին յիսուն որովհետեւ ես Աստուածմէ ելայ ու եկայ. տարեկան չես. Աբրահամն ալ տեսար»: ոչ թէ ես ինձմէ եկայ, հապա ինք դրկեց **58** Յիսուս ըսաւ անոնց. «Շշմարտապէս, զիս: **43** Ինչո՞ւ չէք հաւկնար իմ խօսած. ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. քանի որ չէք կրնար մտիկ ընել իմ խօսքս: “Աբրահամի ըլլալին արաջ՝ ես եմ”»: **44** Դուք ձեր հօրմէն՝ Զարախօսւեն Էք, **59** Ուստի քարեր վերցուցին՝ որպէսզի եւ կ'ուզէք ձեր հօր ցանկութիւնները նետեն անոր Վրայ. բայց Յիսուս ինքզինք գործադրել. ան սկզբէն մարդասապան ծածկեց անոնց աշքերն, ու անոնց մէջէն Էք, ու ճշմարտութեան մէջ չկեցաւ՝ անցնելով՝ դուրս ելաւ տաճարեն, եւ որովհետեւ անոր մէջ ճշմարտութիւն այսպէս գնաց:

չկայ: Երբ ան սուտ խօսի՝ կը խօսի բոյն իր Եւութենին, քանի որ ան ստախօս Է՝ եւ սուտին հայրը: **45** Բայց որովհետեւ ես կը խօսիմ ճշմարտութիւնը՝ չէք հաւատար ինծի: **46** Ձեզմէ ովկ կրնայ կշտամբել զիս՝ մեղքի համար. իսկ եթէ ես կը խօսիմ ճշմարտութիւնը, ինչո՞ւ չէք հաւատար ինծի: **47** Ան որ Աստուածմէ Է՝ մտիկ կ'ընէ Աստուծոյ խօսքերը. ուստի դուք մտիկ չէք ըներ, քանի որ Աստուածմէ չէք»: **48** Հրեաները պատասխանեցին անոր. «Մենք ճիշդ չենք ըսեր թէ դուն Սամարացի ես, ու դեւ կայ քու ներսոյ»: **49** Յիսուս պատասխանեց. «Իմ ներս դեւ չկայ, հապա ես կը պատուեմ իմ Հայրս. բայց դուք՝ կ'անպատուէք զիս: **50** Իսկ ես չեմ փնտուեր իմ փառքս: Կայ մէկը՝ որ կը փնտուե ու կը դատէ: **51** Ճշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Եթէ մէկը պահէ իմ խօսքս, մահ պիտի չտեսնէ յալիտեան”»: (այօն ց165) **52** Ուստի Հրեաները ըսին անոր. «Ճիմա գիտցանք թէ դեւ կայ քու ներսոյ: Աբրահամ մեռաւ, ու մարգարեներն ալ, իսկ դուն կ'ըսես. «Եթէ մէկը պահէ իմ խօսքս՝ մահ պիտի չխամտես յալիտեան”»: (այօն ց165) **53** Միթք դուն աւելի՞ մեծ ես՝ քան մեր հայրը Աբրահամ, որ մեռաւ, ու մարգարեներն ալ մեռան. դուն քեզ ովկ կ'ընես»: **54** Յիսուս պատասխանեց. «Եթէ ես զիս փառաւորեմ՝ իմ փառքս ոչինչ Է: Իմ Հայրս Է՝ որ կը փառաւորէ զիս, որուն համար դուք կ'ըսէք թէ “մէկ Աստուածն Է”, **55** բայց չէք ճանչնար զայն: Իսկ ես կը ճանչնամ զայն, ու եթէ ըսէի թէ

անոր աչքերը: 15 Ուստի Փարիսեցիներն գիտեր թէ ուրկէ է ան, թէպէս ինք բացաւ ալ դարձեալ կը հարցնէին իրեն թէ իմ աչքերս: 21 Գիտենք թէ Աստուած մտիկ ինչպէս աչքերը բացուեցան”: Ան ալ ըսաւ չ’ըներ մեջաւորներուն. բայց եթէ մէկը անոնց. «Կաւ դրաւ աչքերուս վրայ, ու աստուածապաշտ ըլլայ եւ անոր կամքը լուացուեցայ եւ կը տեսնեմ»: 16 Ուստի գործադրէ՝ մտիկ կ’ընէ անոր: 22 Դարերու Փարիսեցիներէն ոմանք կ’ըսէին. «Այդ սկիզբէն ի վեր լսուած չէ, որ մէկը բացած մարդը Աստուծմէ չէ, որովհետեւ չի ըլլայ ծնունդով կոյրի մը աչքերը: (ածն պահեր Շաքար օրը): Ուրիշներ կ’ըսէին. 9165 23 Եթէ անիկա Աստուծմէ ըլլար, «Մեղաւոր մարդ մը ինչպէս կրնայ ընել ոչինչ կրնար ընել»: 24 Պատասխանեցին այսպիսի նշաններ». Եւ պառակտում եղաւ անոր. «Դուն ամբողջովին մեղքերու մէջ անոնց մէջ: 25 Դարձեալ ըսին կոյրին. ծնած ես, ու մեզի կը սորվեցնես», եւ «Դուն ինչ կ’ըսես անոր մասին՝ որ բացաւ վտարեցին զայն: 26 Յիսուս լսեց թէ աչքերոյք: Ան ալ ըսաւ. «Մարգարէ մըն վտարեցին զայն. Երբ գտաւ զայն՝ ըսաւ Ե»: 28 Իսկ Յրեաները չէին հաւատար անոր. «Դուն կը հաւատամ Աստուծոյ թէ ան կոյր եր եւ աչքերը բացուեցան, Որդիին»: 29 Ան պատասխանեց. «Տէ՛ր, մինչեւ որ կանչեցին այդ աչքերը բացուած ն’վ Ե՝ որ հաւատամ անոր»: 30 Յիսուս մարդուն ծնողները, 31 ու հարցուցին ըսաւ անոր. «Թէ՛ տեսար զայն, թէ ալ ինքն անոնց. «Վ’յս Ե ձեր որդիին, որուն մասին Է բեզի հետ խօսողը»: 32 Ան ալ ըսաւ. դուք կ’ըսէք թէ կոյր ծնաւ. հապա ինչպէս «Կը հաւատամ, Տէ՛ր», ու երկրպագեց հիմա կը տեսնԵ»: 33 Անոր ծնողները անոր: 34 Յիսուս ըսաւ. «Ես այս աշխարհը պատասխանեցին անոնց. «Գիտենք թէ եկայ՝ դատաստանի համար, որպէսզի այս Է մեր որդիին, եւ թէ ինք կոյր ծնաւ: 21 չտեսնողները՝ տեսնեն, իսկ տեսնողները՝ Բայց հիմա ինչ կերպով կը տեսնԵ՝ չենք կուրանան»: 40 Փարիսեցիներէն ոմանք, գիտեր, կամ թէ ն’վ բացաւ ատոր աչքերը՝ որ իրեն հետ էին, լսելով ասիկա՝ ըսին մենք չենք գիտեր. ինք չափահաս Ե, իրեն իրեն. «Միթէ մենք ալ կոյր Ենք»: 41 Յիսուս հարցուցէք, ինք թող խօսի իր մասին»: 22 ըսաւ անոնց. «Եթէ կոյր ըլլայիք՝ մեղք Անոր ծնողները ըսին ասիկա, որովհետեւ չէիք ունենար. բայց հիմա կ’ըսէք. “Կը կը վախնային Յրեաներէն. քանի որ տեսնԵնք”. Ուրեմն ձեր մեղքը կը մնայ ձեր Յրեաները արդին միաձայնած էին, որ վրայ:

Եթէ մէկը դաւանի զայն որպէս Քրիստոս՝ վրնտուի ժողովարանէ: 23 Ուստի անոր ծնողները ըսին. «Ինք չափահաս Ե, իրեն հարցուցէք»: 24 Ուրեմն կրկին կանչեցին այդ մարդը՝ որ կոյր եր, եւ ըսին անոր. «Փայք տուր Աստուծոյ. մենք գիտենք թէ այդ մարդը մեղաւոր Ե»: 25 Ան ալ պատասխանեց. «Չեմ գիտեր թէ մեղաւոր Ե՝ թէ ոչ մ’կ բան գիտեմ, թէ կոյր Եի՝ ու հիմա կը տեսնԵմ»: 26 Դարձեալ ըսին անոր. «Ինչ ըրաւ բեզի, ինչպէս բացաւ աչքերոյք»: 27 Պատասխանեց անոնց. «Արդին ըսի ձեզի, ու չլսեցիք. ինչո՞ւ կ’ուզէք դարձեալ լսել. միթէ դո՞ւլք ալ կ’ուզէք ըլլալ անոր աշակերտները»: 28 Իսկ անոնք հեգմելով զայն՝ ըսին. «Դուն ես անոր աշակերտը, իսկ մենք՝ Մովսէսի աշակերտներն ենք: 29 Մենք գիտենք թէ Աստուած իսուեցաւ Մովսէսի. բայց չենք գիտեր թէ ասիկա ուրկէ Ե»: 30 Մարդը պատասխանեց անոնց. «Վ’յս Ե զարմանային, որ դուք չէք

10 «Եշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. “Ա’ն որ դրնԵն չի մտներ ոչխարներուն բակը՝ հապա ուրիշ տեղի կը բարձրանայ, անիկա գող եւ ալազակ Ե. 2 բայց ան որ դրնԵն կը մտնԵ՝ ոչխարներուն հովիլն Ե”»: 3 Դունապանը կը բանայ անոր, եւ ոչխարները կը լսեն անոր ձայնը. իր ոչխարները կը կանչէ իրենց անունով ու դուրս կը հանէ զանոնք: 4 Երբ հանէ իր ոչխարները՝ կ’երթայ անոնց առջեւեն, ու ոչխարները կը հետեւին իրեն՝ որովհետեւ կը ճանչնան իր ձայնը: 5 Սակայն չեն հետեւիր օտարի մը՝ հապա կը փախչին անկէ, որովհետեւ չեն ճանչնար օտարներու ձայնը»: 6 Յիսուս ըսաւ անոնց այս առակը, բայց անոնք չէին հաւկնար թէ ինչ եր՝ որ կը խօսէր իրենց: 7 Ուրեմն Յիսուս դարձեալ ըսաւ անոնց. «Եշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի.

“Ես եմ ոչխարներուն դուռը”: 8 Բոլոր կ’ընեմ իմ Յօրս անունով, անոնք կը անոնք՝ որ եկան ինձմէ առաջ, գող եւ վկայեն իմ մասիս: 26 Բայց դուք չեք աւազակ եին, բայց ոչխարները մտիկ հաւատոր՝ որովհետեւ իմ ոչխարներէս չըրին անոնց: 9 “Ես եմ դուռը”. եթէ մէկը չեք, հնչպէս ըսի ձեզի”: 27 Իմ ոչխարներս ներս մտնէ ինձմէ՝ պիտի փրկուի. պիտի կը լսեն իմ ձայնս, ես ալ կը ճանչնամ մտնէ ու ելլէ, եւ արօտ գտնէ: 10 Գողը զանոնք, եւ կը հետեւին ինծի: 28 Ես կու ուրիշ բանի համար չի զար, բայց միայն՝ տամ անոնց յալիտենական կեանքը, ու գողնալու, սպաննելու եւ կորսնցնելու յալիտեան պիտի չկորուուին, եւ ոչ մէկը համար: Ես եկայ որ կեանք ունենան, եւ պիտի յափշտակէ զանոնք իմ ձեռքեւ: ճոխութեանմը ունենան: 11 “Ես եմ բարի (αἰονὶς 165, αἰσθιος 166) 29 Իմ Յայրս՝ որ ինծի հովիւլ”. բարի հովիւլ կ’ընծայէ իր անձը տուալ զանոնք՝ բոլորէն մէծ է, ու ոչ ոչխարներուն համար: 12 Բայց վարձկանը՝ մէկը կրնայ յափշտակէլ իմ Յօրս ձեռքէն: որ հովիւլ չէ եւ ոչխարները իր սեփականը Յ Ես եւ Յայրը մէկ ննք”: 31 Ուստի չեն, երբ տեսնէ թէ զայլ կու զայ՝ կը Յրեաները դարձեալ քարեր վերցուցին՝ թողու ոչխարները ու կը փախչի. եւ զայլը որպէսզի քարկոծն զինք: 32 Յիսուս կը յափշտակէ ոչխարները ու կը ցրուէ պատասխանեց անոնց. «Շատ բարի զանոնք: 13 Եւ Վարձկանը կը փախչի՝ գործեր ցոյց տուի ձեզի՝ իմ Յօրմէս. որովհետեւ ինք վարձկան է, ու չի հոգար անոնցմէ ո՞ր գործին համար կը քարկոծէք ոչխարները: 14 “Ես եմ բարի հովիւլ”. զիս»: Յ Յրեաները պատասխանեցին կը ճանչնամ իմիններս ու կը ճանչցուիմ անոր. «Քեզ չենք քարկոծեր բարի իմիններէս: 15 Ինչպէս Յայրը կը ճանչնայ գործի համար, հապա՝ հայիոյութեան զիս՝ ես ալ կը ճանչնամ Յայրը, եւ իմ համար. որովհետեւ դրևն՝ որ մարդ անձս կ’ընծայէմ ոչխարներուն համար: Ես, դուն քեզ Աստուած կ’ընես»: 34 16 Ուրիշ ոչխարներ ալ ունիմ՝ որոնք այս Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Միրէ բակէն չեն. զանոնք ալ պէտք է բերեմ. ու ձեր Օրենքին մէջ գրուած չէ. “Ես իմ ձայնս պիտի լսեն, եւ ըլլան մէկ հօս ըսի. “Դուք աստուածներ եք””: 35 Եթէ ու մէկ հովիւլ: 17 Իմ Յայրս կը սիրէ զիս՝ աստուածներ կը կոչէ անոնք՝ որոնց քանի որ ես իմ անձս կ’ընծայէմ, որպէսզի տրուեցալ Աստուածոյ խօսքը, (ու կարելի դարձեալ առնեմ զայն: 18 Ոչ մէկը կառնէ չէ որ այդ գրուածը աւրուի,) 36 հապա զայն ինձմէ, հապա ես ինձմէ կ’ընծայէմ զայն՝ որ Յայրը սրբացուց եւ աշխարհ զայն: Իշխանութիւն ունիմ ընծայելու որկեց, դուք ինչպէս կ’ըսէք անոր. “Կը զայն, եւ իշխանութիւն ունիմ դարձեալ հայիոյես”, որովհետեւ ըսի. “Աստուածոյ առնելու զայն. այս պատուերը ստացայ Որդի եմ”: 37 Եթէ չեմ ըներ իմ Յօրս իմ Յօրմէս»: 19 Այս խօսքերուն համար՝ գործերը՝ մի հաւատաք ինծի: 38 Իսկ դարձեալ պառակտում եղալ Յրեաներուն եթէ կ’ընես, թեպէտ չեք հաւատաք ինծի՝ մէջ: 20 Անոնցմէ շատեր կ’ըսէին. «Հնչ գոնէ գործերլն հաւատացէք, որպէսզի կայ ատոր մէջ, ու խելազարած է. ինչո՞ն զիտնաք եւ հաւատաք թէ Յայրը իմ մէջս մտիկ կ’ըներ ատոր»: 21 Ուրիշներ կ’ըսէին. Ե, ու ես՝ անոր մէջ»: 39 Դարձեալ կը «Այս խօսքերը դիւահարի խօսքեր չեն. շանային ձերբակալէլ զայն. բայց զնաց միրէ դեւը կրնայ բանալ կոյրերուն անոնց ձեռքէն, 40 եւ դարձեալ մէկնեցաւ աշքերը»: 22 Այդ ատեն Երուսաղէմի մէջ Յորդանանի միւս կողմը, այն տեղը՝ ուր Նաւակատիքի տօնը կը կատարուեր, Յովիաննես նախապէս կը մկրտէր, ու ու ձմեռ էր. 23 Յիսուս կը քալէր մնաց հոն: 41 Շատեր գացին անոր եւ տաճարին մէջ՝ Սողոմոնի սրահը: 24 ըսին. «Իրաւ Յովիաննես նշան մը չըրաւ. Ուստի Յրեաները շրջապատեցին զինք 42 բայց ինչ որ Յովիաննես ըսաւ ասոր եւ ըսին իրեն. «Մինչեւ ե՞րբ պիտի մասին՝ ամենը ծշմարիտ էր»: Ու հոն մտատանջես մեզ. եթէ Քրիստոսը դրևն շատեր հաւատացին անոր: Ես՝ բացորոշապէս ըսէ մէզի»: 25 Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Ըսի ձեզի, ու 11 Մարիամի եւ անոր քրոջ՝ Մարթայի չեք հաւատաք: Այն գործերը՝ որ ես գիւղէն, Քեթանիայէն, Ղազարոս

անունով մեկը հիւանդ էր: 2 (Ասիկա այն «ՏՇՌ, եթէ հոս ըլլայիր, եղբայրս չէր Մարիամն էր՝ որ օծեց ՏՇրը օծանելիքով մեռներ. 22 Բայց պիտեմ թէ հիմա ալ՝ դրւն ու սրբեց անոր ոտքերը իր մազերով. ինչ որ խնդրես Աստուծմէ, Աստուծած անոր Եղբայր՝ Ղազարոս հիւանդ էր:» պիտի տայ քեզի»: 23 Յիսուս ըսաւ անոր. 3 Ուրեմն իր քոյրերը մարդ դրկեցին «Եղբայրդ յարութիւն պիտի առնե»: անոր եւ ըսին. «ՏՇՌ, ահա ան՝ որ դուն 24 Մարթա ըսաւ անոր. «Գիտեմ թէ կը սիրեմ հիւանդ է»: 4 Երբ Յիսուս լեց՝ յարութեան ժամանակը՝ վերջին օրը՝ ըսաւ. «Այս հիւանդութիւնը մահուան յարութիւն պիտի առնե»: 25 Յիսուս ըսաւ համար չէ՝ հապա Աստուծոյ փառքին անոր. «Ես եմ յարութիւնն ու կեանքր: համար, որպեսզի Աստուծոյ Որդին Ա՞ն որ կը հաւատայ ինծի, թէեւ մեռնի՝ փառաւորուի անով»: 5 Արդարեւ Յիսուս պիտի ապրի. 26 Եւ ով կ'ապրի եւ կը կը սիրեր Մարթան եւ անոր քոյրն ու հաւատայ ինծի, յալիտեան պիտի շմեռնի: Ղազարոսը: 6 Ուրեմն երբ լսեց թէ Դուն կը հաւատամս ասոր»: (անո ց165) 27 հիւանդ է, եղած տեղը երկու օր ալ Ըսաւ անոր. «Այն, ՏՇՌ, ես կը հաւատամ մնաց. 7 յետոյ ըսաւ աշակերտներուն. թէ դուն ես Քրիստոսը՝ Աստուծոյ Որդին, «Եկեք, դարձեալ Յրեաստան երթանք»: որ աշխարհ պիտի գար»: 28 Երբ ըսաւ 8 Աշակերտները ըսին իրեն. «Ռաքքի, ասիկա՝ զնաց, ու ծածկաբար կանչեց իր Յրեաները հիմա կը փնտուին քեզ՝ քոյրը՝ Մարիամը, ըսելով. «Վարդապետը քարկոծելու համար, ու դարձեալ հոն եկած է, եւ կը կանչէ քեզ»: 29 Երբ ան լսեց՝ կ'երթաս»: 9 Յիսուս պատասխանեց. շուտով ոտքի եկա ու եկաւ անոր քով: «Օրը տասներկու ժամ չէ: Եթէ մեկը 30 Յիսուս դեռ եկած չէր գիւղը, հապա ցերեկը քալէ՝ չի սայթաքիր, որովհետեւ այն տեղն էր՝ ուր Մարթա դիմաւորեց այս աշխարհի լոյսը կը տեսնէ. 10 Բայց եթէ զինք: 31 Բայց Յրեաները, որ տան մեջ մեկը գիշերուան մեջ քալ՝ կը սայթաքի, եին անոր հետ եւ կը սփոփեին զայն, երբ որովհետեւ իրեն հետ լոյս չկայ»: 11 տեսան թէ Մարիամ շուտով կանգնեցաւ. Այս բաները խօսելէ ետք՝ ըսաւ անոնց. ու զնաց, իրենք ալ հետեւեցան անոր՝ «Ղազարոս՝ մեր բարեկամը՝ քնացած ըսելով. «Գերեզմանը կ'երթայ՝ որպեսզի է. բայց կ'երթամ՝ որպեսզի արթնցնեմ հոն լայ»: 32 Իսկ Մարիամ, երբ հասաւ զայն»: 12 Իր աշակերտները ըսին. «ՏՇՌ, Յիսուսի եղած տեղը ու տեսաւ զինք, եթէ քնացած է՝ պիտի առողջանայ»: 13 անոր ոտքը իյնալով՝ ըսաւ անոր. «ՏՇՌ, Յիսուս կը խօսէր անոր մահուան մասին, եթէ հոս ըլլայիր՝ Եղբայրս չէր մեռներ»: բայց անոնք կը կարծին թէ քուննվ 33 Ուրեմն երբ Յիսուս տեսաւ զայն՝ որ հանգստանալուն մասին կը խօսէր: 14 կու լար, եւ անոր հետ եկող Յրեաները՝ Այն ատեն Յիսուս բացորոշապես ըսաւ որոնք կու լային, սրդողեցաւ իր հոգիին անոնց. «Ղազարոս մեռաւ. 15 ու ես ուրախ մեջ ու Վրդովեցաւ, 34 եւ ըսաւ. «Ո՛ւր եմ ձեզի համար՝ որ հոն չէի, որպեսզի դրած էք զայն»: Ըսին իրեն. «ՏՇՌ, եկուր դուք հաւատաք. բայց եկէք՝ Երթանք ու տես»: 35 Յիսուս լացաւ: 36 Ուստի անոր»: 16 Թովմաս, որ Երկուորեակ կը Յրեաները կ'ըսէին. «Նայեցէք, որչափ կոչուէր, ըսաւ աշակերտակիցներուն. կը սիրեր զայն»: 37 Անոնցմէ ոմանք ալ «Մենք ալ Երթանք՝ որպեսզի մեռնինք կ'ըսէին. «Ասիկա՝ որ կոյրին աշքերը անոր հետ»: 17 Երբ Յիսուս եկաւ, գտաւ բացաւ, չէր կրնար այսպես ընել՝ որ այս որ ան արդէն չորս օրէ ի վեր գերեզմանն ալշմենլը»: 38 Ուրեմն Յիսուս՝ դարձեալ դրուած էր: 18 Բեթանիա Երուսաղեմի սրդողելով ինքնիր մեջ՝ զնաց գերեզման. մօտ էր՝ տասնինգ ասպարեզի չափ. 19 եւ ան քարայր մըն էր, որուն վրայ քար մը Յրեաներէն շատեր եկած էին Մարթայի դրուած էր: 39 Յիսուս ըսաւ. «Վերցուցէք ու Մարիամի, որպեսզի սփոփեն զանոնք այդ քարը»: Մեռելին քոյրը՝ Մարթա՝ ըսաւ իրենց եղոր համար: 20 Ուստի՝ երբ անոր. «ՏՇՌ, արդէն նեխած պիտի ըլլայ, Մարթա լսեց թէ Յիսուս կու զայ՝ զնաց որովհետեւ չորս օրուան է»: 40 Յիսուս դիմաւորելու զայն. բայց Մարիամ նստած ըսաւ անոր. «Քեզի չըսի՞ թէ պիտի տեսնես եր տան մեջ: 21 Մարթա ըսաւ Յիսուսի. Աստուծոյ փառքը՝ եթէ հաւատաս»:

41 Ուստի վերցուցին քարը: Յիսուս կարծիքը. արդեօք բնաւ պիտի չգմյ այս բարձրացուց իր աշքերը եւ ըսաւ. «Յայր, տօնին»: **57** Իսկ քահանայապետներն ու շնորհակալ եմ թեզմ՝ որ լսեցիր զիս: **42** Ու Փարիսեցիները պատուիրեր էին, որ եթէ ես զիտէի թէ ամեն ատեն կը լսես զիս. մեկը զիտնայ անոր ուր ըլլալը՝ ցոյց տայ, բայց ըսի շուրջս կայնող բազմութեան որպեսզի ձերբակալեն զայն:

համար, որպեսզի հաւատան թէ դրև դրվեցիր զիս»: **43** Ասիկա ըսելէն ետք՝ բարձրածայն պոռաց. «Ղազարն, դուրս եկուր»: **44** Մեռեն այ ելաւ՝ ոսքերն ու ծեռքերը պատանքով կապուած, եւ դէմքը՝ վարշանակով պատուած: Յիսուս ըսաւ անոնց. «Արծակեցէք զինք, ու թոյլ տուէք որ երրայ»: **45** Յրեաներին շատեր՝ որ եկած էին Մարիամի քով, երբ տեսան Յիսուսի ըրածը՝ հաւատացին իրեն: **46** Բայց անոնցմ ոմանք գացին Փարիսեցիներուն ու պատմեցին անոնց Յիսուսի ըրածը: **47** Ուստի քահանայապետներն ու Փարիսեցիները ժողով գումարեցին՝ եւ ըսին. «Ինչ ընենք, քանի որ այս մարդը բազմաթիւ նշաններ կ'ընէ: **48** Եթէ թոյլ տանք անոր՝ որ պյապէն շարունակէ, բոլորն ալ պիտի հաւատան անոր, ու Յոռնայեցիները պիտի գամ եւ կործանեն մեր տեղն ու ազգը»: **49** Անոնցմ մեկը՝ Կայիհափա անունով, որ այդ տարուան քահանայապետն էր, ըսաւ անոնց. **50** «Դուք ոչինչ զիտէք, ու չէք ալ մտածեր թէ աւելի օգտակար է մեզի՝ որ մէկ մարդ մեռնի ժողովուրդին համար, եւ ամբողջ ազգը չկրտսուի»: **51** Բայց այս բանը ոչ թէ ինքնիրմէ ըսաւ, հապա այդ տարուան քահանայապետը ըլլալով՝ մարգարեացաւ թէ Յիսուս պիտի մեռնէր ազգին համար. **52** Եւ ոչ միայն ազգին համար, այլ նաեւ հաւաքելով միացնելու համար Աստուծոյ ցրուած որդիները: **53** Ուրեմն այդ օրէն ետք խորհրդակցեցան՝ որ սպաննեն զայն: **54** Ուստի այ Յիսուս բացորոշապէն չէր շրջեր Յրեաներուն մէջ, հապա անկէ զնաց անսպատին մօտ երկրամաս մը, բաղաք մը՝ որ Եփրայիմ կը կոչուէր, եւ հոն կեցաւ իր աշակերտներուն հետ: **55** Երբ Յրեաներուն Զատիկը մօտեցաւ, այդ երկրամասէն շատեր Երուսաղէմ բարձրացան Զատիկէն առաջ՝ որպեսզի մաքրագործեն իրենք զիրենք: **56** Ուստի կը փնտուէին Յիսուսը, ու տաճարին մէջ կեցած ատեն՝ կ'ըսէին իրարու. «Ինչ է ձեր

12 Իսկ Յիսուս Զատիկէն վեց օր առաջ եկաւ Բեթանիա, ուր կը գտնուէր մեռած Ղազարոսը՝ որ ինք մեռնեներէն յարուցանց: շնորհիք մը սարքեցին անոր. Մարթա կը սպասարկէր, ու Ղազարոս անոր հետ սեղան նստողներէն՝ մեկն էր:

3 Իսկ Մարիամ՝ առնելով մեկ լիտր թանկագին նարդոսի օծանելիք՝ օծեց Յիսուսի ոսքերը, եւ սրբեց անոր ոսքերը իր մազերով. ու տունը լեցուեցալ օծանելիքին հոտով: **4** Ուստի աշակերտներէն մեկը՝ Իսկարիոլուացի Սիմոնեան Յուղա, որ պիտի մատնէր զինք, ըսաւ. **5** «Ինչո՞ւ այդ օծանելիքը չծախուեցաւ երեք հարիւր դահեկանի՝ որ տրուէր աղքատներուն»: **6** Ասիկա ըսաւ՝ ոչ թէ աղքատները հոգալուն համար, հապա՝ քանի որ գող էր եւ ինք ուներ զանձանակը, ու կը կրեր ինչ որ ծգուէր: **7** Իսկ Յիսուս ըսաւ. «Թոյլ տուր անոր. այդ բանը պահեց իմ թարումիս օրուան համար: **8** Որովհետեւ աղքատները ամեն ատեն ունիք ծեզի հետ, բայց զիս ամեն ատեն չունիք»: **9** Ուստի Յրեաներէն մեծ բազմութիւն մը զիտցաւ անոր հոն ըլլալը, ու եկաւ՝ ոչ միայն Յիսուսի համար, այլ նաեւ տեսնելու Ղազարոսը՝ որ մեռնեներէն յարուցանած էր: **10** Իսկ քահանայապետները խորհրդակցեցան՝ որ սպաննեն Ղազարոսն ալ. **11** Որովհետեւ Յրեաներէն շատեր անոր պատճառով կ'երթային ու կը հաւատային Յիսուսի: **12** Յետեւեալ օրը՝ մեծ բազմութիւն մը, որ եկած էր տօնին, երբ լսեց թէ Յիսուս կու զայ Երուսաղէմ, **13** առաւ արմաւենի ոստեր, դուրս եկաւ զայն դիմաւորելու, եւ կ'աղաղակէր. «Ովսաննայ, օրինեալ է Իսրայէլի թագաւորը՝ որ կու զայ Տեղոց անունով»: **14** Յիսուս՝ գտնելով աւանակ մը՝ նստաւ անոր վրայ, ինչպէս գրուած է. **15** «Մի վախնար, Սիոնի աղջիկ. ահա թագաւորդ կու զայ՝ նստած իշու աւանակի վրայ»: **16** Անոր աշակերտները

Նախապէս չհասկցան այդ բաները. Ես այ, երբ բարձրանամ երկրէն, բոլորդ բայց երբ Յիսուս փառաւորուեցա, ալ պիտի քաշեմ ինծի»: 33 Այս բանը այն ատեն յիշեցին թէ ատոնք գրուած կ'ըսէր՝ մատնանշելով թէ ինչ տեսակ էին անոր մասին, եւ թէ իրենք ըրին մահով պիտի մեռնէր: 34 Բազմութիւնը անոր այդ բաները: 17 Իրեն հետ եղող պատասխանեց անոր. «Մենք լեցինք բազմութիւնը կը վկայէր թէ գերեզմաննեն Օրենքն թէ Քրիստոս յաւիտեան կը դուրս կանչեց Ղազարոսը ու մեռեներէն մնայ: Դուն ինչպէս կ'ըսէս. «Մարդու յարուցանեց զայն: 18 Այս պատճառով Որդին պէտք է բարձրանայ»: Ո՞վ է այդ ալ բազմութիւնը դիմաւորեց զինք, մարդու Որդին»: (այօն ց165) 35 Ուստի Յիսուս որովիետել լեցին թէ ինք ըրած էր այս ըսաւ անոնց. «Քիչ մը ատեն ալ լոյսը նշանը: 19 Իսկ Փարիսեցիները կ'ըսէին ծեզի հետ է. քալեցէք՝ մինչ տակալին իրարու. «Կը նշմարէք թէ անօգուտ լոյսը ունիք, որպէսզի խաւարը չհասնի է. ահա ամրոջ աշխարհը կը հետեւի ծեր վրայ. որովիետել խաւարի մէջ անոր»: 20 Չո՞ն՝ տօնին երկրպագելու բայրոջ չի գիտեր թէ ուր կ'երթայ: 36 Մինչ բարձրացողներուն մէջ՝ քանի մը Յոյներ լոյսը ունիք՝ հաւատացէք այդ լոյսին, կային: 21 Ասոնք մօտեցան Փիլիպպոսի, որպէսզի լոյսի որդիներ ըլլաք»: Յիսուս որ Գալիլեայի Բեթսայիդայէն էր, ու այս բաները խօսեցաւ, ապա զնաց՝ կը թախանձէին անոր՝ ըսելով. «Տէր, ինքինք ծածկելով անոնց աչքերէն: Կ'ուղենք Յիսուսը տեսնելք: 22 Փիլիպպու 37 մէպէտ այնքան նշաններ ըրած էր եկաւ եւ ըսաւ Անդրեասի, ապա դարձեալ անոնց աշեն, անոնք չէին հաւատար Անդրեաս ու Փիլիպպու միասին ըսին իրեն. 38 որպէսզի իրազործուի Եսայի Յիսուսի: 23 Յիսուս ալ պատասխանեց մարգարէին խօսքը՝ որ ըսած էր. «Տէր, անոնց. «Ժամը հասաւ՝ որ մարդու ով հաւատաց մեր տուած լուրին, ու Որդին փառաւորուի: 24 Ծշմարտապէս, Տէրոց բազուկը որո՞ն յայտնուեցաւ»: 39 Ծշմարտապէս կը յայտարարեմ ծեզի. Չէին կրնար հաւատալ՝ քանի որ Եսայի «Եթէ ցորենին հատիկը հորին մէջ ինալով դարձեալ ըսած է. 40 «Կուրցուց անոնց չմեռնի՝ ինք մինակ կը մնայ. բայց եթէ աչքերը եւ կարծրացուց անոնց սիրտը, մեռնի՝ շատ պսոտ կը բերէ»: 25 Ա՞ն որ կը որպէսզի չտեսնեն իրենց աչքերով, սիրէ իր անձը՝ պիտի կորսնցնէ զայն, եւ չհասկնան իրենց սիրտով ու դարձի ան որ կ'ատէ իր անձը այս աշխարհի մէջ՝ զգան, եւ ես չքժկեմ զանոնք»: 41 Եսայի յաւիտենական կեանքին համար պիտի ըսաւ ասիկա՝ երբ տեսաւ անոր փառքը պահէ զայն: (այօնios ց166) 26 Եթէ մէկը կը ու խօսեցաւ անոր մասին: 42 Սակայն սպասարկէ ինծի՝ թող հետեւի ինծի. ու միաժամանակ՝ պետերէն ալ շատեր ես ուր որ եմ, իմ սպասարկուս ալ հրն հաւատացին իրեն. բայց չէին դաւաներ պիտի ըլլայ. Եթէ մէկը կը սպասարկէ զայն՝ Փարիսեցիներուն պատճառով, ինծի, Յայրը պիտի պատուէ զինք»: 27 որպէսզի չվոնտուին ժողովարանէն. «Յիմա իմ անձս վրդոված է, եւ ինչ ըսեմ. 43 որովիետել աւելի սիրեցին մարդոց «Յայր, ազատէ զիս այս ժամին»: Բայց ես փառք՝ բան Աստուծոյ փառքը: 44 Յիսուս եկած եմ ասոր համար՝ այս ժամուն: 28 կ'աղաղակէր. «Ա՞ն որ կը հաւատայ ինծի, «Յայր, փառաւորք բու անունդ»: Ուստի կը հաւատայ ոչ թէ ինծի, հապա՛ զիս ծայն մը եկաւ երկինքէն. «Փառաւորեցի դրկողին. 45 եւ ան որ կը տեսնէ զիս, կը այ, ու դարձեալ պիտի փառաւորենմ: տեսնէ զիս դրկողը: 46 Ես աշխարհ եկայ 29 Բազմութիւնը՝ որ կայնած էր ու կը իրը լոյս, որպէսզի ով որ հաւատայ ինծի՝ լսէր, կ'ըսէր. «Որոտում կ'ըլլայ»: Ոմանք չմնայ խաւարի մէջ: 47 Եթէ մէկը լսէ իմ ալ կ'ըսէին. «Յրեշտակ մը խօսեցաւ խօսքերս ու չհաւատայ՝ ես չեմ դատեր իրեն հետ»: 30 Յիսուս պատասխանեց. զինք, բանի որ ես եկայ՝ ոչ թէ դատելու «Այս ծայնը եկաւ ոչ թէ ինծի համար, աշխարհը, հապա՛ փրկելու աշխարհը: 48 հապա՛ ծեզի համար: 31 Յիմա Է այս Ա՞ն որ կ'անարգէ զիս եւ չ'ընդունիր իմ աշխարհի դատաստանը, հիմա պիտի խօսքերս, ունի մէկը՝ որ կը դատէ զինք. վտարուի այս աշխարհի իշխանը: 32 այն խօսքը՝ որ ես ըսի, անիկա պիտի

դատէ զինք՝ վերջին օրը: **49** Որովհետեւ որպէսզի ինչպէս ես ըրի ձեզի՝ դուք ալ ես ինձմ՛ չխօսեցայ, հապա Յայրը՝ որ ընէք: **16** Եշմարտապէս, Եշմարտապէս կը դրկեց զիս, ինք պատուիրեց ինծի թէ յայտարարեմ ձեզի. “Ծառան իր տիրոջմնն ինչ այսուի ըսեմ եւ ինչ պիսի խօսիմ: Անծ չէ, ոչ ալ դրկուածը՝ զինք դրկողին մնծ եւ գիտեմ թէ անոր պատուիրածը՝ յալիտենական կեանքն է. ուրեմն ինչ որ կը խօսիմ, այնպէս կը խօսիմ՝ ինչպէս Յայրը ըսաւ ինծի»: (ալոնիս ց166)

13 Զատիկի տօնեն առաջ՝ Ցիսուս, գիտնալով թէ իր ժամբ հասած է՝ որ մեկնի այս աշխարհին Յօրը քով, սիրած ըլլալով իրենները՝ որոնք աշխարհի մէջ էին, սիրեց զանոնք մինչեւ վախճանը: **2** Երբ ընթրիքը կ'ըլլար, (Չարախոսը արդէն Խսկարիովտացի Սիմոննեան Ցուղան դրդած էր՝ որ մատնէ զայն), **3** Ցիսուս՝ գիտնալով թէ Յայրը ամեն բան տուլալ իր ձեռքը, եւ թէ ինք եկաւ Աստուծնու կ'երթայ Աստուծոյ քով, **4** ոտքի ելալ ընթրիքէն, մէկդի դրաւ հանդերձները, եւ առնելով հենջակ մը՝ կապեց մէջքին: **5** Յետոյ ջուր լեցուց կոնքին մէջ, եւ սկսալ լուալ աշակերտներուն ոտքերը ու սրբել մէջքին կապած դենջակով: **6** Ուստի եկաւ Սիմոն Պետրոսի. ան ալ ըսաւ իրեն. «Տէր, դո՞ւն պիտի լուաս իմ ոտքերս»: **7** Ցիսուս պատախանեց անոր. «Ինչ որ ես կ'ընեմ՝ դուն հիմա չես ըմբռներ, բայց յետոյ պիտի ըմբռնես»: **8** Պետրոս ըսաւ ամոր. «Դուն բնաւ պիտի չլուաս իմ ոտքերս»: Ցիսուս պատախանեց անոր. «Եթէ չլուամ քեզ, դուն բաժին չլունիս ինծի հետ»: (այս ց165) **9** Սիմոն Պետրոս ըսաւ անոր. «Տէր, ոչ միայն ոտքերս, այլ նաև ձեռքերս ու գլուխս»: **10** Ցիսուս ըսաւ անոր. «Ան որ լոգած է՝ միայն ոտքերը լուալու պէտք ունի, որ ամբողջովին մաքուր ըլլայ. եւ դուք մաքուր եք, բայց ոչ բոլորդ»: **11** Վրդարեւ գիտէր թէ ով պիտի մատնէր գինք: Ուստի ըսաւ. «Բոլորդ մաքուր չէք»: **12** Երբ լուաց անոնց ոտքերը, եւ առնելով իր հանդերձները՝ դարձեալ սեղան նստաւ, ըսաւ անոնց. «Գիտէք ինչ ըրի ձեզի: **13** Դուք Վարդապետ ու Տէր կը կոչէք գիս, եւ ճիշդ կ'ըսէք, որովհետեւ այսպէս եմ: **14** Ուստի եթէ ես՝ Տէրս ու Վարդապետ՝ լուացի ձեր ոտքերը, դուք ալ պարտաւոր եք լուալ իրարու ոտքերը: **15** Որովհետեւ օրինակ մը տուի ձեզի, որպէսզի իրագրործուր այս գրուածը. «Ան որ հաց կ'ուտէր ինծի հետ՝ կրունկ վերցուց ինծի դէմ»: **16** Այժմէն կ'ըսեմ ձեզի՝ ըլլալըն առաջ, որպէսզի երբ ըլլայ՝ հաւատաք թէ ես ան եմ: **17** Եշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. «Ով որ ընդրունի ան՝ որ ես կը դրկեմ, կ'ընդրունի գիս, եւ ով որ կ'ընդրունի գիս՝ կ'ընդրունի գիս դրկո՞ղ»: **18** Երբ Ցիսուս ըսաւ ասիկա՝ Վրդովեցաւ իր հոգին մէջ, եւ վկայեց՝ ըսելով. «Եշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի թէ ձեզմէ մէկը պիտի մատնէ զիս»: **19** Ուստի աշակերտները իրարու կը նայէին, վարանած՝ թէ որոն մասին կը խօսէր: **20** Աշակերտներէն մէկը կար՝ Ցիսուսի քով նստած, որ Ցիսուս կը սիրէր: **21** Ուրեմն Սիմոն Պետրոս նշան կ'ընէր անոր, հարցափորձելու թէ ով պիտի ըլլայ ան՝ որուն մասին կը խօսէր: **22** Ան ալ՝ իյնալով Ցիսուսի կուրծքին վրայ՝ ըսաւ անոր. «Տէր, ով է անիկա»: **23** Ցիսուս պատախանեց. «Ան է՝ որուն թաթիւնելով կու տամ այս պատառը»: Եւ թաթիւնով պատառը՝ տուալ Խսկարիովտացի Սիմոննեան Ցուղայի: **24** Պատառէն եսր՝ Սատանան մտաւ անոր ներար. Ուստի Ցիսուս ըսաւ անոր. «Ինչ որ պիտի ընես՝ շուտով ըրէ»: **25** Բայց սեղան նստողներէն ոչ մէկը հասկցաւ թէ ինչո՞ւ ըսաւ անոր ասիկա. **26** Որովհետեւ ոմանք կը կարծէին թէ քանի որ Ցուղայ ունէր գանձանակը՝ Ցիսուս կ'ըսէր անոր. «Գոնէ ինչ որ պէտք է մեզի այս տօնին». կամ՝ որպէսզի բան մը տայ աղբատներուն: **27** Ան ալ՝ ստանալով պատառը՝ իսկոյն դուրս ելալ. սակայն գիշեր էր: **28** Երբ ան դուրս ելալ՝ Ցիսուս ըսաւ. «Քիմա մարդու Որդին վարաւորուեցաւ, եւ Աստուած վարաւորուեցաւ անով»: **29** Եթէ Աստուած վարաւորուեցաւ անով, Աստուած ալ երմու ասիր իմարարու անոն, ու շուրջ

պիտի փառաւորէ զայն: **33** Որդեակներ, կ'ըսեմ ձեզի, ես ինձմէ չեմ ըսեր. հապա քիչ մը ատեն ալ ձեզի հետ եմ. պիտի Յայրը՝ որ բնակած է իմ մէջս, անիկայ փնտութք զիս, եւ ինչպէս Յրեաներուն կ'ընէ այդ գործերը: **11** Յաւատացք ինծի, ըսի. “Դուք չեք կրնար զալ ուր որ ես թէ ես Յօրը մէջն եմ, ու Յայրը իմ մէջս կ'երթամ”, հիմա ձեզի ալ կ'ըսեմ: **34** Նոր է: **12** Այլապէս՝ գոնէ գործերնւն համար պատուիրան մը կու տամ ձեզի. “Սիրեցք հաւատացէք ինծի: Եշմարտապէս, զիրար”. ինչպէս ես սիրեցի ձեզ, ոդու ալ ծշմարտապէս կը յայտարարեմ ձեզի. սիրեցէք զիրար: **35** Ասով բոլորը պիտի “Ա՞ն որ կը հաւատայ ինծի, ինք ալ գիտնան թէ իմ աշակերտներս եք, եթէ պիտի ընէ այն գործերը՝ որ ես կ'ընեմ, սէր ունենար իրարու հանդեպ”: **36** Միմոն եւ անոնցմէ աւելին մեծ գործեր պիտի Պետրոս ըսաւ անոր. «Տէր, ուր կ'երթաս»: ընէ, որովհետեւ ես կ'երթամ Յօրս քով”: Յիսուս պատասխանեց անոր. «Ուր որ ես **13** Ի՞ս որ ինդրէք իմ անունովս՝ պիտի կ'երթամ՝ որևն հիմա չես կրնար հետեւիլ ընեմ զայն, որպէսզի Յայրը փառաւորուի ինծի. բայց յետոյ պիտի հետեւիս ինծի»: **37** Որդիով: **14** Եթէ որեւէ բան ինդրէք իմ Պետրոս ըսաւ անոր. «Տէր, ինչո՞ւ հիմա անունովս, պիտի ընեմ»: **15** «Եթէ կը սիրեք չեմ կրնար հետեւիլ քեզի. ես իմ անսա ալ զիս՝ պահեցք իմ պատուիրաններս: **16** պիտի ընծայեմ քեզի համար»: **38** Յիսուս Ես ալ պիտի թախսանձեմ Յօրը, եւ ուրիշ պատասխանեց անոր. «Քու անձդ պիտի Միմիթարիչ մը պիտի տայ ձեզի, որպէսզի ընծայես ինծի համար: Եշմարտապէս, յաւիտեան բնակի ձեզի հետ.- (այս g165) **17** ծշմարտապէս կը յայտարարեմ քեզի. Եշմարտութեան Յոզին, որ այս աշխարհը “Աքաղաղը պիտի չկանչէ” մինչեւ որ դուն չի կը կրնար ընդունի, որովհետեւ չի տեսներ երեք անգամ ուրանաս զիս»:

14 «Եթէ սիրտը թող չվորովի. հաւատացէք Աստուծոյ,

հաւատացէք նաեւ ինծի: **2** Շատ բնակարաններ կան իմ Յօրս տան մէջ. եթէ այդպէս չըլլար, միթէ պիտի ըսէմ ձեզի թէ կ'երթամ՝ որ տեղ պատրաստեմ ձեզի: **3** Երբ երթամ եւ տեղ պատրաստեմ ձեզի, դարձեալ պիտի զամ ու քովս ընդունիմ ձեզ, որպէսզի նոր ես եմ՝ ոդու ալ հոն ըլլաք: **4** Գիտէք ուր կ'երթամ, գիտէք նաեւ ճամբան»: **5** Թովմաս ըսաւ անոր. «Տէր, չենք գիտէք ուր կ'երթաս, եւ ինչպէս կրնանք գիտնալ ճամբան»: **6** Յիսուս ըսաւ անոր. «Ես եմ ճամբան, ծշմարտութիւնն ու կեանքը. ոչ մէկը կու զայ Յօրը քով՝ բայց միայն ինձմով: **7** Եթէ ճանչնայիք զիս՝ պիտի ճանչնայիք նաեւ իմ Յայրս. եւ այժմէն իսկ կը ճանչնաք զայն, ու տեսած եք զայն»: **8** Փիյիպպոս ըսաւ անոր. «Տէր, ցոյց տուր մեզի Յայրը, ու կը բաւէ մեզի»: **9** Յիսուս ըսաւ անոր. «Այսքան ժամանակ ես ձեզի հետ եմ, եւ չճանչցար զիս, Փիյիպպոս: Ան որ տեսաւ զիս՝ տեսաւ Յայրը. դուն ինչպէս կ'ըսես. “Ցոյց տուր մեզի Յայրը”»: **10** Չես հաւատար թէ ես Յօրը մէջն եմ, ու Յայրը իմ մէջս է: Այս խօսքերը՝ որ

զայն ու չի ճանչնաք զայն. բայց ոդու կը ճանչնաք զայն, որովհետեւ կը բնակի ձեր քով եւ պիտի ըլլայ ձեր մէջ: **18** Չեզ որբ պիտի չշողորմ. պիտի զամ ձեզի: **19** Քիչ մը ատենէն ետք աշխարհը ալ պիտի չտեսնէ զիս. բայց դուք պիտի տեսնէք զիս, որովհետեւ ես կ'ապրիմ, եւ ոդու ալ պիտի ապրիք: **20** Այս օրը պիտի գիտնաք թէ ես իմ Յօրս մէց եմ, ու դուք՝ իմ մէջս, ես ալ՝ ձեր մէց: **21** Ան որ ունի իմ պատուիրաններս եւ կը պահէ զանոնք, անիկա է զիս սիրողը: Ան որ կը սիրէ զիս՝ պիտի սիրուի իմ Յօրմէս. ու ես պիտի սիրեմ զայն, եւ զիս պիտի յայտնեմ անոր»: **22** Ցուդա (ոչ Խսկարիովստացին) ըսաւ անոր. «Տէր, ինչպէս կ'ըլլայ՝ որ դուն քեզ պիտի յայտնես մեզի, բայց ոչ աշխարհին»: **23** Յիսուս պատասխանեց անոր. «Եթէ մէկը սիրէ զիս՝ պիտի պահէ իմ խօսքս, ու իմ Յայրս պիտի սիրէ զայն. եւ պիտի զանք անոր ու բնակինք անոր հետ: **24** Ան որ չի սիրեր զիս՝ չի պահեր իմ խօսքերս: Այս խօսքը որ կը լսէք՝ իմս չէ, հապա Յօրս՝ որ դրկեց զիս: **25** Այս բաները խօսեցայ ձեզի, քանի դեռ կը մնամ ձեր քով: **26** Բայց Միմիթարիչը՝ Սուրբ Յոզին, որ Յայրը պիտի դրկէ իմ անունովս, անիկա պիտի սորվեցնէ ձեզի ամէնը, եւ ինչ որ ըսի ձեզի՝ պիտի յիշեցնէ

ձեզի: 27 Խաղաղութիւն կը թողում ձեզի, ինչպէս ես սիրեցի ձեզ: 13 Ո՞չ մԵկը ունի իմ խաղաղութիւնս կու տամ ձեզի. ես չեմ աելի մեծ սէր, քան այն՝ երբ մԵկը կ'ընծայէ տար ձեզի այնպէս՝ ինչպէս աշխարհը կու իր անձը իր բարեկամներուն համար: 14 տայ: Ձեր սիրոց թռո չվրդովի ու չերկնչի: Դուք իմ բարեկամներս եք, եթէ ընէք ինչ 28 Լսեցիք թէ ըսի ձեզի: «Ես կ'երթամ, բայց որ ես կը պատուիրեմ ձեզի: 15 Այլեւս դարձեալ պիտի գամ ձեզի»: Եթէ սիրեցի ծառայ չեմ կոչեր ձեզ, որովհետեւ ծառան զիս, պիտի ուրախանայիք՝ որ ես կ'երթամ չի գիտեր թէ իր տէրը ինչ կ'ընէ. հապա Յօրը քով, որովհետեւ իմ Յայրս ինձմէն ես բարեկամ կոչեցի ձեզ, որովհետեւ մեծ է: 29 Եւ այժմէն՝ դեռ չեղած՝ ըսի ձեզի, ամեն ինչ որ լսեցի իմ Յօրմէն՝ գիտուցի որպէսզի երբ ըլլայ՝ հաւատաք: 30 ԱՌշատ ձեզի: 16 Ո՞չ թէ դուք ընտրեցիք զիս, պիտի չխօսփի ձեզի հետ, որովհետեւ այս հապա ես ընտրեցի ձեզ, ու նշանակեցի աշխարհի հշխանը կու զայ. բայց ոչ մԵկ ձեզ՝ որպէսզի երթաք եւ պտուղ բերէք, հեղինակութիւն ունի իմ վրաս: 31 Սակայն ու ձեր պտուղը մնայ. որպէսզի ինչ աշխարհը թռո գիտնայ թէ ես կը սիրեմ որ խնդրէք Յօրմէն՝ իմ անունովս, տայ Յայրը, եւ կ'ընեն այնպէս՝ ինչպէս Յայրը ձեզի: 17 Ասիկայ կը պատուիրեմ ձեզի, պատուիրեց ինծի: Ոտքի ելք, երթանք որ սիրեք զիրաք»: 18 «Եթէ աշխարհը կ'ատէ ձեզ, գիտցէք թէ ատեց զիս ձեզմէ առաջ: 19 Եթէ աշխարհէն եղած ըլլայիք՝ աշխարհը կը սիրեք իրենները. բայց քանի որ աշխարհէն չէք, հապա ես ձեզ ընտրեցի աշխարհէն, աշխարհը կ'ատէ ձեզ: 20 Ցիշեցէք այն խօսքը՝ որ ըսի ձեզի. «Ծառան իր տիրոջմէն մեծ չէ». Եթէ հալածեցին զիս, պիտի հալածն նաեւ ձեզ. Եթէ պահեցին իմ խօսքս, պիտի պահեն նաեւ ձերը: 21 Բայց այս քոյլը բաները պիտի ընեն ձեզի՝ իմ անունիս համար, որովհետեւ չճանչցան ան՝ որ դրկեց զիս իմ մԵչս չմնաք: 5 Ես որթատունկն եմ, եւ դուք ճիշճերն եք. ան որ իմ մԵչս կը մնայ, ու ես՝ անոր մԵջ, անիկայ շատ պտուղ պիտի բերէ, որովհետեւ առանց ինծի ոչինչ կրնաք ընել: 6 Եթէ մԵկը իմ մԵչս չմնաք, ան դուրս կը նետուի՝ ճիշճի մը պէս, եւ կը չորնայ. զանոնք կը ժողվեն ու կրակը կը նետեն, եւ անոնք կ'այրին: 7 Եթէ դուք մնաք իմ մԵչս, ու իմ խօսքերս այ մնան ձեր մԵջ, ինչ որ ուզեք՝ պիտի ինշորէք, եւ պիտի ըլլայ ձեզի: 8 Իմ Յայրս կը փառաւորուի՝ երբ դուք շատ պտուղ բերէք. այսպէս՝ իմ աշակերտներս կ'ըլլաք: 9 Ինչպէս Յայրը սիրեց զիս, ես ալ սիրեցի ձեզ. մնացէք իմ սիրոյս մԵջ: 10 Եթէ պահեք իմ պատուիրաններս՝ պիտի մնաք իմ սիրոյս մԵջ, ինչպէս ես պահեցի իմ Յօրս պատուիրանները եւ կը մնամ անոր սիրոյն մԵջ: 11 Այս բաները խօսեցայ ձեզի՝ որպէսզի իմ ուրախութիւնս մնայ ձեր մԵջ, ու ձեր ուրախութիւնը լման ըլլայ: 12 Սա եմ պատուիրանս՝ որ սիրեք զիրաք, պահեք իմ պատուիրաններս՝ պիտի մնաք իմ սիրոյս մԵջ, ինչպէս ես պահեցի իմ Յօրս պատուիրանները եւ կը մնամ անոր սիրոյն մԵջ: 13 Այս բաները խօսեցայ ձեզի՝ որպէսզի չգայթակիք: 2 Իրենց ժողովարաններէն պիտի վրնտեն ձեզ, նոյնիսկ ժամը պիտի գայ, երբ ով որ սպանն է ալ պկայէք, որովհետեւ սկիզբէն ի վեր ինծի հետ էք»:

15 «Ես եմ ճշմարիտ որթատունկը, եւ իմ Յայրս՝ մշակն է: 2 Ամեն ճիւղ՝ որ իմ վրաս է ու պտուղ չի բերեր, կը վերցնէ զայն. իսկ ամեն ճիւղ որ պտուղ կը բերէ՝ կը մաքրէ զայն, որպէսզի ալ աւելի պտուղ բերէ: 3 Դուք արդէն մաքուր եք այն խօսքով՝ որ ըսի ձեզի: 4 Իմ մԵչս մնացէք, ու ես՝ ձեր մԵջ. ինչպէս ճիւղը չի կրնաք ինքնիրմէ պտուղ բերել՝ Եթէ որթատունկին վրայ չմնայ, նոյնպէս ալ դուք չէք կրնաք՝ Եթէ իմ մԵչս չմնաք: 5 Ես որթատունկն եմ, եւ դուք ճիշճերն եք. ան որ իմ մԵչս կը մնայ, ու ես՝ անոր մԵջ, անիկայ շատ պտուղ պիտի բերէ, որովհետեւ առանց ինծի ոչինչ կրնաք ընել: 6 Եթէ մԵկը իմ մԵչս չմնաք, ան դուրս կ'այրին: 7 Եթէ դուք մնաք իմ մԵչս, ու իմ խօսքերս այ մնան ձեր մԵջ, ինչ որ ուզեք՝ պիտի ինշորէք, եւ պիտի ըլլայ ձեզի: 8 Իմ Յայրս կը փառաւորուի՝ երբ դուք շատ պտուղ բերէք. այսպէս՝ իմ աշակերտներս կ'ըլլաք: 9 Ինչպէս Յայրը սիրեց զիս, ես ալ սիրեցի ձեզ. մնացէք իմ սիրոյս մԵջ: 10 Եթէ պահեք իմ պատուիրաններս՝ պիտի մնաք իմ սիրոյս մԵջ, ինչպէս ես պահեցի իմ Յօրս պատուիրանները եւ կը մնամ անոր սիրոյն մԵջ: 11 Այս բաները խօսեցայ ձեզի՝ որպէսզի չգայթակիք: 2 Իրենց ժողովարաններէն պիտի վրնտեն ձեզ, նոյնիսկ ժամը պիտի գայ, երբ ով որ սպանն է ալ պկայէք, որովհետեւ սկիզբէն ի վեր ինծի հետ էք»:

16 «Այս բաները խօսեցայ ձեզի՝ որպէսզի չգայթակիք: 2 Իրենց ժողովարաններէն պիտի վրնտեն ձեզ, նոյնիսկ ժամը պիտի գայ, երբ ով որ սպանն է ալ պկայէք, որովհետեւ սկիզբէն ի վեր ինծի հետ էք»:

պաշտամունք կը կատարէ Աստուծոյ: Յ Եւ ատենէն՝ ալ պիտի չտեսնէք զիս. Եւ քիչ այս բաները պիտի ընեն ձեզի, որովհետեւ մը ատենէն՝ դարձեալ պիտի տեսնէք ոչ Յայր ճանչցան, ոչ ալ՝ զիս: 4 Բայց զիս”: 20 ճշմարտապես, ճշմարտապես այս բաները խօսեցայ ձեզի, որպեսզի կը յայտարարեմ ձեզի. “Դուք պիտի երբ ժամը զայ՝ յիշեք թէ Ես ըսի ձեզի: լաք ու ողբաք, բայց աշխարհը պիտի Ասոնք սկիզբըն չըսի ձեզի, որովհետեւ ուրախանայ. դուք պիտի տրտմիթք, ձեզի հետ Եի»: 5 «Սակայն հիմա կ'երթամ սակայն ճեր տրտմութիւնը պիտի փոխուի զիս որկողին քով, Եւ ձեզմէ ոչ մեկը կը ուրախութեան”: 21 Կին մը տրտմութիւն հարցնէ ինծի. “Ո՞ւր կ'երթաս”: 6 Բայց կ'ունենայ ծննդաբերութեան ատեն, բանի որ այս բաները խօսեցայ ձեզի, որովհետեւ իր ժամը հասած Է. բայց ճեր սիրտը տրտմութեամբ լեցուեցաւ: 7 Երբ ծնանի մանուկը՝ ալ չի յիշեր Սակայն Ես ճշմարտութիւնը կ'ըսեմ ձեզի. տառապանքը, ուրախանալով որ մարդ “Աւելի օգտակար Է ձեզի՝ Եթէ Ես երթամ”: մը ծնաւ աշխարհի մէջ: 22 Ուրեմն որնլք Որովհետեւ Եթէ չերթամ՝ Միխթարիչը ալ տրտմութիւն ունիթ հիմա. բայց Ես չի գար ձեզի. իսկ Եթէ մեկնիմ՝ զինք դարձեալ պիտի տեսնեմ ձեզ ու ճեր սիրտը պիտի որկեմ ձեզի: 8 Ու Երբ ինք զայ՝ պիտի ուրախանայ, Ես ոչ մեկը ձեզմէ պիտի կշտամբէ աշխարհի մեղքի համար, պիտի յափշտակէ ճեր ուրախութիւնը: արդարութեան համար ու դատաստանի 23 Այդ օրը՝ ոչինչ պիտի հարցնէք համար: 9 Մեղքի համար՝ քանի որ ինծի: ճշմարտապես, ճշմարտապես կը չեն հաւատար ինծի. 10 արդարութեան յայտարարեմ ձեզի. “Ի՞չ որ ինդրէք համար՝ որովհետեւ Ես կ'երթամ իմ Յօրմէն՝ իմ անունովս, պիտի տայ ձեզի: Յօրս քով, Եւ ալ պիտի չտեսնէք զիս: 24 Մինչեւ հիմա՝ ոչինչ իննդրեցիք իմ 11 դատաստանի համար՝ քանի որ այս անունովս. իննդրեցէք՝ ու պիտի ստանաք, աշխարհի իշխանը դատուած Է: 22 որպեսզի ճեր ուրախութիւնը լման Տակալին շատ բաներ ունիմ՝ ձեզի ըսելու, ըլլայ”»: 25 «Վյս բաները առակներով բայց հիմա չէք կրնար հանդուրժեք: 23 խօսեցայ ձեզի. բայց ժամը պիտի զայ, իսկ Երբ ինք՝ ճշմարտութեան Յոզին Երբ ալ առակներով պիտի չխօսիմ ձեզի, զայ, ամբո՞ջ ճշմարտութեան պիտի հապա բացորոշապես պիտի հաղորդեմ առաջնորդէ ճեզ. որովհետեւ պիտի ճեզի Յօրը մասին: 26 Այդ օրը՝ իմ անունովս չխօսի ինքնիրմէ, հապա ինչ որ լսէ՝ զայն պիտի իննդրէք: Զեմ ըսեր ճեզի թէ պիտի պիտի լսէ, ու զայիքները պիտի հաղորդէ թախանձեմ Յօրը՝ ճեզի համար. 27 քանի Ճեզի: 24 Ինք պիտի փառաւորէ զիս, որ ինք՝ Յայրը կը սիրէ ճեզ, որովհետեւ որովհետեւ պիտի ստանայ իմինես ու դուք սիրեցիք զիս ու հաւատացիք թէ հաղորդէ ճեզի: 25 Ամեն ինչ որ Յայրը Ես Աստուծում եկայ: 28 Յօրմէն եկայ Եւ ունի՝ իմս Է. ուստի ըսի Ճեզի թէ պիտի աշխարհ եկայ. դարձեալ կը թողում առնէ իմինես ու հաղորդէ ճեզի: 26 աշխարհը ու կ'երթամ Յօրը քով»: 29 «Քիչ մը ատենէն՝ ալ պիտի չտեսնէք Իր աշակերտները քսին իրեն. «Ահա զիս. Եւ քիչ մը ատենէն՝ դարձեալ պիտի բացորոշապես կը խօսիս հիմա, Եւ առակն տեսնէք զիս, քանի որ Ես կ'երթամ Յօրը մըն ալ չես ըսեր: 30 Գիտենք հիմա՝ քով»: 27 Ուստի աշակերտներէն ոմանք թէ դուն զիտես ամեն բան, Եւ պէտք կ'ըսէին իրարու. «Ի՞չ Է ասիկա, որ չունիս՝ որ մեկը հարցնէ թեզի որեւէ կ'ըսէ մեզի. «Քիչ մը ատենէն՝ ալ պիտի բան. ասոնք կը հաւատանք թէ Աստուծում չտեսնէք զիս. Եւ քիչ մը ատենէն՝ դարձեալ ելաք»: 31 Յիտուս պատասխանեց անոնց. պիտի տեսնէք զիս”: Նաեւ. «Քանի որ «Կը հաւատամք հիմա: 32 Ահա ժամը Ես կ'երթամ Յօրը քով”»: 28 Ուրեմն պիտի զայ ու հասած ալ Է, Երբ պիտի կ'ըսէին. «Ի՞չ Է ասիկա՝ որ կ'ըսէ. «Քիչ ցրուիք՝ իւրաքանչիւրը իր տեղը, Եւ մը ատենէն”. չենք գիտեր ինչ կը խօսիք: մինակ պիտի թողուք զիս. բայց Ես 29 Ուստի Յիտուս, զիտնալով թէ կ'ուզեն մինակ չեմ, որովհետեւ Յայրը ինծի հարցնել իրեն, ըսաւ անոնց. «Չիրամի կը հետ Է: 33 Վյս բաները խօսեցայ Ճեզի, հարցափորձէք, քանի որ ըսի. «Քիչ մը որպեսզի խաղաղութիւն ունենաք

ինձմով. աշխարհի մեջ տառապանք աշխարհէն չեն, ինչպէս ես աշխարհէն պիտի ունենաք, բայց բաջալերուեցէք, ես չեմ: **15** Չեմ թախանձեր որ վերցնես զանոնք աշխարհէն, հապա՝ որ պահես զանոնք չարէն: **16** Անոնք աշխարհէն չեն, ինչպէս ես աշխարհէն չեմ: **17** Սրբացնը զանոնք քու ծշմարտութեամբդ. քու խօսքդ ծշմարտութիւն է: **18** Ինչպէս դուն աշխարհ դրկեցիր զիս, ես ալ աշխարհ դրկեցի զանոնք: **19** Անոնց համար ես զիս կը սրբացնեմ, որպէսզի իրենք ալ սրբացած ըլլան ծշմարտութեամբ: **20** Բայց կը թախանձեմ ոչ միայն ասոնց համար, այլ նաև անոնց համար՝ որ պիտի հաւատան ինծի իրենց խօսքով: **21** Որպէսզի քուրն ալ մեկ ըլլան, ինչպէս դուն՝ Յայր՝ իմ մէշս, ու ես՝ քու մէջդ. որ անոնք ալ մեկ ըլլան մեր մէշ, որպէսզի աշխարհը հաւատայ թէ դուն դրկեցիր զիս: **22** Վան փառքը՝ որ դուն տուիր ինծի, ես տուի անոնց, որպէսզի մեկ ըլլան՝ ինչպէս մենք ենք. **23** (Ես՝ անոնց մէշ, ու դուն՝ իմ մէշս) որպէսզի իրենք կատարելապէս մեկ ըլլան, եւ աշխարհը գիտնայ թէ դուն դրկեցիր զիս, ու սիրեցիր զանոնք՝ ինչպէս սիրեցիր զիս: **24** Յայր, անոնք որ տուիր ինծի, կ'ուզեմ որ իրենք ալ ըլլան ինծի հետ՝ ուր որ ես եմ, որպէսզի տեսնեն իմ փառք՝ որ տուիր ինծի. որովհետեւ դուն սիրեցիր զիս աշխարհի հիմնադրութենեն առաջ: **25** Վրդար Յայր, աշխարհը շճանչցաւ քեզ. բայց ես ճանչցաւ քեզ, եւ ասոնք գիտցան թէ դուն դրկեցիր զիս: **26** Քու անունն ճանչցուցի անոնց, ու պիտի ճանչցնեմ. որպէսզի այն սէրը՝ որով դուն սիրեցիր զիս՝ ըլլայ անոնց մէշ, ու ես ալ անոնց մէշ»:

17 Երբ Յիսուս խօսեցաւ ասոնք, բարձրացուց իր աչքերը դեպի երկինք եւ ըստ. «Յայր, ժամը հասած է. փառաւորք քու Որդիիդ, որպէսզի քու Որդիի ալ փառաւորք քեզ, **2** քանի իշխանութիւն տուիր իրեն ամեն մարմինի վրայ, որ տայ յալիտենական կեանքը բոլոր անոնց՝ որ տուիր իրեն: (*աթոն ց166*) **3** Եւ սա յալիտենական կեանքը.- ճանչնալ քեզ՝ միմիայն ծշմարիտ Աստուածը, ու Յիսուս Քրիստոսը՝ որ դուն դրկեցիր: (*աթոն ց166*) **4** Ես փառաւորեցի քեզ երկրի վրայ. աւարտեցի այն գործը՝ որ տուիր ինծի ընելու: **5** Եւ հիմա, Յայր, փառաւորք զիս քու քովդ այն փառքով՝ որ ունեի քովդ աշխարհի ըլլալին առաջ: **6** Բացայայտեցի քու անունդ այն մարդոց՝ որ տուիր ինծի աշխարհէն: Քուլիդ էին՝ եւ ինծի տուիր զանոնք, ու պահեցին քու խօսքը: **7** Յիմա գիտցան թէ ամեն ինչ որ տուիր ինծի՝ քեզմէ է. **8** Որովհետեւ այն խօսքերը որ տուիր ինծի՝ ես տուի անոնց, անոնք ալ ընդունեցին եւ ծշմարտապէս գիտցան թէ ես քեզմէ ելայ, ու հաւատացին թէ դուն դրկեցիր զիս: **9** Ես կը թախանձեմ անոնց համար. ոչ թէ կը թախանձեմ աշխարհին համար, այլ անոնց համար՝ որ դուն տուիր ինծի, որովհետեւ անոնք քուլիդ են: **10** Եւ ամեն ինչ որ իմս Է՝ քուլիդ է, եւ ինչ որ քուլիդ Է՝ իմս Է, ու ես փառաւորուած եմ անոնցմով: **11** Աշ ես աշխարհի մեջ չեմ. բայց անոնք աշխարհի մեջ են, ու ես կու զամ քեզի: Սովոր Յայր, պահէ քու անունովդ անոնք՝ որ դուն տուիր ինծի, որպէսզի մեկ ըլլան՝ ինչպէս մենք մեկ ենք: **12** Մինչ վտակին միւս կողմը, ուր պարտէզ անոնց հետ էի աշխարհի մեջ, զանոնք մը կար, որուն մէշ մտան ինք եւ կը պահէի քու անունովդ: Անոնք որ դուն իր աշակերտները: **2** Յուղա ալ՝ որ տուիր ինծի՝ ես պահեցի, եւ անոնցմէ պիտի մատնէր գինք՝ գիտէր այդ ոչ մեկը կորսուեցաւ, բայց միայն՝ այն տեղը, որովհետեւ Յիսուս յաճախ կորուստի որդին, որպէսզի գրուածը հաւաքուած էր հոն՝ իր աշակերտներուն իրագործուի: **13** Աշ հիմա կու զամ քեզի, հետ: **14** Ուստի Յուղա, առնելով եւ այս բաները կը խօսիմ աշխարհի մեջ, իրեն հետ զինուորներուն գունդը, եւ որպէսզի իմ ուրախութիւնս լման ըլլայ սպասաւորներ՝ քահանայապետներէն ու իրենց մէշ: **15** Քու խօսքդ տուի անոնց, Փարիսեցիներէն, եկաւ հոն՝ ջահերով, եւ աշխարհը ատեց զանոնք՝ որովհետեւ լապտերներով: **16** Իսկ

Յիսուս, գիտնալով իրեն պատահելիք աշխարհին. ամեն ատեն սորվեցուցի բոլոր բաները, զնաց եւ ըսաւ անոնց. ժողովարաններուն մեջ ու տաճարին մեջ, «Ո՞վ կը փնտռէք»: 5 Պատասխաննեցին ուր բոլոր Յրեաները կը համախմբութին, անոր. «Նազովեցի Յիսուսը»: Յիսուս եւ ոչինչ խօսեցայ զադունի: 21 Ինչո՞ւ ըսաւ անոնց. «Ես եմ»: Յուդա ալ՝ որ ինծի կը հարցնես, լսոյներուն հարցուր պիտի մատներ զինք՝ կայնած եր անոնց թէ ինչ խօսեցայ իրենց. ահա իրենք հետ: 6 Երբ ըսաւ. «Ես եմ», նահանջեցին գիտեն ինչ որ խօսեցայ»: 22 Երբ ու գետին ինկան: 7 Ուստի դարձեալ ըսաւ ասիկա, սպասաւրոներէն մեկը՝ հարցուց անոնց. «Ո՞վ կը փնտռէք»: որ քովը կայնած էր, ապտակ մը Անոնք ալ ըսին. «Նազովեցի Յիսուսը»: 8 զարկաւ Յիսուսի՝ քսելով. «Մյոպէս կը Յիսուս պատասխանեց. «Ձեզի ըսիք թէ պատասխանես քահանայապետին»: 23 «Ես եմ». ուրեմն եթէ զիս կը փնտռէք, Յիսուս պատասխանեց անոր. «Եթէ գէշ ատնց թոյլ տուէք՝ որ Երթան»: 9 որպէսզի խօսեցայ, վկայէ գէշին մասին. իսկ եթէ իրազործուի այն խօսքը՝ որ ըսեր էր. լաւ խօսեցայ, ինչո՞ւ կը զարնես ինծի»: «Ո՞չ մեկը կորսնցուցի անոնցմ՝ որ դուն 24 Յետոյ Աննա կապուած դրկեց զայն տուիր ինծի»: 10 իսկ Սիմոն Պետրոս՝ որ Կայիհափա քահանայապետին: 25 Սիմոն ուներ սուր մը՝ քաշեց զայն, ու զարնելով Պետրոս կայնած էր հոն, ու կը տաքնար: Քահանայապետին ծառային՝ կտրեց Ուրեմն ըսին իրեն. «Միթէ դո՞ւն ալ անոր աջ ականջը. այդ ծառային անունը անոր աշակերտներէն ես»: Ան ուրացաւ՝ Մարդոս էր: 11 Յետեւարար Յիսուս ըսաւ քսելով. «Չեմ»: 26 Քահանայապետին Պետրոսի. «Դիր սուրդ իր պատեանը. ծառաներէն մեկն ալ, ազգականը անոր՝ միթէ պիտի չխմնմ այն քաժակը՝ որ Յայրը որուն ականջը Պետրոս կտրեր էր, տուաւ ինծի»: 12 Ուստի զինուրոներուն ըսաւ. «Ես չտեսայ քեզ պարտէզին մեջ՝ գունդը, հազարապետն ու Յրեաներուն անոր հետ»: 27 Ուստի Պետրոս դարձեալ սպասաւրոները բռնեցին Յիսուսը, ուրացաւ. Եւ իսկոյն աքաղաղը կանչեց: կապեցին, 13 Եւ տարին զայն նախ Աննայի, 28 Կայիհափայի տունեն տարին Յիսուսը քանի որ ինք աներն եր այդ տարուան կառավարիչին պայտար. Եւ այ առտու քահանայապետին՝ Կայիհափայի: 14 Էր: Իրենք չմտան պայտար՝ որպէսզի Այս Կայիհափան էր՝ որ թելադրեց չպիծուին, այլ կարենան ուտել զատիկը: Յրեաներուն. «Աւելի օգտակար է որ մեկ 29 Ուստի Պիղատոս դուրս ելաւ՝ անոնց մարդ մերնի ժողովուրին համար» 15 քով, Եւ ըսաւ. «Բնչ ամբաստանութիւն Սիմոն Պետրոս Եւ ուրիշ աշակերտ մը կը ներկայացնէք այս մարդուն դեմ»: Կը հետեւեին Յիսուսի: Այդ աշակերտը 30 Պատասխաննեցին իրեն. «Եթէ ան ծանօթ եր քահանայապետին, ու մտաւ չարագործ մը չըլլար՝ քեզի չէինք Յիսուսի հետ քահանայապետին զալիթը: մատներ զայն»: 31 Ուստի Պիղատոս 16 Բայց Պետրոս կը կենար դուրս՝ ըսաւ անոնց. «Դո՞ւք առէք զայն, ու դրան քով. ուստի միւս աշակերտը՝ որ դատեցէք ձեր Օրենքին համաձայն»: Իսկ ծանօթ եր քահանայապետին՝ դուրս ելաւ, Յրեաները ըսին իրեն. «Մեզի արտօնուած խօսեցաւ դռնապանին, ու ներս թերաւ չէ մեռցնել ուեւէ մեկը». 32 որպէսզի Պետրոսը: 17 իսկ դռնապան աղջիկը ըսաւ իրազործուի Յիսուսի խօսքը՝ որ ըսեր Պետրոսի. «Միթէ դո՞ւն ալ այդ մարդուն էր, մատնանշելով թէ ինչ մահով պիտի աշակերտներէն ես»: Ան ալ ըսաւ. «Չեմ: մեներ: 33 իսկ Պիղատոս դարձեալ մտաւ 18 Ծառաներն ու սպասաւրոները կայնած պայտար, կանչեց Յիսուսը Եւ ըսաւ անոր. Եին հոն, Եւ կրակ վառած՝ կը տաքնային, «Դո՞ւն ես Յրեաներուն թագաւորը»: 34 քանի որ ցուրտ էր: Պետրոս ալ կայնած Յիսուս պատասխանեց անոր. «Ասկիկա էր անոնց հետ, ու կը տաքնար: 19 դուն քեզմը կ'ըսես, թէ ուրիշներ Քահանայապետը հարցուց Յիսուսի՝ ըսին քեզի՝ իմ մասիս»: 35 Պիղատոս իր աշակերտներուն Եւ ուսուցումին պատասխանեց. «Միթէ ես Յրեայ եմ. մասին: 20 Յիսուս պատասխանեց քոն ազգը Եւ քահանայապետները անոր. «Ես բացորոշապէս խօսեցայ մատնեցին քեզ ինծի. դուն ինչ ըրած

ես»: 36 Յիսուս պատասխանեց. «Իմ խօսքը՝ ալ աւելի վախցաւ, ո ու դարձեալ թագաւորութիւնս այս աշխարհէն չէ: Եթէ մտնելով պայատը՝ ըսաւ Յիսուսի. «Դուն իմ թագաւորութիւնս այս աշխարհէն ուրկե՞ ես»: Բայց Յիսուս պատասխան ըլլար, իմ սպասաւորներս կը պայքարէին՝ չտուաւ անոր: 10 Ուստի Պիղատոս որ ես չմատնուիմ Յրեաներուն ծեռքը: ըսաւ անոր. «Չե՞ս խօսիր ինծի հետ. չճն Բայց իիմա՝ իմ թագաւորութիւնս ասէ զիտեր թէ իշխանութիւն ունին խաչելու չէ»: 37 Յետեւաբար Պիղատոս ըսաւ քեզ, եւ իշխանութիւն ունին արձակելու անոր. «Ուրեմն դուն թագաւոր մըն ես»: քեզ»: 11 Յիսուս պատասխանեց. «Դուն Յիսուս պատասխանեց. «Դուն կ'ըսես ոչ մեկ իշխանութիւն կ'ունենայիր իմ թէ թագաւոր եմ: Ես սա նպատակով վրաս, եթէ վերեն տրուած չըլլար քեզի: ծնած եմ, սա նպատակով աշխարհ եկած Ուստի ան որ մատնեց զիս քեզի՝ եմ, որպէսզի վկայեմ ճշմարտութեան աւելի մեծ մեղք ունի»: 12 Ալոյէ ետք համար. ով որ ճշմարտութենէն Ե՛ կը Պիղատոս կը ջանար արձակել զայն. բայց լսէ իմ ձայնս»: 38 Պիղատոս ըսաւ Յրեաները կ'աղաղակէին. «Եթէ արձակես անոր. «Ինչ է ճշմարտութիւնը»: Երբ ատիկա՝ կայսրին բարեկամը չես. ով ըսաւ ասիկա՝ դարձեալ դուրս ելաւ որ թագաւոր կ'ընէ ինքզինք՝ կը խօսի Յրեաներուն քով, եւ ըսաւ անոնց. կայսրին դէմ»: 13 Ուրեմն Պիղատոս՝ երբ «Ես ոչ մեկ յանցանք կը գտնեմ անոր լսեց այս խօսքը՝ դուրս հանեց Յիսուսը, վրայ: 39 Բայց քանի սովորութիւնն բազմեցաւ դատարանը, այն տեղը՝ որ ունիք՝ որ մարդ մը արձակեմ ծեզի Քարայատակ կը կոչուեր, իսկ երրայերէն՝ Զատիկին, կը փափաքի՞ք որ արձակեմ Կապպաթա, 14 (Զատիկի Ուրբաթն ծեզի Յրեաներուն թագաւորը»: 40 Այն եր, գրեթէ վեցերորդ ժամը»), եւ ըսաւ ատեն բոլորն ալ դարձեալ պոռացին. «Ո՛չ Յրեաներուն. «Ահա ձեր թագաւորը»: ասիկա, հապա՞ Բարաբրան», մինչդեռ 15 Բայց անոնք պոռացին. «Վերցնր, Բարաբրա աւազակ մըն եր:

19 Այն ատեն Պիղատոս առաւ Յիսուսը

Եւ խարազանեց: 2 Զինուորներն ալ հիւսեցին փուշէ պսակ մը ու դրին անոր գլուխը, եւ հազցուցին անոր ծիրանի հանդերձ մը 3 ու կ'ըսէին. «Ուզըն, Յրեաներոն թագաւոր», եւ ապտավներ կը զարնէին անոր: 4 Պիղատոս դարձեալ դուրս ելաւ ու ըսաւ անոնց. «Ահա դուրս կը բերեմ զայն ծեզի, որպէսզի զիտնաք թէ ես ոչ մեկ յանցանք կը գտնեմ անոր վրայ»: 5 Ուստի Յիսուս դուրս ելաւ՝ կրելով փուշէ պսակն ու ծիրանի հանդերձ, եւ Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Ահա այդ մարդը»: 6 Երբ քահանայապետներն ու սպասաւորները տեսան զայն, պոռացին. «Խաչէ, խաչ՝ զայն»: Պիղատոս ըսաւ անոնց. «Դունք առէք զայն ու խաչեցէք, որովհետեւ ես ոչ մեկ յանցանք կը գտնեմ անոր վրայ»: 7 Յրեաները պատասխանեցին իրեն. «Մենք Օրէնք մը ունինք, եւ մեր Օրէնքին համաձայն՝ պարտաւոր է մեռնի, որովհետեւ Աստուծոյ Որդի ըրաւ ինքզինք»: 8 Իսկ երբ Պիղատոս լսեց այս

16 Յիսուս պատասխանեցին. «Մենք թագաւոր չունինք՝ կայսրէն զատ»: 17 Այնոնք ալ առին Յիսուսը ու տարին. Եւ ինք՝ վերցնելով իր խաչը՝ գնաց Գանկ կոչուած տեղը, որ երրայերէն Գողգոթա կը կոչուի: 18 Չո՞ն խաչեցին զայն, ու երկու ուրիշներ ալ անոր հետ՝ մեկ կողմէն եւ միւս կողմէն, իսկ մշտեղը՝ Յիսուսը: 19 Պիղատոս գրեց տիտղոս մը ու դրաւ խաչին վրայ. գրուած էր. «Յիսուս Նազովիեցի՝ Յրեաներուն թագաւորը»: 20 Ուստի Յրեաներէն շատեր կարդացին այդ տիտղոսը, որովհետեւ այն տեղը՝ ուր Յիսուս խաչուեցաւ՝ մօտ էր քաղաքին. գրուած էր երրայերէն, յունարէն ու լատիներէն: 21 Իսկ Յրեաներուն քահանայապետները ըսին Պիղատոսի. «Մի՞ գրեր. «Յրեաներուն թագաւորը», հապա գրէ թէ ինք ըսաւ. «Յրեաներուն թագաւորն եմ»»: 22 Պիղատոս պատասխանեց. «Ինչ որ գրեցի՝ գրեցի»: 23 Երբ զինուորները խաչեցին Յիսուսը, առին անոր

հանդերձները ու բաժնեցին չորսի, գրուած մը կ'ըսէ. «Պիտի նային անոր՝ իւրաքանչիւր զինուորի՝ բաժին մը. նաեւ որ խոցեցին»: **38** Անկէ ետք՝ Յովսէփ բաճկոնը: Բաճկոնը առանց կարի էր, Արթմարեացին, (որ Յիսուսի աշակերտ ամբողջովին իիւսուած՝ վերէն վար: Եղած էր, բայց գաղտնի՝ Յրեաներէն **24** Ուստի ըսին իրարու. «Չպատռէնք վախնալով») թախանձեց Պիտառոսի՝ որ զայն, հապա վիճակ ձգենք անոր վերցնէ Յիսուսի մարմինը: «Պիտառոս վրայ՝ թէ որո՞ւ պիտի ըլլայ». որպէսզի ալ արտօնեց. ուրեմն եկաւ ու վերցուց իրագործուի այն գրուածը՝ որ կ'ըսէ. Յիսուսի մարմինը: **39** Նիկոդեմոս ալ «Իմ հանդերձներս բաժնեցին իրենց եկաւ (որ նախապէս՝ գիշերուան մէջ մէջ, եւ իմ պատմուճանիս վրայ վիճակ գացեր էր Յիսուսի), եւ բերաւ զմուռսի ձգեցին»: Ուրեմն զինուորները ըրին ու հալրւէի խառնուրդ մը՝ հարիւր այս բաները: **25** Յիսուսի խաչին քով լիտրի չափ: **40** Ուրեմն առին Յիսուսի կայսած էին իր մայրը եւ իր մօր բոյրը, մարմինը, եւ փաթթեցին զայն բոյերուն Մարիամ՝ Կոհեովասի կինը, ու Մարիամ հետ՝ լաթերու մէջ, ինչպէս Յրեաները Մագդաղենացին: **26** Ուրեմն երբ Յիսուս սովորութիւն ունին թաղերու: **41** Այս տեղը տեսաւ իր մայրը, եւ այն աշակերտը որ ուր խաչուեցաւ՝ պարտեզ մը կար, եւ կը սիրե՛ քովը կայսած, ըսաւ իր մօր. պարտէզին մէջ՝ նոր գերեզման մը, որուն «Կին, ահա քու որդիի՛»: **27** Յետոյ ըսաւ մէջ ամեննեւին մարդ դրուած չէր: **42** Ուստի աշակերտին. «Ահա քու մայրո՛: Եւ այդ հոն դրին Յիսուսը՝ Յրեաներու Ուրբաթին ժամէն ետք՝ աշակերտը ընդունեց զայն պատճառով, որովհետեւ գերեզմանը իր քով: **28** Անկէ ետք՝ Յիսուս, գիտնալով մօտ էր:

թէ արդէն ամեն բան կատարուած է,

(որպէսզի գրուածը ամբողջանայ,) ըսաւ.

«Ծարան նմ»: **29** Յոն անօր մը դրուած էր՝

լի քացախով. անոնք ալ լեցուցին սպունգ

մը քացախով. անցուցին զրպայի Մշտիկի

մը եւ մատուցանեցին անոր բերանին:

30 Ուստի երբ Յիսուս առաւ քացախը՝

ըսաւ. «Ամեն բան կատարուեցաւ».

ու խոնարհեցնելով գյուխը՝ աւանդեց

հոգին: **31** Քանի որ Ուրբաթ էր, Յրեաները

թախանձեցին «Պիտառոսի» որ անոնց

սրունքները կոտրուին ու վերցուին,

որպէսզի մարմինները շշնան խաչին վրայ

մինչեւ Շաբաթ (որովհետեւ այդ Շաբաթը

մեծ օր էր): **32** Ուստի զինուորները եկան

եւ կոտրեցին առաջինին սրունքները.

նաեւ միւսին՝ որ խաչուած էր անոր հետ:

33 Բայց երբ եկան Յիսուսի, ու տեսան

թէ արդէն մեռած էր, չկոտրեցին անոր

սրունքները. **34** հապա զինուորներէն

մէկը՝ գեղարդով խոցեց անոր կողը, եւ

խսկոյն արիւն ու ջուր դուրս եկան: **35**

Ան որ տեսաւ այս բաները՝ վկայեց, եւ

անոր վկայութիւնը ճշնարիտ է, ու ինք

գիտ թէ կ'ըսէ ճշմարտութիւնը, որ դուք

(այ) հաւատաք: **36** Արդարեւ այս բաները

կատարուեցան, որպէսզի իրագործուի

այն գրուածը. «Անոր ոչ մէկ ուսկոր

պիտի կոտրուի»: **37** Եւ դարձեալ ուրիշ

20 ՄԵԿշաբթի օր՝ Մարիամ

Մագդաղենացին, առտուն՝ դէռ

չլուսցած՝ կ'երթայ գերեզման, եւ կը

տեսնէ թէ քարը վերցուած է գերեզմանին

դրանէն: **2** Ուստի կը վագէ՛ կու գայ

Սիմոն Պետրոսի, ու միւս աշակերտին՝

որ Յիսուս կը սիրեր, եւ կ'ըսէ անոնց.

«Վերցուցած են Տէրը գերեզմաննեն, ու

չենք գիտեր ուր դրած են զայն»: **3** Ուրեմն

Պետրոս եւ միւս աշակերտը մեկնեցան,

ու կ'երթային դէպի գերեզմանը: **4**

Երկուքն ալ կը վագէին միասին. սակայն

միւս աշակերտը՝ Պետրոսէն աւելի արագ

վագելով՝ անկէ առաջ հասաւ գերեզմանը,

5 ծրելով նայեցաւ, եւ տեսաւ թէ լաթերը

դրուած էին հոն. բայց ներս չմտաւ:

6 Սիմոն Պետրոս ալ՝ որ կը հետեւէր

անոր՝ հասաւ, մտաւ գերեզմանը, ու

տեսաւ լաթերը՝ որոնք դրուած էին հոն.

7 իսկ վարշամակը՝ որ անոր գլուխն

էր՝ միւս լաթերուն հետ դրուած չէր,

հապա ծալուած՝ զայտ տեղ մըն էր: **8**

Այս ատեն միւս աշակերտն ալ՝ որ աւելի

առաջ եկած էր գերեզմանը՝ ներս մտաւ,

տեսաւ եւ հաւատաց: **9** Որովհետեւ

դէռ չէին գիտեր գրուածը, թէ պէտք է

որ ան յարութիւն առնէ մեռեներէն: **10**

Ուստի աշակերտները վերադարձան

իրենց տունը: 11 Բայց Մարիամ կայնած չհաւատամ, եթե չտեսնեմ գամերուն էր գերեզմանին դուրսը, եւ կու լար: տիպը՝ իր ձեռքերուն վրայ, ու չմիւն Մինչ կու լար, ծոեցաւ դեպի գերեզմանը՝ մասս գամերուն տիպին մէջ, եւ չմիւն նայելու, 12 ու տեսաւ երկու հրեշտակներ՝ ձեռքս անոր կողին մէջ»: 26 Ութ օր ճերմակ հանդերձներով, որ նստած էին ետք՝ դարձեալ աշակերտները ներսն ինն՝ ուր Յիսուսի մարմինը դրուած էր, էին, թովմաս այ՝ անոնց հետ: Յիսուս մէկը գլուխին կողմը, եւ միւսը՝ ուտքին: 13 Եկաւ՝ թեպէտ դրները գոց էին, կայնեցաւ Անոնք ըսին իրեն. «Կին, ինչո՞ւ կու լաս»: անոնց մէջտեղ եւ ըսաւ. «Խսաղաղութիւնն Ըսաւ անոնց. «Որովհետեւ Վերցուցած ձեզի»: 27 Յետոյ ըսաւ թովմասի. «Հո՞ն քեր են իմ Տէրս գերեզմանէն, ու չեմ գիտեր մատոյ ու տես ձեռքերս, բեր ձեռքդ եւ ուր դրած են զայն»: 14 Երբ ըսաւ ասիկա՝ միւշ կողիս մէջ, ու մի՞ ըլլար անհաւատ, ետեւ դարձաւ, եւ տեսաւ Յիսուսը՝ որ հապա՝ հաւատացեալ: 28 Թովմաս կայնած էր, ու չեր գիտեր թէ Յիսուսն է: պատափիանեց անոր. «Իմ Տէրս եւ 15 Յիսուս ըսաւ անոր. «Կին, ինչո՞ւ կու Աստուածս»: 29 Յիսուս ըսաւ անոր. լաս, ո՞վ կը փնտռես»: Ինք՝ կարծելով թէ «Դուն հաւատացիր՝ որովհետեւ տեսար ան պարտիզապանն է, ըսաւ անոր. «Տէր, զիս. Երանի անոնց որ կը հաւատան՝ եթե դնն տեղափոխեցիր զայն, ըսէ ինծի՝ առանց տեսնելու»: 30 Յիսուս ըրաւ ուր դրիր զայն, որպէսզի Վերցնեմ զայն»: ուրիշ բազմաթիւ նշաններ ալ իր 16 Յիսուս ըսաւ անոր. «Մարիամ»: Ան աշակերտներուն առջեւ, որոնք գրուած ալ դարձաւ եւ ըսաւ անոր (Եբրայերէն). չեն այս գիրքին մէջ: 31 Բայց ասոնք «Ռաբբունի», որ ըսել է՝ Վարդապէտ: 17 գրուեցան, որպէսզի հաւատաք թէ Յիսուս ըսաւ անոր. «Մի՞ դպչիր ինծի, Յիսուս՝ Քրիստոսն է, Աստուծոյ Որդին, որովհետեւ դեռ բարձրացած չեմ Յօրս եւ հաւատալով կեանք ունենաք՝ անոր քով. հապա գնայ եղբայրներուս եւ ըսէ անոնց:

“Ես կը բարձրանամ իմ Յօրս քով ու ձեր Յօր քով, իմ Աստուծոյն քով եւ ձեր Աստուծոյն քով”»: 18 Մարիամ Մազդաղենացին գնաց, ու պատմեց աշակերտներուն թէ ինք տեսաւ Տէրը, եւ թէ ան ըսաւ իրեն այս բաները: 19 Նոյն օրը, Մէկշարքի իրիկուն, աշակերտներուն հաւաքուած տեղին դռները գոց էին՝ քանի որ կը վախնացին Յրեաներէն: Յիսուս եկաւ, կայնեցաւ անոնց մէջտեղ եւ ըսաւ անոնց. «Խսաղաղութիւնն ձեզի»: 20 Ասիկա ըսելով՝ ցուցուց անոնց իր ձեռքերն ու կողը. աշակերտներն ալ ուրախացան՝ երբ տեսան Տէրը: 21 Յիսուս դարձեալ ըսաւ անոնց. «Խսաղաղութիւնն ձեզի. ինչպէս Յայրը դրկեց զիս, ես ալ կը դրկեմ ձեզ»: 22 Ասիկա ըսելով՝ փշեց անոնց վրայ եւ ըսաւ անոնց. «Ընդունեցէք Սոլքը Յոգին: 23 Ուրնց մեղքերը որ ներեք՝ ներուած ըլլան անոնց, եւ որոնց մեղքերը որ պահեք՝ պահուած ըլլան»: 24 Բայց տասներկութեն մէկը, Երկուորեակ կրչուած թովմաս, անոնց հետ չեր՝ երբ Յիսուս եկաւ: 25 Ուրեմն միւս աշակերտները ըսին անոր. «Տէրը տեսանք»: Ան ալ ըսաւ անոնց. «Պիտի

21 Ասկէ ետք՝ Յիսուս դարձեալ բացայատեց ինքինք իր աշակերտներուն, Տիբերիայի ծովուն եզերք. եւ սապէս բացայայտեց: 2 Սիմոն Պետրոս, թովմաս՝ Երկուորեակ կոչուածը, Նաթանայէլ՝ որ Գայլեայի Կանա քաղաքէն էր, Զերդէոսի որդիները, նաեւ աշակերտներէն երկու ուրիշներ միասին էին: 3 Սիմոն Պետրոս ըսաւ անոնց. «Ես կ'երթամ ծովկ որսայու»: Ըսին անոր. «Մէնք ալ կու զանք բեզի հետ»: Դուրս ելան եւ իսկոյն նաւ մտան. բայց այդ գիշեր ոչինչ քոնեցին: 4 Երբ արդէն առտու եղաւ՝ Յիսուս կայնած էր ծովեզերքը, բայց աշակերտները շճանցան թէ Յիսուսն է: 5 Իսկ Յիսուս ըսաւ անոնց. «Զաւակներ, ունիք ուտելիք քան մը»: Պատափաննեցին իրեն. «Ո՛»: 6 Ըսաւ անոնց. «Նետեցէք ուրկանքն նաւուն աջ կողմը, ու պիտի գտնէք»: Ուրեմն նետեցին, եւ ծովկերուն շատութենէն՝ ալ կարող չեին քաշել զայն: 7 Ուստի այս աշակերտը որ Յիսուս կը սիրեր՝ ըսաւ Պետրոսի. «Ասիկա Տէրն է»: Երբ Սիմոն Պետրոս լսեց թէ Տէրն

Ե, վրան առաւ բաճկոնը՝ որովհետեւ աշակերտը՝ որ Յիսուս կը սիրէր. (ան մերկ էր, ու նետուեցաւ ծովը: 8 իսկ նաեւ ինկեր էր անոր կուրծքին վրայ՝ միևս աշակերտները եկան նաւակով, ընթրիքին ատենը, եւ ըսեր էր. «Տէր, (որովհետեւ ցանքեն հեռու չէին, միայն ո՞վ է ան՝ որ պիտի մատնէ քեզ».) 21 երկու հարիւր կանգունի չափ), եւ կը Պետրոս՝ տեսնելով զայմ՝ ըսաւ Յիսուսի. քաշէին ուրկանը՝ ծուկերով լեցուն: 9 «Տէր, հապա ասիկա ինչ պիտի ըլլայ»: Երբ ցամաք ելան՝ ինը տեսան վառուած 22 Յիսուս ըսաւ անոր. «Եթէ ես ուզեմ, կրակ մը, ու վրան դրուած ծուկ, եւ հաց: որ ան մնայ՝ մինչեւ որ գամ, քու ինչ 10 Յիսուս ըսաւ անոնց. «Բերէք այդ հոգդ Ե. դուն հետեւ ինծի»: 23 Ուստի սա ծուկերէն՝ որ բռնեցիր հիմա»: 11 Սիմոն խօսքը տարածուեցաւ եղբայրներուն Պետրոս նաւ մտաւ եւ ցամաք քաշեց մէջ՝ թէ այդ աշակերտը պիտի չմեռնի: ուրկանը՝ լի հարիւր յիսուներէր խոչոր Սակայն Յիսուս չըսաւ անոր. «Պիտի ծուկերով. թէպէտ այրբան բան կար, չմեռնի», հապա. «Եթէ ես ուզեմ, որ ան ուրկանը չպատռեցաւ: 12 Յիսուս ըսաւ մնայ՝ մինչեւ որ գամ, քու ինչ հոգդ Ե»: անոնց. «Եկէք, ճաշեցէք»: Աշակերտներէն 24 Այս աշակերտն Ե՝ որ կը վկայէ այս ոչ մէկը կը յանդգնէր հարցնել անոր. բաներուն մասին, եւ գրեց ասոնք. ու «Դուն ով ես», որովհետեւ գիտէին թէ գիտենք թէ անոր վկայութիւնը ճշմարիտ Տէրն Ե: 13 Ուստի Յիսուս եկաւ, առաւ Ե: 25 Ուրիշ շատ բաներ ալ կան՝ որ Յիսուս հացը եւ տուաւ անոնց, նմանապէս՝ քրաւ. եթէ անոնք մէկ առ մէկ գրուած ծուկը: 14 Այս արդէն երրորդ անգամն ըլլային, կարծեմ թէ նոյնիսկ աշխարհն ալ էր, որ Յիսուս բացայացտեց ինքզինք իր բաւական պիտի ըլլար՝ պարունակելու աշակերտներուն՝ մեռելներէն յարութիւն այն գիրքերը, որ գրուած պիտի ըլլային: առնելին ետք: 15 Երբ ճաշեցին՝ Յիսուս Ամեն:

ըսաւ Սիմոն Պետրոսի. «Սիմոն, Յովսանի որդի, կը սիրեմ զիս ասոնցմէ աւելի»: Ան ըսաւ անոր. «Այն, Տէր, դուն գիտես թէ կը սիրեմ քեզ»: Ըսաւ անոր. «Արածէ իմ գառնուկներս»: 16 Դարձեալ երկրորդ անգամ ըսաւ անոր. «Սիմոն, Յովսանի որդի, կը սիրեմ զիս»: Ըսաւ անոր. «Այն, Տէր, դուն գիտես թէ կը սիրեմ քեզ»: Ըսաւ անոր. «Ճովուէ իմ ոչխարներս»: 17 Ըսաւ անոր երրորդ անգամ. «Սիմոն, Յովսանի որդի, կը սիրեմ զիս»: Պետրոս տրտմեցաւ որ երեք անգամ ըսաւ իրեն. «Կը սիրեմ զիս», եւ ըսաւ անոր. «Տէր, դուն ամէն բան գիտես, դուն գիտես թէ կը սիրեմ քեզ»: Յիսուս ըսաւ անոր. «Արածէ իմ ոչխարներս: 18 ճշմարտապէս, ճշմարտապէս կը յայտարարեմ քեզի. «Երբ դեռատի Էիր, ինքնիրմէդ զօտի կը կապէիր, եւ ուր ուզեմիր՝ կ'երթայիր. բայց երբ ծերանաս՝ պիտի երկարես ձեռքերդ, ուրիշը զօտի պիտի կապէ քեզի, ու պիտի տանի հրն՝ ուր չես ուզեր»: 19 Ասիկա խօսեցաւ՝ մատնանշելով թէ ան ինչ մահով պիտի փառաւորէր Աստուած: Երբ խօսեցաւ ասիկա՝ ըսաւ անոր. «Ճետնէլ ինծի»: 20 Պետրոս ետեւ դարձաւ, ու տեսաւ թէ իրեն կը հետեւէր այն

ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՋԵԼՈՅ

1 Առաջին պատմութիւնը գրեցի, ով կիներուն հետ, ու Յիսուսի մօր՝ Սարդամի թեոփիլոս, ամեն ինչի մասին՝ որ եւ անոր եղբայրներուն հետ: **15** Այդ օրերը՝ Յիսուս սկսաւ ընել եւ սորվեցնել, **2** Պետրոս կանգնեցաւ աշակերտներուն մինչեւ այս օրը՝ երբ Սուլքը Յոզիին մեջ, (հաւաքուած քազմութիւնը հարիւր միջոցով պատուերներ տուալ իր ընտրած քան հոգիի չափ էր,) եւ ըսաւ. **16** «Մարդիկ առաքեալներուն, ու համբարձաւ: Եղբայրներ, պէտք էր որ իրագործուեր Յ Նաեւ ինքինք ողջ ցոյց տուալ այն գրուածը, որ նախապէս Սուլքը Յոզին անոնց իր չարչարանքներէն ետք՝ ըսեր էր Դաւիթի բերանով՝ Յուլայի շատ ապացոյներով, քառասուն օր մասին, որ առաջնորդ եղաւ Յիսուսը տեսնուելով անոնցմէ եւ խօսելով քոնդոներուն. **17** որովհետեւ ան մեզի հետ՝ Աստուծոյ թագաւորութեան մասին: **4** մեր համրանքն էր, եւ բաժին վիճակուած Անոնց հետ եղած ատեն հրամայեց էր անոր այս սպասարկութենէն: **18** անոնց՝ որ Երուսաղէմէն չիեռանան, Ուրեմն ասիկա տիրացաւ ազարակի մը՝ հապա սպասեն Յօրը խոստումին՝ «որ անիրաւութեան վարձով, ու գլխիվայր ինձմէ լսեցիք», ըսաւ. **5** «որովհետեւ իյնալով՝ մէջտեղէն ճեղքուեցաւ, եւ իր իրաւ է թէ Յովիաննէս մկրտեց ջուրով, բոլոր աղիքները դուրս թափեցան: **19** բայց դուք՝ շատ օրեր չանցած՝ պիտի Երուսաղէմի բոլոր բնակիչները գիտցան մկրտուիր Սուլքը Յոզիինք»: **6** Անոնք ալ այս բանը, այնպէս որ այդ ազարակը համախմբուելով՝ հարցուցին իրեն. «Տէր, կոչուեցաւ իրենց քարքառով Ակեղոյամա, այս ժամանակին պիտի վերահաստատես այսինքն՝ Արիւնի ազարակ: **20** Որովհետեւ Խարայէի թագաւորութիւնը»: **7** Ըսաւ գրուած է Սաղմոսներու գիրքին մեջ. անոնց. «Զեզի չի վերաբերիր գիտնալ “Անոր բնակարանը ամայի թող ըլլայ, ժամանակներն ու ատենները, որ Յայրը եւ անոր մեջ ոչ մէկը բնակի”, նաեւ. իր իշխանութեան մեջ դրաւ. **8** բայց Սուլքը «Անոր պաշտօնը ուրիշը առն!»: **21** Ուրեմն Յոզիին ձեր վրայ եկած ատենը՝ զօրութիւն պէտք է որ այս մարդոցմէն՝ որոնք մեզի պիտի ստանաք, եւ ինծի համար վկաներ հետ էին այն ամբողջ ժամանակը, երբ պիտի ըլլաք Երուսաղէմի մեջ, ամբողջ Տէր Յիսուս մտաւ ու ելաւ մեր մեջ, Յրէաստանի ու Սամարիայի մեջ, եւ **22** Յովիաննէսի մկրտութենէն սկսեալ մինչեւ Երկրի ծայրերը»: **9** Երբ խօսեցաւ մինչեւ այս օրը՝ երբ համբարձաւ մեզմէ, այս բանները, մինչ կը նայէին՝ համբարձաւ, ատոնցմէ մէկը մեզի հետ վկայ ըլլայ եւ ամսպ մը վերցուց զայն անոնց աշբերէն: անոր յարութեան»: **23** Ուստի Երկու հոգի **10** Մինչ ակնապիշ կը նայէին դէպի Երկինք՝ կայնեցուցին, Յովէսիք՝ որ Բարսարա կը երբ ան վեր կ'ելլէր, ահա Երկու մարդիկ՝ կոչուեր եւ Յուլսուս մականուանուեցաւ, ճերմակ տարազով՝ կայնեցան իրենց քով ու Մատարիան, **24** եւ աղօթելով՝ ըսին. **11** եւ ըսին. «Գալիլեացի մարդիկ, ինչո՞ւ «Տէր, դուն որ կը ճանչնաս բոլորին կայնած՝ կը նայիք դէպի Երկինք. այս սիրտերը, յայտնէ մեզի թէ որ մէկը Յիսուսը՝ որ Երկինք համբարձաւ ձեզմէ, ընտրեցիր այս Երկութեւն. **25** որպէսզի նոյնպէս պիտի զայ՝ ինչպէս տեսաք անոր բաժին առնէ այս սպասարկութենէն ու Երկինք Երթալը»: **12** Այն ատեն Երուսաղէմ առաքելութենէն, որմէ Յուղա ինկաւ՝ Վերադարձան Զիթենիներու կոչուած Երթալու համար իր տեղը»: **26** Եւ անոնց լեռնէն, որ Շաբաթ օրուան ճամբայի համար վիճակ ձգեցին, ու վիճակը չափ մօտ է Երուսաղէմի: **13** Երբ մտան ելաւ Մատարիայի. եւ ան համրուեցաւ քաղաքը՝ բարձրացան Վերնատունը, տասնմէկ առաքեալներուն հետ:

ուր կը բնակին Պետրոս ու Յակոբոս, Յովիաննէս եւ Անդրեաս, Փիլիպպոս ու Թովմաս, Բարթողոմէոս եւ Մատթէոս, Յակոբոս Ալիքոսնեան ու Սիմոն Նախանձայոյգ եւ Յուղա Յակոբեան:

2 Երբ Պետեկոստէի տօնը հասաւ, բոլորն ալ միաբան՝ մէկ տեղ էին: **2** Յանկարծ շառաչ մը եղաւ Երկինքէն՝ սաստկաշունչ հովի մը ձայնին պէս, ու լեցուց ամբողջ տունը՝ ուր նստած

Եին: Յ Եւ բաժնուած լեզուներ երեւցան մարգարեանան: 19 Վերը՝ երկինքը՝ իրենց՝ որպէս թէ կրակէ, ու հանգեցան սքանչելիքներ ցոյց պիտի տամ, եւ անոնցմէ իւրաքանչիւրին վրայ: 4 Վարը՝ երկիրը՝ նշաններ, արիւն, կրակ Բոյրոն ալ լեզուեցան Սուլր Յոզիով ու ծուխի մառախուղ. 20 արեւը պիտի եւ սկսան խօսի ուրիշ լեզուներով, փոխուի խաւարի, եւ լուսինը՝ արիւնի, ինչպէս Յոզին իրենց խօսի կու տար: դեռ Տերոց մեծ ու երեւելի օրը չեկած: 21 5 Երուսաղեմ բնակող Յրեաններ կային, եւ ով որ կանչէ Տերոց անունը՝ պիտի բարեպաշտ մարդիկ՝ երկինքի տակ փրկուի: 22 Խարապելացի մարդիկ, լսեցք եղած ամեն ազգե: 6 Երբ այս ձայնը սա խօսքերը. Յիսուս Նազուրեցին, եղաւ, բազմուրիւնը համախմբուեցաւ ու Աստուծուն ծեզի ցոյց տրուած մարդ շփոթեցաւ, որովհետեւ կը լսէին թէ անոնք մը՝ իրաշքներով, սքանչելիքներով ու կը խօսէին իրենցմէ իւրաքանչիւրին նշաններով - որ Աստուած անոր միջոցով սեփական բարբառով: 7 Բոյրոն ալ քրաւ ձեր մէջ, ինչպէս դուք ալ գիտէք զմայլած Եին եւ կը զարմանային՝ իրարու - , 23 Աստուծոյ որոշած ծրագիրով եւ ըստով. «Ահա ասոնք բոլորն ալ՝ որ կը կանխագիտութեամբ մատուած քլայլով՝ խօսին, միթէ Գալիթեացի չեն: 8 Ուրեմն առիք եւ սպաննեցիք անօրեններու ինչպէս կը լսենք՝ մեր իւրաքանչիւրին ծեռքով՝ փայտի վրայ զամելով: 24 Բայց սեփական բարբառով, այն երկրին՝ Աստուած յարուցանեց զայն՝ քակելով որուն մէջ ծնած ենք. 9 Պարքեաններ, մահուան ցաւերը, քանի որ կարեի չէր Մարեր ու Եղամացիններ, եւ անոնք որ որ ան բռնուեր անկէ: 25 Որովհետեւ կը բնակին Միջազգետքի, Յրեաստանի, Դաւիթ Կ'ըսէ անոր մասին. «Ամեն ատեն Կապադովկիայի, Պոնտոսի, Ասիայի, 10 կը տեսնեմ Տերը իմ առջեւս, քանի որ Փոխլիայի, Պամփիլիայի ու Եգիպտոսի իմ աջ կողմս Ե՛ որպէսզի չսասանիմ: 26 մէջ, եւ Կիւրենի մօտ՝ Լիպիայի կողմերը, Ուստի իմ սիրտս ուրախացաւ եւ իմ նաեւ Յովուն զաղթած Յրեաններ ու լեզուս ցնաց. նաեւ իմ մարմինս ալ նորահաւատներ, 11 Կրետացիններ եւ պիտի հանգստանայ յոյսով. 27 որովհետեւ Արաբներ, կը լսենք թէ անոնք կը խօսին իմ անձս պիտի չթողուս դժոխիքն մէջ, Աստուծոյ մեծամեծ գործերուն մասին՝ ու պիտի չթոյցատրես որ քու Սուլրդ մեր լեզուներով»: 12 Բոյրոն ալ զմայլած ապականութիւնն տեսնէ: (Hadēs ց86) 28 Եին, ու տարակուսած՝ կ'ըսէին իրարու. Կեանքի ճամբանները գիտուցիր ինծի. «Քնչ կրնայ ըլլալ ասիկա»: 13 Ունանք ալ քրու երեսիդ ուրախութեամբ պիտի ծաղրելով կ'ըսէին. «Անոնք լի են անոյշ լեցնես զիս»: 29 Մարդիկ Եղբայրներ, զինիով»: 14 Բայց Պետրոս կանգնեցաւ արտօնուած Ե ինծի համարձակութեամբ տասանմէկին հետ, բարձրացուց ձայնը եւ խօսիլ ծեզի Դաւիթ նահապետին մասին, ըսաւ անոնց. «Ո՞վ Յրեաստանցիններ, ու որ վախճանեցաւ ու թաղուեցաւ, եւ դուք բոլոր՝ որ կը բնակիք Երուսաղեմ, անոր գերեզմանը մինչեւ այսօր մեր մէջ սա գիտցէք եւ մտիկ քրէք իմ խօսքերս. Ե: 30 Ուրեմն, որովհետեւ ան մարգարէ 15 որովհետեւ ասոնք ոչ թէ արբեցած Եր, - եւ գիտէր թէ Աստուած երդումով Են՝ ինչպէս դուք կ'ենթադրէք, քանի դեռ իրեն խոստացաւ, թէ պիտի յարուցանեց օրուան երրորդ ժամն՝ Ե, 16 հապա ասիկա մարմինի համենատ իր մէջքին պտուղէն այն Ե՝ որ ցուլեցաւ Յովէլ մարգարեին եղող Քրիստոսը՝ որ բազմի իր զահին միջոցով. 17 «Վերջին օրերը, - կ'ըստ վրայ, - 31 ինք կամխատեսութեամբ Աստուած, - իմ Յոզիէս պիտի թափեմ խօսեցաւ Քրիստոսի յարութեան մասին, ամեն մարմինի վրայ, եւ ձեր որդիներն թէ անոր անձը դժոխիքը չմնաց եւ անոր ու աղջկները պիտի մարգարեանան, մարմինը ապականութիւն չտեսաւ: (Hadēs ձեր երիտասարդները տեսիլքներ պիտի ց86) 32 Աստուած այս Յիսուսը յարուցանեց, տեսնեն, ու ձեր ծերերը երազներ որուն մենք բոլորս ալ վկայ ենք: 33 Ուստի պիտի տեսնեն: 18 Իմ ծառաներուս եւ Աստուծոյ աջ ձեռքով բարձրանալով աղախիններուս վրայ ալ այդ օրերը ու Յօրմէն ստանալով Սուլր Յոզիին իմ Յոզիէս պիտի թափեմ, ու պիտի խոստումը՝ թափեց ասիկա, որ դուք հիմա

կը տեսնէք ու կը լսէք: **34** Որովհետեւ տաճարը կը բարձրանային: **2** Իր մօր Դաւիթ երկինք չելաւ, բայց ինք կ'ըսէ. որովայնէն կադ ծնած մարդ մը կը “Տէրը ըսաւ իմ Տէրոց. «Բազմի իմ աջ քերուէք եւ ամէն օր տաճարին Գեղեցիկ կողմն, **35** մինչեւ որ քո թշնամիներոյ կոչուած դրան բով կը դրուէր, որպէսզի պատուանդան դնեմ ոտքերուղյ”»: տաճարը մտնողներէն ողորմութիւն **36** Ուրեմն ԽսրայԵլի ամբողջ տունը խնդրէ: **3** Ան, տեսնելով Պետրոսն ու ստուգապէս թող գիտնայ թէ Աստուած Յովիաննէսը՝ որոնք տաճարը պիտի զայն Տէր ալ ըրաւ, Օծեալ այլ Յիսուսը՝ մտնէին, ողորմութիւն խնդրէց: **4** Իսկ որ դուք խաչեցիք: **37** Երբ լսեցին ասիկա, Պետրոս՝ Յովիաննէսի հետ աշքեր անոր զղացին իրենց սիրտին մէջ եւ ըսին վրայ սեւեռելով՝ ըսաւ. «Նայէ մեզիք»: **5** Պետրոսի ու միւս արաքեալներուն. Ան ալ ուշադրութիւն դարձուց անոնց, եւ «Մարդիկ եղայրներ, ինչ ընենք»: **38** Կ'ակնկալէր բան մը ստանալ անոնցմէ: **6** Պետրոս ըսաւ ամոնց. «Ապաշխատեցէք, Պետրոս ըսաւ. «Վրձար ու ուսկի չունիմ, ու ձեզմէ իւրաքանչիւրը թող մկրտուի հապա ինչ որ ունիմ՝ զայն կու տամ քեզի. Յիսուս Քրիստոսի անունով՝ մեղքերու Նազովրեցի Յիսուս Քրիստոսի անունով՝ ներումին համար, եւ պիտի ստանաք ոտքին ելիր ու քայլ»: **7** Եւ քրնելով անոր աջ Սուրբ Յօնաֆին պարզեւը: **39** Որովհետեւ ձեռքէն՝ ոտքի հանեց զայն: Անմիջապէս խոստումը ձեզի համար է, նաեւ անոր ոտքերուն ներքաններն ու կոճերը ձեր զաւակներուն, ու բոլոր հեռու ամրացան, տեւ վեր ցատկելով՝ կայնեցաւ, եղողներուն, որ Տէրը՝ մեր Աստուածը քալեց ու անոնց հետ տաճարը մտա, պիտի կանչէ»: **40** Եւ ուրիշ շատ խօսքերով քալելով, ցատկելով եւ Աստուած կը վկայէր, կը յորդորէր զանոնք ու կ'ըսէր. գովարանելով: **9** Ամբողջ ժողովուրդը «Ազատեցէք դուք ձեզ այս կամակոր տեսաւ զայն՝ որ կը քալէր ու Աստուած սերունդէն»: **41** Ուստի անոնք՝ որ կը գովարանէր: **10** Գիտէին թէ ան կը սիրայօժար ընդունեցին անոր խօսքերը՝ նստէր տաճարին Գեղեցիկ կոչուած մկրտուեցան. եւ այդ օրը երեք հազար դրան բով՝ ողորմութեան համար. ուստի անձի չափ աւելցան եկեղեցին թիւին այլայլեցան եւ հիացումով լեցուեցան վրայ: **42** Անոնք միշտ կը յարատեւէին անոր պատահածին համար: **11** Քանի որ արաքեալներուն ուսուցումին ու ան կառչած եր Պետրոսի ու Յովիաննէսի, հաղորդութեան, հաց կտրելու եւ ամբողջ ժողովուրդը՝ այլայլած՝ միասին այօթելու մէջ: **43** Վախը համակեց ամէն վազեց անոնց բով, Սորոմնի կոչուած անձ, եւ շատ սքանչելիքներ ու նշաններ սրահը: **12** Պետրոս՝ տեսնելով ասիկա՝ կատարուեցան արաքեալներուն ըսաւ ժողովուրդին. «Խսրայելացի միջոցով: **44** Բոլոր հաւատացեալները մարդիկ, ինչո՞ւ զարմացած էք ասոր միասին եին, եւ բոլոր բաները վրայ, կամ ինչո՞ւ այդպէս ակնապիշ հասարակաց էին: **45** Կը ծախէին իրենց կը նայիք մեզի, իբր թէ մենք մեր ստացուածքներն ու ինչքերը, եւ անոնց գօրութեամբ կամ բարեպաշտութեամբ գինը կը բամնէին բոլորին, որոն որ քալեց տուինք ասոր: **13** Աքրահամի, պէտք ըլլար: **46** Ամէն օր կը յարատեւէին Խսահակի ու Յակորի Աստուածը, մեր միաբանութեամբ տաճարը երթաւու մէջ, հայրերուն Աստուածը, փառաւորեց իր եւ հաց կտրելով իրենց տուններուն մէջ՝ Որդին՝ Յիսուսը, որ դուք մատնեցիք իրենց կերակութիւն կ'ուտէին ցնծութեամբ եւ ուրացաք Պիրատոսի առջև՝ երբ ու պարզանտութեամբ: **47** Աստուած ինք վճռեց որ արձակէ: **14** Բայց դուք կը գովարանէին եւ շնորհիք կը գտնէին ուրացաք այդ Սուրբը եւ Արդարը, ամբողջ ժողովուրդին առջեւ. ու Տէրը օրէ ու ինդրեցիք որ մարդասպան մը օր փրկուածներ կ'աւելցնէր եկեղեցին շնորհուի ձեզի, **15** եւ սպաննեցիք կեանքի Ռահիպիրան: Խսկ Աստուած մեռեներէն յարուցանեց զայն, ու մենք վկայ ենք ժամու” աղօթքին ատենը միասին անոր անունը ամրացուց ասիկա, որ

3 Պետրոս ու Յովիաննէս իններորդ ասոր: **16** Անոր անունին հաւատքով՝ ժամու” աղօթքին ատենը միասին անոր անունը ամրացուց ասիկա, որ

դուք կը տեսնէք Եւ կը ճանչնաք: Անով օրը՝ Երուսաղեմի մէջ հաւաքուեցան եղած հաւանտքն Ե՝ որ առողջացուց անոնց պետերը, երեցներն ու դպիրները, զայն ձեր բոլորին առջեւ: 17 Եւ հիմա, 6 նաեւ Աննա քահանայապետը Եւ եղրայրներ, գիտեմ թէ անգիտութեամբ Կայիափա, Յովիաննես ու Աղեքսանդրոս, ըրիք, ինչպէս ձեր պետերն ալ: 18 Բայց Եւ բոլոր անոնք՝ որ քահանայապետի ինչ որ Աստուած նախապես՝ իր բոլոր ընտանիքներէ Եին: 7 Զանոնք մէշտեղ մարգարեներուն բերանով՝ ծանուցանած կայնեցուցած՝ կը հարցաքննէին. «Ի՞նչ Եր Քրիստոսի չարչարուելուն մասին, զօրութեամբ կամ ինչ անունով ըրիք այսպէս իրագործեց: 19 Ուրեմն այս բանը»: 8 Այն ատեն Պետրոս՝ ապաշխարեցք ու դարձի եկեք, որպէսզի Սուրբ Յովիկ լեցուած՝ ըսաւ անոնց ձեր մեղքերը ջնջուին. 20 որպէսզի «Ժողովուրդի պետեր Եւ Խրայելի կազդուրումի ատենները զայն Տէրոց երեցներ, 9 եթէ մենք կը հարցաքննուինք ներկայութենեն, Եւ որլէ նախապես այսոր՝ տկար մարդու մը եղած բարիքին ձեզի քարոզուած՝ Յիսուս Քրիստոսը: համար, թէ ինչ կերպով բժշկուեցաւ, 21 Երկինքը պետք է ընդունի զայն 10 գիտցքը դուք բոլորդ Եւ ամբողջ մինչեւ այն ժամանակները՝ երբ բոլոր Խրայելի ժողովուրդը, թէ Նազովուեցի բաները Վերահաստատուին, որոնց Յիսուս Քրիստոսի անունով, որ դուք մասին Աստուած խօսած Է իր սուրբ խաչեցիք բայց Աստուած մեռնեներէն մարգարեներուն բերանով՝ դարերու յարուցանեց, ահա անոնկ ասիկա սկիզբն ի վեր: (այստեղ ց165) 22 Մովսէս ըսաւ բժշկուած կեցած է հոս՝ ձեր առջեւ: 11 Այս մեր հայրերուն. «Տէրը՝ ձեր Աստուածը՝ Է այն բարը, ձեզմէ՝ կառուցանողներէդ ձեր եղրայրներէն պիտի հանէ ձեզի անարգուած, որ անկիւնաքարը եղաւ: մարգարէ մը՝ ինծի նման. անոր մտիկ 12 Եւ ուրիշ ոչ մէկով փրկութիւն կայ. ըրեք՝ ամեն ինչ որ խօսի ձեզի: 23 Եւ որովհետեւ անկէ զատ ուրիշ անուն ամեն անձ որ մտիկ չընէ այդ մարգարէն՝ մը չկայ երկինքի տակ՝ մարդոց մէջ պիտի բնաշնչուի ժողովուրդին մէջն»: տրուած, որով կարենանք փրկութիւն: 24 Ու բոլոր մարգարեները, բոլոր անոնք 13 Խսկ անոնք, նայերով Պետրոսի ու որ յաջորդաբար խօսեցան Սամուելէ Ցովիաննեսի համարձակութեան, Եւ սկսեալ, նախապէս ծանուցանեցին ըմբռներով թէ անուս ու տգեսն մարդիկ այս օրերն ալ: 25 Դուք էք որդիները Ե՞ն զարմացան, Եւ գիտցան թէ անոնք մարգարեներուն Եւ այն ուխտին՝ որ Յիսուսի հետ Եին: 14 Տեսներով այդ Աստուած հաստատեց մեր հայրերուն բուժուած մարդը՝ որ կայնած էր անոնց հետ ու ըսաւ Աբրահամի. «Թու հետ, ոչինչ կրցան խօսիլ անոնց դէմ: 15 զարմնվէ պիտի օրինուին երկրի բոլոր Ուստի հրամայելով անոնց՝ որ դուրս գերդաստանները»: 26 Աստուած իր Ելլեն ատեաննեն, խորհրդակցեցան Որդին յարուցանելով՝ նախ ձեզի որկեց իրարու հետ 16 Եւ ըսին. «Ի՞նչ ընենք այս զայն, որպէսզի օրինէ ձեզ, իւրաքանչիւրդ մարդոց. որովհետեւ Երուսաղեմի բոլոր դարձներով ձեր չարութիւններէն»:

4 Երբ անոնք կը խօսէին ժողովուրդին, քահանաները, տաճարին մէծաւորն ու Սաղուկեցիները հասան անոնց վրայ, 2 նեղանալով որ անոնք կը սորվեցնեին ժողովուրդին Եւ կը հոչակէին Յիսուսի միջոցով մէռելներէն յարութիւն առնելը: 3 Չեռք բարձրացուցին անոնց վրայ ու արգելաբան դրին զանոնք մինչեւ հետեւեալ օրը, որովհետեւ արդէն իրիկուն էր: 4 Բայց այդ խօսքը լսողներէն շատեր հաւատացին, Եւ մարդոց թիւը հասաւ գրեթէ իհնգ հազարի: 5 Հետեւեալ

բնակիչներուն բացայատ է թէ իւլապէս երեւելի նշան մը կատարուեցաւ ասոնց միջոցով, ու մենք չենք կրնար ուրանալ:

17 Սակայն՝ որպէսզի ժողովուրդին մէջ այ աւելի չտարածուի՝ սաստիկ սպառնանք անոնց, որ այլեւս ոչ մէկուն խօսին այդ անունով»: 18 Ապա կանչելով զանոնք՝ պատուիրեցին անոնց որ ամենեւին չխօսին Եւ չսորվեցնեն Յիսուսի անունով: 19 Բայց Պետրոս ու Ցովիաննես պատասխանեցին անոնց. «Եթէ Աստուծոյ առջեւ իրաւացի Է՝ որ Աստուծմէ աւելի ձեզի մտիկ ընենք,

դուք դատեցեք. 20 որովհետեւ մենք վկայեին Տէր Յիսուսի յարութեան մասին, չենք կրնար չխօսիլ մեր տեսածին ու եւ մեծ շնորհի կար անոնց բոլորին վրայ: լսածին մասին»: 21 Իսկ անոնք դարձեալ 34 Անոնց մեջ ոչ մեկ կարօտեալ կար. սպառնալի՛ ետք՝ արձակեցին զանոնք, որովհետեւ անոնք որ տէր էին արտերու առանց զիրենք պատուհասելու կերպ մը կամ տուներու՝ կը ծախտէին, կը բերէին գտնելու, ժողովուրդին պատճառով, քանի ծախտածներուն հասոյթները 35 ու կը որ բոլորն ալ կը փառարանէին Աստուած դնեին առաքեալներու տրամադրութեան կատարուածին համար. 22 որովհետեւ տակ», եւ իւրաքանչիւրին կը բաշխուեր այն մարդ՝ որուն վրայ այս բժշկութեան իր կարիքին համեմատ: 36 Յովսէս, նշանը եղալ՝ քառասուն տարեկանէն որ առաքեալներէն Բառնաբաս աւելի էր: 23 Երբ արձակուեցան՝ գացին մականուանուեցաւ, (որ կը թարգմանուի՝ իրենց խումբին քով, ու պատմեցին ինչ Միխարութեան որդի.) Ղետացի, որ քահանայապետները եւ երեցները ծնունդով՝ Կիարուացի, 37 ազարակ մը ըսած էին իրենց: 24 Անոնք ալ, երբ ունենալով՝ ծախեց, բերաւ դրամը ու լսեցին, միաբանութեամբ իրենց ծայնը դրաւ առաքեալներու տրամադրութեան բարձրացուցին Աստուծոյ՝ ըսելով. տակ:

«Տէր, դուն ես այն Աստուածը՝ որ ստեղծեցիր երկինքն ու երկիրը, ծովը եւ բոլոր անոնց մեջ եղածները, 25 որ ըսիր քու ծառայի՛ Դասիթի բերանով. «Ինչո՞ւ հեթանոսները մոլեզնեցան ու ժողովուրդները ունայն բաներ խոկացին. 26 Երկրի թագաւորները իրարու քով կայնեցան ու պետերը հաւաքուեցան՝ Տէրոց դեմ եւ անոր Օծեալին դեմ»: 27 Որովհետեւ ճշմարտապես (այս քաղաքին մեջ) հաւաքուեցան քու սուրբ Որդիի՛ Յիսուսի դեմ, որ դուն օծեցիր, Յերովդիս ու Պոնտացի Պիղատոս, հեթանոսներուն հետ եւ Խրայելի ժողովուրդին հետ, 28 ընելու այն՝ ինչ որ քու ծեռքը ու ծրագիրը նախապես որոշած էին՝ որ կատարուին: 29 Եւ իինա, Տէր, նայէ անոնց սպառնալիքներուն, ու շնորհի՛ քու ծառաներուտ՝ որպէսզի լման համարձակութեամբ քարոզենք քու խօսքը, 30 երկարելով քու ծեռքը՝ որ բժկութիւններ, նշաններ եւ սբանչելիքներ կատարուին քու սուրբ Որդիի՛ Յիսուսի անունով»: 31 Երբ անոնք աղերսեցին, սարսեցաւ այն տեղը՝ ուր հաւաքուած էին, ու բոլորը լեցուեցան Սուրբ Յոզիկ եւ համարձակութեամբ կը քարոզէին Աստուծոյ խօսքը: 32 Դաւատացեալներուն բազմութիւնը մեկ սիրտ ու մեկ հոգի էր: Անոնցմ ոչ մեկը կ'ըսէր իր որեւէ ստացուածքին համար թէ իրն Ե». հապա իրենց բոլոր բաները հասարակաց կը սեպէին: 33 Առաքեալները մեծ զօրութեամբ կը

5 Բայց մարդ մը՝ Անանիա անունով, իր կնոջ՝ Սափիրայի հետ ստացուածք մը ծախտեց, 2 անոր հասոյթէն խորեց իր կնոջ գիտակցութեամբ, ու մաս մը բերելով՝ դրաւ առաքեալներու տրամադրութեան տակ»: 3 Պետրոս ըսաւ. «Անանիա, ինչո՞ւ Սատոնան լեցուց սիրտո, որ ստես Սուլը Յոզիկ եւ խորես արտին հասոյթէն: 4 Չուկո չ՞ո՞ ան՝ քանի կեցած էր, ու ծախտած ալ՝ իշխանութեանդ տակ էր: Ինչո՞ւ այս քանը դրիր սիրտի մեջ. դուն ստեցիր ոչ թէ մարդոց, հապա՝ Աստուծոյ»: 5 Անանիա՝ լսելով այս խօսքերը՝ ինկաւ եւ շունչը փչեց. ու մեծ վախ համակեց բոլոր անոնք՝ որ լսեցին ասիկա: 6 Երիտասարդները կանգնեցան, պատանքով փաթթեցին զայն, եւ դուրս հանելով թաղեցին: 7 Գրեթէ երեք ժամ ետք՝ անոր կիմք ներս մտաւ, չգիտնալով պատահածը: 8 Պետրոս ըսաւ անոր. «Ըսէ ինծի, արտօ այդ գինով ծախտեցիք»: Ան ալ ըսաւ. «Վյոր, այդ գինով»: 9 Ուստի Պետրոս ըսաւ անոր. «Վյոր ինչ է, որ դուք համաձայնեցաք՝ Տէրոց Յոզիկ փորձելու. ահա ամուսինդ թաղողներուն ոտքերը դրան քով են, թէզ ալ պիտի հանեն դուրս»: 10 Եւ անմիջապես կիմք ինկաւ անոր ոտքերուն քով ու շունչը փչեց: Երիտասարդներ՝ ներս մտնելով՝ մեռած գտան զայն, եւ դուրս հանելով՝ թաղեցին իր ամուսինին քով: 11 Մեծ վախ մը համակեց ամբողջ եկեղեցին, ու բոլոր անոնք՝ որ լսեցին այս քաները: 12 Ծատ

Նշաններ եւ սբանչելիքներ կը գործուէին մեծաւորը գնաց սպասաւորներուն հետ առաքեալներուն ձեռքով՝ ժողովուրդին եւ բերաւ զանոնք առանց բռնութեան, մէջ, ու բոլորը միաբանութեամբ որովհետեւ կը վախնային ժողովուրդին՝ Սոլոմոնի սրահին մէջ էին: 13 որ չքարկոծուին: 27 Երբ բերին Ուրիշներէն ոչ մէկը կը յանդգնէր յարի զանոնք՝ ներկայացուցին ատեանին, ու անոնց, բայց ժողովուրդը կը մեծարէր քահանայապետը հարցուց անոնց. 28 զանոնք: 14 Տերոյ հաւատացողները «Սաստիկ չպատուիրեցինք ձեզի, որ այ աւելի կը շատնային, այր մարդիկ ու չսորվեցնէք այդ անունով. բայց դուք կիներ՝ բազմութեամբ. 15 այնպէս որ Երուսաղեմը լեցուցիք ձեր ուսուցումով, հիւանդները կը հանէին հրապարակները եւ կը փափաքիք մեր վրայ բերել այն եւ կը դնէին պատգարակներով ու մարդուն արիւնը»: 29 Պետրոս եւ մահիճներով, որպէսզի Պետրոսի միւս առաքեալները պատասխանեցին. անցնելու ատեն՝ գրնէ անոր շուրջ իինայ «Աստուծոյ պէտք է հնազանդի՝ անոնցմ մէկուն վրայ: 16 Շրջակայ փոխանակ մարդոց: 30 Մեր հայրերուն քաղաքներուն բազմութիւնը Երուսաղեմ Աստուածը Յիշուաը յարուցանեց, որ կը համախմբուէր՝ հիւանդներ եւ դուք սպաննեցիք՝ փայտէն կախելով: 31 անմաքուր ողիններէ տանջուողներ Աստուած իր աջ ձեռքով բարձրացուց բերելով, որոնք բոլորն ալ կը բուժուէին: զան՝ իր Ռահվիրայ ու Փրկիչ, որպէսզի 17 Իսկ քահանայապետն ու բոլոր իրեն ապաշխարութիւնն ու մեղքերուն ներում հետ եղողները, որոնք Սադուկեցիններու տայ Իսրայէլի: 32 Եւ մենք անոր վկաններն աղանդէն եին, կանգնեցան՝ նախանձով ենք՝ այս բաներուն համար, նաեւ լեցուած, 18 ձեռք բարձրացուցին Սուրբ Յոզին՝ որ Աստուած տուալ իրեն առաքեալներուն վրայ եւ դրին զանոնք հնազանդ եղողներուն»: 33 Իսկ անոնք հանրային արգելարանը: 19 Բայց Տերոյ լսելով ասիկա՝ սաստիկ գրգռուեցան, ու հրեշտակը գիշերուան մէջ բացաւ խորհրդակցեցան որ սպաննեն զանոնք: բանտին դրները, ու դուրս հանելով 34 Բայց փարիսեցի մը՝ որուն անունը զանոնք՝ ըսաւ. 20 «Գացէք, եւ տաճարին Գամադիէլ Էր, Օրէնքի Վարդապետ մը, մէջ կայնելով՝ ժողովուրդին բարողեցէք պատուալոր մէկը՝ ամրող ժողովուրդին այս կեանքին բոլոր խօսքերը»: 21 աջծեւ, կանգնեցաւ ատեանին մէջ, Երբ լսեցին ասիկա, տաճարը մտան եւ հրամայեց որ առաքեալները կարճ առտուն կանուխ, եւ կը սորվեցնէին: պահ մը դրւս հանեն. 35 ապա ըսաւ. Իսկ քահանայապետը եկաւ, նաեւ «Իսրայէլացի մարդիկ, դուք ձեզի իրեն հետ եղողները, ժողովի կանչեցին ուշադիր եղէք թէ ինչ պիտի ընէք այս ատեանը եւ Իսրայէլի որդիներուն մարդոց հանդէպ: 36 Քանի որ այս ամրող ծերակոյտը, ու մարդ դրկեցին օրերէն առաջ թեւդաս ելաւ, իր մասին բանտը՝ որպէսզի բերեն զանոնք: 22 ըսելով թէ երեւելի մէկն է, ու թիւով Երբ սպասաւորները զացին, չգտնելով չորս հարիւրի չափ մարդիկ յարեցան զանոնք բանտին մէջ՝ վերադարձան, իրեն. ինք սպաննուեցաւ, եւ բոլոր պատմեցին 23 եւ ըսին. «Իրաւ է թէ անոնք որ անսացին իրեն՝ ցրուեցան գտանք բանտը՝ ամէն ապահովութեամբ ու ոչչացան: 37 Անկէ ետք Յուղա գոցուած, ու պահապանները՝ դրներուն Գայլեացին ելաւ՝ աշխարհազիր եղած առջեւ կայնած. բայց բանալով՝ ոչ օրերը, եւ շատ ժողովուրդ քաշեց իր մէկը գտանք ներսը»: 24 Երբ մեծ ետևեն. ինք ալ կորսուեցաւ, ու բոլոր քահանան եւ տաճարին մեծաւորն անոնք որ անսացին իրեն՝ ցրուեցան: 38 ու քահանայապետները լսեցին այս եւ հիմա կ'ըսեմ ձեզի. «Յեռոն մնացէք՝ խօսքերը, կը տարակուսէին թէ ինչ եղած այդ մարդոցմէն, ու թողուցէք զանոնք. Եր անոնց: 25 Մէկը եկաւ եւ պատմեց որովհետեւ եթէ այդ ծրագիրը կամ գործը իրենց. «Ահա այն մարդիկը՝ որ բանտը մարդոցմ է՝ պիտի քանդուի, 39 իսկ եթէ դրած էիք, տաճարը կայնած են ու Աստուծմ է՝ չէք կրնար քանդել ատիկա. ժողովուրդին կը սորվեցնեն»: 26 Այն ատեն որպէսզի Աստուծոյ դէմ իսկ կօրուող

չգտնուիր»: 40 Անոնք ալ անսացին անոր. Եին, կանզնեցան եւ կը վիճաբանեին եւ առաքեալները կանչելով՝ ծեծեցին, Ստեփանոսի հետ. 10 բայց կարող ու պատուիրելով որ այլևս Յիսուսի չեխն դիմադրել այն իմաստութեան ու անունվ չխօսին՝ արձակեցին զանոնք: 41 հոգիին, որով ան կը խօսէր: 11 Այն իրենք ալ մեկնեցան ատեանին առջեւն, ատեն կաշառեցին քանի մը մարդիկ, ուրախանալով որ արժանացան Տերոյ որպեսզի քսեն. «Մենք լսեցինք թէ ան անունին համար անպատուելու: 42 հայոյական խօսքեր կ'արտասաներ Ու ամէն օր տաճարը եւ տուներուն Մովսէսի եւ Վսուուծոյ դէմ»: 12 Այսպէս՝ մէջ չեխն դադրեր սորվեցնելէ ու Յիսուս գրգռեցին ժողովուրդը, երեցներն ու քրիստոնութեան աւետելէ:

6 Այդ օրերը, երբ աշակերտները շատցան, Յելենացիներուն կողմէն տրտունջ մը եղաւ Եբրայեցիներուն դէմ. որովհետեւ իրենց այրիները կ'անտեսուեին ամէն օրուան ողորմութեան սպասարկութեան ատեն: 2 Տասներկուքը կանչեցին աշակերտներուն բազմութիւնը եւ ըսին. «Մեզի չի վայեր ծգել Աստուծոյ խօսքը, եւ սպասարկել սեղաններու: 3 Ուրեմն, եղայրյներ, փնտուցէք ձեր մէջ եօթը հոգի՝ բարի վկայուած, Սուլը Յոզինով ու իմաստութեամբ լեցուն, որպեսզի նշանակենք զանոնք այս զբաղումին համար, 4 իսկ մենք «Մարդիկ Եղբայրներ ու հայրեր, մտիկ յարատեւենք աղօթքի եւ Աստուծոյ խօսքին սպասարկութեան մէջ»: 5 Այս հօր՝ Արքահամի, երբ Սիջագետքի մէջ խօսքը հաճեցուց ամբողջ բազմութիւնը. Եր, դեռ Խառանի մէջ չքնակած, եւ ուստի ընտրեցին Ստեփանոսը, ըսաւ անոր. 3 “Ելի՞ք քու երկրեդ ու հաւատքով ու Սուլը Յոզինով լեցուն ազգականներեդ, եւ գնա այն երկիր՝ մարդ մը, Փիլիպպոսը, Պրոքորոնը, որ ես պիտի ցուցենեմ քեզի”: 4 Այն Նիկանովրան, Տիմովնան, Պարմենան եւ ատեն՝ Ելեկով Քաղդէացիներու երկրեն՝ Նիկողայոս նորահաւատ Անտիոքին: 6 Բնակեցաւ Խառանի մէջ, եւ անոր հօր Աստունքներկայացուցին առաքեալներուն. մեռնեկեն ետք՝ անկէ փոխադրեց զայն անոնք ալ աղօթելով՝ իրենց ձեռքերը այս երկիրը, ուր դուք կը բնակիք հիմա: դրին անոնց վրայ: 7 Եւ Աստուծոյ 5 Ո՛չ մէկ ժառանգութիւն տուաւ անոր խօսքը կ'աճէր, աշակերտներուն թիւը այս երկրին մէջ, ոչ իսկ ոտքի բայի մը չափազանց կը շատնար Երուսաղէմի չափ տեղ. բայց խոստացաւ ասիկա իբր մէջ, ու քահանաներէն մեծ բազմութիւն կալուած տալ իրեն, եւ իրմէ ետք՝ իր մը կը հնազանդէր նոր հաւատքին: զարմին, երբ դեռ ինք զաւակ չունէր: 8 Ստեփանոս, որ հաւատքով ու 6 Աստուած սապէս խօսեցաւ. “Անոր զօրութեամբ լեցուած մարդ մըն զարմը պանդուխտ պիտի ըլլայ օտար Եր, մեծ սքանչելիքներ եւ նշաններ երկրի մը մէջ, ու զայն ստրուկ պիտի Կ'ըներ ժողովուրդին մէջ: 9 Բայց ընեն եւ չարչարեն չորս հարիւր տարի: ոմանք, այն ժողովարամէն՝ որ կը 7 Բայց նս պիտի դատեմ այն ազգը՝ կոչուեր Ազատագրուածներուն, որուն ստրուկ պիտի ըլլան, - ըսաւ Կիւրենացիներուն ու Աստուած, - եւ անկէ ետք պիտի Ելեն Աղեքսանդրացիներուն ժողովարանը, ու այս տեղին մէջ պիտի պաշտեն զիս”: եւ ոմանք՝ որ Կիլիկիային ու Ասիային 8 Անոր տուաւ թլիքատութեան ուխտը,

7 Քահանայապետը ըսաւ. «Այն բաները այնպէս են իրապէս»: 2 Ան ալ ըսաւ. այս զբաղումին համար, 4 իսկ մենք «Մարդիկ Եղբայրներ ու հայրեր, մտիկ յարատեւենք աղօթքի եւ Աստուծոյ ըրեք. փառքի Աստուածը երեւցաւ մեր խօսքին սպասարկութեան մէջ»: 5 Այս հօր՝ Արքահամի, երբ Սիջագետքի մէջ խօսքը հաճեցուց ամբողջ բազմութիւնը. Եր, դեռ Խառանի մէջ չքնակած, եւ ուստի ընտրեցին Ստեփանոսը, ըսաւ անոր. 3 “Ելի՞ք քու երկրեդ ու հաւատքով ու Սուլը Յոզինով լեցուն ազգականներեդ, եւ գնա այն երկիր՝ մարդ մը, Փիլիպպոսը, Պրոքորոնը, որ ես պիտի ցուցենեմ քեզի”: 4 Այն Նիկանովրան, Տիմովնան, Պարմենան եւ ատեն՝ Ելեկով Քաղդէացիներու երկրեն՝ Նիկողայոս նորահաւատ Անտիոքին: 6 Բնակեցաւ Խառանի մէջ, եւ անոր հօր Աստունքներկայացուցին առաքեալներուն. մեռնեկեն ետք՝ անկէ փոխադրեց զայն անոնք ալ աղօթելով՝ իրենց ձեռքերը այս երկիրը, ուր դուք կը բնակիք հիմա: դրին անոնց վրայ: 7 Եւ Աստուծոյ 5 Ո՛չ մէկ ժառանգութիւն տուաւ անոր խօսքը կ'աճէր, աշակերտներուն թիւը այս երկրին մէջ, ոչ իսկ ոտքի բայի մը չափազանց կը շատնար Երուսաղէմի չափ տեղ. բայց խոստացաւ ասիկա իբր մէջ, ու քահանաներէն մեծ բազմութիւն կալուած տալ իրեն, եւ իրմէ ետք՝ իր մը կը հնազանդէր նոր հաւատքին: զարմին, երբ դեռ ինք զաւակ չունէր: 8 Ստեփանոս, որ հաւատքով ու 6 Աստուած սապէս խօսեցաւ. “Անոր զօրութեամբ լեցուած մարդ մըն զարմը պանդուխտ պիտի ըլլայ օտար Եր, մեծ սքանչելիքներ եւ նշաններ երկրի մը մէջ, ու զայն ստրուկ պիտի Կ'ըներ ժողովուրդին մէջ: 9 Բայց ընեն եւ չարչարեն չորս հարիւր տարի: ոմանք, այն ժողովարամէն՝ որ կը 7 Բայց նս պիտի դատեմ այն ազգը՝ կոչուեր Ազատագրուածներուն, որուն ստրուկ պիտի ըլլան, - ըսաւ Կիւրենացիներուն ու Աստուած, - եւ անկէ ետք պիտի Ելեն Աղեքսանդրացիներուն ժողովարանը, ու այս տեղին մէջ պիտի պաշտեն զիս”: եւ ոմանք՝ որ Կիլիկիային ու Ասիային 8 Անոր տուաւ թլիքատութեան ուխտը,

Եւ յետոյ Աբրահամ ծնաւ Խսահակը, ու պաշտպանեց զայն, եւ ընկճուածին թվաստեց զայն ուլքերորդ օրը: Խսահակ վլուժը առաջ՝ զարնելով Եգիպտացին: ծնաւ Յակովը, Յակով ալ՝ տասներկու **25** Կը կարծէր թէ իր Եղբայրները նահապետները: **9** «Հահապետները՝ պիտի հասկնային թէ Աստուած իրենց նախանձելով Յովսէփի՝ ծախտեցին զայն փրկութիւն պիտի տար իր ձեռքով. բայց Եգիպտոս տարուելու համար. բայց անոնք չհասկցան: **26** Յետեւեալ օրը Աստուած անոր հետ էր, **10** ու ազատեց հանդիպեցաւ անոնց՝ երբ կը կրուեին, զայն իր բոլոր տառապանքներէն: եւ ուզեց հաշտեցնել զանոնք՝ ըսելով. Շնորհի եւ իմաստութիւն տուաւ անոր “Մարդիկ, դուք Եղբայրներ եք. ինչո՞ւ Եգիպտոսի Փարաւոն թագաւորին կ'անիրաւեք զիրար”: **27** Բայց ան որ առջեւ. ան ալ կառավարիշ նշանակեց կ'անիրաւեք ընկերը՝ վանեց զինք ու ըսաւ. զայն Եգիպտոսի ու իր ամբողջ տան “Ո՞վ քեզ պետ եւ իրաւարար նշանակեց վրայ: **11** Երբ Եգիպտոսի եւ Քանանի մեր վրայ: **28** Զիս ալ կ'ուզես սպաննել, ամբողջ երկրին մէջ սով եղաւ, ու մեծ ինչպէս երեկ սպաննեցիր Եգիպտացին”: տառապանք, մեր հայրերը ուտելիք չէին **29** Վյո խօսքէն ետք Մովսէս փախաւ ու գտներ: **12** Յակով՝ երբ լսեց թէ Եգիպտոսի պանդիստացաւ Մադիամի երկրին մէջ, մէջ ցորեն կը գտնուի՝ առաջին անգամ ուր ծնաւ երկու որդի: **30** Երբ քառասուն ճամբեց մեր հայրերը: **13** Երկրորդ տարին լրացաւ, Տէրոց հրեշտակը անգամ Յովսէփ ճանչցուց ինքզինք իր երեւցաւ անոր Սինա լերան անապատին Եղբայրներուն, եւ Յովսէփի ցեղը յայսնի մէջ՝ մորենիի կրակի բոցով: **31** Մովսէս ալ՝ եղաւ Փարաւոնի: **14** Յովսէփ մարդ երբ նշմարեց՝ զարմացաւ այդ տեսիլիքին դրկեց ու կանչեց իր հայրը՝ Յակովը, եւ վրայ, ու երբ մօտեցաւ դիտելու: Տէրոց բոլոր ազգականները՝ եօթանասունինց ծայնը եկաւ անոր, որ կ'ըսէր. **32** “Ես եմ անձ: **15** Յակով իշաւ Եգիպտոս, ուր քու հայրերուդ Աստուածը, Աբրահամի վախճաննեցան ինք ու մեր հայրերը, **16** Աստուածը, Խսահակի Աստուածը եւ եւ փոխադրուելով Սիլքէմ՝ դրուեցան Յակովի Աստուածը”: Մովսէս ալ՝ վախէն այն գերեզմանին մէջ, որ Աբրահամ դողլալով՝ չէր յանդգներ դիտել: **33** Տէրը արծաթով գնած էր Սիլքէմի հօր՝ Եմովիր ըսաւ անոր. “Յանէ ոտքերուդ կօշիկները, որդիներէն: **17** Երբ մօտեցաւ ժամանակը որովիետեւ սուրբ երկիր Է այն տեղը՝ ուր խոստումին՝ որուն համար Աստուած կայնած ես: **34** Իրապէս տեսայ Եգիպտոսի երրում լրած էր Աբրահամի, ժորովլորը մէջ եղող ժորովլորիս չարչարանքը, անեցաւ ու բազմացաւ Եգիպտոսի լսեցի անոնց հառաջանքը, եւ իշայ մէջ՝ **18** մինչեւ որ ուրիշ թագաւոր մը զանոնք ազատելու. ու հիմա եկնր, բեզ ելաւ, որ չէր ճանչնար Յովսէփը: **19** Ան դրկեմ Եգիպտոս”: **35** «Վյո Մովսէսը, խորամանկութեամբ վարուեցաւ մեր որ ուրացան՝ ըսելով. “Ո՞վ պետ եւ ցեղին դէմ եւ չարչարեց մեր հայրերը, իրաւարար նշանակեց քեզ”, զայն դրկեց մինչեւ անգամ անոնց երախաները դուրս Աստուած իրը պետ եւ ազատարար՝ այն նետել տալով, որպէսզի չապրեցնէ: **20** Իրեշտակին ձեռքով, որ երեւցաւ անոր «Վյո ատեն Մովսէս ալ ծնաւ, որ գեղեցիկ մորենիին մէջ: **36** Անիկա՞ դուրս հանեց էր Աստուծոյ առջեւ, ու երեք ամիս զանոնք, սրանչելիքներ ու նշաններ ցոյց մեծցաւ իր հօր տունը: **21** Երբ ան դուրս տալով Եգիպտոսի երկրին եւ Կարմիր դրուեցաւ, Փարաւոնի աղջիկը տարաւ ծովուն, ու քառասուն տարի՝ անապատին զայն եւ մեծցուց իրը իր որդին: **22** Մովսէս մէջ: **37** Վյո Մովսէսն է որ ըսաւ Խսրայէի կրթուեցաւ Եգիպտացիներուն ամբողջ որդիներուն. “Տէր՝ ձեր Աստուածը՝ ձեր իմաստութեամբ, ու զօրաւոր էր իր եղբայրներէն պիտի հանէ ձեզի մարգարէ խօսքերով եւ գործերով: **23** Երբ լման մը՝ ինծի նման. մտիկ ըրէք անոր”: **38** քառասուն տարեկան եղաւ, իր սիրտը Վսիկա ան է որ համախմբումին մէջ փափաթեցաւ այցելել իր Եղբայրներուն՝ Եր՝ անապատը, Սինա լերան վրայ իրեն Խսրայէի որդիներուն: **24** Անիկալուած խօսող հրեշտակին եւ մեր հայրերուն տեսնելով Խսրայելացիներէն մէկը՝ հետ: Ան կենարար պատգամներ

ընդունեց՝ մեզի տալու. **39** Բայց մեր Արդարին գալուստը: Անոր մատնիչները հայրերը չուզեցին անոր հնազանդի, եւ սպաննողները եղաք հիմա, **53** դուք՝ հապա զայն վանեցին իրենցմ ու որ ստացաք Օրէնքը հրեշտակներու Եղիստոս դարձան իրենց սիրտին մէջ՝ կարգադրութեամբ, բայց չպահեցիք **40** ըսելով Ահարոնի. “Աստուածներ շինէ զայն»: **54** Այս բաները լսելով՝ անոնք մեզի, որպէսզի երթան մեր առջևեն. կը մոլեսնէին իրենց սիրտերուն մէջ եւ որովհետեւ այդ Սովուսը՝ որ հանեց կը կրծտէին իրենց ակրաները անոր մեզ Եղիստոսի երկրէն, չենք գիտեր դէմ: **55** Բայց ան՝ լեցուած Սուլրը Յոզիով՝ թէ ինչ եղաւ անոր”: **41** Այն օրերը ակնապիշ նայեցաւ դեպի երկինք, շինեցին հորթ մը, զոհ մատուցանեցին տեսաւ Աստուծոյ փառքը ու Յիսուսն կուռքին, եւ Կուրախանային իրենց ալ՝ որ Աստուծոյ աջ կողմը կայնած ձեռքերուն գործերով: **42** Աստուած ալ էր, եւ ըսաւ. **56** «Ահա կը տեսնեմ երես դարձուց ու մատնեց զանոնք երկինքը բացուած, ու մարդու Որդին՝ պաշտելու երկինքի աստղերը, ինչպէս Աստուծոյ աջ կողմը կայնած»: **57** Իսկ գրուած է Մարգարէներու գիրքին մէջ. անոնք բարձրածայն աղաղակելով՝ “Միթէ ինծի՞ մատուցանեցիք մորթուած գոցեցին իրենց ականջները, եւ բոլորը անասուններ եւ զոհեր՝ բառասուն տարի միաբանութեամբ խուժեցին անոր անապատին մէջ, ով Խարայէլի տունը: **43** Վրայ, **58** ու բաղաքէն դուրս հանելով՝ Յապա կրեցիք Մողորքի վրանը ու ձեր բարկոծեցին զայն. եւ վկաները իրենց Յունիկա աստուծոյն աստղը, ձեր կերտած հանդերձները պահ դրին երիտասարդի պատկերները՝ անոնց երկրպագելու մը ոտքերուն քով, որ կը կոչուէր Սոլոս: համար: Ես ալ պիտի տարագրեմ ձեզ **59** Ու կը բարկոծէին Ստեփանոսը, որ Բաբելոնի միւս կողմը”: **44** «Անապատին կը գոչէր. «Տէ՛ր Յիսուս, ընդունէ իմ մէջ՝ մեր հայրերը ունեին վկայութեան հոգիս»: **60** Եւ ծնրադրելով՝ բարձրածայն խորանը, ինչպէս Սովուսի հետ խօսողը աղաղակեց. «Տէ՛ր, այս մեղքը մի՞ սեպէր պատուիրած էր որ շինէ զայն՝ տեսած ատոնց»: Ասիկա ըսելով՝ նսջեց:

տիպարին պես: **45** Անոնց յաջորդող մեր հայրերն ալ՝ զայն ստանալով՝ Յիսուսի հետ մտցուցին կալուածը այն հեթանոսներուն, որ Աստուած վանեց մեր հայրերուն առջեւէն: Հն մաս մինչեւ Դալիթի օրերը, **46** որ Աստուծոյ առջեւ շնորհի գտաւ եւ ուզեց բնակարան մը կառուցանել Յակոբի Աստուծոյն. **47** Բայց Սողոմոն տուն մը կառուցանեց անոր: **48** Սակայն Ամենաբարձրը չի բնակիր ձեռակերտ տաճարներու մէջ, ինչպէս մարգարէն կ'ըսէ. **49** “Երկինքը իմ գահս է, ու երկիրը իմ ոտքերուս պատուանդանն է. ինչպիսի տուն պիտի կառուցանէք ինծի, - կ'ըսէ Տէրը, - կամ ինչպէս պիտի ըլլայ իմ հանգստավայրին տեղը. **50** Միթէ իմ ձեռքս չէ շիներ այս բոլորը”: **51** «Խստապարանոցներ ու սիրտով եւ ականջով անթլիատներ, դուք միշտ կ'ընդդիմանաք Սուլրը Յոզիին, ինչպէս ձեր հայրերը՝ այսպէս ալ դուք: **52** Մարգարէներէն ո՞րը չհալածեցին ձեր հայրերը, ու չսպանեցին անոնք՝ որ նախապէս ծանուցանեցին այն բաղաքին մէջ: Բայց մարդ մը կա՞ր՝ Սիմոն

8 Սոլոս ալ կամակից էր անոր սպաննուելուն: Այդ օրը մեծ հալածանք եղաւ Երուսաղէմին մէջ եղող Եկեղեցին դէմ: Առաքեալներէն զատ՝ բոլորն ալ ցրուեցան Յրեաստանի ու Սամարիայի երկրամասերուն մէջ: **2** Բարեպաշտ մարդիկ վերցուցին Ստեփանոսը, եւ մեծապէս հեծեծեցին անոր վրայ: **3** Իսկ Սոլոս կ'աւերէր Եկեղեցին. կը մտնէր տուները, կը քաշկուտէր այր մարդիկ ու կիներ, եւ կը մատնէր զանոնք՝ բանտ նեսուուելու: **4** Ուրեմն անոնք որ ցրուած էին՝ կը շրջէին խօսքը աւետելով: **5** Փիլիպպոս ալ Սամարիայի մէկ բաղաքը իշնելով՝ Քրիստոսը կը քարոզէր անոնց: **6** Եւ բազմութիւնը՝ միաբան՝ ուշադիր էր Փիլիպպոսի ըսածներուն, լսելով ու տեսնելով անոր զրած նշանները: **7** Որովհետեւ անմաքուր ոգիները բարձրածայն գոռալով դուրս կ'ելլիին բազմաթիւ դիւահարներէ, **8** եւ շատ անդամալոյներ ու կաղեր կը բուժուէին: **9** Ուստի մեծ ուրախութիւն եղաւ այդ բաղաքին մէջ: Բայց մարդ մը կա՞ր՝ Սիմոն

անունով, որ նախապէս մոգութիւն աւետարաննելով Սամարացիներու կ'ըներ այդ քաղաքին մէջ եւ կը շշմեցնէր բազմաթիւ գիւղերուն մէշ: 26 Տէրոց Սամարիայի ազգը, իր մասին ըսելով հրեշտակը խօսեցաւ Փիլիպպոսի՝ ըսելով. թէ մեծ մէկն է: 10 Բոլորն այ, պզտիկէն «Կանգնէ ու գնա հարաւային կողմը, այն մինչեւ մեծը, ուշադիր էին անոր ու ճամբան՝ որ կ'իջնէ Երուսաղէմն դէպի կ'ըսէին. «Ասիկա Աստուծոյ մեծ (կոչուած) Գազա եւ ամայի է»: 27 Ան ալ կանգնեցաւ զօրութիւնն է»: 11 Ուշադրութիւն ու գնաց: Եւ ահա եթովպահցի ներքինի կը դարձնէին իրեն, որովհետեւ կը մը, Եթովպահցիներու Կանդակա շշմեցնէր զիրենք մոգութիւններով՝ թագուհիին մէկ պայտականը, - որ Երկար ժամանակէ ի վեր: 12 Բայց երբ անոր բոլոր զանձերուն վերակացուն էր հաւատացին Փիլիպպոսի՝ որ կ'աւետէր ու Երուսաղէմ եկած էր Երկրպագելու, - Աստուծոյ թագաւորութեան ու Յիսուս 28 կը վերադառնար եւ իր կառքը նստած՝ Քրիստոսի անունին մասին, մկրտուեցան կը կարդար Եսայի մարգարէին գիրքը: 29 թէ այր մարդիկ եւ թէ կիներ: 13 Սիմոն Յոգին ըսաւ Փիլիպպոսի «Մօտեցիր ու ինք ալ հաւատաց, ու մկրտուելով՝ չէր գնա այդ կառքին բով»: 30 Փիլիպպոս ալ թողուր Փիլիպպոսը», եւ կը զմայլէր՝ վազելով գնաց մօտը, լսեց թէ կը կարդար տեսնելով կատարուած հրաշքներն ու Եսայի մարգարէին գիրքը, 31 եւ ըսաւ մեծ նշանները: 14 Երբ Երուսաղէմի «Արդեօր կը հասկնան կարդացածր»: մէջ եղող արաքեալները լսեցին թէ Ան ալ ըսաւ. «Քնչպէս կրնամ հասկնաւ, Սամարացիները ընդունած են Աստուծոյ եթէ մէկր չառաջնորդէ զիս». Եւ աղաչեց խօսքը, դրկեցին անոնց Պետրոսն ու Փիլիպպոսի՝ որ ելլէ իր բով նստի: 32 Յովիաննեսը, 15 որոնք հոն հասնելով՝ Գիրքին մէջ կարդացած հասուածը աղօթեցին անոնց համար, որպէսզի սա էր. «Ոչխարի պէս սպանդանոց ստանան Սուլր Յոգին: 16 (Որովհետեւ տարուեցաւ, ու զինք խուզողին առջեւ դեռ անոնցմ ունեւ մէկուն վրայ իշած չէր, մունչ կեցող գարի պէս՝ իր բերանը հապա միայն մկրտուած էին Տէր Յիսուսի չքացաւ: 33 Իր նուաստացումին անունով): 17 Այն ատեն իրենց ձեռքերը մէջ՝ իր իրաւունքը առնուեցաւ, եւ դրին անոնց վրայ, ու կը ստանային ով պիտի պատմէ անոր սերունդին Սուլր Յոգին: 18 Սիմոն, տեսնելով թէ մասին. որովհետեւ անոր կեանքը Սուլր Յոգին կը տրուի՝ արաքեալներուն Երկրեն վերցուած է»: 34 Ներքինին ձեռնարդութեամբ, որամ մատուցանեց հարցուց Փիլիպպոսի. «Կ'աղեսմ թեզի, անոնց եւ ըսաւ. 19 «Ինծի ալ տոււք այս մարգարէն որո՞ւ համար կ'ըսէ ասիկա. իշխանութիւնը, որպէսզի որո՞ւ վրայ որ ինքնիրեն համար՝ թէ ուրիշի մը համար»: ձեռք դնեմ՝ ստանայ Սուլր Յոգին»: 20 35 Ուստի Փիլիպպոս բացաւ իր բերանը, Պետրոս ըսաւ անոր. «Թու արծաթը թող եւ սկսելով Գիրքին այդ խօսքին՝ Յիսուսը կորսուի թեզի հետ, որովհետեւ կարծեցիր աւետեց անոր: 36 Մինչ կ'երթային իրենց թէ Աստուծոյ պարգևէլ կը ստացուի ճամբան, եկան ջուրի մը բով: Ներքինին որամով: 21 Դուն մաս ու բաժին չունին ըսաւ. «Ահա ջուր, ան ինչ կ'արգիլ զիս այդ բանին մէջ, որովհետեւ սիրտո ուղիղ մկրտուելէ»: 37 (Փիլիպպոս ըսաւ անոր. չէ Աստուծոյ առջեւ: 22 Ուրեմն զոշա այդ «Եթէ կը հաւատաս ամբողջ սիրտով՝ չարամտութենէդ եւ աղերսէ Աստուծոյ. արտօնուած է»: Ան ալ պատասխանեց. թերեւս ներուի թեզի սիրտիդ չար «Կը հաւատամ թէ Յիսուս Քրիստոս՝ մտածումը: 23 Որովհետեւ կը տեսնեմ թեզ Աստուծոյ Որդին է»:) 38 Ու իրամայեց մաղի դարնութեան եւ անիրաւութեան որ կայնեցնեն կառքը: Երկութն ալ իշան կապին մէջ»: 24 Սիմոն պատասխանեց. ջուրը, թէ Փիլիպպոս, թէ ներքինին. ու «Դուք աղերսեցէր Տէրոց ինծի համար, մկրտեց զայս: 39 Երբ դուրս ելան ջուրեն, որպէսզի այդ ձեր ըսածներէն ոչինչ Տէրոց Յոգին յափշտակեց Փիլիպպոսը. պատահի ինծի»: 25 Անոնք ալ՝ ներքինին ալ չտեսաւ զայն, եւ գնաց վկայելէ ու Տէրոց խօսքը բարոգելէ իր ճամբան ուրախութեամբ: 40 Իսկ ետք՝ վերադարձան Երուսաղէմ, Փիլիպպոս գտնուեցաւ Ազովստոսի

մԵջ, ու շրջելով աւետարանեց բոլոր ինձմէ ընտրուած անօթ մըն Ե՛ իմ անունս քաղաքներուն մԵջ՝ մինչեւ որ հասաւ կրելու հեթանոսներուն, թագաւորներուն Եւ ԽարյաԵլի որդիներուն առջեւ, **16** ու ես ցոյց պիտի տամ անոր թէ որչափ պԵտք է չարչարուի իմ անունիս համար»:

9 Բայց Սօղոս տակաւին սպառնալիք եւ սպանութիւն կը փչէր Տէրոց աշակերտներուն դԵմ: Քահանայապետին քով գնաց **2** ու նամակներ ուղեց անկԵ՛ Դամասկոսի ժողովարանները տանելու, որպեսզի՝ երեւ գտնէ այդ ճամբային հետեւողներ՝ այր մարդիկ կամ կիներ, կապած բերեւ երուսաղԵմ: **3** Երբ կ'երթար ու մօտեցաւ Դամասկոսի, յանկարծ երկինքին լոյս մը փայլատակեց իր շուրջը, **4** եւ ինք գետին իյնալով՝ լսեց ծայն մը որ կ'ըսէր իրեն. «Սաւորդ, Սաւորդ, ինչո՞ւ կը հայածես զիս»: **5** Ան ալ ըսաւ. «Դուն ո՞վ ես, Տէր»: Ու Տէրը ըսաւ. «Ես Յիսուսն եմ, որ դուն կը հայածես. տաժանելի է քեզի՝ աբացել խթանի դԵմ»: **6** Ան ալ դողդալով եւ այլայլած՝ ըսաւ. «Տէր, ինչ կ'ուզես որ ընեմ»: **7** Տէրը ըսաւ անոր. «Կանզնէ ու մտիր քաղաքը, եւ պիտի ըսուի քեզի թէ ինչ պԵտք է ընես»: Այս մարդիկը՝ որ իրեն կ'ուղենկցԵն՝ անխօս կեցած էին. միայն ձայնը կը լսէին, քայց ոչ մԵկը կը տեսնէին: **8** Սօղոս գետինքն ուորի ելաւ, սակայն ոչ մԵկը կը տեսնէր բաց աչքերով. ուստի բռնեցին անոր ծեռքին ու մտցուցին Դամասկոս: **9** Երեք օր կեցաւ՝ առանց տեսնելու. ոչ կերաւ, ոչ ալ խմեց: **10** Աշակերտ մը կար Դամասկոսի մԵջ՝ Անանիա անունով: Տէրը ըսաւ անոր տեսիլիք մԵջ. «Անանիա»: Ան ալ ըսաւ. «Տէր, ահա հոս եմ»: **11** Տէրը ըսաւ անոր. «Կանզնէ ու գնա այն փողոցը՝ որ Ուղիղ կը կոչուի, եւ հոն՝ Յուղայի տան մԵջ փնտո՛ Սօղոս անունով Տարսոնի մը. որովհետեւ ահա ան կ'աջօթէ, **12** ու տեսիլիք մԵջ տեսաւ մարդ մը՝ Անանիա անունով, քովը մտած եւ ծեռքը դրած իր փրայ որպեսզի վերստին տեսնԵ: **13** Անանիա ալ պատասխանեց. «Տէր, շատերէ լսեցի այդ մարդուն մասին թէ որչափ չարիք ըրաւ քու սուրբերուու՝ ԵրուսաղԵմի մԵջ. **14** եւ հոն ալ քահանայապետներէն իրաւասութիւն ունի կապելու բոլոր անոնք՝ որ կը կանչեն քու անունոյ»: **15** Տէրը ըսաւ անոր. «Դուն գնա, որովհետեւ ան եւ սոյց պիտի տամ անոր թէ որչափ պԵտք է չարչարուի իմ անունիս համար»: **16** Ուստի Անանիա գնաց, մտաւ այդ տունը, եւ դնելով ծեռքերը անոր վրայ՝ ըսաւ. «Սաւորդ Եղբայր, Տէրը որկեց զիս, այն Յիսուսը՝ որ ճամբան երեւցաւ թիզի երբ կու զայիր, որպեսզի վերստին տեսնես ու Սուրբ Յոգիով լեցուիս»: **18** Իսկոյն թեփերու պէս բաներ ինկան անոր աչքերէն, եւ անմիջապէս տեսուրութիւնը վերստացաւ. կանգնեցաւ, մկրտուեցաւ, **19** ու կերակուր ուտելով՝ զօրացաւ, եւ քանի մը օր կեցաւ Դամասկոսի մԵջ եղող աշակերտներուն հետ: **20** Իսկոյն ժողովարաններուն մԵջ կը քարոզէր Յիսուսը, թէ ան է Աստուծոյ Որդին: **21** Բոլոր լսողները մեծապէս զմայած եին ու կ'ըսէին. «Ասիկա չԷ ան՝ որ ԵրուսաղԵմի մԵջ կը տապալէր այս անունը կանչողները. հոս ալ եկած եր ասոր համար, որպեսզի զանոնք կապած՝ քահանայապետներուն տանիք»: **22** Բայց Սօղոս ալ աւելի կը զօրանար եւ կը շփոթեցնէր Դամասկոս բնակող Յիենները, ապացուցանելով թէ այս է Քրիստոսը: **23** Ծատ օրեր անցնելին ետք՝ Յիենները խորհրդակցեցան որ սպաննեն զայն. **24** Բայց Սօղոսի յայտնուեցաւ անոնց դաւադրութիւնը: Տերեկ ու գիշեր կը հսկէին դոները, որպեսզի սպաննեն զայն: **25** Իսկ աշակերտները գիշերուան մԵջ արին զայն եւ պարհապէն վար իշեցուցին՝ զամբիւղի մը մԵջ: **26** Երբ Սօղոս եկաւ ԵրուսաղԵմ կը ծգուեր միհանալ աշակերտներուն. բայց բոլորն ալ կը վախնային իրմէ, շիաւատալով թէ ան աշակերտ էր: **27** Բայց Բառնաբաս՝ առնելով զայն՝ տարաւ առաքեալմերուն ու պատմեց ամսոց թէ ինչպէս ճամբան տեսաւ Տէրը՝ որ խօսեցաւ իրեն հետ, եւ թէ ինչպէս համարձակութեամբ քարոզեց Յիսուսի անունով՝ Դամասկոսի մԵջ: **28** Ուստի կը մտներ ու կ'ելլէր անոնց հետ ԵրուսաղԵմի մԵջ, համարձակութեամբ քարոզելով Տէր Յիսուսի անունոյ: **29** Նաեւ կը խօսէր եւ կը վիճարանէր Յելլենացիներուն

հետ. անոնք ալ կը ծգտէին սպաննել **10** Մարդ մը կար Կեսարիայի մէջ՝ զինք: **Յ** Իսկ Եղբայրները՝ ասիկա Կոռնելիոս անունով, հարիւրապետ՝ գիտնալով՝ զինք իշեցուցին Կեսարիա, Իտալական կոչուած գունդին մէջ, եւ անկէ ճամբեցին Տարսոս: **Յ** Ուրեմն շ բարեպաշտ, եւ աստուածավախ՝ Եկեղեցիները խաղաղութիւն ունեցան իր ամբողջ տունով. ան շատ ամբողջ Յրեաստանի, Գալիլեայի ու ողորմութիւններ կու տար ժողովուրդին Սամարիայի մէջ, եւ կը շինուէին ու կը ու ամեն ատեն կ'աղերսէր Աստուծոյ: բազմանային՝ ընթանալով Տէրոց վախով զ Գրեթէ օրուան իններորդ ժամուն՝ Եւ Սուլր Յոզիին միխթարութեամբ: տեսիլի մէջ ան բացայայտօրէն տեսաւ **Յ** Քանի Պետրոս ամեն կողմ կը Աստուծոյ հրեշտակը, որ մտաւ իր քով շրջէր, Լիւդիեա բնակող սուրբերուն եւ ըսաւ իրեն. «Կոռնելիոն»: **Յ** Երբ քով ալ իշաւ: **Յ** Յոն գոտաւ մարդ մը՝ ակնապիշ նայեցաւ անոր՝ վախցած Ենեա անունով, որ մահիճը պառկած ըսաւ. «Ի՞չ է, Տէր»: Իսկ ան ըսաւ անոր. Եր ութ տարիէ ի վեր՝ անդամալոյծ «Քու աղօթքներդ ու ողորմութիւններդ ըլլալով: **Յ** Պետրոս ըսաւ անոր. «Ենեա, բարձրացան Աստուծոյ առջեւ՝ յիշատակի Յիսուս Քրիստոս կը քծիլ քեզ. կանգնէ համար: **Յ** Յիմա մարդիկ որկէ Յոպպէ, եւ շոկէ անկողինդ»: Ան ալ իսկոյն եւ կանչէ Սիմոն անունով մէկը՝ որ կանգնեցաւ: **Յ** Լիւդիեայի ու Սարոնի Պետրոս մականուանեալ է: **Յ** Ան բոլոր բնակիչները տեսան զայն, եւ հիւրընկալուած է Սիմոն անունով դարձան Տէրոց: **Յ** Աշակերտ եղած կաշեգործի մը քով որուն տունը ծովուն կին մը կար Յոպպէի մէջ՝ Տարիթա մօտ է: **Յ** Երբ իրեն հետ խօսող հրեշտակը անունով, որ թարգմանութեամբ Վյօթեմնիկ մեկնեցաւ, կանչեց իր տան ծառաներէն կը կոչուի. ասիկա լեցուած էր իր ըրած երկութք, նաեւ իրեն տրամադրուած բարի գործերով եւ ողորմութիւններով: զինուրներէն բարեպաշտ մէկը», **Յ** Եւ **Յ** Այդ օրերը հիւանդացաւ ու մեռաւ: ամեն բան պատմելով՝ որկեց զանոնք Լուացին զինք, եւ դրին վերնատուն Յոպպէ: **Յ** Յետեւեալ օրը, մինչ անոնք կը մը: **Յ** Լիւդիեա մօտ էր Յոպպէի. ճամբորդին ու կը մօտենային բաղաքին, ուստի աշակերտները՝ լսելով թէ Պետրոս Պետրոս վեցերորդ ժամու՝ ատենները՝ հոն է՝ որկեցին անոր երկու մարդ, տանիքը բարձրացաւ աղօթելու: **Յ** Շատ աղաշելով որ շամենայ եւ զայ իրենց անօթեցած ըլլալով՝ կ'ուզէր ճաշակել քով: **Յ** Պետրոս ալ կանգնեցաւ ու զնաց մինչ ճաշը կը պատրաստուէր, վերացում անոնց հետ: Երբ հասաւ, հանեցին զինք ունեցաւ: **Յ** Տեսաւ երկինքը բացուած, վերնատունը: Բոլոր այրիները կայնեցան ու չորս ծայրերէն կապուած անօթ անոր շուրջ, կու լային եւ կը ցուցնէին մը՝ մեծ լաթի մը պէս՝ որ իշաւ երկրի այն բանկոններն ու հանդերձները, որ վրայ. **Յ** անոր մէջ կային երկրի ամեն Վյօթեմնիկ կը շինէր՝ երբ իրենց հետ էր: տեսակ չորբոտանինները, զազաններն ու **Յ** Պետրոս ալ՝ դուրս հանելով բոլորը՝ սողունները, նաեւ երկինքի թռչունները: ծնրադրեց, աղօթեց, եւ դառնալով դէպի Յ ծայն մը եկաւ իրեն. «Կանգնէ, մարմինը՝ ըսաւ. «Տարիթա, կանգնէ»: Պետրոն, մորթէ ու կէր»: **Յ** Բայց Պետրոս Ան ալ բացաւ իր աշքերը, ու տեսնելով ըսաւ. «Ամենեւին, Տէր. որովհետեւ ես Պետրոսը՝ ուղիղ նստաւ: **Յ** Ինք ալ բնաւ չեմ կերեր պիղծ կամ անմաքուր ծեռքը տուաւ անոր, կանգնեցուց զայն, բան»: **Յ** Դարձեալ ճայնը կրկին եկաւ իրեն. Եւ կանչելով սուրբերն ու այրիները՝ ողջ «Ի՞չ որ Աստուած մաքրեց, դուն պիղծ մի ներկայացուց զայն անոնց առջեւ: **Յ** Այս սեպեր»: **Յ** Ասիկա պատահեցաւ երեք բանը գիտցուեցաւ ամբողջ Յոպպէի մէջ, անզամ, յետոյ անօթը դարձեալ վերացաւ ու շատեր հաւատացին Տէրոց: **Յ** Եւ ինք երկինք: **Յ** Մինչ Պետրոս ինքնիրեն կը շատ օրեր մնաց Յոպպէ՝ Սիմոն անունով տարակուսէր թէ ինչ կրնար ըլլալ իր կաշեգործի մը քով:

տեսած այս տեսիլքը, ահա Կոռնելիոսէ
որկուած մարդիկը՝ հարցնելով Սիմոնի
տան մասին՝ կայնեցան դրան առջեւ, **Յ**

Եւ կանչելով հարցափորձեցին. «Սիմոնը, մԵջ հիւրընկալուած է. երբ գայ՝ պիտի որ Պետրոս մականուանեալ է, հին խօսի քեզի»: ՅՅ Մինչ Պետրոս կը դրկեցի քեզի, եւ գոհ եմ՝ որ Եկար: մտածեր տեսիրին մասին, Սուլր Յոզին Ուրեմն հիմա մենք բոլորս ներկայ ենք ըսաւ անոր. «Ահա երեք մարդիկ քեզ կը Աստուծոյ առջեւ՝ յսելու ամեն ինչ որ փնտռեն: ՅՅ Յետեւաբար կանգնէ, իշիր, ու Աստուծմէ հրամայուած է քեզի»: ՅՅ գնա անոնց հետ՝ առանց տատամսելու, Պետրոս բացաւ իր բերանը ու ըսաւ. որովհետեւ նև դրկեցի զանոնք»: ՅՅ «Եշմարտապէս կ'ըմբռնեմ թէ Աստուծոյ Պետրոս ալ իշաւ այդ մարդոց քով՝ եւ քով աշառութիւն չկայ, ՅՅ հապա ամեն ըսաւ. «Ահա ես եմ ան՝ որ կը փնտռեմ. ազգի մԵջ իրեն ընդունելի է ան՝ որ իրմէ ինչո՞ւ Եկած Էք»: ՅՅ Անոնք ալ ըսին. կը վախնայ եւ արդարութիւն կը գործէ: ՅՅ «Կոռնելիիս հարիւրապետը, արդար Այն խօսքը՝ որ Աստուծած դրկեց Խրայէի ու աստուածավախ մարդ մը՝ բարի որդիներուն, աւետելու խարարութիւնը՝ Վկայուած ամբողջ Յրեաներու ազգեն, Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, (ան է բոլորին պատգամ ստացաւ սուրբ հրեշտակէ Տերը), ՅՅ դուք լաւ գիտէք այդ խօսքը, մը՝ որ կանչէ քեզ իր տունը եւ լյտ քու որ եղաւ ամբողջ Յրեաստանի մԵջ՝ խօսքերդ»: ՅՅ Ուստի ներս կանչեց Գայլիեայն սկսելով, այն մկրտութենեն զանոնք ու հիւրընկալեց: ՅՅ Ետեւեալ Ետք՝ որ Յովիաննես քարոզեց: ՅՅ օրը՝ Պետրոս Ելաւ եւ մեկնեցաւ անոնց Նազարեթն եղող Յիսուսը, որ Աստուած հետ. իրեն հետ զացին նաեւ Յոպավելն օծեց Սուլր Յոզինվ եւ գօրութեամբ, եղող քանի մը Եղայրներ: ՅՅ Ցաջորդ շրջեցաւ բարիք գործելով ու թշկելով օրը մտան Կեսարիս. Կոռնելիիս բոլոր Չարախիսուն ճնշուածները, քանի ալ կը սպասէր անոնց՝ հրաւիրած որ Աստուած իրեն հետ Էք. ՅՅ եւ մենք ըլլալով իր ազգականներն ու մտերիմ վկայ ենք այն բոլոր բաներուն՝ որ ըրաւ բարեկամները: ՅՅ Երբ Պետրոս ներս Յրեաստանի ու Երուսաղեմի մԵջ: Զայն մտաւ, Կոռնելիիս դիմաւորեց զայն, եւ սպաննեցին՝ փայտեն կախելով: ՅՅ անոր ոտքը ինայով կ'Երկրպագէր: ՅՅ Աստուած յարուցանեց զայն Երրորդ Բայց Պետրոս ոտքի հանեց զայն՝ ըսելով. օրը, եւ բացայայտեց զայն ՅՅ ոչ թէ «Կանգնէ, ես ինքս ալ մարդ եմ»: ՅՅ Ու ամբողջ ժողովուրդին, հապա՝ մեզի - անոր հետ խօսակցելով՝ ներս մտաւ, նախապէս Աստուծմէ ընտրուածներուն՝ շատեր գտաւ՝ համախմբուած, ՅՅ եւ վկայ ըլլարւ -, որ կերանք ու խմեցինք ըսաւ անոնց. «Դուք գիտէք թէ օրինաւոր իրեն հետ՝ իր մեռելներեն յարութիւն չէ հրեայ մարդու մը՝ հաղորդակցիլ առնելին Ետք: ՅՅ Եւ ինք պատուիրեց մեզի, օտարազգիի մը հետ կամ մօտենալ անոր. որ քարոզենք ու վկայենք ժողովուրդին բայց Աստուած ցոյց տուաւ ինծի որ թէ ինք է Աստուծմէ սահմանուած մարդոցմ ոչ մԵկը պիյծ կամ անմաքուր Դատաւորը ողջերուն եւ մեռելներուն: կոչեմ: ՅՅ Ուստի երբ կանչուեցայ՝ Եկայ ՅՅ Բոլոր մարգարեները կը վկայեն առանց հակաճառութեան. ուրեմն կը անոր մասին թէ ովկ որ հաւատայ հարցնեմ, ինչ քանի համար կանչեցիք անոր՝ պիտի ստանայ մեղքերու ներում զիս: ՅՅ Կոռնելիիս ալ ըսաւ. «Չորս անոր անունով»: ՅՅ Մինչ Պետրոս օր առաջ՝ միշեւ այս ժամը ծոմ կը կ'ըսէր այս խօսքերը, Սուլր Յոզին պահէի, ու իններորդ ժամուն տանս մԵջ իշաւ բոլոր անոնց վրայ՝ որ կը լսէին կ'աղօթէի. եւ ահա փայլուն տարագով խօսքը: ՅՅ Թլփատուածներեն եղող մարդ մը կայնեցաւ առջեւս ու ըսաւ. ՅՅ բոլոր հաւատացեաները, որ Եկած «Կոռնելիիս, քու աղօթք ընդունուեցաւ, Եին Պետրոսի հետ, զմայլեցան որ եւ ողորմութիւններդ Աստուծոյ առջեւ հեթանոսներուն վրայ ալ թափուեցաւ յիշուեցան: ՅՅ Ուրեմն մարդ դրկէ Սուլր Յոզիին պարզեւ. ՅՅ օրովհետեւ Յոպավէ ու կանչէ Սիմոննը, որ Պետրոս կը լսէին թէ անոնք կը խօսէին ուրիշ մականուանեալ է. ան ծովուն մօտ՝ լեզուներով եւ կը մեծարէին Աստուած: ՅՅ Սիմոն անունով կաշեգործի մը տան Այն ատեն Պետրոս ըսաւ. «Կրնայ մԵկը

արգիլե, որ ջուրով մկրտուին ասոնք՝ պիտի մկրտուիք Սուլրը Յոզիով”:¹⁷ որոնք ստացան Սուլրը Յոզին մեզի պէս»: Ուրեմն եթէ Աստուած տուաւ անոնց ¹⁸ Ու հրամայեց որ մկրտուին Տերոց միեւնոյն պարզեւը՝ ինչպէս մեզի, եթք անունով: Այն ատեն խնդրեցին իրմէ՝ որ հաւատացին Տեր Յիսուս Քրիստոսի, եւ հոն մնայ քանի մը օր:

11 Վոաբեալերն ու Եղայրները, որոնք Յրեանտանի կողմերն են, լեցին թէ հեթանոսներն ալ ընդունած են Աստուծոյ խօսքը: ² Երը Պետրոս Երուսաղեմ քածրացաւ, թվատուածները կը վիճէին անոր հետ Յու կ'ըսէին. «Դուն անթվաա մարդոց քով մտար եւ անոնց հետ հաց կերար»: ⁴ Պետրոս ալ սկսաւ դեպքը կարգով բացատրել անոնց՝ ըսելով. ⁵ «Ես կ'աղօթէի Յոպպէ քաղաքը, երք՝ Վերացումի մէջ՝ տեսայ տեսիք մը. անօթ մը՝ մեծ լաթի պէս, չորս ծայրերն կախուած, իշաւ Երկինքն ու հասաւ մինչեւ ինծի: ⁶ Մինչ կը դիտէի աչքերս սեւերած անոր վրայ, տեսայ Երկրի չորքոտանիները, գազաններն ու սողունները, նաեւ Երկինքի թռչունները: ⁷ Ու լսեցի ձայն մը՝ որ կ'ըսէր ինծի. “Կանզնէ, Պետրոս, մորթէ եւ կէր”: ⁸ Բայց ես ըսի. “Ամեննեւն, Տէր. որովհետեւ պիղծ կամ անմաքուր բան մը բնաւ մտած չէ բերանս”: ⁹ Կրկին այդ ձայնը Երկինքն պատասխանեց ինծի. “Ինչ որ Աստուած մաքրեց, դուն պիղծ մի սեպեր”:¹⁰ Ասկիկա պատահեցաւ Երեք անզամ, ու ամեն ինչ դարձեալ վեր քաջուեցաւ դեպի Երկինքը: ¹¹ Եւ ահա անյապաղ Երեք մարդիկ՝ Կեսարիայէն դրկուած ինծի՝ Եկան ու կեցան այն տան առջև, ուր հիւրենկալուած էի: ¹² Յոզին ալ ըսաւ ինծի՝ որ Երթամ անոնց հետ առանց տատամնելու: Այս վեց Եղայրներն ալ գացին ինծի հետ, ու մտանք այդ մարդուն տունը: ¹³ Ան ալ պատմեց մեզի թէ ինչպէս իր տան մէջ տեսաւ հրեշտակ մը, որ կայնած էր եւ կ'ըսէր իրեն. “Մարդ դրկէ Յոպպէ ու կանչէ Միմնը, որ Պետրոս մականուանեալ է: ¹⁴ Ան խօսեր պիտի ըսէ բեզի, որպէսզի փրկուիք՝ դրւն եւ ամբողջ տունը”: ¹⁵ Երը սկսայ խօսի, Սուլրը Յոզին իշաւ անոնց վրայ, ինչպէս նախապէս մեր վրայ ալ: ¹⁶ Եւ յիշեցի Տերոց ըսած խօսքը. “Արդարեւ Յովիաննես մկրտեց ջուրով, բայց դուք

ո՞վ էի՝ որ կարենայի արգիլե Աստուած»:

18 Այս բաները լսելով՝ հանդարտեցան, ու փառարանեցին Աստուած՝ ըսելով. «Ուրեմն Աստուած հեթանոսներն ալ ապաշխարութիւն շնորհեց՝ կեանքի համար»: ¹⁹ Ստեփանոսի մահէն եւթ եղած հալածանքէն ցրուածները՝ հասան նաեւ մինչեւ Փիլիպիկ, Կիպրոս եւ Աստիոր, քարոզելով Աստուծոյ խօսքը ոչ մեկուն՝ բայց միայն Յրեաններուն: ²⁰ Վնոնցմէ ոմանք կիպրացի ու կիւրենացի մարդիկ ենին, որոնք երբ մտան Անտիոք՝ կը խօսէին Յելլենացիններուն հետ, աւետերով Տեր Յիսուսը: ²¹ Տերոց ծեռքը անոնց հետ էր, եւ բազմաթիւ մարդիկ հաւատացին ու դարձան Տերոց: ²² Այս բաներուն լուրջ հասաւ Երուսաղեմի Եկեղեցիին ականջը, եւ ճամբեցին Բառնաբասը՝ որ Երթայ մինչեւ Անտիոք: ²³ Երբ ան եկաւ ու տեսաւ Աստուծոյ շնորհքը՝ ուրախացաւ, եւ կը յորդորէր բոլորն ալ՝ որ յարին Տերոց յօժար սիրտով”. ²⁴ (բանի որ ինք բարի մարդ էր, Սուլրը Յոզիով ու հաւատքով լեցուն.) Եւ մեծ բազմութիւն մը աւելցաւ Տերոց Եկեղեցիին թիւին վրայ: ²⁵ Յետոյ Բառնաբաս մեկնեցաւ Տարսուն՝ փնտուելու Սոյորսը, ու գտնելով զայն՝ բերաւ Անտիոք: ²⁶ Վնոնք լման տարի մը Եկեղեցիին հետ հաւաքուելով՝ մեծ բազմութեան մը սորվեցուցին, եւ Անտիոքի մէջ աշակերտները Քրիստոնեայ կոչուեցան առաջին անգամ: ²⁷ Այդ օրերը՝ Երուսաղեմն մարգարեներ իշան Անտիոքը: ²⁸ Վնոնցմէ մեկը, Ազարոս անունով, կանզնեցաւ եւ մատնանշեց Յոզիին զօրութեամբ՝ թէ մեծ սով մը պիտի ըլլայ ամբողջ Երկրագունդին մէջ. ան իրապէս եղաւ Կոողիոսի օրերը: ²⁹ Ուստի աշակերտները որոշեցին օգնութիւն դրկել Յրեանտանի մէջ բնակող Երբայրներուն, իւրաքանչիւրը իր Եկամուտին համեմատ: ³⁰ Այդպէս ալ ըրին, որկելով զայն Երեցներուն՝ Բառնաբասի ու Սոյորսի ծեռքով:

12 Վյդ ատենները Յերովդիս թագաւորը ուրախութենեն չբացաւ դուռը, հապա ծեռք դրա եկեղեցին ումանց վրայ՝ ներս վազելով՝ լրւր տուաւ թէ Պետրոս չարչարելու համար: 2 Սուրով սպաննեց կայսնած է դրան առջեւ: 15 Իսկ անոնք Յովիաննեսի եղբայր՝ Յակոբոսը, 3 ըսին անոր. «Խելազարած ես»: Բայց եւ տեսնելով թէ հաճելի է Յրեաններուն, ինք կը պնդէր թէ այդպէս է: Անոնք այլ շարունակելով բռնեց նաեւ Պետրոսը: կ'ըսէին. «Անոր իրեշտան ես»: 16 Սակայն (Բաղարօակերքի օրերն էին:) 4 Երբ Պետրոս կը շարունակէր բախել, ու երբ ձերբակալեց զայն՝ բանտը դրաւ, ու բացին՝ շշմեցան զինք տեսնելով: 17 Իսկ յանձնեց չորսական զինուորէ բաղկացած ան ծեռքը շարժեց՝ որ անոնք լրեն, ու չորս ջոկատի՝ որպէսզի պահեն. եւ պատմեց անոնց թէ ինչպէս Տէրը հանեց կը փափաքէր ներկայացնել զայն զինք բանտեն, եւ ըսաւ. «Պատմեցք այս ժողովուրդին՝ Զատիկին ետք: 5 Ուստի բաները Յակոբոսի ու Եղբայրներուն»: Պետրոս պահուած էր բանտին մէջ, Յեսոյ մեկնեցաւ եւ գնաց ուրիշ տեր մը: Բայց Եկեղեցին ջերմեռանդութեամբ 18 Երբ առսու եղաւ, մեծ խլրտում կար կ'աղօթէր Աստուծոյ՝ անոր համար: 6 զինուորներուն մէջ, թէ արդեօք Պետրոս Երբ Յերովդիս պիտի ներկայացներ զայն ինչ եղած էր: 19 Իսկ Յերովդիս, Երբ դատարանին, այդ օրուան նախորդ փնտռեց զայն ու չգտաւ, հարցաբնեց գիշերը՝ Պետրոս կը բնանար երկու պահապանները եւ հրամայեց որ զինուորներու մէշտե՞ կրկին շրթաներով մեռցուին: Ապա Յրեաստաննեն իշաւ կապուած. իսկ պահապանները կը Կեսարիա, ու հոն կը կենար: 20 պահէին բանտը՝ դրան առջեւ: 7 Յանկարծ Յերովդիս չափազանց զայրացած էր Տէրոց իրեշտակը անոր վրայ հասաւ, Տիլրացիներուն եւ Սիդոնացիներուն դէմ: ու լոյս մը փայլեցաւ տան մէջ: Ապա Անոնք այլ միաբանութեամբ Եկան իրեն, Պետրոսի կողը խթելով՝ արթնցուց զայն ու հաշտութիւն իմնդրեցին՝ համոզելով եւ ըսաւ. «Կանզնէ շուտով»: Շղաները թագաւորին Բդաստոս սենեկապետը. վար ինկան անոր ձեռքերէն, 8 ու որովիետեւ իրենց երկիրը կը կերակրուէր իրեշտակը ըսաւ անոր. «Կապէ գիտի թագաւորին երկրէն: 21 Որոշուած օր ու հազիր հոդաթափներդ»: Ան ալ ըրաւ մը, Յերովդիս՝ հազած թագաւորական այնպէս: Յեսոյ ըսաւ անոր. «Վրան առ տարազը եւ բազմած դատարանը՝ հանդերձ ու հետեւ ինծին: 9 Ան ալ դուրս կը ճառախօսւէր անոնց: 22 Ամբոխն ելլելով՝ հետեւեցաւ անոր. բայց չէր գիտեր ալ կ'աղաղակէր. «Ասիկա Աստուծոյ թէ իրեշտակին կատարածը իրական ձայն է, ոչ թէ մարդու»: 23 Անմիջապէս է, հապա կը կարծէր թէ տեսիր կը Տէրոց իրեշտակը զարկաւ զայն՝ փառքը տեսնէ: 10 Երբ անոնք անցան առաջին ու Աստուծոյ շտալուն համար. ու որդինալից երկրորդ պահապաններէն, Եկան մինչեւ ըլլալով՝ շունչը փշեց: 24 Իսկ Աստուծոյ երկաթէ դուռը, որ բաղաքը կը տաներ խօսքը կ'աճէր ու կը բազմանար: 25 եւ ինքնիրեն բացուեցաւ անոնց առջեւ: Բառնարաս եւ Սօղոս՝ Երբ գործադրեցին Անկէ դուրս Ելլելով՝ փողոց մը անցան, իրենց յանձնուած սպասարկութիւնը՝ ու իրեշտակը իսկոյն հեռացաւ անկէ: 26 Վերադարձան Երուսաղեմն, իրենց հետ Պետրոս ինքնիրեն զալով՝ ըսաւ. «Յիմա առնելով նաեւ Յովիաննեսը՝ որ Մարկոս ճշմարտապէս գիտեմ թէ Տէրը որկեց իր մականուանեալ էր: իրեշտակը եւ ազտեց զիս Յերովդիսի ծեռքէն ու Յրեաններու ժողովուրդին ամրող ակնկալութենէն»: 12 Եւ գիտակից ըլլալով՝ զնաց Մարկոս մականուանեալ Յովիաննեսի մօր Մարիամի տունը, ուր շատեր համախմբուած կ'աղօթէին: 13 Երբ բախեց տան դուրսի դուռը, Յովիդ անունով աղակին մը մօտեցաւ՝ մտիկ ընելու: 14 ճանչնալով Պետրոսի ձայնը՝

13 Քանի մը մարգարէներ ու վարդապետներ կային Անտիոք Եղոյ Եկեղեցիին մէջ. Բառնարաս, Ծմաւոն՝ որ Նիգեր կը կոչուէր, Դուկիոս Կիլբենացին, Մանայն՝ Յերովդիս չորրորդապետին սննդակիցը, եւ Սօղոս: 2 Մինչ անոնք Տէրոց պաշտօն կը կատարէն ու ծոմ կը պահէին, Սուրբ Յովին ըսաւ. «Զատեցք պաշտօն կը կատարէն ու ծոմ կը

ինծի Բառնաբասը եւ Սօղոսը՝ այն «Խրայելացի մարդիկ, որ դուք՝ որ կը գործին համար, որուն ես կանչած եմ վախնաք Աստուծմէ, մտիկ ըրեք: 17 զանոնք»: Յ Ուստի՝ ծոմ պահելով ու Վյո ժողովուրդին՝ Խրայելի Աստուածը աղօթելով՝ ձեռք դրին անոնց վրայ եւ ընտրեց մեր հայրերը, բարձրացուց ուղարկեցին: 4 Անոնք ալ Սուրբ Յոզիին ժողովուրդը՝ երբ անոնք պանդիտացած դրկուած՝ Սելեկիա իշան, եւ անկէ Եին Եգիպտոսի երկրին մէջ, եւ զօրաւոր նաւարկեցին դէպի Կիպրոս: 5 Յանելով բազուկով դուրս հանեց զանոնք: 18 Գրեթէ Սաղամինա՝ կը հօչակէին Աստուծոյ քառասուն տարի կերակրեց զանոնք խօսքը Յունաներու ժողովարաններուն անապատին մէջ: 19 Քանանի երկրին մէջ Յովիաննես ալ կը սպասաւորէր մէջ, բնածնջելով եօթը ազգ, անոնց իրենց: 6 Շրջելով այդ (ամբողջ) կղզին երկիրը տուալ իրենց՝ որ ժառանգեն: մինչեւ Պափու՝ գտան մոզ մը, Յունայ 20 Անկէ Ետք՝ գրեթէ չորս հարիւր տուս մարգարէ մը, որուն անունը յիսուն տարի՝ դատաւորներ տուալ Բարեյսու եր. 7 ան փոխ-հիւպատոսին իրենց, մինչեւ Սամուել մարգարէն: 21 հետ եր, որ կը կոչուէր Սերգիոս Պօղոս, Յետոյ թագաւոր ուղեցին, եւ Աստուած խելացի մարդ մը: Ասիկա՝ կանչելով տուալ իրենց Կիսի որդին՝ Սաւուդը, Բառնաբասը եւ Սօղոսը՝ ուզեց լսել Բենիամինի տոհմէն մարդ մը, քառասուն Աստուծոյ խօսքը: 8 Սակայն անոնց տարի: 22 Երբ պաշտօնէ հեռացուց ընդդիմացաւ Եղիմաս մոզը (որովհետեւ զայն, Դաւիթը նշանակեց իրենց վրայ այսպէս կը թարգմանուի անոր անունը), իբր թագաւոր, որուն մասին վկայելով՝ որ կը ջանար խոտորեցնել փոխ- ըսաւ. «Յեսաէի որդին՝ Դաւիթը գտայ, հիւպատոսը հաւատքէն: 9 Բայց Սօղոս, իմ սիրտիս համաձայն մարդ մը, որ որ Պօղոս ալ կը կոչուի, Սուրբ Յոզիով պիտի գործադրէ իմ ամբողջ կամբս»: 23 լեցուած՝ ակնապիշ նայեցաւ անոր 20 ու Ասոր զարմէն Աստուած՝ իր խոստումին ըսաւ. «Ո՞վ ամեն նենգուրեամբ եւ ամեն համաձայն՝ հանեց Խրայելի Փրկիշ մը, չարագործութեամբ լեցուն Չարախոսի Յիսուսը: 24 Դեռ ան չեկած, Յովիաննես որդի, թշնամի ամբողջ արդարութեան, նախապէս քարոզեց ապաշխարութեան պիտի չդադրին խեղաթիւրել Տերոց մկրտութիւնը՝ Խրայելի ամբողջ ուղիղ ճամբաները: 25 Ահա իիմա Տերոց ժողովուրդին: 25 Երբ Յովիաննես կը ձեռքք քու վրատ է. կոյր պիտի ըլլաս լրացնէր իր ընթացքը՝ ըսաւ. «Ո՞վ կը եւ աստեն մը պիտի չտեսնես արեւը»: կարծէք՝ թէ եմ, ես Քրիստոսը չեմ, հապա Անմիջապէս մթութիւն ու խաւար իշաւ ահա իմ Ետեւես կու զայ մէկը՝ որուն անոր վրայ, եւ շրջելով մէկը կը փնտուէր՝ ոտքերուն կօշիկները քակելու արժանի որ ձեռքէն քոնելով տաներ զինք: 26 Այն չեմ»: 26 Մարդիկ եղայրներ, Աքրահամի ատեն փոխ-հիւպատոսը հաւատաց՝ երբ ցեղին որդիներ, այս փրկութեան խօսքը տեսալ կատարուածը, մեծապէս ապահելով դրկուեցալ ձեզի, եւ անոնց՝ որ ձեր Տերոց ուսուցումին վրայ: 27 Պօղոս եւ իր մէջ աստուածավախ են: 27 Քանի որ ընկերակիցները նաւարկեցին Պափուն, Երուսաղէմ բնակուները եւ անոնց ու զացին Պամփիլիայի Պերգէն. բայց պետերը՝ ոչ զայն ճանչցան, ոչ ալ Յովիաննես՝ զատուելով անոնցմէ՝ մարգարէներուն ձայները՝ որոնք կը վերադարձաւ Երուսաղէմ: 28 Անոնք ալ կարդացուին ամեն Շաբաթ օր. բայց զացին Պերգէն եւ հասան Պիսիդիայի իրագործեցին գորուածները՝ դատելով Անտիոքը, ու Շաբաթ օրը մտնելով զայն: 29 Թէպէտ չգտան մահուան ժողովարանը՝ նստան: 30 Օրենքին եւ արժանի պատճառ մը, խնդրեցին Մարգարէներուն կարդացուելն Ետք՝ Պիհատոսւն՝ որ ան սպաննուի: 31 Երբ ժողովարանին պետերը մարդ դրկեցին գործադրեցին ամեն ինչ որ գրուած էր իրենց ու ըսին. «Մարդիկ եղայրներ, անոր մասին, վար իշեցնելով փայտէն՝ եթէ դուք յորդորական խօսք մը ունիք դրին գերեզմանի մը մէջ: 30 Բայց ժողովուրդին՝ ըսէք»: 31 Ուստի Պօղոս Աստուած մեռեներէն յարուցանեց կանգնեցաւ, եւ շարժելով ձեռքը՝ ըսաւ. զայն: 32 Ան շատ օրեր երեւցաւ անոնց՝

որ Գալիեային Երուսաղեմ եկեր էին իրեն հետ. անոնք են իման իր վկաները ժողովուրդին առջեւ: **32** Մենք ալ քարոզուեր նախ ծեզի. բայց քանի որ կը կ'աւետենք ծեզի այն խոստում՝ որ եղած էր հայրերուն. **33** Աստուած չեր սեպեր յաւիտենական կեանքի, ահա իրագործեց զայն մեզի համար՝ որ մենք կը դառնանք հեթանոսներուն: անոնց զաւակներն ենք, յարուցանելով (այօնios g166) **47** Որովհետեւ Տերը սա Յիսուսը՝ ինչպէս գրուած ալ է երկրորդ պատուիրած է մեզի. “Քեզ իբր լոյս Սաղմոսին մէջ. “Դուն իմ Որդիս ես, դրի հեթանոսներուն, որպէսզի դուն այսօր ծնայ քեզ”: **34** Ան սա կ'ըսէ փրկութեան պատճառ ըլլաս՝ մինչեւ զինք մեռելներէն յարուցանելու մասին՝ երկրի ծայրերը”»: **48** Լսելով ասիկա՝ որ անզամ մըն ալ ապականութեան հեթանոսները կ'ուրախանային ու կը չվերադառնայ. “Զեզի պիտի տամ փառաւորէին Աստուծոյ խօսքը, եւ անոնք Դաւիթի մնայուն կարեկցութիւնները”: **35** Այս մասին ուրիշ Սաղմոսի մը մէջ կեսանքին՝ հաւատացին: (այօնios g166) **49** ալ կ'ըսէ. “Պիտի չթոյլատրես որ քու Տերոց խօսքը կը տարածուեր ամբողջ Սուլրբ ապականութիւն տեսնէ”: **36** երկրամասին մէջ: **50** Բայց Յրեաները Որովհետեւ Դաւիթ ննջեց՝ Աստուծոյ գրգռեցին բարեպաշտ եւ մեծայարգ ծրագիրով սպասաւորելէ ետք իր կիներն ու քաղաքին գիսաւորները, եւ սերունդին, դրուեցաւ իր հայրերուն Պողոսի ու Բառնաբասի դէմ հալածանք քով եւ ապականութիւն տեսաւ: **37** հանելով իրենց հողամասէն դուրս դրին Բայց ան՝ որ Աստուած յարուցանեց, զանոնք: **51** Անոնք ալ՝ իրենց ոտքերուն ապականութիւն չտեսաւ: **38** Ուրեմն փոշին թօթուելով անոնց դէմ զացին գիտցէք, մարդիկ եղբայրներ, թէ ասոր Իկոնիոն. **52** իսկ աշակերտները լեցուած միջոցով մեղքերու ներում կը հօշակուի եին ուրախութեամբ եւ Սուլր Յոդիով”:

ծեզի, **39** եւ թէ իրման ամեն հաւատացեալ կ'արդարանայ այն բոլոր բաներէն՝ որոնցմէ չկրցաք արդարանալ Մովսէսի Օրենքով: **40** Ուրեմն զգուշացէք, որպէսզի ծեզի չպատահի” ինչ որ ըսուած է Մարգարէներուն մէջ. **41** “Տեսէք, արհամարհողներ, եւ զարմացէք ու ոչնչացէք. որովհետեւ պիտի կատարեն արարք մը՝ ծեր օրերուն մէջ, այնպիսի արարք մը, որ եթէ մէկը պատմէ ծեզի՝ պիտի չհաւատաք”»: **42** Երբ անկէ դուրս ելան՝ կ'աղաչէին, որ հետեւեալ Շարաք ալ քարոզեն իրենց նոյն խօսքերու: **43** Երբ ժողովուրդը արձակուեցաւ, Յրեաներէն եւ քարեպաշտ նորահաւատներէն շատեր հետեւեցան Պողոսի ու Բառնաբասի, որոնք կը խօսէին անոնց հետ եւ կը յորդորէին զանոնք, որ յարատեւեն Աստուծոյ շնորհիքն մէջ: **44** Յետեւեալ Շարաք օրը, գրեթէ ամբողջ քաղաքը հաւաքուեցաւ՝ լսելու Աստուծոյ խօսքը: **45** Իսկ Յրեաները՝ երբ տեսան բազմութիւնները՝ լեցուեցան նախանձով, ու դէմ կը խօսէին Պողոսի ըսածներուն՝ հակաճառելով եւ հայիոյելով: **46** Ուստի

Պողոս ու Բառնաբաս համարձակելով ըսին. «Յարկ էր որ Աստուծոյ խօսքը ժողովուրդին առջեւ: **32** Մենք ալ քարոզուեր նախ ծեզի. բայց քանի որ կը կ'աւետենք ծեզի այն խոստում՝ որ եղած էր հայրերուն. **33** Աստուած չեր սեպեր յաւիտենական կեանքի, ահա իրագործեց զայն մեզի համար՝ որ մենք կը դառնանք հեթանոսներուն: անոնց զաւակներն ենք, յարուցանելով (այօնios g166) **47** Որովհետեւ Տերը սա Յիսուսը՝ ինչպէս գրուած ալ է երկրորդ պատուիրած է մեզի. “Քեզ իբր լոյս Սաղմոսին մէջ. “Դուն իմ Որդիս ես, դրի հեթանոսներուն, որպէսզի դուն այսօր ծնայ քեզ”: **34** Ան սա կ'ըսէ փրկութեան պատճառ ըլլաս՝ մինչեւ զինք մեռելներէն յարուցանելու մասին՝ երկրի ծայրերը”»: **48** Լսելով ասիկա՝ որ անզամ մըն ալ ապականութեան հեթանոսները կ'ուրախանային ու կը չվերադառնայ. “Զեզի պիտի տամ փառաւորէին Աստուծոյ խօսքը, եւ անոնք Դաւիթի մնայուն կարեկցութիւնները”: **35** Այս մասին ուրիշ Սաղմոսի մը մէջ կեսանքին՝ հաւատացին: (այօնios g166) **49** ալ կ'ըսէ. “Պիտի չթոյլատրես որ քու Տերոց խօսքը կը տարածուեր ամբողջ Սուլրբ ապականութիւն տեսնէ”: **36** երկրամասին մէջ: **50** Բայց Յրեաները Որովհետեւ Դաւիթ ննջեց՝ Աստուծոյ գրգռեցին բարեպաշտ եւ մեծայարգ ծրագիրով սպասաւորելէ ետք իր կիներն ու քաղաքին գիսաւորները, եւ սերունդին, դրուեցաւ իր հայրերուն Պողոսի ու Բառնաբասի դէմ հալածանք քով եւ ապականութիւն տեսաւ: **37** հանելով իրենց հողամասէն դուրս դրին Բայց ան՝ որ Աստուած յարուցանեց, զանոնք: **51** Անոնք ալ՝ իրենց ոտքերուն ապականութիւն չտեսաւ: **38** Ուրեմն փոշին թօթուելով անոնց դէմ զացին գիտցէք, մարդիկ եղբայրներ, թէ ասոր Իկոնիոն. **52** իսկ աշակերտները լեցուած միջոցով մեղքերու ներում կը հօշակուի եին ուրախութեամբ եւ Սուլր Յոդիով”:

ծեզի, **39** եւ թէ իրման ամեն հաւատացեալ կ'արդարանայ այն բոլոր բաներէն՝ որոնցմէ չկրցաք արդարանալ Մովսէսի Օրենքով: **40** Ուրեմն զգուշացէք, որպէսզի ծեզի չպատահի” ինչ որ ըսուած է Մարգարէներուն մէջ. **41** “Տեսէք, արհամարհողներ, եւ զարմացէք ու ոչնչացէք. որովհետեւ պիտի կատարեն արարք մը՝ ծեր օրերուն մէջ, այնպիսի արարք մը, որ եթէ մէկը պատմէ ծեզի՝ պիտի չհաւատաք”»: **42** Երբ անկէ դուրս ելան՝ կ'աղաչէին, որ հետեւեալ Շարաք ալ քարոզեն իրենց նոյն խօսքերու: **43** Երբ ժողովուրդը արձակուեցաւ, Յրեաներէն եւ քարեպաշտ նորահաւատներէն շատեր հետեւեցան Պողոսի ու Բառնաբասի, որոնք կը խօսէին անոնց հետ եւ կը յորդորէին զանոնք, որ յարատեւեն Աստուծոյ շնորհիքն մէջ: **44** Յետեւեալ Շարաք օրը, գրեթէ ամբողջ քաղաքը հաւաքուեցաւ՝ լսելու Աստուծոյ խօսքը: **45** Իսկ Յրեաները՝ երբ տեսան բազմութիւնները՝ լեցուեցան նախանձով, ու դէմ կը խօսէին Պողոսի ըսածներուն՝ հակաճառելով եւ հայիոյելով: **46** Ուստի

14 Իկոնիոնի մէջ՝ անոնք միասին մտան Յրեաներուն ժողովարանը, ու այնպէս խօսեցան՝ որ Յրեաներու եւ Յոյներու մեծ բազմութիւնը մը հաւատաց: **2** Բայց չինազանդող Յրեաները՝ դրդեցին հեթանոսները, եւ անոնց անձերը չարութեան գրգռեցին եղբայրներուն դէմ: **3** Իսկ անոնք երկար ժամանակ հին կենարվ՝ համարձակութեամբ կը քարոզէին Տերոշմով, որ իր շնորհի խօսքին վկայութիւն կու տար՝ թոյլատրելով որ նշաններ եւ սպանչելիքներ կատարուին անոնց ձեռքով: **4** Քաղաքին բազմութիւնը քածնուեցաւ. մաս մը քոնեց Յրեաներուն կողմը, մաս մըն ալ՝ առարեաններուն: **5** Երբ հեթանոսներն ու Յրեաները՝ իրենց պետերով՝ յարձակեցան, որ նախատեն եւ քարկոծեն զանոնք, **6** իրենք ալ՝ գիտակցելով՝ փախան լիկայոնիայի քաղաքները, լիւստրա ու Դերբէ եւ շրջակայքը, **7** ու հին կ'աւետարանէին: **8** Մարդ մըն սատած էր լիւստրայի մէջ՝ անզօր ոտքերով, իր մօր որովայնն կադ

ծնած, որ բնաւ քալած չէր: 9 Ասիկա է մտնենք Աստուծոյ թագաւորութիւնը»: մտիկ կ'ընէր Պօղոսի խօսքերը, որ 23 Երբ Երեցներ ծեռնադրեցին անոնց՝ ակնապիշ նայելով անոր ու նշմարելով թէ ամեն եկեղեցի մէջ, ծոմապահութեամբ բուժուելով հաւատք ունի՛ 10 բարձրածայն աղօթելով յանձնեցին զանոնք Տէրո՛ ըսաւ. «Ուղիղ կանգնէ ուրբերուղ վրայ»: որուն հաւատացած էին: 24 Եւ անցնելով Ան ալ ցատկեց եւ քալեց: 25 Երբ Պիսիդիայի մէջէն՝ զացին Պամփիլիա: 26 բազմութիւնը տեսաւ Պօղոսի քրածը, Պերգի մէջ ալ Տէրոջ խօսքը քարոզելէ բարձրացնելով իրենց ձայնը՝ ըսին ետք՝ իշան Ատահա, 26 անկէ ալ յիկայոներէն. «Աստուածները իշած նաւարկեցին դէպի Անտիոք, ուրկէ են մեզի՝ մարդոց նմանութեամբ»: 27 Աստուծոյ շնորհին յանձնարարուած Բառնաբասը կը կոչէին Դիոս, ու Պօղոսը՝ էին այն գործին համար՝ որ կատարեցին: Յերմէս, քանի որ ան էր զիմաւոր խօսողը: 28 Երբ Եկան, հաւաքելով եկեղեցին՝ 13 հսկ Դիոսի քուրու՝ որ քաղաքին պատմեցին ինչ որ Աստուած քրեր էր առջեւ էր, ցուլեր եւ ծաղկեսակներ իրենց հետ, եւ թէ հաւատքի դուռը քացեր բերելով դրներուն քով՝ կ'ուզէր զոհ էր հեթանոսներուն: 29 Ու հոն երկար մատուցանել բազմութեան հետ: 14 Ժամանակ կեցան աշակերտներուն հետ: Բայց երբ առաքեալիները՝ Բառնաբաս ու Պօղոս՝ լսեցին, պատռեցին իրենց հանդերձները եւ դուրս ցատկեցին բազմութեան մէջ՝ աղաղակելով: 15 «Մարդիկ, ինչնի այդ քաները կ'ընէք: Մենք ալ մարդիկ ենք՝ կիրքերու ենթակայ ձեզի նման, ու կ'աւետարաններ ձեզի՝ որպէսզի այդ ունայն քաներէն դառնաք ապրող Աստուծոյ, որ ստեղծեց երկինքը, երկիրը, ծովս ու բոլոր անոնց մէջ եղածները: 16 Անցեալ սերունդներուն մէջ ան թոյլատրեց բոլոր ազգերուն՝ որ երթան իրենց ճամբաններէն: 17 Սակայն ինքինք չթողորոց առանց վկայութեան, բարիք ընելով, անձրեւ տալով մեզի երկինքէն, նաեւ պտղաբեր եղանակներ, ու մեր սիրտեր լեցնելով կերակուրներով եւ ուրախութեամբ»: 18 Այս քաները ըսելով՝ հազի կրցան հանգստացնել բազմութիւնը, որ զոհ չմատուցան իրենց: 19 Սակայն Յրեաներ հասան Անտիոքն եւ Իկոնիոննեն, համոզեցին բազմութիւնը, քարկոծեցին Պօղոսը ու քաղաքէն դուրս քաշկոտեցին՝ կարծելով թէ մեռած է: 20 Բայց երբ աշակերտները շրջապատեցին զինք՝ կանգնեցաւ, մտա քաղաքը, ու հետեւեալ օրը մեկնեցաւ Դերբ՛ Բառնաբասի հետ: 21 Այդ քաղաքին մէջ աւետարանէլ ու շատերը աշակերտել ետք՝ անոնք վերադարձան Լիւստրա, Իկոնիոն եւ Անտիոք, 22 ամրացնելով աշակերտներուն անձերը եւ յորորդելով՝ որ յարատեն հաւատքին մէջ, ըսելով. «Շատ տառապանքով պէտք

15 Ումանք՝ իշնելով Յրեաստանն՝ կը սորվեցնէին եղբայրներուն ու կ'ըսէին. «Եթէ Սովուսի աւանդած սովորութեան համաձայն չթլիատուիք, չէր կրնար փրկուլիք»: 2 Ուստի, երբ Պօղոս ու Բառնաբաս սաստիկ ընդգուցան եւ վհճարանեցան անոնց հետ, վճռեցին որ Պօղոս ու Բառնաբաս, նաեւ անոնցմէ քանի մը ուրիշներ, բարձրանան երուսաղէմ՝ առաքեալներուն ու Երեցներուն քով՝ այս հարցին համար: 3 Անոնք ալ՝ եկեղեցին ուղարկուած՝ անցան Փիլիմիկէն եւ Սամարիայէն, ու պատմելով հեթանոսներուն դարձի գալը՝ մեծապէս ուրախացուցին բոլոր եղբայրները: 4 Երբ հասան երուսաղէմ, ընդունուեցան եկեղեցին, առաքեալներէն ու երեցներէն, եւ պատմեցին ինչ որ Աստուած քրեր էր իրենց հետ: 5 Բայց Փարիսեցիներու աղանդէն քանի մը հաւատացեալներ կայնեցան եւ ըսին. «Պէտք է թլիատել զանոնք, ու պատուիրել՝ որ պահեն Սովուսի Օրէսքը»: 6 Ուստի առաքեալներն ու երեցները հաւաքուեցան՝ նկատի առնելու համար այս քանը: 7 Շատ վհճարանութիւն ըլլալէ ետք, Պէտրոս կանգնեցաւ եւ ըսաւ անոնց. «Մարդիկ եղբայրներ, դուք գիտեք թէ առաջին օրերէն ի վեր Աստուած ընտրեց զիս մեր մէջէն, որպէսզի իմ քերանովս հեթանոսները լսեն աւետարանին խօսքը, ու հաւատան:

8 Արտագիտն Աստուած վկայեց անոնց՝ Եին եղբայրներուն մէջ: **23** Անոնց Սուլր Յօդին տալով անոնց, ինչպէս միջոցով դրկեցին նամակ մը՝ սապէս մեզի այ, **9** ու ոչ մէկ խտրութիւն գրուած. «Առաքեալներէն, երեցներէն ու դրաւ մեր եւ անոնց միջեւ՝ մաքրելով եղբայրներէն՝ ողջոյն Անտիոքի, Սուլրիայի անոնց սիրտերը հաւատքով: **10** Ուստի եւ Կիլիկիայի մէջ եղող եղբայրներուն, հիմա ինչո՞ւ կը փորձեք Աստուած, որոնք հեթանոսներէն դարձած են: աշակերտներուն վիզին վրայ դնելով **24** Քանի լսեցինք թէ մեր մէջն ելած այնպիսի լուծ մը, որ ոչ մեր հայրերը, ոչ ոմանք՝ Վրդոված են ծեզ խօսքերով, ու այ մենք կարողացանք կուել: **11** Բայց կը ցնցած ծեր անձերը՝ Ծակով թէ պէտք է հաւատանք թէ Տէր Յիսուսի շնորհընվ թշփատուի եւ Օրենքը պահել, - որոնց կը փրկուինք մենք, ինչպէս նաեւ անտնք: մենք այսպէս չպատուիրեցինք, - **25** մեզի՝ **12** Ամբողջ բազմութիւնը լրեց, ու մտիկ միաբանութեամբ հաւաքուածներուն՝ կ'ըներ Բառնաբասի եւ Պողոսի, որոնք յարմար թուեցա, որ մարդիկ լնտրելով կը պատմէին թէ Աստուած որչափ դրկենք ծեզի, մեր սիրելիներուն՝ նշաններ եւ սրանչելիքներ գործած եր Բառնաբասի ու Պողոսի հետ, **26** որոնք հեթանոսներուն մէջ՝ իրենց միջոցով: մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի անունին **13** Երբ անոնք լրեցին, Յակոբոս ըսաւ. համար իրենց անձերը ընծայած նարդիկ «Մարդիկ եղբայրներ, ինծի մտիկ են: **27** Ուստի դրկեցինք Յուլյան եւ ըրեք. **14** Շմաւոն պատմեց թէ ինչպէս Շիղան, որպէսզի իրենք ալ բերանով նոյն Աստուած առաջին անգամ այցելեց բաները պատմեն ծեզի: **28** Որովհետեւ հեթանոսներուն, որպէսզի անոնց յարմար թուեցաւ Սուլր Յօդին ու մեզի մէջն առնե ժողովուրդ մը՝ կրելու ալ՝ աւելի ծանրութիւն չշնել ծեր վրայ, համար իր անունը: **15** Այս բանին սա հարկաւոր բաներէն զատ.- **29** Ետ հետ կը համաձայնին մարգարէներուն կենալ կուռքերու զոհուածէ, արինէ, խօսքերն ալ, ինչպէս գրուած է. **16** Խեղդուածէ եւ պոռնկութենէ: Գոհ “Ասկէ ետք պիտի վերադառնամ ու կ'ըլլաբ” երէ հեռու մսար “ատոնցմ: Ո՞ղջ պիտի վերակառուցանեմ Դալիթի փլած եղեք”: **30** Անոնք ալ՝ բաժնուելով՝ գացին խորանը. պիտի վերակառուցանեմ անոր Անտիոք, ու հաւաքելով բազմութիւնը՝ աւերակները եւ վերականգնեմ զայն, **17** տուին նամակը: **31** Երբ կարդացին՝ որպէսզի մնացած մարդիկը փնտուեն ուրախացան տրուած միսիթարութեան Տէրը, նաեւ բոլոր հեթանոսները՝ որոնք համար: **32** Իսկ Յուլյա եւ Շիղան, իմ անունովս կոչուած են”, - կ'ըսէ Տէրը՝ իրենք ալ մարգարէ ըլլալով, շատ որ կ'ընէ այս բոլոր բաները”: **18** Աստուած խօսքերով յորդորեցին եղբայրները, ու գիտէ իր բոլոր գործերը՝ դարերու սկիզբէն ամրացուցին: **33** Ժամանակ մը հօն կենալէ ի վեր: (այօն ց165) **19** Ուստի ես յարմար կը ետք՝ եղբայրներէն խաղաղութեամբ դատեմ չնեղեկ անոնք՝ որ հեթանոսներէն ուղարկուեցան, եւ առաքեալներուն կը դառնան Աստուծոյ. **20** հապա նամակ դարձան: **34** Բայց Շիղայի հաճելի մը գրել անոնց՝ որ ետ կենան կուռքերու թուեցաւ հոն մսար: **35** Պողոս ու պղծութիւններէն, պոռնկութենէ, Բառնաբաս ալ Անտիոքի մէջ կը խեղդուածէ եւ արինէ: **21** Որովհետեւ կենային, եւ ուրիշ շատերու հետ կը Մովսէս նախկին սերունդներէն ի վեր սորվեցնէին ու կ'աւետէին Տէրոց ունի զինք քարոզողմեր ամէն քանաքի խօսքը: **36** Քանի մը օր ետք՝ Պողոս մէջ, ու կը կարդացուի ժողովարաններու ըսաւ Բառնաբասի. «Վերադառնամք մէջ ամէն Շաբաթ օր»: **22** Այս ատեն եւ այցելենք եղբայրներուն՝ այս բոլոր առաքեալներուն ու երեցներուն՝ ամբողջ քաղաքներուն մէջ, ուր Տէրոց խօսքը Եկեղեցին հետ՝ հաճելի թուեցաւ, որ հօչակեցինք, ու տեսնենք թէ ինչպէս մարդիկ ընտրեն իրենցմ եւ Անտիոք են: **37** Բառնաբաս կ'ուզելը առնել որկեն՝ Պողոսի ու Բառնաբասի հետ.- Յովիհաննեսն ալ, որ Մարկոս կը կոչուելը. Բարսարա մականուանեալ Յուլյան եւ **38** բայց Պողոս մտածեց թէ լաւ չէ Շիղան, որոնք կառավարող մարդիկ իրենց հետ առնել Պամփիլիայի մէջ

իրենցմէ հեռացողը եւ իրենց հետ գործի ուր սովորութիւն ունեին աղօթելու չգացողը: **39** Այսպէս՝ տարակարծութիւն նստանք եւ խօսեցանք համախմբուած եղաւ անոնց միջեւ, այն աստիճան՝ որ կիներուն: **40** Աստուածապաշտ կին մը՝ զատուեցան իրարմէ: Բանաբաս առաւ Լիդիա անունով, որ ծիրանավաճառ էր՝ Մարկոսը եւ նաւարկեց դեպի Կիպրոս: **41** Թիւատիր քաղաքէն, մտիկ կ'ըներ. Տերը Պողոս ալ ընտրեց Շիդան ու մեկնեցաւ, բացաւ անոր սիրտը՝ որ ուշադիր ըլայ եղբայրներէն յանձնարարուած ըլլալով Պողոսի ըսածներուն: **45** Երբ ինք եւ իր Աստուծոյ շնորհիքն, **41** եւ կը շրջէր ընտափքը մկրտուեցան, աղաչեց՝ ըսելով. Սուլրիայի ու Կիլիկիայի մէջ՝ ամրացնելով «Եթէ Տերոց հաւատարիմ կը սեպէք գիս, իմ տունս մտէք ու հոն մնացէք»:

16 Յետոյ հասաւ Դերբէ ու Լիւստրա:

Եւ ահա աշակերտ մը կար հոն՝ Տիմոթեոս անունով, որ որդին էր հաւատացեալ հրեայ կնոջ մը, իսկ հայրը Յոյն էր: **2** Ան բարի վկայուած էր նաեւ Լիւստրայի եւ Իկոնիայի երբայրներէն: **3** Պողոս ուզեց որ ան երթայ իրեն հետ. ուստի առաւ ու թվատեց զայն՝ այնտեղ եղող Յրեաներուն պատճառով, որովհետեւ բոլորն ալ գիտէին թէ անոր հայրը Յոյն էր: **4** Երբ կ'անցնէին քաղաքներէն, կ'աւանդէին անոնց Երուսաղէմ եղած առաքեալներէն ու Երեցներէն պատուիրուած հրամանները, որպէսզի պահեն: **5** Եկեղեցիներն ալ կ'ամրանային հաւատքի մէջ, եւ անոնց թիւը կը բազմանար օրէ օր: **6** Երբ շրջեցան Փորիգիա ու Գաղատիայի Երկիրը, Սուրբ Յոզին արգիլց քարոզել Աստուծոյ խօսքը Ասիայի մէջ: **7** Յանելով Միլսիայի կողմերը՝ կը փորձէին Երապ դեպի Բիւթանիա. բայց (Յիսուսի) Յոզին չթոյլատրեց անոնց: **8** Ուստի՝ անցնելով Միլսիայի քովէն՝ իշան Տրովարա: **9** Յոյն՝ գիշերը տեսիք մը երեւցաւ Պողոսի. Մակեդոնացի մը կայնած էր ու կ'աղաչէր իրեն՝ ըսելով. «Անցիր Մակեդոնիա եւ օգնէ մեզի»: **10** Երբ տեսաւ այդ տեսիքը՝ իսկոյն ջանացինք մեկնի Մակեդոնիա, եղրակացնելով թէ Տերը կը կանչէ մեզ անոնց աւետարաներու: **11** Ուստի Տրովարային նաւարկելով՝ ուղիղ ընթացքով գացինք Սամոթրակէ, ու հետեւեալ օրը՝ Նեապոլիս: **12** անկէ ալ՝ Փիլիպաէ, որ Մակեդոնիայի մէկ մասին գիխաւոր քաղաքն է, նաեւ՝ գաղութ: Քանի մը օր կեցանք այդ քաղաքին մէջ: **13** Շաբաթ օրը դուրս ելանք քաղաքէն՝ գետեգերքը,

Եւ ստիպէլով՝ տարաւ մեզ: **16** Մինչ աղօթքի կ'երթայինք, մեզի հանդիպեցաւ աղափին մը՝ որ հարցուկ ոգի ունէր եւ գուշակութեամբ շատ վաստակ կը բերէր իր տէրերուն: **17** Ասիկա կը հետեւէր Պողոսի ու մեզի, եւ կ'աղաղակէր. «Այս մարդիկը Ամենաբարձր Աստուծոյ ծառաներն են, ու կը քարոզեն մեզի փրկութեան ճամբան»: **18** Շատ օրեր կ'ընէր այս բանը. Պողոս ալ՝ նեղանալով՝ դարձաւ եւ ըսաւ այդ ոգիին. «Յիսուս Քրիստոսի անունով կը հրամայեմ թեզի, եկիր ատկէ»: Ու նոյն ժամուն ելաւ: **19** Երբ անոր տէրերը տեսան թէ իրենց վաստակին յոյսը զնաց, բռնեցին Պողոսը եւ Շիդան, ու քաշեցին հրապարակը՝ պետերուն առջեւ: **20** Ապա տարին զանոնք մեծաւորներուն քով եւ ըսին. «Այս մարդիկը՝ որ Յրեայ են, իրար կ'անցընեն մեր քաղաքը, **21** ու կը քարոզեն այնախի սովորութիւններ՝ որ արտօնուած չէ մեզի ընդունի, ոչ ալ գործադրել, որովհետեւ Յոզինայեցի նըք»: **22** Բազմութիւնը խռնուեցաւ անոնց շուլջը. մեծաւորներն ալ բռնութեամբ հանեցին անոնց հանդերձները, եւ հրամայեցին խարազանել զանոնք: **23** Շատ հարուածներ տայէ ետք անոնց՝ բանտը նետեցին զանոնք, պատուիրելով բանտապահին՝ որ ապահովութեամբ պահէ զանոնք: **24** Ան ալ՝ այսախի պատուէր ստանալով՝ ներսի բանտը նետեց զանոնք, ու կոճի մէջ ամրացուց անոնց ուտքերը: **25** Կէս գիշերին՝ Պողոս եւ Շիդա կ'աղօթէին ու կ'օրիներգեին Աստուծոյ. բանտարկեալներն ալ մտիկ կ'ընէին անոնց: **26** Յանկարծ հզօր Երկրաշարժ մը եղաւ, այնպէս որ բանտին հիմերը սարսեցան. անմիջապէս բոլոր դռները բացուեցան եւ բոլորին կապերը

բակուեցան: 27 Բանտապահը, երբ անոնց թէ Քրիստոս պէտք է չարչարուէր արթնցաւ ու բացուած տեսաւ բանտին ու մեռելներէն յարութիւն առնէր. եւ դրները, քաշեց սուրը եւ պիտի սպաննէր ըսաւ. «Այս Յիսուսը՝ որ ես կը հօչակեմ ինքինք, կարծելով թէ բանտարկեալները ձեզի, Քրիստոսն է»: 4 Անոնցմէ ոմանք փախած են: 28 Բայց Պողոս բարձրածայն անսացին ու միացան Պողոսի եւ գոչեց. «Մի վսաւեր դուն բեզի, որովհետեւ Շիդայի, նաև՝ բարեպաշտ Յոյներէն բոլորս ալ հոս ենք»: 29 Ան ալ՝ ճրագ մը մեծ բազմութիւն մը. առաջնակարգ ուզելով՝ վագեց ներս, դողալով ինկաւ կիներէն հաւատացողներն ալ Պողոսի եւ Շիդայի առջեւ, 30 ու դուրս սպաւաթիւ չէին: 5 Բայց չանսացող բերելով զանոնք՝ ըսաւ. «Տերեր, ինչ պէտք Յենաները նախանձեցան, եւ քանի է ընեմ՝ որ փրկուիմ»: 31 Անոնք ալ ըսին. մը դատարկապորտ, գրեհիկ մարդիկ «Հաւատա Տեր Յիսուս Քրիստոսի, ու առներով՝ բազմութիւն ժողվեցին, ամբողջ պիտի փրկուիս, դուն եւ տունդ»: 32 Ու բաղաքին մէջ աղմուկ հանեցին, ու Տերոց խօսքը բարողեցին անոր եւ բոլոր Յասոնի տան վրայ յարձակելով կը անոնց՝ որ անոր տան մէջ էին: 33 Ինք ալ՝ փնտռէին զանոնք՝ որ ամբոխին տանին: գիշերուան նոյն ժամուն՝ առաւ զանոնք, 6 Երբ չգտան զանոնք, Յասոնը եւ քանի լուաց անոնց վերքերը եւ անմիշապէս մը եղբայրներ բաշկոտելով տարին մկրտուեցաւ, ինք ու բոլոր իրենները: 34 Բաղաքապետներուն առջեւ՝ գոռալով. Ապա իր տունը տանելով զանոնք՝ սեղան «Անոնք որ երկրագունդը տակնուվրայ դրա անոնց առջեւ, եւ ցնծաց ամքող ըրին՝ հոս ալ հասած են, 7 ու Յասոն ընտանիքով՝ հաւատալով Աստուծոյ: ընդունած է զանոնք: Ասոնք բոլորը 35 Երբ առտու եղաւ, մեծաւորները կը գործեն կայսրին հրամաններուն յիսնապետներ դրկեցին եւ ըսին. «Արձակ՝ դէմ, ըսելով թէ ուրիշ թագաւոր մը կայ՝ այդ մարդիկը»: 36 Բանտապահն ալ Յիսուս անունով: 8 Բազմութիւնն ու հաղորդեց Պողոսի այդ խօսքերը՝ ըսելով. բաղաքապետները վրդովեցան՝ լսելով «Մեծաւորները մարդ դրկեցին՝ որ այս բաները: 9 Բայց երբ երաշխիք առին արձակուիք. ուստի իիմա դուրս ելէք Յասոնէն եւ միւսներէն՝ արձակեցին ու մեկնեցէք խաղաղութեամբ»: 37 զանոնք: 10 Եղբայրներն ալ իսկոյն՝ Բայց Պողոս ըսաւ անոնց. «Թէպէտ գիշերուան մէջ՝ Քերիա դրկեցին Պողոսն չդատապարտուած Յոռմայեցիներ ենք, ու Շիդան, որոնք հոն հասնելով՝ զացին հրապարակա ծեծելով մեզ՝ բանտը Յենաներուն ժողովարանը: 11 Ասոնք նետեցին, եւ իիմա ծածկաբանը կը հանեն աւելի ազնի էին՝ քան մեսաղոնիկէի մէջ մեզ: Ո՛չ այդպէս, հապա իրենք թող զան եղողները. Աստուծոյ խօսքը ընդունեցին ու դուրս տանին մեզ: 38 Յիսնապետները լման յօժարութեամբ, եւ ամեն օր կը մեծաւորներուն հաղորդեցին այս զննէին Գիրքերը, տեսնելու թէ այդպէս են խօսքերը: Անոնք ալ, երբ լսեցին թէ այդ բաները: 12 Ուստի անոնցմէ շատերը Յոռմայեցի են՝ վախցան, ու եկան, հաւատացին, ու մեծայարդ յոյն կիներէն աղաշեցին անոնց, 39 եւ դուրս հանելով՝ եւ այր մարդոցմէն հաւատացողներն կը թախանձէին որ մեկնին այդ բաղաքէն: ալ սպաւաթիւ չէին: 13 Բայց երբ 40 Անոնք ալ ելան բանտէն ու մտան թեսաղոնիկեցի Յենաները գիտցան Լիդիայի տունը, եւ տեսնելով եղբայրներ՝ թէ Քերիայի մէջ ալ Պողոս հօչակեց յորդորեցին զանոնք ու մեկնեցան:

17 Ամփիպոլիսէն եւ Ապողոնիայէն անցնելով՝ թեսաղոնիկէ եկան, ուր Յենաներուն ժողովարանը կար: 2 Պողոս ալ՝ իր սովորութեան համաձայն՝ տանէին Պողոսը՝ հասցուցին զայն մինչեւ մտաւ անոնց մէջ, ու երեք Շարաթ Աթենք, ապա մեկնեցան՝ պատուէր ստանալով Շիդայի ու Տիմոթեոսի համար, որ շուտով զան իրեն: 16

Մինչ Աթենքի մէջ Պօղոս կը սպասէր ենք": 29 Ուրեմն՝ Աստուծոյ ցեղէն բլալով՝ անոնց, իր հոգին գրգռուած էր իր մէջ, պէտք չէ կարծենք" թէ աստուածութիւնը տեսնելով քաղաքը՝ լեցուած կուրքերով: նման է ոսկիի կամ արծաթի կամ 17 Ուստի ժողովարանին մէջ կը խօսէր քարի, քանդակուած մարդկային Յրեաներուն ու բարեպաշտ մարդոց, արուեստով ու երեւակայութեամբ": Նաեւ ամեն օր հրապարակներուն 30 Եւ իիմա Աստուած, անտեսելով մէջ՝ անոնց որ հանդիպէր: 18 Քանի այս անզիտութեան ժամանակները, մը Եպիկուրեան եւ Ստոյիկեան ամենուրեք կը պատուիրէ բոլոր նարդոց՝ փիլիսոփաներ ալ կը խորհրդակցէին իրեն որ ապաշխարեն: 31 Որովհետեւ հետ: Ումանք կ'ըսէին. «Ինչ ըսել կ'ուզէ սահմանած է օր մը, երբ պիտի դատէ այս սերմանաբաղը»: Ուրիշներ ալ կ'ըսէին. Երկրագունդը արդարութեամբ՝ իր «Կը թուի թէ օտար աստուածներու որոշած մարդուն միջոցով. եւ այս մասին քարոզիչ է», որովհետեւ կ'աւետէր անոնց հաւաստիք տուալ բոլորին՝ մեռեմերէն Յիսուսը եւ յարութիւնը: 19 Ուստի յարուցանելով զայն»: 32 Երբ լսեցին առնելով զայն՝ տարին Արիսպագոս ու մեռեներու յարութեան մասին՝ ունանք կ'ըսէին. «Կրնանք գիտնալ թէ ինչ է այդ ծաղրեցին, իսկ ուրիշներ ըսին. «Այս նոր ուսուցումը՝ որ դուն կը քարոզես, 20 մասին դարձեալ մտիկ պիտի ընենք որովհետեւ քանի մը տարօրինակ բաներ քեզի»: 33 Այսպէս Պօղոս մեկնեցաւ լսել կու տաս մեզին": Ուրեմն կ'ուզենք անոնց մէջէն: 34 Սակայն քանի մը մարդիկ գիտնալ թէ ինչ կրնան ըլլալ ատոնք»: յարեցան իրեն, ու հաւատացին. անոնց 21 (Որովհետեւ բոլոր Աթենացիներուն մէջ էին Դիոնեսիոս Արիսպագացին, եւ հոն գաղթած օտարականներուն Դամարիս անունով կին մը, եւ իրենց հետ ժամանցը ուրիշ ոչինչ է, քան նոր բան ուրիշներ: ըսել կամ լսել) 22 Յետեւաբար Պօղոս կայնեցաւ Արիսպագոսի մէջ եւ ըսաւ. «Աթենացի մարդիկ, կը նշմարեմ թէ ամեն ինչով չափազանց կրօնասէր էք: 23 Քանի որ ես շրջելով ու ձեր պաշտամունքը զննելով՝ գտայ զոհասեղան մը, որուն վրայ գրուած էր. «Անձանօթ Աստուծոյն»: Ուստի ան՝ որմէ դրւել կ'ավանածիք առանց ճանչնալու, ես զայն կը հոչակեմ ձեզի: 24 Աստուած՝ որ ստեղծեց աշխարհը եւ անոր մէջ եղած բոլոր բաները, ինք՝ որ Տէրն է երկինքի ու երկրի, ոչ կը բնակի ձեռակերտ տաճարներու մէջ, 25 ոչ այ կը խնամուի մարդոց ձեռքով՝ իբր թէ որեւէ բանի կարօտ ըլլար. քանի որ ինք կու տայ բոլորին կեանք, շունչ, եւ ամեն ինչ: 26 Մէկ արիւնէ ստեղծեց մարդոց բոլոր ազգերը՝ որպէսզի բնակին ամբողջ երկրի մակերեսին վրայ, ու սահմանեց նախապէս որոշուած ժամանակները եւ անոնց բնակարանի սահմանները՝ որ փնտուեն Տէրը, 27 ու թերեւս գտնեն զինք խարիսափելով, թէպէս մեզմն իւրաքանչիւրէն ալ հեռու չէ: 28 Արդարեւ անոնք կ'ապրինք, կը շարժինք եւ կանք, ինչպէս ձեր բանաստերներէն ումանք ալ ըսին. «Քանի որ մենք անոր ցեղին իսկ

18 Ասկէ ետք Պօղոս՝ հեռանալով Աթենքէն՝ եկաւ Կորնթոս, 2 գտաւ Յիսուս մը՝ Ակիւլաս անունով, ծնունդով՝ Պոնտացի, որ իր Պրիսկիյա կնոջ հետ նոր եկած էր Խտախայէն (քանի որ Կողովոս պատուիրած էր բոլոր Յիսուսներուն՝ հեռանալ Յոռմէն), եւ գնաց անոնց քով: 3 Քանի ինք արհեստակից էր, անոնց քով բնակեցաւ եւ աշխատեցաւ, որովհետեւ արհեստով վրանագործ էին: 4 Իսկ ամեն Շաբաթ օր կը խօսէր ժողովարանին մէջ, եւ կը համոզէր Յիսուսներն ու Յոյները: 5 Երբ Շիդա եւ Տիմոթէոս իշան Մակեդոնիայէն, Պօղոս հոգիի կակիծով կը վկայէր Յիսուսներուն թէ Յիսուս՝ Քրիստոն է: 6 Բայց երբ անոնք ընդդիմացան ու կը հայինէին, իր հանդերձները թօթուելով՝ ըսաւ անոնց. «Ձեր արիւնը ձեր գլուխը ըլլայ, ես անպարտ եմ. ասկէ ետք՝ հեթանոսներուն պիտի երթամ»: 7 Եւ մեկնելով անկէ՝ մտաւ Յուստոս անունով մէկու մը տունը, որ աստուածապաշտ էր. անոր տունը ժողովարանին կից էր: 8 Ժողովարանին պետք՝ Կրիսպոս՝ հաւատաց Տէրոց իր ամբողջ ընտանիքով: Կորնթացիներէն

շատեր ալ լեզով՝ հաւատացին ու Փոխգիա կը շրջէր՝ բոլոր աշակերտները մկրտուեցան: 9 Գիշեր տեսիլի մէջ ամրացնելով: 24 Ապօռոս անունով Տէրը ըսալ Պողոսի. «Մի վախնար, հապա Յրեայ մը, ծնունդով՝ Վղեքսանդրացի, խօսէ եւ լուր մի կենար. 10 որովհետեւ ճարտասան մարդ մը՝ որ հմուտ էր ես քեզի հետ եմ, ու ոչ մէկը ձեռքը Սուրբ Գիրքերուն, եկաւ հասաւ Եփեսու: վրադ պիտի դնէ՝ քեզի վնասելու համար. 25 Ան կրթուած էր Տէրոց ճամբային քանի որ ես շատ ժողովուրդ ունիմ այս մէջ, ու եռանդուն հոգիով՝ կը խօսէր քաղաքին մէջ»: 11 Յոն տարի մը ու վեց եւ ճշգրտութեամբ կը սորվեցնէր ամիս կեցաւ, եւ Աստուծոյ խօսքը կը Տէրոց մասին. բայց ինք գիտէր միայն սորվեցնէր անոնց մէջ: 12 Աքայիայի Յովիաննէսի մկրտութիւնը: 26 Ան փոխ-հիւպատոսին՝ Գաղիոնի օրերը, սկսաւ ժողովարանին մէջ քարոզել Յրեանները միաբանելով՝ ըմբռստացան համարձակութեամբ: Երբ Ակիւդաս Պողոսի դէմ, եւ դատարանը տարին ու Պրիսկիլիա լսեցին զայն՝ իրենց քով զայն՝ 13 ըսերով. «Ասիկա կը համոզէ առին զինք, եւ աւելի ճշգրտութեամբ մարդիկը՝ որ պաշտեն Աստուծած Օրէնքին բացատրեցին իրեն Աստուծոյ ճամբան: հակառակ կերպով»: 14 Երբ Պողոս 27 Երբ ան փափաքեցաւ երթալ պիտի բանար իր բերանը, Գաղիոն ըսալ Աքայիա, եղրայրները նամակ գրեցին ու Յրեաններուն. «Եթէ անիրաւութեան մը խրախուսեցին այնտեղի աշակերտները՝ կամ չար լրութեան մը համար ըլլար, որ ընդունին զինք: Եւ հոն հասնելով՝ ովք Յրեաններ, կ'արժէր որ հանրութիւն Աստուծոյ շնորհեռվ շատ օգտակար ձեզի. 15 բայց եթէ հարցը՝ խօսի, եղաւ հաւատացեալներուն. 28 բանի որ անուններու եւ ձեր Օրէնքին մասին է, հրապարակաւ ուժգնորդն կը համոզէր դուք ձեզմէ տեսէր դատը. որովհետեւ Յրեանները, Սուրբ Գիրքերէն ցոյց տալով ես չեմ փափաքիր այդափիսի բաններու թէ Յիսուս՝ Թրիստոն է:

դատաւոր ըլլալ». 16 ու զանոնք վթնտեց դատարաննեն: 17 Ուստի բոլոր Յոյները բռնեցին Սոստեննէսը, ժողովարանին պետը, եւ ծեծեցին դատարանին առջեւ: Բայց Գաղիոն բնակ հոգ չէր ըներ այս մասին: 18 Իսկ Պողոս, տակալին շատ օրեր հոն մնալէ ետք, հրաժեշտ առաւ եղրայրներէն ու նաւարկեց դէպի Սուրբա - Պրիսկիլիա եւ Ակիւդաս ալ իրեն հետ - , նախապէս իր գլուխը խուզած ըլլարվ Կենքրեայի մէջ, որովհետեւ ուխտ ըրած էր: 19 Երբ հասաւ Եփեսոս՝ հոն ձգեց զանոնք, իսկ ինք մտնելով ժողովարանը՝ կը խօսէր Յրեաններուն հետ: 20 Իրեն թախանձեցին որ աւելի երկար ժամանակ մնայ իրենց քով. բայց չհաւանեցաւ, 21 հապա հրաժեշտ առաւ անոնցմ՝ ըսերով. «Պէտք է որ ամսպատճառ այս յառաջիկայ տօնը կատարեմ Երուսաղէմի մէջ, բայց՝ Աստուծոյ կամքով դարձեալ պիտի վերադառնամ ձեզի»: Ու Եփեսոսւն նաւարկեց 22 եւ Կեսարիա հասնելով՝ Երուսաղէմ բարձրացաւ, բարեւեց Եկեղեցին, ու յետոյ իշաւ Աստիոր: 23 Ժամանակ մը հոն կենալէ ետք՝ մեկնեցաւ, եւ կարգով Գաղատացիններուն երկիրն ու

19 Մինչ Ապօռոս Կորնթոսի մէջ էր, Պողոս՝ վերի երկրամասերը շրջելէ ետք՝ հասաւ Եփեսոս, եւ գտնելով քանի մը աշակերտներ՝ 2 ըսաւ անոնց. «Երբ հաւատացիք, արդեօք ստացամք Սուրբ Յոզին»: Անոնք պատասխանեցին իրեն. «Բայց մենք լսած իսկ չենք՝ թէ Սուրբ Յոզի մը կայ»: 3 Ան ալ ըսաւ անոնց. «Յապա ինչնվ մկրտուեցաք»: Անոնք պատասխանեցին. «Յովիաննէսի մկրտութեամբ»: 4 Պողոս ալ ըսաւ. «Յովիաննէս մկրտեց ապաշխարութեան մկրտութեամբ, ըսելով ժողովուրդին որ հաւատան անոր՝ որ պիտի զար իրմէ ետք, այսինքն՝ Թրիստոս Յիսուսի»: 5 Երբ ասիկա լսեցին՝ մկրտուեցան Տէր Յիսուսի անունով. 6 ու երբ Պողոս ձեռք դրաւ անոնց վրայ՝ Սուրբ Յոզին եկաւ անոնց վրայ, եւ լեզուներ կը խօսէին ու կը մարգարեանային: 7 Բոյորը գրեթէ տասներկու մարդ էին: 8 Ապա ժողովարանը մտնելով՝ երեք ամիս համարձակութեամբ կը խօսէր Աստուծոյ թագաւորութեան մասին, եւ կը համոզէր: 9 Բայց երբ ոմանք կը

յամառէին ու չին անսար՝ անիծելով այդ ճամբային համար: 24 Որովհետեւ ճամբան քազմութեան առջեւ, հեռացաւ Դեմետրիոս անունով արծաթագործ անոնցմէ, զատեց աշակերտները, եւ ամէն մը, որ կը շինէր Արտեմիսի փոքրիկ օր կը խօսէր Տիլրան անունով մէկու արծաթէ տաճարներ ու մեծ վաստակ մը դպրանոցին մէջ: 10 Ասիկա տեւեց կը բերէր արհեստաւորներուն, 25 երկու տարի, այնպէս որ ամբողջ Ասիայի համախմբեց զանոնք՝ նոյն արհեստին մէջ բնակող Յրեաներն ու Յոյները գործաւորներուն հետ, եւ ըսաւ. «Մարդիկ, լսեցին Տէրոց խօսքը: 11 Աստուած դուք գիտէք թէ այս գործէն է մեր արտասովոր իրաշքներ կը գործէր եկամուտը. 26 ու կը տեսնէք եւ կը լսէք Պողոսի ձեռքով. 12 Մինչեւ իսկ անոր թէ այս Պողոսը ոչ միայն Եփեսոսի մէջ, մարմինէն թաշկինակներ ու գոզնոցներ այլ նաեւ գրեթէ ամբողջ Ասիայի մէջ մեծ կը տարուէին հիւանդներուն, որոնք բազմութիւն մը համոզեց ու մոլորեցուց, կ'ազատէին իրենց ախտերէն ու չար ըսերվ թէ “Ճեղքով շինուածները ոգիները դուրս կ'ելլիին: 13 Ուստի աստուածներ չեն”: 27 Ուստի վտանգ կայ, թափառաշրջիկ Յրեաներէն ոմանք, որ ոչ միայն այս մեր կողմը անարգուի, որոնք ոգիներ կը հանէին”, փորձեցին այլ մեծ աստուածուիիին՝ Արտեմիսի Տէր Յիսուսի անունը կանչել չար տաճարն ալ ոչինչ սեպուի, եւ խորտակուի ոգիներ ունեցողներուն վրայ՝ ըսերվ. մեծափառութիւնը անոր՝ որ ամբողջ «Կ'երդմնեցնենք ձեզ Յիսուսով՝ որ Պողոս Ասիան ու Երկրագունդը կը պաշտեն»: 28 կը քարոզէ: 14 Այս բանը ընողները՝ Երբ լսեցին ասիկա, զարոյթով լեցուած Սկեւա կոչուած իրեայ քահանայապետիկ կ'աղաղակէին. «Մեծ Եփեսացիներուն մը եօթը որդիներն եին: 15 Չար ոգին Արտեմիսը»: 29 Ամբողջ քաղաքը պատասխանեց անոնց. «Կը ճանչնամ լեցուեցաւ իւառնաշփոթութեամբ, Յիսուսը ու գիտեմ Պողոսը, բայց դուք ու յափշտակելով Գայիս եւ ովք Եք»: 16 Եւ այդ մարդը որուն մէջ Արիստարեոս Մակեդոնացիները՝ Եր չար ոգին, ցատկեց անոնց վրայ, Պողոսի ճամբորդակիցները՝ բոլորը տիրապետեց ու յաղթեց անոնց, այնպէս միաբանութեամբ վազեցին թատրոնը: 30 որ դուրս փախան այդ տունէն՝ մերկ Իսկ Երբ Պողոս ուզեց մտնել ամբոխին եւ վիրաւոր: 17 Եփեսոս բնակող բոլոր մէջ, աշակերտները չթոյլատրեցին Յրեաներն ու Յոյները գիտցան այս բանը. իրեն: 21 Ասիապետներէն ոմանք այ, որ վախը համակեց զանոնք բոլորը”, եւ իր բարեկամներն Եին, մարդ ոլիկերվ Տէր Յիսուսի անունը կը մեծարուէր: 18 իրեն՝ կ'աղաչէին որ չանդգնի երթալ Յաւատացեալյներէն շատեր կու գային, թատրոնը: 22 Ուստի ոմանք բան մը կը խոստովանէին ու կը յայտարարէին կ'աղաղակէին, ուրիշներ՝ ուրիշ բան, իրենց արարքները: 19 Դիւթութիւն որովհետեւ համախմբումը շփոթած կիրարկողներէն շատեր՝ միասին կը Եր. շատեր ալ չէին գիտեր թէ ինչո՞ւ բերէին իրենց գիրքերը, ու կ'այրէին համախմբուած են: 23 Ապա բազմութեան բոլորին առջեւ: Երբ հաշուեցին անոնց մէջէն դուրս քաշեցին Աղեքսանդրոսը, որ գինը, գտան թէ յիսուն հազար կտոր Յրեաները յառաջ քշեցին. Աղեքսանդրոս արծաթ կ'արժէր: 20 Այսպէս՝ Տէրոց ալ՝ ձեռքը շարժելով՝ կ'ուզէր ջատագովել խօսքը մեծապես կ'աճէր ու կը զօրանար: ինքինք ամբոխին առջեւ: 24 Երբ գիտցան 21 Երբ այս բաները կատարուեցան, թէ աս Յրեայ Ե, բոլորը միաբերան՝ Պողոս հոգին մէջ որոշեց Երուսաղէմ գրեթէ երկու ժամ աղաղակեցին. «Մեծ Երթալ՝ Մակեդոնիայէն եւ Աքայիայէն Եփեսացիներուն Արտեմիսը»: 25 Սակայն անցնելով, ու կ'ըսէր. «Յոն ըլլայէս ետք՝ ատենապիրը՝ հանդարտեցնելով պէտք Ե Յոնմն ալ տեսնեմ»: 22 Իրեն բազմութիւնը՝ ըսաւ. «Եփեսացի սպասարկողներէն երկուքը, Տիմոթէոսն մարդիկ, ովք Ե այն մարդը որ չի ու Երաստոսը, դրկեց Մակեդոնիա, եւ գիտեր թէ Եփեսացիներուն քաղաքը՝ ինք ժամանակ մըն ալ Ասիա մնաց: 23 պահապանն Է մեծ Արտեմիսի ու Դիոսէ Այդ ատեն մեծ խլրտում եղաւ՝ Տէրոց ինկած կուռքին տաճարին: 26 Ուրեմն,

նկատելով որ այս բաները անվիճելի մեջ նստած էր, մտաւ խորունկ քունի են, դուք պետք է հանդարտ կենաք եւ մեջ: Երբ Պօղոս երկարեց քարոզը, ան՝ յանդգնութեամբ ոչինչ ընէք: **37** Քանի որ տարուած քունեն՝ ինկաւ երրորդ յարկէն դուք հոս քերիք այդ մարդիկը, որոնք վար, ու մեռած վերցուցին զայն: **10** Պօղոս ոչ տաճար կողոպտողներ են, ոչ ալ վար իշաւ, ինկաւ անոր վրայ, գրկեց ձեր աստուածուիիին հայիոյողներ: զայն եւ ըսաւ. «Մի վրդովիք, որովհետեւ **38** Ուլրեմն, եթէ Դմետրիոս եւ իրեն անոր հոգին իր մէջն է»: **11** Ուստի՝ երբ հետ եղող արհեստաւորները բան վեր ելաւ՝ կտրեց հացը, ճաշակեց, ու մը ունին ուեւ մէկուն դէմ, դատի երկար խօսեցաւ՝ մինչեւ առտու. յետոյ օրեր կան ու փոխ-հիւպատոսներ. մեկնեցաւ: **12** Իսկ այդ պատանին ողջ թող ամբաստանեն զիրար: **39** Իսկ քերին, եւ չափազանց միմիարուեցան: եթէ ձեր պահանջը ուրիշ բանի մը **13** Իսկ մենք՝ նախապէս նաև մտնելով՝ մասին է, թող բացատրուի օրինաւոր մեկնեցանք դէպի Ասոս, ուրկէ պիտի համախմբումի մեջ: **40** Որովհետեւ առնեինք Պօղոսը, որովհետեւ այդպէս մենք ալ այսօրուան եղածին համար՝ պատուիրած էր. բանի որ ինք պիտի իրը ապստամբ ամբաստանուելու երթար ցամաքով: **14** Երբ Ասոսի մեջ վտանգին մեջ ենք, բանի որ պատճառ միացաւ մեզի, առինք զինք եւ գացինք մը չկայ՝ որով կարենանք հաշիւ տալ Միտիլինէ: **15** Անկէ ալ նաւարկելով՝ այս խառնիճաղանճին համար»: **41** հետեւեալ օրը հասանք Քիոսի դիմաց. Ու երբ այսպէս խօսեցաւ՝ արձակեց միս օրը հասանք Սամոս, ու զիշերը համախմբումը:

20 Աղմուկին դադրելին ետք՝ Պօղոս իրեն կանչեց աշակերտները, ու բարեւելով զանոնք՝ մեկնեցաւ որ Մակեդոնիա երթայ: **2** Այդ վայրերը շրջելէ եւ շատ խօսքերով զանոնք յորդորելէ ետք՝ Ցունաստան զնաց, **3** ու երեք ամսի հոն կեցաւ: Երբ պիտի նաւարկեր դէպի Սուլիա՝ Յրեաները դաւադրեցին իրեն դէմ. ուստի որոշեց վերաբառնալ՝ Մակեդոնիային անցնելով: **4** Բերիացի (Պիոսի որդին) Սոպատրոս՝ մինչեւ Ասիա իրեն հետ զնաց, նաեւ Թեսադրոնիկեցիներէն՝ Արիստարքոս ու Սեկունդոս, Գայիոս Դերբացին, Տիմոթեոս, իսկ Ասիային՝ Տիթիկոս եւ Տրոֆիմոս: **5** Ասոնք նախապէս գացին մեջ Սրովադայի մեջ սպասեցին մեզի: **6** Մենք ալ՝ Բաղարջակերթի օրերէն ետք՝ Փիլիպպէն նաւարկեցինք, իինք օրուան մեջ հասանք Տրովադա՝ անոնց քով, ու հոն կեցանք եօթը օր: **7** ՄԵկշաբթի օրը, երբ հաւաքուած էինք՝ հաց կտրելու, Պօղոս կը քարոզէր անոնց, որովհետեւ հետեւեալ օրը պիտի մեկնէր. ու խօսք երկարեց մինչեւ կէս զիշեր: **8** Շատ լապտերներ կային այն վերնաստունք՝ ուր մենք հաւաքուած էինք: **9** Երիտասարդ բան կը հաշուեմ, ոչ ալ ինձի համար մը՝ Եւտիքոս անունով, որ պատուիանին

որպեսզի ուրախութեամբ աւարտեմ մէջ ու մեկնեցանք: 3 Երբ Կիպրոս ընթացքս, նաեւ այն սպասարկութիւնը երեւցաւ, թողուցինք զայն ձախ կողմը, որ ստացայ Տէր Յիսուսէն՝ վկայ ըլլալու նաւարկեցինք դէպի Սուրբա ու հասանք Աստուծոյ շնորհի աւետարանին: 25 Տիւրոս, որովհետեւ նաւը հին պիտի Ու հիմա ահա ես գիտեմ թէ դուք պարպէր իր ապրանքը: 4 Գտնելով բոլորդ՝ որոնց մէջ շրջեցայ Աստուծոյ աշակերտները՝ եօթը օր մնացինք հոն. թագաւորութիւնը քարոզելով, ալ իմ անտնք Սուրբ Յոգիով կ'ըսէին Պողոսի՝ երես պիտի չտեսնէք: 26 Ուստի այսօր կը որ չքարձրանայ Երուսաղէմ: 5 Բայց վկայեմ ծեզի թէ ես անպարտ եմ բոլորին երբ այդ օրերը լրացան, մեկնեցանք. արինեն. 27 որովհետեւ չընկրկեցայ երբ կ'երթայինք՝ բոլորն աև կիներով Աստուծոյ ամբողջ ծրագիրը հաղորդելէ ու զաւակներով, ուղեկցեցան մեզի ծեզի: 28 Ուրեմն ուշադիր եղէք դուք մինչեւ քաղաքէն դուրս, եւ ծնրադրելով ծեզի եւ ամրող հօսին, որուն վրայ ծովեցերք՝ այոթժցինք: 6 Ազա հրաժեշտ Սուրբ Յոգին տեսուչ դրաւ ծեզ՝ հովուելու առնելով իրարմ՝ մենք նաև ելանք, անոնք Աստուծոյ Եկեղեցին, որ ստացաւ իր ալ վերադարձան իրենց տուները: 7 արինով: 29 Քանի որ գիտեմ թէ իմ Իսկ մենք՝ աւարտելով Տիւրոսէն սկսած մեկնումեն ետք՝ ծեր մէջ պիտի մտնեն նաւարկութիւնը՝ հասանք Պտողեմայիս, յափշտակող զայլեր, որոնք պիտի բարեւեցինք եղբայրները, եւ օր մը չխնայեն հօտին: 30 Ու ծեզմէ ալ պիտի մնացինք անտնց քով: 8 Հնտեւեալ օրը՝ Ելլեն այնպիսի մարդիկ, որոնք պիտի մեկնեցանք ու Եկանք Կեսարիա, եւ խօսին խոտոր բաներ՝ քաշելու համար մտնելով Փիլիպպոս աւետարանիշին աշակերտները իրենց ետեւն: 31 Ուստի տունը՝ որ եօթը սարկաւագներէն արթուր կեցէք, եւ յիշեցէք թէ երեք մեկն էր՝ մնացինք անոր քով: 9 Ան տարի, գիշեր ու ցերեկ, չդաշդրեցայ ծեզմէ ուներ չօրս կոյս աղջիկներ, որոնք կը իւրաքանչիւրը արցունքով խրատել: մարգարեանային: 10 Քանի որ շատ օրեր 32 Եւ հիմա, եղբայրներ, կը յանձնեմ ծեզ մնացինք հոն, Յրեաստանէն մարգարէ Աստուծոյ ու անոր շնորհի խօսքին, որ մը իջաւ՝ Ազարոս անունով. 11 Երբ Եկաւ կարող է շինել եւ ծեզի ժառանգութիւն մեզի, առաւ Պողոսի գօտին, կապեց իր տալ՝ բոլոր սրբացաններուն հետ: 33 ծեռքերն ու ոտքերը, եւ ըսաւ. «Սա կը Ո՛չ մեկուն արծաթին, կամ ոսկիին, կամ յայտարարէ Սուրբ Յոգին. “Երուսաղէմի պատմուճանին ցանկացի: 34 Դուք ծեզմէ մէջ, Յրեաները այսպէս պիտի կապեն գիտէք թէ այս ծեռքն հոգացին իմ ու այն մարդ՝ որունն է այս գօտին, ինծի հետ եղողներուն կարիքները: 35 ու պիտի մատունեն հեթանոսներուն Ամէն բան ցոյց տուի ծեզի, թէ այսպէս ծեռքը»: 12 Երբ լսեցինք այս բաները, պէտք է աշխատի եւ օգնել տկարներուն, աղաշեցինք՝ մենք աև տեղացիներն այ, որ ու յիշել Տէր Յիսուսի խօսքը՝ որ ինք ըսաւ. չքարձրանայ Երուսաղէմ: 13 Իսկ Պողոս “Աւելի երանեի է տայլ՝ բան ստանալը”»: պատասխաննեց. «Ի՞նչ կ'ընէք. ինչո՞ւ կու 36 Երբ այսպէս խօսեցաւ, ծնրադրեց եւ լար ու կը ճնշէք իմ սիրտս. բանի որ ես բոլորին հետ աղօթեց: 37 Բոլորն ալ շատ պատրաստ եմ Երուսաղէմի մէջ ոչ միայն լացին, ու Պողոսի վիզին վրայ իխալով՝ կապուելու, հապա նաեւ մեռներլ. Տէր համբուրեցին զայն: 38 Կը մորմորքէին Յիսուսի անունին համար»: 14 Երբ ինք մանաւանդ այն խօսքին համար, որ ըսաւ չհամոզուեցաւ, հանդարտ կեցանք եւ թէ ալ պիտի չտեսնեին իր երեսը: Եւ ըսինք. «Տէրոջ կամքը թող ըլլայք»: 15 Վյո ուղեկցեցան անոր մինչեւ նաւը: օրերէն ետք՝ պատրաստուեցանք ու բարձրացանք Երուսաղէմ: 16 Կեսարացի

21 Երբ անջատուեցանք անոնցմէ աշակերտներէն ալ ոմանք Եկան մեզի ու մեկնեցանք, ուղիղ ընթացքով հետ, ու տարին մեզ առաջին օրերէն գացինք Կով, ու միւս օրը՝ Յոդին, անկէ աշակերտ եղած՝ Կիպրոսի Մնասոնի, ալ՝ Պատարա: 2 Եւ գտնելով նաև մը՝ որուն քով պիտի իւրինսկալուեինք: 17 որ կ'երթար Փիլիկիէ, մտանք անոր Երբ մտանք Երուսաղէմ, եղբայրները

ուրախութեամբ ընդունեցին մեզ: **18** մԵջ ու պղծեց այս սուրբ տեղը» **29**
Յետեալ օրը Պօղոս մեզի հետ գնաց (որովհետեւ նախապէս տեսեր էին
Յակոբոսի քով, ու բոլոր երեցներն Եփեսացի Տրոփիմոսը իրեն հետ՝
ալ եկան: **19** Բարեւելէ ետք զանոնք՝ քաղաքին մԵջ, ու կը կարծէին թէ
մԵկ առ մԵկ կը պատմէր ինչ որ Պօղոս տաճարը մտցուցած էր զայն):
Աստուած քրաւ հեթանոսներուն մԵջ՝ **20** Ամրող քաղաքը շարժեցաւ ու
իր սպասարկութեամբ: **21** Անոնք ալ ժողովուրդը խոնուեցաւ. Պօղոսը
լսելով՝ փառաւորեցին Տերը, եւ ըսին բռնելով՝ քաշեցին տաճարէն դուրս,
եւ իրեն. «Կը տեսնէ՞ս, եղայր, քանի իսկոյն դռները զոցուեցան: **22** Երբ անոնք
բիւրաւոր հաւատացեալ Յրեաներ կան: կը ջանային սպաննել զայն, լուր հասաւ
Բոլորն ալ Օրէնքին նախանձախնիիր գունդին հազարապէտին թէ ամբողջ
են, **23** բայց տեղեկացան քու մասիդ՝ Երուսաղէմը խառնաշփոթեան մԵջ
թէ հեթանոսներուն մԵջ եղող բոլոր է: **24** Ան ալ անյապար զինուորներ եւ
Յրեաներուն կը սորվեցնես հրամարիլ հարիւրապէտներ առած՝ վազեց անոնց
Մովսէսին, ըսելով որ չթվաստեն քով: Անոնք ալ տեսնելով հազարապէտն
իրենց զաւակները եւ չընթանան ու զինուորները՝ դադրեցան Պօղոսը
սովորութիւններուն համաձայն: **25** ծեծելէ: **26** Այն ատեն հազարապէտը
Ուրեմն ինչ պիտի ըլլայ. անշուշտ մօտեցաւ, բռնեց զայն, ու հրամայեց
բազմութիւն պիտի համախմբուի, որ կապեն կրկին շղթայով. ապա
որովհետեւ պիտի լսեն թէ եկած են: **27** հարցափորձեց թէ ով էր ան եւ ինչ
Ուստի ըրք ինչ որ կ'ըսենք քեզի: Մեր քով ըրած էր: **28** Սակայն բազմութեան
չորս մարդիկ կան՝ որոնք ուխտ ըրած են. մԵջէն՝ մԵկը բան մը կը գոռար, միւսը՝
29 ան զանոնք, մաքրագործէ դուն քեզ՝ ուրիշ բան: Երբ չկրցաւ զիտնալ ստոյգը
իրենց հետ, եւ վճարէ անոնց ծախս՝ որ աղմուկին մասին, հրամայեց որ քերդը
ածիլեն իրենց գլուխը. որպէսզի բոլորն տանին զայն: **30** Երբ սանդուխը հասաւ,
ալ զիտնան թէ սխալ են քու մասիդ այնպէս պատահեցաւ որ զինուորները
իրենց ստացած տեղեկութիւնները, կրեցին զայն՝ բազմութեան բռնութեան
հապա դուն ալ մեզի հետ կ'ընթանաս՝ համար. **31** որովհետեւ ժողովուրդին
պահելով Օրէնքը: **32** Բայց հաւատքը բազմութիւնը կը հետեւէր՝ աղաղակելով.
ընդունող հեթանոսներուն մասին՝ «Վերցնիր զայն»: **33** Երբ Պօղոս կը
մենք գրեցինք, եզրակացնելով որ մտնէր բերդը՝ ըսաւ հազարապէտին.
անոնք բնան չպահեն այսպիսի բաներ, «Արդեօք արտօնուած է որ բան մը
բայց միայն զգուշանան կուրքերու ըսեն քեզի»: Ան ալ ըսաւ. «Յունարէն
զիհուածէ, արիւնէ, իսեղուածէ ու զիտնէ: **34** Դուն չեն այն Նգիտացին, որ
պոռնկութենէ»: **35** Այն ատեն Պօղոս ասկէ օրեր առաջ չորս հազար սրիկայ
առաւ այդ մարդիկը, եւ հետեւեալ օրը՝ մարդիկ ապստամբեցուց եւ դուրս
անոնց հետ մաքրագործուելէ ետք՝ մտաւ տարաւ՝ անապատք»: **36** Պօղոս ալ ըսաւ.
տաճարը իրենց մաքրագործումի օրերուն «Ես իրեայ մարտ մըն եմ՝ Կիլիկիայի
ամբողջացումը յայտարարելու համար, Տարսոնէն, ոչ աննշան քաղաքի մը
թէ Երբ ընծայ պիտի մատուցանուէր քաղաքացի. կ'աղերսէն քեզի, արտօնէ՛
իրենցմէ իւրաքանչիւրին համար: **37** Եօթը ինծի՝ որ խօսիմ ժողովուրդին»: **38** Երբ
օրերը լրանալու մօտ էին, երբ ասիացի ան արտօնեց, «Պօղոս՝ սանդուխին վրայ
Յրեաները՝ տեսնելով զայն տաճարին կայսելով՝ ծեռքը շարժեց ժողովուրդին:
մԵջ խառնակեցին ամբողջ բազմութիւնը, Երբ խոր լրութիւն եղաւ, երբայական
եւ անոր վրայ ձեռք բարձրացնելով՝ բարբառով խօսեցաւ անոնց եւ ըսաւ.
կ'աղաղակելու: **39** «Իսրայելացի մարդիկ, օգնութեան հասէք: Այս է այն մարդը,
որ ամէնուրեք կը սորվեցնէ բոլորին՝ ժողովուրդին, Օրէնքին եւ այս տեղին դէմ.
ժողովուրդին, Օրէնքին եւ այս տեղին դէմ. տուղուած ծեզի»: **40** (Երբ լսեցին թէ
երբայական բարբառով կը խօսէր իրենց, ալ աւելի հանդարտ կեցան:) **41** Եւ ան

բսաւ. «Ես հրեայ մարդ մըն եմ՝ ծնած իր անունը»: **17** Երբ վերադարձայ Կիլիկիայի Տարսոնին մէջ, բայց մեծօքած Երուսաղէմ, մինչ կ'աղօթէի տաճարին հոս՝ այս քաղաքին մէջ՝ Գամաղիէլի մէջ՝ Վերացում ունեցայ **18** ու տեսայ ոտքը, եւ ճշգրտապէս կրթուած զինք՝ որ կ'ըսէր ինծի. «Աճապարէ, շուտով մեր հայրերու Օրէնքին համաձայն: դուրս ելիր Երուսաղէմեն, որովհետեւ Նախանձախնդիր էի Ասուուծոյ, ինչպէս պիտի չընդունին քու վկայութիւնը՝ իմ այսօր դուք բոլորդ: **4** Այր մարդիկ մասիս»: **19** Ես ալ ըսի. «Տէ՛ր, իրենք լաւ ու կիներ կապելով եւ բանտերու գիտեն թէ ես էի՝ որ կը բանտարկէի մատնելով՝ այս ճամբան հայածեցի քեզի հաւատացողները եւ կը ծեծէի մինչեւ մահ, **5** ինչպէս քահանայապետն ժողովարաններուն մէջ. **20** Երբ քու ալ կը վկայէ իմ մասիս, եւ ամբողջ Ստեփանոս վկայիդ արինը կը թափուէր՝ երեցներու ժողովը. նաեւ անոնցմէ ես ինքս ալ ներկայ էի, կամակից նամակներ ընդունելով՝ Դամասկոս ըլլարով անոր սպաննուելուն», ու կ'երթայի, որպէսզի հոն եղածներն են կը պահէի զայն սպաննողներուն ալ կապուած քերեմ Երուսաղէմ որ հանդերձները»: **21** Բայց ըսաւ ինծի. պատժուին»: **6** «Մինչ կ'երթայի ու «Գնայ, որովհետեւ ես պիտի դրկեմ քեզ մօտեցայ Դամասկոսի, կէսօրուան հեռաւոր հեթանոսներուն»: **22** Անոնք ատենները յանկարծ երկինքեն մեծ լոյս մտիկ ըրին իրեն մինչեւ այս խօսքը, մը փայլատակեց իմ շուրջու, **7** եւ գետին յետոյ բարձրացուցին իրենց ձայները եւ ինկայ ու լսեցի ձայն մը՝ որ կ'ըսէր ինծի. ըսին. «Վերցոնք աշխարհեն այդպիսի «Սաւանդ, Սաւանդ, ինչո՞ւ կը հալածես մարդ մը, քանի որ չի պատշաճիր անոր զիս»: **8** Ես ալ պատասխանեցի. «Դուն ո՞վ ապրիլ»: **23** Մինչ կը պոռային, իրենց ես, **Տէ՛ր**: Ան ալ ըսաւ ինծի. «Ես Յիսուս հանդերձները կը նետէին ու փոշի կը Նազովրեցին եմ, որ դուն կը հալածես»: **9** ցանէին օդին մէջ, **24** հազարապետը Անոնք որ ինծի հետ էին՝ արդարեւ տեսան հրամայեց որ բերդը մտցնեն զայն, եւ լոյսը ու վախցան, սակայն չլսեցին ինծի ըսաւ որ խարազանելով հարցաքննեն խօսողին ձայնը: **10** Իսկ ես ըսի. «Ի՞նչ զայն, որպէսզի գիտնայ թէ ինչո՞ւ այդպէս ընեմ, **Տէ՛ր**»: Տէրը ըսաւ ինծի. «Կանզնէ, կը գոչէին անոր դէմ: **25** Երբ կապեցին գնայ Դամասկոս, ու հոն պիտի խօսուի զինք փոկերով, Պողոս ըսաւ վերակացու քեզի այն բոլոր բաներուն մասին, որոնք հարիւրապետին. «Արտօնուած է ծեզի՝ որոշուած են քեզի հանար՝ որպէսզի խարազանել մարդ մը, որ Յոռմայեցի ընես»: **11** Քանի չէի տեսներ՝ այդ լոյսին է ու դատապարտուած ալ չէ»: **26** Երբ փառաւորութեան պատճառով, ինծի հարիւրապետը լսեց ասիկա, մօտեցաւ հետ եղողներուն ծեռքէն բռնելով՝ մնայ ու պատմեց հազարապետին՝ ըսելով. Դամասկոս: **12** Անանիա անունով մարդ «Ի՞նչ պիտի ընես, որովհետեւ այս մարդը մը, Օրէնքին համեմատ բարեպաշտ, եւ Յոռմայեցի ես»: **27** Ուստի հազարապետը բարի վկայուած Դամասկոս բնակող գնաց անոր քով եւ ըսաւ. «ՀԱ՛ ինծի, բոլոր Յրեաներէն, **13** եկաւ ինծի ու դուն Յոռմայեցի ես»: Ան ալ ըսաւ. կայնելով քովս՝ ըսաւ ինծի. «Սաւանդ «Այն»: **28** Յազարապետը պատասխանեց. եղբայր, Վերստացիր տեսողութիւնդ»: **14** «Ես մեծ գումարով տիրացայ այս Նոյն ժամուն վերստացայ տեսողութիւնն բաղաքացիութեան»: Պողոս ըսաւ. «Իսկ եւ նայեցայ իրեն, ինք ալ ըսաւ. «Մեր ես ծնունդնի եմ»: **29** Ուստի անոնք հայրերուն Աստուածը նախապէս որ պիտի հարցաքննեին զինք՝ իսկոյն սահմանեց քեզ որ գիտնաս իր կամքը, հեռացան իրմէ. հազարապետն ալ տեսնես այն Արդարը եւ լսես անոր վախցաւ՝ երբ գիտցաւ թէ Յոռմայեցի ձայնը՝ իր բերանէն. **15** Քանի որ բոլոր է, որովհետեւ կապած էր զայն: **30** մարդոց առջեւ պիտի ըլլաս իր վկան այն Յետելեալ օրը, ուզելով գիտնալ ստոյգը՝ բաներուն մասին՝ որ տեսար ու լսեցիր: **16** թէ ինչո՞ւ ան ամքաստանուած էր Եւ իմաս ալ ինչո՞ւ կը յամենաս. կանզնէ, Յրեաներէն, արձակեց զայն եւ հրամայեց մկրտուէ ու լուա մեղքերո՝ կանչելով որ քահանայապետներն ու ամբողջ

ատեանը գան. Եւ իշեցնելով՝ “Պօղոսը՝ ուտեն, ոչ ալ խմեն՝ մինչեւ որ սպաննեն ներկայացուց անոնց:

23 Պօղոս՝ ակնապիշնայելով՝ ատեանին՝ ըստ «Մարդիկ եղբայրներ, ես մինչեւ այսօր բոլորովին քարի խոճնտանքով կեանք վարեր եմ Աստուծոյ առջեւ»:² Անամիա քահանայապետն ալ հրամայեց իր քով կայնողներուն՝ որ զարնեն անոր բերանին: **3** Այն ատեն Պօղոս ըստ անոր. «Աստուծած պիտի զարնէ քեզի, ծեփուած պատ: Դուն քազմած ես՝ դատելու զիս Օրէնքին համաձայն, եւ կը հրամային Օրէնքին հակառակ՝ որ զարնեն ինծի»: **4** Շուրջը կայնողները ըսին. «Աստուծոյ քահանայապետը կը հեզնես»: **5** Պօղոս ալ ըստ. «Եղբայրներ, չէի գիտեր թէ քահանայապետ է, որովհետեւ գրուած է. “Թու ժողովուրդի պէտին դէմ չարախօսուրթիւն մի՛ ըներ”»: **6** Երբ Պօղոս գիտցաւ թէ մէկ մասը Սաղուկեցիներ էին, ու միւսը՝ Փարիսեցիներ, աղաղակեց ատեանին մէջ. «Մարդիկ եղբայրներ, ես Փարիսեցի եմ, Փարիսեցիի որդի. կը դատուիմ մեռելներու յարութեան յոյսին համար»: **7** Երբ ըստ ասիկա, ընդգում մը ծագեցաւ Փարիսեցիներուն եւ Սաղուկեցիներուն միջեւ, ու քազմուրթիւնը բաժնուեցաւ. **8** Քանի որ Սաղուկեցիները կ'ըսեն թէ ոչ յարութիւն կայ, ոչ ալ հրեշտակ կամ հոզի, իսկ Փարիսեցիները կը դաւանին երկուքն ալ: **9** Յզօր գոչիւն մը բարձրացաւ, եւ Փարիսեցիներու կողմէն եղող դայիրները կանգնեցան ու մարտուցան՝ ըսելով. «Մենք ոչ մէկ չարուրթիւն կը գտնենք այս մարդուն վրայ. հապա եթէ հոզի մը կամ հրեշտակ մը խօսած է անոր, ինչ կրնանք ընել»: **10** Երբ աղմուկը սաստկացաւ, հազարապետը՝ վախնալով որ Պօղոս բգրտուի անոնցմ՝ հրամայեց զօրքերուն որ իշեն, յափշտակեն զայն ամոնց մէշին ու բերեն բերդը: **11** Յետեւեալ գիշերը Տերը կայնեցաւ անոր քով եւ ըստ. «Քաջալերուէ, Պօղոս, որովհետեւ ինչպէս վկայեցիր ինծի համար Երուսաղէմի մէջ, այնպէս ալ պէտք է վկայես Յոռմի մէջ»: **12** Երբ առտու եղաւ, Յրեաներէն ոմանք միհարանեցան եւ նզովեցին իրենք գիրենք, ըսելով թէ ոչ պիտի

ուտեն, ոչ ալ խմեն՝ մինչեւ որ սպաննեն Պօղոսը: **13** Այս երդումը ընողները՝ քառասունն աւելի էին: **14** Անոնք զացին քահանայապետներուն ու երեցներուն, եւ ըսին. «Սաստիկ նզովեցինք մենք մեզ, որ ոչ մէկ քան ճաշակենք՝ մինչեւ որ սպաննենք Պօղոսը: **15** Ուստի դուք հիմա՝ ատեանին հետ՝ խնդրանք յայտնեցէք հազարապետին, որ վաղը իշեցնէ զայն ծեզի, իբր թէ կ'ուզէք աւելի ծզգիտ տեղեկութիւն ունենալ անոր մասին. իսկ մենք՝ անոր մօտենալին առաջ՝ պատրաստ ենք սպանել զայն»: **16** Բայց Պօղոսի քրոջ որդին՝ լսելով այս դարանակալութիւնը՝ զնաց, մտա բերդը, ու պատմեց Պօղոսի: **17** Պօղոս ալ կանչեց հարիւրապետներէն մէկը եւ ըստ. «Տար այս երիտասարդը հազարապետին եւ ըստ. «Բանտարկեալ Պօղոսը կանչեց զիս ու խնդրեց՝ որ բերեմ քեզի այս երիտասարդը, քանի որ ըսելիք ունի քեզի»: **18** Ան ալ առա զայն, տարաւ հազարապետին եւ ըստ. «Բանտարկեալ Պօղոսը կանչեց զիս ու խնդրեց՝ որ վաղը դեռքեն բռնելով՝ մէկոյի քաջուեցաւ եւ հարցուց. «Ինչ լուր ունի՞ տալու ինծի»: **19** Ան ալ ըստ. «Յրեաները միհաճայնեցան թախսանձել քեզի՝ որ վաղը ատեանին առջեւ իշեցնես Պօղոսը, որպէս թէ կ'ուզեն աւելի ծզգտութեամբ հարցաքննել զայն: **20** Ան ալ ըստ. «Յրեաները միհաճայնեցան թախսանձել քեզի՝ որ վաղը դի՛ ըներ անոնց, որովհետեւ անոնցմէ քառասունն աւելի մարդիկ դարան մտած են անոր համար, եւ իրենք գիրենք նզոված՝ որ ոչ ուտեն, ոչ ալ խմեն, մինչեւ որ սպաննեն զայն. ու հիմա պատրաստ են, եւ կը սպասեն քու խոստումիդ»: **21** Յետեւարար հազարապետը արձակեց երիտասարդը՝ պատուիրելով անոր. «Ո՛չ մէկուն ըսէ թէ այս բաները յայտնեցիր ինծի»: **22** Ապա կանչելով հարիւրապետներէն երկուքը՝ ըստ. «Պատրաստեցէք երկու հարիւր գինուոր, եօթանասուն ծիաւոր ու երկու հարիւր գեղարդաւոր, որպէսզի երթան մինչեւ Կեսարիա՝ գիշերուան երրորդ ժամուն». **24** Նաեւ հայթայթեցէք գրաստներ, որպէսզի հեծնեն Պօղոսը եւ ապահովութեամբ տանին Փելիքս կառավարիչին»: **25** Նամակ մըն ալ

գրեց՝ սա տիպարին համաձայն. 26 գտանք թէ այս մարդը ժանտախտ մըն «Կորոիդոս Լիւսիաս՝ պատուական է. ապստամբութեան կը մղէ ամբողջ Փելիքս կառավարիչին. ողջնյն: 27 Այս երկրագունդին բոլոր Յրեաները, ու մարդը բռնուած էր Յրեաներէն եւ պարագլուխն է Նազովրեցիներու պիտի սպաննուեր անոնցմէ. իսկ ես աղանդին: 6 Ան նոյնիսկ փորձեց վրայ հասայ զօրքերով եւ ազատեցի տաճարը սրբապղծել. ուստի բռնեցինք զայն, հասկնալով որ Յոռմայեցի է: 28 զայն եւ ուզեցինք դատել մեր Ուզելով գիտնալ պատճառը՝ որուն Օրենքին համաձայն: 7 Բայց Լիւսիաս համար կ'ամբաստանին գինք, տարի հազարապետը եկաւ, մեծ բռնութեամբ զինք անոնց ատեանին առջեւ, 29 եւ գտայ առաւ զայն մեր ձեռքէն, 8 ու հրամայեց թէ ամբաստանուած էր իրենց Օրենքին զայն ամբաստանողներուն որ գան քեզի: Վերաբերեալ հարցերու համար, բայց Դուն ինքդ հարցաքննելով զինք՝ պիտի մահուան կամ կապերու արժանի ոչ կարենաս գիտնալ այն բոլոր բաները, մեկ յանցանք ունէր: 30 Երբ տեղեկացայ որոնց համար մենք կ'ամբաստանենք թէ Յրեաները կը դաւադրեն այդ զայն»: 9 Յրեաներն ալ միաձայնեցան, մարդուն դժմ, անյապահ դրկեցի քեզի, հաւաստելով թէ այդ բաները այդպէս պատուիրելով ամբաստանողներուն են: 10 Երբ կառավարիչը նշան բրաւ ալ՝ որ խօսին քու առջեւդ անոր դժմ: իրեն՝ որ խօսի, Պողոս պատախանեց. Ո՞ղջ եղիք»: 31 Զինուորներն ալ առին «Գիտնալով որ շատ տարիներէ ի վեր Պողոսը եւ գիշերուան մեջ տարին դուն այս ազգին դատարին ես, աւելի Անտիպատրոս, իրենց հրամայուածին սիրայօժարութեամբ կը շատագովեմ համաձայն: 32 Յետեւեալ օրը՝ թողուցին զիս. 11 որովհետեւ կրնաս գիտնալ ձիաւորները որ երթան անոր հետ, իսկ թէ ես տասներկու օրէն աւելի չէ որ իրենք վերադարձան բերդի: 33 Անոնք բարձրացայ Երուսաղեմ՝ երկրագենու: ալ մտան Կեսարիա, տուին նամակը 12 Զիս երբեք չգտան՝ ունէ մեկուն կառավարիչին ու ներկայացուցին հետ վիճաբանելու կամ բազմութիւն Պողոսը անոր: 34 Երբ կարդաց, հարցուց մեկտեղելու ատեն, ոչ տաճարին, ոչ թէ որ գաւառէն է, եւ հասկնալով թէ ժողովարաններուն, 13 ոչ քաղաքին մեջ Կիլիկիային է՝ 35 ըստա. «Մտիկ պիտի ընեմ ոչ ալ կրնան ապացուցանել այն բաները, քեզի՝ երբ զան քեզ ամբաստանողներն որոնց համար հիմա կ'ամբաստանն զիս: այ»: Ու հրամայեց որ պահեն զայն 14 Բայց սա կը դաւանիմ քու առջեւր», թէ Յերովդիսի պալատին մեջ:

24 Յինգ օր ետք, Անանիա քահանայապետը՝ երեցներուն եւ Տերտիւլոս անունով ճարտասանի մը հետ իջաւ, ու յայտնեցին կառավարիչին իրենց ամբաստանութիւնը՝ Պողոսի դժմ: 2 Երբ կանչեցին զայն, Տերտիւլոս սկսաւ ամբաստանել եւ ըստե. «Որովհետեւ խոր խաղաղութիւն կը վայելենք քու միջոցովի, ու բարերաստիկ կարգադրութիւններ եղած են այս ազգին՝ քու կանխամտածութեամբդ, 3 ամեն ատեն եւ ամեն տեղ կ'ընդունինք զանոնք ամրող շնորհակալութեամբ, պատուական Փելիքս: 4 Բայց որպէսզի ալ աւելի չանձրացնեմ քեզ, կ'աղաւչմ, քու ներողամտութեամբդ մտիկ ըրէ մեզին. համաօտարար պիտի խօսինք: 5 Մենք

կը պաշտեմ իմ հայրերու Աստուածը այն ճամբարին համաձայն՝ որ իրենք կը կրչեն հերծուած, հաւատալով Օրենքին ու Մարգարեներուն մեջ գրուած բոլոր բաներուն: 15 Յոյս ունիմ Աստուծոյ վրայ, ինչպէս ասոնք ալ ակնկալութիւն ունին, թէ մերեներուն յարութիւն պիտի ըլլայ, թէ արդարներուն եւ թէ անարդարներուն: 16 Ուստի այս բանին համար ես ճիզ կը թափեմ, որ ամեն ատեն ունենամ անսայշաք խղճմտանք մը՝ Աստուծոյ ու մարդոց առջեւ: 17 Ուրեմն ես՝ շատ տարիներ ետք՝ եկայ ողորմութիւններ բերելու իմ ազգին, նաեւ ընծաներ: 18 Այսպէս՝ քանի մը ասիացի Յրեաներ գտան զիս տաճարին մեջ՝ մաքրագործուած, առանց բազմութեան կամ աղմուկի. 19 պէտք էր որ անոնք զային առջեւդ եւ ամբաստանէին, եթէ ունէին

ինծի դեմ ըսելիք բան մը: 20 Կամ թէ ասոնք՝ Եւ հրամայեց որ բերեն Պօղոսը: 7 Երբ իրենք թող ըսեն, ինչ անիրաւութիւն ան եկա, Երուսաղեմն իշնող Յրեաները գտան իմ վրա՞ երբ կայնած էի ատեանին անոր շուրջը կայնեցան ու Պօղոսի առջեւ: 21 Ժերեւս միայն սա մէկ վրայ բարդեցին բազմաթիւ եւ ծանր աղաղակս, որ բարձրացուցի երբ իրենց ամբաստանութիւններ, որ չէին կրնար մէջ կայնած էի. «Մեռեներու յարութեան ապացուցանեն: 8 Արդարեւ Պօղոս կը համար ես այսօր ձեզմէ կը դատուիմ»: շատագովէր ինքզինք ըսելով. «Ես ոչ 22 Փելիքս յետաձգեց անոնց հարցը, Յրեաներու Օրենքին, ոչ տաճարին, ոչ որովհետեւ ճշգրիտ տեղեկութիւն ուներ ալ կայսրին դեմ մեղանչած եմ»: 9 Բայց այդ ճամբային մասին, եւ ըսաւ. «Երբ Փեստոս, ուզելով Յրեաներուն շնորհք Լիւսիաս հազարապետը հոս իշնէ, պիտի ընել պատասխանեց Պօղոսի. «Կ'ուզեն քննեմ ձեր գործը»: 23 Ու հրամայեց բարձրանալ Երուսաղեմ ու հոն դատուիլ հարիւրապետին որ պահէ զայն, բայց իմ առջեւս՝ այդ բաներուն համար»: 10 անդորրութիւն տայ եւ իրեններէն ոչ Պօղոս ալ ըսաւ. «Կայսրին դատարանը մէկը արգիլէ՝ սպասաւորելու անոր կամ կայնած եմ, ուր պէտք է դատուիլ: Երթարու անոր քով: 24 Քանի մը օր Յրեաները անիրաւած չեմ, ինչպէս դուն ետք, Փելիքս եկաւ իր Դրուսիդա կնոշ ալլաւ գիտես: 11 Արդարեւ եթէ անիրաւած հետ՝ որ Յրեայ Եր, կանչեց Պօղոսը, եմ կամ ըրած եմ մահուան արժանի բան եւ լսեց անկէ Ըրիստոս Յիսուսի վրայ մը, չեմ մերժեր մեռնիլ: Բայց եթէ իմ եղած հաւատքի մասին: 25 Երբ ան կը վրաս ոչ մէկը կայ այն բաներէն՝ որոնց խօսեր արդարութեան, ժուժկալութեան համար ասոնք Կ'ամբաստանեն զիս, ոչ ու զայիք դատաստանին մասին, Փելիքս՝ մէկը կրնայ յանձնել զիս աստոնց: Կայսրին ահարեկած՝ պատասխանեց. «Գնա հիմա, կը բողոքեմ»: 12 Այն ատեն Փեստոս՝ ու երբ ատեն ունենամ՝ կը կանչեմ թեզոյ: խօսակցելէ ետք խորիրդականներուն 26 Նաեւ յոյս ուներ որ Պօղոս իրեն դրամ հետ՝ պատասխանեց. «Կայսրին տայ. ուստի յաճախ կը կանչէր զայն եւ բողոքեցիր. կայսրին պիտի երթաս»: 13 կը խօսակցէր անոր հետ: 27 Բայց երբ Քանի մը օր անցնելէ ետք, Ազրիպաս երկու տարի անցաւ, Փելիքսի յաջորդեց թագաւորը եւ Բերինիկը եկան Կեսարիա՝ Պորկիոս Փեստոս. Փելիքս ալ՝ ուզելով բարեւելու Փեստոսը: 14 Երբ շատ օրեր շնորհք ընել Յրեաներուն՝ կապուած ձգեց մնացին հոն, Փեստոս ներկայացուց Պօղոսը:

25 Երբ Փեստոս հասաւ իր իշխանութեան գաւառը, երեք օր ետք բարձրացաւ Կեսարիայէն Երուսաղեմ: 2 Քահանայապետն ու Յրեաներուն գլխաւորներն ալ յայտնեցին անոր իրենց ամբաստանութիւնը՝ Պօղոսի դեմ, 3 եւ աղաշեցին իրեն ու շնորհք ինորեցին անոր դեմ՝ որ Երուսաղեմ կանչէ զայն. մինչ իրենք դարան կը պատրաստէին՝ ճամբան սպաննելու համար զայն: 4 Սակայն Փեստոս պատասխանեց թէ Պօղոս պահուելու Եր Կեսարիա, եւ թէ ինք շուտով պիտի մեկնէր հոն: 5 Ուստի ըսաւ. «Ձեզմէ անոնք որ կարող են՝ թող իշնեն ինծի հետ, ու եթէ յանցանք մը կայ այդ մարդուն վրայ՝ թող ամբաստանեն զինք»: 6 Յու ութ կամ տասը օրէ աւելի չկեցաւ՝ յետոյ իշաւ Կեսարիա. հետեւեալ օրը դատարանը բազմելով իրամայեցի որ բերեն մարդը: 18 Անոր ամբաստանողներն ալ ներկայանալով՝ իմ ենթարրած ամբաստանութիւններէս ոչ մէկը յառաջ

բերին. 19 Յապա անոր հետ ունեին քանի Յրեաներուն բոլոր սովորութիւններն մը հարցեր՝ իրենց կրօնին վերաբերեա, ու հարցերը: Ուստի կ'աղերսնմ որ ու Յիսուս անունով մեռածի մը մասին, համբերատարութեամբ մտիկ ընես որուն համար Պողոս կը հաւաստէր թէ ինծի: 4 Բոլոր Յրեաները տեղեակ են ողջ Ե: 20 Մինչ կը վարանեի այսպիսի իմ կենցաղիս՝ պատանութենես ի վեր, հարցերու քննութեան համար, ըսի իրեն սկիզբէն Երուսաղէմ՝ իմ ազգիս մեջ թէ կ'ուզէր երթալ Երուսաղէմ եւ հրն ըլլալուս համար. 5 անոնք սկիզբէն դատուիլ այս բաներուն համար: 21 Բայց ի վեր կը ճանչնան զիս, (եթէ ուզեն երբ Պողոս բողոքեց որ վերապահուի՝ վկայե), գիտնալով թէ ապրած եմ Օգոստափառ կայսրին դիմաց եղելու, մեր կրօնին ամեննեն խիստ աղանդին հրամայեցի որ պահեն զինք՝ մինչեւ որ համաձայն՝ իր Փարիսեցի: 6 Եւ հիմա դրկեմ կայսրին»: 22 Ազրիպաս ըսաւ դատարան ներկայացած եմ ու կը Փեստովի. «Ես ալ կ'ուզէի մտիկ ընել դատուիմ» Աստուծմէ մեր հայրերուն այդ մարդուն»: Ան ալ ըսաւ. «Կաղը եղած խոստումիյոյսին համար, 7 որուն կը մտիկ կ'ընես»: 23 Յետենեալ օրը, երբ յուսան հասնի մեր տասներկու տոհմերը՝ Ազրիպաս ու Բերինիկէ եկան մեծ շերմեռանդրւթեամբ պատելով հանդէսով եւ մտան ունկնդրութեան Աստուծած գիշեր ու ցերեկ: Ես տեղը՝ հազարապետներուն ու քաղաքին կ'ամբաստանուիմ Յրեաներէն այս յոյսին պատուաւոր մարդոց հետ, Փեստոս համար, Ազրիպասն թագաւոր: 8 Խչո՞լ հրամայեց որ Պողոսը բերուի: 24 Փեստոս անհաւատայի կը թուի ծեզի՝ թէ Աստուծած ըսաւ. «Ազրիպասն թագաւոր, եւ դրու կը յարուցանէ մեռեները: 9 Ես ինքս ալ՝ բոլոր մարդիկ՝ որ մեզի հետ ներկայ ալ կը կարծէի թէ շատ բաներ պէտք եք, կը տեսնէք ասիկա՝ որուն մասին էր ընել Յիսուս Նազովրեցի անունին Յրեաներուն ամբողջ բազմութիւնը դէմ. 10 Եւ ըրի ալ Երուսաղէմի մեջ, ու գանգատեցալ ինծի Երուսաղէմի մեջ քահանայապետներէն իրաւասութիւն եւ հոս ալ, ու կը գոռային թէ “ալ պէտք ստացած՝ բանտարկեցի սուլքերէն չէ որ ան ապրի”: 25 Բայց ես ըմբռնեցի շատերը, եւ հաւանութիւն տուի թէ ան մահուան արժանի ոչինչ ըրած է. անոնց մեռցուած ատենը: 11 Բոլոր եւ քանի որ ինք բողոքեց Օգոստափառ ժողովարաններուն մեջ յաճախ կայսր ին, որոշեցի որ որկեմ զայն: 26 պատժելով զանոնք՝ կը հարկադրէի Անդր մասին ստոյգ քան մը չունիմ գրելու որ հայիցէն, եւ սաստիկ խելազարած իմ տիրոջս. ուստի ներկայացուցի զայն անոնց դէմ՝ կը հալածէի զանոնք մինչեւ ծեզի, եւ մանաւանդ քեզի, Ազրիպասն անզամ օտար քաղաքներու մեջ»: 12 թագաւոր, որպէսզի ունենամ գրելիք քան «Այսպէս, երբ Դամասկոս ալ կ'երայի՝ մը՝ հարցաքննելէ ետք. 27 որովհետեւ քահանայապետներուն իրաւասութեամբ ինծի անտրամարանական կը թուի ու հրահանգրվ, 13 կեսօրին, ով թագաւոր, որկել բանտարկեալ մը՝ առանց նաեւ ճամբան տեսայ արեւելն աւելի պայծառ մատնանշելու անոր վրայ բարդուած լոյս մը՝ որ երկինքն փայլեցալ իմ շուրջս, յանցանքները»:

26 Այն ատեն Ազրիպաս ըսաւ Պողոսի. «Վրտօնուած է բեզի՝ խօսիլ դուն քեզի համար»: Պողոս ալ՝ երկարելով ձեռքը՝ շատագովեց ինքզինք. 2 «Ազրիպասն թագաւոր, ես երանելի կը համարեմ զիս, որ այսօր քու առջեւու պիտի շատագովեն զիս՝ Յրեաներուն ինծի դէմ ըրած բոլոր ամբաստանութիւններուն համար. 3 մանաւանդ որ դուն լաւ զիտես

նաեւ ինծի հետ զացողներուն շուրջը: 14 Երբ մենք բոլորս գետին ինկանք, լսեցի ձայն մը՝ որ կ'ըսէր ինծի երրայական բարբառով. “Սաւուդ, Սաւուդ, ինչո՞լ կը հալածես զիս. տաժանելի է բեզի՝ աքացել իսթանի դէմ”:
15 Ես ալ ըսի. “Դուն ո՞վ ես, Տէր”:
Եւ ան ըսաւ. “Ես Յիսուսն եմ, որ դուն կը հալածես: 16 Բայց կանզնէ ու կեցիր ոտքերուդ վրայ. որովհետեւ երեւցայ քեզի՝ որպէսզի կարգեմ քեզ սպասաւոր եւ վկայ թէ այն բաներուն՝ որ տեսար, թէ ալ այն բաներուն՝ որոնցմով

պիտի երեւնամ քեզի: 17 Պիտի ազատեմ եւ անոնք՝ որ բազմած էին իրենց հետ՝ թեզ այդ ժողովսկրոյն ու հեթանոսներէն, կանգնեցան. 21 ու երբ առանձնացան՝ որոնց հիմա կը որկեմ քեզ՝ 18 անոնց իրարու հետ խօսակցեցան եւ ըսին. «Այս աչքերը բանալու, խաւարէն՝ լոյսի, եւ մարդու մահուան կամ կապերու արժանի Սատանայի իշխանութենէն՝ Աստուծոյ ոչինչ կ'ընէ»: 22 Ազրիպասա ալ ըսաւ դարձնելու, որպէսզի անոնք ստանան Փեստոսի. «Կարեի եր արձակել այս մեղքերու ներում, նաեւ ժառանգութելին մարդու, եթէ բողոքած ջլլար կայսրին»: անոնց հետ՝ որ սրբացած են հաւատարով ինծի»: 19 «Ուստի, Ազրիպասան թագաւոր, ես անհնազանդ չեղայ այդ երկնային տեսիլիքին: 20 Յապա՝ նախ Դամասկոս եղողներուն, յետոյ Երուսաղէմ, ամբողջ Յրեաստանի երկիրը ու հեթանոսներուն քարոզեցի որ ապաշխարէն, դառնան Աստուծոյ, եւ ապաշխարութեան արժանավայել գործեր կատարեն: 21 Այս պատճառով Յրեաները քրնեցին զիս տաճարին մէջ, ու կը ծգտէին սպաննել: 22 Սակայն Աստուծմէ հասած օգնութեամբ՝ մինչեւ այսօր ողջ մնացի, պզտիկին թէ մեծին վկայելով, ոչինչ ըսելով այն բաներէն դուրս՝ որ մարգարէները եւ Մովսէս խօսեցան թէ պիտի ըլլային. 23 թէ Քրիստոս պիտի չարչարուեր, ինք պիտի ըլլար առաջինը՝ որ մեռեներէն յարութիւն պիտի առնէր, ու լոյս պիտի քարոզէր ժողովուրդին եւ հեթանոսներուն»: 24 Մինչ ան այսպէս կը ջատագովէր ինքզինք, Փեստոս բարձրածայն ըսաւ. «Կը ցնորիս, Պողոս. շատ կարդացած ըլլալու քեզ կը ինելագարեցնե»: 25 Պողոս ալ ըսաւ. «Ես չեմ ինելագարիր, պատուական Փեստոս, հապա կ'ըսեմ ծշմարտութեան ու խոհեմութեան խօսեր. 26 քանի որ թագաւորը զիտէ այս բաները, եւ անոր առջեւ ալ համարձակութեամբ կը խօսիմ: Արդարեւ համոզուած եմ թէ ասոնցմէ ոչինչ թաքրուն մնացած է իրմէ, որովհետեւ այս բանը անկիսնի մը մէջ եղած չէ: 27 Մարգարէներուն կը հաւատամ, Ազրիպասան թագաւոր: Գիտէմ թէ կը հաւատաս»: 28 Ազրիպաս ըսաւ Պողոսի. «Քիչ մնաց որ համոզես զիս քրիստոնեայ ըլլալու»: 29 Պողոս ալ ըսաւ. «Աստուծմէ պիտի խնդրէի որ ոչ միայն դուն, այլ նաեւ բոլոր անոնք՝ որ այսօր կը լսեն զիս, բոլորովին ինծի պէս ըլլան, այս կապերէն զատ»: 30 մագաւորը, կառավարիչը, Բերինիկէ, որպէսզի շանային հասնի Փիլիպի,

որ Կրետէի մԵկ նաւահանգիստն է ու գրկաշափ: **29** Վախնալով որ գուցէ կը նայի դԵպի հարաւ-արեւմուտք եւ զարնուինք խարակներու”, ետեւի կրողմէն հիւսիս-արեւմուտք, ու հոն ձմերել: **30** ձգեցին չորս խարիսխ, եւ կ’օթձային որ Երբ հարաւային հովք մեղմութեամբ առտու ըլլայ: **31** Իսկ նաւաստիները փշեց, կարծելով թէ հասած են իրենց կը ջանային փախչի նաւեն, ու ծովը առաջադրութեան՝ թուլցուցին խարիսխը իշեցուցին մակոյկը՝ պատրուակելով ու նաւարկեցին Կրետէի քովեն: **32** Բայց թէ առջեւի կողմէն ալ պիտի ձգեն թի ետք՝ անոր դԵմ ելաւ մրրկալից հով մը, խարիսխներ: **33** Բայց Պողոս ըսաւ որ կը կոչուէր Եւրակիկլոն: **34** Երբ նաւը հարիւրապետին ու զինուորներուն. «Եթէ յափշտակուեցաւ եւ չկրցաւ դիմադրել աստնք շմնան նաւուն մԵջ՝ դուք չէր կրնար հովին, թողուցինք որ քշուի: **35** Սուրալով փրկուուիք: **36** Այն ատեն զինուորները Կողողա կոչուող փոքր կղզիի մը Վարի կտրեցին մակոյկին չուանները, եւ կորլմն՝ հազի կրցանք բռնել մակոյկը: Թողուցին որ դուրս իյնայ: **37** Մինչ առսուն **38** Երբ Վերցուցին զայն, օգնութեան կը մօտենար, Պողոս կ’աղաչէր բոլորին միջոցներ գործածելով՝ տակեն կապեցին որ կերակուր ուտեն՝ ըսելով. «Այսօր նաւը: Վախնալով որ իյնան յործանուտք՝ տասնչորս օր Ե՛ որ դուք սպասելով իշեցուցին առագաստը, եւ այնպէս անօթի մնացած էք, ու ոչինչ կերած էք: կը քշուէին: **39** Քանի սաստիկ մրրիկի **40** Ուստի կ’աղաչեն ձեզի՝ որ կերակուր մԵջ էինք, յաջորդ օրը դուրս նետեցին ուտելք, որովհետեւ ասիկա ալ ձեր բեռները: **41** Իսկ երրորդ օրը՝ մենք մեր փրկութեան համար Ե. քանի որ ձեզմէ ձեռքերով դուրս նետեցինք նաւուն ոչ մԵկուն գլուխէն մազ մը պիտի գործիքները: **42** Երբ շատ օրեր՝ ոչ արեւ, իյնայ»: **43** Այսպէս խօսելէ ետք՝ հաց ոչ ալ աստղեր երեւցան, ու սաստիկ առաւ, բոլորին առջեւ շնորհակալ եղաւ մրրիկ կար մեզի դԵմ, այ փրկուելու ամեն Աստուծոմ, ու կտրելով սկսաւ ուտելք: յոյս կտրուեցաւ մեզմէ: **44** Քանի որ շատ **45** Բոլորն ալ ոգեւորուեցան, եւ իրենք օրերէ ի վեր անօթի էին, Պողոս կայնելով ալ կերակուր կերան: **46** Նաւուն մԵջ՝ անոնց մԵջ՝ ըսաւ. «Մարդիկ, պէտք էր բոլորս երկու հարիւր եօթանասունվեց որ մտիկ ընէիք ինծի ու չնաւարկէիք անձ էինք: **47** Երբ կշտացան կերակուրով, Կրետէեն, եւ չկրէիք այս վնասն ու թերեւցուցին նաւը՝ ծովը բափելով կորուստը: **48** Իսկ իհմա կը յորդորեմ ձեզ ցորենք: **49** Երբ առսու եղաւ՝ չէին որ ոգեւորուիք, քանի որ ձեզմէ ոչ մԵկուն ճանչնար ցամաքը. բայց նշմարելով ծոց անձը պիտի կորսուի, բայց միայն նաւը: մը՝ որ ծովեզերք ուներ, ծրագրեցին **50** Արդարեւ այս գիշեր բովս կայնեցաւ նաւը խրել անոր մԵջ՝ եթէ կարելի հրեշտակը այն Աստուծոյն, որուն կը ըլլար: **51** Ուստի ծովը թողուցին պատկանիմ եւ որ կը պաշտեմ, **52** ու խարիսխները՝ կտրելով պարանները, ըսաւ. «Մի Վախնար, Պողոս. դուն պէտք թուլցուցին դեկերուն պարանները, եւ Ե որ կայսրին ներկայանաս. եւ ահա հովին բանալով առագաստը՝ ուղղուեցան Աստուծ շնորհեց քեզի բոլոր անոնք՝ դԵպի այդ ծովեզերքը: **53** Չարնուելով որ կը նաւարկեն քեզի հետ”: **54** Ուստի, աւազակոյտի մը”, խրեցին նաւը. առջեւի մարդիկ, ոգեւորուեցէք, որովհետեւ ես կողմը միսրճուելով՝ մնաց անշարժ, իսկ կը հաւատամ Աստուծոյ. պիտի ըլլայ ետեւի կողմը կը քակուէր ալիքներուն այնպէս՝ ինչպէս ըսուեցաւ ինծի: **55** սաստկութենէն: **56** Չինուորներն ալ Սակայն պէտք Է որ նաւը կղզիի մը առջեւ ծրագրեցին սպաննել բանտարկեալները, խրի”»: **57** Երբ տասնչորդորդ գիշերն որպէսզի անոնցմ ոչ մԵկը լողալով եր՝ որ կը տարուրերուէինք Աղրիական փախչի: **58** Բայց հարիւրապետը, որ ծովուն մԵջ, կես գիշերին նաւաստիները կը փափաքէր փրկել Պողոսը, արգելք Ենթադրեցին թէ մօտեցած են ցամաքի եղաւ անոնց ծրագիրին: Յրամայեց որ մը: **59** Զգելով խորաչափը՝ գոտան քսան լողալ գիտցողները նախ ծով նետուին ու գրկաշափ. թիչ մը յառաջ երթարլով՝ ցամաք ելէն. **60** իսկ միւսները հետեւին՝ դարձեալ ձգեցին, ու գտան տասնինգ ոմանք տախտակներով, եւ ոմանք՝

նաւուն ուրիշ բաներով: Այսպէս՝ բոլորը Ապփիոսի Յրապարակը ու Երեք ազատերվ ցամաք հասան:

28 Երբ փրկութեան, գիտցան թէ այդ կղզիին անունը Մեխիտ էր: Բնիկ ժողովուրոր արտասավոր մարդասիրութիւն ցոյց տուաւ մեզի. **2** որովհետեւ կրակ վառեցին եւ մեզ բոլորս ալ ընդունեցին՝ եկած անձրեւին ու ցուրտին պատճառով: **3** Երբ Պօղոս առաստ խորի ժողվեց եւ դրաւ կրակին վրայ, ջերմութենեն իծ մը ելաւ ու կառչեցաւ անոր ծեռքին: **4** Երբ բնիկները տեսան այդ անասունը՝ կախուած անոր ծեռքեն, ըսին իրարու. «Անշուշտ ասիկա մարդասպան մըն է. թէպէտ փրկութեաւ ծովին, արդարութիւնը շթոյլատրեց որ ան ապրի»: **5** Ինկ ինք թօրութեաւ անասունը կրակին մէջ, եւ ոչ մէկ վնաս կրեց: **6** Անոնք ալ կը սպասէին որ ան ուռի, կամ յանկարծ մեռած իյնայ. բայց երբ շատ սպասեցին ու տեսան թէ ոչ մէկ անտեղի բան եղաւ անոր, իրենց կարծիքը փոխելով ըսին թէ “աստուած մըն Է”: **7** Այդ տերին շրջակայքը կը գտնուեին ազգարկները կղզիին զիյաւոր մարդուն, որուն անունը Պօղիոս էր: Ան ընդունեց մեզ, եւ բարեսրտութեամբ հիւրընկալեց մեզ երեք օր: **8** Պօղիոսի հայրը կը պառկէ՛ տենորով ու թանչքով հիւլանդացած: Պօղոս մտաւ անոր քով, եւ աղօթելով ծեռքերը դրաւ անոր վրայ ու թժկեց զայն: **9** Երբ ասիկա պատահեցաւ, ուրիշ հիւլանդներ ալ՝ որ այդ կղզիին մէջ կը գտնուեին՝ եկան եւ բուժութեան: **10** Անոնք ալ մեծապէս պատուեցին մեզ, ու երբ կը մեկնէինք՝ հայրայթեցին մեզի պէտք եղած բաները: **11** Երեք ամիս ետք՝ մեկնեցանք աղեքսանդրիական նաւով մը, որ ձմերած էր այդ կղզին եւ ուներ Դիոսկուրացիներուն զինանշանը: **12** Սիրակուսա իշներով՝ երեք օր մնացինք հոն. **13** անկէ ալ շրջապայելով՝ հասանք Յոեգիոն: Մէկ օր ետք, երբ հարաւային հովը փչեց, երկրորդ օրը հասանք Պատեռոյս: **14** Յոն գտանք Յանիկներով՝ դողի կղզիին որ եօթը օր մնանք իրենցին: Մէկ օր ետք, երբ հարաւային հովը փչեց, երկրորդ օրը հասանք Պատեռոյս: **15** Երբ եղբայրները լսեցին մեր մասին, անկէ եկան մինչեւ Պանդիկները՝ դիմաւորելու մեզ: Պօղոս ալ տեսնելով զանոնք՝ չնորհակալ եղաւ Աստուծմնելու մեջ: Պօղոս մտանք Յոնում, հարիւրապետը յանձնեց բանտարկեաները զօրագուլիքին. իսկ Պօղոսի արտօնութեաւ որ առանձին բնակի՝ զինք պահող զինուորի մը հետ: **17** Երեք օր ետք ան հրայրեց Յունաներուն զիյաւորները, ու երբ համախմբութեան՝ ըսաւ անոնց. «Մարդիկ եղբայրներ, թէպէտ ես ժողովուրոին կամ հայրենական սովորութիւններուն դէմ ոչինչ ըրեր էի, Երուասիմի մէջ Յոնմայեցիներուն ծեռքը մատնութեայ իր բանտարկեալ: **18** Երբ անոնք հարցաքննեցին զիս՝ ուղեցին արձակել, որովհետեւ իմ վրաս մահուան արժանի ոչ մէկ պատճառ կար: **19** Բայց երբ Յունաները հակաճառեցին, հարկադրութեայ բողոքել կայսրին, սակայն առանց որեւէ ամբաստանութիւն ունենայու ազգիս դէմ: **20** Ուրեմն ասոր համար կանչեցի ծեզ՝ որպէսզի տեսնեմ ծեզ եւ խօսիմ ծեզի. որովհետեւ Խարյաէի յոյսին համար կը կրեմ այս շղթան»: **21** Անոնք ալ ըսին իրեն. «Մէնք քու մասիդ Յունաստանն ոչ գրութիւն ընդունեցինք, ոչ ալ եղբայրներէն մէկը հոս գալով՝ շարութիւն մը պատմեց կամ խօսեցաւ քու մասիդ: **22** Բայց արժանապայէլ է լսել քեզմէ թէ դուն ինչ կը մտածես. որովհետեւ մենք տեղեկացած ենք այդ աղանդին մասին՝ թէ ամենուրեք ատոր դէմ կը խօսին»: **23** Երբ որոշեցին օր մը անոր հետ, շատեր զացին անոր քով՝ իր հիւրանցը: Անոնց կը բացատրէր Աստուծոյ թագաւորութիւնը եւ կը վկայէր անոր մասին. առտուընէ մինչեւ իրիկուն կը համոզէր զանոնք՝ փաստարկելով Յիսուսի մասին թէ Մովսէսի Օրէնքն, թէ ալ Մարգարէներէն: **24** Ումանք անսացին ըսածներուն, ումանք ալ չհաւատացին: **25** Իրարու հետ չհամաձայնած՝ բաժնութեան, երբ Պօղոս խօսք մըն ալ ըսաւ. «Սուրբ Յոզիին ճիշդ խօսեցաւ մեր հայրերուն՝ Եսայի մարգարէն միջոցով, **26** ըսերով. «Գնայ այս ժողովուրոին եւ ըսէ. «Ծատ պիտի լսեցին մեր մասին, անկէ եկան մինչեւ լսէր՝ բայց այսի չիասկանաք, շատ պիտի

տեսնէք՝ բայց պիտի չըմբռնէք: 27
Որովհետեւ այս ժողովուրդին սիրտը
թանձրացաւ. իրենց ականջներով ծանր
լսեցին եւ իրենց աչքերը զոցեցին,
որպէսզի իրենց աչքերով չտեսնեն,
ականջներով չլսեն, սիրտով չհասկնան
եւ դարձի չգան, ու ես չքշկեմ զանոնք»:
28 Ուրեմն զիտցէք թէ Աստուծոյ
փրկութիւնը դրկուեցաւ հեթանոսներուն,
եւ անոնք մտիկ պիտի ընեն»: 29 Ու երբ
ըսաւ ասիկա, Յրեաները մեկնեցան՝
սաստիկ վիճաքանելով իրարու հետ: 30
Պօղոս լման երկու տարի բնակեցաւ իր
վարձած տունը, 31 ու կ'ընդունէր բոլոր
իրեն եկողները՝ բարոգելով Աստուծոյ
թագաւորութիւնը եւ սորվեցնելով Տէր
Յիսուս Քրիստոսի մասին՝ ամբողջ
համարձակութեամբ, առանց արգելքի:

ՀՌՈՎՄԱՅԵՑԻՍ

փրկութեան համար, նախ Յրեային
եւ ապա Յոյնին. 17 որովհետեւ անով

1 Պողոս, ծառայ Յիսուս Քրիստոսի, Աստուծոյ արդարութիմն՝ որ հաւատքով
կանչուած՝ առաքեալ ըլլալու, Ե՛ կը յայտնուի հաւատքի համար,
նշանակուած՝ քարոզելու Աստուծոյ ինչպէս գրուած է. «Արդարը պիտի ապրի
աւետարանը, 2 (որ նախապէս հաւատքով): 18 Արդարեւ Աստուծոյ
խոստացած էր իր մարգարեներուն քարկութիմնը երկինքեն կը յայտնուի
միջոցով՝ Սուլր գիրքերուն մէջ), 3 որ իր մարդոց ամբողջ ամբարշտութեան եւ
Որդիին՝ մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի անիրաւութեան վրայ, քանի անոնք
մասին է - ան մարմինի համեմատ՝ եղալ անիրաւութեամբ գերի բռնած են
Դաւիթի զարմեն, 4 ու սրբութեան Յօդիին ճշմարտութիմնը: 19 Որովհետեւ ինչ
համեմատ՝ զօրութեամբ սահմանուեցալ որ կարելի է զիտնալ Աստուծոյ
իրը Աստուծոյ Որդի՝ մեռեներին մասին՝ բացայալու է իրենց մէջ, քանի
յարութիւն առնելով -, 5 որուն միջոցով Աստուծած բացայալու զայն անոնց: 20
շնորհիք եւ առաքելութիւն ստացանք՝ որպէսզի բոլոր ազգերը առաջնորդենք
իր անունին հաւատքի հնազանդութեան 6 (անոնց մէջ դնիւ ալ կանչուած էք
աշխարհի արարչութենեն ի վեր ու Յիսուս Քրիստոսէ). 7 ձեր բոլորին՝ որ
կը հասկցուին անոր ստեղծածներով, Յունի մէջ էք, Աստուծոյ սիրելիներու ու
սուլր ըլլալու կանչուածներու, շնորհիք 9126) 21 Թէպէտ իրենք կը ճանչնային
եւ խաղաղութիւն ձեզի Աստուծմ՝ մեր Աստուծած, Աստուծոյ պէս չփառաւորեցին
Յօրմեն, ու Տէր Յիսուս Քրիստոսէ: 8 Նախ կամ շնորհակալ չեղան. հապա
շնորհակալ եմ ձեր բոլորին համար իմ ունայնացան իրենց մտածումներուն
Աստուծմ՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, մէջ, եւ իրենց սիրութ անխելքութեամբ՝
որ ձեր հաւատքը կը պատմուի ամբողջ խաւարեցաւ: 22 Յաւաստելով թէ իրենք
աշխարհի մէջ: 9 Քանի որ վկայ է ինծի իմաստուն են՝ յինարացան, 23 ու փոխեցին
Աստուծած, որ ես կը պաշտեմ հոգիով՝ անեղծ Աստուծոյ փառքը՝ նմանցնելով
անոր Որդիին աւետարանը քարոզելով, եղծանելի մարդու, թռչուններու,
24 թէ ինչպէս անդադար կը յիշեմ ձեզ ամեն չորբոտանիներու եւ սողուններու
ատեն՝ աղօթքներու մէջ, աղերսելով որ պատկերին: 25 Յետեւարար Աստուծած
վերջապէս անգամ մը յաջողին զալ ձեզի ալ մատնեց զանոնք անմաքրութեան՝
Աստուծոյ կամքով: 26 Որովհետեւ կը իրենց սիրութ ցանկութիւններուն
տեսչամ տեսնել ձեզ՝ որ փոխանցեմ ձեզի համաձայն, որպէսզի իրենց մարմինները
հոգեւոր շնորհ մը, որպէսզի ամրանաք. անպատուեն իրենք իրենց մէջ. 25
27 այսինքն ես ալ միշտարուիմ ձեզի քանի որ Աստուծոյ ճշմարտութիւնը
հետ՝ ձեր եւ իմ փոխադարձ հաւատքին փոխեցին սուլի հետ, եւ ակնածեցան
միջոցով: 28 Սակայն չեմ ուզեր որ արարածն ու պաշտեցին զայն՝ քան
անզիտանաք, եղբայրներ, որ յաճախ Արարիշը, որ օրինեալ է յաւիտեան:
առաջադրեցի զալ ձեզի, (եւ մինչեւ Ամէն: (ածն 9165) 29 Այս պատճառով
հիմա արգիլուեցայ,) որպէսզի ձեր մէջ Աստուծած մատնեց զանոնք անպատիւ
ալ պտուղ մը ունենամ, ինչպէս միևս կիրերու քանի որ իրենց էգերն անզամ
հեթանոսներուն մէջ: 20 Ես պարտական բնական յարաբերութիւնը փոխեցին
եմ թէ Յոյներուն եւ թէ օտարներուն, թէ բնութեան դէմ եղող յարաբերութեան:
իմաստուններուն եւ թէ անմիտներուն: 21 Նմանապէս արուներն ալ՝ թռողւցած
22 Ուստի, ինչ կը վերաբերի ինծի, յօժար էզին բնական յարաբերութիւնը՝
եմ աւետարանելու նաեւ ձեզի՝ որ Յունի իրենց տռփանքով վառեցան իրարու
մէջ էք: 23 Արդարեւ ես ամօյ չեմ սեպեր հետ. արուները արուներու հետ
աւետարանը, քանի որ ան Աստուծոյ անվայեցութիւն կը գրդարդին, եւ իրենց
զօրութիւնն է՝ ամեն հաւատացեալի մոլորութեան արժանի հատուցումը

կը ստանային իրենց վրայ: 28 Քանի փառք, պատիւ եւ անմահութիւն. (αισθίος չգնահատեցին պահել Աստուած իրենց ց166) 8 իսկ սրդողում ու բարկութիւն գիտակցութեան մէջ, Աստուած ալ անոնց՝ որ հակառակոյ են, չեն մատնեց զանոնք խոտելի միտքի անսար ճշմարտութեան բայց կ'անսան մը՝ ընելու անպատշաճ բաներ: 29 անիրաւութեան. 9 տառապանք եւ Լեցուած ամեն տեսակ անիրաւութեամբ, տագնապ ամեն մարդու անձին վրայ՝ պոռնկութեամբ, չարութեամբ, որ չարիք կը գործէ, 10 նախ Յրեային, ազահութեամբ եւ չարամտութեամբ, ապա՝ Յոյնին. իսկ փառք, պատիւ ու լի նախանձով, մարդասպանութեամբ, խաղաղութիւն ամեն մէկուն՝ որ բարիք հակամարտութեամբ, նենգութեամբ կը գործէ, նախ Յրեային, ապա՝ Յոյնին. 11 ու չարասրտութեամբ, եւ ըլլալով որովհետեւ Աստուծոյ բով աշառութիւն բանսարկու, 20 բամբասող, Աստուած չկայ: 12 Բոյոր անոնք որ մեղանչեցին ասոր, նախասոր, ամբարտաւան, առանց Օրէնքի՝ ախտի կորսուին առանց պոռոտախօս, չար բաներ հնարող, Օրէնքի, եւ անոնք որ մեղանչեցին ծնողներու անհնազանդ, 21 անխելք, Օրէնքի տակ՝ պիտի դատուին Օրէնքով, ուխտադրուժ, անգութ, անհաշտ եւ 22 (որովհետեւ Աստուծոյ առջեւ ոչ անողորմ, 23 անոնք՝ գիտնալով հանդերձ թէ Օրէնքը լսողները արդար են, Աստուծոյ դատավճիռը, թէ այսպիսի հապա Օրէնքը գործադրողները պիտի բաներ ընողները արժանի են մահուան, արդարանան. 24 բանի որ հեթանոսները՝ ոչ միայն կ'ընեն այդ բաները, այլ որոնք Օրէնք չունին, երբ բնութեամբ նաեւ բարեացալկամ կ'ըլլան զանոնք կը գործադրեն Օրէնքին պարունակած ընողներուն հանդէպ:

2 Ուստի, ով մարդ, ով ալ ըլլաս, դուն որ կը դատես՝ չունիս արդարացում. քանի որ ինչ բանով որ կը դատես ուրիշը, անով կը դատապարտես դուն քեզ. որովհետեւ դուն որ կը դատես՝ կ'ընես նոյն բաները: 2 Բայց գիտենք թէ Աստուծոյ դատաստանը կը կիրարկուի ճշմարտութեամբ անոնց հանդէպ՝ որ կ'ընեն այսպիսի բաներ: 3 Ուստի, ով մարդ, դուն որ կը դատես այսպիսի բաներ ընողները, բայց կ'ընեն նոյն բաները, կը կարծեն թէ զերծ պիտի մնաս Աստուծոյ դատաստանը: 4 Կամ թէ կ'արհամարհեն անոր քայցրութեան, հանդուրժողութեան ու համբերատարութեան ճոխութիւնը, անգիտանալով թէ Աստուծոյ քայցրութիւնը կ'առաջնորդէ քեզ ապաշխարութեան: 5 Բայց դուն՝ խստութեամբդ եւ անգեղջ սիրտով՝ բարկութիւնն կը կուտակես բու վրայ բարկութեան օրուան համար, երբ Աստուծոյ արդար դատաստանը յայտնուի: 6 Ան ախտի հաստուանը իրաքանչիւրին՝ իր գործերուն փոխարենք. 7 յախտենական կեանք անոնց՝ որ համբերութեամբյարատեւելով բարի գործերու մէջ՝ կը փնտուն

բաները, Օրէնք չունենալով՝ բուն իրենք կ'ըլլան իրենց Օրէնքը. 15 անոնք ցոյց կու տան թէ Օրէնքին գործը իրենց սիրտին մէջ գրուած է, իրենց խոճմտանքին միաժամանակ վկայութեամբ, ու իրենց մտածումներուն զիրար ամբաստանելով եւ կամ ջատագովկելով,) 16 այն օրը՝ երբ Աստուած պիտի դատէ նարդոց գաղտնիքները Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, իմ բարոզած աւետարանիս համաձայն: 17 Ահա դուն Յրեայ կը կոչուիս, կոթնած ես Օրէնքին, եւ կը պարծենաս Աստուծմով. 18 գիտես անոր կամքը, կը զատորոշես տարբեր բաները՝ խրատուած ըլլալով Օրէնքին, 19 ու համոզուած ես՝ թէ առաջնորդ ես կոյրերուն, լյու՝ խաւարի մէջ երողներուն, 20 կրթիչ՝ անմիտներուն եւ վարժապետ՝ երախաներուն, Օրէնքին մէջ ունենալով գիտութեան ու ճշմարտութեան արտայայտութիւնը: 21 Ուրեմն դուն՝ որ ընկերիդ կը սորվեցնես՝ դուն քեզի չես սորվեցներ: Կը բարոզես չգոյնայ, բայց դուն կը գոյնաս: 22 Կ'ըսե՞ շնութիւն մի ըներ, սակայն դուն շնութիւն կ'ընես: Կը զգուիս կուտքերէն, բայց դուն տաճար կը կողոպատես: 23 Օրէնքով կը պարծենաս, եւ դուն Օրէնքը բեկանելով՝ Աստուած կ'անպատուես: 24 Որովհետեւ

ձեր պատճառով Աստուծոյ անունը կը Յրեաները եւ Ցոյները, թէ բոլորը մեղքի հայիոյուի հեթանոսներուն մէջ, ինչպէս տակ են, 10 ինչպէս գրուած է. «Ո՞չ գրուած է: 25 Արդարեւ թվատութիւնը մէկ արդար կայ, ոչ իսկ մէկ հատ: 11 շահ կ'ունենայ՝ եթէ կիրարկես Օրենքը. Ո՛չ մէկը կայ որ հասկնայ, ոչ մէկը իսկ եթէ յանցաւոր ես Օրենքին դԵմ, բու կայ որ փնտու Աստուծոյ: 12 Բոլորը թլփատութիւնդ կ'ըլլայ անթլփատութիւն: խոտորեցան, միասին անպէտ դարձան. 26 Ուրեմն եթէ անթլփատը պահէ Օրենքին ոչ մէկ բարիք ընող կայ, ոչ իսկ մէկ արդարութիւնը, միթէ թլփատութիւն հատ»: 13 «Անոնց կոկորդը բաց գերեզման պիտի չսեպուի անոր անթլփատութիւնը, Ե, իրենց լեզուով նենգաւոր եղան»: 27 եւ բնիկ անթլփատը՝ Օրենքը «Իմերու թոյն կայ անոնց շրջունքներուն գործադրելով՝ պիտի չդատապարտէ տակ»: 14 «Անոնց բերանը լեզուն է քեզ, որ գիրով ու թլփատութեամբ զանց անեծքով ու դառնութեամբ»: 15 «Անոնց կ'ընես Օրենքը: 28 Որովհետեւ Յրեայ չէ ուրերջ կ'աճապարեն արիւն թափելու, ան՝ որ երեւոյթով Է, եւ թլփատութիւն չէ 16 կործանում եւ թշուառութիւն կայ այն՝ որ երեւոյթով Է, մարմինով: 29 Յապա անոնց ճամբաներուն մէջ: 17 Չճանչցան Յրեայ Է ան՝ որ ծածուկ Է, ու իսկական խաղաղութեան ճամբան»: 18 «Աստուծոյ թլփատութիւնը՝ սիրտին Է, հոգինվ եւ վախը չկայ անոնց աչքերուն առջեւ»: 19 ոչ թէ գիրով. ու անոր գովեստը ոչ թէ Բայց գիտենք թէ ինչ որ կ'ըսէ Օրենքը, մարդոցմ Է, հապա՝ Աստուծմ: կ'ըսէ անոնց՝ որ Օրենքին տակ են, որպէսզի ամեն բերան գոցուի եւ ամբողջ աշխարիք դատապարտուի Աստուծոյ առջեւ: 20 Ուստի ոչ մէկ մարմին պիտի արդարանայ անոր առջեւ Օրենքին գործերով, բանի որ Օրենքին միջոցով կ'ըլլայ մեղքի գիտակցութիւնը: 21 Բայց հիմա՝ առանց Օրենքին՝ Աստուծոյ արդարութիւնը բացայաց եղած Է, վկայուած ըլլալով Օրենքն ու Մարգարեներեն. 22 այսինքն Աստուծոյ արդարութիւնը՝ որ Ցիսու Քրիստոսի վրայ եղած հաւատքով է բոլոր հաւատացողներուն համար, քանի որ խտրութիւն չկայ: 23 Արդարեւ բոլորը մեղանչեցին, եւ գրկուած են Աստուծոյ փառքեն. 24 բայց ծրի կ'արդարանան անոր շնորհերով, Քրիստոս Ցիսունվ եղած ազատագրութեամբ: 25 Աստուծած նախապէս սահմանեց զայն՝ քաւութիւն ըլլալու անոր արիւնին հաւատացողներուն, որպէսզի ցոյց տայ իր արդարութիւնը՝ ներելով նախապէս Աստուծոյ հանդուրժողութեան ժամանակ - գործուած մեղերը: 26 Այսինքն՝ իր արդարութիւնը այս ատեն ցոյց տալու համար, որպէսզի ինք արդար ըլլայ եւ արդարացնէ Ցիսուսի հաւատացողը: 27 Ուրեմն ուր մնաց պարծանքը. բացառուեցա: Ո՞ր Օրենքեն, գործերին Օրենքեն: Ո՛չ, հապա հաւատքի Օրենքեն. 28 որովհետեւ մենք կը

3 Ուրեմն ինչ առաւելութիւն ունի Յրեան, կամ ինչ շահ կայ թլփատութենեն. 2 շատ՝ ամեն կերպով: Նախ այն՝ որ Աստուծոյ պատգամները վստահուեցան անոնց: 3 Ուրեմն ինչ. եթէ անոնցմ ումանք հաւատարիմ չեղան, միթէ անոնց անհաւատարմութիւնը ոչնչացնեց Աստուծոյ հաւատարմութիւնը. ամենեւին: 4 Յապա Աստուծած ճշմարտախօս պիտի ճանչցուի», եւ բոլոր մարդիկ՝ ստախօս. ինչպէս գրուած է. «Յետեւարար դուն արդար պիտի ըլլաս խօսքերուդ մէջ, եւ յաղթես՝ երբ դատուիս»: 5 Ուրեմն եթէ մեր անիրաւութիւնը կ'ապացուցան Աստուծոյ արդարութիւնը, ինչ ըսենք. միթէ անիրան Է Աստուծած, որ բարկութիւն կը ցուցաբերէ 6 (մարդկօրէն կ'ըսեն). ամենեւին: Վյապէն՝ Աստուծած ինչպէս պիտի դատէ աշխարիք: 7 Որովհետեւ եթէ Աստուծոյ ճշմարտութիւնը կը ճոխանայ իմ ստութեամբ՝ իր փառքին համար, այլ ես ինչո՞ւ կը դատում իրը մեղաւոր: 8 Եւ ինչո՞ւ պատշաճ չէ ըսել. «Զարիք գործենք՝ որ բարիք յառաջ գայ», ինչպէս ումանք մեզի հայիոյելով կը գրաբարտեն՝ թէ մենք այդպէս կ'ըսենք: Ասոնց դատապարտութիւնը արդարացի Է: 9 Ուրեմն այլ ինչ ըսենք, գերազանց ենք հեթանոսներեն: Ո՛չ մէկ կերպով, որովհետեւ նախապէս մեղադրեցինք

հետեւցնենք թէ մարդ կ'արդարանայ թլփատուած են, այլ նաեւ կ'ընթանան հասատքով՝ առանց Օրէնքին գործերուն: մեր հօր Աբրահամի անթլփատութեան **29** Միթէ Աստուած միայն Յրեաներուն ատեն ունեցած հաւատքին հետքերով: **13** Ե ու հեթանոսներունը չէ. այն, նաեւ Արդարեւ Աբրահամի եւ անոր զարմին՝ հեթանոսներունը: **30** Քանի որ մէկ աշխարհը ժառանգելու համար տրուած Աստուած կայ, որ թլփատութիւնը խոստումը ոչ թէ Օրէնքով եղաւ, հապա կ'արդարացնէ հաւատքով, նաեւ հաւատքին արդարութեամբ: **14** Քանի անթլփատութիւնը՝ ողյն հաւատքով: որ եթէ Օրէնքն եղողները ժառանգորդ **31** Ուստի մենք կ'ոչնչացնենք Օրէնքը բլային, հաւատքը պիտի փճանար, եւ հաւատքով: Ամենեւին. ողյնիսկ կը խոստումը ոչնչանար: **15** Որովհետեւ հաստատենք Օրէնքը:

4 Ուրեմն ինչ պիտի ըսենք թէ գտաւ

Աբրահամ՝ մարմինի համեմատ մեր նախահայրը. 2 որովհետեւ եթէ Աբրահամ արդարացած ըլլար գործերով՝ պիտի պարծենար անոնցնով, բայց ոչ Աստուծոյ առջեւ: 3 Արդարեւ ինչ կ'ըսէ Գիրքը. «Աբրահամ հաւատաց Աստուծոյ, եւ ատիկա արդարութիւն սեպուեցաւ իրեն»: **4** Բայց ան որ կը գործէ, անոր վարձատրութիւնը շնորհեւ եղած չի սեպուիր, հապա՝ պարտքէ: **5** Իսկ ան որ չի գործեր, բայց կը հաւատայ անոր՝ որ կ'արդարացնէ ամբարիշտը, իր հաւատքը արդարութիւն կը սեպուի իրեն: **6** Ինչպէս Դաւիթ ալ կը խօսի երանութեան մասին այն մարդուն, որուն Աստուած արդարութիւն կը սեպէ՝ առանց գործերով: **7** «Երանի անոնց, - կ'ըսէ, - որոնց անօրէնութիւնները ներուեցան, եւ որոնց մեղեքը ծածկուեցան: **8** Երանի այն մարդուն, որուն մեղք չի սեպէր Տէրը»: **9** Ուրեմն այս երանութիւնը միայն թլփատուածներին համար է, թէ անթլփատներուն համար ալ. քանի որ կ'ըսենք թէ «հաւատքը արդարութիւն սեպուեցաւ Աբրահամի»: **10** Ուրեմն ինչպէս սեպուեցաւ. թլփատութեան մէջ եղած ատենը, թէ անթլփատութեան մէջ: **11** թէ թլփատութեան մէջ, հապա՝ անթլփատութեան: **12** Ցեսոյ թլփատութեան նշանը ստացաւ՝ իր կնիք անթլփատութեան ատենը ունեցած հաւատքին արդարութեան, որպէսզի ինք ըլլայ հայրը այն բոլոր հաւատացողներուն՝ որոնք անթլփատ են (անոնց ալ արդարութիւն սեպուելու համար), **13** նաեւ հայրը թլփատութեան՝ անոնց համար, որոնք ոչ միայն

Օրէնքը բարկութիւն կը գործադրէ. քանի որ ուր Օրէնք չկայ, օրինազանցութիւն ալ չկայ: **16** Ուստի ժառանգորդ ըլլար հաւատքեն է, որ շնորհբով եղած ըլլայ, որպէսզի խոստումը մնայուն ըլլայ ամբողջ զարմին. ոչ միայն անոր՝ որ Օրէնքն է, այլ նաեւ անոր՝ որ Աբրահամի հաւատքեն է: Ան մեր բոլորին հայրն է **17** (ինչպէս գրուած է. «Քեզ շատ ազգերու հայր ըլլի») Աստուծոյ առջեւ՝ որուն ինք հաւատաց, որ կեանք կու տայ մեռեներուն ու չեղած բաները կը կոչէ եղածներու պէս: **18** Չյուսացուած քանին՝ յոյսով հաւատաց, թէ ինք շատ ազգերու հայր պիտի ըլլայ (ինչպէս ըսուեցաւ ալ թէ «բու զարմդ այսպէս պիտի ըլլայ»). **19** Եւ հաւատքի մէջ չոկարանալով՝ ուշադիր չեղաւ իր մարմինին, որ արդէն մերածի պէս էր, (որովհետեւ ինք հարիւր տարեկանի շափ էր.) ոչ ալ Սարայի արգանդին մեռած ըլլալուն: **20** Անհաւատութեամբ չտատամսեցաւ Աստուծոյ խոստումին հանդեպ, հապա հաւատքով գօրացած՝ փառք տուալ Աստուծոյ, և եւ լման համոգուեցաւ թէ ինչ որ ան խոստացաւ՝ կարող են նաեւ իրագործել: **22** Ուստի արդարութիւն սեպուեցաւ իրեն: **23** Բայց գրուեցաւ ոչ միայն անոր համար՝ թէ «սեպուեցաւ իրեն», **24** այլ նաեւ մեզի համար, որոնց պիտի սեպուի՝ քանի որ կը հաւատանք անոր՝ որ մեռեներէն յարուցանեց Ցիսուսը՝ մեր Տէրը, **25** որ մատնուեցաւ մերյանցանքներուն համար ույարութիւն առաւ մեզ արդարացնելու համար:

5 Ուրեմն մենք՝ հաւատքով արդարացած ըլլալով՝ խաղաղութիւն ունինք Աստուծոյ հետ մեր Տէրոց՝ Ցիսուս Քրիստոսի միջոցով: **2** Անով նաեւ արտօնութիւն ունեցանք հաւատքով

մօտենալու այս շնորհքին՝ որուն այնպէս չէ, ինչպէս մԵկ մեղանչողին մԵջ կեցած ենք, եւ կը պարծենանք պատահածը որովհետեւ դատաստանը Աստուծոյ փառքին յոյսով: 3 Ո՞չ միայն մԵկին մԵղրով դատապարտութեան այսքան, հապա կը պարծենանք մատնեց, բայց շնորհը շատ յանցանքներէ տառապանքներու մԵջ ալ որովհետեւ արդարութեան առաջնորդեց: 17 Քանի գիտնք թէ տառապանքը կ'իրագործ որ եթէ մԵկ մարդու յանցանքով՝ համբերութիւն, 4 համբերութիւնը՝ մահը թագաւորեց այդ մԵկով, որչափ փորձառութիւն, ու փորձառութիւնը՝ յոյս. աւելի անոնք՝ որ կը ստանան 5 եւ յոյս ամօթահար շ'ըներ, որովհետեւ շնորհի ու արդարութեան պարգեւին Աստուծոյ սԵրը մԵր սիրտերուն մԵց առատութիւնը, կեանքի մԵջ պիտի սփոռուած է Սուրբ Յոզիին միջոցով՝ թագաւորեն միակ Յիսուս Քրիստոսի որ տրուեցաւ մԵզի: 6 Արդարեւ միջոցով:) 18 Ուրեմն, ինչպէս բոլոր մինչ մԵնք տակալին տկար էինք, մարդոց դատապարտութեան վճիռ յարմար ժամանակին՝ Քրիստոս մԵռաւ տրուեցաւ մԵկին յանցանքով, այնպէս ամբարիշտներուն համար. 7 հազիւ ալ բոլոր մարդոց կեանք տուող թէ արդարի մը համար մԵկը ուզէ արդարութիւն շնորհուեցաւ մԵկին մԵռնիլ, (թերեւս բարի մարդու մը արդարութեամբ: 19 Որովհետեւ համար մԵկը յօժարի մԵռնիլ,) 8 մինչեւ ինչպէս շատեր մԵղաւոր եղան մԵկ Աստուած մԵզի հանդէպ ունեցած իր սԵրը մարդու անհնազանդութեամբ, այնպէս ապացուցանեց այն իրողութեամբ, որ շատեր արդար պիտի ըլլան մԵկին երբ տակալին մԵղաւոր էինք՝ 9 Քրիստոս հնազանդութեամբ: 20 Սակայն Օրէնքը մԵռաւ մԵզի համար. ուրեմն հիմա որ ներս սպրեցաւ՝ որպէսզի յանցանքը արդարացանք իր արիւնով, որչափ աւելի աւելնայ. բայց հոն՝ ուր մԵղքը աւեցաւ, բարկութենեն պիտի փրկուինք իրմով: շնորհքը չափազանց առատացաւ: 21 10 Որովհետեւ եթէ մԵր թշնամի եղած Որպէսզի՝ ինչպէս մԵղքը թագաւորեց ատենք հաշտուեցանք Աստուծոյ հետ մինչեւ մահ, այնպէս ալ շնորհքը իր Որդիին մահով, որչափ աւելի մԵր թագաւորեց արդարութեամբ՝ մինչեւ հաշտուած ատենք պիտի փրկուինք յալիտենական կեանք, մԵր ՏԵրոց՝ Յիսուս անոր կեանքով: 11 Եւ ո՞չ միայն ասիկա, այլ նաև կը պարծենանք Աստուծմով՝ մԵր ՏԵրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով, որով հիմա ստացանք հաշտութիւնը: 12 Ուստի ինչպէս մԵկ մարդով մԵղքը աշխարհ մտա, ու մԵղքով՝ մահը, եւ այնպէս՝ մահը փոխանցուեցաւ բոլոր մարդոց, բանի որ բոլորն ալ մԵղանչեցին. 13 (որովհետեւ մինչեւ Օրէնքին տրուիլը՝ աշխարհի մԵջ մԵղք կար, բայց մԵղք չէր վերագրուեր, երբ Օրէնք չկար: 14 Սակայն մահը թագաւորեց Աղամեն մինչեւ Մովսէս, նոյնիսկ Աղամի օրինազանցութեան նման չմԵղանչողներուն վրայ. ինք նախատիպն էր անոր՝ որ յետոյ պիտի գար: 15 Բայց շնորհը յանցանքին պէս չէ. որովհետեւ եթէ մԵկին յանցանքով շատեր մԵռան, ալ որչափ աւելի շատերուն վրայ առատացաւ Աստուծոյ շնորհքը, եւ պարգեւը՝ որ շնորհուեցաւ մԵկ մարդու՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով: 16 Եւ պարգեւը

6 Ուրեմն ինչ պիտի ըսենք. արդեօք յարատենք մԵղքի մԵջ՝ որպէսզի շնորհքը աւելնայ: 2 Ամենեւին: Սենք՝ որ մԵռած ենք մԵղքին հանդէպ, ինչպէս տակալին ապրինք անոր մԵջ: 3 ՉՔ գիտեր թէ մԵնք բոլորս՝ որ մկրտուեցանք Յիսուս Քրիստոսով, մկրտուեցանք անոր մահնի: 4 Ուրեմն անոր հետ թաղուեցանք մկրտութեամբ՝ մահուան համար. որպէսզի ինչպէս Քրիստոս մԵռեներէն յարութիւն առաւ՝ Յօրը փառքով, այնպէս ալ մԵնք ընթանանք նոր կեանքի մԵջ: 5 Որովհետեւ եթէ մԵնք տնկալից եղանք անոր մահուան նմանութեամբ, նաև կցորդ պիտի ըլլանք անոր յարութեան նմանութեամբ: 6 Սա գիտսանք՝ թէ մԵր իին մարդը խաչուեցաւ անոր հետ, որ մԵղքի մարմինը ոչնչանայ, որպէսզի այլեւս մԵղքին ստրուկը չըլլանք: 7 Որովհետեւ ան որ մԵռած է

մեղքին, արդարացած է մեղքէն: 8 Ուրեմն մեղքին մեռնք մեռանք Քրիստոսի հետ, կը հաւատանք թէ պիտի ապրինք ալ անոր հետ: 9 Քանի որ գիտենք թէ Քրիստոս մտնելներէն յարութիւն առած ըլլալով՝ այլևս չի մեռնիր. այ մահը չի տիրեր անոր վրայ: 10 Որովհետեւ երբ ան մեռաւ, մեղքը համար մեռաւ՝ մէկ անգամ ընդմիշտ, եւ հիմա որ կ'ապրի՝ Աստուծոյ համար կ'ապրի: 11 Նշյալիս դուք ձեզ մեռած սեպեցէք մեղքին, բայց ողջ՝ Աստուծոյ, մեր Տէրոց՝ Քրիստոս Յիսուսի միջոցով: 12 Ուրեմն այ մեղքը թող չափաւորէ ձեր մահկանացու մարմինին վրայ, որ հնազանդիք անոր ցանկութիւններուն. 13 ու ձեր մարմինին անդամները միշյանձնէք մեղքին՝ անիրաւութեան գործիք ըլլալով: Դապա դուք ձեզ ընծայեցէք Աստուծոյ՝ որպէս մեռելներէն վերապրողներ, եւ ձեր անդամներու ընծայեցէք Աստուծոյ՝ իբր արդարութեան գործիքներ: 14 Արդարեւ մեղքը պիտի չիշխէ ձեր վրայ. որովհետեւ ոչ թէ Օրէնքի տակ էք, հապա՝ շնորհի տակ: 15 Ուրեմն ինչ մեղամշենք, քանի որ Օրէնքի տակ չենք, հապա՝ շնորհի տակ: Ամենեւին: 16 Չեք գիտեր թէ որոնն որ դուք ձեզ իբր ստրուկ յանձնէք՝ հնազանդելու համար, ստրուկ կ'ըլլալք անոր՝ որուն կը հնազանդիք, թէ մեղքին՝ որ կ'առաջնորդէ մահուան, եւ թէ հնազանդութեան՝ որ կ'առաջնորդէ արդարութեան: 17 Բայց շնորհակալութիւն Աստուծոյ, որ մեղքին ստրուկ ըլլալէ ետք՝ սրտանց հնազանդեցաք այն ուսուցումի տիպարին՝ որ աւանդուեցաւ ձեզի: 18 Ուստի դուք՝ ազատած ըլլալով մեղքէն՝ ստրուկ եղաք արդարութեան. 19 (մարդկային կերպով կը իսօսի՞ ձեր մարմինին տկարութեան պատճառով) քանի որ ինչպէս յանձնեցիք ձեր անդամները անօրէնութեան՝ ստրուկ ըլլալու անմաքրութեան եւ անօրէնութեան, այնպէս ալ իհմա ընծայեցէք ձեր անդամները սրբութեան՝ ստրուկ ըլլալու արդարութեան: 20 Որովհետեւ երբ դուք ստրուկ էիք մեղքին՝ ազատ էիք արդարութենեն: 21 Ուրեմն այն ատեն ինչ պտուլ ունէիք այն բաներէն՝ որոնց համար իհմա կ'ամչնաք. որովհետեւ անոնց վախճանը

մահ է: 22 Իսկ իհմա, մեղքէն ազատած եւ Աստուծոյ ստրուկ եղած ըլլալով, ծեր պտուլը ունիք՝ սրբութեամբ, ու վախճանը՝ յաւիտենական կեանքը: (այօնios g166) 23 Որովհետեւ մեղքին վարձատրութիւնը մահ է, բայց Աստուծոյ շնորհը՝ յաւիտենական կեանք է, Յիսուս Քրիստոսի՝ մեր Տէրոց միջոցով: (այօնios g166)

7 Միթէ չեք գիտեր, եղբայրներ, (քանի որ ես Օրէնքը գիտողներուն կը խօսիմ,) թէ Օրէնքը կը տիրէ մարդուն վրայ՝ այնքան ատեն որ ան կ'ապրի: 2 Որովհետեւ ամուսին ունեցող կինը Օրէնքով կապուած է իր ամուսինին՝ քանի դեռ ան կ'ապրի. բայց եթէ ամուսինը մեռնի, արձակուած է ամուսինին Օրէնքէն: 3 Ուրեմն, քանի դեռ ամուսինը կ'ապրի, շնացող պիտի կոչովի՝ եթէ ուրիշ մարդու մը կին ըլլայ. բայց եթէ ամուսինը մեռնի՝ ազատ կ'ըլլայ այդ Օրէնքէն, այնպէս որ շնացող չ'ըլլար՝ եթէ ուրիշ մարդու մը կին ըլլայ: 4 Յետեւաբար դուք այ, եղբայրներս, Օրէնքին մեռաք Քրիստոսի մարմինով, որպէսզի ըլլալք ուրիշի մը, անոր՝ որ մեռելներէն յարութիւն առաւ, որպէսզի պտուլ արտադրենք Աստուծոյ: 5 Քանի որ երբ մենք մարմինով էինք, մեղքերու կիրքերը՝ որոնք կը դրդուէին Օրէնքէն՝ կը ներգրծէին մեր անդամներուն մէջ, որպէսզի պտուլ արտադրենք մահուան: 6 Իսկ իհմա արձակուեցանք Օրէնքէն. որովհետեւ մենք մեռանք անոր՝ որ գերի բռնած էր մեզ, որպէսզի ծառայենք նորոգուած հոգիով, եւ ոչ թէ հնամար գիրին համածայն: 7 Ուրեմն ինչ ըստնք. Օրէնքը մեղք է: Ամենեւին: Նոյնիսկ ես պիտի չգիտնայի մեղքը, եթէ Օրէնքը չըլլար. նաեւ պիտի չգիտնայի ցանկութիւնը, եթէ Օրէնքը ըսած չըլլար. «Մի ցանկար»: 8 Բայց մեղքը՝ առիթ առնելով պատուիրաննեն՝ մէջս իրագործեց ամէն տեսակ ցանկութիւն, որովհետեւ մեղքը մեռած էր առանց Օրէնքին: 9 Արդարեւ ես ժամանակ մը ողջ էի՝ առանց Օրէնքին. բայց երբ պատուիրանը եկալ՝ մեղքը վերապրեցաւ, 10 ու ես մեռայ. եւ այն պատուիրանը՝ որ կեանքի համար էր,

նոյնը ինծի մահուան համար եղաւ: Օրէնքը անկարող էր ընել, որովհետեւ Ա Որովհետեւ մեղքը՝ պատուիրանէն մարմինը տկարացուցած էր զայն, առիջ առնելով՝ խարեց զիս, եւ սպաննեց Աստուած իրագործեց. իր Որդին դրկեց՝ անով: 12 Յետեւաբար Օրէնքը սուրբ է, ու մեղանչական մարմինի նմանութեամբ եւ պատուիրանը՝ սուրբ, արդար եւ բարի: 13 մեղքին պատճառով, ու դատապարտեց Ուրեմն ինչ որ բարի է՝ նաև պատճառեց մեղքը այդ մարմինին մէջ, 4 օրպէսզի ինծի: Ամեննեին: Յապա մեղքն էր որ մահ Օրէնքին արդարութիւնը գործադրուի իրագործեց իմ մէջս՝ բարիին միջոցով, մեր մէջ՝ որ չենք ընթանար մարմինին որպէսզի մեղքը գերազանցուն մեղաւոր համաձայն, այլ՝ Յոգիին: 5 Արդարեւ երեւնայ՝ պատուիրանին միջոցով: 14 մարմինին համաձայն ապրողները՝ կը Արդարեւ գիտենք թէ Օրէնքը հոգեւոր մտածեն մարմինին քաները, իսկ Յոգիին է, բայց ես մարմնաւոր եմ՝ ծախուած համաձայն ապրողները՝ Յոգիին քաները. մեղքին հպատակւթեան: 15 որովհետեւ 6 նաև մարմնաւոր մտածումը մահ ինչ որ կը գործադրեմ չեմ ըմբռներ: Ո՛չ թէ Ե, իսկ հոգեւոր մտածումը՝ կեանք ու ինչ որ կ'ուզեմ՝ զայն կ'ընեմ, հապա ինչ խաղաղութիւն: 7 Արդարեւ մարմնաւոր որ կ'ատեմ՝ զայն կ'ընեմ: 16 Ուրեմն եթէ մտածումը Աստուծոյ դէմ թշնամութիւն է, չուզած կ'ընեմ, հաւանութիւն կու տամ քանի Աստուծոյ Օրէնքին չի հպատակիր. Օրէնքին՝ թէ բարի է: 17 Իսկ հիմա՝ ո՞չ թէ մանաւանդ չի կրնար այ, 8 որովհետեւ ես կը գործադրեմ զայն, հապա մեղքը՝ մարմինին համաձայն ապրողները որ կը բնակի իմ մէջս: 18 Քանի որ գիտեմ չեն կրնար հաճեցնել Աստուծոյ Յոգին բնակած գործադրելը: 19 Արդարեւ բարին որ է ծեր մէջ. իսկ եթէ մէկը Քրիստոսի կ'ուզեմ չեմ ըներ, հապա չարը որ չեմ Յոգին չունի, ինք անորը չէ: 10 Սակայն ուզեր՝ զայն կ'ընեմ: 20 Իսկ եթէ կ'ընեմ ինչ եթէ Քրիստոս ծեր մէջ է, մարմինը որ չեմ ուզեր, այ ո՞չ ես կը գործադրեմ մեռած է մեղքին պատճառով, իսկ Յոգին զայն, հապա մեղքը՝ որ իմ մէջս կը բնակի: կեանք կը պարզեւէ արդարութեան 21 Ուրեմն ես կը գտնեմ օրէնք մը, որ պատճառով: 11 Ու եթէ Յիսուսը երբ կամենամ բարին ընելք, չարը բովս մեռեներեն յարուցանողին Յոգին կ'ըլլայ: 22 Որովհետեւ ներքին մարդուն բնակած է ծեր մէջ, ուրեմն ան՝ որ համաձայն՝ կը հանիմ Աստուծոյ Օրէնքը. մեռեներեն յարուցանեց Քրիստոսը, 23 բայց անդամներուս մէջ կը տեսնեմ կեանք պիտի տայնաեւ ծեր մահկանացու ուրիշ օրէնք մը, որ կը մարտնչի միտքիս մարմիններուն՝ իր Յոգիով, որ կը Օրէնքին դէմ եւ գերի կը դարձնէ զիս բնակի ծեր մէջ: 12 Ուրեմն, երբայրներ, մեղքի օրէնքին՝ որ անդամներուս մէջ պարտական ենք, բայց ո՞չ մարմինին՝ Ե: 24 Հնչ թշուառ մարդ եմ. նվ պիտի մարմինին համաձայն ապրելու համար: ազատ զիս այս մահկանացու մարմինն: 13 Որովհետեւ եթէ մարմինին համաձայն 25 Ծնորհակալութիւն Աստուծոյ, մեր ապրիք՝ պիտի մեռնիք, իսկ եթէ Յոգիով Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով: մարմինին գործերը մեռներ՝ պիտի Ուրեմն ես ինքս միտքով կը ծառայեմ ապրիք: 14 Արդարեւ բոլոր անոր որ Աստուծոյ Օրէնքին, իսկ մարմինով՝ կ'առաջնորդուին Աստուծոյ Յոգիով, մեղքի օրէնքին:

8 Ուրեմն հիմա դատապարտութիւն չկայ Քրիստոս Յիսուսով երդուներուն, որոնք մարմինին համաձայն չեն ընթանար. 2 քանի որ կեանքի Յոգիին Օրէնքը՝ Քրիստոս Յիսուսով պատճառ զիս մեղքի եւ մահուան օրէնքէն: 3 Արդարեւ ինչ որ

զաւակներ՝ ուրեմն ժառանգորդներ, մէջ: Յ Եւ անոնք որ նախասահմանեց՝ Աստուծոյ ժառանգորդներ եւ Քրիստոսի նաեւ կանչեց, անոնք որ կանչեց՝ ժառանգակիցներ, որպէսզի եթե նաեւ արդարացուց, եւ անոնք որ չարչարուինք իրեն հետ, նաեւ արդարացուց՝ նաեւ փառաւորեց: Յ Փառաւորուինք իրեն հետ: Յ Արդարեւ Ուրեմն ինչ ըստնք այս բաներուն մասին. Ես այնպէս կը սեպեմ թէ այս ներկայ եթե Աստուծած մեր կողմն է, ով հակառակ ժամանակին չարչարանքները՝ արժանի է մեզի: Յ Ա՞ն որ չխնայեց իր իսկ Որդիին, չեն բաղդատուելու գալիք փառքին հապա մատնեց զայն մեր բոլորին հետ, որ պիտի յայտնուի մեր մէջ: Յ համար, ինչպէս անոր հետ նաեւ պիտի Քանի որ արարածները եռանդուն չպարզեւ մեզի բոլոր բաները: Յ Ո՞վ ակնկալութեամբ կը սպասեն Աստուծոյ պիտի մեղադրէ Աստուծոյ ընտրածները. որդիներուն յայտնութեան: Յ Որովհետեւ Աստուծած է արդարացնողը: Յ Ուրեմն արարածները հպատակեցան ով է դատապարտողը. Քրիստոս՝ որ ունայնութեան, (ոչ թէ իրենց կամքով, մեռաւ, մանաւանդ յարութիւն առաւ եւ հապա անոր պատճառով՝ որ Աստուծոյ աջ կողմն է, ան կը բարեխօսէ հպատակեցուց զիրենք,) Յ այն յոյսով՝ մեզի համար: Յ Ուրեմն ով պիտի զատէ որ արարածները իրենք այ, ազատերով մեզ Քրիստոսի սէրեն. տառապանքը, կամ ապականութեան ստրկութենեն, հասնին տագնապար, կամ հալածանքը, կամ սովոր, Աստուծոյ զաւակներուն փառաւոր կամ մերկութիւնը, կամ վտանգը, կամ ազատութեան: Յ Քանի որ զիտենք թէ սմիւրը: Յ Ի՞նչպէս գրուած է. «Քեզի՞ համար բոլոր արարածները միասին կը հառաչեն ամբողջ օրը կը մեռցուինք. սպանդանոցի ու երկունքի ցաւ կը բաշեն մինչեւ հիմա: ոչխարի պէս կը սեպուինք»:) Յ Նոյնիսկ Յ Եւ ոչ միայն անոնք, հապա մենք ալ՝ այս բոլոր բաներուն մէջ աւելի քան որ ունինք Յոգին երախայրիքը, նոյնիսկ յաղթող կ'ըլլանք անով՝ որ սիրեց մեզ: Մենք մեր մէջ կը հառաչենք՝ սպասելով Յ Որովհետեւ ես համոզուած եմ թէ ոչ որդեգորութեան, այսինքն մեր մարմինին մահը, ոչ կեանքը, ոչ հրեշտակները, ոչ ազատագրութեան: Յ Որովհետեւ մենք իշխանութիւնները, ոչ զօրութիւնները, ոչ յոյսով փրկութեցանք. բայց այն յոյսը որ ներկայ բաները, ոչ զալիք բաները, Յ ոչ կը տեսնուի՝ յոյս չէ. քանի որ ինչո՞ւ մէկը բարձրութիւնը, ոչ խորոնկութիւնը, ոչ տակալին յուսայ այն բանին՝ որ արդեն ալ ունէ ուրիշ արարած պիտի կարենայ կը տեսնէ: Յ Իսկ եթե կը յուսանք մեր զատէ մեզ Աստուծոյ սէրեն, որ Քրիստոս չտեսած բանին, ալ համբերութեամբ Յիսուսով՝ մեր Տերոջնով է:

սպասենք անոր: Յ Նոյնպէս Յոգին ալ կ'օգնէ մեր տկարութիւններուն մէջ. քանի որ չենք զիտեր ինչ բանի համար աղօթելու ենք՝ ինչպէս պէտք է. բայց Յոգին ինք կը բարեխօսէ մեզի համար՝ անքարքան հառաջանքներով: Յ Եւ ամ՝ որ կը զննէ սիրտերը, զիտէ Յոգին ինչ մտածելը, քանի որ կը բարեխօսէ սուրբերուն համար Աստուծոյ կամքին համածայն: Յ Նաեւ զիտենք թէ բոլոր բաները բարիին գործակից կ'ըլլան անոնց՝ որ կը սիրեն Աստուծած, անոնց՝ որ կանչուած են իր առաջադրութեան համածայն: Յ Որովհետեւ անոնք՝ որ նախապէս ճանցաւ, նաեւ նախասահմանեց՝ կերպարանակից ըլլալու իր Որդիին պատկերին, որպէսզի ան ըլլա անդրանիկը բազմաթիւ եղբայրներու

9 Եշմարտութիւնը կ'ըսեմ Քրիստոսով ու չեմ ստեր, (իմ խոճմտանքս ալ կը վկայէ ինձի Սուլը Յոգիով,) շթէ մեծ տրտոնութիւն ունիմ, եւ սիրտիս մէջ՝ յարատեւ ցաւ: Յ Քանի որ կ'ըջայի ես ինքս նզովուած ըլլալ Քրիստոսէ, իմ եղբայրներուս՝ մարմինի կողմէն ազգականներուս համար, Յ որոնք Խրայելացի են: Անոնցն են որդեգորութիւնը, փառքը, ուխտերը, օրէնսդրութիւնը, պաշտամունքն ու խոստումները: Յ Իրենցն են նախահայրերը. իրենցմէ ալ մարմինի կողմէն եկալ Քրիստոս, որ բոլորին վրայ է, յափառեան օրինեալ Աստուծած: Ամէն: (անշ ց165) Յ Բայց Աստուծոյ խօսքը ապարդիւն նկատուելու չէ. քանի որ բոլոր Խրայելէ եղողները Խրայելացի

չեն, 7 ոչ ալ բոլորը զաւակներ են՝ քանի որ նախապէս պատրաստեց փառքի համար, Աքրահամի զարմն են. հապա ըսուեցաւ. 24 այսինքն՝ մեզի, որ կանչեց ոչ միայն «Եսահակի անունով պիտի կոչուի քու Յրեաներեն, այլ նաև հեթանոսներեն, զարմի»: 8 Այսինքն անոնք որ մարմինի 25 ինչպէս Ովսէեի մեջ ալ կ'ըսէ. «Իմ զաւակներն են՝ Աստուծոյ զաւակները ժողովուրդս չեղողը՝ “իմ ժողովուրդս” չեն. հապա խոստումին զաւակները զարմ պիտի կոչեն, ու սիրելի չեղողը՝ “սիրելի”»: կը սեպուին: 9 Որովիետեւ խոստումին 26 Եւ այն տեղը՝ ուր անոնց ըսուած խօսքը սա էր. «Վյու ատեն պիտի զամ, էր. “Դուք իմ ժողովուրդս չեք”, իոն ու Սառա որդի մը պիտի ունենայ»: 10 անոնք պիտի կոչուին “ապրող Աստուծոյ Եւ ոչ միայն այդ, այլ նաև երբ Ոերեկա որդիները”: 27 Եսայի ալ Խսրայէի մասին յղացաւ մԵկին՝ մեր Խսահակ հօրմէն, կ'աղաղակէ. «Նոյնիսկ եթէ Խսրայէի 11 (քանի որ զաւակները դեռ չծնած, ոչ որդիներուն թիւը ծովու աւագին չափ ալ որեւէ բարիք կամ չարիք գրոծած, ըլլայ, միայն մսացորդ մը պիտի փրկուի: որպէսզի Աստուծոյ առաջադրութիւնը 28 Քանի որ ան պիտի կատարէ իր խօսքը, հաստատ մնայ՝ ընտրութեան համաձայն, կտրուկ կերպով Եւ արդարութեամք. 12 այսինքն ոչ թէ գրոթերեն ըլլայ, հապա Տերը կտրուկ կերպով պիտի իրագործէ իր անկէ որ կանչեց,) անոր ըսուեցաւ. 13 խօսքը երկրի վրայ»: 29 Եւ ինչպէս Եսայի «Երեցը պիտի ծառայէ կրտսերին», նախապէս ըսաւ. «Եթէ զօրքերու Տերը ինչպէս գրուած է. «Ցակըրը սիրեցի, իսկ զարմ մը թողուցած չըլլար մեզի, մենք Եսաւը ատեցի»: 14 Ուրեմն ինչ ըսենք. պիտի ըլլայինք Սորովի պէս, ու պիտի միթէ Աստուծոյ քով անիրաւութիւնն նմանէինք Գոմորի»: 30 Ուրեմն ինչ ըսենք: կայ: Ամենեւին: 15 Որովիետեւ ան Յետեւեայլ, թէ հեթանոսները՝ որոնք Մովսէսի կ'ըսէ. «Անոր որ պիտի ողորմիմ՝ հետամուտ չեն արդարութեան՝ հասան կ'ողորմիմ, եւ անոր վրայ որ պիտի արդարութեան, այն արդարութեան՝ գթամ՝ կը գթամ»: 16 Ուրեմն ոչ մարդուն որ հաւատքեն է. 31 իսկ Խսրայէ՝ որ ուզելին, ոչ ալ վազելին՝ կախեալ է, հապա հետամուտ էր արդարութեան Օրէնքին՝ Աստուծմ՛՝ որ կ'ողորմի: 17 Քանի որ չհասաւ արդարութեան Օրէնքին: 32 Գիրքը կ'ըսէ Փարաւոնի. «Բարձրացուցի Ինչո՞ւ, որովիետեւ ուզեց արդարանալ ոչ քեզ, որպէսզի իմ զօրութիւնս ցոյց տամ թէ հաւատքով, հապա որպէս թէ Օրէնքին քու միջոցով, եւ իմ անունս հոչակուի գործերով: Արդարեւ անոնք գայթեցան ամրոց երկրին մԵջ»: 18 Ուրեմն կ'ողորմի սայթաքրումի քարին վրայ, 33 ինչպէս որոն որ ուզէ, եւ կը խստացնէ զայն գրուած է. «Վհա Սիոնի մԵջ կը դնեմ որ ուզէ: 19 Յետեւաբար դուն պիտի սայթաքրումի քար մը ու զայթակրութեան ըսես ինծի թէ “ալ ինչո՞ւ կը մեղադրէ, ժայռ մը, եւ ովք որ հաւատայ անոր՝ որովիետեւ ովկ կրնայ ընդիմանալ անոր ամօթահար պիտի չըլլայ»:

ծրագիրին»: 20 Բայց դուն ովկ ես, ովկ մարդ, որ կը դիմադարես Աստուծոյ: 21 Սիթէ կերտուած ը կրնայ ըսել զինք կերտողին. «Ինչո՞ւ այսպէս շինեցիր զիս»: 22 Սիթէ բրուտը իրաւասութիւն չունի կաւին վրայ, որ նոյն զանգուածեն շինւ անօթ մը՝ պատիւի համար, իսկ ուրիշ մը՝ անպատութեան համար: 23 Ինչ կրնանք ըսել՝ եթէ Աստուծած, ուզելով ցոյց տայ իր քարկութիւնը եւ գիտցնել իր զօրութիւնը, շատ համբերատարութեամբ տոկաց կորսուելու պատրաստուած քարկութեան անօթներուն, 23 որպէսզի գիտցնէ իր փառքին ճոխութիւնը՝ անոր անօթներուն, որ

10 Եղբայրներ, սիրտիս բաղձանքն է, նաև Աստուծոյ ուղղած աղերսանքս՝ Խսրայէի համար, որ անոնք փրկուին: 2 Որովիետեւ ես անոնց համար կը վկայեմ թէ նախանձախնդրութիւնը ունին Աստուծոյ հանդեպ, բայց ոչ թէ գիտակցութեամբ: 3 Քանի որ՝ անգիտանալով Աստուծոյ արդարութիւնը եւ ջանարով հաստատել իրենց արդարութիւնը՝ անոնք չիպատակեցան Աստուծոյ արդարութեան: 4 Որովիետեւ Քրիստոս է Օրէնքին վախճանը՝ ամեն հաւատացեալի արդարութեան համար: 5 Արդարեւ Մովսէս Օրէնքին եղող

արդարութեան մասին կը գրէ. «Այն չեին հարցներ իմ մասիս»: 21 Սակայն մարդը որ կը գործադրէ այդ բաները՝ Իսրայէլի համար կ'ըսէ. «Ամբողջ օրը պիտի ապրի անոնցմով»: 6 Բայց երկարեցի իմ ձեռքերս՝ չանսացող եւ հաւատքեն եղող արդարութիւնը սայ հակաճառող ժողովուրդի մը»:

Կ'ըսէ. «Մի ըսեր սիրտի մէջ. “Ո՞վ պիտի բարձրանայ Երկինքը”, (այսինքն՝ Քրիստոսը վար իշեցնելու,) 7 կամ. “Ո՞վ պիտի իշնէ անդունդը” (այսինքն՝ Քրիստոսը մեռելներէն վեր հանելու»):

(Abysos g12) 8 Հապա ինչ կ'ըսէ ան. «Խօսքը մօտ է թեզի, բերանի եւ սիրտի մէջ է».

այսինքն հաւատքին խօսքը՝ որ մենք կը քարոզենք: 9 Օրովհետեւ եթէ բերանովի Տէր դաւանիս Յիսուսը, ու սիրտի մէջ հաւատաս թէ Աստուած մեռելներէն յարուցանեց զայն՝ պիտի փրկուիս. 10 (որովհետեւ սիրտով կը հաւատայ մէկը՝ արդարանալու համար, ու բերանով կը դասանի՝ փրկուելու համար:) 11 Քանի որ Գիրքը կ'ըսէ. «Ո՞վ որ անոր հաւատայ՝ ամօթահար պիտի չըլլայ»: 12 Արդարեւ խտրութիւն չկայ Յրեային ու Յոյնին միջեւ, որովհետեւ բոլորին վրայ եղող նոյն Տէրը ճոխութեամբ կը հասնի բոլոր անոնց՝ որ զինք կը կանչեն: 13 Զանի որ “նվ որ Տէրոց անունը կանչէ՝ պիտի փրկուի”: 14 Ուրեմն ինչպէս պիտի կանչեն զայն՝ որուն հաւատացած չեն. կամ ինչպէս պիտի հաւատան անոր՝ որուն մասին լսած չեն. կամ ինչպէս պիտի լսե՞ւ առանց քարոզիի: 15 Կամ ինչպէս պիտի քարոզեն՝ եթէ չորկուին, ինչպէս գորուած է. «Ինչ գեղեցիկ են սուրերը անոնց՝ որոնք խաղաղութիւն կ'աւետեն, բարի բաներ կ'աւետեն»: 16 Բայց բոլորը չինազանդեցան աւետարանին, քանի որ Եսայի կ'ըսէ. «Տէր, ով հաւատաց մեր տուուած լուրին»: 17 Ուրեմն հաւատքը կու գայ լսելն, ու լսելը՝ Աստուծոյ խօսքէն: 18 Բայց կ'ըսեմ. «Միթէ չլսեցին: Անկասկած. “Անոնց հնչիւնը զնաց ամրոջ երկիր, եւ անոնց խօսքը՝ մինչեւ Երկրագունդին ծայրերը”»: 19 Բայց կ'ըսեմ. «Միթէ Իսրայէլ չզիտցամաւ»: Նախ Սովուեն կ'ըսէ. «Ես պիտի գրգռեմ ձեր նախանձը անպիտան ազգով” մը, պիտի քարկացնեմ ձեզ անխելք ազգով մը»: 20 Բայց Եսայի շատ յանդուզն է, ու կ'ըսէ. «Ես գտնուեցայ անոնցմէ՝ որոնք չեին փնտռեր զիս, յայտնուեցայ անոնց՝ որոնք

11 Ուրեմն կ'ըսեմ. «Միթէ Աստուած

վանեց իր ժողովուրդը»: Ամենեւին.

որովհետեւ են ալ Իսրայէլացի եմ, Աբրահամի զարմէն, Բենհամինի տոհմէն:

2 Աստուած չվանեց իր ժողովուրդը,

որ նախապէս ճանչցած էր: Միթէ չըք

զիտեր թէ Գիրքը ինչ կ'ըսէ Եղիայի

մասին, թէ ինչպէս ան կը գանգատէր

Աստուծոյ՝ Իսրայէլ դէմ, ըսելով. 3

«Տէր, քու մարզարեներդ սպաննեցին

ու քու զոհասեղաններդ փլցուցին. ես

մինակ մնացած եմ, եւ իմ անձս ալ

կը փնտռեն»: 4 Բայց ինչ կ'ըսէ անոր

Աստուծոյ պատզամը. «Ինծի պահեցի

եօթը հազար մարդ, որոնք Բահայի

ծննդարդեցին»: 5 Նոյնպէս ալ այս ներկայ

ատենը մնացորդ մը կայ՝ շնորհիք

ընտրութեան համաձայն: 6 Եւ եթէ

շնորհիքով է, ուրեմն ալ գործերէն չէ.

այլապէս՝ շնորհքը ալ շնորհք չ'ըլլար: Իսկ

եթէ գործերէն է, ալ շնորհք չէ. այլապէս՝

գործը ալ գործ չ'ըլլար: ” 7 Ուրեմն

ինչ Իսրայէլ չհասաւ այն բանին՝ որ կը

փնտռեր. սակայն ընտրուածները հասան

անոր, իսկ միւսները կուրցան 8 ինչպէս

գորւած է. «Աստուած անոնց տուաւ

թմրութեան ոգի. աչքեր՝ որ չտեսնեն, եւ

ականջներ՝ որ չլսեն».) Մինչեւ այսօր: 9

Ու Դաւիթ կ'ըսէ. «Անոնց սեղանը վարմ, որոգայթ, զայտակորութիւն եւ հասուցում

թող ըլլայ իրենց: 10 Անոնց աչքերը թող

խաւարին՝ որպէսզի չտեսնեն, եւ անոնց

կրնակը ամեն ատեն վար ծուե»: 11 Ուրեմն

կ'ըսեմ. «Միթէ անոնք սայթաբեցան՝

որպէսզի իյնան»: Ամենեւին: Հապա՝

փրկութիւնը հասաւ հեթանոսներուն

անոնց անկումով, որպէսզի գրգռէ

անոնց նախանձը: 12 Ուստի եթէ անոնց

անկումը աշխարհի հարստութիւն

եղաւ, եւ անոնց նուաստացումը՝

հեթանոսներուն հարստութիւն, ալ

որչափ աւելի՝ անոնց լիութիւնը: 13 Բայց

ձեզի՝ հեթանոսներու կ'ըսեմ. «Քանի

որ հեթանոսներուն առաքեալն եմ՝ կը

փառաւորեմ իմ սպասարկութիւնս,

14 յուսալով բարի նախանձը գրգռել պիտի գայ, ու Յակոբըն պիտի հեռացնէ իմ մարմինեւ եղողներուն, եւ վրկել ամբարշտութիւնը: **27** Եւ այս է իմ ուխտս անոնցմէ ոմանք»: **15** Որովհետեւ անոնց հետ, երբ քաւեմ անոնց մեղքերը»: Եթէ անոնց մեկուսացուիլը աշխարհի **28** Աւետարանին համաձայն՝ անոնք հաշտութիւն եղաւ, հապա ինչ պիտի թշնամիներ են ծեր պատճառով. բայց ըլլայ անոնց վերստին ընդունուիլը, ընտրութեան համաձայն՝ սիրելի են եթէ ոչ կեանք մեռեներէն: **16** Ուրեմն՝ իրենց հայրերուն պատճառով, **29** բանի եթէ երախայրիքը սուրբ է, նոյնն է որ Աստուծոյ շնորհներն ու կոչումը նաեւ զանգուածը. ու եթէ արմատը անդառնալի են: **30** Որովհետեւ ինչպէս սուրբ է, ուրեմն ճիւղերն այ: **17** Եթէ այդ ժամանակին դուք ալ չէիք հնազանդեր ճիւղերն ումանք կտրուեցան, ու դրևն՝ որ Աստուծոյ, բայց հիմա ողորմութիւն վայրի ծիրենի էիր, պատուաստուեցար գտաք անոնց անհնազանդութեամբ, **31** անոնց մէշտեղ եւ հաղորդակից եղար նոյնպէս ամոնք ալ հիմա չինազանդեցան, անոնց հետ ծիրենիին արմատին ու որպէսզի անոնք ալ ողորմութիւն պարարտութեան, **38** մի պարծենար գտնեն ծեր գտած ողորմութեամբ»: **32** ճիւղերուն դէմ: Իսկ եթէ պարծենաս, **Որովհետեւ Աստուծած ներփակեց բոլորը գիտցիր թէ դրևն չես որ կը կրես արմատը, անհնազանդութեան մէջ, որպէսզի հապա արմատը՝ քեզ:** **19** Ուրեմն ողորմի բոլորին: (εἰσεσέ γ1653) **33** «Ո՞վ պիտի ըսես. «Ճիւղերը կտրուեցան՝ Աստուծոյ ճոխութեան, իմաստութեան որպէսզի ես պատուաստուիմ»: **20** Լաւ, ու գիտութեան խորութիւնը. ինչպէս անոնք կտրուեցան անհաւատութեան անքննելի են իր դատաստանները, եւ պատճառով, ու դուն հաստատ մնացած անզննելի՝ իր ճամբաները: **34** Որովհետեւ ես հաւատքով: Մեծամիտ մի ըլլար, ով գիտցա Տէրոց միտքը. կամ ո՞վ անոր հապա վախցիր. **21** որովհետեւ եթէ խորհրդատու եղալ: **35** Կամ ո՞վ նախապէս Աստուծած չինայեց բնական ճիւղերուն, անոր տուալ բան մը, որ հատուցանուի գուցէ չինայէ նաեւ քեզի: **22** Ուրեմն իրեն: **36** Որովհետեւ անկէ, անով եւ տես Աստուծոյ քայցրութիւնն ու անորն են բոլոր բաները, որուն փառք խստութիւնը. խստութիւն՝ ինկածներուն յալիտեան: Ամեն: (αισον γ165)

հանդէպ, իսկ բարութիւն՝ քեզի հանդէպ, եթէ յարատեւես անոր քայցրութեան մէջ այլապէ՝ դրևն ալ պիտի կտրուիս: **23** Իսկ անոնք ալ պիտի պատուաստուին՝ եթէ չմնան իրենց անհաւատութեան մէջ, որովհետեւ Աստուծած կարող է դարձեալ պատուաստել զանոնք: **24** Քանի որ եթէ դուն կտրուեցար այն ծիրենին՝ որ բնութեամբ վայրի էր, եւ հակառակ բնութեան՝ պատուաստուեցար լաւ ծիրենիի մը վրայ, ալ որչափ աւելի ասոնք՝ որ բնական ճիւղերն են, պիտի պատուաստուին իրենց սեփական ծիրենիին վրայ: **25** Որովհետեւ չես ուզեր, եղբայրներ, որ անզիտանաք սա խորհուրդին, (որպէսզի դուք ծեզ իմաստուն չսեպէք,) թէ մասնակի կուրութիւն պատահեցաւ Խորայէլի, մինչեւ որ ներս մտնէ հեթանոսներուն լիութիւնը: **26** Եւ այսպէս՝ ամքող Խարայէլը պիտի փրկուի, ինչպէս գրուած է. «Ազատարար Սիոննեն

12 Ուրեմն կ'աղաշճմ ձեզի, եղբայրներ, Աստուծոյ կարեւութեամբ, որ ձեր մարմինները ներկայացնէր որպէս ապրող զոհ մը՝ սուրբ, աստուածահաճոյ. այդ է ձեր բանական պաշտամունքը: **2** Եւ մի համակերպիք այս աշխարհին, հապա փոխակերպուեցէք ձեր միտքին նորոգութեամբ, որպէսզի բննէր թէ ինչ է Աստուծոյ կամքը, որ բարի, հաճելի եւ կատարեալ է: (αισον γ165) **3** Քանի որ ինձի տրուած շնորհրով կ'ըսեմ ձեզմէ ամեն մէկուն, որ իր մասին աւելի բարձր համարում չունենայ՝ քան ինչ որ պէտք է մտածէ, հապա խոհեմութեամբ մտածէ, հաւատքի չափին համեմատ՝ որ Աստուծած բաշխած է իւրաքանչիւրին: **4** Որովհետեւ ինչպէս մէկ մարմինի մէջ ունինք շատ անդառներ, եւ այդ բոլոր անդառները միեւնոյն պաշտօնը չունին, **5** նոյնպէս մենք՝ շատ ըլլալով՝ մէկ մարմին ենք Քրիստոսով, եւ իւրաքանչիւրս՝

իրարու անդամներ: 6 Ուստի՝ ունենալով ով որ կ'ընդդիմանայ իշխանութեան, կը շնորհներ, որոնք կը տարբերին այն դիմադրէ Աստուծոյ կարգադրութեան. Եւ շնորհիցին համեմատ՝ որ մեզի տրուած է, անոնք որ կը դիմադրեն՝ իրենք կը եթէ մարզարեռութիւն է՝ մարզարեանանք դատապարտեն”: Յ Քանի որ իշխաններ՝ հաւատքին համեմատութեամբ, 7 բարի գործերու համար վախ չեն ազդեր, եթէ սպասարկութիւն՝ սպասարկենք. հապա՝ չար գործերու: Ուստի կ'ուզես ան որ կը սորվեցնէ՝ թող յարատեւ չպահնալ իշխանութենեն. բարին գործէ, սորվեցնելով, 8 ան որ կը յորդորէ՝ Եւ գովեստ պիտի ընդունիս անկէ: 4 յորդորելով. ան որ կը բաշխէ՝ թող Որովհետեւ ան Աստուծոյ սպասարկուն յարատեւ պարզամտութեամբ, ան որ Ե թեզի համար՝ որ բարին գործես. բայց վերակացու Ե՝ փութաջանութեամբ, ան եթէ չար գործես՝ վախցիր, քանի որ զուր որ կ'ողորմի՛ ուրախութեամբ: 9 Սէրը թող տեղը չէ որ սուր կը կրէ մէջքը. որովհետեւ ըլլայ առանց կետծիքի. չարէն զզուեցէք, Աստուծոյ սպասարկուն է, Եւ վրէժինդի՛ բարին յարեցէք: 10 Իրարու հանդէա բարկութիւն հասցնելու անոր վրայ՝ գորովային եղէք՝ եղայրական սիրով. որ չարիք կը գործէ: 5 Ուստի հարկ պատուելու մէջ՝ գիրաք գերադասեցէք: Ե հպատակիլ, ոչ միայն բարկութեան 11 Փութաջանութեան մէջ ծոյլ մի՛ ըլլաք. համար, այլ նաեւ խդննուանքի համար: 6 Եռանդուն հոգիով Տէրոց ծառայեցէք: 12 Այս պատճառով որ տուրք ալկը վճարէք. Յոյսնվ ուրախացէք. տառապանքի մէջ որովհետեւ Աստուծոյ պաշտօնեաներն համբերեցէք. աղօթքի մէջ յարատեւեցէք: Են՝ բուն այս բանին յատկացուած: 7 13 Սուրբերու կարիքներուն հաղորդակցի Ուրեմն հատուցանեցէք բոլորին ինչ որ եղէք. հիւրասիրութեան հետամնւու եղէք: կը պարտիք. որոն որ տուրք տրուելու 14 Զեզ հայածողները օրինեցէք. օրինեցէք Ե՝ տուրքը, որոն որ մաքս՝ մաքսը, Եւ մի՛ անիծէք: 15 Ուրախացողներուն որոն որ վախ՝ վախը, որոն որ պատի՛ հետ ուրախացէք, ու լացողներուն հետ պատիւ: 8 Ո՞չ մէկ պարտք ունեցէք ոեւէ լացէք: 16 Իրարու հանդէա միեւնոյն մէկուն, բացի գիրաք սիրելէ. որովհետեւ մտածումը ունեցէք: Բարձր բաներու ով որ կը սիրէ ընկերը՝ գործադրած վրայ մի՛ մտածէք, հապա խոնարհեցէք կ'ըլլայ Օրէնքը: 9 Արդարեւ այն ըստուածը. դէպի նուաստները. դուք ծեզ իմաստուն «Ծնութիւն մի՛ ըներ, սպանութիւն մի՛ ըներ, մի՛ սեպէք: 17 Չարիքի փոխարեն գողութիւն մի՛ ըներ, սուտ վկայութիւն չարիք մի՛ հատուցանեցէք ոեւէ մէկուն. մի՛ տար, մի՛ ցանկար», Եւ եթէ կա ուրիշ մտադրեցէք ընելինչ որ պարկեշտ Ե բոլոր որեւէ պատուիրան՝ համառօտաբար կը մարդոց առջեւ: 18 Որչափ կարելի Ե ծեզի՝ բուվանդակուի սայ խօսքին մէջ. «ՍիրԷ խալաղութիւն պահեցէք ամեն մարդու ընկերոյ քու անձիդ՝ պէս»: 19 Սէրը հետ: 19 Սիրէիներ, վրէժինդիր մի՛ ըլլաք ոչ մէկ չարիք կը գործէ իր ընկերին. դուք ծեզի համար, հապա տեղ տուէք ուրեմն սէրն Ե Օրէնքին գործադրութիւնը: Աստուծոյ բարկութեան. որովհետեւ 11 Նաեւ զիտնանք ատենք՝ թէ արդէն գորուած Ե. «Վրէժինդրութիւնը ինս Ե, են ժամն Ե բունեն արթննայու, որովհետեւ պիտի հատուցանեմ, - Կ'ըսէ Տէրը»: 20 Իիմա մեր փրկութիւնը աւելի մօտ Ե՝ Ուրեմն «Եթէ քու թշնամիդ անօթեցած քան երբ հաւատացինք: 12 Գիշերը շատ Ե՝ սնուցանէ զայն, ու եթէ ծարաւցած Ե՝ յառաջացած Ե, ու ցերեկը՝ մօտեցած. խմնուր ամոր. քանի որ այսպէս ընելով՝ ուրեմն թօրափենք խաւարին գործերը, ու կրակի կայծեր պիտի կուտակես անոր հազնինք լոյսին զրահը: 13 Վայելշութեանք գլուխին վրայ»: 21 Չարէն մի՛ յաղթուիր, ընթանանք, ինչպէս ցերեկ ատեն, ոչ թէ հապա բարինվ յաղթէ չարին: զեխութեամբ ու արբեցութեամբ, ոչ թէ 13 Ամեն անձ թող հպատակի իր խառնակ անկողինով Եւ ցոփութեամբ, ոչ վրայ եղած իշխանութիւններուն. թէ կրիւով ու նախանձով. 14 հապա հազէք որովհետեւ չկայ իշխանութիւն մը՝ որ գլուխին վրայ»: 2 Նետեւաբար

14 Ընդունեցէք հաւատքի մեջ տկար տրտմի կերակուրի համար, ալ սիրով եղողը՝ առանց քննադատելու չես ընթանար. բու կերակուրովի մի կարծիքները. 2 քանի որ մԵկը կը կորսնցներ ամ' որուն համար Քրիստոս հաւատայ թէ ամեն բան կրնայ ուտել, մեռաւ: 16 Ուրեմն հայոցութիւն թող իսկ ուրիշ մը՝ որ տկար է՝ բանջարեղին չըլայ ձեր բարիխն համար, 17 քանի որ կ'ուտե՛: Յ Ան որ կ'ուտե՛ թող չանարգէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը կերակուր չուտողը, եւ ան որ չ'ուտեր՝ թող չդատէ ու խմելիք չէ, հապա արդարութիւն, ուտողը, որովհետեւ Աստուծած ընդունած խաղաղութիւն եւ ուրախութիւն՝ Սուրբ է զայն: 4 Դուն նվ ես՝ որ կը դատես Յոդիով: 18 Արդարեւ ով որ այս կերպով ուրիշին ծառան. հաստատուն կենայ կամ Քրիստոսի կը ծառայէ՝ Աստուծոյ հաճելի իյնայ՝ իր իսկական Տերոց համար է: Բայց ու մարդոցմէ գնահատուած է: 19 Ուրեմն կանգուն պիտի պահուի, որովհետեւ հետամրնւտ ըլլանք այն բաներուն՝ Աստուծած կարող է կանգուն պահել որոնք խաղարութիւն կը հայթայթեն, զայն: 5 ՄԵկը կը նկատէ օր մը ուրիշէ եւ այն բաներուն՝ որոնցմով շինութիւն մը գերադաս, միւսն ալ կը նկատէ բոլոր կ'ըլլայ իրարու: 20 Մի քանիդք Աստուծոյ օրերը հաւասար. իւրաքանչիւրը լման գործը կերակուրի համար: Արդարեւ համոզուած թող ըլլայ իր միտքին մԵջ: 6 բոլոր բաները մաքուր են. սակայն գԵ Ան որ համարում կ'ընծայէ մԵկ օրուան՝ են այն մարդուն համար՝ որ կ'ուտե՛ Տերոց համար համարում կ'ընծայէ, իսկ զայթակղեցնելով: 21 Լաւ է ոչ միս ուտել, ան որ համարում չ'ընծայեր մԵկ օրուան, ոչ զինի իմեն, ոչ ալ որեւէ բան ընել՝ որով Տերոց համար համարում չ'ընծայեր: Ան եղայրդ կը սայթաքի, կը զայթակղի կամ որ կ'ուտե՛ Տերոց համար կ'ուտե՛, քանի կը տկարանայ: 22 Դուն հաւանար ունիս. որ Աստուծմէ շնորհակալ կ'ըլլայ. իսկ բեզի վերապահէ զայն՝ Աստուծոյ առջեւ. ան որ չ'ուտեր, Տերոց համար չ'ուտեր, երանի անոր, որ չի դատապարտեր բայց Աստուծմէ շնորհակալ կ'ըլլայ: 7 ինքինք անով՝ որ ինք կը գնահատէ՛: 23 Արդարեւ մեզմէ ոչ մԵկը ինքնիրեն համար Բայց ան որ կը տատամսի, եթե՛ ուտե՛ կը կ'ապրի, կամ ինքնիրեն համար կը մեռնի. դատապարտուի, քանի որ հաւատքով 8 քանի որ եթե՛ ապրինք՝ Տերոց համար չէ որ կ'ուտե՛. արդարեւ ամեն ինչ որ կ'ապրինք, ու եթե՛ մեռնինք՝ Տերոց համար հաւատքով չէ՝ մեռն է:

կը մեռնինք: Ուրեմն թէ ապրինք եւ թէ մեռնինք՝ մենք Տերոջն ենք: 9 Որովհետեւ Քրիստոս սա նպատակով մեռաւ ու վերապրեցաւ, որպեսզի Տեր ըլլայ թէ մեռենիրուն եւ թէ ողջերուն: 10 Իսկ դուն ինչո՞ւ կը դատես եղայրդ, կամ ինչո՞ւ կ'անարգես եղայրդ, քանի բոլորս ալ պիտի ներկայանանք Քրիստոսի դատարանը: 11 Արդարեւ գրուած է. «Ես կ'ապրիմ, - կ'ըստ Տեր.- ամեն ծունկ պիտի կրի իմ առջեւս, եւ ամեն լեզու պիտի դաւանի զիս իրը Աստուծած»: 12 Ուրեմն մեզմէ իւրաքանչիւրը հաշիւ պիտի տայ Աստուծոյ՝ ինքնիրեն համար: 13 Ուստի ալ չդատենք զիրար. այլ մանաւանդ սա վճուեցէք, որ ոչ մԵկը սայթաբում կամ զայթակղութիւն նոն իր եղբօր առջեւ: 14 Գիտեմ, ու համոզուած են Տեր Յիսուսով, թէ ոչինչ ինքնիրմէ պիղծ է. բայց ով որ պիղծ կը սեպէ որեւէ բան, անմը համար պիղծ է ատիկա: 15 Սակայն եթե՛ եղբայրդ

15 Ուստի մենք, որ զօրաւոր ենք, պարտաւոր ենք կրել տկարներուն տկարութիւնը, եւ ոչ թէ հաճեցնել մենք մեզ: 2 Մեզմէ իւրաքանչիւրը թող հաճեցն իր ընկերը՝ շինութեան համար, անոր բարիքին համար: 3 Քանի որ Քրիստոս ալ չհաճեցուց ինքինք, հապա՝ ինչպէս գրուած է. «Քեզ անարգողներուն նախատինքները ինկան իմ վրաս»: 4 Որովհետեւ նախապէս գրուած ամեն ինչ՝ գրուեցաւ որ մենք սորվինք, որպեսզի յոյս ունենանք՝ համբերութեամբ ու Գիրքերուն միխթարութեամբ: 5 Ուրեմն համբերութեան ու միխթարութեան Աստուծած թող շնորհէ ծեզի համախոհ ըլլալ իրարու հետ՝ Քրիստոս Յիսուսի համաձայն, 6 որպեսզի միարան ու միաբերան փառաբանեք Աստուծած, մեր Տերոց Յիսուս Քրիստոսի Յայրը: 7 Ուստի ընդունեցէք զիրար, ինչպէս Քրիստոս ալ

ընդունեց մեզ՝ Աստուծոյ փառքին համար: Ինչ՝ ուր Քրիստոս քարոզուած չէր, չ Արդարեւ կ'ըստմ թէ Յիսուս Քրիստոս որպէսզի ուրիշի մը դրած հիմին վրայ սպասարկու եղաւ թվաստութեան՝ չկառուցանեմ, հապա՝ ինչպէս գրուած է. Աստուծոյ ճշմարտութեան համար, 21 «Անոնք՝ որոնց չէր պատմուած անոր որպէսզի հաստատէ նախահայրերուն մասին՝ պիտի տեսնեն, եւ անոնք որ չէին տրուած խոստումները 9 և հեթանոսները լսած՝ պիտի հասկնան»: 22 Աստոր համար Աստուծոա փառաբանեն՝ իր ողորմութեան ալշատ անգամ արգիլուեցայ ձեզի զալ: 23 համար, ինչպէս գրուած է. «Ասոր համար Իսկ հիմա, այս կողմերը այլեւս քարոզելու պիտի ներբողեն քեզ հեթանոսներուն մէջ, տեղ չունենալով, ու շատ տարիներէ եւ սաղմոս պիտի երգեն քու անունիոք: ի վեր տենչալով ձեզի զալ, 24 երբ 10 Դարձեալ կ'ըսէ. «Յեթանոսներ, դեպի Սպանիա ճամբորդեմ կը յուսամ ուրախացէք անոր ժողովուրդին հետո»: ճամբորդութեանս ընթացքին ձեզի 11 եւ դարձեալ. «Գովարանեցէք Տէրը, հանդիպի, ու ձեզմէ ուղարկուած հոն բոլոր հեթանոսներ, ու գովեցէք զայն, երթաւ, անշուշտ նախ ձեզմով մասամբ բոլոր ժողովուրդներ»: 12 Դարձեալ Եսայի յագենալէ Ետք: 25 Իսկ հիմա Երուսաղէմ կ'ըսէ. «Յեսսէի մէկ արմատը պիտի կ'երթամ՝ սուրբերուն սպասարկելու: ըլլայ, եւ կանգնելով՝ հեթանոսներուն 26 Որովհետեւ Սակեդրնացիներն վրայ պիտի իշխէ. անոր պիտի յուսան ու Աքայիացիները քարեհաճեցան հեթանոսները»: 13 Ուրեմն յոյսի հաղորդակից ըլլալ Երուսաղէմ եղող Աստուծը թող լեցնէ ձեզ ամեն ադքատ սուրբերու կարիքներուն: 27 ուրախութեամբ ու խաղաղութեամբ՝ Իսկապէս քարեհաճեցան, եւ անոնց ձեր հաւատքին համեմատ, որպէսզի պարտական ալ են: Որովհետեւ եթէ ձեր յոյսը առատանայ Սուրբ Յոգիին հեթանոսները հաղորդակցեցան անոնց զօրութեամբ: 14 Ես ինքս ալ համոզուած հոգեներոր բաներուն, պարտաւոր են նաեւ եմ ձեր մասին, իմ Եղբայրներս, թէ դուք ալ օգնել անոնց՝ մարմնաւոր բաներուն լի էք բարութեամբ, ամեն զիտութեամբ մէջ: 28 Ուրեմն երբ կատարեմ ասիկա լեցուած, եւ կրնաք զիրար խրատել: եւ կնքեմ անոնց այս պտուղը, Սպանիա 15 Սակայն, Եղբայրներ, կերպով մը պիտի երթամ ձեր քովին անցնելով: աւելի յանդգնութեամբ գրեցի ձեզի, 29 Եւ զիտեմ թէ երբ զամ ձեզի՝ իբր թէ յիշեցնելով ձեզի, Աստուծմէ պիտի զամ Քրիստոսի աւետարանին ինծի տրուած շնորհին պատճառով՝ օրինութեան լիութեամբ: 30 Կ'աղաչն 16 որ Յիսուս Քրիստոսի պաշտօնեան ձեզի, Եղբայրներ, մեր Տէրոջմով՝ Յիսուս ըլլամ հեթանոսներուն մէջ, Աստուծոյ Քրիստոսով ու Յոգիին սիրով, որ աւետարանին քահանայութիւնը պայքարիք ինծի հետ ձեր աղօթքներուն կատարելով, որպէսզի հեթանոսները մէջ՝ որոնք Աստուծոյ ուղղուած են ըլլան ընդունելի ընծայ՝ Սուրբ Յոգիով ինծի համար, 31 որպէսզի ազատիմ սրբացած: 17 Ուրեմն Քրիստոս Յիսուսի Յրեաստանի անհնազանդներէն, եւ միջոցով պատճառ ունիմ պարծենալու սուրբերէն ընդունուի Երուսաղէմի մէջ Աստուծոյ Վերաբերող բաներուն մէջ: 18 ընելիք իմ սպասարկութիւնս, 32 ու ես Բայց չեմ յանդգնիր խօսիլ այն բաներէն ուրախութեամբ զամ ձեզի Աստուծոյ որեւէ մէկուն մասին, որ Քրիստոս կամքով, եւ հանգստանամ ձեզի հետ: 33 ինձմով գործադրած չէ հեթանոսները Խաղաղութեան Աստուծը ձեր բոլորին հնազանդեցնելու համար, խօսրով ու հետ: Ամեն:

գործով, 19 զօրաւոր նշաններով ու սքանչելիքներով, Աստուծոյ Յոգիին զօրութեամբ. այնպէս որ, սկսելով Երուսաղէմեն եւ անոր շրջակայքեն՝ մինչեւ Իլլիւրիկում, լիովին քարոզեցի Քրիստոսի աւետարանը: 20 Այսպէս, պատիւ համարեցի աւետարանել

16 Ձեզի կը յանձնարարեմ մեր Փիրէ քոյրը, որ Կենքրեայի Եկեղեցիին սարկաւագութիւն է. 2 որպէսզի ընդունիք զիսք Տէրոջմով՝ ինչպէս արժանավայել է սուրբերուն, եւ օգնէք անոր՝ իմ բանի մէջ որ պէտք ունենայ ձեզի. քանի որ ինք

շատերու հոգատար եղաւ, նաեւ ինծի: Ես ալ ձեզի համար ուրախ եմ. բայց Յ Քարեւեցէք Պրիսկէն եւ Ակիւդասը՝ նաեւ կ'ուզեմ՝ որ դուք իմաստուն ըլլաք Քրիստոս Յիսուսով իմ գործակիցներս, բարիին հանդեպ, եւ անմենգ՝ չարին: 20 Եւ 4 (որոնք Վտանգի մէջ դրին իրենց խաղաղութեան Աստուածը շուտով պիտի վիզերը՝ իմ անձիս համար. որոնցմէ ոչ շախչախէ Սատանան ձեր ոտքերուն միայն ես շնորհակալ եմ, հապա նաեւ տակ: Մեր Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի հեթանոսներուն բոլոր եկեղեցիները), 5 շնորհքը ձեզի հետ: 21 Տիմոթէոս՝ իմ նմանապէս եկեղեցին՝ որ անոնց տան գործակիցս, եւ Ղուկիոս, Յասոն ու մէջ Ե: Քարեւեցէք Եպենետոսը՝ իմ Սոսիպատրոս՝ իմ ազգականներս, կը սիրելիս, որ Աքայիայի երախայրիքն բարեւեն ձեզ: 22 (Ես ալ՝ Տերտիփոս, որ Ե Քրիստոսի համար: 6 Քարեւեցէք գրեցի այս նամակը, կը բարեւեմ ձեզ Մարիամը, որ շատ աշխատեցաւ մեզի Տերոշմով:) 23 Գայիոս՝ իմ եւ ամբողջ համար: 7 Քարեւեցէք Անդրոնիկոսն եկեղեցին հիւրընկալը՝ կը բարեւէ ձեզ: ու Յունիան, իմ ազգականներս ու Երաստոս՝ քաղաքին գանձապետը՝ կը գերութեան ընկերներս, որոնք երեւելի բարեւէ ձեզ, նաեւ Կուտարտոս Եղբայրը: Են առաքեալներուն մէջ եւ Քրիստոսի 24 Մեր Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի պատկանեցան ինձմէ ալ առաջ: 8 շնորհքը ձեր բոլորին հետ: Ամէն: 25 Քարեւեցէք Ամպիյան՝ իմ սիրելիս Եւ հիմա՝ անոր, որ կարող Ե ձեզ Տերոշմով: 9 Քարեւեցէք Ուրբանոսը՝ մեր ամրացնել, իմ աւետարանիս ու Յիսուս գործակիցը Քրիստոսով, եւ Ստարէսը՝ Քրիստոսի քարոզութեան համաձայն, իմ սիրելիս: 10 Քարեւեցէք Ապեղեսը, այս խորհուրդին յայտնութեան որ զնահատուած Ե Քրիստոսով: 11 համաձայն՝ որ լուլթեան մէջ մնացած Քարեւեցէք անոնք՝ որ Արիստարուղոսի Եր դարերու ժամանակներէն ի տունն են: Քարեւեցէք Յերովիդոնը՝ Վեր, (աթոնու ց166) 26 բայց հիմա իմ ազգականս: Քարեւեցէք Նարկէսի բացայայտ եղաւ ու Մարգարէներուն տունն եղողները՝ որոնք Տերոշն են: 12 գիրքերով - յալիտենական Աստուծոյ Քարեւեցէք Տրիփոնը եւ Տրիփոսը, որոնք հրամանին համաձայն - բոլոր կ'աշխատին Տերոշմով: Քարեւեցէք սիրելի Պերսիդէն, որ շատ աշխատեցաւ տունն եղողները՝ որոնք Տերոշն են: 13 Քարեւեցէք Ուուկոսը՝ Տերոշմով ընսրեալը, եւ անոր մայր՝ որ Քրիստոսի միջոցով փանք յալիտեան: Ամէն: (աթոն ց165)

Փղեզոնը, Յերմասը, Պատրորան, Յերմէն ու անոնց հետ եղող եղբայրները: 15 Քարեւեցէք Փիլոդոգոսը եւ Յուլիան, Ներէոսն ու անոր քոյրը, Ողիմպասը եւ անոնց հետ եղող բոլոր սուրբերը: 16 Քարեւեցէք գիրար սուրբ համբոյրով: Քրիստոսի (բոլոր) եկեղեցիները կը բարեւեն ձեզ: 17 Կ'աղաքն ձեզի, Եղբայրներ, ուշաղիր եղէ անոնց՝ որ կը գոյացնեն բաժանումներ եւ գայթակղութիւններ, հակառակ ձեր սորված ուսուցումին, ու հեռացէք անոնցմէ: 18 Որովհետեւ այդպիսիները կը ծառայեն ոչ թէ մեր Տերոց՝ Քրիստոսի, հապա իրենց որովայնին, եւ անմեղներուն սիրտերը կը խարեն բարի խօսքերով ու գովեստներով: 19 Քանի որ ձեր հնազանդութիւնը բոլորին ծանօթ Ե,

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹՎՑԻՄ

1 Պողոս, կանչուած Աստուծոյ կամքով՝
Յիսուս Քրիստոսի առաքեալ ըլլալու,
ու Սոսպեննս Եղբայրը, 2 Կորնթոսի մէջ
Եղած Աստուծոյ Եկեղեցին, անսնց,
որ Քրիստոս Յիսուսով սրբացած են,
կանչուած՝ սուրբեր ըլլալու բոյոր անոնց
հետ, որ ամեն տեղ կը կանչեն մեր
Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի անունը, թէ
իրենց եւ թէ մեր Տերոց. 3 շնորհը ու
խաղաղութիւն ձեզի Աստուծմ՝ մեր
Յօրմէն, եւ Տեր Յիսուս Քրիստոս: 4 Ամեն
ատեն շնորհակալ կ'ըլլամ իմ Աստուծմն մէջ
ձեզի համար, քանի որ Աստուծոյ շնորհը ք
տրուած է ձեզի Քրիստոս Յիսուսով, 5
ու դուք ամեն քանի մէջ հարստացած
եք անով՝ ամեն խօսքով եւ ամեն
գիտութեամբ: 6 Այսպէս՝ Քրիստոսի
վկայութիւնը հաստատուեցաւ ձեր մէջ,
7 որպէսզի ոչ մէկ շնորհ պակսի ձեզի,
մինչ կը սպասէք մեր Տերոց՝ Յիսուս
Քրիստոսի յայտնութեան: 8 Ինք նաև
պիտի հաստատէ ձեզ մինչեւ վախճանը,
որ անմեղադրելի ըլլաք մեր Տերոց՝
Յիսուս Քրիստոսի օրը: 9 Հաւատարիմ է
Աստուած, որու միջոցով կանչուեցաք
հաղորդակից ըլլալու իր Որդիին, մեր
Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի: 10 Կ'աղաշնն
ձեզի, Եղբայրներ, մեր Տերոց՝ Յիսուս
Քրիստոսի անունով, որ դուք բոյորը
ունենաք նոյն խօսքը, ու պահակումներ
չուլան ձեր մէջ. հապա հաստատուած
ըլլաք նոյն միտքով ու նոյն դատումով:
11 Որովհետեւ, Եղբայրներս, ձեր մասին
քացայլատուեցաւ ինծի Քրուէի տուննեն
Եղորներէն՝ թէ կրիւներ կան ձեր մէջ:
12 Հիմա սա կ'ըսեմ ձեզի. իբր թէ ձեզմէ
իւրաքանչիւրը կ'ըսէ. «Ես Պողոսեան
եմ», կամ. «Ես Ապողոսեան եմ», կամ. «Ես
Կեփասեան եմ», կամ. «Ես Քրիստոսեան
եմ»: 13 Միթէ Քրիստոս քամուած է. միթէ
Պողոս խաչուեցաւ ձեզի համար, կամ
թէ Պողոսի անունով մկրտուեցաք: 14
Շնորհակալ կ'ըլլամ Աստուծմ, որ ձեզմէ
ոչ մէկը մկրտեցի, քայլ միայն Կրիստոսը
եւ Գայիոսը. որպէսզի ոչ մէկը ըսէ 15 թէ ես
մկրտած եմ իմ անունովս: 16 Ատեփանասի

ընտանիքն ալ մկրտեցի: Չեմ գիտեր
ամեննեւին՝ թէ ալ ուրիշ մէկը մկրտեցի:
17 Որովհետեւ Քրիստոս դրկեց զիս ոչ
թէ մկրտելու, հապա աւետարանելու.
քայլ ոչ խօսքերու իմաստութեամբ,
որպէսզի Քրիստոսի խաչը ընդունայն
չըլլայ: 18 Արդարեւ խաչին քարոզութիւնը
յիմարութիւնն է անոնց համար՝ որ
կը կորսուին, իսկ մեզի համար՝ որ
փրկուած ենք՝ Աստուծոյ գօրութիւնն է: 19
Որովհետեւ գրուած է. «Դմաստուններուն
իմաստութիւնը պիտի կորսնցնեմ, ու
խելացիններուն խելքը պիտի ջնջեմ»: 20
Ո՞ւր է իմաստունը, ո՞ւր է դպիրը, ո՞ւր
է այս աշխարհի վիճաբանողը. միթէ
Աստուած յիմարացուց այս աշխարհի
իմաստութիւնը: (աժօն ց165) 21 Արդարեւ՝ քանի
աշխարհը իր իմաստութեամբ չճանչցաւ
Աստուած՝ անոր իմաստութեան մէջ,
Աստուած բարեհաճեցաւ քարոզութեան
յիմարութեամբ փրկել անոնք՝ որ կը
հաւատան. 22 որովհետեւ Յրեաները նշան
կը պահանջեն, եւ Յոյները իմաստութիւնն
կը փնտուեն, 23 իսկ մենք կը քարոզենք
խաչեալ Քրիստոսը, գայթակողութիւնն
Յրեաներուն, ու յիմարութիւնը Յոյներուն.
24 քայլ անոնց որ կանչուած են,
թէ Յրեաներուն եւ թէ Յոյներուն,
Քրիստոսը՝ Աստուծոյ գօրութիւնը եւ
Աստուծոյ իմաստութիւնը. 25 որովհետեւ
Աստուծոյ յիմարութիւնը մարդոցմէ աւելի
իմաստուն է, եւ Աստուծոյ տկարութիւնը
մարդոցմէ աւելի ուժեղ է: 26 Արդարեւ
դուք կը տեսնէք ձեր կոչումը, Եղբայրներ,
թէ ինչպէս ոչ թէ շատ իմաստուններ՝
մարմինի համեմատ, շատ զօրաւորներ,
շատ ազնուականներ կանչուեցան, 27
հապա Աստուած ընտրեց աշխարհի
յիմարները՝ որպէսզի ամօթահար ընէ
իմաստունները: Աստուած ընտրեց
աշխարհի տկարները՝ որպէսզի
ամօթահար ընէ հզօրները. 28 Աստուած
ընտրեց աշխարհի ստորինները,
անարգուածներն ու քան մը չեղողները,
որպէսզի ոչնչացնէ քան մը եղողները.
29 որպէսզի ոչ մէկ մարմին պարծենայ
Աստուծոյ աջնեւ: 30 Բայց դուք Քրիստոս
Յիսուսով անկէ եք, որ Աստուծմ մեզի
համար իմաստութիւնն, արդարութիւնն
սրբութիւնն եւ ազատագրութիւնն եղաւ.

Յ որպեսզի, ինչպէս գրուած է. «Ո՞վ որ չ'ընդունիր Աստուծոյ Յոգիին բաները, պարծենայ, թող պարծենայ Տերոշմնվ»: որովհետեւ անոնք իրեն համար յիմարութիւն են, ոչ ալ կրնայ հասկնա

2 Ու ես, Եղայրներ, երբ եկայ ձեզի, չեկայ խօսքի կամ իմաստութեան գերազանցութեամբ՝ հրչակելու ձեզի Աստուծոյ Վկայութիւնը. 2 որովհետեւ որոշեցի ուրիշ որեւէ բան չգիտնալ ձեր մեջ, բայց միայն Յիսուս Քրիստոսը, եւ զայն՝ խաչուած: 3 Ես ձեզի հետ եղայ տկարութեամբ, ահով ու շատ դողով. 4 Եւ իմ խօսքս ու ձեզի՝ որպես հոգեւորներու, հապա քարոզութիւնս՝ ոչ թէ մարդկային որպես մարմնաւորներու, նոյնիսկ իմաստութեան համոզիչ խօսքերով որպես Քրիստոսով Երախաններու: 2 Զեզ Եին, հապա՝ Յոգիին եւ զօրութեան սնուցանեցի կաթրվ, ոչ թէ Կերակուրով. ապացոյցով. 5 որպեսզի ձեր հաւատքը որովհետեւ մինչեւ հիմա չէիր կրնար ըլլայ ոչ թէ մարդոց իմաստութեամբ, հանդուրժել, եւ ոչ իսկ ներկայիս կրնար, հապա՝ Աստուծոյ զօրութեամբ: 6 Քանի որ տակալին մարմնաւոր էք: Յ Սակայն կատարեալներուն կը խօսինք իմաստութեան մասին. բայց ոչ այս աշխարհի, ոչ ալ այս աշխարհի ոչնչացող իշխաններուն իմաստութեան մասին, (այօն ց165) 7 հապա՝ Աստուծոյ խորհրդաւոր եւ ծածկուած իմաստութեան մասին կը խօսինք, որ Աստուծ դարերեն առաջ սահմանեց մեր փառքին համար: (այօն ց165) 8 Այս աշխարհի իշխաններէն ոչ մեկը ճանչցալ զայն. Քանի որ եթէ ճանչցած Տերը տուալ անոնցմէ իւրաքանչիւրին: ըլլային, չէին խաչեր փառքի Տերը: (այօն ց165) 9 Ես տնկեցի, Ապողոս. լոկ սպասարկուներ, որոնցմով դուք հաւատացիք՝ ինչպէս ճանչցալ զայն. Քանի որ եթէ ճանչցած Սերը տուալ անոնցմէ իւրաքանչիւրին: ըլլային, չէին խաչեր փառքի Տերը: 10 Չրողը մեկ են, եւ իւրաքանչիւրը պիտի Սակայն Աստուծած զանոնք յայտնած ստանայ իր Վարձատրութիւնը՝ իր Ե մեզի իր Յոգիով, որովհետեւ Յոգին աշխատանքին համեմատ. 11 Որովհետեւ կը զննէ բոլոր բաները, մինչեւ անզամ մենք Աստուծոյ գործակից ենք. դուք Աստուծոյ խորունկ բաները: 12 Արդարեւ Աստուծոյ մշակութիւնն էք, Աստուծոյ ով գիտէ մարդուն բաները, բայց միայն շինուածքն էք: 13 Աստուծոյ շնորհիքն մարդուն հոգին՝ որ իր մէջն Ե. նոյնպէս ալ համեմատ՝ որ տրուեցաւ ինծի, իմ դրի ոչ մեկը գիտէ Աստուծոյ բաները, այլ միայն իմաստուն ճարտարապետի մը պէս, Աստուծոյ Յոգին: 14 Իսկ մենք ստացանք բայց ուրիշ մը կը շինն անոր վրայ. սակայն ոչ թէ այս աշխարհի հոգին, հապա այն իւրաքանչիւրը թող զգուշանայ թէ ինչպէս Յոգին՝ որ Աստուծմէ Ե. որպեսզի մենք կը շինն անոր վրայ: 15 Արդարեւ ոչ մեկը գիտնանք այն բաները՝ որ Աստուծած ալ ուրիշ հիմ կրնայ դնել՝ դրուածն զատ, շնորհեց մեզի. 16 Նաեւ անոնց մասին որ Յիսուս Քրիստոսն Է: 17 Եթէ մեկը կը խօսինք, ոչ թէ այն խօսքերով՝ որ այս իհմին վրայ շինն ուսկիով, արծաթով, մարդկային իմաստութիւնը կը սորվեցնէ, պատուական քարերով, փայտով, խարով, հապա Յոգիին սորվեցուցածներով, խոզանով, 18 իւրաքանչիւրին գործը համեմատելով հոգեւոր բաները բացայատ պիտի ըլլայ. Քանի որ օրը հոգեւորի հետ: 19 Իսկ շնչաւոր մարդը պիտի բացայայտէ, որովհետեւ կրակով

պիտի յայտնուի եւ իւրաքանչիւրին սորվիք գրուածէն աւելի բան մը չմտածել գործին ինչպէս ըլլալը կրանկը պիտի մարդոց մասին, որպէսզի ձեզմէ ոչ մէկը փորձարկէ: 14 Եթէ մէկուն գործը՝ որ շինած հպարտանայ մէկուն համար ուրիշի մը է անոր վրայ՝ մնայ, ինք վարձատրութիւն դէմ: 7 Որովհետեւ ովկ է ան՝ որ տարբեր պիտի ստանայ. 15 Եթէ մէկուն գործը կ'ընէ քեզ ուրիշներէն, եւ ինչ ունիս՝ որ այրի՝ պիտի կորսնցնէ, իսկ ինք պիտի չես ստացած. ու եթէ ստացար, ինչո՞ւ կը փրկուի, սակայն իրը թէ կրակի մէջն: 16 պարծենաս՝ իրը թէ ստացած չըլլաս: 8 Չէք գիտեր թէ դուք Աստուծոյ տաճարն Արդէն յագեցած էք, արդէն հարուստ էք, եք, եւ Աստուծոյ Յօգին կը բնակի ծեր առանց մեզի թագաւորեցիք. ու երանի մէջ: 17 Եթէ մէկը ապականէ Աստուծոյ թէ թագաւորէիք, որպէսզի մենք ալ տաճարը, Աստուած ալ պիտի քանիդ թագաւորէինք ձեզի հետ, 9 քանի որ կը զինք. որովհետեւ Աստուծոյ տաճարը կարծեմ թէ Աստուած յետիններ ըրաւ սուլր է, եւ դրու էք այդ տաճարը: 18 Ո՞չ մեզ՝ առաքեաներս, մահապարտներու մէկը թող խարէ ինքզինք: Եթէ ձեզմէ մէկը պէս. որովհետեւ տեսարան եղանք կը կարծէ իմաստուն ըլլալ այս աշխարհի աշխարհին, հրեշտակներուն ու մարդոց: մէջ, թող յիմար դառնայ՝ որպէսզի 19 Մենք յիմարներ ենք Քրիստոսի իմաստուն ըլլայ: (այօն 9:165) 20 Որովհետեւ համար, իսկ դուք՝ իմաստուններ այս աշխարհի իմաստութիւնը՝ Աստուծոյ Քրիստոսով: Մենք՝ տկար, քայց դուք՝ քով յիմարութիւն է. քանի որ գրուած ուժեղ: Դուք՝ վարաւորուած, իսկ մենք՝ է. «Ան իմաստունները կը բռնէ անպատուած: 21 Մինչեւ այս ժամը թէ իրենց խորամանկութեան մէջ»: 22 Եւ կ'անօթենանք, թէ կը ծարաւնանք, թէ դարձեալ. «Տեր գիտէ իմաստուններուն մերկ կը մնանք, թէ կը կոփահարուինք, մտածումները՝ որ փուճ են»: 23 թէ որոշ բնակավայր չունինք, 24 թէ ալ կը Յետեւարար ոչ մէկը թող պարծենայ տքնինք՝ մեր ձեռքերով գործելով: Երբ մարդոցմով. 25 որովհետեւ ամեն բան մեզ հեգնեն՝ կ'օրինենք. երբ հալածեն՝ ձերն է. թէ Պողոս, թէ Ապողոս, թէ Կեփաս, կը հանդուրժենք. 26 երբ հայոյեն՝ թէ աշխարհը, թէ կեանքը, թէ մահը, թէ կ'աղաչենք: Աշխարհի աղտեղութիւնը ներկայ բանները եւ թէ գալիքները: Ամեն դարձանք, բոլորին աւելցուքը՝ մինչեւ բան ձերն է. 27 դուք ալ Քրիստոսինն էք, հիմա: 28 Այս բանները կը գրեմ՝ ոչ ու Քրիստոս՝ Աստուծոյ:

4 Մարդիկ թող սեպեն մեզ՝ որպէս Քրիստոսի սպասաւորներն ու Աստուծոյ խորհուրդներուն տնտեսները: 2 Իսկ տնտեսէ մը կը պահանջուի որ հաւատարիմ գտնուի: 3 Բայց ինձի համար չնշին բան է որ դատուիմ ձեզմէ, կամ մարդոց դատաստանէն. նոյնիսկ ես չեմ դատեր զիս. 4 (որովհետեւ ես ոչինչնվ գիտակից եմ իմ մասիս. բայց ոչ ասով կ'արդարանամ.) հապա զիս դատողը՝ Տէրն է: 5 Յետեւարար ատենէն առաջ մի՛ դատէք՝ մինչեւ որ Տէրը զայ. ինք պիտի լուսաւորէ իւալարին գաղտնիքը ու երեւան պիտի հանէ սիրտերուն ծրագիրները, եւ այն ատեն իւրաքանչիւրը գովեստ պիտի ունենայ Աստուծմ: 6 Այս բանները, եղայրներ, օրինակով մը կիրարկեցի՝ ինծի եւ Ապողոսի՝ ձեզի համար, որ դուք մեզմով թէ ձեզ ամշցնելու համար, հապա կը խրատեմ ձեզ՝ սիրելի զաւակներուս պէս: 15 Որովհետեւ՝ նոյնիսկ եթէ դուք տասը հազար վարժապետներ ունենաք Քրիստոսով, ոչ թէ շատ հայրեր ունիք. բանի որ Քրիստոս Յիսուսով ես ծնայ ձեզ՝ աւետարանին միշոցով: 16 Ուրեմն կ'աղաչնմ ձեզի, նմանեցէք ինծի: 17 Ասոր համար ձեզի դրկեցի Տիմոթեոսը, որ սիրելի զաւակս է, ու հաւատարիմ է Տէրումով. ան պիտի վերյիշեցնէ ձեզի իմ ճամբաններս՝ որ Քրիստոսի մէջ են, ինչպէս ամենուրեք բոլոր եկեղեցներուն մէջ կը սորվեցնեմ: 18 Ոմանք հպարտացան, որպէս թէ ես պիտի չզամ ձեզի: 19 Բայց շուտով պիտի զամ ձեզի, եթէ Տէրը կամենայ, եւ պիտի հասկնամ ոչ թէ հպարտացողներուն խօսքերը, հապա զօրութիւնը: 20 Որովհետեւ Աստուծոյ թագաւորութիւնը ոչ թէ խօսքով է, հապա զօրութեամբ: 21 Ինչպէս կ'ուզէք.

գաւազան՞վ գամ ձեզի,թէ սիրով եւ ոչ թէ սուրբերուն առջեւ: 2 Չը հեզութեան հոգիով:

գիտեր թէ սուրբերը պիտի դատելու աշխարհը. ու եթէ աշխարհը կը դատուի

5 Առհասարակ կը լսուի թէ ձեր մէջ պոռնկութիւն կայ. եւ այնպիսի պոռնկութիւն՝ որ հերանոսներուն մէջ իսկ չկայ, որպէս թէ մէկը ունենայ իր հօր կինը: 2 Ու դուք հպարտացած էք, փոխանակ սպալու, որպէսզի ձեր մէջն վերցուի ան՝ որ այս արարքը կատարեց: 3 Արդարեւ ես - թէպէտ մարմինով բացակայ եմ, բայց հոգիով՝ ներկայ - արդէն իսկ դատեցի այսպիսի արարք գործողը, որպէս թէ ներկայ ըլլարվ: 4 Միջեւ: 5 Զապա եղբայր՝ եղբօր հետ դատ Սեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի անունով, երբ հաւաքուիք՝ դուք եւ իմ հոգիս, մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի գօրութեամբ, մատնեցք այդպիսի մէկը Սատանային՝ մարմինին աւերումին համար, որպէսզի հոգին փրկուի Տէր Յիսուսի օրը: 6 Այդ ձեր պարծանքը լաւ չէ: Չը գիտեր թէ քիչ մը խմորը՝ կը խմորէ ամքող զանգուածը: 7 Ուրեմն մաքրուեցք իին խմորէն՝ որպէսզի ըլլաք նոր զանգուած մը, քանի որ անխմոր էք: Որովհետեւ Քրիստոս՝ մեր զատիկը՝ զոհուեցաւ մեզի համար. 8 հետեւաբար տօն կատարենք՝ ոչ թէ իին խմորով, ոչ ալ չարանութեան եւ չարութեան խմորով, հապա անկեղծութեան ու ծշմարտութեան անխմոր հացու: 9 Գրեցի ձեզի նամակին մէջ, որ չարաբերիք պոռնկողներուն հետ: 10 Սակայն ոչ անշուշտ այս աշխարհի պոռնկողներուն, կամ ազահներուն, կամ յափշտակողներուն, կամ կրապաշտներուն հետ. այլապէս պարտաւոր պիտի ըլլայիք աշխարհէն դուրս ելլեւ: 11 Իսկ իիմա գրեցի ձեզի որ չարաբերիք, եթէ ունէ մէկը՝ որ եղբայր կը կոչուի՝ ըլլայ պոռնկող, կամ ազահ, կամ կրապաշտ, կամ հեգնող, կամ արբեցող, կամ յափշտակող, այդպիսի նարորու հետ մի ուտէք անզամ: 12 Որովհետեւ ինչ պէտք ունիմ դատելու դուրսիները. միթէ դուք չը դատեր ներսիները. 13 իսկ Աստուած պիտի դատէ դուրսիները: Ուստի վերցուցք չարը ձեր մէջն են:

5 Զեզ ամշցնելու համար կ'ըսեն. իրան իմաստուն մը չկայ ձեր մէջ, ոչ իսկ մէկ հատ, որ կարենայ վճռելի երայրներուն միջեւ: 6 Հապա եղբայր՝ եղբօր հետ դատ կը վարէ, այն ալ՝ անհաւատներուն առջեւ: 7 Ուրեմն արդէն ծանրյանցանք մը կայ ձեր մէջ, քանի որ իրարու հետ դատեր ունիք. ինչո՞ւ փոխարենը դուք չը անիրաւուիր. ինչո՞ւ փոխարենը դուք զրկանք չը կուր: 8 Նոյնիսկ դուք կ'անփրաեք ու կը գրկէք, այն ալ՝ եղբայրներուն. 9 Չը գիտեր թէ անիրաւները պիտի չժառանգեն Աստուածոյ թագաւորութիւնը: Մի մոլորիք. ոչ պոռնկողները, ոչ կռապաշտները, ոչ շնացողները, 10 ոչ իգացեալները, ոչ արուագետները, ոչ գողերը, ոչ ազահները, ոչ արբեցողները, ոչ հեգնողները, ոչ ալյափշտակողները պիտի ժառանգեն Աստուածոյ թագաւորութիւնը: 11 Եւ ձեզմէ ոմանք այդպիսիներ են. բայց լուցուեցաք, բայց սրբացաք, բայց արդարացաք Տէր Յիսուսի անունով ու մեր Աստուածոյն հոգիով: 12 Ամեն բան ինծի արտօնուած է, բայց ամեն բան օգտակար չէ: Ամեն բան ինծի արտօնուած է, բայց ես ոչ մէկուն իշխանութեան տակ պիտի ըլլամ: 13 Կերակուրները փորին համար են, փորն ալ՝ կերակուրներուն. բայց Աստուած ասիկա ալ, անոնք ալ պիտի ոչնչացնէ: Իսկ մարմինը պոռնկութեան համար չէ, հապա՝ Տէրոց, ու Տէրը՝ մարմինին համար: 14 Եւ Աստուած՝ որ յարուցանց Տէրը, պիտի յարուցան նաեւ մնզ՝ իր զօրութեամբ: 15 Չը գիտեր թէ ձեր մարմինները Քրիստոսի անդամներն են: Ուրեմն Քրիստոսի անդամները աւնելով պոռնիկի անդամներ ընեմ: Ամենեւին: 16 Չը գիտեր թէ ան որ պոռնիկի կը միանայ, անոր հետ մէկ մարմին կ'ուլայ. քանի որ

6 Եթէ ձեզմէ մէկը խնդիր մը ունենայ ուրիշի մը հետ, միթէ կը յանդզնի անարդարներուն առջեւ դատուիլ, եւ

Գիրքը կ'ըսէ. «Երկուքը պիտի ըլլան մէկ եւ անոր հաճելի ըլլայ բնակիլ իրեն մարմին»: 17 Իսկ ան որ Տերոց կը միանայ, հետ, թող չձգէ զայն: 18 Եւ կիս մը որ անոր հետ մէկ հոգի կ'ըլլայ: 19 Փախէք ունի անհաւատ ամուսին մը, եթէ անոր պոռնկութենեն: Ամեն մեղք՝ որ մարդ կը հաճելի ըլլայ բնակիլ իրեն հետ, թող գործէ, իր մարմինեն դուրս է. բայց ան չձգէ զայն»: 20 Որովհետեւ անհաւատ որ կը պոռնի, կը մեղանչէ իր մարմինին ամուսինը սրբացած է կնոշմով, եւ դէմ: 21 Չէք գիտեր թէ ձեր մարմինը անհաւատ կինը սրբացած է ամուսինով: տաճարն է Սուրբ Յօնիփին՝ որ ձեր մէջն է. Այլապէս՝ ձեր զաւակները անմաքուր զայն Աստուծմէ ստացաք, եւ դուք ձեզի պիտի ըլլային. բայց հիմա սուրբ են: չէք պատկանիր, 22 քանի որ մեծ գինով 23 Իսկ եթէ անհաւատը զատուի՝ թող մը զնուեցաք. ուստի փառաւորեցէք զատովի: Եղբայր մը կամ քոյր մը Աստուծ ձեր մարմինին ու ձեր հոգիին ստրուկ չէ այդպիսի պարագաներու մէջ, որոնք կը պատկանին Աստուծոյ:

7 Ուրեմն, ինչ կը վերաբերի այն բաներուն՝ որոնց մասին գրեցիք ինծի, լաւ է մարդուն համար՝ որ կնոց չմերձենայ: 2 Բայց պոռնկութենեն խուսափելու համար՝ իւրաքանչիւրը թող ունենայ իր կինը, եւ ամեն կին թող ունենայ իր ամուսինը: 3 Ամուսինը թող հատուցանէ կնոց ինչ որ կը պարտի, նմանապէս կինն ալ՝ իր ամուսինին: 4 Կինը իշխանութիւն չունի իր մարմինին վրայ, հապա՝ ամուսինը. նմանապէս ամուսինն ալ իշխանութիւն չունի իր մարմինին վրայ, հապա՝ կինը: 5 Մի զրկէք գիրար, բայց միայն համաձայնութեամբ՝ ատենի մը համար, որ դուք ձեզ ադօթքի յատկացնեք ու դարձեալ զաք իրարու քով, որպէսզի Սատանան չփորձ ձեզ՝ ձեր անժումկալութեան համար: 6 Ասիկա կ'ըսեմ՝ արտօնելով, ոչ թէ իրամայելով: 7 Որովհետեւ կ'ուզէի որ բոլոր մարդիկ ըլլային ինծի պէս. բայց իւրաքանչիւրը ունի իր յատուկ շնորհը Աստուծմէ, մէկը՝ այսպէս, իսկ միւսը՝ այնպէս: 8 Ուստի կ'ըսեմ ամուրիներուն եւ այրիներուն. «Լաւ կ'ըլլայ անոնց համար՝ եթէ մնան ինծի պէս»: 9 Բայց եթէ ժումկալութիւն չունին՝ թող ամուսնանան. որովհետեւ աւելի լաւ է ամուսնանալ՝ քան բորբոքի: 10 Իսկ ամուսնացածներուն կը իրամայեմ, ոչ թէ ես, հապա՝ Տերը. «Կինը թող չզատովի իր ամուսինեն, 11 (իսկ եթէ զատովի ալ՝ թող մնայ անամուսին, կամ հաշտովի իր ամուսինին հետ,) եւ ամուսինը թող չձգէ իր կինը»: 12 Բայց միւսներուն ես կ'ըսեմ, ոչ թէ Տերը. «Եթէ Եղբայր մը ունենայ անհաւատ կին մը մէջ, սակայն կը յայտնեմ իմ դատումս, իրը մէկը՝ որ ողորմութիւն գտած է Տերոջմն՝ հաւատարիմ ըլլալու: 13 Ուրեմն ես կը կարծեմ թէ սա լաւ է ներկայ հարկադրանքին պատճառով, այսինքն լաւ է մարդու մը՝ որ մնայ

ինչպէս որ Ե՞՛: 27 Կապուած ես կնոջ. ան աւելի երջանիկ կ'ըլլայ թթէ մնայ միշ ջանար արձակուի: Արձակուած ես այդպէս. եւ կը կարծեմ թէ ես ալ ունիմ կնոշմէ մը. միշ փնտոներ կին: 28 Իսկ եթէ Աստուծոյ Յոզին:

ամուսնանաս՝ չես մեղանչեր. ու եթէ կոյսը ամուսնանայ՝ չի մեղանչեր: Բայց այդպիսիները նարմնին մէջ տառապանք պիտի ունենան. իսկ ես կ'ուզեմ ինայել ձեզի: 29 Բայց սա կ'ըսեմ, եղբայրներ, թէ ժամանակը կարծ է: Ալ անոնք որ կին ունին, այնպէս ըլլան՝ որպէս թէ չունին. 30 անոնք որ կու լան՝ որպէս թէ չեն լար. անոնք որ կ'ուրախանան՝ որպէս թէ չեն ուրախանար. անոնք որ կը գտն՝ որպէս թէ ոչ մէկ բանի տիրացած են. 31 եւ անոնք որ այս աշխարհը կ'օգտագործեն՝ որպէս թէ չեն չարաշահեր. որովհետեւ այս աշխարհի կերպարը կ'անցնի: 32 Բայց ես կ'ուզեմ որ դուք անհոգ ըլլաք. որովհետեւ ամուրին կը հոգայ Տերոց բաները, թէ ինչպէս հաճեցնէ Տերը: 33 Իսկ ամուսնացած կը հոգայ աշխարհի բաները, թէ ինչպէս հաճեցնէ իր կինը: 34 Նոյնպէս տարբերութիւն կայ ամուսնացած կնոջ եւ կոյսին միշել. չամուսնացած կինը կը հոգայ Տերոց բաները, որպէսզի ինք սուրբ ըլլայ նարմնով ու հոգիով. իսկ ամուսնացած կինը կը հոգայ աշխարհի բաները, թէ ինչպէս հաճեցնէ իր ամուսինը: 35 Ասիկա կ'ըսեմ ձեր օգուտին համար. ոչ թէ ծուլակ ձգելու ձեր վրայ՝ հապա վայելչութեան համար, որպէսզի ձեր ուշադրութիւնը դարձնէք Տերոց՝ առանց մտացիր ըլլայու: 36 Իսկ եթէ մէկը կը կարծէ թէ անվայելչութեամբ կը վերաբերի իր կոյսին հանդեայ, եթէ անցնի անոր ամուսնութեան տարիքը, եւ պարտաւոր է, թող ընէ ինչ որ կ'ուզե, չի մեղանչեր. թող ամուսնանան: 37 Սակայն ան որ հաստատ կը կենայ իր սիրտին մէջ ու հարկադրանք չունի, հապա կ'իշխէ ինքնիր կամքին վրայ եւ վճռած է իր սիրտին մէջ՝ որ պահէ իր կոյսը, լայ կ'ընէ: 38 Ուստի ան որ կ'ամուսնացնէ իր կոյսը, լայ կ'ընէ. իսկ ան որ չ'ամուսնացներ, աւելի լայ կ'ընէ: 39 Կինը կապուած է այնքան ատեն որ իր ամուսինը կ'ապրի. բայց եթէ իր ամուսինը մեռնի, ազատ է ամուսնանալու՝ որոն հետ որ ուզէ, միայն թէ՝ Տերոջնով: 40 Սակայն իմ դատումով՝

8 Այժմ, ինչ կը վերաբերի կուռքերուն գոհուած բաներուն, գիտնք թէ բոլորս ալ գիտութիւն ունինք: Գիտութիւնը կը հապատացնէ, բայց սէրը կը շինէ: 2 Եթէ մէկը կը կարծէ թէ բան մը գիտէ, դեռ ոչինչ գիտէ այնպէս՝ ինչպէս պէտք է գիտնալ: 3 Սակայն եթէ մէկը կը սիրէ Աստուծած, ինք ճանցուած է անկէ: 4 Ուրեմն, ինչ կը վերաբերի կուռքերուն գոհուած բաները ուտելու, գիտնք թէ կուռքը ոչինչ է աշխարհի մէջ, եւ թէ ուրիշ ունէ Աստուծած չկայ՝ մէկէն զաւ: 5 Բանի որ՝ թէեւ ըլլան աստուծած կոչուածներ, թէ երկինքը եւ թէ երկրի վրայ, (ինչպէս կան շատ աստուծածներ ու շատ տէրեր), 6 մենք ունինք մէկ Աստուծած՝ Յայրը, որմէ են բոլոր բաները, եւ մենք՝ անոր կը պատկանինք՝, ու մէկ Տէր՝ Յիսուս Քրիստոս, որով գոյութիւն ունին՝ բոլոր բաները, եւ մենք՝ անով կանք: 7 Բայց բոլորը չունին այս գիտութիւնը. որովհետեւ ոմանք՝ մինչեւ հիմա խոճնտանքի հարց ունենալով կուռքի մասին՝ կ'ուտեն զանոնք որպէս կուռքի գոհուած բան. եւ իրենց խոճնտանքը կը պղծուի՝ բանի որ տկար է: 8 Սակայն կերակուրը չէ որ կը մօտեցնէ մեզ Աստուծոյ”. բանի որ ոչ առատութեան մէջ կ'ըլլանք՝ եթէ ուտենք, ոչ ալ կարօտութեան մէջ կ'ըլլանք՝ եթէ չուտենք: 9 Բայց զգուշացէք որ ձեր այս ազատութիւնը տկարներուն սայթաքում չըլլայ: 10 Բանի որ եթէ մէկը տեսնէ թեզ՝ որ գիտութիւն ունիս, սեղան նստած՝ կրատունի մէջ, այդ տկար եղողին խոճնտանքը պիտի չխրախուսուի ուտել այն բաները՝ որ կուռքերուն գոհուած են. 11 եւ քու գիտութեամբ՝ այդ տկար եղբայրը պիտի կրոսովի, որուն համար Քրիստոս մեռաւ: 12 Իսկ երբ այսպէս կը մեղանչէք եղբայրներուն դէմ ու կը վիրաւորէք անոնց տկար խոճնտանքը, կը մեղանչէք Քրիստոսի դէմ: 13 Ուստի եթէ կերակուրը կը գայթակղեցնէ եղբայրս, յաւելտ միս պիտի չուտեմ՝ որպէսզի չգայթակղեցնեմ եղբայրս: (այօն ց165)

9 Միթե ես առաքեալ չեմ. միթե ես եթե աւետարանեմ՝ պարծենալիք ոչինչ ազատ չեմ. միթե աչքերովս չտեսայ ունիմ, որովհետեւ իմ վրաս դրուած Յիսուս Քրիստոսը՝ մեր Տէրը. դուք հարկ մըն է. մանաւանդ վայ է ինձի՝ իմ գործս չեք Տէրոջնով: **2** Նոյնիսկ եթե չաւետարանեմ: **17** Քանի որ եթե եթե ուրիշներուն առաքեալ ըլլամ, ասիկա կամովին ընեմ, վարձատրութիւն գոնւ ծեզի համար՝ եմ. որովհետեւ կ'ունենամ. իսկ եթե ակամայ՝ այդ ինձի իմ առաքելութեանս կմիջք դուք էք վստահուած տնտեսութիւն մըն է: **18** Տէրոջնով: Յ Սա է իմ ջատագովականս Ուրեմն ինչ է իմ վարձատրութիւնս. անոնց՝ որ կը հարցաքննեն զիս. **4** «Միթե այն՝ որ աւետարանեյու ատենս ձրի մենք իրաւունք չունինք ուտելու եւ տամ Քրիստոսի աւետարանը, որպեսզի խմելու: **5** Միթե մենք իրաւունք չունինք չարաչար չգործածեմ աւետարանեն Քրիստոսով քոյր եղող կին մը մեզի հետ ստացած իմ իրաւունքս: **19** Քանի որ՝ տանելու, ինչպէս միևս առաքեալմերը, թէաւտ բոլորին ազատ է՝ ես զիս բոլորին Տէրոց Եղբայրներն ու Կեփաս կ'ընեն: **6** ծառայ ըրի, որպեսզի շատերը շահիմ: Կամ միայն ես ու Բառնաբան իրաւունք **20** Յրեաներուն հետ Յրեայի պէս եղայ, չունինք աշխատել զեր ըլլալու: **7** Ո՞վ որպեսզի Յրեաները շահիմ: **21** Օրենքի երբեք մարտնչելու կ'երթայ իր սեփական տակ եղողներուն հետ՝ իբր թէ Օրենքի ծախսով. ո՞վ այգի կը տնկէ եւ անոր տակ, (ոչ թէ ես Օրենքի տակ էի,) որպեսզի պտուղեն չ'ուտեր. կամ ո՞վ կը հովուէ Օրենքի տակ եղողներն ալշահիմ: Առանց ու հօտին կապով չի սանանիր»: **8** Միթե Օրենքի Եղողներուն հետ՝ իբր թէ առանց մարդկորեն կ'ըսեմ այս բաները, կամ Օրենքի, (ոչ թէ ես Աստուծմէ օրենք արդեօք Օրենքն ալ նոյնը չ'ըսեր: **9** Քանի չունեի, հապա Քրիստոսի օրենքին որ Սովուսի Օրենքին մէջ գրուած է. տակ էի,) որպեսզի առանց Օրենքի «Մի կապեր կայի մէջ աշխատող» Եզին Եղողներն ալշահիմ: **22** Տկարներուն հետ դրւնըր»: Միթե Աստուած Եզները կը տկարի պէս եղայ, որպեսզի տկարները հոգայ, **10** թէ ոչ անշուշտ մեզի համար շահիմ. բոլորին հետ ամեն ինչ եղայ, կ'ըսէ: Անկասկած մեզի համար գրուած է. որպեսզի անպայման ոմանք փրկեմ: որովհետեւ ան որ կը հերկէ՝ պարտաւոր **23** Եւ ասիկա կ'ընեմ աւետարանին է յոյսով հերկել, եւ ան որ կը կամնէ՝ համար, որ հաղորդակից ըլլամ անոր: բաժին առնելու յոյսով»: **11** Եթե մենք **24** Չեք զիտեր թէ ասպարեզին մէջ ձեր մէջ հոգեւոր բաներ սերմանեցինք, վազրոները՝ բոլորը կը վագեն, բայց մէծ բան է՝ եթե ձեզմէ մարմնաւոր մէկը կը ստանա մրցանակը: Ուստի բաներ հնծենք: **12** Եթե ուրիշներ բաժին այնպէս վազեցէք՝ որ ստանաք: **25** ունին այս իրաւունքին՝ ձեր վրայ, Ո՞վ որ կը մրցի՝ չափաւորութիւն կը առաւելապէս մենք չունինք. բայց մենք պահէ ամեն բանի մէջ. անոնք՝ եղծանեի այս իրաւունքը չօգտագործեցինք, պակը ստանալու համար, իսկ մենք՝ հապա ամեն բանի կը դիմանանք, անեղծանեին: **26** Ուստի ես այդպէս որպեսզի արգելք չըլլանք Քրիստոսի կը վագեմ, ոչ թէ անստուգութեամբ. աւետարանին: **13** Չեք զիտեր թէ սուրբ ես այդպէս կրփամարտ կ'ընեմ, ոչ բաներուն պաշտօնեաները՝ տաճարէն թէ հովը ծեծելով. **27** բայց կը ճնշեմ կ'ուտեն, եւ անոնք որ զոհասեղանին ու կը նուաճեմ մարմինս, որպեսզի՝ կը սպասաւորեն՝ զոհասեղանին ուրիշներուն քարոզելէ ետք՝ ես ինքս բաժին կ'առնեն: **14** Նոյնպէս ալ խոտելի չըլլամ:

Տէրը պատուիրեց որ աւետարանը հոչակողները՝ աւետարանեն ապրին: **15** **10** Եղբայրներ, չեմ ուզեր որ անգիտանաք թէ մեր հայրերը՝ Բայց ես ասոնցմէ ոչ մէկը օգտագործեցի, բոլորն ալ ամպին տակ էին, բոլորն ալ ոչ ալ այս բաները գրեցի՝ որ այդպէս ծովեն անցան, 2 ու բոլորն ալ Սովուսով ըլլայ ինձի հանդէպ. որովհետեւ աւելի մկրտուեցան ամպին եւ ծովուն մէջ: լաւ է ինձի՝ որ մեռնիմ, բան թէ մէկը **3** Բոլորն ալ կերան նոյն հոգեւոր իմ պարծանքս ոչնչացնէ: **16** Արդարեւ

կերակուրք, 4 ու բոլորն ալ խմեցին չեմ ուզեր որ դուք հաղորդակից ըլլաք նոյն հոգեւոր խմելիքը, որովիետեւ կը դեւերուն: ԶԵր կրնար խմել Տերոց խմեցին այն հոգեւոր Վեմեն՝ որ իրենց բաժակը ու դեւերուն բաժակը. 21 չէր կը հետեւեր, եւ այդ Վեմը՝ Թրիստոսն կրնար բաժնեկցիլ Տերոց սեղանին եւ եր: 5 Բայց անոնցմէ շատերը հաճելի դեւերու սեղանին: 22 Նախանձի՞ գրգռենք չեղան Աստուծոյ, քանի որ անապատին Տերը. միթէ մենք իրմէ ուժնի ենք: 23 Ամեն մեջ փորուած ինկան: 6 Ուրեմն այդ բան ինծի արտօնուած է, բայց ամեն բան բաները մեզի տիպար եղան, որպեսզի օգտակար չէ. ամեն բան ինծի արտօնուած չցանկանք չար բաներու, ինչպէս անոնք է, բայց ամեն բան շինիչ չէ: 24 Ո՛չ մեկը ցանկացին: 7 Ո՛չ ալ կրապաշտ ըլլաք՝ թող փնտու միայն իր շահը, հապա ամեն անոնցմէ ոմանց պէս, ինչպէս գրուած մեկը՝ ուրիշինն ալ: 25 Կերէք ամեն ինչ է. «Ժողովուրդը նստաւ ուտելու եւ որ կը ծախուի վաճառանցը, առանց խմելու, յետոյ կանգնեցան գրունելու»: զննելու՝ խոճնտանքի պատճառով: 26 8 Ո՛չ ալ պոռնկինք՝ ինչպէս անոնցմէ որովիետեւ «Տերոցն է երկիրը եւ անոր ոմանք պոռնկեցան, ու մեկ օրուան լիութինը»: 27 Եթէ անհաւատներէն մեջ քաններեք հազար հոգի ինկան: մեկը ճաշի հրաւիրէ ձեզ ու տրամադիր 9 Ո՛չ ալ փորձենք Թրիստոսը՝ ինչպէս ըլլաք երթայլու, կերէք ամեն ինչ՝ որ անոնցմէ ոմանք փորձեցին, եւ օծերէն կը հրամցուի ձեզի, առանց հարցնելու՝ ջարդուեցան: 10 Ո՛չ ալ տրտնչեցէք՝ խղճմտանքի պատճառով: 28 Բայց եթէ ինչպէս անոնցմէ ոմանք տրտնչեցին, ու մեկը ըսէ ձեզի. «Ատիկա կուռքերու ջարդուեցան բնաշնչողին: 11 Իսկ այդ զրիուած է», անոր պատճառով՝ որ ցոյց բոլոր բաները կը պատահէին անոնց՝ իրը տուաւ ձեզի, եւ խղճմտանքի պատճառով՝ տիպար, եւ գրուեցան խրատելու համար մեզ՝ որ հասած ենք դարերու վախճանին: կ'ըսեմ ոչ թէ քուկդ է, հապա՝ ուրիշինը: (աթօն ց165) 12 Յետեւարար ան որ կը կարծէ թէ Բայց ինչնի ին պատութիւնն ար դատուի հաստատուն կեցած է, թող զգուշանայ՝ որ ուրիշի մը խղճմտանքէն: 30 Եթէ ես չիյնայ: 13 Ձեզի պատահած չէ փորձութիւն շնորհակալութեամբ կը բաժնեկցիմ, մը՝ որ մարդկային չըլլայ. բայց Աստուած ինչնի հյայիոյուիմ այն բանին պատճառով՝ հաւատարիմ է, եւ պիտի չթոյլատրէ որ որուն համար ես շնորհակալ կ'ըլլամ: փորձութիւն ձեր կարողութենեն աւելի, 31 Ուրեմն՝ թէ ուտեք, թէ խմէք, եւ թէ հապա փորձութեան հետ եթք մըն ինչ որ ընէք, ամենը ըրէք Աստուծոյ ալ պիտի տայ, որպեսզի կարենաք փառքին համար: 32 Մի սայթաքեցնէք ոչ կրեք: 14 Ուստի, սիրելիներս, փախէք Յրեաները, ոչ Յոյները, ոչ ալ Աստուծոյ կրապաշտութենեն: 15 Կը խօսիմ որպէս եկեղեցին: 33 Ինչպէս ես ալ կը հաճեցնեմ թէ ինաստուններու հետ. դնէք դատեցէք բոլորը՝ ամեն բանի մեջ, փնտուիլու ոչ թէ ինչ որ կ'ըսեմ: 16 Օրինութեան բաժակը՝ իմ օգուտս, հապա՝ շատերունը, որպեսզի որ մենք կ'օրինենք, միթէ Թրիստոսի փրկուին:

արիսնին հաղորդութիւնը չէ. հացը՝
որ մենք կը կտրենք, միթէ Թրիստոսի
մարմինին հաղորդութիւնը չէ: 17 Արդարեւ
մենք՝ շատ ըլլալով՝ մէկ հաց, մէկ մարմին
ենք, որովիետեւ բոլորս ալ բաժնեկցի ենք
այդ մէկ հացին: 18 Նայեցէք մարմնաւոր
Խսրայելին. անոնք որ զրիերէն կ'ուտեն՝
զրիասեղանին հաղորդակից չեն ըլլար: 19 Ուրեմն ինչ կ'ըսեմ. կուռքը բան մըն
է, կամ կուռքերու զրիուածը բան մըն
է: 20 Բայց սա կ'ըսեմ, թէ այն բաները,
որ հեթանոսները կը զրիեն, կը զրիեն
դեւերուն, եւ ոչ թէ Աստուծոյ. ուստի

11 Ինծի նմանեցէք, ինչպէս ես ալ՝
Թրիստոսի: 2 Կը գովեմ ձեզ,
երայրներ, որ ամեն բանի մեջ կը յիշէք
զիս ու կը պահէք սորվեցուցաներս՝
ինչպէս ես աւանդեցի ձեզի: 3 Բայց
կ'ուզեմ որ զիտնաք թէ ամեն այր մարդու
գլուխը Թրիստոսն է, ու կնոջ գլուխը՝ այր
մարդը, եւ Թրիստոսի գլուխը՝ Աստուծ: 4 Ամեն այր մարդ՝ որ կ'աղօթէ կամ
կը մարգարեանայ ծածկուած գլուխով,
կ'անպատու իր գլուխը: 5 Իսկ ամեն
կին՝ որ կ'աղօթէ կամ կը մարգարեանայ

շծածկուած գլուխով, կ'անպատուէ իր գովնմ ծեզ այս բանին համար. չեմ գովեր: գլուխը. քանի որ միեւնոյնն է՝ որպէս թէ 23 Արդարեւ եւ Տերոշմէն ընդունեցի զայն՝ ածիլուած ըլլար: 6 Որովհետեւ եթէ կինը որ ծեզի ալ աւանդեցի, թէ Տեր Յիսուս՝ չի ծածկուիր, թող կտրէ իր մազերն ալ. իր մատնուած գիշերը՝ հաց առաւ, 24 ու իսկ եթէ ամօր է կնոց մը՝ իր մազերը շնորհակալ ըլլալէ ետք՝ կտրեց եւ ըսաւ. կտրելը կամ ածիլուիլը, թող ծածկուի: «Անք ու կերէք, այս է իմ մարմինս՝ որ 7 Արդարեւ այր մարդը պարտաւոր չէ կը կտրուի ծեզի համար. ըրէք ասիկա՝ ծածկել գլուխը, քանի որ Աստուծոյ իմ յիշատակիս համար»: 25 Նոյնպէս ալ՝ պատկերն ու փառքն է. բայց կինը՝ ընթրիթեն ետք՝ բաժակը առաւ ու ըսաւ. մարդուն փառքն է: 8 Որովհետեւ ոչ թէ «Կյս բաժակը նոր ուխտն է՝ իմ արիւնովս. այր մարդը կնոշմէն է, հապա՝ կինը այր ըրէք ասիկա՝ քանի անզամ որ խմէք՝ իմ մարդին. 9 ոչ ալ այր մարդը ստեղծուեցաւ յիշատակիս համար: 26 Որովհետեւ քանի կնոց համար, հապա՝ կինը մարդուն անզամ որ ուտէք այս հացը եւ խմէք համար: 10 Յետեւաբար կինը պարտաւոր այս բաժակը, Տերոց մահը կը պատմէք՝ Եշու դնել իր գլուխին՝ հրեշտակներուն մինչեւ որ ինք գայ»: 27 Յետեւաբար ով պատճառով: 11 Սակայն ոչ այր մարդը որ ուտէ այս հացը կամ խմէ Տերոց առանց կնոց է, ոչ ալ կինը առանց այր բաժակը անարժանաբար, պարտապան մարդու՝ Տերոշմով: 12 Որովհետեւ ինչպէս պիտի ըլլայ Տերոց մարմինին եւ արիւնին: կինը այր մարդէն է, նոյնպէս ալ այր մարդը 28 Ուրեմն իւրաքանչիւրը թող քննէ կնոց միջոցով բայց ամէն բան՝ Աստուծմ: ինքինք, ու այնպէս ուտէ հացէն եւ խմէ 13 Դուք ծեզմէ դատեցէք. պատշմ է որ բաժակէն: 29 Որովհետեւ ամ որ կ'ուտէ կին մը աղօթէ Աստուծոյ՝ ծածկուած ու կը խմէ անարժանաբար, կ'ուտէ ու գլուխով: 14 Նոյնինքն բնութիւնն ալ կը խմէ ինքնիր դատապարտութիւնը, չի սորվեցներ ծեզի, թէ այր մարդ քանի որ չի զատորուիր Տերոց մարմինը: մը եթէ երկար մազեր ունի, ատիկա 30 Այս պատճառով շատեր ծեր մէջ անպատուութիւնն է իրեն: 15 Իսկ կին մը տկար եւ հիւանդ են, ու շատեր ալ կը եթէ երկար մազեր ունի, ատիկա փառք ննջեն: 31 Որովհետեւ եթէ մենք մեզ է իրեն. որովհետեւ մազերը ծածկոցի դատիւնք՝ չենք դատուեր: 32 Իսկ երբ տեղ տրուած են իրեն: 16 Սակայն եթէ կը դատուինք՝ կը պատժուինք Տերոշմէն, մէկուն յարմար թուի հակառակին, ոչ որպէսզի շդատապարտուինք աշխարհի մենք այդպիսի սովորութիւն ունինք, ոչ հետ: 33 Յետեւաբար, եղբայրներս, երբ ալ Աստուծոյ եկեղեցիները: 17 Բայց կը համախմբուիք ուտելու համար՝ ասիկա պատուիրելով՝ չեմ գովեր ծեզ, սպասեցէք իրարու: 34 Իսկ եթէ մէկը որովհետեւ ծեր համախմբումը ոչ թէ անօթի Ե՝ թող ուտէ իր տան մէջ, որպէսզի աւելի լաւ՝ հապա աւելի գէշ արդիւնք չհամախմբուիք դատապարտութեան կ'ունենայ. 18 Քանի որ նախ՝ երբ կը համար: Մնացածը պիտի պատուիրեն՝ համախմբուիք եկեղեցին մէջ, կը լսեմ երբ գամ:

թէ պառակտումներ կ'ըլլան ծեր մէջ,

19 Արդարեւ պատքեւներուն մասին չեմ ուզեր որ անզբէ ըլլաք, եղբայրներ: պէտք է որ հերձուածներ ալ ըլլան ծեր մէջ, որպէսզի երեանս ելիք, կը գնահատելի են ծեր մէջ: 20 Ուրեմն երբ գուլք կը համախմբուիք տեղ մը, ատիկա Տերոց ընթրիթը ուտելչէ. 21 որովհետեւ ուտելու ատեն՝ իւրաքանչիւրը նախ կ'ուտէ իր ընթրիթը. մէկը անօթի կը մնայ, իսկ միւսը կ'արբենայ: 22 Միթէ տուն չունիք՝ ուտելու եւ խմելու համար. կամ կ'արհամարիք Աստուծոյ եկեղեցին, եւ կ'ամշցնէք չքաւորները: Ինչ ըսեմ ծեզի,

2 Դուք գիտէք թէ երբ հեթանոս էիք, կը տարուիք դեպի մոնչ կուռքերը՝ ինչպէս որ կ'առաջնորդուիք: 3 Ուստի սա կը հասկցնեմ ծեզի, թէ Աստուծոյ Յոգիով խօսող ոչ մէկը կ'ըսէ. «Նզովեալ ըլլայ Յիսուս»: Եւ ոչ մէկը կրնայ ըսել. «Յիսուս Տեր Ե», բայց միայն՝ Սուրբ Յոգիով: 4 Ուրեմն չնորիները զանազան են՝ բայց նոյն Յոգին է, 5 սպասարկութիւնները զանազան են՝ բայց նոյն Տերն է, 6

Ներգործութիւնները զանազան են՝ բայց մեր վայելուչ անդամներուն բան մը նոյն Աստուածն է որ կը ներգործէ պէտք չէ: Բայց Աստուած մարմինը ամեն ինչ՝ բոլորին մէջ: 7 Սակայն յօրինեց՝ աւելի մեծ պատիւ տալով անկէ Յոգիին յայտնաբերումը հւրաքանչիւրին զրկուածին, 25 որպէսզի պառակտում տրուած է՝ բոլորին օգուտին համար: 8 չըլայ մարմինին մէջ, հապա անդամները ՄԵկուն տրուած է իմաստութեան խօսք՝ միեւնոյն խնամքը տանին իրարու: 26 Յոգիով. ուրիշին՝ գիտութեան խօսք, նոյն եթէ մէկ անդամը չարչարուի, բոլոր Յոգիով. 9 ուրիշին՝ հաւատը, նոյն Յոգիով. անդամները կը չարչարուին անոր ուրիշին՝ բժշկելու շնորհներ, նոյն Յոգիով. հետ, ու եթէ մէկ անդամը պատուուի, 10 ուրիշին՝ հրաշագործութիւններ, բոլոր անդամները կ'ուրախանան ուրիշին՝ մարգարեւութիւն, ուրիշին՝ անոր հետ: 27 Ուրեմն դուք Քրիստոսի հոգիներու զատորոշութիւն, ուրիշին՝ մարմինն էք, եւ անհատաքա՞ր անոր զանազան լեզուներու տեսավներ, անդամները: 28 Աստուած նշանակեց ուրիշին՝ լեզուներու թարգմանութիւն: 11 ձեզմէ ոմանք եկեղեցին մէջ, նախ՝ Այս ամենը՝ միեւնոյն Յոգին կը ներգործէ, առաքեալներ, երկրորդ՝ մարգարեներ, եւ իւրաքանչիւրին կը բաժնէ զատ- երրորդ՝ վարդապետներ, յեսոպ՝ իրաշքներ զատ՝ ինչպէս որ ինք փափաքի: 12 գործողներ, ապա՝ բժշկելու, օգնելու, Արդարեւ՝ ինչպէս մարմինը մէկ է բայց դեկապարելու, զանազան լեզուներու շատ անդամներ ունի, եւ այն մարմինին շնորհներ ունեցողներ: 29 Միթէ բոլորը բոլոր անդամները՝ թեպէտ շատ՝ մէկ առաքեալ են. միթէ բոլորը մարգարէ մարմին են, նոյնպէս այ Քրիստոս: 30 են. միթէ բոլորը լեզուներ կը գործեն. Յոգիով՝ մէկ մարմին ըլլար, թէ Յրեաներ, 30 միթէ բոլորը բժշկելու շնորհներ թէ Յոյներ, թէ ստրուկներ, թէ ազատներ, ունին. միթէ բոլորը լեզուներ կը խօսին. եւ բոլորս այ մէկ Յոգիին հմեցինք: 14 միթէ բոլորը կը թարգմանեն: 31 Բայց Որովհետեւ մարմինը մէկ անդամ չէ, դուք նախանձախնդիր եղէք լաւագոյն հապա՝ շատ: 15 եթէ ոտքը ըսէ. «Քանի ես շնորհներուն, ու ես տակալին ցոյց պիտի ձեռք չեմ՝ մարմինն չեմ», հետեւաբար տամ ձեզի գերազանց ճամբայ մը:

այ մարմինն չէ: 16 Ու եթէ ականջը ըսէ. «Քանի ես աչք չեմ՝ մարմինն չեմ», հետեւաբար այ մարմինն չէ: 17 եթէ ամբողջ մարմինը աչք ըլլար, ուր պիտի ըլլար լսելիքը. եւ եթէ ամբողջը լսելիք ըլլար, ուր պիտի ըլլար հոտոտելիքը: 18 Բայց Աստուած անդամներ դրաւ մարմինին մէջ, անոնցմէ իւրաքանչիւրը՝ ինչպէս ինք կամեցաւ: 19 եթէ ամբողջը ըլլար միայն մէկ անդամ, ուր պիտի ըլլար մարմինը: 20 Բայց անդամները շատ են, իսկ մարմինը՝ մէկ: 21 Աչքը չի կրնար ըսել ձեռքին. «Պէտք չունիմ քեզի», եւ ոչ ալ գլուխը՝ ոտքերուն. «Պէտք չունիմ ձեզի»: 22 Նոյնիսկ մարմինին այն անդամները՝ որ աւելի տկար կը թուին, շատ աւելի հարկաւոր են. 23 ու մարմինին այն անդամները՝ որ նուազ պատուաւոր կը համարենք, անոնց աւելի մեծ պատիւ կ'ընծայենք: Այսպէս՝ մեր անվայելու անդամները բանի կը հանդուրժ, ամեն աւելի շատ վայելչութիւն ունին. 24 իսկ

13 Եթէ խօսիմ մարդոց եւ հրեշտակներուն լեզուները՝ բայց սէր չունենամ, ես ինչող պիխնձի պէս կ'ըլլամ, կամ դողանջող ծնծայի պէս: 2 Ու եթէ ունենամ մարգարեւութեան պարգելը, հասկնամ բոլոր խորհուրդները եւ ամբողջ գիտութիւնը, ու եթէ ունենամ ամբողջ հաւատքը՝ որ կարենամ լեռներ տեղափոխել բայց սէր չունենամ, ես ոչինչ եմ: 3 Եւ եթէ սնուցանեմ աղբատները՝ իմ ամբողջ ինչըռովս, ու մարմինս այրուելու ընծայեն, բայց սէր չունենամ, ես օգուտ մը չեմ ունենար: 4 Սէրը համբերատար է, քաղցր է. սէրը չի նախանձիր. սէրը չի գոռզանար, չի հպարտանար. 5 անվայել վարմունք չ'ունենար, իրենը չի փնտոեր, չի գրգռուիր, չարութիւն չի մտածեր. 6 անիրաւութեան համար չ'ուրախանար, հապա ճշմարտութեան ուրախակից կ'ըլլայ. 7 ամեն բանի կը հանդուրժ, ամեն բանի կը յուսայ,

ամեն բանի կը տուկայ: 8 ՍԵրը քնաւ ալ դուք, եթէ լեզուով դիւրահասկնալի չ'իյնար. բայց եթէ մարգարեւութիւններ խօսքեր չարտաքերէք, ինչպէս պիտի ըլլան՝ պիտի ոչնչանան, եթէ լեզուններ՝ հասկցուի խօսուածք. որովհետեւ պիտի դադրին, եթէ գիտութիւն՝ պիտի խօսած պիտի ըլլաք օդին: 10 Զայներու ոչնչանայ: 9 Արդարեւ հիմա մասամբ որդան տեսակներ ալ ըլլան աշխարհի գիտենք ու մասամբ կը մարգարեանանք. մԵջ, անոնցմէ ոչ մԵկը անընթռնելի 10 բայց երբ կատարեալք զայ, մասնակին Ե: 11 Ուրեմն եթէ չգիտնամ ձայնին պիտի ոչնչանայ: 12 Երբ մանուկ էի, իմաստը, ես օտարական մը պիտի ըլլամ մանուկի պէս կը խօսէի, մանուկի պէս կը խօսողին, խօսողն ալ օտարական մը մտածէի, մանուկի կարծիք ունէի. բայց պիտի ըլլայ ինծի: 12 Նոյնպէս ալ դուք, երբ այր մարդ եղայ, մանկական քաները քանի նախանձախնդիր էք հոգեւոր մԵկ կողմ դրի: 12 Յիմա կը տեսնենք պարգեւներու, ջանացք գերազանց հայեփի մը մԵջն՝ արօտ կերպով, բայց ըլլալ՝ եկեղեցին շինութեան համար: այն ատեն՝ պիտի տեսնենք երես առ երես: 13 Ուստի ան որ կը խօսի անծանօթ լեզուով, կը խօսի ոչ թէ մարդոց՝ հապա Աստուծոյ, քանի որ ոչ մԵկը կը հասկնայ զինք. սակայն ան խորհուրդներ կ'արտայայտէ հոգինք: 3 Իսկ ան որ կը մարգարեանայ, կը խօսի մարդոց՝ շինութիւն, յորդոր եւ սփոփանք տալու: 4 Ան որ անծանօթ լեզուով կը խօսի՝ ինքիլնք կը շինէ. բայց ան որ կը մարգարեանայ՝ եկեղեցին կը շինէ: 5 Կ'ուղեմ որ դուք բոլոր լեզուններ խօսիք, մանսաւանդ՝ մարգարեանաք. որովհետեւ ան որ կը մարգարեանայ, աւելի մԵծ է քան ան որ լեզուններ կը խօսի, բացի եթէ ինք թարգման՝ որպէսզի եկեղեցին շինութիւն ստամայ: 6 Իսկ հիմա, եղբայրներ, եթէ ես զամ ձեզի՝ լեզուններ խօսելով, ինչ օգուտ պիտի ստանաք ինձմէ, եթէ շխօսիմ ձեզի կամ յայտնութեամբ, կամ գիտութեամբ, կամ մարգարեւութեամբ եւ կամ ուսուցումով: 7 Զայն տուող անշունչ քաներն անզամ, ըլլայ զինք թէ քնար, եթէ հնչիւններու զանազանութիւն չտան, ինչպէս պիտի ճանչցուի սրինգով կամ քնարով նուագուածք: 8 Որովհետեւ եթէ փողն ալ անորոշ ձայն տայ, ովք պիտի պատրաստուի պատերազմի: 9 Նոյնպէս

14 Սիրոյ հետամուտ եղէք, պիտի աղօթեմ միտքնի ալ սաղմոս պիտի երգեմ հոգիով, սաղմոս պիտի երգեմ միտքնի ալ: 15 Այլապէս, երբ դուն օրինաբանես հոգիով, ինչպէս ան որ տգետի տեղը գրաւած Է՝ «ամեն» պիտի ըստ քու շնորհակալութեանդ ատեն, քանի որ չի հասկնար քու ըսածդ: 17 Արդարեւ դուն լաւ շնորհակալ կ'ըլլաս, բայց միւսը չի շինուիր: 18 Շնորհակալ եմ ԱստուծնԸ, որ ծեր բոլորեն աւելի լեզուններ կը խօսիմ. 19 սակայն կը նախընտրեմ եկեղեցին մԵջ իին խօսք ըսել միտքնիս, որպէսզի ուրիշներուն ալ սորվեցնեմ, քան բիւրաւոր խօսքեր՝ անծանօթ լեզուով: 20 Եղբայրներ, ընթռնումով մանուկ միջ ըլլաք, հապա չարամտութեան մԵջ մանուկ եղէք, իսկ ընթռնումով՝ չափահաս: 21 Օրէնքին մԵջ գրուսած է. «Ուրիշ լեզուններով եւ ուրիշ շրթունքներով պիտի խօսիմ այս ժողովուրիին, սակայն այդպէս ալ մտիկ պիտի չընեն ինծի, - կ'ըսէ Տերը»: 22 Յնտեւարար լեզունները նշանի համար են, ոչ թէ հաւատացեաններուն՝ հապա անհաւատներուն. իսկ մարգարեւութիւնը՝ ոչ թէ անհաւատներուն, հապա՝ հաւատացեալներուն: 23 Ուրեմն, եթէ ամբողջ եկեղեցին համախմբուի տեղ մը եւ բոլորն ալ խօսին անծանօթ լեզուններ, ու ինն մտնեն տգետներ կամ անհաւատներ, պիտի չըսնն թէ դուք խելազարած էք:

24 Իսկ եթէ բոլորն ալ մարգարեանան, **15** Եղբայրներ, կը զիտցնեմ ձեզի ու հոն մտնէ անհաւաստ մը կամ տգէտ այն աւետարանը՝ որ քարոզեցի մը, բոլորն ալ կը կշտամբուի, բոլորն ձեզի, ու դուք ալ ընդունեցիք եւ անոր ալ կը դատուի: **25** Եւ այսպէս՝ անոր մէջ հաստատ կը կենաք: **2** Անով սիրտին գաղտնիքները երեւան կ'ելլեն, նաեւ կը փրկուիք, եթէ յիշողութեան ու երեսի վրայ իյնալով պիտի երկրպագէ մէջ պահեք ինչ որ աւետեցի ձեզի. Աստուծոյ, եւ յայտարարէ թէ իրապէս այլապէս՝ զուր տեղը հաւատացած Աստուծած ձեր մէջ է: **26** Ուրեմն ինչ, կ'ըլլաք: **3** Որովհետեւ նախ աւանդեցի Եղբայրներ: Երբ կը համախմբուիք, եթէ ձեզի այս՝ որ ես ալ ընդունեցի, թէ ձեզմէ իւրաքանչիւրը ունի սաղմոս մը, Քրիստոս մեռաւ մեր մեղքերուն ուսուցում մը, լեզու մը, յայտնութիւն մը, համար՝ Գիրբերուն համաձայն, **4** մեկնութիւն մը՝, ամեն բան թող ըլլայ թաղուեցաւ, յարութիւն առաւ երրորդ շինութեան համար: **27** Եթէ մէկը խօսի օրը՝ Գիրբերուն համաձայն, **5** ու երեւցաւ անծանօթ լեզուով, երկու կամ ամենէն Կեփասի, ապա տասներկութիւն: **6** շատը՝ երեք հոգի թող ըլլան, եւ խօսին Յետոյ միաժամանակ երեւցաւ հինգ կարգով. մէկն ալ թող թարգմանէ: **28** հարիւրէ աւելի Եղբայրներու, որոնց Բայց եթէ թարգմանող չըլլայ, թող լրէ մեծ մասը կը մնայ մինչեւ այժմ, իսկ Եկեղեցին մէջ, ու թող խօսի ինքնիրեն ոմանք ալ ննջեցին: **7** Ապա երեւցաւ եւ Աստուծոյ հետ: **29** Մարգարեները Յակոբոսի, յետոյ՝ բոլոր առաքեալներուն: թող խօսին՝ երկու կամ երեք հոգի, ու **8** Բոլորն եւոք՝ երեւցաւ նաեւ ինծի, միւսները վճռեն: **30** Իսկ եթէ ուրիշի մը՝ որ դպաւէս թէ փիժածի մը: **9** Որովհետեւ նստած Ե՛ բան մը յայտնուի, առաջինը թող ես առաքեալներուն փոքրագոյնն եմ, լրէ: **31** Որովհետեւ բոլոր ալ կրնաք մէկ եւ արժանի ալ չեմ առաքեալ կոչուելու, առ մէկ մարգարեանալ, որպէսզի բոլորն քանի որ հալածեցի Աստուծոյ Եկեղեցին: ալ սորվին, եւ բոլորն ալ միշտարուին: **10** Բայց Աստուծոյ շնորհիքն եմ՝ ինչ **32** Եւ մարգարեներուն հոգիները որ եմ: Եւ անոր շնորհքը՝ որ իմ վրաս մարգարեներուն կը հապատակին. **33** Ե, ընդունայն չեղաւ. հապա ես անոնց քանի որ Աստուած խառնակութեան բոլորն շատ աւելի աշխատեցայ. սակայն Աստուծած չէ, հապա՝ խաղաղութեան, ոչ թէ ես, հապա Աստուծոյ շնորհքը՝ ինչպէս սուրբերուն բոլոր Եկեղեցիներուն որ ինծի հետ էր: **11** Ուստի՝ թէ ես, թէ մէջ: **34** Եկեղեցիներուն մէջ՝ ձեր կիները անոնք այսպէս կը բարոզենք, ու դուք թող լրեն, որովհետեւ անոնց արտօնուած այսպէս հաւատացիք: **12** Ուրեմն եթէ չէ խօսի, հապա՝ հպատակի, ինչպէս կը քարոզուի թէ Քրիստոս մեռելներէն կ'ըսէ Օրէնքն ալ: **35** Իսկ եթէ ուզեն յարութիւն առած Ե, ինչպէս ձեզմէ ոմանք որեւէ բան սորվի, թող հարցնեն տան կ'ըսեն թէ “մեռելներու յարութիւն չկայ”։ մէջ՝ իրենց ամուսիններուն. քանի որ **13** Բայց եթէ մեռելներու յարութիւն չկայ, կիներուն ամօր Ե Եկեղեցին մէջ խօսի: ուրեմն Քրիստոս ալ յարութիւն առած **36** Միթէ Աստուծոյ խօսքը ձեզմէ ելայ, չէ: **14** Ու եթէ Քրիստոս յարութիւն առած կամ միայն ձեզի հասաւ: **37** Եթէ մէկը չէ, ուրեմն մեր քարոզութիւնը ունայն կը կարծէ թէ ինք մարգարէ Ե, կամ Ե, ու ձեր հաւատքն ալ ունայն Ե: **15** հոգեւոր, թող գիտակցի թէ ձեզի գրած Իսկ մենք ալ Աստուծոյ սուր վկաները բամեր՝ Տէրոց պատուիրամմերն են: **38** կ'ըլլամբ, որովհետեւ Աստուծոյ համար Բայց եթէ մէկը անգէտ Ե՝ թող անգէտ վկայեցինք թէ մեռելներէն յարուցանեց ըլլայ: **39** Յետեւաքար, Եղբայրներ, Քրիստոսը. մինչեւ յարուցանած չէ նախանձախնդիր եթէր մարգարեանալու, զայն, եթէ իրապէս մեռելները յարութիւն ու մի արգիլէր լեզուներ խօսին ալ: **40** չեն առներ: **16** Քանի որ եթէ մեռելները Ամեն բան թող ըլլայ վայելչութեամբ եւ յարութիւն չեն առներ, Քրիստոս ալ կարգով:

յարութիւն առած չէ. **17** ու եթէ Քրիստոս յարութիւն առած չէ, ձեր հաւատքը փուծ Ե, եւ տակաւին ձեր մեղքերուն մէջ եր.

18 ուրեմն Քրիստոսով ննջեցեալմերն ալ մէկը պիտի ըսէ. «Ինչպէս մեռեները կորսուած են: 19 Եթէ միայն այս կեանքին յարութիւն կ'առնեն, եւ ինչ մարմինով համար Քրիստոսի յուսացած ենք, մենք կու գան»: 20 Ա՞միտ, ինչ որ դուն կը բոլոր մարդոցմէն աւելի խոճախի ենք: սերմանես՝ կեանք չի ստանար եթէ 20 իսկ իհմա՝ Քրիստոս մեռեներէն չմեռնի: 21 Իսկ ինչ որ կը սերմանես, յարութիւն առած է, ու եղած երախայրիքը ոչ թէ այն մարմինը որ պիտի բուսնի՝ անոնց որ ննջեցին: 22 Որովհետեւ՝ քանի կը սերմանես, հապա մերկ հատիկը, մարդով եղաւ մահը, մարդով ալ եղաւ ըլլայ ան ցորենի թէ ուրիշ սերմի. 23 մեռեներու յարութիւնը: 24 Որովհետեւ բայց Աստուած մարմին կու տայ անոր՝ ինչպէս Աղամով բոլորը կը մեռնին, ինչպէս կը կամենայ, եւ իւրաքանչիւր նոյնպէս ալ Քրիստոսով բոլորը կեանք սերմին՝ իր յատուկ մարմինը: 25 Ամեն պիտի ստանան: 26 Բայց իւրաքանչիւրը մարմին նոյն մարմինը չէ. հապա ուրիշ է իր կարգով. նախ երախայրիքը՝ Քրիստոս, մարդոց մարմինը, ուրիշ՝ անսառններուն յետոյ Քրիստոսի պատկանողները՝ իր մարմինը, ուրիշ՝ ծուկերունը, եւ ուրիշ՝ գալուստին: 27 Կայ պիտի գայ վախճանը, թոշուններունը: 28 Կան նաեւ երկնաւոր երբ թագաւորութիւնը պիտի յանձնէ մարմիններ ու երկրաւոր մարմիններ. Աստուածոյ՝ Յօրը, ոչչացնելէ ետք ամեն բայց երկնաւորներուն փառքը ուրիշ պետութիւն, ամեն իշխանութիւն ու է, երկրաւորներունը՝ ուրիշ: 29 Արեւին զօրութիւնն: 30 Որովհետեւ ան պէտք է փառքը ուրիշ է, լուսինին փառքը՝ ուրիշ, թագաւորէ, մինչեւ որ բոլոր թշնամիները եւ աստղերուն փառքը՝ ուրիշ. որովհետեւ դնէ իր ոտքերուն տակ: 31 Վերջին մէկ աստղը փառքով կը տարբերի միւս թշնամին որ պիտի ոչչացուի՝ մահն է, աստղին: 32 Այսպէս է նաեւ մեռեներուն որովհետեւ Գիրքը կ'ըսէ. «Ամեն բան յարութիւնը: Մարմինը կը սերմանուի դրաւ անոր ոտքերուն տակ». 33 Բայց ապականութեամբ, եւ յարութիւն կ'առնէ երբ կ'ըսէ թէ “ամեն բան դրուած է անոր անապականութեամբ. 34 Կը սերմանուի տակ”, բացայստ է թէ բացի անկէ՝ որ անպատուութեամբ, ու յարութիւն կ'առնէ ամեն բան դրաւ անոր տակ: 35 Ու երբ փառքով. կը սերմանուի տկարութեամբ, ամեն բան հպատակի անոր, այն ատեն եւ յարութիւն կ'առնէ զօրութեամբ: 36 Որդին՝ ինք ալ՝ պիտի հպատակի անոր՝ կը սերմանուի իր շնչաւոր մարմին, ու որ ամեն բան դրաւ իրեն տակ, որպէսզի յարութիւն կ'առնէ իր հոգեւոր մարմին: Աստուած ըլլայ ամեն ինչ՝ բոլորին մէջ: Ծնչաւոր մարմին կայ, նաեւ հոգեւոր 37 Այլապէս, ինչ պիտի ընեն անոնք՝ մարմին կայ, 38 եւ սա գրուած է. «Առաջին որ կը մկրտուին մեռեներուն համար, մարդը՝ Աղամ՝ եղաւ ապրող անձ». իսկ եթէ մեռեները երբէք յարութիւն չեն վերջին Աղամը՝ ապրեցնող հոգի: 39 առներ: Ուրեմն ինչո՞ւ կը մկրտուին անոնց Բայց ոչ թէ նախ հոգեւորը, հապա՝ համար. 40 եւ ինչո՞ւ մենք ալ վտանգի շնչաւորը, ու յետոյ՝ հոգեւորը: 41 Առաջին մէջ ենք ամեն ժամ: 42 Ես ամեն օր կը մարդը երկրեն է՝ հողեղին, բայց երկրորդ մեռնիմ. վկայ կը բերեմ այն պարծանքը՝ մարդը Տերն է՝ երկինքն: 43 Ինչպէս որ ունիմ ծեր վրայ Քրիստոս Յիշուասով՝ հողեղինն է՝ նոյնպէս ալ հողեղիններն մեր Տերոջոնով: 44 Եթէ Եփեսոսի մէջ են, եւ ինչպէս երկնաւորն է՝ նոյնպէս կրուած ըլլայի զազաններու դէմ՝ մարդոց ալ երկնաւորներն են: 45 Ինչպէս կը նման, ինչ օգուտ եր ինծի, եթէ մեռեները կրենք հողեղինս պատկերը, նաեւ յարութիւն չեն առներ. ուտենք՝ “ու խմենք, պիտի կրենք երկնաւորին պատկերը: որովհետեւ վաղը պիտի մեռնինք: 46 Ուրեմն սա կ'ըսեմ, եղրայրներ, Մի մոլորիք. չար ընկերակցութիւնները թէ մարմին եւ արիւն չեն կրնար կ'ապականեն բարի բարքը: 47 Աթափեցէք ժառանգել Աստուածոյ թագաւորութիւնը, արդարութեամբ ապրելու համար, ու ոչ ալ ապականութիւնը կը ժառանգէ մի մեղանչէք. որովհետեւ ծեզմէ ումանք անապականութիւն: 48 Ահա կը յայտնեմ չունին Աստուածոյ գիտութիւնը. ասիկա ծեզի խորհուրդ մը. «Բոլորս պիտի կ'ըսեմ՝ ծեզ ամշցնելու համար: 49 Բայց չննջենք, բայց բոլորս ալ պիտի փոխուինք.

52 անմիջապէս, ակնքարթի մը մէջ, վերջին ու բազմաթիւ հակառակորդներ կան: 10 փողին հնչելու ատենք. որովհետեւ փողը Ուրեմն եթէ Տիմոթէոս գայ, ուշադիր եղէք պիտի հնչէ, մերեխները յարութիւն պիտի որ մնայ ձեր քով առանց վախի. քանի առնեն՝ առանց ապականութեան, ու որ ան կ'ընէ Տէրոց գործը, հնչպէս ևս մենք այ պիտի փոխուինք»: 53 Որովհետեւ ալ: 11 Ուստի ոչ մէկը թոյ անարգէ զայն. պէտք է որ այս ապականացու մարմինը հապա խաղաղութեանը ուղարկեցէք հագնի անապականութիւն, եւ այս զայն՝ որ ինծի գայ, որովհետեւ անոր մահկանացուն հագնի անմահութիւն: 54 կը սպասեմ եղբայրներուն հետ: Ուստի երբ այս ապականացու մարմինը 12 իսկ ինչ կը վերաբերի Ապողոս հագնի անապականութիւն, եւ այս եղբօր, շատ աղաչեցի անոր՝ որ ձեզի մահկանացուն հագնի անմահութիւն, զայ եղբայրներուն հետ, բայց բնաւ այն ատեն պիտի իրազործուի այն փափաք չունեցաւ որ հիմա զայ. խօսքը՝ որ գրուեցաւ. «Մահը ընկրմեցաւ սակայն պիտի զայ՝ երբ պատեհութիւն յաղթութեան մէջ»: 55 «Մահ, ուր է ունենայ: 13 Արթուն մնացէք, հաւատքի խայթոցդ դժոխք, ուր է յաղթութիւնդ»: մէջ հաստատոն կեցէք, բայց եղէք, (Hadēs ց86) 56 Մահուան խայթոցը մնեքն զօրացէք: 14 Ձեր բոլոր բաները սիրնվ է, ու մեղքին զօրութիւնը՝ Օրէնքը: 57 ըլլան: 15 Կ'աղաչնմ ձեզի, եղբայրներ, Բայց շնորհակալութիւն Աստուծոյ, (ողուք կը ճանչնաք Ստեփանասի որ մեզի յաղթութիւն կու տայ մեր ընտանիքը, որ Աքայիայի երախայրիքն Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով: Է, եւ իրենք զիրենք նուիրեցին 58 Յետենարար, սիրեյի եղբայրներս, սուլքերուն սպասարկութեան,) 16 հաստատոն եւ անշարժ եղէք, ու ամեն որ հպատակիք այդպիսիներուն եւ ատեն յառաջդիմեցէք Տէրոց գործին բոլորին՝ որ կը գործակցին մեզի ու մէջ, զիտնալով թէ ձեր աշխատանքը կ'աշխատին: 17 Ուրախ եմ Ստեփանասի, Փորտունատոսի եւ Աքայիկոսի գալուստին համար, որովհետեւ իրենք լրացուցին ձեր պակասը, 18 բանի որ հանգստացուցին իմ հոգիս ու ձերը. ուրեմն ճանչնէք այդպիսիները: 19 Ասիայի Եկեղեցիները կը բարեւեն ձեզ. Տէրոշնվ շատ կը բարեւեն ձեզ Ավիլոս եւ՝ Պրիսկիղա՝ իրենց տան մէջ եղող Եկեղեցիին հետ: 20 Բոլոր եղբայրները կը բարեւեն ձեզ. բարեւեցէք զիրար սուլք համբոյրով: 21 Ես՝ Պողոս, իմ ձեռքովս կը գրեմ այս բարեւը: 22 Եթէ մէկը չի սիրեր Տէր Յիսուս Քրիստոսը, նզովեալ ըլլայ երբ մեր Տէրը զայ»: 23 Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեզի հետ: 24 Իմ սերս ձեր բոլորին հետ՝ Քրիստոս Յիսուսով: Ամեն:

16 Ինչ կը վերաբերի սուլքերուն համար ըլլալիք հանգանակութեան, ինչպէս պատուիրեցի Գաղատացիներու Եկեղեցիներուն, դուք ալ այնպէս ըլլէք: 2 Ամեն ՍԵկշաբթի՝ ձեզմէ իրաքանչիւրը թոյ մէկիդ դնէ իր քով ինչ որ յաջործած է ինսայել, 3 որպէսզի հանգանակութիւններ չուլան երբ ես զամ: Ու երբ զամ, անոնք որ զատորոյշէք՝ զիրենք պիտի դրկեմ նամակներով», որպէսզի Երուսաղեմ տանին ձեր պարգեւները: 4 Եթէ իմ երթալս ալ արժանավայել ըլլայ, անոնք պիտի երթան ինծի հետ: 5 Ուրեմն ես պիտի զամ ձեզի՝ երբ անցնիմ Մակեդոնիային. (քանի որ պիտի անցնիմ Մակեդոնիային.) 6 եւ թերեւս մնամ ձեր քով ու ձմերեմ ալ ձեզի հետ. որպէսզի դուք ուղարկեք զիս՝ ուր որ երթամ: 7 Որովհետեւ չեմ ուզեր տեսնել ձեզ հիմա՝ անշած ատենս, բայց կը յուսամ որ ժամանակ մը մնամ ձեր քով, եթէ Տէրը արտօնէ: 8 Սակայն Եփեսոս պիտի մնամ մինչեւ Պենտէկոստէ. 9 որովհետեւ մեծ եւ արդիւնաւոր դուռ մը բացուած է ինծի,

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՒ

1 Պոյոս, Աստուծոյ կամքով Յիսուս Քրիստոսի առաքեալը, ու Տիմոթեոս մեր Եղբայրը, Կորնթոսի մէջ Եղած Աստուծոյ Եկեղեցին եւ Աքայիայի մէջ Եղող բոլոր սուրբերուն. 2 շնորհը ու խաղաղութիւն ձեզի Աստուծմ՝ մեր Յօրմէն, եւ Տէր Յիսուս Քրիստոս։ 3 Օրինեալ ըլլայ Աստուած, մեր Տէրո՞ Յիսուս Քրիստոսի Յայրը, արգահատանքի Յայրը եւ ամէն միսիթարութեան Աստուածը, 4 որ կը միսիթարէ մեզ մեր ամբողջ տառապանքին մէջ, որպէսզի մենք կարենանք միսիթարել անոնք՝ որ որեւէ տառապանքի մէջ են, այն միսիթարութեամբ՝ որով մենք կը միսիթարուինք Աստուծմ. 5 որովհետեւ ինչպէս Քրիստոսի չարչարանքները կ'առատանան մեր մէջ, նմանապէս մեր միսիթարութիւնն ալ կ'առատանայ Քրիստոսի միջոցով։ 6 Եթէ տառապինք՝ ձեր միսիթարութեան եւ փրկութեան համար է, որ արդիւնաւոր կ'ըլլայ՝ համբերելով այն նոյն չարչարանքներուն, որոնցմով մենք ալ կը չարչարուինք. ու եթէ միսիթարուինք՝ ձեր միսիթարութեան եւ փրկութեան համար է։ 7 Մեր յոյսը հաստատուն է ձեր վրայ, որովհետեւ գիտենք թէ ինչպէս հաղորդակից Եք մեր չարչարանքներուն, նոյնպէս ալ միսիթարութեան պիտի ըլլաք։ 8 Որովհետեւ չենք ուզեր, Եղբայրներ, որ անգիտանաք Ասիայի մէջ մեզի պատահած տառապանքը. չափէն աւելի ծանրաբեռնուեցանք, մեր կարողութենեն աւելի, այնքան՝ որ նոյնիսկ յուսահատեցանք կեանքն։ 9 Բայց մահուան Վճիռը ունենիք մեր վրայ, որպէսզի վստահինք ոչ թէ մենք մեզի, հապա Աստուծոյ՝ որ մեռենանք կը յարուցան։ 10 Ան այդպիսի մեծ մահէ մը ազատեց մեզ, ու կ'ազատէ. 11 եւ կը յուսանք թէ ան տակալին պիտի ազատէ։ Դուք ալ կը գործակցիք՝ մեզի համար աղերսելով, որպէսզի շատեր շնորհակալ ըլլան մեր պատճառով՝ շատ անձերու գրեցի, որ երբ զամ՝ տրտմութիւն մը չկրեմ անոնցմ՝ որ պէտք է ուրախացնեն

աղօթքին միջոցով մեզի Եղած շնորհին համար։ 12 Մըրդարեւ սայ է մեր պարծանքը՝ մեր խոճանտանքին վկայութիւնը, թէ մենք՝ պարզամտութեամբ եւ Աստուծոյ անկեղծութեամբ, ոչ թէ մարմնաւոր հմաստութեամբ՝ հապա Աստուծոյ շնորհեով վարուեցանք աշխարհի մէջ, եւ այ աւելի ձեզի հանդէպ։ 13 Որովհետեւ ուրիշ բան չենք գուեր ձեզի, քան ինչ որ դուք կը կարդաք ու կը հասկնաք. եւ կը յուսամ թէ մինչեւ վախճանն ալ պիտի հասկնաք, 14 ինչպէս նաեւ մասամբ հասկցաք մեզ, թէ մենք ձեր պարծանքն ենք, ինչպէս դուք ալ մերը՝ Տէր Յիսուսի օրը։ 15 Այս վստահութեամբ կը փափաքէն նախ զալ ձեզի, որպէսզի դուք երկրորդ շնորհը մը ընդունիք, 16 անցնիլ ձեզմէ դէպի Մակեղոնիա, եւ Մակեղոնիային դարձեալ զալ ձեզի, ու ձեզմէ ուղարկուած՝ երթալ Յրէաստան։ 17 Ուրեմն երբ այսպէս փափաքեցայ, միթէ թեթեւութեամբ վարուեցայ. եւ կամ ինչ որ ես կը ծրագրեմ, մարմնաւորապէս կը ծրագրեմ, որպէսզի իմ քովս «այն»՝ այն ըլլայ, եւ «ո՛չ»՝ ո՛չ։ 18 Մակայն Աստուած հաւատարիմ է, որ ձեզի հասած մեր խօսքը «այն» եւ «ո՛չ» չէր. 19 Քանի որ Աստուծոյ Որդին՝ Յիսուս Քրիստոս, որ քարոզուեցաւ ձեզի մեր միջոցով, (ինձմով, Սիդուանոսով ու Տիմոթէոսով,) «այն» եւ «ո՛չ» չեղալ, հապա իր մէջ եղաւ «այն»։ 20 Արդարեւ Աստուծոյ բոլոր խստումները՝ իր մէջ «այն» են, եւ իր մէջ «ամէն» են՝ Աստուծոյ փառքին համար մեր միջոցով։ 21 Ուրեմն ան որ հաստատեց մեզ Քրիստոսով՝ ձեզի հետ, եւ օծեց մեզ՝ Աստուած է, 22 որ նաեւ կնքեց մեզ ու տուալ մեզի Հոգիին գրաւականը՝ մեր սիրտերուն մէջ։ 23 Բայց ես Աստուած վկայ կը կանչեմ իմ անձիս, թէ տակալին Կորնթոս չեկայ՝ ինայելու համար ձեզի։ 24 Ո՛չ թէ կը տիրենք ձեր հաւատքին վրայ, հապա գործակիցներ ենք ձեր ուրախութեան. որովհետեւ դուք հաւատքով կը կենաք։

2 2 Որովհետեւ եթէ ես տրտմեցնեմ ձեզ, այ ովք է որ պիտի ուրախացնէ զիս, եթէ ոչ ան՝ որ տրտմեցաւ ինձմ։ 3 Ասիկա ըլլան մեր պատճառով՝ շատ անձերու գրեցի, որ երբ զամ՝ տրտմութիւն մը չկրեմ անոնցմ՝ որ պէտք է ուրախացնեն

զիս. քանի որ ձեր բոլորին մասին **3** Սկսինք դարձեալ մենք մեզ համոզուած եմ թէ իմ ուրախութիւնս յանձնարարել կամ թէ՝ ոմանց պէս՝ ձեր բոլորին է: **4** Որովհետեւ շատ պէտք են մեզի յանձնարարական տառապանքի մէջ եւ սիրտի կալիծով նամակներ ձեզի, կամ յանձնարարութիւն գրեցի ձեզի՝ շատ արցունքով. ոչ թէ՝ ձեզմէ: **2** Դուք եք մեր նամակը՝ մեր որպէսզի տրտմիք, հապա զիտնաք սիրտերուն մէջ գրուած, ճանչցուած այն յորդառատ սէրը՝ որ ունիմ ձեզի ու կարդացուած բոլոր մարդոցմէն. **3** հանդէպ: **5** Իսկ եթէ մէկը տրտմեցուց, բացայստ ըլլալով որ դուք Քրիստոսի ոչ թէ տրտմեցուց զիս, հապա մասամբ նամակն էք՝ մեր սպասարկութեամբ, (որպէսզի չծանրաբեռնեմ) ձեզ բոլորդ”: ոչ թէ մելանով գրուած, հապա՝ ապրող **6** Բաւական է այդպիսի մարդուն այն Աստուծոյ Յոգիով. ոչ թէ քարեղեն պատիժը՝ որ տրուեցաւ շատերէ: **7** տախտակներու վրայ, հապա՝ սիրտին Յետևաբար՝ ընդհակառակը՝ պէտք է մարմնեղեն տախտակներուն վրայ: **4** Վիխարէնը ներել անոր ու միսիթարել Մենք այսպիսի Վստահութիւն ունինք զայն, որպէսզի այնպիսին չյուսալքուի Աստուծոյ վրայ՝ Քրիստոսի միջոցով: **5** Ո՞չ չափազանց տրտմութենեն: **8** Ուստի թէ մենք մեզմէ ընդունակ ենք մտածել կ'աղաքնմ ձեզի, որ անոր հանդէպ որեւէ բան՝ որպէս թէ մեզմէ, հապա մեր վաւերացնէք ձեր սէրը. **9** (քանի որ ընդունակութիւնը Աստուծմէ: **6** Ան նաեւ սայ նպատակով ալ գրեցի, որպէսզի ընդունակ ըրաւ մեզ Նոր Կտակարանին ձեզ կիրծելով զիտնամ թէ ամեն բանի սպասարկուներ ըլլալու. ոչ թէ գիրին, մէջ հնազանդ էք: **10** Անոր՝ որուն դուք հապա՝ Յոգին, որովհետեւ գիրը կը որեւէ բան ներէք, ես ալ կը ներեմ. սպաննէ, բայց Յոգին կեանք կու տայ: **7** որովհետեւ եթէ որեւէ բան ներած Իսկ եթէ քարերու վրայ փորագրուած եմ, ձեր պատճառով անոր ներած մահուան սպասարկութիւնը այնքան եմ Քրիստոսի անձով.) **11** որպէսզի փառաւոր եղաւ, որ ԽրայԵլի որդիները Սատանան մեզ չկեղեք, քանի որ չենք չեն կրնար ակնապիշ նայիլ Մովսէսի անգիտանար անոր դիտաւորութիւնները: Երեսին՝ անոր դէմքին պայծառութեան **12** Ուրեմն երբ հասայ Տրովադա՝ պատճառով, որ պիտի ոչնչանար, **8** Քրիստոսի աւետարանը քարոզերու, ուրեմն նրբան աւելի փառաւոր պիտի թէպէտ Տէրը դուռ մը բացած էր ինծի, ըլլայ հոգին սպասարկութիւնը. **9** **13** անտրորութիւն չունեցայ հոգին բանի որ եթէ դատապարտութեան մէջ, որովհետեւ հոն չգտայ Եղբայրս՝ սպասարկութիւնը փառաւոր էր, Տիտոսը. հապա հրամեշտ առնելով որչափ աւելի գերազանց պիտի ըլլայ անոնցմ՝ մեկնեցայ Մակեղոնիս: **14** արդարութեան սպասարկութեան Շնորհակալութիւն Աստուծոյ, որ ամեն փառքը. **10** որովհետեւ ինչ որ փառաւոր ատեն մեզի յախթութիւն կը պատճառէ եղած էր՝ ալ փառք չունէր այս Քրիստոսով, ու զինք ճանչնալուն կապակցութեամբ, զինք գերազանցող հոտը մեզմով կը յայտնաբերէ ամեն փառքին պատճառով: **11** Արդարեւ եթէ տեղ: **15** Որովհետեւ մենք՝ Աստուծոյ այն որ պիտի ոչնչանար՝ փառաւոր համար՝ Քրիստոսի անոյշ հոտն ենք, թէ էր, որչափ աւելի փառաւոր պիտի փրկուածներուն եւ թէ կորսուոյններուն ըլլայ այն՝ որ մնայուն է: **12** Ուրեմն, մէջ: **16** Ոմանց՝ մահուան հոտ դէպի մահ, նկատելով որ ունինք այսպիսի յոյս մը, ոմանց ալ՝ կեանքի հոտ դէպի կեանք: մեծ համարձակութեամբ կը վարուինք եւ ով ընդունակ է ընելու այս բաները: մեր խօսքին մէջ. **13** ոչ թէ ինչպէս Մովսէս, **17** Քանի որ մենք շատերուն պէս չենք, որ ծածկոց կը դնէր իր երեսին վրայ՝ որոնք կը խարդախեն Աստուծոյ խօսքը. որպէսզի ԽրայԵլի որդիները ակնապիշ հապա անկեղծութեանմբ, Աստուծմէ չնայԵին ոչնչանալու սահմանուածին դրկուած եւ Աստուծոյ առջեւ կը խօսինք՝ վախճանին: **14** Սակայն անոնց միտքերը կուլցան. որովհետեւ՝ մինչեւ այսօր՝ նոյն ծածկոցը ձգուած կը մնայ Յին

Կտակարանի ընթերցումին վրայ, (ան մատնուինք, որպեսզի Յիսուսի կեանքն Քրիստոսով կ'ոչչանայ.) 15 հապա ալ յայտնաբերուի մեր մահկանացու մինչեւ այսօր, երբ Մովսէսի գիրքը կը մարմինին մէջ: 12 Ուստի՝ մահը կը կարդացուի, ծածկողը դրուած կը մնայ ներգործէ մէր մէջ, իսկ կեանքը՝ ձեր մէջ: անոնց սիրտին վրայ: 16 Բայց երբ Տէրոց 13 Բայց հաւատքին նոյն հոգին ունինք, դառնան, ծածկոցը պիտի վերցուի: 17 ինչպէս գրուած է. «Հաւատացի, ուստի Ուրեմն Տէրը այդ Հոգին է, եւ ուր Տէրոց խօսեցայ»: Մենք ալ կը հաւատանք, Հոգին կայ, ինն ազատութիւն կայ: 18 ուստի կը խօսինք: 14 Գիտենք թէ ան՝ Իսկ մենք բոլորս, բաց երեսով Տէրոց որ յարուցանեց Տէր Յիսուսը, մեզ ալ փառքը տեսնելով՝ որպէս թէ հայտիի մէջ, պիտի յարուցանէ Յիսուսի միջոցով, եւ կը փոխուինք նոյն պատկերին՝ փառքէ անոր պիտի ներկայացնէ՝ ձեզի հետ: 15 փառք, որպէս թէ Տէրոց Հոգին միջոցով: Որովհետեւ ամեն բան ձեզի համար է, որպէսզի այն շնորհիքը՝ աւեցած շատերու շնորհակալութեամբ՝ ճոխանայ Աստուծոյ փառքին համար: 16 Յետեւաբար չենք ծանծրանար. եւ թէպէտ մեր արտաքին մարդը կ'ապականի, ներքին մարդը օրէ օր կը նորոգուի: 17 Արդարեւ մեր թերեւ, վայրկենական տառապանքը՝ մեզի համար կը պատրաստէ գերազանց ու յալիտենական կշիռ ունեցող փառք մը. (այօնios g166) 18 Բանի որ մենք կը նայինք ո՞չ թէ տեսանելի բաներուն, հապա՝ անտեսանելիներուն. որովհետեւ տեսանելի բաները ժամանակաւոր են, իսկ անտեսանելիները՝ յալիտենական: (այօնios g166)

4 Ուստի, բանի ունինք այս սպասարկութիւնը, ողորմութիւն գտած ըլլալով՝ չենք ծանծրանար. 2 հապա հրաժարեցանք ամօթալի ծածուկ բաներէն, խորամանկութեամբ չենք ընթանար եւ Աստուծոյ խօսքը չենք խարդախեր. այլ ճշմարտութիւնը բացայացտելով մենք մեզ կը յանձնարարենք ամեն մարդու խոնդտանքին՝ Աստուծոյ առջեւ: 3 Իսկ եթէ մեր աւետարանը ծածկուած է, կորսուածներուն համար ծածկուած է. 4 որոնց մէջ այս աշխարհի աստուածը կուրցուց անհաւատներուն միտքերը, որպէսզի Քրիստոսի՝ Աստուծոյ պատկերին՝ փառքի աւետարանին լոյսը անոնց վրայ չշողայ: (այօն g165) 5 Արդարեւ մենք մեզ չե որ կը քարոզենք, հապա՝ Քրիստոս Յիսուս Տէրը, ու մեզ՝ ձեր ծառաները Յիսուսի համար. 6 որովհետեւ Աստուած, որ հրամայեց լոյսին՝ փայլի խալարին մէջեն, ինք փայլեցաւ մեր սիրտերուն մէջ՝ Աստուծոյ փառքին գիտութեան լոյս տալու համար Յիսուս Քրիստոսի դէմքին վրայ: 7 Ենք, ծանրութեան տակ կը հառաչենք. ո՞չ Բայց մենք ունինք այս գանձը հողէ թէ կ'ուզենք հանուլի, հապա՝ հազմիլ զայն ասորներու մէջ, որպէսզի զօրութեան գերազանցութիւնը ըլլայ Աստուծմ, եւ ո՞չ մեզի կեանքին մէջ: 5 Ուրեմն ան՝ թէ մեզմէ: 8 Ամեն կողմէ կը տառապանք, որ պատրաստեց մեզ այդ նոյն բանին բայց տագնապած չենք. Վարանումի համար՝ Աստուած է, որ նաեւ տուալ մէջ ենք, բայց յուսահատած չենք. 9 մեզի Հոգին գրաւականը: 6 Ուստի ամեն հալածուած ենք, բայց լքուած չենք. աստեն Վստահութիւն ունինք, գիտնալով խորտակուած ենք, բայց կորսուած չենք: թէ մինչ մարմինի մէջ ենք՝ հեռու ենք 10 Ամեն ատեն Յիսուսի մահը կը կրենք Տէրոջմեն. 7 (որովհետեւ հաւատքրվ մեր մարմինին մէջ, որպէսզի Յիսուսի կ'ընթանանք, եւ ո՞չ թէ տեսողութեամբ) 8 կեանքն ալյայտնաբերուի մեր մարմինին վստահութիւն ունինք, եւ առաւելապէս մէջ: 11 Որովհետեւ մենք որ կ'ապրինք՝ կ'ուզենք հեռանալ մարմինեն ու մօտ ամեն ատեն Յիսուսի համար մահուան կը

5 Արդարեւ գիտենք թէ եթէ մեր վրանի նման երկրային տունը բակուի, շինուածք մը ունինք Աստուծմ, անձեռակերտ յալիտենական տուն մը՝ երկինքի մէջ. (այօնios g166) 2 եւ իրապէս ասոր մէջ կը հառաչենք՝ տենչալով հազմիլ մեր երկնաւոր բնակութիւնը. 3 սակայն փայլեցաւ մեր սիրտերուն մէջ՝ Աստուծոյ երբ զայն հազմինք՝ մերկ չգտնուինք: 4 փառքին գիտութեան լոյս տալու համար Որովհետեւ մենք՝ որ այս վրանին տակն Յիսուս Քրիստոսի դէմքին վրայ: 7 Ենք, ծանրութեան տակ կը հառաչենք. ո՞չ մեզի կ'ուզենք հանուլի, հապա՝ հազմիլ զայն ասորներու մէջ, որպէսզի զօրութեան գերազանցութիւնը ըլլայ Աստուծմ, եւ ո՞չ մեզի կեանքին մէջ: 5 Ուրեմն ան՝ թէ մեզմէ: 8 Ամեն կողմէ կը տառապանք, որ պատրաստեց մեզ այդ նոյն բանին բայց տագնապած չենք. Վարանումի համար՝ Աստուած է, որ նաեւ տուալ մէջ ենք, բայց յուսահատած չենք. 9 մեզի Հոգին գրաւականը: 6 Ուստի ամեն հալածուած ենք, բայց լքուած չենք. աստեն Վստահութիւն ունինք, գիտնալով խորտակուած ենք, բայց կորսուած չենք: թէ մինչ մարմինի մէջ ենք՝ հեռու ենք 10 Ամեն ատեն Յիսուսի մահը կը կրենք Տէրոջմեն. 7 (որովհետեւ հաւատքրվ մեր մարմինին մէջ, որպէսզի Յիսուսի կ'ընթանանք, եւ ո՞չ թէ տեսողութեամբ) 8 կեանքն ալյայտնաբերուի մեր մարմինին վստահութիւն ունինք, եւ առաւելապէս մէջ: 11 Որովհետեւ մենք որ կ'ապրինք՝ կ'ուզենք հեռանալ մարմինեն ու մօտ

ըլլալ Տէրոց: 9 Ուստի պատիւ կը 6 2 Որովհետեւ կ'ըսէ. «Պատեհ համարենք ընդունեի ըլլալ անոր, մօտ թէ ժամանակին պատասխանեցի քեզի, հեռու: 10 Որովհետեւ պէտք է որ բոլորս ալ եւ փրկութեան օրը օգնեցի քեզի»: Ան ներկայանանք Քրիստոսի դատարանին հիմա է պատեհ ժամանակը, ահա հիմա առցեւ, որպէսզի իւրաքանչիւր ստանայ Ե փրկութեան օրը: 3 Բնակ սայթաքում այն բաներուն համեմատ՝ որ իր մարմինին չենք պատճառեր՝ որեւէ բանի մէջ, մէջ եղած ատեն ըրած է, բարի կամ որպէսզի մեր սպասարկութիւնը չար: 11 Ուրեմն՝ գիտնալով Տէրոց վախը՝ չարատաւորուի: 4 Հապա ամէն բանի կը համոզենք մարդիկ. սակայն մենք մէջ մենք մեզ կը հաստատենք որպէս բացայացտ ենք Աստուծոյ առցեւ, եւ Աստուծոյ սպասարկուներ, շատ կը յուսամ թէ բացայացտ ենք նաեւ համբերութեամբ, տառապանքներու ձեր խորհմտանքին մէջ: 12 Որովհետեւ մէջ, հարկադրանքներու, մենք մեզ դարձեալ չենք յանձնարարեր տագնապներու, 5 ծեծերու, ծեզի, հապա առիթ կու տանք ծեզի՝ բանտերու, իսականակութիւններու, մեզմով պարծենալու. որպէսզի բան մը աշխատանքներու, հսկումներու, ծոմերու ունենաք պատասխաներու անոնց՝ որ կը մէջ, 6 մաքրակեցութեամբ, գիտութեամբ, պարծենան երեւոյով, եւ ոչ թէ սիրոտվ: համբերատարութեամբ, քաղցրութեամբ, 13 Քանի որ եթէ ցնորած ենք՝ ատիկա Սուրբ Հոգիով, անկեղծ սիրով, 7 Աստուծոյ համար է, ու եթէ խոհեմ ենք՝ ճշմարտութեան խօսքով, Աստուծոյ ատիկա ձեզի համար է: 14 Որովհետեւ զօրութեամբ, արդարութեան զրահով՝ որ Քրիստոսի սէրը կը պարտադրէ մեզ, ու աջ կողմէն ու ձախ կողմէն է. 8 փառքով մեր դատումը սա է, թէ եթէ մէկը մեռաւ եւ անպատութեամբ, վատ համբաւով բոլորին համար, ուրեմն բոլորն ալ մեռան: թէ բարի համբաւով, մողորեցուցիչներու 15 Ան բոլորին համար մեռաւ, որպէսզի պէս՝ բայց ճշմարտախօսներ, 9 ապրողները այլևս չապրին իրենք իրենց անծանօթներու պէս՝ սակայն լաւ համար, հապա անոր համար՝ որ մեռաւ ճանչուածներ. մահամերձի պէս՝ եւ ահա իրենց համար, եւ յարութիւն առաւ: 16 կ'ապրինք, պատժուածներու պէս՝ ու չենք շետեւարար ասկէ ետք մենք ոչ մէկը կը մերցուած. 10 տրտմածներու պէս՝ բայց ճանչնանք մարմինով. թեպէտ Քրիստոսը միշտ կ'ուրախանանք, աղքատներու ճանչցանք մարմինով, հիմա ալ այնպէս պէս՝ սակայն կը հարստացնենք չենք ճանչնար: 17 Ուրեմն եթէ մէկը շատերը, ոչինչ ունեցողներու պէս՝ Քրիստոսի մէջ է, ան նոր արարած մըն է. միշտեռ տիրացած ենք ամէն բանի: 11 նախկին բաները անցան, եւ ահա ամէն Կորնթացիներ, մեր բերանը բացուած է բան նոր եղաւ: 18 Եւ ամէն բան Աստուծմ ձեզի, եւ մեր սիրտը՝ լայնցած: 12 Դուք է, որ հաշտեցուց մեզ իրեն հետ՝ Յիսուս մեր մէջ նեղը ինկած՝ չէք, հապա ձեր Քրիստոսի միշոցով, ու տուաւ մեզի սիրտին մէջ՝ նեղը ինկած էք: 13 Ուրեմն, հաշտութեան սպասարկութիւնը. 19 փոխարենը հատուցանելու համար այսինքն Աստուած էր, որ Քրիստոսով (կը խօսիմ ձեզի՝ իրը զաւակներուս), հաշտեցուց աշխարհը իրեն հետ՝ դուք ալ ձեր սիրտը լայնցուցէք: 14 անոնց յանցանքները չերագրելով Անհաւատներուն հետ անյարի լծակից՝ իրենց, ու յանձնեց մեզի հաշտութեան միշ ըլլաք. բանի որ ինչ ընկերակցութիւն խօսքը: 20 Ուրեմն մենք դեսպաններ ենք ունի արդարութիւնը անօրէնութեան Քրիստոսի համար, որպէս թէ Աստուած հետ, ինչ հաղորդութիւն ունի լոյսը կ'աղաջէր ձեզի մեր միշոցով. կ'աղերսենք խաւարին հետ, 21 եւ ինչ միաբանութիւն ձեզի Քրիստոսի կողմէն, հաշտուեցէք ունի Քրիստոս Բեկիարի հետ. կամ ինչ Աստուծոյ հետ: 22 Որովհետեւ Աստուած բաժին ունի հաւատացեալ անհաւատին մեզի համար մեղաւոր համարեց՝ ան՝ որ հետ, 23 եւ ինչ համածայնութիւն ունի մեղը չէր գիտեր, որպէսզի մենք Աստուծոյ տաճարը կուռքերուն հետ, արդարութիւնը ըլլանք անով:

որովհետեւ դուք ապրող Աստուծոյ տաճարն էք՝ ինչպէս Աստուած ըսաւ.

«Անոնց մեջ պիտի բնակիմ եւ անոնց մեջ ապաշխարութիւն՝ փրկութեան համար, պիտի շրջիմ. անոնց Աստուած պիտի որ չի գոջացներ. բայց աշխարհի ըլլամ ու անոնք ինծի ժողովուրդ պիտի տրտմութիւնը կը պատճառէ մահ: ըլլան: 17 Ուստի ելքը անոնց մեջն եւ 11 Քանի դուք տրտմեցաք Աստուծոյ զատուեցէք, - կ'ըսէ Տէրը: - Անմաքուր ուզած կերպով, ահա այդ բանը ձեր բանի մի դպչիք, 18 ու ես պիտի ընդունիմ մեջ ինչ փութաջանութիւն գոյացուց, ձեզ. ես Յայր պիտի ըլլամ ձեզի, ու դուք՝ նոյնիսկ շատագովութիւն, ընդվզում, իմ որդիներս եւ աղջկներս պիտի ըլլաք, վախ, տենչանք, նախանձախնդրութիւն, - կ'ըսէ Ամենակալ Տէրը»:

վրէժինդրութիւն. ամէն կերպով դուք

ձեզի հաւանութիւն տուիք թէ այդ

խնդիրին մեջ անկեղծ էք: 12 Ուրեմն ինչ որ

գրեցի ձեզի, ոչ թէ անիրաւութիւնը ընողին

պատճառով էր, եւ ոչ այ անիրաւութիւնը

կրողին պատճառով, հապա՝ որպէսզի

երեւնայ ձեզի Աստուծոյ առջեւ մեր

ընեցած փութաջանութիւնը ձեզի

հանդէպ: 13 Ուստի ձեր միխթարութեամբ

մենք միխթարուեցանք. եւ ոչ մեկը

կեղեքեցինք: 14 Չեմ ըսեր ասիկա՝

դատապարտելու համար ձեզ, որովհետեւ

նախապէս ըսեր եմ թէ դուք մեր սիրտին

մեջ Էք՝ միասին մեռնելու եւ ապրելու: 15 Մեծ

է խօսքի համարձակութիւնս ձեզի

հանդէպ, մեծ է ձեզմով պարծանքս,

լեցուած եմ միխթարութեամբ,

չափազանց ուրախ եմ մեր ամբողջ

տառապանքին մեջ: 16 Որովհետեւ՝ երբ

մենք Մակեդոնիա հասան՝ մեր մարմինը

բնայ անդրութիւն չունեցաւ, այլ ամէն

կողմէն կը տառապէինք. դուրսեն կրիւներ

կային, իսկ ներսեն՝ վախեր: 17 Բայց

Աստուած, որ խոնարհները կը միխթարէ,

մեզ միխթարեց Տիտոսի գալրուստով:

18 Եւ ոչ միայն անոր գալրուստով, այլ

նաեւ այն միխթարութեամբ՝ որով

ինք միխթարուած էր ձեզմով, երբ

պատմեց մեզի ձեր տենչանքը, ձեր է Մակեդոնիայի եկեղեցիներուն. 19 թէ

կոծը, ինծի հանդէպ ձեր ունեցած ինչպէս՝ տառապանքի մեծ փորձի մը

նախանձախնդրութիւնը, այնպէս որ այ մեջ՝ իրենց առատ ուրախութիւնը եւ

աւելի ուրախացայ: 20 Որովհետեւ, թէպէտ իրենց ծանր աղքատութիւնը ճոխացան

տրտմեցուցի ձեզ այդ անամակով, չեմ իրենց հարուստ առատաձեռնութեամբ:

զոջար, (թէպէտ զոջացեր էի,) քանի որ կը 21 Որովհետեւ ես կը վկայեմ թէ

նշմարեմ թէ այդ նամակով տրտմեցուց իրենց կարողութեան համեմատ, ու

ձեզ, թէպէտ միայն ժամանակ մը: 22 Կարողութենեն ալ աւելի յօժարակամ

Ուրեմն կ'ուրախանամ, ոչ թէ քանի ըլլալով, 23 շատ պնդումով կ'աղերսէին

որ տրտմեցաք, հապա՝ որովհետեւ մեզի՝ որ ընդունինք շնորհը

տրտմեցաք ապաշխարութեան համար. եւ սուրբերուն համար եղած

քանի որ տրտմեցաք Աստուծոյ ուզած սպասարկութեան հաղորդակցութիւնը:

կերպով, որպէսզի ոչինչ կորսնցուցած 24 Ոչ թէ ինչպէս մենք կը յուսայինք,

ըլլաք մեր միջոցով: 25 Արդարեւ Աստուծոյ հապա իրենք զիրենք ալ տուին՝ նախ

ուզած տրտմութիւնը կը պատճառէ” Տէրոց, ու յետոյ մեզի՝ Աստուծոյ կամքով:

6 Այնքան՝ որ աղաչեցինք Տիտոսի, փառքին համար, ու ձեր յօժարութեամբ: որ ինչպէս ան նախապէս սկսաւ, **20** Կը գգուշանայինք որ ոչ մէկը մեզ նոյնպէս նաեւ աւարտէ ձեր մէջ այդ արատաւորէ այս ճոխութեան մէջ, որ կը շնորհըն ալ: **7** Յետեւարար, ինչպէս դուք սպասարկուի մեր միջոցով. **21** Քանի որ ճոխացած էք ամէն բանով, (հաւատքով, կը մտադրէինք ոչ միայն Տերոց առջեւ, խօսքով, գիտութեամբ, ամբողջ հապա մարդոց առջեւ ալ ընել ինչ որ փութաջանութեամբ եւ մեզի հանդեպ պարկեշտ է: **22** Անոնց հետ որկեցինք ձեր տածած սիրով), ճոխացքն նաեւ այս մեր եղբայրը, որուն փութաջանութիւնը շնորհքով: **8** Կը խօսիմ ոչ թէ հրամայելով, յաճախ փորձարկած ենք շատ բաներու հապա՝ ուրիշներուն փութաջանութեան մէջ, իսկ հիմա այ աւելի փութաջան է, առիթով, ու փորձարկելու համար ձեր քանի որ մեծ վստահութիւն ունի ձեր սիրոյն անկեղծութիւնը: **9** Քանի որ դուք վրայ: **23** Ինչ կը Վերաբերի Տիտոսի, գիտէք մեր Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի ան հարդրակիցս է ու ձեր մօտ իմ շնորհքը, որ թեպէտ հարուստ էր՝ ծեզի գործակիցս. իսկ մեր եղբայրները՝ համար աղքատ եղաւ, որպէսզի դուք եկեղեցիներէն որկուածներն են, եւ հարստանաք անոր աղքատանալով: Քրիստոսի փառքը: **24** Ուրեմն ատոն ու **10** Եւ այս մասին կարծիք մը կու եկեղեցիներուն առջեւ ցոյց տուէք ձեր տամ, որովհետեւ ասիկա օգտակար սիրոյն եւ ծեզի հանդեպ մեր պարծանքին է ծեզի, դուք՝ որ նախապէս սկսաք՝ ապացոյցը:

անցեալ տարուընէ՝ ոչ միայն ընեն, այլ նաեւ կամենալ: **11** Իսկ հիմա ընեն այ կատարեցէք, որպէսզի՝ ինչպէս յօժարութիւն կար, նոյնպէս ալ կատարում ըլլայ՝ ձեր ունեցածն: **12** Որովհետեւ եթէ նախապէս յօժարութիւն ըլլայ, տալը ընդունելի է՝ մէկու մը ունեցածին համեմատ, եւ ոչ թէ չունեցածին համեմատ: **13** Քանի որ ես չեմ ուզեր որ ուրիշները անդորր ըլլան ու դուք տառապիք. **14** Հապա հաւասարութեամբ՝ հիմա, այս աստեն, ձեր յիութիւնը լրացնէ անոնց պակասը, որպէսզի անոնց լիութիւնն ալ օր մը լրացնէ ձեր պակասը, եւ այսպէս հաւասարութիւն ըլլայ: **15** Ինչպէս գրուած է. «Անոր որ շատ ժողվեց՝ ոչինչ աւելցաւ, իսկ անոր որ քիչ ժողվեց՝ ոչինչ նուազեցաւ»: **16** Բայց շնորհակալութիւն Աստուծոյ, որ այս նոյն անձկալից փութաջանութիւնը դրաւ Տիտոսի սիրոտին մէջ՝ ծեզի համար: **17** Արդարեւ ան ընդունեց մեր յորդորը. բայց աւելի փութաջան ըլլալով՝ իր իսկ համաձայնութեամբ գնաց ծեզի: **18** Անոր հետ որկեցինք նաեւ այն եղբայրը, որուն գովեստը կ'ըլլայ բոլոր եկեղեցիներուն մէջ՝ աւետարանին համար: **19** Եւ ոչ միայն այսքան, հապա նաեւ եկեղեցիներէն ընտրուեցաւ իրը մեզի ճամբորդակից՝ այս շնորհին հետ, որ մենք կը սպասարկենք նոյն Տերոց շնորհաջութեամբ մէջ, աւետարանին աւետարանին համար:

9 Արդարեւ աւելորդ է որ գրեմ ծեզի՝ սուրբերուն սպասարկութեան մասին, **2** քանի գիտեմ ձեր յօժարութիւնը. անոր մասին կը պարծենամ ծեզմով Մակեդոնացիներուն առջեւ, ըստեր թէ Աքայիացիները անցեալ տարուընէ պատրաստուած են. ու ձեր նախանձախնդրութիւնը դրդեց շատ շատերը: **3** Սակայն որկեցի եղբայրները, որպէսզի ծեզի հանդեպ մեր պարծանքը ընդունայն ըլլայ այս մասին, հապա՝ ինչպէս ըստեր եմ՝ պատրաստուած ըլլաք. **4** Որպէսզի՝ երբ Մակեդոնացիները զան ինծի հետ եւ անպատրաստ գոնեն ծեզ՝ մենք (որ չըսենք՝ դուք) ամօթահար չըլլանք այս նոյն պարծանքին վստահութեան համար: **5** Ուրեմն հարկաւոր համարեցի յորդորել եղբայրները, որ նախապէս զան ծեզի ու կանիսաւ համախմբեն ձեր նախապէս ծանուցանած առատածեռնութիւնը, որպէսզի ան պատրաստ ըլլայ իրը առատածեռնութիւն, ոչ թէ իրը ագահութիւն: **6** Բայց սա գիտցէք, թէ ան որ խնայելով կը սերմանէ՝ խնայելով ալ պիտի հնձէ, եւ ան որ առատածեռնութեամբ կը սերմանէ՝ առատածեռնութեամբ պիտի հնձէ: **7** Եւրաքանչիւրը թող տայ՝ ինչպէս որոշած է իր սիրտին մէջ, ոչ թէ տրտմութեամբ կամ հարկադրաբար. որովհետեւ

Աստուած կը սիրէ ցնծութեամբ տրամաբանութիւններ եւ Աստուծոյ տուողը: 8 Եւ Աստուած կարող է բոլոր գիտութեան դեմ ինքզինք պանծացնող շնորհիներով ճոխացնել ձեզ, որպէսզի ամեն բարձր բան, ու Քրիստոսի դուք՝ ամեն բանի մէջ ամեն ատեն հնազանդութեան գերի կը դարձնենք լման ինքնաբաւութիւն ունենալով՝ ամեն մտածում: 6 Եւ պատրաստ ենք ճոխանաք ամեն բարի գործով, 9 ինչպէս վիեժ առնելու ամեն անհնազանդութեան գրուած է. «Սփոթեց եւ աղբատներուն համար, երք ձեր հնազանդութիւնը լման տուաւ. անոր արդարութիւնը յաւիտեան ըլլայ: 7 Բաներու արտաքին երեւոյթին կը մնայ»: (ածօն ց165) 10 Ուրեմն ան՝ որ կը նայիք: Եթէ ուեւ մէկը կը վստահի սերմ կը հայթայթէ սերմնացանին, ինքնիր վրայ՝ թէ ինք Քրիստոսինն է, կերակուրի համար հաց հայթայթէ ձեզի դարձեալ թող մտածէ ինքնիրմ՝ թէ ու բազմացնէ ձեր հունտը», եւ աճեցնէ ինչպէս ինք Քրիստոսինն է, նոյնպէս ձեր արդարութեան պատուիներու: 11 ալ՝ մենք: 8 Քանի որ նոյնիսկ եթէ աւելի Ամեն բանի մէջ հարստացած էք ամեն պարծենայի մեր իշխանութեան վրայ, տեսակ արատաձեռնութեամբ, ինչ որ մեր որ Տէրը տուած է մեզի՝ շինութեան միջոցով շնորհակալութիւն կը գոյացնէ համար, եւ ոչ թէ ձեր բանդումին Աստուծոյ հանդէպ. 12 որովհետեւ այս համար, պիտի չամչնայի: 9 Որպէսզի պաշտօնին սպասարկումը ոչ միայն կը չթուի թէ ես կ'ուզեմ զարհութեցնել ձեզ լրացնէ սուրբերուն պակասը, այլ նաև կը նամակներով. 10 Քանի որ կ'ըսեն. «Անոր ճոխանայ շատ շնորհակալութիւններով՝ նամակները ծանր ու հզօր են, բայց անոր ուղղուած Աստուծոյ: 13 Այս մարմնական ներկայութիւնը տկար է, սպասարկութեան փորձառութեամբ եւ իր խօսքը՝ անարգ»: 11 Այդպիսին անոնք պիտի փառաւորեն Աստուած՝ թող մտածէ թէ ինչպէս որ ենք խօսքով՝ Քրիստոսի աւետարանին ձեր դաւանած նամակներուն մէջ, երբ բացակայ ենք, ենթարկումին համար, նաեւ ձեր նոյնպէս ալ պիտի ըլլանք գործով՝ երբ առատաձեռն հաղորդակցութեան ներկայ ըլլանք: 12 Որովհետեւ մենք համար՝ անոնց եւ բոլորին հետ. 14 չենք յանդզիր մենք մեզ դասել կամ ու պիտի աղերսեն ձեզի համար, բաղդատել ումանց հետ՝ որ իրենք գիրենք կարօտնալով ձեզ Աստուծոյ գերազանց կը յանձնարարեն. անոնք չեն հասկնար շնորհին համար՝ որ ձեր մէջ է: թէ իրենք իրենցմով կը չափուին եւ 15 Շնորհակալութիւն Աստուծոյ՝ իր իրարու միջեւ կը բարդատուին. 13 իսկ անպատմելի պարգեւին համար:

10 Ես ինքս՝ “Պօղոս” կ’աղաշեմ ձեզի Քրիստոսի հեզութեամբ եւ ազնութեամբ, ես՝ որ ձեր ներկայութեան մէջ խոնարի եմ, բայց բացակայ ըլլալով՝ խիզախ եմ ձեզի հանդէպ: 2 Կ’աղերսեմ որ ներկայ եղած ատենս խիզախ չըլլամ այն վստահութեամբ՝ որով կը մտածեմ յանդուզն ըլլալ ումանց դեմ, որոնք մեր մասին կը մտածեն այնպէս՝ իրը թէ կ’ընթանանք մարմնաւորապէս: 3 Քանի որ՝ թէպէտ մարմինով կ’ընթանանք, ոչ թէ մարմինին համածայն կը մարտնչնք. 4 որովհետեւ մեր մարտին գէնքերը մարմնաւոր չեն, բայց Աստուծոյ միջոցով գօրաւոր են՝ ամրոցներու բանդումին համար: 5 Մենք կը քանդենք

հապա չափին համեմատ այն սահմանին՝ որ Աստուած բաշխեց մեզի, որպէսզի հասնին մինչեւ ձեզ: 14 Վրդարեւ մենք մեզ չենք ընդարձակեր մեր չափեն աւելի, որպէս թէ հասած չըլլայինք ձեզի. քանի որ կրապէս հասանք մինչեւ ձեզ՝ Քրիստոսի աւետարանով: 15 Մեր չափեն դուրս պիտի չպարծենանք՝ ուրիշներուն աշխատանքներով, հապա յոյս ունինք որ երբ ձեր հաւատքը աճի՝ առատօրեն մեծարուինք ձեզմով, մեր սահմանին համեմատ. 16 որպէսզի ձեզմէ անդին ալ աւետարանենք, եւ ոչ թէ պարծենանք ուրիշ սահմանին մէջ եղած պատրաստ բաներով: 17 Բայց ով որ պարծենայ՝ Տէրոշմրվ թող պարծենայ. 18 որովհետեւ զահատելի է ոչ թէ ան՝ որ ինքզինք կը

յանձնարարէ, հապա ամ՝ որ ՏԵՇը կը Քրիստոսի առաքեալմերու: 14 Եւ յանձնարարէ:

11 Երանի թէ կարենայիք թիշ մը հանդուրժել իմ անմտութեանս. եւ իսկապէ՞ւ հանդուրժեցէք ինծի: 15 Ուրովիետեւ նախանձախնոյի մը ծեզի հանդէպ՝ Աստուծոյ նախանձախնորութեամբ. Քանի որ մէկ ամուսինի նշանեցի ծեզ, որպէսզի Քրիստոսի ներկայացնեմ ծեզ՝ մաքրակենցաղ կոյսի մը պէս: 3 Քայց կը վախնամ որ, ինչպէս օճը խարեց Եւան իր խորամանկութեամբ, նոյնպէս ծեր միտքերը ապականին Քրիստոսի հանդէպ եղած պարզամտութենեն: 4 Որովիետեւ եթէ մէկը զար եւ քարոզէր ուրիշ Յիսուս մը՝ որ մենք չենք քարոզած, կամ ստանայիք ուրիշ հոգի մը՝ որ չէք ստացած, կամ ուրիշ աւետարան՝ որ չէք ընդունած, լաւ կը հանդուրժէիք այդպիսին: 5 Քանի որ ես կը սեպեմ թէ ոչինչնվ ետ մնացած եմ գերազոյն առաքեալներն. 6 ու թէալու անվարժ եմ խօսքի մէջ, քայց ոչ՝ գիտութեամբ. սակայն ամեն բանի մէջ մենք մեզ ամբողջովին բացայտեցինք ծեզի: 7 Միթէ սիսալ գործած եղայ ես զիս խոնարհեցնելով՝ որպէսզի դուք քարձրանաք, քանի որ ծրի քարոզեցի ծեզի Աստուծոյ աւետարանը. 8 կողոպտեցի ուրիշ եկեղեցիներ՝ թոշակ առնելով աննոցմ, որպէսզի սպասարկեմ ծեզի: 9 Ձեր մէջ ներկայ եղած ատեն՝ երբ կարօտութեան մէջ էի, ծեզմէ ոչ մէկուն բեր եղայ. որովիետեւ Մակետրնիային եկող եղբայրները լրացուցին ինչ որ կը պակսէր ինծի. եւ ամեն կերպով զգուշացաց ծեզի ծանրութիւն ըլլալէ, ու դարձեալ պիտի զգուշանամ: 10 Քանի որ Քրիստոսի ծշմարտութիւնը իմ մէջու է, ոչ մէկը պիտի արգիլ զիս այս պարծանքէն՝ Աքայիայի շրջանները: 11 Ինչո՞ւ. Քանի որ չեմ սիրեր ծեզ: Աստուած զիտէ: 12 Քայց ինչ որ բրի՝ դարձեալ պիտի ընեմ զայն, որպէսզի արիթը զևսնամ անոնց՝ որ առիթ կ'ուզեն, որպէսզի իրենք ալ մնզի պէս գտնուին ինչնվ որ կը պարծենան: 13 Որովիետեւ այդպիսիները սուլտ առաքեալներ են, նենգ գործաւորներ, որ իրենք զիրենք կը կերպարանափոխեն Սատունան կարմիր գլուխութեամբ: 14 Եւ զարմանայի չէ, որովիետեւ նոյնինքն Սատունան լուսաւոր հրեշտակի կը կերպարանափոխուի: 15 Ուրեմն մեծ բան մը չէ, որ անոր սպասարկուներն ալ արդարութեան սպասարկուներու կերպարանափոխուին: Անոնց վախճանը պիտի ըլլայ իրենց գործերուն համեմատ: 16 Դարձեալ կ'ըսեմ, ոչ մէկը թող կարծէ թէ ես անմիտ եմ. այլապէս՝ գոնէ անմիտի մը պէս ընդունեցէք զիս, որպէսզի ես ալ թիշ մը պարծենամ ինձմով: 17 Ինչ որ կը խօսիմ, կը խօսիմ ոչ թէ ՏԵՇոց կողմէն, հապա՝ որպէս թէ անմտութեամբ, այս պարծանքին Վստահութեամբ: 18 Քանի շատեր կը պարծենան մարմինի համեմատ, ես ալ պիտի պարծենամ. 19 Քանի որ դուք հաճոյքով կը հանդուրժէք անմիտներուն, դուք ծեզ իմաստուն նկատելով: 20 Որովիետեւ կը հանդուրժէք, եթէ մէկը ստրուկ ընէ ծեզ, եթէ մէկը լափէ ծեր ստացուածքը, եթէ մէկը բան մը առնէ ծեզմէ, եթէ մէկը պանծացնէ ինքինք, եթէ մէկը զարնէ ծեր երեսին: 21 Կը խօսիմ որպէս անպատուութիւն, իբր թէ մենք տկար եղած ըլլայինք. քայց ինչ բանի մէջ որ մէկը յանդուցն է, (անմտութեամբ կը խօսիմ,) ես ալ յանդուցն եմ: 22 Անոնք Եբրայեցի են. ես ալ: Խրայելացի են. ես ալ: 23 Աբրահամի զարմէն են. ես ալ: Քրիստոսի սպասարկուներ են. (անմտութեամբ կը խօսիմ) ալ աւելի ես: Աշխատանքներով՝ աւելի շատ, ծեծերով՝ չափէն աւելի, բանտերու մէջ՝ աւելի շատ, մահուան վտանգներով՝ յաճախ: 24 Յերեաներէն հինգ անգամ քառասունեն մէկ պակաս ծեծ ստացայ: 25 Երեք անգամ ձաղկով ծեծուեցայ. մէկ անգամ քարկոծուեցայ. Երեք անգամ նաւարեկութիւն կրեցի. զիշեր մը ու ցերեկ մը մնացի ծովու անդունդին մէջ: 26 Յաճախ չարչարուեցայ ճամբորդութիւններու մէջ. կրեցի վտանգներ գետերէն, վտանգներ աւազակներէն. վտանգներ իմ ցեղէս, վտանգներ հեթանոսներէն. վտանգներ քաղաքի մէջ, վտանգներ անապատի մէջ. վտանգներ ծովու վրայ, վտանգներ սուլտ եղբայրներու մէջ: 27 Աշխատանքի ու տաժանքի մէջ էի, յաճախ՝ հսկումներու

մԵջ, անօթութեան եւ ծարաւի մԵջ, շատ զիս, որպէսզի չպանծամ չափէն աւելի: անզամ՝ ծոմապահութեան, ցուրտի ու 8 Ասոր համար երեք անզամ աղաչեցի մերկութեան մԵջ: 28 Բացի այդ արտաքին Տերոց, որ հեռանայ ինձմ: 9 Բայց բաներեն, բոլոր եկեղեցիներուն հոգը ըսաւ ինծի. «Իմ շնորհքս կը բաւէ քեզի, կը բարդուէր վրաս ամեն օր: 29 Ո՞վ որովհետեւ իմ գօրութիւնս կ՚իրազործուի տկար է, ու ես ալ տկար չեմ. ո՞վ կը տկարութեան մԵջ: Ուրեմն մեծ հաճոյքով զայթակդի, եւ իմ սիրտս չի վարիր: 30 պիտի պարծենամ առաւելապէս իմ Եթէ պէտք ըլլայ պարծենայ, պիտի տկարութիւններնվս, որպէսզի Քրիստոսի պարծենամ իմ տկարութիւններուս գօրութիւնը հանգչի իմ վրաս: 10 Վերաբերեալ բաներով: 31 Մեր Տերոց՝ Ուստի կը յօժարիմ տկարութիւններու, Յիսուս Քրիստոսի Աստուածը եւ Յայրը, արհամարհանքներու, որ յախտեան օրինեալ է, զիտէ թէ հարկադրանքներու, հալածանքներու չեմ ստեր: (այօն 9165) 32 Դամասկոսի եւ տագնապաններու՝ Քրիստոսի համար, մԵջ, Արետա թագաւորին ազգապետը՝ որովհետեւ երբ տկար եմ՝ այն ատեն Դամասկոսիններուն քաղաքը կը գօրաւոր եմ: 11 Ես անմիտ եղայ պահպանէր պահակազօրքով, ուզելով պարծենայով. դուք հարկադրեցիք ձերքակալել զիս: 33 Բայց պարիսպէն զիս. որովհետեւ ես պարտաւոր վար իշեցուցին զիս՝ պատուհանէ մը, եի յանձնարարուած ըլլալ ձեզմէ, զամբիւլի մը մԵջ, ու խուսափեցայ անոր բանի որ ոչինչնվ ետ կը մնամ ձեռքերէն:

12 Պարծենալ՝ իրապէս օգտակար չէ ինծի. սակայն պիտի զամ Տերոց տեսիլքներուն եւ յայտնութիւններուն: 2 Կը ճանչնամ մարդ մը Քրիստոսով՝ աւելի քան տասնչորս տարի առաջ. (արդեօք մարմիննվ էր, չեմ զիտեր. արդեօք մարմիննւն դուրս էր, չեմ զիտեր. Աստուած զիտէ.) այդպիսի մԵկը յափշտակուեցաւ մինչեւ երրորդ երկինքը: 3 Եւ զիտեմ թէ այդպիսի մարդ մը, (արդեօք մարմիննվ էր թէ մարմիննւն դուրս էր, չեմ զիտեր, Աստուած զիտէ.) 4 յափշտակուեցաւ դրախտը ու լսեց անձառելի խօսքեր, որոնց մասին մարրու մը համար արտօնուած չէ խօսիր: 5 Ես պիտի պարծենամ այդպիսի մԵկով. սակայն պիտի չպարծենամ ես ինձմով, բայց միայն իմ տկարութիւններովս: 6 Որովհետեւ՝ նոյնիսկ եթէ ուզեմ պարծենալ՝ անմիտ պիտի ըլլամ, քանի որ պիտի ըսեմ ծշմարտութիւնը. բայց կը ինայեմ խօսք՝ որ ոչ մԵկը իմ վրաս աւելի համարում ունենայ, քան ինչ որ կը տեսնէ իմ վրաս կամ կը լսէ իմ մասիս: 7 Եւ որպէսզի չափէն աւելի չպանծամ յայտնութիւններուն գերազանցութեամբ, մարմինի փուշ մը տրուեցաւ ինծի, Սատանայի պատգամաւոր մը՝ կրփահարելու համար

ես ոչինչ եմ: 12 Իրապէս առաքեալի մը նշանները գործուեցան ձեր մԵջ՝ ամբողջ համբերութեամբ, նշաններով, սքանչելիքներով եւ հրաշքներով: 13 Որովհետեւ ինչնվ ետ մնացիք միւս եկեղեցիներէն, բացի անով՝ որ ես բեր չեղայ ձեզի: Ներեցէք ինծի այս անիրաւութիւնը: 14 Ահա այս երրորդ անզամն է որ պատրաստ եմ զալու ձեզի. բայց թե՛ պիտի չըլլամ ձեզի, որովհետեւ կը փնտռեմ ոչ թէ ձեր ունեցածը, հապա՝ ձեզ: Քանի որ զաւակները պարտաւոր չեն զանձ դիզել ծնողներուն համար, հապա ծնողները՝ զաւակներուն համար: 15 Ու ես մեծ հաճոյքով պիտի ծախսեմ եւ ծախսուիմ ալ ձեզի համար, թէեւ նուազ սիրուիմ ձեզմ՝ մինչ շատ աւելի կը սիրեմ ձեզ: 16 Սակայն այդպէս թող ըլլայ, ես ձեզ ծանրաբեռնեցի. բայց թերեւս մԵկը ըսէ թէ խորամանկ ըլլալով՝ նենգութեամբ քոնեցի ձեզ: 17 Միթէ ձեզ կեղեքեցի ոււշ մԵկուն միջոցով՝ որ որկեցի ձեզի: 18 Աղաչեցի Տիտոսի, ու եղբայր մը որկեցի անոր հետ. միթէ Տիտոս կեղեքնց ձեզ: Մենք նոյն հոգիով չընթացանք, նոյն հետքերով չքալեցինք: 19 Դարձեալ՝ կը կարծէք թէ մենք մեզ կը ջատագովենք ձեր առջեւ: Մենք Քրիստոսնվ կը խօսինք՝ Աստուծոյ առջեւ. բայց ամեն քան կ'ընենք, սիրելիներ, ձեր շինութեան

համար: 20 Որովհետեւ կը վախնամ որ Տէրը տուաւ ինծի՝ շինելու, եւ ոչ երբ գամ՝ գուցէ չգտնեմ ձեզ ուզածիս թէ քանդելու համար: 21 Վերջապէս, պէս, ու ես ալ՝ ձեզի համար՝ գտնուիմ ձեր եղայրներ, որը եղէք: Կատարեալ եղէք, չուզածին պէս. թերեւս ձեր մէջ ըլլան լաւ միսիթարուեցէք, միաբան եղէք, հակամարտութիւններ, նախանձններ, խաղաղութեանմբ ապրեցէք. Եւ սիրոյ զայրոյթներ, հակառակութիւններ, ու խաղաղութեան Աստուածը ձեզի բամբասանքներ, բանսարկութիւններ, հետ պիտի ըլլայ: 22 Բարեւեցէք զիրար յիշորտանքներ, խառնակութիւններ: 23 սուրբ համբոյրով. 24 բոլոր սուրբերը կը թերեւս երբ դարձեալ գամ՝ իմ Աստուածս բարեւեն ձեզ: 25 Տէր Յիսուս Քրիստոսի նուստացնէ զիս ձեր քով, ու սգամ շնորհքը, Աստուծոյ սէրծ եւ Սուրբ Հոգիին շատերուն համար՝ որ նախապէս հաղորդութիւնը ձեր բոլորին հետ: Ամեն: մեղանչած են բայց ապաշխարած չեն իրենց գործած անմաքրութենեն, պոռնկութենեն ու ցոփութենեն:

13 Վս երրորդ անգամն է որ կու գամ ձեզի. ամեն խօսք պիտի հաստատով երկու կամ երեք վկաներու բերանով: 2 Նախապէս ըսի, ու երկրորդ անգամ կանխաւ կ'ըսեմ (որպէս թէ ներկայ ըլլամ). թէպէտ իհմա բացակայ եմ, կը գրեմ առաջուան մեղանչողներուն եւ բոլոր միւսներուն, որ եթէ դարձեալ գամ՝ պիտի չխնայեմ. 3 որովհետեւ ապացոյց կը փնտուեք թէ Քրիստոս կը խօսի ինձմով: Ան տկար չէ ձեզի հանդեպ, հապա հզօր է ձեր մէջ. 4 քանի որ՝ թէպէտ խաջուեցաւ տկարութեամբ՝ կ'ապրի Աստուծոյ զօրութեամբ. մենք ալ տկար ենք անով, բայց պիտի ապրինք անոր հետ՝ Աստուծոյ զօրութեամբ, ձեզի սպասարկելու համար: 5 Փորձեցէք դուք ձեզ՝ թէ հաւատքին մէջն էք. քննեցէք դուք ձեզ: Չեք զիտեր դուք ձեզմէ՝ թէ Յիսուս Քրիստոս ձեր մէջն է, եթէ խոտելի չըլլաք: 6 Բայց կը յուսամ թէ պիտի զիտնաք՝ թէ մենք խոտելի չենք: 7 Կ'աղօթեմ Աստուծոյ՝ որ դուք ոչ մեկ չարիք ընեք. ոչ թէ՝ որպէսզի մենք գնահատելի երեւինք, հապա՝ որպէսզի դուք ընեք ինչ որ պարկեշտ է, թէեւ մենք խոտելի թուինք: 8 Որովհետեւ ճշմարտութեան դէմ ոչինչ կրնանք ընել, հապա՝ ճշմարտութեան համար: 9 Քանի որ կ'ուրախանանք՝ երբ մենք տկար ենք, իսկ դուք՝ զօրաւոր էք. սա կ'ըղծանք նաեւ - ձեր կատարելութիւնը: 10 Ուստի կը գրեմ ձեզի այս բաները՝ բացակայ ըլլալով, որպէսզի երբ ներկայ ըլլամ՝ սաստկութեամբ չվարուիմ այն իրաւասութեան համեմատ, որ

ԳԱՂԱՏԱՑԻՒ

1 Պողոս, առաքեալ եղած՝ ոչ մարդոցմէ, հեթանոսներուն մէջ, իսկոյն՝ մարմինին եւ ոչ ալ մարդու միջոցով, հապա թիսուս արիւնին հետ չխորհրդակցեցայ, 17 ոչ ալ Քրիստոսի միջոցով, եւ Հայր Աստուծոյ՝ Երուսաղէմ Ելայ՝ ինձմէ առաջ առաքեալ որ մեռներեն յարուցանեց զայն, 2 եղողներուն քով, հապա Վրաքիա զացի, ու բոլոր եղբայրներ՝ որ ինծի հետ ապա դարձեալ Դամասկոս Վերադարձայ: Են, Գաղատիայի եկեղեցիներուն. 3 18 Յետոյ՝ Երեք տարի ետք՝ Երուսաղէմ շնորհի եւ խաղաղութիւն ձեզի Հայր Ելայ Պետրոսը տեսնելու, եւ տասնինց Աստուծմէ, ու մեր Տերոջմէն՝ թիսուս օր անոր հետ կեցայ: 19 Սակայն Քրիստոսէ, 4 որ ընծայեց ինքզինք մեր մեռներուն համար, որպեսզի ազատէ մեզ միայն Յակոբոսը՝ Տերոջ Եղբայրը: 20 Ինչ այս ներկայ չար աշխարհին՝ Աստուծոյ եւ մեր Հօր կամքին համաձայն, (այս g165) 5 որուն փայոր դարէ դար՝ “Ամէն: (այս g165) 6 Կը զարմանամ որ այնչափ շուտ անցած էք այն աւետարաննե՞ն որ մէջ եղած Քրիստոսի եկեղեցիներուն. կանչեց ձեզ Քրիստոսի շնորհիքն, ուրիշ 23 անոնք միայն լսած եին թէ “ան որ աւետարանի մը. 7 ան ուրիշ աւետարան ժամանակին կը հալածէր մեզ, հիմա մը չէ, այ կան ոմանք՝ որ կը վրդովեն կ'աւետէ այն հաւատքը՝ որ ատենօք կը ձեզ, ու կ'ուղեն խեղաթիւրել Քրիստոսի տապալէր”, 24 եւ ինձմով կը փառաւորէին աւետարանը: 8 Բայց նոյնիսկ եթէ մենք, Աստուած:

կամ երկինքըն հրեշտակ մը, քարոզէ ձեզի ուրիշ որեւէ աւետարան՝ քան զայն որ մենք քարոզեցինք ձեզի, նզովեալ ըլլայ: 9 Ինչպէս նախապէս ըսինք, հիմա ալ ես դարձեալ կ'ըսեմ. «Եթէ մէկը քարոզէ ձեզի ուրիշ որեւէ աւետարան՝ քան զայն որ դուք ընդունեցիք, նզովեալ ըլլայ»: 10 Որովհետեւ հիմա մարդիկ կը համոզեմ, թէ Աստուած. կամ մարդիկ կը ջանամ հաճեցնել: Քանի որ եթէ ես տակաւին մարդիկ հաճեցնեի, ալ Քրիստոսի ծառայ չէի ըլլար: 11 Բայց ձեզի կը ծանուցանեմ, եղբայրներ, թէ ինձմէ քարոզուած աւետարանը՝ մարդու համաձայն չէ: 12 Որովհետեւ ես զայն ոչ մարդէ ընդունեցի, ոչ ալ մէկէ մը սորվեցայ, հապա՝ թիսուս Քրիստոսի յայտնութեան միջոցով: 13 Քանի որ դուք լսած էք իմ նախկին վարքիս նասին՝ հրեւութեան մէջ, թէ ինչպէս չափէն աւելի կը հալածէի Աստուծոյ եկեղեցին, ու կը տապալիի զայն: 14 Եւ հրեւութեան մէջ կը յառաջդիմէի՝ աւելի քան իմ ցեղիս մէջ եղած շատ մը հասակակիցներս, գերազանցօրէն աւելի նախանձախնդիր ըլլալով հայրերուս աւանդութիւններուն: 15 Բայց երբ Աստուած, (որ զատեց զիս մօրս որովայնէն եւ կանչեց իր շնորհիքն

միջոցով) 16 բարեհաճեցաւ իր Որդին յայտնել ինծի, որպեսզի աւետեմ զայն հեթանոսներուն մէջ, իսկոյն՝ մարմինին եւ ոչ ալ մարդու միջոցով, հապա Յայուս արիւնին հետ չխորհրդակցեցայ, 17 ոչ ալ Քրիստոսի միջոցով, եւ Հայր Աստուծոյ՝ Երուսաղէմ Ելայ՝ ինձմէ առաջ առաքեալ որ մեռներեն յարուցանեց զայն, 2 եղողներուն քով, հապա Վրաքիա զացի, ու բոլոր եղբայրներ՝ որ ինծի հետ ապա դարձեալ Դամասկոս Վերադարձայ: Են, Գաղատիայի եկեղեցիներուն. 3 18 Յետոյ՝ Երեք տարի ետք՝ Երուսաղէմ շնորհի եւ խաղաղութիւն ձեզի Հայր Ելայ Պետրոսը տեսնելու, եւ տասնինց Աստուծմէ, ու մեր Տերոջմէն՝ թիսուս օր անոր հետ կեցայ: 19 Սակայն առաքեալներէն ուրիշ ոչ մէկը տեսայ, այլ միայն Յակոբոսը՝ Տերոջ Եղբայրը: 20 Ինչ որ կը գրեմ ձեզի, ահա Աստուծոյ առջեւ որ կը գրեմ ձեզի, ահա Աստուծոյ առջեւ կը հաստատեմ, թէ չեմ ստեր: 21 Ապա զացի Սուրբիայի ու Կիլիկիայի շրջանները: 22 Ես դէմքով անծանօթ եի Յրեաստանի շուտ անցած էք աւետարանի կանչեց ինչպէս կ'ըսեմ աւետարան՝ աւետարանի մէջ բարձրացայ Երուսաղէմ՝ Բարսաբասի հետ, Տիտոսն ալ միասին առնելով: 2 Բարձրացած էի յայտնութեամբ, եւ անոնց ներկայացուցի այն աւետարանը՝ որ հեթանոսներուն մէջ կը քարոզեմ. բայց առանձին անոնց՝ որ երեւելիներ եին, որպեսզի ընդունայն չվազեմ կամ վազած չըլլամ: 3 Բայց ոչ իսկ ինծի հետ եղող Տիտոսը, որ Յոյն էր, հարկադրուեցաւ թլիքատուիլ՝ 4 գաղտնի ներս բերուած սուս եղբայրներուն պատճառով, որոնք ներս սպրդած եին՝ լրտեսելու համար Քրիստոս Յիսուսը մեր ունեցած ազատութիւնը, որպեսզի ստրուկ ընեն մեզ. 5 անոնց տեղի չտուինք՝ նոյնիսկ քիչ մը ատեն՝ ենթարկուելով, որպեսզի աւետարանին ճշմարտութիւնը ձեր մէջ մնայ: 6 Իսկ անոնք որ կը կարծուեին բան մը ըլլալ - ինչ որ եին՝ ատիկա ինծի հարց չէ, Քանի որ Աստուած մարդոց աշառութիւն չ'ըներ - , այնպէս կարծուածները աւելի ոչինչ հայրորդեցին ինծի. 7 հապա՝ ընդհակառակը, երբ տեսան թէ անլիքատներուն աւետարանը ինծի վստահուած է, ինչպէս Պետրոսի ալ՝ թլիքատուածներունը, 8 (որովհետեւ

ան որ ներգործեց Պետրոսի մէջ՝ կեանքը որ հիմա մարմինովս կ'ապրիմ թլիքատուածներուն առաքելութեան Աստուծոյ Որդիին հաւատքով կ'ապրիմ, համար, նոյնպէս ներգործեց իմ մէջս՝ որ սիրեց զիս եւ ինքզինք ընծայեց ինծի հեթանոսներուն հանդէպ,) 9 ու երբ համար: 21 Ես Աստուծոյ շնորհքը չեմ Յակոբոս, Կեփաս եւ Յովիաննես, որոնք շնծեր. որովհետեւ եթէ արդարութիւնը սիներ կարծուած են, գիտակցեցան Օրէնքն է, ուրեմն Քրիստոս ընդունայն ինծի տրուած շնորհին, իրենց ազ ձեռքը մեռալ:

տուին ինծի ու Բառնաբասի՝ իբր նշան հաղորդակցութեան, որպէսզի մենք քարոզենք հեթանոսներուն, իսկ իրենք՝ թլիքատուածներուն: 10 Միայն թէ կ'ուզէին որ աղքատները յիշենք, ինչ որ ես ալ փութացի ընել: 11 Սակայն երբ Պետրոս եկաւ Անտիոք՝ ես դիմադարձեցի անոր, որովհետեւ պարսաւելի եր: 12 Արդարեւ Յակոբոսի քովէն ոմանց զայէն առաջ՝ ինք հեթանոսներուն հետ անխտրաբար կ'ուտէր. բայց երբ եկան՝ ընկրկեցաւ եւ ինքզինք զատեց, թլիքատուածներէն վախճանով: 13 Միւս Յրեաններն ալ նոյնպէս անոր հետ կեղծեցին, այնքան՝ որ Բառնաբաս ալ անոնց կեղծիքէն տպաւորուեցաւ: 14 Բայց երբ տեսայ թէ ուղիղ չնեն ընթանար՝ աւետարանին ճշմարտութեան համաձայն, բոլորին առջեւ Պետրոսի ըսի. «Եթէ դուն՝ որ Յրեայ ես՝ հեթանոսներու պէս կ'ապրիս, եւ ոչ թէ Յրեաններու պէս, ինչո՞ւ կը հարկադրես հեթանոսները՝ որ Յրեաններու պէս ապրիս»: 15 Մենք՝ որ բնիկ Յրեաններ ենք, եւ ոչ թէ հեթանոս մեղաւորներ, 16 գիտնալով թէ մարդ Օրէնքին գործերով չէ որ կ'արդարանայ, հապա Յիսուս Քրիստոսի հաւատքով, մենք ալ հաւատացինք Քրիստոս Յիսուսի՝ որպէսզի արդարանանք Քրիստոսի հաւատքով, ոչ թէ Օրէնքին գործերով. որովհետեւ Օրէնքին գործերով ոչ մէկը պիտի արդարանայ: 17 Իսկ եթէ մենք ալ՝ Քրիստոսով արդարանալու մեր շանքին մէջ՝ մեղաւոր գտնուինք, ուրեմն Քրիստոս մեղքի սպասարկն կ'ըլլայ: Ամեննեւին: 18 Բանի որ եթէ իմ քակած բաներս դարձեալ կառուցանեմ, ես զիս օրինազանց կը դարձնեմ: 19 Որովհետեւ ես՝ Օրէնքին միջոցով՝ մեռայ Օրէնքին, որպէսզի ապրիմ Աստուծոյ համար: 20 Քրիստոսի հետ խաչուեցայ. սակայն կ'ապրիմ, բայց ալ ոչ թէ ես՝ հապա Քրիստոս կ'ապրի իմ մէջս: Իսկ այն

3 Ո՛վ անմիտ Գաղատացիներ, ո՛վ ձեզ հինայեց, մինչըեն ձեր մէջ, ձեր աչքերուն առջեւ Յիսուս Քրիստոս նախապէս նկարագրուեցաւ՝ խաչուած: 2 Սա միայն կ'ուզեմ սորվիլ ձեզմէ. դուք Յոզին ստացաք Օրէնքին գործերով թէ հաւատքին հնազանդելով: 3 Վյոքան անմիտ էք. Յոզին սկսաք, եւ հիմա մարմինով կ'ասարտէք: 4 Չնլր տեղը այդքան չարչարուեցաք (եթէ զուր տեղն ալ ըլլար): 5 Ուրեմն ան՝ որ ձեզի Յոզին կը հայթայթ ու ձեր մէջ հրաշճներ կը գործէ, միթէ ձեր կատարած Օրէնքի գործերուն համար կ'ընէ, թէ հաւատքի հնազանդեան համար. 6 ինչպէս Աբրահամ հաւատաց Աստուծոյ, եւ ատիկա արդարութիւն սեպուեցաւ անոր: 7 Ուրեմն գիտցէք թէ անոնք որ հաւատքէն են՝ անոնք են Աբրահամի որդինները: 8 Գիրքը, նախատեսելով թէ Աստուծ հեթանոսները պիտի արդարացնէ հաւատքի միջոցով, նախապէս աւետեց Աբրահամի՝ ըսելով. «Քեզմնվ պիտի օրինուին բոլոր ազգեր»: 9 Ուստի անոնք որ հաւատքէն են՝ կ'օրինուին հաւատացեալ Աբրահամի հետ: 10 Որովհետեւ բոլոր անոնք որ Օրէնքին գործերէն են՝ անէծքի տակ են, քանի որ գրուած է. «Անհծեալ ըլլայ ով որ չի յարատեւեր Օրէնքի գիրքին բոլոր գրուածներուն մէջ՝ զանոնք գործադրելու համար»: 11 Իսկ բացայաց է թէ ոչ մէկը կ'արդարանայ Աստուծոյ առջեւ Օրէնքով, բանի որ “արդարը հաւատքնվ պիտի ապրի”: 12 Բայց Օրէնքը հաւատքէն չէ, հապա՝ “այն մարդը որ կը գործադրէ զանոնք՝ պիտի ապրի անոնցմով”: 13 Քրիստոս փրկանքով գնեց մեզ Օրէնքի անէծքէն՝ մեզի համար անիծուելով, (որովհետեւ գրուած է. «Անհծեալ է ով որ փայտէն կը կախուի») 14 որպէսզի Աբրահամի օրինութիւնը զայ հեթանոսներուն վրայ՝ Քրիստոս Յիսուս

միջոցով. որպեսզի մենք ալ ստանանք մեկ էք Քրիստոս Յիսուսունք: 29 Իսկ եթէ Յոգիին խոստումը՝ հաւատքի միջոցով: դուք Քրիստոսին եք, ուրեմն Աքրահամի 15 Մարդոց ստվորութեան համաձայն զարմն եք, եւ խոստումին համաձայն՝ կը խօսիմ, եղայրներ: Նոյնիսկ մարդու ժառանգորդներ:

մը վաւերացուցած կտակը ոչ մեկը կը ջնշէ, կամ ալ անոր վրայ ուրիշ բան մը կ'աւելցն: 16 Ուրեմն խոստումները եղան Աքրահամի եւ անոր զարմին: Շ'ըսեր. «Եւ քու զարմերուր», այսինքն՝ շատերուն: Յապա կը խօսի մեկ զարմի մասին. «Եւ քու զարմիդ», որ Քրիստոն է: 17 Բայց սա կ'ըսեմ. այն ուխտը՝ որ նախապէս Աստուծմն վաւերացուեցաւ Քրիստոսով, չի կրնար չորս հարիւր երեսուն տարի ետք անվաւեր դառնալ Օրենքին՝ խոստումը ոչնչացներով: 18 Որովհետեւ եթէ ժառանգութիւնը Օրենքին է, ուրեմն ալ խոստումն չէ. բայց Աստուած խոստումնիվ շնորհեց զայն Աքրահամի: 19 Յապա ինչո՞ւ տրուեցաւ Օրենքը: Ան աւելցաւ՝ օրինազանցութիւնները յայտնելու համար, (մինչեւ որ գար այն զարմը՝ որուն եղած էր խոստումը,) եւ հրեշտակներու կողմէ պատուիրուեցաւ միջնորդի մը ծենքով: 20 Իսկ միջնորդ՝ միայն մեկ անձի միջնորդ չէ. սակայն Աստուած մեկ է: 21 Ուրեմն Օրենքը հակառակ է Աստուծոյ խոստումներուն: Ամեննեին. քանի որ եթէ տրուած ըլլար այնպիսի Օրենք մը՝ որ կարենար կեանք տալ, այն ատեն իրապէս արդարութիւնը Օրենքով կ'ծլլար: 22 Բայց Գիրքը բոլորը փակեց մեղքի տակ, որպեսզի Յիսուս Քրիստոսի հաւատքով եղած խոստումը տրուի հաւատացեալներուն: 23 Բայց հաւատքին զայէն առաջ՝ Օրենքին տակ պահպանուած էինք, փակուած այն հաւատքին՝ որ յետագային պիտի յայտնուէր: 24 Յետեւարար Օրենքը եղած մեր դաստիարակը՝ մեզ առաջնորդելու Քրիստոսի, որպեսզի մենք հաւատքով արդարանանք: 25 Բայց հաւատքին զայէն ետք՝ այլէւս դաստիարակի տակ չենք, 26 որովհետեւ դուք բոլորդ Աստուծոյ որդիներ եք՝ Քրիստոս Յիսուսի վրայ եղած հաւատքով. 27 քանի որ դուք բոլորդ՝ որ Քրիստոսով մկրտուեցաք, Քրիստոնը հազար: 28 Ալ ոչ Յուեա կայ, ոչ Յոյն. ոչ ստրուկ կայ, ոչ ազատ. ոչ կրու կայ, ոչ եգ. որովհետեւ դուք բոլորդ

4 Բայց այնքան ատեն որ ժառանգորդը մանուկ է, կ'ըսեմ թէ ոչինչով կը տարբերի ստրուկէ մը, թեպէտ բոլորին տերն է. 2 հապա ինամակալներու եւ հոգատարներու հեղինակութեան տակ է՝ մինչեւ հօրը ծշդած պայմանաժամը: 3 Նոյնպէս ալ մենք, երբ մանուկ էինք, աշխարիի սկզբունքներուն տակ ստրուկ էինք: 4 Բայց երբ ժամանակը լրումին հասաւ, Աստուած դրկեց իր Որդին՝ որ կնոշմէ ծնաւ եւ Օրենքին տակ մտաւ, 5 որպեսզի փրկանքով զնէ Օրենքին տակ եղողները. որպեսզի մենք որդեգրութիւնը ստանանք: 6 Եւ քանի որ դուք որդիներ եք, Աստուած ձեր սիրտերուն մէջ դրկեց իր Որդիին Յոգին, որ կ'աղաղակէ. «Աքքա, Յայր»: 7 Յետեւարար ալ ստրուկ չես, հապա՝ որդի. ու եթէ որդի, ուրեմն՝ Աստուծոյ ժառանգորդ Քրիստոսի միջոցով: 8 Ուրեմն այն ատեն երբ չէիք ճանչնար Աստուած, կը ծառայէիք անոնց՝ որ ընութեամբ աստուածներ չեն: 9 Սակայն հիմա որ ճանչցաք Աստուած, կամ մանաւանդ՝ ճանչցուեցաք Աստուծմէ, ինչպէս կը Վերադառնաք այն տկար եւ աղքատ սկզբունքներուն, որոնց դարձեալ կ'ուզէք ստրուկ ըլլար: 10 Կը պահէք օրերը, ամիսները, ժամանակներն ու տարիները. 11 Կը վահնամ ծեզի համար, որ գուցէ գուր տեղը աշխատած ըլլամ ձեր վրայ: 12 Եղայրներ, կ'աղերսնմ ծեզի, ինծի պէս եղէք, որովհետեւ ես ալ ծեզի պէս եղայ. դուք բնաւ վնասած չէք ինծի: 13 Դուք գիտէք թէ ինչպէս՝ մարմինիս տկարութեամբ՝ աւետարանեցի ծեզի առաջին անգամ. 14 բայց մարմինիս վրայ կրած փորձութիւնս չանարգեցիք, ոչ ալ պժգացիք. հապա Աստուծոյ հրեշտակի մը պէս ընդունեցիք զիս, Քրիստոս Յիսուսի պէս: 15 Ուստի ուր է՝ ձեր այդ ատենուան երանութիւնը. քանի որ ես կը վկայեմ ծեզի թէ եթէ կարեի ըլլար՝ ձեր աշքերը պիտի խլէիք եւ զանոնք ինծի տայիք: 16 Միթե ձեր թշնամին եղայ՝ արու կայ, ոչ եգ. որովհետեւ դուք բոլորդ

ձեզի ճշմարտութիւնը խօսելով: **17** Անոնք Քրիստոս ոչ մէկ օգուտ կ'ունենայ նախանձախնդիր են ձեզի հանդէպ, բայց ձեզի»: **18** Եւ ամէն թվաստուոր մարդու ոչ բարի նպատակով. նոյնիսկ կ'ուզեն դարձեալ կը վկայեմ թէ պարտաւոր է մեզ վտարել, որպէսզի նախանձախնդիր գործադրել ամբողջ Օրէնքը: **4** Քրիստոս ըլլաք իրենց հանդէպ: **19** Սակայն լաւ է ոչինչ դարձած է ձեզի համար, այսինքն նախանձախնդիր ըլլալ բարիին հանդէպ՝ ձեզմէ բոլոր անոնց՝ որ Օրէնքը ամէն ատեն, եւ ոչ թէ միայն երբ ձեր արդարանալ կ'ուզեն: Դուք շնորհքեն մէջ ներկայ եմ: **20** Որդեակներս, ձեզի ինկած էք, **5** որովհետեւ մենք Յոզիին համար դարձեալ երկունքի ցաւ կը միջոցով կը սպասենք հաւատքըն եղած քաշեմ, մինչեւ որ Քրիստոս ձեր մէջ արդարութեան յոյսին: **6** Արդարեւ կերպաւորուի: **20** Կ'ուզեի հիմա ձեր մէջ Քրիստոս Յիսուսի մէջ եղողին՝ ոչ ներկայ ըլլալ ու շեշտու փոխեն, որովհետեւ թվաստութիւնը որեւէ ազդեցութիւն ձեր մասին վարանումի մէջ եմ: **21** Ըսէք ունի, ոչ ալ անթիվասութիւնը, հապա ինծի, դուք որ կ'ուզեք Օրէնքին տակ հաւատքը՝ որ կը ներգործէ սիրով: **7** Դուք ըլլայ, Օրէնքը չէք լսեր. **22** որովհետեւ լաւ կը վազէիք. ովկ կասեցուց ձեզ՝ որ գրուած է թէ Աքրահամ երկու որդի ճշմարտութեան չանսաք: **8** Վյո դրդումը ուներ, մէկը՝ աղախինեն, միւսը՝ ազատ անկէ չ՝ որ ձեզ կանչեց: **9** Թիշ մը խմորը կնոշմէն: **23** Բայց ան որ աղախինեն ամբողջ զանգուածը կը խմորէ: **10** Բայց եր՝ մարմինին համեմատ ծնած էր, իսկ ես ձեր մասին համոզուած եմ Տէրոշմով, ան որ ազատ կնօշմէն եր՝ խոստումով: թէ բնան ուրիշ կերպ պիտի չմտածէք: **24** Ասոնց մէկնութիւնը այլաբանօրէն իսկ ան որ ձեզ կը վրդովէ՛ ովկ որ ըլլայ՝ կ'ուլայ, քանի որ ասոնք երկու Ուխտերն պիտի կրէ իր դատապարտութիւնը: Են. մէկը՝ Սինա լեռնէն, որ Յազարն **11** Սակայն, եղբայրներ, այլ ինչո՞ւ է, ստրկութեան համար կը ծնանի. կը հալածուիմ, եթէ ես տակաւին **25** որովհետեւ Յազար՝ Սինա լեռն է, թվաստութիւն կը քարոզեմ. ուրեմն Արարիայի մէջ, ու կը համապատասխանէ խաչին զայթակղութիւնը ոչնչացած է: **12** այժմու Երուսաղէմին, եւ ստրկութեան Երանի թէ նոյնիսկ կտրուեին անոնք՝ որ մէջ է իր զաւակներուն հետ: **13** Բայց ձեզ տակնուվրայ կ'ընեն: **14** Որովհետեւ Վերին Երուսաղէմը, որ մեր բոլորին մայրն դուք ազատութեան կանչուած էք, է, ազատ է: **15** Արդարեւ գրուած է. եղբայրներ. միայն թէ ձեր ազատութիւնը «Ուրախացիր, չծնանող ամնու, պոռթկա մարմինի ցանկութիւններու առիթ չըլլայ, ցնծութեամբ եւ գոչէ, երկունքի ցաւ հապա սիրով իրարու ծառայեցէք: **16** Հրաշող որովհետեւ լքեալին զաւակները Քանի որ ամբողջ Օրէնքը սա մէկ շատ աւելի են՝ քան ամուսին ունեցողին խօսքին մէջ կը գործադրուի. «Սիրէ զաւակները»: **17** Ուրեմն մենք, եղբայրներ, ընկերո քու անձին՝ պիտի չգործադրէք: **18** ալ հիմա: **18** Սակայն ինչ կ'ըսէ Գիրքը. **19** Որովհետեւ մարմինը կը ցանկայ «Վտարէ այդ աղախինը եւ անոր որդին, Յոզիին հակառակ, ու Յոզին՝ մարմինին քանի որ աղախինը որդին ժառանգորդ հակառակ. եւ ասոնք իրարու հակառակ պիտի չըլլայ ազատ կնոց որդիին հետ»: Են, որպէսզի չընէք ինչ որ ուզեք: **20** **21** Ուրեմն, եղբայրներ, մենք աղախինին Բայց եթէ Յոզիին առաջնորդուիք, այլ զաւակները չենք, հապա՝ ազատ կնոց: Օրէնքին տակ չէք ըլլայ: **22** Մարմինին

5 Ուստի հաստատոն կեցէք այն գործերը բացայացտ են. անոնք են՝ ազատութեամբ՝ որով Քրիստոս շնութիւն, պոռնկութիւն, անմաքրութիւն, ազատեց մէզ, եւ դարձեալ ստրկութեան ցոփութիւն, **20** կրապաշտութիւն, լուծին տակ մի կաշկանդուիք: **21** Վհա ես՝ կախարդութիւն, թշնամութիւն, Պողոս, ձեզի կ'ըսեմ. «Եթէ թվաստուիք, երկպառակութիւն, մրցակցութիւններ,

զայրոյթ, հակառակութիւն, որքան մեծ գիրերով գրեցի ձեզի՝ իմ խռովութիւն, հերձուածներ, 21 չար ձեռքովս: 12 Բոլոր անոնք՝ որ կ'ուզեն նախանձներ, մարդասպանութիւններ, մարմինին համեմատ լաւ երեւնայ, կը արբեցութիւններ, գեխութիւններ եւ ինչ հարկադրեն ձեզ որ թվատուիթ, միայն՝ որ ասոնց նման է, որոնց մասին կանխաւ որպեսզի չհայածուին Քրիստոսի խաչին կ'ըսեմ ձեզի, ինչպէս ժամանակին ալլսած համար: 13 Արդարեւ ոչ իսկ իրենք՝ եմ, թէ այսպիսի բաներ ընողները պիտի թվատուածները կը պահեն Օրենքը. չժառանգեն Աստուծոյ թագաւորութիւնը: բայց կ'ուզեն որ դուք թվատուիթ, 22 Բայց Յոզիին պտուղն Ե՝ սէր, որպեսզի պարծենան ձեր մարմինով: 14 ուրախութիւն, խաղաղութիւն, Բայց ես ամենեւին պիտի չպարծենամ, համբերատարութիւն, 23 բաղցրութիւն, այլ միայն մեր Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի թարութիւն, հաւատարմութիւն, խաչով. անով աշխարհը խաչուած է հեգութիւն, ժուլկալութիւն. այսպիսի ինձի համար, ես ալ՝ աշխարհի: 15 բաներու դէմ Օրենք չկայ: 24 Անոնք որ Որովհետեւ Քրիստոս Յիսուսով ոչ Քրիստոսիններն են, իրենց մարմինը թվատութիւնը որեւէ ազդեցութիւն խաչեցին՝ բնական կիրքերուն ու ունի, ոչ անթվատութիւնը, հապա՞նոր ցանկութիւններուն հետ: 25 Եթէ Յոզիով արարած ըլլալը: 16 Խաղաղութիւն ու կ'ապրինք՝ նաեւ ընթանանք Յոզիին ողորնութիւնը բոլոր անոնց վրայ՝ որ համաձայն: 26 Սնափառ չըլլանք՝ գիրար այս կանոնին համաձայն կ'ընթանան, գրգերով եւ իրարու նախանձերով:

6 Եղբայրներ, եթէ մարդ մը որեւէ յանցանքի մէջ բռնուի, դուք որ հոգեւոր եք՝ այդպիսին հեգութեան հոգիով ուղղեցէք. ուշադիր եղիր դուն թեզի, որ դրւն ալ չփորձուիս: 2 Կրեցէք իրարու ծանրութիւնները, եւ այդպէս գործադրեցէք Քրիստոսի օրենքը: 3

Արդարեւ եթէ մէկը՝ որ ոչինչ Ե՝ կարծէ թէ ինք բան մըն է, ինքզինք կը խարէ: 4 Բայց իւրաքանչիւրը թող քննէ իր գործը, եւ այն ատեն պարծենայ՝ միայն ինքնիր վրայ, ոչ թէ ուրիշի վրայ. 5

որովհետեւ իւրաքանչիւրը պիտի կրէ իր քեռը: 6 Խօսքին աշակերտը հաղորդակից թող ընէ իր վարդապետը ամէն բարի բանի: 7 Մի խարուիթ, Աստուծու չի ծաղրուիր. որովհետեւ ինչ որ մարդ կը սերմանէ, զայն ալ պիտի հնձէ: 8 Ան որ իր մարմինին համար կը սերմանէ, այդ մարմինն ապականութիւն պիտի հնձէ. իսկ ան որ Յոզիին համար կը սերմանէ, այդ Յոզիին յաւիտենական կեանք պիտի հնձէ: (αιδονιος 9:16) 9

Ուստի բարիք գործելէ չծանծրանանք, բանի որ յատուկ ատենին պիտի հնձենք՝ եթէ չպարտասինք: 10 Ուրեմն, բանի պատեհութիւնը ունինք, բարիք ընենք բոլորին, մանաւանդ՝ հաւատքի ընտանիքն եղողներուն: 11 Նայեցէք,

ԵՓԵՍԱԳՑԻՒ

16 Հեմ դադրիք շնորհակալ ըլլալէ ձեզի համար՝ իշելով ձեզ իմ աղօթքներուս մէջ.

2 Դուք մեռած էիք յանցանքներու ել

սեղբերում մէջ, քայլ իսկ ճեզ ապրեցուց:
2 Անոնց մէջ ժամանակին կ'ընթանայիք՝
այս աշխարհի ընթացքին համաձայն,
ողի իշխանութեան իշխանին համաձայն,
այն ոգիին՝ որ հիմա կը ներգործ

անհնազանդութեան որդիներուն մէջ:
(Տիտղ. ս165) 3. Այսուցմբ լինիք որորու

(ას გ. 105) ა დაითვალისწინებ მოწყობა
ალ ძალაშის კი ღია და უძლიერი არ არის.
ალ ძალაშის კი ღია და უძლიერი არ არის.
ალ ძალაშის კი ღია და უძლიერი არ არის.
ალ ძალაშის კი ღია და უძლიერი არ არის.

Եիսք ուրիշերու նսան: 4 Բայց Ղատուած որ հարուստ է ողորմութեամբ, իր

մեծ սիրոյն համար՝ որով սիրեց մեզ,
5 երբ մեռած էինք մեղքերու մեջ՝
կեանք տուալ մեզի Քրիստոսի հետ,
(դուք շնորհեքի՞ւ փիրկուած Եք.) 6 անոր
ենթ ասոր զանեց մեզ եւ անոր ենթ

Առ յալուցանց մազ և անոր համ
բազմեցու մեզ երկնային վայրերու մէջ՝
Քրիստոս Յիսուսով, 7 որպէսզի գալիք
դարերուն մէջ ցոյց տայ իր շնորհին
գերազանց ճոխութիւնը՝ Քրիստոս
Յիսուսի միջոցով մեզի համդես ցոյց

տուած քաղցրութեամբ: (այսօն ց165) 8 բնակավայր ըլլալու Սուլը Յոգիին Որովհետեւ դուք շնորհքով, եւ ատիկա ոչ թէ

թէ՝ հաւատքի միջոցով, եւ ատիկա ոչ թէ ձեզմ Ե՛ հապա Աստուծոյ ընծան Ե. 9 ոչ թէ գործերէն Ե, որպէսզի ոչ մեկը պարծենայ:

10 Քանի որ մենք անոր ձեռակերտն ենք, Քրիստոս Յիսուսով ստեղծուած՝ քարի գործերու համար. Աստուած նախապէս պատրաստեց զանոնք, որպէսզի մենք ընթանանք անոնց մեջ: 11 Ուստի յիշեցք թէ դուք ժամանակին մարմինով հեթանոսներ Եիք, (որոնք անթլիփատ կը կոչուին անոնցմ՝ որ թվասուած կը կոչուին, մարմինի մեջ՝ ձեռքով եղած.)

12 այդ աստեն դուք առանց Քրիստոսի Եիք, ուժացած ըլլալով Խարայելի հասարակութենեն, եւ օտարացած՝ խոստումին ուխտերէն. ոչ յոյս ունեիք, ոչ ալ Աստուած՝ աշխարհի մեջ: 13 Իսկ հիմա՝ Քրիստոս Յիսուսով՝ դուք որ ժամանակին հեռաւոր Եիք, մերձաւոր եղաք Քրիստոսի արիւնով: 14 Որովհետեւ ան Ե մեր խաղաղութիւնը. ինք երկուքը՝ մեկ քրաւ, ու քակեց մեշտեղի անջասող պատը, իր մարմինին մեջ ոչնչացնելով իրարու միջեւ եղած թշնամութիւնը,

15 այսինքն՝ հրամաններով եղած պատուիրաններուն Օրէնքը. որպէսզի իրով այդ երկուքն ստեղծէ նոր մարդ մը՝ այսպէս խաղաղութիւն ընելով, 16 ու երկուքն ալ հաշտեցն Աստուծոյ հետ մեկ մարմինի մեջ՝ խաչին միջոցով:

Անով սպաննեց թշնամութիւնը, 17 եւ եկալ խաղաղութիւն աւետեց ձեզի՝ որ հեռաւոր Եիք, ու անոնց՝ որ մերձաւոր Եին: 18 Քանի որ անոր միջոցով մենք բոլորս ալ արտօնութիւն ունինք մօտենալու Յօրը՝ մեկ Յոգիով: 19 Ուրեմն հիմա դուք այլեւս օտարականներ ու պանդուսներ չեք, հապա սուրբերուն քաղաքակիցները, եւ Աստուծոյ ընտանիքը, 20 շինուած առաքեալներուն ու մարգարէններուն հիմին վրայ, որուն ծայրագոյն անկիւնաքարը՝ նոյնինքն Յիսուս Քրիստոս Ե: 21 Անով ամբողջ շենքը՝ յարմարութեամբ միասին կազմուած՝ կ'աճի, սուրբ տաճար մը ըլլալու Տերոշմով. 22 անով դուք ալ միասին կը շինուիք՝ Աստուծոյ

3 Ուստի Ե՞ Պողոս, Յիսուս Քրիստոսի բանտարկեալ ձեզի՝ հեթանոսներու կամար, 2 (Եթէ գոնէ լած Եք Աստուծոյ շնորհքին տնտեսութեան մասին՝ որ տրուած է ինծի ձեզի համար, 3 թէ ինչպէս ան յայտնութեամբ գիտցուց ինծի այն խորհուրդը - ինչպէս նախապէս ալ համառօտարար գրեցի ձեզի, 4 որպէսզի՝ երբ կարդաք՝ կարենաք հասկնալ իմ ոմքրնումն Քրիստոսի խորհուրդին մասին -, 5 որ ուրիշ սերունդներու մեջ մարդոց որդիներուն չգիտցուեցաւ, ինչպէս ան հիմա՝ Սուլը Յոգիին միջոցով՝ յայտնուած է իր սուրբ առաքեալներուն ու մարգարէններուն, 6 թէ հեթանոսները Քրիստոսով պիտի ըլլան ժառանգակից, մարմնակից, եւ իր խոստումին բաժնեկից՝ աւետարանին միջոցով, 7 որուն ես սպասարկու եղայ Աստուծոյ շնորհքին պարզեւին համեմատ՝ որ տրուեցաւ ինծի իր գօրութեան ներգրիծութեամբ: 8 Ինծի՝ որ բոլոր սուրբերուն ամենափոքրէն աւելի փոքր եւ՝ տրուեցաւ այս շնորհքը, որպէսզի հեթանոսներուն մեջ աւետեմ Քրիստոսի անզննելի ճոխութիւնը, 9 եւ բոլորին տեսնել տամ թէ ինչ է հաղորդակցութիւնը այն խորհուրդին, որ դարերու սկիզբէն ի Վեր ծածկուած Եք Աստուծոյ մեջ, որ ստենծեց ամեն բան. (այսօն ց165) 10 որպէսզի Աստուծոյ բազմակողմանի հմաստութիւնը՝ եկեղեցին միջոցով հիմա գիտցուի երկնային վայրերու մեջ եղող պետութիւններուն եւ իշխանութիւններուն, չիրյալիտենական առաջադրութեան համաձայն, որ իրագործեց մեր Տերոշմով՝ Քրիստոս Յիսուսով: (այսօն ց165) 11 Անով մենք ունինք համարձակութիւն ու վստահութեամբ մօտենալու արտօնութիւն՝ հաւատալով իրեն: 12 Ուստի կը խնդրեմ որ շանձրանաք ձեզի համար կրած տառապանքներուս պատճառով, ինչ որ ձեր փառքն Ե: 13 Ուստի կը ծնրադրեմ մեր Տերոց՝ Յիսուս Քրիստոսի Յօր առցեւ, 15 որմէ կ'անուանուի ամեն գերդաստան՝ երկինքի մեջ ու երկրի վրայ,

16 որպէսզի շնորհէ ձեզի՝ իր փառքին հաւատքին եւ Աստուծոյ Որդին ճնշութեան համեմատ՝ գօրութեամբ ճանչնալու միաբանութեան, կատարեալ ուժովնալ ներքին մարդուն մէջ, իր Հոգին մարդու Վիճակին, Քրիստոսի իլութեան միջոցով. **17** որպէսզի Քրիստոս ընակի հասակի չափին: **14** Որպէսզի ալ ասկէ ձեր սիրտերուն մէջ՝ հաւատքով, եւ դուք՝ ետք մանուկ չըլլանք, տարութեած ու սիրոյ մէջ արնատանալով ու հիմնուելով՝ վարդապետութեան ամէն հովէ հոս-**18** կարողանաք ըմբռնել բոլոր սուրբերուն հոն քշուած՝ մարդոց խարեբայութեամբ, հետ թէ ինչ է լայնութիւնը, երկայնութիւնը, որոնք կը մոլորեցնեն խորամանկութեան խորութիւնը եւ բարձրութիւնը. **19** այսինքն հնարքներով. **20** հապա՞ ճշմարտութիւնը գիտնալ Քրիստոսի սէրը, որ գիտութենն խօսելով փրոյ մէջ, ամէն բանի մէջ գերազանց է, որպէսզի լեցուիք Աստուծոյ աճինք անոնց՝ որ գլուխն է, այսինքն՝ ամբողջ իլութեամբ: **20** Ուրեմն անոր, Քրիստոսով: **16** Անով է որ ամբողջ որ կարող է գերազանցօրէն աելի ընել՝ մարմինը, յարմարութեամբ միասին քան ամէն ինչ որ մենք կը խնդրենք կամ կ'ըմբռնենք, այն զօրութեան համեմատ՝ յօդի օժանդակութեամբ՝ ամէն մասի որ կը ներգործ մեր մէջ, **21** իրեն փանք նեկեղեցին մէջ՝ Քրիստոս Յիսուսով, բոլոր սերունդներուն մէջ՝ դարէ դար:

Ամէն: (այօն ց165)

4 Ուստի ես՝ Տէրոց բանտարկեալ՝ կ'աղաջն ծեզի, որ ձեր ընթացքը արժանավայել ըլլայ այն կոչումին՝ որով կանչուեցաք, շման խոնարհութեամբ ու հեղութեամբ, համբերատարութեամբ, սիրով իրարու հանդուրժելով, զջանալով պահել Սուրբ Յոզիին միաբանութիւնը, խարադրութեան կապով: **4** ՄԷԿ մարմին կայ, եւ մԷԿ Հոգի, ինչպէս մԷԿ յոյսով կանչուեցաք ձեր կոչումին: **5** Տէրը մԷԿ է, հաւատքը՝ մԷԿ, մկրտութիւնը՝ մԷԿ: **6** ՄԷԿ է Աստուած եւ բոլորին Յայրը, որ բոլորէն վեր, բոլորին հետ եւ ձեր բոլորին մէջն է: **7** Բայց մեզմէ խրաբանչիւրին շնորհք տրուած է՝ Քրիստոսի պարգեւին չափին համեմատ: **8** Ուստի կ'ըսէ. «Երբ ելաւ բարձր տեղը՝ գերեւարեց գերութիւնը եւ նուերներ տուալ մարդոց»: **9** (Իսկ այդ «ելաւ»ը ինչ ըսել է, եթէ ոչ նշանակել՝ թէ ինք նաեւ նախապէս իջաւ երկրի ստորին մասերը: **10** Ա՛ն՝ որ իջաւ, նաեւ նոյնն է՝ որ ելաւ բոլոր երկինքներէն աւելի վեր, որպէսզի լեցնէ ամէն բան:) **11** Եւ ինք տուալ ումանք՝ առաքեալներ ըլլալու, ունանք՝ մարզարէներ, ումանք՝ աւետարանիչներ, ումանք՝ հովիւներ ու վարդապետներ, **12** սուրբերուն կատարելութեան համար, սպասարկութեան գործին համար, Քրիստոսի մարմինին շինութեան համար. **13** մինչեւ որ բոլորս հասնինք

թող ելլէ ձեր բերանեն, հապա՝ ինչ որ կանզն մեռեներէն, եւ Քրիստոս պիտի քարի է, շինուածեան կարիքին համեմատ, վայլի քու վրադ»: 15 Ուրեմն զգուշացքը որպէսզի շնորհի տայ լսողներուն: 20 Եւ որ ընթանաք շրջահայեցութեամբ. մի տրտմեցնէք Աստուծոյ Սուլր Հոգին, ոչ թէ անխոհեմներու պէս, 16 որով դուք կնքուեցաք ազատագրութեան հապա՝ իմաստուններու պէս: Գնեցք օրուան համար: 21 Ամէն տեսակ ժամանակը, որովիհետեւ օրերը չար դառնութիւն, զայրոյթ, բարկութիւն, են: 17 Ուստի անմիտ մի ըլլաք, գոյիլն ու հայոցութիւն թող Վերցուին հապա հասկցէք թէ ինչ է Տէրոց ձեզմ՝ ամէն տեսակ չարամտութեան կամքը: 18 Մի արքենաք գինիով՝ հետ: 22 Եւ քանոր եղէք իրարու հանդէպ, որուն մէջ անառակութիւն կայ, հապա գրած, ներեկով իրարու, ինչպէս Աստուծած Հոգինվ լեցուեցէք: 19 Սաղմոններով, Քրիստոսով ներեց ձեզի:

5 Ուրեմն նմանեցք Աստուծոյ՝ սիրելի զաւակներու պէս, 2 եւ ընթացք սիրոյ մէջ, ինչպէս Քրիստոս ալ մեզ սիրեց ու մեզի համար ընծայեց ինքզինք Աստուծոյ՝ որպէս պատարագ ու զոհ, անուշաբոյր հոտ ըլլալով: 3 Բայց պոռնկութեան եւ ամէն տեսակ անմաքրութեան կամ ազահութեան անունն իսկ թող չիշուի ձեր մէջ, (ինչպէս կը պատշաճի սուրբերուն,) 4 ոչ ալ լրբութեան, յիմար խօսակցութեան կամ խեղկատակութեան, որոնք չեն պատշաճիր. այլ փոխարէնը շնորհակալութիւն յայտնեցէք: 5 Քանի որ գիտէք՝ թէ ոչ մէկ պոռնկող, կամ անմաքուր, կամ ազահ, որ կրապաշտ է, ունի որեւէ ժառանգութիւն Քրիստոսի եւ Աստուծոյ թագաւորութեան մէջ: 6 Ո՛չ մէկը թող խարէ ձեզ ունայն խօսքերով, որովիհետեւ այս բաներուն պատճառով Աստուծոյ բարկութիւնը կու զայ անհնազանդութեան որդիներուն վրայ: 7 Ուրեմն բաժնեկից մի ըլլաք անոնց, 8 որովիհետեւ ժամանակին դուք խաւար եիք, բայց հիմա լոյս եք Տէրոջնով. ուստի ընթացք լոյսի զաւակներու պէս, 9 քանի որ Հոգիին պտուլը ամէն տեսակ բարութեամբ, արդարութեամբ ու ճշմարտութեամբ է: 10 Քննեցք թէ ինչ է Տէրոց հաճելին, 11 եւ ընկերակից մի ըլլաք խաւարին անպտուր գործերուն, այլ փոխարէնը կշտամբեցք զանոնք: 12 Որովիհետեւ անոնց ըրած զարտնի բաներուն մասին խօսիլն իսկ ամօթ է. 13 բայց ամէն բան որ կշտամբուած է՝ կը յայտնաբերուի լոյսին միջոցով, որովիհետեւ լոյսն է որ կը յայտնաբերէ ամէն ինչ: 14 Ուստի կ'ըսէ. «Արթնցիր, դուն որ կը քնանաս, ու

սիրէ իր կինը այնպէս՝ ինչպէս ինքզինք, սաղաւարտն ու Յոգիին սուրբ՝ որ ու կինը թող ակնածի իր ամուսիննեն:

6 Չաւակներ, հնազանդեցէք ձեր ծնողներուն՝ Տերոջմով, որովհետեւ այդ է իրաւացին: **2** Պատուէ հայրո ու մայրո, (որ առաջին պատուիրանն է խոստումով,) **3** որպէսզի բարիբ ըլլայ քեզի, ու երկար ապրիս երկրի վրայ: **4** Եւ դուք, հայրն, մի բարկացնէք ձեր զաւակները, հապա մեծոցւցէք զանոնք Տերոց կրթութեամբ ու խրատով: **5** Ստրուկներ, հնազանդեցէք ձեր մարմնաւոր տէրերուն՝ ահով ու դողով, ձեր սիրտին պարզամտութեամբ, որպէս թէ Քրիստոսի: **6** Ի՞նչ թէ ծառայելով աշքի առջև՝ մարդահաճոներու պէս, հապա Քրիստոսի ստրուկներու պէս՝ սրտանց գործադրելով Աստուծոյ կամքը: **7** Ծառայեցէք յօժարութեամբ, որպէս թէ Տերոց եւ ոչ թէ մարդոց, **8** գիտնալով թէ իւրաքանչիւրը՝ ինչ բարիբ որ գործէ, նոյնը պիտի ստանայ Տերոջմեն, ստրուկ ըլլայ թէ ազատ: **9** Իսկ դուք, տէրեր, ըրէք անոնց նոյն բաները, հրաժարելով սպառնալիքն: Գիտցէք թէ անոնց այ ձեր ալ Տերը երկինքն է, ու աշառութիւն չկայ անոր քով: **10** Վերջապէս, եղբայրներս, զօրացէք Տերոջմով եւ անոր հզօր կարողութեամբ: **11** Հազէք Աստուծոյ ամբողջ զրահը, որպէսզի կարենաք դիմադրել Զարախօսին հնարքներուն: **12** Որովհետեւ մեր գոտեմարտը մարմինի եւ արիւնի հետ չէ, հապա պէտութիւններու, իշխանութիւններու, այս խաւար աշխարհին՝ իշխանաւորներուն հետ, երկնաւոր վայրերու մեջ եղող չար ոգիներուն հետ: (ածո ց165) **13** Ուստի առէք ձեր վրայ Աստուծոյ ամբողջ զրահը, որպէսզի կարենաք դիմադրել չար օրը, **14** ու ամեն բան կատարելէ ետք՝ հաստատուն կայնիլ: Ուստի կայնեցէք ձեր տեղը՝ ձեր մէշքը գոտեպնդած ճշմարտութեամբ եւ հազած արդարութեան զրահը, **15** ու ձեր ոտքերուն իբր կօշիկ անցուցած խաղաղութեան աւետարանին պատրաստութիւնը: **16** Բոլորին վրայ՝ առէք հաւատքին վահանը, որով պիտի կարենաք մարել Զարին բոլոր հրավառ նետերը. **17** Եւ առէք փրկութեան

Աստուծոյ խօսքն է: **18** Ամեն ատեն աղօթեցէք Յոգիով՝ ամեն տեսակ աղօթքով եւ աղերսանքով: Յակեցէք ասոր վրայ բոլորովին յարատեւութեամբ ու աղերսանքով՝ բոլոր սուրբերուն համար. **19** Ինծի համար այ, որպէսզի խօսք տրուի ինծի, որ համարձակութեամբ բանամ բերանս՝ գիտցնելու խորհուրդը աւետարանին, **20** որուն համար ես դեսպան մըն եմ՝ շղթաներով. որպէսզի անով համարձակութեամբ խօսիմ ինչպէս պէտք է խօսիմ: **21** Բայց որպէսզի դուք ալ գիտնաք իմ մասին՝ թէ ինչ կ'ընեմ, ամեն բան պիտի գիտցնէ ձեզի Տիւքիկոս սիրելի եղբայրն ու Տերոջմով հաւատարիմ սպասարկուն: **22** Չինք յատկապէս դրկեցի ձեզի, որպէսզի գիտնաք մեր մասին, եւ ինք միխթարէ ձեր սիրտերը: **23** Խաղաղութիւն եղբայրներուն, ու սէր՝ հաւատքով միասին՝ Յայր Աստուծմէ ու Տէր Յիսուս Քրիստոս: **24** Ծնորիք բոլոր անոնց հետ՝ որ անկեղծութեամբ կը սիրեն մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոսը: Ամեն:

ՓԻԼԻՊՊԵՑԻՒ

թէ տառապանք կ'աւելցնեն կապերուս վրայ. 17 իսկ ասոնք՝ սիրոյ համար, որովհետեւ գիտեն թէ ես սահմանուած եմ ծառաները՝ Քրիստոս Յիսուսով բոլոր աւետարանին շատագովութեան համար: սուրբերուն, որ Փիլիպպան կողմերն են՝ 18 Սակայն ինչ փոյթ. ամէն կերպով, թէ եպիսկոպոսներով ու սարկաւագներով՝ պատրուակով եւ թէ ճշմարտութեամբ, շնորհի եւ խաղաղութիւն ձեզի Աստուծմ՝ Քրիստոս կը հօչակուի, ու կ'ուրախանամ մեր Յօրմէն, ու Տէր Յիսուս Քրիստոս: 3 ասոր համար, եւ պիտի ուրախանամ Շնորհակալ կ'ըլլամ իմ Աստուծմւ՝ ձեզմ այ: 19 Քանի որ գիտեմ թէ ասիկա ունեցած բոլոր յիշատակներուս համար, պիտի յանզի իմ փրկութեանս՝ ձեր 4 ամէն ատեն՝ ամէն աղերսանքիս մէջ: աղերսանքներով ու Յիսուս Քրիստոսի Ուրախութեամբ կ'աղերսեմ ձեր բոլորին Յոդիին օժանդակութեամբ, 20 իմ համար, 5 քանի որ հարորդակից եղաք եռանդրւն ավնկալութեանս եւ յոյսիս աւետարանին՝ առաջին օրէն մինչեւ համեմատ՝ թէ բնաւ պիտի չամչնամ. հիմա. 6 այս մասին համոզուած եմ թէ հապա՝ բոլորովին հանարձակութեամբ, ան որ սկսաւ բարի գործ մը ձեր մէջ, ինչպէս ամէն ատեն՝ նոյնպէս ալ հիմա, պիտի աւարտէ մինչեւ Յիսուս Քրիստոսի Քրիստոս պիտի մեծարուի մարմինիս մէջ, օրը: 7 Իրաւացի ալ է ինծի այսպէս կամ կեանքով, կամ մահով. 21 որովհետեւ մտածել ձեր բոլորին մասին, քանի որ ձեզ ինծի համար՝ ապրիլ Քրիստոս է, ու ունիմ իմ սիրտիս մէջ”, ու դուք բոլոր մերնիլը՝ շահ: 22 Բայց եթէ մարմինի մէջ հարորդակցեցաք ինծի եղած շնորհիին՝ ապրիլս պտուղ կը բերէ իմ գործիս, ալ չեմ թէ իմ կապերուս, թէ ալ աւետարանին գիտեր որ մէկը ընտրեն: 23 Երկութեն ալ շատագովութեան եւ հաստատութեան պարտադրուած եմ. ցանկութիւն ունիմ մէջ: 8 Որովհետեւ Աստուած վկայ է մնանելու եւ Քրիստոսի հետ ըլլալու, ինչ թէ որդիան կարօւցած եմ ձեզ բոլոր՝ որ շատ աւելի լաւ է. 24 սակայն մարմինի Քրիստոս Յիսուսի գութով, 9 ու սապէս մէջ մնալը աւելի հարկաւոր է ձեզի կ'աղօթեմ՝ որ ձեր սէրը հետզիետէ աւելի համար: 25 Այս համոզումը ունենալով՝ առատանայ գիտակցութեամբ եւ ամբողջ գիտեմ թէ պիտի մնամ ու ձեր բոլորին դատողութեամբ, 10 որպէսզի դուք հետ կենամ, որ դուք յառաջդիմէք եւ զատորոշէք տարբեր բաներ՝ անկեղծ ուրախ ըլլաք հաւատքով. 26 որպէսզի եւ անսայթաք ըլլալու համար մինչեւ իմ վրաս ձեր ունեցած պարձանքը Քրիստոսի օրը, 11 եցուած արդարութեան ճիխանայ Քրիստոս Յիսուսով՝ դարձեալ պտուղներով Յիսուս Քրիստոսի միջոցով՝ ձեզի գալուս պատճառով: 27 Սակայն Աստուծոյ փառքին ու գովութեան ապրեցէք Քրիստոսի աւետարանին համար: 12 Կ'ուրզեմ որ գիտնաք, արժանավայել կերպով. որպէսզի եթէ եղբայրներ, թէ ինչ որ պատահեցաւ գամ ու տեսնեմ ձեզ, եւ կամ բացակայ ինծի՝ առաւելապէս պատճառ եղաւ ըլլամ, ձեր մասին լսեմ թէ հաստատուն աւետարանի յառաջդիմութեան, 13 կը կենաք՝ մէկ հոգիով, ու միասին կը այնպէս որ Քրիստոսի համար կրած մարտնչիք՝ իբր մէկ անձ՝ աւետարանի կապերս՝ բացայայտ եղան ամբողջ հաւատքին համար, 28 ոչ մէկ բանով պալատին մէջ եւ ամենուրեք, 14 սուկալով հակառակորդներէն: Ատիկա ու Տէրոջմով եղբայրներէն շատերը, անոնց համար ապացոյց մըն է կորուստի, վստահութիւն առնելով կապերես, իսկ ձեզի համար՝ փրկութեան, 29 որ ալ աւելի յանդուզն են՝ քարոզելու Աստուծմ է. որովհետեւ՝ Քրիստոսի Աստուծոյ խօսքը առանց վախի: 15 պատճառով՝ ձեզի շնորհուեցաւ ոչ միայն Արդարեւ ոմանք կը քարոզեն Քրիստոսը՝ հաւատալ անոր, այլ նաեւ չարչարուիլ նախանձ ու կրիմէ մղուած, ոմանք ալ՝ անոր համար, 30 մղելով նոյն պայքարը՝ բարեացականութեամբ: 16 Անոնք կը որ տեսաք իմ մէջս, ու հիմա կը լսէք թէ իմ հոչակեն Քրիստոսը՝ հակառակութեան մէջս է:

համար, ոչ թէ անկեղծութեամբ, կարծելով

2 Ուրեմն՝ եթէ միսիթարութիւն ձեր զոհին ու հաւատքի պաշտօնին կայ Քրիստոսով, եթէ կան սիրոյ համար, կ'ուրախանամ եւ ուրախակից սփոփանք, Հոգիի հաղորդութիւն, գուշ կ'ըլլամ ձեր բոլորին: **18** Նոյնպէս այ ու կարեկութիւն, **2** լիացուցէք իմ դուք ուրախացէք եւ ուրախակից եղէք ուրախութիւնս՝ ըլլալով համախոհ ինծի: **19** Տեր Յիսուսով կը յուսամ շուտով եւ ունենալով միեւնոյն սերը, մԷկ ձեզի որկել Տիմոթէոսը, որպէսզի իմ անձ ու մԷկ մտածում: **3** ՈՇ սիրոս ալ հանգի՛ երբ գիտնամ ձեր մԵկ բան ըրէք հակառակութեամբ վիճակը: **20** Որովհետեւ անոր նման ոչ կամ սնափառութեամբ. հապա՝ մԷկ սրտակից ունիմ, որ անկեղծարար խոնարհութեամբ ուրիշը ձեզմէ հոգայ ձեզ. **21** բանի որ բոլորը կը գերազանց համարեցէք”: **4** Վինտեն իրենց շահը, ոչ թէ Յիսուս Խրաֆանջիւր թող նկատի չառնէ միայն Քրիստոսինը: **22** Բայց դուք փորձով իր շահը, այլ նաեւ ուրիշներունք: **5** գիտէք թէ ան ծառայեց աւետարանին Ունեցէք այն մտածումը՝ որ Քրիստոս ինծի հետ՝ ինչպէս զաւակ մը հօրը հետ: Յիսուսի մԵջ եր. **6** Աստուծոյ կերպարանքը **23** Ուստի կը յուսամ ձեզի որկել զինք ունենալով՝ ան յափշտակութիւն մը անյապաղ, երբ տեսնեմ թէ ինչ պիտի չհամարեց Աստուծոյ հաւասար ըլլալը, ըլլայ վիճակս: **24** Սակայն Վստահութիւն **7** հապա ունայնացուց ինքզինք, իր ունիմ Տերոշմով՝ թէ ես ալ շուտով պիտի վրայ առաւ ծառայի մը կերպարանքը զամ: **25** Բայց հարկաւոր համարեցի հիմա եւ նմանեցաւ մարդոց. գտնուելով ձեզի որկել Եպափրոդիոսոք, իմ եղբայրս, մարդկային կերպարով՝ յինսարհեցուց գործակիցս ու զինակիցս, որ դուք դրկած ինքզինք ու հնազանդ եղաւ մինչեւ եիք իրը կարիքներուս պաշտօնեան: մահ, նոյնիսկ՝ խաչին մահը: **9** Ուստի **26** Որովհետեւ ինք ալ կարօտցած է Աստուծած ալ մեծապէս բարձրացուց բոլորդ, եւ կը վշտանար որ լսեր եիք զայն եւ շնորհեց անոր անուն մը՝ թէ հիւանդացեր եր: **27** Արդարեւ ինք որ ամէն անունէ գերազանց է, **10** հիւանդացաւ ու շատ մօտեցաւ մահուան, որպէսզի Յիսուսի անունին ծնրադրեն բայց Աստուծած ողորմեցաւ անոր. ոչ բոլորը՝ երկնաւորները, երկրաւորներն միայն անոր՝ հապա ինծի ալ, որպէսզի ու սանդարամետականները, **11** եւ ամէն չունենամ տրտմութիւն տրտմութեան լեզու դաւանի թէ Յիսուս Քրիստոս Տեր վրայ: **28** Ուստի աւելի փութաջանութեամբ Է՝ Յայր Աստուծոյ փառքին համար: **12** որկեցի, որպէսզի՝ տեսնելով զայն՝ Յետեւաբար, սիրելինքը, ինչպէս ամէն դարձեալ ուրախանար ու ես նուազ ատեն հնազանդեցաք, ոչ միայն իմ տրտմիմ: **29** Ուրեմն ընդունեցէք զայն ներկայութեանս մԵջ, հապա այլ աւելի Տերոշմով՝ բոլորովին ուրախութեամբ, հիմա՝ իմ բացակայութեանս ատեն, եւ պատուեցէք այդպիսիները. **30** քանի գործադրեցէք ձեր փրկութիւնը՝ ահով որ մահուան մօտեցաւ Քրիստոսի ու դողով. **13** որովհետեւ Աստուծած է գործին համար՝ վտանգելով իր անձը, որ ձեր մԵջ կը ներգործ թէ կամենալը որպէսզի լրացնէ ինչ որ կը պակսէր ձեր եւ թէ ընելը՝ իր բարեհաճութեան կատարելիք պաշտօնին՝ ինծի համդեպ: համաձայն: **14** Ըրէք ամէն ինչ՝ առանց տրտունջներու եւ առարկութիւններու, **15** որպէսզի ըլլաք անմեղադրելի ու աննենգ, Աստուծոյ անարատ զաւակներ՝ կամակոր եւ խոտորեալ սերունդի մը մԵջ: Դուք կը փայլիք անոնց մԵջ՝ որպէս լուսաւորներ աշխարհի մԵջ, **16** ամուր բռնելով կեանքին խօսքը, որպէսզի կարենամ պարծենալ Քրիստոսի օրը՝ թէ ընդունայն չեմ վազած, ոչ ալ ընդունայն աշխատած: **17** Նոյնիսկ եթէ ընծայուիմ

3 Վերջապէս, եղբայրներս, ուրախացէք Տերոշմով: Արդարեւ նոյն բաները գրել ձեզի՝ ծանծրոյթ չէ ինծի, բայց ապահովութիւն է ձեզի: **2** Զգուշացէք շուներեն, զգուշացէք չար գործաւորներեն, զգուշացէք թվիատութեննեն. **3** որովհետեւ թվիատութիւնը մԵնք ենք, որ կը պաշտենք Աստուծած Յոգինվ եւ կը պաշտենք պարծենանք Քրիստոս Յիսուսուն, պաշտօնին աշխատած:

ու վստահութիւն չունինք մարմինի 18 Որովհետեւ շատեր կ'ընթանան, վրայ. 4 թէեւ ես ալ ունենալու էի նոյն որոնց մասին յաճախ կ'ըսէի ծեզի եւ վստահութիւնը մարմինի վրայ: Եթէ հիմա կ'ըսէն՝ նոյնիսկ լալով, այսինքն՝ ուրիշ մէկը կը կարծէ թէ վստահութիւն Քրիստոսի խաչին թշնամիները. 19 ունի մարմինի վրայ, այ աւելի ես՝ 5 անոնց վախճանը կորուստ է, անոնց ուրերրոդ օրը թլփատուած, Խրայելի աստուածը՝ իրենց որովայնն է, ու անոնց ցեղեն, Բնիմայինի տոհմեն, Եբրայեցի փառքը՝ իրենց ամօթն է: Անոնք կը մը՝ Եբրայեցիներէն, Օրէնքին համեմատ՝ մտածեն միայն երկրային բաներու Փարիսեցի, 6 նախանձախնդրութեան մասին. 20 իսկ մեր քաղաքացիութիւնը համեմատ՝ եկեղեցին կը հալածէի, երկինքն է, ուրկէ կը սպասենք Փրկիչին՝ Օրէնքէն եղած արդարութեան Տէր Յիսուս Քրիստոսի, 21 որ պիտի համեմատ՝ անմեղարդեցի էի: 7 Բայց կերպարանափոխէ մեր նուաստացած ինչ որ շահ էր ինծի, վնաս համարեցի մարմինը՝ կերպարանակից ըլլար զայն՝ Քրիստոսի համար: 8 Ու նոյնիսկ իր փառաւոր մարմինին, այն բոլոր բաներն ալ վնաս կը համարեմ՝ իմ ներգործութեան համեմատ՝ որ կարող է Տէրոջ Քրիստոս Յիսուսի գիտութեան նաեւ ամէն ինչ հպատակեցնել իրեն:

գերազանցութեան համար: Բոլոր բաներէն զրկուեցայ անոր համար, եւ աղը կը համարեմ զանոնք, որպէսզի շահիմ Քրիստոսը 9 ու գտնուիմ իր մէջ, ունենալով ոչ թէ իմ արդարութիւնն՝ որ Օրէնքէն է, հապա այն՝ որ Քրիստոսի հաւատքին միջոցով է, արդարութիւնը՝ որ Աստուծնն է՝ հաւատքով. 10 որպէսզի ճանչնամ զինք եւ իր յարութեան զօրութիւնը, ու հաղորդակից ըլլամ իր չարչարանքներուն՝ կերպարանակից դառնալով իր մահուան, 11 որպէսզի կարենամ հասնի՝ մեռելներուն յարութեան: 12 Ոչ թէ ես արդեն ստացած եմ մրցանակը, կամ արդէն կատարեալ եղած եմ. հապա հետամուտ եմ բռնելու զայն, որուն համար ալ բռնուեցայ Քրիստոս Յիսուս: 13 Եղբայրներ, ես չեմ սեպեր թէ բռնած եմ: Յապա կ'ընեմ սա մէկ բանը. մոռցած եմ ետեւի եղածները, եւ կը դիմեմ առջեւի եղածներուն: 14 Կը հետապնդեմ նապատակակետը՝ Քրիստոս Յիսուսով եղած Աստուծոյ Վերին կոչումին մրցանակին համար: 15 Ուրեմն մենք բոլորս՝ որ կատարեալ ենք՝ մտածնք այսպէս. իսկ եթէ տարբեր կերպով մտածեք բանի մը մասին, Աստուած զայն ալ պիտի յայտնէ ծեզի: 16 Սակայն ինչ աստիճանի որ հասած ենք՝ ընթանանք նոյն կանոնին համաձայն, մտածնք նոյնպէս: 17 Եղբայրներ, բոլորը միասին նմանեցք ինծի, եւ ուշադիր եղէք անոնց՝ որ կ'ընթանան այնպէս՝ ինչպէս մենք, որ ունիք իբր տիպար:

4 Յետեւարար, սիրելի ու կարօտավի եղբայրներս, իմ ուրախութիւնս ու պասկ, այսպէս հաստատուն կեցէք Տէրոջնով, սիրելիներս: 2 Կ'աղաչն Եւոդիայի ու կ'աղաչն Սիլնտիքի, որ ունենան միեւնոյն մտածումը Տէրոջնով: 3 Եւ կը ինորեմ քեզմէ այ, իմ հարազատ լօակից, օգնէ ասոնց՝ որ աւետարանին համար մարտնչեցան ինծի հետ, նաեւ Կղեմեսի եւ միևս գործակիցներուս հետ, որոնց անունները կեանքի գիրքին մէջ են: 4 Ամէն ատեն ուրախացէք Տէրոջնով. դարձեալ կ'ըսէմ, ուրախացէք: 5 Ձեր ազնուութիւնը թող յայտնի ըլլայ բոլոր մարդոց. Տէր մօտ է: 6 Մի մտահոգութիք որեւէ բանի համար. հապա ամէն բանի մէջ՝ աղօթքով ու աղերսանքով, շնորհակարութեամբ միասին, գիտցուցէք ծեր ինսրանքները Աստուծոյ. 7 Եւ Աստուծոյ խաղաղութիւնը, որ ամէն միտքէ գերիվեր է, պիտի պահպանէ ծեր սիրտերն ու մտածումները՝ Յիսուս Քրիստոսով: 8 Վերջապէս, Եղբայրներ, ինչ որ ճշմարիտ է, ինչ որ՝ պատկառելի, ինչ որ՝ արոտ, ինչ որ՝ անկեղծ, ինչ որ՝ սիրայիր, ինչ որ՝ բարի համբաւով, ինչ որ առաքինութեամբ եւ ինչ որ գովելի է, ատոնց մասին մտածեցէք: 9 Ինչ որ սորվեցաք, ընրունեցիք, լսեցիք ու տեսաք իմ կրօս՝ զանոնք ըլլէք, Եւ խաղաղութեան Աստուածը պիտի ըլլայ ծեզի հետ: 10 Մեծապէս ուրախացայ Տէրոջնով, որ հիմա Վերջապէս նորոգուեցաւ իմ վրաս

ձեր ունեցած մտածմունքը, ինչպէս կը
մտածէիք այ, սակայն պատեհութիւն
չունեիք: **11** Կարօտութեան համար չէ
որ կ'ըսեմ. որովհետեւ ես սորվեցայ
ինքնարաւ ըլլալ իմ եղած վիճակին
մէջ: **12** Թէ գիտեմ նուաստանայ, թէ ալ
գիտեմ առատութեան մէջ ըլլալ: Ամէն
բանի մէջ՝ ամէն կերպով վարժուած
եմ թէ կշտանայ, թէ ալ անօրէնայ, թէ
առատութեան եւ թէ կարօտութեան մէջ
ըլլալ: **13** Ամէն բանի կարող եմ անով՝
որ զօրացուց զիս: **14** Սակայն յաւ ըրիք՝
որ հաղորդակից եղաք տառապանքիս:
15 Դուք ալ գիտէք, Փիլիպպեցիներ, թէ
աւետարանին քարոզութեան սկիզբը,
երբ մեկնեցայ Մակեդոնիայէն, ոչ մէկ
եկեղեցի հաղորդակից եղաւ ինծի՝ տալու
եւ ընդունելու համար, հապա միայն
դո՞ւք. **16** որովհետեւ նոյնիսկ մինչեւ
Թեսարոնիկէ դրկեցիք ինծի պէտք եղածը՝
մէկ-երկու անգամ: **17** Ես կը փնտռեմ ոչ
թէ նուեր, հապա կը փնտռեմ պտուդ, որ
աւելնայ ձեր հաշիւին վրայ: **18** Իսկ ես
ամէն բան ունիմ, ես առատօրէն. լիացած
եմ՝ ստանալով Եպափրոդիտոսի միջոցով
ձեր դրկածները, որ անուշաբոյր հուտ մըն
է, ընդունելի զոհ մը, հաճելի՝ Աստուծոյ: **19**
Եւ իմ Աստուածս պիտի լեցնէ ձեր բոլոր
կարիքները՝ իր ճոխութեան համեմատ,
փառքով՝ Քրիստոս Յիսուսի միջոցով:
20 Ուրեմն փարձ Աստուծոյ ու մեր Յօր՝
դարե դար:” Ամէն: (*αισον ց165*) **21** Բարեւեցէք
բոլոր սուրբերը Յիսուս Քրիստոսով: **22** Կը
բարեւեն ձեզ ինծի հետ եղող եղբայրները:
23 Կը բարեւեն ձեզ բոլոր սուրբերը,
մանաւանդ անոնք՝ որ Կայսրին տունէն
են: Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեր
բոլորին հետ: Ամէն:

ԿՈՂՈՍԱՑԻՒ

որովհետեւ անով ստեղծուեցաւ ամէն բան, ինչ որ երկրի

1 Պողոս, Աստուծոյ կամքով Յիսուս վրայ կայ, տեսանելի կամ անտեսանելի.

Քրիստոսի առաքեալը, եւ Տիմոթեոս թէ զահերը, թէ տէրութիւնները, թէ եղայրը՝

2 Կողոսայի մէջ եղոյ պետութիւնները, թէ իշխանութիւնները:

սուրբերուն ու Քրիստոսվ հաւատարիմ Բոլոր բաները ստեղծուեցան անով եւ

եղայրներուն. չշնորհի եւ խաղաղութիւն անոր համար: 17 Ան ամեն բանէ առաջ է, ու

ձեզի Աստուծմ՝ մեր Յօրմէն, ու Տէր անով ամէն բան հաստատ կը կենայ: 18 Ան Յիսուս Քրիստոսէ:

Ամէն ատեն է մարմինին, այսինքն՝ եկեղեցիին գլուխը.

աղօթելով ձեզի համար՝ շնորհակալ ան է սկիզբը, մերեներէն անդրանիկը,

Կ'ըլանք Աստուծմ ու մեր Տէրոջ Յիսուս որպէսզի նախապատիւ ըլլայ ամէն բանի

Քրիստոսի Յօրմէն, 4 լսելով Քրիստոս մէջ. 19 որովհետեւ Յայրը բարեհաճեցաւ

Յիսուսի վրայ ձեր ունեցած հաւատքին որ Աստուծութեան ամբողջ յիւրիւնը

եւ բոլոր սուրբերուն հանդէպ ձեր տածած բնակի անոր մէջ, 20 եւ անով հաշտեցնէ սիրոյն մասին, 5 այն յոյսին պատճառով՝ իրեն հետ բոլորը, թէ երկրի վրայ ու թէ

որ երկինքը վերապահուած է ձեզի երկինքի մէջ եղողները, խաղաղութիւն համար: Անոր մասին նախապէս լսեցիք՝ ընելով անոր արիւնով, որ թափուեցաւ

աւետարանին նշանառութեան խօսքով, խաչին վրայ: 21 եւ ձեզ այ որ ժամանակին

6 որ հասաւ ձեզի՝ ինչպէս ամբողջ ուծացած ու ձեր միտքով թշնամիներ

աշխարիի, ու պտուղ կ'արտադրէ (եւ էիր՝ չար գործերով, 22 իհմա հաշտեցուց

կ'աճի) նոյնպէս ձեր մէջ այ այն օրէն ի վեր՝ անոր բուն մարմինով՝ մահուան միջոցով,

երբ լսեցիք ու նշանառութեամբ գիտցաք որպէսզի անոր առշեւ սուրբ, անարատ

Աստուծոյ շնորհը, 7 ինչպէս սորվեցաք եւ անմեղաղուելի ներկայացնէ ձեզ, 23

մեր սիրելի ծառայակիցն՝ Եպափրասէն: Եթէ իհմնուած ու հաստատուած մնաք

Ան Քրիստոսի հաւատարիմ սպասարկու հաւատքին վրայ, առանց խախտելու

մըն է ձեզի համար, 8 եւ ինք այ յոյսէն այն աւետարանին՝ որ դուք

բացայստեց մեզի ձեր սէրը՝ Յոզիով: լսեցիք. ան քարոզուեցաւ երկինքի տակ

9 Յետեւաբար մենք ալ՝ այն օրէն եղած բոլոր արարածներուն, ու ես՝

երբ լսեցինք՝ չենք դադրիր աղօթելէ Պողոս՝ սպասարկու եղայ անոր: 24

ձեզի համար, եւ խնդրելէ որ լեցուած Յիմա ուրախ եմ ձեզի համար կրած

ըլլաք անոր կամքին գիտակցութեամբ՝ չարչարանքներուս մէջ, ու Քրիստոսի

ամբողջ իմաստութեամբ ու հոգեւոր կրած տառապանքներուն պակասը

ըմբռնումով, 10 որպէսզի ընթանաք Տէրոջ կը լրացնեմ իմ մարմինիս մէջ՝ անոր

արժանապայել կերպով՝ հաճեցնելով մարմինին համար, որ եկեղեցին

զինք ամէն բանի մէջ, պտղաբեր է: 25 Ես սպասարկու եղայ անոր

ըլլարով ամէն տեսակ բարի գործով, եւ Աստուծոյ տնտեսութեամբ՝ որ տրուեցաւ

անելով Աստուծոյ ճանաչումով. 11 ու ինծի ձեզի համար, որպէսզի յիովին

զօրացած ամբողջ ոյժով՝ իր փառաւոր քարոզեմ Աստուծոյ խօսքը, 26 այն

զօրութեան համեմատ, ուրախութեամբ յորհուրդը՝ որ ծածկուած եր բոլոր

համբերող եւ համբերատար ըլլաք, 12 դարերէն ու սէրունդներէն, իսկ իհմա

շնորհակալ ըլլարով Յայր Աստուծմ, յայտնաբերուեցաւ իր սուրբերուն,

որ արժանացուց մեզ մասնակից (ան ց165) 27 որոնց Աստուծած ուզեց

ըլլալու լրյսի մէջ բնակող սուրբերու գիտցնել յէ ինչ է այս խորհուրդին

ժառանգութեան, 13 եւ ազատեց մեզ փառքին ճոխութիւնը հեթանոսներուն

խաւարի իշխանութենէն ու փոխադրեց մէջ, այսինքն՝ Քրիստոս ձեր մէջ, փառքի

իր սիրելի Որդիին թագաւորութեան. 14 յոյսը: 28 Մենք կը հռչակենք զինք,

անով մենք ազատազրութիւն ունինք՝ խրատելով ամէն մարդ եւ սորվեցնելով

իր արիւնով, այսինքն՝ մեղքի ներում: 15 ամէն մարդո՞ւ՝ ամբողջ իմաստութեամբ,

Ան անտեսանելի Աստուծոյ պատկերն է, որպէսզի ներկայացնենք ամէն մարդ

բոլոր արարածներուն անդրանիկը, 16 կատարեալ՝ Քրիստոս Յիսուսով: 29 Ասոր

համար ես կ'աշխատիմ, պայքարելով եղած պարտամուրհակը՝ որ հակառակ իր ներգործութեան համեմատ՝ որ Եր մեզի՝ ջնջեց, ու մէշտեղէն վերցուց զօրութեամբ կը գործէ իմ մէջս:

2 Արդարեւ կ'ուղեմ որ գիտնաք թէ ինչպէս մեծ պայքար կը մղեմ ձեզի, Հաւորիկեցիներուն ու բոլոր անոնց համար՝ որ չեն տեսեր իմ երես մարմինով, 2 որպէսզի անոնց սիրութը միմիթարուին սիրով իրարու կցուած, եւ ըմբռնեն լման վստահութեան ամբողջ ճոխութիւնը, այսինքն գիտակցին Յայր Աստուծոյ ու Քրիստոսի խորհուրդին, 3 որուն մէջ պահուած են ինաստութեան եւ գիտութեան բոլոր գանձերը: 4 Կ'ըսեմ ասիկա՝ որպէսզի ոչ մէկը խարէ ծեզ հրապուրիչ խօսքերով. 5 որովհետեւ թէպէտ բացակայ եմ մարմինով, ձեզի հետ եմ հոգիով, ու կ'ուրախանամ՝ տեսնելով ծեր կարգապահութիւնը եւ ծեր հաւատքին ամրութիւնը՝ Քրիստոսի վրայ: 6 Ուրեմն, ինչպէս ընդունեցիք Քրիստոս Յիսուս Տէրը՝ այնպէս ընթացէք անով, 7 արմատացած ու շինուած անոր վրայ, եւ հաստատուած հաւատքին մէջ՝ ինչպէս սորվեցաք, ու ճոխացէք անոր մէջ շնորհակալութեամբ: 8 Զգուշացէք որ ոչ մէկը որսայ ծեզ փիլիստփայութեամբ եւ ունայն խարեւութեամբ, մարդոց աւանդութեան ու աշխարհի սկզբունքներուն համաձայն, եւ ոչ մէջ թէ Քրիստոսի վարդապետութեան համաձայն. 9 որովհետեւ Աստուածութեան ամբողջ յիշութիւնը կը բնակի անոր մէջ մարմնապէս, 10 ու դուք ալ ամբողջացած էք անով՝ որ գլուխն է ամեն պետութեան եւ իշխանութեան: 11 Անով ալ թլփատուեցաք՝ անձեռակերտ թլփատութեամբ, մերկանալով մեղերու մարմիննէն՝ Քրիստոսի թլփատութեամբ: 12 Անոր հետ թաղուեցաք մկրտութեամբ, 13 ու մեռելու եւ անոր հետ յարութիւն առիք՝ մարմիննէն՝ Քրիստոսի թլփատութեամբ, 14 ու մեռելու եւ անոր հետ յարուցանեց զայն, 15 եւ մեռելու եւ անոր հետ յարութիւն առիք՝ մարմիննէն՝ Քրիստոսի թլփատութեամբ, 16 ու մեռելու եւ անոր հետ յարութիւն առիք՝ մարմիննէն՝ Քրիստոսի թլփատութեամբ, 17 ու մեռելու եւ անոր հետ յարութիւն առիք՝ մարմիննէն՝ Քրիստոսի եւ յօդարակամ խոնարհութեամբ, 18 ու մեռելու եւ անոր հետ յարութիւն առիք՝ մարմիննէն՝ Քրիստոսի եւ յօդարակամ խոնարհութեամբ, 19 ու չըռնելով գլուխը՝ որմէ ամբողջ մարմինը, յօդերով ու յօդակապերով հայթայթուած եւ իրարու կցուած, կ'աճի Աստուծոյ աճումով: 20 Ուրեմն, եթէ դուք մեռաք Քրիստոսի հետ՝ այս աշխարհի սկզբունքներուն հանդէպ, այլ ինչո՞ւ՝ աշխարհի մէջ ապրողներու նման՝ ենթակայ կ'ըլլաք հրամաններու, ինչպէս՝ 21 «մի մերձենար, մի համտեսեր, մի դպչի», 22 (ասոնք՝ բոլորը գործածութեամբ սահմանուած են ապականութեան), մարդոց պատուերներուն ու վարդապետութիւններուն համաձայն: 23 Ասոնք արդարեւ իմաստութեան կերպարանք մը ունին՝ ինքնակամ կրօնով, խոնարհութեամբ եւ մարմինին շինայելով. բայց արժանի են ոչ մէկ պատիի, հապա կը ծառայեն մարմինը գոհացնելու:

3 Ուրեմն, եթէ յարութիւն առիք Քրիստոսի հետ, վնտուեցէք այն բանները՝ որ վերն են, ուր Քրիստոս կը բազմի՝ Աստուծոյ աջ կողմը: 2 Մտածեցէք նաեւ անով եւ անոր հետ յարութիւն առիք՝ վերի բաներուն մասին, ոչ թէ երկրի վրայ հաւատարվ Աստուծոյ ներգործութեան, եղող բաներուն մասին. 3 որովհետեւ որ մեռելու յարուցանեց զայն, 4 եւ դուք մեռաք, ու ծեր կեանքը պահուած ծեզի ալ՝ որ ժամանակին մեռած էիք է Քրիստոսի հետ՝ Աստուծոյ մէջ: 5 Երբ յանցանքներու մէջ ու ծեր մարմինն Քրիստոս՝ մեր կեանքը՝ երեւնայ, այն անթլփատութեան մէջ՝ կեանք տուալ ատեն դնիք ալ փառքով պիտի երեւնաք՝ անոր հետ: 6 Եր բոլոր յանցանքները անոր հետ: 7 Ուրեմն մեռցուցէք ծեր ներեց մեզի, 8 եւ մեզի դէմ հրամաններով երկրաւոր անդամները. պոռնկութիւնը,

անմաքրութիւնը, անսանձ կիրքը, չար Յայրեն, մի գրգռէք ճեր զաւակները, ցանկութիւնը եւ ազահութիւնը, որ որպէսզի չվիատին: 22 Ստրուկներ, կրապաշտութիւն Ե: 6 Ասրնց համար հնազանդեցէք ճեր մարմնաւոր տէրերուն Աստուծոյ բարկութիւնը կու զայ ամեն բանի մէջ. ոչ թէ աչքի առջեւ անհնազանդութեան որդիներուն վրայ, ծառայելով՝ մարդահաճոներու պէս, 7 որոնց մէջ դրու ալ ժամանակին հապա՝ պարզամտութեամբ, Տերոջմնն կ'ընթանայիք, երբ կ'ապրէիք անոնց վախնալով: 23 Ինչ որ կ'ընէք՝ սրտանց մէջ: 8 Բայց հիմա դրու ալ թօթափեցէք քրէք, որպէս թէ Տերոց եւ ոչ թէ սա ամենը. բարկութիւնը, զայրոյթը, մարդոց, 24 գիտնալով թէ Տերոջմնն չարամտութիւնը, հայիութիւնը, իլր պիտի ստանաք ժառանգութեան խօսքերը՝ ճեր բերանեն: 9 Մի ստէք հատուցումը, որովիետեւ Տեր Քրիստոսի իրարու հանեցէք ճեր վրային իին մարդը՝ կը ծառայէք: 25 Բայց անիրաւը պիտի իր գրծերով, 10 ու հազէք այն նորդ, ստանայ իր անիրաւութեան պատիժը, եւ որ նորոգուած է գիտակցութեամբ՝ իր աշառութիւն չկայ:

Արարիշին պատկերին համաձայն, 11 4 Տերէր, հատուցանեցէք ճեր եւ որուն մէջ ոչ թոյն կայ, ոչ ալ Յրեայ, ու թլփատութիւն կամ անթլփատութիւն, օտար, Սկիթացի, ստրուկ կամ ազատ. հապա Քրիստոս է ամեն ինչ, եւ բոլորին մէջ: 12 Ուրեմն, որպէս Աստուծոյ ընտրեամներ՝ սուրբ ու սիրելի, հազէք գութը կարեկցութիւնը, քաղցրութիւնը, խոնարհութիւնը, հեզութիւնը, համբերատարութիւնը, 13 հանդուրժելով իրարու եւ ներելով իրարու՝ եթէ մէկը տրտունց մը ունենայ միւսին դեմ. ինչպէս Քրիստոս ներեց ճեզի, նոյնպէս ալ դրու ներեցէք: 14 Եւ այս բոլոր բաներուն վրայ՝ հազէք սէրը, որ կատարելութեան կապն Ե: 15 Զեր սիրտերուն մէջ թող հովանաւոր Աստուծոյ խաղաղութիւնը, որուն ալ կանչուեցաք՝ մէկ մարմինով, ու շնորհակալ եղէք: 16 Քրիստոսի խօսքը ճոխութեամբ թող բնակի ճեր մէջ, որպէսզի ամբողջ իմաստութեամբ սորվեցնէք իրարու եւ իրատէք զիրար՝ սաղմոններով, օրիներգերով ու հոգեւոր երգերով, շնորհակալութեամբ երգելով Աստուծոյ՝ ճեր սիրտերուն մէջ: 17 Եւ ամեն ինչ որ կ'ընէք, թէ խօսքով եւ թէ գրծով, ըրէք Տեր Յիշուլի անունով, շնորհակալ ըլլալով Աստուծմ ու Յօրմէն՝ անոր միջոցով: 18 Կիներ, հպատակեցէք ճեր ամուսիններուն, ինչպէս կը պատշաճի Տերոջմնով: 19 Ամուսիններ, սիրեցէք ճեր կիները եւ մի դառնանաք անոնց դէմ: 20 Զաւակներ, հնազանդեցէք ճեր ծնորդներուն ամեն բանի մէջ, որովիետեւ այդ է Տերոց հաճելին: 21 Քրիստոսի ծառան, որ ճեզմէ Ե. ամեն

ատեն աղօթքի մէջ կը պայքարի ձեզի համար, որպէսզի դուք կատարեալ ու լման կենաք՝ Աստուծոյ ամբողջ կամքին մէջ: 13 Անոր համար կը վկայեմ թէ շատ նախանձախնդրութիւն ունի՝ ձեզի, ինչպէս նաև Լաւոդիկէի ու Յերապոլիսի մէջ եղողմերուն համար: 14 Կը բարեւեն ձեզ Ղուկաս՝ սիրելի բժիշկը, եւ Դենաս: 15 Բարեւեցէք եղբայրները՝ որ Լաւոդիկէ են, ու Նիմֆաս եւ անոր տան մէջ եղող Եկեղեցին: 16 Երբ այս նամակը կարդացուի ձեր մէջ, կարդալ տուեք նաև Լաւոդիկէցիներու Եկեղեցին մէջ: Դուք ալ կարդացէք Լաւոդիկէն Եկած նամակը, 17 եւ ըսէք Արքիպառոսի. «Զգուշացիր քու սպասարկութեանդ համար՝ որ ստացար Տէրոջմով, որպէսզի գործադրես զայն»: 18 Ես՝ Պօղոս, իմ ձեռքովս կը գրեմ այս բարեւը: Յիշեցէք կապերս: Շնորհիքը ձեզի հետ: Ամեն:

ԱՌԱՋԻՆ

ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՒ

1 Պոյոս, Սիրուանոս եւ Տիմոթեոս, Թեսաղոնիկեցիներու Եկեղեցին՝ Հայք Աստուծով ու Տէր Յիսուս Քրիստոսով։ 2 շնորհը եւ խաղաղութիւն ճեզի Աստուծում՝ մեր Յօրմէն, ու Տէր Յիսուս Քրիստոս։ Ամէն ատեն շնորհակալ կ'ըլլանք Աստուծմ՝ ծեր բոլորին համար, յիշելով ձեզ մեր աղօթքներուն մէջ, և անդադար յիշելով ծեր հաւատքին գործը, սիրոյ աշխատանքը, եւ մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի յոյսին համբերութիւնը՝ Աստուծոյ ու մեր Յօր առջեւ, և գիտնալով՝ սիրելի Եղբայրներ՝ թէ Աստուծած ընսրեց ձեզ։ 5 Որովհետեւ մեր աւետարանը քարոզուեցաւ ճեզի ոչ միայն խօսքով, այլ նաև զօրութեամբ, Սուլը Յոգիով ու լման վստահութեամբ։ Դուք ալ գիտէք թէ ինչպէս կեցանք ծեր մէջ՝ ճեզի համար, 6 եւ դուք նմանեցաք մեզի ու Տէրոց, ընդունելով խօսքը շատ տառապանքի մէջ՝ Սուլը Յոգին ուրախութեամբ։ 7 Յետեւաբար դուք տիպար Եղաք բոլոր հաւատացեալմերուն՝ որ Մակեդոնիայի եւ Աքայիայի մէջ են, 8 որովհետեւ ոչ միայն Մակեդոնիայի եւ Աքայիայի մէջ հոչակուեցաւ Տէրոց խօսքը ճեզմէ, այլ նաև ամէն տեղ տարածուեցաւ Աստուծոյ վրայ ծեր ունեցած հաւատքը, այնպէս որ պէտք չունինք որեւէ բան խօսելու։ 9 քանի որ իրենք իրենցմէ կը պատմեն մեր մասին, թէ ինչպիսի մուտք ունեցանք ծեր մէջ, եւ ինչպէս դուք կուռքերէն դարձաք Աստուծոյ՝ ապրող ու ճշմարիտ Աստուծոյ ծառայելու համար, 10 եւ Երկինքէն սպասելու անոր Որդիին՝ որ ինք մեռեմներէն յարուցանեց, այսինքն Յիսուսի, որ կ'ազատէ մեզ զայիք բարկութենէն։

ոչ մոլորութենէ Եր, ոչ անմարդութենէ, ոչ ալ նենգութեամբ։ 4 այլ կը խօսինք այնպէս՝ ինչպէս մենք զատորոջուեցանք Աստուծմէ, որպէսզի աւետարանը վստահուի մեզի, ոչ թէ մարդիկ համեցնելու համար, հապա Աստուծած՝ որ կը քննէ մեր սիրտերը։ 5 Քանի որ մենք քնան չգործածեցինք շողոքորիթութեան խօսքեր, - ինչպէս գիտէք, - ոչ ալ ազանութեան պատրուակ մը, - Աստուծած վկայ Ե.- 6 եւ փառք չփնտուեցինք մարդոցմէ, - ոչ ճեզմէ, ոչ ալ ուրիշներէն։ 7 Թէեւ կընայինք՝ իբր Քրիստոսի առաքեալներ՝ ծանրութիւն ըլլայ ճեզի, մենք հեզահամբոյր եղանք ծեր մէջ։ 8 Ինչպէս դայեակ մը կը փայփայէ իր զաւակները, նոյնպէս մենք՝ գորովագութ ըլլալով ճեզի հանդէպ՝ կը յօժարէինք տալ ճեզի ոչ միայն Աստուծոյ աւետարանը, հապա մեր անձերն ալ, որովհետեւ դուք սիրելի Եղաք մեզի։ 9 Կը յիշէք, Եղբայրներ, մեր աշխատանքն ու տաժանքը. գիշեր ու ցերեկ գործելով քարոզեցինք ճեզի Աստուծոյ աւետարանը, ծնանրաբեռնելու համար ճեզմէ ունեւ մէկը։ 10 Դուք վկայ Եք, եւ Աստուծած ալ, թէ ինչպէս սրբութեամբ, արդարութեամբ ու անմեղադրելի կերպով վարուեցանք ճեզի հետ՝ որ կը հաւատաք։ 11 Նոյնպէս գիտէք թէ ճեզմէ իւրաքանչիւրը՝ ինչպէս հայր մը իր զաւակները՝ 12 յորորդեցինք եւ սփոփեցինք, ու վկայեցինք որպէսզի ճեր ընթացքը արժանավայել ըլլայ Աստուծոյ՝ որ կանչեց ճեզ իր թագաւորութեան եւ փառքին։ 13 Յետեւաբար մենք ալ անդադար շնորհակալ կ'ըլլանք Աստուծմէ, որովհետեւ երբ ընդունեցիք Աստուծոյ խօսքը՝ որ մեզմէ լսեցիք, ընդունեցիք զայն ոչ թէ իբր մարդոց խօսք, հապա - ինչ որ ան ճշմարտապէս է - որպէս Աստուծոյ խօսք. եւ ան կը ներգործ նաւե ծեր մէջ՝ որ կը հաւատաք։ 14 Արդարեւ

2 Եղբայրներ, դուք ճեզմէ գիտէք դուք, Եղբայրներ, նմանեցաք Աստուծոյ թէ մեր մուտքը ընդունայն չեղաւ Եկեղեցիներուն՝ որ Յրեաստանի մէջ ճեր մէջ։ 2 հապա՝ նախապէս են Քրիստոս Յիսուսու Յիսուսու, որովհետեւ Փիլիպպէի մէջ չարչարուելէ եւ դուք ալ կրեցիք նոյն չարչարանքները նախատուելէ ետք, ինչպէս գիտէք, ծեր տոհմակիցներէն, ինչպէս անոնք՝ Աստուծով համարձակեցանք քարոզել Յրեաներէն, 15 որ սպաննեցին թէ ճեզի Աստուծոյ աւետարանը՝ շատ Տէր Յիսուսը, թէ ալ մարգարէները, ու պայքարելով։ 3 Որովհետեւ մեր յորդորը հալածեցին մեզ։ Աստուծոյ անհաճոյ

Եւ բոլոր մարդոց հակառակ են, 16 ու որ ձեր պատճառով կ'ուրախացնէ մեզ կ'արգիլեն մեզ խօսի հեթանոսներուն՝ մեր Աստուծոյն առջեւ. 10 գիշեր ու անոնց փրկութեան մասին, որպէսզի ցերեկ չափազանց կ'աղեթսենք, որպէսզի լեցնեն իրենց մեղեքերուն չափը՝ ամեն տեսնենք ձեր երեսը եւ լրացնենք ինչ որ ատեն. բայց բարկութիւնը հասած է կը պակսի ձեր հաւատքին: 11 Նոյնինքն անոնց վրայ՝ մինչեւ վախճանը: 17 Իսկ Աստուած՝ մեր Յայրը, ու մեր Տէրը՝ մենք, եղբայրներ, քիչ մը ատեն ձեզմէ Յիսուս Քրիստոս, թող ուղղեն մեր որք մնացած ըլլալով, - երեսով եւ ոչ թէ ճամբան դէպի ձեզ: 12 Տէրը թող աճեցնէ սիրտով, - այ աւելի փուլացինք տեսնել եւ առատացնէ ձեր սէրը իրարու հանդեպ ձեր երեսը՝ մեծ ցանկութեամբ: 18 Ուստի ու բոլորին հանդէպ, ինչպէս մենք ունինք ուղեցինք գալ ձեզի - ես ինքս՝ Պօղոս՝ ձեզի հանդէպ, 19 որպէսզի ամրացնէ ձեր մէկ-երկու անգամ -, բայց Սատանան սիրտերը՝ սրբութեան մէջ անմեղադրելի արգիլեց մեզ: 19 Քանի որ ինչ է մեր ըլլալու Աստուծոյ եւ մեր Յօն առջեւ, մեր յոյսը, կամ ուրախութիւնը, կամ մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի գալուստին պարծանքին պասակը: Միթէ դուք չէք, մեր ատենք՝ իր բոլոր սուրբերուն հետ:

Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի առջեւ, անոր 4 Ուրեմն, եղբայրներ, կը թախանձենք գալուստին ատենք. 20 որովհետեւ դուք էք մեր փառքը եւ ուրախութիւնը:

3 Ուստի, չկարենալով այ աւելի դիմանալ, մեզմէ թէ ինչպէս պէտք է ընթանաք յօժարեցանք առանձին մնալ Աթենք, եւ հաճեցնէք Աստուած՝ այ աւելի 2 եւ դրկեցինք Տիմոթէնը - մեր ճոխանաք անոր մէջ, 2 քանի որ եղբայրը, Աստուծոյ սպասարկուն ու մեր գիտեք թէ ինչ պատուերներ տուինք գործակիցը Քրիստոսի աւետարանին ձեզի՝ Տէր Յիսուսով: 3 Որովհետեւ մէջ -, ամրացնելու ձեզ եւ յորդորելու Աստուծոյ կամքը՝ ձեր սրբացումն է, ձեր հաւատքին մէջ. 3 որպէսզի այս որ ետ կենաք պոռնկութենէ, 4 ու տառապանքներուն մէջ ձեզմէ ոչ մէկը ձեզմէ իւրաքանչիւրը գիտնայ իր անօթին խախտի, որովհետեւ դուք ձեզմէ գիտեք տիրանալ սրբութեամբ եւ պատիւով. թէ մենք սահմանուած ենք ատոնց 5 ոչ թէ ցանկութեան կիրքով, ինչպէս համար: 4 Քանի որ երբ մենք ձեր հեթանոսները՝ որ չեն ճանչնար Աստուած: քով էինք, կանխալ կ'ըսէինք ձեզի թէ 6 Ոչ մէկը թող չափազանց այդ բանին՝ տառապանքներ պիտի կրենք, ինչպէս մէջ ու կեղեք իր եղբայրը, քանի որ եղաւ ալ ու դուք գիտեք: 5 Յետեւարար ես Տէրը Վրէժիննիր է այդ բոլորին համար, այ չկարենալով աւելի դիմանալ, մարդ ինչպէս մենք ալ նախապէս ըսինք ձեզի դրկեցի՝ գիտնալու ձեր հաւատքը, թէ եւ վկայեցինք. 7 որովհետեւ Աստուած արդեօք Փորձից փորձած է ձեզ, ու կանչեց մեզ ոչ թէ անմաքրութեան, մեր աշխատանքը ընդունայն եղած է: 6 հապա՝ սրբութեան: 8 Ուստի ան որ Բայց իհմա Տիմոթէնոս ձեզմէ եկալ կ'անարգէ՝ կ'անարգէ ոչ թէ մարդ մը, եւ ձեր հաւատքին ու սիրոյն աւետիսը հապա Աստուած՝ որ իր Սուլք Յոզին ալ տուալ մեզի, եւ ըսաւ թէ ամեն ատեն լաւ տուալ մեզի: 9 Իսկ եղբայրսիրութեան յիշատակ ունիք մեզմէ՝ տենչալով տեսնել մասին պէտք չունիք որ գրեմ ձեզի, մեզ ինչպէս մենք ալ՝ ձեզ: 7 Յետեւարար, որովհետեւ դուք արդէն Աստուծմէ եղբայրներ, ձեր մասին միսիթարուեցանք սորված էք սիրել զիրար, 10 եւ արդարեւ մեր բոլոր տառապանքներուն ատիկա կ'ընէք ամբողջ Սակեդոնիայի ու հարկադրանքներուն մէջ՝ ձեր մէջ եղող բոլոր եղբայրներուն հանդէպ: հաւատքով. 8 որովհետեւ իհմա մենք Սակայն կ'աղաշենք ձեզի, եղբայրներ, կ'ապրինք՝ եթէ դուք հաստատուն կենաք որ այ աւելի ճոխանաք, 11 ու պատիւ Տէրոցմով: 9 Քանի որ ինչպէս կրնանք համարէք հանդարտ կենաք ձեր գործերով չնորհակալըլլա Աստուծմէ ձեզի համար, զբաղիլ եւ ձեր ձեռքերով աշխատիլ, այն ամբողջ ուրախութեան համար՝ (ինչպէս պատուիրեցինք ձեզի,) 12

որպեսզի դուրսիններուն հետ վարուիք Յիսուս Քրիստոսի միջոցով: **10** Ան վայելչութեամբ որ ոչ մեկ քանի՛ պէտք մեռաւ մեզի համար, որպեսզի մենք ունենաք: **11** Եղայրներ, չենք ուզեր որ ապրինք իրեն հետ, արթուն ըլլանք թէ անգետ ըլլաք ննշեցեախներուն մասին, քնացած: **12** Ուստի յորդորեցէք զիրար եւ որպեսզի չտրտմիք ինչպէս ուրիշներ՝ շինեցէք զիրար, ինչպէս արդէն կ'ընէք: որ յոյս չունին: **13** Արդարեւ եթէ **14** Կը թախանձենք ձեզի, եղայրներ, կը հաւատանք թէ Յիսուս մեռաւ եւ որ ճանչնաք ձեր մէջ աշխատողները, յարութիւն առաւ, նոյնպէս ալ հաւատանք Տէրոջմով վերակացուներն ու ձեզ թէ Աստուած պիտի բերէ Յիսուսով խրատողները: **15** Պատուեցէք զանոնք ննջողները՝ անոր հետ: **16** Որովհետեւ սայ մեծ սիրով՝ իրենց գործին համար: կը յայտարարենք ձեզի՝ Տէրոջ խօսքով, խաղաղութիւն ունեցէք իրարու հետ: թէ մենք՝ մինչեւ Տէրոջ գալուստը ողջ **17** Կը յորդորենք ձեզ, եղայրներ, մնացողներս՝ բնան ափտի չկանխենք խրատեցէք անկարգները, սփոփեցէք ննշեցեախները: **18** Քանի որ նոյնինքն Տէրը թուլասիրտները, ձեռնտու եղէք պիտի իշնէ երկինքն՝ ազդարարութեան տկարներուն, համբերատար եղէք հրամանով, իրեշտակապետին ձայնով եւ բոլորին հանդէա: **19** Զգուշացէք, ոչ մեկը Աստուծոյ փողով, ու նախ Քրիստոսով չարիքի փոխարէն չարիք հատուցանե մեռածները յարութիւն պիտի առնեն: **20** ունէ մէկուն. հապա՝ ամեն ատեն Ապա մենք, ողջ մնացողներս, անոնց հետամնուն եղէք բարիին, թէ ձեր միջեւ, հետ պիտի յափշտակուինք ամաերով՝ թէ բոլորին հանդէա: **21** Ամեն ատեն Տէրը դիմաւորելու օդին մէջ, եւ այդպէս ուրախ եղէք: **22** Անդադար աղօթեցէք: Տէրոջ հետ պիտի ըլլանք յաւիտեան: **23** **24** Ամեն քանի մէջ չնորհակայ եղէք, Յետեւաբար միխթարեցէք զիրար այս որովհետեւ այս է Աստուծոյ կամքը ձեզի հանդէա՝ Քրիստոս Յիսուսով: **25** Մի մարեք Սուլք Հոգին: **26** Մի անարգէք մարգարեւութիւնները: **27** Քննեցէք ամեն քանի ամուր բռնեցէք: **28** Ետ կեցէք ամեն տեսակ չարութենէ: **29** Նոյնինքն խաղաղութեան Աստուածը ամբողջովին սրբացնէ ձեզ, եւ ձեր հոգին, անծն ու մարմինը ամբողջութեամբ անմեղադրելի պահուին մինչեւ մեր Տէրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի գալուստը: **30** Ան որ կանչեց ձեզ՝ հաւատարիմ են անեւ ինք պիտի կատարէ ատիկա: **31** Եղայրներ, աղօթեցէք մեզի համար: **32** Բարեւեցէք բոլոր եղայրները սուլք համբոյրով: **33** Կը պարտադրեմ՝ ձեզ Տէրոջմով, որ կարդաք այս նամակը բոլոր սուլք եղայրներուն: **34** Մեր Տէրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեզի հետ: Ամեն:

5 Քայց, եղայրներ, պէտք չունիք որ գրեմ ձեզի այդ ժամանակներուն եւ ատեններուն մասին, **2** քանի որ դուք իսկ ճշգրտութեամբ գիտէք թէ Տէրոջ օրը կու զայ գիշերուան գողին պէս: **3** Երբ մարդիկ ըստն թէ “խաղաղութիւն եւ ապահովութիւն Է”, այն ատեն աւերումը անակնկալօրեն պիտի հասնի անոնց վրայ՝ յիշին երկունքին պէս, ու զերծ պիտի շման: **4** Քայց ողնուք, եղայրներ, խաւարի մէջ չէք, որ այդ օրը գողի մը պէս հասնի ձեր վրայ. **5** Որովհետեւ դուք բոլորդ լոյսի որդիներ եք, եւ ցերեկուան որդիներ. **6** գիշերուան որդիներ չենք, ոչ ալ խաւարի: Ուրեմն չքնանանք ուրիշներու նման, հապա ըլլանք արթուն ու զասաւ. **7** քանի որ անոնք որ կը քնանան՝ գիշերը կը քնանան, եւ անոնք որ կ'արբենան՝ գիշերը կ'արբենան: **8** Իսկ մենք՝ որ ցերեկուան որդիներն ենք, զգանստ ըլլանք՝ հագնելով հաւատքի ու սիրոյ զրահը, եւ իբր սաղաւարտ՝ փրկութեան յոյսը: **9** Որովհետեւ Աստուած որոշեց մեզ ոչ թէ բարկութեան համար, հապա՝ փրկութեան տիրանալու մեր Տէրոջ՝

ԵՐԿՐՈՐԴ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՒ

1 Պողոս, Սիրուանոս ու Տիմոթեոս,
Թեսաղոնիկեցիներու եկեղեցին՝
մեր Յայր Աստուծով ու Տէր Յիսուս
Քրիստոսով. **2** Հնորհիք եւ խաղաղութիւն
ձեզի Աստուծմ՝ մեր Յօրմէն, ու Տէր
Յիսուս Քրիստոսւ: **3** Պարտական ենք
ամեն ատեն Աստուծմ շնորհակալ ըլլալ
ձեզի համար, եղբայրներ, ինչպէս որ
արժանավայել է. քանի որ ձեր հաւատքը
շատ կ'աճի, եւ ձեզմէ իւրաքանչիւրին սէրը
կ'աւելնայ իրարու հանդէպ: **4** Ուստի մենք
ալ կը պարծենանք ձեզմով Աստուծոյ
եկեղեցիներուն մէջ, ձեր համբերութեան
ու հաւատքին համար՝ ձեր բոլոր
հալածանքներուն եւ տառապանքներուն
մէջ, որոնց կը հանդուրժէք: **5** Ասիկա
Աստուծոյ արդար դատաստանին
ապացոյցն՝ որպէսզի դուք արժանանք
Աստուծոյ թագաւորութեան, որուն
համար կը չարչարուիք ալ: **6** Քանի
որ Աստուծոյ քով արդարութիւն
է տառապանք հատուցանել ձեզ
տառապեցնոյներուն, **7** իսկ ձեզի՝
տառապանք կրողներու՝ անդորրութիւն
մեզի հետ, երբ Տէր Յիսուս յայտնուի
երկինքն՝ իր հզօր իրեշտակներով,
8 բոցավար կրակով վրէժ առնելու
անոնցմ՝ որ չեն ճանչնար Աստուած,
ու չեն հնազանդիր մեր Տէրոց՝ Յիսուս
Քրիստոսի աւետարանին: **9** Անոնք պիտի
պատժուին յախտենական աւերումով՝
Վտարուելով Տէրոց ներկայութենեն եւ
անոր ոյժին փառքին, (այօնոս ց166) **10** երբ
ինք զայ փառաւորուելու իր սուրբերուն
մէջ, ու այդ օրը սքանչացումի առարկայ
ըլլալու բոլոր հաւատացեաներուն մէջ
(որովհետեւ դուք հաւատացիք ձեր մէջ
տրուած մեր վկայութեան): **11** Յետեւարար
ամեն ատեն կ'աղօթենք ձեզի համար,
որ մեր Աստուածը արժանացն ձեզ ձեր
կոչումին, եւ զօրութեամբ իրագործէ իր
բարութեան ամբողջ բարեհաճութիւնն ու
հաւատքին գործը. **12** որպէսզի մեր Տէրոց՝
Յիսուս Քրիստոսի անունը փառաւորուի
ձեր մէջ, եւ դուք ալ անոր մէջ, մեր

Աստուծոյն ու Տէր Յիսուս Քրիստոսի
շնորհիքն համաձայն:

2 Կը թափանածենք ձեզի, եղբայրներ, մեր
Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի գալուստին
եւ անոր քով մեր հաւաքուելուն մասին,
3 որ շուտով չարսիք ձեր միտքին մէջ,
ու չվրդովիք՝ ոչ հոգիով, ոչ խօսքով, ոչ
ալ նամակով մը՝ իր թէ մեզմէ գրուած,
որպէս թէ Քրիստոսի օրը եկած հասած
ըլլայ: **3** Ո՛չ մէկը թող խարէ ձեզ որեւէ
կերպով. որովհետեւ այդ օրը պիտի
չզայ՝ եթէ նախ չզայ ուխտադրժումը
ու չյայտնուի մեղքի մարդը, կորուստի
որդին, **4** որ պիտի հակառակի եւ
պանծացնէ ինքզինք ամեն քանէ վեր՝ որ
Աստուած կը կոչուի կամ կը պաշտուի.
Մինչեւ անգամ պիտի բազմի Աստուծոյ
տաճարին մէջ՝ ներկայացնելով ինքզինք
իր Աստուած: **5** Չէք յիշեր թէ երբ
տակալին ձեր քով էի, կ'ըսէի ձեզի այս
քանորդը: **6** Եւ հիմա դուք ձեզմէ զիտէք
թէ ինչը կը զսպէ՝ որ ինք յայտնուի իր
ատենին: **7** Որովհետեւ անօրէնութեան
խորհուրդը արդէն կը ներգործէ. բայց
ան որ հիմա կը զսպէ, պիտի զսպէ՝
մինչեւ որ ինք վերցուի մէջտեղին: **8** Այն
ատեն պիտի յայտնուի այդ անօրէնը,
որ Տէր (Յիսուս) պիտի սպառէ իր
բերանին շոնչով եւ պիտի ոչնչացնէ իր
գալուստին փայլով: **9** Անօրէնը պիտի զայ
Սատանային ներգործութեամբ՝ ամեն
տեսակ հրաշքներով, նշաններով ու սուլ
սքանչելիքներով, **10** եւ անիրաւութեան
ամբողջ խաբեութեամբ, անոնց համար՝
որ կը կորսուին, քանի որ անոնք
չընդունեցին ճշմարտութեան սէրը՝
որպէսզի փրկուին: **11** Այս պատճառով
Աստուած ալ պիտի դրէկ անոնց ազդեցիկ
մոլորուին մը՝ որ հաւատան ստութեան,
12 որպէսզի դատապարտուին բոլոր
անոնք՝ որ չհաւատացին ճշմարտութեան,
հապա յօժարեցան անիրաւութեան:
13 Բայց մենք պարտական ենք ամեն
ատեն շնորհակալ ըլլալ Աստուծմ՝ ձեզի
համար, Տէրոցմէն սիրուած եղբայրներ,
քանի որ Աստուած սկիզբէն ընտրեց ձեզ
փրկութեան համար՝ Յոգիին սրբացումով
եւ ճշմարտութեան հաւատքով, **14** որուն
կանչեց ձեզ մեր աւետարանով, որպէսզի

տիրանաք մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի մԵկը չինազանդի այս նամակին մԵջ մեր փառքին: **15** Ուրեմն, եղբայրներ, քասած խօսքին, նշանակեցէք զայն ու մի հաստատուն կեցէք, ու պահեցէք այն յարաբերիք անոր հետ, որպեսզի ամջնայ: աւանդութիւններ՝ որ սորվեցաք կամ **15** Բայց թշնամի մի համարէք զինք, հապա խօսքով, կամ մեր նամակով: **16** Եւ մեր խրատեցէք իբր եղբայր: **16** Նոյնինքն Տէրը՝ նոյնինքն Յիսուս Քրիստոս, ու մեր խաղաղութեան Տէրը խաղաղութիւն Յայրը՝ Աստուած, որ սիրեց մեզ եւ տուալ տայ ձեզի, ամեն ատեն եւ ամեն կերպով. մեզի յախտենական միսիթարութիւնն ու **Տէրը ձեր բոլորին հետ:** **17** Ես՝ Պօղոս, իմ քարի յոյս՝ շնորհքով, (*αιστονιος ց166*) **17** թող ձեռքովս կը գրեմ այս բարեւը, որ ամեն միսիթարեն ձեր սիրտերը եւ ամրացնեն նամակի մԵջ իմ նշանս է. ես այսպէս կը ձեզ ամեն բարի խօսքի ու գործի մԵց: գրեմ: **18** Մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը ձեր բոլորին հետ: Ամեն:

3 Վերօնապէս, եղբայրներ, աղօթեցէք

մեզի համար, որպեսզի Տէրոց խօսքը արագ ընթանայ ու փառաւորուի ամեն տեղ՝ ինչպէս ձեր մԵց, շենք ազատինք վաս ու չար մարդոցմէ. որովհետեւ բոլորը հաւատք չունին: **3** Բայց Տէրը հաւատարիմ է. ան պիտի ամրացնէ ձեզ եւ պահէ Չարեն: **4** Ու մենք համոզում ունինք ձեր վրայ Տէրոշմով, թէ ինչ որ պատուիրեցինք ձեզի՝ կ'ընէք եւ պիտի ընէք ալ: **5** Տէրը թող ուղղէ ձեր սիրտերը դեպի Աստուծոյ սերն ու Քրիստոսի համբերութիւնը: **6** Կը պատուիրենք ձեզի, եղբայրներ, մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի անունով, որ զգուշանաք ամեն եղբօրմէ՝ որ կ'ընթանայ անկարգութեամբ, եւ ոչ թէ այն աւանդութեան համաձայն՝ որ ընդունեցիք մեզմէ: **7** Որովհետեւ դուք ձեզմէ գիտէք թէ ինչպէս պէտք է նմանիք մեզի. քանի որ մենք անկարգութեամբ չընթացանք ձեր մԵց, **8** ոչ ալ ձրի կերանք մԵկուն հացը, այլ գիշեր ու ցերեկ կը գործէինք՝ աշխատանքով եւ տաժանքով, ձեզմէ ոչ մԵկը ծանրաբեռնելու համար: **9** Ո՛չ թէ իրաւունք չունեինք, հապա մենք մեզ տիպար դարձուցինք ձեզի՝ որպեսզի նմանիք մեզի: **10** Որովհետեւ երբ ձեր քով Եինք, սա կը պատուիրեինք ձեզի, թէ “ան որ չ'ուզեր գործել, հայ ալ թող չուտել”: **11** Արդարեւ կը լսենք թէ ձեր մԵջն ումանք կ'ընթանան անկարգութեամբ, բնաւ չեն գործեր, հապա հետաքրքրամոլ կ'ըլլան: **12** Այդպիսիներուն կը պատուիրենք ու կը յորդորենք մեր Տէրոշմով՝ Յիսուս Քրիստոսով, որ գործեն հանդարտութեամբ եւ ուտեն իրենց հացը: **13** Իսկ դրւ, եղբայրներ, մի ձանձրանաք բարիք գործել: **14** Եթէ ուեւ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՍ

1 Պողոս՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալ մեր Փրկիչ Աստուծոյ եւ մեր յոյսը եղող Քրիստոս Յիսուսի՝ հրամանով, **2** Տիմոթեոսի՝ հաւատքով հարազատ զաւակիս. Հնորհք, ողորմութիւն ու խաղաղութիւն Աստուծմ՝ մեր Յօրմէն, եւ Քրիստոս Յիսուս՝ մեր Տերոջմէն: **3** Քեզի աղաչեցի որ Եփեսոս մնաս, երբ ես Մակեդոնիա կ'երթայի, որպեսզի պատուիրես ոմանց՝ ուրիշ կերպով չսորվեցնե, **4** ոչ ալուշադրութիւն դարձնել առասպելներու եւ անվերջանայի ազգաբանութիւններու, որոնք կը պատճառեն վեճեր՝ փոխանակ Աստուծոյ հաճելի շինութեան, որ կ'ըլլայ հաւատքով: **5** Իսկ պատուերին վախճանը սերն է բիսած սուրբ սիրտէ, քարի խղճնտանք եւ անկեղծ հաւատքէ: **6** Ասոնցմէ վրիպելով ոմանք խոտորեցան փուճ իսօսքերու մեջ. **7** կ'ուզեն Օրէնքի վարդապետ ըլլայ, բայց չեն հասկնար ոչ ինչ որ կը խօսին, ոչ ալ այն բանները՝ որոնց վրայ կը պնդեն: **8** Սակայն գիտենք թէ Օրէնքը լաւ է, եթէ մէկը գրոծած զայն օրինաւոր պալատանք ու շնորհակալութիւն կերպով, **9** սա գիտնալով թէ Օրէնքը մատուցանեթք բոլոր մարդոց համար, տրուած է ոչ թէ արդարներուն համար, **2** մանաւանդ թագաւորներուն եւ հապա՝ անօրէններուն եւ ըմբռատներուն, իշխանաւորներուն համար, որպեսզի ամբարիշտներուն ու մեղաւորներուն, խաղաղ ու հանդարտ կեանք վարենք՝ անսուրբերուն եւ սրբապիղներուն, հայր ամբողջ բարեպաշտութեամբ ու զարնողներուն, մայր զարնողներուն, պատկառանքով. **3** որովհետեւ այդ մարդապայաններուն, **10** պոռնկոռններուն, է քարին եւ զնուռնեխն մեր Փրկիչ արուագէտներուն, մարդ գողողներուն, Աստուծոյն առջեւ: **4** Ան կ'ուլգէ որ ստախօսներուն, երդմնազանցներուն, եւ բոլոր մարդիկը փրկուին ու զան ուրիշ որեւէ բանի համար՝ որ հակառակ ճշմարտութեան գիտակցութեան. **5** քանի է ողջամիտ վարդապետութեան, **11** որ մԷկ Աստուած կայ եւ մԷկ միջնորդ համաձայն երանելի Աստուծոյ փառաւոր Աստուծոյ ու մարդոց միջեւ, Քրիստոս աւետարանին՝ որ վստահուեցաւ ինծի: Յիսուս մարդը, **6** որ ինքինք իբր **12** Շնորհապարտ եմ զիս զօրացնող փրկանք ընծայեց բոլորին տեղը՝ յատուկ Քրիստոս Յիսուսի՝ մեր Տերոջ, քանի որ ատենին վկայութիւն ըլլալու: **7** Ես անոր հաւատարիմ համարեց զիս ու դրաւ այս քարոզիշ եւ առաքեալ նշանակուեցայ, սպասարկութեան մեջ: **13** Նախապէս (ճշմարտութիւնը կ'ըսեմ Քրիստոսով, չեմ հայինյիշ եի, հալածող եւ նախասող. ստեր), ու հեթանոսներուն վարդապետ բայց ողորմութիւն գտայ, որովհետեւ եղայ՝ հաւատքով եւ ճշմարտութեամբ: **8** անգիտանալով զրի՝ անհաւատութեան Ուրեմն կը փափաքիմ որ այր մարդիկ մեջ. **14** Ես մեր Տերոջ շնորհքը յորդեցաւ ամեն տեղ աղօթեն՝ սուրբ ծեռքեր ինծի հանդեպ՝ հաւատքով ու սիրով, որ վերցնելով, առանց բարկութեան եւ

Քրիստոս Յիսուսով է: **15** Սա վստահելի եւ բոլորովին ընդունուելու արժանի խօսք մըն է, թէ Քրիստոս Յիսուս աշխարհ եկաւ՝ փրկելու մեղաւորները, որոնց գլխաւորը եւ եմ: **16** Բայց ողորմութիւն գտայ սա պատճառով, որ Յիսուս Քրիստոս նախ իմ վրաս ցոյց տայ իր համբերատարութիւնը, տիպար ըլլալու անոնց որ պիտի հաւատային իրեն՝ յալիտենական կեանքի համար: (աթոն g166) **17** Ուրեմն յալիտենական թագաւորին՝ որ անեղծ եւ անտեսանելի է, միակ Աստուծոյն՝ պատին ու փանք դարձ դար”: Ամեն: (աթոն g165) **18** Սա պատուերը կ'աւանդեմ բեզի, որդեանկ Տիմոթեոս, բեզի համար նախապէս երած մարզաբերութիւններուն համաձայն, որ անոնցմով մարտնչիս բարի մարտը, **19** պահելով հաւատքն ու բարի խղճնտանքը, որ ոմանք վանեցին իրենցմէ եւ հաւատքի վերաբերեալ նաւակոծութիւն կրեցին: **20** Ասոնցմէ են Յիմենոս եւ Աղեքսանդրոս, որ մատնեցի Սատանային՝ որպեսզի վարժուին չհայինյել:

2 Ուրեմն կը յորդորեմ որ ամեն բանէ առաջ աղերսանք, աղօթք, պալատանք ու շնորհակալութիւն կերպով, **9** սա գիտնալով թէ Օրէնքը մատուցանեթք բոլոր մարդոց համար, **2** մանաւանդ թագաւորներուն եւ հապա՝ անօրէններուն եւ ըմբռատներուն, իշխանաւորներուն համար, որպեսզի ամբարիշտներուն ու մեղաւորներուն, խաղաղ ու հանդարտ կեանք վարենք՝ անսուրբերուն եւ սրբապիղներուն, հայր ամբողջ բարեպաշտութեամբ ու զարնողներուն, մայր զարնողներուն, պատկառանքով. **3** որովհետեւ այդ մարդապայաններուն, **10** պոռնկոռններուն, է քարին եւ զնուռնեխն մեր Փրկիչ արուագէտներուն, մարդ գողողներուն, Աստուծոյն առջեւ: **4** Ան կ'ուլգէ որ ստախօսներուն, երդմնազանցներուն, եւ բոլոր մարդիկը փրկուին ու զան ուրիշ որեւէ բանի համար՝ որ հակառակ ճշմարտութեան գիտակցութեան. **5** քանի է ողջամիտ վարդապետութեան, **11** որ մԷկ Աստուած կայ եւ մԷկ միջնորդ համաձայն երանելի Աստուծոյ փառաւոր Աստուծոյ ու մարդոց միջեւ, Քրիստոս աւետարանին՝ որ վստահուեցաւ ինծի: Յիսուս մարդը, **6** որ ինքինք իբր **12** Շնորհապարտ եմ զիս զօրացնող փրկանք ընծայեց բոլորին տեղը՝ յատուկ Քրիստոս Յիսուսի՝ մեր Տերոջ, քանի որ ատենին վկայութիւն ըլլալու: **7** Ես անոր հաւատարիմ համարեց զիս ու դրաւ այս քարոզիշ եւ առաքեալ նշանակուեցայ, սպասարկութեան մեջ: **13** Նախապէս (ճշմարտութիւնը կ'ըսեմ Քրիստոսով, չեմ հայինյիշ եի, հալածող եւ նախասող. ստեր), ու հեթանոսներուն վարդապետ բայց ողորմութիւն գտայ, որովհետեւ եղայ՝ հաւատքով եւ ճշմարտութեամբ: **8** անգիտանալով զրի՝ անհաւատութեան Ուրեմն կը փափաքիմ որ այր մարդիկ մեջ. **14** Ես մեր Տերոջ շնորհքը յորդեցաւ ամեն տեղ աղօթեն՝ սուրբ ծեռքեր ինծի հանդեպ՝ հաւատքով ու սիրով, որ վերցնելով, առանց բարկութեան եւ

առարկութեան: 9 Նոյնպէս ալ կիները քլան մԵկ կնոջ ամուսին, եւ յաւ իրենք զիրենք զարդարեն համեստ վերակացու իրենց զաւակներուն ու տարագով, ամօթխածութեամբ եւ տան. 10 որովհետեւ անոնք որ յաւ խոհեմութեամբ, ոչ թէ հիւսուածքներով, կը կատարեն սարկաւագութիւնը՝ կը ուվիով, մարզարիտներով կամ տիրանան բարի աստիճանի մը, ու շատ մեծածախս պատմուծաններով, 10 հապա համարձակութեան՝ Քրիստոս Յիսուսի բարի գործերով՝ ինչպէս կը պատշաճի վրայ եղած հաւատքին մԵց: 11 Կը գրեմ աստուածպաշտութիւն դաւանոյ քեզի այս բաները, թեպէտ կը յուսամ կիներուն: 12 Կինը թող սրովի՝ հանդարատ շուտով գալ քեզի, 13 որպէսզի՝ եթէ կենալով, բոլորովին ենթարկուելով: 14 յապահմ՝ գիտնաս թէ ինչպէս պէտք է Բայց կնոց չեմ արտօներ որ սրովեցնէ, վարուիս Աստուծոյ տան մԵց, որ ապրոյ ոչ ալ իշխէ այր մարդուն. հապա թող Աստուծոյ Եկեղեցին է, ճշմարտութեան հանդարու կենայ: 15 Որովհետեւ նախ սիւնն ու խարիսխը: 16 Անվիճնիօրէն Աղամ կերտուեցաւ, ու յետոյ՝ Եւա. 17 մԵծ է բարեպաշտութեան խորհուրդը. եւ Աղամ չխարուեցաւ, հապա կինը Աստուած երեւցաւ մարմինով, խարուելով օրինազանց Եղա: 18 Սակայն արդարացաւ Յոգիով, տեսնուեցաւ ան պիտի փրկուի որդեննութեամբ, եթէ հրեշտակներէն, քարոզուեցաւ խոհեմութեամբ յարատեւէ հաւատքի, հերանոսներուն մԵց, հաւատացուեցաւ սիրոյ ու սրբութեան մԵց: աշխարհի մԵց, եւ համբարձաւ փառքով:

3 Սա խօսքը վստահելի է. եթէ մԵկը **4** Յոգին յատկապէս կ'ըսէ թէ եպիսկոպոսութեան կը բաղձայ, բարի վերջին ատենները՝ ոմանք պիտի գործի կը ցանկայ: 2 Ուստի եպիսկոպոսը հեռանան հաւատքէն, ուշադրութիւն պէտք է ըլլայ անարատ, մԵկ կնոց դարձնելով մոլորեցուցիչ ոգիներու եւ ամուսին, զգաստ, խոհեմ, համեստ, դեւերու վարդապետութիւններու: 2 հիւրասէր, սրովեցնելու ընդունակ, Կեղծաւորութեամբ սուտ պիտի խօսին, 3 ոչ գինեմոյ, ոչ զարնոյ, հապա՝ խանձուած խորհնութանք պիտի ունենան, 3 ազնի, ոչ կրուազան, ոչ արծաթասէր, պիտի արգիխն ամուսնալու ես պիտի 4 իր տան լաւ վերակացու եղող, պահեն վերակուրներէն, որ Աստուած ենթարկուած զաւակներ ունեցո՞ ստեղծեր է որպէսզի հաւատացեաները ամբողջ պատկառանքով. 5 (քանի որ եւ ճշմարտութիւնը գիտողները եթէ մԵկը զգիտնայ վերակացու ըլլալ իր շնորհակալրութեամբ ընդունին. 4 տան, ինչպէս հոգ պիտի տանի Աստուծոյ որովհետեւ ամեն ինչ որ Աստուած Եկեղեցին.) 6 ոչ ալ նորահաւատ, որ ստեղծած է՝ բարի է, ու ոչինչ մերժուելու հպարտանալով չինայ Չարախիօսին է՝ եթէ ընդունուի շնորհակալրութեամբ, 5 սահմանուած դատապարտութեան մԵց: 7 քանի որ կը սրբացուի Աստուծոյ խօսքով Նաեւ պէտք է ունենայ բարի վկայութիւն եւ աղօթքով: 8 Եթէ թելայրես այս դուրսիններէն ալ, որպէսզի չինայ բաները եղբայրներուն, պիտի ըլլաս նախատինքի ու Չարախիօսին թակարդին Յիսուս Քրիստոսի բարի սպասարկու մԵց: 8 Նմանապէս սարկաւագները մը, սնած խօսքերով հաւատքին ու բարի պէտք է ըլլան պատկառելի, ոչ վարդապետութեան՝ որուն հետեւցար: Երկեզու, ոչ գինեմոյ, ոչ ամօթավի 7 Բայց մերժէ սրբապիջ ու պառաւական շահախնդրութեան հետամուտ եղող, 9 առասպելները, եւ դուն քեզ վարժեցուր հապա հաւատքին խորհուրդը պահող՝ բարեպաշտութեան. 8 որովհետեւ մաքուր խորհնութանքով: 10 Ասոնք ալ նախ մարմինին վարժութիւնը օգտակար է թող փորձարկուին, ու յետոյ կատարեն թիշ բանի, բայց բարեպաշտութիւնը սարկաւագութիւն՝ եթէ անմեղադրելի օգտակար է ամեն բանի, ունենալով գտնուին: 11 Նոյնպէս այ անոնց կիները թէ ներկայ եւ թէ ապագայ կեանքին պէտք է ըլլան պատկառելի, ոչ չարախօս, խօստումը: 9 Վյո խօսքը վստահելի է հապա զգաստ, հաւատարիմ՝ ամեն ու բոլորովին ընդունուելու արժանի: բանի մԵց: 12 Սարկաւագները թող 10 Արդարեւ մենք կ'աշխատինք եւ

կը նախատուինք սայ նպատակով, ոտքերը լուացած, տառապեալներուն որովհետեւ կը յուսանք ապրոյ նպաստած, ամեն բարի գործի հետամուտ Աստուծոյ, որ Փրկիչն է բոլոր մարդոց, եղած: 11 Բայց մերժէ դեռահասակ մանաւանդ՝ հաւատացեալներուն: այրիները. քանի որ երբ պերճանքը 12 Պատուիրէ եւ սորվեցնը այս հետացնէ զիրենք Քրիստոս, կ'ուզեն բաները: 13 Ոչ մեկը թող արհամարիէ ամուսնանալ 12 եւ դատապարտութիւն քու երիտասարդութիւնդ, հապա կը կրեն”, որովհետեւ կ’անարգեն իրենց տիպար եղիր հաւատացեալներուն՝ առաջին հաւատքը: 14 Նաեւ կը սորվին խօսքով, վարքով, սիրով, հաւատքով դատարկապորտ ըլյալ՝ շրջելով տունեւ ու մաքրակեցութեամբ: 15 Մինչեւ տուն. եւ ոչ միայն դատարկապորտ, այլ որ գամ՝ ուշադիր եղիր կարդալու, նաեւ շաղակրատ ու հետաքրքրամոլ՝ յորդորելու, սորվեցնելու: 16 Անհոգ միշ խօսելով անպատեի բաներ: 17 Ուրեմն ըլլար քու մեջոց եղած շնորհին հանդէա, կը փափարիմ որ դեռահասակ կիները որ մարգարեւութեամբ տրուեցաւ ամուսնանան, զաւակներ ծնախն, քեզի՝ երեցներուն ծեռնադուրեամբ: իրենց տունը կառավարեն”, եւ հեգնելու 18 Խոլկա այդ բաներուն մասին եւ առիթ չտան հակառակորդին, 19 զբաղէ ատոնցմով, որպեսզի քու քանի որ արդէն ոմանք խոտորեցան՝ յառաջդիմութիւնդ երեւնայ ամենուն: երթարով Սատանայի ետեւէն: 20 Եթէ 21 Ուշադիր եղիր դուն քեզի ու հաւատացեալ այր մարդ մը կամ կին մը վարդապետութեան, եւ միշտ յարատեւ ունի այրիներ, ինք թող նպաստէ անոնց, ատոնց մէջ. քանի որ այդպէս ընելով որպեսզի եկեղեցին չծանրաբեռնուի ու այսի փրկես թէ քեզ, թէ քեզ լսողները:

5 Մի սաստեր տարեցը, հապա յորդորէ զայն՝ հօր մը պէս. երիտասարդները՝ եղբայրներու պէս, 2 տարեց կիները՝ մայրերու պէս, դեռահասակները՝ քյորերու պէս, բոլորովին մաքրակեցութեամբ: 3 Պատուէ այն այրիները՝ որ իրապէս այրի են: 4 Բայց եթէ այրի մը ունի զաւակներ կամ թռոներ, անոնք թող սորվին նախ իրենց տան մէջ բարեպաշտութիւն ցոյց տալ, ու փոխարենը հատուցանել իրենց ծնողներուն. որովհետեւ այդ է բարին եւ ընդունելին Աստուծոյ առջեւ: 5 Խոկ ան որ իրապէս այրի է ու մինակ մնացած, կը յուսայ Աստուծոյ, եւ գիշեր-ցերեկ կը յարատեւ աղերսանքի ու աղօթքի մէջ. 6 Միշնչերու փափկասէր այրին մեռած է, թեպէտ կ’ապրի: 7 Պատուիրէ այս բաները, որպեսզի անարատ ըլլան: 8 Բայց եթէ մեկը չի հոգար իրենները ու մանաւանդ իր ընտանիքը, ան ուրացած է հաւատքը, եւ աւելի գէշ է՝ քան անհաւատ մը: 9 Իբր այրի թող դասուի ան՝ որ վաթսուն տարեկանեն կրտսեր չէ, մեկ մարդու կին եղած է, 10 ու բարի գործերով վկայուած. եթէ զաւակներ մեծցուցած է, հիւրեր ընդունած, սուրբերուն

17 Լաւ վերակացու եղող երեցները, մանաւանդ ամոնք՝ որոնց աշխատանքն է խօսքը քարոզել եւ սորվեցնել, թող արժանանան կրկնապատիկ պատիկի, 18 որովհետեւ Գիրքը կ’ըսէ. «Մի կապեր կայի մէջ աշխատող” եզին դունչը»: Նաեւ. «Գործաւորը արժանի է իր Վարձիկին»: 19 Երեցի դեմ ամբաստանութիւն միշ ընդունիդ, բայց միայն երկու կամ երեք վկայի առջեւ: 20 Անոնք որ կը մեղանչեն՝ կշտամբէ բոլորին առջեւ, որպեսզի միւսներն ալ վախնան: 21 Կը վկայեմ Աստուծոյ, Ցիսուն Քրիստոսի եւ ընտրեալ հրեշտակներուն առջեւ, որ պահես այս բաները առանց նախընտրանքի, ոչինչ ընելով կողմնակալութեամբ: 22 Աճապարելով ձեռք միշ դներ ունեւ մէկուն վրայ, եւ միշ հաղորդակցիր ուրիշներուն մեղբերուն: Դուն քեզ մաքրակենցաղ պահէ: 23 Այլեւս միայն ջուր միշ խմեր, հապա թիշ մըն ալ գինի գործածէ՝ ստամոքսիդ ու յաճախադէպ հիւանդութիւններուդ համար: 24 Կարգ մը մարդոց մեղբերը առաջուրնէ յայտնի են, նախքան իրենց դատաստանը. իսկ ունանց մեղբերը յետոյ կը յայտնուին”: 25 Նոյնպէս ալ ունանց բարի գործերը յայտնի

Են. իսկ անոնք որ տարբեր են՝ չեն կրնար բարի պայքարը, թռնէ՛ յալիտենական կեանքը՝ որուն համար կանչուեցար եւ տուիր բարի դաւանութիւնը շատ վկաներու առջեւ: (αισ̄νιος ց166) 13 Կը

6 Լուծի տակ եղող բոլոր ստրուկները թռող արժանի համարեն իրենց տէրերը ամեն պատիվ, որպէսզի Աստուծոյ անունն ու վարդապետութիւնը չհայիցուին: 2 Իսկ անոնք որ հաւատացեալ տէրեր ունին՝ թռո չարհամարհեն զանոնք՝ որովիենտել եղրայներ են. այլ մանաւանդ թռո ծառայեն անոնց յօժարութեամբ, քանի բարերարութենեն օգտուղները հաւատացեալ են ու սիրելի: Սորվեցնը այս բաները եւ յորդորէ: 3 Եթէ մէկը սորվեցնէ ուրիշ կերպով, ու չարի մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի ողջամիտ խօսքերուն եւ այն վարդապետութեան՝ որ համաձայն է բարեպաշտութեան, 4 այդպիսին հպարտացած է ու ոչինչ գիտէ, հապա վարակուած է վէճերու եւ բանակոյներու ախտեն, որոնցմէ կը յառաջանան նախանձ, կրիւ, հայիցութիւններ, չար ենթարութիւններ, 5 զրաբանութիւններ՝ միտքով ապականած ու ծշմարտութենեն զրկուած մարդոց, որ կը կարծեն թէ բարեպաշտութիւնը շահավաճառութիւն է. հեռացիր այդպիսիներէն: 6 Սակայն բարեպաշտութիւնը՝ ինքնարաւութեամբ միասին՝ մեծ շահավաճառութիւն մըն է. 7 որովիենտել ոչինչ բերինք աշխարհ, եւ բացայաց է թէ ոչինչ կրնանք դուրս հանել անկէ. 8 ուստի կերակուր ու հազմելիք ունենալով՝ բաւարարութիւնք անոնցմով: 9 Բայց անոնք որ կը փափաքին հարստանալ՝ կ'յնան փորձութեան եւ թակարդի, ու շատ անմիտ եւ վնասակար ցանկութիւններու մէջ, որոնք կ'ընկողմեն մարդիկը աւերումի կամ կորուստի մէջ. 10 որովիենտել բոլոր չարիքներուն արմատը՝ արծաթսիրութիւնն է, որուն բաղձարով՝ ոմանք մոլորեցան հաւատքէն եւ իրենք գիրենք խոցեցին շատ ցաւերով: 11 Բայց դրևն, ով Աստուծոյ մարդ, փախիր այս բաներէն, եւ հետամնուտ եղիր արդարութեան, բարեպաշտութեան, հաւատքի, սիրոյ, համբերութեան ու հեզութեան: 12 Պայքարէ հաւատքին

բարի պայքարը, թռնէ՛ յալիտենական կեանքը՝ որուն համար կանչուեցար եւ տուիր բարի դաւանութիւնը շատ վկաներու առջեւ: (αισ̄նιος ց166) 13 Կը պատուիրեմ քեզի՝ Աստուծոյ առջեւ, որ կեանք կու տայ բոլոր բաներուն, ու Քրիստոս Յիսուսի առջեւ, որ վկայեց բարի դաւանութիւնը Պոնտացի Պիղատոսի առջեւ, 14 որ պահես այս պատուերը՝ ապրելով անբիծ, անարատ, մինչեւ մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի երեւումը: 15 Զայն իր ատենին ցոյց պիտի տայ Երանելին եւ միակ զօրոր, թագաւորներուն թագաւորն ու Տէրերուն տէրը: 16 Միայն ինք ունի անմահութիւն, եւ կը բնակի անմերձենալի լոյսի մէջ: Մարդոցմէ ոչ մէկը տեսեր է զինք, ոչ ալ կրնայ տեսնել իրեն պատի ու զօրութիւն յալիտեան: Ամէն: (αισ̄նιος ց166) 17 Պատուիրէ այս աշխարհի մէջ հարուստ եղողներուն՝ որ մեծամիտ չըլլան, ոչ ալ յուսան անստոյց հարստութեան, հապա՝ ապրոյ Աստուծոյ, որ ամեն բան կու տայ մեզի ծնխութեամբ՝ վայելելու համար: (αισ̄ն ց165) 18 Բարիք թռող գործեն, բարի գործերով թռող հարստանան, առատաձեռն եւ ուրիշին կարիքներուն հաղորդակից ըլլան, 19 ապագային համար իրենք իրենց լաւ իմ դնելով իբր պահեստ՝ որպէսզի քոնեն յալիտենական կեանքը: 20 Ո՞վ Տիմոթեոս, պահէ քեզի յանձնուած աւանդը, խուսափելով սրբապիղը ունայնարանութիւններէն ու սուտանուն գիտութեան հակադրութիւններէն. 21 ոմանք վրիպեցան հաւատքէն՝ դաւանելով զանոնք: Ծնորհքը քեզի հետ: Ամէն:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՍ

1 Պողոս՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալ Աստուծոյ կամքով, կեանքի խոստումին համաձայն՝ որ Քրիստոս Յիսուսով է, և Տիմոթեոսի՝ սիրելի զաւակիս. Հնորհը, ողորմութիւն ու խաղաղութիւն Յայր Աստուծուն, եւ Քրիստոս Յիսուս՝ մեր Տերոջմեն: 3 Ծնորհապարտ եմ Աստուծոյ, որ կը պաշտեմ նախնիներուս ննան՝ մաքուր խոճնտանքով, (անդադար կը յիշեմ քեզ իմ աղերսանքներուս մեջ՝ գիշեր ու ցերեկ, 4 տենչալով տեսնել քեզ, եւ յիշելով արցունքները, որպեսզի լեցուիմ ուրախութեամբ,) 5 երբ կը մտաքերեմ քու մեջդ եղած անկեղծ հաւատքը, որ նախ բնակեցաւ մեծ մօրդ՝ Լաւոդեայի ու մօրդ՝ Եւնիկէի մեջ, եւ համոզուած եմ թէ քու մեջդ ալ կայ: 6 Ուստի կը Վերյիշեցնեմ քեզի՝ որ արծարծես Աստուծոյ Հնորհը, որ տրուեցաւ քեզի՝ երբ ծեռնադրեցի քեզ. 7 որովհետեւ Աստուծած տուաւ մեզի ոչ թէ երկչուութեան՝ այլ զօրութեան, սիրոյ ու խոհեմութեան Յոգին: 8 Ուրեմն մի ամշնար մեր Տերոց վկայութեան համար, ոչ ալ ինծի՝ անոր բանտարկեալին համար. հապա մասնակցէ աւետարանին չարչարանքներուն՝ Աստուծոյ զօրութեան համեմատ: 9 Ան փրկեց մեզ եւ կանչեց սուրբ կոչումով, ոչ թէ մեր գործերուն համեմատ, հապա՝ իր առաջադրութեան ու շնորհին համաձայն, որ Քրիստոս Յիսուսով տրուեցաւ մեզի՝ դարերու ժամանակներեն առաջ, (այօն ց166) 10 բայց իհմա բացայատուեցաւ՝ մեր Փրկիշ Յիսուս Քրիստոսի երեւումով: Ան ոչնչացուց մահը, եւ լուսաւորեց կեանքն ու անմահութիւնը՝ աւետարանով, 11 որուն նշանակուեցայ քարոզիշ, առաքեալ, եւ հեթանոսներու վարդապետ: 12 Այս պատճառով ալ կը կրեմ այս չարչարանքները. բայց շնչ ամշնար, որովհետեւ գիտեմ թէ որոնւն հաւատացած եմ, ու համոզուած եմ թէ ան կարող է պահել իմ իրեն յանձնած աւանդս մինչեւ այն օրը: 13 Ամոնր բռնէ

տիպարը այն ողջամիտ խօսքերուն՝ որ լսեցիր ինձմէ, հաւատքով եւ Քրիստոս Յիսուսի մեջ եղած սիրով: 14 Պահէ այդ բարի աւանդը Սուլը Յոգիին միշոցով՝ որ կը բնակի մեր մեջ: 15 Սա զիտես, թէ ինձմէ երես դարձուցին բոլոր անոնք՝ որ Ասիա էին. ասոնցմէ են Փիգեղոս եւ Յերմոգենես: 16 Տերը ողորմութիւն շնորհէ Ոնեսիփորոսի տան, որովհետեւ յաճախ կազդուրեց զիս եւ ամօր չսեպեց շղաս, 17 հապա՝ երբ եկաւ Յոռմ՝ փութաջանութեամբ փնտորեց զիս եւ զտաւ: 18 (Տերը շնորհէ իրեն՝ որ այն օրը ողորմութիւն գտնէ Տերոջմեն.) ու դուն շատ լաւ գիտես թէ որչափ սպասարկեց ինձի Եփեսոսի մեջ ալ:

2 Ուրեմն որոն, որդեակս, զօրացիր այն շնորհբով՝ որ Քրիստոս Յիսուսի մեջ է, 2 եւ ինչ որ լսեցիր ինձմէ շատ վկաներով՝ աւանդէ հաւատարիմ մարդոց, որոնք ընդունակ ըլլան սորվեցնել նաեւ ուրիշներուն: 3 Չարչարանք կրէ Յիսուս Քրիստոսի բարի գինուորի մը պէս: 4 Ո՛չ մեկ գինուորագրեալ կը կաշկանդուի այս կեանքին գործառնութիւններով, որպեսզի հաճեցնէ իր զօրավարը. 5 եւ մարզիկ մը պասկ չի ստանար, եթէ չմրցի օրինաւոր կերպով: 6 Աշխատող մշակը պէտք է առաջնին ըլլայ՝ պտուղներեն բաժին ստանալու: 7 Հասկցիր ինչ որ կ'ըսեմ. Տերը թող տայ քեզի ըմբռնում ամեն բանի մեջ: 8 Յիշէթ Դաւիթի զարմեն եղող Յիսուս Քրիստոս՝ մեռեներեն յարութիւն առած է, համաձայն իմ բարոզած աւետարանիս, 9 որուն մեջ կը չարչարուիմ չարագրոծի մը պէս՝ մինչեւ անզամ կապերով. բայց Աստուծոյ խօսքը կապուած չէ: 10 Ուստի կը տոկաս ամեն բանի՝ ընտրեալիներուն համար, որպեսզի անոնք ալ հասնին այն փրկութեան՝ որ Քրիստոս Յիսուսի մեջ է՝ յահիտենական փառքով: (այօն ց166) 11 Այս խօսքը վաստակելի է. որովհետեւ եթէ մեռանք անոր հետ, պիտի ապրինք ալ անոր հետ. 12 Եթէ տոկանք, պիտի թագաւորենք ալ անոր հետ: Եթէ ուրանանք զինք, ինք ալ պիտի ուրանայ մեզ. 13 Եթէ հաւատարիմ չըլլանք՝ ինք հաւատարիմ

14 Յիշեցներ անոնց այս բաները, Տերոց անձնասեր, արծաթասեր, պոռոտախօս, առջև վկայելով որ բանակրի չընեն, ինչ ամբարտաւան, հայիոյիշ, ծնողներու որ պիտանի չէ, հապա միայն կը կործանէ անհնազանդ, ապերախտ, անսուրբ, Յ լսողները: **15** Չանա դուն քեզ զնահատելի անգութ, անհաշտ, չարախօս, անժուժկալ, ցոյց տալ Աստուծոյ առջեւ, ըլլալով դաժանաբարոյ, բարին չսիրող, 4 մատնիշ, այնպիսի գործաւոր մը՝ որ պիտի չամչնայ, յանդուզն, հպարտ, աւելի հաճոյասեր շիտակ բացատրելով ճշմարտութեան բան աստուածասեր: **5** Անոնք ունին խօսքը: **16** Բայց հեռոն կեցիր սրբապիջ բարեպաշտութեան դրսերեւոյթը, բայց ունայնաբանութիւններէն, քանի որ ուրացած են անոր զօրութիւնը: Դուն անոնք աւելի պիտի յառաջիմեն հեռացիր անոնցմ: **6** որովհետեւ ասոնցմէ ամբարտութեան մէջ, **17** եւ անոնց են անոնք՝ որ կը մտնեն տուներէն ներս, խօսքը պիտի ճարակէ քաղցկեղի պէս: Եւ կը գերեվարեն մեղքով բեռնաւորուած Ասոնցմէ են Յմնենոս եւ Փիրեսոս, **18** տկարամիոն կիները՝ զանազան որոնք Վրիպած են ճշմարտութենէն՝ ցանկութիւններէ դրդուած, **7** որոնք ըսելով թէ մեռելներուն յարութիւնը միշտ կը սորփին բայց բնաւ չեն կրնար արդէն եղած է, եւ կը կործանէն ոմանց հասնիլ ճշմարտութեան գիտակցութեան: հաւատքը: **19** Սակայն Աստուծոյ հիմը **8** Յապա, ինչպէս Յանէս ու Յամրէս ամուր կը կենայ եւ ունի սա կնիքը. “Տեր ընդդիմացան Մովսէսի, նոյնպէս ասոնք կը ճանչնայ անոնք որ իրն են”, նաեւ. ալ կ’ընդդիմանան ճշմարտութեան: “Ով որ կ’արտասանէ Քրիստոսի անունը՝ Միտքով ապականած մարդիկ, որ թող հեռանայ անիրաւութենէ”: **20** Մեծ խոտելի են հաւատքի մէջ. **9** բայց տան մը մէջ կան ոչ միայն ոսկիէ ու աւելի պիտի յառաջիմեն, որովհետեւ արծաթէ անօթներ, այլ նաեւ փայտէ իրենց անմտութիւնը բացայայտ պիտի եւ հողէ անօթներ: Ոմանք պատիւի ըլլայ բոլորին, ինչպէս եղաւ անոնց համար են, ու ոմանք՝ անպատուութեան երկութինը: **10** Խսկ դուն հետեւեցար իմ համար: **21** Ուստի եթէ մէկը մաքրէ վարդապետութեանս, ապրելակերպիս, ինքինք ասոնցմէ, պիտի ըլլայ պատիւի առաջադրութեանս, հաւատքիս, անօթ մը՝ սրբացած եւ պիտանի իր համբերատարութեանս, սիրոյս, Տերոց, պատրաստուած ամեն բարի համբերութեանս, **11** հալածանքներուս եւ գործի համար: **22** Փախիր նաեւ չարչարանքներուս, որոնք պատահեցան երիտասարդական ցանկութիւններէն, ինծի Անտիոքի, Իկրնիոնի ու Լիւտրայի ու հետամուս եղիր արդարութեան, մէջ: Ինչ հայածանքներ կրեցի. բայց Տերը հաւատքի, սիրոյ, խաղաղութեան, անոնց ազատեց զիս բոլորէն: **12** Եւ բոլոր անոնք՝ հետ՝ որ կը կանչեն Տերոց անունը որ կ’ուզեն բարեպաշտութեամբ ապրիլ մաքուր սիրտով: **23** Բայց հրաժարէ Քրիստոս Յիսուսով, պիտի հալածուին: **13** յիմար եւ անիմաստ վեճերէն, գիտնալով Բայց չար ու զեղծարար մարդիկ աւելի որ կրիւներ կը ծնին անոնցմ: **24** պիտի յառաջանան չարութեան մէջ՝ Տերոց ծառան պէտք չէ կրուի, հապա՝ մոլորեցնելով եւ մոլորելով: **14** Սակայն ըլլայ հեզահամբոյր բոլորին հանդէպ, դուն հաստան կեցիր այն բաներուն մէջ՝ սորվեցնելու ընդունակ, անոխակալ, **25** որ սորվեցար ու որոնց հաւատացիր, ընդդիմացողները հեզութեամբ կրթող, որովհետեւ գիտես թէ որմէ սորվեցար: որ թերեւս Աստուած ապաշխարութիւն **15** Նաեւ մանկութենէդ ի վեր գիտես տայ անոնց՝ ճշմարտութիւնը գիտնալու Սուրբ Գիրքերը, որոնք կրնան իմաստուն համար, **26** ու սրապին Չարախիսին ընել քեզ՝ փրկուելու Քրիստոս Յիսուսի թակարդէն, որմէ բռնուած են՝ անոր վրայ եղած հաւատքով: **16** Ամբողջ կամքին ծառայելու:

3 Գիտցիր թէ վերջին օրերը դաժան ժամանակներ պիտի գան. **2** որովհետեւ մարդիկ պիտի ըլլան **17** որպէսզի Աստուծոյ մարդը ըլլայ սորվեցնելու, կշտամբելու, ուղղելու եւ արդարութեան մէջ կրթելու համար.

կատարեայ, պատրաստուած ամէն բարի շատագովէի զիս, ոչ մէկը եկաւ հետս, գործի համար:

4 Ուրեմն կը վկայեմ Աստուծոյ եւ

Տէր Յիսուս Քրիստոսի առջև, որ պիտի դատէ ողջերն ու մեռեները իր երեւումին եւ թագաւորութեան ատենք.

2 Քարոզէ խօսքը, պնդէ ժամանակին թէ անժամանակ, կշտամբէ, յանդիմանէ, յորդորէ ամբողջ համբերատարութեամբ եւ ուսուցումով։ 3 Որովհետեւ պիտի զայ ատենք՝ երբ պիտի չիանդութեն ողջամիտ վարդապետութեան. հապա, իրենց ականջներուն մարմաջով ու ցանկութիւններուն համաձայն վարդապետներ պիտի կուտակեն իրենց համար։ 4 Իրենց ականջները պիտի դարձնեն ճշմարտութենեն, եւ պիտի խոտորին՝ հետեւելով առասպեներու։

5 Բայց դուն արթուն եղիր ամէն բանի մէջ, տոկա չարչարանքներու, աւետարանիչի գործ ըրէ, լման կատարէ քու սպասարկութիւնդ. 6 որովհետեւ ես արդէն ընծայուած եմ զոհ ըլլալու, եւ իմ մեկնումիս ատենք հասած է։ 7 Պայքարեցայ բարի պայքարը, աւարտեցի ընթացքը, պահեցի հաւատքը։ 8 Ասկէ ետք վերապահուած է ինծի արդարութեան պսակը, որ Տէրը՝ արդար Դատաւորը՝ պիտի տայ ինծի այն օրը. եւ ոչ միայն ինծի, այլ նաեւ բոլոր անոնց՝ որ կը սիրեն անոր երեւումը։ 9 Զանա շուտով զալ ինծի. 10 որովհետեւ Դեմաս լքեց զիս՝ սիրելով այս ներկայ աշխարհը, ու մեկնեցաւ թեսաղոնիկ։ Կրէսկէս գնաց Գաղատիա, Տիտոս՝ Դաղմատիա. (ածն ց165) 11 Միայն Դուկաս ինծի հետ է։ Առ Մարկոսը եւ բեր քեզի հետ, որովհետեւ պիտանի է ինծի՝ սպասարկութեան համար։ 12 Տիրիկոսը դրկեցի Եփեսոս։ 13 Այն վերարկուն, որ ձգեցի Տրովարա՝ Կարպոսի քով, բեր՝ երբ զաս, նաեւ գիրբերը, մանաւանդ մազադաթները։ 14 Դարբին Աղեքսանդրոսը շատ չարիք ըրաւ ինծի. Տէրը անոր հատուցանէ իր արարքներուն համեմատ։ 15 Դուն ալ զգուշացիր անկէ, որովհետեւ մեծապէս ընդիմացաւ մեր խօսքերուն։ 16 Առաջին անգամ, երբ դատարանին առջեւ կը

շատագովէի զիս, ոչ մէկը եկաւ հետս, հապա բոլորն ալ լքեցին զիս. ատիկայ յանցանք թող չվերագրուի իրենց։ 17 Սակայն Տէրը կայնեցաւ քովս ու զօրացուց զիս, որպէսզի քարոզութիւնը լման ըլլայ իմ միջոցովս եւ բոլոր հեթանոսները լսեն, ու ես ազատեցայ արիծին երախէն։ 18 Տէրը պիտի ազատէ զիս ամէն չար գործէ, եւ պիտի փրկէ՝ իր երկնային թագաւորութեան հասցնելով։ Իրեն փանք դարէ դար։ Ամէն։ (ածն ց165) 19 Բարեւէ՛ Պրիսկէն եւ Ակիւդասը, ու Ոնեսիփորոսի ընտանիքը։ 20 Երաստոս մնաց Կորնթոս, իսկ Տրովիմոսը ձգեցի Միլետոս՝ հիւանդացած։ 21 Զանա ձմեռէն առաջ զայ։ Եւրուդոս, Պուդէս, Լինոս, Կոյօդիա ու բոլոր երայինները կը բարեւեն քեզ։ 22 Տէր Յիսուս Քրիստոս քու հոգիիդ հետ։ Շնորհքը ձեզի հետ։ Ամէն։

ՏԻՏՈՒ

1 Պողոս, Աստուծոյ ծառայ եւ պատուիրներուն ու ճշմարտութենեն խոտորող մարդոց թիսուս Քրիստոսի առաքեալ՝ ամեն բան մաքուր է. բայց պիտի երրուն համաձայն Աստուծոյ ընտրեալներուն եւ անհաւատներուն՝ ոչինչ մաքուր է, հաւատքին ու բարեպաշտութեամբ հապա անոնց միտքն այ, խղճմատանքն եղած ճշմարտութեան գիտակցութեան, ալ պիտուած են: **2** Կը դաւանին թէ կը յախտենական կեանքի յոյսով՝ որ ճանչնան Աստուծած. բայց կ'ուրանան անսուտն Աստուծած խոստացաւ դարերու ժամանակներեն առաջ (առօնոս ց166) **3** - բայց եւ անհնազանդ, ու խոտելի՝ ամեն բարի յատուկ ատենին իր խօսքը բացայացտեց գործի հանդեպ:

Քարոզութեամբ՝ որ Վատահունցաւ ինձի մեր Փրկիչ Աստուծոյ հրամանով

- **4** Տիտոսի՝ հարազատ զաւակիս հասարակաց հաւատքին համեմատ. շնորհի եւ խաղաղութիւն Յայր Աստուծմն ու Տէր Յիսուս Քրիստոսի՝ մեր Փրկիչն: **5** Ես ձգեցի քեզ Կրետէ, որպէսզի ուղիես բոլոր պակաս մնացած բաները ու երեցներ նշանակես ամեն բաղադրի մէջ՝ ինչպէս պատուիրեցի քեզի. **6** Եթէ մէկը ըլլայ անմեղադրելի, մէկ կնոց ամուսին, եւ ունենայ հաւատարիմ զաւակներ, որոնք անառակութեան համար ամբաստանուած կամ ըմբոստ չըլլան: **7** Որովհետեւ եպիսկոպոս՝ իբր Աստուծոյ տնտես՝ պէտք է ըլլայ անմեղադրելի. ոչ ինքնահաւան, ոչ բարկացող, ոչ զինեմոյ, ոչ զարնող, ոչ ամօթայի շահախնդրութեան հետամուտ եղող, **8** հապա՝ հիւրասէր, բարեսէր, խոհեմ, արդար, սուրբ, ժուլժկալ, **9**

հաստատ բռնելով վարդապետութեան հաւատարիմ խօսքը, որպէսզի կարենայ թէ յորդորել ողջամիտ վարդապետութեամբ, թէ կշտամբել հակածառողները: **10** Քանի որ շատ են ըմբոստները, դատարկախօսներն ու

հրապուրդները, մանաւանդ անոնք՝ որ թլփատութենեն են: **11** Պէտք է պապանձեցնել զանոնք. անոնք կը կործանեն ամբողջ տուներ, եւ կը սորվեցնեն անպատեհ բաներ՝ ամօթայի շահախնդրութեան համար: **12** Անոնցմէ մէկը իրենց սեփական մարգարէն՝ ըսած է. «Կրետացիները միշտ ստախոս են, չար գազաններ, դատարկապորտներ»: **13** Այս վկայութիւնը ճշմարիտ է. ուստի սաստիկ կշտամբէ զանոնք, որպէսզի առողջանան հաւատքին մէջ, **14** ուշադրութիւն

չդարձնելով իրէական առասպելներուն ու ճշմարտութենեն խոտորող մարդոց

շղարձնելով իրէական առասպելներուն՝

15 Մաքուրներուն՝ անհաւատներուն՝ ոչինչ մաքուր է. բայց պիտի երրուն

համաձայն Աստուծոյ ընտրեալներուն՝ ոչինչ մաքուր է, իսկ պիտի երրուն եղած ճշմարտութեան գիտակցութեան, ալ պիտուած են: **16** Կը դաւանին թէ կը

յախտենական կեանքի յոյսով՝ որ ճանչնան Աստուծած. բայց կ'ուրանան անսուտն Աստուծած խոստացաւ դարերու ժամանակներեն առաջ (առօնոս ց166) **3** - բայց եւ անհնազանդ, ու խոտելի՝ ամեն բարի յատուկ ատենին իր խօսքը բացայացտեց գործի հանդեպ:

2 Իսկ դուն խօսէ ինչ որ կը պատշաճի ողջամիտ վարդապետութեան:

2 Տարեցները թող ըլլան զգաստ, պատկառելի, խոհեմ, եւ ողջամիտ հաւատքով, սիրով ու համբերութեամբ:

3 Տարեց կիներն ալ թող վարուին այնպէս՝ ինչպէս կը վայլէ սրբութեան,

եւ ըլլան ոչ չարախօս, ոչ զինեմոյ, հապա՝ բարի բաներ սորվեցնող. **4**

որպէսզի սորվեցնեն դեռահասակ կիներուն՝ սիրել իրենց ամուսինները,

սիրել իրենց զաւակները, **5** եւ ըլլայ խոհեմ, մաքրակենցաղ, տնաշէն, բարեգործ,

իրենց ամուսիններուն հպատակ, որ Աստուծոյ խօսքը չհայիոյուի: **6**

Նոյնպէս յորդորէ երիտասարդները որ ըլլան խոհեմ: **7** Ամեն բանի մէջ դուն քեզ ցոյց տուր իբր տիպար՝ բարի գործերու. Վարդապետութեան մէջ՝

ցոյց տուր անեղծութիւն, պատկառանք, որպէսզի եւ անպարսաւելի խօսք,

8 ողջամիտ եւ անպարսաւելի խօսք, որպէսզի հակառակողը ամշնայ՝ մեր մասին չարախօսելիք ոչինչ ունենալով: **9** Յորդորէ ստրուկները՝

որ հպատակին իրենց տերերուն ու համելի ըլլան անոնց՝ ամեն բանի մէջ. չհակածառեն, **10** չխորեն, հապա

բոլորովին բարի հաւատարմութիւն ցոյց տան, որպէսզի զարդարեն մեր Փրկիչ Աստուծոյ վարդապետութիւնը՝ ամեն բանի մէջ: **11** Քանի որ Աստուծոյ փրկարար շնորհը երեւցաւ բոլոր մարդոց, **12** կրթելով մեզ՝ որ ուրանանք ամբարշտութիւնն ու աշխարհային ցանկութիւնները, եւ ապրինք խոհեմութեամբ, արդարութեամբ ու բարեպաշտութեամբ՝ այս ներկայ աշխարհին մէջ, (առօն ց165) **13** սպասելով

այն երանելի յոյսին եւ մեծ Աստուծոյ դատապարտելով ինքզինք: 12 Երբ ու մեր Փրկիչ Յիսուս Քրիստոսի Արտեման կամ Տիւքիկոսը որկեմ փառքին երեւումին: 14 Ան ընծայեց քեզի, փութա՛ գալ ինծի՝ Նիկոպոլիս, ինքզինք մեզի համար, որպէսզի որովհետեւ որոշեցի հոն ձմերել: 13 ազատազրէ մեզ ամէն անօրէնութենէ, եւ Փութաջանութեամբ ուղարկէ Զենաս մաքրելով՝ ընէ իր սեփական ժողովուրդը, օրինականը եւ Ապողոսը, հոգ տանելով նախանձախնդիր բարի գործերու: 15 որ ոչինչ պակսի անոնց: 14 Մերիններն Ըսէ այս բաները, յորդորէ ու կշտամբէ ալ թող սորվին մատակարար ըլլալ ամրող հեղինակութեամբ: Ոչ մեկը թող բարի գործերու՝ հարկաւոր կարիքներու արհամարիէ քեզ:

3 Յիշեցնր անոնց՝ որ հպատակին
պետութիւններուն եւ
իշխանութիւններուն, անսան
պետութեան, ու պատրաստ ըլլան ամէն

համար, որպէսզի անպտուղ չըլլան: 15
Կը բարեւեն քեզ բոլոր անոնք՝ որ ինծի
հետ են. բարեւէ հաւատքին մէջ մեզ
սիրովները: Ծնորիքը ձեր բոլորին հետ:
Ամէն:

բարի գործի. 2 ոչ մէկուն հայիոյեն,
ըլլան ոչ թէ կոռուազան, հապա՞ ազնիւ,
բոլորովին հեզութիւն ցոյց տալով
ամէն մարդու: 3 Որովհետեւ մենք ալ
ժամանակին անմիտ էինք, անհնազանդ,
մոլորեալ, ու կը ծառայէինք զանազան
ցանկութիւններու եւ հաճոյքներու.
Կը վարուէինք չարամտութեամբ
ու նախանձով, հակակրելի էինք եւ
կ'ատէինք զիրար: 4 Բայց երբ մեր
Փրկիչ Աստուծոյ քաղցրութիւնն
ու մարդասիրութիւնը երեւցան, 5
ան փոկեց մեզ - ոչ թէ մեր ըրած
արդարութեան գործերով, հապա իր
ողորմութեան համաձայն - աւագանին
Վերստին ծնունդով եւ Սուրբ Յոզիին
նորոգութեամբ: 6 Չայն ճոխութեամբ
թափեց մեր վրայ՝ մեր Փրկիչ Յիսուս
Քրիստոսի միջոցով, 7 որպէսզի՝
ամոր շնորհքով արդարացած ըլլալով՝
ժառանգորդ դառնանք, յաւիտենական
կեանքի յոյսին համաձայն: (αισ̄νιος ց166) 8 Այս
խօսքը կատահելի է, եւ կը փափաքիմ
որ պնդես այս բաներուն վրայ, որպէսզի
Աստուծոյ հաւատացողները ճիզ
թափեն մատակարար ըլլալու բարի
գործերու. այս բաները բարի են, ու
մարդոց օգտակար: 9 Բայց հեռոն կեցիր
յիմար վէճերեն, ազգաբանութիւններեն,
հակառակութիւններեն եւ Օրենքին
շուրջ եղած կոյիւներեն, որովհետեւ
անօգուտ են ու փուծ: 10 Յրաժարէ
հերձուածող մարդէն՝ առաջին եւ
երկրորդ խրատեն ետք, 11 զիտնալով թէ
այդպիսին խոտորած է ու կը մեղանչէ՝

ՓԻԼԻՄՈՆ

կամ պարտք մը ունի, անցոնք զայն
իմ հաշիւիս: 19 Ես՝ Պողոս՝ գրեցի իմ

1 Պողոս՝ Յիսուս Քրիստոսի ձեռքովս. Ես կը վճարեմ, որ չըսեմ քեզի
բանտարկեալը, եւ Տիմոթեոս Եղբայրը, թէ դրւն ալ՝ դուն քեզ կը պարտիս ինծի:
Փիլիմոնի՝ մեր սիրելիին ու գործակիցին, 20 Այն, Եղբայր, քեզմէ այս օգուտը թող
2 Ասփիա սիրելիին, Արքիպառոսի մեր ունենամ Տերոջմով. հանգստացնըր
զինակիցին, ու քու տանդ մէջ հաւաքուող իմ սիրոս Տերոջմով: 21 Վստահելով
Եկեղեցիին. 3 Հնորիք եւ խաղաղութեան հնազանդութեանդ՝ գրեցի քեզի, քանի որ
ձեզի Աստուծմէ՝ մեր Հօրմէն, ու Տեր գիտեմ թէ քածես այ աւելի պիտի ընես:
Յիսուս Քրիստոս: 4 Ծնորհակալ Կ'ըլլամ 22 Միաժամանակ ինծի ալ պատրաստէ
իմ Աստուծմէն՝ ամէն ատեն յիշելով քեզ հիւրանոց մը, որովհետեւ կը յուսամ թէ
իմ աղօթքներուն մէջ, 5 երբ կը լսեմ պիտի շնորհուիմ ձեզի՝ մեր աղօթքներուն
քու սիրոյդ եւ հաւատքիդ մասին՝ որ միջոցով: 23 Կը բարեւէ քեզ Եպափրա՝
ունիս Տեր Յիսուսի ու բոլոր սուրբերուն գերութեան ընկերս Քրիստոս Յիսուսով.
հանդէա, 6 որպէսզի քու հաւատքիդ 24 նաեւ Մարկոս, Արիստարքոս, Դեմաս,
հաղորդակցութեանը արդինաւոր Ղուկաս՝ գործակիցներս: 25 Մեր Տերոջ
ըլլայ՝ Քրիստոս Յիսուսով ձեր մէջ Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը ձեր հոգիին
եղած ամէն բարիքի գիտակցութեամբ: հետ: Ամէն:

7 Քանի որ մեծ ուրախութիւն եւ
միսիթարութիւն ունինք քու սիրոյդ
համար, որովհետեւ սուրբերուն սիրոց
քեզմով հանգստացած է, Եղբայր:
8 Ուստի, թէպէտ Քրիստոսով շատ
համարձակութիւն ունիմ հրամայելու
քեզի ինչ որ պատշաճ է, 9 փոխարէնը
կ'աղաշեն՝ սիրոյ համար, ըլլալով այնպիսի
մէկը, ինչպէս եմ ես՝ Պողոս, ծերացած,
եւ հիմա՝ նաեւ Յիսուս Քրիստոսի
բանտարկեալը: 10 Կ'աղաշեն քեզի
զաւակիս՝ Ոնեսիմոսի համար, որ ծնայ
իմ կապերուս մէջ: 11 Ամ ժամանակին
անպէտ էր քեզի. իսկ հիմա պիտանի է
թէ քեզի, թէ ինծի: 12 Ես դրկեցի զայն
քեզի. իսկ դուն ընդունէ զինք իբր իմ
սիրոս: 13 Կ'ուզէի իմ քովս պահել զայն,
որպէսզի քու բարիքդ չըլլայ որպէս թէ
հարկադրաբար, հապա՝ ըլլայ կամովին:
15 Թերեւս ան ժամանակ մը զատուեցաւ,
որպէսզի յահիտեան ունենաս զինք. (*αισθίος*
ց166) 16 ալ ոչ թէ ստրուկի մը պէս, հապա
ստրուկէ մը գերիվեր՝ սիրելի Եղբօր
մը պէս: Ու եթէ սիրելի է մանաւանդ
ինծի, որչափ աւելի պիտի ըլլայ քեզի՝ թէ
մարմինի համեմատ, թէ ալ Տերոջմով:
17 Ուրեմն եթէ զիս հաղորդակից կը
նկատես՝ քեզի, ընդունէ զայն՝ որպէս
թէ զիս: 18 Ու եթէ անիրաւած է քեզ

ԵԲՐԱՅԵՑԻՒ

2 Ուստի պէտք է այլ աւելի ուշադիր ըլլանք մեր լսած բաներուն,

1 Աստուած, որ վաղուց՝ շատ անգամներ որպէսզի չգրկուխնք անոնցմէ: **2** ու շատ կերպերով՝ խօսած եր Որդիետեւ եթէ հրեշտակներուն հայրերուն մարգարէներով, **2** այս վերջին ըսած խօսքը հաստատուեցաւ, օրերը խօսեցաւ մեզի իր Որդիով, որ եւ որեւէ օրինազանցութիւն ու ժառանգորդ նշանակեց ամեն բանի եւ անհնազանդութիւն՝ ստացաւ արդար տիեզերքն ալ ստեղծեց անով: (ածօ ց165) **3** Վարձատրութիւն, **3** մենք ինչպէս Ան իր փառքին շողն է ու իր Էռութեան գերծ պիտի մնանք՝ եթէ անհոգ նկարագրութիւնը, եւ իր զօրութեան ըլլանք այնպիսի մեծ փրկութեան խօսքով հաստատ կը բռնէ ամեն բան: մը հանդեպ, որ սկիզբ առաւ Տէրոջ Ինք եր որ՝ մաքրելէ ետք մեր մեղքերը՝ խօսքով ու մեր մէջ հաստատուեցաւ բազմեցաւ բարձրերը, Աստուծոյ լսողներուն միջոցով. **4** Աստուած ալ մեծափառութեան աջ կողմը, **4** այնչափ վկայեց նշաններով եւ սրանչելիքներով, գերադաս ըլլալով հրեշտակներէն, բանի ու զանազան հրաշքներով եւ որ անոնցմէ գերազանց անուն մը Սուրբ Յոգիին բաշխումներով՝ իր ժառանգեց: **5** Վրդարեւ հրեշտակներէն կամքին համաձայն: **5** Վրդարեւ որո՞ն ըսաւ երբեք. «Դուն իմ Որդիս ես, հրեշտակներուն չիպատակեցուց այն այսօր ծնայ քեզ»: Եւ դարձեալ. «Ես Յայր զայլիք երկրագունդը՝ որուն մասին պիտի ըլլամ անոր, ան ալ Որդի պիտի մենք կը խօսինք, **6** հապա մէկը տեղ ըլլայ ինծի»: **6** Դարձեալ՝ երբ Անդրանիկը մը վկայեց եւ ըսաւ. «Մարդը ինչ է՝ կը մտցնէ երկրագունդը՝ կ'ըսէ. «Աստուծոյ որ կը յիշես զայն, կամ մարդու որդին՝ բոլոր հրեշտակներն ալ թող երկրագագեն որ կ'այցելես անոր: **7** Յրեշտակներէն ամոր: **7** Նաև հրեշտակներուն մասին քիչ մը վար ըրիր զայն. փառքով ու կ'ըսէ. «Իր հրեշտակները հոգիներ պատիւով պսակեցիք զայն, եւ քու կ'ընէ, եւ իր պաշտօնեաները՝ կրակի ձեռքերուդ գործերուն վրայ նշանակեցիք բոց»: **8** Իսկ Որդիին կ'ըսէ. «Քու զայն. **8** ամեն բան հպատակեցուցիք զայի, ով Աստուած, կը կենայ դարեւ անոր ոտքերուն ներբեւ»: Բանի որ դար՝. քու թագաւորութեանդ մականը բոլորը հպատակեցուց անոր, անոր ուղղամտութեան մական է: (ածօ ց165) դէմ ըմբռստացող ոչինչ թողուց. բայց **9** Դուն սիրեցիք արդարութիւնը եւ հիման բոլորը անոր հպատակած չենք ատեցիք անօրէնութեանը. հետեւարար, տեսներ: **9** Սակայն փառքով ու պատիւով ով Աստուած, քու Աստուածդ օծեց քեզ պսակուած կը տեսնենք Յիսուսը, ցնծութեան իւղով՝ ընկերակիցներէն որ հրեշտակներէն քիչ մը վար եղած աւելի»: **10** Նաև. «Տէ՛ր, դոն սկիզբէն դրիք եր մահուան չարչարանքին համար, երկրի հիմերը, ու քու ձեռքերուդ գործն որպէսզի Աստուծոյ շնորհքով մահ է երկինքը: **11** Անոնք պիտի կորսուին, համտես բոլորին համար: **10** Որովհետեւ բայց դուն կը մնաս. բոլորը պիտի մաշին կը պատշաճէր անոր, - որուն համար հանդերձի պէս: **12** Պիտի ոլորես զանոնք է ամեն բան, եւ անոնք եղած է ամեն ծածկոցի պէս, եւ պիտի փոխուին. իսկ բան, - որ շատ որդիներ փառքի մէջ դուն՝ միշտ նոյնն ես, ու քու տարիներդ մտցնելու համար՝ չարչարանքներով պիտի չպակսին»: **13** Եւ հրեշտակներէն կատարեալ ընէ անոնց փրկութեան որո՞ն ըսաւ երբեք. «Բազմէ իմ աջ Ո-ահավիրան: **14** Վրդարեւ ան որ կը կողմն, մինչեւ որ քու թշնամիներդ սրբացնէ եւ անոնք որ կը սրբանան՝ պատուանդան դնեմ ոտքերուդ»: **14** բոլորն ալ մէկէ մըն են: Այս պատճառով Միթէ անոնք բոլորը պաշտօն կատարող ինք ամօթ չի սեպեր եղայր կոչել զանոնք՝ հոգիներ չեն, որկուած սպասարկելու ըսելով. **12** «Քու անունդ պիտի համորդեմ անոնց՝ որ պիտի ժառանգեն փրկութիւնը: Եղայրներուս, համախմբումին մէջ պիտի օրիներգեմ քեզի»: **13** Եւ դարձեալ. «Ես պիտի վստահիմ անոր»: Ու

դարձեալ. «Ահաւասիկ ես եւ այն մոլորած են իրենց սիրտով, ու չզիտցան զաւակները՝ որ Աստուած տուա իմ ճամբաներս»: 11 Յետեւաքր երդում ինծի»: 14 Ուրեմն, քանի որ զաւակները ըրի իմ քարկութեանս մէջ. “Անոնք հաղորդակցեցան մարմինին ու արիւնին, պիտի շմտնեն իմ հանգստավայրս”»: 12 ինք ալ նմանապէս քաժնեկից եղաւ Զգուշացքը, Եղբայրներ, որպէսզի ձեզմէ աննց, որպէսզի իր մահով ոչչացնէ ոչ մէկուն ներսը անհաւատութեան ան՝ որ մահուան իշխանութիւնը ուներ, չար սիրտ մը ըլլայ՝ եեռանալով այսինքն՝ Զարախօսը, 15 եւ ազատէ ապրող Աստուածմէն: 13 Յապա ամէն անոնք՝ որ, մահուան վախով, ենթակայ օր յորդորեցէք զիրար, քանի «այսօր» Եին ստրկութեան՝ իրենց ամբողջ կեանքի կ'ըսուի, որպէսզի ձեզմէ ոչ մէկը ընթացքին: 16 Արդարեւ ան կը քռնէ ոչ թէ խստանայ մեղքին խարեւութեամբ: հրեշտակներուն ձեռքք, հապա կը քռնէ 14 Արդարեւ մենք քաժնեկից եղած Արրահամի զարմին ձեռքը: 17 Ուստի ենք Քրիստոսի, եթէ գէթ մինչեւ պարտաւոր Եր բոլորովին նմանի իր վախճանը հաստատ քռնենք մեր Եղբայրներուն, որպէսզի ըլլար ողորմած սկիզբի վստահութիւնը, 15 մինչ կ'ըսուի. ու հաւատարիմ քահանայապետ «Այսօր, եթէ պիտի լուք անոր ձայնը, մը Աստուածոյ քով՝ քաւելու համար մի խստացնէք ձեր սիրտերը՝ ինչպէս ժողովուրդին մեղքերը: 18 Յետեւաքր դառնութեան ատեն»: 16 Քանի որ ոմանք՝ կարող է օգնել անոնց՝ որ կը փորձուին, լսելէ ետք՝ դառնացուցին. սակայն ոչ՝ որովհետեւ ինք իսկ չարչարուեցա՝ բոլոր՝ որ Եգիպտոսուն ելած Եին Մովսէսի փորձուելով:

3 Ուստի, սուրբ Եղբայրներ, երկնային կյուլմին քաժնեկիցներ, ուշադիր եղէք մեր դաւանութեան Առաքեալին ու Քահանայապետին՝ Քրիստոս Յիսուսի, 2 որ հաւատարիմ Եր զինք նշանակողին, ինչպէս Մովսէս ալ անոր ամբողջ տան մէջ: 3 Որովհետեւ ինք արժանացաւ Մովսէսին այնքան աւելի փառքի, որքան աւելի պատիւ կ'ունենայ տուն եղէք մեր դաւանութեան Առաքեալին ու ամէն տուն ունի կառուցանող մը. որ մնացած է մեզի: 2 Որովհետեւ մեզի բայց ան որ կառուցանեց բոլոր քաները՝ ալ աւետուած Եր՝ ինչպէս անոնց. բայց Աստուած է: 5 Արդարեւ Մովսէս անոր անոնց օգտակար չեղաւ այդ խօսքը ամբողջ տան մէջ հաւատարիմ Եր իբր լսելք, քանի որ հաւատքի միացած ծառայ՝ ըսուելիքներուն վկայ ըլլալու չէր լսողներուն մէջ: 3 Իսկ մենք՝ որ համար. 6 բայց Քրիստոս՝ իբր որդի հաւատացինք, պիտի մտնենք հանգստը, կը տիրէ իր իսկ տան վրայ: Մենք ենք ինչպէս ըսաւ. «Յետեւաքր երդում ըրի անոր տունը, եթէ գէթ մինչեւ վախճանը իմ քարկութեանս մէջ. “Անոնք պիտի ամուր քռնենք համարձակութիւնը եւ շմտնեն իմ հանգստավայրս”», թէպէտ յոյսին պարծանքը: 7 Ուստի, ինչպէս իր գործերը աշխարհի հիմնադրութենեն Սուլր Յոգին կ'ըսէ. «Այսօր, եթէ պիտի ի վեր եղած Եին: 4 Որովհետեւ Գիրքը լսէք անոր ձայնը, 8 մի խստացնէք սա կ'ըսէ տեղ մը՝ եօթներորդ օրուան ձեր սիրտերը՝ ինչպէս դառնութեան համար. «Եւ Աստուած եօթներորդ օրը ատեն, փորձութեան օրը՝ անապատին հանգստացաւ իր բոլոր գործերէն»: 5 մէջ, 9 ուր ձեր հայրերը փորձեցին ու Ու հոս դարձեալ կ'ըսէ. «Անոնք պիտի քննեցին զիս, թէպէտ քառասուն տարի շմտնեն իմ հանգստավայրս»: 6 Ուրեմն, տեսան իմ զործերս: 10 Ուստի զզուեցայ քանի որ ոմանց կը մնայ հոն մտնել, այդ սերունդին եւ ըսի. “Անոնք միշտ իսկ անոնք որ նախապէս ստացած

4 Ուրեմն վախնանք, որպէսզի ձեզմէ ոչ մէկը զրկուած թուի անոր կառուցանողը՝ քան տունը: 4 Քանի հանգստավայրը մտնելու խոստումէն, որ ամէն տուն ունի կառուցանող մը. որ մնացած է մեզի: 2 Որովհետեւ մեզի բայց ան որ կառուցանեց բոլոր քաները՝ ալ աւետուած Եր՝ ինչպէս անոնց. բայց Աստուած է: 5 Արդարեւ Մովսէս անոր անոնց օգտակար չեղաւ այդ խօսքը ամբողջ տան մէջ հաւատարիմ Եր իբր լսելք, քանի որ հաւատքի միացած ծառայ՝ ըսուելիքներուն վկայ ըլլալու չէր լսողներուն մէջ: 3 Իսկ մենք՝ որ համար. 6 բայց Քրիստոս՝ իբր որդի հաւատացինք, պիտի մտնենք հանգստը, կը տիրէ իր իսկ տան վրայ: Մենք ենք ինչպէս ըսաւ. «Յետեւաքր երդում ըրի անոր տունը, եթէ գէթ մինչեւ վախճանը իմ քարկութեանս մէջ. “Անոնք պիտի ամուր քռնենք համարձակութիւնը եւ շմտնեն իմ հանգստավայրս”», թէպէտ յոյսին պարծանքը: 7 Ուստի, ինչպէս իր գործերը աշխարհի հիմնադրութենեն Սուլր Յոգին կ'ըսէ. «Այսօր, եթէ պիտի ի վեր եղած Եին: 4 Որովհետեւ Գիրքը լսէք անոր ձայնը, 8 մի խստացնէք սա կ'ըսէ տեղ մը՝ եօթներորդ օրուան ձեր սիրտերը՝ ինչպէս դառնութեան համար. «Եւ Աստուած եօթներորդ օրը ատեն, փորձութեան օրը՝ անապատին հանգստացաւ իր բոլոր գործերէն»: 5 մէջ, 9 ուր ձեր հայրերը փորձեցին ու Ու հոս դարձեալ կ'ըսէ. «Անոնք պիտի քննեցին զիս, թէպէտ քառասուն տարի շմտնեն իմ հանգստավայրս»: 6 Ուրեմն, տեսան իմ զործերս: 10 Ուստի զզուեցայ քանի որ ոմանց կը մնայ հոն մտնել, այդ սերունդին եւ ըսի. “Անոնք միշտ իսկ անոնք որ նախապէս ստացած

Եին աւետիսը՝ անհնազանդութեան հապա միայն ան՝ որ կանչուած է պատճառով չմտան, 7 դարձեալ օր մը կը Աստուծմէ, ինչպէս Ահարոն: 5 Նոյնպէս սահմանէ՝ այնքան ժամանակէ ետք, եւ ալ ոչ թէ Քրիստոն փառաւորեց Դահիթի բերանով կ'ըսէ՝ «այսօր», ինչպէս ինքզինք՝ բահանայապետ ըլլալու ըսուեցաւ. «Վյսօր, եթէ պիտի լսէք անոր համար, հապա ան՝ որ ըսաւ իրեն. ծայնը, մի խստացնէք ծեր սիրտերք»: 8 «Դուն իմ Որդիս ես, այսօր ծնայ քեզ»: 6 Որովհետեւ եթէ Յեսու հանգստացուցած ինչպէս ուրիշ տեղ մըն ալ կ'ըսէ. «Դուն ըլլար զանոնք, ալ անկէ ետք պիտի յալիտեան քահանայ ես՝ Մելքիսեդեկի չխօսէր ուրիշ օրուան մասին: 9 Ուրեմն կարգին համեմատ»: (այստեղ ց165) 7 Ան՝ իր դեռ հանգիստի Շաբաթ մը կը մնայ մարմինին օրերը, սաստիկ գոչիւնով եւ Աստուծոյ ժողովուրդին: 10 որովհետեւ արցունքով, աղերսանք ու պաղատանք ան՝ որ մտաւ անոր հանգստավայրը, ինք մատուցանեց անոր՝ որ կարող էր ալ հանգստացաւ իր գրոթերէն, ինչպէս մահին փրկել գինք. եւ ընդրւնուեցաւ՝ Աստուծոյ իրեններէն: 11 Ուրեմն ջանանք իր բարեպաշտութեան պատճառով»: 8 մտնել այդ հանգստավայրը, որպէսզի ոչ թէպէտ ինք Որդի էր, հնազանդութիւն մէկը ինայ՝ նոյն անհնազանդութեան սորվեցաւ իր չարչարանքներէն. 9 ու օրինակին պէս: 12 Որովհետեւ Աստուծոյ երբ կատարեալ եղաւ, յալիտենական խօսքը կենարար է, ազդու, եւ ամեն փրկութիւն պատճառեց բոլոր երկայրի սուրբ կտրուկ: Ան թափանցելով իրեն հնազանդուներուն, (այստեղ ց166) կը բաժնէ անձն ու հոգին, յօները եւ ծուծը. 10 եւ Աստուծմէ յորջօրջուեցաւ՝ կը քննարկէ սիրտին մտածումներն ու Քահանայապետ Մելքիսեդեկի կարգին մտադրութիւնները: 13 Զկայ արարած համեմատ: 11 Անոր մասին ունինք մը՝ որ աներեւոյց ըլլայ անոր առջեւ, շատ բաելիք, որ դժուար է մեկնարանել, հապա ամեն քան մերկ ու քաց է անոր քանի որ լսելու մէջ անփոյթ էք: 12 աչքերուն առջեւ՝ որուն պիտի տանք Արդարեւ, մինչ ժամանակին համեմատ մեր հաշիւլը: 14 Ուրեմն, քանի որ ունինք պարտաւոր էիք վարժապետ ըլլայ, երկինքը անցած մնծ Քահանայապետ մը, դուք պէտք ունիք դարձեալ սորվելու թէ Յիսուսը՝ Աստուծոյ Որդին, ամուր քննենք որոնք են Աստուծոյ պատզաններուն մեր դաւանութիւննը: 15 Արդարեւ մենք նախարայերը: Դուք պէտք ունիք կաթի, չունինք քահանայապետ մը՝ որ անկարող ոչ թէ ամուր կերակուրի. 13 քանի որ ըլլայ կարեկցիլ մեր տկարութիւններուն, ամեն կաքնիկե՞՝ արդարութեան խօսքին հապա ինք ամեն քանի մէջ փորձուած անհմուտ է, որովհետեւ երախայ է. 14 բայց է մեզի նման, սակայն առանց մեղքի: 16 ամուր կերակուրը չափահաններուն Ուրեմն համարձակութեամբ մօտենանք համար է, որոնց զգայարանքները շնորհիք գահին, որպէսզի ողորմութիւն սովորութեամբ վարժուած են զատորոշել ստանանք եւ շնորհիք զտնենք՝ պատեի բարին ու չարը:

ատեն օգնելու մեզի:

6 Ուստի՝ մէջնք Քրիստոսի վերաբերեալ

5 Արդարեւ, մարդոց մէջէն առնուած նախարանը ու յառաջանանք ամեն քահանայապետ՝ նշանակուած դէպի կատարելութիւն, փոխանակ է մարդոց համար, որպէսզի Աստուծոյ դարձեալ իհմը դնելու մեռած գրոթերէն մատուցանէ ընծաներ ու մեղքերու ապաշխարութեան եւ Աստուծոյ հանդէպ համար զոհեր: 2 Ան կրնայ հասկացող հաւատքին, 2 մկրտութիւններու ըլլալ անոնց՝ որ անգէտ եւ մոլորեալ ուստուցումին ու ծեռնադրութեան, են, որովհետեւ ինք ալ համակուած է մեռեներու յարութեան եւ յալիտենական տկարութեամբ. 3 եւ այս պատճառով դաստատանին. (այստեղ ց166) 3 այս է պարտաւոր է մեղքի պատարագ որ պիտի ընենք՝ եթէ գեթ Աստուծոյ մատուցանել՝ ինչպէս ժողովուրդին արտօնէ: 4 Արդարեւ անկարեյի է անոնց՝ համար, նոյնպէս ալ իրեն համար: 4 Ո՛չ որոնք անգամ մը լուսաւորուեցան, մէկը ինքնիրեն կ'առնէ այս պատիւը, համտեսեցին երկնային պարգեւը,

բաժնեկից դարձան Սուլքը Հոգիին, 5 Եւ համտեսեցին Աստուծոյ բարի խօսքն ու զայիք աշխարհին սքանչելիքները, (այս ց165) 6 որ Վերանորոգուին ապաշխառութեամբ՝ եթէ սայթաքին, քանի որ Կրկին կը խաչեն Աստուծոյ Որդին իրենք իրենց համար, ու կը խայտառակեն զայն: 7 Որովհետեւ այն երկիրը՝ որ կը խմէ իր վրայ յաճախ եկած անձրեւ, եւ կ'արտադրէ յարմար բոյսեր անտնց՝ որոնց համար կը մշակուի, օրինութիւն կը ստանայ Աստուծմէ. 8 բայց ան որ կ'արտադրէ փուշեր ու տատասկներ՝ անպէտ է եւ անհծուելու մօտ. անոր վախճանն է այրուիլ: 9 Թեպէտ այսպէս կը խօսինք, ծեր մասին՝ սիրելիներ՝ մենք համոզում ունինք լաւագոյն բաներու, որոնք կը վերաբերին փրկութեան: 10 Քանի որ Աստուծած անիրաւ չէ՝ որ մոռնայ ծեր գործը, եւ այն սէրը՝ որ ցոյց տուիք իր անունին համար, երբ սպասարկեցի սուրբերուն ու կը սպասարկէք ալ: 11 Սակայն կը ցանկանք որ ծեզմէ իւրաքանչիւրը ցոյց տայ նոյն փութաջանութիւնը՝ մինչեւ վախճանը պահելու համար յոյսի լին վստահութիւնը. 12 որպէսզի դուք անփոյթ չըլլաք, հապա նմանիք անտնց՝ որ հաւատքով ու համբերատարութեամբ ժառանգեցին խոստումները: 13 Արդարեւ, երբ Աստուծած խոստում ըրաւ Արքահամի, քանի որ իրմէ մեծը չկար՝ որ երդում ընէր անոր վրայ, 14 երդում ըրաւ ինքնիր վրայ եւ ըսաւ. «Վյո, մեծապէս պիտի օրինեմ քեզ ու մեծապէս պիտի բազմացնեմ քեզ»: 15 Եւ այսպէս՝ ան համբերատարութեամբ հասաւ խոստումին: 16 Արդարեւ մարդիկ երդում կ'ընեն իրենցմէ մեծին վրայ, ու իրենց համար՝ երդնմը կը հաստատէ ամէն հականառութեան աւարտը: 17 Ուստի Աստուծած, փափաքելով աւելի ճոխսութեամբ ցոյց տալ իր ծրագիրին անփոփոխ ըլլալը խոստումի ժառանգորդներուն, միջնորդեց երդումով մը, 18 որպէսզի երկու անփոփոխիւյի բաներով - որոնց մէջ անկարելի է որ Աստուծած ստէ - հզօր միխթարութիւն ունենանք մենք՝ որ իրը ապաստան ամուր բռնեցինք մեզի առաջարկուած յոյսը: 19 Մենք ունինք զայն որպէս

ապահով եւ հաստատ խարիսխ մեր անձին. ան կը մտնէ վարագոյրին ներսի կողմն ալ, 20 իոն ուր Յիսուս՝ իրը յառաջնաթաց՝ մտաւ մեզի համար, յահիտենական Քահանայապետ եղած՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ: (այս ց165)

7 Արդարեւ այս Մելքիսեդեկն էր, Սաղէմի թագաւորն ու Ամենաբարձր Աստուծոյ քահանան, որ դիմաւորեց Արքահամը՝ երբ ան կը վերադառնար թագաւորներու կոտորածէն, եւ օրինեց զայն. 2 Արքահամ ալ տասանորդ տուաւ անոր իր բոյրը բաներէն: Ան նախ Արդարութեան թագաւոր է՝ թարգմանութեան համաձայն, ու յէտոյ՝ նաև Սաղէմի թագաւոր, այսինքն՝ Խաղաղութեան թագաւոր: 3 Առանց հօր, առանց մօր, առանց ազգաբանութեան, ան ունի ոչ օրերու սկիզբ, ոչ ալ կեանքի վախճան. բայց նմանցուած է Աստուծոյ Որդիին եւ մշտնչենապէս կը մնայ քահանայ: 4 Ուրեմն տեսէք թէ ինչ մեծ մեկն եր ան՝ որուն Արքահամ նահապետն ալ տուաւ աւարին տասանորդը: 5 Արդարեւ Ղեւիի որդիներէն եղողները, որոնք քահանայութիւն կը ստանան, Օրենքին համաձայն պատուեր ունին տասանորդ առնելու ժողովուրդին, այսինքն՝ իրենց եղբայրներէն, թեպէտ անոնք Արքահամի մէջբէն ելած են: 6 Բայց ան՝ որուն ազգաբանութիւնը անոնցմէ չէր, տասանորդ ստացաւ Արքահամէն եւ օրինեց խոստումները ունեցողը: 7 Իսկ առանց որեւէ հականառութեամ՝ կրտսերը կ'օրինուի գերադասէն: 8 Յու՝ մահկանացն մարդիկ տասանորդ կը ստանան, բայց իոն կը ստանայ ան՝ որուն համար վկայուած է թէ կ'ապրի: 9 Նաեւ կրնայ ըսուիլ թէ Ղեւի ալ, որ տասանորդ կը ստանայ, տասանորդ տուաւ Արքահամի միջոցով. 10 որովհետեւ տակաւին իր հօր մէջբն էր՝ երբ Մելքիսեդեկ դիմաւորեց զայն: 11 Ուրեմն, եթէ կատարելութիւնը Ղեւտացիներու քահանայութեամբ ըլլար, (քանի որ ժողովուրդը Օրենքին տակ դրուեցաւ անոր ատենը), այ ինչ պէտք կար որ ուրիշ քահանայ մը ելլէր՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ, եւ չկոչուեր Ահարոնի կարգին

համեմատ: 12 Արդարեւ՝ քահանայութեան փոփոխումով՝ հարկ էր որ փոփոխութիւնը ըլլար նաեւ Օրէնքին: 13 Եւ իրաւ եղաւ, որովհետեւ ան՝ որուն նասին կ'ըսուին այս քաները, կը պատկանէր ուրիշ տոհմի, որմէ ոչ մէկը մօտեցած էր զրհասեղանին. 14 Քանի որ յայտնի է թէ մեր Տէրը սերած է Յուղայի տոհմէն: Իսկ այդ տոհմին նասին Մովսէս ոչինչ ըսաւ՝ քահանայութեան վերաբերեալ: 15 Ասիկա այ աւելի յայտնի է, քանի որ Մելքիսեդեկի նմանութեամբ ուրիշ քահանայ մը կ'ելլէ, 16 որ եղած է ոչ թէ մարմնաւոր պատուերի մը Օրէնքին համաձայն, հապա՝ անքակտելի կեանքի մը զօրութեան համեմատ: 17 Որովհետեւ կը վկայէ. «Դուն յալիտեան քահանայ ես՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ»: (այօն ց165) 18 Արդարեւ նախկին պատուերը կը ջնջուի իր տկարութեան ու անշահեկանութեան համար, 19 (որովհետեւ Օրէնքը ոչինչ կատարեալ ըրաւ,) եւ անոր տեղ կը մտնէ լաւագոյն յոյս մը՝ որով կը մօտենանք Աստուծոյ: 20 Եւ քանի որ ասիկա չեղաւ առանց երդումի, (որովհետեւ անոնք քահանայ եղած են առանց երդումի, 21 իսկ ասիկա՝ երդումով, անոր միջոցով՝ որ ըսաւ իրեն. «Տէրը երդում ըրեր է ու պիտի չզգայ. «Դուն յալիտեան քահանայ ես՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ»»,) (այօն ց165) 22 Յիսուս երաշխաւոր եղաւ լաւագոյն ուխտի մը: 23 Հրապէս շատ եղած են քահանաները, քանի որ մահը կ'արգիլէր որ անոնք միշտ մնան: 24 Քայց ասիկա ունի անփոփիս քահանայութիւն, որովհետեւ յալիտեան կը մնայ: (այօն ց165) 25 Ուստի կարող այ է կատարելապէս փրկել անոնք՝ որ իրմով կու գան Աստուծոյ. որովհետեւ ինք միշտ կ'ապրի՝ անոնց քարեխօս ըլլալու համար: 26 Արդարեւ ճիշդ այսպիսի քահանայապէտ մը կը պատշաճէր մեզի, սուրբ, անմեղ, անարատ, մեղաւորներէն զատուած ու երկինքէն աւելի վեր քարձացած: 27 Անոր հարկաւոր չէ ամեն օր զոհ մատուցանել՝ միւս քահանայապէտներուն պէս, նախ իր մեղերուն համար, յետոյ ժողովուրդին մեղերուն համար. որովհետեւ ինք ըրաւ ասիկա մէկ անգամ ընդմիշտ՝ մատուցանելով ինքզինք: 28 Արդարեւ՝

Օրէնքը քահանայապէտ կը նշանակէ տկարութիւն ունեցող մարդիկ, բայց երդումին խօսքը՝ որ Օրէնքէն ետք էր Որդին, որ կատարեալ եղած է յալիտեան: (այօն ց165)

8 Ահանապէտի մեր ըսած խօսքերուն գլխաւորը. մենք ունինք այնպիսի քահանայապէտ մը, որ բազմած է երկինքը՝ Աստուծոյ մեծափառութեան գահին աջ կողմը, 2 իբր պաշտօնեայ սրբարանին ու ճշմարիտ խորանին՝ որ Տէրը կանգնեց, եւ ոչ թէ մարդը: 3 Քանի որ ամեն քահանայապէտ նշանակուած է ընծաներ ու զոհեր մատուցանելու համար, հարկ էր որ ասիկա ալ ունենար մատուցանելիք քան մը: 4 Ան քահանայ անգամ պիտի չըլլար՝ եթէ երկրի վրայ ըլլար, որովհետեւ կան քահանաներ՝ որ ընծաներ կը մատուցանեն Օրէնքին համաձայն: 5 (Անոնք պաշտամունք կը կատարեն երկնային քաներուն օրինակով եւ շուլքով, ինչպէս Աստուած պատզամ տուալ Մովսէսի՝ երբ պիտի շինէր խորանը, քանի որ ըսաւ. «Տէս, որպէսզի ամեն քան ընես լեռ քեզի ցոյց տրուած տիպարին համաձայն»): 6 Իսկ հիմա Յիսուս հասաւ գերազանց պաշտօնի մը, քանի որ միջնորդ է լաւագոյն ուխտի մը՝ որ օրինադրուած է լաւագոյն խոստումներու վրայ: 7 Արդարեւ եթէ առաջինը անմեղադրելի ըլլար, բնաւ տեղ չէր փնտռուեր երկրորդին համար: 8 Որովհետեւ կ'ըսէ՝ մեղադրելով զանոնք. «Ահա կու զան օրերը, - կ'ըսէ Տէրը, - երբ նոր ուխտ մը պիտի կնքեմ հսկայէի տան հետ ու Յուղայի տան հետ: 9 Սակայն ոչ այն ուխտին պէս՝ որ կնքեցի անոնց հայրերուն հետ, այն օրը երբ բռնեցի անոնց ծեռքէն՝ Եգիպտոսի երկրէն հանելու համար զանոնք. քանի անոնք շյարատեւեցին իմ ուխտիս մէջ, ես ալ անհոգ եղայ անոնց հանդէպ, - կ'ըսէ Տէրը: - 10 Արդարեւ սա է այն ուխտը՝ որ պիտի հաստատեմ հսկայէի տան հետ այդ օրերէն ետք, - կ'ըսէ Տէրը. իմ օրէնքներս պիտի դնեմ անոնց միտրին մէջ, զանոնք պիտի գրեմ անոնց սիրտին վրայ, ու ես պիտի ըլլամ անոնց Աստուածը, անոնք

ալ պիտի ըլլան իմ ժողովուրդս: 11 ատենք: 11 Բայց երբ Քրիստոս եկալ իբր Ալ իւրաքանչիւրը պիտի չսորվեցնէ իր գալիք բարիքներու Քահանայապետ, ընկերին, ոչ ալ իւրաքանչիւրը իր եղօր՝ անցաւ աւելի մեծ ու կատարեալ ըսելով. “ճանշցիր Տէրը”, քանի որ անոնց խորանին մեջևն՝ որ անձեռակերտ է, պզտիկէն մինչեւ մեծը՝ պիտի ճանչնան (այսինքն՝ այս արարչութենեն չէ,) 12 Եւ զիս. 12 արդարեւ ես պիտի քաւեմ անոնց անիրաւութիւնները, Եւ ալ պիտի չիշեմ անոնց մեղքերն ու անօրենութիւնները»: 13 “Նոր ուխտ” կոչելով՝ հինցուց առաջինը, իսկ ինչ որ կը իինայ Եւ կը ծերանայ՝ մօս Ե աներեւութանալու:

9 Արդարեւ առաջին ուխտն ալ ուներ

պաշտամունքի կանոններ, նաեւ աշխարհային սրբարան մը. 2 որովիտեւ խորան մը կառուցանուած էր: Առաջինը, որուն մեջ կային աշտանակը, սեղանը Եւ առաջադրութեան հացը, Սրբութիւն կը կոչուէր: 3 Իսկ երկրորդ վարագոյրին ետեւ կար խորան մը՝ որ Սրբութիւններու սրբութիւն կը կոչուէր. 4 անոր մեջ էին ոսկիէ բուրգառը Եւ ամեն կողմէ ոսկեպատ ուխտին տապանակը, որուն մեջ կային ոսկիէ սափորը՝ մանանայով լեցուն, Ահարոնի գաւազանը՝ որ ծաղկեցաւ, Եւ ուխտին տախտակները: 5 Անոր վրայ ալ՝ փառքի բերովքեները, որ հովանի կ'ընէին թալութեան վրայ: Այս մասին հիմա մանրամասն խօսելու կարիք չկայ: 6 Ասոնք այսպէս կառուցանուած ոլլալով, քահանաները ամեն ատեն կը մտնէին առաջին խորանը՝ պաշտամունք կատարելու: 7 Իսկ միայն քահանայապետը կը մտնէր երկրորդին մեջ, տարին մէկ անգամ. բայց ոչ առանց արինի, որ կը մատուցաներ իրեն համար, նաեւ ժողովուրդին անգիտութեան մեղերուն համար: 8 Սուրբ Յովին սա կը բացայայտէր, թէ սրբարանին ճամբան յայտնաբերուած չէր, քանի դեռ կը կենար առաջին խորանը, 9 որ նախատիպար մըն էր ներկայ ատենին համար: Անոր մեջ կը մատուցանուեին ընծաներ ու զոհեր, որոնք չէին կրնար կատարեալ ընել պաշտամունք կատարողը՝ խոճնտանքին հանդէա. հապա՞ կերակուրներով, խմելիքներով 10 Եւ տարբեր լուացումներով՝ միայն մարմնաւոր կանոններ էին, որոնք կը պարտադրուէին մինչեւ ուղղումի

իր իսկ արինով - ոչ թէ նոխազներու Եւ զուարակներու արինով - մէկ անգամ ընդմիշտ մտաւ սրբարանը, յախտենական ազատագրութիւն ստանալով: (այօնոս ց166) 13 Որովհետեւ եթէ ցուերուն ու նոխազներուն արինը, Եւ պիղծերուն վրայ սրսկուող երինջին մղիքը, կը սրբացնէին՝ մարմինի մաքրութեան համար, 14 ալ որչափ աւելի Քրիստոսի արինը, որ յախտենական Յովին միջոցով մատուցանեց ինքզինք Աստուծոյ՝ իբր անարատ զոհ, պիտի մաքրէ ձեր խոճնտանքը մեռած գործերէն՝ պաշտելու համար ապրող Աստուծը: (այօնոս ց166) 15 Յետեւաբար ինք նոր ուխտին միջնորդն է, քանի որ իր մահը եղաւ առաջին ուխտին ժամանակ գործուած օրինազանցութիւններուն ազատագրութեան համար, որպեսզի կանչուածները ստանան յախտենական ժառանգութեան խոստումը: (այօնոս ց166) 16 Որովիտեւ հին՝ ուր կտակ մը կայ, հարկ է որ կտակարարը մեռնի: 17 Վրդարեւ կտակը կը հաստատուի մահեն ետք. այլապէս ոյժ չունի՝ անքան ատեն որ կտակարարը ողջ է: 18 Յետեւաբար առաջին ուխտն ալ չէր կրնար հաստատուիլ՝ առանց արինի. 19 Քանի որ երբ Մովսէս ամբողջ ժողովուրդին հաղորդեց Օրենքին բոլոր պատուերները, ցուերուն Եւ նոխազներուն արինը առաւ ու նոյնինքն Գիրքին Եւ ամբողջ ժողովուրդին վրայ սրսկեց՝ ջուրով, որդան կարմիր բուրդով ու զոպայով, 20 Եւ ըսաւ. «Այս է արինը այն ուխտին՝ որ Աստուծած հրահանգեց ծելիք»: 21 Ու խորանին վրայ, Եւ պաշտօնին բոլոր առարկաներուն վրայ նոյնապէս սրսկեց արինը: 22 Օրենքին համաձայն՝ գորեթ ամեն բան կը մաքրուի արինով. Եւ առանց արին թափելու՝ ներում չ'ըլլար: 23 Ուրեմն հարկ էր որ երկնային բաներուն օրինակները մաքրուէին աստնցմով, իսկ նոյնինքն երկնալորները՝ աստնցմէ լաւագոյն զոհերով: 24 Քանի

որ Քրիստոս մտաւ ոչ թէ ձեռակերտ վերցնէ առաջինը, որպէսզի հաստատէ սրբարանը, որ ճշմարիտին կրկնատիպն երկրորդը: 10 Այդ կամքով է որ մենք եր, հապա նոյնինքն երկինքը, որպէսզի սրբացանք՝ Յիսուս Քրիստոսի մարմինին հիմա Աստուծոյ առօղել երեւնայ մեզի մէկ անգամ ընդմիշտ պատարագուելով: համար. 25 ոչ ալ մտաւ՝ ինքինք ու Ամեն քահանայ ամեն օր կը կայսի՝ յաճախ իբր զոհ մատուցանելու համար, պաշտօն կատարելու եւ նոյն զոհերը ինչպէս քահանայապետը՝ որ ամեն յաճախ մատուցանելու, որոնք երբեք տարի սրբարանը կը մտնէ ուրիշին չեն կրնար քաւել մեղերը: 12 Մինչդեռ արինով, 26 այլապէս, պէտք եր որ յաճախ ասիկա մշտնժենապէս Աստուծոյ աջ չարչարուե՞ր՝ աշխարհի հիմնադրութենն կողմը բազմեցաւ՝ մեղերու համար մէկ ի վեր: Բայց հիմա, դարերու վախճանին, զոհ մատուցանելով, 13 եւ անկէ ետք մէկ անգամ երեւցաւ՝ ջնջելու համար կը սպասէ, մինչեւ որ իր թշնամիները մեղքը ինքինք զոհելով: (այս ց165) 27 պատուանքան դրուին իր ուտքերուն. Եւ ինչպէս մարդոց վերապահուած է 14 որովհետեւ մէկ պատարագով մէկ անգամ մեռնիլ, իսկ անկէ ետք՝ մշտնժենապէս կատարեալ ըրաւ դատաստանը, 28 նոյնպէս ալ Քրիստոս սրբացաները: 15 Սուրբ Յօնին ալ կը մէկ անգամ իբր զոհ մատուցանուեցաւ՝ վկայէ մեզի, քանի որ նախապէս ցեղելն քաւելու համար շատերու մեղերը, ու ետք. 16 «Սա է այն ուխտը՝ որ պիտի երկրորդ անգամ պիտի երեւնայ՝ առանց հաստատեմ անոնց հետ այդ օրերէն մեղքի, փրկելու համար անոնք՝ որ կը ետք, - կ'ըսէ Տէրը.- իմ օրենքներս պիտի դնեմ անոնց սիրտին մէջ, եւ զանոնք պիտի գրեմ անոնց միտքին մէջ. 17 անոնց մեղերն ու անօրենութիւնները ալ պիտի չիշեմ»: 18 Ուստի, նկր որ ասոնց ներում տրուեցաւ, այլ մեղքի համար պատարագ պէտք չէ: 19 Ուրեմն, երբայրներ, համարձակութիւն ունինք սրբարանը մտնելու՝ Յիսուսի արինով, 20 նոր ու կենարար ճամբայով մը - որուն բացումը կատարեց մեզի համար - Վարագոյրին մեջեն, որ իր մարմինն է. 21 նաեւ ունինք մեծ քահանայ մը՝ նշանակուած Աստուծոյ տան վրայ: 22 Ուստի մօտենանք ճշմարիտ սիրտով, հաւատքի լման վստահութեամբ, մեր սիրտերը սրսկումով մաքրուած չար խոճնտանքեն, եւ մեր մարմինները մաքուր ջուրով լուսցուած: 23 Ամոնք բռնենք մեր յոյսին դաւանութիւնը՝ առանց երերալու, որովհետեւ հաւատարիմ է ան՝ որ խոստացաւ: 24 Ուշադիր ըլլանք զիրար հրահրելու սիրոյ ու բարի գործերու: 25 Եւ չլինքն մեր հաւաքոյթները, ինչպէս ումանց սովորութիւնն է. հապա յորդորնք զիրար, այնչափ աւելի՝ որչափ կը տեսնէք այն օրուան մօտենալը: 26 Արդարեւ եթէ կամովին մեղանչենք՝ ճշմարտութեան գիտակցութիւնը ստանալէ ետք, ալ ուրիշ զոհ չի մնար կամքի գործադրելու, ով Աստուած»: Կը մեղերու համար, 27 հապա կը մնայ

10 Արդարեւ Օրենքք, ունենալով զայիք բարիքներուն շուլքը, ոչ թէ այլ բաներուն բռն պատկերը, երբեք չի կրնար կատարեալ ընել անոնք՝ որ կը մօտենան, շարունակ ամեն տարի մատուցանուած նոյն զոհերով: 2 Վլապէս պիտի չդադրէին մատուցանուելէ, քանի որ պաշտամունք կատարողները՝ մէկ անգամ մաքրուելին ետք՝ ալ խոճահարութիւնն պիտի չունենային մեղերու համար: 3 Բայց ամեն տարի մեղերու յիշատակութիւն կ'ըլլայ անոնցմով. 4 որովհետեւ նոխազներուն ու ցուկերուն արիւնը անկարող է քաւել մեղերը: 5 Ուստի երբ մտաւ աշխարհ՝ ըսաւ. «Չոհ եւ ընծայ չուգեցիր, հապա մարմին մը պատրաստեցիր ինծի: 6 Ողջակէզներու եւ մեղքի պատարագներու չքարեհաճեցար: 7 Վյն աստեն ըսի. «Ահա կու զամ (իմ մասին գրուած է Գիրքի պատատին մէջ) քու կամքդ գործադրելու, ով Աստուած»: 8 Վերը կ'ըսէ. «Չոհ, ընծայ, ողջակէզներ ու մեղքի պատարագներ չուգեցիր եւ անոնց չքարեհաճեցար», (որոնք կը մատուցանուեին Օրենքին համաձայն) 9 յետոյ կ'ըսէ. «Ահա կու զամ քու կամքդ գործադրելու, ով Աստուած»: Կը մեղերու համար, 27 հապա կը մնայ

դատաստանի ահարկու սպասում մը այնպէս որ տեսանելի բաները գոյացան ու նախանձախնդրութեան կրակ մը, աներեւոյթ բաներէն: (ածոց 165) 4 Յաւատքնվ որ պիտի լավի հակառակորդները: 28 Աբել աւելի լաւ զոհ մատուցանեց ԱՆ՝ որ կ'անարգէր Մովսէսի Օրենքը կը Աստուծոյ՝ բան Կայէն, որով վկայուեցաւ մեռներ առանց արգահատանքի, երկու թէ արդար էր, բանի որ Աստուած կամ երեք վկաներով: 29 Ալ որչափ աւելի վկայեց իր ընծաներուն մասին. Եւ անով՝ խիստ պատիմի կը կարծէր թէ պիտի թեւպէտ մեռաւ՝ տակալին կը խօսի: 5 արժանանայ ան՝ որ ուսնակորի ըրած Յաւատքնվ Ենովք փոխադրուեցաւ Ե Աստուծոյ Որդին, պիտի համարած է երկրէն՝ որպէսզի մահ չտեսնէ, ու ուխտին արինը՝ որով ինք սրբացաւ, ոչ մէկ տեղ կը գտնուէր, որովիետեւ Եւ նախատած է շնորհիք Հոգին: 30 Աստուած փոխադրեց զայն, բանի որ Քանի որ կը ճանչնանք ան՝ որ ըսաւ. անոր փոխադրուելին առաջ վկայուեցաւ «Վրեժնդրութիւնը ինս է, ես պիտի թէ համելի էր Աստուծոյ: 6 Սակայն հասուցանեմ, - կ'ըսէ Տէրը»: Եւ դարձեալ. առանց հաւատքի անկարելի է համելի «Տէրը պիտի դատէ իր ժողովուրդը»: Ըլլալ Աստուծոյ. որովիետեւ ան՝ որ կը 31 Ահարկու բան է իյնալ ապրոյ մօտենայ Աստուծոյ, պէտք է հաւատայ Աստուծոյ ձեռքը: 32 Ուրեմն վերյիշեցէք թէ Աստուած կայ, Եւ կը վարձատրէ նախկին օրերը, երբ՝ լուսաւորուելէ անոնք՝ որ կը փնտուն զինք: 7 Յաւատքնվ Ետք՝ տոկացիք չարշարանքներու մեծ Շոյ, պատգամ ստանալով Աստուծմ՝ մարտի մը. 33 Երբեմն տեսարան եղաք՝ տակալին անտեսանելի բաներու մասին, նախատինքներով ու տառապանքերով, երկիւղածութեամբ կերտեց տապան երբեմն ալ հաղորդակցեցաք մը՝ իր ընտանիքին փրկութեան համար, այդպիսի վիճակի մէջ եղողներուն որով դատապարտեց աշխարհը Եւ հետո: 34 Որովիետեւ իմ կապերու ժամանգորդ եղաւ այս արդարութեան՝ մէջ ինծի՝ կարեկցեցաք, Եւ ձեր որ կ'ըլլայ հաւատքով: 8 Յաւատքնվ ինչքին յափշտակութիյլ ընդունեցիք Արքահամ հնազանդեցաւ, երբ ուրախութեամբ, զիտնալով թէ ձեզի կանչուեցաւ մեկնելու տեղ մը՝ որ համար լաւագոյն ու մնայուն ինչքեր պիտի ստանար իբր ժառանգութիւն, ու ունիք երկինքը: 35 Ուրեմն մի լքէ մեկնեցաւ՝ առանց զիտնալու թէ ուր ձեր համարձակութիւնը, որ ունի կ'երթար: 9 Յաւատքնվ պանդիստացաւ մեծ վարձատրութիւն: 36 Որովիետեւ խոստացուած երկրին մէջ՝ որպէս թէ համբերութիւն պէտք է ձեզի, որպէսզի օտարութեան մէջ, վրաններու մէջ ստանաք խոստումք՝ գործադրած ըլլալով բնակելով իսահակի Եւ Յակոբի հետ, Աստուծոյ կամքը: 37 Քանի որ «Քի որոնք ժառանգակիցներն էին նոյն մը ատենէն պիտի գայ ան՝ որ գայիք խոստումին. 10 որովիետեւ ինք կը Ե, ու պիտի չուշանայ: 38 Եւ արդարը սպասէր իմեր ունեցող քաղաքի մը, հաւատքնվ պիտի ապրի. իսկ եթէ մէկը որուն ճարտարապետն ու կառուցանողը ընկրկի, իմ անձս պիտի չքարեհաճի Աստուած է: 11 Յաւատքնվ Սարա ինք ալ անոր»: 39 Բայց մենք անոնցմէ շենք՝ որ կարողութիւն ստացաւ սերնդագործելու, կ'ընկրկին կորուստի համար, հապա ու հասունութեան մէջ զաւակ ծնաւ, անոնցմէ՝ որ կը հաւատան, իրենց անծին բանի որ հաւատարիմ համարեց ան՝ փրկութեան համար:

11 Իսկ հաւատքը՝ յուսացուած բաներուն խարիսխն է, Եւ անտեսանելի բաներուն ապացոյցը. 2 որովիետեւ անով նախնիքները ընդունեցին բարի վկայութիւն մը: 3 յուստումները, բայց հեռուէն տեսան Յաւատքնվ կ'ըմբռնենք թէ տիեզերքը կազմուեցաւ Աստուծոյ խօսքով,

այնպէս որ տեսանելի բաները գոյացան ու նախանձախնդրութեան կրակ մը, աներեւոյթ բաներէն: (ածոց 165) 4 Յաւատքնվ որ պիտի լավի հակառակորդները: 28 Աբել աւելի լաւ զոհ մատուցանեց ԱՆ՝ որ կ'անարգէր Մովսէսի Օրենքը կը Աստուծոյ՝ բան Կայէն, որով վկայուեցաւ մեռներ առանց արգահատանքի, երկու թէ արդար էր, բանի որ Աստուած կամ երեք վկաներով: 29 Ալ որչափ աւելի վկայեց իր ընծաներուն մասին. Եւ անով՝ խիստ պատիմի կը կարծէր թէ պիտի թեւպէտ մեռաւ՝ տակալին կը խօսի: 5 արժանանայ ան՝ որ ուսնակորի ըրած Յաւատքնվ Ենովք փոխադրուեցաւ Ե Աստուծոյ Որդին, պիտի համարած է երկրէն՝ որպէսզի մահ չտեսնէ, ու ուխտին արինը՝ որով ինք սրբացաւ, ոչ մէկ տեղ կը գտնուէր, որովիետեւ Եւ նախատած է շնորհիք Հոգին: 30 Աստուած փոխադրեց զայն, բանի որ Քանի որ կը ճանչնանք ան՝ որ ըսաւ. անոր փոխադրուելին առաջ վկայուեցաւ «Վրեժնդրութիւնը ինս է, ես պիտի թէ համելի էր Աստուծոյ: 6 Սակայն հասուցանեմ, - կ'ըսէ Տէրը»: Եւ դարձեալ. առանց հաւատքի անկարելի է համելի «Տէրը պիտի դատէ իր ժողովուրդը»: Ըլլալ Աստուծոյ. որովիետեւ ան՝ որ կը 31 Ահարկու բան է իյնալ ապրոյ մօտենայ Աստուծոյ, պէտք է հաւատայ Աստուծոյ ձեռքը: 32 Ուրեմն վերյիշեցէք թէ Աստուած կայ, Եւ կը վարձատրէ նախկին օրերը, երբ՝ լուսաւորուելէ անոնք՝ որ կը փնտուն զինք: 7 Յաւատքնվ Ետք՝ տոկացիք չարշարանքներու մեծ Շոյ, պատգամ ստանալով Աստուծմ՝ մարտի մը. 33 Երբեմն տեսարան եղաք՝ տակալին անտեսանելի բաներու մասին, նախատինքներով ու տառապանքերով, երկիւղածութեամբ կերտեց տապան երբեմն ալ հաղորդակցեցաք մը՝ իր ընտանիքին փրկութեան համար, այդպիսի վիճակի մէջ եղողներուն որով դատապարտեց աշխարհը Եւ հետո: 34 Որովիետեւ իմ կապերու ժամանգորդ եղաւ այս արդարութեան՝ մէջ ինծի՝ կարեկցեցաք, Եւ ձեր որ կ'ըլլայ հաւատքով: 8 Յաւատքնվ ինչքին յափշտակութիյլ ընդունեցիք Արքահամ հնազանդեցաւ, երբ ուրախութեամբ, զիտնալով թէ ձեզի կանչուեցաւ մեկնելու տեղ մը՝ որ համար լաւագոյն ու մնայուն ինչքեր պիտի ստանար իբր ժառանգութիւն, ու ունիք երկինքը: 35 Ուրեմն մի լքէ մեկնեցաւ՝ առանց զիտնալու թէ ուր ձեր համարձակութիւնը, որ ունի կ'երթար: 9 Յաւատքնվ պանդիստացաւ մեծ վարձատրութիւն: 36 Որովիետեւ խոստացուած երկրին մէջ՝ որպէս թէ համբերութիւն պէտք է ձեզի, որպէսզի օտարութեան մէջ, վրաններու մէջ ստանաք խոստումք՝ գործադրած ըլլալով բնակելով իսահակի Եւ Յակոբի հետ, Աստուծոյ կամքը: 37 Քանի որ «Քի որոնք ժառանգակիցներն էին նոյն մը ատենէն պիտի գայ ան՝ որ գայիք խոստումին. 10 որովիետեւ ինչ կը Ե, ու պիտի չուշանայ: 38 Եւ արդարը սպասէր իմեր ունեցող քաղաքի մը, հաւատքնվ պիտի ապրի. իսկ եթէ մէկը որուն ճարտարապետն ու կառուցանողը ընկրկի, իմ անձս պիտի չքարեհաճի Աստուած է: 11 Յաւատքնվ Սարա ինք ալ անոր»: 39 Բայց մենք անոնցմէ շենք՝ որ կարողութիւն ստացաւ սերնդագործելու, կ'ընկրկին կորուստի համար, հապա ու հասունութեան մէջ զաւակ ծնաւ, անոնցմէ՝ որ կը հաւատան, իրենց անծին բանի որ հաւատարիմ համարեց ան՝ փրկութեան համար:

Են երկրի վրայ. 14 որովհետեւ անոնք որ ծովէն անցան՝ որպէս թէ ցամաքէ, կը խօսին այսպիսի բաներ, կը յայտնեն թէ ինչ որ Եգիպտացիները փորձեցին՝ կը փնտռեն բնագաւառ մը: 15 Արդարեւ, սակայն ընկղմեցան: Յաւատքրն եթէ յիշեին այն հայրենիքը՝ ուրկէ դուրս Երիքովի պարիսպները ինկան, երբ ելած էին, պատեհութիւն կ'ունենային Խրայելացիները եօթը օր դարձան անոնց հոն վերադառնալու: 16 Իսկ իիմա շուրջը: Յաւատքրն Ռախիսար պոռնիկը կը բաղձան լաւագոյն հայրենիքի մը, չկորսուեցաւ անհնազանդներուն այսինքն՝ երկնայինին. ուստի Աստուած հետ, խաղաղութեամբ ընդունած ամօթ չի սեպեր անոնց Աստուածը ըլլալով լրտեսները: 17 Եւ այ ինչ կոչուի, որովհետեւ ինք քաղաք մը քսեմ. որովհետեւ ժամանակը պիտի պատրաստեց անոնց: 18 Յաւատքրն պակսի՝ պատմելու Գեղենի, Բարակի, Աքրահամ, երբ կը փորձուեր, Խսահակը Սամփսոնի, Ցեփրայեի, Դալիթի, զոհ մատուցանեց: Ինք՝ որ ընդունած Սամուելի եւ ուրիշ մարգարեներու եր խոստումները՝ մատուցանեց իր մասին, 19 որոնք հաւատքրն մեկ հատիկ որդին, - 20 որուն համար պայքարեցան թագաւորութիւններու դէմ, ըստուած էր. «Խսահակի անունով պիտի արդարութիւն գործեցին, խոստումներու կոչուի քու զարմդ», - 21 որովհետեւ հասան, առիւծներու երախմեր կը մտածէր թէ Աստուած կարող է գոցեցին, 22 կրակի զօրութիւն յարուցանել զայն, նոյնիսկ մեռեներէն. մարեցին, սուրի բերանէ խուսափեցան, ուրկէ այ ստուցա զայն՝ որպէս տկարութենէ զօրացան, պատերազմի նախատիպար: 23 Յաւատքրն Խսահակ, մէջ ուժեղացան, օտարներու բանակներ մարգարեանալով զայիք քաներուն ընկճեցին: 24 Կիներ ընդունեցին իրենց մասին, օրինեց Ցակորն ու Եսաւը: 25 մեռեները՝ յարութիւն առած. իսկ Յաւատքրն Ցակոր, երբ մահամերձ ուրիշներ գանակոծուեցան՝ չընդունելով Էր, օրինեց Ցովսէփի որդիներէն ազատագրութիւնը, որպէսզի հասնին իւրաքանչիւրը, ու երկրպագեց՝ յեներով լաւագոյն յարութեան մը: 26 Ուրիշներ այ իր զաւազանին ծայրին վրայ: 27 փորձառութիւնը ունեցան ծայրանքի Յաւատքրն Ցովսէփ, երբ կը վախճանէր, եւ խարազանի, նաեւ կապերու յիշեց Խրայելի որդիներուն մեկնումը ու բանտերու. 28 քարկոծուեցան, Եգիպտոսէն, ու պատուեր տուալ իր սողոցուեցան, տանջուեցան, սուրով ուսկորներուն համար: 29 Յաւատքրն սպանուեցան, ոչխարի մորթերով եւ Մովսէս, երբ ծնաւ, երեք ամիս այծի մորթերով շրջեցան, զրկուելով, պահուեցաւ իր ծնողներուն կողմէ, տառապելով, չարչարուելով, 30 (որոնց որովհետեւ տեսան գեղեցիկ մանուկը, արժանի չէր աշխարհը) մորթելով ու չվախցան թագաւորին հրամանէն: 31 անապատներու, լեռներու, քարայրներու Յաւատքրն Մովսէս, երբ մեծցաւ, մերժեց եւ երկրի խոռոչներուն մէջ: 32 Ասոնք Փարաւոնի աղջիկին որդի կոչուի, 33 բոլորն այ ընդունեցին քարի վկայութիւն նախընտրելով չարչարուիլ Աստուծոյ մը իրենց հաւատքին համար, սակայն ժողովուրդին հետ՝ քան Վայելել մեղքին խոստումը չստացան, 34 քանի որ ժամանակաւոր զուարծութիւնը: 35 Աւելի Աստուած մեզի համար նախատեսած մեծ հարստութիւն համարեց Քրիստոսի էր աւելի լաւ քան մը, որպէսզի անոնք նախատիմքը՝ քան Եգիպտոսի գանձերը, չհամբին խոստումին իրագործումին՝ որովհետեւ կը դիմէր վարձատրութիւնը: առանց մեզի:

36 Յաւատքրն զգեց Եգիպտոսը՝ առանց վախճանական շատացան, 37 շրջապատուած ենք այսափ որովհետեւ հաստատ մնաց որպէս թէ տեսներով Աստեսանեին: 38 Յաւատքրն պատուեց զատիկը արինին հեղումը, եւ կատարեց զատիկը եւ արինին հեղումը, մեղքը՝ որ դիրաւ կը պաշարէ մեզ, որպէսզի անդրանիկները բնաշնչողը շուտում համբերութեամբ վազենք մեզի չդպչի իրենց: 39 Յաւատքրն Կարմիր

առաջարկուած մրցարշաւը՝ 2 նայելով իր անդրանկութեան իրաւունքը: 17 Թանի Յիսուսի, մեր հաւատքի ռահվիրային որ գիտեք թէ յետոյ՝ երբ ուզեց ժառանգել եւ իրագործողին. իրեն առաջարկուած օրինութիւնը՝ մերժուեցաւ, թէպէտ ուրախութեան համար՝ ան տոկաց փնտռեց զայն արցունքով, որովհետեւ իր խաչին, արհամարհեց ամօթը, ու ապաշխարութիւնը անօգուտ եղաւ: 18 բազմեցալ Աստուծոյ գահին աջ կրողը: Վրդարեւ դուք մօտեցած չէք շօշափելի ՅԱրդարեւ մտածեցէք անոր մասին, որ լերան՝ որ կը վառէր կրակով, ոչ ալ տոկաց մեղաւորներուն իրեն դէմ այսպէս մթութեան, խաւարին ու մրրիկին, 19 հակածառելուն, որպէսզի ձեր անձերը եւ փողին շառաչին ու խօսքերուն շթունսան ու չպարտասին: 4 Տակալին ծայնին. զայն լսողները խնդրեցին որ արիւն թափելու չափ չղիմադրեցիք՝ այդ խօսքը այլեւս չըսուի իրենց: 20 պայքարելով մեղքին դէմ, 5 եւ մոռցաք այն (Արդարեւ չին կրնար տոկալ այդ յորորոր որ կը խօսի ձեզի հետ՝ որպէս թէ պատուերին). «Եթէ նոյնիսկ անասուն որդիներու հետ. «Որդենկա, մի անտեսեր մը դպչի լերան՝ պիտի քարկոծուի»: Տերոց պատիժը, ու մի պարտասիք՝ 21 Կյնպէս ահարկու Եր երեւոյթը՝ որ երբ կշտամբուիս իրմէ: 6 Որովհետեւ Մովսէս ըսաւ. «Սաստիկ կը զարիուրիմ Տերը կը պատժէ իր սիրածը, եւ կը ու կը դողամ»): 22 Բայց դուք մօտեցած խարազանէ ամէն որդի՝ որ կ'ընդունիք»: Եք Սիոն լերան, ապրող Աստուծոյ 7 Եթէ տոկաք պատիժի, Աստուած կը քաղաքին՝ երկնային Երուսաղեմին, վերաբերի ձեզի հետ՝ իր որդիներ. քանի բիւլատր իրեշտակներու համաժողովին, որ մվ Է այն որդին՝ որուն հայրը չի 23 երկինքը արձանագրուած պատժեր զինք: 8 Իսկ եթէ ըլլաք առանց անդրանիկներու համախմբումին, պատիժի՝ որուն բոլորը բաժնեկից են, Աստուծոյ՝ որ բոլորին Դատաւորն ուրեմն ապօրինի զաւակ էք, եւ ոչ թէ Է, արդարներուն հոգիներուն՝ որոնք հարազատ որդի: 9 Յետոյ՝ երբ մեր կատարելութեան հասած՝ են, 24 Յիսուսի՝ մարմնաւոր հայրերը կը պատժեին մեզ, որ նոր ուխտի միջնորդն Է, եւ սրսկումի կը պատկառեինք անոնցմէ. շատ աւելի արիւնին՝ որ կը խօսի Աբէլի արիւնէն պիտի չհպատակնիք հոգիներուն Յօր՝ որ աւելի լաւ: 25 Զգուշացէք որ չմերժէք ապրինք: 10 Արդարեւ անոնք բիչ օրեր ան՝ որ կը խօսի ձեզի. որովհետեւ կը պատժեին մեզ՝ իրենց դատումին եթէ պատիժէ չխուսափեցան անոնք՝ համաձայն. բայց Աստուած՝ մեր օգուտին որ մերժեցին երկրի վրայ Աստուծոյ համար, որպէսզի բաժին ստանանք պատզամները տուողը, որչափ աւելի իր սրբութենմէն: 11 Ո՛չ մէկ պատիժ մենք՝ եթէ երես դարձնենք երկինքին նոյն պահուն կը թուի ուրախարար, խօսողին: 26 Այն ատեն անոր ծայնը հապա՝ տրտմարար. բայց յետոյ կու շարժեց երկիրը, իսկ իիմա խոստացած տայ արդարութեան խաղաղարար Է՝ ըսելով. «Անզամ մըն ալ պիտի պտուղը՝ անով կրթուածներուն: 12 Ուստի շարժեմ. ոչ միայն երկիրը, այլ նաեւ հաստատեցէք թուցած ձեռքերն ու կրոս երկինքը»: 27 Այս «անզամ մըն ալ» ծունկերը, 13 եւ պատրաստեցէք ուղիղ խօսքը կը բացայայտէ շարժուած արահետներ՝ ձեր ուտքերուն համար, բաներուն փոփոխութիւնը՝ իր շինուած որպէսզի ով որ կաղ Է չխոսորի, այլ բաներ, որպէսզի անշարժ բաներ մնան փոխարէնը բժկուի: 14 Յետամնուտ հաստատուն: 28 Ուստի՝ ընդունած եղէք խաղաղութեան՝ բոլորին հետ, եւ ըլլալով անշարժ թագաւորութիւն սրբութեան՝ առանց որուն ոչ մէկը պիտի մը՝ շնորհակալ ըլլանք, եւ պաշտէնք տեսնէ Տերը: 15 Ուշադիր եղէք՝ որ ոչ մէկը Աստուած իրեն հաճելի կերպով, զրկուի Աստուծոյ շնորհէն. դառնութեան ակնածանքով ու բարեպաշտութեամբ. արմատ մը բուևնելով՝ թող չվրդովէ ձեզ, 29 որովհետեւ մեր Աստուածը սպառող եւ շատեր չպիտուին անով: 16 Ո՛չ մէկը թող կրակ Է:

ըլլայ պրոնկոր, կամ սրբայիղ՝ Եսաւի պէս, որ մէկ կերակուրի համար ծախեց

13 Յարատեւցէք Եղբայրսիրութեան քանի որ այդպիսի զոհեր հաճելի մէջ: 2 Մի մոռնաք հիւրասիրութիւնը, են Աստուծոյ: 17 Անսացէք ձեզ որովհետեւ ունանք անով հրեշտակներ կառավարողներուն եւ Ենթարկութեցէք հիւրընկալեցին թաքուն կերպով: 3 անոնց, որովհետեւ անոնք կը հսկեն ձեր Յիշեցէք բանտարկեալներ՝ որպէս թէ անձերուն վիայ՝ որոնց համար հաշիւ դուք այ կապուած եք անոնց հետ, եւ պիտի տան. որպէսզի ուրախութեանը չարչարուղները՝ որպէս թէ դուք այ ընեն այդ գործը, եւ ոչ թէ հառաչելով, մարմինի մէջ էք: 4 Ամուսնութիւնը թող քանի որ ատիկա օգտակար չէ ձեզի: պատուական համարով բոյորէն, ու 18 Աղօթեցէք մեզի համար, որովհետեւ անկողինք անարատ պահուի, քանի որ համոզուած ենք թէ ունինք բարի Աստուած պիտի դատէ պոռնկողներն խղճմտանք ու կ'ուզենք ամէն բանի մէջ ու շնացողները: 5 Ձեր վարուելակերպը վարուիլ պարկեշտութեամբ: 19 Բայց թող ըլլայ առանց արծարսիրութեան. առաւելապէս կ'արաշեն որ ընէք ատիկա, բաւարարութեցէք ձեր ունեցածով, որպէսզի աւելի շուտ վերադարձուիմ որովհետեւ ինք ըսաւ. «Բնաւ պիտի ձեզի: 20 Խաղաղութեան Աստուածը, չթողում քեզ, ոչ այ պիտի լքեմ քեզ»: 6 որ մեռեներեն վեր հանեց մեր Տէրը՝ Յետեւաբար վստահութեանը ըսենք. Յիշառու - ոչխարներուն մեծ Յովիլը՝ «Տէրը իմ օգնականս է, ուստի պիտի յալիտենական ուխտին արիւնով -, չվախնամ. մարդո ինչ պիտի ընէ ինծի»: (այօն ց166) 21 ամէն բարի գործի մէջ 7 Յիշեցէք ձեզ կառավարողները՝ որ հաստատէ ձեզ՝ իր կամքը գործադրելու, Աստուծոյ խօսքը բարողեցին ձեզի, ձեր մէջ իրագործելով իր առջեւ հաճելի եւ հետեւցէք անոնց հաւատքին՝ եղածը՝ Յիշուս Քրիստոսի միջոցով, զննելով անոնց վարքին աւարտը: որուն փանք դարէ դար»: Ամէն: (այօն 8 Յիշուս Քրիստոս նոյնն է՝ երեկ, ց165) 22 Կ'արաշեն ձեզի, Եղբայրներ, որ այսօր ու յալիտեան: (այօն ց165) 9 Մի հանդուրժէք այս յորդորական խօսքիս, տարուիք բազմազան եւ օտարոտի որովիհետեւ համառօտաքար գրեցի ձեզի: ուսուցումներէ, քանի որ յաւ է որ 23 Գիտցէք թէ մեր Եղբայր՝ Տիմոթեոս սիրու հաստատուի շնորհքնվ, եւ ոչ թէ արձակուած է. եթէ շուտով գայ՝ անոր կերակուրներով, որոնք օգտակար չեղան հետ պիտի տեսնեմ ձեզ: 24 Բարեւեցէք անոնց համաձայն ընթացողներուն: բոլոր ձեզ կառավարողներն ու բոլոր 10 Սէնք ունինք գրիասելան մը, որոն տուրբերը. կը բարեւեն ձեզ անոնք՝ որ ուտելու իրաւունք չունին անոնք՝ հտախայէն են: 25 Ծնորիքը ձեր բոլորին որ կը ծառայեն խորանին. 11 քանի հետ Ամէն:

որ բանակավայրէն դուրս կ'այրուին
մարմինները այն կենդանիներուն,
որոնց արիւնը կը տարուի սրբարանը՝
քահանայապետին միջոցով, մեղքի
բաւութեան համար: 12 Ուստի Յիշուս ալ
չարչարուեցաւ դրնէն դուրս, որպէսզի իր
արիւնով սրբացնէ ժողովուրդը: 13 Ուրեմն
Երթանք անոր՝ բանակավայրէն դուրս,
կրելով իր նախատինքը. 14 որովիհետեւ
մենք հոս չունինք մնայուն քաղաք,
հապա կը փնտունք գալիք քաղաքը:
15 Ուստի՝ անոր միջոցով ամէն ատեն
գովարանութեան զոհ մատուցանենք
Աստուծոյ, այսինքն՝ իր անունը դաւանող
շրթունքներուն պտուղը: 16 Բայց
մի մոռնաք բարեգործութիւնն ու
կարօտեալներուն հաղորդակցութիւնը,

ՅԱԿՈԲՈՒ

1 Յակոբոս, Աստուծոյ ու Տէր Յիսուս որպեսզի մենք երախայրիք մը ըլլանք իր Քրիստոսի ծառայ, տասներկու արարածներուն: **2** Յետեւարար, սիրելի տոհմերուն՝ որ ցրուած են ամեն կողմ. Եղբայրներս, ամեն մարդ թող արագ ողջն: **3** Եղբայրներս, բոլորովին ըլլայ՝ լսելու մէջ, դանդաղ՝ խօսելու մէջ, ուրախութիւն համարեցէք՝ երբ դանդաղ՝ բարկանալու մէջ. **4** որովհետեւ զանազան փորձութիւններու մէջ մարդուն բարկութիւնը չ'իրագործեր իյնաք, **5** գիտնալով թէ ծեր հաւատքին Աստուծոյ արդարութիւնը: **6** Ուստի, փորձը համբերութիւն կ'իրագործէ: **7** Թօթափելով ամեն աղտեղութիւն ու Բայց համբերութիւնը թող ունենայ իր շարամտութեան աւելցուք, հեզութեանը կատարեալ գործը, որպեսզի կատարեալ ընդունեցէք ծեր մէջ տնկուած խօսքը, որ եւ ամբողջ ըլլաք, եւ ոչինչ պակսի ծեզի: կարող է փրկել ծեր անձերը: **8** Սակայն **9** Իսկ եթէ հմաստութիւն կը պակսի խօսքը գործադրողներ եղէք, եւ ոչ թէ ծեզմէ մէկուն, թող ինդդր Աստուծմէ՝ որ միայն լսողներ՝ դուք ծեզ խարենով: **10** բոլորին կու տայ առատապէս՝ առանց Արդարեւ, եթէ մէկը միայն լսէ խօսքը կշտամբելու, եւ պիտի տրուի անոր: **11** ու զգործադրէ, կը նմանի մարդու մը՝ Բայց հաւատքնվ թող ինդդրէ, առանց որ հայելի մէջ կը դիտէ իր բնական տատամսելու. որովհետեւ ան որ կը երեսը, **12** որովհետեւ կը դիտէ ինքզինք ու տատամսի՝ նման է ծովուն հողմակոծեալ կ'երթայ, եւ խևոյն կը մոռնայ թէ ինչպէս ու տատանեալ ալիքներուն: **13** Այդ Եր: **14** Բայց ան որ ակնկառոյց կը նայի մարդը թող չկարծէ թէ որեւէ բան պիտի ազատութեան կատարեալ Օրէնքին ու ստանայ Տէրոշմէն: **15** Երկմիտ մարդը կը կենայ անոր մէջ, - ոչ թէ մոռացկոտ անհաստատ է իր բոլոր ճամբաներուն լսող մը ըլլալով, հապա՝ գործը կատարող մէջ: **16** Նուաստ Եղբայրը թող պարծենայ մը, - երանելի պիտի ըլլայ իր ըրածին մէջ: իր բարձրացումով, **17** իսկ հարուստը՝ իր **18** Եթէ մէկը կը կարծէ կրօնասեր ըլլալ նուաստացումով, որովհետեւ ինք պիտի ու չի սանձեր իր լեզուն, այլ կը խարէ իր անցնի խոտի ծաղիկին պէս. **19** Քանի որ սիրտը, անոր կրօնասիրութիւնը փուճ արեւը կը ծագի այրող տաքութեամբ է: **20** Աստուծոյ եւ Յօրը առջեւ՝ մաքուր ու կը չորցնէ խոտը, անոր ծաղիկը կը ու անարատ կրօնասիրութիւնը սայ Եթափի, եւ անոր տեսքին վայելչութիւնն այցելել որբերուն եւ այրիներուն՝ իրենց ալ կը կորսուի: Աղդպէս ալ հարուստը տառապանքին մէջ, ու ինքզինք անբիծ պիտի թառամի իր ճամբաներուն պահել աշխարհին:

21 Երանի այն մարդուն՝ որ կը տոկայ փորձութեան. որովհետեւ երբ փորձարկուի եւ ընտիր գտնուի՝ պիտի ստանայ կեանքի պասկը, որ Տէրը խոստացաւ զինք սիրողներուն: **22** Ո՞չ մէկը թող ըսէ՝ երբ կը փորձուի. «Աստուծմէ կը փորձուիմ». որովհետեւ Աստուծ չարէն չի փորձուիր, ոչ ալ ինք կը փորձէ ուեւ մէկը: **23** Սակայն իլրաբանչիւրը կը փորձուի՝ իրապուրուած ու խարուած իր ցանկութենէն. **24** Յետոյ՝ ցանկութիւնը յդանալով մեղք կը ծնանի, իսկ երբ մեղքը կատարուի՝ մահ կը ծնանի: **25** Մի փառքի մեջ Երոց՝ Յիսուս Քրիստոսի՝ փառքի Տէրոց հաւատքը: **26** Արդարեւ եթէ ծեր ժողովարանին մէջ մտնէ մարդ մը՝ ովկի մատամիով ու փայլուն տարագով, եւ մտնէ նաեւ աղքատ մը՝ աղտոտ տարագով, **27** ու նայիք անոր՝ որ փայլուն տարագ կը կրէ, եւ ըսէք. «Յո՞ն նստէ՝ պատիւով», իսկ աղքատին ըսէք. «Յո՞ն ոտքի կայնէ, կամ հն նստէ՝ պատուանդանիս քով», **28** Միթէ ծեր մէջ խստութիւն դրած չէք ըլլար, ու չար մտածումներու դատաւոր եղած: **29** Լսեցէք, սիրելի Եղբայրներս. միթէ Աստուծ շընտրեց այս աշխարհի աղքատները՝ որոնք հարուստ են հաւատքով, ու ժառանգորդ արքայութեան՝ որ

խոստացաւ զինք սիրողներուն: 6 Բայց իրագործուեցաւ Գիրքին խօսքը՝ որ կ'ըսէ. դուք անպատուեցիք աղքատները: «Աբրահամ հաւատաց Աստուծոյ, ու Յարուստները չեն՝ որ կը հարստահարեն ատիկա արդարութիւն սեպուեցաւ անոր, ձեզ ու դատարանները կը քաշեն: 7 Եւ ինք Աստուծոյ բարեկամ կոչուեցաւ»: Անոնք չեն որ կը հայիոյեն այն բարի 24 Կը նկատիք թէ մարդ կ'արդարանայ անունը՝ որով կոչուած էք: 8 Ուրեմն՝ գործերով, ու ոչ թէ՝ միայն հաւատքով: Եթէ դուք կը գործադրէք արքայական 25 Նմանապէս Ռահիսը պոռնիկն ալ Օրենքը՝ Գիրքին ըսածին համաձայն. չարդարացան գործերով, երբ ընդունեց «Սիրէ ընկերո քու անձի՞ն» պէս», լաւ պատգամաւրները եւ ուրիշ ճամբայով կ'ընէք: 9 Բայց եթէ աշառութիւն կ'ընէք՝ ուղարկեց զանոնք: 26 Վրդարեւ ինչպէս մեղք կը գործէք, եւ կը կշտամբուիք մարմինը մեռած է առանց հոգիի, այդպէս Օրենքէն՝ օրինազանցներու պէս. 10 բանի ալ հաւատքը մեռած է առանց գործերու: որ ով որ պահէ ամբողջ Օրենքը սական սայթաքի մէկ բանի մէջ, պարտապան կ'ըլլայ բոլորին: 11 Վրդարեւ ան որ ըսաւ. «Ծնութիւն մի՛ ըներ», ըսաւ նաեւ. «Մի սպաններ»: Ուստի եթէ շնութիւն չընես բայց սպաննես, օրինազանց կ'ըլլաս: 12 Այնպէս խօսեցէք եւ այնպէս գործեցէք՝ որպէս թէ պիտի դատուիք ազատութեան Օրենքով: 13 Որովհետեւ դատաստանը անողորմ պիտի ըլլայ անոր՝ որ չէ ողորմած. սակայն ողորմութիւնը կը պարծենայ դատաստանին դիմաց: 14 Ինչ օգուտ ունի, եղբայրներս, եթէ մէկը ըսէ թէ հաւատք ունի սակայն գործեր չունենայ. միթէ հաւատքը կրնայ փրկել զինք: 15 Եթէ եղբայր մը կամ քոյր մը մերկ ըլլայ եւ օրուան կերակուրին կարօտ, 16 ու ձեզմէ մէկը ըսէ անոնց. «Գացէք խաղարւթեամբ, տաքցէք եւ կշոտացէք», բայց մարմինին հարկաւոր բաները չտայ անոնց, ինչ օգուտ ունի: 17 Այդպէս ալ հաւատքը՝ եթէ գործեր չունենայ իրեն հետ՝ մեռած է ինքնիր մէջ: 18 Նոյնիսկ մէկը կրնայ ըսէլ. «Դուն հաւատք ունիս, ես ալ գործեր ունիմ. ցոյց տուր ինծի քու հաւատք՝ առանց գործերու, իսկ ես ցոյց պիտի տամ քեզի իմ հաւատքս գործերնիւս»: 19 Դուն կը հաւատաս թէ Աստուած մէկ է. լաւ կ'ընես: Դեւէրն ալ կը հաւատաս ու կը սարսան: 20 Բայց կ'ուզեն գիտնայ, ով սնուտի մարդ, թէ հաւատքը մեռած է առանց գործերու: 21 Աբրահամ՝ մեր հայր՝ գործերով չարդարացան, երբ իր որդին՝ Խսահակը մատուցանեց զոհասեղանին վրայ: 22 Կը տեսնես թէ հաւատքը գործակից եղաւ անոր գործերուն, ու գործերով հաւատքը կատարեալ եղաւ, 23 եւ

3 Եղբայրներս, ձեր մէջ շատ վարդապետներ թռող չըլլան, գիտնալով թէ աւելի խստութեամբ պիտի դատուինք»: 2 Որովհետեւ բոլորս ալ կը սայթաքինք շատ բաներու մէջ. եթէ մէկը չի սայթաքի խօսքով՝ կատարեալ մարդ է, կարող՝ սանձելու նաեւ ամբողջ մարմինը: 3 Ահա ձիերուն բերանը սանձ կը դնենք՝ որպէսզի հնազանդին մեզի, եւ կը կառավարենք անոնց ամբողջ մարմինը: 4 Ահա նաւերն ալ, որ այդշափ մեծ են ու կը քշուին սաստիկ հովերէն, կը կառավարուին ամենափոքր դեկով մը՝ ինչպէս նաւուղիղը փափաքի: 5 Վյուպէս ալ լեզուն պզտիկ անդամ մըն է, բայց կը պարծենայ մեծ բաներով: Ահա որչափ նիւթ կը վառուի թիզ մը կրակով: 6 Լեզուն ալ կրակ մըն է, անիրաւութեան աշխարհ մը: Լեզուն այնպէս դրուած է մեր անդամներուն մէջ, որ կ'ապականէ ամբողջ մարմինը ու կը բռնկեցնէ բնութեան շրջանը, իսկ ինք կը բռնկի գեհեննէն: (Geenna g1067) 7 Գազաններու, թռչուններու, սողուններու եւ ծովային արարածներու ամեն բնութիւն՝ կը նուածնուի ու նուածուած է մարդկային բնութեննէն: 8 Բայց ոչ մէկը կրնայ նուածել լեզուն. ան անզուսպ չար է, լի մահաբեր թոյնով: 9 Անով կ'օրինաբաններ Աստուած ու Յայրը, եւ անով կ'անիծներ մարդիկ՝ որ ստեղծուած են Աստուծոյ նմանութեամբ: 10 Միեւնոյն բերանեն կ'եղան օրինաբանութիւն եւ անեծք: Եղբայրներս, պէտք չէ որ այս այսպէս ըլլայ: 11 Միթէ աղբիւր մը միեւնոյն ակեն կը բխեցնէ անոյ ու դառն ջուր: 12 Եղբայրներս, թզենին կրնայ ձիթապտուղ տալ, կամ որթատունկը՝

թուգ: Նմանապէս՝ ոչ մեկ աղբիւր կրնայ ձեր խնդուքը թող փոխուի սուզի, ու տալ թէ աղի, թէ անոյշ ջուր: 13 ՄՎ որ ձեր ուրախութիւնը՝ տրտմութեան: 10 իմաստուն ու խելացի է ձեր մէջ, բարի Խոնարհեցէք Տէրոց առջեւ, եւ ան պիտի վարքնվ թող ցոյց տայ իր գործերը՝ բարձրացնէ ձեզ: 11 Մի բամբասէք զիրար, իմաստութեան հեզութեամբ: 14 Բայց եղբայրներ: Ան որ կը բամբասէ իր երեւ դառն նախանձ եւ հակառակութիւն եղբայրը կամ կը դատէ իր եղբայրը, կը ունենաք ձեր սիրտերուն մէջ, բամբասէ Օրէնքը եւ կը դատէ Օրէնքը: ճշմարտութեան դէմ մի պարծենաք ու Խոկ երեւ դատես Օրէնքը, այլ Օրէնքը մի ստեք: 15 Այս իմաստութիւնը շ'իջներ գործադրող չես, հապա՝ դատաւոր: 12 Վերեն, հապա՝ երկրային, շնչաւոր եւ Միայն մէկ Օրէնսդիր (ու Դատաւոր) դիւական է: 16 Որովհետեւ ուր կայ կայ, որ կարող է փրկել եւ կորսնցնել: նախանձ ու հակառակութիւն, հին կայ Դուն ովկ ես՝ որ կը դատես ուրիշը: 13 խառնակութիւն եւ ամեն տեսակ չար Յիմա գանք ձեզի՝ որ կ'ըսէք. «Վյօր կամ բան: 17 Բայց վերեն եղող իմաստութիւնը՝ վաղը պիտի երթանք այսինչ քաղաքը, նախ անկեղծ է, յետոյ՝ խաղաղաբար, հոն տարի մը պիտի կենանք, առեւտուր ազնիւ, իլու, յի ողորմութեամբ ու պիտի ընենք ու պիտի շահինք»: 14 (Դուք՝ բարի պտուղներով, անկողմնակալ եւ որ չէք գիտեր թէ ինչ պիտի ըլլայ վաղը: անկեղծ: 18 Արդարութեան պտուղը 15 Քանի որ ինչ է ձեր կեանքը. արդարեւ խաղաղութեամբ կը սերմանուի անոնց շոգի մըն է, որ քիչ մը ատեն կ'երեւնայ, միջոցով՝ որ խաղաղութիւն կ'ընեն:

4 Ուրկը կը ծագին պատերազմներն ու կորիւները ձեր մէջ: Միթէ չեն ծագիր ձեր կիրքերն, որոնք կը մարտնչին ձեր անդամներուն մէջ: 2 Կը ցանկաք, բայց չունիք. կը սպաննէք ու կը նախանձիք, սակայն չէք կրնար հասնիլ ձեր ուզածին: Կը կուլիք եւ կը պատերազմիք, բայց չունիք՝ որովհետեւ չէք խնդրեք: 3

5 Յիմա գանք ձեզի՝ հարուստներ. լացէք կը խնդրեք՝ սակայն չէք ստանար, եւ վայեցէք այն թշուառութիւններուն որովհետեւ կը խնդրեք չարամտօրէն՝ համար՝ որ պիտի պատահին ձեզի”: 2 որպէսզի վատնէք ձեր կիրքերուն համար: Ձեր հարստութիւնը վտած է, ու ձեր 4 Ծնացողներ, չէք գիտեր թէ այս հանդերձները ցեղի կեր եղած են: 3 աշխարհի բարեկամութիւնը՝ Աստուծոյ Ձեր ոսկին եւ արծաթը ժանգոտած են. դէմ թշնամութիւն է. ուրեմն ով որ կը անոնց ժանգը վկայ պիտի ըլլայ ձեզի փափաքի բարեկամ ըլլալ աշխարհի, դէմ ու կրակի պէս պիտի ուտէ ձեր ինքզինք թշնամի կ'ընէ Աստուծոյ: 5 Կամ մարմինը: Գանձ դիզեցիք վերջին օրերուն կը կարծէք թէ Գիրքը ընդունած կ'ըսէ. համար. 4 սակայն ահա ձեր արտերը «Նախանձի կը տենայ մեր մէջ բնակող քաղող գործաւորներուն վարձք՝ որմէ հոգին»: 6 Սակայն աւելի մեծ շնորհք զրկեցիք զանոնք՝ կ'աղաղակէ, եւ մը կու տայ, ուստի կ'ըսէ. «Աստուծած հնձուորներուն կանչը հասաւ զօրքերու կ'ընդիմանայ ամբարտաւաններուն, Տէրոց ականջներուն: 5 Յեշտանքով ու բայց շնորհք կու տայ խոնարհներուն»: ցոկութեամբ ապրեցաք երկրի վրայ, 7 Ուրեմն հապատակեցէք Աստուծոյ: կերակրեցիք ձեր սիրտերը՝ որպէս Դիմարդեցէք Զարախոսին, եւ ան պիտի թէ մորթուելու օրուան համար: 6 փախչի ձեզմէ: 8 Մօտեցէք Աստուծոյ, եւ Դատապարտեցիք, սպաննեցիք արդար՝ ան պիտի մօտենայ ձեզի: Մաքրեցէք ձեր որ չէր ընդիմանար ձեզի: 7 Ուրեմն ձեռքերը, մեղաւորներ, ու սրբացուցէք համբերատան եղէք, եղբայրներ, մինչեւ ձեր սիրտերը, երկմիտներ: 9 Զգացէք Տէրոց գալուստը: Ահա մշակը կը ձեր թշուառութիւնը, սգացէք եւ լացէք. սպասէ երկրի պատուական պտուին՝

համբերատար ըլլալով անոր համար, մինչեւ որ ստանայ առաջին անձրեն ու վերջին անձրեւը: 8 Դնիք ալ համբերատար եղեք եւ ամրացուցէք ձեր սիրտերը, որովհետեւ Տերոց գալուստը կը մօտենայ: 9 Մի հառաչէք իրարու դեմ, եղբայրներ, որպեսզի չդատապարտուիք: Ահա Դատաւորը կայնած է դրան առջեւ: 10 Եղբայրներս, չարչարանքներու եւ համբերատարութեան համար օրինակ առեք մարգարեներէն, որոնք խօսեցան Տերոց անունով: 11 Ահա երանելի կը կոչնք տոլկացոյները: Դուք լսեցիք Յորի համբերութեան մասին, եւ տեսապ Տերոց անոր շնորհած վախճանը, որովհետեւ Տերը բազմագութ է, եւ արգահատող: 12 Բայց ամէն բանէ առաջ, եղբայրներս, երդում մի՛ ընէք, ոչ երկինքի վրայ, ոչ երկրի վրայ. ոչ ալ ուրիշ որեւէ երդում: Ճապա ձեր «այն»՝ այն ըլլայ, ու «ոչ»՝ ոչ, որպեսզի չինապ դատապարտութեան տակ: 13 Ձեզմէ մէկը կը չարչարուի. թող աղօթ: Մէկը ոգեւորուած է. թող սաղմոս երգէ: 14 Ձեզմէ մէկը հիւանդ է. թող կանչէ եկեղեցին երեցները, եւ անոնք թող աղօթեն իր վրայ՝ իւղով օծելով զինք Տերոց անունով: 15 Ճաւատքով եղած աղօթքը պիտի փրկէ հիւանդը, եւ Տերը ոտքի պիտի հանէ զայն. ու եթէ մեղք ալ գործած է, պիտի ներուի անոր: 16 Խոսանովանեցէք իրարու ձեր յանցանքները, եւ աղօթեցէք իրարու համար, որպեսզի թժկուիք: Վրդարին ներգործող աղերսանքը շատ ազդեցիկ է: 17 Եղիա կիրքերու ենթակայ մարդ մըն եր՝ մեզի ննան: Ան աղօթեց որ անձրեւ չտեղայ, ու երկրի վրայ անձրեւ չտեղաց երեք տարի եւ վեց ամիս: 18 Ապա դարձեալ աղօթեց, ու երկինք անձրեւ տուաւ եւ երկիր ծաղկեցուց իր պտուլը: 19 Եղբայրներ, եթէ ձեզմէ ունէ մէկը մոլորի ճշմարտութենէն, ու մէկը վերադարձնէ զայն, 20 թող գիտնայ թէ ան՝ որ կը վերադարձնէ մեղաւորը իր մոլորութեան ճամբայէն, կը փրկէ անձ մը մահէն, ու կը ծածկէ մեղբերու բազմութիւն մը:

ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏՐՈՍԻ

ծեզի երկինքին դրկուած Սուլը Հոգիով:
Այդ բաներնն է որ հրեշտակները

1 Պետրոս՝ Յիսուս Քրիստոսի կը ցանկան ակնկառոյց նայիլ: **13**
առաքեայ, Պոնտոսի, Գաղատիայի, Ուստի գօտեպնդեցէք ձեր միտրին
Կապադովկիայի, Ասիայի ու Բիլթանիայի մէջքը, զգանստ եղէք, ու կատարնապէս
մէջ ցրուած գաղթականներուն, **2** յուսացէք այն չնորիքին՝ որ պիտի տրուի
որոնք ընտրուած են Յայր Աստուծոյ ծեզի Յիսուս Քրիստոսի յայտնութեան
կանխագիտութեան համաձայն՝ Յոգիին ատենք: **14** Յնազանդ զաւակներու պէս՝
սրբացումով, Յիսուս Քրիստոսի մի համակերպիք ձեր անգիտութեան
հնազանդութեան եւ արիւնին սրսկումին ատենուան նախկին ցանկութիւններուն:
համար. շնորիք ու խաղաղութիւն **15** Յապա, ինչպէս ծեզ կանչողը սուլը
թող շատնան ձեր վրայ: **3** Օրինեալ է, դուք ալ սուլը եղէք ձեր ամբողջ
ըլլայ Աստուծած, մեր Տէրոց՝ Յիսուս վարքին մէջ: **16** Որովհետեւ գրուած է.
Քրիստոսի Յայրը, որ իր առատ «Անլրը եղէք, քանի որ ես սուլը եմ»:
ողորմութեան համաձայն վերստին ծնաւ **17** Եթէ Յայր կը կոչէք ան՝ որ առանց
մեզ կենարար յոյսի մը համար՝ Յիսուս աշառութեան կը դատէ իւրաքանչիւրին
Քրիստոսի մեռեններէն յարութեամբ, **4** արարքին համեմատ, երկիւղածութեանմբ
եւ անեղծանելի, անարատ ու անթառամ ընթացէք հոս՝ ձեր պանդխտութեան
ժառանգութեան մը համար՝ որ երկինքը ժամանակ: **18** Որովհետեւ դուք գիտէք
վերապահուած է ծեզի: **5** Դուք թէ ոչ թէ ապականացու արծաթով
Աստուծոյ գօրութեամբ ու հաւատքով կամ ոսկիով պատագրուեցաք ձեր
պահպանուած էք փրկութեան համար, հայրերէն աւանդուած փուճ վարքէն,
որ պատրաստ է յայտնուելու վերջին **19** հապա Քրիստոսի պատուական
ատենը. **6** ուստի ցնծացէք անով, արիւնով՝ որպէս անարատ եւ անբիծ
թէպէտ հիմա՝ քիչ մը ատեն, եթէ զարի մը արիւնը: **20** Արդարեւ ան
պէտք ըլլայ, կը տրտմիք բազմազան նախապէս ճանչուած էր՝ աշխարհի
փորձութիւններով, **7** որպէսզի ձեր հիմնադրութենէն առաջ, բայց այս
հաւատքին փորձը (որ կորստական վերջին ժամանակները երեւցաւ
ոսկիեն շատ աւելի պատուական է, ծեզի համար: **21** Վնոր միջոցով
թէպէտ ան կը փորձարկուի կրակով), հաւատացիք Աստուծոյ, որ մեռեններէն
գոնուի գրվաստով, պատիւով և փառքով՝ յարուցանեց զայն եւ փառաւորեց զայն,
Յիսուս Քրիստոսի յայտնութեան ատենք: որպէսզի ձեր հաւատքն ու յոյսը ըլլան
8 Դուք կը սիրէք զայն՝ չտեսած. կը Աստուծոյ վրայ: **22** Մաքուր սիրտով՝
հաւատաք անոր՝ թէպէտ հիմա չէք շերմեռանդրեամբ սիրեցէք զիրար,
տեսներ զայն, եւ կը ցնծաք անպատմելի քանի որ մաքրագործեցիք ձեր անձերը
ու փառաւոր ուրախութեամբ, **9** անկեղծ եղբայրսիրութեան համար՝
ստանալով ձեր անձերուն փրկութիւնը՝ ճշմարտութեան հնազանդելով Յոգիին
որպէս վախճանը ձեր հաւատքին: **10** միջոցով, **23** ու վերստին ծնած ըլլալով՝
Այդ փրկութիւնը փնտուեցին եւ զննեցին ոչ թէ ապականացու հունտեն, հապա՝
մարգարենները, որոնք մարգարեացան անապականէն - Աստուծոյ խօսքով՝ որ
ծեզի սահմանուած շնորիքին նասին: կ'ապրի ու կը մնայ յաւիտեան: (այօն ց165)
11 Կը զննեին թէ ինչ կամ ինչպիսիք **24** Արդարեւ «ամեն մարմին խոտի պէս
ատեն կը բացայայտէր իրենց մէջ եղած է, ու մարդուն ամբողջ փառքը՝ խոտի
Քրիստոսի Յոգիին, երբ կանխաւ կը ծաղիկի պէս. խոտը կը չորնայ եւ անոր
վկայէր Քրիստոսի չարչարանքներուն ծաղիկը կը թափի, **25** բայց Տէրոց խօսքը
եւ անոնց հետեւող փառքին մասին: **12** կը մնայ յաւիտեան»: Եւ այս խօսքն է՝ որ
Վնոնց յայտնուեցաւ թէ ոչ թէ իրենց՝ **13** աւետարանուեցաւ ծեզի: (այօն ց165)

կեղծաւորութիւնները, նախանձներն առնելու չարագործներէն եւ գովելու ու բոլոր բամբասանքները, 2 նորածին բարեգործները: 15 Որովհետեւ Աստուծոյ երախաններու պէս տենչացք Աստուծոյ կամքն է որ պապանձեցնէք անմիտ խօսքին անխարդախ կաթին, որպէսզի մարդոց անգիտութիւնը՝ բարիք գործելով, աճիք անով (մինչեւ փրկութիւնը), 3 եթէ 16 ըլլալով ազատ բայց գործածելով համտեսած էք Տերոջ քաղցր ըլլալը: ծեր ազատութիւնը ոչ թէ որպէս 4 Մօտեցք անոր՝ ապրող բարին, որ չարամտութեան ծածկոց, հապա՝ իբր արդարեւ մարդոցմէ մերժուած է, բայց Աստուծոյ ծառաներ: 17 Պատուեցք Աստուծմէ ընտրուած ու պատուական բոլորը. սիրեցք եղայրները. վախցք է: 5 Դուք ալ՝ ապրող բարերու պէս՝ Աստուծմէ. պատուեցք թագաւորը: 18 կը շինուիք իբր հոգեւոր տաճար մը, Ծառաներ, հապատակեցք ծեր տերերուն սուրբ քահանայութիւն մը, որպէսզի ամբողջ երկիւթածութեամբ. ոչ միայն մատուցանէք հոգեւոր գոհեր, Աստուծոյ բարիներուն եւ ազիմներուն, այ նաեւ ընդունելի՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով: կամակորներուն: 19 Քանի որ եթէ մէկը՝ 6 Որովհետեւ Գիրքին մէջ ալ կայ. Աստուծոյ հանդէպ բարի խղճնտանքով՝ «Ահա Սիոնի մէջ կը զնեմ ծայրագոյն տոկայ անիրաւորեն չարչարուելու անկիւնաքար մը, ընտիր ու պատուական, տրտմութեան, ասիկա շնրիք մըն է: 20 եւ ով որ հաւատայ անոր՝ բնաւ Արդարեւ գովեստի արժանի ինչ կայ, ամօրահար պիտի չըլլայ»: 7 Ուրեմն ձեզի՝ եթէ տոկաք՝ մինչ կը կոփահարուիք որ կը հաւատաք՝ պատուական է ան, մեղանչած ըլլալով: Բայց եթէ տոկաք՝ իսկ անհնազանդներուն համար՝ «այն մինչ կը չարչարուիք բարիք գործած քարը՝ որ կառուցանողները մերժեցին, ըլլալով, ասիկա շնրիք մըն է Աստուծոյ անիկա եղաւ անկիւնաքարը, 8 ու քով: 21 Քանի որ դուք կանչուեցաք այս սայթաքումի քար եւ գայթակղութեան բանին համար, որովհետեւ Քրիստոն ալ ժայռ» անոնց՝ որ խօսքին անհնազանդ չարչարուեցաւ ձեզի համար եւ օրինակ ըլլալով կը գայթին, որուն համար թողուց ձեզի՝ որպէսզի հետեւիք իր ալ որոշուած էին: 9 Բայց դուք հետքերուն: 22 Ան մերք չգործեց, ոչ ալ ընտրուած ցեղ մըն էք, թագաւորական նենգութիւն գտնուեցաւ անոր բերանին քահանայութիւն մը, սուրբ ազգ մը, մէջ: 23 Երբ կը հեգնուէր, փոխարէնը սեփական ժողովուրդ մը, որպէսզի չէր հեգներ. կը չարչարուէր, բայց չէր հոչակէք առարինութիւնները անոր՝ սպառնար, հապա կը յանձնէր ինքզինք որ կանչեց ձեզ խաւարեն իր սքանչելի արդարութեամբ դատողին: 24 Ինք բաւեց լոյսին: 10 Ժամանակին ժողովուրդ չէիք, մեր մեղքերը խաչափայտին վրայ՝ իր բայց իիմա Աստուծոյ ժողովուրդն էք. մարմինով, որպէսզի՝ զերծ ըլլալով առանց ողորմութեան էիք, բայց իիմա մեղքէն՝ ապրինք արդարութեան համար: ողորմութիւն գտաք: 11 Սիրելիներ, Դուք անոր վերքերով քշկուեցաք. կ'աղաչէն ձեզի, պանդոկստներու 25 որովհետեւ մոլորեալ ոչխարներու եւ գաղթականներու պէս՝ նու կեցէք պէս էիք, բայց իիմա վերադարձաք ձեր մարմնաւոր ցանկութիւններէն, որոնք անձերուն Հովիլին եւ Տեսուչին:

կը մարտնչին անձին դէմ: 12 Պարկէշտ վարք ունեցէք հեթանոսներուն մէջ, 13 Նմանապէս դուք, կիներ, հպատակեցք ծեր ամուսիններուն, որպէսզի եթէ նոյնիսկ ոմանք չանսան խօսքին, շահուլին առանց խօսքի՝ կիներուն վարքով, 2 մինչ կը տեսնեն ծեր մաքրակենցաղ ու երկիւթած վարքը: 3 Ձեր զարդարանքը թող չըլլայ դուրսէն՝ մազերու հիւսքերով, ուսկիներու շարքերով կամ շբեղ հանդերձներ հագնելով, 4 հապա ձեր անոր կողմէն դրկուածներու, վրէժ

զարդը թող ըլլայ սիրտին ծածուկ աւելի լաւ է չարչարուիլ - եթէ այդ է մարդը, եեզ եւ հանդարտ հոգին մը Աստուծոյ կամքը - բարիք ընելով, բան թէ անապականութեամբ, ինչ որ թանկազին չարիք ընելով: 18 Արդարեւ Քրիստոն ալ է Աստուծոյ առջեւ: 5 Որովհետեւ մէկ անգամ չարչարուեցաւ՝ մեղքերու ժամանակին սուրբ կիներն այ, որոնք համար, Արդարը՝ անարդարներուն կը յուսային Աստուծոյ, այսպէս կը համար, որպէսզի մօտեցնէ մեզ Աստուծոյ: զարդարին իրենք զիրենք՝ հպատակելով Ան մարմինով մեղցուեցաւ, բայց Չոգիով իրենց ամուսիններուն, և ինչպէս Սառա կեանք ստացաւ, 19 եւ անով ալ զնաց ու կը հնազանդէր Արքահամի՝ տէր կրչելով քարոզեց բանտի մէջ եղած հոգիներուն: զայն: Դուք անոր զաւակներն եք, քանի 20 Անոնք ժամանակին անհնազանդ եղան, բարիք կը գործէք ու չէք վախնար երբ Աստուծոյ համբերատարութիւնը որեւէ սարսափէ: 7 Նմանապէս դրւք, կը սպասէր անոնց՝ Նոյի օրերը, մինչ ամուսիննէր, գիտակցելով բնակեցէք տապանը կը կերտուելու: Անոր մէջ քիչեր, անոնց հետ, պատուելով կիները իր այսինքն ութ անձ, փրկուեցան ջուրեն: 21 աւելի տկար անօրներ եւ կեանքի Անոր կրկնատիպը եղող մկրտութիւնն շնորհիքին ժառանգակիցներ, որպէսզի ալ հիմա կը փրկէ մեզ, (ոչ թէ մարմինին ձեր աղօթքները չընդհատուին: 8 աղտօ լրելը, հապա Աստուծոյ հանդէպ Վերջապէս, բոլոր եղէք համախոն, բարի խոճնտանքի մը յանձնառութիւնը,) կարեկից, եղբայրասէր, գթած ու Յիսուս Քրիստոսի յարութեամբ: 22 Ան բարեկիրու: 9 Զարիքի փոխարենչարիք մի երկինք զացած՝ Աստուծոյ աջ կողմն է, հատուցանեք, կամ հեգնանքի փոխարեն՝ եւ հրեշտակները, իշխանութիւններն ու հեգնանք. այլ ընդհակառակը՝ օրինեցէք, զօրութիւնները հպատակած են իրեն: գիտնալով թէ ասոր համար կանչուեցաք, որպէսզի օրինութիւն ժառանգէք: 10 Որովհետեւ «ան որ կ'ուզէ կեանքը սիրել ու բարի օրեր տեսնել, թող դադրեցնէ իր լեզուին չարախոսութիւնը, եւ իր շրջունքը խարեւութիւն թող չխօսի: 11 Զարութենէ թող հեռանայ ու բարիք գործէ. խաղաղութիւն թող փնտոշ եւ անոր հետամուտ ըլլայ: 12 Որովհետեւ Տերոց աշքերը արդարներուն վրայ են, ու իր ականջները բաց են անոնց աղերսանքին. բայց Տերոց երեսը չարագործներուն դէմ է»: 13 Եւ ով պիտի չարչարէ եեզ՝ եթէ դուք նմանիք բարիքն: 14 Բայց նոյնիսկ եթէ չարչարուիք արդարութեան համար՝ երանելի եք, եւ մի վահնաք անոնց ահեն, ու մի վորովիք: 15 Յապա սրբացուցէք Տէր Աստուածը ձեր սիրտերուն մէջ, եւ միշտ պատրաստ եղէք հեզութեամբ ու երկիւղածութեամբ շատագրվական ներկայացնելու ամէն մէկուն՝ որ կը խնդրէ եեզմէ ձեր մէջ եղած յոյսին պատճառը. 16 բարի խոճնտանք ունեցէք, որպէսզի՝ այն բանին համար որ կը բամբասեն ձեզ իբր չարագործներ, ամօթահար ըլլան ամնիք՝ որ կը պախարակեն Քրիստոսով եղած ձեր բարի վարքը: 17 Որովհետեւ

4 Ուրեմն, քանի որ Քրիստոս չարչարուեցաւ մեզի համար՝ մարմինով, դրւք ալ զինուեցէք նոյն մտադրութեամբ: Որովհետեւ ան որ չարչարուած է մարմինով՝ դադրած է մեղանչելէ, 2 որպէսզի՝ իր մարմինին մէջ մնացած ժամանակը՝ այլևս ապրի ոչ թէ մարդոց ցանկութիւններուն համաձայն, հապա՝ Աստուծոյ կամքին համաձայն: 3 Որովհետեւ կը բաւէ մեզի գործադրած ըլլալ հեթանոսներուն կամքը՝ մեր կեանքին անցած ժամանակը, երբ կ'ընթանայինք ցովութիւններու, ցանկութիւններու, գինեմոլութիւններու, գեխութիւններու, արբեցութիւններու եւ անօրէն կրապաշտութիւններու մէջ: 4 Անոնք տարօրինակ կը սեպեն, որ դուք չէք սուլար իրենց հետ դէպի նոյն անառակութեան ծայրայեղութիւնը, ու կը հայիոյեն ձեզի: 5 Անոնք հաշիւ պիտի տան անոր՝ որ պատրաստ է դատել ողջերն ու մեռեները. 6 Քանի որ սա նպատակով մեռեներն ալ աւետարանուեցաւ, որպէսզի դատուին մարմինով՝ մարդոց համեմատ, իսկ ապրին հոգիով՝ Աստուծոյ համաձայն: 7 Սակայն ամէն բանի վախճանը մօտեցած

Ե. ուրեմն խոհենմ եղեք, եւ արթոնն Քրիստոսի չարչարանքներուն վկայ, կեցեք՝ աղօթելու համար: 8 Ամէն բանն նաեւ հաղորդակից այն փառքին՝ որ առաջ՝ շերմեռանդ սէր ունեցեք իրարու պիտի յայտնուի:- 2 հովուեցէք Աստուծոյ հանդէա. որովհետեւ սէրը կը ծածկէ հօտը՝ որ ձեր մէջ է, տեսուչ ըլլալով՝ ոչ թէ մեղքերու բազմութիւնը: 9 Հիւրասէր եղեք հարկադրաբար, հապա՝ կամովին. ոչ թէ իրարու հանդէա՝ առանց տրտնջելու: 10 ամօթալի շահախնդրութեամբ, հապա՝ Քանի ձեզմէ իրաբանչիւրը ստացած է յօժարութեամբ. 3 ոչ ալ տիրապետելով շնորի մը, սպասարկեցէք զայն իրարու՝ թեմին վրայ, հապա՝ տիպար ըլլալով Աստուծոյ բազմազան շնորհին բարի հօտին. 4 ու երբ Յովուապետը երեւնայ, տնտեսներուն պէս: 11 Եթէ մէկը խօսի, թռող պիտի ստանաք փառքի անթառամ խօսի Աստուծոյ պատգամներուն պէս. պասկը: 5 Նմանապէս դրու, դեռատիններ, եթէ մէկը սպասարկէ, թռող սպասարկէ հպատակեցէք տարեցներուն: Շոյրոյ Աստուծոյ հայթայթած ոյժին համեմատ. իրարու հպատակելով՝ յոննարիութիւն որպէսզի ամէն բանի մէջ Աստուծած հազէք. որովհետեւ «Աստուծած փառաւորուի Յիսուս Քրիստոսի կ'ընդդիմանայ ամբարտաւաններուն, միջոցով, որուն կը պատկանին փառքն բայց շնորհի կու տայ յոննարիններուն»: ու զօրութիւնը դարէ դար”: Ամէն: (այօն 6 Ուրեմն յոննարիութէք Աստուծոյ հզօր ց165) 12 Սիրելիններ, տարօրինակ միշ սեպէք ձեռքին տակ, որպէսզի ժամանակին այն փորձութեան հրդեհը, որ կ'ըլլայ բարձրացնէ ձեզ: 7 Ձեր ամէն հոզը ձգեցէք ձեզ փորձելու համար, որպէս թէ օտար անոր վրայ, որովհետեւ ան կը հոզայ բան մը կը պատահի ձեզի: 13 Յապա ձեզ: 8 Զօանստ եղեք, արթոնն կեցէք. ուրախացէք՝ բանի որ կը հաղորդակցիք որովհետեւ ձեր ոսոխը՝ Զարախոսը՝ կը Քրիստոսի չարչարանքներուն, որպէսզի շրջի մռնչող առիւծի պէս, փնտռելով անոր փառքի յայտնութեան ատենն թէ նվ կլլ: 9 Դիմադրեցէք անոր՝ ալ ուրախանաք ցնծութեամբ: 14 Եթէ ամուր հաւատքով, գիտնալով թէ ձեր նախատուիք Քրիստոսի անունին եղբայրներն ալ աշխարհի մէջ կը կրեն համար՝ երանելիք եք, որովհետեւ նոյն չարչարանքները: 15 Եւ ամէն փառքի (ու զօրութեան) եւ Աստուծոյ շնորհի Աստուծածը, որ իր յալիտենական Յոգին հանգչած է ձեր վրայ. արդարեւ փառքին կանչեց մեզ Քրիստոս Յիսուսի ան կը հայհյուի անոնցմէ, բայց կը միջոցով, ձեզ կատարեալ պիտի ընէ, փառաւորուի ձեզմէ”: 16 Ձեզմէ ոչ մէկը թռող չարչարուի իբր մարդասպան, կամ կիմերու վրա դնէ, երբ չարչարուիք թիչ գող, կամ չարագործ, կամ իբր ուրիշին մը ատեն: (այօնios ց166) 11 Իրեն են փառքը միջամոլիս: 16 Սակայն եթէ չարչարուի եւ զօրութիւնը դարէ դար”: Ամէն: (այօն իբր Քրիստոնեայ՝ թռող չամչնայ, հապա ց165) 12 Սիրուանոսի միջոցով, որ՝ ինչպէս թռող փառաւորէ Աստուծած այս մասին: կը սեպէմ հաւատարիմ եղբայր մըն է, 17 Որովհետեւ ատենը եկած է՝ որ գրեցի ձեզի համաօտարաբար, յորդորելով դատաստանը սկսի Աստուծոյ տունեն: ու վկայելով թէ այս է Աստուծոյ ծշմարիտ Ու եթէ նախ սկսի մեզմէ, հապա ինչ շնորհքը, որուն մէջ հաստատ կեցած էք: պիտի ըլլայ վախճանը անոնց՝ որ չեն 13 կը բարեւէ ձեզ Բարելոնի մէջ եղած անսար Աստուծոյ աւետարանին: 18 Եթէ եկեղեցին, որ ընտրուած է ձեզի հետ, արդարը հագիւ կը փրկուի, ինչ պիտի նաեւ Մարկոս՝ իմ որդիս: 14 Բարեւեցէք ըլլան՝ ամբարիշտն ու մեղաւորը: 19 զիրաք սիրոյ համբոյրով: Խաղաղութիւնն Յետեւաբար, անոնք որ կը չարչարուին ձեր բոլորին՝ որ Քրիստոս Յիսուսի մէջ Աստուծոյ կամքին համաձայն, բարիք եք: Ամէն:

գործելով թռող աւանդեն իրենց անձերը
անոր՝ իբր հաւատարիմ Վրարիշին:

5 Կը յորդորեմ ձեր մէջ եղող երեցները,
նս ալ ըլլալով երեց իրենց պէս,

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԵՏՐՈՍԻ

1 Սիմոն Պետրոս, ծառայ եւ առաքեալ Յիսուս Քրիստոսի, անոնց՝ որոնց վիճակուած է նոյն պատուական հաւատքը մեզի հետ, Աստուծոյ ու մեր Փրկիչ Յիսուս Քրիստոսի արդարութեամբ. **2** Հնորիք եւ խաղաղութիւն թող շատնան ձեր վրայ Աստուծոյ եւ մեր Տէրոց՝ Յիսուսի ճանաչումով: **3** Արդարեւ իր աստուածային զօրութիւնը պարգեւեց մեզի ամեն ինչ՝ որ կը վերաբերի Կեանքի ու քարեպաշտութեան, ճանչնելով ան՝ որ կանց մեզ փառքի եւ առաքինութեան: **4** Ասոնցմով ամենամեծ ու պատուական խոստումներ պարգեւուած են մեզի, որպեսզի անոնցմով հաղորդակցիք աստուածային բնութեան՝ փախչելով պապականութենեն, որ ցանկութենեն յառաջացած է աշխարհի մէջ: **5** Ասոր համար ալ՝ ամբողջ փութաջանութեամբ աւելցուցք ձեր հաւատքին վրայ առաքինութիւն, առաքինութեան վրայ՝ գիտութիւն, **6** գիտութեան վրայ՝ ժուժկալութիւն, ժուժկալութեան վրայ՝ համբերութիւն, համբերութեան վրայ՝ քարեպաշտութիւն, թքարեպաշտութեան վրայ՝ եղբայրականութեան, ու եղբայրականութեան վրայ՝ սէր: **8** Որովհետեւ եթէ այս քաները ըլլան ձեր մէջ եւ աւելնան, անգործ ու անպատու չեն ըներ ձեզ մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի ճանաչումով: **9** Բայց ան՝ պիտի ըլլան սուտ վարդապետներ, որոնք որուն մէջ այս քաները չկան՝ կոյր զաղտնի պիտի ներմուծեն կորստաբեր է, կարծատես, եւ մոռցած է իր հին հերձուածներ, եւ ուրանալով զիրենք գնող մեղբերէն մաքրուած ըլլալը: **10** Ուստի, Տէրը՝ արագահաս կորուստ պիտի բերեն եղբայրներ, առաւելապէս ջանացք՝ որ իրենց վրայ: **2** Չատեր պիտի հետեւին հաստատէ ձեր կոչումն ու ընտրութիւնը, անոնց կորստաբեր ճամբաներուն”, եւ որովհետեւ ասիկա ընելով՝ բնաւ պիտի անոնց պատճառով ճշմարտութեան չսայթաբիք. **11** արդարեւ այսպէս է որ ճոխութեամբ պիտի հայթայթուի ձեզի մեր Տէրոց ու Փրկիչին՝ Յիսուս Քրիստոսի յաւիտենական թագաւորութեան մուտքը:

(αῖσθιος ց166)

կը համարեմ, այնքան ատեն որ այս մարմինին մէջ եմ, յիշեցնելով ձեզ արթուն պահել, **14** գիտնալով թէ շուտով պիտի լքեմ այս մարմինս, ինչպէս մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս բացայատեց ինծի: **15** Ուստի պիտի ջանան որ միշտ յիշէք այս քաները՝ այս աշխարհին մեկնելես ետքն ալ: **16** Արդարեւ մենք չհետեւեցանք յերիւրածոյ առասպեսներու, երբ գիտուցինք ձեզի մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի գօրութիւնն ու զարլատը, հապա ականատես եղանք անոր մեծափառութեան: **17** Որովհետեւ ինք պատիւ եւ փառք ստացաւ Յայր Աստուծմէ, երբ այն մեծափայելուց փառքն այսպիսի ծայն մը եկաւ իրեն. «Այս է իմ սիրելի Որդիս՝ որուն ես համեցայ»: **18** Ու մենք լսեցինք երկինքէն եկած այս ձայնը, երբ անոր հետ էինք սուրբ լերան վրայ: **19** Նաեւ ունինք մարգարեական խօսքը՝ որ աւելի հաստատուն է, ու նպաստալոր է՝ ուշադիր ըլլալ անոր, որպէս թէ մուլթ տեղը լուսաւորող ճրագի մը, մինչեւ որը լուսնայ եւ արուսեակը ծագի ձեր սիրտերուն մէջ: **20** Բայց նախ սա գիտոցք՝ թէ Գիրքերուն ոչ մեկ Մարգարեութիւնը ունի իր յատուկ մեկնութիւնը. **21** Որովհետեւ Մարգարեութիւնը երբեք չտրուեցաւ մարդոց կամքին հանաձայն, հապա Աստուծոյ սուրբ մարդիկը խօսեցան՝ մղուած Սոնկը Յոգին:

2 Բայց նաեւ սուտ մարգարէներ կային ժողովուրդին մէջ, ինչպէս ձեր մէջ ալ Քրիստոսի ճանաչումով: **9** Բայց ան՝ պիտի ըլլան սուտ վարդապետներ, որոնք որուն մէջ այս քաները չելու կոյր զաղտնի պիտի ներմուծեն կորստաբեր է, կարծատես, եւ մոռցած է իր հին հերձուածներ, եւ ուրանալով զիրենք գնող մեղբերէն մաքրուած ըլլալը: **10** Ուստի, Տէրը՝ արագահաս կորուստ պիտի բերեն եղբայրներ, առաւելապէս ջանացք՝ որ իրենց վրայ: **2** Չատեր պիտի հետեւին հաստատէ ձեր կոչումն ու ընտրութիւնը, անոնց կորստաբեր ճամբաներուն”, եւ որովհետեւ ասիկա ընելով՝ բնաւ պիտի անոնց պատճառով ճշմարտութեան ճամբան պիտի հայիսուլի: **3** Անոնք ազահութեամբ ու շինծու խօսքերով պիտի շահագործեն ձեզ, սակայն անոնց դատաստանը՝ վաղուց պատրաստ պատճառով՝ անգործ չէ, եւ անոնց կորուստը պիտի չըլլամ միշտ յիշեցնելու ձեզի այս պիտի չըլլամ միշտ յիշեցնելու ձեզի մրափեր: **4** Արդարեւ Աստուծ քիչնայեց մեղանչած իրեշտականերուն, հապա նետեց տարտարոսը ու

մատնեց մթութեան կապանքներուն՝ Եշ՝ խօսելով մարդկային ծայնով՝ արգիլեց դատաստանի վերապահելու համար: մարգարէին անմտութիւնը: **17** Ասոնք (Tartaroս ց5020) **5** Նաեւ չխնայեց նախկին անջուր աղբիւրներ են, ու փոթորիկէն աշխարհին. բայց պահեց Նոյ՝ քշուած ամպեր, որոնց վերապահուած է ուղերորդ անձը, արդարութեան խաւարին մթութիւնը յաւիտեան: (questioned) քարոզիչը, երբ ջրինդեղը բերաւ **18** Քանի որ երբ կը խօսին ունայնութեան ամբարիշտներու աշխարհին վրայ: յոխորտաքանութիւններ, մարմինի **6** Մոխիրի վերածելով Սողոմի ու ցանկութիւններով, ցոփութիւններով Գոմորի քաղաքներ՝ դատապարտեց կը խարեն անրնք՝ որ հազիր փախեր զանոնք կործանումով, եւ օրինակ էին մոլորութեան մեջ ընթացողներէն: դարձուց յետագայ ամբարիշտներուն. **19** Ազատութիւն կը խոստանան 7 սակայն ազատեց արդար Դոփտը, որ անոնց, մինչդեռ իրենք ստրուկներ են ընկճուած էր անօրէններուն շուայստ ապականութեան. որովհետեւ մէկը ինչ վարքէն: **8** (Որովհետեւ անոնց մեջ քանէ որ պարտուի, ստրուկ կ'ըլլայ բնակող այդ արդարը, տեսնելով ու անոր: **20** Արդարեւ եթէ իրենք, փախչելէ լսելով անոնց անօրէն գործերը, օրէ եսք աշխարհի պղծութիւններէն՝ Տեր ու օր կը տանչեր իր արդար անձը:) **9** Փրկիշ Յիսուս Քրիստոսի ճանաչումով, Տերը գիտէ բարեպաշտները ազատել դարձեալ կաշկանդուին ու պարտուին փորձութենէ, եւ անարդարները անոնցմէ, իրենց փախճանք աւելի գէշ վերապահել դատաստանի օրուան՝ կ'ըլլայ առաջին վիճակն: **21** Որովհետեւ պատուհասի համար. **10** Մաննաւանդ աւելի լաւ կ'ըլլար իրենց՝ որ բնաւ անոնք՝ որ կ'ընթանան մարմինի չգիտնային արդարութեան ճամբան, ետեւէն՝ պղծութեան ցանկութեամբ, ու քան թէ՝ գիտնայէ եսք՝ հեռանային կ'արհամարիեն տերութիւնը: Ցանդուզն իրենց աւանդուած սուլք պատուիրանէն: Եւ ինքնահաւան ըլլալով՝ չեն դողար **22** Սակայն իրենց պատահեցաւ ինչ փառաւորներուն հայիշելով, **23** մինչդեռ որ ճշմարիտ առակը կ'ըսէ. «Շունը կը հերշտակները՝ որ անոնցմէ աւելի վերադառնայ իր փսխածին, ու լուացուած մեծ են ոյժով ու կարողութեամբ՝ խոզը՝ ցեխին մեջ թաւալելու»:

Տերոց առջեւ հայիշայից դատապիհո չեն արձակեր՝ անոնց դէմ: **12** Իսկ սասնք կը հայիշեն իրենց չփոխած բաները. սակայն բնութեան անբան կենդանիներուն պէս, (որոնք եղած են որսի եւ ապականութեան համար,) պիտի ապականին իրենց ապականութեան մեջ, **13** ստանալով անիրաւութեան վարձատրութիւնը: Ասոնք ցերեկուան մեջ եղած հետանքը հաճոյք կը համարեն: Բիծ ու արատ են, գուարճանալով իրենց խարեւութիւններով՝ մինչ խրախճանք կ'ընեն ձեզի հետ: **14** Շնութեամբ լի աչքեր ումին, որոնք երբեք չեն դադրիի մեղանչել՝ խարելով անհաստատ անձերը: Ազատութեան վարժուած սիրտ ունին, եւ անիծեալ զաւակներ են: **15** Ուղիղ ճամբան ձգելով մոլորեցան՝ հետեւելով ԲԵՆՎՐԵԱՆ Բաղասամի ճամբային, որ սիրեց անիրաւութեան վարձքը. **16** Բայց կշտամբուեցաւ իր օրինազանցութեան համար, երբ մունջ պահել, թէ երկինք վաղուց կար Աստուծոյ խօսքով, ու երկիր միասին կանգուն էր՝ ջուրերէն եւ ջուրերուն մէջտեղ: **17** Անը որ անոնք կ'ուզեն սայ թաքուն պահել, թէ երկինք վաղուց կար Աստուծոյ խօսքով, ու երկիր միասին կանգուն էր՝ ջուրերէն եւ ջուրերուն մէջտեղ: **18** Անը որ անոնք կ'ուզեն սայ աշխարհ՝ ջրինդեղով: **19** Իսկ երկինքն

ու Երկիրը որ կան հիմա՝ պահեստի դրուած են նոյն խօսքով, վերապահուած կրակի համար՝ մինչեւ դատաստանին եւ ամբարիշտ մարդոց կորուստին օրը:

8 Բայց, սիրելիներ, սա մԵկ բանը թող թաքուն չմնայ ձեզմԵ, թէ Տերոց քով՝ մԵկ օրը հազար տարուան պէս է, ու հազար տարին՝ մԵկ օրուան պէս: 9 Տերը չի յապաղիր իր խոստումը գործադրելու մԵջ, ինչպէս ոմանք յապաղած կը համարեն, հապա՝ համբերատար է մեզի հանդԵպ. որովհետեւ կը փափաքի որ ոչ մԵկը կորսուի, հապա՝ բոլորը ընդունին ապաշխարութիւնը: 10 Սակայն Տերոց օրը պիտի գայ գողի պէս: Այդ ատեն Երկինքը պիտի անցնի շառաչիւնով, տարրերը բռնկելով պիտի անջատուին, իսկ Երկիրը եւ անոր մԵջ եղող գործերը պիտի այրուին: 11 Ուրեմն, քանի որ այս բոլոր բաները պիտի լուծուին, ինչպիսի մարդիկ պէտք է ըլլաք՝ սուրբ վարքով ու բարեպաշտութեամբ, 12 սպասելով եւ փութալով Աստուծոյ օրուան գալուստին, երբ հրավառ Երկինքը պիտի լուծուի, ու տարրերը բռնկելով պիտի հային: 13 Սակայն մենք՝ իր խոստումին համաձայն՝ կը սպասենք նոր Երկինքի մը եւ նոր Երկրի մը, որոնց մԵջ արդարութիւնը կը բնակի: 14 Ուստի, սիրելիներ, սպասելով ասոնց՝ փութացէք որ ան գտնէ ձեզ խաղաղութեան մԵջ, անքիծ եւ անարատ. 15 փրկութիւն համարեցէք մեր Տերոց համբերատարութիւնը, ինչպէս մեր սիրելի եղբայր՝ Պօղոս ալ գրեց ձեզի, իրեն տրուած իմաստութեամբ: 16 Բոլոր նամակներուն մԵջ ալ կը խօսի այս բաներուն մասին. անոնց մԵջ կան քանի մը դժուարիմաց խօսքեր, որ տգեսներն ու անհաստատները կը խեղաթիւրեն՝ ինչպէս միւս Գիրքերն ալ՝ իրենց սեփական կորուստին համար: 17 Ուրեմն դուք, սիրելիներ, կանխաւ զիտնալով այս բաները, զգուշացէք որ չինաք ձեր ամրութենեն՝ տարուած անօրեններուն մոլորութենեն: 18 Հապա աճեցէք շնորհքով, եւ մեր Տերոց ու Փրկիչին՝ Յիսուս Քրիստոսի զիտութեամբ: Անոր փանք թէ հիմա, թէ մինչեւ յաւիտենական օրը: Ամէն: (աՅN ց165)

ԱՌԱՋԻՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

1 Կեանքի խօսքին մասին - որ սկիզբէն էր, որ մենք լսեցինք, որ մեր աչքերով տեսանք, որ դիտեցինք որ մեր ձեռքերը շօշափեցին. **2** (արդարեւ կեանքը յայտնուեցաւ, մենք տեսանք զայն, եւ կը վկայենք ու կը պատմենք ձեզի այդ յատիտենական կեանքին մասին, որ Յօրը քով էր եւ յայտնուեցաւ մեզի): - (աթոն ց166) **3** հին որ տեսանք ու լսեցինք, կը պատմենք ձեզի, որպէսզի դուք ալ հաղորդութիւն ունենաք մեզի հետ: Մեր հաղորդութիւնը Յօրը հետ է, եւ իր Որդիին՝ Յիսուս Քրիստոսի հետ: **4** Կը գրենք ձեզի այս քաները, որպէսզի ձեր ուրախութիւնը լման ըլլայ: **5** Եւ սա է այն պատզամք՝ որ լսեցինք իրմէ ու կը հաղորդենք ձեզի, թէ Աստուած լոյս է, եւ անոր մէջ բնալ խաւար չկայ: **6** Եթէ ըսենք. «Մենք հաղորդութիւն ունինք անոր հետ», սակայն խաւարի մէջ ընթանանք, կը ստենք ու չենք կիրարկեր ճշմարտութիւնը: **7** Իսկ եթէ լոյսի մէջ ընթանանք, ինչպէս ան լոյսի մէջ է, հաղորդութիւն կ'ունենանք իրարու հետ, եւ անոր Որդիին՝ Յիսուս Քրիստոսի արինը կը մաքրէ մեզ ամէն մեղքէ: **8** Եթէ ըսենք. «Մենք մեղք մը չունինք», կը խարենք մենք մեզ, ու ճշմարտութիւն չկայ մեր մէջ: **9** Իսկ եթէ խոստովանինք մեր մեղքերը, ան հաւատարիմ եւ արդար Է՝ ներելու մեր մեղքերը, ու մաքրելու մեզ ամէն անիրաւութենք: **10** Եթէ ըսենք. «Մենք մեղանչած չենք», ստախօս կը նկատենք՝ զայն, եւ անոր խօսքը մեր մէջ չէ:

2 Որդեակներս, կը գրեմ ձեզի այս քաները՝ որպէսզի չմեղանչէք. իսկ եթէ մէկը մեղանչէ, Յօրը քով ունինք Բարեխօս մը՝ Յիսուս Քրիստոս արդարը: **2** Ան է մեր մեղքերուն քալութիւնը. եւ ոչ միայն մեր, այլ նաև ամբողջ աշխարհի մեղքերուն: **3** Եթէ պահենք անոր պատուիրանները, ասով կը գիտնանք թէ կը ճանչնանք զայն: **4** Ո՞վ որ կ'ըսէ. «Ես կը ճանչնամ զայն», բայց չի պահեր անոր պատուիրանները, ստախօս է, եւ իր մէջ ճշմարտութիւնը

չկայ: **5** Բայց ո՞վ որ կը պահէ անոր խօսքը, Աստուծոյ սերը կրապէս կատարեալ է իր մէջ. ասով կը գիտնանք թէ անոր մէջ ենք: **6** Ո՞վ որ կ'ըսէ թէ կը բնակի անոր մէջ, պարտաւոր է ընթանալ այնպէս՝ ինչպէս ան ընթացաւ: **7** Եղբայրներ, կը գրեմ ձեզի ոչ թէ նոր պատուիրան մը, հապա իին պատուիրան մը՝ որ սկիզբէն ունեթիք: Յին պատուիրանը այն խօսքն է՝ որ դուք սկիզբէն լսեցիք: **8** Դարձեալ՝ կը գրեմ ձեզի նոր պատուիրան մը, որ ճշմարիտ է անոր մէջ եւ ձեր մէջ. որովհետեւ խաւարը կ'անցնի ու ճշմարիտ լոյսը արդէն կը փայլիք: **9** Ան որ կ'ըսէ թէ լոյսի մէջ է եւ կ'ատէ իր Եղբայրը, տակաւին խաւարի մէջ է: **10** Ան որ կը սիրէ իր Եղբայրը, կը բնակի լոյսի մէջ, ու գայթակղութիւն չկայ իր մէջ: **11** Բայց ան որ կ'ատէ իր Եղբայրը՝ խաւարի մէջ է, խաւարի մէջ կը քայլէ եւ չի գիտեր թէ ուր կ'Եղբայր, որովհետեւ խաւարը կուլցուցած է իր աչքերը: **12** Կը գրեմ ձեզի, որդեակներ, որովհետեւ ձեր մեղքերը ներուած են ձեզի՝ անոր անունին համար: **13** Կը գրեմ ձեզի, հայրեր, որովհետեւ դուք ճանչցաք ան՝ որ սկիզբէն է: Կը գրեմ ձեզի, Երիտասարդներ, որովհետեւ դուք ճանչցաք ան՝ որ սկիզբէն է: Գրեցի ձեզի, Երիտասարդներ, որովհետեւ դուք ուժեղ եք, եւ Աստուծոյ խօսքը կը բնակի ձեր մէջ, ու յաղթեցիք Զարին: **14** Գրեցի ձեզի, զաւակներ, որովհետեւ դուք ճանչցաք Յայրը: Գրեցի ձեզի, հայրեր, որովհետեւ դուք ճանչցաք ան՝ որ սկիզբէն է: Գրեցի ձեզի, Երիտասարդներ, որովհետեւ դուք ուժեղ եք, եւ Աստուծոյ խօսքը կը բնակի մէջ, ու յաղթեցիք Զարին: **15** Մի՛ սիրէ աշխարհը, ոչ ալ ինչ որ աշխարհի մէջ է: **16** Եթէ մէկը կը սիրէ աշխարհը, Յօրը սերը չկայ իր մէջ. որովհետեւ ամէն ինչ որ աշխարհի մէջ է՝ մարմինի ցանկութիւնը, աչքերու ցանկութիւնը եւ այս կեանքին ամբարտաւանութիւնը՝ Յօրմէն չէ, հապա այս աշխարհին է: **17** Աշխարհն ալ կ'անցնի, անոր ցանկութիւնն ալ բայց ան որ կը գործադրէ Աստուծոյ կամքք՝ կը մնայ յալիտեան: (աթոն ց165) **18** Զաւակներ, Վերջին ժամն է. եւ ինչպէս լսեցիք թէ Ները պիտի զայ, արդէն շատ ներեր կան. ատկէ կը գիտնանք թէ վերջին ժամն է: **19** Վանոնք մեր մէջնեն ելան, բայց մեզմէ չէին. որովհետեւ եթէ ըլլային մեզմէ, կը մնային մեզի հետ: ստախօս է, եւ իր մէջ ճշմարտութիւնը Բայց մեզմէ ելան, որպէսզի բացայացտուի

թէ անոնք բոլորն ալ մեզմէ չէին: **20** մեղանչէ, տեսած չէ Սակայն դուք օծութիւն ունիք Սուլքեն, զայն ու ճանչցած չէ զայն: **7** Որդիակներ, ու գիտէք ամէն քան: **21** Չգրեցի ձեզի՝ ոչ մեկը թող մոլորեցնէ ձեզ. ով որ որպէս թէ չէք գիտեր ճշմարտութիւնը, արդարութիւն կը գործէ՝ արդար է, հապա՝ որովհետեւ գիտէք զայն, եւ քանի ինչպէս ան արդար է: **8** Ո՞վ որ մեղք որ սուտը ճշմարտութիւնն չէ: **22** Ո՞վ կը գործէ՝ Չարախիօսւն է, որովհետեւ է ստախօսը, եթէ ոչ ան՝ որ Կ'ուրանայ Չարախիօսը կը մեղանչէ սկիզբէն ի վեր. թէ Յիսուս՝ Քրիստոն է. նեռը ան է որ Աստուծոյ Որդին յայտնուեցաւ՝ որպէսզի կ'ուրանայ Յայրն ու Որդին: **23** Ո՞վ որ քանիք Չարախիօսին գործերը: **9** Ո՞վ Կ'ուրանայ Որդին, անիկա Յայրն ալ չչոնի. որ Աստուծմէ ծնած է՝ մեղք չի գործեր, (քայց ան որ կը դաւանի Որդին, անիկա որովհետեւ անոր սերմը կը մնայ իր մէջ. Յայրն ալ ունի) **24** Ուրեմն ինչ որ լսեցիք ու չի կրնար մեղանչել, քանի որ Աստուծմէ սկիզբէն՝ թող բնակի ձեր մէջ. եթէ ձեր ծնած է: **10** Ասով բացայայտ կ'ուլլան մէջ բնակի ինչ որ սկիզբէն լսեցիք, դուք Աստուծոյ զաւակներն ու Չարախիօսին ալ պիտի բնակիք Որդիին մէջ ու Յօրը զաւակները: Ո՞վ որ արդարութիւն չի մէց: **25** Եւ սա է այն խոստումը՝ որ ինք գործեր՝ Աստուծմէ չէ, ոչ ան՝ որ չի տուալ ձեզի, այսինքն՝ յախտենական սիրեր իր եղայրը: **11** Արդարեւ սա է այն կեանքը: (αἰσθίος 9:166) **26** Գրեցի ձեզի այս պատգամը՝ որ դուք լսեցիք սկիզբէն, բաները՝ ձեզ մոլորեցնողներուն համար: որ սիրենք գիրար: **12** Չուլլանք Կայենի **27** Այն օծութիւնը որ ստացաք իրմէ՝ կը պէս, որ Չարեն էր ու մորթեց իր եղայրը: բնակի ձեր մէջ. ուստի պէտք չկայ որ Եւ ինչո՞ւ մորթեց զայն. քանի որ իր մեկը սորվեցնէ ձեզի: Իսկ քանի որ այդ գործերը չար էին, իսկ իր եղոր գործերը՝ նոյն օծութիւնը կը սորվեցնէ ձեզի ամեն արդար: **13** Մի զարմանաք, եղայրներս, բան, ու ճշմարիտ է Եւ ոչ թէ սուտ, իր եթէ աշխարհը ատէ ձեզ: **14** Մենք գիտենք մէջ բնակեցէք՝ ինչպէս ան սորվեցուց թէ անցանք մահեն կեանքի, որովհետեւ ձեզի: **28** Ուրեմն հիմա, որդեակներ, կը սիրենք եղայրները. ան որ չի սիրեր բնակեցէք իր մէջ, որպէսզի երբ ինք եղայր՝ կը բնակի մահուան մէց: **15** Երեւնայ՝ համարձակութիւն ունենանք, ու չամշնանք իրմէ իր զարլստին ատենք: **29** Եթէ գիտէք թէ ինք արդար է, կ'ըմբռնէք թէ ով որ արդարութիւն կը գործէ՝ իրմէ ծնած է:

3 Տեսէք թէ Յայրը ինչպիսի սէր շնորհեց մեզի, որպէսզի մենք Աստուծոյ զաւակներ կոչուինք. ուստի աշխարհը չի ճանչնար մեզ, որովհետեւ ճանչցաւ զինք: **2** Սիրելիներ, հիմա մենք Աստուծոյ զաւակներն ենք, եւ տակալին բացայայտ չէ թէ ինչ պիտի ըլլանք. քայց գիտենք թէ երբ ինք երեւնայ՝ իրեն պէս պիտի ըլլանք, որովհետեւ պիտի տեսնեք զինք՝ ինչպէս որ է: **3** Ո՞վ որ այս յոյսը ունի անոր վրայ, կը մաքրագործ ինքզինք՝ ինչպէս ան մաքուր է: **4** Ո՞վ որ մեղք կը գործ՝ կը գործ նաև անօրէնութիւնն է: **5** Եւ գիտէք թէ ան յայտնուեցաւ՝ որպէսզի քաւ մեր մեղքերը. քայց անոր մէջ մեղք չկայ: **6** Ո՞վ որ կը բնակի անոր մէջ՝ չի

Ո՞վ որ կ'ատէ իր եղայրը՝ մարդասպան է, եւ գիտէք թէ ոչ մեկ մարդասպանի մէջ կը բնակի յախտենական կեանքը: (αἰσθίος 9:166) **16** Մենք գիտցանք Քրիստոսի սէրը, քանի որ ան ընծայեց իր անձը մեզի համար. մենք ալ պարտաւոր ենք ընծայել մեր անձը մեր եղայրներուն համար: **17** Քայց եթէ մեկը՝ որ ունի այս աշխարհի ապրուստը, տեսնելով իր կարօտեալ եղայրը՝ իր գումքը գոցէ անկէ, ինչպէս անոր մէջ Աստուծոյ սէրը բնակած կ'ուլլայ: **18** Որդեակներս, սիրենք ոչ թէ խօսքով ու լեզուով, հապա՝ գործով Եւ ճշմարտութեամբ: **19** Ասով կը գիտնանք թէ ճշմարտութենեն ենք, ու մեր սիրտերը կը վստահին անոր առջեւ երեւնալու. **20** որովհետեւ եթէ մեր սիրտը պարսաւէ մեզ, Աստուծած աւելի մեծ է քան մեր սիրտը Եւ գիտէ ամեն բան: **21** Սիրելիներ, եթէ մեր սիրտը չպարսաւէ մեզ, այն ատեն համարձակութիւն կ'ունենանք Աստուծոյ առջեւ, **22** Եւ ինչ որ ինքրենք՝ կը ստանանք անկէ, որովհետեւ կը

պահենք անոր պատուիրանները, ու բնակինք անոր մէջ, ան ալ՝ մեր մէջ: 14 Ու կ'ընենք անոր առջեւ հաճելի եղած մենք տեսանք եւ կը վկայենք թէ Հայրը բաները: 23 Սա է անոր պատուիրանը, դրկեց իր Որդին իբր աշխարհի Փրկիչ: 15 որ հաւատանք իր Որդիին՝ Յիսուս Ռ' որ կը դաւանի թէ Յիսուս Աստուծոյ Քրիստոսի անունին, ու սիրենք գիրար՝ Որդին է, Աստուծ կը բնակի անոր մէջ, ինչպէս պատուիրեց մեզի: 24 Ո՞վ որ կը ան ալ՝ Աստուծոյ մէջ: 16 Մենք գիտցանք պահէ անոր պատուիրանները, կը բնակի Աստուծոյ մեզի հանդեպ ունեցած սէրը, անոր մէջ, ան ալ՝ իր մէջ. եւ ասով գիտենք ու հաւատացինք: Աստուծած սէր է. ան թէ ան կը բնակի մեր մէջ, այսինքն այս որ կը բնակի սիրոյ մէջ՝ կը բնակի Աստուծոյ մէջ, եւ Աստուծած՝ անոր մէջ:

4 Սիրելիններ, մի հաւատաք ամեն հոգիի, հապա քննեցէք հոգիները՝ թէ արդեօք Աստուծմէ են. որովհետեւ շատ սուտ մարգարեներ երեւան եղած են աշխարհի մէջ: 2 Սապէս կը ճանչնաք Աստուծոյ Յոգին.- ամեն հոգի որ կը դաւանի թէ Յիսուս Քրիստոս մարմինով եկաւ, Աստուծմէ է. 3 իսկ ամեն հոգի որ չի դաւանիր թէ Յիսուս Քրիստոս մարմինով եկաւ, Աստուծմէ չէ. եւ այս է Ների հոգին, որուն մասին լսեցիք թէ պիտի զայ, ու արդեն աշխարհի մէջ է: 4 Դուք Աստուծմէ եք, որդեակներ, եւ յաղթեցիք անոնց. որովհետեւ ան որ ծեր մէջ է՝ աւելի մեծ է, քան ան՝ որ աշխարհի մէջ է: 5 Անոնք աշխարհին են. ուստի կը խօսին աշխարհի մասին, եւ աշխարհը մտիկ կ'ընէ անոնց:

6 Իսկ մենք Աստուծմէ ենք. ան որ կը ճանչնաք Աստուծած՝ մտիկ կ'ընէ մեզի, ան որ Աստուծմէ չէ՝ մտիկ չ'ըներ մեզի: Ասով կը գիտնանք ճշմարտութեան Յոգին ու մոլորութեան հոգին: 7 Սիրելիններ, սիրենք պահենք անոր պատուիրանները, ասով գիրար, քանի որ սէրը Աստուծմէ է: Ո՞վ որ կը գիտնանք թէ կը սիրենք Աստուծոյ կը սիրէ ծնած է Աստուծմու կը ճանչնաք զաւակները: 3 Քանի որ սա է Աստուծոյ Աստուծած: 8 Ան որ չի սիրեր, չի ճանչնաք սէրը. պահել անոր պատուիրանները: Աստուծած, որովհետեւ Աստուծած սէր է: 9 Իսկ անոր պատուիրանները ծանր չեն, 4 Աստուծոյ սէրը սանպէս բացայացուեցա որովհետեւ ով որ Աստուծմէ ծնած է՝ կը մեզի հանդեպ. Աստուծած աշխարհ դրկեց յաղթէ աշխարհին. մեր հաւատքն է որ իր միածին Որդին, որպէսզի ապրինք կը յաղթէ աշխարհին”: 5 Ո՞վ կը յաղթէ անոր միջոցով: 10 Սէրը ասոր մէջ է. ոչ աշխարհին, եթէ ոչ ան՝ որ կը հաւատայ թէ մենք սիրեցինք Աստուծած, հապա թէ Յիսուս Աստուծոյ Որդին է: 6 Կնքն ան սիրեց մեզ եւ դրկեց իր Որդին՝ իբր է՝ Յիսուս Քրիստոս՝ որ եկաւ ջուրով ու քաւութիւն մեր մեղերուուն: 11 Սիրելիններ, արիւնով. ոչ միայն ջուրով, հապա՝ ջուրով եթէ Աստուծած այսպէս սիրեց մեզ, մենք ալ եւ արիւնով. ու Յոգին է որ կը վկայէ, պարտաւոր ենք սիրել գիրար: 12 Ո՞չ մեկը որովհետեւ Յոգին ճշմարտութիւն է: 7 Երբեք տեսած է Աստուծած: Եթէ սիրենք Արդարեւ երկը են՝ որ կը վկայեն երկինքի գիրար, Աստուծած կը բնակի մեր մէջ ու մէջ.- Հայրը, Խօսքը եւ Սուրբ Յոգին, ու անոր սէրը կատարեալ է: 13 Ան իր Յոգին այս երեքը մէկ են: 8 Նաեւ երկը են՝ որ տուաւ մեզի. ասով գիտենք թէ մենք կը կը վկայեն երկրի վրայ”.- Յոգին, ջուրով

Եւ արիւնք, ու այս երեքը միաձայն են: 9
Եթէ կ'ընդունինք մարդոց վկայութիւնը,
Աստուծոյ վկայութիւնը աւելի մեծ է.
որովհետեւ այս է Աստուծոյ վկայութիւնը՝
որ տուալ իր Որդիին մասին: 10 Ան
որ կը հաւատայ Աստուծոյ Որդիին՝
իր մեջ ունի այս վկայութիւնը: Ան որ
չի հաւատար Աստուծոյ՝ ստախօս կը
նկատէ՝ զայն, որովհետեւ չի հաւատար
այն վկայութեան՝ որ Աստուծ տուալ իր
Որդիին մասին: 11 Իսկ սա՞ է վկայութիւնը.-
Աստուծ տուալ մեզի յաւիտենական
կեանքը, եւ այս կեանքը անոր Որդիին
մեջ է: (αισ̄νιος ց166) 12 Ան որ ունի Որդիին՝ ունի
կեանքը. ան որ չունի Աստուծոյ Որդիին՝
չունի կեանքը: 13 Գրեցի այս բաները
ձեզի՝ որ կը հաւատաք Աստուծոյ Որդիին
անունին, որպէսզի գիտնաք թէ ունիք
յաւիտենական կեանքը: (αισ̄նιος ց166) 14 Այն
հանարձակութիւնը որ ունինք անոր քով՝
սա՞ է.- Եթէ որեւէ բան խնդրենք իր կամքին
հանաձայն, կը լսէ մեզ: 15 Ու եթէ գիտենք
թէ կը լսէ մեզ՝ ինչ որ ալ խնդրենք, գիտենք
նաեւ թէ կ'ունենանք այն բաները՝ որ կը
խնդրենք իրմէ: 16 Եթէ մեզը տեսնէ թէ իր
եղբայրը կը գործէ մեղք մը՝ որ մահացու
չէ, թող խնդրէ, եւ Աստուծ կեանք պիտի
տայ անոր, այսինքն անոնց՝ որ մահացու
մեղք չեն գործեր: Մեղք կայ՝ որ մահացու
է. չեմ ըստը որ թախանձէ անոր համար: 17
Ամեն անիրաւութիւն մեղք է, բայց մեղք
կայ՝ որ մահացու չէ: 18 Գիտենք թէ ով
որ Աստուծմէ ծնած է՝ չի մեղանչեր: Ով
որ Աստուծմէ ծնած է՝ կը պահէ ինքինք,
ու Զարը չի դպչիր իրեն: 19 Գիտենք
թէ մենք Աստուծմէ ենք, իսկ ամբողջ
աշխարհը Զարին մեջ միրճուած է: 20
Նաև գիտենք թէ Աստուծոյ Որդիին եկաւ,
եւ ուշիմութիւն տուալ մեզի՝ որպէսզի
ճանչնանք ճշմարիտը: Ու մենք այդ
ճշմարիտին մեջ ենք, անոր Որդիին՝
Յիսուս Քրիստոսի մեջ. ինքն է ճշմարիտ
Աստուծը եւ յաւիտենական կեանքը:
(αισ̄նιος ց166) 21 Որդեակներ, զգուշացէք
կուռքերէն:

ԵՐԿՐՈՐԴ

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ

1 Երեցը՝ ընտրեալ տիկնոջ եւ անոր զաւակներուն, որ կը սիրեմ ճշմարտութեամբ, (ոչ միայն ես, այլ նաև բոլոր անոնք՝ որ գիտցած են ճշմարտութիւնը,) **2** այն ճշմարտութեան համար՝ որ կը բնակի մեր մեջ ու յաւիտեան պիտի ըլլայ մեզի հետ. (առօն ց165) **3** ձեզի հետ թող ըլլան շնորհիք, ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն՝ Հայր Աստուծմէ ու ՏԵր Յիսուս Քրիստոսէ, Հօրը Որդիեն, ճշմարտութեամբ եւ սիրով: **4** Մեծապէս ուրախացայ, գտնելով թէ զաւակներէդ ոմանք կ'ընթանան ճշմարտութեամբ, այն պատուիրանին համաձայն՝ որ ստացանք Հօրմէն: **5** Հիմա կը թախանձեմ թեզի, տիկին, որ սիրենք զիրար. կը գրեմ թեզի ոչ թէ նոր պատուիրան մը, հապա ան՝ որ ունեինք սկիզբէն: **6** Սերը սայ Ե.- ընթանալ անոր պատուիրաններուն համաձայն: Եւ պատուիրանք սայ Ե.- ընթանալ սկիզբէն ի վեր ծեր լսածին համաձայն: **7** Վրդարեւ աշխարհ մտած են շատ մոլորեցուցիչներ, որոնք չեն դաւանիր թէ Յիսուս Քրիստոս մարմինով եկալ: Վյափիսին մոլորեցուցիչ ու ներ Ե: **8** Զգուշացէք դուք ձեզի համար, որ չկորսնցնենք մեր աշխատանքը, հապա ստանանք լման վարձատրութիւն: **9** Ո՞Վ որ զանցառու կ'ըլլայ եւ չի մնար Քրիստոսի ուսուցումին մեջ, չունի Աստուած: Իսկ ան որ կը կենայ Քրիստոսի ուսուցումին մեջ, ունի թէ Հայրը, թէ ալ Որդին: **10** Եթէ մեկը զայ ձեզի ու չբերէ այս ուսուցումը, մի ընդունիք զայն ծեր տունը, եւ մի՛ բարեւէք. **11** որովհենտեւ ով որ բարեւէ զայն՝ կը հաղորդակցի անոր չար գործերուն: **12** Ձեզի գրելիք շատ բան ունեի, բայց չուգեցի գրել թուղթով ու մելանով. բանի որ կը յուսան գալ ձեզի եւ խօսիլ դեմ առ դեմ, որպէսզի մեր ուրախութիւնը լման ըլլայ: **13** Ընտրեալ քրոջ զաւակները կը բարեւեն թեզ:

ԵՐՐՈՐԴ

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ

1 Երեցը՝ սիրելի Գայիոսին, որ կը սիրեմ
ճշմարտութեամբ: **2** Սիրելին, կ'ըղձամ
որ ամեն կերպով յաջողիս եւ առողջ ըլլաս,
ինչպէս քու անձդ ալյաջողութեան մէջ
է: **3** Որովհետեւ մեծապէս ուրախացայ,
երբ քանի մը եղբայրներ եկան ու
վկայեցին քու ճշմարտութեանդ մասին,
թէ կ'ընթանաս ճշմարտութեամբ: **4**
Ամենամեծ ուրախութիւնս է լսել՝
թէ իմ զաւակներս կ'ընթանան
ճշմարտութեամբ: **5** Սիրելին, դուն
հաւատարմաքար կ'ընես՝ ինչ որ կ'ընես
եղբայրներուն եւ օտարականներուն.
6 անոնք վկայեցին քու սիրոյդ մասին
եկեղեցին առջեւ: Եթէ ուղարկես
զանոնք աստուածահաճոյ կերպով՝
լայն կ'ընես. **7** որովհետեւ անոնք
մեկնեցան Աստուծոյ անունին համար՝
ոչինչ առնելով հեթանոսներէն: **8**
Ուրեմն մենք պարտաւոր ենք ընդունիլ
այդպիսիները, որպէսզի գործակից
ըլլանք ճշմարտութեան: **9** Գրեցի
եկեղեցին. բայց Դիուտրեփիէս, որ կ'ուզէ
անոնց մէջ առաջին ըլլա, չ'ընդունիր
մեզ: **10** Ուստի եթէ զամ՞ պիտի մտաբերեմ
անոր ըրած գործերը, քանի որ կը
շաղակրատէ մեզի դէմ չար խօսքերով:
Զի բաւարարուիր ասով, եւ ոչ միայն
չ'ընդունիր եղբայրները, հապա կ'արգիլէ
ու եկեղեցին կը վտարէ անոնք՝ որ
կ'ուզեն ընդունի: **11** Սիրելին, մի նմանիր
չարին, հապա՝ բարիին: Ան որ բարիք
կ'ըն՝ Աստուծմէ է. բայց ան որ չարիք
կ'ըն՝ տեսած չէ Աստուած: **12** Իսկ
Դեմատրիոս բարի վկայուած է բոլորն,
նոյնինքն ճշմարտութենեն ալ: Մենք
ալ կը վկայենք, եւ դուք գիտէք թէ մեր
վկայութիւնը ճշմարիս է: **13** Գրելիք շատ
բան ունեի, բայց չեմ ուզեր մելանով ու
գրիչով գրել քեզի: **14** Սակայն կը յուսամ
թէ շուտով պիտի տեսնեմ քեզ, եւ պիտի
խօսինք դէմ առ դէմ: Խաղաղութիւնն քեզի:
Բարեկամները կը բարեւեն քեզ, բարեւէ
մեր բարեկամները՝ իւրաքանչիւրը իր
անունով:

ՅՈՒԴԱՅԻ

այդ բաներուն մեջ: 11 Վայ անոնց,
քանի որ գացին ԿայԷնի ճամբայէն,

1 Յուլդա, Յիսուս Քրիստոսի ծառան ինկան Բաղաամի մոլորութեան մեջ՝
ու Յակոբոսի Եղբայրը, անոնց՝ որ վարձքի համար, եւ կորսուեցան Կորիսի
Հայր Աստուծմով սրբացած, Յիսուս հականառութեամբ: 12 Ասոնք բիծեր
Քրիստոսով պահուած ու կախուած են. են ծեր սիրոյ իննոյքներուն մեջ, երբ
2 ողորմութիւն, խաղաղութիւն եւ սէր խրախնանք կ'ընեն ծեզի հետ, իրենք
թող շատնան ծեր վրայ: 3 Սիրելիներ, զիրենք արածելով առանց վախի: Անջուր
երբ ամբողջ փութացանութեամբ կը ամպեր են՝ հովերէն քշուած, աշնանային
գրէի ծեզի հասարակաց փրկութեան խամրած պտուղով ծառեր, անսպուղ,
համար, հարկաւոր նկատեցի գրել երկու անգամ մեռած, արմատախիլ
ծեզի եւ յորդորել՝ որպէսզի պայքարիք եղած. 13 ծովու վայրագ ալիքներ, որ
այն հաւատքին համար, որ մէկ կը փրկիցնեն իրենց ամօթ. մոլորած
անգամ աւանդուեցաւ սուրբերուն: 4 Որովհետեւ քանի մը մարդիկ - Ե խաւարին մթութիւնը յաւիտեան: (այսօն
որոնց դատապարտութիւնը վաղուց ց165) 14 Ենովք այ եօթներորդ Ազամեն
արձանագրուած Ե՝ - զայտնի նտան ետք, մարգարեացաւ ասոնց համար եւ
ծեր մեջ, ամբարիչտներ՝ որոնք մեր ըսաւ. «Ահա Տէրը կու զայ իր բիւրաւոր
Աստուծոյն շնորհը այլափոխեցին սուրբերով՝ 15 դատաստան կիրարկելու
ցոփութեան, եւ ուրացան միակ բոլորին հանդեպ, ու կշտամբելու
Տիրակալն ու մեր Տէրը՝ Յիսուս անոնց մեջ եղող բոլոր ամբարիշտները՝
Քրիստոսը: 5 Ուրեմն կը փափաքիմ իրենց ամբարշտութեամբ ըրած բոլոր
յիշեցնել ծեզի, թեպէս ժամանակին ամբարիշտ գործերուն համար, եւ
զիտէիք ասիկա, թէ Տէրը՝ որ փրկեց բոլոր խիստ խօսքերուն համար՝
ժողովուրդ Եգիպտոսի Երկրէն՝ Երկրորդ որ ամբարիշտ մեղամուները
անգամ կորսնցուց չհաւատացողները. 6 խօսեցան անոր դէմ»: 16 Ասոնք
եւ այն իրեշտակները, որոնք չպահեցին արտնչողներ ու բրամնողներ են, որոնք
իրենց սկզբնական դիրքը՝ հապա ձգեցին իրենց բնակութիւններուն
կ'ընթանան իրենց ցանկութիւններուն համաձայն. իրենց բերանները կը
խօսին յոխորտաբանութիւններ, ու երեսպաշտութիւն կ'ընեն օգլուխ
համար: 17 Բայց դուք, սիրելիներ, յիշեցք այն խօսքերը՝ որ նախապէս
ըսուեցան մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի առաքեալներուն կողմէ: 18 Անոնք կ'ըսէին
ծեզի թէ «Վերջին ժամանակը ծաղրողներ պիտի ըլլան, որոնք պիտի ընթանան
իրենց ամբարիշտ ցանկութիւններուն համաձայն»: 19 Ասոնք՝ իրենք գիրենք
այ կը պղծեն մարմինը, կ'անարգեն տէրութիւնը ու կը հայիշեն փառքերը: Հոգին: 20 Խսկ դուք, սիրելիներ, շինելով
9 Բայց Միթայէլ իրեշտակապետը, երբ դուք ծեզ՝ ծեր ամենասուրբ հաւատքին
կը վիճէր Չարախսոսին հետ՝ խօսելով վրայ, եւ աղօթելով Սուրբ Յոզիփ, 21
Մովսէսի մարմինին մասին, շանդզնեցա հայիշայից դատավճիռ արձակել՝ անոր
դէմ, հապա ըսաւ. «Տէրը յանդիմանէ քեզ: 10 Մինչեռ ասոնք կը հայիշեն
այն բաները՝ որ չեն գիտեր. խսկ ինչ զատորչելով. 22 Կարելիցեցք ոմանց՝
պահեցք դուք ծեզ Աստուծոյ սիրոյն մեջ, սպասելով մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի
ողորմութեան՝ յաւիտենական կեանքի համար: (այսօն ց166) 23 Կարելիցեցք ոմանց՝
պահեցք դուք ծեզ Աստուծոյ սիրոյն մեջ, սպասելով մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի
կենդանիներու պէս, կ'ապականին ատելով մարմինէն ապականած բաճկոնն

ալ: 24 Անոր՝ որ կարող է գերծ պահել
ձեզ անկումն, եւ անարատ կեցնել իր
փառքին առջեւ՝ ցնծութեամբ, 25 մեր
Փրկիչն՝ միան Աստուծոյ, (մեր Տերոց՝
Յիսուս Քրիստոսի միջոցով) փանք
ու մեծափառութիւն, զօրութիւն եւ
իշխանութիւն (բոլոր դարերեն առաջ.)
հիմա ու բոլոր դարերուն մեջ: Ամեն: (αιση
ց165)

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՎՃԱՆՍՈՒ

1 Յիսուս Քրիստոսի յայտնութիւնը, որ Աստուած տուաւ անոր՝ ցոյց տալու համար իր ծառաներուն ինչ որ պէտք է շուտով ըլլայ, եւ իր հրեշտակին միջոցով դրկեց ու մատնանշեց իր Յովիաննես ծառային, 2 որ վկայեց Աստուծոյ խօսքին եւ Յիսուս Քրիստոսի վկայութեան մասին, ամեն ինչի մասին՝ որ տեսաւ: 3 Երանք անոր՝ որ կը կարդայ, ու անոնց՝ որ կը լսեն այս մարգարեւութեան խօսքերը, եւ կը պահեն ինչ որ անոր մէջ գրուած է. որովհետեւ ասենք մօտ է: 4 Յովիաննես՝ եօթը եկեղեցիներուն, որոնք Ասկայի մէջ են. շնորհը ու խաղաղութիւն ձեզի անկէ՝ որ է, որ էր եւ որ պիտի զայ, ու եօթը Յոգիներէն՝ որոնք անոր գահին առջեւ են, 5 եւ Յիսուս Քրիստոս հաւատարիմ վկայեն, որ մերելներուն անդրանիկն է ու երկրի թագաւորներուն իշխանը: Անոր՝ որ սիրեց մեզ, իր արիւնով լուաց մեզ մեր մեղբերէն, 6 եւ թագաւորներ ու քահանաներ ըրաւ մեզ՝ Աստուծոյ եւ իր Յօր համար, անոր փանք ու զօրութիւն դարձ դար: Ամեն: (այօն ց165) 7 Ահա ամսերով կու զայ, եւ ամեն աչք պիտի տեսնէ զայն. նաեւ անոնք՝ որ յոցեցին զայն: Երկրի բոլոր տոհմերը պիտի հեծեծեն անոր վրայ: Այն. ամեն: 8 «Ես եմ Ալֆան ու Օմեյան», կ'ըստ Տէր (Աստուած), ան՝ որ է, որ էր եւ որ պիտի զայ, Ամենակալը: 9 Ես՝ Յովիաննես, ձեր երբայրը եւ հաղորդակիցը Յիսուս Քրիստոսի տառապանքին, թագաւորութեան ու համբերութեան, Պատմոս կոչուած կողին էի՝ Աստուծոյ խօսքին համար եւ Յիսուս Քրիստոսի վկայութեան համար: 10 Կիրակի օրը լեցուեցայ Յոգիով, ու ետեւս լսեցի հզօր ձայն մը՝ փողի ձայնի պէս, որ կ'ըսէր. 11 «Ինչ որ կը տեսնես՝ գրէ գիրքի մը մէջ, ու դրկէ զայն եօթը եկեղեցիներուն՝ որոնք Եփեսոսի, Շմիւռնիայի, Պերգամոնի, Թիւատիրի, Սարդիկի, Ֆիլատելֆիայի եւ Լատոնիկի մէջ են»: 12 Դարձայ տեսնելու այն ձայնը՝ որ կը խօսէր ինձի: Երբ դարձայ՝ տեսայ եօթը ուկիէ աշտանակներ, 13 ու եօթը եկեղեցիներուն: Ո՞վ որ յաղթ՝ անոր

աշտանակներուն մէջտեղ՝ մէկը, մարդու Որդիին նման, մինչեւ ուտքերը երկարող պատմուճան մը հազած եւ կուրծքին վրայ ուկիէ գօտի մը կապած: 14 Անոր գլուխն ու մազգերը՝ բուրդի պէս ճերմակ էին, ծիննի պէս ճերմակ. աչքերը՝ կրակի բոցի պէս էին, 15 ուտքերը՝ ուկեապինձի նման, որպէս թէ հնոցի մէջ բոցավառած, ու ձայնը՝ յորդառատ ջուրերու ձայնին պէս: 16 Իր աջ ձեռքին մէջ ուներ եօթը աստո, բերանէն սրած երկսայրի թուր մը կ'ելլըր, եւ դէմքը արեւի պէս էր՝ երբ կը փայլի իր զօրութեամբ: 17 Երբ տեսայ զայն, անոր ուտքը ինկայ՝ մեռելի պէս. իսկ ան՝ իր աջ ձեռքը դրաւ իմ վրաս ու ըսաւ ինձի. «Մի վախնար, ես եմ Արաջինը եւ Վերջինը: 18 Ես ան՝ եմ՝ որ կ'ապրի. ես մեռած եի, ու ահա կ'ապրիմ դարէ դար. ես ունիմ մահուան եւ դժոխքին քանայիները: (այօն ց165, Hadēs ց86) 19 (Ուստի) գրէ ինչ որ տեսար, թէ ինչ որ կայ, թէ ինչ որ պիտի ըլլայ ասկէ ետք: 20 Ահաւասիկ խորհուրդը եօթը աստղերուն՝ որ իմ աջ ձեռքին մէջ տեսար, ու եօթը ուկիէ աշտանակներուն.- այդ եօթը աստղերը՝ եօթը եկեղեցիներուն հրեշտակներն են, իսկ եօթը աշտանակները եօթը եկեղեցիներն են»:

2 «Գրէ Եփեսոսի եկեղեցին հրեշտակին.- «Մա կ'ըսէ ան՝ որ իր աջ ձեռքին մէջ կը քռնէ եօթը աստղերը, եւ կը շրջի եօթը ուկիէ աշտանակներուն միջեւ. 2 «Գիտէմ քու գործերդ, աշխատանքդ ու համբերութիւնդ, եւ թէ չես կրնար հանդուրծել չարերուն: Փորձեցիր անսնը՝ որ կը հաւաստեն թէ իրենք առաքեալ են, բայց չեն, եւ գտար թէ ստախօս են: 3 Յամբերութիւն ունեցար, տառապանք կրեցիր իմ անունիս համար” ու չթուցար: 4 Սակայն սա ունիմ քեզի դէմ, որ թողուցիր առաջին սէրդ: 5 Ուրեմն յիշէ թէ ուրկէ ինկար, ապաշխարէ, եւ ըրէ առաջին գործերդ. այլապէս՝ շուտով պիտի զամ բեզի, ու աշտանակդ պիտի շարժեմ իր տեղէն՝ եթէ չապաշխարես: 6 Բայց սա ունիս.- կ'ատես Նիկողայոսեաններուն գործերը, որ ես ալ կ'ատեմ”: 7 Ան որ ականց ունի, թող լսէ թէ Յոգին ինչ կ'ըսէ եօթը ուկիէ աշտանակներ, 13 ու եօթը եկեղեցիներուն: Ո՞վ որ յաղթ՝ անոր

ուտել պիտի տամ կեանքի ծառէն, որ քու վերջին գործերդ աւելի շատ են՝ Աստուծոյ դրախտին մէջ Ե»: 8 «Գրէ նաեւ քան առաջինները: 20 Սակայն քեզի դէմ Զմիւրնիայի եկեղեցին հրեշտակին.- ունիմ քան մը», որպիետեւ կը թոյլատրես «Սա կ'ըսէ Առաջինը եւ Վերջինը, որ ՅեզարԵլի, - ինքզինք մարզաբեուիի մեռաւ ու կ'ապրի: 9 "Գիտեմ քու գործերդ, կոչող այդ կնոջ, - որ մոլորեցնէ իմ տառապանքդ եւ աղբատութիւնդ, (բայց ծառաներս եւ սորվեցնէ անոնց պոռնկի հարուստ ես,) ու հայոյութիւնը անոնց՝ ու կուռքերու գրիուածներ ուտել: 21 Ես որ կ'ըսեն թէ իրենք Յրեայ են, բայց չեն, ժամանակ տուի անոր՝ ապաշխարելու հապա՝ Սատանայի ժողով: 10 Բնաւ մի իր պոռնկութենեն, բայց չապաշխարեց: Վախնար այն չարչարաններէն՝ որ պիտի 22 Ահա ես մահիճ պիտի նետեմ զայն, կրես. ահա Զարախօսը բանտը պիտի իսկ անոր հետ շնուրթիւն ընողները՝ մէծ նետէ ձեզմէ ոմանք՝ որպէսզի փորձուիթ, տառապանքի մէջ, եթէ չապաշխարեն եւ տասը օր տառապանք պիտի ունենաք: իրենց գործերէն: 23 Պիտի մեռցնեմ Մինչեւ մահ հաւատարիմ եղիր, ու պիտի անոր զաւակները, եւ բոլոր եկեղեցիները տամ քեզի կեանքի պսակը": 11 Ան պիտի գիտնան թէ ես ան եմ՝ որ կը որ ականջ ունի, թող լսէ թէ Յոզին ինչ զննեմ խիդերն ու սիրտերը. պիտի կ'ըսէ եկեղեցիներուն: Ո՞վ որ յաղթէ՝ հատուցանեմ ձեզմէ իւրաքանչիւրին՝ ձեր պիտի չվնասուի երկրորդ մահէն»: 12 գործերուն համեմատ: 24 Բայց կ'ըսեմ «Գրէ նաեւ Պերգամոնի եկեղեցին ձեզի, Թիւատրիի մէջ եղող միւս բոլորին՝ հրեշտակին.- «Սա կ'ըսէ ան՝ որ ունի որ չունին այս ուսուցումը եւ չգիտցան սրած երկսայրի թուրը. 13 "Գիտեմ քու Սատանային խորհուրդները (ինչպէս գործերդ, եւ թէ ուր կը բնակիս, հնո՞ւ ուր կ'ըսեն).- ուրիշ ծանրութիւն պիտի չընեմ Սատանայի գահն Ե. բայց ամուր կը բռնես ձեր վրայ, 25 հապա ամուր բռնեցէք ինչ որ իմ ամունս ու չուրացար իմ հաւատքս, ունիք՝ մինչեւ որ գամ: 26 Եւ ով որ յաղթէ նոյնիսկ այն օրերը՝ երբ Անթիպաս, իմ ու պահէ իմ գործերս մինչեւ վախճանք, հաւատարիմ վկաս, սպաննուեցաւ ձեր անոր իշխանութիւն պիտի տամ անոր մէջ՝ ուր Սատանան կը բնակի: 14 Սակայն ազգերուն վրայ, 27 (Եւ պիտի հովուէ քեզի դէմ ունիմ քիչ քան մը, քանի որ հող զանոնք երկարէ գաւազանով. անոնք ունիս Բաղաամի ուսուցումը պահողներ. պիտի փշրուին բրուտի անօթներու պէս.) ան Բաղակի սորվեցուց զայթակղութիւն 28 ինչպէս ես ալ ստացայ իմ Յօրմէս, ու դնել Իսրայէլի որդիներուն առջև, պիտի տամ անոր առտուան աստոր": 29 որպէսզի անոնք ուտեն կուռքերու Ա՞ն որ ականջ ունի, թող լսէ թէ Յոզին ինչ զոհուածներ ու պոռնկին: 15 Այսպէս՝ կ'ըսէ եկեղեցիներուն»:

դուն ալ ունիս Նիկողայոսեաններուն ուսուցումը պահողներ, որ ես կ'ատեմ: 16 3 «Գրէ նաեւ Սարդիկէի եկեղեցին հրեշտակին.- «Սա կ'ըսէ ան՝ որ ունի Աստուծոյ եօթը Յոզիներն ու եօթը աստղերը. "Գիտեմ քու գործերդ. դուն անուն ունիս թէ կ'ապրիս, բայց մեռած ես: 2 Արթին կեցիր եւ ամրացնւր մնացած քաները՝ որ մեռնելու մօտ են, որպիետեւ կատարեալ չգտայ գործերդ Աստուծոյ առջեւ: 3 Ուրեմն յիշէ թէ ինչպէս ընդունեցիր եւ լսեցիր, ու պահէ եւ ապաշխարէ. իսկ եթէ արթուն չկենաս, գոյի պէս պիտի գամ քու վրայ, ու բնաւ պիտի չգիտնաս թէ որ ժամուն պիտի գամ վրայ: 4 Սակայն Սարդիկէի մէջ ունիս քանի մը մարդոց անուններ, որոնք չպիտի իրենցին իրենց հանդերձները հաւատքդ ու համբերութիւնդ. եւ թէ եւ ճերմակներով պիտի շրջին ինծի

հետ, քանի որ արժանի են: 5 Ո՞վ որ գնես ինձմեն կրակի բովեն անցած ուսկի՝ յաղթե՛ պիտի հազնի ճերմակ հանդերձ. որ հարստանաս, ու ճերմակ հանդերձ՝ ու ես պիտի չջնջեմ անոր անունը որ հազնիս, որպէսզի մերկուրեանդ կեանքի գիրքն, հապա պիտի դաւանիմ ամօթք չերեւնայ. Եւ դեղ դիր աչբերուղ՝ անոր անունը իմ Յօրս առջեւ եւ անոր որ տեսնես: 10 Ես կը կշտամբեմ ու հրեշտակներուն առջեւ”¹: 6 Ան որ կը պատժեմ բոլոր սիրածներս. ուրեմն ականջ ունի, թող լսէ թէ Յոզին ինչ նախանձախնդիր եղիր եւ ապաշխարէ: Կ’ըսէ եկեղեցիներուն»: 7 «Գրէ՛ Նաեւ 20 Ահա կայնած եմ դրան առջեւ ու կը Ֆիլատեֆիայի եկեղեցին հրեշտակին. բայսեմ. Եթէ մէկը լսէ իմ ձայնս եւ բանայ “Սա Կ’ըսէ Սուրբը, ճշմարիտը, ան՝ որ դուռը, պիտի մտնեմ անոր բով ու պիտի ունի Դաւիթի բանային, ան՝ որ կը բանայ ընթրեմ անոր հետ, ան ալ՝ ինծի հետ: 21 ու ոչ մէկը կը գոցէ, եւ կը գոցէ ու ոչ Ո՞վ որ յաղթէ, ինծի հետ բազմիլ պիտի մէկը կը բանայ. 8 “Գիտենմ քու գործերոց: տամ անոր՝ իմ զահիս վրայ, ինչպէս ես ալ Ահա առջեւդ դրի բացուած դուռ մը՝ որ յաղթեցի ու իմ Յօրս հետ բազմեցայ իր ոչ մէկը կրնայ գոցէ, որովհետեւ դուն զահին վրայ”²: 22 Ան որ ականջ ունի, թող քիչ գօրութիւն ունիս, բայց պահեցիր լսէ թէ Յոզին ինչ Կ’ըսէ եկեղեցիներուն»: իմ խօսքս եւ չուրացար իմ անունս: 9

Ահա պիտի ստիպեմ Սատանայի ժողովովն եղողները, - որ Կ’ըսեն թէ իրենք Յրեայ են, բայց չեն, հապա կը ստեն, - ահա պիտի ստիպեմ զանոնք՝ որ զան ու երկրպագեն ուտքերուդ առջեւ, եւ զիտնան թէ ես սիրեցի քեզ: 10 Քանի որ պահեցիր իմ համբերութեան խօսքս, ես ալ պիտի պահեմ քեզ փորձութեան ժամուն, որ պիտի զայ ամբողջ երկրագունդին վրայ, փորձեյու համար երկրի բնակիչները: 11 Ահա շուտով կու զամ: Ամուր բռնէ ունեցածդ, որպէսզի ոչ մէկը առնէ քու պսակդ: 12 Ո՞վ որ յաղթէ, սիւն մը պիտի ընեմ զայն իմ Աստուծոյս տաճարին մէշ, եւ այ դուրս պիտի չելլէ: Անոր վրայ պիտի գրեմ իմ Աստուծոյս անունը, ու իմ Աստուծոյս քաղաքին անունը, այսինքն՝ Նոր Երուսաղեմ, - որ Կ’իշնէ երկինքն իմ Աստուծոյս քովեն, - եւ իմ նոր անունս”³: 13 Ան որ ականջ ունի, թող լսէ թէ Յոզին ինչ Կ’ըսէ եկեղեցիներուն»: 14 «Գրէ՛ Նաեւ Լաւոփիկէի եկեղեցին հրեշտակին. - Սա Կ’ըսէ Ամենը, հաւատարիմ ու ճշմարիտ Վկան, Աստուծոյ արարչութեան Սկիզբը. 15 “Գիտենմ քու գործերոց, թէ ոչ պաղ ես, ոչ ալ տաք. Երանի թէ պաղ ըլլայիր, կամ տաք: 16 Ուստի դուն որ զաղը ես, եւ ոչ տաք, ոչ ալ պաղ, բերանես դուրս պիտի փսխեմ քեզ: 17 Քանի որ Կ’ըսես. «Ես հարուստ եմ, հարստացայ, ու ոչ մէկ բանի կարիք ունիմ»: Բայց չես զիտեր թէ դուն թշուառ, խեղճ, աղքատ, կոյր եւ մերկ ես: 18 Կը թելադրեմ քեզի, որ

4 Ասկէ ետք՝ նայեցայ, եւ ահա դուռ մը բացուած էր երկինքի մէշ, ու ինծի հետ խօսող առաջին ձայնը - փողի մը պէս - որ լսած էի՛ ըսաւ. «Ճն բարձրացիր, եւ ցոյց պիտի տամ քեզի ինչ որ պէտք է ըլլայ ասկէ ետք»: 2 Խսկոյն լեցուցայ Յոզինվ, եւ ահա զահ մը դրուած էր երկինքի մէշ, ու մէկը բազմած էր զահին վրայ: 3 Բազմողին տեսքը նման էր յասպիս եւ սարդին բարերու, ու զահին շուրջը կար ծիածան մը՝ տեսքով զնորդիսի նման: 4 Գահին շուրջը կային բանչորս զահեր, եւ այդ զահերուն վրայ բազմած էին՝ քսանչորս երեցներ. ճերմակ հանդերձներ հազած էին, ու ոսկիթ պսակներ ունեին իրենց գլուխին վրայ: 5 Գահեն կ’ելլէին փայլակներ, ձայներ եւ որոտումներ, ու զահին առջեւ կային եօթը հրավար շահեր, որոնք Աստուծոյ եօթը Յոզիներն են: 6 Գահին առջեւ կար ապակեղեն ծով մը՝ բիւրեղի նման, իսկ զահին մէշտեղը եւ զահին շուրջը կային չորս Էակներ, աչբերով լեցուն՝ առջեւեն ու ետեւեն: 7 Առաջին Եակը նման էր առիծի, երկրորդ Եակը նման էր զուարակի, երրորդ Եակը ուներ մարդու երեւոյթ, իսկ չորրորդ Եակը նման էր թօչող արծիւի: 8 Չորս Էակներէն ամեն մէկը վեց թեւ ուներ շուրջը, եւ ներսէն լեցուն էր աչբերով: Անոնք առանց հանգստանալու՝ ցերեկ ու գիշեր Կ’ըսէին. «Անլր, Անլր, Անլր է Տերը, Ամենակալ Աստուծածը, որ Էր, որ Է ես որ պիտի զայ»: 9 Երբ այդ Էակները փառք ու պատիւ

կու տային եւ շնորհակալ կ'ըլլային գահին վրայ բազմողին, որ դարէ դար՝ կ'ապրի, (այօն ց165) 10 բսանչորս երեցները կ'իյնային գահին վրայ բազմողին առջեւ ու կ'երկրպագէին անոր՝ որ դարէ դար կ'ապրի, եւ իրենց պասկները կը ծգէին գահին առջեւ՝ ըսելով. (այօն ց165) 11 «Արժանի ես, Տէ՛ր, փառք, պատիւ ու զօրութիւն ընդունելու, որովհետեւ դնւն ստեղծեցիր բոլոր բաները. քու կամքովի անոնք գյութիւն ունին եւ ստեղծուեցան»:

5 Գահին վրայ բազմողին աջ ձեռքին

մէջ տեսայ գիրք մը՝ գրուած ներսէն ու դուրսէն, եւ կնքուած եօթը կնիքով: 2 Տեսայ նաեւ հզօր հրեշտակ մը, որ բարձրածայն կը յայտարարէր. «Ո՞վ

արժանի է բանալու այդ գիրքը եւ քակելու ասոր կնիքները»: 3 Բայց ոչ մէկը, ոչ երկինքի մէջ, ոչ երկրի վրայ, ոչ ալ երկրի ներքեւ՝ կարող էր բանալ այդ գիրքը, ոչ պէս, որ կ'ըսէր. «Եկուր ու տես»: 2 ալ նայի անոր: 4 Ես ալ սաստիկ կու լայի՝ եւ տեսայ. ահա ճերմակ ձի մը կար, բանի որ ոչ մէկը արժանի գտնուեցալ որուն վրայ հեծնողը ուներ աղեղ մը: բանալու այդ գիրքը, ոչ ալ նայելու անոր: Պասկ մը տրուեցալ անոր, ու դուրս

5 հսկ երեցներէն մէկը ըսալ ինծի. «Մի ելաւ իբր յաղթող՝ որպէսզի յաղթէ: 3 Երբ լար. ահա Յուլյայի տոհմէն եղող Արիմծը, բացա երկրորդ կնիքը, լսեցի երկրորդ Դաւիթի Արմատը, յաղթեց՝ որպէսզի Եակը՝ որ կ'ըսէր. «Եկուր»: 4 Ուրիշ, բանայ այդ գիրքը եւ քակէ ասոր եօթը շառագոյն ձի մը դուրս ելաւ, եւ անոր վրայ կնիքները: 6 Ու տեսայ թէ զահին եւ հեծնողին իշխանութիւն տրուեցալ՝ որ չորս Եակներուն մէշտեղ, ու երեցներուն երկրէն վերցնէ խաղաղութիւնը, որպէսզի մէշտեղ, կայսած էր Գառնուկ մը՝ որպէս մորթեն զիրար. ու մեծ սւլք մը տրուեցալ թէ մորթուած. ան ուներ եօթը եղջիւր անոր: 5 Երբ բացալ երրորդ կնիքը, լսեցի ու եօթը աչք, որոնք Աստուծոյ եօթը երրորդ Եակը՝ որ կ'ըսէր. «Եկուր ու տես»:

Յոզիներն են՝ որկուած ամբողջ երկիրը: Եւ տեսայ. ահա սեւ ձի մը կար, որուն 7 Ան ելաւ եւ առա գիրքը զահին վրայ վրայ հեծնողը՝ ձեռքին մէջ ունկ կշիռք բազմողին աջ ձեռքէն: 8 Երբ առա մը: 6 Չորս Եակներուն մէշտեն լսեցի ձայն գիրքը, չորս Եակներն ու բսանչորս մը՝ որ կ'ըսէր. «Կապիճ մը ցորենը՝ մէկ երեցները ինկան Գառնուկին առջեւ եւ դահեկանի, ու երեք կապիճ զարին՝ մէկ երկրպագէցին. անոնցմէ իւրաքանչիւրը

ուներ քնար մը, ու ոսկիէ սկալառակ մը՝ խունկերով լեցուն, որ սուրբերուն աղօթքներն են: 9 Անոնք կ'երգէին նոր գիրքը ըսելով. «Դուն արժանի ես առնելու այդ գիրքը եւ քակելու ասոր կնիքները. որովհետեւ մորթուեցար, ու քու արիւնովի զնեցիր մեզ Աստուծոյ համար՝ ամէն տոհմէ, լեզուէ, ժողովուրդէ

ու կ'ապրի, 10 թագաւորներ ու քահանաներ ըրիր մեզ Աստուծոյն, եւ երկրի ներքեւ տեսայ անձերը անոնց՝ որ վրայ պիտի թագաւորենք»: 11 Տեսայ, մորթուած էին Աստուծոյ խօսքին համար,

ու լսեցի ձայնը շատ հրեշտակներու՝ գահին վրայ բազմողին, Եակներուն եւ երեցներուն շուրջն էին. անոնց թիւը բիւրերով բիւր ու հազարներով հազար էր: 12 Անոնք բարձրածայն կ'ըսէին. «Այդ մորթուած Գառնուկը արժանի է ընդունելու գորութիւն, հարստութիւն, իմաստութիւն, ոյժ, պատիւ, փառք եւ օրինաբանութիւն»:

13 Ու լսեցի բոլոր արարածները՝ երկինքի մէջ, երկրի վրայ, երկրի ներքեւ եւ ծովու մէջ եղող, ու ամէն ինչ որ անոնց մէջ կայ, որոնք կ'ըսէին. «Գահին վրայ բազմողին եւ Գառնուկին՝ օրինաբանութիւն, պատիւ, փառք ու գորութիւն դարէ դար»: (այօն ց165) 14 Եւ չորս Եակները կ'ըսէին. «Ամէն»: Ու երեցները ինկան եւ երկրպագէցին:

6 Նայեցայ՝ երբ Գառնուկը բացաւ կնիքներէն մէկը», եւ լսեցի չորս Եակներէն մէկուն ձայնը՝ որոտումի ներքեւ՝ կարող էր բանալ այդ գիրքը, ոչ պէս, որ կ'ըսէր. «Եկուր ու տես»: 2 ալ նայի անոր: 4 Ես ալ սաստիկ կու լայի՝ եւ տեսայ. ահա ճերմակ ձի մը կար, բանի որ ոչ մէկը արժանի գտնուեցալ որուն վրայ հեծնողը ուներ աղեղ մը: բանալու այդ գիրքը, ոչ ալ նայելու անոր: Պասկ մը տրուեցալ անոր, ու դուրս

5 հսկ երեցներէն մէկը ըսալ ինծի. «Մի ելաւ իբր յաղթող՝ որպէսզի յաղթէ: 3 Երբ լար. ահա Յուլյայի տոհմէն եղող Արիմծը, բացա երկրորդ կնիքը, լսեցի երկրորդ Դաւիթի Արմատը, յաղթեց՝ որպէսզի Եակը՝ որ կ'ըսէր. «Եկուր»: 4 Ուրիշ, բանայ այդ գիրքը եւ քակէ ասոր եօթը շառագոյն ձի մը դուրս ելաւ, եւ անոր վրայ կնիքները: 6 Ու տեսայ թէ զահին եւ հեծնողին իշխանութիւն տրուեցալ՝ որ չորս Եակներուն մէշտեղ, ու երեցներուն երկրէն վերցնէ խաղաղութիւնը, որպէսզի մէշտեղ, կայսած էր Գառնուկ մը՝ որպէս մորթեն զիրար. ու մեծ սւլք մը տրուեցալ թէ մորթուած. ան ուներ եօթը եղջիւր անոր: 5 Երբ բացալ երրորդ կնիքը, լսեցի ու եօթը աչք, որոնք Աստուծոյ եօթը երրորդ Եակը՝ որ կ'ըսէր. «Եկուր ու տես»:

Յոզիներն են՝ որկուած ամբողջ երկիրը: Եւ տեսայ. ահա սեւ ձի մը կար, որուն 7 Ան ելաւ եւ առա գիրքը զահին վրայ վրայ հեծնողը՝ ձեռքին մէջ ունկ կշիռք բազմողին աջ ձեռքէն: 8 Երբ առա մը: 6 Չորս Եակներուն մէշտեն լսեցի ձայն գիրքը, չորս Եակներն ու բսանչորս մը՝ որ կ'ըսէր. «Կապիճ մը ցորենը՝ մէկ երեցները ինկան Գառնուկին առջեւ եւ դահեկանի, ու երեք կապիճ զարին՝ մէկ երկրպագէցին. անոնցմէ իւրաքանչիւրը

ուներ քնար մը, ու ոսկիէ սկալառակ մը՝ խունկերով լեցուն, որ սուրբերուն աղօթքներն են: 9 Անոնք կ'երգէին նոր գիրքը ըսելով. «Դուն արժանի ես առնելու այդ գիրքը եւ քակելու ասոր կնիքները. որովհետեւ մորթուեցար, ու քու արիւնովի զնեցիր մեզ Աստուծոյ համար՝ ամէն տոհմէ, լեզուէ, ժողովուրդէ

ու կ'ապրի, 10 թագաւորներ ու քահանաներ ըրիր մեզ Աստուծոյն, եւ երկրի ներքեւ տեսայ անձերը անոնց՝ որ վրայ պիտի թագաւորենք»: 11 Տեսայ, մորթուած էին Աստուծոյ խօսքին համար,

Եւ իրենց տուած վկայութեան համար: Կնքուած, Ուուրէնի տոհմէն՝ տասներկու 10 Անոնք բարձրածայն աղաղակեցին. հազար կնքուած, Գաղի տոհմէն՝ «Սնլր Եւ ճշնարիտ Տիրակայ, մինչեւ տասներկու հազար կնքուած, 6 Ասերի նրբ պիտի չդատես ու չառնես մեր տոհմէն՝ տասներկու հազար կնքուած, արինին վրէժը երկրի բնակիչներն»: 11 Նեփթաղիմի տոհմէն՝ տասներկու Ենրմակ պարեգօտ տրուեցաւ անոնցն հազար կնքուած, Մանասէի տոհմէն՝ իւրաքանչիւրին, Եւ ըսուեցաւ անոնց որ տասներկու հազար կնքուած, 7 Ծնաւոնի հանգչն թիշ մը ժամանակ այ, մինչեւ որ տոհմէն՝ տասներկու հազար կնքուած, ամբողջանան իրենց ծառայակիցներն Ղեւիի տոհմէն՝ տասներկու հազար ու անոնց Եղբայրները՝ որոնք պիտի կնքուած, Խաքարի տոհմէն՝ տասներկու սպաննուեխն իրենց պէս: 12 Տեսայ՝ Երբ հազար կնքուած, 8 Զաքուդոնի տոհմէն՝ բացաւ վեցերորդ կնիքը, Եւ ահա մեծ տասներկու հազար կնքուած, Ցովսէփի երկրաշարժ մը եղաւ: Արեւը սեւցաւ՝ տոհմէն՝ տասներկու հազար կնքուած, մազեղէն քուրծի մը պէս, լուսինը Բենիամինի տոհմէն՝ տասներկու հազար (բոլորովին) արինի գոյնի պէս եղաւ, կնքուած: 9 Ասկէ Ետք տեսայ, Եւ ահա մեծ 13 ու Երկինքի աստղերը ինկան երկրի բազմութիւն մը կար, որ ոչ մեկը կրնար վրայ, ինչպէս սաստիկ հովէն շարժուած համբեկ, բոլոր ազգերէն, տոհմերէն, թզենին կը թափէ իր տհաս պտուղները: Ժողովուրդներէն ու լեզուներէն: Անոնք 14 Երկինքը կծկուեցաւ ոյրուող կայնած Եին գահին առջեւ Եւ Գառնուկին մազաղաթի մը պէս, Եւ բոլոր լեռներն ու առջև՝ հազար ճերմակ պարեգօտներ ու կղզիները շարժեցան իրենց տեղերէն: արմաւենիներ բռնած իրենց ճեռքերուն 15 Երկրի թագաւորները, մեծամեծները, մէջ, 16 Եւ բարձրածայն կ'աղաղակէին. հարուստները, հազարապետները, «Փրկութիւնը մեր Աստուծոյնն Ե՝ որ կը զօրաւորները, Եւ բոլոր ստրուկներն բազմի գահին վրայ, նաեւ՝ Գառնուկինը»: ու բոլոր ազատները պահուցտեցան 17 Բոլոր հրեշտակները, որ կայնած Եին բարայրներու Եւ լեռներու ժայռերուն մէջ, գահին, Երեցներուն ու չորս Եակներուն 18 ու կ'ըսէին լեռներուն Եւ ժայռերուն. շուրջը, ինկան իրենց երեսին վրայ՝ գահին «Ինկէք մեր վրայ ու պահեցք մեզ գահին առջեւ, Եւ երկրպագեցին Աստուծոյ՝ վրայ բազմողին երեսէն, Եւ Գառնուկին բարկութենին: 19 Որովհետեւ անոր փանք, իմաստութիւնն, շնորհակալութիւնն, պատին, զօրութիւնն ու կարողութիւնն մեր Աստուծոյն՝ դարէ դար»: Ամէն»:

(այս ց165) 13 Երեցներէն մեկը ըսաւ ինծի. «Ո՞վ Են ասոնք՝ որ հազար Են ճերմակ պարեգօտներ, Եւ ուրկէ Եկած Են»: 14 Ես ալ ըսի անոր. «ՏՇՌ, դուն գիտես»: Ան ալ ըսաւ ինծի. «Ասոնք մեծ տառապանքէն Եկողներն Են, որ լուսցին իրենց պարեգօտները ու ճերմկցուցին զանոնք Գառնուկին արինով: 15 Ուստի Աստուծոյ գահին առջեւ Են, Եւ կը պաշտեն զինք ցերեկ ու գիշեր՝ իր տաճարին մէջ. Եւ գահին վրայ բազմողը պիտի բնակի անոնց մէջ: 16 Այլէս ոչ պիտի անօթենան, ոչ պիտի ծարաւնան, ոչ ալ արեւը կամ որեւէ տօթ պիտի իյնայ անոնց վրայ. 17 որովհետեւ Գառնուկը՝ որ գահին մէջտեղն Ե՝ պիտի հովուէ զանոնք, պիտի առաջնորդէ զանոնք դէպի կենարար ջուրերու աղբիւրները, Եւ Աստուծած

7 Ասկէ Ետք տեսայ չորս հրեշտակներ, որ կայնած Եին երկրի չորս անկիւնները ու բռնած Եին երկրի չորս հովերը, որպէսզի հով չփշէ՝ ոչ երկրի վրայ, ոչ ծովու վրայ, ոչ ալ ծարի մը վրայ: 2 Տեսայ նաեւ ուրիշ հրեշտակ մը, որ բարձրացաւ արեւելքէն Եւ ուներ ապրող Աստուծոյ կնիքը: Ան բարձրածայն աղաղակեց այն չորս հրեշտակներուն, որոնց իշխանութիւն տրուած Եր վնասելու երկրին ու ծովուն. 3 «Այի Վնասե՝ ոչ երկրին, ոչ ծովուն, ոչ ալ ծառերուն, մինչեւ որ կմբենք մեր Աստուծոյն ծառամերուն ճակատը»: 4 Լսեցի կնքուածներուն թիվը. հարիւր բառասունչորս հազար կնքուած, Խսրայէլի որդիներուն բոլոր տոհմերէն. 5 Ցուլայի տոհմէն՝ տասներկու հազար

բոլոր արցունքները պիտի սրբէ անոնց բնակիչներուն՝ այն միւս փողի ձայներուն աշքերէն»:

8 Երբ բացաւ եօթներորդ կնիքը, լրութիւն եղաւ երկինքը՝ կէս ժամու չափ: **2** Ու տեսայ այն եօթը հրեշտակները՝ որ կայնած էին Աստուծոյ առջեւ. եօթը փողեր տրուեցան անոնց: **3** Ուրիշ հրեշտակ մը եկաւ եւ կայնեցաւ զրհասեղանին առջեւ. ան ուներ ոսկի խնկանց մը, ու շատ խունկ տրուեցաւ իրեն, որպէսզի ընծայէ բոլոր սուրբերուն աղօթքներուն հետ՝ գահին առջեւ եղող ոսկի զրհասեղանին վրայ: **4** Եւ խունկերուն ծուխը՝ սուրբերուն աղօթքներուն հետ՝ հրեշտակին ձեռքէն բարձրացաւ Աստուծոյ առջեւ: **5** Ապա հրեշտակը առաւ խնկանցը, լեցուց զայն զրհասեղանին կրակեն, ու նետեց երկրի վրայ. եւ ձայներ, որոտումներ, փայլակներ ու երկրաշարժ եղան: **6** Եւ եօթը հրեշտակները, որ ունին եօթը փողերը, պատրաստուեցան հնչեցնելով զանոնք: **7** Առաջին հրեշտակը հնչեցուց փողը, եւ արիւնով խառնուած կարկուտ ու կրակ եղաւ եւ նետուեցաւ երկրի վրայ. (Երկրի մէկ երրորդը այրեցաւ,) ծառերուն մէկ երրորդը այրեցաւ, ու ամէն կանաչ խոտ այրեցաւ: **8** Երկրորդ հրեշտակը հնչեցուց փողը, եւ հրավառ մեծ լերան պէս բան մը նետուեցաւ ծովը. ծովուն մէկ երրորդը արիւն եղաւ, **9** ծովուն մէջ ապրող արարածներուն մէկ երրորդը մեռաւ, ու նաևերուն մէկ երրորդը փճացաւ: **10** Երրորդ հրեշտակը հնչեցուց փողը, ու երկինքէն մեծ աստղ մը խնկաւ՝ շահի պէս վառելով. ան խնկա գետերուն մէկ երրորդին եւ ջուրերու աղբիւներուն վրայ: **11** Այդ աստղին անունը Օշինդր էր, ու ջուրերուն մէկ երրորդը օշինդր եղաւ, եւ շատ մարդիկ մեռան ջուրերէն՝ քանի որ դառնացած էին: **12** Չորրորդ հրեշտակը հնչեցուց փողը, ու արեւին մէկ երրորդը զարնուեցաւ, նաեւ լուսինին մէկ երրորդը եւ աստերուն մէկ երրորդը. հետեւարա անոնց մէկ երրորդը խաւարեցաւ, օրուան մէկ երրորդը չլուսաւորուեցաւ, նմանացաւ՝ գիշերուան: **13** Տեսայ, ու լսեցի երկնիքի մէջտեղին թռչող հրեշտակ մը՝ որ բարձրածայն կ'ըսէր. «Վայ, վայ, վայ երկրի առջեւ եղող ոսկի զրհասեղանին

բնակիչներուն՝ այն միւս փողի ձայներուն համար, որ երեք հրեշտակները պիտի հնչեցնեն»:

9 Եհնգերորդ հրեշտակը հնչեցուց փողը, ու տեսայ աստղ մը՝ որ երկինքէն խնկաւ երկրի վրայ: Անդունի գուրիին բանախն տրուեցաւ անոր. (*Abyssos g12*) **2** ան ալ բացաւ անդրւնին գուրը, եւ այդ գուրին ծուխ բարձրացաւ՝ մեծ հնոցի մը ծուխին պէս: Արեւն ու օդը խաւարեցան գուրին ծուխէն: (*Abyssos g12*) **3** Ծուխէն մարախներ ելան երկրի վրայ, եւ անոնց իշխանութիւն տրուեցաւ՝ երկրի կարիճներուն ունեցած իշխանութեան պէս: **4** Ըստեցաւ անոնց որ վնասեն ոչ երկրի խոտին, ոչ որեւէ կանաչութեան, ոչ ալ որեւէ ծառի, հապա միայն այն մարդոց՝ որոնք չունին Աստուծոյ կնիքը իրենց ճակատին վրայ: **5** Յրաման տրուեցաւ անոնց որ չսպաննեն զանոնք, հապա տանջեն զանոնք հինգ ամիս. անոնց տուած տանջանքը՝ կարիճի տուած տանջանքին պէս էր, երբ կը խայթէ մարդը: **6** Այդ օրերը մարդիկ պիտի փնտուն մահը, սակայն պիտի չզտնեն. պիտի ցանկան մեռնի, բայց մահը պիտի փախչի իրենցմէ: **7** Մարախները կը նմաննին պատերազմի պատրաստուած ծիերու. անոնց գլուխներուն վրայ կային որպէս թէ ոսկի պսակներ, եւ անոնց երեսները մարդոց երեսներուն պէս էին: **8** Ունէին մազեր՝ կիներու մազերուն պէս. անոնց ակրանները՝ առիւններու ակրաններուն պէս էին: **9** Ունէին գրահներ՝ երկաթէ գրահներու պէս, իսկ անոնց թեւերուն ձայնը՝ պատերազմի վազող բազմաթիւ ծիերէ բաշուած կառքերու ձայնին պէս էր: **10** Ունէին պոչեր՝ կարիճներու նման, ու խայթոցներ կային պոչերուն վրայ: Իշխանութիւն ունէին հինգ ամիս վնասելու մարդոց, **11** եւ իրենց վրայ թագաւոր ունեին անդունդին հրեշտակը, որուն անունը երրայերէն Աբաղոն Է, իսկ յունարէն՝ Ապոլիոն: (*Abyssos g12*) **12** Մէկ վայը անցաւ. ասկէ ետք ահա երկու վայ ալ կու զայ: **13** Վեցերորդ հրեշտակը հնչեցուց փողը, ու լսեցի ձայն մը՝ Աստուծոյ առջեւ եղող ոսկի զրհասեղանին

չորս եղջիւրներէն, 14 որ կ'ըսէր եօթը որոտումները խօսեցան, ու մի գրեր փող ունեցող վեցերորդ հրեշտակին. զանոնք»: 5 Այն հրեշտակը որ տեսած էի՝ «Արձակէ Եփրատ մեծ գետին վրայ կայսած ծովուն վրայ եւ ցամաքին վրայ, կապուած չորս հրեշտակները»: 15 Եւ իր (աջ) ձեռքը բարձրացուց երկինք, 6 արձակուեցան այն չորս հրեշտակները, ու երդում քրաւ անով՝ որ դարձ դար՝ որ պատրաստուած էին ժամուան, կ'ապրի, եւ ստեղծեց երկինքն ու ինչ օրուան, ամսուան ու տարուան համար՝ որ անոր մէջ է, երկիրը եւ ինչ որ անոր որպէսզի սպաննեն մարդոց մէկ երրորդը: մէջ է, ու ծովը եւ ինչ որ անոր մէջ 16 Զիաւոր զօրքերուն թիւր երկու բիւր է, թէ այլ ժամանակ պիտի չըլլայ: (այն բիւր) Եր. ես լսեցի անոնց թիւր: 17 ց165 7 Հապա՞ եօթներորդ հրեշտակին Այսպէս՝ տեսիլիքին մէջ տեսայ ձիերը ձայնին օրերը, երբ սկսի փող հնչեցնել, եւ անոնց վրայ հեծնողները, որոնք Աստուծոյ խորհուրդը պիտի կատարուի, ունէին կրակի, յակինքի ու ծծումքի ինչպէս ինք աւետած էր իր ծառաներուն՝ գոյն զրահներ: Զիերուն գլուխները մարզարեներուն: 8 Այն ձայնը՝ որ լսեր առիւծներու գլուխներու պէս էին. Եի երկինքն դարձեալ խօսեցաւ ինծի կրակ, ծուխ եւ ծծումք կ'ելլէին անոնց եւ ըսաւ. «Գնա, առ այն բաց գրքոյկը՝ բերաննես: 19 Այս երեք (պատուհաս) ներէն որ ծովուն ու ցամաքին վրայ կայնող մարդոց մէկ երրորդը սպաննուեցաւ, հրեշտակին ձեռքին մէջ է»: 9 Ես ալ գացի այսինքն՝ կրակէն, ծուխն ու ծծումքէն, հրեշտակին եւ ըսի անոր. «Տնը ինծի այդ որոնք կ'ելլէին անոնց բերաննես: 19 գրքոյկը»: Ան ալ ըսաւ ինծի. «Մօ ասիկա Որովհետեւ անոնց իշխանութիւնը ու լսիք. պիտի դառնացնէ փորդ, բայց իրենց բերաններուն եւ պոչերուն մէջ մեղրի պէս անոյշ պիտի ըլլայ բերանիդ էր, բանի որ անոնց պոչերը նման էին մէջ»: 10 Առի գրքոյկը հրեշտակին ձեռքին օձերու, եւ ունէին գլուխներ՝ որոնցմով եւ լափեցի զայն: Մեղրի պէս անոյշ էր կը վնասէին: 20 Միւս մարդիկը՝ որ բերանիս մէջ, բայց երբ կերայ՝ փորս չսպաննուեցան այս պատուհասներէն, դառնացաւ: 21 Ան ալ ըսաւ ինծի. «Պետք է չապաշխարեցին իրենց ձեռքերուն որ դուն դարձեալ մարզարեանաս շատ գործերէն՝ որ չերկրպագեն դեւերուն, ժողովուրդներու, ազգերու, լեզուներու եւ նաեւ ոսկիէ, արծաթէ, պղինձէ, բարձ թագաւորներու մասին»:

ու փայտէ շինուած կուռքերուն, 11 Ինծի տրուեցաւ եղէ մը՝ գաւազանի որոնք ոչ կրնան տեսնե, ոչ լսե, ոչ ալ բալել: 21 Նաեւ չապաշխարեցին ոչ իրենց մարդասպանութիւններէն, ոչ իրենց կախարդութիւններէն, ոչ իրենց պոռնկութեննեն, ոչ ալ իրենց նման, եւ կայնած հրեշտակը ըսաւ. «Ոտքի ելիր ու չափէ Աստուծոյ տաճարը, զոհասեղանը, եւ անոր մէջ երկրպագողները: 2 Բայց ձգէ գալիքը՝ որ տաճարէն դուրս է, ու մի չափեր զայն, որովհետեւ ան տրուած է

10 Տեսայ ուրիշ հզօր հրեշտակ մը՝ որ հեթանոսներուն. անոնք ոտնակիս պիտի կ'իջնէր երկինքն Յազած էր ամայ ընեն սուրբ բաղաքը՝ բառասուներկու մը, եւ ծիածան մը կար իր գլուխին վրայ: ամիս: 3 Ես զօրութիւն պիտի տամ իմ Եր երեսը արեւի պէս էր, ու ոտքերը՝ երկու վկաներուս, եւ անոնք՝ քուրծ կրակէ սիւներու պէս. 2 ձեռքին մէջ ունէր հազած՝ պիտի մարզարեանան հազար բացուած գրքոյկ մը: Եր աջ ոտքը դրաւ երկու հարիւր վաթասուն օր: 4 Ասոնք ծովուն վրայ, իսկ ծախս՝ ցամաքին վրայ, այն երկու ձիթենիներն ու երկու 3 եւ բարձրածայն աղաղակեց՝ առիւծի մը աշուանակներն են՝ որ կը կանգնին մոնչիւնին պէս: Երբ աղաղակեց, եօթը երկրի Տէրոց առշեւ: 5 Եթէ մէկը որոտումները խօսեցան իրենց ձայներով: ուզէ վնասել անոնց, կրակ պիտի ելլէ 4 Երը եօթը որոտումները խօսեցան՝ ես անոնց բերաննեն եւ պիտի լափէ իրենց պիտի գրէի, բայց լսեցի երկինքն ձայն թշնամիները. եթէ մէկը ուզէ վնասել մը՝ որ կ'ըսէր. «Կնքէ այն բաները՝ որ անոնց, պէտք է որ այսպէս մեռցուի: 6

Ասոնք իշխանութիւն ունին երկինքը որ էիր, որովհետեւ կիրարկեցիր՝ քու մեծ գոցերու, որպէսզի անձրեւ չտեղայ իրենց գօռութիւնդ ու թագաւորեցիր: 18 Ազգերը մարգարեւութեան օրերը. իշխանութիւն բարկացան. քու բարկութիւնդ եկաւ, նաեւ ունին նաեւ ջուրերուն վրայ՝ արիւն մեռեներուն ատեն՝ որպէսզի դատուին, դարձնելու զանոնք, եւ զարնելու երկիրը եւ դուն վարձատրես քու ծառաներոյ՝ ամեն տեսակ պատուհասներով՝ քանի մարգարեները, սուրբերն ու քու անունեդ անգամ որ ուզեն: 7 Երբ աւարտեն իրենց վարկացան. քու բարկութիւնդ եկաւ, նաեւ վկայութիւնը, այն ատեն անդունիեն բարձրացող զազանք պիտի պատերազմի անոնց հետ, պիտի յաղթէ անոնց եւ պիտի մեռցնէ զանոնք: (Abyssos g12) 8 Երեւցաւ իր տաճարին մէջ, ու եղան Անոնց դիակները ինկած պիտի մնան փայլակներ, ձայներ, որոտումներ, հրապարակին վրայ այն մեծ քաղաքին՝ երկրաշարժ եւ խոշոր կարկուտ:

որ հոգեւորապէս Սոդոմ ու Եգիպտոս կը կոչուի, ուր մեր Տէրն ալ խաչուեցաւ: 9 Եւ ժողովուրդները, տոհմերը, լեզուներն ու ազգերը պիտի տեսնեն անոնց դիակները երեք ու կես օր, ու թոյլ պիտի չտան որ անոնց դիակները դրուին գերեզմանի մէջ: 10 Երկրի բնակիչները պիտի ուրախանան անոնց համար, պիտի զուարճանան, եւ մինչեւ անգամ ընծաներ պիտի դրկեն իրարու. որովհետեւ այս երկու մարգարեները տանջած էին Երկրի բնակիչները: 11 Երեք ու կես օր ետք, Աստուծմէ եկող կեանքի հոգի մտաւ անոնց մէջ, կայնեցան իրենց ոտքերուն վրայ, ու մեծ վախ համակեց զիրենք տեսնողները”: 12 Լսեցին երկինքն հզօր ձայն մը՝ որ կ’ըսէր իրենց. «Յն բարձրացէք»: Եւ ամպով մը երկինք բարձրացան, ու իրենց թշնամիներն ալ տեսան զիրենք: 13 Նոյն ժամուն հզօր երկրաշարժ մը եղաւ, եւ քաղաքին մէկ տասներորդը կործանեցաւ: Եօթը հազար մարդկի սպաննուեցան այդ երկրաշարժէն. մնացողները վախցան ու փառք տուին երկինքի Աստուծոյն: 14 Երկրորդ վայր անցաւ. ահա Երրորդ վայր շուտով կու գայ: 15 Եօթներորդ հրեշտակը հնչեցուց փողը, ու երկինքի մէջ եղան հզօր ձայներ՝ որ կ’ըսէին. «Աշխարհի թագաւորութիւնները եղան մեր Տէրոց եւ իր Օծեախն, ու ան պիտի թագաւորէ դարէ դար”»: (aiōn g165) 16 Քսանչորս երեցները, որոնք բազմած էին իրենց զահերուն վրայ՝ Աստուծոյ առջեւ, ինկան իրենց երեսին վրայ ու երկրապագեցին Աստուծոյ՝ ըսելով. 17 «Քեզմէ շնորհակալ ենք, Տէր, Ամենակալ Աստուած, որ ես եւ

12 Մեծ նշան մը երեւցաւ երկինքի մէջ.- կին մը՝ արեւը հազար, լրտինը՝ իր ոտքերուն ներբեւ, եւ տասներկու աստղե պսակ մը՝ իր գլուխին վրայ, 2 յոյ ըլլալրվ կ’աղաղակեր. երկունքի ցաւ կը քաշէր ու կը տանջուէր ծնաներու համար: 3 Ուրիշ նշան մըն ալ երեւցաւ երկինքի մէջ. ահա մեծ շառագոյն վիշապ մը կար, որ ունէր եօթը գլուխ ու տասը եղջիկ, եւ իր գլուխներուն վրայ՝ եօթը թագ: 4 Անոր պոչը կը քաշէր երկինքի աստղերուն մէկ երրորդը, ու նետեց զանոնք երկրի վրայ: Վիշապը կայնեցաւ այս կնոջ առջեւ՝ որ ծնամերու մօտ էր, որպէսզի լափէ անոր զաւակը՝ երբ ծնի: 5 Կինը ծնաւ արու զաւակ մը, որ երկարէ զաւազանով պիտի հովուէր բոլոր ազգերը: Անոր զաւակը յափշտակուեցաւ Աստուծոյ եւ անոր գահին բով: 6 Կինն ալ փախաւ անապատը, ուր Աստուծմէ տեղ պատրաստուած էր անոր, որպէսզի հոն կերակրուի հազար երկու հարիւր վաթաւուն օր: 7 Ազա պատերազմ եղաւ երկինքի մէջ. Միքայէլ եւ իր հրեշտակները պատերազմեցան վիշապին հետ: Վիշապն ալ պատերազմեցաւ իր հրեշտակներով, 8 բայց չկրցաւ յաղթեւ, ու երկինքի մէջ այ տեղ չգտնուեցաւ անոնց: 9 Ուստի վտարուեցաւ մեծ վիշապը, այն նախկին օձը՝ Զարախոս ու Սատանայ կոչուած, որ մոլորեցուց ամբողջ երկրագունդը. վտարուեցաւ դէափ երկիր, եւ իր հրեշտակները վտարուեցան իրեն հետ: 10 Ու լսեցի երկինքի մէջ հզօր ձայն մը՝ որ կ’ըսէր. «Քիմա եղաւ մեր Աստուծոյն փրկութիւնը,

գորութիւնն ու թագաւորութիւնը, անոր հետ»: 5 Անոր տրուեցաւ բերան եւ անոր Օծեալին իշխանութիւնը. մը՝ մեծ քաներ եւ հայիոյութիւններ որովիետեւ խորտակուեցաւ մեր խօսող, ու իշխանութիւն տրուեցաւ եղբայրներուն Ամբաստանողը, որ ցերեկ անոր՝ ընելու իր կամքը քառասուներկու ու զիշեր կ'ամբաստանէր զանոնք մեր ամիս: 6 Հայիոյութեամբ բացաւ Աստուծոյն աջջեւ: 11 Անոնք յաղթեցին իր բերանը Աստուծոյ դեմ, եւ անոր՝ Գառնուկին արինով եւ իրենց հայիոյց անոր անունին, խորանին ու վկայութեան խօսքով, ու չփրեցին երկինքը բնակողներուն դէմ: 7 Անոր իրենց անձը՝ մինչեւ մահ: 12 Ուստի իշխանութիւն տրուեցաւ սուրբերուն ուրախացք, երկինք, եւ դուք՝ որ կը հետ պատերազմելու եւ յաղթելու անոնց: բնակիք անոր մէջ. վայ երկրին ու ծովուն, Անոր իշխանութիւն տրուեցաւ բոլոր որովիետեւ Չարախոսը իշաւ ձեզի՝ տոհմերուն (եւ ժողովուրդներուն) ու սաստիկ զայրոյթով, քանի որ գիտէ թէ լեզուներուն եւ ազգերուն վրայ: 8 Անոր ունի կարճ ժամանակ»: 13 Երբ վիշապը պիտի երկրազեն բոլոր անոնք որ կը տեսաւ թէ ինք նետուեցաւ երկրի վրայ, բնակին երկրի վրայ եւ որոնց անունը հայլածնեց արու զաւակ ծնանող կինը: 14 աշխարհի հիմնադրութենեն ի վեր Մեծ արծիվ երկու թեւեր տրուեցան այդ գրուած չէ մորթուած Գառնուկին կենանքի կնոջ, որպէսզի թռչի դէպի անապատ, իր գիրքին մէջ»: 9 Ո՞վ որ ականջ ունի, թող տեղը՝ ուր պիտի կերակրուէր ժամանակ լսէ: 10 Ա՞ն որ գերեվարէ, ինք գերի պիտի մը, ժամանակներ ու կէս ժամանակ՝ տարուի, ան որ սուրով սպաննէ, պէտք է հեռու օծին երեսէն: 15 Իսկ օձը իր որ սուրով սպաննուի: Յնի է սուրբերուն բերանէն հեղեղի պէս ջուր թափեց կնոջ համբերութիւնն ու հաւատքը: 11 Տեսայ ետեւէն, որպէսզի հեղեղով ընկղմէ զայն: նաեւ ուրիշ զազան մը, որ կը բարձրանար 16 Բայց երկիրը օգնեց կնոջ. երկիրը երկըն. ունէր երկու եղջիւր՝ զառնուկի բացաւ իր բերանը եւ կլլեց այն հեղեղը՝ նման, եւ կը խօսէր վիշապի պէս: 12 որ վիշապը թափեց իր բերանէն: 17 Կը վարէր առաջին զազանին ամբողջ Վիշապն ալ բարկացաւ կնոջ դեմ, ու իշխանութիւնը՝ անոր առջեւ, ու կը զնաց պատերազմելու անոր զարմէն ստիպէր երկիրը եւ անոր բնակիչները՝ մնացողներուն հետ, որոնք կը պահէն որ երկրազեն առաջին զազանին, Աստուծոյ պատուիրանները եւ ունէին որուն մահացու վերքը բուժուած էր: 18 Յիսուսի վկայութիւնը: Ապա կայնեցայ Մեծ նշաններ կ'ընէր, եւ մինչեւ անզամ երկինքն կրակ կ'իշեցնէր երկրի վրայ՝ մարդոց առջեւ: 14 Կը մոլորեցնէր երկրի բնակիչները այն նշաններով՝ որ ընելու կարողութիւն տրուած էր իրեն՝ զազանին առջեւ: Կ'ըսէր երկրի բնակիչներուն որ շինեն պատկերը այն զազանին՝ որ սուրով վիրաւորուած էր բայց ապրեցաւ: 15 Եւ կարողութիւն տրուեցաւ իրեն՝ որ հոգի տայ զազանին պատկերին, որպէսզի զազանին պատկերը խօսի, նաեւ մեռցնել տայ բոլոր անոնք՝ որ չեն երկրազենը զազանին պատկերին: 16 Կը ստիպէր բոլիրն ալ, զգտիկ թէ մեծ, հարուստ թէ աղքատ, ազատ թէ ստրուկ, որ դրոշմ ընդունին իրենց աջ ծեռքին վրայ կամ իրենց ճակատին վրայ, 17 որպէսզի ոչ մէկը կարենայ զնել կամ ծախտել բայց միայն ան՝ որ ունի դրոշմը, կամ զազանին անունը, կամ անոր անունին թիւը: 18 Յնի

13 Տեսայ թէ զազան մը կը բարձրանար ծովին. ան ունէր եօթը գրուիս ու տասը եղջիւր: Անոր եղջիւրներուն վրայ տասը թագ կար, եւ անոր գլուխներուն վրայ՝ հայիոյութեան անուններ: 2 Վյդ զազանը նման էր ընծառիւծի. անոր ոտքերը՝ արջի ոտքերու պէս էին, եւ անոր երախը՝ առիւծի երախի պէս: Վիշապը տուալ անոր իր զօրութիւնը, իր զահն ու մեծ իշխանութիւն: 3 Անոր գլուխներէն մէկը մորթուածի պէս էր. բայց անոր մահացու վերքը բուժուեցաւ, եւ ամբողջ երկիրը սրամանալով զազանին հետեւեցաւ: 4 Անոնք երկրազեցին վիշապին՝ որ իշխանութիւն տուալ զազանին, ու երկրազեցին զազանին՝ ըսելով. «Ո՞վ նման է զազանին. ո՞վ կրնայ պատերազմիլ

Ե իմաստութիւնը. ով որ միտք ունի, թող եւ ծծումքով պիտի տանջուի սուրբ հաջու՛ զազանին թիւը, քանի որ մարդու հրեշտակներուն առջեւ ու Գառնուկին մը թիւն է, եւ անոր թիւը՝ վեց հարիւր վաթունվեց է:

14

Յետոյ նայեցայ, եւ ահա Գառնուկը կայնած էր Սիոն լերան վրայ, ու անոր հետ հարիւր քառասունչորս հազար, որոնց ճակատին վրայ գրուած էր (անոր անունը եւ) անոր Յօր անունը: 2 Ու լսեցի երկինքեն ձայն մը՝ յորդառատ ջուրերու ձայնի պէս, եւ հզօր որոստովի մը ձայնին պէս. լսած ձայնս կը նմանէր քնարահարներուն նուազած քնարներու ձայնին: 3 Անոնք կ'երգէին նոր երգ մը՝ գահին, չորս Եակներուն ու երեցներուն առջեւ. ոչ մէկը կրնար սորվիլ այդ երգը՝ քացի այդ հարիւր քառասունչորս հազարէն, որոնք գնուած էին երկրէն: 4 Ասոնք անոնք են՝ որ չպիտուցան կիներու հետ, քանի որ կոյս են: Ասոնք անոնք են՝ որ կը հետեւին Գառնուկին, ուր որ ան երթայ. ասոնք գնուցան մարդոց մէջէն՝ երախայրիք ըլլայու Աստուծոյ ու Գառնուկին: 5 Նենգութիւն չգտնուեցաւ իրենց բերանը, որովհետեւ անարատ են: 6 Տեսայ նաեւ ուրիշ հրեշտակ մը, որ կը թռչէր երկինքի մէջ եւ ունէր յալիտենական աւետարանը՝ քարոզելու երկրի վրայ քնակող բոլոր ազգերուն, տոհմերուն, լեզուներուն ու ժողովուրդներուն: (αισθίος ց166) 7

Ան քարծրածայն կ'ըսէր. «Վախցէք Աստուծմէ եւ փառք տուէք անոր, որովհետեւ անոր դատաստանին ժամը հասաւ. երկրագեցէք անոր՝ որ ստեղծեց երկինքը, երկիրը, ծովն ու ջուրերուն աղբիւրները»: 8 Ուրիշ հրեշտակ մը հետեւեցաւ անոր եւ ըսաւ. «Կործանեցաւ, կործանեցաւ մեծ Քարելոնք, որովհետեւ բոլոր ազգերուն խնցուց իր պոռնկութեան զայրոյթի գինիէն»: 9 Երրորդ հրեշտակ մըն ալ հետեւեցաւ անոնց ու քարծրածայն ըսաւ. «Ո՞վ որ երկրագէ գազանին ու անոր պատկերին, եւ ընդունի անոր դրոշմը իր ճակատին կամ իր ծեռքին վրայ, 10 մը՝ մեծ եւ զարմանայի. Եօթը անիկա պիտի խմէ Աստուծոյ զայրոյթի հրեշտակներ՝ որոնք ունեին Եօթը վերջին գինիէն, որ անխառն լեցուած է անոր պատուհանները, որովհետեւ անոնցմով քարկութեան բաժակին մէջ, ու կրակով կ'աւարտէր Աստուծոյ զայրոյթը: 2 Տեսայ

պիտի բարձրանայ դարէ դար». ցերեկ ու գիշեր հանգատութիւն պիտի չունենան անոնք՝ որ կ'երկրպագեն զազանին ու անոր պատկերին, եւ ով որ կ'ընդունի անոր անունին դրոշմը»: (αισθ ց165) 12 Յն է համբերութիւնը սուրբերուն, որոնք կը պահեն Աստուծոյ պատուիրաններն ու Յիսուսի հաւատքը: 13 Ու լսեցի երկինքեն ձայն մը՝ որ կ'ըսէր. «Գրէ. այժմէն իսկ երանելի են այն մեռելները՝ որ կը մեռնին Տերոշմով»: «Այն, - կ'ըսէ Յոզին, - թող հանգչին իրենց աշխատանքէն, քանի որ իրենց գործերը կը հետեւին իրենց»: 14 Ապա նայեցայ, եւ ահա ճերմակ ամպ մը կար, ու ամպին վրայ մէկը քազմած էր՝ մարդու Որդիին նման. իր գլուխը ուներ ոսկիէ պսակ մը, եւ իր ծեռքին մէջ՝ սուր մանգաղ մը: 15 Ուրիշ հրեշտակ մը դուրս ելաւ տաճարէն, ու քարծրածայն աղաղակեց ամպին վրայ քազմողին. «Դրկէ քու մանգաղդ եւ հնձէ. որովհետեւ հնձելու ժամը հասաւ, քանի որ երկրի հունձքը հասունցած է»: 16 Ամպին վրայ կը քազմողն ալ դրաւ իր մանգաղը երկրի վրայ, ու երկիրը հնձուեցաւ: 17 Ուրիշ հրեշտակ մը դուրս ելաւ երկինքի մէջ Եղող տաճարէն. ինք ալ ունէր սուր մանգաղ մը: 18 Նաեւ զրիասեղանն ուրիս ելաւ ուրիշ հրեշտակ մը՝ որ իշխանութիւն ուներ կրակին վրայ. հզօր կանչով գոչեց անոր՝ որ ուներ սուր մանգաղը. «Դրկէ քու սուր մանգաղդ ու կթէ երկրի այգիին ողկոյզները, որովհետեւ անոր խաղողները հասունցած են»: 19 Ուստի այդ հրեշտակը դրաւ իր մանգաղը երկրի վրայ, կթէց երկրի այգիին խաղողները եւ նետեց Աստուծոյ զայրոյթի մեծ հնձանին մէջ: 20 Յնձանը կոյսուեցաւ քաղաքէն դուրս, ու արիւն ելաւ հնձամմէն՝ մինչեւ ծիերուն սանձերը, հազար վեց հարիւր ասպարէզի տարածութեան վրայ:

15 Երկինքի մէջ տեսայ ուրիշ նշան մը՝ մեծ եւ զարմանայի. Եօթը անիկա պիտի խմէ Աստուծոյ զայրոյթի հրեշտակներ՝ որոնք ունեին Եօթը վերջին գինիէն, որ անխառն լեցուած է անոր պատուհանները, որովհետեւ անոնցմով քարկութեան բաժակին մէջ, ու կրակով կ'աւարտէր Աստուծոյ զայրոյթը: 2 Տեսայ

նաեւ որպէս թէ ապակեղէն ծով մը՝ կ'ըսէր. «Արդար ես, դուն՝ որ ես եւ որ կրակով խառնուած. անոնք որ յաղթած էիր, ու սուրբ ես՝ որ այսպէս դատեցիր, և էին զազանին, անոր պատկերին եւ որովհետեւ անոնք թափեցին սուրբերուն անոր անունին թիւին, կայնած էին եւ մարգարէներուն արիւնը. դուն արիւն ապակեղէն ծովուն վրայ՝ ունենալով խմել տուիր անոնց՝ քանի որ արժանի Աստուծոյ քնարները: ՅԱՆՈՒՔ կ'երգէին են»: 7 Ու զրհասեղանն լսեցի՝ որ կ'ըսէր. Աստուծոյ ծառային՝ Մովսէսի երգը, «Այն, ՏԵՇ, Ամենակայ Աստուած, քու ու Գառնուկին երգը, ըսելով. «Մեծ եւ դատաստաններդ ճշմարիտ եւ արդար սքանչելի են քու գործերդ, ՏԵՇ, Ամենակայ են»: 8 Չորրորդ հրեշտակը թափեց իր Աստուած. արդար ու ճշմարիտ են սկաւառակը արեւին վրայ, 9 ու զօրութիւն քու ճամբաններդ, Ազգերուն թագաւոր: տրուեցաւ անոր՝ որ կրակով տօթակէց 4 ՏԵՇ, ով պիտի չզահնայ քեզմէ եւ ընէ մարդիկը: Մարդիկ տօթակէց չփառաւորէ քու անունի, որովհետեւ եղան սաստիկ տօթէն, եւ հայիոյեցին միակ սուրբը դուն ես. արդարեւ բոլոր անունը Աստուծոյ՝ որ իշխանութիւն ազգերը պիտի զան ու երկրպագեն ունի այս պատուհաններուն վրայ. բայց քու առջեւդ, քանի որ քու արդար չապաշխարեցին՝ որ փառք տան անոր: դատավճիռներդ յայտնաբերուեցան»: 5 10 Յինգերորդ հրեշտակը թափեց իր Ասլէ ետք նայեցայ, եւ ահա երկինքի սկաւառակը զազանին զահին վրայ, ու մեծ բացուեցաւ վկայութեան խորանին անոր թագաւորութիւնը խաւարեցաւ: տաճարը: 6 Եօթը պատուհաններ Յաւեն՝ մարդիկ կը ծամէին իրենց լեզուն, ունեցող եօթը հրեշտակները դուրս 11 ու հայիոյեցին երկինքի Աստուծոյն՝ ելան տաճարէն, մաքուր ու փայլուն իրենց ցաւերուն եւ պալարներուն կտաւ հազած, եւ ոսկիէ գոտի կապած պատճառով. բայց չապաշխարեցին իրենց կուրծքին վրայ: 7 Չորս Եակներէն իրենց գործերէն: 12 Վեցերորդ հրեշտակը մէկը՝ եօթը հրեշտակներուն տուալ թափեց իր սկաւառակը Եփրատ եօթը ոսկիէ սկաւառակներ, լեցուն դարձ մեծ գետին վրայ, ու անոր ջուրերը դար՝ ապրող Աստուծոյ զայրոյթով: (այօն ցամքեցան, որպէսզի պատրաստուի ց165) 8 Ու տաճարը ծուխով լեցուեցաւ՝ արեւելքի թագաւորներուն ճամբան: 13 Աստուծոյ փառքին եւ անոր զօրութեան Տեսայ թէ վիշապին թերանէն, զազանին պատճառով. ոչ մէկը կրնար մտնել թերանէն եւ սուտ մարգարէին թերանէն տաճարը, մինչեւ որ իրագրդծուեին եօթը դրւս ելան երեք անմաքուր ոգիներ՝ հրեշտակներուն եօթը պատուհանները: գորտերու նմանոյ: 14 Արդարեւ անոնք դեւերու ոգիներ էին, որ նշաններ կ'ընէին ու կ'երթային ամբողջ երկրագունդի թագաւորներուն, որպէսզի հաւաքն զանոնք Ամենակայ Աստուծոյ այդ մեծ օրուան պատերազմին համար: 15 (Ահա զոյի պէս կրու զամ. երանի անոր՝ որ արթուն կը կենայ եւ կը պահէ իր հանդերձները, որպէսզի մերկ շրջի ու իր անվայելչութիւնը չտեսնուի:) 16 Եւ հաւաքնեցին զանոնք տեղ մը, որ երրայերէն Արմագեդոն կը կոչուի: 17 Եօթներորդ հրեշտակը թափեց իր սկաւառակը օղին մէջ, ու երկինքի տաճարէն՝ զահին հզօր ձայն մը ելաւ, որ կ'ըսէր. «Եղան»: 18 Եւ փայլակներ, ձայներ ու որոտումներ՝ եղան: Յզօր երկրաշարժ մըն ալ եղաւ. այդակի մեծ ու հզօր երկրաշարժ եղած չէր երկրի վրայ՝

16 Լսեցի տաճարէն հզօր ձայն մը՝
որ կ'ըսէր եօթը հրեշտակներուն.
«Գացէթ, թափեցէթ Աստուծոյ զայրոյթին
(եօթը) սկաւառակները երկրի վրայ»: 2
Առաջին հրեշտակը գնաց եւ թափեց իր սկաւառակը երկրի վրայ. գէշ ու չարորակ պալար մը եղաւ այն մարդոց վրայ՝ որ ունէին զազանին դրոշմը, եւ անոնց վրայ՝ որ կ'երկրպագէին անոր պատկերին: 3 Երկրորդ հրեշտակը թափեց իր սկաւառակը ծովուն վրայ. ջուրերը մեռած մարդու մը արիւնին պէս եղան, ու ծովուն մէջի բոլոր կենդանիները մեռան: 4 Երրորդ հրեշտակը թափեց իր սկաւառակը գետերուն եւ ջուրերու աղբիւներուն վրայ, ու անոնք արիւն եղան: 5 Լսեցի ջուրերուն հրեշտակը՝ որ

մարդոց ըլլալին ի վեր: 19 Մեծ քաղաքը կար, բայց չկայ, թէպէտ կայ”: (Abyssos g12) 9 երեք մաս եղաւ, եւ ազգերուն քաղաքները Յն պէտք է իմաստութիւն ունեցող միտք կործանեցան: Մեծ Բարելոնը յիշուեցալ մը: Այդ եօթը գլուխները՝ եօթը լեռներ Աստուծոյ առջեւ, որպէսզի տայ անոր են, որոնց վրայ կը բազմի կինը. նաեւ իր զայրագին բարկութեան գինիին եօթը թագաւորներ են: 20 Յինզը ինկած բաժակը: 20 Ամեն կղզի փախաւ, ու են, մԵկը կայ, իսկ միւսը դեռ եկած չէ. երբ լեռները չգտնուեցան: 21 Գրեթէ տաղանդ գայ՝ պէտք է որ կարճ ատեն մը մսայ: մը կշռող խոչոր կարկուտ հջաւ երկինքն՝ 21 Այդ գազանը՝ որ կար, բայց չկայ, ան մարդոց վրայ. եւ մարդիկ հայինեցին ալ ուղերորդն է. եօթնեն է, ու կ'երթայ Աստուծոյ՝ կարկուտի պատուհասին դէպի կորուստ: 22 Տասը եղիւրները՝ համար, որովհետեւ այդ պատուհասը որ տեսար, տասը թագաւորներ են, չափազանց սաստիկ էր:

որոնք դեռ թագաւորութիւն ստացած

չեն. սակայն գազանին հետ մԵկ ժամու

չափ թագաւորներու պէս իշխանութիւն

պիտի առնեն: 23 Ասոնք միեւնոյն

նպատակը ունին.- իրենց գօրութիւնն

ու իշխանութիւնը տալ գազանին: 24

Ասոնք պիտի պատերազմին Գառնուկին

հետ, եւ Գառնուկը պիտի յաղթ անոնց.

քանի որ ան տերերուն Տերն է, ու

թագաւորներուն թագաւորը, եւ անոր

հետ եղողները՝ կանչուած, ընտրուած ու

հաւատարիմ են»: 25 Նաեւ ըսաւ ինծի.

«Այս ջուրեր՝ որ տեսար, որոնց վրայ

բազմած էր պոռնիկը, ժողովուրդներ

են, բազմութիւններ, ազգեր եւ լեզուներ:

26 Այն տասը եղիւրները՝ որ տեսար

գազանին վրայ, անոնք պիտի ատեն

պոռնիկը. ամայի ու մերկ պիտի ընեն

զայն, պիտի ուտեն անոր մարմինը եւ

կրակով պիտի յարեն զայն: 27 Որովհետեւ

Աստուած դրդեց զանոնք՝ “գործադրելու

իր նպատակը, միեւնոյն նպատակը.-

իրենց թագաւորութիւնը տալ գազանին,

մինչեւ որ իրագործուին Աստուծոյ

խօսքերը: 28 Եւ կինը՝ որ տեսար, այն

մեծ քաղաքն է՝ որ կը թագաւորէ երկրի

թագաւորներուն վրայ:

18 Ասկէ ետք՝ տեսայ (ուրիշ) հրեշտակ

մը, որ երկինքեն կ'իշնէր եւ

մեծ իշխանութիւն ունէր, ու երկիրը

լուսաւորուեցաւ անոր փառքով: 2 Ան

հզօր ձայնով աղաղակեց. «Կործանեցալ,

կործանեցալ մեծ Բարելոնը, եւ եղաւ

դեւերու բնակավայր, ամէն անմաքուր

ողի բանտ, ու ամէն անմաքուր եւ

ատելի թոշունի բանտ. 3 որովհետեւ բոլոր

ազգերը խմեցին անոր պոռնկութեան

զայրոյթի գինիեն, երկրի թագաւորները

պոռնկութեան անոր հետ, ու երկրի

17 Եօթը սկաւառակներ ունեցող

եօթը հրեշտակներէն մԵկը եկաւ եւ ինծի հետ խօսեցաւ՝ ըսելով. «Եկուր. ցոյց պիտի տամ քեզի դատաստանը այն մեծ պոռնիկին, որ կը բազմի յորդառատ ջուրերու վրայ. 2 անոր հետ պոռնկութեան երկրի թագաւորները, եւ անոր պոռնկութեան գինիկով արբեցան երկրի բնակիչները»: 3 Չիս առաւ՝ հոգիով տարաւ անապատը, ու տեսայ կին մը՝ որ բազմած էր որդան կարմիր գազանի մը վրայ: Այդ գազանը լեցուն էր հայինութեան անուններով, եւ ունէր եօթը գլուխ ու տասը եղջիլը: 4 Կինը հազած էր ծիրանի եւ որդան կարմիր, պճնուած էր ոսկիով, պատուական քարերով ու մարգարիտներով, եւ ծեռքին մէջ ունէր ոսկիէ բաժակ մը՝ գարշութիւններով ու իր պոռնկութեան անմաքութիւններով լեցուն: 5 Անոր ճակատին վրայ գրուած էր անուն մը. «Խորհուրդ, Մեծ Բարելոն, պոռնիկներուն ու երկրի գարշութիւններուն մայրը»: 6 Տեսայ այդ կինը, որ արբեցած էր սուրբերուն արինով եւ Ցիսուսի վկաններուն արինով: Երբ տեսայ զայն՝ մեծապէս զարմացայ: 7 Յրեշտակը ըսաւ ինծի. «Ինչո՞ւ զարմացար. քեզի պիտի ըսեն խորհուրդը այդ կնոջ ու այդ գազանին՝ որ կը կրէ զայն իր վրայ, եւ ունի եօթը գլուխ ու տասը եղջիլը: 8 Այդ գազանը որ տեսար՝ կար, բայց չկայ. սակայն պիտի բարձրանայ անդունդէն ու երթայ դէպի կորուստ: Երկրի բնակիչները, որոնց անունը գրուած չէ կեանքի գիրքին մէջ՝ աշխարհի հիմնադրութենեն ի վեր, պիտի զայրոյթի գինիեն, երկրի թագաւորները զարմանան՝ երբ տեսնեն այդ գազանը որ

առեւտրականները հարստացան անոր 15 Այս բաներուն առեւտրականները՝ պերճանքին գօրութենէն»: 4 Լսեցի որ հարստացած էին անոր միջոցով, երկինքին ուրիշ ձայն մըն ալ՝ որ կ'ըսէր. հեռու պիտի կայնին անոր տանջանքին «Ելք ատոր մէջէն, իմ ժողովուրդս, վախւն՝ լալով ու սզալով, 16 եւ պիտի որպէսզի հաղորդակից չըլլաք անոր ըսեն. «Վայ, վայ, մեծ քաղաք, դուն մեղքերուն ու բաժին չստանաք ատոր որ հագած էիր բեհեզ, ծիրանի ու պատուհասներէն. 5 որովհետեւ որդան կարմիր, եւ պճուած էիր ատոր մեղքերը կուտակուեցան մինչեւ ոսկիով, պատուական քարերով ու երկինք, եւ Աստուած յիշեց անոր մարգարիտներով. 17 որովհետեւ այսափ անիրաւութիւնները: 6 Յատուցանեցէք շատ հարստութիւնը աւերեցաւ մէկ անոր՝ ինչպէս ինք հասուցանեց, ու ժամուան մէջ»: Ամէն նաևավար, բոլոր կրկնապատիկ փոխարինեցէք անոր՝ իր նաւազնացները, նաւաստիները, եւ արարքներուն համեմատ: Այն բաժակը անոնք՝ որ կ'օգտագործեն ծովը, հեռու որ ինք լեցուց՝ կրկնապատիկ լեցուցէք կայնեցան 18 ու աղաղակեցին՝ երբ իրեն: 7 Ո՞չափ փառաւորեց ինքինք տեսան անոր հրդեհին ծուխը. «Ո՞ր եւ ապրեցաւ պերճանքով, այնչափ քաղաքը նման էր այս մեծ քաղաքին»: ալ տանջանք ու սուզ տուէք անոր, 19 Յոդ ցանեցին իրենց գլուխին վրայ, որովհետեւ իր սիրտին մէջ կ'ըսէ. «Ես կը ու լալով եւ սզալով աղաղակեցին. զահակալեմ իբր թագուիի. բնաւ այրի «Վայ, վայ այդ մեծ քաղաքին, որուն չեմ եւ բնաւ սուզ պիտի չտեսնեմ»: 8 մէջ իր փարթամուլթենէն հարստացան Ուստի մէկ օրուան մէջ պիտի զան անոր բոլոր անոնք՝ որ նաւեր ունեն ծովուն պատուհասները՝ մահ, սուզ ու սով, վրայ. որովհետեւ մէկ ժամուան մէջ եւ կրակով պիտի այրուի. որովհետեւ անայացաւ: 20 Ուրախացէք անոր համար, հզօր է զայն դասող Տեր Աստուածը: 9 Երկինք, եւ դուռք՝ սուրբ առաքեալներ ու Երկրի թագաւորները, որ պոռնկեցան մարգարիներ, քանի որ Աստուած ձեր անոր հետ եւ ապրեցան պերճանքով, վրեժը առաւ՝ «անկէ»: 21 Յօր հրեշտակ պիտի լան ու հեծեծեն անոր վրայ, երբ մը վերցուց քար մը՝ մեծ ջաղացքի քարի տեսնեն անոր հրդեհին ծուխը: 20 Անոր պես, ու նետեց ծովը՝ բսելով. «Այսպէս տանջանքին վախւն՝ հեռու պիտի կայնին սաստկութեամբ պիտի խորտակուի եւ ըսեն. «Վայ, վայ բեզի, մեծ Բարելին Բարելոն մեծ քաղաքը եւ այ բնաւ քաղաք, հզօր քաղաք, քանի որ մէկ պիտի չգտնուի: 22 Քնարահարներուն, ժամուան մէջ եկաւ քու դատաստանի»: Երաժիշտներուն, սրնզահարներուն ու 23 Երկրի առեւտրականներն ալ պիտի փողահարներուն ձայնը այ բնաւ պիտի լան ու սզան անոր վրայ, որովհետեւ այ չլսուի քու մէջդ, այ արհեստաւոր մը պիտի ոչ մէկը պիտի գնէ իրենց ապրանքը. 24 չգտնուի քու մէջդ, ինչ արհեստ ալ ըլլայ. ոսկիի, արծաթի, պատուական քարերու ջաղացքի քարին ձայնը այ բնաւ պիտի եւ մարգարիտներու, բեկեզի, ծիրանիի, չլսուի քու մէջդ. 25 ճրագին լրյար այ բնաւ մետաքսի ու որդան կարմիրի ապրանք. պիտի չփայլի քու մէջդ փեսային ձայնը եւ ամէն տեսակ բուրումնաւետ փայտ, հարսին ձայնը այ բնաւ պիտի չլսուին քու ամէն տեսակ առարկայ՝ փողոսկրէ, եւ մէջդ քանի որ Երկրի մեծամեծներն էին ամէն տեսակ առարկաներ՝ պատուական քու առեւտրականներդ, ու բոլոր ազգերը փայտէ, պղինձէ, երկաթէ ու մարմարէ. մոլորեցան քու կախարդութեամբք»: 26 26 13 կինամոն, (ամոմոն), խունկեր, եւ մարգարիտներուն, սուրբերուն ու Երկրի օծանելիքներ եւ կնդրուկ. գինի, ձեթ, վրայ բոլոր մորթուածներուն արիւնը նաշին ու ցորեն. անասուններ, ոչխարներ, գտնուեցաւ անոր մէջ:

Ճիեր, կառքեր, մարմիններ եւ մարդոց 19 Ասկէ եսոք լսեցի Երկինքին մեծ բազմութեան հզօր ձայն մը՝ որ պտուղները գացին բեզմէ, բոլոր շրեն կ'ըսէր. «Ալերլիա. փրկութիւն, փառք, պատիկ ու գօրութիւն մեր Աստուածոյն. 2 որովհետեւ ճշմարիտ եւ արդար են անոր

դատաստանները, քանի որ դատեց այն բերանեն կ'ելլէր սրած թուր մը, որպէսզի մեծ պօռնիկը՝ որ իր պոռնկութեամբ անով զարնէ ազգերը: Հնք պիտի հովուէ ապականեց երկիրը, ու Վրէժը առաւ իր զանոնք՝ երկարէ զաւազանով, եւ Հնք ծառաներուն արիւնին՝ պահանջելով պիտի կոխէ Ամենակալ Աստուծոյ զայն անոր ձեռքէն»: Յ Եւ կրկին ըսին, զայրազին բարկութեան գինիին «Ալելուիա, անոր ծուխը կը բարձրանայ հնձանը: 16 Իր հանդերձին վրայ ու իր դարե դար»: (այստ ց165) 4 Ըսանչորս ազդրին վրայ ուներ գրուած անուն մը՝ երեցները եւ չորս Էակները ինկան ու “Թագաւորներու թագաւոր եւ Տէրերու երկրպագեցին Աստուծոյ՝ որ կը բազմի տէր”: 17 Տեսայ նաեւ հրեշտակ մը՝ որ զահին վրայ, ըսելով. «Ամեն, ալելուիա»: կայսնած էր արեւին մէջ: Ան բարձրածայն 5 Եւ զահին եւալ ձայն մը՝ որ կ'ըսէր. աղաղակեց երկինքի մէջտեղ թռչող բոլոր «Գովարանեցէք մեր Աստուածը, դուք՝ իր թռչուններուն. «Եկէք ու հաւաքուեցէք բոլոր ծառաները, ու դուք որ կը վահնար Աստուծոյ մեծ ընթրիփին», 18 որպէսզի իրմէ՝ թէ պատիկներ, թէ մեծեր»: 6 Լսեցի ուտէք թագաւորներուն մարմինները, նաեւ ձայն մը՝ մեծ բազմութեան ձայնի հազարապետներուն մարմինները, պէս, յորդառատ ջուրերու ձայնի պէս եւ հօրոներուն մարմինները, ծիերուն եւ սաստիկ որոտումներու ձայնի պէս, որ անոնց վրայ հեծնողներուն մարմինները, կ'ըսէր. «Ալելուիա, որովհետեւ Տէրը, (մեր) ու բոլորին մարմինները, ազատներուն Ամենակալ Աստուածը թագաւորեց: 7 թէ ստրուկներուն, պատիկներուն թէ Ուրախանմք, ցնծանք ու փանք մեծերուն»: 19 Եւ տեսայ զազանը, ու անոր, քանի որ Գառնուկին հարսանիքը երկրի թագաւորները եւ անոնց զօրքերը, հասաւ եւ իր կինը պատրաստեց հնքինք: հաւաքուած՝ պատերազմելու ձիուն 8 Անոր շնորհուեցաւ հազնի մաքուր ու վրայ հեծնողին հետ, ու անոր զօրքերուն փայլուն բեկեզ, քանի որ այդ բեկեզը՝ հետ: 20 Գազանը թռնուեցաւ, եւ անոր սուրբերուն արդարութիւնն է»: 9 Նաեւ հետ՝ սուտ մարգարեն, որ անոր առջեւ ըսաւ ինծի. «Գրէ. երանի անոնց՝ որ ըսաւ նշաններ՝ որոնցմով մոլորեցուց հրաւիրուած են Գառնուկին հարսանիքի զազանին դրոշմը ընդունողներն ու անոր ընթրիփին»: Ու ըսաւ ինծի. «Աւսոն պատկերին երկրպագողները: Երկութն են Աստուծոյ ճշմարիտ խօսքերը»: 10 ալ ողջ-ողջ նետուեցան ծծումքով վառող Ես ալ ինկայ անոր սուրբերուն առջեւ՝ կրակի լիճը: (Limnē Pyr ց3041 ց4442) 21 Իսկ որպէսզի երկրպագեմ անոր: Բայց մնացողները սպաննուեցան ձիուն վրայ ըսաւ ինծի. «Զգուշացիր, մի ըներ. հեծնողին թռւրէն, որ կ'ելլէր անոր որովհետեւ ես ծառայակից եմ բեզի եւ բերանեն. ու բոլոր թռչունները կշտացան եղբայրներուդ՝ որոնք ունին Ցիսուսի անոնց մարմիններէն: Վկայութիւնը: Աստուծոյ երկրպագէ (որովհետեւ Ցիսուսի վկայութիւնը մարգարեւութեան հոգին է): 11 Ապա տեսայ երկինքը բացուած, եւ ահա ճերմակ ձի մը կար: Անոր վրայ հեծնողը կը կոչուի Ցաւատարիմ ու ճշմարիտ, եւ արդարութեամբ կը դատէ ու կը պատերազմի: 12 Անոր աչքերը կրակի բոցի պէս էին, գլուխին վրայ շատ թագեր կային, եւ ուներ գրուած անուն մը՝ որ ոչ մէկը գիտէր, հապա միայն ինք: 13 Ցազած էր արիւնի մէջ թաթխուած հանդերձ մը: Անոր անունը կը կոչուի՝ “Աստուծոյ Խօսքը”: 14 Երկինքի մէջ եղող զօրքերը կը հետևէին անոր՝ ճերմակ ծիերով, ճերմակ ու մաքուր բեկեզներ հազար: 15 Անոր

20 Յետոյ տեսայ հրեշտակ մը՝ որ կ'իշնէր երկինքն: իր ձեռքին մէջ ուներ անդունդի բանալին եւ մեծ շղթայ մը: (Abyssos ց12) 2 Ան թռնեց վիշապը, այն նախկին օձը՝ որ Չարախօսն ու Սատանան է, եւ կապեց զայն հազար տարի: 3 Անդունդը նետեց զայն, զոցեց ու կնիք դրա անոր վրայ, որպէսզի ալ չմոլորեցնէ ազգերը՝ մինչեւ որ աւարտի հազար տարին: Անկէ ետք՝ ան պէտք է արձակուի կարծ ժամանակուան մը համար: (Abyssos ց12) 4 Տեսայ նաեւ զահեր, որոնց վրայ բազմեցան, եւ անմնց տրուեցաւ դատավարութիւնը: Տեսայ նաեւ Ցիսուսի վկայութեան

համար ու Աստուծոյ խօսքին համար գլխատուածներուն անձերը: Անոնք չերկրպագեցին զազանին, ոչ ալ անոր պատկերին. չընդունեցին անոր դրոշմը իրենց ճակատին կամ իրենց ձեռքին վրայ: Ուստի ապրեցան ու հազար տարի թագաւորեցին Քրիստոսի հետ: 5 Միևնու մեռելները չվերապրեցան մինչեւ որ աւարտեցաւ հազար տարին: Այս է առաջին յարութիւնը: 6 Երանելիք եւ սուրբ են անոնք՝ որ բաժին ունին՝ առաջին յարութեան մեջ: Երկրորդ մահի իշխանութիւն չունի աստոն վրայ. հապա անոնք պիտի ըլլան Աստուծոյ ու Քրիստոսի քահանաները, եւ հազար տարի պիտի թագաւորեն անոր հետ: 7 Երբ հազար տարին աւարտի, Սատանան պիտի արձակուի իր բանտեն, դուրս պիտի ելլէ ու մոլորեցն Երկրին չորս անկիւնները եղող ազգերը, Գոզը եւ Մագոզը, որպեսզի հաւաքէ զանոնք պատերազմելու. անոնց թիւը ծովու աւագին չափ է: 8 Անոնք բարձրացան Երկրի լայնութեան վրայ, ու շրջապատեցին սուրբերուն բանակավայրը եւ սիրելի քաղաքը: 9 Սակայն Երկինքն՝ Աստուծմէ կրակ իշաւ ու լափեց զանոնք: 10 Իսկ Զարախօսը՝ որ մոլորեցուց զանոնք, նետուեցաւ կրակի եւ ծծումքի լիճին մեջ: Յուն էին զազանն ու սուստ մարզարեն, եւ պիտի տանջուին ցերեկ ու գիշեր՝ դարէ դար: (αιὸν γ165, Limnē Pyr γ3041 γ4442) 11 Յետոյ տեսայ մեծ, ճերմակ զահ մը, եւ անոր վրայ բազմողը, որուն երեսեն Երկիրն ու Երկինքը փախան եւ տեղ չգտնուեցաւ անոնց: 12 Տեսայ նաեւ մեռելները, պատիկ ու մեծ, որոնք կայնած էին Աստուծոյ առջեւ: Գիրքերը բացուեցան. բացուեցաւ նաեւ ուրիշ գիրք մը՝ որ կեանքի զիրքն է, ու մեռելները դատուեցան գիրքերուն մեջ գրուածներուն համաձայն, իրենց արարքներուն համենատ: 13 Ծովը տուալի մեջ եղող մեռելները, եւ մահն ու դժոխքը տուին իրենց մեջ եղող մեռելները. եւ անոնք դատուեցան, իւրաքանչիւրը՝ իր արարքներուն համենատ: (Hadēs γ86) 14 Սահն ու դժոխքը նետուեցան կրակի լիճին մեջ. այս է Երկրորդ մահը: (Hadēs γ86, Limnē Pyr γ3041 γ4442) 15 Ո՞վ որ կեանքի զիրքին

մեջ արձանագրուած չգտնուեցալ՝ նետուեցաւ կրակի լիճին մեջ: (Limnē Pyr γ3041 γ4442)

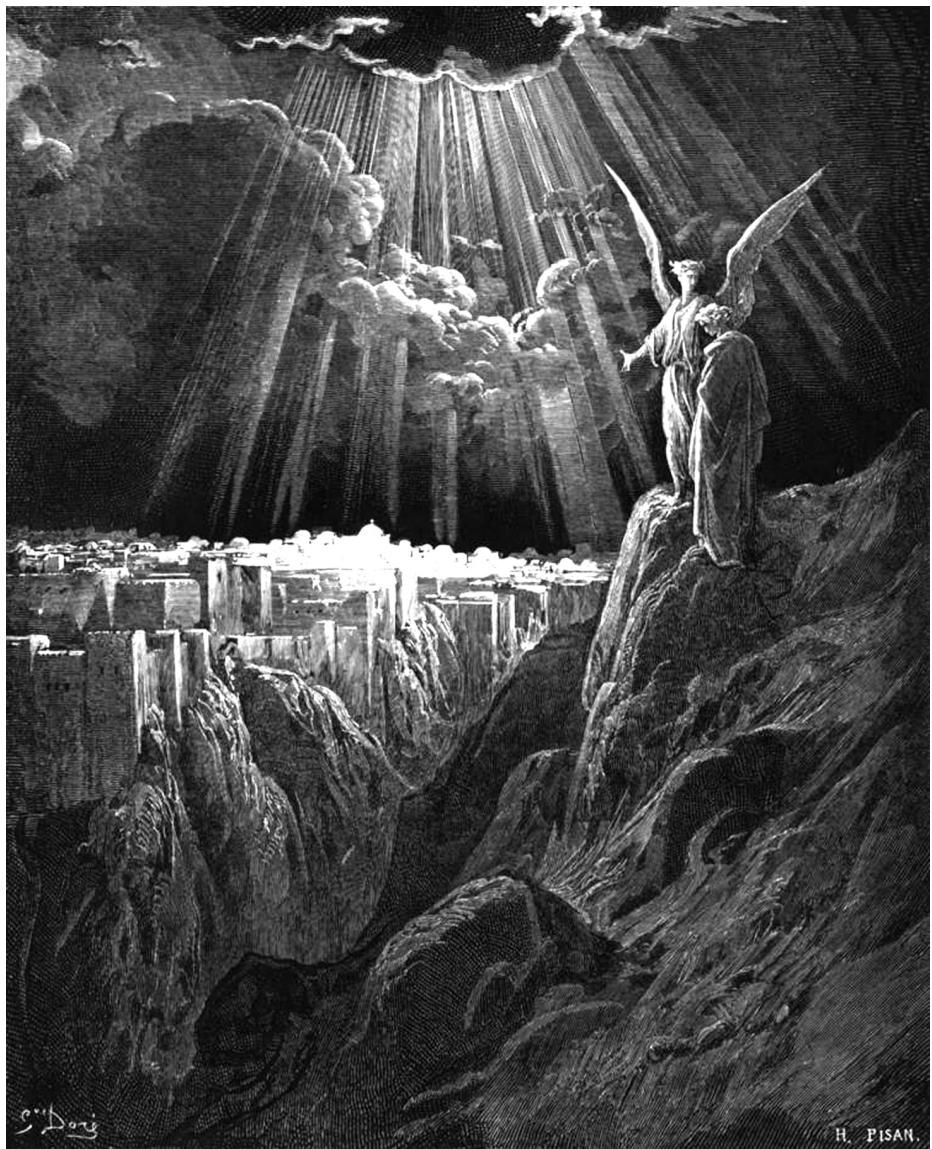
21 Ապա տեսայ նոր Երկինք մը եւ նոր Երկիր մը, որովհետեւ առաջին Երկինքն ու առաջին Երկիրը անցան, եւ այլ ծով չկար: 2 Տեսայ սուրբ քաղաքը՝ նոր Երուսաղեմը, որ կ'իջնէր Երկինքն՝ Աստուծմէ, իր ամուսինին համար զարդարուած հարսի մը պես պատրաստուած: 3 Ու լսեցի Երկինքն հզօր ձայն մը՝ որ կ'ըսէր. «Ահա Աստուծոյ խորանը՝ մարդոց մեջ: Ինք պիտի բնակի հոն, եւ անոնք պիտի ըլլան իր ժողովուրդը. Աստուած ինք պիտի ըլլայ անոնց հետ՝ իբր անոնց Աստուածը: 4 Ինք պիտի սրբէ անոնց աշքերէն բոլոր արցունքները. այլ մահ պիտի չըլլայ, ոչ սուզ, ոչ գոչիւն: Այլեւս բնան ցաւ պիտի չըլլայ, որովհետեւ առաջուան բաները անցան»: 5 Գահին վրայ բազմողը ըսաւ. «Ահա նոր կ'ընեմ բոլոր բաները»: Եւ ըսաւ ինծի. «Գրէ, որովհետեւ այս խօսքերը ճշնարիտ ու վստահելի են»: 6 Նաեւ ըսաւ ինծի. «Եղան. ես եմ Ալֆան եւ Օմեղան, Սկիզբն ու Վախճանը. եւ ծարաւին ծրի պիտի տամ կեանքի շուրին աղրիւրն: 7 Ան որ կը յաղթէ՝ պիտի ժառանգք բոլոր բաները, ու ես Աստուած պիտի ըլլամ անոր, ան ալ որդի պիտի ըլլայ ինծի: 8 Բայց Երկչուաներուն, անհաւատներուն, զարշելիներուն, մարդասպաններուն, պոռնկողներուն, կախարդներուն, կրապաշտներուն եւ բոլոր ստախօսներուն բաժինը՝ պիտի ըլլայ կրակով ու ծծումբով վառող լիճին մեջ, որ Երկրորդ մահն է»: (Limnē Pyr γ3041 γ4442) 9 Եօթը վերջին պատուհաններով լեցուն եօթը սկալառակները ունեցող եօթը հրեշտակներն մէկը եկաւ եւ ինծի հետ խօսեցաւ՝ ըսելով. «Եկոնք. ցոյց պիտի տամ բեզի հարսը՝ Գառնուկին կինք»: 10 Ու հոգիով տարալ զիս մեծ եւ բարձր լերան մը վրայ, ու ցոյց տուալ ինծի սուլը բաղաքը՝ Երուսաղեմը, որ կ'իջնէր Երկինքն՝ Աստուծմէ, 11 եւ ուներ Աստուծոյ փառքը: Անոր լուսաւորութիւնը շատ պատուական քարի նման էր, բիւրեղեայ յասպիս

քարի պէս: 12 Անոր պարհսապը մեծ պատիւը պիտի բերեն անոր մէջ: 25 Անոր ու բարձր էր, եւ ուներ տասներկու դրաները բնաւ պիտի չգոցուին ցերեկը. դուռ. տասներկու հրեշտակներ կային (որովհետեւ հոն գիշեր պիտի չըլլայ.) 26 դրներուն բով, որոնց վրայ գրուած ազգերուն փառքն ու պատիւը պիտի էին անուններ, այսինքն՝ Խարայէլի բերեն անոր մէջ: 27 Յոն բնաւ պղծութիւն որդիներուն տասներկու տոհմերուն մը պիտի չմտնէ, ոչ ալ գարշութիւն գործող անունները. 18 արեւելքէն՝ երեք դուռ, կամ սուտ խօսող մը. հապա պիտի մտնեն հիւսիսէն՝ երեք դուռ, հարաւեն՝ երեք միայն անոնք՝ որ արձանագրուած են դուռ, արեւմուտքէն՝ երեք դուռ: 14 Գառնուկին կեանքի գիրքին մէջ:

Քաղաքին պարհսապը ուներ տասներկու հիմ, եւ անոնց վրայ գրուած էին Գառնուկին տասներկու առաքեալներուն (տասներկու) անունները: 15 Ինձի հետ խօսողը ուներ ոսկիէ եղեգ մը, որպէսզի անով չափէ քաղաքը, անոր դրներն ու անոր պարհսապը: 16 Քաղաքը քառակուսի կառուցանուած էր, եւ անոր երկայնքը լայնքին չափ էր. քաղաքը եղեգով չափեց՝ տասներկու հազար ասպարէց: Անոր երկայնքը, լայնքն ու բարձրութիւնը նոյնչափ էին: 17 Չափեց նաեւ անոր պարհսապ՝ հարիւր քառասունչորս կանգուն, մարդու չափով, այսինքն՝ հրեշտակին չափով: 18 Անոր պարհսապը շինուած էր յասախս քարէ, իսկ քաղաքը գրու ոսկի էր՝ մաքուր ապակի նման: 19 Քաղաքին պարհսապին հիմերը զարդարուած էին ամէն տեսակ պատուական քարերով. առաջին հիմը յասախս էր, երկրորդ՝ շափիլայ, երրորդ՝ քաղկերուն, չորրորդ՝ զմրուխտ, 20 իինզերորդ՝ եղնզնաքար, վեցերորդ՝ սարդին, եօրներորդ՝ ոսկեքար, ութերորդ՝ վանակն, իններորդ՝ տպագիոն, տասներորդ՝ քրիստոնասոս, տասնմէկերորդ՝ յակինք, տասներկորդ՝ մեղեսիկ: 21 Տասներկու դրները՝ տասներկու մարզարիտ էին. իւրաքանչիւր դուռ՝ միակտուր մարզարիտ էր: Քաղաքին հրապարակը գրու ոսկի էր՝ թափանցիկ ապակի պէս: 22 Անոր մէջ տաճար չտեսայ, որովհետեւ Տէրը՝ Ամենակալ Վստուածը, եւ Գառնուկն են անոր տաճարը: 23 Քաղաքը պէտք չունի արեւի, ոչ ալ լուսինի, որ լուսաւորեն գայն. որովհետեւ Վստուածը փառքը կը լուսաւորէ գայն, եւ Գառնուկն է անոր ճրագը: 24 (Փրկուած) ազգերը պիտի ընթանան անոր լոյսով, ու երկրի թագաւորները իրենց փառքը եւ

22 Նաեւ ցոյց տուաւ ինծի կեանքի շուրի գետ մը՝ բիւրեղի պէս փայլուն, որ կը բխէր Վստուածոյ ու Գառնուկին գահեն: 2 Այդ քաղաքին՝ հրապարակին մէշտեղը, եւ այդ գետին մէկ կողմն ու միւս կողմը կար կեանքի ծառը՝ որ կու տար տասներկու տեսակ պտուղ, ամէն ամիս կու տար իր պտուղը, իսկ ծառին տերեւները ազգերուն բուժումին համար էին: 3 Ալ բնաւ նգովք պիտի չըլլայ, հապա անոր մէջ պիտի ըլլայ Վստուածոյ ու Գառնուկին գահը: Անոր ծառաները պիտի պաշտեն զայն, 4 պիտի տեսնեն անոր երեսը, եւ անոր անունը պիտի ըլլայ իրենց ճակատին վրայ: 5 Յոն ալ գիշեր պիտի չըլլայ. անոնք պէտք չունին ճրագի, ոչ ալ արեւի լոյսի, քանի որ Տէր Վստուած պիտի լուսաւորէ զանոնք, ու պիտի թագաւորեն դարէ դար: (ածո ց165) 6 Եւ ըսաւ ինծի. «Այս խօսքերը Վստահելի ու ճշմարիտ են: Տէրը, սուրբ մարգարէներուն՝ Վստուածը, որկեց իր հրեշտակը՝ իր ծառաներուն ցոյց տալու հնչ որ պէտք է շուտով ըլլայ»: 7 «Ահա շուտով կու զան: Երանի անոր՝ որ կը պահէ այս գիրքին մարգարէութեան խօսքերը»: 8 Ես՝ Յովիաննես՝ տեսայ այս բաները, ու լսեցի: Երբ լսեցի եւ տեսայ, ինկայ որ երկրպագեմ այն հրեշտակին ուտքերուն առջեւ՝ որ ասոնք ցոյց կու տար ինծի: 9 Բայց ան ըսաւ ինծի. «Զգուշացիր, մի ըներ. որովհետեւ ես ծառայակից եմ քեզի ու երայներու՝ մարգարէներուն, եւ այս գիրքին խօսքերը պահողներուն: Վստուածն երկրպագէ»: 10 Նաեւ ըսաւ ինծի. «Մի կնքեր այս գիրքին մարգարէութեան խօսքերը, որովհետեւ ժամանակը մօտ է: 11 Ան որ անիրաւ է՝ դարձեալ թող անիրաւ ըլլայ, ան որ աղտոտ է՝ դարձեալ թող աղտոտ

ըլլայ, ան որ արդար Ե՝ դարձեալ թող արդար ըլլայ, եւ ան որ սուրբ Ե՝ դարձեալ թող սուրբ ըլլայ»: 12 «Ահա շուտով կու գամ, ու վարձատրութիւնս ինծի հետ Ե՝ իւրաքանչիւրին հատուցաններու իր արարքին համեմատ: 13 Ես եմ Ալֆան եւ Օմենան, Սկիզբն ու Վախճանը, Առաջինը եւ Վերջինը»: 14 «Երանի անոնց՝ որ կը գործադրեն անոր պատուիրանները, որպէսզի իրաւոնք ունենան ուտելու կեանքի ծառէն, ու դրներէն ներս՝ քաղաքը մտնեն: 15 Քանի որ դուրս պիտի մնան շուները, կախարդները, պոռնկողները, մարդասպանները, կռապաշտները, եւ ով որ սուտը կը սիրէ ու կը խօսի»: 16 «Ես՝ Յիսուս, դրվեցի իմ իրեշտակս՝ այս քաներուն մասին վկայելու ծեզի՝ Եկեղեցիներուն մեջ: Ես եմ Դաւիթի արմատն ու ցեղ, առտուան պայծառ աստղը»: 17 Յոզին ու հարսը կ'ըսեն. «Եկնլր», եւ ան որ կը լսէ՝ թող ըսէ. «Եկնլր»: Ա՞ն որ ծարաւ Ե՝ թող գայ, եւ ով որ կ'ուզէ՝ թող ձրի առնէ կեանքի ջուրը: 18 Ես կը վկայեմ բոլոր անոնց՝ որ կը լսեն այս գիրքին մարգարեութեան խօսքերը. եթէ մէկը ասոնց վրայ աւելցնէ բան մը, Աստուած ալ իր վրայ պիտի աւելցնէ այն պատուհասները՝ որ գրուած են այս գիրքին մեջ: 19 Ու եթէ մէկը վերցնէ բան մը այս մարգարեութեան գիրքին խօսքերէն, Աստուած ալ պիտի վերցնէ անոր բաժինը կեանքի գիրքէն եւ սուրբ քաղաքին՝ որոնց մասին գրուած է այս գիրքին մեջ: 20 Այս քաները վկայողը կ'ըսէ. «Այն, շուտով կու գամ»: Ամէն. Եկնլր, Տէր Յիսուս: 21 Մեր Տէրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի շնորհը ձեր բոլորին” հետ: Ամէն:

Տեսայ սուրբ քաղաքը՝ նոր Երուսաղեմը, որ կ'իջնէր երկինքն՝ Աստվածմէ,
իր ամուսինին համար զարդարուած հարսի մը պէս պատրաստուած։
Ու լսեցի երկինքն՝ հզօր ձայն մը՝ որ կ'ըսէր. «Ահա Աստվածոյ խորանը՝
մարդոց մէջ։ Ինք պիտի բնակի հոն, եւ անոնք պիտի ըլլան իր ժողովուրդը։

Աստված ինք պիտի ըլլայ անոնց հետ՝ իրը անոնց Աստվածը։

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՔԱՆՈՒ 21:2-3

ԱՆՁԵՐԾՈՂՆԻ ԱԼԵՒՐԾՈՂ

Արեւմտահայերեն at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

ԲԱՆԳԻՐ

Արեւմտահայերեն at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

բառիրք +

AionianBible.org/Bibles/Armenian--Armenian-Bible-Western/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

ՀՈՒԿԱՍ 8:31
ՃՈՎԱԿԱՑԵՑԻՆ 10:7
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 9:1
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 9:2
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 9:11
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 11:7
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 17:8
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:1
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:3

ԳՈՐԾՔ ԱԿԱԲԵԼՈՒ 3:21
ԳՈՐԾՔ ԱԿԱԲԵԼՈՒ 15:18
ՃՈՎԿԱՑԵՑԻՆ 1:25
ՃՈՎԿԱՑԵՑԻՆ 9:5
ՃՈՎԿԱՑԵՑԻՆ 11:36
ՃՈՎԿԱՑԵՑԻՆ 12:2
ՃՈՎԿԱՑԵՑԻՆ 16:27
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 1:20
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 2:6
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 2:7
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 2:8
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 3:18
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 8:13
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 10:11
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 4:4
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 9:9
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 11:31
ԳՎԱՅԱՏԱՑԻՆ 1:4
ԳՎԱՅԱՏԱՑԻՆ 1:5
ԵՓԵՍԱՑԻՆ 1:21
ԵՓԵՍԱՑԻՆ 2:2
ԵՓԵՍԱՑԻՆ 2:7
ԵՓԵՍԱՑԻՆ 3:9
ԵՓԵՍԱՑԻՆ 3:11
ԵՓԵՍԱՑԻՆ 3:21
ԵՓԵՍԱՑԻՆ 6:12
ՓԻԼԻՊՊԵՑԻՆ 4:20
ԿՈՂՈՍԱՑԻՆ 1:26
ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 1:17
ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 6:17
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 4:10
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 4:18
ՏԻԾՈՒ 2:12
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 1:2
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 1:8
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 5:6
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 6:5
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 6:20
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:17
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:21
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:24
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:28
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 9:26
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 11:3
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 13:8
ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 13:21
ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏՐՈՍԻ 1:23

ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏՐՈՍԻ 1:25
ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏՐՈՍԻ 4:11
ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏՐՈՍԻ 5:11
ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԵՏՐՈՍԻ 3:18
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 2:17
ԵՐԿՐՈՐԴ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 1:2
ՅՈՒՂԱՑԻ 1:13
ՅՈՒՂԱՑԻ 1:25
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 1:6
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 1:18
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 4:9
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 4:10
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 5:13
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 7:12
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 10:6
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 11:15
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 14:11
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 15:7
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 19:3
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:10
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 22:5

aïdios

ՃՈՎԱԿԱՑԵՑԻՆ 1:20
ՅՈՒՂԱՑԻ 1:6

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 8:13
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 10:11
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 4:4
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 9:9

ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 5:13
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 7:12
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 10:6
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 11:15
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 14:11
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 15:7
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 19:3
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:10
ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 22:5

aiōn

ՄԱՏԹԵՈՒ 12:32

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՆ 11:31

ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 14:11

ՄԱՏԹԵՈՒ 13:22

ԳՎԱՅԱՏԱՑԻՆ 1:4

ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 15:7

ՄԱՏԹԵՈՒ 13:39

ԳՎԱՅԱՏԱՑԻՆ 1:5

ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 19:3

ՄԱՏԹԵՈՒ 13:40

ԵՓԵՍԱՑԻՆ 1:21

ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:10

ՄԱՏԹԵՈՒ 13:49

ԵՓԵՍԱՑԻՆ 2:2

ՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 22:5

ՄԱՏԹԵՈՒ 21:19

ԵՓԵՍԱՑԻՆ 2:7

ՄԱՏԹԵՈՒ 24:3

ԵՓԵՍԱՑԻՆ 3:9

ՄԱՏԹԵՈՒ 28:20

ԵՓԵՍԱՑԻՆ 3:11

ՄԱՐԿՈՒ 3:29

ԵՓԵՍԱՑԻՆ 3:21

ՄԱՐԿՈՒ 4:19

ԵՓԵՍԱՑԻՆ 6:12

ՄԱՐԿՈՒ 10:30

ՓԻԼԻՊՊԵՑԻՆ 4:20

ՄԱՐԿՈՒ 11:14

ԿՈՂՈՍԱՑԻՆ 1:26

ԴՈՒԿԱՍ 1:33

ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 1:17

ԴՈՒԿԱՍ 1:55

ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 6:17

ԴՈՒԿԱՍ 1:70

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 4:10

ԴՈՒԿԱՍ 16:8

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՒ 4:18

ԴՈՒԿԱՍ 18:30

ՏԻԾՈՒ 2:12

ԴՈՒԿԱՍ 20:34

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 1:2

ԴՈՒԿԱՍ 20:35

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 1:8

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 4:14

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 5:6

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:51

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 6:5

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:58

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 6:20

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 8:35

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:17

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 8:51

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:21

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 8:52

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:24

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 9:32

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 7:28

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 10:28

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 9:26

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 11:26

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 11:3

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 12:34

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 13:8

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 13:8

ԵԲՐԱՅԵՑԻՆ 13:21

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 14:16

aiōnios

ՄԱՏԹԵՈՒ 18:8

ՄԱՏԹԵՈՒ 19:16

ՄԱՏԹԵՈՒ 19:29

ՄԱՏԹԵՈՒ 25:41

ՄԱՏԹԵՈՒ 25:46

ՄԱՐԿՈՒ 3:29

ՄԱՐԿՈՒ 10:17

ՄԱՐԿՈՒ 10:30

ԴՈՒԿԱՍ 10:25

ԴՈՒԿԱՍ 16:9

ԴՈՒԿԱՍ 18:18

ԴՈՒԿԱՍ 18:30

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 3:15

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 3:16

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 3:36

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 4:14

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 4:36

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 5:24

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 5:39

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:27

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:40

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:47

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:54

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:68

ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 10:28
ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 12:25
ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 12:50
ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 17:2
ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 17:3
ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՋԵԼՈՑ 13:46
ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՋԵԼՈՑ 13:48
ՅՈՒՆԱՍՏԵՑԻՒ 2:7
ՅՈՒՆԱՍՏԵՑԻՒ 5:21
ՅՈՒՆԱՍՏԵՑԻՒ 6:22
ՅՈՒՆԱՍՏԵՑԻՒ 6:23
ՅՈՒՆԱՍՏԵՑԻՒ 16:25
ՅՈՒՆԱՍՏԵՑԻՒ 16:26
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՒ 4:17
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՒ 4:18
ԵՐԿՐՈՐԴ ԿՈՐՆԹԱՑԻՒ 5:1
ԳԱՂԱՋԱՑԻՒ 6:8
ԵՐԿՐՈՐԴ ԹԵՍԱԿԱՐԱԿԵՑԻՒ 1:9
ԵՐԿՐՈՐԴ ԹԵՍԱԿԱՐԱԿԵՑԻՒ 2:16
ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՆ 1:16
ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՆ 6:12
ԱՌԱՋԻՆ ՏԻՄՈԹԵՈՆ 6:16
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՆ 1:9
ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՄՈԹԵՈՆ 2:10
ՏԻԹՈՆ 1:2
ՏԻԹՈՆ 3:7
ՓԻՆԱՄՈՆ 1:15
ԵԲՐԱՅԵՑԻՒ 5:9
ԵԲՐԱՅԵՑԻՒ 6:2
ԵԲՐԱՅԵՑԻՒ 9:12
ԵԲՐԱՅԵՑԻՒ 9:14
ԵԲՐԱՅԵՑԻՒ 9:15
ԵԲՐԱՅԵՑԻՒ 13:20
ԱՌԱՋԻՆ ՊԵՏՐՈՍԻ 5:10
ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԵՏՐՈՍԻ 1:11
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 1:2
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 2:25
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 3:15
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 5:11
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 5:13
ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 5:20
ՅՈՒԴՅԵՑԻ 1:7
ՅՈՒԴՅԵՑԻ 1:21
ՅԱՅՅԱՆԻԹԻԻՆ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 14:6

eleēsē

ՅՈՒՆԱՍՏԵՑԻՒ 11:32

Geenna

ՄԱՏԹԵՈՆ 5:22
ՄԱՏԹԵՈՆ 5:29
ՄԱՏԹԵՈՆ 5:30
ՄԱՏԹԵՈՆ 10:28
ՄԱՏԹԵՈՆ 18:9
ՄԱՏԹԵՈՆ 23:15
ՄԱՏԹԵՈՆ 23:33
ՄԱՐԿՈՆ 9:43

ՄԱՐԿՈՆ 9:45
ՄԱՐԿՈՆ 9:47
ՂՈՒԿԱՍ 12:5
ՅԱԿՈԲՈՒ 3:6
Hadēs
ՄԱՏԹԵՈՆ 11:23
ՄԱՏԹԵՈՆ 16:18
ՂՈՒԿԱՍ 10:15
ՂՈՒԿԱՍ 16:23
ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՋԵԼՈՑ 2:27
ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՋԵԼՈՑ 2:31
ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՐՆԹԱՑԻՒ 15:55
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 1:18
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 6:8
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:13
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:14
Limnē Pyr
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 19:20
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:10
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:14
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 20:15
ՅԱՅՅԱՆԻ ՅՈՎՅԱՆՆՈՒ 21:8
Sheol
ԾՆԴՈՑ 37:35
ԾՆԴՈՑ 42:38
ԾՆԴՈՑ 44:29
ԾՆԴՈՑ 44:31
ԾՆԴՈՑ 16:30
ԾՆԴՈՑ 16:33
ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐԵՆՔ 32:22
ԹՎԳԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Ա 2:6
ԹՎԳԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Բ 22:6
ԹՎԳԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Գ 2:6
ԹՎԳԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Գ 2:9
ՅՈՒ 7:9
ՅՈՒ 11:8
ՅՈՒ 14:13
ՅՈՒ 17:13
ՅՈՒ 17:16
ՅՈՒ 21:13
ՅՈՒ 24:19
ՅՈՒ 26:6
ՍԱՂՄՈՍ 6:5
ՍԱՂՄՈՍ 9:17
ՍԱՂՄՈՍ 16:10
ՍԱՂՄՈՍ 18:5
ՍԱՂՄՈՍ 30:3
ՍԱՂՄՈՍ 31:17
ՍԱՂՄՈՍ 49:14
ՍԱՂՄՈՍ 49:15
ՍԱՂՄՈՍ 55:15
ՍԱՂՄՈՍ 86:13
ՍԱՂՄՈՍ 88:3
ՍԱՂՄՈՍ 89:48

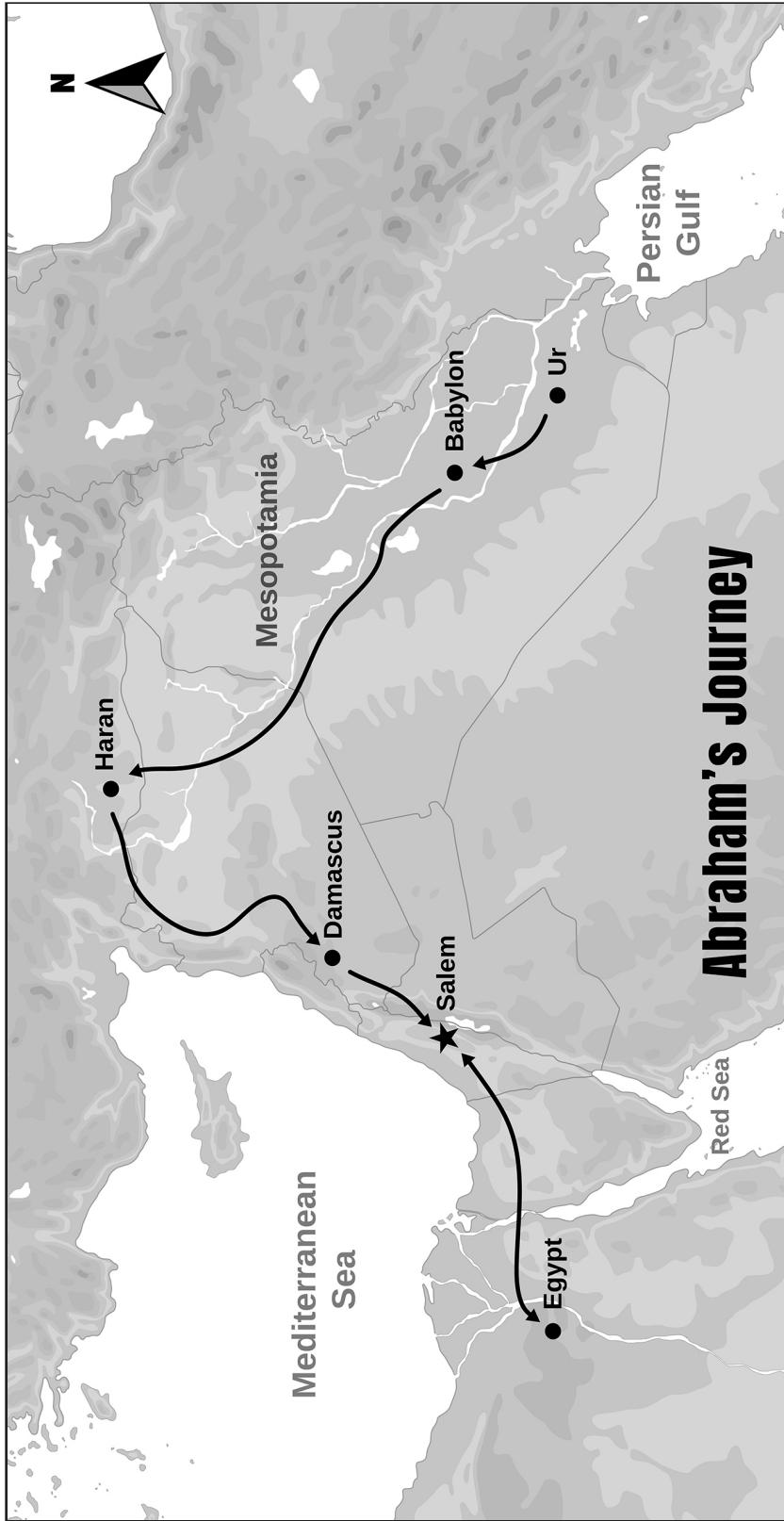
ՍԱՂՄՈՍ 116:3
ՍԱՂՄՈՍ 139:8
ՍԱՂՄՈՍ 141:7
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 1:12
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 5:5
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 7:27
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 9:18
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 15:11
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 15:24
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 23:14
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 27:20
ԱՌԱՋԻՆԵՐ 30:16
ԺՈՂՈՎՈՂ 9:10
ԵՐԳ ԵՐԳՈՑ 8:6
ԵՍԱՑԻ 5:14
ԵՍԱՑԻ 7:11
ԵՍԱՑԻ 14:9
ԵՍԱՑԻ 14:11
ԵՍԱՑԻ 14:15
ԵՍԱՑԻ 28:15
ԵՍԱՑԻ 28:18
ԵՍԱՑԻ 38:10
ԵՍԱՑԻ 38:18
ԵՍԱՑԻ 57:9
ԵԶԵԿԻԵԼ 31:15
ԵԶԵԿԻԵԼ 31:16
ԵԶԵԿԻԵԼ 31:17
ԵԶԵԿԻԵԼ 32:21
ԵԶԵԿԻԵԼ 32:27
ՕՒԵ 13:14
ԱՄՈՒ 9:2
ՅՈՎՍԱՀ 2:2
ԱՄԲԱՋՈՒ 2:5

Tartaroō

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԵՏՐՈՍԻ 2:4

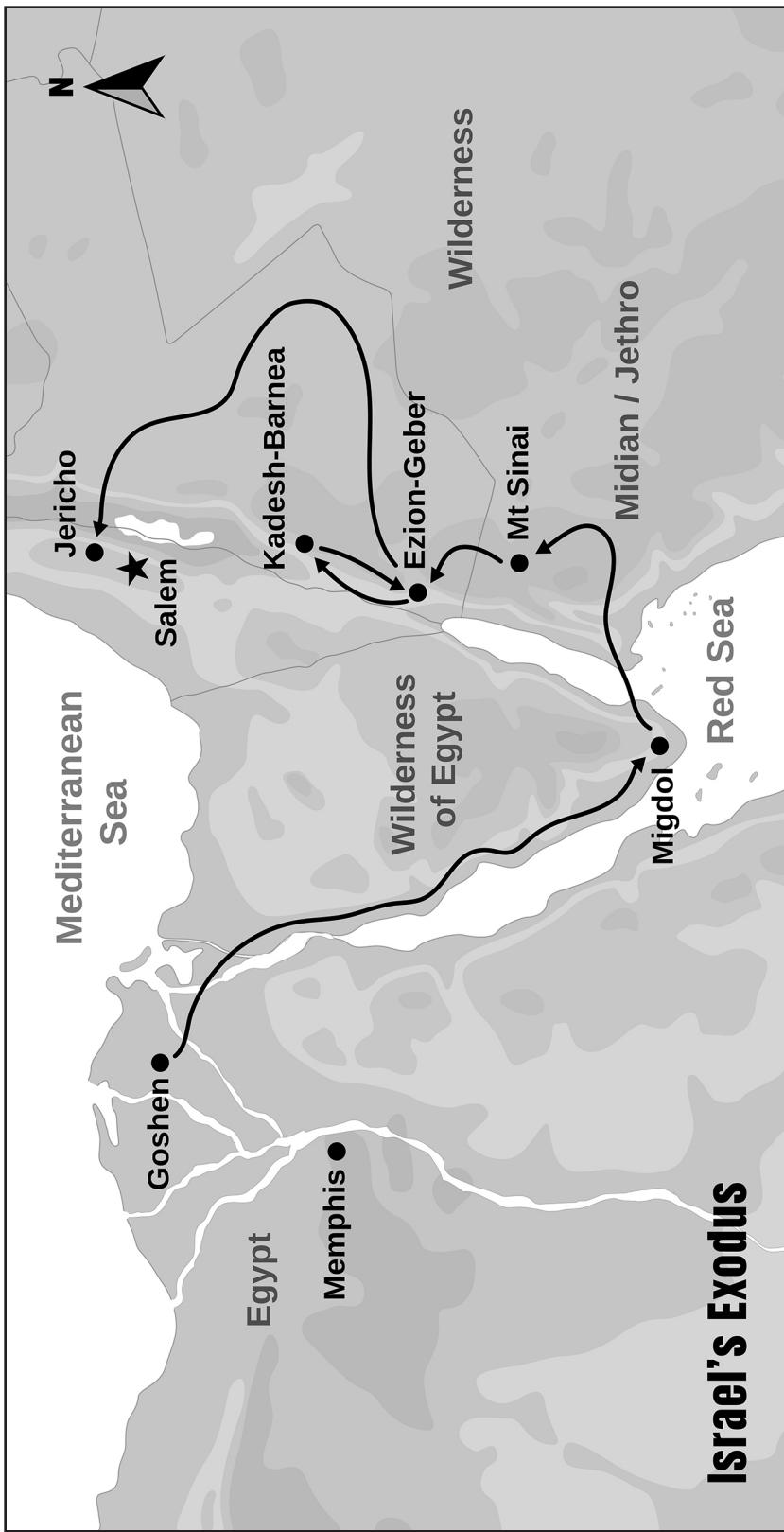
Questioned

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԵՏՐՈՍԻ 2:17

Abraham's Journey

Ղազարին Արքան հնապամեցաւ, եղբ կանչուցաւ մելներու տեղ այլ՝ ո՞՛ւ սիհան սանաւ իդր ժառանգութիւն,
ու մելնեցաւ՝ առանց զիտնալու թէ ո՞նդ կ'երթաց. - ԵՐԿԱՅԵՑԻՒ 11:8

Israel's Exodus

Երդ փարավոնն արձակեց ժորվիթին, Ասոսած նրանց կարձ ճնակարին՝ Փղոսացիների եղիորդ չտասշնորհէց,
որպիսին Ասոսած մոսածը, թէ ժորվուողը պատեռասի բռնւթալ՝ գոյց կահճայ ու Եղաստ վերադառնայ: - Ե 1.Օ 13:17

Mediterranean Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★
Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

Decapolis

Peraea

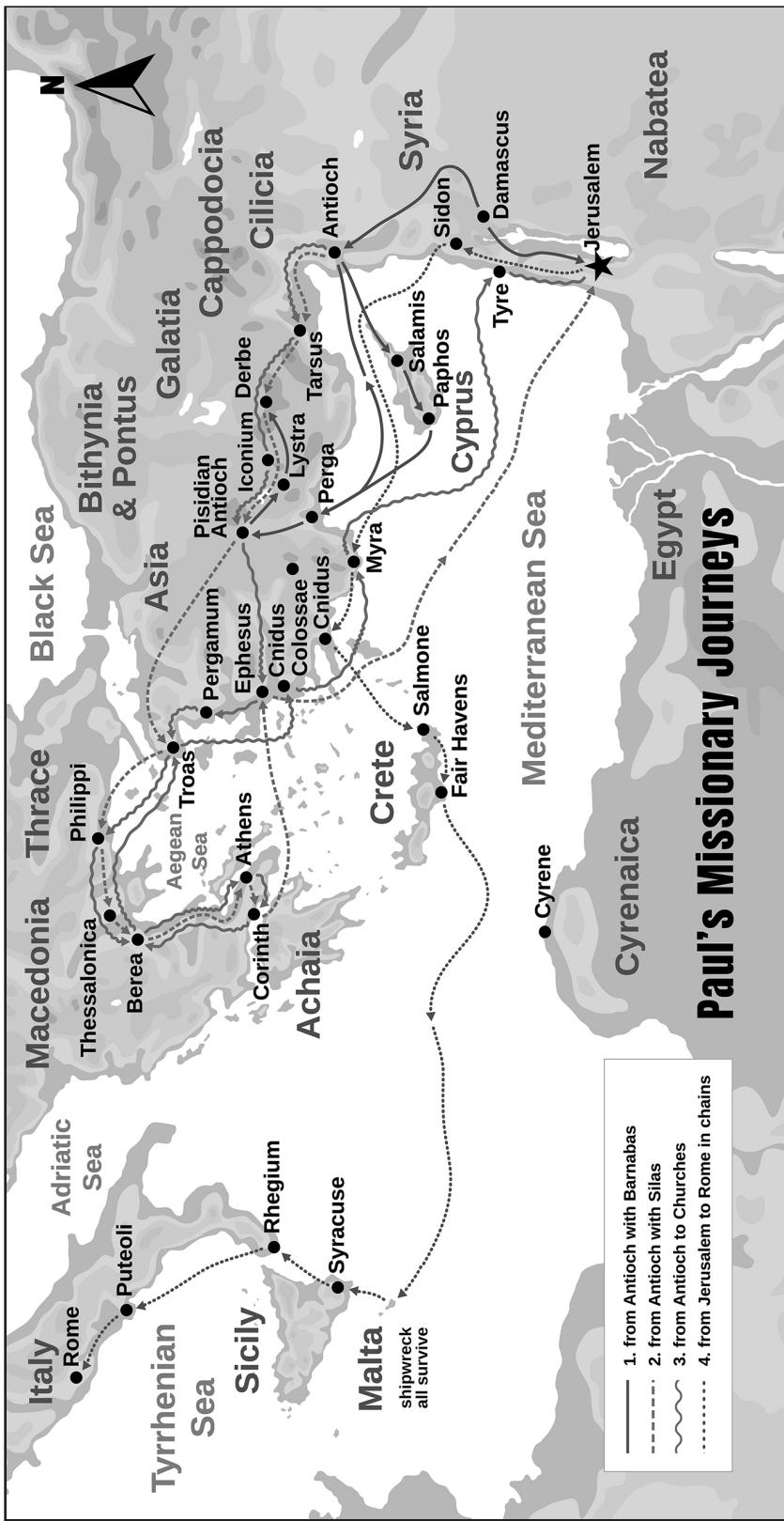
Jericho

Jesus' Journeys

Քանի որ ճադրու Որդին եւս ոչ թէ ասկառիվածին ընդունելու, հայու, ապասպեկելու ելի անձը իբր փոկանքը տուիլ շատերու համար:

- ՄԱԴԿԱ 10:45

Paul's Missionary Journeys

Պողոս, ծառայ Յիսուս Քրիստով, կանչուս՝ առաքեալ լիպր, համակրուտ՝ բարովելու Աստվածածն, - ՀՈՂՎԱՐԵՑԵՑԻՒ 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

ճակատագիր

Արեւմտահայերեն at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Որևէ գացելք, աշակեռությը բնոր ապահով, միտուցելք պանութ չոր, Որդիին եւ Սույոր Հոգին անսույ:

- ՄԱՏԹԵՈՒ 28:19

